

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 4 bis

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 8 ianuarie 2026

SUMAR

Pagina

Anexele nr. 1-89 la Ordinul ministrului educației și cercetării
nr. 6.930/2025 pentru aprobarea programelor școlare
asociate disciplinelor prevăzute în Ordinul ministrului
educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea
planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu
frecvență zi 3-1117

Volumul 1

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

pentru aprobarea programelor școlare asociate disciplinelor prevăzute în Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi*)

În conformitate cu prevederile art. 88 alin. (2) și (10) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare,

având în vedere Ordinul ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu modificările ulterioare,

în baza Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.593/2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar — planuri-cadru de învățământ și programe școlare, cu modificările ulterioare,

ținând cont de Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi,

având în vedere Referatul de aprobare nr. 2.832 din 16.12.2025,

în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Nota de prezentare generală a programelor școlare asociate disciplinelor prevăzute în Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi, prevăzută în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Centralizatorul programelor școlare asociate disciplinelor prevăzute în Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se aprobă programele școlare asociate disciplinelor prevăzute în Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi, prevăzute în anexele nr. 3-89.

Art. 4. — Programele școlare prevăzute în anexele nr. 3-89 se aplică progresiv, începând cu clasa a IX-a a anului școlar 2026-2027.

Art. 5. — Programele școlare asociate fiecărui an de studiu sunt valabile pe o perioadă de 8 ani, începând cu anii școlari: 2026-2027 pentru clasa a IX-a, 2027-2028 pentru clasa a X-a, 2028-2029 pentru clasa a XI-a, respectiv 2029-2030 pentru clasa a XII-a.

Art. 6. — Anexele nr. 1-89 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 7. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală minorități și desegregare, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Tehnic și Profesional, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Daniel-Ovidiu David

București, 19 decembrie 2025.
Nr. 6.930.

*) Ordinul nr. 6.930/2025 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 8 ianuarie 2026 și este reprodus și în acest număr bis.

Anexa nr. 1

NOTA DE PREZENTARE GENERALĂ
a programelor școlare asociate disciplinelor prevăzute în Ordinul ministrului
educației și cercetării nr. 4350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru
învățământul liceal cu frecvență zi

I. PREAMBUL

Curriculumul național reprezintă ansamblul coerent al documentelor care reglementează finalitățile, conținuturile, organizarea și evaluarea proceselor de predare-învățare-evaluare în învățământul preuniversitar și include planurile-cadru de învățământ, programele școlare și standardele naționale de evaluare.

Figura 1 - Curriculumul național pentru învățământul liceal

Programele școlare pentru disciplinele obligatorii din învățământul liceal, prevăzute în planurile-cadru aprobate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025, constituie documente curriculare reglatoare care:

- operaționalizează profilul de formare al absolventului;
- asigură continuitatea și progresia achizițiilor de la nivel gimnazial la nivel liceal;
- traduc în termeni didactici politicile publice în domeniul curriculumului școlar;
- fundamentează activitatea de predare-învățare-evaluare la nivelul clasei, al unității de învățământ și al sistemului educațional.

Prezenta Notă de fundamentare stabilește reperele conceptuale, normative și metodologice comune tuturor programelor școlare ale disciplinelor obligatorii din învățământul liceal - indiferent de tipul acestora (Trunchi comun - TC, Trunchi comun + Curriculum de specialitate - TC+CS, Curriculum de specialitate - CS) - și oferă cadrul de aplicare unitară a acestora.

Programele școlare nu sunt documente autonome, ci funcționează într-un sistem curricular integrat, în care:

- planurile-cadru stabilesc lista disciplinelor și arhitectura timpului de studiu;
- programele școlare definesc oferta educațională propriu-zisă;
- standardele naționale de evaluare vor preciza nivelurile de performanță așteptate.

Reperetele care au stat la baza procesului de elaborare a programelor școlare sunt:

- asigurarea coerenței interne între programele școlare ale diferitelor discipline;
- realizarea coerenței verticale între niveluri de învățământ;
- sprijinirea cadrelor didactice în utilizarea programelor școlare ca instrumente de proiectare didactică flexibilă și responsabilă;
- garantarea echității educaționale și a relevanței sociale și profesionale a ofertei curriculare liceale.

Elaborarea noilor programe școlare pentru învățământul liceal nu reprezintă o simplă actualizare de conținuturi, ci exprimă o *schimbare de paradigmă curriculară*, în deplin acord cu viziunea asupra educației consacrată prin Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și prin Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru liceu, aprobată prin OMEC nr. 4350/2025.

Această etapă este necesară deoarece:

- continuă modelul de proiectare curriculară aplicat deja în învățământul primar și gimnazial, care impune *tranziția de la un curriculum centrat preponderent pe conținuturi la un curriculum centrat pe competențe*, transferabile și utilizabile în contexte de viață reale, academice și profesionale;
- se afirmă explicit rolul formativ al liceului ca *etapă de sinteză, aprofundare și orientare*;
- se consolidează *profilul de formare al absolventului, ca element reglator al tuturor deciziilor curriculare*, de la arhitectura planurilor-cadru până la strategiile de evaluare;
- se recunoaște necesitatea unei *educații relevante social, economic și civic*, în contextul accelerării transformărilor tehnologice, digitale, ecologice și socio-economice;
- se instituie un *nou echilibru între cultura generală, formarea de specialitate și personalizarea parcursului educațional*, prin diferențierea clară între TC, TC+CS și CS.

În acest nou cadru, programele școlare devin *instrumente de politică publică educațională*, nu doar documente tehnice adresate procesului de predare-învățare-evaluare, având rolul de a transpune la nivelul practicii școlare:

- finalitățile majore ale învățământului liceal privind împlinirea personală, integrarea socială și inserția profesională;
- formarea gândirii critice, a capacității de decizie, a responsabilității civice și a adaptabilității;
- raportarea reflexivă și etică la cunoaștere, tehnologie și utilizarea informației.

În acord cu filosofia curriculară formulată în Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul liceal, noile programe școlare sunt concepute ca *documente deschise, flexibile și orientate spre sensul învățării*, care:

- sprijină dezvoltarea autonomiei în învățare a elevului;
- valorifică dimensiunea culturală, științifică, civică și profesională a educației;
- susțin formarea unei persoane reziliente, capabile să participe activ la viața socială și profesională;
- contracarează pseudoștiința, superficialitatea cognitivă și manipularea prin accentul pus pe rigoare, argumentare, reflecție și transfer.

Prin urmare, această etapă curriculară marchează *trecerea de la un curriculum al predării la un curriculum al formării*, de la logica disciplinei ca scop în sine la logica disciplinei coroborată cu logica didactică, *mijloace de construcție a profilului absolventului* și a capacității de a învăța pe tot parcursul vieții.

II. REPERE NORMATIVE ȘI STRATEGICE

II.1. Repere legislative

Elaborarea programelor școlare obligatorii pentru învățământul liceal s-a realizat în temeiul și în concordanță cu:

- **Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023**, cu modificările și completările ulterioare, care consacră abordarea curriculară centrată pe competențe și pe profilul de formare al absolventului;
- **Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023** privind aprobarea Profilului de formare al absolventului;
- **Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025** privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi;
- **Instrucțiunea nr. 8/2025** privind utilizarea timpului aflat la dispoziția cadrului didactic (25% din bugetul de timp), cu rol esențial în personalizarea învățării
- **Ordinul ministrului educației naționale nr. 3593/2014** pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar - planuri-cadru de învățământ și programe școlare

II.2. Repere strategice naționale, europene și internaționale

Programele școlare liceale sunt fundamentate și pe un ansamblu de documente de politici publice și strategii care vizează dezvoltarea durabilă, incluziunea, digitalizarea, educația pentru cetățenie și adaptarea educației la transformările economice și tehnologice contemporane, dintre care se disting:

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030;
- Strategia Națională privind educația pentru mediu și schimbările climatice 2023-2030;
- Strategia Națională de Educație Financiară 2024-2030;
- Strategia privind prevenirea violenței și promovarea stării de bine în mediul școlar;
- Recomandările Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;
- Documentele OCDE și UNESCO privind competențele secolului XXI, învățarea socio-emoțională, educația pentru sustenabilitate și alfabetizarea digitală;
- Cadrul emergent de competențe pentru inteligența artificială și utilizarea etică a tehnologiilor digitale.

Aceste repere strategice au rol transversal și se regăsesc integrate în diferite componente ale programelor școlare (competențe generale, competențe specifice, conținuturi ale învățării, sugestii metodologice).

II.3. Repere curriculare și metodologice

Programele școlare din învățământul liceal au fost elaborate în acord cu o serie de documente elaborate la nivelul Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare, precum:

- orientările pentru elaborarea programelor școlare liceale, care precizează principiile de selecție, structurare și corelare a competențelor, conținuturilor și activităților de învățare;
- sinteza documentelor strategice privind integrarea temelor transversale în programele școlare;
- tutorialul de elaborare a programelor școlare liceale, ca instrument metodologic unitar pentru asigurarea coerenței formale și conceptuale;
- recomandări privind curriculumul elaborat în sisteme educaționale de la nivel internațional, pentru identificarea unor bune practici .

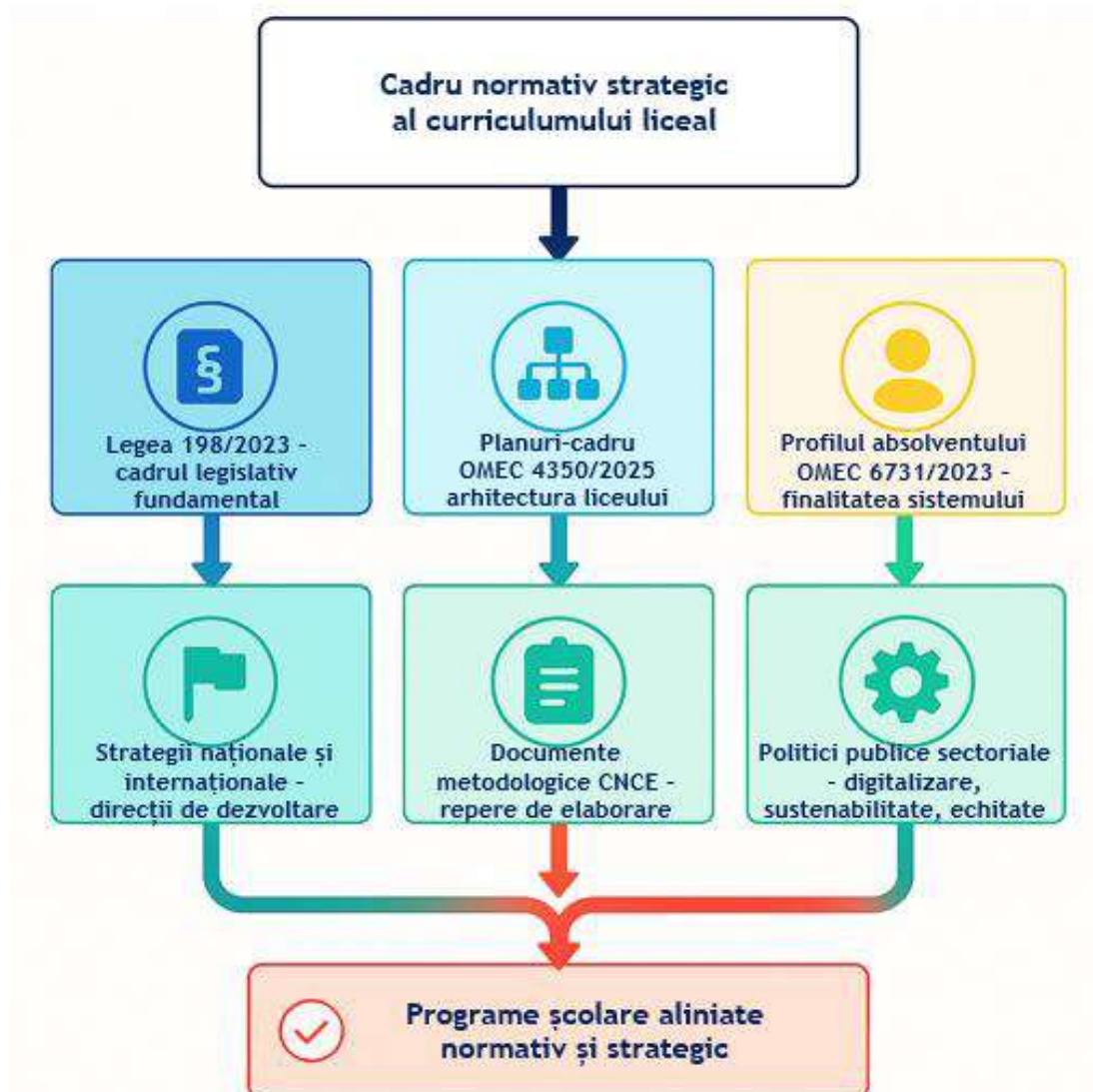

Figura 2 - Repere normative și strategice în elaborarea programelor școlare de liceu

III. PROFILUL DE FORMARE AL ABSOLVENTULUI - FUNCȚIE DE REGLARE PENTRU PROGRAME

Profilul de formare al absolventului, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023, reprezintă componenta fundamentală de referință pentru proiectarea și implementarea programelor școlare liceale.

Acesta este construit pe:

- *cele opt competențe-cheie europene*, asumate la nivel național, prin lege;
- *un set de nouă atribute prioritare* care descriu dimensiunile identitare, sociale, cognitive și valorice ale absolventului;
- *seturile de descriptori de nivel pentru învățământul liceal*, care definesc așteptările de final de ciclu și final al parcursului preuniversitar obligatoriu.

Astfel, programele școlare au rolul de a particulariza aceste competențe-cheie la nivelul fiecărei discipline de studiu, de a transforma atributele prioritare în comportamente formabile și observabile, respectiv de a structura progresia învățării pe parcursul educațional liceal.

În acest sens:

- *competențele generale* ale fiecărei discipline exprimă contribuția specifică a domeniului de studiu la profilul de formare al absolventului;
- *competențele specifice* reprezintă etape anuale de dezvoltare a competențelor generale;
- *conținuturile învățării* sunt selectate pentru a reprezenta un suport real în formarea și dezvoltarea competențelor;
- *activitățile de învățare și sugestiile metodologice* au rol de sprijin pentru profesori și sunt orientate prioritar spre formarea și transferul competențelor în contexte de viață socială, academice și profesionale.

IV. PARADIGMA COMPETENȚEI ÎN PROGRAMELE ȘCOLARE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

Programele școlare pentru învățământul liceal sunt construite în mod unitar pe paradigma competenței, asumată explicit în legislația națională și în documentele de politici educaționale europene și internaționale. În acest cadru, competența este definită ca *ansamblu integrat și transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini*, care permite elevului să acționeze eficient și responsabil în contexte variate de viață, învățare, muncă și cetățenie.

Aplicarea acestei paradigme în programele școlare liceale presupune următoarele repere fundamentale:

IV.1. Priorități în învățare

La nivel liceal, învățarea este orientată prioritar către:

- *formarea de capacități de analiză, reflecție, rezolvare de probleme și decizie;*
- *dezvoltarea autonomiei în învățare și a responsabilității personale;*
- *formarea disponibilității pentru învățarea pe tot parcursul vieții.*

În acest sens, cunoștințele nu constituie un scop în sine, ci sunt valorificate ca *resurse pentru dezvoltarea competențelor*, în relație directă cu situații autentice, relevante social, economic, civic și profesional.

IV.2. Structura sistemului de competențe în programele școlare liceale

În învățământul liceal, programele școlare operează coerent cu următoarele categorii de competențe:

- a) *competențele generale* - care exprimă contribuția domeniului de studiu/disciplinei la profilul de formare al absolventului, respectiv la dezvoltarea competențelor cheie;
- b) *competențele specifice*, derivate din competențele generale - care descriu achizițiile formabile și evaluabile pe durata unui an școlar.

Competențele specifice sunt formulate ca *etape progresive de dezvoltare a competențelor generale*, cu respectarea:

- coerenței verticale între clase;
- coerenței orizontale între discipline;
- nivelului de vârstă și de dezvoltare cognitivă a elevilor.

IV.3. Relația competențe - conținuturi - activități de învățare - evaluare

În noile programe școlare liceale, relațiile dintre componentele programei sunt stabilite în mod funcțional, astfel:

- *competențele determină selecția conținuturilor*, nu invers;
- *conținuturile sunt organizate în domenii de conținut* cu rol de suport pentru formarea competențelor;
- *exemplele de activități de învățare* acoperă complexitatea contextelor didactice și sunt orientate cu prioritate către participare activă, investigație, aplicație, reflecție și transfer;
- *evaluarea* este concepută ca proces continuu de reglare a învățării și de măsurare și apreciere a nivelului de dezvoltare a competențelor.

IV.4. Dimensiunea metacognitivă și transferul în viața reală

Un rol central în paradigma competenței îl are *metacogniția*, definită ca abilitatea elevului de a reflecta asupra propriului proces de învățare, de a-și autoregla strategiile de lucru și de a-și evalua progresul.

În acord cu orientările privind elaborarea programelor școlare liceale, metacogniția nu este tratată doar ca dimensiune psihopedagogică generală, ci ca *principiu transversal de proiectare curriculară*, care se reflectă explicit în:

- formularea competențelor specifice, prin integrarea proceselor de reflecție, autoevaluare, autoreglare a învățării;
- tipologia activităților de învățare, care favorizează:
 - explicarea propriilor demersuri de rezolvare;
 - analiza erorilor;
 - justificarea alegerilor făcute;
- orientarea evaluării către dimensiunea formativă și către feedback-ul constructiv.

Competențele formate la nivel liceal trebuie să fie *transferabile, funcționale și adaptabile*, nu limitate la contexte strict școlare. În acest cadru, programele școlare

liceale sunt concepute pentru a sprijini nu doar *ce învață elevul*, ci și *cum învață*, *de ce învață* și *cum își poate îmbunătăți propriul proces de învățare*, metacogniția având rolul de:

- a susține *autonomia elevului în învățare*, prin reflectarea asupra modului de învățare, respectiv formularea și revizuirea strategiilor personale de studiu;
- a facilita *transferul competențelor între discipline și în afara mediului școlar*, în situații de viață cotidiană, academice și profesionale;
- a consolida *capacitatea de adaptare la sarcini noi, contexte noi și situații neprevăzute*.

IV.5. Particularități ale competențelor în funcție de tipul de programă

În toate dintre următoarele situații se are în vedere atât o unitate de viziune asupra competenței, ca achiziție integrată și transferabilă, dar aceasta capătă valențe diferențiate, astfel:

- a) *pentru disciplinele de trunchi comun (TC)*, competențele vizează formarea unor achiziții de bază, comune tuturor elevilor;
- b) *pentru disciplinele exclusiv de curriculum de specialitate (CS)*, competențele sunt orientate prioritar spre dezvoltarea de cunoștințe, abilități și atitudini în raport cu cerințele domeniului de specializare și, după caz, cu nivelul de calificare;
- c) *pentru disciplinele de tip TC+CS*, competențele generale sunt comune tuturor elevilor, iar competențele specifice și conținuturile asociate curriculumului de specialitate reflectă aprofundarea și diferențierea în funcție de profil și specializare.

IV.6. Aspecte specifice în învățământul tehnologic

În cazul disciplinelor de specialitate și modulelor de pregătire din liceul tehnologic, paradigma competenței este corelată cu *modelul rezultatelor învățării* specifice calificărilor profesionale, definite în termeni de:

- cunoștințe;
- abilități;
- autonomie și responsabilitate.

Programele școlare pentru aceste domenii sunt corelate cu *standardele de pregătire profesională (SPP)*, asigurând compatibilitatea cu Cadrul European al Calificărilor și cu cerințele pieței muncii.

IV.7. Rolurile programelor școlare

Conform modelului curricular centrat pe competențe, aplicarea programelor școlare implică nu doar respectarea conținuturilor propuse, ci mai ales asumarea *finalităților formative exprimate prin competențe*. Astfel, programele școlare nu au rolul de simple liste de conținuturi, ci devin:

- instrumente de proiectare a învățării;
- repere pentru personalizarea demersului didactic;
- cadre de referință pentru evaluarea formativă și sumativă;
- documente fundamentale pentru asigurarea calității educației.

V. PRINCIPII CURRICULARE CARE AU GHIDAT ELABORAREA PROGRAMELOR ȘCOLARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

Elaborarea programelor școlare pentru disciplinele/modulele de pregătire obligatorii pentru învățământul liceal s-a realizat pe baza unui set coerent de *principii curriculare fundamentale*, cu rol de asigurare a calității, coerenței și relevanței curriculare. Aceste principii sunt operaționalizate în toate componentele programelor școlare - competențe, conținuturi, activități de învățare, sugestii metodologice și evaluare.

V.1. Principiul coerenței curriculare

Coerența constituie o condiție esențială pentru *unitatea și stabilitatea curriculumului național* și este asigurată la două niveluri:

- a) *coerența verticală*, între diferitele niveluri și ani de studiu;
- b) *coerența orizontală (intra-, inter-)* între domeniile proprii unei discipline, între disciplinele din aceeași arie curriculară și dintre arii diferite, prin evitarea suprapunerilor nejustificate și prin susținerea abordărilor interdisciplinare.

Asigurarea coerenței verticale între ciclul gimnazial și ciclul liceal se realizează prin:

- corelarea competențelor generale liceale cu cele formate la nivel gimnazial;
- asigurarea **progresiei nivelului de complexitate cognitivă**, de la achiziții fundamentale la operare teoretică și până la analiză critică, modelare și decizie;
- evitarea suprapunerilor inutile de conținuturi și a reluărilor nefuncționale;
- reconstrucția conținuturilor din perspectivă **formativă și aplicativă**, specifică vârstei elevilor de liceu.

În acest sens, programele școlare pentru învățământul liceal nu reprezintă o continuare și dezvoltare tematică a celor gimnaziale, ci o *etapă de sinteză, conceptualizare, problematizare și orientare către viața adultă, studiile superioare și carieră*. Coerența verticală devine astfel o *condiție de calitate curriculară*, care asigură:

- fluența parcursului educațional al elevului;
- reducerea fragmentării achizițiilor;
- creșterea eficienței formării competențelor pe termen lung.

V.2. Principiul selecției, al relevanței și al ierarhizării culturale

Programele școlare reflectă un decupaj riguros și actualizat al domeniilor de cunoaștere, realizat în raport cu:

- evoluțiile științifice, tehnologice, economice și culturale;
- elementele de noutate în domeniile cu relevanță educațională (psihologia învățării, abordări inovative în predare, priorități în evaluare etc.)
- cerințele societății contemporane;
- profilul de formare al absolventului.

Conținuturile învățării au fost selectate astfel încât să:

- evite supraîncărcarea informativă;
- favorizeze înțelegerea conceptelor fundamentale;
- permită transferul achizițiilor în contexte variate.

Ierarhizarea culturală asigură *cunoașterea* specifică fiecărei discipline, în paralel cu deschiderea către problematici contemporane.

V.3. Principiul centrării pe elev

Din perspectiva acestui principiu, programele școlare urmăresc să promoveze:

- o învățare activă, în care elevul este direct implicat în propria învățare, în rezolvarea de probleme din viața reală;
- o învățare contextuală, în care noile achiziții se construiesc pornind de la baza preexistentă de cunoaștere;
- o învățare socială, care sprijină cooperarea și colaborarea între elevi;
- o învățare responsabilă, cu accent pe pregătirea elevilor de a-și formula obiective și priorități în învățare.

Punctul central al procesului didactic se deplasează de la predare la *învățare activă, participativă și reflexivă*, în care elevul are rol de subiect (agent) al propriei formări.

V.4. Principiul calității măsurabile și al evaluării orientate spre competențe

Programele școlare sunt elaborate astfel încât să permită:

- formularea unor competențe clare, observabile și evaluabile;
- corelarea acestora cu standardele naționale de evaluare;
- utilizarea evaluării nu doar ca instrument de certificare, ci ca mijloc de reglare a învățării.

Evaluarea este concepută integrat în procesul didactic, cu accent pe:

- feedback formativ;
- autoevaluare;
- progres și dezvoltare.

V.5. Principiul corelării cu particularitățile de vârstă ale elevilor

Structura competențelor și selecția conținuturilor sunt adaptate la:

- particularitățile de dezvoltare cognitivă, emoțională și socială ale elevilor de liceu;
- ritmurile diferite de învățare;
- interesele și aspirațiile personale și nevoile de orientare școlară și profesională .

Numărul competențelor generale și al competențelor specifice este corelat cu bugetul de timp alocat fiecărei discipline prin planurile-cadru, pentru a asigura realizabilitatea și eficiența formării.

V.6. Principiul subsidiarității, al flexibilității și al parcursului individual

Programele școlare permit:

- parcurgerea programei în raport cu logica internă a fiecărei discipline;
- adaptarea demersului didactic la nivelul clasei și al elevilor;
- personalizarea învățării;
- utilizarea diferențiată a resurselor educaționale.

Un rol central îl are utilizarea *timpului aflat la dispoziția cadrului didactic (25%)*, ca rezervă de ore care nu au fost luate în considerare în raport cu încărcarea programelor, dar care au fost avute în vedere pentru posibile activități de completare, consolidare, remediere, aprofundare, performanță și/sau extindere și transfer în contexte reale. Astfel, se asigură echilibrul dintre obligațiile ce decurg din programa școlară și autonomia profesională a cadrului didactic.

V.7. Principiul egalității de șanse și al educației incluzive

Programele școlare pentru învățământul liceal:

- propun **același set de competențe specifice pentru toți elevii**, în cadrul aceleiași discipline și aceluiasi tip de parcurs educațional;
- asigură acces echitabil la achizițiile fundamentale de învățare;
- sunt deschise spre adaptări pedagogice pentru elevii cu ritmuri diferite de învățare sau cu cerințe educaționale speciale.

Prin aceasta, curriculumul liceal contribuie la prevenirea excluziunii educaționale, la reducerea abandonului școlar și la valorizarea diversității.

V.8. Principiul funcționalității

Funcționalitatea internă a programelor școlare este asigurată prin:

- corelarea competențelor specifice cu exemplele de activități de învățare;
- corelarea competențelor specifice cu conținuturile învățării;
- corelarea competențelor cu sugestiile metodologice.

Aceste niveluri de corelare garantează faptul că fiecare programă are coerență internă, este orientată efectiv spre formarea competențelor și este aplicabilă în viața de zi cu zi și în raport cu viitoare contexte profesionale.

V.9. Principiul racordării la social, la viața reală și la piața muncii

Programele școlare sunt fundamentate pe documente actuale de politici publice, pe cercetări educaționale și pe analiza dinamicii sociale și economice, urmărind:

- relevanța învățării pentru viața cotidiană;
- dezvoltarea competențelor necesare inserției profesionale;
- stimularea spiritului civic și a responsabilității sociale;
- adaptarea la transformările generate de digitalizare, globalizare și tranziția ecologică.

V.10. Principiul educației pentru valori și etică

Programele școlare pentru învățământul liceal promovează explicit:

- respectul pentru demnitatea umană;

- gândirea critică;
- dialogul și cooperarea;
- responsabilitatea față de sine, față de ceilalți și față de mediu;
- integritatea intelectuală și etica utilizării informației.

Dimensiunea axiologică - sistemul de valori, atitudini, principii etice și repere morale - este considerată *parte integrantă a competențelor formulate la nivelul tuturor disciplinelor de studiu*, nu doar a unor discipline specifice. **Integrarea acestei dimensiuni este esențială pentru formarea elevului ca:**

- persoană autonomă;
- actor social;
- viitor profesionist responsabil.

VI. TIPOLOGIA PROGRAMELOR ȘCOLARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

Programele școlare liceale pentru disciplinele obligatorii se diferențiază după statutul curricular (Trunchi comun - TC, Curriculum de specialitate - CS, respectiv TC+CS), dar au o structură comună, care asigură coerența curriculumului național și facilitează aplicarea unitară la nivelul sistemului.

VI.1. Tipologia programelor școlare liceale (TC, TC+CS, CS)

În concordanță cu planurile-cadru aprobate prin OMEC nr. 4350/2025 și cu orientările metodologice pentru elaborarea programelor școlare liceale, programele se încadrează în trei tipuri principale:

a) Programe școlare pentru discipline de trunchi comun (TC), cu adresabilitate către toți elevii de liceu, indiferent de filieră, profil, specializare/calificare profesională, în acord cu specificațiile planurilor-cadru. Acestea au ca finalitate formarea unui set de competențe generale de bază, comune și obligatorii, cu rol de fundament cultural, științific, civic și personal, asigurând *nucleul comun al formării* la nivel liceal, în legătură directă cu profilul de formare al absolventului.

Implicații curriculare:

- competențele generale și specifice sunt formulate astfel încât să fie relevante pentru întreaga cohortă de elevi;
- conținuturile vizează achiziții durabile și transferabile;
- activitățile de învățare susțin diferențierea.

b) Programe școlare pentru discipline de curriculum de specialitate (CS), cu adresabilitate către toți elevii care urmează o anumită filieră/profil/specializare sau calificare profesională, conform planurilor-cadru. Acestea au ca finalitate formarea de competențe de aprofundare și specializare, , susținând identitatea specifică a traseelor educaționale și pregătind elevii pentru studii universitare în domenii conexe și/sau pentru inserție profesională în domenii tehnice sau vocaționale.

Implicații curriculare:

- competențele generale sunt specifice domeniului (de exemplu: profil umanist, profil tehnologic, profil artistic etc.) și specializării/calificării;
- conținuturile și activitățile de învățare sunt calibrate pe nevoile academice/profesionale ale profilului și specializării/calificării;

c) *Programe școlare pentru discipline de tip TC+CS*, cu adresabilitate către elevii din anumite profiluri/specializări sau calificări profesionale care au în CS discipline ce se studiază și în TC. Aceste programe școlare includ competențele de bază specificate în TC și le completează cu competențe de aprofundare corespundente cu profilurile/specializările cărora li se adresează.

Implicații curriculare:

- se evită dublarea sau fragmentarea celor două programe adresate aceleiași discipline, printr-o partajare clară sau integrare explicită a celor două componente (TC și CS);
- după caz, se explicitează, în cadrul programei, care competențe și conținuturi sunt de TC și care aparțin CS.

d) Particularități pentru învățământul liceal tehnologic

Pentru învățământul liceal tehnologic:

- disciplinele de cultură generală din TC urmează structura comună descrisă la subsecțiunea VI.2;
- pentru modulele de pregătire de specialitate, programele pot fi structurate în raport cu modelul bazat pe rezultate ale învățării și standardele de pregătire profesională, conform cadrului specific învățământului tehnologic.

În aceste situații, structura poate include elemente specifice (unități de rezultate ale învățării, criterii de performanță, condiții de realizare), cu respectarea însă a principiilor generale ale prezentei Note.

VII. STRUCTURA PROGRAMELOR ȘCOLARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

Indiferent de tipul de programă (TC, CS sau TC+CS), programele școlare pentru disciplinele din învățământul liceal au o structură comună.

VII.1. Secțiunile programelor școlare

Principalele secțiuni ale programelor școlare sunt:

1. *Nota de prezentare;*
2. *Competențe generale;*
3. *Competențe specifice (pe ani de studiu);*
4. *Exemple de activități de învățare;*
5. *Domenii de conținut și conținuturi ale învățării;*
6. *Sugestii metodologice.*

Suplimentar, după caz, programele școlare pot include anexe care au caracter orientativ, fiind menite să sprijine aplicarea programei, fără a adăuga noi obligații. Anexele pot face referire la: glosar de termeni, matrice de corelare între competențe și conținuturi, exemple de strategii didactice sau de instrumente de evaluare etc.

VII.2. Rolul fiecărei secțiuni și relația dintre acestea

1. Nota de prezentare

- precizează **statutul disciplinei** (TC/CS/TC+CS) și timpul de studiu alocat
- formulează finalitățile și relevanța disciplinei în raport cu profilul de formare
- indică, după caz, elementele de continuitate sau de relație, respectiv de noutate față de nivelul gimnazial
- oferă orientările generale de lectură și aplicare a programei
-

2. Competențe generale

- exprimă contribuția majoră a disciplinei la profilul de formare al absolventului
- sunt formulate la nivelul întregului parcurs liceal al disciplinei
- reprezintă baza de derivare a competențelor specifice
- sunt *obligatorii, nereductibile și neselectabile* de către profesor

3. Competențe specifice

- sunt derivate din competențele generale și descriu *achizițiile intermediare* prin care se formează acestea la nivelul fiecărui an de studiu
- sunt formulate în termeni observabili și evaluabili
- integrează dimensiuni cognitive, procedurale și axiologice
- sunt *obligatorii*; profesorul nu le modifică, ci le *operaționalizează* în unități de învățare și activități concrete

4. Exemple de activități de învățare

- ilustrează *moduri posibile* de a proiecta situații de învățare prin care competențele specifice pot fi formate, utilizând conținuturile propuse
- sprijină profesorii în proiectarea didactică, în selectarea strategiilor de predare-învățare-evaluare
- *reprezintă elemente orientative*, nu liste exhaustive și nu prescripții de metodă, profesorul având libertatea de:
 - a adapta activitățile propuse
 - a concepe activități noi
 - a personaliza activitățile pentru diverse categorii de elevi
 - a completa cadrul de exemplificare cu activități destinate orelor la dispoziția sa (25%)
- relaționare internă (în cadrul programei școlare): *fac vizibilă legătura concretă* dintre competențe specifice și conținuturi

5. Domenii de conținut și conținuturi ale învățării

- domeniile de conținut reflectă *structura internă a disciplinei* (marile capitole/axe tematice)
- conținuturile sunt *selectate în raport direct cu competențele specifice*, ca suport pentru formarea acestora
- sunt *obligatorii*
- profesorul are un grad de libertate în:
 -

- parcurgerea domeniilor/conținuturilor în ordinea stabilită de acesta, în raport cu logica internă a disciplinei, nu în ordinea enumerării lor în programa școlară
- organizarea acestora în unități de învățare
- alocarea de timp în planificare, în acord cu nevoile de învățare ale elevilor

6. Sugestii metodologice

- oferă repere privind:
 - scopul, înțelesurile, oportunitățile și limitele asociate domeniilor de conținut/conținuturilor, mai ales în situații de noutate a acestora
 - strategii didactice recomandate (fără caracter limitativ)
 - utilizarea resurselor (inclusiv digitale)
 - modalități de diferențiere și de personalizare
 - integrarea temelor transversale
 - utilizarea timpului de 25% la dispoziția cadrului didactic, ca suport suplimentar în atingerea finalităților propuse prin programa școlară
 - orientări privind evaluarea (în corelare cu viitoarele standarde)
 - sunt *orientative*, nu normative la nivel de metodă
 - valorifică autonomia profesională a cadrului didactic, oferind în același timp repere de calitate

VII.3. Elemente obligatorii, elemente cu grade de libertate, elemente orientative

Sintetizând, programele școlare au elemente:

- *obligatorii, fără opțiuni de modificare:*
 - statutul disciplinei (TC/CS/TC+CS, număr de ore), conform planurilor-cadru;
 - competențele generale;
 - competențele specifice;
 - domeniile de conținut (ca structură macro);
 - poziționarea generală a disciplinei în raport cu profilul de formare;
- *obligatorii, dar cu grade de libertate în aplicare:*
 - conținuturile (tematicile de studiu), în limitele stabilite de programă, dar cu libertate de:
 - ordonare a lor în planificarea calendaristică;
 - pondere acordată;
 - exemplificări, selecții din liste date în programă;
 - utilizarea timpului de 25% la dispoziția cadrului didactic, în completarea cadrului oferit de programă;
- *orientative:*
 - exemplele de activități de învățare;
 - sugestiile metodologice;
 - după caz, anexele (matrice, instrumente-model etc.).

Profesorul are *obligația de a forma toate competențele și de a parcurge domeniile și conținuturile prevăzute în programă*, dar beneficiază de *autonomie profesională* în:

- *planificarea și modul de organizare a unităților de învățare;*
- *selecția activităților și a strategiilor didactice;*
- *adaptarea demersului la contextul clasei, la nevoile elevilor.*

VIII. TEME TRANSVERSALE MAJORE ȘI MODUL LOR DE INTEGRARE ÎN PROGRAMELE ȘCOLARE LICEALE

Programele școlare pentru învățământul liceal integrează, în principal în segmentul trunchiului comun, un set de *teme transversale majore*, asumate la nivel național, european și internațional prin documente de politici publice și strategii sectoriale. Aceste teme nu constituie discipline distincte (decât în situații punctuale prevăzute de planurile-cadru), ci sunt *integrate funcțional în competențe, conținuturi, activități de învățare și sugestii metodologice*, în funcție de specificul fiecărei discipline.

Temele transversale nu reprezintă o simplă „listă de intenții”, ci un cadru operațional de legătură între curriculumul școlar, pe de o parte, și problemele și prioritățile din plan personal, social, profesional, natural, pe de altă parte.

Integrarea lor urmărește formarea unei *viziuni unitare asupra lumii contemporane, dezvoltarea gândirii sistemice, a responsabilității civice și a capacității de decizie informată*.

Integrarea temelor transversale în programele școlare respectă următoarele principii:

- nu conduce la *supraîncărcarea conținuturilor*, ci la *recontextualizarea și valorificarea acestora*;
- nu necesită noi discipline, ci *sensuri formative suplimentare* pentru competențele existente;
- este realizată *diferențiat*, în funcție de: natura disciplinei, tipul de programă (TC, CS, TC+CS), nivelul de vârstă și profilul elevilor;
- este sprijinită prin: teme specifice, exemple de activități de învățare, sugestii metodologice, utilizarea flexibilă a timpului la dispoziția cadrului didactic.

VIII.1. Educația pentru dezvoltare durabilă și economia circulară

Educația pentru dezvoltare durabilă (EDD) reprezintă un reper transversal fundamental al programelor liceale, fiind integrată din perspectiva:

- dimensiunii *ecologice* (protecția mediului, schimbări climatice, biodiversitate), cu accent pe *competențele verzi*;
- dimensiunii *economice* (utilizarea responsabilă a resurselor, producție și consum sustenabile, eficiență);
- dimensiunii *sociale* (echitate, coeziune socială, responsabilitate față de generațiile viitoare).

Economia circulară este tratată ca *aplicație operațională a EDD*, vizând:

- reducerea risipei;
- reutilizarea și reciclarea;
- proiectarea durabilă a produselor și serviciilor;
- comportamentele individuale și colective responsabile.

Integrarea se realizează:

- explicit, în competențele și conținuturile disciplinelor de științe, geografice, tehnologice, economice și socio-umane;

- implicit, la diferite discipline de studiu, prin exemplele de activități de învățare de tip proiect, investigație, studiu de caz și rezolvare de probleme.

VIII.2. Educația digitală și utilizarea responsabilă a tehnologiei, inclusiv a inteligenței artificiale

Educația digitală este tratată transversal, dincolo de disciplinele Informatică și Tehnologia informației și a comunicațiilor (TIC), vizând:

- dezvoltarea competenței digitale ca *instrument de gândire, comunicare și creație*;
- utilizarea tehnologiei în *procesul de învățare, documentare, modelare și evaluare*;
- formarea gândirii critice față de informația digitală, platforme, algoritmi.

Utilizarea inteligenței artificiale este abordată dintr-o dublă perspectivă:

- *funcțională* - ca instrument de sprijin pentru învățare, creație, analiză;
- *etică și critică* - privind impactul social, riscurile, limitele, responsabilitatea utilizării.

Integrarea presupune:

- dezvoltarea capacității de a decide *când, cum și cu ce scop este adecvată utilizarea tehnologiei*;
- protecția datelor, respectarea proprietății intelectuale și a demnității umane, prin elemente de securitate cibernetică și siguranță pe internet;
- utilizarea tehnologiilor digitale ca instrumente de studiu și învățare.

VIII.3. Învățarea socio-emoțională (SEL), starea de bine și cultura școlară pozitivă

Învățarea socio-emoțională este integrată transversal în programele școlare prin:

- dezvoltarea competențelor personale, sociale și civice;
- cultivarea empatiei, respectului reciproc, comunicării asertive;
- prevenirea violenței, discriminării, bullying-ului și cyberbullying-ului;
- formarea capacității de gestionare a emoțiilor, stresului și conflictelor.

Această temă este prezentă **funcțional în toate disciplinele**, prin tipul de interacțiune educațională promovată, dar este corelată prioritar cu:

- disciplinele de consiliere și orientare;
- disciplinele de limbă și comunicare;
- educația fizică, disciplinele artistice și socio-umane.

VIII.4. Educația financiară și antreprenorială

Educația financiară și antreprenorială este integrată ca temă transversală, cu rol în:

- dezvoltarea gândirii economice de bază;
- formarea capacității de a gestiona resursele personale;
- înțelegerea mecanismelor economice fundamentale;
- asumarea inițiativei, a riscului calculat și a responsabilității decizionale.

Integrarea se realizează atât explicit, în disciplinele dedicate (economie, educație antreprenorială), cât și implicit, în matematică, științe, tehnologii, studii sociale, prin aplicații, proiecte și situații-problemă autentice.

VIII.5. Educația pentru cetățenie democratică, juridică și media

Programele școlare pentru învățământul liceal integrează transversal:

- educația pentru drepturile omului, inclusiv din perspectiva egalității de șanse între femei și bărbați;
- înțelegerea mecanismelor democratice, pentru o expresie a cetățeniei democratice, inclusiv europene;
- cultura juridică de bază;
- educația media și raportarea critică la mass-media și rețelele sociale.

Această integrare urmărește:

- formarea capacității de participare civică informată;
- exersarea gândirii critice;
- asumarea responsabilității sociale;
- combaterea dezinformării și manipulării.

VIII.6. Educația pentru sănătate și stil de viață echilibrat

Tematica sănătății este integrată transversal, vizând:

- sănătatea fizică, mintală și emoțională;
- prevenția comportamentelor de risc, inclusiv cele legate de educația sexuală;
- stilul de viață activ și echilibrat;
- igiena, nutriția, echilibrul muncă-odihnă.

Integrarea se realizează explicit, prin disciplinele de specialitate, respectiv implicit, prin modul de proiectare al activităților de învățare și al mediului educațional.

VIII.7. Integrarea temelor transversale - principii de aplicare

Integrarea temelor transversale în programele școlare respectă următoarele principii:

- nu conduce la *supraîncărcarea conținuturilor*, ci la *recontextualizarea și valorificarea acestora*;
- nu necesită noi discipline , ci *sensuri formative suplimentare* pentru competențele existente;
- este realizată *diferențiat*, în funcție de:
 - o natura disciplinei;
 - o tipul de programă (TC, CS, TC+CS);
 - o nivelul de vârstă și profilul elevilor;
- este sprijinită prin:
 - o teme specifice;
 - o exemple de activități de învățare;
 - o sugestii metodologice;
 - o utilizarea flexibilă a timpului la dispoziția cadrului didactic.

IX. ROLUL CADRULUI DIDACTIC ȘI AUTONOMIA PROFESIONALĂ ÎN APLICAREA PROGRAMELOR ȘCOLARE LICEALE

Aplicarea programelor școlare liceale se realizează cu responsabilitatea directă a cadrului didactic, în condițiile respectării caracterului obligatoriu al acestora și ale principiilor autonomiei profesionale, consacrate prin legislația în vigoare. Programele școlare stabilesc *ce finalități trebuie atinse și ce achiziții sunt obligatorii pentru elevi, în timp ce cadrul didactic are libertatea profesională de a decide cum sunt realizate aceste finalități, în funcție de contextul educațional concret.*

IX.1. Statutul programelor școlare în raport cu proiectarea didactică

Programele școlare constituie documente curriculare normative, cu caracter obligatoriu pentru toate unitățile de învățământ și pentru toate cadrele didactice care predau disciplina respectivă. Fiecare programă conține elemente cu caracter de obligativitate, cu grade de libertate și orientative (detaliat în capitolul anterior).

Proiectarea didactică anuală și pe unități de învățare este *instrumentul prin care cadrul didactic operaționalizează programa școlară.*

IX.2. Autonomia profesională și responsabilitatea cadrului didactic

Autonomia profesională a cadrului didactic se exercită în limitele stabilite de cadrul normativ național, programele școlare pentru disciplinele obligatorii, precum și prin raportare la principiile echității și ale interesului superior al elevului.

Această autonomie presupune:

- libertatea de a selecta și adapta metodele de predare-învățare-evaluare;
- capacitatea de a construi situații de învățare relevante și diferențiate;
- dreptul și obligația de a utiliza resurse educaționale variate;
- responsabilitatea pentru calitatea actului educațional și pentru progresul elevilor.

Autonomia profesională este puternic legată de *responsabilitatea pedagogică*, care implică:

- asumarea finalităților programelor școlare;
- respectarea principiilor de deontologie;
- fundamentarea deciziilor didactice pe argumente științifice, pedagogice și etice;
- raportarea constantă la achizițiile anterioare, stilurile și ritmurile de învățare, precum și la nevoile și interesele reale ale elevilor.

IX.3. Utilizarea timpului aflat la dispoziția cadrului didactic (25%)

În aplicarea programelor școlare, cadrul didactic dispune de *25% din bugetul de timp alocat disciplinei*, conform Instrucțiunii nr. 8/2025, cu următoarele destinații principale:

- remediere și sprijin pentru elevii cu dificultăți de învățare;
- consolidare și aprofundare a achizițiilor;
- extindere și transfer al competențelor în contexte variate;
- activități de performanță;
- proiecte interdisciplinare și aplicații practice.

Aceste ore:

- reprezintă timp suplimentar față de cel la care s-a raportat programa școlară, dar este parte integrantă a bugetului de timp al disciplinei;
- sunt planificate explicit în documentele de proiectare didactică;
- se utilizează în baza unui diagnostic inițial și periodic al achizițiilor elevilor;
- contribuie la personalizarea parcursului educațional și la creșterea calității învățării.

IX.4. Personalizarea învățării

Personalizarea nu afectează setul comun de competențe obligatorii ale disciplinei, ci reprezintă modalități diferite de atingere a aceluiași finalități. Astfel, programele școlare pentru învățământul liceal sunt concepute astfel încât să permită:

- adaptarea demersului didactic la niveluri diferite de pregătire;
- varierea ritmurilor de învățare;
- utilizarea strategiilor de grupare flexibilă a elevilor în cadrul clasei sau la nivelul unității de învățământ.

În acest sens, cadrul didactic poate proiecta activități diferențiate și sarcini de lucru cu grade diferite de complexitate pentru a genera trasee de învățare personalizate, în acord cu potențialul elevilor.

IX.5. Rolul cadrului didactic în integrarea temelor transversale

Cadrul didactic are rol esențial în:

- integrarea temelor transversale în activitățile de învățare;
- valorificarea contextelor reale și interdisciplinare;
- articularea conținuturilor propriei discipline cu problematici sociale, tehnologice, economice și etice actuale.

Această integrare se realizează prin:

- selecția situațiilor de învățare;
- proiecte interdisciplinare;
- utilizarea timpului la dispoziția cadrului didactic;
- colaborarea cu alți profesori și cu parteneri educaționali.

IX.6. Corelarea cu evaluarea formativă

În aplicarea programelor școlare, cadrul didactic are responsabilitatea de a utiliza *evaluarea formativă* ca instrument esențial de:

- monitorizare continuă a progresului elevilor, în raport cu *competențele specifice*;
- identificarea dificultăților și a lacunelor de parcurs, concomitent cu nevoile de sprijin;
- reglare și adaptare a demersului didactic.

Evaluarea formativă se realizează printr-o varietate de metode și instrumente (evaluări scrise, evaluări orale, observație sistematică, portofoliu, proiecte, investigații, autoevaluări și evaluări între egali etc.) și:

- este direct corelată cu activitățile de învățare;
- oferă *feedback descriptiv, orientat spre progres*, nu doar calificativ sau notă;
- pune accent pe procesul de învățare (cum învață elevul, ce dificultăți și provocări întâmpină, ce nevoi de suport are), nu exclusiv pe rezultatul învățării.

Programele școlare oferă repere orientative privind evaluarea (în special în secțiunea de sugestii metodologice), lăsând cadrului didactic libertatea profesională de a alege formele concrete de evaluare formativă, cu condiția respectării competențelor vizate și a principiilor obiectivității, echității și transparenței.

IX.7. Valorificarea tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale de către cadrul didactic pentru facilitarea învățării

În aplicarea programelor școlare liceale, cadrul didactic valorifică tehnologiile digitale și instrumentele bazate pe inteligență artificială ca resurse educaționale care:

- sprijină accesul elevilor la surse variate de informare;
- promovează învățarea activă, exploratorie și colaborativă;
- permite personalizarea parcursurilor de învățare;
- oferă oportunități de evaluare formativă și feedback rapid.

Utilizarea tehnologiei și a aplicațiilor bazate pe inteligență artificială se realizează în mod critic-reflexiv și responsabil, în acord cu finalitățile educaționale stabilite prin programele școlare, cu principiile eticii, protecției datelor și proprietății intelectuale, precum și cu vârsta elevilor și specificul disciplinei.

În acest sens, cadrul didactic:

- selectează și utilizează instrumente digitale și soluții bazate pe inteligență artificială numai în măsura în care acestea sprijină formarea competențelor prevăzute în programă;
- integrează tehnologia ca mijloc de facilitare a învățării, nu ca substitut al gândirii autonome, al raționamentului și al efortului intelectual propriu al elevului;
- ghidează elevii în utilizarea critică a rezultatelor generate de sisteme digitale și de inteligență artificială, învățându-i să verifice acuratețea, relevanța și limitele acestora;
- atrage atenția asupra riscurilor utilizării defectuoase a tehnologiilor digitale sau a suprautilizării lor;
- creează contexte de învățare în care tehnologia favorizează creativitatea, colaborarea, modelarea, simularea și rezolvarea de probleme.

Programele școlare susțin utilizarea tehnologiilor și a inteligenței artificiale în măsura în care acestea contribuie la:

- creșterea calității actului educațional;
- dezvoltarea competenței digitale a elevilor;
- formarea unei relații responsabile între elev, cunoaștere și tehnologie.

Responsabilitatea deciziei privind oportunitatea și modul de utilizare a tehnologiilor și a aplicațiilor bazate pe inteligență artificială revine cadrului didactic, în exercitarea autonomiei sale profesionale, în interesul superior al elevului și al calității învățării.

IX.8. Responsabilități ale cadrului didactic în programele naționale „Săptămâna verde” și „Școala altfel”

În acord cu reglementările privind organizarea programelor naționale „Săptămâna verde” și „Școala altfel”, fiecare cadru didactic are responsabilități specifice, raportate la disciplina pe care o predă, prin raportare la competențele prevăzute în programa școlară și cu reflectarea temele transversale asumate la nivel de curriculum.

Programele școlare pentru învățământul liceal:

- oferă cadrul de referință pentru proiectarea activităților specifice din aceste săptămâni, astfel încât ele să asigure legătura cu intențiile curriculumului, prin valorificarea creativă a competențelor și conținuturilor disciplinelor;
- susțin integrarea educației pentru dezvoltare durabilă, economiei circulare, educației digitale și pentru cetățenie în activități nonformale și experiențiale (proiecte, ateliere, vizite, campanii, parteneriate comunitare etc.);
- încurajează colaborarea între profesori, astfel încât activitățile din Săptămâna verde și Școala altfel să aibă coerență curriculară și impact formativ real.

În acest sens, cadrul didactic:

- proiectează și derulează activități care valorifică specificul disciplinei sale în aceste contexte, care permit abordarea aspectelor practic-aplicative ale temelor predate;
- are responsabilitatea de a asigura continuitatea formării competențelor din curriculum, în contexte nonformale;
- utilizează aceste contexte pentru a întări legătura între învățarea școlară și viața reală, între conținuturile disciplinare și temele transversale majore;
- valorifică în lecții experiența dobândită de elevi în cadrul acestor programe.

IX.9. Cadrul didactic ca actor al asigurării calității în implementarea curriculumului

Cadrul didactic este principalul actor al implementării curriculumului național și, implicit, al asigurării calității educației la nivel liceal. În acest sens, activitatea sa este sprijinită, monitorizată și analizată prin:

- mecanismele de inspecție școlară (îndrumare și monitorizare);
- evaluarea internă și externă a calității;
- programele de formare continuă;
- comunitățile profesionale de învățare.

Aplicarea programelor școlare este inseparabilă de dezvoltarea profesională continuă, de reflecția asupra propriei practici și de cooperarea în echipele didactice.

X. COERENȚA CU EVALUAREA ȘI CU STANDARDLE NAȚIONALE DE ÎNVĂȚARE

Programele școlare pentru învățământul liceal sunt concepute în deplină corelație cu sistemul de evaluare a rezultatelor învățării, astfel încât evaluarea să reflecte în mod fidel nivelul de formare a competențelor prevăzute în curriculum și să sprijine progresul elevilor.

Această coerență se realizează pe trei paliere complementare: *evaluarea formativă curentă, evaluarea sumativă de etapă și standardele naționale de evaluare.*

X.1. Programele școlare ca fundament al evaluării competențelor

Programele școlare reprezintă documentul de referință obligatoriu pentru toate tipurile de evaluare realizate la nivel liceal, deoarece:

- competențele generale și specifice definesc *ce se evaluează*;
- conținuturile indică *aria de referință a evaluării*;
- exemplele de activități de învățare și sugestiile metodologice orientează *modul de evaluare*.

Evaluarea elevilor nu se raportează la cantitatea de informații memorate, ci la *gradul de dezvoltare a competențelor*, exprimat prin:

- capacitatea de a utiliza cunoștințele în contexte variate;
- calitatea raționamentului;
- autonomia în rezolvarea sarcinilor;
- asumarea responsabilității pentru propriile demersuri.

X.2. Evaluarea ca proces continuu de reglare a învățării

Evaluarea la nivel liceal este concepută ca proces continuu, nu doar ca act de certificare, având rol de:

- diagnostic inițial al achizițiilor elevilor;
- monitorizare a progresului;
- reglare permanentă a demersului didactic;
- sprijin pentru optimizarea învățării.

În acest sens, programele școlare sunt construite astfel încât să permită:

- utilizarea unor instrumente de evaluare variate;
- corelarea permanentă dintre competențe - activități de învățare - evaluare;
- interpretarea rezultatelor evaluării în logica progresului individual al elevului.

X.3. Relația dintre programele școlare și standardele naționale de evaluare

Standardele naționale de evaluare vor fi elaborate pe baza programelor școlare liceale și vor descrie:

- nivelurile de performanță așteptate pentru fiecare competență;
- criterii și descriptori de performanță;
- praguri de atingere a competențelor la finalul unor etape de studiu.

În acest raport, programele școlare definesc *ce se învață și ce se formează*, iar standardele de evaluare definesc *cum se măsoară și cum se certifică nivelul de formare a competențelor*. Această relație asigură:

- unitatea criteriilor de evaluare la nivel național;
- echitatea în aprecierea rezultatelor elevilor;
- comparabilitatea performanțelor între unități de învățământ.

X.4. Coerența cu evaluările sumative de etapă și cu examenele naționale

Evaluările sumative de etapă și examenele naționale se fundamentează exclusiv pe competențele prevăzute în programele școlare, conținuturile asociate acestora și pe standardele naționale de evaluare. Prin urmare:

- nu pot fi evaluate achiziții care nu sunt prevăzute în programă;
- nu pot fi introduse exigențe externe curriculumului național;
- subiectele de evaluare trebuie să reflecte nivelul de competență atins de elev, nu memorarea mecanică a informațiilor.

Această coerență este esențială pentru credibilitatea sistemului de evaluare, pentru predictibilitatea evaluării pentru elevi și profesori, respectiv pentru orientarea reală a învățării către finalitățile stabilite prin curriculum.

X.5. Rolul programelor școlare în asigurarea echității evaluării

Prin formularea unitară a competențelor și a conținuturilor la nivel național, programele școlare pentru discipline obligatorii:

- asigură cadre identice de referință pentru toți elevii, indiferent de unitatea de învățământ;
- previn discrepanțele majore de exigență între școli;
- susțin principiul egalității de șanse în evaluare și certificare.

În acest fel, programele școlare contribuie direct la:

- creșterea încrederii publice în sistemul de evaluare;
- transparența criteriilor de apreciere;
- corectitudinea deciziilor educaționale luate pe baza rezultatelor evaluării.

XI. PROGRAMELE ȘCOLARE - ROLURI PENTRU ACTORII EDUCAȚIONALI

Programele școlare din învățământul liceal sunt documente curriculare normative, cu adresabilitate multiplă, fiind utilizate de categorii diferite de actori educaționali. În acest context, programele școlare pot fi valorificate diferențiat, în funcție de nevoile, responsabilitățile și deciziile fiecărei categorii de utilizatori.

Astfel, programele școlare funcționează ca *documente cu valoare sistemică*, din perspectiva „curriculumului ca bun comun”, susținând coerența întregului ecosistem educațional prin următoarele aspecte:

- oferă o interpretare coerentă și convergentă a curriculumului național, în raport cu rolurile distincte ale actorilor educaționali;
- evită confuziile între dimensiunea normativă, cea pedagogică, cea managerială și cea informativă a programelor;
- consolidează transparența, responsabilitatea și calitatea aplicării curriculumului național.

XI.1. Rolul programei școlare pentru cadrele didactice

Pentru cadrele didactice, programa școlară este *un instrument profesional de proiectare, implementare și evaluare a demersului didactic*.

În acest registru, programa este interpretată ca *document de lucru operațional*, care fundamentează:

- planificarea calendaristică anuală;
- proiectarea unităților de învățare;
- alegerea strategiilor didactice;
- construcția instrumentelor de evaluare.

XI.2. Rolul programei școlare pentru comisia de curriculum de la nivelul unității de învățământ

Pentru comisia de curriculum, programele școlare sunt documente de *referință strategică și managerială*, utilizate în scopul asigurării coerenței și calității ofertei educaționale a unității de învățământ. În acest registru, programele sunt analizate din perspectiva:

- conformității planificării și proiectării didactice cu prevederile curriculare;
- coerenței verticale și orizontale între discipline și arii curriculare;
- integrării temelor transversale la nivel instituțional;
- corelării dintre curriculum, resurse, activități extracurriculare și proiecte educaționale;
- monitorizării aplicării unitare a programelor la nivelul școlii;
- stimulării colaborării între cadrele didactice, ca principiu de bază al dezvoltării curriculare instituționale;
- susținerii proiectelor comune între discipline, între clase și între niveluri de studiu;
- promovării evaluărilor comune și a altor forme de cooperare profesională în raport cu competențele vizate.

Deciziile care privesc organizarea procesului didactic la nivelul unității de învățământ sunt fundamentate pe programele școlare astfel încât:

- să monitorizeze aplicarea unitară, completă și coerentă a curriculumului național;
- să încurajeze lucrul în echipă;
- să faciliteze abordările interdisciplinare și transdisciplinare;
- să susțină coerența parcursului educațional al elevilor;
- să deschidă școala către parteneriate, proiecte educaționale și contexte autentice de învățare.

În acest cadru, programa este utilizată ca *instrument de coordonare, articulare și dezvoltare strategică a curriculumului la nivel instituțional*, nu doar ca document de control al conformității.

XI.3. Rolul programei școlare pentru elevi și părinții lor/reprezentanții legali

Pentru elevi, programele școlare nu sunt documente tehnice, ci *repere esențiale de orientare asupra învățării, asupra propriului parcurs educațional și asupra alegerilor de traseu școlar și profesional*. Acestea oferă un cadru de înțelegere a finalităților învățării și a relevanței studiilor liceale pentru viață, continuarea studiilor și carieră.

În acest registru, programele școlare răspund elevilor și familiilor la întrebări esențiale precum:

- ce vor învăța în cadrul anumitor discipline și profiluri;
- ce competențe își vor forma pe parcursul liceului;

- care este relevanța acestor competențe pentru viața personală, pentru studiile ulterioare și pentru inserția profesională;
- care este relația dintre disciplinele studiate, profilul liceal urmat și perspectivele educaționale ulterioare.

Totodată, programele școlare se corelează cu procesul de consiliere și orientare realizat la nivelul gimnaziului, de către specialiștii din școală în colaborare cu elevii și cu părinții acestora, astfel încât:

- intențiile curriculare ale liceului să fie racordate la profilul elevului;
- deciziile privind alegerea traseului educațional să fie informate, asumate și realiste;
- tranziția de la gimnaziu la liceu să fie coerentă și susținută.

În acest sens, programa școlară sprijină dezvoltarea autonomiei elevului în învățare, asumarea responsabilității pentru propriul parcurs educațional, precum și clarificarea intereselor și a proiectului personal de viață și carieră.

XI.5. Rolul programei școlare pentru autorii de manuale și editorii de resurse educaționale

Pentru autorii de manuale școlare și pentru editorii de resurse educaționale, programele școlare liceale, împreună cu prezenta Notă de fundamentare, constituie reperul curricular obligatoriu și cadrul conceptual de proiectare a suporturilor de învățare. În acest sens, autorii și editorii se raportează prioritar la:

- competențele generale și specifice - ca finalități formative ale produsului editorial;
- domeniile de conținut - ca structură tematică de referință;
- corelarea competențe-conținuturi-activități-evaluare - ca principiu de construcție didactică;
- sugestiile metodologice - ca repere de coerență pedagogică, nu ca prescripții;
- perspectivele teoretice, metodologice și axiologice dezvoltate în prezenta Nota de fundamentare a programelor școlare - ca orizont de sens și criteriu de inovație educațională.

Manualele școlare și resursele educaționale asociate:

- nu pot introduce competențe sau conținuturi care nu sunt prevăzute în programa școlară;
- trebuie să reflecte fidel structura, logica internă și ierarhizarea curriculară prezentată în programă;
- au caracter alternativ, oferind profesorilor posibilitatea de a alege între mai multe variante pedagogice;
- trebuie să propună *elemente de noutate din perspectiva învățării*, prin:
 - strategii didactice diversificate;
 - metode activ-participative;
 - instrumente moderne de lucru;
 - integrarea rațională a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale în sprijinul învățării;
- trebuie să facă *relevante și operaționale temele transversale majore*, prin activități integratoare, situații-problemă, proiecte și aplicații în contexte reale.

Astfel, manualul și resursele educaționale nu sunt concepute ca simple suporturi de transmitere a informației, ci ca *instrumente de mediere educațională între curriculum și elev*, care valorifică principiile noii paradigme curriculare: competență, transfer, integrare, reflecție, inovare și responsabilitate.

X.6. Rolul programei școlare pentru societatea civilă și partenerii educaționali

Pentru organizațiile reprezentative pentru societatea civilă, instituțiile culturale, științifice, economice și pentru alți parteneri ai școlii, programele școlare liceale reprezintă un *cadru de referință pentru inițierea, dezvoltarea și susținerea unor demersuri educaționale complementare curriculumului național*. În acest registru de lectură, programele sunt analizate din perspectiva:

- competențelor prevăzute pentru formarea elevilor;
- domeniilor de conținut care pot fi valorificate în contexte nonformale și informale;
- temelor transversale majore asumate la nivel național;
- nevoilor reale de dezvoltare ale elevilor și ale comunității.

Societatea civilă și partenerii școlii pot sprijini unitățile de învățământ în aplicarea curriculumului prin parteneriate care au ca scop:

- dezvoltarea de proiecte educaționale, culturale, civice, științifice sau tehnologice;
- organizarea de activități de învățare în contexte reale (vizite, ateliere, stagii, campanii, proiecte comunitare);
- facilitarea contactului elevilor cu mediul profesional, economic și cultural;
- susținerea integrării temelor transversale și a orientării școlare și profesionale.

În acest cadru, programele școlare funcționează ca limbaj comun și reper de coerență între școală și partenerii săi, asigurând că intervențiile externe:

- sunt compatibile cu finalitățile educaționale;
- nu fragmentează parcursul formativ al elevului, ci îl potențează;
- contribuie real la formarea competențelor prevăzute în curriculumul național.

XII. PERIOADA DE VALABILITATE A PROGRAMELOR ȘCOLARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL ȘI MECANISMUL DE REVIZUIRE

Prezentele programele școlare, aprobate ca anexe la ordinul ministrului educației și cercetării, au o perioadă standard de valabilitate de 8 ani, calculată de la momentul în care prima generație de elevi parcurge integral, într-un an de studiu, programa respectivă, în condițiile aplicării noilor planuri-cadru. Această perioadă de valabilitate reflectă:

- necesitatea asigurării stabilității curriculare pe durata unui ciclu complet de liceu și pentru cel puțin încă un ciclu ulterior;
- nevoia de a permite implementarea coerentă, monitorizarea și evaluarea impactului curricular;
- exigența de a evita schimbările frecvente care pot genera discontinuități, supraîncărcare instituțională și instabilitate pedagogică.

XII.1. Ciclul de viață al programelor școlare

În logica dezvoltării curriculumului național, programele școlare parcurg un ciclu complet de viață care include următoarele etape:

1. elaborare și aprobare prin ordin de ministru;
2. implementare etapizată, în corelație cu intrarea în vigoare a noilor planuri-cadru;
3. aplicare integrală pentru prima generație de elevi;
4. monitorizare curriculară pe durata implementării;
5. evaluare sistemică a impactului la finalul perioadei de valabilitate;
6. revizuire periodică sau elaborare într-o nouă paradigmă, după caz.

Perioada de 8 ani este considerată optimă pentru maturizarea curriculară a unei programe, permițând:

- acumularea de date relevante privind eficiența formării competențelor;
- corelarea rezultatelor cu evaluările/examenale naționale;
- formularea unor decizii fundamentate privind actualizarea conținuturilor, competențelor și abordărilor didactice.

XII.2. Monitorizarea aplicării programelor pe durata valabilității

Pe perioada de valabilitate, programele școlare fac obiectul:

- monitorizării implementării la nivel de unități de învățământ;
- analizelor realizate de structurile de specialitate din cadrul Ministerului Educației și Cercetării sau din cadrul unor instituții/unități subordonate;
- corelării cu:
 - rezultatele elevilor la evaluările de etapă și examenale naționale;
 - rapoartele de inspecție școlară;
 - evaluările interne și externe ale calității educației;
 - analizele privind abandonul școlar, echitatea și progresul în învățare.

Monitorizarea are rolul de a identifica:

- disfuncționalități de structură curriculară;
- supraîncărcări sau redundanțe;
- dificultăți de implementare la nivel sistemic;
- eventuale necorelări sau decalaje cu evoluțiile societale, științifice sau tehnologice.

Pe parcursul celor 8 ani se pot realiza ajustări punctuale, dacă monitorizarea constată deficiențe majore de funcționare în cazul unora dintre programele școlare.

XII.3. Revizuirea programelor școlare și elaborarea de noi generații de programe

La finalul perioadei de valabilitate de 8 ani, programele școlare pot face obiectul:

- a) **revizuirii**, în situația în care:
- structura fundamentală a competențelor rămâne relevantă;
 - sunt necesare actualizări punctuale de conținut;

- se impune integrarea unor noi repere științifice, tehnologice, economice sau sociale;

b) elaborării într-o nouă paradigmă, în situația în care:

- se produc schimbări majore la nivel de:
 - legislație fundamentală a educației;
 - profil de formare al absolventului;
 - planuri-cadru;
 - paradigme educaționale;
- se constată, prin evaluare sistemică, limite structurale ale programelor existente.

Decizia privind *tipul de intervenție curriculară (revizuire sau programe noi)* se fundamentează pe:

- rapoarte de evaluare curriculară;
- analize de impact ale curriculumului național;
- consultări cu specialiști, cercetători și practicieni, după caz cu societatea civilă;
- corelarea cu noile documente de politici publice naționale și europene.

XII.4. Caracterele continuității și predictibilității curriculare

Stabilirea unei perioade de valabilitate explicite pentru programele școlare:

- garantează predictibilitatea parcursului educațional pentru elevi;
- asigură coerență instituțională pentru unitățile de învățământ;
- permite planificarea strategică a formării cadrelor didactice, a manualelor școlare și a resurselor educaționale;
- susține credibilitatea și stabilitatea curriculumului național.

Revizuirea sau înlocuirea programelor se realizează exclusiv în mod planificat, fundamentat și transparent, în cadrul unui nou ciclu de politici curriculare.

XIII. CONCLUZII - MIZA NOII GENERAȚII DE PROGRAME ȘCOLARE

XIII.1. Schimbarea de paradigmă produsă de noul pachet curricular

Noua generație de programe școlare pentru învățământul liceal continuă reforma curriculară implementată deja la nivelul educației timpurii și al învățământului primar și gimnazial, marcând trecerea:

- de la un curriculum centrat predominant pe conținuturi la un curriculum centrat pe competențe, transfer și sensul învățării;
- de la o viziune fragmentată, disciplinară, la una integrată, coerentă și orientată spre profilul absolventului;
- de la accentul pe predare, la accentul pe învățare activă, reflexivă și aplicativă;
- de la o abordare uniformizatoare, la una care susține diferențierea și personalizarea parcursurilor educaționale;
- de la separarea rigidă între educația formală și realitățile societale, la o deschidere explicită către viața reală, către problemele contemporane și către viitor.

Programele școlare devin astfel nu doar documente de reglementare, ci instrumente de politică educațională activă, cu rol de orientare a practicilor didactice, a evaluării și a culturii școlare.

XIII.2. Impactul asupra formării elevului

Din perspectiva elevilor din învățământul liceal, implementarea noilor programe școlare are ca efect:

- formarea unor competențe durabile, transferabile și funcționale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- dezvoltarea gândirii critice, a capacității de analiză, de decizie și de rezolvare de probleme;
- consolidarea autonomiei în învățare și a responsabilității personale;
- formarea unei conștiințe civice, etice și ecologice;
- sprijinirea orientării școlare și profesionale informate;
- creșterea relevanței școlii pentru viața reală a elevilor și pentru traseele lor viitoare educaționale și profesionale.

Astfel elevul nu mai este privit doar ca beneficiar al unui volum de informații, ci ca **subiect activ al propriei formări**, capabil să înțeleagă, să aplice, să evalueze și să transfere ceea ce învață.

XIII.3. Impactul asupra profesiei didactice

Profesia didactică, în acord și cu profilul de formare și competențele profesionale ale cadrelor didactice, este re poziționată ca *profesie reflexivă, responsabilă și strategică pentru dezvoltarea societății*, nu doar ca rol de execuție curriculară. Astfel, noua generație de programe școlare liceale:

- consolidează statutul profesional al cadrului didactic ca proiectant al învățării, nu doar ca transmițător de conținuturi;
- valorizează autonomia profesională, exercitată în cadrul unor repere curriculare clare și asumate;
- stimulează colaborarea între profesori, proiectele comune și evaluările corelate;
- susține dezvoltarea unei culturi a reflecției asupra practicii didactice;
- impune necesitatea formării continue, în special în domeniul:
 - evaluării competențelor;
 - utilizării tehnologiilor și a inteligenței artificiale;
 - educației pentru dezvoltare durabilă și cetățenie.

XIII.4. Impactul asupra relației școală-societate

Prin orientarea explicită spre competențe, teme transversale și realități contemporane, școala este astfel reafirmată ca instituție fundamentală de construcție socială, nu doar ca spațiu de instruire, prin faptul că noile programe școlare:

- apropie școala de viața socială, economică și civică;
- facilitează parteneriatele dintre unitățile de învățământ și comunitate;
- consolidează încrederea publică în relevanța educației;
- sprijină formarea unui cetățean activ, informat, responsabil și adaptabil;
- contribuie la dezvoltarea unei societăți bazate pe:
 - cunoaștere;
 - responsabilitate;

- solidaritate;
- sustenabilitate;
- respect pentru valori democratice.

XIII.5. Noile programe școlare pentru învățământul liceal - pilon esențial al reformei curriculare naționale

Noile programe școlare pentru învățământul liceal reprezintă un pilon esențial al reformei curriculare naționale, prin care se creează condițiile pentru:

- formarea unor absolvenți competenți, responsabili și adaptabili;
- consolidarea unei profesii didactice moderne și reflexive;
- întărirea legăturii dintre educație și societate.

Prin coerența sa internă, prin raportarea clară la profilul de formare al absolventului și prin deschiderea către provocările secolului XXI, acest pachet curricular constituie o investiție strategică în viitorul educației românești.

Ministerul Educației și Cercetării adresează mulțumiri și recunoștință tuturor membrilor grupurilor de lucru care au contribuit la elaborarea acestei noi generații de programe școlare liceale. Prin expertiza profesională, rigoarea științifică, responsabilitatea publică și efortul susținut depus pe parcursul acestui amplu proces, aceștia au făcut posibilă construcția unui cadru curricular coerent, modern și relevant pentru formarea tinerilor. Contribuția lor reflectă un angajament autentic față de calitatea educației și față de viitorul școlii românești, iar acest efort colectiv reprezintă o expresie a solidarității profesionale și a dorinței comune de a servi interesul public.

CENTRALIZATORUL PROGRAMELOR ȘCOLARE ASOCIATE DISCIPLINELOR PREVĂZUTE ÎN ORDINUL MINISTRULUI EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII NR. 4350/2025 PRIVIND APROBAREA PLANURILOR-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL CU FRECVENȚĂ ZI

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
A. PROGRAME ȘCOLARE PENTRU DISCIPLINE OBLIGATORII CU ALOCARE ORARĂ ÎN TRUNCHIUL COMUN (CU EXCEPȚIA ACELOR PROGRAME ȘCOLARE COMUNE PENTRU TRUNCHI COMUN ȘI CURRICULUM DE SPECIALITATE)		
3.	MATEMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Matematică</i> , clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările
4.	CHIMIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Chimie</i> , clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările
5.	ISTORIE. ISTORIE UNIVERSALĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Istorie. Istorie universală</i> , clasa a IX-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul real, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, toate profilurile, toate specializările
6.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Adventist de Ziua a Șaptea, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
7.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Baptist, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
8.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Creștin după Evanghelie, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
9.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Evanghelic C. A., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
		și sportiv, toate specializările (<i>Curriculum für das Fach Religion – evangelisch A. B., das für die Klassen der Gymnasialstufe im Rahmen des Gemeinsamen Pflichtbereichs TC</i>) Programa școlară în limba română Programa școlară în limba germană
10.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Greco-Catolic, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
11.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Musulman, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările (Eğitim Programı Dersi <i>Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi</i> İslam Dini, 9–12. Sınıflar, Ortak zorunlu müfredat, <i>Teorik alan, tüm profiller, tüm uzmanlıklar Teknolojik alan, tüm profiller, tüm mesleki yeterlilikler Mesleki-vokasyonel alan; sanatsal profil, askerî profil, pedagojik profil, sportif profil, tüm uzmanlıklar</i>) Programa școlară în limba română Programa școlară în limba turcă
12.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Ortodox, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
13.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Ortodox de Rit Vechi (ruși lipoveni), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
14.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Ortodox Ucrainean, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările (<i>Український Православний Культ IX-мі –XII-мі Класи TC</i>) Programa școlară în limba română Programa școlară în limba ucraineană

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
15.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Penticostal, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
16.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Reformat și Cultul Evanghelic, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările (<i>Református és Evangélikus felekezetek részére, IX.-XII., osztályok, Közös törzsanyag TC</i>) Programa școlară în limba română Programa școlară în limba maghiară
17.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Romano-Catolic de Limba Maghiară, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările (<i>RÓMAI KATOLIKUS VALLÁS, tantárgyhoz IX-XII. osztály, Közös törzsanyag TC</i>) Programa școlară în limba română Programa școlară în limba maghiară
18.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Romano-Catolic de Limba Română, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
19.	RELIGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Religie</i> , Cultul Unitarian, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările
20.	EDUCAȚIE TEATRALĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Educație teatrală</i> , clasa a XI-a, trunchi comun (TC), toate filierele, toate profilurile, toate specializările/calificările profesionale
21.	EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	Programa școlară pentru disciplina <i>Educație fizică și sport</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale
22.	TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI A COMUNICAȚIILOR	Programa școlară pentru disciplina <i>Tehnologia informației și a comunicațiilor</i> , clasa a IX-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale

Număr anexe la ordin	Disciplină	Tip programă
23.	DEZVOLTARE PERSONALĂ ȘI CONSILIERE ÎN CARIERĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Dezvoltare personală și consiliere în carieră</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale
B. PROGRAME ȘCOLARE PENTRU DISCIPLINE OBLIGATORII CU ALOCARE ORARĂ ÎN TRUNCHIUL COMUN ȘI ÎN CURRICULUMUL DE SPECIALITATE)		
24.	LIMBA MODERNĂ 1	Programa școlară pentru disciplina <i>Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană)</i> ; clasa a IX-a: - trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale - curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie
25.	LIMBA MODERNĂ 2, <i>DEBUTANȚI -A0: Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Portugheză, Chineză, Turcă</i>	Programa școlară pentru disciplina <i>Limba modernă 2, Debutanți-A0 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Portugheză, Chineză, Turcă)</i> ; clasa a IX-a: - trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale - curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie
26.	LIMBA MODERNĂ 2: <i>Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Chineză, Turcă</i>	Programa școlară pentru disciplina <i>Limba modernă 2 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Chineză, Turcă)</i> ; clasa a IX-a: - trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale - curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie
27.	MATEMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Matematică</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică
28.	MATEMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Matematică</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii
29.	MATEMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Matematică</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică militară
30.	FIZICĂ	Programele școlare pentru disciplina <i>Fizică</i> , clasa a IX-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), trunchi comun (TC)
31.	CHIMIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Chimie</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
32.	CHIMIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Chimie</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii
33.	CHIMIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Chimie</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera tehnologică, profilul tehnic, toate calificările profesionale; filiera tehnologică, profilul resurse naturale și protecția mediului, toate calificările profesionale
34.	CHIMIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Chimie</i> , clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică militară
35.	BIOLOGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Biologie</i> , clasa a IX-a: - trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale; - curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii
36.	GEOGRAFIE	Programele școlare pentru disciplina Geografie: - clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale - clasele a IX-a și a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profil umanist, specializarea științe sociale - clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profil umanist, specializarea filologie
37.	ISTORIE. ISTORIE UNIVERSALĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Istorie. Istorie universală</i> , clasa a IX-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale
38.	ISTORIE. ISTORIE UNIVERSALĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Istorie. Istorie universală</i> , clasa a IX-a, trunchi comun și curriculum de specialitate (TC+CS), filiera teoretică, profilul umanist, specializarea filologie
39.	LOGICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Logică</i> , clasa a IX-a, - trunchi comun (TC), toate filierele, toate profilurile, toate specializările/calificările profesionale - curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie
40.	EDUCAȚIE MUZICALĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Educație muzicală</i> , clasele a IX-a și a X-a: - trunchi comun (TC) - curriculum de specialitate (CS) - filiera vocațională, profil artistic, specializarea coregrafie și specializarea arta actorului

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
41.	EDUCAȚIE VIZUALĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Educație vizuală</i> ; - Clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC)/ - Clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profil artistic, specializarea arta actorului - Clasa a XI-a (TC) și clasa a XII-a (CDEOȘ), filiera vocațională, profil artistic, specializarea muzică
C. PROGRAME ȘCOLARE PENTRU DISCIPLINE OBLIGATORII CU ALOCARE ORARĂ ÎN CURRICULUM DE SPECIALITATE PENTRU: FILIERA TEORETICĂ, TOATE PROFILURILE ȘI SPECIALIZĂRILE; FILIERA TEHNOLOGICĂ, TOATE PROFILURILE ȘI CALIFICĂRILE PROFESIONALE; FILIERA VOCAȚIONALĂ, PROFILURILE MILITAR, PEDAGOGIC ȘI SPORTIV, TOATE SPECIALIZĂRILE		
42.	INFORMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Informatică</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică
43.	INFORMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Informatică</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii
44.	LIMBA LATINĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Limba latină</i> , clasele a IX-a – a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera teoretică, profilul umanist, specializarea filologie și specializarea științe sociale
45.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>agricultură</i>
46.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>chimie industrială</i>
47.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>comerț</i>
48.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>construcții, instalații și lucrări publice</i>
49.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>economic</i>
50.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>electric</i>
51.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>electromecanică</i>

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
52.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>electronică automatizări</i>
53.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>estetica și igiena corpului omenesc</i>
54.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>fabricarea produselor din lemn</i>
55.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>industrie alimentară</i>
56.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>industrie textilă și pielărie</i>
57.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>materiale de construcții</i>
58.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>mecanică</i>
59.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>producție media</i>
60.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>protecția mediului</i>
61.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>silvicultură</i>
62.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal, filiera tehnologică, domeniul de pregătire profesională <i>tehnici poligrafice</i>
63.	CURRICULUM DE SPECIALITATE	Curriculum pentru clasa a IX-a, învățământ liceal – filiera tehnologică, Domeniul de pregătire profesională <i>turism și alimentație</i>
64.	LIMBA MODERNĂ 1 - ENGLEZĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Limba modernă 1 - Engleză</i> , clasele a IX-a – a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică militară
65.	PREGĂTIRE MILITARĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Pregătire militară</i> , clasele a IX-a – a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică militară
66.	INFORMATICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Informatică</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică militară

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
67.	GRAMATICA APLICATĂ A LIMBII ROMÂNE	Programa școlară pentru disciplina <i>Gramatica aplicată a limbii române</i> , clasa a IX-a, Curriculum de specialitate (CS), pentru filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea Pedagogia învățământului primar
68.	GRAMATICA APLICATĂ A LIMBII ROMÂNE	Programa școlară pentru disciplina <i>Gramatica aplicată a limbii române</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea educație timpurie și specializarea pedagogia educației nonformale
69.	GRAMATICA APLICATĂ A LIMBII ROMÂNE	Programa școlară pentru disciplina <i>Gramatica aplicată a limbii române</i> , clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), pentru filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogie generală și specializarea mediere școlară
70.	ARITMETICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Aritmetică</i> , clasele a XI-a și a XII-a, curriculumul de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogia învățământului primar
71.	ARTE VIZUALE (DISCIPLINE DIN DOMENIUL ARTE)	Programa școlară pentru disciplina <i>Arte vizuale - discipline din domeniul arte</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogia educației nonformale
72.	INTRODUCERE ÎN PEDAGOGIE. TEORIA ȘI METODOLOGIA CURRICULUMULUI PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Introducere în pedagogie. Teoria și metodologia curriculumului pentru educație timpurie</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea educație timpurie
73.	INTRODUCERE ÎN PEDAGOGIE. TEORIA ȘI METODOLOGIA CURRICULUMULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	Programa școlară pentru disciplina <i>Introducere în pedagogie. Teoria și metodologia curriculumului pentru învățământul primar</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogia învățământului primar
74.	INTRODUCERE ÎN PEDAGOGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Introducere în pedagogie</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională profilul pedagogic, specializarea pedagogia educației nonformale
75.	INTRODUCERE ÎN PEDAGOGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Introducere în pedagogie</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea mediere școlară
76.	INTRODUCERE ÎN PEDAGOGIE	Programa școlară pentru disciplina <i>Introducere în pedagogie</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogie generală
77.	INTRODUCERE ÎN MEDIERE ȘCOLARĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Introducere în mediere școlară</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogie generală și specializarea mediere școlară
78.	MANAGEMENTUL EMOȚIILOR	Programa școlară pentru disciplina <i>Managementul emoțiilor</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, toate specializările

Număr anexei la ordin	Disciplină	Tip programă
79.	PRACTICĂ PEDAGOGICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Practică pedagogică</i> , clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea educație timpurie
80.	PRACTICĂ PEDAGOGICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Practică pedagogică</i> , clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogia învățământului primar
81.	PRACTICĂ PEDAGOGICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Practică pedagogică</i> , clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea mediere școlară
82.	PRACTICĂ PEDAGOGICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Practică pedagogică</i> , clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogia educației nonformale
83.	PRACTICĂ PEDAGOGICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Practică pedagogică</i> , clasele a IX-a și a X-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea pedagogie generală
84.	SĂNĂTATE, NUTRIȚIE, MOTRICITATE LA COPILUL MIC	Programa școlară pentru disciplina <i>Sănătate, nutriție, motricitate la copilul mic</i> , clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea educație timpurie
85.	ANATOMIA, FIZIOLOGIA ȘI BIOMECANICA SPORTULUI	Programa școlară pentru disciplina <i>Anatomia, fiziologia și biomecanica sportului</i> , clasele a XI-a – a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările
86.	PREGĂTIRE SPORTIVĂ PRACTICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Pregătire sportivă practică</i> , clasele a IX-a - a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările
87.	PREGĂTIRE SPORTIVĂ TEORETICĂ	Programa școlară pentru disciplina <i>Pregătire sportivă practică</i> , clasele a IX-a - a XII-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările
88.	PSIHOLOGIA SPORTULUI	Programa școlară pentru disciplina <i>Psihologia sportului</i> , clasa a XI-a, curriculum de specialitate (CS), filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările
D. PROGRAME ȘCOLARE PENTRU DISCIPLINE OBLIGATORII CU ALOCARE ORARĂ ÎN TRUNCHI COMUN ȘI/SAU CURRICULUM DE SPECIALITATE		
89.	LIMBA MODERNĂ: <i>Germană, Rusă, Japoneză</i>	Programa școlară pentru disciplina <i>Limba modernă germană/rusă/japoneză L1/L2/L3</i> ; Nivel A1 – B2, clasele a IX-a – a XII-a: - trunchi comun (TC), toate filierele, toate profilurile, toate specializările/calificările profesionale - curriculum de specialitate (CS) - curriculum la decizia elevului din oferta școlii

Programa școlară
pentru disciplina

Matematică

Clasele a IX-a și a X-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic,
toate specializările

Învățământ liceal

Anexa nr. 3
Programa școlară pentru disciplina *Matematică*, clasele a IX-a și a X-a,
trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

1. Statutul disciplinei și alocarea orară

Programa școlară pentru disciplina *Matematică_TC*, segmentul curricular *trunchi comun (TC)*, se adresează claselor a IX-a și a X-a din învățământul liceal, forma cu frecvență zi, *filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilul artistic, toate specializările; filiera vocațională, profilul pedagogic, toate specializările; filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările; filiera vocațională, profilul teologic, toate specializările.*

Componentele acestei programe școlare sunt incluse și în programele școlare pentru filiera teoretică, profilul real, specializarea matematică-informatică, specializarea științe ale naturii și pentru filiera vocațională, profilul militar, specializarea matematică-informatică militară, în conformitate cu prevederile Legii învățământului preuniversitar 198/2023, Art.86.(2).

Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei *Matematică_TC* are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul *trunchi comun (TC)*, respectiv pe segmentul *curriculum de specialitate (CS)*:

An de studiu	Clasa a IX-a		Clasa a X-a		Clasa a XI-a		Clasa a XII-a	
Tip segment curricular	<i>TC</i>	<i>CS</i>	<i>TC</i>	<i>CS</i>	<i>TC</i>	<i>CS</i>	<i>TC</i>	<i>CS</i>
Nr. săptămânal de ore	2	-	2	-	-	-	-	-

Aplicarea prezentei programe se realizează progresiv, începând cu anul școlar 2026-2027.

Programa școlară pentru disciplina *Matematică_TC*, ca parte a trunchiului comun la nivelul învățământului liceal, este concepută ca un parcurs accesibil și relevant pentru toți absolvenții de gimnaziu care intră în învățământul liceal, la filierele, profilurile, specializările/calificările profesionale menționate.

Studiul matematicii în trunchiul comun nu este un scop în sine, ci este o componentă semnificativă a cunoașterii generale. Pe de o parte, numeroase descoperiri și dezvoltarea de noi tehnologii au fost posibile datorită ideilor și instrumentelor matematice, pe de altă parte, probleme reale din științe, tehnologie, economie sau viața socială au provocat dezvoltări matematice noi.

În acest cadru, matematica este tratată ca instrument fundamental în descrierea structurii, cantității, variației și incertitudinii și ca set de idei transferabile care conectează domenii diferite și sprijină decizia în situații cotidiene.

Programa școlară pentru trunchiul comun promovează un parcurs de învățare coerent, care pornește atât de la situații concrete către concepte și instrumente matematice, cât și invers, de la instrumentele matematice către aplicarea lor în viața cotidiană, asigurând echilibrul întregului traseu educațional.

Filosofia asumată pentru trunchiul comun este cea a unei matematici pentru toți și pentru toată viața, în care deprinderile de înțelegere, controlul plauzibilității și învățarea autonomă rămân utile dincolo de școală.

Reprezentarea corectă și utilizarea conștientă a conceptelor, analizarea lucidă și argumentarea, urmate de modelarea în contexte semnificative, oferă un cadru realist pentru a atinge obiectivele întregului trunchi comun, în și dincolo de disciplina *Matematică_TC*, păstrând deschisă calea către aprofundare ulterioară acolo unde există motivație.

Astfel, prin învățarea la matematică în cadrul trunchiului comun, absolventul înțelege ce calculează, verifică (stabilește) dacă un rezultat este plauzibil și decide cum folosește rezultatul în lumea reală.

2. Cadrul legislativ

Elaborarea prezentei programe școlare este bazată pe documente fundamentale care definesc viziunea și structura curriculumului național:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare
- Planurile-cadru pentru învățământul liceal, OMEC nr. 4350/2025
- Profilul de formare al absolventului, OME nr. 6731/2023, care asigură coerența verticală a parcursului școlar, de la învățământul primar la cel liceal
- Recomandarea Consiliului UE privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, 2018
- Planul de acțiune al Consiliului UE privind competențele de bază, 2025.

Programa școlară asigură integrarea unor teme transversale prevăzute de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, susținând dezvoltarea competențelor elevilor în domenii precum: educația pentru mediu, educația pentru sănătate, educația financiară, educația media, gândirea critică (detectarea erorilor logice), securitate cibernetică (utilizarea avizată și responsabilă a instrumentelor digitale și a asistenței IA) și contribuind astfel la înțelegerea contextelor socio-economice și a dinamicii acestora (modelarea creșterii/descrășterii, interpretarea statistică a datelor etc.)

3. Continuitate și progresie curriculare - de la gimnaziu la liceu

La nivelurile de învățământ anterioare (primar/gimnaziu), rezolvarea de probleme s-a exersat preponderent în contexte predefinite și cu întrebări explicite.

În învățământul liceal, accentul se mută și spre situații-problemă deschise, bazate pe contexte cotidiene sau de specialitate, complete sau parțiale, fără cerințe formulate explicit sau cu cerințe pretabile la dezvoltări ulterioare, în care calitatea întrebărilor formulate devine esențială: ce este relevant aici? ce mărimi intervin? cum se măsoară? care sunt variabilele/invarianții? ce ipoteze sunt rezonabile și ce limite impun? Acest demers conduce natural la modelare: construire de reprezentări adecvate, alegerea unui nivel de exactitate și validarea rezultatului în raport cu contextul. Scopul nu este complexitatea, ci simplitatea eficientă care permite transferul către situații noi: întrebări bine alese → reprezentări adecvate → nivel de exactitate justificat → validare prin estimare și prin raportare la context.

Având în vedere că programa școlară de matematică în învățământul gimnazial oferă o bază comună pentru identificarea datelor și relațiilor, prelucrarea informației, utilizarea conceptelor/algoritmilor, cu accent pe estimare și aplicare în viața de zi cu zi, pe progres către raționamente deductive și modelare, programa școlară de matematică pentru trunchiul comun, la nivel liceal, continuă și consolidează această bază, punând accent pe reprezentări multiple și pe rolul complementar al acestora, introducând analiza comparativă a unor date/informații în vederea luării unor decizii de context și extinderea modelării către situații cotidiene relevante (măsurări indirecte, costuri, seturi de date variabile în timp).

Astfel, programa școlară de matematică pentru trunchiul comun oferă oportunitatea creării și dezvoltării unui set de deprinderi durabile: a reprezenta corect și a utiliza conștient concepte de bază, a analiza și a argumenta temeinic pentru a modela situații din viața reală. Aceste deprinderi susțin învățarea autonomă și pregătesc terenul pentru explorări ulterioare, acolo unde interesul și contextul o cer. Se asigură astfel contribuția disciplinei *Matematică* la dezvoltarea unor atribute prioritare ale absolventului, cum ar fi formarea deprinderilor de a fi reflexiv (prin controlul plauzibilității), responsabil (prin decizia informată) și comunicativ (prin argumentarea soluțiilor).

4. Repere reflexive și intradisciplinaritate. Puntea spre interdisciplinaritate

Matematica din trunchiul comun se sprijină pe o rețea intradisciplinară de idei care se susțin reciproc, fundamentând parcursul de învățare:

- *număr și calcul* – instrumente pentru estimare și control al plauzibilității;
- *structură și relații* (elemente de logică matematică, mulțimi, relații, funcții) – limbajul pentru a face comparabile obiecte și legături între ele;

- *reprezentări multiple* (numerice, grafice, geometrice, algebrice, verbale) – exersarea transferului între acestea;
- *spațiu și formă* (geometrie, măsurare) – utilitatea reprezentărilor în coordonate și al măsurărilor indirecte;
- *variație* (funcții, pante, rate de schimbare) – dependențe între mărimi în contexte reale;
- *incertitudine* (statistică, probabilități) – repere pentru descrierea datelor și decizii fundamentate pe date;
- *educație financiară* – suport pentru deciziile personale.

Coerența intradisciplinară se manifestă prin *repere de reflecție* constante (întrebările de *existență, unicitate și universalitate*), care servesc ca instrumente de control al raționamentului. Se utilizează procedee comune care traversează conținuturi diferite pentru a evidenția structura și a facilita interpretarea grafică. Abordarea este axată pe modele reduse în complexitate, cu ipoteze vizibile și reutilizabile în contexte variate.

O componentă în dezvoltarea gândirii critice o reprezintă distingerea între ce se schimbă (variabile) și ce rămâne neschimbat (invarianti) în vederea sistematizării informațiilor.

Contexte simple care implică numărare intuitivă sunt potrivite în programa școlară de matematică pentru trunchiul comun, având un transfer ridicat în viața cotidiană.

Din perspectiva interdisciplinarității, programa integrează componente utile pentru sprijinirea învățării la: *fizică* (de exemplu, elemente de trigonometrie), *chimie* (de exemplu, scări logaritmice – pH, creștere/descrștere intuitiv exponențială), *biologie* (de exemplu, variabilitate, seturi de date variabile în timp), *geografie* (de exemplu, sistem de coordonate – reper cartezian, scale), *TIC* (de exemplu, tabele, grafice), *informatică* (de exemplu, structuri logice, gândire computațională, algoritmică) etc. Integrarea situațiilor interdisciplinare pune în relație diferite forme de cunoaștere și diferite forme de validare a acestora.

Lectura critică a datelor publice și a graficelor din media trebuie să devină o practică de rutină în descrierea și explicația contextuală, predicția prudentă și evaluarea limitelor reprezentării furnizate.

Astfel, perspectiva acestei programe școlare de matematică urmărește:

- coerența prin instituirea explicită a lecturii comportamentelor grafice ca practică transversală, integrarea reperelor reflexive (*existență – unicitate – universalitate*), definirea optimului util interdisciplinar, utilizarea instrumentelor digitale și a unui asistent IA (asistent inteligent virtual) ca sprijin pentru explorare/explicare/verificare, cu validare critică din partea elevului;
- dimensionarea încărcării curriculare adecvată bugetului de ore, care permit ritmuri reflexive diferite și favorizează învățarea cu impact de durată.

5. Lectura programei școlare în vederea transpunerii în procesul de predare-învățare-evaluare

Programa școlară de matematică pentru trunchiul comun este calibrată pentru bugetul de două ore/săptămână la fiecare dintre clasele a IX-a și a X-a, asigurând o rezervă de 25% din timpul alocat disciplinei, la dispoziția cadrului didactic pentru activități de recuperare, consolidare sau de progres.

Structura programei școlare include, pe lângă *Nota de prezentare*, următoarele elemente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Matematică* integrează achizițiile de cunoaștere și de comportament așteptate. Acestea sunt comune programelor școlare de matematică pentru gimnaziu și pentru liceu, subliniind orientarea generală a procesului educațional la matematică.

Competențele specifice sunt competențe derivate din competențele generale și reprezintă etape măsurabile în formarea și dezvoltarea acestora.

Pentru formarea și dezvoltarea competențelor specifice, în programă sunt propuse *exemple de activități de învățare*, care valorifică experiența concretă a elevului și care definesc contexte de învățare variate. Exemplele de activități de învățare reflectă și valorifică elemente specifice domeniului cunoașterii științifice: observare, experiment, modelare, argumentare logică, analiză comparativă, formulare de concluzii etc.

Programa școlară de matematică pentru trunchi comun propune exemple de activități de învățare, pe care profesorul poate să le modifice, să le completeze sau să le înlocuiască cu altele adecvate clasei de elevi. Devine astfel posibil să se realizeze un demers didactic personalizat, care să asigure formarea/dezvoltarea competențelor prevăzute de programă, în contextul specific al fiecărei clase de elevi. Se propun raționamente și strategii care să consolideze exprimarea și argumentarea matematică, evitând formalismul excesiv.

Conținuturile reprezintă decupaje didactice ale unor domenii ale matematicii, relevante pentru descrierea lumii înconjurătoare, structurate și abordate în această programă astfel încât să fie accesibile elevilor. Ele sunt mijloace informaționale adecvate formării și dezvoltării competențelor specifice. Conținuturile sunt selectate pe baza principiului continuității și al coerenței și sunt interconectate, astfel încât, după parcurgerea lor integrală, elevul să fie capabil să realizeze conexiuni între idei, texte cu conținut matematic, reprezentări vizuale și formule, în scopul rezolvării unor probleme diverse, de natură teoretică sau practic-aplicativă.

Sugestiile metodologice reprezintă o componentă a programei școlare care propune modalități și mijloace pentru realizarea demersului didactic, punând accent pe învățarea bazată pe investigare, argumentare și validare, în vederea dezvoltării gândirii critice și a autonomiei intelectuale.

Astfel, programa școlară de matematică pentru trunchi comun oferă un cadru clar de utilizare: competențele generale stabilesc direcția de învățare; competențele specifice, ordonate pe ani de studiu, precizează pașii de progres; domeniile de conținut indică *terenul* pe care aceste competențe sunt exersate; exemplele de activități de învățare arată cum se poate genera învățarea, iar asocierea standardelor naționale de evaluare cu programa școlară de matematică asigură calibrarea și comparabilitatea rezultatelor așteptate.

Este necesară utilizarea instrumentelor digitale, precum și folosirea unui asistent IA pentru explorare și verificare, cu condiția ca elevul să realizeze validarea critică a soluției propuse și să poată explica limitele acesteia.

Programa școlară de matematică pentru trunchiul comun asigură continuitatea între ciclurile educaționale și relevanța în formarea competențelor necesare integrării în societate.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG.1	Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar
CG.2	Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural, cuprinse în diverse surse informaționale
CG.3	Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice
CG.4	Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată
CG.5	Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situații date
CG.6	Modelarea matematică a unei situații date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG.1 - Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar

IX.CS.1.1. Identificarea unor elemente specifice logicii matematice (propoziții, variabile, predicate) din enunțuri date
- Identificarea propozițiilor simple care formează un enunț dat - Precizarea valorii de adevăr a propozițiilor simple dintr-un enunț dat - Identificarea variabilelor și a predicatelor din enunțuri date
IX.CS.1.2. Identificarea elementelor specifice ale unei progresii aritmetice și ale unei progresii geometrice în diferite contexte
- Identificarea rației unei progresii date prin enumerarea unor termeni consecutivi, eventual în contexte uzuale - Completarea unor termeni ai unui șir la care cunoaștem primii termeni și faptul că este progresie - Recunoașterea faptului că, un șir pentru care cunoaștem câțiva termeni consecutivi, ar putea corespunde unei progresii
IX.CS.1.3. Identificarea unor elemente specifice geometriei analitice în diferite contexte
- Identificarea, într-un reper cartezian, a poziției unui punct ale cărui coordonate sunt cunoscute - Identificarea coordonatelor punctelor în situații practice de orientare - Recunoașterea poziției în plan a unei drepte a cărei ecuație este cunoscută (orizontală/verticală/oblică)
IX.CS.1.4. Identificarea unor relații de tip dependență funcțională între două mulțimi, pentru a evidenția legătura între acestea
- Recunoașterea abscisei/ordonatei unui punct situat pe o reprezentare grafică a unei funcții - Identificarea coordonatelor punctelor de intersecție cu axele de coordonate ale unor reprezentări grafice date, în contexte practice - Identificarea domeniului de definiție și a mulțimii valorilor unei funcții pe reprezentări grafice date, explicând rolul acestora în contexte practice
IX.CS.1.5. Identificarea pe cercul trigonometric a punctelor asociate unor măsuri de arce exprimate în grade sau în radiani
- Recunoașterea pe cercul trigonometric a punctelor asociate arcelor cu măsura de 0°, 90°, 180° - Recunoașterea pe cercul trigonometric a unor arce cu măsuri date în grade sau în radiani - Identificarea cadranelor în care sunt situate punctele asociate numerelor reale $\frac{4\pi}{3}$, $\frac{3\pi}{4}$, $\frac{5\pi}{3}$ etc.

CG.2 - Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural, cuprinse în diverse surse informaționale

IX.CS.2.1. Determinarea operațiilor cu propoziții dintr-un enunț matematic
- Negarea unui enunț format din două propoziții legate prin și/sau - Negarea unui enunț format din două propoziții legate prin implicație/echivalență - Asocierea operatorilor logici adecvați (și/sau/non/implică/echivalent) unui enunț matematic
IX.CS.2.2. Determinarea unor caracteristici numerice ale unei progresii
- Efectuarea de calcule pentru determinarea unor termeni de rang dat ai unei progresii ce vizează aspecte din viața cotidiană - Efectuarea de calcule pentru determinarea sumei primilor n termeni ai unei progresii pentru rezolvarea unor situații din viața cotidiană - Determinarea termenului general al unei progresii definite descriptiv, în contexte aplicative din viața cotidiană
IX.CS.2.3. Prelucrarea unor date specifice geometriei analitice pentru a determina poziția unor elemente ale unei figuri
- Verificarea faptului că un punct căruia i se cunosc coordonatele aparține unei drepte cu ecuație dată

- Evidențierea pantei unei drepte pe baza ecuației acesteia - Calcularea coordonatelor mijlocului unui segment
IX.CS.2.4. Extragerea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ și structural, din reprezentări grafice date, pentru a descrie proprietăți ale unei funcții (atingerea unei anumite valori, monotonie, puncte de extrem)
- Determinarea numărului de soluții ale ecuației $f(x)=0$ în reprezentări grafice date - Extragerea, dintr-o reprezentare grafică dată, a unor informații legate de intervalele de monotonie, punctele de extrem și, dacă este cazul, comportament asimptotic - Evidențierea, pe reprezentări grafice, a soluțiilor ecuației $f(x)=m$ într-un context dat
IX.CS.2.5. Determinarea unor valori ale unor funcții trigonometrice
- Compararea numerelor: $\cos 45^\circ$, calculat cu teorema lui Pitagora în cercul trigonometric, și $\cos \frac{\pi}{4}$, determinat digital - Compararea numerelor: $\sin \frac{2\pi}{3}$, determinat digital și $\sin 120^\circ$, calculat prin reducere la primul cadran și folosirea teoremei lui Pitagora în cercul trigonometric - Determinarea semnului numărului $\sin 4$

CG.3 - Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice

IX.CS.3.1. Determinarea valorii de adevăr a unui enunț matematic format din propoziții legate prin operatori logici
- Determinarea valorii de adevăr pentru negația unei propoziții simple - Determinarea valorii de adevăr a unui enunț format din două propoziții legate prin și/sau/implică/echivalent - Stabilirea valorii de adevăr a unei propoziții obținute prin atribuirea de valori variabilelor unui predicat
IX.CS.3.2. Utilizarea formulelor adecvate pentru a obține informații referitoare la progresii date, în diferite contexte
- Determinarea unor termeni de rang dat pentru progresii caracterizate prin diverse elemente, în contexte cotidiene - Verificarea faptului că un șir descris prin formula termenului general este o progresie - Determinarea rangurilor unor termeni ai unei progresii, care îndeplinesc o anumită condiție
IX.CS.3.3. Determinarea caracteristicilor matematice ale elementelor unei figuri geometrice
- Reprezentarea, într-un reper cartezian, a unei drepte, folosind ecuația acesteia - Determinarea ecuației unei drepte în baza unor condiții inițiale date - Verificarea coliniarității a trei puncte date utilizând ecuația unei drepte
IX.CS.3.4. Utilizarea reprezentării grafice a unei funcții în vederea extragerii unor informații referitoare la valorile relevante ale acesteia, în rezolvarea unor probleme practice
- Rezolvarea unor ecuații de forma $f(x)=0$ sau $f(x)=g(x)$ cu ajutorul reprezentărilor grafice ale funcțiilor obținute folosind instrumente digitale - Rezolvarea unor inecuații de forma $f(x)>g(x)$ cu ajutorul reprezentărilor grafice ale funcțiilor - Utilizarea proprietăților unor funcții pentru rezolvarea unor probleme practice
IX.CS.3.5. Determinarea valorii unei funcții trigonometrice când se cunosc alte informații
- Calcularea lui $\sin x$ când cunoaștem $\cos x$ și cadranul în care se află punctul de pe cercul trigonometric corespunzător lui x - Calcularea lui $\operatorname{tg} x$ când cunoaștem $\cos x$ și cadranul în care se află punctul de pe cercul trigonometric corespunzător lui x - Calcularea lui $\cos x$ când cunoaștem $\operatorname{tg} x$ și cadranul în care se află punctul de pe cercul trigonometric corespunzător lui x

CG.4 - Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată

IX.CS.4.1. Precizarea structurii logice a unui enunț matematic

- Descompunerea unui enunț matematic în predicate simple - Reprezentarea unui enunț matematic ca rezultat al operațiilor cu predicate - Precizarea valorii de adevăr a propoziției obținute prin folosirea unui cuantificator într-un predicat
IX.CS.4.2. Transpunerea în limbaj matematic a unor situații practice care se descriu prin intermediul unei progresii
- Exprimarea cantitativă a unei situații din viața cotidiană care corespunde unei creșteri sau descreșteri cu o constantă - Exprimarea cantitativă a unei situații din viața cotidiană care corespunde unei creșteri sau descreșteri de un anumit număr de ori - Transpunerea în limbaj matematic a unei situații din viața cotidiană pentru a stabili dacă datele obținute corespund elementelor unei progresii
IX.CS.4.3. Utilizarea limbajului geometriei analitice pentru a descrie și a justifica rezultatele obținute în rezolvarea unor situații concrete
- Ilustrarea proprietăților unei configurații prin intermediul pozițiilor unor puncte în plan - Descrierea unei situații concrete prin intermediul ecuației unei drepte - Prezentarea, în limbaj matematic riguros, a unei soluții pentru o problemă în context cotidian
IX.CS.4.4. Exprimarea, în limbaj matematic, a informațiilor și a concluziilor extrase din reprezentări grafice ale funcțiilor, referitoare la contexte practice
- Determinarea punctelor în care o funcție are o anumită valoare - Determinarea punctelor în care valorile unei funcții depășesc un anumit număr - Determinarea punctelor în care valorile unei funcții depășesc valorile altei funcții
IX.CS.4.5. Determinarea valorilor funcțiilor trigonometrice cu ajutorul simetriei față de axele de coordonate sau față de origine
- Determinarea valorii $\sin a$, prin reducere la primul cadran (de exemplu, $\sin \frac{4\pi}{3}$) - Compararea valorilor funcțiilor trigonometrice în diferite puncte (de exemplu, $\sin 2$ cu $\cos 1$) - Interpretarea grafică a relațiilor $\sin(\pi - x) = \sin x$, $\sin(\pi + x) = -\sin x$ etc.

CG.5 - Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situații date

IX.CS.5.1. Analizarea relațiilor logice dintre componentele unui enunț matematic asociat unei situații date
- Descompunerea unui set de date și cerințe în componente care corespund unor predicate simple - Exprimarea legăturilor dintre elementele unui set de date și cerințe ca operații cu predicate - Asocierea unui enunț matematic unui set de date și cerințe
IX.CS.5.2. Analizarea unei situații care se descrie numeric printr-o progresie, utilizând proprietăți ale acesteia
- Determinarea unei caracteristici numerice a unui fenomen care corespunde unei progresii - Compararea a două situații modelate prin progresii prin interpretarea cantitativă și calitativă a situațiilor, prin analiza modelelor matematice și luarea unei decizii justificate - Determinarea efectului modificării unor parametri ai unei progresii, în cazul unui fenomen descris numeric de o progresie
IX.CS.5.3. Analizarea relațiilor de poziționare dintre obiecte, prin reprezentarea lor în planul cartezian
- Stabilirea caracteristicilor unei figuri utilizând calcularea distanței dintre două puncte - Determinarea punctului de intersecție a două drepte în contexte diverse - Alegerea axelor de coordonate astfel încât să se valorifice proprietățile de simetrie ale unei figuri care trebuie descrisă analitic
IX.CS.5.4. Analizarea proprietăților unor dependențe funcționale, identificate în reprezentări grafice, pentru a descrie situații cotidiene
- Studiarea, cu ajutorul graficului, a proprietăților unei dependențe funcționale care descrie o situație practică - Explicarea semnificației soluțiilor unor ecuații și/sau inecuații de forma $f(x) = m$, $f(x) = g(x)$, $f(x) > g(x)$, utilizând reprezentarea grafică a unor funcții care modelează o situație dată

- Interpretarea coordonatelor unui punct de intersecție a două reprezentări grafice ca soluție a unei ecuații sau a unui sistem de ecuații, exprimând semnificația acestora în contextul practic dat
IX.CS.5.5. Analizarea proprietăților graficelor funcțiilor trigonometrice
- Determinarea soluțiilor din intervalul $[0, 2\pi]$ ale ecuației $\cos x = 0$ pentru stabilirea domeniului de definiție a funcției tangentă
- Deducerea unor identități trigonometrice (de exemplu, $\sin\left(\frac{\pi}{2} + x\right) = \cos x$)
- Interpretarea grafică a unor identități trigonometrice (de exemplu, $\sin\left(\frac{\pi}{2} + x\right) = \cos x$)

CG.6 - Modelarea matematică a unei situații date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

IX.CS.6.1. Validarea unui enunț matematic asociat unei situații date
- Negarea unei propoziții obținute prin folosirea unui cuantificator într-un predicat
- Compararea unui enunț matematic cu enunțul contrar
- Validarea din punct de vedere logic a corectitudinii pașilor unui raționament
IX.CS.6.2. Modelarea matematică a unor situații cotidiene, folosind progresii și informații din alte domenii
- Determinarea momentului când o caracteristică numerică a unui fenomen descris printr-o progresie trece de o anumită valoare pentru a lua decizii avizate
- Valorificarea modului în care evoluează un fenomen pentru a lua decizii adecvate
- Modelarea prin progresii a unor fenomene a căror descriere în timp prezintă un anumit tip de regularitate
IX.CS.6.3. Modelarea unor situații practice prin utilizarea conceptelor de geometrie analitică
- Descrierea unei traiectorii rectilinii prin intermediul ecuației unei drepte
- Modelarea poziției unor obiecte din realitate prin elemente din planul cartezian, pentru a preciza așezarea lor relativă
- Descrierea unei dependențe liniare pentru a putea interpreta legătura dintre variabile
IX.CS.6.4. Definirea, pe baza datelor extrase dintr-o reprezentare grafică, a unei relații funcționale pentru a explica, a anticipa sau a optimiza rezultate în contexte precum biologie, fizică, sociologie, economie etc.
- Formularea de concluzii în situații practice legate de valori extreme și de puncte de extrem utilizând reprezentările grafice
- Analizarea valorilor (variație liniară/pătratică/logaritmică/exponențială/de altă natură) care descriu numeric un fenomen, pe baza reprezentării grafice a acestora
- Definirea unei funcții care descrie o situație practică, după observarea reprezentării grafice a acesteia
IX.CS.6.5. Modelarea cu ajutorul funcțiilor trigonometrice a unor relații din diferite domenii
- Descrierea variației zilnice a înălțimii unei mări
- Descrierea variației zilnice a temperaturii corpului
- Descrierea variației în timp a abscisei și a ordonatei unui punct în mișcare circulară uniformă

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI

Domenii de conținut	Conținuturi
Algebră	1. Elemente de logică matematică - Propoziții și predicate; operații: negația, conjuncția, disjuncția, implicația, echivalența; cuantificatori; reguli de negare <i>Notă</i> Calculul propozițional se va ilustra cu exemple concrete simple: și = intersecție/sistem de relații, sau = reuniune/ansamblu de cazuri, $\text{non } (A \text{ și } B) = \text{non } A \text{ sau non } B$, $\text{non } (A \text{ sau } B) = \text{non } A \text{ și non } B$, există = cel puțin un element convine etc. 2. Progresii - Progresii aritmetice și progresii geometrice: determinarea termenului general al unei progresii; suma primilor n termeni ai unei progresii <i>Notă</i> Progresiile vor fi abordate și în contexte practice: dobândă simplă, dobândă compusă, prețuri, dinamica populației, modelarea unor fenomene din biologie, chimie etc.
Geometrie	3. Geometrie analitică - Reper cartezian în plan; coordonatele carteziene ale unui punct din plan, distanța dintre două puncte în plan, coordonatele mijlocului unui segment - Panta unei drepte (ca raport) - Ecuatia dreptei care trece printr-un punct dat și are panta dată, ecuația dreptei care trece prin două puncte date; intersecțiile dreptei cu axe de coordonate <i>Notă</i> Abordarea conținuturilor se va face prin contexte practice.
Algebră	4. Funcții - observarea unor proprietăți ale funcțiilor utilizând lecturi grafice - Funcția afină - Funcția de gradul al doilea - Funcții obținute prin operații de înmulțire și/sau de împărțire, cu funcții afine și funcții de gradul al doilea - Funcția radical de ordin 2 - Funcția exponențială (numărul irațional e) - Funcția logaritmică (logaritmi, logaritm natural, logaritm zecimal) <i>Notă</i> Pentru fiecare funcție se vor evidenția grafic: intersecțiile cu axe de coordonate, interpretarea geometrică a proprietăților (monotonie, puncte de extrem, mulțimea valorilor funcției, soluțiile ecuațiilor $f(x)=m$ și $f(x)=g(x)$); comportament asimptotic, creștere exponențială, scări logaritmice; exemplificări în contexte practice. Observarea proprietăților funcțiilor se va face pe baza reprezentărilor grafice obținute cu ajutorul unor instrumente digitale (Geogebra, Desmos etc.) sau furnizate în format tipărit.
Trigonometrie	5. Elemente de trigonometrie - Cercul trigonometric: studiul funcțiilor sinus și cosinus pe intervalul $[0, 2\pi]$, studiul funcției tangentă pe intervalul $[0, 2\pi] - \left\{\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right\}$; valorile funcțiilor trigonometrice pentru: $0, \frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}, 2\pi$ - Formule trigonometrice de bază: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$, $\sin(\pi - x) = \sin x$, $\sin(\pi + x) = -\sin x$, $\sin(2\pi - x) = -\sin x$, $\cos(\pi - x) = -\cos x$, $\cos(\pi + x) = -\cos x$,

Domenii de conținut	Conținuturi
	$\cos(2\pi - x) = \cos x, \quad \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos x, \quad \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x, \quad \operatorname{tg}(\pi + x) = \operatorname{tg} x,$ $\operatorname{tg}(\pi - x) = -\operatorname{tg} x$ Notă <i>Toate formulele vor fi argumentate utilizând cercul trigonometric și/sau simetria față de axe și față de origine.</i>

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG.1 - Identificarea unor date, mărimi și relații matematice, în contextul în care acestea apar

X.CS.1.1. Identificarea elementelor necesare pentru determinarea, în configurații plane, a unor lungimi, măsuri de unghiuri, arii
- Identificarea unghiului determinat de două laturi cunoscute, dintr-un triunghi dat - Identificarea, într-un triunghi, a unghiului opus unei laturi, respectiv a laturii opuse unghiului - Identificarea, într-un triunghi, a celor două unghiuri alăturate unei laturi
X.CS.1.2. Identificarea unor date relevante pentru probleme de numărare în contextele în care acestea apar
- Identificarea schemei de numărare în diverse contexte (diagrame, relații numerice, coeficienți binomiali) - Identificarea unor cazuri particulare în probleme de numărare asociate unor contexte date - Identificarea componentelor unui binom la o putere - Recunoașterea unor situații practice care necesită utilizarea diagramelor arborescente, în care ordinea este sau nu este esențială
X.CS.1.3. Identificarea unor informații cuprinse în seturi de date statistice prezentate sub diferite forme (text, tabele, diagrame, grafice etc.)
- Identificarea numărului de apariții ale unor valori în diverse forme de prezentare a datelor statistice, extrase din situații cotidiene - Recunoașterea unor mărimi caracteristice (medie, mediană, mod, cuartile, amplitudine) prin raportare la reprezentări ale unui set de date statistice - Identificarea conceptelor de bază (sondaj, populație, eșantion) pentru un sondaj dat în contexte cotidiene
X.CS.1.4. Identificarea unor date legate de probabilități, din diferite reprezentări contextuale
- Recunoașterea unor experimente aleatorii și a tipurilor de evenimente (sigur/imposibil, elementare, disjuncte, independente) asociate acestora, în contexte cotidiene - Recunoașterea diferenței dintre evenimentele posibile și evenimentele favorabile ale unui experiment, într-un context cotidian - Identificarea evenimentelor posibile ale unui experiment

CG.2 - Prelucrarea unor date matematice de tip cantitativ, calitativ, structural, cuprinse în diverse surse informaționale

X.CS.2.1. Utilizarea tabelor trigonometrice și/sau a instrumentelor digitale pentru determinarea elementelor unui triunghi
- Determinarea măsurii unghiurilor unui triunghi, cunoscând lungimile laturilor acestuia, folosind instrumente digitale - Determinarea măsurii unui unghi al unui triunghi, cunoscând lungimile a două laturi și măsura altui unghi al triunghiului, folosind instrumente digitale - Determinarea ariei unui triunghi, cunoscând lungimile a două laturi și măsura unghiului dintre ele, folosind instrumente digitale
X.CS.2.2. Prelucrarea unor date matematice din diverse surse informaționale în vederea utilizării lor în rezolvarea problemelor de numărare
- Construirea diagramelor arborescente pentru permutări și aranjamente pornind de la exemple cotidiene - Evidențierea termenilor care apar prin dezvoltarea unui binom la o putere - Utilizarea combinărilor complementare în probleme practice de numărare
X.CS.2.3. Prelucrarea unor date statistice extrase din diferite surse informaționale, în vederea stabilirii unor relații între ele
- Alegerea unor modalități adecvate de reprezentare a datelor statistice și a relațiilor dintre ele, extrase din situații cotidiene (diagrame cu bare, histogramme, poligonul frecvențelor/frecvențelor cumulate, diagrame boxplot, diagrame circulare)

Programa școlară pentru disciplina Matematică, clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

- Utilizarea diferitelor reprezentări grafice pentru extragerea unor informații relevante în vederea estimării mărimilor caracteristice ale unor seturi de date statistice, extrase din situații practice - Calcularea valorilor numerice ale unor caracteristici pentru o populație/eșantion
X.CS.2.4. Organizarea datelor calitative și/sau cantitative provenite din surse diverse pentru determinarea probabilităților
- Organizarea unor date din experimente reale, prin observații directe (chestionare/sondaje, simulări informatice, surse statistice de interes pentru elevi), în vederea calculării numărului de cazuri favorabile unui eveniment - Organizarea datelor în tabele, liste sau diagrame în vederea calculării unor probabilități - Utilizarea foilor de calcul digitale pentru determinarea unor probabilități

CG.3 - Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice

X.CS.3.1. Aplicarea unor teoreme și/sau a unor formule pentru determinarea unor măsuri (lungimi de segmente, măsuri de unghiuri, arii) în geometria plană
- Utilizarea teoremei sinusurilor și/sau a teoremei cosinusului pentru a determina unghiuri și laturi într-un triunghi - Utilizarea unor relații trigonometrice în triunghiul dreptunghic pentru rezolvarea triunghiului oarecare - Aplicarea unor formule pentru calcularea ariilor triunghiurilor
X.CS.3.2. Utilizarea unor metode de numărare și/sau a proprietăților combinatorice pentru rezolvarea unor probleme în diferite contexte
- Rezolvarea unor probleme de numărare apărute în diferite contexte, folosind diagramele arborescente sau permutări, aranjamente, combinații - Calcularea numărului total de posibilități, folosind eventual diagrame arborescente, în aplicații practice - Utilizarea unor identități pentru coeficienți binomiali, deduse din binomul lui Newton în contexte matematice - Precizarea unor particularități ale termenilor dezvoltării unui binom
X.CS.3.3. Determinarea mărimilor caracteristice ale unor seturi de date statistice (prezentate în forme și contexte matematice diverse), în vederea extinderii unor descrieri la nivel de populație/eșantion
- Utilizarea foilor de calcul digitale pentru calcularea frecvențelor (absolute, relative, cumulate) pentru seturi de date statistice, extrase din situații cotidiene - Utilizarea foilor de calcul digitale pentru calcularea mărimilor caracteristice (medie, mediană, mod, quartile, amplitudine) pentru un set de date statistice, extrase din situații practice - Utilizarea foilor de calcul digitale pentru calcularea abaterii standard pentru un eșantion reprezentativ al unei populații
X.CS.3.4. Aplicarea conceptelor fundamentale și a algoritmilor de calcul al probabilităților pentru rezolvarea unor situații practice
- Utilizarea tehnicilor de numărare (pentru calcularea numărului de cazuri posibile, respectiv a numărului de cazuri favorabile asociate unui eveniment), în vederea determinării probabilității evenimentului - Determinarea probabilității pentru reuniunea/intersecția a două evenimente, în cadrul unui context practic - Aplicarea conceptelor și a algoritmilor pentru determinarea unor probabilități condiționate a unor evenimente independente, într-o situație practică dată

CG.4 - Exprimarea în limbajul specific matematicii a informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată

X.CS.4.1. Transpunerea în limbaj specific geometriei, a unor probleme practice, care presupun determinarea unor măsuri (lungimi de segmente, măsuri de unghiuri, arii)
- Exprimarea în limbaj geometric, a caracteristicilor unei configurații geometrice date referitoare la triunghi - Descompunerea în triunghiuri a unei configurații geometrice date în vederea determinării unor măsuri (lungimi de segmente, măsuri de unghiuri, arii) - Precizarea elementelor metrice necesare analizării unei configurații geometrice date, folosind elemente de trigonometrie
X.CS.4.2. Exprimarea în limbaj matematic a strategiilor și a metodelor de rezolvare a problemelor

de numărare, utilizând notații simbolice, formule, expresii și reprezentări
- Utilizarea notațiilor matematice pentru permutări, aranjamente, combinări în probleme de numărare - Utilizarea limbajului specific metodelor de numărare pentru justificarea metodei alese în fiecare etapă parcursă pentru rezolvarea unei probleme - Determinarea termenilor unui binom care corespund unor anumite condiții - Exprimarea unor situații cotidiene în limbaj matematic, indicând metoda de numărare
X.CS.4.3. Exprimarea în limbaj matematic a relațiilor dintre mărimile caracteristice ale unor seturi de date statistice, prezentate în diferite forme, în situații date din cotidian
- Utilizarea unor termeni specifici statisticii în descrierea unor seturi de date, preluate din cotidian - Utilizarea unui limbaj specific pentru a interpreta mărimile caracteristice (medie, mediană, mod, cuartile, amplitudine) ale unui set de date statistice, extrase din situații practice - Exprimarea în limbaj matematic a caracteristicilor unui context social pentru aplicarea unui sondaj (eșantion versus populație)
X.CS.4.4. Transpunerea în limbaj specific probabilităților a unor probleme practice
- Exprimarea în limbajul probabilităților a șanseii de a se realiza un anumit eveniment, în urma unui experiment - Transpunerea unor informații extrase din situații practice în limbajul probabilităților, exprimând demersul matematic asociat - Exprimarea probabilităților condiționate pentru evenimente independente, pornind de la date reale, din surse multiple

CG.5 - Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situații date

X.CS.5.1. Analizarea unei configurații geometrice folosind elemente de trigonometrie
- Stabilirea naturii unui triunghi când se cunosc dimensiunile laturilor - Determinarea ariilor unor figuri geometrice care pot fi descompuse în triunghiuri - Investigarea unor configurații geometrice în vederea evidențierii anumitor proprietăți în triunghi
X.CS.5.2. Alegerea strategiei de rezolvare și a tipului de calcul combinatoric necesar pentru analiza unei situații practice
- Selectarea informațiilor relevante din descrierea unei situații practice sau matematice pentru a decide ce metode de numărare se aplică - Realizarea unor diagrame arborescente pentru a vizualiza toate posibilitățile corespunzătoare unei situații practice descrise printr-o problemă de numărare - Rezolvarea de probleme folosind triunghiul lui Pascal și/sau formula de recurență a combinațiilor - Analizarea efectului/impactului unor restricții asupra rezultatelor obținute pentru probleme de numărare cu enunțuri similare
X.CS.5.3. Analizarea unor strategii statistice pentru rezolvarea unor probleme de comparare, predicția și extrapolarea unor situații date în contexte practice
- Corelarea unor informații obținute din analiza unui set de date statistice preluate din situații cotidiene (sau din domenii de interes ale elevilor) - Examinarea datelor obținute în urma interpretărilor statistice în vederea identificării unor soluții optime în contextul practic dat - Analizarea din punct de vedere statistic a necesității alegerii unui eșantion reprezentativ în cadrul unui sondaj preluat din situații cotidiene, cu evidențierea faptului că abaterea standard a unui eșantion poate diferi de cea a populației
X.CS.5.4. Analizarea unor situații practice cu ajutorul conceptelor legate de probabilități
- Interpretarea probabilității de realizare a unui anumit eveniment, în contexte practice date - Compararea probabilităților a două sau mai multe evenimente pentru a lua decizii informate într-o situație practică - Rezolvarea unor probleme practice utilizând concepte legate de probabilități

CG.6 – Modelarea matematică a unei situații date, prin integrarea achizițiilor din diferite domenii

X.CS.6.1. Modelarea unor probleme practice folosind aplicații ale trigonometriei în geometrie
- Construirea unei configurații geometrice care modelează o situație reală - Transpunerea unor date pe o hartă digitală - Transformarea unei situații practice (determinarea unor elemente metrice inaccesibile de pe un teren) într-o problemă de geometrie
X.CS.6.2. Modelarea unei situații-problemă complexe din viața cotidiană folosind limbajul și modelele matematice specifice combinatoricii
- Modelarea matematică a unor situații din viața cotidiană folosind metode de numărare - Aplicarea proprietăților combinațiilor pentru optimizarea calculelor, pentru exemple din cotidian - Simularea unor scenarii multiple: modificarea condițiilor unei probleme de numărare și observarea impactului asupra rezultatului (cu/fără repetiție, contează/nu contează ordinea)
X.CS.6.3. Modelarea unor fenomene din domenii diverse, în scopul interpretării statistice a datelor și pentru fundamentarea deciziilor
- Selectarea unor modalități optime de prezentare și de sinteză a unor date statistice din diferite domenii, în legătură cu viața cotidiană - Argumentarea unor soluții optime pentru situații, procese, fenomene socio-economice descrise prin diferite reprezentări statistice - Evaluarea rezultatelor unui studiu statistic/sondaj (pentru o situație concretă din domenii de interes ale elevilor) pentru utilizarea acestora în optimizarea fenomenului studiat
X.CS.6.4. Modelarea unor contexte practice prin aplicarea metodelor specifice probabilităților, integrând achiziții din diferite domenii
- Integrarea unor metode specifice probabilităților cu strategii din diferite domenii pentru interpretarea unor situații reale - Propunerea unui model matematic legat de probabilități, asociat unei situații practice, formulând concluziile în limbaj matematic - Reprezentarea matematică a unor fenomene utilizând concepte specifice probabilităților

CLASA a X-a

CONȚINUTURI

Domenii de conținut	Conținuturi
Geometrie	1. Aplicații ale trigonometriei în geometrie - Teorema cosinusului (fără demonstrație) - Teorema sinusurilor (fără demonstrație) - Rezolvarea triunghiurilor oarecare - Aria triunghiului; ariile unor suprafețe poligonale - probleme practice <i>Notă</i> În aplicațiile trigonometriei în geometrie, valorile funcțiilor trigonometrice se pot obține din tabele sau cu instrumente digitale.
Algebră	2. Metode de numărare - Diagrame arborescente - Permutări, aranjamente, combinații, triunghiul lui Pascal - formula de recurență a combinațiilor, combinații complementare, dezvoltarea binomului lui Newton (cu exponent cel mult egal cu 5); aplicații în probleme de numărare <i>Notă</i> Abordarea conținuturilor se va face prin contexte practice.
Date, statistică matematică și probabilități	3. Statistică matematică: colectarea, organizarea, prelucrarea și interpretarea datelor statistice; sondaje - Colectarea și organizarea datelor statistice: frecvențe absolute (tabele de frecvențe), frecvențe relative, frecvențe cumulate - Reprezentări grafice ale seturilor de date statistice: diagrame cu bare, histograme, poligonul frecvențelor/frecvențelor cumulate, diagrame boxplot, diagrame circulare; utilizarea instrumentelor digitale pentru reprezentarea datelor în diferite diagrame - Mărimi caracteristice ale seturilor de date statistice: medie, mediană, mod, cuartile, amplitudine; utilizarea reprezentărilor seturilor de date pentru compararea a două seturi de date pe baza mărimilor caracteristice - Sondaje, eșantionare: concepte de bază (sondaj, populație, eșantion), etapele realizării unui sondaj, limitări și erori de eșantionare (sondaj aleator simplu/sondaj stratificat); abatere standard: formulă, interpretare, comparare a unor seturi de date utilizând abaterile standard <i>Notă</i> Abordarea conținuturilor se va face prin contexte practice. 4. Probabilități - Evenimente, mulțimea evenimentelor posibile ale unui experiment; eveniment sigur/imposibil, eveniment elementar, evenimente disjuncte (diagrame arborescente și diagrame Venn pentru reprezentarea mulțimii evenimentelor) - Probabilitatea unui eveniment (utilizând diagrame Venn sau arborescente pentru determinarea cazurilor posibile și a cazurilor favorabile); operații cu probabilități (probabilitatea intersecției, probabilitatea reuniunii de evenimente); probabilități condiționate, evenimente independente (două evenimente) <i>Notă</i> Abordarea conținuturilor se va face prin contexte practice.

SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară de matematică pentru trunchi comun continuă demersul formativ început în gimnaziu, urmărind dezvoltarea raționamentului logic, a capacității de abstractizare și de modelare matematică, a competențelor de validare, utilizare și transfer a cunoașterii.

Este important ca în demersul didactic să se aibă în vedere atât formarea/dezvoltarea competențelor, cât și modul de obținere, validare și transfer a conținuturilor științifice.

Proiectarea și desfășurarea activităților de învățare vor valorifica competențele formate în anii anteriori și le vor dezvolta, în conformitate cu stadiul de maturizare a elevilor. Introducerea noțiunilor din fiecare domeniu de conținut se va realiza intuitiv, plecând de la exemple din realitatea înconjurătoare, cu accent pe observare, cercetare, descoperire, justificare, validare.

Se vor folosi metodele investigative și cele bazate pe proiecte pentru facilitarea explorării unor situații-problemă, pentru asimilarea la nivel individual a cunoștințelor, pentru a include reflecțiile și discuțiile elevilor în abordarea diferitelor conținuturi. Se va pune un accent deosebit pe colaborarea elevilor, pe dezvoltarea unei culturi bazate pe argumente, raționamente și dialog, pe asumarea, înțelegerea și remediarea erorilor și a concepțiilor eronate, pe responsabilitate. Conținuturile vor fi abordate prin contexte semnificative care permit strategii multiple de rezolvare astfel ca elevii să aibă șansa de a elabora planul propriilor investigații crescând astfel gradul de implicare, motivarea, conștientizarea și auto-eficacitatea.

Clasa a IX-a

Elementele de logică matematică urmăresc dezvoltarea capacității elevilor de a interpreta corect enunțuri și de a-și formula în mod corect ideile, atât în raport cu texte și prezentări științifice, cât și în ceea ce privește comunicarea socială, cotidiană. În parcurgerea acestui capitol se va face, de fiecare dată, legătura dintre exprimarea formală și cea colocvială, urmărindu-se felul în care operațiile logice contribuie la înțelesul enunțului studiat. Studiul elementelor de logică matematică se va axa pe evidențierea valorii de adevăr a unor enunțuri care se referă la situații din practică sau la fapte matematice simple.

Studiul **Progresiilor** constituie un prilej de consolidare a relației dintre reprezentarea numerică și cea algebrică a regularităților, facilitând trecerea către un mod de gândire algoritmic și predictiv.

Abordarea noțiunilor din această unitate de conținut se va realiza pornind de la situații concrete, accesibile elevilor, prin observarea și formularea regulilor care generează o succesiune de tip progresie. Se recomandă inițierea lecțiilor prin explorări intuitive – de exemplu, recunoașterea unei progresii în șiruri cunoscute (numere pare, multipli ai unui număr, procente de creștere etc.) – pentru a facilita înțelegerea celor două tipuri de creștere/descrștere.

Determinarea termenului general al unei progresii aritmetice sau geometrice va fi înțeleasă nu doar ca o formulă de calcul, ci ca un instrument de descriere și anticipare a unui model numeric. În acest sens, se recomandă utilizarea reprezentărilor grafice sau tabelare (de exemplu, diagrame care evidențiază creșterea constantă sau multiplicativă) și a softurilor educaționale pentru a sprijini vizualizarea evoluției șirurilor.

Studiul sumei primilor n termeni ai unei progresii trebuie să plece de la activități de descoperire, urmărind dezvoltarea intuiției numerice și a spiritului de investigație. Elevii vor fi îndrumați să compare tipurile de progresii și să observe diferențele între creșteri liniară și exponențială, cu accent pe semnificația practică a rezultatelor obținute.

Se recomandă integrarea progresiilor în contexte practice și interdisciplinare (de exemplu, calculul dobânzii simple și al dobânzii compuse). Activitățile de învățare vor urmări stimularea raționamentului logic, a gândirii inductive/deductive, formarea deprinderilor de modelare matematică a fenomenelor reale, utilizarea instrumentelor digitale (foi de calcul - Excel, Google Sheets, aplicații dinamice - GeoGebra, Desmos), încurajarea lucrului colaborativ și a comunicării matematice clare, prin argumentarea soluțiilor.

Evaluarea competențelor formate în cadrul acestui capitol va pune accent pe înțelegerea conceptelor și aplicabilitatea lor, nu doar pe memorarea formulelor. Se pot utiliza probe de evaluare cu diferite tipuri de itemi, proiecte interdisciplinare, fișe de aplicații practice sau prezentări care valorifică exemple din viața cotidiană.

Elementele de **Geometrie analitică** se sprijină pe noțiuni al căror studiu a fost demarat prin programa de matematică pentru gimnaziu, noțiuni referitoare la coordonate ortogonale, insistând pe ideea descrierii numerice a poziției unor elemente de bază (puncte, drepte) ale unei figuri plane. Rolul și importanța acestui capitol constau în conștientizarea de către elev a faptului că figurile se pot reprezenta ca ansambluri de numere, iar relațiile dintre elementele acestor figuri pot fi descrise prin intermediul unor relații între numere. Ca atare,

se va urmări ca rezultatele și/sau datele inițiale să fie atașate unor situații practice.

Astfel, pentru utilizarea coordonatelor carteziane, se poate pleca de la poziționarea unui punct pe ecranul unui calculator sau al unui telefon, se pot face analogii cu coordonatele geografice (GPS, Google Maps). Ecuația dreptei oblice se poate introduce pornind de la reprezentarea grafică a funcției de gradul întâi sau de la reprezentări grafice ale unor dependențe întâlnite la alte discipline (de exemplu, la fizică, reprezentarea mișcării rectilinii și uniforme).

În cadrul capitolului **Funcții - observarea unor proprietăți ale acestora utilizând lecturi grafice** se introduc în mod formal câteva tipuri de funcții întâlnite frecvent în descrierea lumii înconjurătoare (funcția afină, funcția de gradul al doilea și operațiile prevăzute cu acestea, funcția radical, funcția exponențială, funcția logaritmică), iar studiul acestora se face prin intermediul graficului, obținut eventual, folosind instrumente digitale dedicate (Geogebra, Desmos). Definirea puterilor cu exponent real și a logaritmilor se va face folosind intuitiv ideea de aproximare, fără a se evidenția proprietățile algebrice ale acestora, iar valorile lor se vor obține folosind calculatorul. Finalitatea acestui capitol este aceea de a se analiza situații practice modelate numeric prin funcții de tipul celor studiate (de exemplu, funcția afină poate fi ilustrată prin exemple legate de costuri variabile, evidențiind panta și intersecția cu axa Oy; funcția de gradul al doilea se poate lega de traiectoria unei mingi, cu accent pe vârf, simetrie și variația funcției).

Activitățile de învățare (desfășurate în perechi sau în grup) ar trebui să pună elevii în situația de a explora grafic proprietăți ale funcțiilor precum intersecțiile cu axele, monotonia, punctele de extrem, soluțiile ecuațiilor $f(x) = m$, $m \in \mathbb{R}$ și $f(x) = g(x)$, comportamentul asimptotic, creșterea exponențială și scăderile logaritmice, în contexte practice relevante.

Această abordare a funcțiilor, prin observare a reprezentărilor grafice date, deschide perspective noi, permite înțelegerea funcțiilor, a rolului acestora în modelarea unor contexte practice variate și creează posibilitatea interpretării unor dependențe din perspectivă inter și intradisciplinară.

Studiul **Elementelor de trigonometrie** vizează introducerea funcțiilor trigonometrice pe intervalul $[0, 2\pi]$, precum și evidențierea unor proprietăți algebrice simple ale acestora. Accentul se va pune pe deducerea valorilor funcțiilor trigonometrice în anumite puncte, folosind particularitățile acestora, precum și pe evidențierea unor proprietăți ale acestor funcții folosind metoda lecturii grafice. Se recomandă ca valorile funcțiilor trigonometrice să se deducă pornind de la coordonatele punctelor situate pe cercul trigonometric și relațiile dintre coordonatele punctelor simetrice față de o axă sau față de originea reperului cartezian. Elevul trebuie să observe, să emită ipoteze pe care să le justifice cu ajutorul simetriei și a metodei triunghiurilor congruente. Activitățile de învățare se pot realiza în perechi sau pe grupe, facilitând astfel comunicarea, înțelegerea și învățarea.

Clasa a X-a

În activitățile de predare-învățare-evaluare a **Aplicațiilor trigonometriei în geometrie**, se va pune în evidență utilitatea trigonometriei în situații din viață reală (măsurători indirecte, triangulație GPS, astronomie, arhitectură, geografie, navigație etc.). Elevii, prin măsurători succesive, vor putea descoperi relațiile din teorema sinusurilor, din teorema cosinusului, respectiv formule care fac referire la aria unui triunghi pe baza calculelor și a noțiunilor din triunghiul dreptunghic, urmând să le exerseze în contexte variate.

Aplicațiile interactive realizate cu GeoGebra sau cu alte instrumente digitale (Desmos Geometry, PhET Interactive Simulation-Trigonometrie) și aplicațiile din telefoanele mobile/tablete (Measure din Google/Apple, Phythox), precum și aplicațiile practice în aer liber permit elevilor să observe cum se modifică valorile sinusurilor și cosinusului unghiurilor unui triunghi în funcție de lungimile laturilor triunghiului, care este legătura cu cercul circumscris triunghiului și cum pot calcula ariile altor figuri geometrice descompunând figura în triunghiuri.

Capitolul **Metode de numărare** oferă oportunități excelente de a dezvolta gândirea logică și combinatorică a elevilor, prin activități interactive și prin aplicarea noțiunilor teoretice în contexte din viața reală. Obiectivul principal al acestei unități de învățare este formarea capacității de a recunoaște și de a utiliza diferitele metode de numărare - permutări, aranjamente, combinații, precum și diagrame arborescente ca transpuneri vizuale ale regulilor adunării, respectiv înmulțirii, în situații concrete și variate.

Pentru parcurgerea acestui domeniu de conținut, se recomandă utilizarea învățării prin descoperire, pornind de la exemple familiare elevilor. De exemplu, pentru introducerea noțiunii de permutare, profesorul poate propune ordonarea elevilor într-o fotografie de grup sau stabilirea ordinii pe podium la o competiție sportivă. Elevii pot fi încurajați să observe că ordinea contează și să formuleze singuri regula de numărare.

Pentru aranjamente, o situație practică potrivită este formarea unui cod PIN din patru cifre distincte, iar pentru combinații, alegerea unei echipe de 4 elevi pentru un proiect, unde ordinea nu mai este relevantă.

Pentru aprofundarea conceptelor, se recomandă alternarea metodelor de învățare tradiționale cu activități practice și ludice. De exemplu, în activitatea „Codul PIN”, elevii calculează câte combinații de 4 cifre distincte pot forma folosind cifrele de la 0 la 9, ajungând la concluzia că există 5040 posibilități. Această activitate dezvoltă logica aranjamentelor și are aplicabilitate directă în domeniul securității digitale. O altă activitate, „Meniul zilei”, ajută elevii să aplice principiul multiplicării: dacă un restaurant oferă 3 feluri principale, 2 garnituri și 4 deserturi, se pot forma 24 de meniuri diferite. În mod similar, activitatea „Echipa de proiect” îi familiarizează pe elevi cu ideea de combinații, arătând că dintr-o clasă de 10 elevi se pot forma 120 de echipe posibile de câte 3 membri.

Pentru dezvoltarea raționamentului combinatoric, se pot propune și situații mai complexe, precum „Plăcuțele de înmatriculare”, unde elevii calculează câte combinații posibile se pot obține din trei litere și trei cifre, sau „Parola de e-mail”, care evidențiază diferența dintre aranjamente cu și fără repetare. În activitatea „Trasee între orașe”, principiul multiplicării este aplicat într-un context geografic, calculând numărul de rute posibile între localități, iar în „Planificarea unei excursii”, elevii aplică principiul adunării și multiplicării pentru a determina numărul total de variante disponibile în funcție de destinație și mijloc de transport.

Pe tot parcursul unității, profesorul trebuie să stimuleze participarea activă a elevilor prin discuții, întrebări deschise și reflecție asupra modului de gândire. Activitățile de grup pot fi completate de mini-proiecte în care elevii descoperă aplicațiile combinatoricii în domenii precum informatica (generarea de parole), logistica (planificarea traseelor), genetica (combinarea genelor) sau marketingul (selectarea produselor în oferte).

Pentru evaluare, se pot utiliza fișe de lucru cu exerciții aplicate, teste practice, dar și sarcini de reflecție în care elevii explică pas cu pas raționamentul utilizat. Utilizarea resurselor digitale, precum aplicațiile GeoGebra sau simulatoarele online de probabilități, sprijină înțelegerea vizuală a principiilor combinatorice și face învățarea mai atractivă.

În concluzie, în activitățile de predare-învățare-evaluare din capitolul *Metode de numărare* trebuie să depășească nivelul aplicării mecanice a formulelor, urmărind dezvoltarea raționamentului logic, a spiritului de observație și a capacității de a modela situații reale prin concepte matematice. Prin activități interactive, exemple concrete și conexiuni cu viața de zi cu zi, elevii pot înțelege mai profund utilitatea combinatoricii și pot dezvolta o gândire matematică flexibilă și creativă.

Abordarea conținuturilor de **Statistică matematică** se va realiza prin activități practice și proiecte scurte, care valorifică experiențele elevilor și conexiunile cu realitatea. Se recomandă colectarea și organizarea datelor prin chestionare, sondaje și instrumente digitale (Google Forms, Excel), urmate de reprezentarea grafică (diagrame, histogramme, boxplot) și interpretarea rezultatelor. Elevii pot lucra colaborativ în analiza unor situații reale (de exemplu, consumul de energie, obiceiurile de lectură sau utilizarea transportului public) pentru a dezvolta gândirea critică și responsabilitatea. Activitățile vor încuraja compararea seturilor de date, calcularea mărimilor caracteristice și interpretarea abaterilor standard. Profesorul poate utiliza metode interactive precum învățarea prin descoperire, studiul de caz, investigația și dezbateră, alături de resurse digitale pentru vizualizarea și interpretarea datelor. Evaluarea va combina metode formative și sumative: observația sistematică, fișe de lucru, portofolii, rapoarte de proiect, prezentări orale sau digitale și reflecții individuale. Accentul se va pune pe procesul de învățare, pe corectitudinea raționamentului, pe interpretarea datelor și pe capacitatea elevilor de a comunica concluziile într-un mod clar și argumentat.

Un rol important în predarea conceptelor/noțiunilor despre **sondaje** îl au aplicațiile practice care vor aborda teme de interes, potrivite pentru elevi în funcție de profil/specializare/domeniu de calificare (teme privind viața școlară, teme privind activitățile din timpul liber, teme legate de divertisment, rolul tehnologiei în educație, atitudini față de anumite produse/servicii, orientarea în cariera profesională etc.).

Implicarea elevilor în alegerea temelor se poate realiza prin conversații dirijate, brainstorming, harta minții, colaj tematic urmate de dezbateri scurte de tipul „pro-contra”, alegeri aleatorii („bilețelul din pălărie”), alegeri prin votare (bilețele anonime sau online prin scale de preferințe).

Sugerăm ca, în funcție de tema și scopul sondajului, populația și eșantionul să fie alese, de regulă, din unitatea de învățământ și, dacă dorim să realizăm comparații, din maxim trei unități școlare. Pentru ca eșantionul să fie reprezentativ și timpul destinat prelucrării rezultatelor să fie scurt, recomandăm ca eșantionul să cuprindă în jur de 50 - 70 de respondenți. Tehnicile de selecție a respondenților pot varia de la jocuri distractive (de exemplu, X - 0), apeluri folosind agenda telefonică, selectarea dintr-un tabel de nume, persoane a căror nume încep cu o anumită literă, la stabilirea unor criterii de proporționalitate/stratificare (fete-băieți, ani de studiu, profiluri).

În etapa de prelucrare a rezultatelor intervin elementele de statistică matematică (colectarea organizată a datelor, reprezentare vizuală, calcularea unor indicatori statistici, analizarea și compararea rezultatelor) astfel încât prin extrapolarea rezultatelor să poată fi identificate tendințe generale în cadrul populației studiate.

Pentru ușurința transpunerii în practică a unui proiect de sondaj se poate opta între interviu și chestionar realizat cu 4 - 6 întrebări cu ajutorul aplicațiilor digitale specializate: Mentimeter, Kahoot, SurveyMonkey (sondaje în timp real), Google Forms (pentru colectarea datelor), Excel, Google Sheets (pentru realizare de tabele grafice, diagrame și pentru anumite calcule folosind funcții predefinite), GeoGebra, Desmos (pentru reprezentări dinamice), PowerPoint, Canva, Padlet (pentru prezentarea vizuală a rezultatelor). O astfel de abordare va crea un cadru favorabil în care elevii își vor dezvolta atât competențele digitale cât și competențele de selecție a celor mai eficiente instrumente digitale.

Evaluarea activității elevilor se poate face individual (urmărind gradul de implicare în activități, calitatea muncii depuse, aprecierea colegială) sau pe echipe (mini-proiecte realizate și prezentate pe baza unor grile/liste de criterii corelate cu cerințele proiectului).

Predarea-învățarea-evaluarea **Probabilităților** se va realiza prin activități centrate pe explorare și aplicare practică, pornind de la situații concrete din viața reală sau din contexte ludice. Se recomandă utilizarea experimentelor simple, ca de exemplu: aruncarea monedelor, a zarurilor, extrageri de obiecte colorate, simulări digitale care reproduc virtual experimente sau procese, pentru identificarea evenimentelor posibile, a celor sigure, imposibile sau elementare. Elevii pot reprezenta vizual mulțimile de evenimente prin diagrame Venn sau arborescente, pentru a înțelege relațiile dintre evenimente disjuncte, intersecții și reuniuni de evenimente.

În determinarea probabilității unui eveniment, profesorul poate ghida elevii spre calculul intuitiv al cazurilor favorabile și posibile, utilizând atât materiale concrete, cât și aplicații digitale (GeoGebra, Desmos, simulatoare online). Activitățile vor include rezolvarea de probleme în echipă, interpretarea rezultatelor și formularea de concluzii bazate pe raționamente logice. Pentru consolidarea înțelegerii probabilităților condiționate și a evenimentelor independente, se recomandă exerciții comparative și simulări digitale repetate, care să evidențieze relațiile dintre evenimente.

Profesorul poate aplica metode interactive precum învățarea prin descoperire, studiul de caz, problematizarea și investigația dirijată, stimulând argumentarea și reflecția. De asemenea, în activitățile interactive se poate apela la un *simulator probabilistic* (joc online sau program informatic) pentru a demonstra elevilor faptul că, numărul mare de experimente apropie probabilitatea teoretică de cea experimentală (Coin Toss, Dice Roll Simulation, Coin Tossing Simulation din GeoGebra sau MathIsFun etc.).

Cele mai eficiente strategii în predarea și înțelegerea noțiunilor elementare din domeniul probabilităților au la bază modelarea vizuală a unor evenimente din viața cotidiană (extragerea de bilete la tombolă, roata norocului, combinații de cifre la loto 6/49, 5/40, Joker, starea vremii, cotația la bursă, șansele vânzării unui produs, moștenirea trăsăturilor genetice etc.). Apelând la secvențe scurte de emisiuni televizate/video-uri, captăm atenția elevilor și, astfel, putem construi, în clasă, și alte contexte de învățare care favorizează înțelegerea conceptelor (aruncarea unei monede, a unui zar, extragerea unor bile dintr-o urnă, extragerea unei cărți de joc).

Evaluarea se va realiza prin metode formative și sumative: observație sistematică, fișe de lucru, rezolvări comentate, proiecte scurte bazate pe simulări, autoevaluare și evaluare colegială. Accentul se va pune pe claritatea raționamentului, corectitudinea argumentării, capacitatea de a utiliza limbajul specific și aplicabilitatea probabilităților în contexte reale.

Modalitățile de **organizare a activităților de învățare** (frontale, individuale sau pe grupe) se vor adapta particularităților clasei de elevi, resurselor disponibile și finalităților vizate. Se recomandă utilizarea metodelor și mijloacelor didactice care să favorizeze implicarea elevului în propriul proces de învățare, inclusiv a instrumentelor digitale.

În cadrul procesului de predare-învățare-evaluare, componenta evaluare are un rol fundamental. Deoarece este necesară asigurarea unui feedback permanent și corespunzător, atât pentru actorii procesului educațional, cât și pentru factorii de decizie, se va urmări accentuarea dimensiunii formative a evaluării.

Astfel, se va monitoriza nivelul de formare și dezvoltare a competențelor specifice asociate fiecărui domeniu de conținut și, implicit, se va orienta demersul didactic spre trecerea la alt domeniu de conținut, spre aprofundarea unor aspecte sau spre revenirea asupra aspectelor deficitare, prin alocarea unui timp suplimentar de studiu, având mereu în vedere zona proximei dezvoltări.

Valorificarea erorii ca resursă didactică favorizează metacogniția și autoreglarea, componente esențiale ale competenței de învățare autonomă. Se recomandă, ca în procesul de predare-învățare-evaluare, să se

utilizeze analizarea erorilor (de calcul, a celor conceptuale sau de raționament) ale elevilor, ca indicator al progresului cognitiv, nu ca o abatere de la normă.

Evaluarea se realizează în principal în vederea învățării, prin forme, metode și instrumente cât mai diversificate, orientate pe formarea și dezvoltarea competențelor matematice:

- *forme de evaluare*: evaluare frontală, evaluare scrisă, evaluare asistată de calculator;
- *metode de evaluare*: conversația, explicația, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului, rezolvarea de probleme, autoevaluarea, jocul didactic, portofoliul, investigația, studiul de caz, proiectul etc.;
- *instrumente de evaluare*: fișe de lucru sau fișe de lucru individualizate, seturi de întrebări structurate, chestionare, teste de evaluare etc.

În concluzie, profesorul trebuie să selecteze/să proiecteze activități de învățare eficiente pentru formarea și dezvoltarea competențelor specifice, cu accent pe observare, pe investigare, pe formularea de ipoteze, pe argumentare/justificare, pe analizare și pe modelare. În acest context, demersul educativ trebuie să fie centrat pe descoperire, investigație și reflecție și trebuie să asigure înțelegerea, transferul și integrarea conținuturilor în contexte noi, intra și interdisciplinare.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Andronache Mariean	profesor	Societatea de Științe Matematice din România
Bălună Mihail	profesor	Societatea de Științe Matematice din România
Bălănescu Daniela	inspector școlar	Inspectoratul Școlar al Județului Constanța
Cerbu-Sfarghiu Cristian-Vladimir	profesor	Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc, Suceava
Constantinescu Oana	Conf. univ. dr.	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
Dan Steluța	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Dobrică-Văsi Lavinia-Elena	profesor	Colegiul Tehnic de Arhitectură și Lucrări Publice „Ioan N. Socolescu”, București
Dogaru Cătălina Gabriela	profesor	Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare”, Iași
Erculescu Laura Maria	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Ghiuler Mădălin	profesor	Colegiul Național Unirea, Focșani, Vrancea
Hosu Fabiola	profesor	Head of Questfield/Founding Member Questfield International College, București
Ionescu Corina Mihaela	inspector școlar	Inspectoratul Școlar al Județului Călărași
Magdaș Ioana	Conf. univ. dr.	Universitatea „Babeș - Bolyai”, Cluj-Napoca, Cluj
Mincu Gabriel	Lector univ. dr.	Universitatea din București
Naghi Elisabeta Ana	profesor	Ministerul Educației și Cercetării
Nedelcu Rodica	profesor	Colegiul Național Pedagogic „C. Cantacuzino”, Târgoviște, Dâmbovița
Nuță Marilena	profesor	Școala Generală „I. G. Duca”, București
Opriș Adonia Augustina	profesor	Colegiul Tehnic „Alesandru Papiu Ilarian”, Zalău, Sălaj
Paraschiv Alina	inspector școlar	Inspectoratul Școlar al Municipiului București
Pravăț Cristian	profesor	Școala Europeană Bruxelles 4
Prelipcean Adriana Gabriela	profesor	Liceul Teoretic Național, București
Stănică Daniela Narcisa	profesor	Colegiul Național Pedagogic „D. P. Perpessicius”, Brăila
Toderiuc-Fedorca Liliana-Maria	profesor	Ministerul Educației și Cercetării
Văcărețu Ariana Stanca	profesor	Colegiul Național „Emil Racoviță”, Cluj-Napoca, Cluj
Zubașcu Andreica Florica	profesor	Colegiul Național „Andrei Șaguna”, Brașov

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Cristescu Bogdan	Director General	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Coordonator GL
Vrînceanu Gabriel Narcis	Șef Serviciu Dezvoltare Curriculum	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Coordonator GL
Streinu-Cercel Gabriela	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Coordonator GLC aria curriculară <i>Matematică și științe ale naturii</i>
András Szilárd-Károly	Conf. univ. dr.	Universitatea „Babeș - Bolyai”, Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific
Stoleriu Anca Voichița	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil

Programa școlară
pentru disciplina

Chimie

Clasele a IX-a și a X-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările
Filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și
teologic, toate specializările

Învățământ liceal

Anexa nr. 4
Programa școlară pentru disciplina *Chimie*, clasele a IX-a și a X-a,
trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Pentru disciplina *Chimie*, programele școlare completează curriculumul obligatoriu pentru clasele din învățământul liceal, tehnologic și vocațional, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027.

Nr. crt.	Filiera	Profilul	Domeniul/ Specializarea/ calificarea	Anexă la O.M.E.C. nr. 4350/20.06.2025	Clasele
1.	Teoretică	Umanist	Științe sociale	Anexa 4	IX-X
			Filologie	Anexa 5	
2.	Tehnologică	Servicii	Domeniul de pregătire de bază economic toate calificările profesionale	Anexa 8	IX-X
3.			Domeniile de pregătire de bază comerț, turism și alimentație, respectiv estetica și igiena corpului omenesc toate calificările profesionale	Anexa 9	IX-X
4.	Vocațională	Artistic	Muzică	Anexa 10	IX-X
5.			Arte vizuale	Anexa 11	IX-X
6.			Conservare-restaurare bunuri culturale	Anexa 12	IX-X
7.			Arhitectură, arte ambientale și design	Anexa 13	IX-X
8.			Coregrafie	Anexa 14	IX-X
9.			Arta actorului	Anexa 15	IX-X
10.		Pedagogic	Pedagogia educației timpurii	Anexa 17	IX-X
11.			Pedagogia învățământului primar	Anexa 18	IX-X
12.			Pedagogia educației nonformale	Anexa 19	IX-X
13.			Mediere școlară	Anexa 20	IX-X
14.			Pedagogie generală	Anexa 21	IX-X
15.		Sportiv	Toate specializările	Anexa 22	IX-X
16.		Teologic, cultul ortodox	Teologie ortodoxă	Anexa 23	IX-X
17.			Ghid turism religios	Anexa 24	IX-X
18.			Patrimoniu cultural	Anexa 25	IX-X
19.			Muzică bisericească	Anexa 26	IX-X
20.		Teologic, cultul romano-catolic de limbă română	Teologie romano-catolică	Anexa 27	IX-X
21.			Ghid turism religios	Anexa 28	IX-X
22.		Teologic, cultul	Teologie greco-catolică	Anexa 29	IX-X

Programa școlară pentru disciplina Chimie, clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

		greco-catolic	Ghid turism religios	Anexa 30	IX-X
23.		Teologic, cultul romano-catolic de limbă maghiară	Teologie romano-catolică	Anexa 31	IX-X
			Ghid turism religios	Anexa 32	IX-X
24.		Teologic, cultul reformat	Teologie reformată	Anexa 33	IX-X
25.		Teologic, cultul baptist	Teologie baptistă	Anexa 34	IX-X
26.		Teologic, cultul adventist	Teologie adventistă	Anexa 35	IX-X
27.		Teologic, cultul musulman	Teologie musulmană	Anexa 36	IX-X
28.		Teologic, cultul penticostal	Teologie penticostală	Anexa 37	IX-X
29.		Teologic, cultul unitarian	Teologie unitariană	Anexa 38	IX-X

Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate prin OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul de *trunchi comun* (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a
Tip segment curricular	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1

Chimia este o știință a naturii care nu se rezumă doar la studiul compoziției și proprietăților substanțelor chimice și al reacțiilor dintre acestea, ci este un domeniu de cunoaștere, care se bazează pe observație riguroasă, gândire logică, modelare teoretică și obținere de date experimentale care validează ipoteze de studiu, având rolul de a oferi cadrul de reflecție privind utilizarea substanțelor în diferite contexte. Substanțele chimice, transformările lor și legile care le guvernează – sunt studiate de chimiști în concordanță cu direcțiile de dezvoltare a societății, precum și cu nevoile și interesele oamenilor pentru înțelegerea și facilitarea unor activități antropologice, dar și pentru rezolvarea unor provocări de natură practică sau teoretică. Chimia nu descrie doar materia, ci o transformă într-un limbaj universal – de la hrană, medicamente la materiale care redefinesc tehnologia. Chimia este o călătorie spre esența lumii vizibile și invizibile, având caracter deschis, prin natura cercetărilor și investigației materiei. În timp, rezolvarea unora dintre acestea a condus la domenii noi de cercetare și a accelerat progresul în probleme conexe ale medicinei, ecologiei sau științei materialelor.

Totodată, Chimia contribuie decisiv la înțelegerea realității subiective a propriei persoane, spre exemplu prin biochimia emoțiilor dar și a realității obiective a mediului înconjurător, prin studiul unor compuși chimici naturali sau a circuitelor unor substanțe în natură, dar și prin studiul poluanților.

Studiul chimiei ca disciplină în învățământul liceal este susținut de un sistem complex de documente: de la standardele naționale de calificare, la cadrele europene de recunoaștere și mobilitate, până la standardele mondiale de nomenclatură și metodologie stabilite de IUPAC sau de alte organisme internaționale. Reglementări precum REACH/ CLP ale Uniunii Europene, programele de finanțare precum Erasmus+ și Horizon Europa, resursele societăților științifice American Chemical Society (ACS) și Royal Society of Chemistry (RSC) și baze de date precum SciFinder sau Reaxys, completează acest cadru esențial pentru educație, cercetare și inovare în chimie la toate nivelurile.

Constituind cel mai important document care reglează activitatea profesorului la clasă, semnificația programei școlare este în legătură cu această activitate. Acesta este și temeiul aprecierii programei școlare ca instrument de lucru al cadrului didactic.

Programa școlară reprezintă un document de tip reglator, care stabilește, pentru fiecare disciplină, oferta educațională corelată cu bugetul de timp și cu statutul precizat prin planul-cadru.

În acest context, **programele școlare de chimie pentru clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC)**, reprezintă o componentă esențială a curriculumului național, în acord cu **Planul-cadru de învățământ pentru învățământul liceal, aprobat prin OMEC nr. 4350/20.06.2025**, urmărind respectarea caracteristicilor ciclurilor de dezvoltare cognitivă a elevului și utilizarea eficientă a resurselor didactice disponibile, pentru toate filierele, toate profilurile, toate specializările/calificările menționate.

Fiind prevăzute în planul-cadru de învățământ cu un buget de timp de 1 oră pe săptămână, programele școlare pentru disciplina chimie TC pun accent pe formarea competențelor generale, utile tuturor elevilor și durabile în timp. Într-o lume inundată de informații științifice și de decizii care au un puternic substrat chimic, de la alegerile alimentare până la cele de consum, studiul chimiei într-o singură oră pe săptămână trebuie privit ca pe o necesitate. Astfel, se permite schimbarea de paradigmă esențială și anume trecerea de la o încărcătură excesivă de conținuturi, către formarea unor competențe generale și de durată, care să deservească elevul indiferent de drumul profesional pe care îl va alege. Chimia, ca disciplină de trunchi comun este o disciplină esențială pentru viața de zi cu zi și pentru învățarea continuă pe tot parcursul vieții.

Disciplina chimie este inclusă în aria curriculară **Matematică și științe ale naturii** și este o componentă fundamentală a formării științifice a elevilor.

În procesul de proiectare curriculară a programei s-au avut în vedere:

- profilul de formare al absolventului de liceu;
- competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții din cadrul european de referință;
- principiile de proiectare curriculară;
- programele școlare pentru ciclul gimnazial la disciplina Chimie;
- rezultatele înregistrate la evaluările naționale, dar și internaționale pentru învățământul gimnazial.

La fel ca și în cazul planurilor-cadru, profilul de formare al absolventului de liceu constituie reperul fundamental al elaborării programei școlare pentru o disciplină de studiu. Profilul de formare al absolventului are rol reglator dintr-o dublă perspectivă:

- pe de o parte, structurează contribuția disciplinei la profilul de formare și, prin aceasta, la formarea competențelor-cheie;

- pe de altă parte, structurează conținutul curricular al disciplinei, ceea ce înseamnă îndeplinirea unui rol de limitare la ceea ce este necesar și relevant din perspectiva dobândirii de către elevi a competențelor aferente acestui profil.

Competențele-cheie sunt cele de care are nevoie fiecare persoană pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru angajare, incluziune socială, pentru un stil de viață sustenabil, pentru o viață de succes în societăți pașnice, pentru gestionarea unei vieți sănătoase și pentru cetățenie activă. Toate competențele-cheie sunt considerate în mod egal importante; fiecare dintre ele contribuie la o viață de succes în societate. [...] Ele se întrepătrund și se conectează; aspecte considerate esențiale într-un domeniu vor sprijini dezvoltarea competenței într-un alt domeniu. (*Official Journal of the EU*, 4.6.2018, C 189/7)

Procesul de proiectare curriculară a programelor școlare de chimie pentru clasele a IX-a și a X-a, trunchiul comun (TC) s-a realizat ținând cont de asigurarea unei tranziții optime de la ciclul de învățământ gimnazial la cel liceal, dar și de la un an de studiu la altul, de adaptare a curriculumului la realitățile sistemului de învățământ, având ca obiectiv pregătirea elevului pentru profesie și viață. **Programa școlară a fost proiectată astfel încât să poată fi parcursă în 75% din bugetul de timp alocat orelor de chimie, conform planului-cadru, restul de 25% din bugetul de timp fiind la dispoziția profesorului pentru activități remediale, de fixare sau de progres.**

Structura programei școlare include, pe lângă **Nota de prezentare**, următoarele elemente:

- **Competențe generale**
- **Competențe specifice și exemple de activități de învățare**
- **Domenii/Elemente de conținut**
- **Standarde naționale de evaluare**
- **Sugestii metodologice**

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei, încadrează achizițiile de cunoaștere și de comportament ale elevului, fiind comune întregului ciclu de învățământ liceal și redând, într-un mod particularizat pentru această disciplină, orientarea generală a procesului educațional.

Competențele generale:

- sunt competențele disciplinei pentru durata în care aceasta este studiată, pe nivel de învățământ;
- reflectă profilul de formare al absolventului și specificul domeniului care fundamentează disciplina de studiu;
- au un grad ridicat de generalitate și complexitate;
- au rolul de a orienta demersul didactic către achizițiile finale pe care elevul urmează să le dobândească prin studiul disciplinei.

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

Competențele specifice

- sunt derivate din competențele generale;
- sunt competențele disciplinei pe an de studiu, fiind formate pe parcursul unui an școlar, ca etape în formarea/dezvoltarea/dobândirea competențelor generale: relația de derivare a competențelor specifice din competențele generale are în vedere specificul procesului de învățare, realizat pe etape, astfel încât la finalul studiului unei discipline elevii să dobândească competențele generale din care sunt derivate.
- au formulări distincte pentru ani de studiu diferiți, fiind în progresie de la un an de studiu la altul: formulările distincte ale competențelor specifice pentru ani de studiu diferiți sunt în legătură cu evidențierea progresiei competențelor specifice pe ani de studiu succesivi pentru a forma competența generală din care sunt derivate.
- formularea competențelor specifice este realizată cu ajutorul unor verbe acționale, evaluabile;
- sunt prezentate împreună cu exemple de activități de învățare.

Din punct de vedere conceptual, complexitatea formării de către profesor a competențelor specifice la elevi/ complexitatea dobândirii de către elevi a unor competențe specifice, are în vedere chiar semnificația conceptului de competență.

Competența are trei componente: cunoștințe, abilități, atitudini (formate în jurul unor valori).

Competența	cunoștințe	<i>a ști</i> (pe baza unor cunoștințe însușite)
	abilități	<i>a ști să faci</i> (prin aplicarea unor cunoștințe însușite)
	atitudini	<i>a te raporta într-un anume fel la ceea ce constituie obiect al învățării</i> (pe baza unor valori)

Deconstruind o prejudecată, competența nu se reduce la cunoștințe respectiv numai la una dintre componente și, prin urmare, nici doar la *a ști*. Deconstruirea acestei prejudecăți și clarificarea semnificației conceptului de competență are implicații și pentru activitatea didactică a profesorului și pentru activitatea de învățare a elevului. Și profesorul și elevul operează cu același înțeles dat conceptului de competență. Identificarea componentelor structurale ale competenței are consecințe și pentru formarea competențelor de către profesor și pentru dobândirea acestora de către elevi.

Din perspectiva profesorului, în măsura în care semnificația cunoștințelor nu mai este supraestimată (prin identificarea competenței cu una dintre componente), nici formarea de competențe nu se poate reduce la simpla predare de cunoștințe.

pentru profesor	a forma/dezvolta o competență	- un demers didactic care are în vedere toate cele trei componente ale competenței; presupune elaborarea unei activități de învățare pentru implicarea elevilor în formarea, exersarea, dezvoltarea unei competențe
		- demers didactic axat pe pregătirea elevilor prin și pentru viață, pentru a face față unor situații noi; demersul valorifică rolul competenței în transferul și mobilizarea cunoștințelor și a abilităților în situații noi

Din perspectiva elevului, învățarea nu se mai poate reduce la învățarea despre cunoștințe, accentul pe dobândirea de competențe fiind legat de învățarea pe tot parcursul vieții.

pentru elev	a dobândi o competență	- un demers de învățare care are în vedere toate cele trei componente ale competenței; dobândirea unei competențe presupune implicarea elevilor într-o activitate de învățare, prin care își formează, exersează, își dezvoltă competența
		- un demers bazat pe înțelegerea rolului învățării prin și pentru viață (datorită înțelegerii scopului pentru care se învață)

Exemple de activități de învățare

- reprezintă sarcini de lucru contextualizate, cu caracter de recomandare, care permit formarea, exersarea și dezvoltarea competențelor specifice la elevi;
- sunt recomandări, ceea ce rezultă și din prezentarea acestora ca exemple de activități de învățare;
- au rolul de a-i orienta pe profesori în formarea, exersarea și dezvoltarea competențelor specifice la elevi;
- vizează activitatea elevului, nu a profesorului, îi implică pe elevi, sunt formulate din perspectiva elevilor;
- sunt în legătură cu demersul de învățare parcurs de elev pentru dezvoltarea competenței specifice vizate, stimulând participarea acestuia la propria învățare;
- sunt caracterizate printr-o anumită complexitate, prin varietate și prin reflectarea metodologiei didactice moderne.

Exemplele de activități de învățare recomandate de programele școlare de chimie pentru trunchiul comun (TC), permit contextualizarea achizițiilor în situații relevante pentru viața reală; accentul a fost pus pe propunerea unor cazuri care au o anumită complexitate, varietate. Exemplele oferite la care urmează să se raporteze profesorii de chimie, sunt diverse și pot să încurajeze practici didactice inovative. În egală măsură, cadrul didactic poate proiecta parcursuri de învățare personalizate, pornind de la specificul elevilor cu care lucrează; demersul este facilitat de modul de înțelegere a activității de învățare. Profesorul are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară sau de a le modifica/ dezvoltă/ completa. Are, de asemenea, libertatea de a le

Programa școlară pentru disciplina Chimie, clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

înlocui, de a propune alte activități de învățare având *ca bază de operare conținuturi exclusiv din respectiva programă*, astfel încât acestea să asigure un demers didactic coerent și adecvat situației concrete de la clasă.

Relația între competențele specifice și exemplele de activități de învățare îi vizează pe elevi. De aceea, în programa școlară, competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare, ceea ce face explicit rolul activităților de învățare în formarea de competențe. Activitatea de învățare constituie, astfel, un element inovativ al programelor școlare, în egală măsură, structural și funcțional, prin crearea cadrului de formare și dezvoltare a competențelor.

Conținuturile reprezintă decupaje didactice relevante pentru disciplina chimie, structurate și abordate astfel încât să fie accesibile elevilor. Ele sunt mijloace informaționale prin care se formează și se dezvoltă competențele specifice. Conținuturile au fost selectate pe baza principiului continuității și al coerenței și sunt puternic interconectate, astfel încât, după parcurgerea lor integrală, elevul să fie capabil să realizeze conexiuni între idei, texte, formule de calcul sau reprezentări grafice, în scopul rezolvării unor probleme diverse, de natură teoretică sau practic-aplicativă, să dezvolte gândirea critică și totodată să dezvolte un limbaj adecvat prin folosirea termenilor specifici chimiei în contextul unor activități cotidiene.

Standardele naționale de evaluare

Standardele naționale de evaluare sunt stabilite prin cadrul legislativ și normativ al ministerului educației. Ele au ca scop **asigurarea obiectivității, transparenței și unității în evaluarea elevilor** în toate unitățile de învățământ din țară, garantând astfel că fiecare elev este evaluat corespunzător potențialului său, în condiții egale.

Principiile generale ale acestora sunt:

- obiectivitatea: evaluarea se bazează pe criterii clare, aplicabile în mod egal tuturor elevilor.
- continuitatea: are loc pe tot parcursul anului școlar.
- transparența: elevii și părinții sunt informați despre criteriile de notare.
- funcția formativă: identifică punctele slabe pentru remediere, nu presupune doar notarea.

Sugestiile metodologice reprezintă o componentă a programei care propune modalități și mijloace pentru realizarea demersului didactic. Sugestiile metodologice sunt recomandări (ceea ce rezultă chiar din denumirea acestora), având rolul de a sprijini cadrul didactic în aplicarea programei școlare în activitatea la clasă. Relevanța acestor recomandări este legată de mai multe aspecte:

- oferirea unor exemple care țin cont de particularitățile de vârstă ale elevilor;
- vizează diferitele aspecte de pregătire și de realizare la clasă a activității de predare-învățare-evaluare în concordanță cu specificul disciplinei, precum:
 - proiectarea demersului didactic;
 - promovarea unor strategii didactice care contribuie predominant la realizarea competențelor;
 - aplicarea unor strategii și metode care pun accent pe proactivitate și pe metodologia interactivă;
 - oferirea unor repere pentru o învățare centrată în mod real pe elev, pe dobândirea de competențe;
 - modalități de adaptare curriculară;
 - modalități de realizare a evaluării în corelație cu centrarea demersului didactic pe competențe.

Relația dintre competențele specifice, exemplele de activități de învățare, conținuturi și sugestiile metodologice este realizată de profesor prin demersul didactic propriu - de la proiectarea didactică până la punerea în practică a acesteia.

Astfel, în scopul formării unei competențe specifice la elevi, profesorul propune o activitate de învățare. Pentru a forma o competență specifică, conținuturile sunt o bază de operare, nu un scop în sine. Corelarea dintre competențele specifice și conținuturi îi permite profesorului să realizeze conexiunea explicită între ce se învață și scopul pentru care se învață. Relația dintre competențele specifice și conținuturile învățării pune în evidență semnificația de organizator pe care o au competențele specifice în selectarea conținuturilor învățării.

Tot din perspectiva unei competențe specifice care trebuie formată, profesorul inițiază (valorificând sugestiile metodologice) un demers didactic realizat într-un anumit context, în anumite

condiții, cu anumite resurse, inclusiv de timp. Sugestiile metodologice reprezintă, astfel, un conținut didactic cu rol de a activa conținutul academic.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Identificarea unor substanțe, fenomene chimice, procese întâlnite în viața de zi cu zi
CG2	Explicarea comportării unor substanțe chimice sau sisteme chimice în funcție de structura lor
CG3	Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în formularea explicațiilor, în rezolvarea de probleme, în conducerea investigațiilor și în raportarea de rezultate
CG4	Exprimarea informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată, în limbajul specific chimiei
CG5	Rezolvarea de probleme în scopul stabilirii unor corelații relevante, demonstrând raționamente deductive și inductive
CG6	Propunerea unor măsuri de prevenire a consecințelor proceselor și acțiunii produselor chimice asupra propriei persoane și asupra mediului, pentru dezvoltare durabilă și sustenabilă

COMPETENȚE SPECIFICE (TC)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1- Identificarea unor substanțe, fenomene chimice, procese întâlnite în viața de zi cu zi

Clasa a IX-a	
IX. CS 1.1 Identificarea tipului unei reacții chimice după unul sau mai multe criterii de clasificare	- identificarea unor reacții/procese chimice în viața de zi cu zi (arderea metanului, ruginirea fierului, descompunerea acidului carbonic din apa minerală carbogazoasă etc.) sau în experimente de laborator (reacția dintre bicarbonatul de sodiu și acidul acetic din oțet, vulcanul chimic etc.), într-o activitate, pe grupe; - identificarea unor reacții care au loc cu modificarea N.O., într-o fișă de lucru cu diferite ecuații chimice; - realizarea în echipă a unui poster cu titlul „Reacții chimice din viața de zi cu zi: exoterme/ endoterme, lente/ rapide, reversibile/ ireversibile” folosind o fișă de documentare;
IX. CS 1.2 Recunoașterea unor reacții cu modificarea numărului de oxidare întâlnite în procese naturale sau tehnologice/ industriale	- recunoașterea unor reacții cu modificarea N.O. (reducerea unor compuși ai metalelor folosind agenți reducători: carbon, monoxid de carbon, hidrogen/ obținerea fierului din oxizii săi, obținerea plumbului din galenă, , obținerea cuprului din oxidul de cupru(II), obținerea aluminiului din bauxită/ alumină), în exerciții dintr-o fișă de lucru, frontal; - recunoașterea unor reacții cu modificarea N.O. folosind fișe de documentare (permanganatul de potasiu – în industria farmaceutică/ chimia analitică/ tratarea apei potabile/ eliminarea mirosurilor neplăcute, de exemplu: al acidului sulfuric), dintr-o fișă de lucru, individual; - identificare a proceselor de oxidare/ reducere care au loc în timpul funcționării pilei Daniell/ acumulatorului cu plumb, având în vedere ecuația reacției globale, individual;
IX. CS 1.3 Recunoașterea unor proprietăți ale elementelor în funcție de configurația electronică	- stabilirea caracterului metalic/ nemetalic al unor elemente chimice după poziția acestora în Tabelul periodic/ configurația electronică, în exerciții dintr-o fișă de lucru, individual; - completarea unui tabel cu rubricile: configurație electronică/ grupă și perioadă/ caracter chimic, având în vedere informații din Tabelul periodic al elementelor, individual; - compararea reactivității sodiului, magneziului și a aluminiului, în reacția cu oxigenul, pe baza observațiilor din activitățile experimentale realizate pe grupe de elevi;
IX. CS 1.4 Identificarea tipurilor legăturilor chimice/ interacțiunilor intermoleculare în diferite specii chimice	- modelarea moleculelor de apă/ amoniac/ metan/ dioxid de carbon folosind truse cu bile și tijă/aplicații digitale, într-o activitate realizată în echipă; - modelarea grafică cu ajutorul simbolurilor Lewis a legăturilor dintre speciile chimice aflate în compoziția diferitelor substanțe, într-o fișă de lucru, individual; - corelarea unor proprietăți fizice observabile ale substanțelor (stare de agregare, conductibilitate electrică/ termică, solubilitate) cu tipul de legătură chimică din substanța respectivă, prin completarea unei fișe de lucru, individual;
IX. CS 1.5 Identificarea domeniilor de utilizare a unor soluții în contexte cotidiene, având în vedere proprietățile acestora	- enumerarea unor soluții apoase întâlnite în viața cotidiană (soluții pentru curățenie/ folosite în alimentație/ în medicină), într-o activitate frontală; - recunoașterea unor soluții solid-solid, lichid-lichid, gaz-gaz dintr-o serie de amestecuri omogene cu utilizări diverse (oțet, apă minerală, alamă, aer etc.), într-o activitate experimentală, pe grupe de elevi; - identificarea componentelor unor soluții din viața de zi cu zi (apă de gură/ soluții ale unor îngrășăminte chimice/ tincturi etc.), pe baza informațiilor de pe eticheta produsului, individual;
IX. CS 1.6 Identificarea modului în care proprietățile gazelor influențează diverse fenomene din viața de zi cu zi	- realizarea unui studiu de caz cu tema „De ce mirosul unui parfum sau al amoniacului se răspândește ușor într-o încăpere?”, într-o activitate frontală;

- participarea la o discuție despre funcționarea seringilor/ pompelor/ spray-urilor/ pneurilor/ aragazului/ inhalatorului pentru astm etc. într-o activitate frontală;
- analiza modului în care presiunea atmosferică influențează starea vremii și fenomene precum apariția ploii/ vântului, într-o activitate, în echipe;

CG 2 - Explicarea comportării unor substanțe chimice sau sisteme chimice în funcție de structura lor

Clasa a IX-a
IX. CS 2.1 Compararea reacțiilor în funcție de caracteristicile lor
- analiza comparativă a unor reacții lente/ rapide, exoterme/ endoterme, reversibile/ ireversibile în activități experimentale, în echipă; - utilizarea unor simulări interactive, în echipă, pentru a observa diferențe între reacții lente/ rapide, exoterme/ endoterme, reversibile/ ireversibile; - realizarea unei activități în echipă: „Interviu cu o reacție chimică” cu un set de întrebări legate de caracteristicile acestora (de exemplu: reacția dintre acidul clorhidric și hidroxid de sodiu/ descompunerea peroxidului de hidrogen/ oxidarea fierului etc.);
IX. CS 2.2 Reprezentarea proceselor chimice care au loc în reacții cu modificarea numărului de oxidare
- crearea unui colaj/ poster (pe suport de hârtie/ digital) cu reprezentarea proceselor chimice care au loc în diferite reacții redox, cu accent pe modificările numerelor de oxidare, în echipă; - evidențierea acțiunii oxidante a permanganatului de potasiu, în mediu acid, față de ionul Fe^{2+}, prin reprezentarea proceselor de oxidare/ reducere care au loc, pe grupe, folosind o fișă lucru; - evidențierea acțiunii reducătoare a hidrogenului în reacții cu oxizii unor metale, prin reprezentarea proceselor de oxidare/ reducere care au loc, într-o fișă de lucru;
IX. CS 2.3 Explicarea unor proprietăți ale substanțelor pe baza structurii învelișului electronic al elementelor chimice
- participarea la o discuție referitoare la relația dintre configurația electronică și proprietățile chimice ale elementelor, într-o activitate frontală; - utilizarea unor simulări interactive/ a unor experimente demonstrative/ videoclipuri educaționale pentru explicarea reactivității chimice a unor elemente din aceeași perioadă a Tabelului periodic (Na, Mg, Al), într-o activitate frontală; - utilizarea unor simulări interactive/ a unor experimente demonstrative/ videoclipuri educaționale pentru compararea reactivității chimice a unor elemente din aceeași grupă a Tabelului periodic (Cl, Br, I), individual;
IX. CS 2.4 Explicarea proprietăților/ comportării substanțelor în funcție de natura legăturii chimice/ interacțiunii intermoleculare
- explicarea variației caracterului metalic al sodiului, magneziului și aluminiului, în funcție de configurația electronică a atomilor respectivi, într-o activitate frontală; - participarea la o discuție cu tema: „Proprietățile fizice ale clorurii de sodiu”, într-o activitate frontală; - rezolvarea unor exerciții interactive, în echipă, referitoare la proprietățile fizice ale clorurii de sodiu, folosind tehnologii cu AI;
IX. CS 2.5 Explicarea proceselor care au loc la dizolvarea unei substanțe într-un anumit solvent
- realizarea unui experiment în care este pus în evidență efectul termic care are loc la dizolvarea în apă a unei substanțe, realizat în echipă; - explicarea proceselor care au loc la dizolvarea cristalului de clorură de sodiu în apă, folosind simulări interactive, într-o activitate realizată în echipă;
IX. CS 2.6 Explicarea variației parametrilor de stare a unui gaz la modificarea valorii unuia dintre aceștia
- realizarea unei simulări interactive pentru a testa influența unor parametri de stare (volumul/ temperatura) asupra presiunii unui gaz, individual; - participarea la o discuție despre variația presiunii aerului într-o anvelopă, la diferențe de temperatură ale aerului pentru explicarea necesității schimbării cauciucurilor (iarnă/ vară), realizată frontal; - explicarea relațiilor dintre parametrii de stare având în vedere ecuația de stare a gazului ideal, utilizând fișe de lucru;

CG 3 - Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în formularea explicațiilor, în rezolvarea de probleme, în conducerea investigațiilor și în raportarea de rezultate

Clasa a IX-a
IX. CS 3.1 Utilizarea algoritmilor de stabilire a numărului de oxidare și a coeficienților stoechiometrici ai ecuației unei reacții
- rezolvarea unor exerciții de determinare a numerelor de oxidare ale elementelor chimice în diferiți compuși, folosind algoritmul specific, individual, într-o fișă de lucru; - rezolvarea unor exerciții de completare a numărului de electroni transferați în procesele de oxidare/reducere pentru o reacție redox, într-o activitate frontală; - rezolvarea exercițiilor de determinare a numărului de oxidare al aceluiași element chimic în compuși diferiți, într-o activitate frontală;
IX. CS 3.2 Utilizarea conceptelor specifice și a algoritmilor în activități experimentale în care sunt implicate reacții cu modificarea numărului de oxidare
- construirea în laborator a unor pile galvanice folosind electrozi de metale și soluții de electroliți, într-o activitate pe grupe, utilizând limbajul specific; - realizarea într-o activitate experimentală pe grupe, a unor reacții redox (de exemplu: zinc și acid clorhidric, fier/zinc și sulfat de cupru, cupru și azotat de argint) pentru evidențierea proceselor care au loc cu modificarea numărului de oxidare și notarea concluziilor, utilizând concepte specifice; - corelarea observațiilor experimentale la introducerea unei sârme de cupru într-o soluție de azotat de argint, cu poziția celor două metale în seria reactivității metalelor, utilizând concepte specifice;
IX. CS 3.3 Reprezentarea grafică a configurației electronice pentru diferite specii chimice utilizând notații specifice chimiei
- rezolvarea unor exerciții de reprezentare a distribuției electronilor pe straturi pentru primele 20 de elemente din Tabelul periodic, într-o activitate frontală; - rezolvarea unor exerciții de identificare, pe baza configurației electronice, a elementelor care fac parte din aceeași grupă/ aceeași perioadă a Tabelului periodic, individual; - rezolvarea unor exerciții de stabilire a poziției unui element în Tabelul periodic (grupă și perioadă), pe baza configurației electronice date;
IX. CS 3.4 Utilizarea modelelor/ algoritmilor pentru reprezentarea formării ionilor/ moleculelor și pentru denumirea substanțelor
- utilizarea simbolurilor elementelor chimice și a punctelor pentru reprezentarea electronilor, într-o activitate frontală de modelare a formării legăturii ionice în diferiți compuși chimici (de exemplu: fluorură de sodiu, fluorură de calciu, clorură de sodiu, oxid de sodiu, oxid de calciu); - utilizarea simbolurilor elementelor chimice și a punctelor pentru reprezentarea electronilor, într-o activitate frontală de modelare a formării legăturilor covalente în diferiți compuși chimici (de exemplu: moleculele hidrogen, clor, azot, acid clorhidric, apă, amoniac, dioxid de carbon, metan); - utilizarea simbolurilor Lewis pentru reprezentarea procesului de ionizare a atomilor unor elemente, individual;
IX. CS 3.5 Utilizarea conceptelor/ algoritmilor în realizarea unor experimente pentru prepararea unor soluții de diferite concentrații
- prepararea unei soluții de concentrație molară dată, folosind o soluție a aceleiași substanțe cu molaritate diferită, într-o activitate experimentală, pe grupe; - prepararea unor soluții apoase ale unor substanțe (de exemplu: acid sulfuric, hidroxid de sodiu, azotat de amoniu), pentru evidențierea efectelor termice care însoțesc dizolvarea acestora, într-o activitate experimentală, pe grupe; - prepararea unei soluții de clorură de sodiu, de concentrație procentuală dată, într-o activitate experimentală, pe grupe;
IX. CS 3.6 Utilizarea conceptelor specifice chimiei pentru caracterizarea stării gazoase
- calcularea masei, volumului sau presiunii unui gaz utilizând ecuația generală a gazului ideal, individual sau în perechi, în exerciții din manualul de chimie sau din auxiliare didactice; - realizarea unei simulări interactive, în echipă, utilizând tehnologii cu AI, pentru a evidenția modul în care variază un parametru de stare în raport cu ceilalți; - realizarea unui studiu de caz cu tema: „Cum se modifică volumul aerului din plămânii unui scafandru care coboară la o anumită adâncime?” și prezentarea acestuia într-o activitate frontală;

CG 4 - Exprimarea informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată, în limbajul specific chimiei

Clasa a IX-a	
IX. CS 4.1 Explicarea caracteristicilor unei reacții chimice în limbaj specific	
- participarea la jocul „Clasificarea reacțiilor chimice!”, folosind o platformă digitală pentru identificarea tipului unor reacții după un criteriu dat; - explicarea modificărilor vizibile care apar în reacția de ardere a magneziului, într-o activitate experimentală; - realizarea unui studiu de caz cu tema: „Rolul catalizatorilor în desfășurarea unor reacții chimice”, folosind experimente filmate/ videoclipuri educaționale și prezentarea acestuia într-o activitate frontală;	
IX. CS 4.2 Formularea, în termeni specifici chimiei, a explicațiilor și concluziilor privind desfășurarea reacțiilor cu modificarea numărului de oxidare	
- realizarea unei hărți conceptuale/ a unui infografic cu tema: „Avantajele și dezavantajele pilelor electrice”, utilizând termeni specifici, într-o activitate frontală; - realizarea unui portofoliu digital cu tema „Pile electrice”, într-o activitate în echipă; - completarea unor rebusuri despre reacțiile redox, utilizând termeni specifici, într-un concurs, pe echipe;	
IX. CS. 4.3. Elaborarea concluziilor, utilizând terminologia specifică, după analiza și soluționarea unei situații-problemă	
- prezentarea etapelor de preparare a unei soluții de concentrație molară dată, dintr-o soluție a aceleiași substanțe de concentrație procentuală masică cunoscută, utilizând terminologia specifică, într-o activitate pe grupe; - prezentarea observațiilor experimentale, utilizând terminologia specifică, la investigarea variației caracterului metalic al elementelor sodiu, magneziu și aluminiu în reacție cu apa, într-o activitate experimentală demonstrativă; - prezentarea concluziilor referitoare la variația caracterului nemetalic al elementelor clor, brom și iod, utilizând terminologia specifică;	
IX. CS 4.4 Utilizarea limbajului specific în studiul proprietăților/ comportării unei substanțe în funcție de tipul de legătură chimică/ interacțiune intermoleculară	
- formularea de aprecieri asupra conductibilității electrice a soluției apoase de clorură de sodiu, folosind limbaj specific chimiei; - formularea de aprecieri asupra temperaturii de topire ridicate și a comportării la lovire a clorurii de sodiu, folosind limbajul specific chimiei;	
IX. CS 4.5 Formularea concluziilor rezultate din date experimentale/ dintr-un demers investigativ în care sunt implicate soluții, în limbajul specific	
- realizarea unui demers investigativ cu titlul „Explorarea soluțiilor chimice din viața profesională”, asociind soluțiile cu meseria sau cu domeniul de utilizare (exemplu: stomatolog – fluorura de sodiu/ bucătar – sare/ agricultură – îngrășăminte chimice, soluții nutritive/ medicină – ser fiziologic, dezinfectanți); - elaborarea unui document colaborativ ca produs al cercetării cu titlul „Soluții din toată lumea”: în care sunt prezentate soluții specifice unor culturi/ tradiții (de exemplu: ceaiuri tradiționale/ soluții naturale de curățare etc.); - formularea concluziilor referitoare la efectele termice care au loc la dizolvarea în apă a unor substanțe (hidroxid de sodiu, azotat de amoniu, clorură de sodiu) în limbaj specific, pe baza unei activități experimentale;	
IX. CS 4.6 Exprimarea, în limbaj chimic, a ecuației de stare a gazului ideal și a relațiilor dintre parametrii de stare în rezolvarea problemelor care descriu comportarea gazelor	
- exprimarea în limbaj chimic a semnificației fiecărui simbol al parametrilor de stare (din ecuația de stare a gazului ideal); - elaborarea unui material vizual (schemă, poster, prezentare) care să ilustreze relațiile dintre parametrii de stare ai gazelor, folosind notațiile specifice;	

CG 5 - Rezolvarea de probleme în scopul stabilirii unor corelații relevante, demonstrând raționamente deductive și inductive

Clasa a IX-a
IX. CS 5.1 Aplicarea algoritmilor în rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric pe baza ecuației unei reacții chimice
- aplicarea algoritmilor specifici pentru rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric, pe baza ecuațiilor diferitelor reacții; - aplicarea algoritmilor de rezolvare a problemelor de calcul stoechiometric folosind o fișă de lucru care-i ghidează pe elevi pas cu pas, într-o activitate remedială;
IX. CS 5.2 Rezolvarea problemelor de calcul stoechiometric pe baza ecuației unei reacții redox
- determinarea raportului molar carbon : azotat de potasiu într-un amestec exploziv, pe baza stoechiometriei reacției redox, într-o activitate frontală; - rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric pe baza ecuației reacției de obținere a fierului în procedeul de aluminotermie, într-o activitate frontală; - participarea la o activitate în perechi pentru rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric, pe baza unor reacții redox, dintr-o fișă de lucru;
IX. CS 5.3 Rezolvarea unor situații-problemă având în vedere corelația dintre structura substanțelor și proprietăți ale acestora
- explicarea caracterului metalic/ nemetalic a unor elemente chimice, pe baza configurației electronice și a poziției în Tabelul Periodic, într-o activitate frontală; - realizarea unui studiu de caz cu tema: „Proprietăți fizice ale clorurii de sodiu (stare de agregare, temperatura de topire, conductibilitate electrică, comportare la lovire)”, într-o activitate frontală;
IX. CS 5.4 Justificarea comportamentului chimic/ proprietăților substanțelor, în funcție de tipul de legătură chimică/ interacțiune intermoleculară
- justificarea conductibilității electrice diferite a compușilor ionici în stare solidă/ soluție, folosind tehnologii cu AI, într-o activitate în echipă; - participarea la discuția cu tema „Sarea – mai mult decât un condiment” în care sunt corelate proprietăți fizice cu tipul legăturii chimice din clorura de sodiu, într-o activitate frontală;
IX. CS 5.5 Integrarea relațiilor matematice în rezolvarea unor probleme de calcul referitoare la concentrația molară, coeficientul de solubilitate, pH-ul soluțiilor apoase de acizi și baze tari
- participarea la o activitate, în echipe, cu tema „Adevărat sau fals?” – pentru justificarea alegerii răspunsului în urma efectuării unor calcule; - rezolvarea unor probleme de determinare a raportului volumetric în care trebuie amestecate două soluții de concentrații diferite, ale aceleiași substanțe, pentru a obține o soluție de concentrație dată, individual;
IX. CS 5.6 Rezolvarea de probleme în care sunt implicate transformări de stare ale gazelor
- activitate, pe echipe, folosind o fișă de lucru pentru calculul volumului unui gaz, în anumite condiții de temperatură și de presiune, cunoscând cantitatea de gaz; - rezolvarea de probleme în care sunt implicate transformări de stare ale gazelor, în perechi, folosind o fișă de lucru;

CG 6 - Propunerea unor măsuri de prevenire a consecințelor proceselor și acțiunii produselor chimice asupra propriei persoane și asupra mediului, pentru dezvoltare durabilă și sustenabilă

Clasa a IX-a
IX. CS 6.1 Evaluarea efectelor unor reacții chimice care pot avea loc între diferite substanțe utilizate frecvent în viața cotidiană
- studierea etichetelor produselor de curățenie pentru identificarea substanțelor din compoziția lor, într-o activitate individuală/de echipă; - realizarea unui studiu de caz cu tema „Arsuri chimice” (având în vedere efectele biologice ale substanțelor cu caracter acid sau bazic și măsuri de prevenție/ prim ajutor); - organizarea/ desfășurarea unor activități de tip „TED la clasă” despre utilizarea conștientă a substanțelor de uz cotidian pentru a preveni accidentele, în activități frontale;
IX. CS 6.2 Propunerea unor soluții pentru diminuarea impactului unor produse chimice asupra mediului
- realizarea unei investigații cu tema: „Identificarea unor surse de poluare chimică din comunitatea locală” într-o activitate de echipă; - realizarea unei activități de documentare cu tema: „Posibilități de reciclare folosite în localitatea mea/ România/ UE”, folosind surse de documentare diferite, individual;

IX. CS 6.3 Evaluarea riscurilor asociate utilizării necorespunzătoare a unor produse chimice
- explicarea semnificației pictogramelor de pericol de pe etichetele unor produse de uz casnic, într-o activitate în perechi; - studierea cazurilor reale de accidente domestice cu scopul de a conștientiza riscurile folosirii necorespunzătoare a unor produse chimice (de exemplu: inhalarea vaporilor toxici); - organizarea unei campanii online cu „reeluri” despre pericolele utilizării improprii a anumitor substanțe în viața cotidiană;
IX. CS 6.4 Justificarea implicațiilor pe care le are apa asupra vieții, prin proprietățile sale determinate de interacțiunile intermoleculare
- realizarea unui afiș/ poster digital cu titlul „Apa – substanță esențială pentru viața pe Pământ” care să evidențieze rolul apei în procesele biochimice, în echipă; - realizarea unui eseu structurat cu tema „Cum protejează gheața ecosistemele acvatice?” precizând sursele de documentare folosite, individual;
IX. CS 6.5 Evaluarea impactului și efectelor utilizării soluțiilor acide/ bazice asupra mediului și sănătății
- investigație cu tema: „Efectele ploilor acide asupra solului, vegetației și construcțiilor”, în echipă utilizând informații din diferite surse; - participarea la o discuție cu tema „Legătura între calitatea aerului și proprietățile apei de ploaie”, într-o activitate frontală;
IX. CS 6.6 Elaborarea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor care pot apărea în timpul utilizării substanțelor gazoase
- activitate de elaborare, în echipă, a unor măsuri de manipulare a buteliilor, pentru evitarea unor posibile accidente; - elaborarea unui ghid de bune practici pentru prevenirea accidentelor cu substanțe gazoase, într-o activitate de cercetare cu tema „Ce măsuri de siguranță sunt esențiale într-un spațiu unde se folosesc gaze periculoase?”, individual;

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a

Domenii de conținut	Conținuturi
Clasificarea reacțiilor în chimia anorganică	Reacții fără/ cu modificarea numărului de oxidare Număr de oxidare Reguli de determinare a numărului de oxidare Reacții exoterme și reacții endoterme Reacții lente, reacții rapide; catalizatori Reacții ireversibile, reacții reversibile
Reacții cu modificarea numărului de oxidare	Oxidare, reducere Aplicații: pile electrice (pila Daniell, acumulatorul cu plumb, bateria litium-ion) – construcție și ecuația reacției globale; reprezentarea convențională a pilei Daniell
Învelișul de electroni al atomului Caracter metalic Caracter nemetalic	Configurația electronică pe straturi a primelor 20 de elemente chimice din Tabelul periodic Corelații între configurația electronică a primelor 20 de elemente chimice și poziția acestora în Tabelul periodic Caracter metalic; variația caracterului metalic în perioadă (sodiu, magneziu, aluminiu) Caracter nemetalic; variația caracterului nemetalic în grupă și perioadă (pentru clor, brom, iod și pentru azot, oxigen, fluor)
Legături chimice	Legătura ionică Compuși ionici – formarea compușilor: fluorură de sodiu, fluorură de calciu, clorură de sodiu, oxid de sodiu, oxid de calciu Cristalul de clorură de sodiu – caracterizare Proprietăți fizice ale clorurii de sodiu: stare de agregare, temperatură de topire, conductibilitate electrică, comportare la lovire Legătura covalentă Molecule de hidrogen, de clor și de azot Molecule de acid clorhidric, de apă, de amoniac, de metan și de dioxid de carbon
Soluții	Soluții apoase utilizate în viața cotidiană Efecte termice la dizolvare în apă Concentrația molară a unei soluții Prepararea unor soluții apoase cu anumite concentrații procentuale și molare
Starea gazoasă	Caracterizarea stării gazoase; parametri de stare Ecuația de stare a gazului ideal; calcule

NOTĂ:

- la domeniul de conținut: *Clasificarea reacțiilor în chimia anorganică* se va prezenta clasificarea reacțiilor după criteriile date, iar pentru fiecare tip de reacție se vor prezenta diferite exemple de reacții chimice. La conținutul *Reacții exoterme și reacții endoterme* se vor prezenta ca exemple și reacții de descompunere a unor azotați și carbonați.

- se vor efectua calcule stoechiometrice: pe baza formulei chimice, pe baza ecuației unei reacții chimice folosind puritatea, randamentul, concentrația procentuală de masă și concentrația molară a soluțiilor.

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Identificarea unor substanțe, fenomene chimice, procese, procedee întâlnite în viața de zi cu zi

Clasa a X-a
X. CS 1.1 Recunoașterea unor fenomene chimice din viața cotidiană, în care sunt care implicate substanțe organice - completarea unei fișe de lucru cu denumirea unor substanțe organice identificate pe etichetele produselor din gospodărie (de exemplu: alcool sanitar, benzină, oțet, parfum), individual; - identificarea unor fenomene chimice din viața cotidiană (de exemplu: arderea gazului metan în aragaz, fermentarea mustului în vin, oțetirea vinului, arderea benzinei în motor, oxidarea fructelor tăiate) în urma unei discuții dirijate, activitate frontală; - realizarea unui colaj foto cu obiecte din materiale organice (plastic, lemn, hârtie, bumbac), într-o activitate în echipă;
X. CS 1.2 Recunoașterea principalelor particularități de structură ale unui compus organic - identificarea elementelor organogene în formulele chimice ale unor compuși organici și anorganici, dintr-o fișă de lucru, individual; - identificarea tipului atomilor de carbon (primar, secundar, terțiar, cuaternar) într-o serie de formule structurale ale unor compuși organici, utilizând o fișă de lucru, individual; - recunoașterea grupelor funcționale din formulele de structură ale unor compuși organici, folosind culori: grupele funcționale sunt colorate diferit, elevii le asociază cu denumirile acestora, activitate individuală;
X. CS 1.3 Identificarea în viața cotidiană a unor substanțe organice solubile/ insolubile în apă/ solvenți organici - recunoașterea unor substanțe organice cu rol de solvent (de exemplu: acetonă, acetat de etil, etanol) din amestecurile de substanțe prezente în diferite produse comerciale, într-o activitate în echipă; - alcătuirea unei liste cu denumiri de hidrocarburi, separate din petrol, ce pot fi utilizate ca solvenți organici, individual; - identificarea unor substanțe active/ coloranți/ conservanți de pe etichetele diferitelor produse alimentare/ cosmetice sau medicamente, într-o activitate investigativă, în echipă;
X. CS 1.4 Identificarea tipului unei reacții chimice din chimia organică după unul sau mai multe criterii de clasificare - identificarea tipului de reacție (substituție/ adiție), dintr-o serie de reacții, comparând numărul de reactanți cu cel al produșilor de reacție, într-o fișă de lucru, individual; - identificarea într-o listă de ecuații chimice (scrise cu formule moleculare/ de structură) a unor reacții de substituție/ adiție, într-o fișă de lucru, individual; - clasificarea reacțiilor chimice după tipul legăturilor (σ / π) care se scindează în timpul desfășurării acestora, într-o activitate frontală;
X. CS 1.5 Identificarea grupelor funcționale din structura unor compuși organici de uz cotidian - identificarea grupelor funcționale din structura unor compuși prin marcarea cu culori diferite a acestora pe o fișă de lucru, individual; - identificarea unui compus cu funcțiuni mixte dintr-o listă de compuși cu funcțiuni simple și mixte, într-o activitate frontală; - rezolvarea unor exerciții de asociere a formulei de structură a unei substanțe cu denumirea grupelor funcționale identificate, folosind fișe de lucru/ diverse platforme digitale, într-o activitate frontală;

CG 2 - Explicarea comportării unor substanțe chimice sau sisteme chimice în funcție de structura lor

Clasa a X-a
X. CS 2.1 Explicarea apartenenței unui compus organic unei anumite clase de compuși, după diferite criterii
- compararea catenelor de atomi de carbon, după diferite criterii, utilizând fișe de lucru, într-o activitate frontală; - clasificarea hidrocarburilor în funcție de numărul legăturilor covalente π din catenă, utilizând fișe de lucru, într-o activitate individuală; - utilizarea aplicațiilor digitale pentru asocierea formulei de structură cu clasa de compuși căreia îi aparține, într-o activitate frontală;
X. CS 2.2 Compararea valorilor unor proprietăți fizice ale termenilor din aceeași serie omoloagă/ din clase diferite de compuși organici
- compararea temperaturilor de fierbere a unor hidrocarburi dintr-o serie omoloagă în funcție de masa molară a acestora, folosind o fișă de lucru, într-o activitate individuală; - compararea temperaturilor de fierbere a unor alcani izomeri în funcție de tipul catenei, folosind o fișă de lucru, într-o activitate frontală; - utilizarea graficelor (n-alcan-punct de fierbere) pentru determinarea punctului de fierbere a unui anumit n-alcan, individual;
X. CS 2.3 Explicarea influenței structurii unui compus organic asupra solubilității în diferiți solvenți
- investigarea experimentală, într-o activitate pe grupe, a solubilității unor compuși organici (etanol, glicerină, acid acetic, glucoză) în apă pentru explicarea influenței structurii acestora asupra solubilității; - asocierea formulei de structură a unei substanțe organice cu formula de structură a unui solvent potrivit, utilizând fișe de lucru, individual;
X. CS 2.4 Descrierea caracteristicilor reacțiilor specifice compușilor organici studiați
- evidențierea legăturilor chimice care se scindează/ se formează într-o reacție, în scopul identificării reacțiilor de adiție/ substituție, într-o fișă de lucru, individual; - scrierea ecuațiilor unor reacții de substituție/ adiție pentru descrierea caracteristicilor acestora, într-o fișă de lucru, individual; - utilizarea tehnologiilor cu AI pentru descrierea fenomenelor vizibile care au loc la adiția bromului la etenă, într-o activitate frontală;
X. CS 2.5 Explicarea importanței unor compuși organici studiați în viața de zi cu zi
- participarea la un joc de rol „Cine sunt eu?” în care fiecare elev primește o „identitate” (de exemplu: glucoză/ amidon/ celuloză/ grăsime/ vitamină) și trebuie să se prezinte celorlalți prin diverse caracteristici: proveniență, proprietăți fizice, utilizări/ importanță, folosind exemple din viața de zi cu zi; - participarea la o dezbatere pe baza informațiilor dintr-un prospect medical: substanța activă și doza recomandată versus doza periculoasă, posibile efecte adverse și contraindicații (aspirină/ ibuprofen/ paracetamol), într-o activitate frontală; - participarea la o dezbatere pentru explicarea importanței săpunului în menținerea sănătății și igienei personale;

CG 3 - Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în formularea explicațiilor, în rezolvarea de probleme, în conducerea investigațiilor și în raportarea de rezultate

Clasa a X-a
X. CS 3.1 Utilizarea algoritmilor de stabilire a formulelor procentuale, brute, moleculare și de structură a compușilor organici
- rezolvarea unor exerciții de determinare a formulei procentuale/ brute a unui compus organic care conține carbon, hidrogen și oxigen în moleculă, folosind manualul/ fișe de lucru; - rezolvarea unor exerciții de determinare a formulei moleculare din formula procentuală/ raportul de masă folosind manualul/ fișe de lucru; - completarea unor tabele cu formula moleculară/ brută/ procentuală pentru compuși organici simpli, când se cunoaște una dintre acestea, utilizând fișe de lucru;
X. CS 3.2 Utilizarea algoritmilor de stabilire a denumirii compușilor organici
- denumirea n-alcanilor și n-alchenelor a căror formulă de structură este cunoscută, într-o activitate frontală;

Clasa a X-a
- completarea unui tabel cu denumirea, formula moleculară și formula structurală a unui compus organic, când se cunoaște una dintre acestea, folosind fișe de lucru, individual; - modelarea cu ajutorul trusei cu bile/ tije a moleculelor unor compuși organici cunoscând denumirea acestora;
X. CS 3.3 Utilizarea conceptelor referitoare la solubilitatea compușilor organici în prezentarea rezultatelor activităților experimentale/ referatelor/ proiectelor
- prezentarea rezultatelor unei investigații experimentale legată de solubilitatea diferită în apă a vitaminelor C și D, utilizând concepte specifice, într-o activitate în echipă; - întocmirea unui referat despre solubilitatea unor compuși organici cu importanță biologică în diferiți solvenți, într-o activitate în echipă; - realizarea unui portofoliu digital referitor la influența structurii asupra solubilității compușilor organici în apă/ solvenți organici, individual;
X. CS 3.4 Utilizarea conceptelor specifice în descrierea reacțiilor la care poate participa un compus organic
- completarea unor ecuații lacunare a unor reacții de substituție/ adiție la care participă diferite hidrocarburi, folosind fișe de lucru, individual; - simularea unor reacții chimice de substituție/ adiție/ ardere utilizând aplicații digitale, într-o activitate frontală; - realizarea unei prezentări despre importanța practică a unor produși obținuți în reacția de halogenare a metanului, în echipă;
X. CS 3.5 Utilizarea conceptelor specifice pentru caracterizarea unor compuși organici cu importanță biologică
- participarea la ateliere de lucru pentru investigarea experimentală a unor proprietăți fizice (stare de agregare, solubilitate) ale glucidelor/ grăsimilor/ proteinelor; - notarea observațiilor experimentale folosind concepte specifice, într-o activitate experimentală, pe grupe, pentru observarea procesului de denaturare a proteinelor (gătirea unui albuș de ou, adăugarea sucului de lămâie/ oțetului în lapte); - realizarea unui studiu de caz cu tema: „Importanța denaturării proteinelor în industria alimentară”(de exemplu la fabricarea brânzeturilor), într-o activitate frontală;

CG 4 - Exprimarea informațiilor, concluziilor și demersurilor de rezolvare pentru o situație dată, în limbajul specific chimiei

Clasa a X-a
X. CS 4.1 Descrierea anumitor caracteristici de structură ale unui compus organic în limbaj specific chimiei
- selectarea dintr-o listă dată a compușilor care conțin anumite grupe funcționale/ tipuri de legături chimice, individual; - recunoașterea clasei de hidrocarburi (alcani, alchene, alchine) din care face parte o hidrocarbură oarecare, cunoscând formula de structură a acesteia, folosind o fișă de lucru, individual; - scrierea formulei de structură a unui compus organic cunoscând anumite caracteristici structurale (catena aciclică/ liniară/ saturată/ nesaturată), folosind o fișă de lucru, individual;
X. CS 4.2 Exprimarea în limbaj specific chimiei a comportării compușilor organici studiați, în diferite contexte
- identificarea surselor naturale de hidrocarburi și discutarea importanței lor, utilizând diferite surse de documentare, individual; - realizarea unui studiu de caz cu tema: "Efectele acumulării de gaz metan în imobile/ analiza riscurilor asociate prezenței gazului grizu în minele de cărbune – situații reale (explozii în locuințe/ accidente miniere) și măsuri de protecție", într-o activitate frontală; - realizarea unui proiect cu tema: "Rolul unor compuși organici în organismul uman" (de exemplu: glucoza - combustibil în organism, acțiunea vitaminelor asupra sănătății, într-o activitate în echipă;
X. CS 4.3 Descrierea solubilității unui compus organic într-un anumit solvent în limbaj specific chimiei
- evidențierea densităților diferite ale unor soluții de zaharoză, într-o activitate experimentală, pe grupe folosind coloranți alimentari; - demonstrarea în cadrul unui experiment a solubilității extrem de reduse a unor polimeri într-o serie de solvenți din viața de zi cu zi, într-o activitate frontală; - realizarea unui referat digital cu tema „Structura unui compus organic influențează solubilitatea sa într-un anumit solvent”, individual;

Clasa a X-a
X. CS 4.4 Exprimarea în limbaj specific a corelației dintre tipul de reacție chimică la care poate participa un compus organic și structura acestuia
- completarea unor fișe de lucru cu propoziții lacunare care conțin informații necesare descrierii anumitor reacții chimice, utilizând limbaj specific, individual; - clasificarea reacțiilor chimice în funcție de substrat (substituții pentru hidrocarburi saturate, arene, adiții pentru hidrocarburi nesaturate) într-o activitate frontală; - prezentarea unui eseu cu titlul „Cartea de vizită a unui compus organic – reacții la care participă în funcție de structură” utilizând limbajul specific, într-o activitate frontală;
X. CS 4.5 Prezentarea unor proiecte/ referate despre compușii organici cu importanță biologică utilizând limbaj specific chimiei
- realizarea unei prezentări referitoare la utilizările industriale ale glucidelor (obținerea etanolului, oțetului etc.) cu ajutorul unor aplicații digitale; - întocmirea unei fișe pentru caracterizarea unui aminoacid (de exemplu.: glicină, alanină, leucină, tirozină) care să cuprindă formula de structură, acțiunea biologică, exemple de surse de proteine/ alimente care conțin aminoacizii respectivi, individual; - interevaluarea în perechi a proiectelor/ referatelor colegilor, cu accent pe utilizarea limbajului chimic și pe claritatea informației;

CG 5 - Rezolvarea de probleme în scopul stabilirii unor corelații relevante, demonstrând raționamente deductive și inductive

Clasa a X-a
X. CS 5.1 Aplicarea algoritmilor de stabilire a formulei moleculare/ structurii unui compus organic pentru rezolvarea unor probleme
- scrierea formulei structurale a unui compus organic cunoscând denumirea acestuia, folosind o fișă de lucru, individual; - scrierea formulei de structură a unei hidrocarburi cunoscând formula moleculară/ denumirea acesteia, folosind o fișă de lucru, individual; - determinarea formulei moleculare a unei hidrocarburi cunoscând clasa din care face parte și date precum: raport atomic/ de masă, procentajul unui element chimic din compoziția sa etc. pentru scrierea formulei de structură corespunzătoare, folosind o fișă de lucru, individual;
X. CS 5.2 Aplicarea algoritmilor de stabilire a izomerilor unui compus organic
- aplicarea algoritmului de stabilire a izomerilor de catenă pentru un alcan, într-o activitate frontală urmată de o activitate individuală; - aplicarea algoritmului de stabilire a izomerilor de poziție pentru hidrocarburi nesaturate/ compuși cu funcțiuni, într-o activitate frontală urmată de o activitate individuală; - completarea unui tabel cu formule de structură a unor izomeri de catenă/ poziție cunoscând denumirile acestora, într-o fișă de lucru;
X. CS 5.3. Justificarea alegerii unui solvent pentru dizolvarea unui anumit compus organic în cadrul unui experiment/ în viața cotidiană
- prepararea unor extracte din plante utilizând apa pentru extractul apos și etanolul pentru tincturi, cu evidențierea diferențelor de solubilitate a diversilor compuși organici prezenți în preparatele respective, într-o activitate experimentală, pe grupe; - efectuarea unui demers investigativ pentru identificarea solventului potrivit pentru fiecare substanță dintr-o listă dată, în echipă;
X. CS 5.4 Rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric pe baza ecuației fiecărui tip de reacție studiată
- rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric pe baza ecuației reacției de substituție/ adiție/ transpoziție/ eliminare, utilizând fișe de lucru; - rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric care implică randamentul unei reacții, într-o activitate frontală; - rezolvarea unor probleme de calcul stoechiometric pe baza ecuației reacției de ardere a unui combustibil, într-o activitate frontală;
X. CS 5.5 Rezolvarea unor situații-problemă referitoare la procesele de fermentație în viața cotidiană
- analizarea unei situații concrete din viața de zi cu zi (de exemplu dospirea aluatului) pentru a identifica tipul de fermentație și condițiile necesare, într-o activitate frontală; - compararea fermentației alcoolice cu fermentația lactică, pe baza unor exemple cotidiene (pâine, iaurt, vin, murături), într-o activitate frontală;

Clasa a X-a
- rezolvarea unei situații-problemă în care trebuie recomandate condiții optime pentru obținerea unui produs fermentat, într-o activitate frontală;

CG 6 - Propunerea unor măsuri de prevenire a consecințelor proceselor și acțiunii produselor chimice asupra propriei persoane și asupra mediului, pentru dezvoltare durabilă și sustenabilă

Clasa a X-a
X. CS 6.1 Crearea unor portofolii/ referate/ proiecte/ studii de caz în care sunt evidențiate efectele unor compuși organici rezultați din industria farmaceutică/ alimentară/ chimică/ textilă asupra organismului uman și a mediului înconjurător
- participarea la un studiu de caz cu tema: „Efectele nedorite ale utilizării antibioticelor fără prescripție medicală”, într-o activitate frontală; - realizarea unui referat cu tema „Zaharurile și îndulcitorii artificiali – prieteni sau dușmani?”, individual; - participarea la un studiu de caz despre efectele pe care le au substanțele chimice din compoziția medicamentelor expirate asupra mediului înconjurător cu tema: „Ce facem cu medicamentele expirate?”, într-o activitate frontală;
X. CS 6.2. Propunerea unor alternative legate de utilizarea combustibililor fosili pentru asigurarea dezvoltării durabile
- participarea la un studiu de caz cu tema : „Analiza diferențelor dintre surse de energie regenerabilă și neregenerabilă/ fosile”, într-o activitate frontală; - crearea unui poster cu imagini ale diferitelor surse alternative de energie, în echipă; - participarea la dezbateră cu tema: „Avantajele utilizării energiei solare/ eoliene în locul energiei generate de combustibili obținuți din petrol” într-o activitate frontală;
X. CS 6.3 Propunerea unor soluții pentru reducerea poluării cauzate de utilizarea solvenților organici
- documentarea, din diferite surse, despre modalitatea de colectare a solvenților reziduali, într-o activitate în echipă; - realizarea unui poster cu tema: „Solvenți organici prietenoși cu mediul versus solvenți organici toxici”, evidențiind alternative și măsuri de protecție, într-o activitate de echipă; - participarea la studiul de caz cu tema: „Comparație între acțiunea asupra mediului a vopselelor pe bază de solvenți organici volatili și a vopselelor pe bază de apă”, într-o activitate frontală;
X. CS 6.4 Evaluarea consecințelor reacțiilor de ardere/ polimerizare/ substituție asupra organismelor vii și asupra mediului
- realizarea unor proiecte despre degradarea lentă a polimerilor și modul în care aceștia afectează organismele vii, într-o activitate de documentare, în echipă; - elaborarea unui referat cu tema: „Probleme legate de modalitatea de reciclare a obiectelor confecționate din polimeri”, individual; - realizarea unui proiect despre analiza calității aerului în zonele urbane, corelând-o cu traficul și activitățile industriale, în echipă;
X. CS 6.5 Promovarea unui stil de viață sănătos având în vedere consumul de glucide/ grăsimi/ proteine/ vitamine/ medicamente
- realizarea unui studiu de caz cu tema: "Mit sau adevăr despre consumul suplimentelor alimentare", într-o activitate frontală; - participare la o dezbateră cu tema: "Grăsimi din alimente naturale versus grăsimi din alimente procesate" într-o activitate în echipă; - realizarea unei campanii cu tema „Alimente cu indice glicemic mare versus alimente cu indice glicemic scăzut”.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**Clasa a X-a**

Domenii de conținut	Conținuturi
INTRODUCERE ÎN STUDIUL CHIMIEI ORGANICE	Elemente organogene; valența elementelor organogene în compuși organici Legătura covalentă simplă: C-H, C-C, C-N, C-O, C-Cl, O-H Legătura covalentă multiplă: C=C, C=O, C≡C, C≡N Exemple de compuși organici care conțin în moleculă legături covalente simple și legături covalente multiple Catene; clasificare: catene aciclice și ciclice, catene liniare și ramificate, catene saturate și nesaturate Tipul atomilor de carbon în funcție de numărul de legături covalente pe care le realizează cu alți atomi de carbon Formula brută, moleculară și formula de structură (plană restrânsă) a unui compus organic Izomerie de constituție: izomerie de catenă, izomerie de poziție Clasificarea compușilor organici Hidrocarburi: saturate, nesaturate, arene Compuși organici cu funcțiuni (simple și mixte): compuși halogenați, compuși hidroxilici, compuși carbonilici, compuși carboxilici, aminoacizi, zaharide
HIDROCARBURI	Surse de hidrocarburi: petrolul și gazele naturale Alcani: denumirile <i>n</i>-alcanilor C₁-C₆, radicali monovalenți C₁-C₃, serie omoloagă, formulă generală, izomerie de catenă, proprietăți fizice: stare de agregare, variația temperaturilor de fierbere în seria omoloagă, miros (pentru alcanii gazoși) Alchene și alchine Denumiri (C₂-C₅), radicali monovalenți (vinil), serie omoloagă, formulă generală, izomerie de catenă și de poziție, proprietăți fizice: stare de agregare Arene: benzen, toluen, stiren: denumire, formulă de structură, stare de agregare, utilizări
COMPUȘI ORGANICI CU FUNCȚIUNI	Structura grupelor funcționale: grupa halogeno, grupa hidroxil, grupa amino, grupa carbonil, grupa carboxil, grupa eterică (zaharoza), grupa esterică (trigliceride), grupa amidică (legătură peptidică) Compuși organici cu funcțiuni simple: Compuși halogenați cu 1 și 2 atomi de carbon în moleculă: formule de structură, denumire, utilizări Compuși monohidroxilici saturați (C₁-C₃), glicerina și fenolul: formule de structură, denumire, utilizări, acțiunea biologică a metanolului și etanolului Compuși carbonilici saturați: formaldehida, aldehida acetică, acetona formule de structură, denumire, utilizări Compuși carboxilici: acidul acetic - formulă de structură, denumire, utilizări Compuși organici cu funcțiuni mixte: Acidul salicilic: formulă de structură, denumire, utilizări Aminoacizi: formulă generală pentru aminoacizii monoaminomonocarboxilici, cazuri particulare - glicină, alanină, leucină, tirozină: formule de structură, acțiune biologică Glucoza: formulă de structură aciclică
SOLUBILITATEA COMPUȘILOR ORGANICI PE BAZA ASEMĂNĂRII STRUCTURALE SOLVENT-SOLVAT	Solvenți organici; substanțe organice solubile în apă Solubilitatea în apă și în solvenți organici a hidrocarburilor C₁-C₄, a benzenului, metanolului, etanolului, glicerinei, acidului acetic, formaldehidei, aldehidei acetice, acetonei, glucozei și a aminoacizilor

Domenii de conținut	Conținuturi
REAȚII ALE HIDROCARBURILOR	Reacția de substituție - reacție caracteristică hidrocarburilor saturate: clorurarea metanului cu obținere de clorometan, diclorometan, cloroform și tetraclorură de carbon
	Reacția de adiție - reacție caracteristică hidrocarburilor nesaturate: adiția hidrogenului la alchenele C ₂ -C ₄ , adiția hidrogenului la acetilenă (hidrogenare totală), adiția bromului la alchenele C ₂ -C ₃ , adiția acidului clorhidric la acetilenă cu obținerea clorurii de vinil, adiția acidului cianhidric la acetilenă cu obținerea acrilonitrilului, adiția apei la etenă
	Reacția de polimerizare cu obținerea polietenei, polistirenului, policlorurii de vinil și poliacrilonitrilului
	Reacția de ardere a alcanilor C ₁ -C ₅ , a acetilenei, reacții de oxidare a arenelor: benzen, toluen Putere calorică. Combustibili
COMPUȘI ORGANICI ÎN VIAȚA DE ZI CU ZI	Surse naturale, proprietăți fizice, utilizări și importanță pentru: glucoză, fructoză, zaharoză, amidon, celuloză, glicogen, Fermentația alcoolică a glucozei: ecuația reacției, importanță Fermentația acetică a etanolului: ecuația reacției, importanță Fermentația lactică - importanță De la aminoacizi la proteine; surse naturale de proteine; denaturarea proteinelor; importanță Grăsimi: clasificare, surse naturale de grăsimi, importanță Săpunuri: palmitatul de sodiu, palmitatul de potasiu: formulă de structură; acțiunea de spălare a săpunurilor Vitamina C și vitamina D: grupe funcționale din structura acestora, surse naturale, importanță Medicamente: aspirină, paracetamol, ibuprofen: grupe funcționale din structura acestora, importanță

NOTĂ:

- se vor efectua calcule stoechiometrice: pe baza formulei chimice, pe baza ecuației unei reacții chimice folosind puritatea, randamentul, concentrația procentuală de masă, concentrația molară a soluțiilor și ecuația de stare a gazului ideal.

SUGESTII METODOLOGICE

Proiectarea demersului didactic - premisă a aplicării programei școlare la clasă

Activitatea desfășurată de profesor cu elevii în clasă presupune transferarea curriculumului oficial în învățare efectivă la nivelul unui grup de elevi; acest lucru presupune raportarea profesorului la prevederile programei și la spiritul acestor prevederi.

Profesorul este cel care proiectează organizarea activității în clasă. Documentul de referință pentru realizarea proiectării didactice este programa școlară, nu manualul. Programa școlară poate influența fundamental achizițiile dobândite de către elevi la nivelul proiectării demersului didactic și în realizarea unor schimbări reale la nivelul demersului și practicilor didactice în sensul formării, exersării și dezvoltării competențelor la elevi.

Proiectarea demersului didactic este o premisă a aplicării programei școlare la clasă, fiind anterioară desfășurării propriu-zise a acestei activități. Proiectarea didactică presupune anticiparea activității didactice desfășurate cu elevii pentru a găsi, din perspectiva elevilor cu care lucrează profesorul, parcursul de învățare de calitate prin care rezultatele învățării, așa cum sunt acestea incluse în programe, să devină reale în cazul fiecărui elev. Proiectarea poate fi privită și din perspectiva egalității de șanse: curriculumul oficial este bazat pe egalitate de șanse (aceleași rezultate așteptate pentru întreaga cohortă), iar asigurarea egalității de șanse presupune centrarea pe elev, exprimată în dreptul profesorului (dublat de responsabilitatea care îi revine) de a alege modul de a parcurge etapele de învățare, contextele și resursele potrivite, de adaptare la grupul țintă, la experiențele elevilor.

Proiectarea demersului didactic constituie, astfel, o activitate prin care profesorul își propune etape și acțiuni de parcurs și de realizat în predare-învățare-evaluare. Proiectarea demersului didactic presupune:

- lectura integrală a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Lectura personalizată și contextualizarea programei școlare

Lectura programei școlare precede planificarea și proiectarea demersului didactic, fiind o condiție obligatorie a realizării acestora. În acest sens, sunt necesare:

- lectura integrală și atentă a programei școlare, pentru a-i înțelege structura și logica internă; cu referire la structură, de exemplu: este necesară înțelegerea semnificației și rolului componentelor în relație cu ceea ce urmează să-și propună și să realizeze un profesor la clasă;
- modul în care trebuie să se realizeze lectura programei școlare presupune și deconstruirea unor prejudecăți.

Lectura programei nu presupune parcurgerea exclusiv a conținuturilor; lectura conținuturilor trebuie făcută din perspectiva a ceea ce sunt acestea în modelul de proiectare pe competențe: o componentă a competenței (alături de abilități și atitudini), mijloace informaționale prin care se urmărește formarea competențelor la elevi.

Lectura integrală și atentă a programei școlare nu poate duce la aprecieri de tipul *programa este încărcată, stufoasă*; o lectură integrală și atentă a programei școlare permite înțelegerea caracterului de recomandare al unor componente (exemple de activități de învățare, sugestii metodologice); nefiind obligatorii, acestea sunt oferite (așa cum le spune și denumirea) ca exemple, sugestii, recomandări având rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare.

Lectura programei nu presupune îngrădirea profesorului în proiectarea demersului didactic (idee reflectată în formulări de tipul *profesorul este obligat de programă, profesorul nu poate proceda altfel din cauza programei școlare*). În fapt, profesorul are libertatea contextualizării programei școlare și proiectării unor parcursuri de învățare personalizate; de exemplu, profesorul are întreaga libertate în a stabili activitățile de învățare (preluând exemplele oferite de programă, modificându-le sau stabilind altele), astfel încât acestea să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă. De asemenea, programele școlare centrate pe competențe nu au caracter prescriptiv pentru succesiunea conținuturilor și nu indică alocări orare asociate conținuturilor. Profesorul este cel care hotărăște cum organizează activitatea la clasă.

Unitatea de învățare

În realizarea unui demers didactic personalizat este utilizată unitatea de învățare, care este o structură didactică flexibilă cu următoarele caracteristici:

- este unitară din punct de vedere tematic;
- permite formarea la elevi a unui comportament specific prin formarea unor competențe specifice;
- este realizată într-o perioadă de timp determinată;
- **se finalizează prin evaluare.**

Planificarea calendaristică

Planificarea calendaristică este un document proiectiv care permite asocierea elementelor programei (competențe specifice și conținuturi), în cadrul unităților de învățare. Generarea planificării calendaristice este realizată de unitățile de învățare. Acestea le sunt alocate unități de timp (număr de ore și săptămâni) pe care profesorul le consideră optime pe parcursul unui an școlar. Planificarea calendaristică se realizează cu respectarea structurii anului școlar aprobată prin ordin al ministrului educației.

Documentul de referință pentru elaborarea planificării calendaristice este programa școlară. Precizarea este de natură să contribuie la deconstruirea altor prejudecăți: **planificarea calendaristică nu se realizează având ca referință cuprinsul manualului școlar; manualul școlar este instrumentul de lucru al elevului.**

Elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

- asocierea competențelor specifice și a conținuturilor incluse în programa școlară;
- stabilirea unităților de învățare;
- stabilirea succesiunii în care sunt parcurse unitățile de învățare;
- alocarea bugetului de timp pentru fiecare unitate de învățare.

Planificarea calendaristică poate fi realizată potrivit formatului din tabelul prezentat mai jos.

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore alocate	Săptămâna	Observații
[se notează titluri/teme]	[se notează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[din conținuturile programei școlare]	[stabilite de cadrul didactic]	[se notează săptămâna sau săptămânile]	[se menționează: intervalul de cursuri și modificări în urma realizării activității didactice la clasă]
...					

Proiectarea unei unități de învățare – repere de proiectare

Relația dintre unitatea de învățare și lecție

Proiectarea unei unități de învățare parcurge mai multe etape, potrivit succesiunii logice a abordării procesului didactic.

Proiectul unei unități de învățare poate fi realizat potrivit formatului din tabelul prezentat mai jos.

Conținuturi	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru formarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare]

Forma de prezentare a proiectului unei unități de învățare nu este obligatorie. Reperele menționate pentru realizarea proiectului unei unități de învățare (conținuturi, competențe specifice, activități de învățare, resurse, evaluare) pot să aibă o altă formă de prezentare decât cea tabelară.

Proiectarea unei unități de învățare pornește de la planificarea calendaristică al cărei element generator este unitatea de învățare; este necesar să fie în concordanță cu planificarea calendaristică anuală, în ceea ce privește:

- denumirea unității de învățare care urmează să fie proiectată
- numărul de ore de curs alocate unității de învățare
- competențele specifice vizate
- conținuturile.

Pentru realizarea proiectului, cadrul didactic va viza fiecare unitate de învățare din planificarea calendaristică și va avea în vedere următoarele:

- numărul de ore alocate fiecărei unități de învățare constituie, în proiect, numărul de ore de curs (lecții);
- competențele specifice, conținuturile aferente unității de învățare vor fi prezentate, în proiect, pe orizontală.

Fiecare competență specifică va fi corelată cu o activitate de învățare; sunt menționate, pentru realizarea acesteia, resurse necesare, și, după caz, aspecte specifice pentru realizarea evaluării.

Pentru fiecare oră de curs, prezentarea pe orizontală, în coloanele proiectului, va reflecta:

- corelația dintre componentele incluse în coloanele proiectului;
- succesiunea de derulare a activităților.

Proiectarea - proces de evaluat din perspectiva aplicării efective

Proiectarea demersului didactic este anticiparea unui demers concret. Modul de proiectare a unei secvențe de învățare poate fi contrazis în realizarea efectivă a respectivei secvențe. Diferențele dintre proiect și realitate necesită reflecția atentă a cadrului didactic; este necesar să fie luate în seamă la următoarea proiectare.

Relația dintre unitatea de învățare și lecție

În prezenta abordare, proiectarea demersului didactic se raportează la unitatea de învățare. Proiectarea tradițională este centrată pe lecție. Din această perspectivă, se pune problema relației dintre unitatea de învățare și lecție.

Potrivit caracterizării incluse în această secțiune, unitatea de învățare este o structură didactică complexă, organizată tematic, supraordonată lecției (acoperă mai multe ore de curs). Din perspectivă pedagogică, lecția este definită ca entitate didactică de bază.

Prin componentele pe care le include, proiectul unei unități de învățare oferă o imagine de ansamblu, asupra temei, dar și asupra fiecărei lecții/ ore de curs. În proiectul unității de învățare prezentat, de exemplu, sub formă de tabel, lecțiile/ orele de curs pot fi delimitate prin linii orizontale. În acest fel, urmărind, în proiectul unității de învățare, spațiul pe orizontală (delimitat prin linii orizontale) se pot identifica pentru fiecare lecție: elemente de conținut, competențe specifice vizate, activități de învățare, resurse, instrumente de evaluare.

Mai jos este urmărită relația dintre unitatea de învățare și lecție, din perspectiva proiectului unității de învățare.

	Unitatea de învățare	Lecția
Ce este?	- este o structură didactică complexă, organizată tematic, supraordonată lecției (acoperă mai multe ore de curs)	- este o componentă a unității de învățare (o secvență subordonată unității de învățare, acoperă o oră de curs)
Ce perspectivă oferă asupra procesului de predare-învățare-evaluare?	- oferă o perspectivă strategică	- oferă o perspectivă operativă, pe termen scurt
Prin ce se caracterizează proiectul unității de învățare la cele două niveluri pe care le implică?	- oferă atât o imagine de ansamblu (asupra temei) cât și asupra fiecărei ore de curs	- este componentă structurală a unității de învățare (răspunde la întrebarea <i>Cu ce?</i>), funcțională (răspunde la întrebarea <i>De ce?</i>), operațională (răspunde la întrebarea <i>Cum?</i>)

Proiectarea demersului didactic pe baza unității de învățare are avantaje și pentru profesor și pentru elevi:

Programa școlară pentru disciplina Chimie, clasele a IX-a și a X-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările; filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, pedagogic, sportiv și teologic, toate specializările

- **pentru profesor**, proiectul unității de învățare devine un instrument util de lucru, prin depășirea unor cerințe formale; relevanța proiectului are în vedere:
 - imaginea coerentă dobândită asupra programei școlare pe care trebuie să o aplice pe parcursul unui an școlar;
 - imaginea cuprinzătoare asupra fiecărei unități de învățare (care valorifică potențialul lecției prin integrare în unitatea de învățare); relația dintre lecții devine neliniară (lecțiile sunt integrate în diferite secvențe ale unității de învățare);
 - posibilitatea unor abordări diferențiate, individualizarea învățării în raport cu ritmul de învățare pe care îl au elevii, fiind vizat, de exemplu: un interval mai mare de timp pentru o temă majoră;
- **pentru elevi**, învățarea dobândește un plus de coerență prin chiar modul în care este proiectată învățarea pe termen mediu și lung.

Integrarea inteligenței artificiale în procesul de predare-învățare

Inteligența Artificială (AI) este un domeniu interdisciplinar al informaticii care se ocupă cu crearea de sisteme capabile să realizeze sarcini care ar necesita inteligență umană, dacă ar fi efectuate de oameni. Aceste sarcini includ recunoașterea vorbirii, învățarea, înțelegerea limbajului natural, percepția vizuală, luarea deciziilor și învățarea din experiență.

Cadrele didactice au început să exploreze modul în care AI poate contribui la îmbunătățirea procesului de predare-învățare, rolul tehnologiei fiind acela de a asista procesul de învățare. AI nu înlocuiește complet profesorii, ci îi ajută pe aceștia să ofere recomandări de învățare personalizată și feedback fiecărui elev.

Și în procesul de predare-învățare-evaluare la chimie, integrarea AI poate să aducă îmbunătățiri, deoarece poate fi aplicată într-o varietate de moduri în contexte educaționale:

- chatboți educaționali: aceștia sunt roboți de conversație specializați în educație, care pot oferi suport pentru învățare diferențiată.
- asistenți virtuali pentru profesori: pot fi utilizați atât pentru pregătirea orelor, cât și pentru crearea de teste. Astfel, profesorul poate îmbina metode tradiționale de predare cu tehnologii moderne, creând un mediu de învățare interactiv și adaptabil.
- sisteme de analiză a datelor de învățare: instrumente care colectează informații despre performanța elevilor și oferă feedback personalizat și recomandări de îmbunătățire a performanței. Pot fi utilizate pentru a monitoriza progresul elevilor.
- jocuri educaționale bazate pe inteligență artificială: jocurile pot fi utilizate pentru a face învățarea mai interactivă și distractivă, menținând elevii implicați și motivați.

De exemplu, AI poate ghida elevii prin scenarii educaționale personalizate, cum ar fi explorarea unor concepte specifice chimiei prin realitate augmentată: crearea unor experimente virtuale, utile pentru înțelegerea unor fenomene care nu pot fi reproduse în laborator și nu numai.

Inteligența artificială oferă multiple oportunități de inovare în procesul didactic din învățământul primar. Prin personalizarea învățării, oferirea de feedback instantaneu și stimularea interactivității, AI transformă sala de clasă într-un mediu de învățare dinamic. AI contribuie la dezvoltarea abilităților de colaborare, gândire critică și creativitate, pregătindu-i pe elevi pentru o lume în continuă schimbare.

Deși **avantajele** utilizării inteligenței artificiale în educație evidențiază posibilități interesante, este importantă și **abordarea dezavantajelor** inteligenței artificiale și provocările semnificative care vin odată cu adoptarea sa. Înțelegerea acestor riscuri trebuie să îi ajute pe profesori să stabilească un echilibru între noutate și prudență în ceea ce privește:

1. riscuri legate de confidențialitatea și securitatea datelor

- sistemele de inteligență artificială se bazează pe colectarea, stocarea și analizarea unor informații personale ale elevilor. Una dintre cele mai presante probleme este gestionarea informațiilor sensibile. Acest lucru ridică îngrijorări cu privire la încălcări de date, acces neautorizat și utilizare abuzivă a informațiilor, probleme ce ar putea pune în pericol confidențialitatea.

2. provocări la adresa integrității academice

- pe măsură ce elevii au acces la instrumente de inteligență artificială, menținerea integrității academice devine o preocupare serioasă, mai ales în ceea ce privește utilizarea AI la rezolvarea temelor pentru acasă, pentru copiere sau plagiat.

3. probleme de acces

- multe unități de învățământ nu dispun de resurse necesare pentru a implementa sisteme de inteligență artificială, ceea ce ar putea adânci decalajele existente în ceea ce privește calitatea și echitatea educației.

4. dependența excesivă de inteligența artificială

- dependența excesivă de instrumentele de inteligență artificială poate limita oportunitățile de mentorat față în față și cultivarea empatiei, pe care doar profesorii le pot oferi.

Inteligența artificială (AI) poate interveni eficient, la disciplina **chimie**, în toate cele trei etape ale procesului educațional: proiectare, predare și evaluare.

AI poate fi folosită pentru:

- selectarea și adaptarea resurselor: recomandă materiale (video, simulări, fișe) în funcție de tema lecției;
- a crea materiale diferențiate pentru elevi cu niveluri diferite de învățare;
- propunerea unor activități prin care să fie dezvoltate competențe precum gândirea critică, colaborarea, sau utilizarea tehnologiei;
- utilizarea în activitatea de predare a unor explicații interactive și adaptative: elevii pot interacționa cu un chatbot educațional pentru a înțelege mai bine concepte chimice;
- a răspunde la întrebări în timp real, oferind explicații personalizate;
- simulări de laborator virtual: elevii pot folosi simulări AI pentru a "vedea" reacții chimice fără a fi nevoie de laborator fizic (ideal pentru școli fără dotări complete);
- vizualizarea unor concepte abstracte – AI poate genera modele 3D ale moleculelor, grafice ale reacțiilor sau animații ale unor procese chimice;
- evaluare: AI poate transforma modul în sunt evaluați elevii, prin generarea automată de teste/ fișe de evaluare, oferind explicații pentru fiecare răspuns;
- evaluarea rapidă și obiectivă: platformele AI pot evalua teste cu itemi obiectivi de tip alegere multiplă, în timp real, elevii primind explicații pentru greșeli, iar profesorul poate vedea rapid unde greșește majoritatea clasei și poate ajusta predarea;
- evaluarea formativă: AI poate urmări progresul în timp și poate genera rapoarte despre evoluția elevilor.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Bogdan Daniela	profesor doctor	Colegiul Național „Sfântul Sava”, București
Cerăceanu Cornelia	profesor gradul I	Colegiul Național „Frații Buzești”, Craiova, județul Dolj
Crăciunoiu Cornelia	profesor gradul I	Colegiul Național Militar „Tudor Vladimirescu”, Craiova, județul Dolj
Dinu Mihaela	profesor gradul I	Colegiul Tehnic „Armand Călinescu”, Pitești, județul Argeș
Gheorghe Carmen Luiza	profesor doctor	Liceul Teoretic de Informatică „Alexandru Marghiloman”, Buzău, județul Buzău
Gheorghe Costel	profesor gradul I	Colegiul Național „Vlaicu-Vodă”, Curtea de Argeș, județul Argeș
Guceanu Constantin	profesor gradul I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Botoșani, județul Botoșani
Ignat Iuliana	profesor doctor	Colegiul Național Pedagogic „D. P. Perpessicius”, Brăila, județul Brăila
Ionescu Rodica	profesor doctor	Liceul Teoretic Videle, județul Teleorman
Marinescu Alexandra Gabriela	profesor gradul I	Colegiul Național „Ion Luca Caragiale”, Moreni, județul Dâmbovița
Micu Gabriela	profesor gradul I	Colegiul Național Militar „Al. I. Cuza”, Constanța, județul Constanța
Morcovescu Mihaela Veronica	profesor gradul I	Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Ploiești, județul Prahova
Mureșan Lavinia	profesor doctor	Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca, județul Cluj
Nedelea Iulia	profesor gradul I	Colegiul Comercial „Carol I”, Constanța, județul Constanța
Sava Alexandru	profesor definitiv	Colegiul Tehnic „Ferdinand I”, Curtea de Argeș, județul Argeș
Shajaani Iuliana	profesor gradul I	Colegiul Național „Matei Basarab”, București

RESPONSABILI/ COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Constantin Maria-Cristina	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil
Andruh Marius	academician	Academia Română	Coordonator științific
Belei Dalila	conferențiar universitar doctor	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași	Coordonator științific
Chiriac Vlad	conferențiar universitar doctor	Universitatea de Vest, Timișoara	Coordonator științific
Matache Mihaela	conferențiar universitar doctor habil	Universitatea București	Coordonator științific
Mircea Cornelia	profesor universitar doctor habil	Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”, Facultatea de Farmacie, Iași	Coordonator științific
Silvestru Cristian-Sorin	academician	Universitatea „Babes-Bolyai”, Cluj-Napoca	Coordonator științific

Programa școlară
pentru disciplina

Istorie. Istorie universală

Clasa a IX-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, profilul real, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, toate profilurile, toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 –

Anexa nr. 5

Programa școlară pentru disciplina *Istorie. Istorie universală*, clasa a IX-a, trunchi comun (TC)

- Filiera teoretică, profilul real, toate specializările
- Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
- Filiera vocațională, toate profilurile, toate specializările

NOTĂ DE PREZENTARE

Statutul disciplinei Istorie este reglementat de Legea învățământului preuniversitar 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, de OMEC nr.4350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal și OMEC 6731/2023 referitor la profilul absolventului. Astfel, Istorie este disciplină de trunchi comun (TC) la nivelul învățământului liceal, studiindu-se la toate filierele, profilurile și specializările. Pentru specializarea științe sociale Istoria este prevăzută ca disciplină obligatorie în cadrul examenului de bacalaureat. De asemenea, pentru profilul real, filiera teoretică, specializările matematică-informatică și respectiv științele naturii, Istoria este disciplină la alegere, în cadrul probei F.

Un aspect curricular, evidențiat în OMEC nr. 4350/2025, pentru a asigura un traseu educațional al profilului și al specializării, este prevăzut un curriculum de specialitate (CS) care vizează aprofundarea temelor din trunchiul comun și, după caz, extinderi ale acestuia. Astfel, ca disciplină de trunchi comun, Istoriei îi este alocată 1 oră pe săptămână la toate filierele, profilurile și specializările. Pentru clasele a IX-a și a X-a, la profilul umanist, specializărilor Filologie și Științe sociale le sunt alocate, pentru curriculum de specialitate (CS) câte 1 oră (clasa a IX-a), respectiv 2 ore (clasa a X-a) pe săptămână. În clasele a XI-a și a XII-a, curriculumul de specialitate are alocat un număr diferit de ore, și anume câte 1 oră pe săptămână la specializarea Filologie și respectiv 2 ore pe săptămână pentru specializarea Științe sociale.

Rolul Istoriei, ca disciplină școlară, este acela de a dezvolta acele competențe și de a promova acele valori și atitudini care contribuie la consolidarea democrației, ca principală valoare a societății secolului al XXI-lea. Astfel, demersul educațional este fundamentat și pe principiile și valorile Consiliului Europei privind predarea istoriei, formulate în documente precum *Recomandarea Rec(2001)15* a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind predarea istoriei în Europa în secolul XXI și *Carta Educației pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului* (2010). Acestea subliniază importanța studiului Istoriei, ca disciplină școlară, să fie bazat pe multiperspectivitate, pe respectul față de diversitate și pe promovarea dialogului intercultural.

În același spirit, Parlamentul European și Comisia Europeană, prin inițiative precum *Declarația de la Paris* (2015) privind promovarea cetățeniei active și a valorilor comune ale libertății, toleranței și non-discriminării, Anexa la *Propunerea de recomandare a Consiliului privind competențele – cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții* (2018), *Rezoluția Parlamentului European* din 17 ianuarie 2024 referitoare la conștiința istorică europeană și *Cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării – ET 2030*, susțin consolidarea unei conștiințe istorice comune europene, bazate pe respectul pentru adevăr, pe combaterea dezinformării și pe înțelegerea critică a proceselor istorice care au condus la formarea Uniunii Europene ca spațiu al păcii, al democrației și al solidarității. Istoria, ca disciplină școlară, ar putea fi concepută ca spațiu al memoriei și responsabilității civice prin conectarea dimensiunilor locală, națională, europeană și globală. În același timp, educația istorică are un rol esențial în formarea gândirii critice, contribuind la consolidarea rezilienței democratice a tinerilor cetățeni. În consecință, studierea Istoriei în școală oferă elevilor repere pentru orientarea în lumea contemporană, pentru înțelegerea fenomenelor complexe (conflicte, crize, migrații, tehnologii), o participare civică informată, formarea competențelor transversale necesare pentru continuarea studiilor și inserția profesională.

Studierea disciplinei școlare Istorie contribuie la formarea profilului absolventului de liceu, definit prin valori precum respectul pentru diversitate și demnitate umană, angajamentul față de statul de drept și drepturile omului, responsabilitate socială și spirit critic, capacitatea de a analiza și interpreta informații dintr-o varietate de perspective, deschiderea către dialog, cooperare și solidaritate europeană. De asemenea, trei din cele opt competențe cheie menționate în *Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 2018*, respectiv competența personală, socială și de a învăța să înveți; competența cetățenească și competența de sensibilizare și expresie culturală se formează prin studierea acestei discipline. Trebuie subliniat că, prin specificul ei, Istoria contribuie la formarea și dezvoltarea unei gândiri istorice și a unei gândiri critice prin utilizarea surselor, a noilor perspective istoriografice datorate cercetărilor științifice din acest domeniu al cunoașterii. De asemenea, ea contribuie la dezvoltarea competențelor de argumentare bazată pe dovezi

științifice, de a rezolva probleme, de comunicare scrisă și orală, colaborare, utilizarea tehnologiilor în cercetarea și prezentarea trecutului și la alfabetizarea media/informațională. Astfel, istoria devine spațiu al reînnoirii legăturilor dintre memorie și viitor, dintre cunoaștere și acțiune, dintre trecutul comun și proiectul european al păcii, al solidarității, al respectului reciproc și al formării spiritului critic, al responsabilității civice, al cunoașterii rădăcinilor propriei identități și al deschiderii către valorile universale.

Ca urmare a prevederilor din planurile-cadru referitoare la numărul de ore alocat Istoriei este necesară și o abordare nouă în ceea ce privește realizarea programelor școlare. Acest aspect de evidențiere a specializării se regăsește în existența unei programe pentru trunchiul comun (TC), cu aplicabilitate pentru toate filierele, profilurile, specializările și a programelor pentru curriculum de specialitate (CS) concepute în funcție de specializare și numărul de ore corespunzător prevăzut prin planurile-cadru. Astfel, sunt realizate programe pentru specializarea Filologie și pentru Științe sociale pentru toate clasele învățământului liceal.

Ca disciplină ce are continuitate cu nivelul gimnazial, unde accentul mai mare este pe istorie universală, aceasta studiindu-se pe parcursul a trei ani, și doar un singur an întreaga istorie a românilor, în liceu, în primii doi ani, clasele a IX-a și a X-a, se studiază Istoria universală, iar în clasele a XI-a și a XII-a se studiază Istoria românilor.

Structura programelor școlare, atât pentru trunchiul comun, cât și a celor pentru curriculum de specialitate, este aceeași, respectiv:

- Nota de prezentare,
- Competențe generale,
- Competențe specifice și activități de învățare,
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele generale sunt în număr de patru și vizează finalitatea achizițiilor elevilor ca urmare a studiului Istoriei pe parcursul învățământului liceal. Ele sunt în acord cu descriptorii și atributele prioritare din profilul absolventului realizat pe baza competențelor-cheie europene.

Competențele specifice sunt formulate gradual, în acord cu descriptorii pentru fiecare nivel de vârstă al elevilor, respectând principiile echității și egalității de șanse și al incluziunii. Astfel, pentru fiecare competență generală sunt formulate câte două competențe specifice care pot fi formate și dezvoltate pe parcursul unui an școlar. S-a avut în vedere, de asemenea, în formularea acestora, posibilitatea unei evaluări bazate pe standarde.

Activitățile de învățare propuse pentru fiecare competență specifică au în vedere formarea și dezvoltarea acestora. De asemenea, propunerile de activități de învățare sunt cele care realizează diferențierea în funcție de filieră, profil și specializare. Astfel, activitățile de învățare propuse pentru formarea competențelor specifice în programele școlare pentru specializarea filologie și respectiv științe sociale au ca obiectiv aprofundarea acestora prin intermediul conținuturilor și prin strategii didactice și de evaluare care să pună un accent mai mare pe inter și transdisciplinaritatea, aspecte de educație juridică, antreprenorială, alfabetizare multimedia, combaterea dezinformării, implicarea civică și respectarea demnității umane, educația pentru mediu.

Conținuturile și domeniile de conținut sunt organizate cronologic și vizează „ideile mari” atât pentru Istoria universală, cât și pentru Istoria românilor. În stabilirea conținuturilor s-a avut în vedere art. 89 alin. 3 din Legea 198/2023 cu modificările și completările ulterioare, conform căruia conținuturile din programa școlară acoperă doar 75% din orele de predare și evaluare, lăsând cadrului didactic 25% din timpul alocat disciplinei școlare prin planurile-cadru și structura anului școlar pentru activități de aprofundare, remediale, pentru proiecte transdisciplinare care să vizeze educația antreprenorială, juridică, istoria și civilizația locală, educația pentru mediu, educația pentru egalitate de șanse.

Domeniile de conținut și conținuturile sunt formulate ca enunțuri generale, referitoare preponderent la procese istorice care implică mai multe evenimente, personalități, schimbări economice, sociale, decizii politice cu impact pe termen scurt sau pe o perioadă mai mare timp. Detalierea temelor reprezintă acel minimum obligatoriu, necesar pentru formarea competențelor specifice și pentru realizarea demersului didactic. În funcție de particularitățile elevilor, profesorul este cel care decide, adăugarea și a altor concepte, fapte și procese istorice, pe care le consideră necesare pentru pregătirea pentru performanță, pentru o mai bună înțelegere a unora dintre evenimente, procese istorice, pentru dezvoltarea gândirii critice și a perspectivei istorice. De asemenea, în funcție de specificul colectivului de elevi, profesorul poate decide bugetul de timp alocat studiului unei teme.

Sugestiile metodologice cuprind propuneri de activități de învățare asociate competențelor specifice, inclusiv propuneri de evaluare. Formularea de noi competențe specifice implică și exemple, sugestii de formare a acestora prin activități de învățare. Profesorul are, de data aceasta, în programa școlară un exemplu de activitate de învățare pentru formarea respectivei competențe specifice. Diferențierea programelor școlare pentru curriculum de specialitate este realizată și prin exemple de activități de învățare iar detalierea conținuturilor asigură nu doar aprofundarea acelor aspecte care pot contribui la o înțelegere a lumii contemporane, a provocărilor lumii actuale – crize identitare, inegalități sociale, conflicte geopolitice, nevoia de sustenabilitate și solidaritate globală, gândirea critică, consolidarea rezilienței democratice a tinerilor cetățeni.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	1. Analizarea evenimentelor și proceselor istorice, folosind reperele de timp și spațiu, conceptele și limbajul specific istoriei, pentru a elabora explicații și interpretări argumentate
CG2	2. Formularea de argumente și judecăți de valoare folosind informațiile din surse care prezintă perspective multiple asupra evenimentelor și proceselor istorice
CG3	3. Valorificarea experienței istorice și a diversității culturale pentru argumentarea atitudinilor civice
CG4	4. Utilizarea gândirii critice și a strategiilor de învățare autonomă, colaborativă și continuă folosind exemple din istorie

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)**ȘI****EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)****CG 1 - Analizarea evenimentelor și proceselor istorice, folosind reperele de timp și spațiu, conceptele și limbajul specific istoriei, pentru a elabora explicații și interpretări argumentate****Clasa a IX-a****CS 1.1. Utilizarea reperelor de timp și spațiu în relatarea evenimentelor și proceselor istorice din epocile studiate**

- construirea unei axe cronologice care să evidențieze succesiunea evenimentelor/proceselor istorice din Antichitate sau Evul Mediu;
- realizarea unei liste de personalități din Antichitate și Evul Mediu, integrând informații privind reperele de timp și spațiu;
- elaborarea unui organizator grafic în care să fie menționate diferențele dintre harta Europei antice cu cea actuală în ceea ce privește granițele politice, drumuri, orașe.

CS 1.2 Explicarea relației cauză-efect într-o succesiune de evenimente și procese istorice

- alcătuirea, pe baza informațiilor din surse, a unui organizator grafic cauză-efect, pentru a evidenția o succesiune de evenimente istorice;
- analizarea succesiunii cauzelor și consecințelor într-un proces istoric, pe baza informațiilor din surse istorice;
- crearea unei hărți conceptuale care să evidențieze relația de cauză-efect dintre două evenimente istorice.

CG 2 - Formularea de argumente și judecăți de valoare folosind informațiile din surse care prezintă perspective multiple asupra evenimentelor și proceselor istorice**Clasa a IX-a****CS 2.1. Recunoașterea tipurilor de surse istorice pentru a le valorifica în diverse contexte de viață**

- organizarea, sub formă grafică, a surselor pe baza unui criteriu (de exemplu, cronologic, tematic, proveniență);
- identificarea regulilor de luare a deciziilor la nivelul clasei de elevi selectând sursele referitoare la principii ale democrației ateniene dintr-un dosar virtual procesat cu ajutorul inteligenței artificiale;
- identificarea de surse istorice care pot fi utilizate ca argumente pentru alegerea numelui unei personalități pentru biblioteca școlii.

CS 2.2. Extragerea informațiilor din surse diferite pe baza unor repere istorice

- selectarea informațiilor din surse istorice pe baza unui criteriu, de exemplu, opinie, argument, obiectivitate, validitate;
- organizarea informațiilor din diverse surse folosind repere economice, sociale, culturale, politice,
- identificarea în documente juridice din Antichitate și Evul Mediu, a aspectelor referitoare la drepturi și responsabilități ale oamenilor.

CG 3 - Valorificarea experienței istorice și a diversității culturale pentru argumentarea atitudinilor civice**Clasa a IX-a****CS 3.1 Descrierea evoluției formelor de organizare politică în epoci istorice diferite**

- prezentarea evoluției formelor de organizare politică din Antichitate/Evul Mediu, pornind de la informațiile extrase din surse istorice;
- completarea/realizarea unor frize cronologice/organizatori grafici pentru a ilustra elementele de continuitate/asemănările și deosebiriile dintre instituții/forme de organizare politică din diferite perioade istorice;
- elaborarea unor proiecte care să ilustreze evoluția instituțiilor/formelor de organizare politică, evidențiind legătura cu instituții/forme de organizare politică din prezent.

CS 3.2 Recunoașterea elementelor civice și culturale care contribuie la identitatea Europei contemporane

- simularea adoptării unor decizii în Adunarea poporului/Senatul roman/Adunările de stări, valorificând informațiile istorice din diverse surse;
- identificarea unor aspecte din cultura Antichității/Evului Mediu/Renașterii care contribuie la identitatea europeană;
- realizarea unei expoziții virtuale cu obiecte din perioadele și spațiile istorice studiate, utilizând IA.

CG 4 - Utilizarea gândirii critice și a strategiilor de învățare autonomă, colaborativă și continuă folosind exemple din istorie**Clasa a IX-a****CS 4.1 Selectarea surselor necesare pentru prezentarea unui eveniment și/sau proces istoric**

- analiza unor surse istorice din perspectiva credibilității și a utilității acestora pentru prezentarea unui eveniment și/sau proces istoric;
- organizarea unor dezbateri referitoare la evaluarea critică a unor informații identificate în diverse surse de pe Internet/ oferite de inteligența artificială;
- elaborarea de prezentări, orale sau scrise, cu informații selectate, pe criterii date, din surse istorice.

CS 4.2 Organizarea informațiilor din mai multe surse pentru realizarea unui proiect

- realizarea unui portofoliu de reprezentări artistice dintr-o anumită epocă, pentru identificarea unor trăsături ale vieții cotidiene;
- alcătuirea unei hărți conceptuale cu privire la categoriile de surse care pot documenta un film/roman istoric;
- interpretarea unui joc de rol (ex. Interviu cu un personaj istoric, Mi-ar fi plăcut să fiu), valorificând surse istorice relevante.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi (teme, concepte, evenimente, procese istorice, personalități)
1. Laboratorul istoriei	1.1. Timp, spațiu istoric, concepte • cronologie • proces istoric • spațiu istoric, spațiu cultural/de civilizație • cauzalitate • multiperspectivitate, obiectivitate 1.2. Surse istorice • categorii de surse (arheologice, primare, secundare, multimedia) • criterii de analiza a surselor, limbaj istoric
2. Zorii civilizației	2.1. Repere ale Preistoriei • modul de viață nomad • agricultura și sedentarizarea • apariția metalurgiei • modificări în organizarea comunităților umane 2.2. Mesopotamia și Egiptul Antic. Structuri politice, societate și economie • modele politice: orașul-stat, regatul • structuri sociale • religie • cadrul natural și activități economice (agricultură, irigații, meșteșuguri, comerț) 2.3. Cultura Orientului Antic • sisteme de scriere (pictograme, cuneiforme, hieroglife, alfabet) • descoperiri și invenții • domenii ale cunoașterii și exprimări artistice: literatură, științe, arte
3. Originile civilizației europene: modele politice și culturale în lumea greco-romană	3.1. Colonizarea greacă. Polisul și formele de guvernare – Atena și Sparta. • <i>polisul</i>: organizare și conducere • oligarhie, tiranie, democrație 3.2. Grecii între alianțe și războaie. Alexandru Macedon • războaiele medice și războiul peloponesiac • Imperiul macedonean • elenismul 3.3. Roma antică. De la Regalitate la Imperiu • regalitate, republică, imperiu • evoluția instituțiilor • expansiune și organizarea provinciilor • procesul de romanizare 3.4. Modele culturale în lumea greco-romană • educație și cunoaștere în lumea greco-romană • arta greacă: proporții, armonie, echilibru • arhitectura romană între utilitarism și triumfalism
4. Geneza lumii medievale	4.1. Impactul marilor migrații. Europa Apuseană de la regatele germanice la Carol cel Mare • marile migrații • formarea limbilor și popoarelor europene • <i>Renovatio Imperii</i>, imperiu creștin, Carol cel Mare

	4.2. Imperiul Bizantin: instituții, religie și cultură • Iustinian • ideea refacerii Imperiului Roman • moștenirea bizantină 4.3. Islamul și expansiunea arabă • Mahomed și preceptele Islamului • Marele Califat arab • impactul asupra Europei
5. Credință, putere și cunoaștere în lumea medievală	5.1. Societate, mentalități și viață cotidiană. Lumea urbană • organizarea societății medievale • ierarhia feudală • domeniul feudal • viața omului între ritmurile naturii și credință • orașul medieval: organizare, activități, conducere 5.2. Biserica în Evul Mediu • Marea Schismă • Cruciadele 5.3. Timpul marilor catedrale. Moștenirea culturală a Europei medievale • stilurile romanic și gotic • literatura • universitățile medievale 5.4. Evoluții politice: centralizarea statală • centralizare statală (Anglia și Franța) • monarhia stărilor • Alienor de Aquitania • fărâmițare politică 5.5. Declinul Evului Mediu: războaie, foamete, epidemii • Războiul de 100 de ani • Ioana d'Arc • marea foamete de la începutul secolului al XIV-lea • <i>Moartea Neagră</i>
6. Lumea în mișcare. Tranziția spre Modernitate	6.1. Cursa pentru mirodenii. Marile descoperiri geografice • descoperitori și conchistadori • drumuri comerciale • imperii coloniale • misionari 6.2. Omul - măsura tuturor lucrurilor. Umanismul și Renașterea • ideal uman • mecenat • tipar • arte, literatură, științe 6.3. Reforma religioasă și impactul asupra Europei • indulgențe • Martin Luther, <i>Cele 95 de Teze</i>, mântuirea prin credință, • Jean Calvin, • Henric al VIII-lea • Contrareforma, Conciliul de la Trento 6.4. Statul sunt Eu! Absolutismul monarhic • <i>monarhia de drept divin</i>, administrație centralizată • reprezentanți: Filip al II-lea al Spaniei, Ludovic al XIV-lea al Franței, Petru cel Mare al Rusiei

SUGESTII METODOLOGICE

Măsura în care predarea *Istoriei* își atinge obiectivele propuse depinde de actualitatea și de gradul de inovare propuse de cadrul de reglementare, dar, în principal, de calitatea activității de predare-învățare-evaluare proiectată și aplicată în clasă de către profesor.

Activitatea didactică are un grad ridicat de complexitate, implicând: stăpânirea domeniului de cunoaștere, înțelegerea profundă a caracteristicilor celui care învață, a proceselor cognitive care determină învățarea și a nivelului de motivație, creativitate în proiectarea învățării, rigoare dar și flexibilitate în managementul clasei de elevi, evaluarea corectă a nivelului la care se produce învățarea în raport cu standardele de învățare ș.a. În această lungă călătorie de la intenție (setul de competențe prevăzut în programa școlară) la rezultat (competențele deprinse de elev ca urmare a învățării), profesorul are o largă autonomie metodologică, precum și libertatea pe care i-o oferă Legea Învățământului Preuniversitar 198/2023 de a dispune de 25% din timpul alocat disciplinei prin planurile-cadru de învățământ.

În contextul schimbărilor curriculare prevăzute de Legea 198/2023, a descriptorilor și atributelor prioritare ale absolventului învățământului liceal prevăzute în Profilul absolventului, Sugestiile metodologice au scopul de a orienta cadrul didactic în activitatea sa cu elevii. Bunele practici românești și internaționale sugerează ca activitățile de învățare să fie proiectate astfel încât:

- accentul să se deplaseze de la învățarea reproductivă la învățarea bazată pe investigare, argumentare și validare;
- elevul să fie pus în situația de a formula ipoteze, de a testa și de a evalua rezultate, în spiritul autenticității demersului științific;
- să evidențieze diferența dintre teorie și validare (confirmare prin dovezi), pentru a cultiva gândirea critică și autonomia intelectuală;
- accentul să cadă pe învățarea proceselor de raționament și de validare, nu doar pe memorarea concluziilor;
- să valorifice caracterul dinamic al cunoașterii științifice, prin exemple de teorii sau concepții care au fost revizuite, depășite ori infirmate, pentru a sublinia că știința evoluează prin dialog între ipoteză și dovadă;
- să reflecte metodologia specifică domeniului cunoașterii științifice: observare, modelare, argumentare logică, analiză comparativă, formulare de concluzii etc.

Menționarea unor concepte, evenimente, procese istorice sau personalități pentru fiecare temă are ca scop să orienteze profesorul în proiectarea și realizarea demersului didactic, respectiv acele repere minime obligatorii necesare formării competențelor specifice. Profesorul are libertatea de a adăuga concepte, fapte istorice sau personalități și de a decide bugetul de timp pentru fiecare temă în funcție de specificul clasei, interesele elevilor pentru performanță sau pentru anumite teme.

De asemenea, este important de subliniat că formarea unei gândiri critice se poate face prin multiperspectivitate. Astfel, este importantă dezvoltarea capacității elevului de a analiza evenimente istorice din diverse unghiuri și perspective (de exemplu, perspectiva celor cucerțiți din imperii coloniale).

Exemplificarea câte uneia dintre activitățile de învățare propuse pentru fiecare competență specifică poate ajuta cadrul didactic în a decide care dintre activitățile de învățare, strategiile didactice sunt în acord cu particularitățile elevilor.

Un element de noutate pentru programele școlare pentru clasa a IX-a este acela al unui domeniu de conținut care să facă trecerea de la nivelul gimnazial la cel liceal din perspectiva specificului disciplinei Istorie. Astfel, chiar dacă pe parcursul gimnaziului, elevilor li s-au format competențe corespunzătoare nivelului de învățământ, în ceea ce privește continuarea studiului Istoriei, la începutul liceului, o reluare, dar la nivel superior, a aspectelor specifice acesteia ca domeniu al cunoașterii este necesară. Această primă temă din programa școlară, de introducere, are scopul de a aprofunda, consolida achizițiile elevilor referitoare la cronologie, la diversitatea surselor, validitatea și utilitatea lor, importanța multiperspectivității pentru realizarea unui demers de cunoaștere coerent și corect din punct de vedere științific.

EXEMPLE DETALIATE PENTRU ACTIVITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE

În contextul formulării unor competențe generale și specifice noi, propunerile de a exemplifica o activitate de învățare au scopul de a ilustra modalitatea de formare a competențelor specifice.

Pentru CS 1.1. Utilizarea reperelor de timp și spațiu în relatarea evenimentelor și proceselor istorice din epocile studiate, are ca propunere de activitate de învățare **construirea unei axe cronologice care să evidențieze succesiunea evenimentelor/proceselor istorice din Antichitate/Evul Mediu.**

Titlul activității: **Axă cronologică. Roma de la Regalitate la Imperiu**

Metoda conversației euristice presupune implicarea activă a elevilor în procesul de învățare prin intermediul întrebărilor succesive adresate de profesor. Scopul acestei activități de învățare este de a orienta elevii către identificarea evenimentelor esențiale și stabilirea ordinii lor cronologice. Activitatea sprijină dezvoltarea gândirii critice, stimulează curiozitatea intelectuală și promovează implicarea activă a unui număr cât mai mare de elevi în procesul de învățare.

Preambul: La finalizarea conținutului „Roma antică. De la Regalitate la Imperiu” se va organiza o activitate de frontală de consolidare. Profesorul va adresa întrebări elevilor prin intermediul cărora aceștia vor identifica principalele etape ale evoluției Romei și le vor ordona cronologic pe o axă a timpului. Elevii vor argumenta relevanța fiecărui eveniment selectat și vor evidenția importanța acestuia în procesul de transformare a Romei din oraș-stat în imperiu.

Pe tabla clasică sau interactivă, precum și în mapele personale, elevii vor trasa o linie orizontală, marcând clar fiecare eveniment ales.

Timp de lucru: 20 de minute

Criterii de evaluare evaluarea și notarea elevilor

Criterii	Punctaj
- Selectarea corectă a principalelor evenimente din evoluția Romei – identificarea momentelor fundamentale care marchează trecerea de la regalitate la imperiu.	2 puncte
- Plasarea evenimentelor în succesiunea cronologică adecvată – respectarea ordinii cronologice pe axa timpului.	3 puncte
- Argumentarea relevanței fiecărui eveniment – justificarea importanței acestuia în procesul de transformare a Romei din cetate în imperiu.	3 puncte
- Realizarea structurată și clară a axei cronologice – prezentarea logică, utilizarea terminologiei istorice și lizibilitatea grafică.	1 punct
- Participarea activă și contribuția personală – implicarea în conversația euristică și aportul la construirea cunoașterii colective.	1 punct

Pentru **CS 1.2. Explicarea relației cauză-efect într-o succesiune de evenimente și procese istorice** poate fi formată printr-o activitate precum **analizarea cauzelor și a consecințelor evenimentelor din cadrul unui proces istoric, pe baza unor surse istorice.**

Titlul activității: *analizarea succesiunii cauzelor și consecințelor într-un proces istoric, pe baza informațiilor din surse istorice;*

Profesorul selectează două sau mai multe surse care abordează aspecte diferite ale Reformei religioase. În acest scop, se pot utiliza textele din manualul școlar sau, dacă apreciază că sunt necesare materiale suplimentare, cadrul didactic poate elabora o fișă de lucru cu surse adaptate nivelului și nevoilor clasei.

Pornind de la sursele selectate, elevii vor răspunde cerințelor formulate de profesor având în vedere:

- Precizarea cauzelor Reformei.
 - Răspândirea ideilor umaniste – promovarea libertății de gândire și a studiului Bibliei.
 - Vânzarea indulgențelor – practică abuzivă care a generat nemulțumiri în rândul credincioșilor.
 - Abuzurile și decăderea morală a clerului – corupție, lipsa pregătirii religioase.
 - Scăderea prestigiului Papalității – implicarea în probleme politice și financiare.
 - Tipărirea și difuzarea cărților în limbile naționale – accesul direct al credincioșilor la texte religioase.
- Principalele idei promovate de liderii Reformei religioase.
 - Ideea centrală din „Cele 95 de teze” referitoare la mântuire și critica adusă de Martin Luther Bisericii Catolice.
 - Conceptul de „predestinare” la Jean Calvin și schimbarea raporturilor credincioșilor cu Biserica Catolică.
 - Motivele politice și religioase care au determinat crearea Bisericii Anglicane.
- Prezentarea impactului Reformei religioase asupra Europei.
 - Apariția confesiunilor protestante (luteranism, calvinism, anglicanism)
 - Împărțirea Europei în zone catolice și protestante, ceea ce a generat tensiuni și conflicte religioase.
 - Contrareforma – Conciliul de la Trento.

Criterii de evaluare:

- ❖ Identificarea cauzelor Reformei religioase.
- ❖ Enumerarea ideilor liderilor Reformei.
- ❖ Prezentarea impactului Reformei asupra Europei.

❖ Utilizarea relației cauză–efect.

Exemplu pentru CS 2.1. Recunoașterea tipurilor de surse istorice pentru a le valorifica în diverse contexte de viață

Activitatea de învățare: **identificarea regulilor de luare a deciziilor la nivelul clasei de elevi selectând sursele referitoare la principii ale democrației ateniene dintr-un dosar virtual procesat cu ajutorul inteligenței artificiale.**

Descriere: Activitatea urmărește ca elevii să recunoască diferite tipuri de surse, să analizeze credibilitatea lor, să decidă folosirea unora dintre ele pentru a genera cu ajutorul inteligenței artificiale o serie de principii pe care să le poată folosi în organizarea clasei pentru luarea deciziilor.

Organizare și materiale: grupe de 3-4 elevi, aplicația NotebookLM, 4-5 laptopuri, internet, surse scrise, audio și video despre organizarea democratică a Atenei.

Timp de lucru: 20 de minute.

Desfășurarea activității: Profesorul partajează cu elevii organizați în grupe un dosar virtual în aplicația NotebookLM, în care sunt preîncărcate 10 surse diverse cu privire la democrația ateniană. Elevii analizează în echipă sursele și selectează cele mai potrivite și credibile dintre ele. În aplicație elevii formulează o cerință pentru inteligența artificială. De exemplu: *Ce reguli ale democrației ateniene, sunt menționate în sursele date și se pot folosi astăzi pentru un grup de aproximativ 25 de elevi din clasa a IX-a, atunci când trebuie să ia o decizie.* Solicită aplicației să genereze, pe baza surselor din dosarul virtual: clip audio, prezentare video, test, joc de tip flashcards, schemă conceptuală. Fiecare grupă analizează materialele generate de inteligența artificială, selectează și prezintă colegilor 4-5 elemente care ar putea fi folosite în organizarea clasei, de exemplu: participarea directă, egalitatea în fața regulilor, majoritatea simplă, tragerea la sorți pentru diverse atribuții în cadrul colectivului de elevi.

Evaluarea activității:

- Portofoliul virtual realizat se bazează pe folosirea unor surse credibile, diverse, alese pe baza criteriilor.
- Regulile de organizare a clasei prezentate de fiecare echipă sunt autentice (provin din experiența democratică a Atenei) și se pot aplica în viața de zi cu zi.
- Elemente de autoevaluare: fiecare grupă parcurge testul generat de aplicație sau jocul de tip flashcards și verifică răspunsurile. Testul oferă automat un scor, acuratețe, corectitudine.

Analiza de către elevi a credibilității surselor date de inteligența artificială se realizează cu ajutorul unor criterii:

Nr.	Criteriu de credibilitate	Întrebări de ghidare	Nivel de încredere (scăzut / mediu / ridicat)
1	Ce tip de sursă este?	Sursă directă, analiză științifică?	
2	De unde provine sursa?	Un manual, un articol într-o enciclopedie sau revistă?	
3	Ce urmărește autorul?	Popularizare, explicare, cercetare?	
4	Este autentică?	Material original, compilație, referat școlar?	

C.S. 2.2. Extragerea informațiilor din surse diferite pe baza unor repere istorice

Exemplu de activitate de învățare: selectarea informațiilor din surse istorice pe baza unui criteriu, de exemplu, opinie, argument, obiectivitate, validitate.

Metodă recomandată: completarea unui organizator grafic în care elevii să noteze opinia identificată la nivelul sursei, respectiv argumentele care o susțin.

Descrierea activității: activitatea debutează cu definirea celor două concepte și oferirea unor exemple de opinii argumentate din domenii de interes pentru elevi. O dată clarificate noțiunile, elevii primesc sursa istorică și completează organizatorul grafic după modelul de mai jos.

Exemple:

Titlul sursei	Opinia	Faptele sau argumentele identificate
Descrierea pe care Herodot o face oraşului Babilon în lucrarea <i>Istorii</i> , Cartea I, 178-179	Elevii identifică în sursă opinia pe care Herodot o exprimă cu privire la oraşul Babilon.	Elevii identifică 2-3 argumente prin care Herodot îşi susţine punctul de vedere.
Stilul gotic (Georges Minois, <i>Istoria Evului Mediu</i> , Nemira, 2021, pp. 289)	Elevii identifică în sursă opinia exprimată de autor cu privire la edificiile gotice.	Elevii identifică 2-3 argumente prin care autorul îşi susţine punctul de vedere.
Fragment din predica rostită de Martin Luther la Erfurt (după <i>Istoria lumii în texte</i> , coord. B. Murgescu, Teora, 1999, p. 141)	Elevii identifică în sursă opinia pe care Luther o exprimă cu privire la problema mântuirii.	Elevii identifică 2-3 argumente prin care Luther îşi susţine punctul de vedere.

Ținând cont de diversitatea elevilor care studiază istoria ca o disciplină de trunchi comun, cu o oră pe săptămână, propunem și o variantă mai complexă a acestei activități, care să se adreseze elevilor capabili de performanță, în vederea predării/ învățării diferențiate: „**selectarea informațiilor din surse istorice pe baza criteriului relevanței actuale**”.

Exemple:

Titlul sursei	Aspecte de actualitate	Aspecte ieșite din uz
Fragment din <i>Codul lui Hammurabi</i> (după <i>Istoria lumii în texte</i> , coord. B. Murgescu, Teora, 1999, p. 25)		
Fragment din <i>Legea celor XII Table</i> (după <i>Istoria lumii în texte</i> , coord. B. Murgescu, Teora, 1999, pp. 35-36)		
Fragment din Aristofan, <i>Cavalerii</i> (după <i>Istoria lumii în texte</i> , coord. B. Murgescu, Teora, 1999, p. 33)		

Evaluare: se recomandă o metodă complementară precum interevaluarea. După încheierea activității individuale, elevii schimbă caietul/ fișa de lucru cu cea a unui coleg și îi lecturează cu atenție rezolvarea. Se pot face însemnări, cu o altă culoare, pe materialul colegului. După ce toate lucrările s-au întors la autorii lor, aceștia le pot revizui, în funcție de recomandările „evaluatoarei”, dar și de perspectiva nouă, dobândită în urma citirii răspunsului „evaluat”.

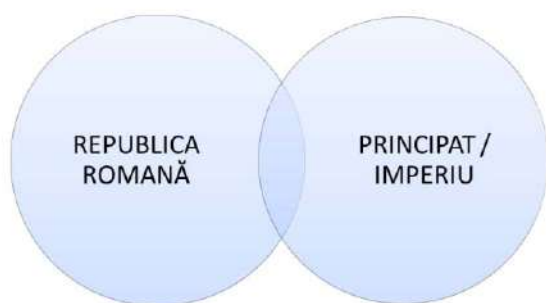
Exemplu pentru CS 3.1. Descrierea evoluției formelor de organizare politică în epoci istorice diferite

Activitate de învățare: completarea/realizarea unor frize cronologice/organizatori grafici pentru a ilustra elementele de continuitate/aseamănările și deosebiriile dintre instituții/forme de organizare politică din diferite perioade istorice;

Tema: Roma antică de la Regalitate la Imperiu.

Descriere: Activitatea urmărește ca elevii să compare evoluția instituțiilor Romei antice în perioada Republicii și a Imperiului Roman, pentru a identifica aseamănările și deosebirile.

Organizare și materiale: elevii vor lucra în perechi, având ca sarcină de lucru completarea unui organizator grafic de tip diagrama Venn.

Timp de lucru: 20 de minute.

Evaluare: Activitatea elevilor va fi evaluată, pornind de la următoarea grilă:

Criterii	Punctaj
– identificarea unei asemănări și a unei deosebiri.	2 puncte
– identificarea a două asemănări și a două deosebiri.	4 puncte
– identificarea a trei asemănări și a trei deosebiri.	6 puncte
– utilizarea corectă a termenilor istorici care desemnează instituțiile romane.	2 puncte
– comunicarea eficientă și colaborarea în rezolvarea sarcinii de lucru.	1 punct
– oficiu	1 punct

Exemplu pentru CS 3.2. *Recunoașterea elementelor civice și culturale care contribuie la identitatea Europei contemporane*

Activitate de învățare: identificarea unor aspecte din cultura Antichității/Evului Mediu/Renașterii care contribuie la identitatea europeană

Tema: *Timpul marilor catedrale. Moștenirea culturală a Europei medievale.*

Descriere: activitatea urmărește ca elevii să identifice pe site-urile indicate (ex. <https://whc.unesco.org/en/list/>) edificii din Europa medievală care fac parte din patrimoniul UNESCO.

Organizare și materiale: clasa va fi împărțită în grupe de câte 3-4 elevi, fiecare grupă având ca sarcină de lucru realizarea unei fișe de prezentare a unui edificiu european din perioada Evului Mediu, aflat în patrimoniul UNESCO. În realizarea prezentării, elevii se vor ghida după următoarea structură: *denumirea monumentului, 1-2 imagini, spațiul istoric, perioada în care a fost construit, stilul arhitectonic, posibilități de vizitare în prezent.*

Timp de lucru: 30 de minute.

Evaluare: Activitatea elevilor va fi evaluată, pornind de la următoarea grilă:

– corectitudinea informațiilor istorice	3 puncte
– relevanța imaginilor	2 puncte
– colaborarea în cadrul echipei	1 punct
– prezentarea coerentă a informațiilor	2 puncte
– încadrarea în timpul de lucru acordat	1 punct
– oficiu	1 punct

Exemplu pentru CS 4.1 *Selectarea surselor necesare pentru prezentarea unui eveniment și/sau proces istoric*

Activitatea de învățare: Analizarea unor surse istorice din perspectiva credibilității și a utilității acestora pentru prezentarea unui eveniment și/sau proces istoric.

Activitatea de învățare propusă de analizare a unor surse istorice din perspectiva credibilității (de exemplu credibilitatea autorului, scopul pentru care a scris, acuratețea și relevanța informațiilor) și a utilității acestora pentru prezentarea unui eveniment și/sau proces istoric.

Descriere

Activitatea urmărește consolidarea capacității de selectare conștientă, pe bază de criterii a celor mai credibile surse pentru prezentarea unui eveniment istoric.

Organizare și resurse

Activitatea se va desfășura individual, folosind o fișă de lucru cuprinzând surse istorice scrise despre Cristofor Columb și expedițiile sale spre Lumea Nouă.

Timp de lucru: 30 de minute.

Desfășurarea activității

Elevilor li se prezintă criteriile de evaluare a credibilității surselor istorice – 3 minute (credibilitatea autorului, scopul pentru care a scris, acuratețea și relevanța informațiilor)

Elevii primesc fișe de lucru cuprinzând câteva surse istorice primare, secundare, opinii referitoare la expedițiile lui Cristofor Columb. Elevii analizează sursele respective, înregistrând, în scris, observațiile lor referitoare la credibilitatea și utilitatea surselor pentru a prezenta expedițiile lui Cristofor Columb, într-o perspectivă obiectivă. Elevii selectează sursa (sursele) cu gradul cel mai mare de credibilitate pentru prezentarea obiectivă a temei date, explicându-și alegerea – 15 minute

Evaluarea activității

Aleși aleatoriu, câțiva elevi fac scurte prezentări orale (max. 3 minute) și primesc feedback.

Fișele de lucru ale elevilor cuprinzând sursele selectată(e) și explicațiile care au stat la baza alegerii făcute sunt evaluate de profesor și primesc feedback individualizat. Pe baza rezultatelor evaluării, profesorul decide dacă competența este dezvoltată la nivelul așteptat, sau sunt necesare măsuri de consolidare sau remediale. Criterii generale de evaluare a activității:

- Corectitudinea argumentării (argumentele folosite valorifică criteriile de evaluare a surselor învățate anterior
- Nivelul de complexitate al argumentării referitoare la sursele istorice selectate
- Capacitatea de a opera cu o multitudine de surse istorice.

Notă. Activitatea poate fi adaptată și pentru crearea unor contexte diferențiate de învățare care să țină seama de nivelul achizițiilor, ritmul și motivația pentru învățare.

Pentru Competența specifică **4.2 Organizarea informațiilor din mai multe surse pentru realizarea unui proiect**, pentru activitatea propusă, **alcătuirea unei hărți conceptuale cu privire la categoriile de surse care pot documenta un film/roman istoric** se poate realiza sub forma unui proiect cu numele „**Marc Antoniu între istorie și ficțiune: organizarea informațiilor din surse diverse**”.

Descriere generală: Elevii lucrează în echipe pentru a analiza modul în care un personaj istoric, Marc Antoniu, este prezentat în diferite surse artistice (teatru, film, text dramatic, serial TV). Apoi compară aceste reprezentări cu informațiile istorice reale, organizând datele într-o fișă de personaj istoric. Activitatea se încheie cu un proiect multimedia realizat în echipă, în care elevii integrează, structurează și prezintă informațiile obținute.

Structura activității:

1. Formarea grupelor (4 echipe). Fiecare echipă primește o **sursă artistică diferită** despre Marc Antoniu:

- **Grupa 1:** reprezentație filmată – *Iulius Cezar*, Royal Shakespeare Company (YouTube)
- **Grupa 2:** fragment din filmul *Iulius Cezar* (1953), regia Joseph Mankiewicz
- **Grupa 3:** fragment scris – *Iulius Caesar*, William Shakespeare, traducere Lucia Verona
- **Grupa 4:** secvență din serialul *Rome* (HBO, 2005–2007)

Timp de lucru: 30 de minute.

2. Sarcina pe grupe: Fiecare echipă realizează o **fișă organizată de personaj**, în care extrage și structurează informațiile relevante despre Marc Antoniu din sursa artistică primită.

Întrebări-ghid (uniforme pentru toate grupele):

- Cum este portretizat Marc Antoniu în sursa voastră? (trăsături, rol, motivații)
- Ce acțiuni cheie sunt asociate cu personajul?
- Ce elemente par inspirate din realitate? Ce elemente sunt ficționale sau interpretative?
- Ce tip de informații despre personaj lipsesc sau sunt neclare în această sursă?

3. Documentare istorică suplimentară (toate grupele):

Pe baza unor **surse istorice reale** (manual, enciclopedii, articole istorice, resurse digitale recomandate), elevii completează:

- Cine a fost Marc Antoniu în realitate?
- Ce rol politic, militar sau cultural a avut?
- Ce informații sunt validate istoriografic? Ce informații rămân incerte?
- Cum este prezentat de istorici astăzi?

Scopul etapei: compararea și completarea informațiilor din reprezentările artistice cu cele istorice.

4. Confruntarea rezultatelor (două câte două grupe):

Grupele sunt asociate în perechi (1–2, 3–4 sau altă combinație). În perechi, elevii:

- compară modul în care sursele lor prezintă personajul;
- observă diferențe semnificative (roluri exagerate, interpretări moderne etc.);
- combină informațiile într-o fișă comună, coerentă și organizată.

5. Realizarea proiectului în format multimedia (evaluare):

Fiecare grupă realizează un **proiect multimedia** (prezentare digitală, poster interactiv, video scurt) care să:

- includă **sursele artistice analizate**;
- integreze **informațiile istorice reale**;
- prezinte diferențele dintre ficțiune și realitate;
- demonstreze **organizarea clară** a datelor (tabele, cronologii, grafice, comparații).

Criterii de evaluare recomandate:

- acuratețea informațiilor istorice;
- diversitatea și relevanța surselor folosite;
- modul de organizare (coerență, structură, claritate);
- prezentarea vizuală;
- colaborarea în echipă.

Propunerile de activități de învățare exemplificate în programă pot fi adaptate în funcție de nivelul elevilor, de resursele pe care le oferă școala. De asemenea, punctajele acordate pentru evaluare sunt propuneri și ele pot fi adaptate de profesor. Important este, ca aceste criterii de evaluare, punctaje să fie comunicate elevilor odată cu sarcinile de lucru.

Pe parcursul orelor corespunzătoare procentului de 25% din numărul total de ore pe an școlar pot fi realizate proiecte care să valorifice informațiile dobândite la fiecare domeniu de conținut și care să vizeze educația pentru mediu, educația juridică, interculturală sau pentru cetățenie. Exemple de astfel de proiecte pot fi *Catedrala – proiectul unei comunități medievale*, *Bizanț versus. Islam: două civilizații, o lume conectată*, *Umanismul și omul modern: valori umaniste ce au traversat secolele?*

Chiar dacă exemplele de activități de învățare pun accent pe interactivitate, pe utilizarea noilor tehnologii, a resurselor educaționale deschise, aceasta nu presupune eliminarea totală a metodelor tradiționale de transmitere a informațiilor istorice precum expunerea, conversația euristică sau de evaluare, respectiv testul docimologic.

Aplicațiile digitale propuse pentru activitățile de învățare pot fi înlocuite, în anumite cazuri de fișe în format hârtie în situațiile în care elevii nu au încă, în clasa a IX-a, competențele digitale formate. Cu toate acestea, dacă școala are resursele necesare, profesorul de istorie, prin intermediul activităților de învățare pe care le consideră necesare pentru formarea competențelor specifice, poate contribui și la dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor.

Profesorul este cel care decide, pe baza competențelor generale, a competențelor specifice, a temelor, conceptelor, evenimentelor, proceselor istorice și a personalităților menționate în programă cum își planifică și realizează activitățile de învățare, modalitățile de evaluare, astfel încât să faciliteze elevilor o învățare reală, eficientă, formarea competențelor, a gândirii critice și a perspectivei istorice.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Cojocar Daniela Ana	Grad Didactic I	Colegiul Național „Costache Negri”, Galați
Grozav Gabriel Cornel	Grad Didactic I	Liceul Teoretic „Gheorghe Marinescu” Târgu Mureș, Mureș
Palade Eugen	Doctor	Consultant independent
Rotundu Elvira	Doctor	Colegiul Național „Costache Negruzzi”, Iași
Timofti Adrian	Doctor	Liceul Teoretic „Varlaam Mitropolitul”, Iași
Tomescu-Stachie Carmen	Grad Didactic I	Colegiul Național „Costache Negruzzi”, Iași
Țogorean Cătălina	Grad Didactic II	Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”, Cluj-Napoca, Cluj

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
Pop Ioan Aurel	Academician Coordonator științific	Academia Română
Popescu Mirela	Coordonator grup de lucru GLC 31 Grad Didactic I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Băjenaru Radu	Cercetător științific I	Institutul de Istorie „Vasile Pârvan”, București
Rădvan Laurențiu	Profesor universitar doctor Consultant științific	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași
Nemeti Sorin	Profesor universitar doctor Consultant științific	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
Nedici Radu	Conferențiar universitar doctor Consultant științific	Universitatea București

Programa școlară
pentru disciplina

Religie

Cultul Adventist de Ziua a Șaptea

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 6
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Adventist de Ziua a Șaptea*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul Adventist de Ziua a Șaptea**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală);
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și recomandat pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemple propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară.

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
CG2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
CG3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
CG4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase
– Identificarea principalelor fundamente ale credinței creștine, într-o hartă conceptuală care poate fi realizată pe flipchart sau la nivel digital. – Evidențierea semnificației nașterii Domnului ca început al mântuirii, printr-o lectură reflexivă a Bibliei. – Analizarea unor texte biblice, laice și literare, cu accent pe exprimarea unei opinii personale față de creația lui Dumnezeu. – Analizarea semnificației botezului, printr-un brainstorming, ca eveniment trecut, prezent și viitor al identității și apartenenței la creștinism, materializată prin realizarea simbolică a unui certificat „Certificat de Botez” de către fiecare elev. – Prezentarea, într-un mod creativ, a credinței/ încrederii în Dumnezeu, prin intermediul unei scenete.
CS 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă
– Explicarea, în cuvinte proprii, a expresiei ”Dumnezeu este unul în ființă și trei în Persoane” (Tatăl, Fiul, Duhul Sfânt), folosind texte biblice. – Selectarea unor imagini/ clipuri video care simbolizează diferite trăsături ale caracterului lui Dumnezeu și prezentarea acestora într-un mod diferit, justificând alegerile făcute. – Participarea la o dezbatere coordonată de profesor, cu tema ”Semnificația învierii lui Isus în viața personală și comunitară”. – Construirea unei hărți conceptuale, în urma unei discuții desfășurate prin metoda Philips 6-6, despre sabat, cu șase ramuri (dar, libertate, semn, bucurie, Isus, odihnă) fiecare însoțită cu explicații și texte biblice.
CS 1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină
– Prezentarea, pe grupe, prin postere/ scheme digitale, a principalelor aspecte esențiale ale credinței și relația cu Dumnezeu ale unor eroi ai credinței din Evrei 11. – Compararea, într-o sinteză scrisă, a unor articole științifice cu texte biblice pe teme precum educația creștină/ sabatul. – Analiza unor elemente esențiale din articole/ știri/ materiale video actuale, despre teme – moralitate, dreptate socială, ce sunt corelate cu texte biblice.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor studiate
– Identificarea unor aspecte legate de manifestarea diversității religioase în context biblic, în urma analizării unor simboluri din diferite religii. – Realizarea unui glosar cu termeni religioși de bază (ex.: credință, divinitate, ritual, morală). – Participarea, în echipe, la o mini-dezbatere pe tema „Cum a influențat religia creștină societatea?”. – Elaborarea unui text creativ (o pagină de jurnal) care să se reflecte modul în care o religie aleasă influențează viața zilnică (școală, familie). – Participarea la un quiz interactiv (Kahoot) despre simboluri și locuri creștine reprezentative.
CS 2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică
– Descrierea, pe scurt, prin metoda „Explozia stelară” a unor ritualuri din Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea. – Examinarea, în echipe, a asemănărilor și diferențelor dintre religiile antice și cele actuale. – Crearea unui afiș infografic despre două ritualuri, din cadrul a două religii diferite.
CS 2.3. Analizarea modului în care valorile religioase influențează comportamentul și viața cotidiană a credincioșilor
– Extragerea lecțiilor morale dintr-o pildă biblică (ex.: Pilda fiului risipitor), în urma unor debateri de grup – Explicarea, prin exemple concrete, a modului în care se reflectă valorile religioase în viața zilnică (ex.: familie, școală, comunitate).

- Exersarea toleranței și a capacității de a compara constructiv, printr-un joc de rol, cu tema prietenia.
- Argumentarea, într-un eseu scurt, a modului în care valorile religioase pot contribui la construirea unei societăți etice.

CG 3 – Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Susținerea unor decizii din viața personală în corelare cu valorile religioase

- Analizarea modului în care valorile religioase (adevăr, iubire, responsabilitate) influențează alegerile zilnice.
- Evaluarea argumentelor, bazate pe valori religioase, în luarea deciziilor pentru situații problem.
- Realizarea un colaj sau a unei compoziții artistice cu imagini și versete, care exprimă iertarea versus răzbunarea
- Redactarea unui eseu scurt despre importanța valorilor religioase în luarea deciziilor.

CS 3.2. Argumentarea alegerilor personale prin raportare la învățăturile morale ale religiei

- Analiza unei situații-problemă reale sau imaginare (ex. excluderea unui coleg din grup), prin identificarea problemei morale, a valorilor religios-morale implicate (respect, adevăr) și a consecințelor posibile ale deciziilor luate.
- Interpretarea unui joc de rol, la nivel de grup, cu situații concrete, fiecare personaj folosind valori religios-morale ca argumente.
- Elaborarea unei scheme de tip busolă cu patru valori religios-morale (ex. onestitate, dreptate, responsabilitate, iubire) utilizată pentru luarea deciziilor pentru în situații problem.

CS 3.3. Sintetizarea valorilor biblice necesare în alegerea unor comportamente adecvate în familie, școală și comunitate

- Explicarea unei alegeri personale (reale sau ipotetice), printr-un jurnal scurt, la nivel individual, folosind valori religioase și etice.
- Elaborarea unui eseu liber despre rolul liderului într-o comunitate de tineri, accentuând calitățile morale și responsabilitățile spirituale.
- Proiectarea unei soluții pentru o problemă reală din comunitate (ex. bullying) folosind prin principii morale.
- Realizarea unui interviu (individual sau în perechi) cu o persoană din comunitate, percepută ca model moral sau spiritual (ex. profesor, părinte), urmat de o scurtă reflecție scrisă asupra valorilor observate.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Manifestarea atitudinilor de respect și solidaritate în situații concrete de colaborare cu persoane de credințe diferite

- Definirea valorilor religioase implicate și a pașilor concreți de manifestare a compasiunii, în urma prezentării unui studiu de caz (ex. un coleg bolnav)
- Argumentarea valorilor alese și notate pe tablă prin tehnica ciorchinului în urma vizionării unei probleme prezentate din comunitate
- Crearea, pe echipe, a unui clip video sau a unei scenete cu accent pe manifestarea iubirii aproapelui

CS 4.2. Propunerea de activități și proiecte individuale și de grup, prin raportare la învățăturile creștine

- Participarea activă la un proiect care promovează o valoare morală
- Elaborarea unui mini-proiect, în echipe, intitulat „Ora de slujire”, în care se prezintă, se proiectează și se exemplifică diferite modalități prin care elevii pot sluji în familie, în școală și în comunitate. Mini-proiectul va cuprinde situații concrete, activități propuse, materiale vizuale și concluzii privind importanța slujirii creștine în viața de zi cu zi.
- Crearea unui „Buget al compasiunii” prin care elevii identifică, propun și planifică resurse (timp, abilități, gesturi de ajutorare) pentru situații concrete din viața elevilor și a comunității.

CS 4.3. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare

- Analizarea cauzelor care generează prejudecăți care pot apărea între membrii diferitelor religii, utilizând o diagramă cauză-efect
- Elaborarea, în echipe, a unui colaj vizual și reflexiv (cu imagini, cuvinte cheie, simboluri religioase etc.), ilustrând respectul și cooperarea între persoane de confesiuni diferite dintr-o comunitate
- Propunerea unui proiect comunitar intitulat „Atelier de voluntariat comun”, care să includă următoarele coordonate: impact, incluziune (dietă, programe de rugăciune/ Sabat), siguranță și etică (consimțământ, limbaj), cost/ fezabilitate, parteneriate, indicatori de succes

CLASA a IX-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Dumnezeu, real și vrednic de cunoscut	1.1. Caracterul lui Dumnezeu 1.2.1. Aspecte biblice privind Trinitatea 1.2.2. Caracteristicile lui Dumnezeu: atotputernicia, dreptatea, sfințenia, mila, etc. 1.2.3. Dragostea lui Dumnezeu - baza caracterului Său 1.2. Un Dumnezeu care merită cunoscut 1.3.1. Dumnezeu care ni Se descoperă 1.3.2. Pași de creștere spiritual 1.3.3. Dorința lui Dumnezeu de a fi într-o relație cu noi
2. Dumnezeu pe pământ: de la moarte la viață	2.1. Viața lui Isus pe pământ 2.1.1. Planul de mântuire 2.1.2. Profeții împlinite privind nașterea lui Isus 2.1.3. Nașterea lui Isus 2.1.4. Copilăria lui Isus 2.1.5. Botezul și ispitirile lui Hristos 2.2. Fiul risipitor 2.2.1. Iubirea necondiționată a lui Dumnezeu 2.2.2. Pocăința 2.2.3. Libertate și responsabilitate în contextul mântuirii 2.3. De la moarte la viață 2.3.1. Dragostea lui Dumnezeu 2.3.2. Moartea de bunăvoie a lui Isus pe cruce 2.3.3. Profeții împlinite cu privire la moartea lui Isus 2.3.4. Învierea lui Isus
3. Darurile lui Dumnezeu pentru omenire	3.1. Darul Sabatului 3.2.1. Semnificația Sabatului 3.2.2. Relația noastră cu Dumnezeu 3.2.3. Cele Zece Porunci 3.2.4. Darul Sabatului pentru omenire 3.2.5. Restaurarea Sabatului de către Isus 3.2.6. Exemplul lui Isus privind păstrarea Sabatului 3.2. Darul harului 3.3.1. Natura gratuită și generoasă a harului lui Dumnezeu 3.3.2. Darul și Dătătorul harului 3.3.3. Iertarea 3.3.4. Apartenența 3.3.5. Plăcerea lui Dumnezeu de a salva 3.3. Darul identității 3.4.1. Valoarea de sine 3.4.2. Acceptarea de sine 3.4.3. Unicitatea fiecărui individ 3.4.4. Trăind ca o capodoperă a lui Dumnezeu

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

X. CS. 1.1. Recunoașterea componentelor identității religioase în diferite contexte de viață
– Identificarea, în texte biblice, a unor exemple care ilustrează conceptele: credință, rugăciune, Biserică, comunitate, moralitate, urmată de o scurtă reflecție personală – Realizarea unei hărți conceptuale în care sunt care să evidențieze componentele identității religioase (credință, valori, comportament moral, apartenență comunitară) și exemple concrete din viața elevilor – Realizarea, timp de o săptămână, a unui jurnal personal în care elevii consemnează momentele în care au manifestat valori religioase în relațiile cu familia, colegii și membrii comunității.
X.CS 1.2. Evidențierea elementelor care definesc comunitatea religioasă, în diferite contexte de viață
– Identificarea manifestării valorilor religioase (ex: respect, compasiune) într-un eveniment social sau cele mediatizate – Realizarea unui glosar de termeni religioși (ex: sabat, botez) folosiți în biserică – Explicarea rolului ritualurilor/ simbolurilor în viața membrilor comunității, folosind metoda „Explozia stelară” – Evaluarea, la nivel de grup, a importanței apartenenței la o comunitate religioasă, din perspectiva sprijinului, identității și valorilor împărtășite
X.CS 1.3. Ilustrarea semnificațiilor care definesc învățătura de credință în diferite contexte de comunicare (inclusiv în mediul online)
– Identificarea mesajelor de credință transmise printr-un text biblic/ imagine sau videoclip – Realizarea unui poster care evidențiază o valoare religioasă (ex: credință, iubire, iertare), adaptat contextului online – Crearea unor colaje interactive online, folosind platforma digitală Padlet, cu exemple concrete de manifestare a de manifestări ale credinței în diverse situații, acasă/ școală

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS 2.1. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii
– Completarea unui tabel comparativ, în format fizic/ online, privind sărbătorile religioase din diferite religii al sărbătorilor religioase și semnificația lor – Analizarea rolului ritualului în menținerea identității comunității religioase – Participarea la o dezbatere argumentativă cu tema „De ce există ritualuri într-o religie?” – Realizarea unei expoziții, folosind metoda „Turul galeriei” cu postere sau materiale multimedia diverse despre ritualuri din mai multe religii ale lumii
X. CS 2.2. Analizarea elementelor definitorii ale religiilor și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural¹¹⁾
– Completarea unei hărți cronologice, fizic/online, cu momente-cheie din istoria religiilor, cu scopul de a înțelege evoluția credințelor și impactul lor asupra dezvoltării culturale și sociale a omenirii. – Lecturarea critică a unor fragmente religioase pentru a identifica rolul religiei în viața politică și socială – Participarea la discuții, prin metoda „Explozia stelară”, privind motivul pentru care este considerată religia un fenomen universal – Explicarea rolului social al religiei într-o comunitate istorică, printr-un podcast audio/ video
X.CS 2.3. Compararea modurilor de viață promovate de marile religii ale lumii din perspectiva valorilor morale și spirituale
- Observarea punctelor comune dar și a diferențelor, printr-un tabel, a celor mai proeminente religii ale lumii - Compararea alimentației de la creștini și alte religii, prin diagrame Venn - Exersarea toleranței și a capacității de a compara constructiv printr-un joc de rol privind munca și prietenia la unele religii - Realizarea unui colaj vizual care să ilustreze valorile comune între marile religii și particularitățile fiecăreia

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

X.CS 3.1. Actualizarea învățăturii de credință prin raportarea la deciziile din viața personală și a comunității (11)
– Enumerarea a cel puțin cinci principii morale creștine bazate pe exemple biblice – Compararea, printr-un joc de rol, a învățăturilor cuprinse în Biblie versus societatea, privind familia, succesul, adevărul etc. – Analizarea diferenței dintre ceea ce este legal și ceea ce este moral într-o situație reală – Argumentarea întrebării, „Un om moral poate trăi fără credință?”
X. CS 3.2. Manifestarea unei atitudini reflexive și responsabile față de sine și față de ceilalți, în lumina valorilor religios-morale
– Vizionarea unui scurt video inspirațional, urmat de o discuție utilizând „Tehnica Brainwriting 6-3-5”, pentru identificarea principiilor morale desprinse – Construirea unei „scări” pe caiet/ online, cu cinci valori morale, bazate pe texte biblice, notând câte o acțiune concretă pentru fiecare – Notarea, pe parcursul unei săptămâni, a unei decizii morale luate de elevi, motivând alegerea – Identificarea unei probleme reale cu implicații personale și comunitare, urmată de propunerea unor soluții morale și sprijin din partea colegilor
X.CS 3.3. Evaluarea atitudinilor creștine în contexte diferite de viață
– Explicarea, în grup, a unei atitudini creștine folosind exemple biblice – Compararea comportamentului egoist cu cel creștin, în diferite contexte de viață, inclusiv în mediul online – Analizarea unor cazuri morale fără a eticheta persoana – Aplicarea unui verset/ fragment biblic într-o situație modernă la școală, online sau în familie

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS 4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine
– Identificarea caracteristicilor de bază ale primei comunități creștine, prin analizarea unor texte biblice – Participarea la o dezbatere cu tema „Este mai greu să fii bun decât să fii indiferent?” – Analizarea reacțiilor pozitive/negative, în urma unui conflict ipotetic sau real, folosind o diagramă Venn – Crearea unui „poster al valorilor comunității creștine” în echipă
X.CS 4.2. Adoptarea unei atitudini pozitive față de semenii și mediul înconjurător în spiritul valorilor creștine (în contextele de viață, inclusiv în cel digital)
– Scrierea unui mesaj anonim de încurajare pentru colegii de clasă – Elaborarea unui mini-eseu sau a unei povestiri audio în care elevii prezintă un act de binefacere inspirați fiind din Pilda samariteanului milostiv sau alte pilde biblice – Realizarea, în grup, a unui cod moral online inspirat din valori creștine – Generarea de soluții creștine pentru situații de bullying verbal, fizic sau digital
X.CS 4.3. Elaborarea unor propuneri de soluții și inițiative comunitare care să promoveze comuniunea și cooperarea socială, prin respectarea religioasă ale fiecărei persoane
– Identificarea problemelor din școală/ comunitate legate de lipsa colaborării între persoane de religii diferite – Elaborarea unui proiect intitulat „Biblioteca Prieteniei” pentru cooperare socială între medii religioase diferite – Construirea unui set de 10 reguli pentru o comunitate bazată pe cooperare și respect religios – Organizarea unei mese rotunde între elevi cu de religii diferite pentru a discuta valori comune și soluții pentru la probleme comunitare.

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Iubire extremă - Osea	1.1. Iubirea și legea (Legea, legământul, rolul profeților) 1.2. Iubirea și relațiile (Relațiile unilaterale, Căsătoria și relațiile, Rolul cunoașterii) 1.3. Iubirea și gelozia (Mânia lui Dumnezeu, Inima lui Dumnezeu, ascultarea și legalismul) 1.4. Iubirea sub asediu (Perspectiva lui Ezechiel asupra inimii lui Dumnezeu în cea mai întunecată perioadă a Israelului, Idolii contemporani)
2. După inima Lui - David	2.1. Inimă transformată (A trăi după inima lui Dumnezeu, Domnia/ Împărăția lui Dumnezeu, Mândrie și smerenie) 2.2. Chemarea Împărăției (A fi chemat de Dumnezeu, Consecințele neascultării, A aștepta pe Dumnezeu, Călăuzire) 2.3. Lumină în mijlocul întunecimii (Pericolele spiritismului, A avea încredere în Dumnezeu, Ispită și păcat) 2.4. Inimi care răspund (Răspunsul la dragostea lui Dumnezeu pentru noi, A sluji acolo unde Dumnezeu ne cheamă.)
3. Mesaje din inima Lui - Isus	3.1. O altă direcție (A fi chemat, ucenicia) 3.2. O altfel de viață (Mesajele lui Isus, Predica de pe Munte: A fi binecuvântat, sarea și lumina, Legea, A-ți iubi vrăjmașii, A da, Rugăciunea, Postul, Dreptatea lui Hristos, A trăi o viață schimbată pentru Dumnezeu, Judecarea altora)
4. O inimă de dăruit – Faptele Apostolilor	4.1. Puterea călăuzitoare (Ucenicia, Rolul Duhului Sfânt, Darurile spirituale, Creșterea și provocările bisericii creștine timpurii) 4.2. Inima în acțiune (Cum să mărturisești și să împărtășești propria mărturie, trezire și reformă, Implicarea în misiunea holistică pentru a răspândi Evanghelia)
5. Trăind în așteptare – Inima Mea	5.1. O viață conectată (A rămâne în Isus și a avea viață din belșug în El, dragostea și Legea lui Dumnezeu, rugăciunea și studiul Bibliei) 5.2. O viață transformată (Relațiile: Căsătoria, Sexul, Întâlnirile, Pornografia, Homosexualitatea; Sănătatea: Alcoolul, Substanțele, Alimentația sănătoasă; Imaginea corporală, Rețelele sociale, Muzica și industria divertismentului, Ispita) 5.3. O viață împlinită (Voia lui Dumnezeu pentru viața noastră, împărtășirea credinței noastre, viața din belșug)

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață ⁽¹¹⁾
- Reformularea în cuvinte proprii a mesajului unui fragment biblic legat de credință și identitate - Realizarea unui portofoliu personal cu texte, imagini și simboluri care reflectă identitatea religioasă proprie - Examinarea rolului familiei și al școlii în formarea identității religioase a adolescentului - Elaborarea unui proiect multimedia despre identitatea religioasă în comunitatea locală (interviuri, fotografii, mărturii)
CS 1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale (literatură, artă, pictură, cinematografie)
- Explicarea semnificației religioase a unui simbol prezent într-o pictură sau poezie - Asocierea unui fragment biblic cu o operă de artă care exprimă același mesaj spiritual similar - Compararea modului în care este reprezentată credința în artă și în textul biblic - Crearea unei poezii, picturi sau mini-eseu inspirat dintr-un text biblic
CS 1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
- Enumerarea valorilor creștine comune altor discipline umaniste (adevăr, frumos, bine, dreptate). - Analizarea asemănărilor și deosebirilor, printr-o diagramă Venn, dintre perspectiva religioasă și cea științifică asupra originii vieții. - Evaluarea influenței mass-mediei și culturii contemporane asupra identității religioase a tinerilor, folosind metoda cauză – effect - Elaborarea unui mini-proiect în echipă: „Religia și cultura – punți între lumi”, folosind produse creative (interviuri, fotografii, prezentări)

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- Analizarea unor profeții biblice și identificarea valorilor universale exprimate (adevăr, responsabilitate, dreptate) - Analizarea conflictului binelui și răului (marele conflict) și identificarea unor valori precum integritatea, răbdarea și credința - Elaborarea unui colaj vizual care evidențiază impactul Bibliei în Reformă și persecuții, precum și valorile universale promovate de aceasta - Realizarea unui poster despre demnitatea lui Isus și biruința asupra păcatului, evidențiind valorile universale: sacrificiul, iubirea, responsabilitatea față de semenii
CS 2.2. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale¹¹⁾
- Aplicarea regulii de aur a Bibliei (Matei 7, 12) la exemple concrete din viața cotidiană (școală, familie, mediul online) - Analizarea unor pasaje profetice (ex. Isaia, Amos, Daniel, identificând valorile etice exprimate: dreptate, adevăr, responsabilitate socială) - Compararea valorilor morale ale Reformei (curaj, libertate de conștiință, sacrificiu) cu valori similare din alte religii (adevăr, nonviolență, credință) - Participarea la o dezbatere cu tema: „Cum pot principiile creștine și etica altor religii ajuta societatea să trăiască cu speranță și responsabilitate față de viitor?” - Proiectarea unui cod etic al tinerilor, inspirat din valorile religioase universale
CS 2.3. Elaborarea unor proiecte sau materiale originale care integrează valorile și practicile religioase din diverse religii ale lumii
- Explicarea semnificației unor practici religioase (postul, rugăciunea, dăruirea) în contexte diferite - Notarea, timp de o săptămână, într-un jurnal personal a unor exemple concrete în care aplică valori universale (dreptatea, iertarea, empatia, responsabilitate) inspirate din propria religie sau din alte religii studiate

¹¹⁾ Programă școlară pentru disciplina Religie, Cultul Adventist de Ziua a Șaptea, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- Elaborarea unui calendar tematic în care fiecărei săptămâni îi corespunde o valoare universală inspirată din Biblie și alte credințe, precum responsabilitate, solidaritate și pace

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor

- Descrierea felului în care practicarea virtuților contribuie la unitate în familie, grupul de prieteni sau la școală
- Ilustrarea aplicării unei virtuți într-o situație reală, printr-un poster, expus prin metoda „Turul galeriei”
- Argumentarea, la nivel de grup, a necesității virtuților în viața tinerilor în lumea modernă
- Redactarea unui mini-eseu despre influența Bibliei în istorie (Reforma, persecuții), evidențiind virtuți precum curajul, perseverența și credința
- Realizarea unui afiș motivațional cu un verset biblic despre virtute și un mesaj de impact

CS 3.2. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile persoanelor biblice, ca modele și repere demne de urmat ⁽¹¹⁾

- Identificarea unor virtuți ale unor personaje din timpul Reformelor religioase sau a persecuțiilor religioase
- Explicarea unor virtuți, în cuvinte proprii, cu exemple ale unor personaje biblice (Moise, Daniel, Estera)
- Elaborarea unui tabel comparativ care să prezinte diferite personaje biblice, evidențiind virtuțile acestora, încercările de credință prin care au trecut și consecințele sau rezultatele la care au condus aceste experiențe
- Realizarea unui joc de rol bazat pe virtuțile personajelor biblice, precum răbdarea și iertarea

CS 3.3. Evaluarea consecințelor deciziilor proprii și colective în raport cu principiile religios-morale

- Explicarea deciziilor luate de Daniel/ Iosif și a consecințelor acestora
- Evaluarea avantajelor și dezavantajelor ideii că Biblia ar fi un ghid moral credibil în societatea actuală
- Exersarea luării deciziilor prin jocul «Semaforul deciziilor» în contexte reale ale vieții elevilor
- Analizarea a două sau mai multe personaje biblice privind deciziile luate, consecințele la nivel individual sau/ și comunitar

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele creștine ⁽¹¹⁾

- Compararea valorilor biblice cu valorile promovate pe rețelele sociale
- Exemplificarea modului în care credința oferă stabilitate într-o criză personală
- Argumentarea credibilității profețiilor biblice în formarea unității spirituale
- Analizarea rolului Bibliei ca factor de coeziune în comunități persecutate

CS 4.2. Analizarea modului în care diversitatea religioasă contribuie la comuniunea și solidaritatea în societate

- Explicarea modului în care Biblia inspiră acțiuni filantropice și promovează toleranță socială
- Exemplificarea unei situații în care un tânăr trebuie să aleagă între presiunea grupului și valorile morale
- Ilustrarea unei situații reale în care tinerii folosesc Biblia pentru a promova solidaritatea
- Analizarea modelului de slujire al lui Isus în raport cu leadership-ul modern

CS 4.3. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității (sociale, ecologice, digitale)

- Explicarea modului în care rețelele sociale pot influența pozitiv sau negativ identitatea religioasă a tinerilor
- Ilustrarea, printr-un exemplu concret, a modului în care credința ajută o comunitate să gestioneze o criză socială (război, sărăcie, discriminare)
- Realizarea unei diagrame de tip cauză–efect privind impactul poluării asupra valorilor creștine legate de protejarea creației
- Argumentarea pro sau contra a afirmației: „Spațiul digital poate fi un mediu autentic de mărturie creștină”
- Elaborarea unui mini-proiect: „Credință activă într-o lume modernă”, cu soluții pentru provocările sociale/ ecologice/ digitale

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Biblia: Demnă de încredere și durabilă	1.1. Cuvântul Profetic (Afirmațiile, conținutul și consecvența Bibliei; Rolul profeției) 1.1. Cuvântul și Biruința Sa în Istorie (Biblia în istorie și în special Reforma; Persecuția) 1.2. Puterea Cuvântului (Rolul Bibliei în viața noastră de astăzi)
2. Dumnezeu: Rege Suveran - Daniel	2.1. Dumnezeuul Atotputernic (Suveranitatea lui Dumnezeu, Conflictul dintre bine și rău, Biruința lui Isus) 2.2. Alegerea suveranului (Ierusalim și Babilon, reabilitare, a sta de partea lui Dumnezeu) 2.3. Biruința din Sanctuar (Judecata, Sanctuarul, eliberare, speranță).
3. Isus: Cuceritor Demn - Apocalipsa	3.1. Gloria Mielului (Demnitatea lui Isus de a primi închinare, biruința asupra păcatului) 3.2. Sfârșitul care aduce viață (Evenimentele sfârșitului lumii, Sabatul, moartea, a doua venire, mileniul).
4. Duhul Sfânt: Călăuză Principală - Moștenirea Adventistă	4.1. Călăuza profetică (Profeții și prorocii, Rolul Duhului Sfânt, Marele conflict) 4.2. Lumina Adevărului (Sabatul, Pionierii adventiști, Redeșteptarea, Mesajul celor trei îngeri, Sola Scriptura) 4.3. Speranța Întoarcerii (Sanctuarul, A doua venire, Viețuirea creștină).

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Evidențierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
- Compararea unor concepte creștine (ex: credință, adevăr) cu definiții din filosofia clasică (ex: Platon, Aristotel) - Realizarea unui tabel comparativ între propria credință și alte religii (hinduism, budism, iudaism, islam, creștinism) - Participarea activă la o dezbatere de tip panel despre felul în care credința influențează deciziile morale din viața de zi cu zi. - Redactarea unui eseu despre modul în care elevii aplică credința adventistă în viața zilnică - Realizarea unui mini-ghid personal de credință care să includă valori și principii de viață
CS 1.2. Exprimarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal
- Ilustrarea unei situații sociale în care mesajul lui Isus conduce la solidaritate - Compararea învățăturilor lui Isus cu alte coduri morale universale, folosind o diagramă Venn - Argumentarea relevanței mesajului lui Isus în viața tinerilor contemporani - Realizarea unui mesaj vizual sau text cu tema: „Cum exprim identitatea mea creștină astăzi?”
CS 1.3. Argumentarea rolului modelelor de viață creștină pentru împlinirea personală și integrarea socială
- Identificarea unei situații în care dialogul interreligios sprijină integrarea comunitară - Exemplificarea unei situații în care împărtășirea credinței aduce unitate socială - Compararea legilor morale cu normele sociale contemporane - Studiarea dilemelor morale, precum bioetica și etica sexuală, în lumina principiilor creștine - Argumentarea rolului integrității în stabilitatea și respectul în comunitate, bazat pe modele ale unor personaje biblice

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățăturii de credință proprii ¹¹⁾
- Enumerarea principiilor credinței adventiste - Exemplificarea unei situații în care propriile convingeri morale respectă diversitatea altora - Realizarea unei prezentări scurte despre propria credință, descoperind valorile esențiale din alte religii și punctele comune - Redactarea unui eseu despre personaje biblice care și-au păstrat integritatea în viață
CS 2.2. Formularea unor opinii religios-morale cu privire la confesiunile creștine, prin raportare la credința proprie
- Exemplificarea unui gest sau a unei practici care promovează respectul față de alte confesiuni, păstrând identitatea religioasă proprie - Compararea modului de abordare a valorilor morale (ex. sabatul, dieta, educația religioasă) între adventism și alte confesiuni - Formularea unui punct de vedere argumentat despre aportul fiecărei confesiuni la viața spirituală și morală a societății
CS 2.3. Elaborarea unei perspective personale argumentate asupra diversității religioase, bazate pe analiza critică a formelor de exprimare religioasă
- Analizarea modului în care două religii diferite marchează un eveniment important și identifică valori comune - Compararea simbolurilor și practicilor religioase între două confesiuni sau religii diferite, utilizând o diagramă Venn

- *Elaborarea unei pagini dintr-un jurnal reflexiv despre modul în care diversitatea religioasă poate influența comportamentul lor moral și social*

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

CS 3.1. Identificarea valorilor religio-morale care pot ghida comportamentele responsabile în familie, școală și comunitate ⁽¹¹⁾

- *Descrierea comportamentelor responsabile care influențează armonia familiei sau a clasei*
 - *Analizarea unui conflict real/ ipotetic apărut la școală sau în comunitate identificând valori religioase utile*
 - *Participarea la o dezbatere cu tema: „Care valori religioase sunt cele mai importante pentru viața în comunitate?”*

CS 3.2. Justificarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca surse de reziliență

- *Analizarea principiilor religioase care oferă cea mai mare reziliență la nivel personal dar și comunitar*
 - *Elaborarea unui plan de reziliență personală pentru situații problematice, bazat pe credință, valori și principii morale*
 - *Crearea unei scenete sau a unui clip video în care un personaj se confruntă cu o dilemă morală și găsește soluția prin aplicarea învățăturilor religioase*

CS 3.3. Evaluarea deciziilor personale în perspectiva dezvoltării atitudinilor și comportamentelor creștine

- *Compararea deciziilor personale cu învățăturile lui Isus, identificând puntea dintre valori și acțiuni*
 - *Evaluarea deciziilor morale luate în ultimele luni reflectând asupra consecințelor pozitive negative*
 - *Participarea la dezbateri privind o temă actuală: „Cum pot valorile creștine să influențeze alegerile cotidiene?”*

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Proiectarea unor modele creștine de manifestare a comportamentelor și atitudinilor religioase

- *Rezolvarea unei situații conflictuale aplicând valori creștine*
 - *Argumentarea cu elemente pro și contra pe tema: „Se pot manifesta valorile creștine în societatea modernă fără a fi discriminat?”*
 - *Elaborarea unui set de reguli creștine pentru comportamentul online*
 - *Realizarea unui poster: „Modelul meu creștin” cu un personaj biblic sau un personaj biblic (ex. Daniel, Rut, apostolul Pavel, Ellen G. White) și valorile sale morale*

CS 4.2. Generarea de idei și proiecte personale care promovează respectarea valorilor religioase și incluziunea socială

- *Identificarea, printr-un brainstorming, a unor idei inspirate din Biblie despre incluziune*
 - *Notarea, timp de 5 zile, a unui gest făcut pentru un coleg sau vecin în spiritul valorilor creștine*
 - *Realizarea unui colaj cu versete biblice/ imagini/ cuvinte-cheie care promovează incluziunea socială*
 - *Construirea unei hărți a empatiei pentru a analiza emoțiile, convingerile și nevoile unei persoane aflate în situație de marginalizare*

CS 4.3. Formularea unei viziuni personale argumentate privind rolul dialogului interreligios în menținerea păcii și unității sociale

- *Identificarea valorilor morale comune ale diferitelor religii în vederea colaborării într-un proiect comunitar*
 - *Participarea la un joc de rol prin care reprezentanți ai diferitelor religii rezolvă un conflict comunitar*
 - *Elaborarea unui mini eseu, cu versete biblice, pe tema: „Cum pot contribui la pace și dialog în școală și comunitate?”*

CLASA a XII-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Religiile lumii și credința mea	1.1. Credință, Adevăr și Etică (Adevăr, Perspective asupra lumii, Filosofie) 1.1. Religii și Valorile Vieții (Hinduism, Budism, Iudaism, Islamism, Creștinism); 1.2. Lumina propriei credințe (Credința adventistă de ziua a șaptea, Împărtășirea propriei credințe).
2. Etică și moralitate	2.1. Temelia eticii (Etică și moralitate, Cadrul etic în Vechiul și Noul Testament); 2.2. A trăi cu integritate (Personaje biblice și etica lor, Dragoste, Lege, Onestitate, Îmbrăcăminte etică, Alimentație etică, Bioetică, Avort, Eutanasiu, Pedepsa militară și capitală, Etica sexuală); 2.3. Lumina conștiinței (Scenarii morale dificile, Lipsa adăpostului, Ancora noastră în viață).
3. Relațiile mele	3.1. Legăturile inimii (Identitate personală, Valori, Comunicare, Gestionarea furiei, Rezolvarea conflictelor, Întâlniri, Căsătorie); 3.2. Relație și dependență (Planul lui Dumnezeu pentru viața mea, Predare).
4. Evanghelia după Ioan	4.1. Învățăături ale lui Isus pentru Viața Mea (Conversațiile, Acțiunile și mesajele lui Isus din Evanghelia după Ioan).

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- ▷ **Explicația și prelegerea narativă** – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice etc.
- ▷ **Conversația euristică** – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- ▷ **Lectura explicativă și interpretarea textului biblic** – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specific, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- ▷ **Studiul de caz** – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematici sociale.
- ▷ **Portofoliul tematic** – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- ▷ **Eseul argumentativ** – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- ▷ **Dezbaterea de tip academic (Oxford-style)** – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- ▷ **Lectura comparativă** – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- **WebQuest religios** – Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- **Crearea de conținut digital** – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un pastor/ localnic implicat în comunitate.

- **Utilizarea platformelor educaționale** Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- **Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz)** – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.
- **Crearea unui blog tematic** – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- **Tururi virtuale și realitate augmentată** – Pot fi utilizate pentru Vizitarea virtuală a cetăților și bisericilor timpurii creștine (ex: catacombele din Roma, mănăstirile rupestre din Cappadocia). Aplicație AR pentru descoperirea elementelor arhitecturale protestante - elevii folosesc realitatea augmentată pentru a învăța despre amvon, masa Cinei Domnului etc. Utilizarea VR pentru a recrea scene biblice importante (ex. viața lui Isus, predicile apostolilor), accentuând relația personală cu Dumnezeu și credința trăită autentic.
- **Proiecte colaborative online** – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de ispravnic al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina **Religie**, pot fi utilizate următoarele metode:

- Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale). Folosind aplicația MyBible.eu sau fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, recunoștința, mila, bunătatea etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.
- Dezbateri teologice cu tematică ecologică. Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Scriptură, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre administrarea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi creștinește în armonie cu natura?”
- Rugăciunea și meditația religioasă. Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti/audia predici pe baza acestor psalmi. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.
- Învățarea prin proiecte. Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”, „Creația în scrierile protestante” etc.
- Învățarea prin Podcast religios. Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grijă față de natură?”, „Cum se împacă dezvoltarea cu sfințenia?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?” etc., prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: pastori, profesori universitari, ecologiști creștini etc.
- Învățarea prin implicare în comunitate (Service learning religios). Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unui TinServ pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional

în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/ a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală

1. Spații educaționale

- **Săli cu aranjamente flexibile** – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- **Colțuri de liniște și reflecție** – spații special amenajate în clasă care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- **Cabinetul de religie/ Ateliere de creație religioasă** – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (mănăstiri, muzee, biserici istorice), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile sfinților, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.

- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente din Biblie, Sfinții Părinți, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Scrierea duhovnicească – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate

pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Plătică Adelin	Gradul II	Liceul Teoretic Mihai Ionescu (București)
Goga Maria	Conf. Univ. dr.	DPPD, Universitatea Tehnică de Construcții București
Brașov Sergiu Teofil	Gradul II	Liceul Teologic Adventist "Ștefan Demetrescu" București
Spătărelu Eliza	Dr.	Universitatea Adventus Cernica, Ilfov
Petre Gianina	Dr.	Universitatea Adventus Cernica, Ilfov
Zorzon Raluca	Gradul II	Liceul Teologic Adventist Craiova

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Goga Maria	Conf. Univ. dr.	DPPD, Universitatea Tehnică de Construcții București	Coordonator științific
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Filimon Valentin	Departament Educație, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea	Uniunea de Conferințe Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, România	Responsabil cult

Anexa nr. 7

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Baptist

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și
sportiv, toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 7
Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Baptist*,
clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul baptist**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală)

- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale (CG);
- Competențe specifice (CS) și exemple de activități de învățare (EAI);
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și de recomandare pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

IX.CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase
- <i>lecturarea de texte biblice referitoare la existența lui Dumnezeu, existența lui Satan, ispitirea omului, problema păcatului, nevoia de mântuire, rolul credinței, misiunea creștinului;</i> - <i>realizarea unor organizatoare grafice (de exemplu: tabele cronologice, hărți conceptuale, scheme comparative) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la nașterea sau întruparea Domnului Isus, viața și lucrarea de răscumpărare a Domnului Isus Hristos, a doua venire a lui Hristos;</i> - <i>identificarea de informații pe tema prezenței creștinului în diferite contexte de viață (în familie, la locul de muncă, în societate), a diferitelor activități sociale și civice desfășurate de creștini;</i>
IX.CS.1.2. Descrierea elementelor care definesc diverse comunități sociale
- <i>identificarea caracteristicilor ce definesc comunitatea familiei, comunitatea clasei, a locului de muncă, a grupului de prieteni etc.;</i> - <i>descrierea unor corespondențe atitudinale între comportamentul creștinului în familie și în afara ei;</i> - <i>identificarea unor texte biblice referitoare la comunitatea familiei în cultura poporului evreu;</i> - <i>explicarea comparativă a caracteristicilor familiei evreiești cu cele ale familiilor din zilele noastre;</i>
IX.CS.1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină
- <i>interpretarea caracteristicilor esenței (naturii) lui Dumnezeu, a atributelor Sale non-morale (naturale) și a atributelor morale;</i> - <i>identificarea semnificației lucrării Duhului Sfânt în viața păcătosului, a implicării Duhului Sfânt în convingerea de păcat, a semnificației termenilor de Cale, Adevăr și Viață atribuiți lui Hristos;</i> - <i>stabilirea de corespondențe între textele biblice referitoare la mandatul cultural încredințat omului, scopul și sensul vieții etc.</i>

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Analizarea elementelor definitorii ale religiei iudeo-creștine și a rolurilor acesteia în plan istoric, social și cultural
- <i>analizarea unor elemente de diversitate în modul de cunoaștere a lui Dumnezeu și de manifestare a credinței, pornind de la realități concrete de viață;</i> - <i>exerciții de corelare a responsabilităților pe care le are credinciosul în raport cu sinele și cu Dumnezeu;</i> - <i>realizarea unor activități cu rol de reflecție asupra scopului și sensului vieții.</i>
IX.CS.2.2. Aplicarea unor reguli de comportament moral-religios pentru diferite contexte de viață, din perspectiva propriei religii
- <i>aplicarea unor reguli de comportament specifice diferitelor contexte (școlare, familiale, sociale), în acord cu valorile moral-religioase;</i> - <i>identificarea unor asemănări și deosebiri în ceea ce privește valorile proprii și cele ale persoanelor din jur (de exemplu: colegi, prieteni, părinți, profesori), legate de aspecte precum libertatea, responsabilitatea, etica muncii, implicarea civică, virtuțile creștine;</i> - <i>exemplificarea responsabilităților pe care le are credinciosul în raport cu autoritatea la nivel familial, social, politic (ascultare, respect, subordonare, supunere etc.);</i>
IX.CS.2.3. Argumentarea aplicării normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice
- <i>stabilirea de corespondențe între libertatea și responsabilitatea creștinului în relație cu propriile valori moral-religioase;</i> - <i>compararea unor aspecte de credință comune în religiile lumii, utilizând diferite surse de informare (internet, discuții cu personal de cult sau membrii ai diferitelor culte religioase din comunitate);</i>

- realizarea unor activități cu rol de aplicare pentru viața personală și a comunității a normelor moral-religioase legate de autodisciplină, stăpânire de sine, ascultare, vorbire sănătoasă, comportament autentic, respect etc., cu exemplificări biblice (ex: Iosif, Daniel, cei trei tineri în Babilon etc.);

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

IX.CS.3.1. Justificarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor privind viața personală
- formularea unor opinii legate de importanța alegerilor bazate pe principiile Scripturii în orice domeniu al vieții personale sau comunitare (familie, muncă, implicare civică, misiune); - susținerea prin exemple a nevoii de reziliență față de presiunea anturajului, plecând de la afirmațiile: „Tovărășiile rele strică obiceiurile bune” sau „Spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești”; - exerciții de validare a onestității și integrității în viața personală, în contrast cu ipocrizia și trăirea în compromis.
IX.CS.3.2. Aprecierea elementelor definitorii ale propriei identități religioase
- evaluarea valorilor tradiționale (biblice) în fața provocărilor actuale la adresa familiei creștine; - compararea diferitelor perspective cu privire la rolul și valoarea muncii, în vederea susținerii atitudinii creștine față de muncă (virtute, datorie și onoare); - exerciții de interpretare a rolului creștinului de a trăi ca „ambasador al Împărăției lui Dumnezeu”.
IX.CS.3.3. Argumentarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, prin raportarea la valorile moral-religioase
- exerciții de motivare a elevilor la a-și evalua modul de comunicare, comparând vorbirea folositoare cu cea nefolositoare, precum și valoarea „vorbirii cu har”; - realizarea unor activități cu rol de susținere a nevoii de implicare activă a creștinului în viața comunității prin acțiuni de voluntariat, întrajutorare, promovarea păcii și armoniei; - formularea unor opinii cu privire la nevoia de ascultare și cinstire a părinților, cu scopul de a-i motiva pe elevi să respecte porunca dată de Dumnezeu (Exod 20:17; Efesenii 6:1-3).

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Crearea unor contexte sociale pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare
- proiectarea unor întâlniri cu reprezentanți ai diferitelor confesiuni religioase pentru abordarea unor teme de interes comun (atitudinea față de părinți, respectul față de autorități, etica muncii etc.); - planificarea unor ieșiri sau vizite cu grupuri de elevi de diferite confesiuni pentru desfășurarea unor activități de voluntariat în cadrul unor instituții cu caracter social (orfelinate, centre de bătrâni etc.); - organizarea de dezbateri pe marginea unor aspecte de credință comune diferitelor culte existente la nivelul comunității (de exemplu: sărbători comune, obiceiuri comune);
IX.CS.4.2. Proiectarea unor activități individuale sau de grup prin respectarea valorilor religioase
- organizarea de evenimente sportive, competiții, concursuri, care să vizeze aplicarea cunoștințelor asimilate la disciplina Religie (legate de conduită, comunicare, autodisciplină etc.); - crearea unui podcast religios în care să poată fi dezbătute teme precum: „Valoarea integrității”, „Vorbirea sănătoasă”, „Respectul față de părinți”, „Disciplinele spirituale” etc.; - realizarea în echipă a unor proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș) cu tema: „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”.
IX.CS.4.3. Formularea unor criterii specifice pentru promovarea comuniunii prin organizarea de evenimente religioase, istorice și culturale

- *elaborarea unor regulamente specifice pentru organizarea unei tabere creștine sau a unei „școli biblice de vacanță” pentru copiii etc.;*
- *propunerea unor soluții privind participarea la programele Bisericilor locale, organizarea de serbări, festivaluri de muzică, concerte religioase etc.;*
- *crearea unor îndrumare orientative pentru scrierea unui proiect cu caracter social sau a unui proiect de cercetare în domeniul religios / istoric etc.*

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	1. Hristos, Căpetenia și desăvârșirea credinței (Hristos – temelia credinței; îndreptățirea prin credință; obstacole în calea credinței; perseverența în credință; trăirea și umblarea prin credință – Evrei 11:1, 12:2-4; 2 Cor. 4:18) 2. Hristos, singurul Mântuitor (lucrarea de convingere cu privire la păcat realizată de Duhul Sfânt; chemarea la mântuire; Hristos – autorul mântuirii; mântuirea ca har salvator; calea spre mântuire – 1 Timotei 1:15; Luca 19:10; Ioan 6:44) 3. Hristos, Cuvântul întrupat (Hristos – Dumnezeu venit la noi; naștere sau întrupare; revelația deplină; Chipul Dumnezeului nevăzut – Ioan 1:14; Isaia 9:6-7; Coloseni 1:15) 4. Hristos, Calea, Adevărul și Viața (singura Cale spre Dumnezeu, Adevărul care ne face liberi; Viața care nu se sfârșește niciodată – Ioan 14:6, 8:36)
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate	Creștinul în relație cu sine și cu cei din jur 1. Creștinul și viața personală (disciplinele spirituale, Roadă Duhului în contrast cu faptele firii, idealuri la care creștinul trebuie să aspire, valori creștine, dorința de creștere spirituală – Galateni 5:19-24) 2. Creștinul și familia (valori tradiționale și provocări actuale; familia în planul lui Dumnezeu; sacralitatea familiei; familia – temelia societății) 3. Creștinul la locul de muncă (munca – virtute, datorie și onoare; creați să ne bucurăm de lucrarea mâinilor noastre; atitudinea creștinului față de muncă; a-L onora pe Dumnezeu prin munca noastră – Efeseni 4:32) 4. Creștinul și implicarea civică (prezența creștinului în societate; rolul activ în viața comunității; implicarea în activități de voluntariat; ajutorarea celor nevoiași; promovarea păcii și armoniei – Romani 13:7) 5. Creștinul în misiune (creștinul în lume, dar ca ambasador al unei alte Împărății; trăirea în lumina veșniciei – 2 Corinteni 5:20; Matei 6:21)
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepții creștine și necreștine 1. Dumnezeu (căi de cunoaștere a lui Dumnezeu; esența și atributele lui Dumnezeu; lucrările lui Dumnezeu) 2. Omul, scopul și sensul vieții (originea omului; natura și destinul omului; înțelegerea sensului vieții; reflexii filosofice și spirituale) 3. Mântuirea (fundamentul mântuirii omului; pocăința și credința; mântuirea prin har; începutul, continuarea și desăvârșirea mântuirii) 4. Familia (imaginea familiei biblice; familia în contextul Vechiului și Noului Testament; familia tradițională și familia contemporană)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	1. Respectul față de autoritate (atitudinea față de părinți, profesori, conducători; comportamente responsabile – 1 Petru 2:17) 2. Ascultarea și cinstirea părinților (porunca biblică; construirea încrederii în relația părinte-copil – Exod 20:17; Efeseni 6:1-3) 3. Onestitate sau ipocrizie (trăirea în adevăr; corectitudine și curăție morală; renunțare la trăirea unei vieți duplicitare – 1 Ioan 3:18) 4. Vorbirea sănătoasă (comunicarea verbală și non-verbală; cuvinte folositoare și nefolositoare; îmblânzirea limbii; vorbirea cu har) 5. Asumarea responsabilității (drepturi și îndatoriri personale; responsabilități în viața personală și comunitară)

Domenii de conținut	Conținuturi
	6. Integritate sau compromis (păstrarea integrității personale în fața presiunilor, în diferite contexte de viață, în devenirea personală etc. – Psalmul 1) 7. Autodisciplină sau conformare (importanța autodisciplinei și rolul ei formativ; reziliență față de presiunea anturajului – Romani 12:2; Proverbe 13:20) 8. Luarea deciziilor în viață (alegeri înțelepte; folosirea principiilor biblice în căutarea călăuzirii – Psalmul 119:105; Proverbe 3:5-6)

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

X.CS.1.1. Identificarea trăsăturilor morale și spirituale ale Domnului Isus Hristos ca model desăvârșit de viață
- <i>lecturarea ghidată a unor texte biblice care surprind trăsăturile Mântuitorului ca Ziditor și Cap al Bisericii, pentru realizarea unei hărți conceptuale „Isus Hristos – Capul Bisericii”;</i> - <i>participarea la discuții dirijate privind direcția dată de Hristos Bisericii și modul în care Biserica își îndeplinește datoria de a trăi în supunere și ascultare de Hristos, folosind pasaje biblice în care este prezentă metafora „trupul lui Hristos”.</i>
X.CS.1.2. Descrierea modului în care relația personală cu Hristos și participarea la viața comunității de credință contribuie la formarea identității religioase
- <i>notarea unor experiențe, trăiri sau gânduri care reflectă legătura personală cu Dumnezeu și participarea la viața comunității de credință redactând un jurnal spiritual: „Ce înseamnă pentru mine să fiu ucenic al lui Hristos?”;</i> - <i>indicarea modalităților de implicare a membrilor comunității religioase în viața Bisericii, pentru a identifica efectele participării asupra dezvoltării personale.</i>
X.CS.1.3. Explicarea modului în care atitudinile, comportamentele și mărturia personală a credinței exprimă apartenența la comunitatea credincioșilor
- <i>ilustrarea credinței autentice în contextul actual, analizând acțiunile unor creștini contemporani care pot fi considerați modele;</i> - <i>interpretarea de jocuri de rol privind mărturisirea credinței în contexte cotidiene, pentru identificarea modului în care atitudinile și reacțiile arată credința și apartenența la comunitatea creștină.</i>

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS.2.1. Examinarea elementelor care diferențiază viziunea creștină baptistă despre lume și viață de alte curente religioase de gândire
- <i>compararea Mărturisirii de credință baptistă cu texte din alte confesiuni și religii, pe baza unor resurse digitale, identificând asemănări și deosebiri prin realizarea unui tabel sinoptic al valorilor și perspectivelor;</i> - <i>participarea la o dezbatere cu tema: „Toate religiile duc la Dumnezeu?”, în cadrul căreia se clarifică unicitatea mesajului creștin și viziunea baptistă asupra mântuirii.</i>
X.CS.2.2. Compararea principiilor morale specifice Creștinismului cu cele promovate de alte religii
- <i>cercetarea unor pasaje relevante despre morală din cărțile sfinte ale marilor religii ale lumii pentru a identifica diferitele moduri în care este privită moralitatea;</i> - <i>explicarea modului în care valorile creștine influențează conceptul de responsabilitate față de Dumnezeu, față de sine, față de mediul înconjurător și față de semenii.</i>
X.CS.2.3. Argumentarea importanței respectului față de libertatea religioasă și a dialogului între oameni de credințe diferite
- <i>analizarea unor texte biblice despre respectul și dragostea față de aproapele, pentru a evidenția importanța dialogului autentic și plin de har, realizând unui eseu reflexiv: „Cum ar arăta lumea fără libertate religioasă?”</i> - <i>participarea la dialoguri cu persoane de credințe diferite pe tema libertății religioase, identificând domenii comune de gândire religioasă și urmărind cooperarea și argumentarea pașnică a principiilor morale.</i>

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

X.CS.3.1. Investigarea situațiilor de viață din perspectivă religioasă, pentru a deduce principii morale și a lua decizii bazate pe credință, reflectând un caracter integru
- evaluarea unor situații de viață concrete (ex: relația cu colegii, presiunea grupului, dileme morale) pentru a identifica principii creștine relevante (ex: iubirea aproapelui, sinceritatea, dreptatea); - interpretarea unor texte biblice prin completarea unei fișe care să cuprindă principii morale pentru a le aplica la o situație contemporană.
X.CS.3.2. Analizarea factorilor care pot influența deciziile morale ale tinerilor în viața de zi cu zi
- argumentarea importanței principiilor biblice privind luarea deciziilor pe plan personal, profesional, comunitar, și etic, pentru a ajunge la excelență; - interpretarea răspunsurilor, în urma aplicării chestionarului „Ce factori te influențează cel mai mult când iei decizii morale?” pentru a înțelege dilemele morale. - aplicarea chestionarului „Ce factori te influențează cel mai mult când iei decizii morale?” și interpretarea răspunsurilor, pentru a înțelege dilemele morale.
X.CS.3.3. Justificarea aplicării învățăturii creștine în luarea deciziilor din viața personală și a comunității
- compararea unor personaje biblice cu reacții diferite la situații de viață (ex. Iosif, Moise, Saul, Ieroboam etc.), pentru a extrage principii creștine ce pot ghida decizii similare astăzi; - analizarea deciziilor comunitare din perspectiva credinței, pentru a justifica modul în care valorile creștine pot contribui la binele comun.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Aplicarea corectă și adecvată a principiilor creștine în diverse situații de viață.
- realizarea unui interviu cu un pastor/profesorul de la clasă pentru a prezenta câteva moduri prin care se poate contribui la constituirea unei comunități unite prin respect, cooperare și dragoste; - crearea profilului unei comunități non-conflictuale, studiind texte biblice care accentuează rezolvarea problemelor (ex: Romani 12:14-21) pentru a identifica principiile creștine care contribuie la comuniunea în societate.
X.CS.4.2. Adoptarea unei atitudini pozitive față de semenii și mediul înconjurător, conforme învățăturii creștine
- identificarea nevoilor comunității prin consultarea listelor de proiecte sociale pentru implicarea în diferite acțiuni pe o anumită perioadă de timp (efectuarea temelor cu copii care provin din medii defavorizate, vizite la centre sociale); - planificarea unei acțiuni care să reflecte o atitudine pozitivă față de semenii și mediul înconjurător prin ecologizarea/amenajarea unor zone cu spații verzi.
X.CS.4.3. Evaluarea consecințelor lipsei de respect și toleranță față de valorile religioase și morale ale celorlalți
- crearea de situații conflictuale imaginare între comunități cu valori religioase diferite pentru identificarea factorilor care declanșează și favorizează astfel de situații; - propunerea de soluții pentru rezolvarea situațiilor conflictuale între comunități cu valori religioase diferite, menținând respectul și toleranța față de ceilalți.

CLASA a X-a

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Baptist,, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	1. Hristos, Capul Bisericii (supremația lui Hristos în Biserică; direcția dată de Hristos Bisericii; datoria Bisericii de a trăi în supunere și ascultare de Hristos); 2. Hristos, Ziditorul Bisericii (jertfa lui Hristos – temelia necesară și suficientă pentru zidirea Bisericii; Hristos – pacea noastră; rolul lui Hristos în desăvârșirea credincioșilor etc.); 3. Hristos, unicul mijlocitor între Dumnezeu și om (justificarea omului înaintea lui Dumnezeu; reconcilierea omului cu Dumnezeu); 4. Hristos și promisiunea revenirii Sale (iubirea lui Hristos pentru Biserică; pregătirea Bisericii pentru revenirea lui Hristos)
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și în societate	Sistemul de valori în Biserica Primară 1. Viața fundamentată în mesajul Scripturii (preocuparea pentru învățătura Apostolilor; confruntarea ereziilor) 2. Relații puternice în interiorul Bisericii (trăirea în părtășie; comuniunea și legătura frățească) 3. Prețuirea Lucrării lui Hristos (comemorarea morții și învierii lui Hristos; practicarea frângerii pâinii) 4. Viața în dependență de Dumnezeu (rugăciunea comună și stăruința în rugăciune)
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepții creștine și necreștine 1. Cunoaștere (revelația generală și specială; Isus Hristos – apogeul revelației lui Dumnezeu: „Cine M-a văzut pe Mine, L-a văzut pe Tatăl” – Ioan 14:9) 2. Autoritate și ascultare (diferența dintre autoritate și putere; ascultarea generată de înțelegerea autorității lui Dumnezeu) 3. Dragoste (sensurile termenului din limba greacă: <i>agape, fileo, eros</i>; Isus Hristos – expresia fidelă a dragostei lui Dumnezeu; dragostea adevărată și dragostea falsă) 4. Posesiuni și prosperitate (omul și exercitarea mandatelor cultural și preoțesc; omul ca administrator al Creației; perspectiva Bibliei asupra posesiunilor și bogăției)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	1. Temerea de Dumnezeu sau frica de oameni (frica de Domnul, ca „început al înțelepciunii”). 2. Comunitatea credincioșilor ca spațiu al excelenței morale (etosul eclezial ca resursă pentru manifestarea excelenței morale) 3. Disciplină și perseverență pentru excelență - antidot pentru mediocritate (performanța ca expresie a mărturiei creștine – Deuteronom 28:13) 4. Comportament altruist sau promovarea eului (manifestarea dragostei; aplicarea mesajului din 1 Corinteni 13 în contextul antropocentrismului) 5. Implicare activă sau tendința de izolare sau de singurătate (participare la viața bisericii; viața creștină ca împlinire a nevoilor fundamentale ale omului: nevoia de Dumnezeu, nevoia de semnificație și nevoia de comuniune); 6. Iertarea deplină sau păstrarea resentimentelor (iertarea lui Dumnezeu – model pentru rezolvarea conflictelor interumane – Isaia 43:23);

Domenii de conținut	Conținuturi
	7. Aspirațiile omului și planul desăvârșit al lui Dumnezeu (nevoia de armonizare a planurilor personale cu planul lui Dumnezeu – Proverbe 16:9, 19:21; rolul încercărilor, suferinței) 8. Cercul social și influența acestuia (comunitatea creștină; grupul de tineri; nevoia de acceptare sau păstrarea identității proprii și a liberului arbitru – Evrei 11:7, 38a)

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XI.CS.1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
- scrierea unui text pornind de la întrebarea: „Cum se vede credinciosul în lume?”; - explicarea prin exemple a modului în care un ucenic al lui Hristos își manifestă credința în viața cotidiană; - identificarea trăsăturilor identității creștine în viața și lucrarea Domnului Isus.
XI.CS.1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale
- recunoașterea și descrierea mesajului biblic despre fericire și a celui promovat de cultura contemporană; - identificarea elementelor creștine în operele artistice sau literare; - descrierea modului în care valorile creștine se reflectă (sau sunt contrazise) în contextul vieții sociale.
XI.CS.1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
- descrierea relației dintre credință, rațiune și știință pe baza unor exemple biblice; - identificarea unor decizii morale și explicarea principiilor creștine implicate; - descrierea principiilor libertății religioase și menționarea legăturii lor cu drepturile omului.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XI.CS.2.1. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale
- analizarea principiilor biblice legate de moralitate, adevăr, compasiune și justiție; - aplicarea principiilor biblice la probleme contemporane: violență, corupție, nedreptate socială; - dezbateră pe marginea felului în care compasiunea și justiția pot transforma lumea contemporană.
XI.CS.2.2. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- prezentare comparativă între „Fericiri” și principii etice universale; - realizarea unei hărți mentale: „Valorile lui Hristos versus valorile lumii”; - alegerea unui gest de dragoste necondiționată și aplicarea lui într-un context concret.
XI.CS.2.3. Compararea unor valori universale în Creștinism și în alte concepții despre lume și viață
- realizarea unui tabel comparativ cu valori universale (ex: iubirea, adevărul, libertatea, demnitatea, compasiunea) și modul în care acestea sunt înțelese în Creștinism și într-o altă concepție despre lume; - aplicarea principiilor biblice în probleme morale contemporane, în dialog cu alte concepții și religii; - compararea concepției creștine despre muncă, fericire și responsabilitate cu cei din alte concepții despre lume și viață.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

XI.CS.3.1. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile personajelor biblice, ca modele și repere demne de urmat
- analiza trăsăturilor morale ale personajelor biblice (ex. Daniel, Iosif, Estera, Pavel); - corelarea deciziilor personajelor biblice cu viața tinerilor de azi; - alegerea și justificarea principiilor morale din viața unor personaje biblice care pot fi aplicate în viața personală și comunitară.
XI.CS.3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Baptist,, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- <i>evaluarea relațiilor din perspectiva eticii creștine;</i> - <i>compararea comportamentelor pozitive și negative observate în viața comunității, folosind proiecte de documentare și indicând virtuțile ce trebuie cultivate pentru a dezvolta relații sociale sănătoase;</i> - <i>elaborarea unui set de reguli biblice pentru menținerea relațiilor sănătoase în grupul de tineri.</i>
XI.CS.3.3. Analizarea modului în care deciziile personale reflectă credința în Dumnezeu
- <i>examinarea efectelor alegerilor morale asupra propriei vieți;</i> - <i>înțelegerea și argumentarea asumării importanței responsabilității individuale față de Dumnezeu și comunitate;</i> - <i>studiu de caz: „Aleg între adevăr și compromis”.</i>

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XI.CS.4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele creștine
- <i>proiectarea unei activități concrete în care se aplică modelul lui Hristos în relațiile sociale;</i> - <i>planificarea unei acțiuni de misiune/ ajutorare la nivel local/internațional;</i> - <i>realizarea unui mini-documentar despre impactul misionarilor asupra unei comunități.</i>
XI.CS.4.2. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității
- <i>crearea unei campanii de conștientizare privind impactul tehnologiei, dependențelor și secularismului asupra vieții spirituale și sociale;</i> - <i>dezvoltarea unui ghid digital interactiv, intitulat: „Provocările credinței în lumea de azi”, care să ofere soluții biblice pentru cei ce se confruntă cu dileme morale contemporane;</i> - <i>formularea unor strategii de reziliență spirituală prin care elevii propun practici personale și comunitare (rugăciune, ucenicie, solidaritate), pentru întărirea credinței, în fața provocărilor actuale. .</i>
XI.CS.4.3. Implicarea activă în proiecte de slujire și mărturie creștină
- <i>proiectarea și implementarea unei acțiuni de voluntariat ecologic;</i> - <i>realizarea unei campanii de mărturie creștină în online, prin transmiterea de mesaje biblice autentice pe rețelele sociale și promovând etica digitală;</i> - <i>crearea și coordonarea unui proiect de ajutorare la nivel comunitar (azil, orfelinat).</i>

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	1. Hristos, Omul ispitit dar fără păcat (ispitirea lui Isus în pustie; puterea exemplului lui Hristos în lupta cu ispitele; postul, rugăciunea și Cuvântul ca arme în lupta cu ispitele) 2. Hristos, Învățătorul desăvârșit (Hristos – Învățătorul cu autoritate; Predica de pe Munte – „<i>Constituția creștinismului</i>”; metode folosite de Domnul Isus: pilde, dialog, fapte, exemplul personal; relevanța învățaturii lui Isus Hristos) 3. Hristos în relație cu Neamurile (ne-evreii) (Hristos și femeia cananeancă – Matei 15:21-28; Hristos și sutașul roman – Matei 8:5-13; Hristos și femeia samariteană – Ioan 4:1-26; Marea Trimitere) 4. Hristos și oponenții Săi (liderii religioși ai vremii: fariseii, saducheii, cărturarii; atitudinea lui Hristos: răbdare, blândețe, curaj, fermitate și adevăr; răspunsul lui Isus în fața opoziției: înțelepciune și iubire; de la popularitate la împotrivire și cruce)
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate	Creștinul și lumea în care trăiește 1. Creștinul și modelele de viață promovate de lume (identificarea modelelor promovate de lume: succes, putere, plăcere, faimă, popularitate, autosuficiență; modelul Domnului Isus: smerenie, slujire, ascultare de voia Tatălui; chemarea la sfințenie) 2. Creștinul și tendințele societății (mersul lumii; atitudinea credinciosului față de materialism, relativism, consumism etc.; trăirea valorilor creștine în mijlocul unei lumi ostile; răspunsul biblic la provocările actuale: nedreptate, violență, corupție etc.) 3. Creștinul și dimensiunea invizibilă a realității spirituale (duhul lumii; conștientizarea luptei spirituale – Ioan 14:17; pericolul învățăturilor false; armura duhovnicească – Efeseni 6:10-18; umblarea sub călăuzirea Duhului Sfânt; importanța disciplinelor spirituale) 4. Creștinul și realitatea transcendentă a Împărăției lui Dumnezeu (lumea de dincolo; credința în viața veșnică; realitatea prezenței Împărăției lui Dumnezeu; trăirea în lumina veșniciei; așteptarea activă a revenirii Domnului Isus)
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepții creștine și necreștine 1. Creație și mediul înconjurător (Doctrina Creației: Dumnezeu – Creator suveran al Universului; Creația ca expresie a înțelepciunii și bunătății Sale – Genesa 1-2, Psalmul 19; chemarea omului la isprăvnicie și responsabilitate față de mediul înconjurător – Genesa 2:15; Căderea și efectele asupra Creației – Romani 8:19-22; responsabilitatea creștinului față de mediul înconjurător: respect, echilibru, recunoștință, protejarea ecosistemului natural) 2. Fericire (fericirea ca stare de binecuvântare spirituală și comuniune cu Dumnezeu – Matei 5:3-12, Ioan 15:11; apropierea de Domnul și păstrarea unei relații vii cu Hristos, ca sursă a adevăratei fericiri) 3. Moralitate, bine și rău (fundamentul moralei creștine: caracterul lui Dumnezeu; Legea morală și poruncile divine – Exod 20, Matei 22:37-40; binele și răul din perspectiva Legii lui Dumnezeu; conștiința omului ca martor moral – Romani 2:15) 4. Rolul și valoarea muncii (munca – parte a planului divin; valoarea spirituală a muncii: slujire, responsabilitate, integritate, hărnicie –

Domenii de conținut	Conținuturi
	Coloseni 3:23, Efeseni 4:28; munca – mijloc de glorie a lui Dumnezeu și de împlinire a mandatului cultural)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	1. Caracter permanent sau succes efemer (faimă, popularitate sau valori creștine autentice; valoarea caracterului în raport cu reputația; pericolul mândriei și al dorinței de afirmare; cultul personalității; modelul biblic al smereniei și credincioșiei – ex. Daniel, Iosif, Pavel; perspectiva valorilor eterne) 2. Autenticitate sau conformare (confort pasiv sau curajul asumării identității; identitatea creștinului ca ucenic al lui Hristos; manifestarea curajului – ex. Estera, Daniel, Petru și Ioan; frica de oameni sau teama de Dumnezeu) 3. Libertate în Hristos sau libertinaj mascat (umblare în Adevăr și sfințenie; adevărata „libertate în Hristos” – Galateni 5:1-13; libertatea responsabilă: slujire în dragoste; sfințenia ca expresie a adevăratei libertăți; libertinajul moral) 4. Cumpătare și milostenie sau consumerism și risipă (cultivarea milei, compasiunii și a iubirii aproapelui – Luca 10:25-37; păstrarea și administrarea responsabilă a lucrurilor încredințate nouă; practicarea milosteniei și dărniceiei) 5. Prietenie și dragoste (fundamente biblice pentru o prietenie curată; relații cu persoane de sex opus; principiul curăției inimii și al integrității personale; rolul lui Dumnezeu în alegerea partenerului; pregătirea pentru căsătorie) 6. Autodisciplină și valori personale în relații (autocontrolul și castitatea versus imoralitatea și instrumentalizarea sexualității; sexualitatea ca dar divin; autocontrolul ca rod al Duhului Sfânt; consecințele spirituale și emoționale ale imoralității; căsătoria – cadrul rânduit de Dumnezeu pentru exprimarea sexualității) 7. Eliberarea din cercul vicios al dependențelor (pornografie, substanțe halucinogene, alte vicii; păcatul ca robie spirituală – Ioan 8:34-36; dependențele moderne și efectele lor asupra sufletului și trupului; eliberarea oferită de Hristos) 8. Tehnologia: prieten sau dușman? (tehnologia ca instrument de cunoaștere, comunicare, împărtășirea Evangheliei sau instrument de divertisment; discernământ spiritual în folosirea tehnologiei; pericolele dependenței digitale; echilibru între mediul virtual și viața reală; responsabilitatea etică în mediul online – mesaj, imagine, comportament)

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XII.CS.1.1. Descoperirea, dobândirea și afirmarea propriei identități religioase, valorificând cunoștințele biblice, în diferite contexte de viață (socio-culturale)
- jocul de rol pentru simularea de modalități autentice și/sau false de exprimare a identității religioase; - vizionarea de clipuri video, a unor secvențe din filme care ilustrează exprimări autentice sau false de identități religioase în context comunitar; - compararea unor texte biblice cu texte literare sau filosofice pe teme comune (sensul vieții, bine și rău, suferința, mântuirea etc.
XII.CS.1.2. Reflecția critică asupra modului în care exprimarea propriei identități religioase contribuie la promovarea principiilor creștine autentice, despre lume și viață și implicit la dezvoltarea atitudinilor prosoziale
- discuții pe baza unor texte sau pe baza unor materiale video, cu privire la exprimarea identității religioase - lucrul în grup pentru identificarea aspectelor consecvente și a celor inconsecvente de exprimare personală în raport cu identitatea religioasă declarată; - realizarea de proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum „știință și religie”, „credință și rațiune”, „natural sau supranatural” etc.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XII.CS.2.1. Recunoașterea diversității religioase, a asemănărilor și deosebirilor în ceea ce privește utilizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață
- exerciții de documentare cu privire la religiile lumii, valorificând cunoștințele de la alte discipline sau resursele disponibile la nivelul școlii - comparații pe baza unor criterii esențiale, între perspectiva creștină cu privire la lume și viață și diferite alte concepții despre lume și viață; - acțiuni de voluntariat prin care sunt valorificate cunoștințele dobândite în clasă și conduc la formarea de deprinderi și atitudini prosoziale;
XII.CS.2.2. Respectarea diversității religioase în condițiile exprimării propriei identități religioase în conformitate cu învățătura de credință proprie
- elaborarea de proiecte care să evidențieze cunoașterea în profunzime a concepției creștine despre lume și viață, precum și raportarea adecvată la alte concepții despre lume și viață - dezbateri despre diversitatea religioasă și modurile oneste și corecte de exprimare a propriei concepții religioase; - conversații euristice care să conducă în mod constructiv la formarea de puncte de vedere argumentate cu privire la valorile care ghidează mersul societății;

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

XII.CS.3.1. Stabilirea criteriilor pentru luarea de decizii responsabile în situații importante și problematice, în acord cu învățătura Sfințelor Scripturi
- autoanalize privind modul propriu de exprimare și aplicare a principiilor religioase; - elaborarea unui plan de ameliorare a prestației personale în context comunitar;

- elaborarea de liste de tipul „Ce principii luăm în considerare înainte de a decide cum ne raportăm la diferite aspecte ale vieții?” (exemple: Cu cine mă căsătoresc? Cum mă raportează la cineva care gândește foarte diferit față de mine?); - lectura, interpretarea corectă a textului biblic și formularea de aplicații ale principiilor biblice în diferite contexte de viață;
XII.CS.3.2. Reflecția critică asupra modului de luare a deciziilor și asupra modului în care deciziile luate afectează viața personală și comunitară
- studii de caz pentru identificarea și ilustrarea de decizii responsabile, în concordanță cu valorile religios-morale, dar și de decizii iresponsabile. - controverse creative pe teme privind alegerile responsabile și iresponsabile, cu respectarea principiilor de dialog constructiv; - realizarea de e-book-uri, colecții de mărturii ale tinerilor despre credință și despre experiențe de viață în general.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Identificarea modurilor de apropiere și de colaborare cu persoane și grupuri care au o altă concepție despre lume și viață
- dezbateri cu argumente pro și contra a unor subiecte care provoacă de obicei controverse în societate, cu accentuarea importanței unei abordări biblice, plină de adevăr și de bunătate. - discutarea pe baza unor texte literare sau a unor studii de caz pentru identificarea impactului pe care îl are modalitatea de exprimare a propriilor convingeri religioase; - utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor, în vederea desfășurării unor activități care să faciliteze interacțiunea și colaborarea cu persoane care au o altă concepție despre lume și viață.
XII.CS.4.2. Reflecția critică asupra modului în care propriul comportament și propriile atitudini contribuie la consolidarea relațiilor sociale din societate
- exerciții de recunoaștere a propriului profil de exprimare a valorilor religioase; - elaborarea unui plan de ameliorare a profilului personal de exprimare a valorilor religioase; - vizionarea unor documentare care să ilustreze colaborarea cu ceilalți și comuniunea în societate sau dimpotrivă, lipsa colaborării și implicit conflictul cu ceilalți, cu scopul motivării de a fi factori de stabilitate și de progres în societate; - realizarea unor recenzii de filme cu tematică religioasă și care evidențiază modul în care diversele valori religioase au fost reflectate în viața cotidiană.

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	1. Hristos, Domn al istoriei (Suveranitatea lui Dumnezeu în raport cu toate împărățiile și toți împărații – Daniel 4:17; planul lui Dumnezeu cu omenirea; recunoașterea domniei lui Hristos la finalul istoriei – Apocalipsa 1:7) 2. Hristos, făuritorul unei noi creații după chipul Său (2 Cor.5:17 - Isus modelul perfect de fericire, înțelepciune, caracter etc; Isus care dă valoare maximă omului; omul, <i>poemul</i> lui Dumnezeu – Efeseni 2:10) 3. Sistemul de valori christice în postmodernism (Biserica, noua societate a lui Dumnezeu; cerul nou și pământul nou – 2 Petru 3: 12-13; bucuria și pacea pe care o dă Dumnezeu – Romani 14:17)

Domenii de conținut	Conținuturi
	4. Hristos, judecătorul tuturor (Isus Mântuitorul și Judecătorul; dreptatea din perspectivă biblică; judecata parțială și cea finală)
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate	Contribuția Creștinismului la dezvoltarea societății 1. Dezvoltarea Culturii (bazele iudeo-creștine ale culturii de azi; literatura și arta creștină; Scriptura și alfabetizarea) 2. Dezvoltarea Științei (bazele biblice ale științei moderne; oameni de știință creștini; încurajarea cercetării) 3. Dezvoltarea Civilizației (repere creștine în structura vieții și societății de azi; Școli, spitale, tehnologie, etc; perioade și evenimente marcate de principiile creștine în istoria civilizației) 4. Rezolvarea problemelor individuale și sociale (Creștinismul ca soluție la principalele probleme ale omenirii; exemple de rezolvări în istoria creștinismului; metode unice și eficiente provenite și puse la dispoziție de învățătura creștină) 5. Creștinul în dialog cu alte culturi și civilizații (relații, beneficii, influențe, învățături)
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepții creștine și necreștine 1. Știință și cultură (adevăr și eroare; revelație și speculație; atitudini corecte în raport cu știința și cultura) 2. Educație (secularism și creștinism în educație; importanța educației; caracteristicile și valențele educației creștine) 3. Statul și ordinea socială (perspective asupra rolului statului în societate; factori care produc ordine sau dezordine socială; atitudini corecte față de autoritatea politică) 4. Încercările vieții și sensul ei religios (diverse perspective cu privire la originea suferinței și a morții; modalități de raportare la suferință și moarte; unicitatea perspectivei creștine cu privire la suferință și moarte)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	1. Creaționism sau evoluționism (aspecte definitorii ale celor două perspective; argumente în favoarea creaționismului) 2. Suveranism sau globalism (perspectiva biblică cu privire la patrie și lume în general; răspunsul creștin la provocările legate de suveranism și globalism) 3. Cultura Cuvântului sau cultura imaginii (influențe ale imaginii și ale Cuvântului în viața omului și a societății; atitudini și abordări ale acestor problematici) 4. Ecumenism sau separatism (moduri de raportare la alte religii; perspectiva biblică în raport cu diferențele cultural-religioase) 5. Curajul mărturisirii Adevărului sau conformism (metode de a face față diverselor presiuni sociale și spirituale; rolul harului și adevărului în relațiile interpersonale) 6. Atitudini ale omului în viața spirituală și morală (așteptări legitime și nelegitime de la adunările de sărbătoare; importanța ascultării și discernământului în practica slujirii și închinării) 7. Inteligența umană sau inteligența artificială (importanța cercetării tuturor lucrurilor și păstrării a ceea ce este bun; discernământul creștinului călăuzit de Duhul lui Dumnezeu) 8. Inclusivism sau exclusivism (moduri de raportare la diferite categorii de oameni și grupuri; toleranța creștină)

SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Baptist,, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- ✓ Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- ✓ Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- ✓ Lectura explicativă și interpretarea textului biblic – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- ✓ Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- ✓ Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte biblice, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- ✓ Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- ✓ Dezbateră de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- ✓ Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte biblice cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- ✓ WebQuest religios – Elevii investighează diverse teme folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de *infografice*, prezentări sau postere digitale.
- ✓ Crearea de conținut digital – Elevii realizează *podcasturi*, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un *vlog* despre semnificația unei sărbători, un *tutorial* despre rugăciune, un interviu cu un pastor/membru implicat în comunitate.
- ✓ Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- ✓ Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.
- ✓ Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii tematice, recenzii de filme/ documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- ✓ Tururi virtuale și realitate augmentată – Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase (ex. Biserici cu relevanță istorică, centre educaționale contemporane, universități creștine de prestigiu, biblioteci și librării creștine – The Billy Graham Library etc.).

- ✓ Proiecte colaborative online – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza *e-book-uri*, colecții de mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are chemarea și mandatul de administrator al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina Religie, pot fi utilizate următoarele metode:

✓ **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica ușor: texte biblice referitoare la Creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

✓ **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Sfânta Scriptură, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre perfecțiunea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi în armonie cu natura?”

✓ **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 19, 104, 147, 148 etc. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea Creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.

✓ **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate” etc.

✓ **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un *podcast* religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grija față de natură?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?” etc. prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: pastori, profesori universitari, ecologiști creștini etc.

✓ **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu pentru om”, „Cumpătarea începe cu o inimă recunoscătoare” etc.), organizarea unor acțiuni pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, să își dezvolte echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (între 20-21 teme, la nivelul fiecărei clase) de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Creștinul născut din nou” (clasa a IX-a), „Creștinul în relație cu Biserica” (clasa a X-a), „Creștinul în relație cu lumea” (clasa a XI-a), „Creștinul în relație cu istoria” (clasa a XII-a);
- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe: aspecte de învățătură creștină („Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire”), aspecte de viață comunitară („Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate”), aspecte de istoria religiilor sau a altor concepții și credințe („Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață”), aspecte de morală religioasă aplicată („Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor lumii contemporane”);
- pentru domeniul II de conținut „Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate”, conținuturile sunt așezate sub o subtemă: „Creștinul în relație cu sine și cu cei din jur” (clasa a IX-a), „Sistemul de valori în Biserica primară” (clasa a X-a), „Creștinul și lumea în care trăiește” (clasa a XI-a), „Contribuția Creștinismului la dezvoltarea societății” (clasa a XII-a);
- pentru domeniul III de conținut „Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață”, conținuturile sunt așezate sub o subtemă: „Concepții creștine și necreștine”, iar conceptele sugerate la conținuturi, pentru fiecare clasă, vor fi tratate plecând de la definirea lor, modalități concrete de abordare și implicațiile acestora, în Creștinism și în alte concepții despre lume și viață. Se vor avea în vedere cel puțin două alte concepții, dintre: Islamism, umanism secular, panteism, new-age, ateism, marxism, postmodernism;
- pentru domeniul IV de conținut „Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane”, unele conținuturi sunt formulate asemenea unui contrast între posibila alegere creștină și oferta societății contemporane. În abordarea temelor de acest tip, se va urmări: definirea termenilor din perspectivă creștină și din perspectivă seculară, natura, magnitudinea și implicațiile provocărilor contemporane, precum și răspunsul creștin în fața acestor provocări.

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional (texte biblice și scrieri literare din perspectiva teologiei baptiste), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: Ioan 14; Evrei 11:1, 12:2-4; 2 Corinteni 4:18; 1 Timotei 1:15; Luca 19:10; Ioan 6:44; Ioan 1:14; Coloseni 1:15; Ioan 8:36, 14:6; Galateni 5:19-24; Efeseni 4:15-16; Iosua 24:15; Psalmul 127; Efeseni 4:32; 1 Tesaloniceni 4:11; Psalmul 90:17; Proverbe 12:11; Romani 13:7; 1 Timotei 2:1-2; 2 Corinteni 5:20; Psalmul 8:4-9; Filipeni 3:10-11; Evrei 2:6; Psalmul 1; 119:105 etc.

Clasa a X-a

- repere biblice: Ioan 14; Deuteronom 28:13; 1 Corinteni 13; Isaia 43:23; Proverbe 16:9, 19:21; Evrei 11:7, 28; Romani 12:14-21 etc.

Clasa a XI-a

- repere biblice: Matei 4-7 (Predica de pe Munte); Matei 8:5-13 (Isus și sutașul roman); Matei 15:21-28 (Isus și femeia cananeancă); Ioan 4:1-26 (Hristos și femeia samariteană); Ioan 14:17; Efeseni 6:10-18; Genesa 1-2; Psalmul 19; Romani 8:19-22; Matei 5:3-12; Ioan 15:11; Exod 20; Matei 22: 37-40; Romani 2:15; Coloseni 3:23; Efeseni 4:28; Galateni 5:1-13; Luca 10:25-37; Ioan 8:34-36 etc.

Clasa a XII-a

- repere biblice: 2 Corinteni 5:17; Daniel 4:17; Apocalipsa 1:7; Ioan 3:16; Efeseni 2:10; 2 Petru 3:12-13; Romani 14:17 etc.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală.

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.

- Spații de liniște și reflecție – spații special amenajate în clasă (cu citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reflexie, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- Cabinetul de religie/ Ateliere de creație religioasă – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Clădirea bisericii și centrele educative, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri.

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (Biserici cu relevanță istorică, centre educaționale, universități creștine de prestigiu, biblioteci sau librării creștine) fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente sau narațiuni biblice, epoci istorice, personaje biblice, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte biblice sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente relevante din Biblie, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Note personale – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul meu spiritual” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic și pe reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului biblic sau a mesajelor spirituale, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie în acest context evaluarea prin teste grilă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin alegeri de tip grilă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Pregătirea pentru evaluarea la religie prin teste grilă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care testele grilă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu teste grilă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termeni apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat, pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării.

1. Învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări
2. Învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare
3. Învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor
4. Învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/ conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concepte
5. Învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic

6. Învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor
7. Învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi
8. Învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) – acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe/ postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Alb Teofil	Profesor	Școala Gimnazială nr. 1 Tileagd, Bihor
Bucur Maria	Profesor	Școala Generală Silvana, Șimleu Silvaniei, Sălaj
Bugnărug Ioan	Profesor	Liceul Teologic Baptist Timișoara, Timiș
Filea Claudia Lidia	Profesor	Liceul Teoretic „Harul” Lugoj, Timiș
Moldovan Emanuel	Profesor	Liceul Teologic Baptist „Emanuel” Cluj-Napoca, Cluj
Ochiș Anita Teodora	Profesor	Liceul Teologic Baptist „Alexa Popovici” Arad, Arad
Vîrdău Cristina Adriana	Profesor	Liceul Teologic Baptist Reșița, Caraș-Severin

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Căpraru Liviu	Profesor	Liceul Teologic Baptist „Logos” București, sect. 3	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Bărnăuț Daniel	Director de Departament pentru învățământ preuniversitar, Cultul Creștin Baptist	Liceul Teologic Baptist Reșița, Caraș-Severin	Responsabil cult

Anexa nr. 8

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Creștin după Evanghelie

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și
sportiv, toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 8
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Creștin după Evanghelie*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi și pentru școlile de arte și meserii începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi și pentru școlile de arte și meserii, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore (învățământ liceal)	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală)

- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale (CG);
- Competențe specifice (CS) și exemple de activități de învățare (EAI);
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și de recomandare pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

IX.CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase
- Lecturarea unor texte biblice esențiale care prezintă teme precum existența lui Dumnezeu și a lui Satan, ispitirea omului, problema păcatului, nevoia de mântuire, credința și misiunea creștinului. Elevii vor lucra pe înțelesul textelor, vor formula întrebări și vor discuta implicațiile acestor teme în viața personală și comunitară. ⁽¹²⁾ - Confecționarea de organizatoare vizuale, precum tabele cronologice, hărți conceptuale sau scheme comparative, pentru a structura și prezenta în mod clar și organizat informații despre nașterea și întruparea Domnului Isus, despre viața și lucrarea Sa, precum și despre învierea Sa. Această activitate îi ajută pe elevi să sintetizeze și să asimileze mai ușor conținuturile studiate. - Extragerea și analizarea informațiilor legate de rolul și implicarea creștinului în diverse medii cotidiene (familie, muncă, comunitate), precum și identificarea diferitelor tipuri de activități sociale și civice în care creștinii sunt implicați.
IX.CS.1.2. Descrierea elementelor care definesc diverse comunități sociale
- Efectuarea unor exerciții practice prin care elevii să recunoască și să descrie trăsăturile esențiale ale diferitelor tipuri de comunități din viața lor: familia, clasa, locul de muncă, grupul de prieteni și altele similare. - Compararea și evidențierea atitudinilor specifice comportamentului creștin în cadrul familiei și în contexte externe, pentru a înțelege continuitatea și adaptarea valorilor creștine în diverse situații sociale. - Selectarea și studierea unor pasaje biblice care reflectă rolul și importanța familiei în cultura poporului evreu, urmată de o comparație între valorile și trăsăturile familiei evreiești tradiționale și cele ale familiilor contemporane.
IX.CS.1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină
- Explorarea și examinarea trăsăturilor fundamentale ale naturii divine, diferențiind între atributele Sale naturale (non-morale) și cele care țin de moralitate. - Realizarea de exerciții prin care elevii identifică rolul Duhului Sfânt în viața omului păcătos, modul în care Duhul Sfânt convinge lumea de păcat și semnificația expresiilor „Cale”, „Adevăr” și „Viață” atribuite lui Hristos. - Identificarea și corelarea pasajelor biblice care abordează mandatul cultural dat omului, precum și sensul și scopul vieții, pentru a evidenția legătura dintre ele.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale religiei iudeo-creștine și a rolurilor acesteia în plan istoric, social și cultural⁽¹¹⁾
- Studierea și compararea diferitelor moduri în care se manifestă credința, luând drept punct de plecare exemple din viața familiei, a școlii și a comunității. - Realizarea de exerciții prin care elevii recunosc trăsăturile de caracter cultivate de Duhul Sfânt în viața credinciosului și identifică moduri practice de aplicare a acestora, utilizând modelele biblice studiate drept exemplu. - Desfășurarea unor activități care să stimuleze reflecția elevilor asupra modului în care își pot aplica personal valorile moral-religioase în viața de zi cu zi.
IX.CS.2.2. Selectarea unor reguli de comportament moral-religios pentru diferite contexte de viață, din perspectiva unor criterii date
- Compararea și corelarea conceptelor de libertate și responsabilitate ale creștinului în raport cu valorile moral-religioase, pentru a evidenția legătura dintre acestea. - Realizarea de exerciții prin care elevii compară valorile personale cu ale celor din jur (colegi, prieteni, părinți, profesori), analizând similitudini și diferențe în privința aspectelor precum libertatea, responsabilitatea, etica muncii și virtuțile creștine. - Crearea de organizatoare vizuale, precum tabele cronologice, hărți conceptuale sau scheme comparative, pentru a structura informațiile legate de dezvoltarea personală, pornind de la modalitățile prin care elevii pot aplica valorile moral-religioase în viața lor.
IX.CS.2.3. Formularea unor opinii personale privind aplicarea normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- <i>Exerciții prin care elevii recunosc și descriu reguli de conduită adecvate diferitelor contexte (școală, familie, societate), având ca reper valorile moral-religioase.</i> - <i>Studierea aspectelor comune ale credinței în diverse religii, prin consultarea unor surse variate de informare, cum ar fi internetul, discuțiile cu reprezentanți ai cultelor sau cu membri ai comunității religioase.</i> - <i>Desfășurarea unor activități menite să stimuleze reflecția asupra aplicării personale și comunitare a normelor moral-religioase, precum bunătatea, stăpânirea de sine, dragostea, scopul vieții și comportamentul autentic, ilustrate prin exemple biblice.</i>

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

IX.CS.3.1. Analizarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor din viața personală⁽¹¹⁾
- <i>Lecturarea și interpretarea unor texte biblice care evidențiază semnificația normelor moral-religioase, cum ar fi bunătatea, stăpânirea de sine, dragostea, scopul vieții și comportamentul autentic, în viața personală și în cadrul comunității.</i>⁽¹¹⁾ - <i>Exerciții prin care elevii recunosc și descriu reguli de conduită corespunzătoare diferitelor contexte, respectând valorile moral-religioase.</i> - <i>Studierea și evaluarea unor exemple de comportamente cotidiene pentru a observa modul în care acestea reflectă sau contravin valorilor creștine.</i>
IX.CS.3.2. Evidențierea elementelor definitorii ale propriei identități religioase
- <i>compararea pasajelor biblice cu texte din literatură pentru a evidenția felul în care sunt prezentate evenimentele religioase, istorice și culturale;</i> - <i>identificarea și analizarea trăsăturilor comune ale diferitelor confesiuni prezente în comunitate;</i> - <i>studierea mesajelor moral-religioase transmise prin diverse surse istorice (documente, cronică, scrisori, biografii) și compararea acestora cu învățăturile din textele biblice.</i>
IX.CS.3.3. Identificarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, prin raportare la valorile moral-religioase
- <i>Lecturarea și analizarea unor texte biblice și literare relevante, pentru a evidenția importanța asumării responsabilităților în cadrul diferitelor grupuri sociale sau comunitare.</i> - <i>Desfășurarea unor activități care să încurajeze elevii să reflecteze asupra modului în care își pot aplica personal valorile moral-religioase în viața de zi cu zi.</i> - <i>Recunoașterea și analizarea normelor moral-religioase pentru a dezvolta și exersa diverse atitudini și comportamente adecvate.</i>

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Argumentarea importanței valorilor religioase pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare⁽¹¹⁾
- <i>Exerciții prin care elevii propun și analizează soluții pentru diverse situații întâlnite în viața personală și comunitară, având ca reper valorile moral-religioase.</i> - <i>Studierea și evaluarea modului în care credința creștină poate ghida comportamentul în diverse situații și contexte de viață, folosind experiențele personale ca punct de plecare.</i> - <i>Descoperirea și compararea elementelor de credință împărtășite de diverse culte din comunitate, cum ar fi sărbători sau valori comune.</i>
IX.CS.4.2. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup prin aplicarea valorilor religioase
- <i>Desfășurarea unor activități practice care să permită explorarea unor aspecte specifice ale vieții religioase din comunitate.</i> - <i>Observarea și compararea elementelor de credință împărtășite de diverse culte din comunitate, cum ar fi valori sau sărbători comune.</i> - <i>Exerciții de comparare a textelor biblice cu cele literare pentru a observa cum sunt prezentate evenimente din viața Mântuitorului, folosind diferite tehnici vizuale și practice, precum tabele, diagrame, glosare sau fișe de lucru.</i>
IX.CS.4.3. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale
- <i>Exprimarea și analizarea aspectelor propriei identități religioase, raportându-le la experiențe din familie, școală și comunitate.</i> - <i>Lecturarea și analizarea unor texte biblice și literare semnificative, pentru a evidenția importanța asumării responsabilităților în cadrul diferitelor grupuri sociale sau comunitare.</i>

- Studierea mesajelor moral-religioase transmise prin diverse surse istorice și forme de expresie și compararea lor cu învățăturile din textele biblice.
- Observarea și compararea trăsăturilor distinctive ale obiceiurilor creștine în raport cu alte tradiții și practici, prin desfășurarea unor activități variate.

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	• Hristos, căpetenia credinței (Hristos – fundamentul credinței; justificarea prin credință; bariere în calea credinței; tenacitatea în credință; trăirea și acționarea prin credință) • Hristos, mântuitorul celor păcătoși Duhul Sfânt, Cel care conștientizează realitatea păcatului; chemarea la mântuire; Hristos – Cel care realizează mântuirea; mântuirea ca har salvator; calea spre mântuire) • Hristos, Cuvântul întrupat (Hristos – Dumnezeu coborât la noi; naștere sau întrupare; revelația deplină; Chipul Dumnezeului nevăzut) • Hristos, Calea, Adevărul și Viața (Hristos – Calea spre Dumnezeu, Adevărul care ne eliberează; Viața care nu are sfârșit)
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate	Creștinul în relație cu sine și cu cei din jur • Creștinul și viața personală (disciplinele spirituale, Roadă Duhului în contrast cu faptele firii, idealuri la care creștinul trebuie să aspire, valori creștine, dorința de creștere spirituală) • Creștinul și familia (valori tradiționale și provocări actuale; familia în planul lui Dumnezeu; sacralitatea familiei; familia – temelia societății) • Creștinul la locul de muncă (munca – virtute, datorie și onoare; creați pentru a ne bucura de lucrarea mâinilor noastre; atitudinea creștinului față de muncă; a-L onora pe Dumnezeu prin munca noastră) • Creștinul și implicarea civică (prezența creștinului în societate; rolul activ în viața comunității; implicarea în activități de voluntariat; ajutorarea celor nevoiași; promovarea păcii și armoniei) • Creștinul în misiune (creștinul în lume, dar ca ambasador al unei alte Împărății; trăirea în lumina veșniciei)
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepția despre: • Dumnezeu • om, scopul și sensul vieții • mântuire • familie, în Creștinism și în alte concepții despre lume și viață (cel puțin două dintre următoarele: Islamism, umanism secular, panteism, new-age, ateism, marxism, postmodernism)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	• Respect sau rebeliune față de autoritate (atitudinea față de părinți, profesori, conducători etc.) • Ascultarea și cinstirea părinților (construirea încrederii în relația părinte-copil) • Onestitate versus ipocrizie (renunțare la trăirea unei vieți duplicitare) • Vorbirea sănătoasă (comunicarea verbală și non-verbală) • Asumarea responsabilității (drepturi și îndatoriri) • Integritate sau compromis (în fața presiunilor, în diferite contexte de viață etc.) • Autodisciplină sau conformare (puterea autodisciplinei, reziliență față de presiunea anturajului) • Luarea deciziilor în viață (alegeri, în căutarea călăuzirii)

CLASA a X-a

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

X.CS.1.1. Identificarea trăsăturilor morale și spirituale ale Domnului Isus Hristos ca model desăvârșit de viață.⁽¹¹⁾
- Studierea textelor biblice care prezintă caracterul și lucrarea lui Hristos ca Ziditor și Cap al Bisericii. - Realizarea unui profil spiritual al lui Hristos și identificarea trăsăturilor de caracter pe care creștinul trebuie să și le dezvolte (supremația lui Hristos în Biserică). - Identificarea unor trăsături moral-spirituale din viața lui Hristos care pot fi utilizate ca exemple de viață.
X.CS.1.2. Analizarea modului în care relația personală cu Hristos și participarea la viața comunității de credință contribuie la formarea identității religioase.
- Analizarea textelor biblice în care este prezentată relația Hristos-discipol ca model de implicare în comunitate. - Redactarea unui jurnal personal: „Ce înseamnă pentru mine să fiu ucenic al lui Hristos?”. - Explicarea conceptelor de relație personală cu Hristos și de interacțiune cu alți membri ai comunității.
X.CS.1.3. Exprimarea apartenenței la comunitatea credincioșilor prin atitudini, comportamente și mărturia personală a credinței
- Elaborarea de proiecte pe grupuri mici cu tema „Eu aparțin de comunitatea de credință pentru că...”. - Realizarea de comparații între atitudinile care ajută comunitatea și cele care împiedică dezvoltarea comunității. - Prezentarea unor exemple de creștini contemporani care trăiesc credința în mod autentic.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS.2.1. Descrierea elementelor care diferențiază viziunea creștină după Evanghelie despre lume și viață de alte religii și curente de gândire⁽¹¹⁾
- Realizarea unor cartoane grafice comparative între valorile centrale ale Creștinismului și cele ale altor religii. - Direcționarea unor dialoguri privind atitudinea creștinului față de pluralismul religios. - Analizarea elementelor distinctive ale credinței creștine după Evanghelie față de alte religii ale lumii (cel puțin două dintre ele).
X.CS.2.2. Compararea principiilor morale și spirituale ale Creștinismului cu cele promovate de alte religii
- Identificarea diferențelor dintre principiile morale și spirituale ale Creștinismului față de cele promovate de alte religii. - Participarea la discuții pe tema influenței religiei creștine în epoca post-modernă. - Explicarea într-un mesaj de tip email a modului în care religia influențează alimentația, îmbrăcămintea și comportamentul social.
X.CS.2.3. Argumentarea importanței respectului față de libertatea religioasă și a dialogului între oameni de credințe diferite
- Analizarea unor texte biblice despre respectul și dragostea față de aproapele. - Realizarea unui proiect cu tema „16 Mai, ziua libertății religioase”. - Participarea la dialoguri cu persoane de credințe diferite pe tema libertății religioase.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

X.CS.3.1. Identificarea factorilor care pot influența deciziile morale ale tinerilor în viața de zi cu zi.⁽¹¹⁾
- Studiu de caz: „Tânărul creștin, între presiunea grupului, tentațiile de zi cu zi și atașamentul față de valorile creștine”. - Identificarea modurilor de protejare a valorilor creștine în fața influențelor externe care ar putea duce la luarea deciziilor greșite. - Analizarea valorilor moral-religioase din viața martirilor creștini din închisorile comuniste.
X.CS.3.2. Aplicarea principiilor Scripturii în luarea deciziilor în plan personal, profesional, comunitar, etic
- Scrierea unui jurnal reflexiv intitulat: Alegerile personale în lumina Cuvântului lui Dumnezeu.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- Participarea la dialoguri cu profesioniști din diverse domenii pe tema „Cum m-au influențat valorile creștine în luarea deciziei cu privire la profesie”. - Explicarea modului în care principiile Scripturii mai au valabilitate în deciziile din plan profesional.
X.CS.3.3. Evaluarea modului în care deciziile bazate pe credință pot contribui la formarea unui caracter moral, integru
- Analiza critică a unei dileme morale din perspectiva principiilor biblice. - Argumentarea rolului pe care îl au practicarea valorilor creștine în formarea caracterului integru. - Justificarea deciziilor bazate pe credință pentru cei care s-au împotrivit regimurilor represive.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Recunoașterea valorilor creștine care favorizează unitatea, respectul și cooperarea între oameni.⁽¹¹⁾
- Organizarea unei dezbateri: „Cum pot contribui la construirea unei comunități unite prin respect și dragoste?”. - Scrierea unui articol sau mesaj de promovare a valorilor biblice în societate. - Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine.
X.CS.4.2. Implicarea în activități de slujire și voluntariat ca expresie a dragostei față de aproapele.
- Planificarea unei acțiuni de ajutorare a persoanelor aflate în nevoie (vizită la un centru social) și detalierea activităților care se vor desfășura. - Conceperea unor proiecte sociale de implicare pentru o anumită perioadă de timp în mijlocul unei comunități defavorizate (efectuarea temelor cu copii care provin din medii defavorizate). - Exerciții de elaborare în grup a unor reguli de implicare în slujirea semenilor.
X.CS.4.3. Evaluarea consecințelor lipsei de respect și toleranță față de valorile religioase și morale ale celorlalți.
- Explicarea consecințelor intoleranței religioase asupra relațiilor de la nivelul societății. - Formularea unui studiu de caz din punct de vedere al intoleranței religioase și imaginarea unui scenariu de rezolvare a situației pe baza deciziilor fundamentate pe credință. - Conceperea unei strategii de toleranță față de o comunitate religioasă minoritară ca exemplu de excelență în viața de credință.

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	• Hristos, Capul Bisericii (supremația lui Hristos în Biserică; direcția dată de Hristos Bisericii; datoria Bisericii de a trăi în supunere și ascultare de Hristos) • Hristos, Ziditorul Bisericii (jertfa lui Hristos – temelia necesară și suficientă pentru zidirea Bisericii; Hristos – pacea noastră; rolul lui Hristos în desăvârșirea credincioșilor etc.) • Hristos, unicul mijlocitor între Dumnezeu și oameni (justificarea omului înaintea lui Dumnezeu; reconcilierea omului cu Dumnezeu) • Hristos și promisiunea revenirii Sale (iubirea lui Hristos pentru Biserică; pregătirea Bisericii pentru revenirea lui Hristos)
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și în societate	Sistemul de valori în Biserica Primară • Viața fundamentată în mesajul Scripturii (învățătura Apostolilor) • Relații puternice în interiorul Bisericii (legătura frățască) • Prețuirea Lucrării lui Hristos (Frângerea pâinii) • Viața în dependență de Dumnezeu (rugăciune)
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepția despre: • Cunoaștere • Autoritate și ascultare • Dragoste • Posesiuni și prosperitate

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Domenii de conținut	Conținuturi
	în Creștinism și în alte concepții despre lume și viață (cel puțin două dintre următoarele: Islamism, umanism secular, panteism, new-age, ateism, marxism, postmodernism)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	• Temerea de Dumnezeu sau frica de oameni (începutul înțelepciunii) • Disciplină și perseverență pentru excelență - antidot pentru mediocritate • Altruismul versus promovarea eului • Implicare activă contrapondere la tendința de izolare, singurătate (participare la viața bisericii) • Iertarea deplină sau păstrarea resentimentelor • Aspirațiile omului și planul lui Dumnezeu (rolul încercărilor, suferinței) • Anturajul și puterea lui de influență (comunitatea creștină, grupul de tineri) • Comunitatea credincioșilor ca spațiu al excelenței morale

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XI.CS.1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte din viață ⁽¹¹⁾
- Studiu de caz: „Importanța identității religioase, la nivel individual și al comunității în exercitarea unor atribuții de serviciu. Tentația de a fi mai indulgent cu cei care au aceeași identitate religioasă.” ⁽¹²⁾ - Participarea la slujbele bisericii sau la activități din cadrul bisericii și realizarea unui eseu legat de credința creștină. - Realizarea unei reviste școlare cu tematică religioasă care să cuprindă momente din viața personală (mărturii, implicări în activități de voluntariat, etc.).
XI.CS.1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale
- Vizualizarea unor opere de artă cu temă biblică ce își au sursa în cunoașterea lui Dumnezeu prin Sfânta Scriptură. - Exprimarea părerilor personale în eseu /compunere despre anumite opere de artă religioase. - Realizarea unor excursii la muzee/mănăstiri/catedrale.
XI.CS.1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
- Analizarea unor texte cu temă religioasă din literatura română și compararea cu aceleași teme descrise în texte biblice („Divina Comedie” a lui Dante, „Crimă și pedeapsă” a lui Dostoievski). - Coroborarea unor texte biblice cu evenimente/întâmplări din istorie. - Audiții muzicale ale unor piese cu tematică religioasă.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XI.CS.2.1. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale ⁽¹¹⁾
- Realizarea de cartioane grafice în care să fie prezentate în paralel valorile creștinismului în comparație cu alte religii ale lumii și prezentarea lor într-o expoziție la clasă. ⁽¹²⁾ - Inițierea unor proiecte de voluntariat pentru persoane cu dizabilități (activități sportive, craft, creații plastice). - Dezbateri pe tema Pro-Viață legate de problema avorturilor.
XI.CS.2.2. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- Intervievarea unei persoane de altă cultură sau religie ca parte a înțelegerii contextului cultural actual - Vizionarea de filme cu tematică religioasă. (The Chosen) - Sesiune de întrebări și răspunsuri cu un pastor/ preot pe o temă de interes actual pentru adolescenți și tineri (familia, modalități de evitare a faptelor ce rănesc pe cei din jur, etc.).

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

XI.CS.3.1. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile personajelor biblice și a altor persoane marcante din istoria creștinismului, ca modele și repere demne de urmat ⁽¹¹⁾
- Studiul vieții unui personaj biblic pentru a înțelege resorturile din spatele deciziilor luate. ⁽¹²⁾ - Studiu de caz: personaje biblice pozitive - personaje biblice negative. - Dezbateri: „Rolul creștinului în politică”.
XI.CS.3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor

- Mărturisirea credinței în mod public (în cadrul unei slujbe de duminică la biserică, la clasă, în cadrul unui grup).
- Exprimarea responsabilității financiare prin contribuții financiare la biserică (zeciuală).
- Participarea la activități de evanghelizare cu membrii bisericii (cântece, poezii, versete, mărturii).

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XI.CS.4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele creștine ⁽¹¹⁾
- Realizarea unui târg de produse cu ocazia Sărbătorii Roadelor (implicare activă cu produse).⁽¹²⁾ - Jocuri de „ice-breaking” în cadrul grupurilor de clasă/ școală duminicală. - Colectare de haine și alimente pentru diferite cauze (cămine de bătrâni, centre de refugiați, etc.).
XI.CS.4.2. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității
- Dezbateri pe tema: „Mediul on-line ne ține captivi”. - Realizarea unor desene, folosind tehnici diverse, cu accent pe valorile etice și expunerea lor într-o expoziție la clasă. - Prezentarea unor scenete prin care se încurajează participarea la viața bisericii.

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	• Dumnezeu și Isus Hristos • Isus Hristos – lucrarea de mântuire • Formarea Bisericii și premisele dezvoltării • Rolul ucenicilor în Biserică și în societate ca urmași ai lui Hristos • Creștinismul după modelul lăsat de Isus Hristos
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și în societate	• Cunoașterea atributelor lui Dumnezeu, modalitatea de a avea valori personale solide • Relațiile din Trinitate ca model de raportare la semenii • Dumnezeu, inițiatorul reconcilierii cu omul, un model de reconciliere interumană • Asumarea propriei identități ca urmare a cunoașterii lui Dumnezeu
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	• Asemănări și diferențe între creștinism și alte religii monoteiste • Înțelegerea creației ca mod de a-l descoperi pe Dumnezeu • Interacțiuni cu străinii în revelația scrisă, Biblia • Concepția creștină despre lume și viață în disonanță cu alte concepții
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	• Virtuțile creștine descoperite și asumate la nivel personal • Promovarea normelor moral-religioase în societate • Menținerea echilibrului emoțional și spiritual în mijlocul presiunilor sociale sau a discriminării pe teme religioase • Slujirea aproapelui • Cum îmi manifest dragostea față de Dumnezeu și de aproape • Personalități care au modelat lumea prin norme religioase • Asumarea rolurilor în familie, în biserică și în societate

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XII.CS.1.1. Evidențierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte din viață ⁽¹¹⁾
- Eseu „De ce cred ceea ce cred?” – Redactarea unui eseu argumentat biblic privind formarea și consolidarea propriei credințe. - Dezbateri „Identitatea creștină – tradiție sau alegere personală?” – Analizarea influenței tradiției și a deciziilor personale în conturarea identității creștine. - Interviu cu un membru al comunității – Realizarea unui interviu despre modul în care experiențele de viață formează identitatea de credință.
XII.CS.1.2. Exprimarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal.
- Studii de caz privind decizii etice – Analizarea unor situații morale concrete pentru a înțelege impactul valorilor biblice asupra alegerilor personale. - Portofoliu cu personaje biblice – Realizarea unui portofoliu despre decizii biblice importante și consecințele lor asupra comunității. - Chestionar despre valori biblice – Crearea și aplicarea unui chestionar privind influența valorilor biblice în deciziile cotidiene ale colegilor.
XII.CS.1.3. Argumentarea rolului modelelor de viață creștină pentru împlinirea personală și integrarea socială.
- Prezentare multimedia „Biblia și tinerii de astăzi” – Realizarea unei prezentări despre relevanța principiilor biblice în viața tinerilor contemporani. - Activitate de voluntariat și jurnal – Participarea la acțiuni caritabile urmate de redactarea unui jurnal reflexiv despre experiență. - Concurs de eseuri – Scrierea unui eseu argumentativ privind modalitățile de mărturisire a credinței în societate.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XII.CS.2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățăturilor de credință proprii ⁽¹¹⁾
- Observarea unei slujbe de duminică – Realizarea de note de teren privind elementele formale și doctrinare. - Afiș „Elementele închinării după Noul Testament” – Crearea unui afiș explicativ despre practicile de închinare prezentate în Noul Testament. - Tabel comparativ rugăciuni/cântări – Compararea diverselor forme de rugăciuni și cântări folosite în biserică.
XII.CS.2.2. Formularea unor opinii religioase morale cu privire la confesiunile creștine, prin raportare la credința proprie
- Proiect „Rugăciunea în diferite religii” – Investigarea și prezentarea modurilor de practicare a rugăciunii în contexte religioase variate. - Dezbateri despre „Cina Domnului” – Analizarea asemănărilor și deosebirilor la diferite confesiuni creștine privind Cina Domnului. - Prezentare PowerPoint – Realizarea unei prezentări despre modul de celebrare a marilor sărbători în culturi diferite.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

XII.CS.3.1. Evaluarea deciziilor personale în perspectiva dezvoltării atitudinilor și comportamentelor creștine ⁽¹¹⁾
- Studiu de caz „Ce aş face dacă...?” – Analizarea unor situații etice reale pentru dezvoltarea responsabilității personale. - Reflecție biblică despre Decalog – Redactarea unui text privind aplicarea actuală a poruncilor biblice în viața de zi cu zi. - Dezbateri despre familia tradițională – Discuție argumentată despre provocările contemporane în raport cu valorile familiei creștine.
XII.CS.3.2. Justificarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca surse de reziliență
- Brainstorming „10 soluții biblice” – Identificarea și prezentarea unor soluții biblice pentru probleme actuale ale tinerilor. - Campanie online anticonsumism – Realizarea unei campanii digitale cu mesaje și versete biblice pentru combaterea consumismului. - Discuție ghidată despre rețelele sociale – Reflectarea asupra perspectivei creștine privind utilizarea responsabilă a platformelor sociale.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Proiectarea unor modele creștine de manifestare a comportamentelor și atitudinilor religioase ⁽¹¹⁾
- Acțiune de voluntariat – Organizarea unei activități de ajutorare comunitară pentru promovarea solidarității creștine. - Campanie „Unitate prin Diversitate” – Realizarea unei campanii școlare pentru promovarea respectului față de diversitatea religioasă. - Album foto solidaritate – Crearea unui album foto cu exemple de ajutor și cooperare în comunitate.
XII.CS.4.2. Generarea de idei și proiecte personale care promovează respectarea valorilor religioase și incluziunea socială
- Proiect „O zi de slujire în comunitate” – Planificarea și realizarea unui proiect practic de ajutorare în comunitate. - Jurnal de reflecție – Scrierea unui jurnal despre experiențele trăite în activitățile de sprijinire a altora. - Scenetă „Samariteanul milostiv – azi” – Realizarea unei scenete care transpune parabola biblică în context contemporan.

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	• Cuvântul lui Dumnezeu – izvor al revelației și al călăuzirii spirituale. • Persoana și lucrarea Domnului Isus Hristos – model suprem de slujire, ascultare și iubire jertfitoare. • Mântuirea prin har, prin credință – semnificație, trăire și mărturisire personală. • Rolul Duhului Sfânt în viața creștinului – călăuzire, sfințire și întărire în credință. • Rugăciunea și închinarea – expresii ale comuniunii personale cu Dumnezeu. • Hristos ca sursă de reziliență, speranță și transformare interioară.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Domenii de conținut	Conținuturi
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și în societate	• Identitatea religioasă – apartenența la Trupul lui Hristos și conștientizarea valorilor comunității de credință. • Participarea la viața Bisericii: botezul, Cina Domnului, rugăciunea colectivă și mărturia comunitară. • Familia creștină – context de formare spirituală și de transmitere a credinței. • Etica relațiilor în familie, școală și societate – iubire, respect, iertare, responsabilitate. • Implicarea credinciosului în viața comunității – slujire, voluntariat, solidaritate și misiune. • Mărturisirea credinței în contexte socio-culturale diverse – curaj, discernământ, bucurie.
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	• Diversitatea religioasă în context global – înțelegerea și respectarea diferențelor. • Elemente esențiale ale marilor religii: iudaism, islam, hinduism, budism. • Forme de exprimare religioasă – rugăciune, cult, simboluri, sărbători. • Confesiunile creștine – valori comune și aspecte distinctive. • Dialogul interconfesional și interreligios – respect reciproc, cunoaștere și cooperare. • Analiza critică a pluralismului religios în raport cu identitatea creștină personală. • Rolul credinței proprii în relațiile interculturale și interreligioase.
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	• Aplicarea valorilor religios-morale în decizii personale și sociale. • Etica creștină față de viață – protejarea demnității umane, apărarea celor vulnerabili. • Probleme actuale: violența, avortul, eutanasia, dependențele, relațiile digitale. • Utilizarea responsabilă a resurselor și a tehnologiei – dimensiunea morală a progresului. • Comportamente și atitudini creștine în fața suferinței, încercării și incertitudinii. • Speranța creștină și perspectiva escatologică – viața veșnică, judecata, promisiunea unui cer nou și pământ nou. • Implicarea în proiecte de solidaritate și incluziune socială – credința manifestată prin fapte.

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- ▷ Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- ▷ Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- ▷ Lectura explicativă și interpretarea textului biblic – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- ▷ Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei iudeo-creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- ▷ Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- ▷ Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- ▷ Dezbateri de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- ▷ Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- WebQuest religios – Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- Crearea de conținut digital – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un prezbiter/localnic implicat în comunitate.
- Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.

- Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii cu tematică spirituală, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- Tururi virtuale și realitate augmentată – Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase (ex. Mormântul Sfânt, Muntele Sinai, Catedrala Notre-Dame).
- Proiecte colaborative online – Elevi din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o datorie de administrator și apărător al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi respectul față de creație ca formă de iubire și ascultare față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina Religie, pot fi utilizate următoarele metode:

• **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind aplicația BCER sau fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: echilibrul, ajutorarea, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia din perspectivă creștină.

• **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Biblie și din Scrierile Patristice, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre sfințirea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi creștinește într-un mod responsabil față de mediu?”

• **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 19 sau 24 și pot recita aceste texte sacre în mijlocul naturii și dezvoltă un sentiment de recunoștință pentru tot ce îi înconjoară. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei și se pot gândi la relația dintre creație, om și Dumnezeu.

• **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului responsabil ecologic”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate față de creație”, etc.

• **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grijă față de natură?”, „Cum se împacă dezvoltarea cu sfințenia?”, „De ce consumerismul este o problemă spirituală cu efecte asupra mediului?”, etc. prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: prezbiteri-pastori, diaconi, profesori universitari, misionari, ecologiști creștini etc.

• **Învățarea prin implicare în comunitate (Service learning religios)**

Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Echilibrul începe cu o inimă mulțumitoare” etc.), organizarea unei ieșiri în natură unde prin rostirea de rugăciuni să mulțumească pentru toată creația și să mijlocească pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, în care își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, în care să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană și în care să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (între 10-15 teme, la nivelul fiecărei clase) de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi sau a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Creștinul – ucenic al lui Isus Hristos” (clasa a IX-a), „Creștinul – urmaș al lui Isus Hristos” (clasa a X-a), „Identitate și mărturie creștină în lume” (clasa a XI-a), „Devenire și împlinire prin asumarea valorilor creștine” (clasa a XII-a);
- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe: aspecte de învățătură creștină („Hristos – Calea, Adevărul și Viața”), aspecte de istoria religiilor („Religiile lumii: valori și aspecte specifice”), aspecte de morală religioasă aplicată („Creștinismul și provocările lumii contemporane”), aspecte de viață comunitară („Comunitatea religioasă – identitate, coresponsabilitate și bucuria proclamării”).

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional (texte biblice și scrieri referitoare la viața unor personaje biblice proeminente sau a unor personalități recunoscute), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: • Geneza 1–2 – creația omului după chipul lui Dumnezeu;
- Psalmul 139 – valoarea și unicitatea persoanei;
- Ioan 14:6 – Isus Hristos, Calea, Adevărul și Viața;
- Matei 6:33 – prioritățile vieții spirituale;
- Romani 12:1–2 – transformarea prin înnoirea minții;
- Efeseni 2:8–10 – mântuirea prin har;
- Filipeni 2:5–11 – modelul smereniei lui Hristos.
- repere teologice și devoționale evanghelice: • Martin Luther – Despre libertatea creștinului (Sola Scriptura, Sola Fide);
- John Wesley – reflecții despre sfințirea practică;
- A. W. Tozer – Cunoașterea Celui Preasfânt;
- Billy Graham – texte și reflecții despre chemarea la mântuire;
- Nicolae Moldoveanu – mărturii și cântări despre credință și ascultare.

Clasa a X-a

- repere biblice: • Ioan 15:13–15 – prietenia cu Hristos;
- Filipeni 2:6–11 – smerenia și slujirea;
- Coloseni 1:15–20 – Hristos, chipul lui Dumnezeu nevăzut;
- Fapte 2:42–47 – viața comunității creștine;
- Ioan 17:21 – unitatea spirituală a credincioșilor;
- Efeseni 5:21–33; Coloseni 3:18–21 – viața de familie creștină.
- repere evanghelice: • Dietrich Bonhoeffer – Viața împreună (comunitatea credincioșilor);
- Charles Spurgeon – predici despre credință și viața de rugăciune;
- Watchman Nee – Omul lăuntric și omul din afară;
- Oswald Chambers – Totul pentru gloria Lui (devotament personal).

Clasa a XI-a

- repere biblice: • Fapte 1:8 – misiunea și mărturia creștină;
- Matei 28:18–20 – Marea Trinitate;
- 1 Corinteni 12 – darurile spirituale;
- Ioan 17:21 – unitatea în Duhul;
- Efeseni 4:11–16 – slujirea în trupul lui Hristos.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- repere evanghelice:: • Hudson Taylor – jurnale misionare (credință și dependență de Dumnezeu);
- Corrie ten Boom – mărturii despre iertare și suferință;
- Richard Wurmbrand – Cu Dumnezeu în subterană;
- A. W. Tozer – reflecții despre viața în Duhul Sfânt.

Clasa a XII-a

- repere evanghelice: • Matei 25:14–30 – pilda talanților;
- 1 Petru 4:10 – slujirea în har;
- Matei 6:25–34 – încrederea în providența lui Dumnezeu;
- Romani 8:28 – planul suveran al lui Dumnezeu;
- 1 Corinteni 15 – speranța învierii;
- 2 Timotei 4:7–8 – alergarea credinței.
- repere evanghelice: • Billy Graham – reflecții despre slujirea creștină și integritate;
- John Stott – Crucea lui Hristos (responsabilitate și sacrificiu);
- Emil Bartoș – texte despre teologia practică evanghelică;
- Wiersbe Warren – comentarii devoționale asupra epistolelor pauline.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoi de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Colțuri de liniște și reflecție – spații special amenajate în clasă (cu versete biblice, cu citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- Cabinetul de religie/Atelier de creație religioasă – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Lăcașul de cult și centrele educative de lângă acesta, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (diferite locuri din Ierusalim, muzee, biserici din perioada biblică), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile credincioșilor consacrați, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproape sau față de mediu.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente din Biblie, istoria Bisericii, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Scrierea duhovnicească – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului” sau „Meditația zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- IA oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc IA.
- IA sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi IA pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar și în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic, tradiția creștină și reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie în acest context evaluarea prin teste grilă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin alegeri de tip grilă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Pregătirea pentru evaluarea la religie prin teste grilă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care testele grilă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu teste grilă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termeni apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat, pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării.

1. Învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări
2. Învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare
3. Învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor
4. Învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concept
5. Învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic
6. Învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor
7. Învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi
8. Învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) – acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe/postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Pînzaru Andrei	Profesor	Asociația Real Alma, Brașov, Brașov
Murza Daniela-Camelia	Profesor	Școala Primară Româno-Finlandeză, Brașov, Brașov
Lela-Holban Virginia	Profesor	Școala Gimnazială "Rut", București, Sectorul 5
Negoiu Cătălin	Profesor	Școala Gimnazială Strejnicu, sat Strejnicu, com. Tîrgșoru Vechi, Prahova

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI⁽¹⁵⁾

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Dobrin Emanuel	Asistent Universitar	Institutul Teologic Creștin după Evanghelie "Timotheus" din București, București, Sectorul 2	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Răzvan-Ionuț NEAGU	Vicepreședinte	Responsabil învățământ BCER	Responsabil cult

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Creștin după Evanghelie, TC, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Evanghelic C. A.

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările

Curriculum für das Fach Religion – evangelisch A. B., das für
die Klassen der Gymnasialstufe im Rahmen des Gemeinsamen
Pflichtbereichs TC

Programa școlară în limba română
Programa școlară în limba germană

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 9
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Evanghelic C. A.*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul Evanghelic C. A.**, aplicabilă pentru clasele din învățământul liceal, în cadrul Trunchiului comun (TC), forma de învățământ cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026–2027. Conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, disciplina are o alocare săptămânală de o oră în clasele a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a, fiind parte integrantă a trunchiului comun (TC).

Programa școlară este elaborată în concordanță cu:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;
- Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național*, aprobate prin OME nr. 3239/2021;
- *Profilul de formare al absolventului*, aprobat prin OME nr. 6731/2023.

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare a competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie – cultul evanghelic C. A.

Disciplina contribuie la dezvoltarea integrală a personalității elevului, cultivând dimensiunile cognitive, afective și volitive ale credinței. Ea oferă elevilor repere pentru cunoașterea de sine, pentru înțelegerea sensului vieții și pentru orientarea morală în societatea contemporană. Prin studiul Religiei, elevii sunt invitați să descopere semnificația credinței ca dimensiune fundamentală a identității umane, să reflecteze asupra relației dintre om, lume și Dumnezeu și să aplice valorile creștine în viața personală, comunitară și profesională.

Programa pune accent pe dezvoltarea competențelor de gândire critică, de comunicare și de dialog, inclusiv în orizont interconfesional și interreligios. Elevii învață să interpreteze fenomenele religioase și culturale într-o perspectivă reflexivă și argumentată, să manifeste toleranță, solidaritate și respect față de diversitatea de credințe și convingeri și să se raporteze responsabil la propria tradiție confesională și la tradițiile celorlalți.

Disciplina Religie valorifică achizițiile formate în ciclurile primar și gimnazial, unde elevii au dobândit noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La nivel liceal, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Disciplina este complementară cu aria socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății și are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, artele, științele sociale și educația pentru cetățenie democratică.

Conținuturile învățării sunt organizate în șapte domenii tematice – *Omul; Lume și responsabilitate; Biblia; Dumnezeu; Isus Hristos; Biserica și bisericele; Religiiile și confesiunile* – care oferă o perspectivă integrată, teologică, etică și culturală asupra existenței umane, în acord cu specificul confesiunii evanghelice C.A.

Programa este construită potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Setul de competențe generale este comun întregului ciclu liceal și se focalizează pe patru axe majore:

- exprimarea identității religioase la nivel personal și comunitar în diferite contexte de viață;
- valorizarea coerentă și bine informată a diversității confesionale, religioase și a convingerilor de viață;

- luarea de decizii responsabile în viața personală și comunitară, în acord cu valorile religios-moral; colaborarea cu ceilalți pentru promovarea conviețuirii pașnice și a solidarității în societate, în respectul valorilor religioase ale fiecărei persoane.

Din aceste competențe generale derivă competențele specifice, diferențiate pe fiecare an de studiu (clasele a IX-a – a XII-a) și formulate în corelație cu domeniile de conținut. Competențele specifice reprezintă etape intermediare în dobândirea competențelor generale, reflectând progresia de la nivelul de familiarizare și recunoaștere, la nivelul de analiză, evaluare critică și asumare responsabilă.

Exemplele de activități de învățare propuse în programă ilustrează modalități variate de lucru – studiu de text, dezbateri, proiect, joc de rol, analiză de caz, investigație, activități de serviciu în folosul comunității – care facilitează formarea și exersarea competențelor specifice. Ele au caracter orientativ și oferă cadrelor didactice libertatea de a le adapta, de a le completa sau de a le înlocui, în funcție de contextul concret al clasei, de resurse și de nevoile elevilor.

Conținuturile învățării reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa propune o ofertă curriculară echilibrată, care include aspecte de învățătură creștină, reflecție etică aplicată, dialog interreligios și intercultural, precum și dimensiunea implicării responsabile în viața comunității.

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru organizarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă, raportate la competențele urmărite. Se încurajează utilizarea metodelor active și interactive, a resurselor digitale, a învățării prin proiecte și a colaborării cu comunitatea locală și cu celelalte confesiuni creștine.

Cadrelor didactice sunt încurajate să planifice demersul educațional pe baza competențelor, să adapteze activitățile la particularitățile de vârstă și la specificul fiecărei clase, și să utilizeze metode diversificate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei în sistemul național de învățământ, programa școlară pentru disciplina Religie – cultul evanghelic C.A. se racordează la un set de elemente comune pentru toate cultele recunoscute, care au dreptul de a preda propria religie în școală: structura de competențe generale, o parte a competențelor specifice, exemple de activități de învățare și repere metodologice generale. Listele complete de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate în mod particular de fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru propria tradiție teologică și eclezială, în acord cu prevederile legale și cu respectarea libertății religioase.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1 <i>Definirea trăsăturilor propriei identități religioase</i>
• Elaborarea unui portret personal privind identitatea religioasă, sub forma unui pliant sau poster. • Construirea unei fișe de prezentare a parcursului religios personal. • Identificarea și explicarea elementelor arhitecturale și simbolice ale unei biserici evanghelice, în cadrul unei vizite. • Compararea rugăciunii „Tatăl nostru” cu rugăciunea evreiască a celor optsprezece cereri, pentru evidențierea asemănărilor interreligioase.
CS 1.2 <i>Explicarea semnificației conceptelor-cheie ale credinței evanghelice în diferite contexte de viață</i>
• Realizarea unei hărți mentale privind conceptul „Creat de Dumnezeu”. • Analizarea unor texte biblice în cadrul unei discuții de grup pentru clarificarea conceptelor centrale. • Construirea unei axe cronologice care prezintă momente esențiale din viața lui Isus.

CG 2 Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1 <i>Diferențierea modurilor de exprimare ale credinței și spiritualității în comunitățile creștine</i>
• Parcurgerea unui circuit de învățare cu stații tematice privind diferite forme de adresare către Dumnezeu. • Realizarea unei cercetări ghidate pe internet privind apariția și dezvoltarea bisericilor creștine. • Analizarea structurii și desfășurării unei slujbe religioase.
CS 2.2 <i>Analizarea conexiunilor istorice și teologice dintre religiile monoteiste</i>
• Elaborarea, în perechi, a unui tabel comparativ privind cărțile biblice și conținuturile acestora. • Realizarea unei analize de grup asupra unor texte relevante din tradițiile monoteiste. • Argumentarea semnificațiilor unor parabole, în cadrul unei discuții structurate.

CG 3 Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1 <i>Dezvoltarea unei decizii în privința unei probleme etice relevante pentru propria persoană</i>
• Formularea unei poziții personale privind protecția animalelor, pe baza discuțiilor de grup și a unor pasaje biblice. • Compararea stereotipurilor de gen prin aplicarea metodei Placemat. • Analizarea unui studiu de caz referitor la xenofobie.
CS 3.2 <i>Planificarea unui proiect social sau moral în baza valorilor creștine</i>
• Realizarea unui pliant informativ despre o biserică locală. • Planificarea unui proiect de prevenire a discriminării în mediul școlar sau comunitar.

CG 4 Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**CS 4.1** *Evaluarea semnificației colaborării ecumenice și interreligioase în comunitatea locală*

- Realizarea unei analize comparative a unor texte biblice și extrabiblice privind cooperarea interreligioasă.
- Identificarea asemănărilor și diferențelor confesionale, în cadrul unei vizite la o biserică de altă confesiune.
- Analizarea unui material video/film despre cultura memoriei.

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi clasa a IX-a
1. Om 1.1; 1.2 3.1	Ce este omul? 1. În căutarea propriei identități 2. Oameni și animale: asemănări, diferențe, nevoi 3. Omul și Dumnezeu 4. Cine e omul? Cine sunt eu? Propria socializare religioasă
2. Lume și responsabilitate 1.2; 2.1, 3.1, 4.1	Iubirea 1. Ce este iubirea? 2. Ce zice Biblia despre iubire? 3. Fete și băieți 4. Parteneriat și căsătorie 5. Dependență
3. Biblia 1.1, 2.2, 4.1	Proiect: Biblia 1. Apariția Bibliei 2. Cărțile și conținuturile sfintelor scripturi în religiile monoteiste 3. Conținutul Bibliei 4. Texte despre creație 5. Evangheliile sinoptice
4. Dumnezeu 1.2; 2.1, 2.2	Dumnezeu 1. Întrebând despre Dumnezeu 2. Cine este Dumnezeu? 3. Cum acționează Dumnezeu?
5. Isus Christos 1.2; 2.2	Calea lui Isus 1. Ce știm despre Isus? 2. Botezul lui Isus 3. Parabole și minuni 4. Patimile și Paștele
6. Biserica și bisericile 1.1; 1.2; 2.1 3.2, 4.1	Biserica 1. Întemeierea bisericii creștine 2. Biserica din orașul nostru 3. Alte biserici creștine din zonă 4. Slujba religioasă 5. Biserica – o comunitate de credincioși
7. Religii și confesiuni 1.1; 2.2 3.1; 4.1	Evrei și creștini 1. Iudaism și creștinism – ce au în comun? 2. Antisemitismul și ostilitatea față de evrei – din punct de vedere istoric 3. Antisemitismul și ostilitatea față de evrei – azi 4. Promovarea culturii memoriei

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**CS 1.1** *Recunoașterea trăsăturilor propriei identități religioase în diferite contexte de viață.*

- Descrierea experiențelor religioase personale relevante, sub forma unui jurnal de reflecție.
- Selectarea unor momente semnificative din viața proprie și prezentarea lor într-o linie a timpului.
- Clasificarea influențelor familiale, culturale și comunitare asupra identității religioase, utilizând o hartă conceptuală.
- Compararea propriilor convingeri religioase cu cele ale unui coleg, în cadrul unui interviu în perechi.
- Analizarea unor situații cotidiene pentru recunoașterea modului în care identitatea religioasă influențează deciziile.
- Completarea unei diagrame Venn privind elementele comune și distincte ale identității religioase personale și ale unei tradiții creștine studiate.
- Redactarea unei mini-autoprezentări („Cine sunt eu în raport cu credința?”) pentru un portofoliu personal.
- Observarea și descrierea simbolurilor religioase din mediul apropiat (acasă, școală, comunitate).
- Analizarea unui material vizual (imagini, videoclip scurt) pentru identificarea elementelor identității religioase reprezentate.

CS 1.2 *Ilustrarea semnificației conceptelor-cheie ale credinței evanghelice în situații concrete de zi cu zi*

- Elaborarea unui afiș privind propriile capacități și modalități de acțiune
- Realizarea unui joc de rol sau bibliolog în echipă pe baza unor texte biblice
- Crearea unor benzi desenate în cadrul lucrului pe grupe.
- Analizarea unui conflict cotidian și formularea unor soluții inspirate biblic prin joc teatral.
- Vizionarea unui documentar urmată de redactarea unei compuneri și de o discuție ghidată.
- Realizarea unei cercetări în perechi privind darwinismul.
- Exprimarea opiniilor privind suferința prin metoda „barometrul de opinie”.
- Construirea unei hărți mentale sau a unei cronologii cu etapele importante din viața lui Isus.
- Analizarea, în echipă, a unor fragmente despre Isus, folosind imagini statice drept suport.
- Realizarea unor interviuri cu reprezentanți ai bisericii, în cadrul unei întâlniri organizate.
- Compararea unor sure cu texte din Vechiul și Noul Testament.

CG 2 Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**CS 2.1** *Compararea modurilor de exprimare ale credinței și spiritualității în diferite comunități creștine*

- Vizionarea unui documentar despre Big Bang urmată de redactarea unei compuneri și de o discuție științifico-religioasă.
- Realizarea unei cercetări pe internet privind darwinismul.
- Argumentarea propriilor opțiuni prin metoda celor patru colțuri.
- Analizarea, în echipe, a caracteristicilor specifice ale relatărilor biblice despre creație și compararea acestora cu mituri din alte religii.
- Analizarea știrilor și lucrul în echipe privind tema „Răul”.
- Interpretarea poveștii lui Amos în perechi.
- Studierea cărții Iov în echipe, realizarea unui afiș și desfășurarea unei discuții Fishbowl.
- Exprimarea opiniilor privind suferința prin metoda „barometrul de opinie”.
- Realizarea unei cercetări despre biserică în urma unui impuls dat de profesor

CS 2.2 *Compararea elementelor istorice și teologice fundamentale dintre religiile monoteiste*

- Redactarea unei compuneri imaginative: „Dacă aş fi Pavel astăzi şi ar trebui să vorbesc despre înviere...”.
- Vizionarea unui film despre Islam urmată de lucrul în echipe asupra unor aspecte ale religiei.
- Analizarea surselor despre milă şi dreptate.
- Elaborarea unei diagrame Venn în perechi şi formularea unor opinii privind dialogul interreligios.

CG 3 Adoptarea unor decizii responsabile privind viaţa personală şi comunitară, în concordanţă cu valorile religios-morale

CS 3.1 *Argumentarea unei decizii etice în faţa unei dileme relevante pentru propria persoană*

- Completarea individuală a „firului vieţii”, folosind carduri de impuls pentru reflecţie.
- Realizarea unui joc de rol sau bibliolog privind o dilemă etică.
- Crearea unor benzi desenate în grupuri pentru ilustrarea dilemei.
- Aplicarea teatrului Forum pentru analiza unei situaţii morale.
- Analizarea unei ştiri şi lucrul în echipe pe tema „Răului”.

CS 3.2 *Conceperea unui proiect social sau moral în baza valorilor creştine raportat la nevoile comunităţii şi resursele disponibile*

- Organizarea unui proiect de vizită la Biserica Evanghelică C.A.: planificare, realizarea interviurilor şi prezentarea rezultatelor.
- Realizarea unor interviuri cu reprezentanţi ai bisericii, în cadrul unui proiect tematic.

CG 4. Colaborarea cu ceilalţi pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1 *Analizarea beneficiilor şi provocărilor colaborării ecumenice şi interreligioase în comunitatea locală*

- Vizionarea unui film despre Islam urmată de lucrul în echipă privind aspecte ale colaborării interreligioase.
- Compararea unor surse cu texte din Vechiul şi Noul Testament.
- Elaborarea unei diagrame Venn în perechi şi formularea unor opinii privind cooperarea interreligioasă.

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi clasa a X-a
1. Om 1.1; 1.2; 3.1	Sensul vieții 1. „Mai sus, mai repede, mai departe” – ce vreau să ating în viața mea? (modele, perspective profesionale – Saul din Tars) 2. Ce contează cu adevărat în viață 3. Daruri și responsabilități
2. Lume și responsabilitate 1.1, 1.2, 3.1	Formarea judecății etice 1. Responsabilitate în relațiile dintre oameni 2. Heinz Eduard Tödt și „pașii elaborării unei judecăți etice” (identificarea problemei, analiza situației, alternative de acțiune, verificarea normelor, evaluarea finală) 3. Studiu de caz: Bullying în școală – elaborarea unei decizii etice după cei cinci pași
3. Biblia 1.1, 1.2, 2.1	Povestirile biblice despre creație și teoriile despre originile lumii – contradicție sau completare? 1. La început – Big Bang (teorii științifice despre apariția lumii) 2. Teoria evoluției la Darwin 3. Relatările biblice ale creației – compatibilități și incompatibilități cu teoriile științifice 4. Viziunea biblică asupra Creatorului ca Susținător al lumii
4. Dumnezeu 1.1, 1.2, 2.1	Este Dumnezeu drept? Teodiceea 1. Răul în lume 2. „Se întâmplă oare o nenorocire în cetate fără voia Domnului?” (Amos 3,6) 3. De ce permite Dumnezeu suferința? 4. Sensul suferinței
5. Isus Christos 1.1, 1.2, 2.1, 2.2	Ce vine după moarte? 1. Moartea și învierea lui Isus 2. Învierea morților – o speranță dincolo de moarte? 3. Învierea morților - în Biblie și în Crezul apostolic
6. Biserica și bisericile 1.1, 1.2, 2.1, 3.2	Biserica Evanghelică C. A. din România 1. Johannes Honterus și Reforma sașilor transilvăneni 2. Bisericile fortificate – ieri și azi 3. Domeniile diverse de activitate ale Bisericii Evanghelice (asistență socială, lucrări cu tinerii, academie, muzeu, protejarea patrimoniului ...)
7. Religii și confesiuni 1.1, 2.1, 2.2, , 3.1, 4,1	Islamul 1. Elemente de bază ale Islamului (Cei cinci stâlpi, sărbători, locuri sfinte – comparație cu principiile și sărbătorile creștine) 2. Coranul – scriptura sfântă a musulmanilor (asemănări și deosebiri față de Biblia creștină) 3. Creștini și musulmani – dialog interreligios (puncte comune și diferențe)

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 – Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață⁽¹⁰⁾

CS 1.1 <i>Descrierea trăsăturilor propriei identități religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață</i>
• Analizarea conceptului de „chip al lui Dumnezeu”, în context antropologic și etic, în construcția unei hărți conceptuale colaborative. • Compararea dilemelor morale contemporane (eutanasiu, avort, violență) cu principiile biblice ale respectului pentru viață, în atelier de studii de caz. • Evaluarea criteriilor adevărului în comunicarea digitală, prin analiza unor exemple de Fake News și discuție aplicată. Interpretarea imaginilor biblice despre Dumnezeu ca Tată și Mamă, în analiză exegetică comparată pe texte din Isaia, Osea și Matei.
CS 1.2 <i>Analizarea aplicabilității conceptelor-cheie ale credinței evanghelice în diferite contexte culturale și sociale</i>
• Analizarea afirmațiilor despre viață din Decalog, în contextul responsabilităților contemporane, în activitate de tip parteneriat. • Simularea aplicării principiilor etice privind protejarea sau afectarea vieții, în scenariu de joc de rol (medic, activist, persoană afectată, reprezentant bisericesc). • Elaborarea unei sinteze privind oportunitățile și limitele mass-mediei, în activitate de grup cu tabel și prezentare. • Identificarea diferenței dintre informația autentică și cea falsificată, prin quiz rapid și discuție aplicată. • Evaluarea capacității inteligenței artificiale de a substitui omul, prin dezbatere moderată. • Redactarea unui eseu argumentativ despre natura iubirii aproapelui în mediul digital. • Examinarea limitelor reprezentărilor umane despre Dumnezeu, în discuție plenară. • Interpretarea textelor biblice privind judecata divină, în lucru în perechi. • Construirea unor reprezentări statice despre stările „pierdut” – „mântuit”, în activitate de grup. • Simularea raportării omului la domnia lui Dumnezeu, în joc de rol bazat pe metafora regalității. • Analizarea tipurilor de argumente pentru existența lui Dumnezeu, prin vizionare de material video și discuție analitică. • Realizarea unei cercetări comparative asupra dovezilor existenței lui Dumnezeu și a criticilor formulate, în proiect de grup cu documentare online. • Dezbaterea întrebării morale „Are omul nevoie de Dumnezeu pentru a fi bun?”, în discuție publică structurată. • Analizarea afirmațiilor provocatoare despre credință, în metoda cercului de discuție, în lucru în perechi. • Redactarea unui eseu reflexiv privind posibilitățile de practicare a iubirii dușmanilor. • Formularea unor fericiri contemporane, în atelier de creație etico-teologică.

CG 2 Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1 <i>Aplicarea principiilor etice ale credinței din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale</i>
• Simularea luării deciziilor morale privind protecția vieții, în <i>joc de rol interdisciplinar</i>. • Analizarea critică a oportunităților și limitelor mass-mediei, în <i>activitate de grup</i>. • Identificarea adevărului în comunicarea digitală, prin <i>quiz aplicat în Social Media</i>. • Evaluarea rolului inteligenței artificiale în raport cu demnitatea umană, în <i>dezbatere moderată</i>. • Redactarea unui eseu argumentativ despre <i>iubirea aproapelui în spațiul digital</i>.

- Dezbateră întrebată etice globale, în *podium-discuție*: „Poate fi omul bun fără Dumnezeu?”.

CS 2.2 *Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora*

- Construirea unei hărți conceptuale despre imago Dei, în brainstorming.
- Analizarea implicațiilor Decalogului pentru viață, în lucru în perechi.
- Simularea situațiilor morale privind protejarea vieții, în joc de rol aplicat.
- Redactarea unui eseu critic despre iubirea aproapelui în mediul digital.
- Analizarea argumentelor teistice, prin vizionare de film și discuție.
- Realizarea unui proiect de cercetare despre argumente pro și contra existenței lui Dumnezeu.
- Dezbateră preocupărilor morale universale în *podium-discuție*.
- Redactarea unei reflecții etice despre iubirea dușmanilor.
- Reformularea fericirilor pentru lumea actuală, în atelier aplicat.
- Elaborarea unei tabele comparative creștinism–budism, în activitate de grup.

CG 3 *Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale*

CS 3.1 *Analizarea factorilor care influențează luarea unei decizii etice asupra unor probleme complexe din viața cotidiană*

- Analizarea Decalogului în raport cu responsabilitățile actuale, în lucru în perechi.
- Simularea dilemelor morale privind protejarea vieții, în joc de rol.
- Evaluarea influenței mass-mediei, în activitate de grup.
- Analizarea afirmațiilor provocatoare, în metoda Fishbowl.
- Simularea dialogului interreligios despre sensul suferinței, în joc de rol (creștin–budist).

CS 3.2 *Analizarea impactului unui proiect social sau moral în baza valorilor creștine asupra comunității*

- Examinarea revendicării adevărului absolut de către Biserică, în dezbateră argumentativă.
- Evaluarea rolului public al Bisericii, în metoda liniei valorilor privind influența politică.

CG 4 *Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane*

CS 4.1 *Compararea impactului colaborării ecumenice și interreligioase asupra coeziunii sociale în comunitatea locală*

- Construirea unei hărți conceptuale privind practicile religioase comunitare, în brainstorming.
- Evaluarea rolului politic al Bisericii, în metoda liniei valorilor.
- Analizarea tradițiilor budiste, prin vizionare de film și prezentare introductivă.
- Elaborarea unei tabele comparative (scopul vieții, etică, practică religioasă), în activitate de grup.

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi clasa a XI-a
1. Om 1.1, 2.2	Demnitatea omului 1. Omul – chip al lui Dumnezeu 2. Respectul pentru viață – Cele Zece Porunci 3. Studii de caz: eutanasiu, avort, violență, distrugerea mediului
2. Lume și responsabilitate 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1	Etica mass-media 1. Responsabilitate în spațiul digital – oportunități și limite ale mediilor digitale 2. „Să nu mărturisești strâmb” (Exod 20,16) – adevăr și știri false 3. Inteligența artificială și responsabilitatea umană 4. Cyberbullying, discurs instigator la ură și etica creștină
3. Biblia 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1	Imaginile lui Dumnezeu în Vechiul și Noul Testament 1. Dumnezeu ca Tată și Mamă 2. Dumnezeu ca Judecător 3. Dumnezeu ca Salvator 4. Dumnezeu ca Rege
4. Dumnezeu 1.1, 1.2	Reprezentarea filosofică a lui Dumnezeu și negarea lui Dumnezeu 1. Este credința în Dumnezeu rațională? Dovezi despre existența lui Dumnezeu și critică religioasă 2. Când Dumnezeu „moare” – criza conceptului de Dumnezeu, ateism și răspunsul teologiei (Feuerbach, Nietzsche, Bultmann, Bonhoeffer) 3. Cum gândim astăzi despre Dumnezeu? – imagini personale despre Dumnezeu în dialog cu perspective filosofice
5. Isus Christos 1.1, 1.2, 2.1	Mesajul lui Isus 1. Predica de pe munte (Matei 5) – provocare și promisiune 2. Etica Predicii de pe munte: iubirea vrăjmașilor (Mt 5,43–48) și nonviolența 3. Actualitatea Predicii de pe munte
6. Biserica și bisericile 1.1, 1.2, 2.2	Biserica astăzi 1. Biserica – spațiu de închinare și loc de adunare 2. Biserica între întrebarea adevărului și pluralism 3. Biserica și statul/societatea
7. Religii și confesiuni 1.1, 3.2, 4.1	Creștinismul și Budismul 1. Principiile de bază ale budismului (Cele Patru Adevăruri Nobile, Calea Octuplă, renașterea, meditația) 2. Creștinism și budism – asemănări și diferențe 3. A învăța unii de la alții

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 – Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1 <i>Argumentarea importanței coerenței trăsăturilor propriei identități religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață</i>
• Analizarea imaginilor despre viața reușită din reclame și postări digitale, în analiză de conținut mediatic. • Discutarea modului de înțelegere a Bibliei ca „Cuvânt al lui Dumnezeu” fără literalism, în dezbateră moderată. • Analizarea doctrinei lui Luther despre cele două împărțiri și a recepției ei (Barmer Erklärung), în activitate de sursă. • Prezentarea expertă a unor zeități importante și a impactului lor asupra identității personale și comunitare.
CS 1.2 <i>Evaluarea relevanței și impactului conceptelor-cheie ale credinței evanghelice în contextul deciziilor personale</i>
• Compararea Gen 1,26–27 și Rom 7,14ff, în dezvoltarea unor teze privind simultaneitatea păcătos–drept. • Analizarea contrastului Pavel: „justificarea prin credință” / Iacov: „credința fără fapte”, în comparație textuală. • Interpretarea „Eu sunt”-urilor lui Isus în raport cu atributele divine VT, în analiză exegetică. • Cercetarea surselor extrabiblice despre Isus (de ex. Josephus), în proiect de documentare. • Analizarea definiției hristologice de la Calcedon, în activitate de analiză textuală. Construirea unui gând-experiment privind consecințele neînvierii lui Hristos. • Analizarea imaginilor speranței și responsabilității din Mc 1,15 și Ap 21, în atelier biblic. • Aplicarea criticii profetice la o problemă etică globală (climă, justiție), în activitate de interpretare aplicată

CG 2 Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1 <i>Evaluarea impactului modurilor de exprimare ale credinței și spiritualității asupra identității și coeziunii comunităților creștine</i>
• Analizarea comparativă a concepțiilor lui Pavel și Iacov, în perspectivă sistematică. • Analizarea surselor prin confruntarea plângerii lui Iov cu critica filosofică a lui Dumnezeu. • Compararea afirmațiilor „Eu sunt” ale lui Isus cu atributele divine veterotestamentare, în analiză exegetică. • Realizarea unei activități de grup privind oportunitățile și limitele mediilor digitale, cu prezentare finală. • Quiz rapid pentru identificarea conținuturilor adevărate sau false, urmat de analiza imaginilor și postărilor digitale. • Dezbateră moderată asupra întrebării „Poate inteligența artificială să înlocuiască omul?”. • Analizarea metaforelor biblice pentru Biserică și a relevanței lor pentru structurile ecleziale actuale, în activitate de analiză textuală.
CS 2.2 <i>Evaluarea impactului conexiunilor istorice și teologice dintre religiile monoteiste asupra dialogului interreligios</i>

- Realizarea unui exercițiu hermeneutic pe un text biblic dificil sau contradictoriu.
- Analizarea criticii mitului la Bultmann, în activitate de învățare de tip puzzle de grup.
- Dezbateri în format cerc de discuție: „De ce permite Dumnezeu suferința?” – cu perspective teologice și filosofice.
- Cercetarea surselor extrabiblice relevante pentru studiile despre Isus, în proiect documentar.
- Analizarea hristologiei de la Calcedon în context interreligios, în activitate de analiză teologică aplicată.
- Construirea unui gând-experiment privind consecințele neînvierii lui Hristos în raport cu dialogul interreligios.

CG 3 Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

CS 3.1 *Evaluarea impactului deciziilor etice asupra dezvoltării personale și asupra comunității în contextul valorilor sociale și culturale*

- Analizarea imaginilor despre valori în reclame și postări ale influencerilor, în activitate de analiză media.
- Prezentarea concepțiilor antropologice (Sartre, Freud, Kant), în expuneri de tip expert.
- Examinarea relației dintre Gen 1 și Rom 7, în discuție etică aplicată.
- Simularea unei dileme privind protejarea vieții (medic–activist–persoană afectată), în joc de rol.
- Realizarea unei activități de grup privind oportunitățile și limitele mediilor digitale.
- Quiz rapid pentru identificarea falsurilor vizuale, urmat de discuție aplicată.
- Dezbateri moderate pe tema „Poate inteligența artificială să înlocuiască omul?”.

CS 3.2 *Evaluarea eficienței unui proiect social sau moral în baza valorilor creștine în comunitatea locală*

- Analizarea doctrinei celor două împărății și aplicarea acesteia la contextul comunitar local.
- Compararea sacramentologiei și a teologiei slujirii (evangelică–catolică), în activitate de analiză comparativă.
- Dezbateri sau joc de rol privind modelele de pluralism aplicate în relație cu hinduismul.

CG 4 Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1 *Argumentarea importanței colaborării ecumenice și interreligioase în promovarea păcii și în unitatea comunității locale*

- Analizarea diferențelor în sacrameinte și slujire (evangelică–catolică), în activitate de analiză pe axă valorică.
- Prezentări experte asupra zeităților din alte religii și rolului lor comunitar.
- Analizarea textului Ioan 14,6 în dialogul interreligios contemporan.

CLASA a XII-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi clasa a XII-a
1. Om 1.1, 1.2, 3.1	Antropologie: Omul între libertate și păcat 1. Reprezentări ale omului în viața de zi cu zi 2. Reprezentări despre om în filosofia clasică și contemporană 3. Imaginea biblică a omului
2. Lume și responsabilitate 1.2; 2.1	Eshatologie și dreptate 1. Eshatologia ca motivație etică: tensiunea dintre „deja” și „nu încă” 2. Dreptatea și critica profetică: Biblia ca reper al responsabilității sociale 3. Credință și fapte: raportul dintre har, iubirea aproapelui și angajamentul social
3. Biblia 1.1, 2.2	Autoritatea Sfintei Scripturi și interpretarea ei 1. Adevăr și mărturie: Biblia ca canon și semnificația ei (2 Tim 3,16) 2. Metode de interpretare (aprofundare): necesitatea metodei istorico-critice 3. Demitologizare și traducere: relevanța actuală a mesajului biblic (ex. Bultmann)
4. Dumnezeu 1.2, 2.1, 2.2	Teologie: teodiceea și imaginile lui Dumnezeu în epoca modernă 1. Întrebarea despre Dumnezeu și îndoiala: „moartea lui Dumnezeu” (Nietzsche) în dialog cu vorbirea biblică despre Dumnezeu 2. Teodiceea: problema suferinței: Psalmii de lamentație 3. Imagini ale lui Dumnezeu în criză: reprezentări în Vechiul și Noul Testament (YHWH, Abba) și limitele lor
5. Isus Christos 1.2, 2.2	Cristologie: identitatea și relevanța lui Isus 1. Istorie și credință: Isus istoric și Cristosul credinței 2. Cristologia dogmatică: doctrina celor două naturi (Conciliul de la Calcedon) 3. Învierea ca eveniment central
6. Biserica și bisericile 1.1, 2.1 3.2, 4.1	Eclesiologie, slujire și ecumenism 1. Esența Bisericii: modele teologice (Trupul lui Christos, Poporul lui Dumnezeu, sacramentul) 2. Biserica și statul: raportul celor două împărății (Luther) și responsabilitatea politică a Bisericii 3. Ecumenism: diferențe dogmatice ca provocare

Domenii de conținut	Conținuturi clasa a XII-a
7. Religii și confesiuni 1.1, 2.2 3.1, 3.2, 4.1	Hinduismul și dialogul interreligios 1. Diversitatea hinduismului: concepte fundamentale (dharma, karma, samsara, moksha) și rolul politeismului și al trimurti (Brahma, Vishnu, Shiva) 2. Cristologie în dialog: unicitatea lui Isus Hristos în lumina inclusivității hinduse (ex. Krishna) 3. Modelele pluralismului religios: exclusivism, inclusivism și pluralism (după John Hick)

SUGESTII METODOLOGICE

Predarea disciplinei Religie cultul evanghelic C. A. urmează o abordare holistică, orientată spre educație, care pune în centru dezvoltarea competențelor religioase, etice și culturale. Se promovează o abordare reflexivă, dialogică și experiențială. Sugestiile metodologice oferă orientări pentru organizarea lecțiilor: procesul de învățare este axat pe elev, orientat spre dezvoltarea competențelor și leagă cunoștințele dobândite de contexte reale de viață.

Planul de învățământ acordă o importanță deosebită participării active a elevilor și descoperirii întrebărilor despre sensul credinței și valorilor morale. Elevii dobândesc competențe prin cooperare, empatie și asumarea responsabilității față de propria dezvoltare personală, spirituală și morală. În același timp, se dezvoltă competențele digitale și media, esențiale pentru învățarea în era digitală.

Predarea se bazează pe activare, participare reflexivă și dialog deschis. Metodele tradiționale trebuie combinate cu proceduri interactive și colaborative. Accentul se pune pe gândire critică, capacitatea de interpretare și responsabilitate personală. Procesul de învățare se realizează prin descoperire, reflecție personală și schimb interactiv. Se respectă diversitatea religioasă și culturală și se încurajează deschiderea față de alte confesiuni și tradiții spirituale.

La finalul ciclului școlar, elevul/eleva demonstrează capacitatea de a:

- analiza factorii care influențează identitatea personală și de a reflecta asupra propriilor valori;
- interpreta critic texte, concepte și tradiții culturale diferite și a compara sisteme de gândire utilizând metode coerente și criterii clare;
- dezvolta argumente complexe pe teme morale, a evalua consecințele deciziilor proprii în contexte culturale largi și a propune soluții realiste pentru probleme comunitare sau globale;
- aplica consecvent principiile dialogului intercultural, a demonstra responsabilitate în colaborarea cu ceilalți și a contribui activ la promovarea unui climat social bazat pe respect, solidaritate și orientare spre binele comun.

1. Strategii didactice recomandate

Pentru atingerea obiectivelor educaționale și dezvoltarea competențelor generale și specifice, se recomandă utilizarea unor metode diverse care combină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia.

Exemple de metode tradiționale și moderne utilizabile în predarea religiei evanghelice:

- Prelegere: asigură o prezentare coerentă a temelor teologice, adaptată nivelului de înțelegere al elevilor;
- Studiu de caz: analizarea situațiilor reale care implică decizii etice, solidaritate, iertare sau responsabilitate socială;
- Portofoliu: dezvoltă capacitatea de rezolvare a problemelor complexe, autonomia în învățare, colaborarea și autoevaluarea;
- Învățare bazată pe proiecte: desfășurarea de proiecte tematice (ex. „Dialog interreligios“, „Valori care ne unesc“) pentru dezvoltarea competențelor de cooperare și reflecție morală;
- Dezbateri și mese rotunde: promovează capacitatea de argumentare și gândirea critică;
- Eseu argumentativ: exercițiu de formulare a opiniilor și argumentelor coerente, pe teme precum „A fi Biserică în afara clădirii bisericii“, „Dacă aș fi apostolul Pavel – ce aș spune astăzi despre Înviere?“ sau „Dragostea de aproapele în spațiul digital“;
- Învățare experiențială: vizite la biserici, muzee, instituții sociale sau întâlniri cu reprezentanți ai altor confesiuni;
- Jocuri de rol: dezvoltă capacitatea de a formula argumente din experiență personală și perspectivele rolurilor abordate;
- Activități interdisciplinare: legături cu literatura, istoria, filosofia, arta și educația civică;
- Crearea de conținut digital: realizarea de videoclipuri, filme sau prezentări interactive pe teme religioase (ex.: „Ce crede generația noastră?“, „Cum pot, ca și creștin evanghelic, să contribui la toleranță și înțelegere?“).

2. Abordarea conținuturilor

Predarea conținuturilor disciplinei Religie cultul evanghelic C. A. necesită o atitudine flexibilă și centrată pe elev din partea cadrelor didactice. Se pune accent pe:

- Integrarea experiențelor de viață ale elevilor pentru a face lecțiile relevante și practice;
- Evidențierea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte de învățare legate de viața reală;
- Tratatamentul diferențiat al conținuturilor, adaptat la experiențele elevilor și la mediul lor social;
- Stabilirea de legături cu alte discipline pentru a facilita învățarea interdisciplinară.

Conținuturile programei școlare sunt structurate ca unități tematice, nu ca lecții individuale. Numărul redus de conținuturi în raport cu totalul orelor permite:

- abordarea unor teme pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitate, nivelul clasei și particularitățile comunității locale;
- introducerea unor teme sau aspecte suplimentare pentru a adapta flexibil predarea la interesele și nevoile clasei sau comunității.

Ordinea conținuturilor poate fi ajustată de către cadrul didactic în funcție de logica internă a disciplinei, particularitățile comunității și caracteristicile elevilor, respectând obiectivele de învățare stabilite în planul de învățământ. Conținuturile privind sărbătorile creștine, cum ar fi Patimile și Paștele, se tratează conform calendarului liturgic.

Studiul textelor biblice reprezintă o parte integrantă a predării orientate pe dezvoltarea competențelor și centrate pe elev. Textele biblice recomandate pentru clasele de liceu sunt:

- **Clasa a IX-a:** Geneza 1,26-31; Ecclesiastul 3,18-22; Psalmul 8,5-6; 139,13-14; Cântarea Cântărilor 8,6-7a; 1 Corinteni 13; Levitic 19,18; Matei 5,43-48; Matei 19,3-9; Efeseni 5,33; Psalmul 8; Psalmul 104; Exodul 3,13-15; Matei 3,13-17; Efeseni 2,19-22; 1 Corinteni 12,4-11;
- **Clasa a X-a:** Luca 16,12-21; Marcu 10,17-27; Iov 42,1-6; Geneza 1,27; Matei 22,37-39; Matei 7,12; Amos 3,6; Iov 1,1-12; 2,1-7; 38,1-11; 42,1-6; Ioan 11,1-45; 1 Corinteni 15;
- **Clasa a XI-a:** Geneza 1,27; Exodul 20; Exodul 20,16; Isaia 63,16; Matei 6,9; Osea 11,1-4; Maleahi 3,2-3; Matei 25,31-46; Ioan 8,1-11; Exod 14; Psalmul 40; Marcu 15-16; Psalmul 93; Psalmul 72; Marcu 1,14-15; Matei 5,43-48;
- **Clasa a XII-a:** Marcu 1,15; Apocalipsa 21; Amos 5,24; Isaia 58; Matei 25,31-46; Romani 3,28; Iacov 2,14-26; 2 Timotei 3,16; Iov 38; Psalmul 22; Marcu 8,27-30; 1 Corinteni 15,12-20; 1 Corinteni 12,12-27; Efeseni 4,11-16; Ioan 17; Ioan 14,6.

3. Contexte și medii de învățare

Predarea disciplinei Religie Evanghelică răspunde atât nevoii de educație morală și spirituală, cât și cerințelor unei educații moderne, holistice. Este esențial să se creeze contexte și medii de învățare variate, care să sprijine:

- învățarea activă și colaborativă;
- dobândirea competențelor;
- echilibrul emoțional și spiritual;
- legătura cu comunitatea și viața reală.

Orele de Religie ar fi benefic să se desfășoare în spații flexibile, care să permită:

- aranjarea mobilierului pentru lucru individual, în perechi sau în grup;
- activități practice (ex. realizarea de postere);
- utilizarea echipamentelor digitale.

Unele activități pot fi realizate în biserica evanghelică, în alte biserici sau în alte locuri potrivite, pentru a experimenta practic religia.

Sub îndrumarea profesorului, se poate folosi inteligența artificială, pentru explorarea și aprofundarea conținuturilor religioase. AI sprijină învățarea personalizată prin feedback individualizat și materiale adaptate ritmului și nevoilor fiecărui elev.

4. Metode de evaluare

Evaluarea la disciplina Religie cultul evanghelic C. A. este continuă și formativă, sprijinind reflecția, progresul personal și aplicarea valorilor creștine în diferite contexte.

Metode de evaluare (tradiționale și moderne):

- teste scrise (cu itemi de evaluare obiectivi, semi-obiectivi și subiectivi), examene orale, eseuri;
- fișe de lucru, jurnale de reflecție, portofolii tematice, produse creative;
- proiecte individuale și de grup, prezentări și expoziții;
- autoevaluare și evaluare colegială;
- observarea sistematică a participării, implicării, colaborării, comportamentului și atitudinii în diverse contexte de învățare;

- produse digitale (prezentări, videoclipuri etc.).

Criterii de evaluare:

- coerența argumentării și calitatea reflecției personale;
- aplicarea valorilor creștine și morale în situații concrete;
- capacitatea de colaborare și de dialog constructiv.

5. Rolul profesorului

Profesorul are rolul de ghid, moderator și facilitator. El/ea sprijină elevii în descoperirea sensului religios al vieții și în dezvoltarea valorilor morale prin:

- promovarea gândirii critice și a autonomiei spirituale;
- crearea unui mediu de învățare bazat pe încredere și respect;
- utilizarea resurselor digitale, textelor biblice, materialelor vizuale și literare;
- integrarea perspectivelor interdisciplinare și interculturale.

Predarea se realizează activ și dialogic, combinând metode tradiționale și moderne.

6. Resurse educaționale recomandat

- Biblia, texte de istorie bisericească și extrase literare și filosofice relevante;
- Mărturii și biografii ale unor personalități creștine (Dietrich Bonhoeffer, Johannes Honterus, Sabine Ball etc.);
- Documentare video, filme, expoziții tematice, materiale online verificate;
- Resurse locale: comunități religioase, muzee, centre educaționale și sociale.

7. Religia ca disciplină de bacalaureat – consecințe asupra procesului de predare-evaluare

Dacă elevii aleg Religia cultul evanghelic C. A. ca disciplină de bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte competențele profesionale, metodologice și personale:

- claritate și coerență în exprimarea orală și scrisă;
- cunoașterea orientărilor biblice fundamentale, a valorilor morale și a conceptelor teologice;
- capacitatea de argumentare pe plan teologic, cultural, spiritual și etic despre valorile creștin-evangelice;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale, școlare și sociale.

Pregătirea poate include:

- simulări de examene;
- antrenament pentru argumentare și dezbateri;
- exerciții de interpretare a textelor;
- reflecție asupra temelor actuale.

Evaluarea prin teste tip Multiple-Choice presupune competențe diferite față de formele tradiționale:

- înțelegerea temelor esențiale;
- memorarea conceptelor-cheie;
- antrenament cu teste Multiple-Choice;
- citirea atentă a întrebărilor și a variantelor de răspuns;
- planificarea eficientă a timpului prin planuri de învățare structurate și simulări de examen.

Feedback-ul continuu și autoevaluarea sunt esențiale pentru conștientizarea progresului și promovarea autonomiei în învățare.

8. Adaptarea procesului de predare-evaluare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale

În predarea Religiei este esențial ca metodele, conținuturile și formele de evaluare să fie adaptate la nevoile individuale ale tuturor elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) sau dizabilități. Scopul este crearea unui mediu de învățare incluziv, care să sprijine participarea, dezvoltarea și valorificarea potențialului fiecărui elev.

Principiile de bază includ:

- metode active și centrate pe elev, care să încurajeze motivația, participarea, empatia și reflecția personală;
- sarcini și activități individualizate, adaptate ritmului de învățare, stilului de învățare și abilităților specifice ale fiecărui elev;
- adaptarea materialelor didactice la diverse forme de percepție și învățare, vizuală, auditivă sau tactilă;
- feedback continuu, formativ și constructiv, care să sprijine progresul și autorefecția;

- colaborarea cu profesori de sprijin, consilieri școlari și familii pentru a crea un mediu incluziv și valoros.

Aceste măsuri asigură participarea activă a tuturor elevilor la orele de Religie, dezvoltarea competențelor lor și promovarea educației religioase, etice și sociale.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Deák Angéla-Vilma	Dr.	Consilier învățământ - Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice din România, Sibiu
Klein Renate Andrea	Dr.	Profesor universitar (cadru didactic asociat) / Universitatea Lucian Blaga, Facultatea de Științe Socio-Umane, Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă, Sibiu
Dimitrescu Ana-Maria	Def.	Profesoară de religie / Colegiul German Goethe, București
Heltmann Anneliese -Eveline	Grad I	Profesoară de religie / Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu“ Sibiu

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Deák Angéla-Vilma	Consilier învățământ	Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice din România, Sibiu	Coordonator științific
Klein Renate	Profesor universitar(cadru didactic asociat) /	Universitatea Lucian Blaga, Facultatea de Științe Socio-Umane, Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă, Sibiu	Coordonator științific

Lehrplan für das Fach

Religion

Evangelisch-Augsburgisches Bekenntnis (A. B.)

Klassenstufen IX–XII

Gemeinsamer Kernbereich (GK)

Theoretischer Bildungszweig, alle Profile, alle Spezialisierungen

Technologischer Bildungszweig, alle Profile, alle beruflichen Qualifikationen

*Berufsbildender/vokationaler Bildungszweig: künstlerisches Profil, militärisches
Profil, pädagogisches Profil, sportliches Profil, alle Spezialisierungen*

Gymnasiale Oberstufe / Sekundarstufe II

- 2025 -

Anlage Nr. 9

Lehrplan für das Fach Religion, Evangelisch-Augsburgisches Bekenntnis (A. B.), GK (Gemeinsamer Kernbereich), Klassenstufen IX–XII

- *Theoretischer Bildungszweig, alle Profile, alle Spezialisierungen*
- *Technologischer Bildungszweig, alle Profile, alle beruflichen Qualifikationen*
- *Berufsbildender/vokationaler Bildungszweig: künstlerisches Profil, militärisches Profil, pädagogisches Profil, sportliches Profil, alle Spezialisierungen*

EINLEITUNG

Der vorliegende Lehrplan ergänzt das Curriculum für das Fach Religion – evangelisch A. B., das für die Klassen der Gymnasialstufe im Rahmen des Gemeinsamen Pflichtbereichs (TC) in der Vollzeitschulform ab dem Schuljahr 2026–2027 gilt. Gemäß den Rahmenplänen für die Gymnasialstufe, Vollzeitschulform, die als Anhänge zu OMEC Nr. 4350/2025 genehmigt wurden, hat das Fach eine Wochenstundenzahl von einer Stunde in den Klassen 9, 10, 11 und 12 und ist ein integraler Bestandteil des Gemeinsamen Pflichtbereichs (TC).

Der Lehrplan wurde in Übereinstimmung mit folgenden Dokumenten erarbeitet:

- Gesetz über das voruniversitäre Bildungssystem Nr. 198/2023;
- Empfehlungen des Rates der Europäischen Union (2018) zu den Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen;
- Leitlinien für die Gestaltung, Aktualisierung und Bewertung des nationalen Curriculums. Referenzrahmen des nationalen Curriculums, genehmigt durch Erlass des Bildungsministers Nr. 3239/2021;
- Kompetenzprofil der Absolventinnen und Absolventen, genehmigt durch Erlass des Bildungsministers Nr. 6731/2023.

Diese Dokumente legen den Rahmen für die Entwicklung der Schlüsselkompetenzen und des Kompetenzprofils der Absolventinnen und Absolventen der Gymnasialstufe fest – Kompetenzen, zu deren Entwicklung auch das Fach Religion – evangelisch A. B. beiträgt.

Das Fach trägt zur ganzheitlichen Entwicklung der Persönlichkeit der Schülerinnen und Schüler bei, indem es die kognitiven, affektiven und willensbezogenen Dimensionen des Glaubens fördert. Es bietet den Lernenden Orientierung zur Selbsterkenntnis, zum Verständnis des Lebenssinns und zur moralischen Orientierung in der modernen Gesellschaft. Durch das Studium der Religion werden die Schülerinnen und Schüler eingeladen, die Bedeutung des Glaubens als fundamentale Dimension der menschlichen Identität zu entdecken, über die Beziehung zwischen Mensch, Welt und Gott nachzudenken und christliche Werte im persönlichen, gemeinschaftlichen und beruflichen Leben anzuwenden.

Der Lehrplan legt besonderen Wert auf die Entwicklung von Kompetenzen des kritischen Denkens, der Kommunikation und des Dialogs – auch im interkonfessionellen und interreligiösen Horizont. Die Schülerinnen und Schüler lernen, religiöse und kulturelle Phänomene reflexiv und argumentativ zu interpretieren, Toleranz, Solidarität und Respekt gegenüber der Vielfalt von Glaubensüberzeugungen zu zeigen und verantwortungsvoll mit der eigenen wie mit anderen konfessionellen Traditionen umzugehen.

Das Fach Religion baut auf den Kompetenzen auf, die in der Grundschule und Sekundarstufe I erworben wurden, wo die Schülerinnen und Schüler grundlegende Kenntnisse über religiöse Kultur, Moral und Werte des Gemeinwesens erworben haben. In der Gymnasialstufe verlagert sich der Schwerpunkt von der Aneignung grundlegender Kenntnisse hin zur Entwicklung von Kompetenzen der kritischen Reflexion, des moralischen Urteilsvermögens und der sozialen Verantwortung. Der Lernfortschritt umfasst die Festigung einer reflektierten persönlichen Identität, die Vorbereitung auf das Erwachsenenleben und die Integration spiritueller Werte in komplexere soziale, kulturelle und berufliche Kontexte.

Das Fach ist mit dem gesellschaftswissenschaftlichen Bereich komplementär, indem es eine wertorientierte und spirituelle Perspektive auf Mensch und Gesellschaft bietet. Es ist interdisziplinär und fördert gemeinsame Projekte mit Literatur, Kunst, Sozialwissenschaften und der Bildung für demokratische Bürgerschaft.

Die Lerninhalte sind in sieben thematische Bereiche gegliedert – Mensch; Welt und Verantwortung; Bibel; Gott; Jesus Christus; Kirche und Kirchen; Religionen und Konfessionen – und bieten eine theologische, ethische und kulturelle ganzheitliche Perspektive auf die menschliche Existenz, entsprechend dem Profil der evangelischen Kirche A. B.

Der Lehrplan ist nach einem kompetenzorientierten Modell aufgebaut. Die vier allgemeinen Kompetenzen gelten für die gesamte Gymnasialstufe:

- Sprachlicher Ausdruck der religiösen Identität des Individuums und der Gemeinschaft in unterschiedlichen Lebenszusammenhängen;
- Informierte Wertschätzung in der Vielfalt der Konfessionen, Religionen und Weltanschauungen;
- Von religiösen Werten geleitete Entscheidungsfindung im persönlichen und Gemeinschaftsleben;
- Zusammenarbeit mit anderen zur Förderung des gesellschaftlichen Zusammenlebens unter Achtung der religiösen Werte des Einzelnen.

Aus diesen allgemeinen Kompetenzen leiten sich die spezifischen Kompetenzen ab, die für jedes Schuljahr (Klassen 9–12) differenziert und in Verbindung mit den Inhaltsbereichen formuliert sind. Die spezifischen Kompetenzen stellen Zwischenschritte im Erwerb der allgemeinen Kompetenzen dar und widerspiegeln den Fortschritt vom Vertrautmachen und Erkennen hin zu Analyse, kritischer Bewertung und verantwortungsbewusster Anwendung.

Die im Lehrplan vorgeschlagenen Beispiele für Lernaktivitäten illustrieren verschiedene Arbeitsformen – Textstudium, Debatte, Projekt, Rollenspiel, Fallanalyse, Recherche, gemeinwohlorientierte Tätigkeiten – die die Entwicklung und Einübung der spezifischen Kompetenzen ermöglichen. Sie haben orientierenden Charakter und geben den Lehrkräften Freiheit, diese anzupassen, zu ergänzen oder zu ersetzen – je nach Klassenkontext, Ressourcen und Bedürfnissen der Lernenden.

Die Lerninhalte umfassen grundlegende Kenntnisse zur Kompetenzentwicklung der Schülerinnen und Schüler. Auf jeder Klassenstufe bietet der Lehrplan ein ausgewogenes Curriculum, das Aspekte christlicher Lehre, angewandter Ethik, interreligiösen und interkulturellen Dialogs sowie der verantwortlichen Beteiligung am Gemeinschaftsleben einschließt.

Die methodischen Hinweise bieten Beispiele für didaktische Strategien, Orientierungshilfen für die Unterrichtsplanung und -gestaltung und Elemente für die kontinuierliche Bewertung in Bezug auf die zu entwickelnden Kompetenzen. Der Einsatz aktiver und interaktiver Methoden, digitaler Ressourcen, projektorientierten Lernens sowie der Zusammenarbeit mit der lokalen Gemeinschaft und anderen christlichen Konfessionen wird gefördert.

Die Lehrkräfte werden ermutigt, den Bildungsprozess kompetenzorientiert zu planen, die Aktivitäten an die Altersbesonderheiten und das Profil jeder Klasse anzupassen und vielfältige Bewertungsmethoden einzusetzen, wobei der Fortschritt und die Entwicklung der Schülerinnen und Schüler im Mittelpunkt stehen.

Um einen kohärenten Rahmen für den Religionsunterricht im nationalen Bildungssystem sicherzustellen, ist der Lehrplan für das Fach Religion – evangelisch A. B. an gemeinsame Elemente aller anerkannten Religionsgemeinschaften angebunden, die das Recht haben, ihre eigene Religion in der Schule zu unterrichten: Struktur der allgemeinen Kompetenzen, ein Teil der spezifischen Kompetenzen, Beispiele für Lernaktivitäten und allgemeine methodische Hinweise. Die vollständigen Listen spezifischer Kompetenzen und Inhalte werden von jedem Kultus eigenständig erstellt, sodass eine Ausrichtung auf für die eigene theologische und kirchliche Tradition relevante Themen möglich ist – in Übereinstimmung mit den gesetzlichen Bestimmungen und unter Wahrung der Religionsfreiheit.

ALLGEMEINE KOMPETENZEN (AK)

AK1	Identifizieren der Ausdrucksformen religiöser Identität, auf individueller und gemeinschaftlicher Ebene, in verschiedenen Lebenskontexten.
AK2	Analysieren der Formen religiöser Ausdrucksweise und der Lebensweisen in den Religionen der Welt.
AK3	Bewerten verantwortlicher Entscheidungen hinsichtlich des persönlichen und gemeinschaftlichen Lebens, im Einklang mit religiös-moralischen Werten.
AK4	Kooperieren mit anderen zur Förderung der Gemeinschaft in der Gesellschaft, durch die Achtung der religiösen Werte jeder Person.

SPEZIFISCHE KOMPETENZEN (SK) UND BEISPIELE VON LERNTÄTIGKEITEN

AK1 Identifizieren der Ausdrucksformen religiöser Identität, auf individueller und gemeinschaftlicher Ebene, in verschiedenen Lebenskontexten

9. Klasse
SK 1.1 Definieren der Merkmale der eigenen religiösen Identität
• Erstellen eines persönlichen Porträts zur eigenen religiösen Identität in Form eines Faltblatts oder Posters. • Anfertigen eines Steckbriefs über den eigenen religiösen Lebensweg. • Identifizieren und Erklären der architektonischen und symbolischen Elemente einer evangelischen Kirche im Rahmen eines Besuchs. • Vergleichen des „Vaterunsers“ mit dem jüdischen Achtzehnbiten-Gebet (Amida), um interreligiöse Gemeinsamkeiten hervorzuheben.
SK 1.2 Erläutern der Bedeutung zentraler Begriffe des evangelischen Glaubens in verschiedenen Lebenszusammenhängen
• Erstellen einer Mindmap zum Konzept „Von Gott geschaffen“. • Analyse biblischer Texte in einer Gruppendiskussion zur Klärung zentraler Begriffe. • Erstellen einer Zeitleiste, die wesentliche Ereignisse aus dem Leben Jesu darstellt.

AK2 Analysieren der Formen religiöser Ausdrucksweise und der Lebensweisen in den Religionen der Welt

9. Klasse
SK 2.1 Unterscheiden von verschiedenen Ausdrucksweisen von Glauben und Spiritualität in christlichen Gemeinschaften
• Durchlaufen eines Lernparcours mit thematischen Stationen zu verschiedenen Formen der Anrede Gottes. • Durchführen einer geführten Internetrecherche zur Entstehung und Entwicklung der christlichen Kirchen. • Analyse der Struktur und des Ablaufs eines religiösen Gottesdienstes.
SK 2.2 Analysieren der historischen und theologischen Verbindungen zwischen den monotheistischen Religionen
• Erarbeiten einer vergleichenden Tabelle zu den biblischen Büchern und ihren Inhalten in Partnerarbeit. • Durchführen einer Gruppenanalyse relevanter Texte aus den monotheistischen Traditionen. • Begründung der Bedeutung bestimmter Gleichnisse im Rahmen einer strukturierten Diskussion.

AK3 Bewerten verantwortlicher Entscheidungen hinsichtlich des persönlichen und gemeinschaftlichen Lebens, im Einklang mit religiös-moralischen Werten

9. Klasse
SK 3.1 Entwickeln eines eigenen Urteils zu einer persönlich relevanten ethischen Frage
• Formulieren einer persönlichen Haltung zum Tierschutz auf Grundlage von Gruppendiskussionen und ausgewählten Bibelstellen. • Vergleichen von Geschlechterstereotypen durch Anwendung der Placemat-Methode. • Analyse einer Fallstudie zum Thema Xenophobie.
SK 3.2 Planen eines sozialen oder ethischen Projekts aufgrund religiöser Werte
• Erstellen eines Informationsflyers über eine örtliche Kirche. • Planen eines Projekts zur Prävention von Diskriminierung in der Schule oder in der Gemeinschaft.

AK4 Kooperieren mit anderen zur Förderung der Gemeinschaft in der Gesellschaft, durch die Achtung der religiösen Werte jeder Person

9. Klasse	
CS 4.1 Beurteilen	der Bedeutung der ökumenischen und interreligiösen Zusammenarbeit in der lokalen Gemeinschaft
• Erstellen einer vergleichenden Analyse biblischer und außerbiblischer Texte zur interreligiösen Zusammenarbeit. • Erkennen von konfessionellen Gemeinsamkeiten und Unterschieden im Rahmen eines Besuchs in einer Kirche einer anderen Konfession. • Analyse eines Video- oder Filmmaterials zur Erinnerungskultur.	

LERNINHALTE

9. Klasse

Inhaltsbereiche	Inhalte der 9. Klasse
8. Mensch 1.1; 1.2 3.1	Was ist der Mensch? 1. Auf der Suche nach Identität 2. Menschen und Tiere: Gemeinsamkeiten, Unterschiede, Bedürfnisse 3. Mensch und Gott 4. Was ist der Mensch? Wer bin ich? Die eigene religiöse Sozialisation
9. Welt und Verantwortu ng / 1.2; 2.1, 3.1, 4.1	Liebe 1. Was ist Liebe? 2. Was sagt die Bibel über die Liebe? 3. Mädchen und Jungen 4. Partnerschaft und Ehe 5. Sucht
10. Bibel 1.1, 2.2, 4.1	Projekt: Bibel 1. Die Entstehung der Bibel 2. Bücher und Inhalt der heiligen Schriften der monotheistischen Religionen 3. Der Inhalt der Bibel 4. Schöpfungstexte 5. Die synoptischen Evangelien
11. Gott 1.2; 2.1, 2.2	Gott 1. Nach Gott fragen 2. Wer ist Gott? 3. Wie handelt Gott?
12. Jesus Christus 1.2; 2.2	Der Weg Jesu 1. Was wissen wir über Jesus? 2. Die Taufe Jesu 3. Gleichnisse und Wunder Jesu 4. Passion und Ostern
13. Kirche und Kirchen 1.1; 1.2; 2.1 3.2, 4.1	Die Kirche / Biserica 1. Die Entstehung der christlichen Kirchen 2. Unsere Kirche vor Ort 3. Andere christliche Kirchen in der Umgebung 4. Der Gottesdienst 5. Kirche als Gemeinschaft von Gläubigen
14. Religionen und Konfessionen 1.1; 2.2 3.1; 4.1	Juden und Christen 1. Judentum und Christentum – was haben sie miteinander zu tun? 2. Judenfeindlichkeit und Antisemitismus – geschichtlich 3. Antisemitismus und Fremdenfeindlichkeit – heute 4. Erinnerungskultur fördern

SPEZIFISCHE KOMPETENZEN (SK) UND BEISPIELE VON LERNTÄTIGKEITEN

AK1 – Identifizieren der Ausdrucksformen religiöser Identität, auf individueller und gemeinschaftlicher Ebene, in verschiedenen Lebenskontexten

10. Klasse	
SK 1.1	Erkennen der Merkmale der eigenen religiösen Identität in verschiedenen Lebenszusammenhängen
	• Beschreiben relevanter persönlicher religiöser Erfahrungen in Form eines Reflexionstagebuchs. • Auswählen bedeutender Momente aus dem eigenen Leben und Darstellung auf einer Zeitleiste. • Klassifizieren familiärer, kultureller und gemeinschaftlicher Einflüsse auf die religiöse Identität mithilfe einer Konzeptkarte. • Vergleichen der eigenen religiösen Überzeugungen mit denen eines Mitschülers im Rahmen eines Partnerinterviews. • Analyse alltäglicher Situationen, um zu erkennen, wie die religiöse Identität Entscheidungen beeinflusst. • Ausfüllen eines Venn-Diagramms zu gemeinsamen und unterschiedlichen Elementen der persönlichen religiösen Identität und einer untersuchten christlichen Tradition. • Verfassen einer Mini-Selbstpräsentation („Wer bin ich in Bezug auf den Glauben?“) für ein persönliches Portfolio. • Beobachten und Beschreiben religiöser Symbole in der näheren Umgebung (zu Hause, in der Schule, in der Gemeinschaft). • Analyse eines visuellen Materials (Bilder, kurzes Video), um Elemente der dargestellten religiösen Identität zu identifizieren.
SK 1.2	Veranschaulichen der Bedeutung zentraler Begriffe des evangelischen Glaubens in konkreten Alltagssituationen
	• Erstellen eines Plakats über die eigenen Fähigkeiten und Handlungsmöglichkeiten. • Durchführen eines Rollenspiels oder Bibliologs im Team auf Basis biblischer Texte. • Erstellen von Comics im Rahmen einer Gruppenarbeit. • Analyse eines alltäglichen Konflikts und Formulieren biblisch inspirierter Lösungen durch ein Theaterstück. • Anschauen eines Dokumentarfilms, anschließend Verfassen eines Aufsatzes und Durchführung einer geleiteten Diskussion. • Durchführen einer Partnerrecherche zum Darwinismus. • Äußern von Meinungen zum Thema Leid mithilfe der Methode „Meinungsbarometer“. • Erstellen einer Mindmap oder Chronologie der wichtigen Lebensstationen Jesu. • Analyse von Textfragmenten über Jesus im Team unter Verwendung statischer Bilder als Unterstützung. • Führen von Interviews mit Vertretern der Kirche im Rahmen eines organisierten Treffens.

AK2 Analysieren der Formen religiöser Ausdrucksweise und der Lebensweisen in den Religionen der Welt

10. Klasse	
SK 2.1	Vergleichen von verschiedenen Ausdrucksweisen von Glauben und Spiritualität in verschiedenen christlichen Gemeinschaften
	• Anschauen eines Dokumentarfilms über den Urknall, anschließend Verfassen eines Aufsatzes und Durchführen einer wissenschaftlich-religiösen Diskussion. • Durchführen einer Internetrecherche zum Darwinismus. • Begründen der eigenen Entscheidungen mithilfe der Methode der „Vier Ecken“. • Analyse der spezifischen Merkmale biblischer Schöpfungsberichte in Teams und Vergleich mit Mythen anderer Religionen. • Analyse von Nachrichten und Teamarbeit zum Thema „Das Böse“. • Interpretieren der Geschichte von Amos im Partnerarbeit.

10. Klasse	
	• Erarbeiten der Inhalte des Buches Hiob in Teams durch Erstellung eines Plakats und Durchführung einer Fishbowl-Diskussion. • Führen von Interviews mit Vertretern der Kirche im Rahmen eines organisierten Treffens. • Vergleichen von Suren mit Texten aus dem Alten und Neuen Testament.
SK 2.2	Vergleichen der historischen und theologischen Grundbestandteile der monotheistischen Religionen
	• Verfassen eines kreativen Aufsatzes: „Wenn ich Paulus wäre – wie würde ich heute über die Auferstehung sprechen?“ • Anschauen eines Films über den Islam, anschließend Teamarbeit zu Aspekten der Religion. • Analyse von Suren über Barmherzigkeit und Gerechtigkeit. • Erstellen eines Venn-Diagramms in Partnerarbeit und Formulieren von Meinungen zum interreligiösen Dialog.

AK3 Bewerten verantwortlicher Entscheidungen hinsichtlich des persönlichen und gemeinschaftlichen Lebens, im Einklang mit religiös-moralischen Werten

10. Klasse	
SK 3.1	Begründen einer ethischen Entscheidung in einem für die eigene Person relevanten Dilemma
	• Individuelles Ausfüllen des „Lebensfadens“ unter Verwendung von Impulskarten zur Reflexion. • Durchführen eines Rollenspiels oder Bibliologs zu einem ethischen Dilemma. • Erstellen von Comics in Gruppen zur Veranschaulichung des Dilemmas. • Anwenden der Methode Forumtheater zur Analyse einer moralischen Situation. • Studium des Buches Hiob und Teilnahme an einer praxisbezogenen Diskussion. • Äußern von Meinungen mithilfe des Meinungsbarometers. • Erstellen eines Venn-Diagramms in Partnerarbeit als Hilfestellung für die Formulierung einer persönlichen Meinung.
SK 3.2	Entwicklung eines sozialen oder ethischen Projekts aufgrund religiöser Werte in Bezug auf die Bedürfnisse der Gemeinschaft und die verfügbaren Ressourcen
	• Organisation eines Projekts zum Besuch der Evangelischen Kirche A.B. (Planung, Durchführung von Interviews und Präsentation der Ergebnisse). • Führen von Interviews mit Vertretern der Kirche im Rahmen eines thematischen Projekts.

AK4 Kooperieren mit anderen zur Förderung der Gemeinschaft in der Gesellschaft, durch die Achtung der religiösen Werte jeder Person

10. Klasse	
SK 4.1	Analysieren der Vorteile und Herausforderungen der ökumenischen und interreligiösen Zusammenarbeit in der lokalen Gemeinschaft
	• Vergleich von Suren mit Texten aus dem Alten und Neuen Testament. • Erstellen eines Venn-Diagramms in Partnerarbeit als Grundlage für die Formulierung von Meinungen zur interreligiösen Zusammenarbeit.

LERNINHALTE**10. Klasse**

Inhaltsbereiche	Inhalte der 10. Klasse
1. Mensch 1.1; 1.2; 3.1	Sinn des Lebens 4. „Höher, schneller, weiter“ – was will ich in meinem Leben erreichen? (Vorbilder, Berufsperspektiven – Saulus von Tarsus) 5. Was im Leben wirklich zählt 6. Gaben und Aufgaben
2. Welt und Verantwortung / 1.1, 1.2, 3.1	Ethische Urteilsfindung 4. Verantwortlicher Umgang miteinander 5. Heinz Eduard Tödt und die „Schritte ethischer Urteilsfindung“ (Problemfeststellung, Situationsanalyse, Verhaltensalternativen, Normenprüfung, rückblickende Kontrolle) 6. Fallbeispiel: Mobbing in der Schule – ethische Urteilsfindung nach den fünf Schritten
3. Bibel 1.1, 1.2, 2.1	Biblische Schöpfungsgeschichten und Weltentstehungstheorien – Widerspruch oder Ergänzung? 5. Am Anfang war – der Urknall (wissenschaftliche Theorien zur Entstehung der Welt) 6. Evolutionstheorie nach Darwin 7. Biblische Schöpfungsgeschichten – Konformität und Inkompatibilität mit den wissenschaftlichen Theorien 8. Biblisches Verständnis des Schöpfers als Erhalter der Welt
4. Gott 1.1, 1.2, 2.1	Ist Gott gerecht? Theodizee 5. Das Böse in der Welt 6. „Geschieht etwa ein Unglück in der Stadt und der Herr hat es nicht getan?“ (Amos 3,6) 7. Warum lässt Gott Leid zu? 8. Der Sinn des Leidens
5. Jesus Christus 1.1, 1.2, 2.1, 2.2	Was kommt nach dem Tod? 4. Tod und Auferstehung Jesu 5. Totenaufweckung – Hoffnung über den Tod hinaus? 6. Auferstehung der Toten – in der Bibel und im Apostolischen Glaubensbekenntnis
6. Kirche und Kirchen 1.1, 1.2, 2.1, 3.2	Die Evangelische Kirche A. B. in Rumänien 4. Johannes Honterus und die Reformation der Siebenbürger Sachsen 5. Kirchenburgen – damals und heute 6. Vielfältige Aufgabenbereiche der evangelischen Kirche (Diakonisches Werk, Jugendwerk, Akademie, Museum, Denkmalschutz ...)
7. Religionen und Konfessionen 1.1, 2.1, 2.2, , 3.1, 4,1	Islam 4. Grundzüge des Islams (Fünf Säulen, Feste, heilige Orte – Vergleich mit christlichen Festen und Grundprinzipien) 5. Der Koran – die heilige Schrift der Muslime (Ähnlichkeiten und Unterschiede zur christlichen Bibel) 6. Christen und Muslime – interreligiöser Dialog (Gemeinsamkeiten und Unterschiede)

SPEZIFISCHE KOMPETENZEN (SK) UND BEISPIELE VON LERNTÄTIGKEITEN

AK1 Identifizieren der Ausdrucksformen religiöser Identität, auf individueller und gemeinschaftlicher Ebene, in verschiedenen Lebenskontexten

11. Klasse
SK 1.1 Beschreibung der Merkmale der eigenen religiösen Identität auf Ebene des Individuums und der Gemeinschaft in verschiedenen Lebenszusammenhängen
- Analyse des Konzepts „Ebenbild Gottes“ im anthropologischen und ethischen Kontext durch die Erstellung einer kollaborativen Konzeptkarte. - Vergleichen zeitgenössischer moralischer Dilemmas (Euthanasie, Abtreibung, Gewalt) mit den biblischen Prinzipien der Lebensachtung im Rahmen einer Fallstudie. - Bewerten von Wahrheitskriterien in der digitalen Kommunikation durch Analyse von Beispielen für Fake News und anschließende praxisbezogene Diskussion. - Interpretieren biblischer Darstellungen Gottes als Vater und Mutter durch vergleichende exegetische Analyse von Texten aus Jesaja, Hosea und Matthäus.
SK 1.2 Analysieren der Anwendbarkeit der zentralen Begriffe des evangelischen Glaubens in verschiedenen kulturellen und sozialen Zusammenhängen
- Analyse der Aussagen über das Leben im Dekalog im Kontext zeitgenössischer Verantwortlichkeiten im Rahmen einer Partneraktivität. - Nachstellen der Anwendung ethischer Prinzipien zum Schutz oder zur Beeinträchtigung des Lebens in einem Rollenspiel-Szenario (Arzt, Aktivist, Betroffene Person, Kirchenvertreter). - Erstellen einer Zusammenfassung zu Chancen und Grenzen der Massenmedien in einer Gruppenarbeit mit Tabelle und Präsentation. - Erkennen des Unterschieds zwischen authentischen und gefälschten Informationen durch ein schnelles Quiz und anschließende praxisbezogene Diskussion. - Bewerten der Fähigkeit künstlicher Intelligenz, den Menschen zu ersetzen, durch eine moderierte Debatte. - Verfassen eines argumentativen Essays über die Natur der Nächstenliebe im digitalen Umfeld. - Untersuchen der Grenzen menschlicher Vorstellungen von Gott in einer Plenardiskussion. - Interpretieren biblischer Texte zur göttlichen Gerichtsbarkeit in Partnerarbeit. - Erstellen statischer Darstellungen der Zustände „verloren“ – „gerettet“ in einer Gruppenaktivität. - Nachstellen der Beziehung des Menschen zur Herrschaft Gottes in einem Rollenspiel basierend auf der Metapher der Königsherrschaft. - Analyse der Argumenttypen für die Existenz Gottes anhand von Video-Material und analytischer Diskussion. - Durchführen einer vergleichenden Recherche zu Beweisen für die Existenz Gottes und zu kritischen Positionen in einem Gruppenprojekt mit Online-Dokumentation. - Debattieren zur moralischen Frage „Braucht der Mensch Gott, um gut zu sein?“. - Analyse provokativer Aussagen über den Glauben mittels der Methode des Diskussionskreises in Partnerarbeit. - Verfassen eines reflektierenden Essays über die Möglichkeiten, Feindesliebe zu praktizieren. - Formulieren zeitgenössischer Seligpreisungen in einem ethisch-theologischen Kreativ-Workshop.

AK2 Analysieren der Formen religiöser Ausdrucksweise und der Lebensweisen in den Religionen der Welt

11. Klasse
SK 2.1 Anwenden der ethischen Glaubensgrundsätze der Weltreligionen im Umgang mit aktuellen globalen Problemen
Nachstellen moralischer Entscheidungsfindung zum Schutz des Lebens in einem interdisziplinären Rollenspiel.

11. Klasse	
	• Kritische Analyse von Chancen und Grenzen der Massenmedien in Gruppenarbeit. • Erkennen von Wahrheit in der digitalen Kommunikation durch ein praxisnahes Quiz in sozialen Medien. • Bewerten der Rolle künstlicher Intelligenz in Bezug auf die Menschenwürde in einer moderierten Debatte. • Debattieren zur globalen ethischen Frage: „Kann der Mensch ohne Gott gut sein?“
SK 2.2	Identifizieren der universalen Werte der Weltreligionen und ihrer spezifischen Ausdrucksweisen
	• Erstellen einer Konzeptkarte zum Thema „Gottesebenbildlichkeit“ im Rahmen eines Brainstormings. • Analyse in Partnerarbeit der Auswirkungen des Dekalogs auf das Leben. • Nachstellen moralischer Situationen zum Schutz des Lebens in einem angewandten Rollenspiel. • Analyse theistischer Argumente durch Filmvorführung und anschließende Diskussion. • Durchführen eines Forschungsprojekts zu Pro- und Contra-Argumenten zur Existenz Gottes. • Erstellen einer vergleichenden Tabelle Christentum–Buddhismus in Gruppenarbeit.

AK3 Bewerten verantwortlicher Entscheidungen hinsichtlich des persönlichen und gemeinschaftlichen Lebens, im Einklang mit religiös-moralischen Werten

11. Klasse	
SK 3.1	Analysieren der Faktoren, die die ethische Entscheidungsfindung in komplexen Alltagsproblemen beeinflussen
	• Analyse des Dekalogs in Partnerarbeit im Hinblick auf gegenwärtige Verantwortlichkeiten. • Nachstellen moralischer Dilemmas zum Schutz des Lebens in einem Rollenspiel. • Bewerten in Gruppenarbeit des Einflusses der Massenmedien. • Unterscheiden zwischen authentischen und falschen Informationen durch ein praxisnahes Quiz. • Bewerten von Szenarien zur Ersetzbarkeit des Menschen durch KI in einer moderierten Debatte. • Analyse provokativer Aussagen mittels der Fishbowl-Methode. • Nachstellen eines interreligiösen Dialogs über den Sinn des Leidens in einem Rollenspiel (Christ–Buddhist).
SK 3.2	Analysieren der Auswirkungen eines sozialen oder ethischen Projekts aufgrund religiöser Werte auf die Gemeinschaft
	• Untersuchen des Anspruchs der Kirche auf absolute Wahrheit in einer argumentativen Debatte. • Bewerten der öffentlichen Rolle der Kirche mithilfe der Wertelinien-Methode im Hinblick auf ihren politischen Einfluss.

AK4 Kooperieren mit anderen zur Förderung der Gemeinschaft in der Gesellschaft, durch die Achtung der religiösen Werte jeder Person

11. Klasse	
SK 4.1	Vergleichen der Auswirkungen der ökumenischen und interreligiösen Zusammenarbeit auf den sozialen Zusammenhalt in der lokalen Gemeinschaft
	• Erstellen einer Konzeptkarte zu gemeinschaftlichen religiösen Praktiken im Rahmen eines Brainstormings. • Bewerten der politischen Rolle der Kirche mithilfe der Wertelinien-Methode. • Analyse buddhistischer Traditionen durch Filmvorführung und einführende Präsentation. • Erstellen einer Vergleichstabelle zwischen Christentum und Buddhismus (Lebensziel, Ethik, religiöse Praxis) in Gruppenarbeit. • Nachstellen eines interreligiösen Dialogs zwischen einem Christen und einem Buddhisten über den Sinn des Leidens.

LERNINHALTE

11. Klasse

Inhaltsbereich e	Inhalte der 11. Klasse
1. Mensch 1.1, 2.2	Menschenwürde - Der Mensch – Ebenbild Gottes - Achtung vor dem Leben – Die Zehn Gebote - Fallbeispiele: Sterbehilfe, Abtreibung, Gewalt, Zerstörung der Umwelt
2. Welt und Verantwortun g 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1	Medienethik - Verantwortung im digitalen Raum – Chancen und Grenzen der Medien „Du sollst nicht falsch Zeugnis reden“ (Exodus 20,16) – Wahrheit und Fake News / - Künstliche Intelligenz und die Verantwortung des Menschen - Cybermobbing, Hate Speech und christliche Ethik
3. Bibel 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1	Biblische Gottesbilder im Alten und im Neuen Testament - Gott als Vater und Mutter - Gott als Richter - Gott als Retter - Gott als König
4. Gott 1.1, 1.2	Philosophische Gottesvorstellung und Gottesbestreitung - Ist der Glaube an Gott vernünftig? Gottesbeweise und Gotteskritik - Wenn Gott „stirbt“ – Gotteskrise und Atheismus und die Antwort der Theologie (Feuerbach, Nietzsche, Bultmann, Bonhoeffer) - Wie denken wir heute von Gott? – Eigene Gottesbilder im Dialog mit philosophischen Ansätzen
5. Jesus Christus 1.1, 1.2, 2.1	Die Botschaft Jesu - Die Bergpredigt (Matthäus 5) – Provokation und Verheißung - Ethik der Bergpredigt: Feindesliebe (Mt 5,43–48) und Gewaltfreiheit - Die Aktualität der Bergpredigt
6. Kirche und Kirchen 1.1, 1.2, 2.2	Kirche heute - Kirche als Gottesdienstraum und Versammlungsort - Kirche zwischen Wahrheitsfrage und Pluralismus - Kirche und Staat/Gesellschaft
7. Religionen und Konfessionen 1.1, 3.2, 4.1	Christentum und Buddhismus - Grundprinzipien des Buddhismus (Vier Edle Wahrheiten, Achtfacher Pfad, Wiedergeburt, Meditation) - Christentum und Buddhismus – Gemeinsamkeiten und Unterschiede - Voneinander lernen

SPEZIFISCHE KOMPETENZEN (SK) UND BEISPIELE VON LERNTÄTIGKEITEN

AK1 Identifizieren der Ausdrucksformen religiöser Identität, auf individueller und gemeinschaftlicher Ebene, in verschiedenen Lebenskontexten

12. Klasse
SK 1.1 Begründen der Kohärenz der Merkmale der eigenen religiösen Identität auf Ebene des Individuums und der Gemeinschaft in verschiedenen Lebenszusammenhängen
• Analyse von Bildern über ein erfolgreiches Leben in Werbung und digitalen Posts im Rahmen einer Medieninhaltsanalyse. • Diskutieren über das Verständnis der Bibel als „Wort Gottes“ ohne Literalismus in einer moderierten Debatte. • Analyse von Luthers Zwei-Reiche-Lehre und ihrer Rezeption (Barmer Erklärung) in einer Quellenarbeit. • Fachgerechte Präsentation wichtiger Zeitströmungen und ihres Einflusses auf persönliche und gemeinschaftliche Identität.
SK 1.2 Bewertung der Relevanz und des Einflusses der zentralen Begriffe des evangelischen Glaubens im Kontext persönlicher Entscheidungen
• Vergleichen von Gen 1,26–27 und Röm 7,14ff im Hinblick auf die Entwicklung von Thesen über die Gleichzeitigkeit von sündig und gerecht. • Analyse des Kontrasts Paulus: „Rechtfertigung durch den Glauben“ / Jakobus: „Glaube ohne Werke“ im textlichen Vergleich. • Interpretieren der „Ich-bin“-Aussagen Jesu in Bezug auf die göttlichen Attribute des Alten Testaments in einer exegetischen Analyse. • Recherchieren außerbiblicher Quellen über Jesus (z. B. Josephus) im Rahmen eines Dokumentationsprojekts. • Analyse der christologischen Definition von Chalcedon in einer Textanalyseaktivität und Gedankenexperiment über die Folgen einer Nichtauferstehung Christi. • Analyse von Bildern von Hoffnung und Verantwortung in Mk 1,15 und Offb 21 in einem biblischen Workshop. • Anwenden der prophetischen Kritik auf ein globales ethisches Problem (Klima, Gerechtigkeit) in einer praxisbezogenen Interpretationsaktivität.

AK2 Analysieren der Formen religiöser Ausdrucksweise und der Lebensweisen in den Religionen der Welt

12. Klasse
SK 2.1. Bewertung der Auswirkungen der Ausdrucksformen des Glaubens und der Spiritualität auf die Identität und den Zusammenhalt christlicher Gemeinschaften
• Vergleichende Analyse der Auffassungen von Paulus und Jakobus aus systematischer Perspektive. • Analyse der Quellen durch Gegenüberstellung von Hiobs Klage und der philosophischen Kritik an Gott. • Vergleichen der „Ich-bin“-Aussagen Jesu mit den göttlichen Attributen des Alten Testaments in einer exegetischen Analyse. • Durchführen einer Gruppenaktivität zu Chancen und Grenzen digitaler Medien mit abschließender Präsentation. • Erkennen von wahren und falschen Inhalten anhand der Analyse digitaler Bilder und Posts. • Moderiertes Debattieren zur Frage „Kann künstliche Intelligenz den Menschen ersetzen?“ • Analyse biblischer Metaphern für die Kirche und deren Relevanz für heutige kirchliche Strukturen in einer Textanalyseaktivität.

12. Klasse
SK 2.2 Bewertung der Auswirkungen der historischen und theologischen Verbindungen zwischen den monotheistischen Religionen auf den interreligiösen Dialog
• Erstellen einer Konzeptkarte zur Bedeutung der „Gottebenbildlichkeit“ in monotheistischen Traditionen. • Durchführen einer hermeneutischen Übung zu einem schwierigen oder widersprüchlichen biblischen Text. • Analyse von Bultmanns Mythuskritik in einer Gruppenlernaktivität im Puzzle-Format. • Diskussion im Diskussionskreis: „Warum erlaubt Gott Leid?“ – mit theologischen und philosophischen Perspektiven. • Recherchieren relevanter außerbiblischer Quellen für das Studium über Jesus im Rahmen eines Dokumentationsprojekts. • Analyse der Christologie von Chalcedon im interreligiösen Kontext in einer praxisbezogenen theologischen Analyse. • Analyse von Johannes 14,6 im Hinblick auf den Exklusivitätsanspruch im Vergleich zur hinduistischen Tradition. • Erstellen einer Vergleichstabelle zwischen Christentum und Hinduismus (Lebensziel, Ethik, religiöse Praxis).

AK3 Bewerten verantwortlicher Entscheidungen hinsichtlich des persönlichen und gemeinschaftlichen Lebens, im Einklang mit religiös-moralischen Werten

12. Klasse
SK 3.1 Bewertung der Auswirkungen von ethischen Entscheidungen auf die Persönlichkeitsentwicklung und auf die Gemeinschaft im Zusammenhang mit den sozialen und kulturellen Werten
• Präsentieren anthropologischer Konzepte (Sartre, Freud, Kant) in Expertenvorträgen. • Untersuchung der Beziehung zwischen Gen 1 und Röm 7 in einer praxisbezogenen ethischen Diskussion. • Durchführen einer Gruppenaktivität zu Chancen und Grenzen digitaler Medien. • Erkennen visueller Fälschungen in einem Schnellquiz, gefolgt von einer praxisnahen Diskussion. • Offenes Diskutieren im Fishbowl-Format zum Thema Leid. • Debattieren über religiösen Pluralismus im Vergleich zum Hinduismus.
SK 3.2 Bewertung der Wirksamkeit eines sozialen oder ethischen Projekts aufgrund religiöser Werte innerhalb der Gemeinschaft
• Vergleichen der Sakramentologie und der Diensttheologie (evangelisch–katholisch) in einer vergleichenden Analyseaktivität. • Debattieren zu angewandten Modellen des Pluralismus in Bezug auf den Hinduismus.

AK4 Kooperieren mit anderen zur Förderung der Gemeinschaft in der Gesellschaft, durch die Achtung der religiösen Werte jeder Person

12. Klasse
SK 4.1 Begründen der Bedeutung der ökumenischen und interreligiösen Zusammenarbeit zur Förderung des friedlichen Zusammenlebens und der Einheit der lokalen Gemeinschaft
• Expertenpräsentationen zu Gottheiten anderer Religionen und ihrer Rolle in der Gemeinschaft. • Analyse von Johannes 14,6 im Kontext des zeitgenössischen interreligiösen Dialogs.

LERNINHALTE**12. Klasse**

Inhaltsbereich e	Inhalte der 12. Klasse
1. Mensch 1.1, 1.2, 3.1	Anthropologie: Der Mensch zwischen Freiheit und Sünde 1. Menschenbilder im Alltag 2. Menschenbilder in der Philosophie 3. Das Menschenbild in der Bibel
2. Welt und Verantwortung 1.2; 2.1	Eschatologie und Gerechtigkeit 4. Eschatologie als ethische Motivation: Die Spannung zwischen „Schon Jetzt“ und „Noch Nicht“ 5. Gerechtigkeit und prophetische Kritik: Die Bibel als Maßstab sozialer Verantwortung 6. Glaube und Werke: Verhältnis von Gnade, Nächstenliebe und gesellschaftlichem Engagement
3. Bibel 1.1, 2.2	Die Autorität der Bibel und ihre Deutung 4. Wahrheit und Zeugnis: Die Bibel als Kanon und ihre Bedeutung 5. Auslegungsmethoden (Vertiefung): Die Notwendigkeit der historisch-kritischen Methode 6. Entmythologisierung und Übersetzung: Die moderne Relevanz der biblischen Botschaft (z.B. Bultmann)
4. Gott 1.2, 2.1, 2.2	Gotteslehre: Theodizee und Gottesbilder der Moderne 4. Die Gottesfrage und der Zweifel: Der „Tod Gottes“ (Nietzsche) im Dialog mit biblischer Gottesrede 5. Theodizee: Das Problem des Leidens: Klagepsalmen 6. Gottesbilder in der Krise: Gottesbilder im Alten und Neuen Testament (JHWH, Abba) und ihre Grenzen
5. Jesus Christus 1.2, 2.2	Christologie: Identität und Relevanz Jesu 4. Historie vs. Glaube: Der historische Jesus und der Christus des Glaubens - Dogmatische Christologie: Die Lehre von den zwei Naturen (Konzil von Chalcedon) 5. Die Auferstehung als Zentralereignis
6. Kirche und Kirchen 1.1, 2.1 3.2, 4.1	Ekklesiologie, Amt und Ökumene 4. Das Wesen der Kirche: Theologische Modelle (Leib Christi, Gottes Volk, Sakrament) 5. Kirche und Staat: Verhältnis der zwei Reiche (Luther) und politische Verantwortung der Kirche 6. Ökumene: Dogmatische Unterschiede als Herausforderung
7. Religionen und Konfessionen 1.1, 2.2 3.1, 3.2, 4.1	Hinduismus und der interreligiöse Dialog 4. Die Vielfalt des Hinduismus: Grundkonzepte (Dharma, Karma, Samsara, Moksha) und die Rolle des Polytheismus und der Trimurti (Brahma, Vishnu, Shiva) 5. Christologie im Dialog: Einzigartigkeit Jesu Christi im Licht hinduistischer Inklusivität (z.B. Krishna)

Inhaltsbereich e	Inhalte der 12. Klasse
	6. Die Modelle des religiösen Pluralismus: Exklusivismus, Inklusivismus und Pluralismus nach John Hick

METHODISCHE HINWEISE

Der Unterricht im Fach Evangelische Religion A.B. folgt einem ganzheitlichen, bildungsorientierten Ansatz, der die Entwicklung religiöser, ethischer und kultureller Kompetenzen in den Mittelpunkt stellt. Dabei wird ein reflexiver, dialogischer und erfahrungsbezogener Zugang verfolgt. Die methodischen Hinweise dienen als Orientierung für die Gestaltung des Unterrichts: Das Lernen ist schülerzentriert, auf Kompetenzaufbau ausgerichtet und verknüpft die erworbenen Kenntnisse mit realen Lebenskontexten.

Der Lehrplan legt besonderen Wert auf aktive Teilnahme der Lernenden und auf die Entdeckung von Sinnfragen des Glaubens sowie moralischer Werte. Schüler erwerben Kompetenzen durch Kooperation, Empathie und Verantwortungsübernahme in Bezug auf ihre persönliche, geistliche und moralische Entwicklung. Gleichzeitig werden digitale und mediale Kompetenzen gefördert, die für das Lernen im digitalen Zeitalter wesentlich sind.

Die Unterrichtsgestaltung basiert auf Aktivierung, reflexiver Teilnahme und offenem Dialog. Traditionelle Methoden sollen mit interaktiven und kollaborativen Verfahren kombiniert werden. Schwerpunktmäßig werden kritisches Denken, Interpretationsfähigkeit und persönliche Verantwortung gefördert. Lernen erfolgt durch Entdeckung, persönliche Reflexion und interaktiven Austausch. Dabei wird die religiöse und kulturelle Vielfalt geachtet, und Offenheit gegenüber anderen Konfessionen sowie spirituellen Traditionen wird ausdrücklich unterstützt.

Am Ende der Schulzeit zeigt der Schüler/die Schülerin die Fähigkeit:

- die Faktoren zu analysieren, die die persönliche Identität prägen, und die eigenen Werte zu reflektieren;
- verschiedene Texte, Konzepte und kulturelle Traditionen kritisch zu interpretieren und unterschiedliche Denksysteme unter Anwendung kohärenter Methoden und klarer Kriterien zu vergleichen;
- auf ethisch-sozialer Ebene komplexe Argumente zu moralischen Fragestellungen zu entwickeln, die Konsequenzen eigener Entscheidungen in breiten kulturellen Zusammenhängen zu beurteilen und realistische Lösungen für Gemeinschafts- oder globale Probleme vorzuschlagen;
- Prinzipien des interkulturellen Dialogs konsequent anzuwenden, Verantwortungsbewusstsein in der Zusammenarbeit mit anderen zu zeigen und aktiv zur Förderung eines sozialen Klimas beizutragen, das von Respekt, Solidarität und Orientierung am Gemeinwohl geprägt ist.

1. Empfohlene didaktische Strategien

Um die genannten spezifischen Bildungsziele zu erreichen und relevante Kompetenzen auszubilden, ist die Verwendung vielfältiger Methoden notwendig, die kritisches Denken, Kreativität, Reflexion und Technologie verbinden. Einige Methoden (die Liste ist nicht abschließend), sowohl traditionelle als auch moderne, die im evangelischen Religionsunterricht genutzt werden können, sind:

- Lehervortrag: gewährleistet eine kohärente Darstellung theologischer Themen, angepasst an das Verständnisniveau der Schüler.
- Fallstudie: Analyse realer Situationen, die ethische Entscheidungen, Solidarität, Vergebung oder soziale Verantwortung beinhalten.
- Portfolio: entwickelt die Fähigkeit, komplexe Probleme zu lösen, fördert die Lernautonomie, Zusammenarbeit und Selbsteinschätzung.
- Projektbasiertes Lernen: Durchführung thematischer Projekte (z. B. „Interreligiöser Dialog“, „Werte, die uns verbinden“) zur Entwicklung von Kooperations- und moralischer Reflexionskompetenz.
- Debatten und Rundtischgespräche: fördern Argumentationsfähigkeit und kritisches Denken.
- Argumentatives Essay: Übung im Formulieren von Meinungen und kohärenten Argumenten, z. B. zu Themen wie „Kirche sein außerhalb des Kirchengebäudes“, „Wenn ich der Apostel Paulus wäre – was würde ich heute über die Auferstehung sagen?“ oder „Nächstenliebe im digitalen Raum“.
- Erfahrungsbasiertes Lernen: Besuche in Kirchen, Museen, sozialen Einrichtungen oder Begegnungen mit Vertretern anderer Konfessionen.
- Rollenspiele: entwickeln die Fähigkeit, sich in verschiedene Rollen hineinzusetzen und Argumente aus persönlicher Erfahrung und aus unterschiedlichen Perspektiven zu formulieren.
- Interdisziplinäre Aktivitäten: Verbindungen zu Literatur, Geschichte, Philosophie, Kunst und politischer Bildung.
- Digitale Inhaltsgestaltung: Schüler erstellen Videos, Filme oder interaktive Präsentationen zu religiösen Themen, z. B.: „Was glaubt unsere Generation?“, „Wie kann ich als evangelischer Christ zu Toleranz und Verständnis beitragen?“.

2. Herangehensweise an die Inhalte

Die Bearbeitung der Lehrplaninhalte im Fach Evangelische Religion erfordert von der Lehrkraft eine flexible, schülerorientierte Haltung. Dabei wird besonders Wert gelegt auf:

- Einbeziehung der Lebenserfahrungen der Schülerinnen und Schüler, um den Unterricht lebensnah zu gestalten;
- Betonung der Anwendungsbezogenheit der Inhalte, um Lernkontexte zu schaffen, die für das reale Leben relevant sind;
- Differenzierte Behandlung der Inhalte, angepasst an die Erfahrungen der Schülerinnen und Schüler und ihr soziales Umfeld;
- Herstellung von Bezügen zu anderen Unterrichtsfächern, um fächerübergreifendes Lernen zu ermöglichen.

Die im Lehrplan aufgeführten Inhalte sind nicht als einzelne Unterrichtseinheiten zu verstehen, sondern als thematische Einheiten. Die geringere Anzahl der Inhalte im Vergleich zu den Gesamtstunden ermöglicht:

- die Bearbeitung einzelner Themen über mehrere Unterrichtsstunden, angepasst an die Komplexität, das Leistungsniveau der Klasse und Besonderheiten der lokalen Gemeinschaft;
- die Erweiterung um zusätzliche Themen oder Aspekte, um den Religionsunterricht flexibel an die Interessen und Bedürfnisse der Klasse bzw. der Gemeinschaft anzupassen.

Die Reihenfolge der Inhalte kann von der Lehrkraft entsprechend der inneren Logik des Fachgebiets, der Besonderheiten der Gemeinde und der Merkmale der Schülerinnen und Schüler variabel gestaltet werden, wobei die im Lehrplan definierten Lernziele einzuhalten sind. Inhalte zu christlichen Festen wie Passion und Ostern werden zeitlich passend im liturgischen Kalender behandelt.

Das Studium von Bibeltexten ist ein integrierender Bestandteil des kompetenzorientierten, schülerzentrierten evangelischen Religionsunterrichts. Folgende Texte werden für die Veranschaulichung der Themen aus dem Lehrplan für die jeweiligen Klassenstufen empfohlen:

- **9. Klasse:** Genesis 1,26-31; Kohelet 3,18-22; Psalm 8,5-6; 139,13-14; Hohelied 8,6-7a; 1 Korinther 13; Levitikus 19,18; Matthäus 5,43-48; Matthäus 19,3-9; Epheser 5,33; Psalm 8; Psalm 104; Exodus 3,13-15; Matthäus 3,13-17; Epheser 2,19-22; 1 Korinther 12,4-11
- **10. Klasse:** Lukas 16,12-21; Markus 10,17-27; Hiob 42,1-6; Genesis 1,27; Matthäus 22,37-39; Matthäus 7,12; Amos 3,6; Hiob 1,1-12; 2,1-7; 38,1-11; 42,1-6; Johannes 11,1-45; 1 Korinther 15
- **11. Klasse:** Genesis 1,27; Exodus 20; Exodus 20,16; Jesaja 63,16; Matthäus 6,9; Hosea 11,1-4; Maleachi 3,2-3; Matthäus 25,31-46; Johannes 8,1-11; Exodus 14; Psalm 40; Markus 15-16; Psalm 93; Psalm 72; Markus 1,14-15; Matthäus 5,43-48
- **12. Klasse:** Markus 1,15; Offenbarung 21; Amos 5,24; Jesaja 58; Matthäus 25,31-46; Römer 3,28; Jakobus 2,14-26; 2 Timotheus 3,16; Hiob 38; Psalm 22; Markus 8,27-30; 1 Korinther 15,12-20; 1 Korinther 12,12-27; Epheser 4,11-16; Johannes 17; Johannes 14,6

3. Lernkontexte und Lernumgebungen

Der Unterricht im Fach Evangelische Religion orientiert sich sowohl am Bedürfnis nach moralischer und spiritueller Bildung als auch an den Anforderungen einer modernen, ganzheitlich ausgerichteten schulischen Bildung. Deshalb ist es wichtig, vielfältige Lernkontexte und Lernumgebungen zu schaffen, die aktives und kollaboratives Lernen, den Erwerb von Kompetenzen, emotionale und spirituelle Ausgeglichenheit sowie den Bezug zur Gemeinschaft und zum realen Leben fördern.

Die Unterrichtsstunden sollten möglichst in flexibel gestaltbaren Räumen stattfinden, die:

- die Anordnung von Möbeln für Einzel-, Partner- oder Gruppenarbeit ermöglichen,
- handwerkliche Aktivitäten zulassen (z. B. Erstellung von Plakaten),
- mit digitalen Geräten ausgestattet sind.

Einige Unterrichtseinheiten können auch in der evangelischen Kirche, in anderen Kirchen oder an anderen geeigneten Orten durchgeführt werden, um religiöse Praxis und Erfahrungen erlebbar zu machen.

Unter Anleitung der Lehrkraft kann künstliche Intelligenz gezielt eingesetzt werden, um religiöse Inhalte zu erkunden und zu vertiefen. KI unterstützt personalisiertes Lernen durch individualisiertes Feedback und ressourcenbasiertes Material, das auf das Lerntempo und die Bedürfnisse der einzelnen Schülerinnen und Schüler abgestimmt ist.

4. Bewertungsmethoden

Die Bewertung im Fach Evangelische Religion erfolgt kontinuierlich und formativ. Sie unterstützt die Reflexion, den persönlichen Fortschritt der Schülerinnen und Schüler und die Anwendung christlicher Werte in unterschiedlichen Kontexten.

Methoden der Bewertung (traditionell und modern):

- Schriftliche Prüfungen (mit objektiven, halbobjektiven und offenen Aufgaben), mündliche Prüfungen, Essays;
- Arbeitsblätter, Reflexionstagebücher, thematische Portfolios, kreative Produkte;
- Einzel- und Gruppenprojekte, Präsentationen und Ausstellungen;
- Selbst- und Peer-Evaluation;
- Systematische Beobachtung von Mitarbeit, Teilnahme, Teamfähigkeit, Verhalten und der Haltung in verschiedenen Lernkontexten;
- Digital erstellte Produkte wie Präsentationen oder Videos.

Bewertungskriterien:

- Kohärenz der Argumentation und Qualität der persönlichen Reflexion;
- Anwendung christlicher und moralischer Werte in konkreten Situationen;
- Fähigkeit zur Zusammenarbeit und zum konstruktiven Dialog

5. Rolle der Lehrkraft

Die Lehrkraft übernimmt die Rolle der Begleitung, Moderation und Impulsgebung. Sie unterstützt die Schülerinnen und Schüler bei der Entdeckung des religiösen Sinns des Lebens und der Entwicklung moralischer Werte durch:

- Förderung von kritischem Denken und spiritueller Autonomie;
- Schaffung einer vertrauensvollen und respektvollen Lernatmosphäre;
- Nutzung von digitalen Ressourcen, Bibeltexten, visuellen und literarischen Materialien;
- Einbindung interdisziplinärer und interkultureller Perspektiven.

Die Lehrkraft orientiert sich dabei an den Kompetenzen der Schülerinnen und Schüler, gestaltet den Unterricht aktivierend und dialogisch und verbindet traditionelle mit modernen Lehr- und Lernmethoden.

6. Empfohlene Bildungsressource

Die Bibel, kirchengeschichtliche Texte sowie relevante literarische und philosophische Auszüge;
Zeugnisse und Biografien christlicher Persönlichkeiten (Dietrich Bonhoeffer, Johannes Honterus, Sabine Ball usw.);
Videodokumente, Filme, thematische Ausstellungen, geprüfte Online-Materialien;
lokale Ressourcen: religiöse Gemeinschaften, Museen, Bildungs- und Sozialzentren.

7. Religion als Abiturfach – Konsequenzen für den Lehr-Lern-Bewertungsprozess

Wenn Schülerinnen und Schüler Religion als Abiturfach wählen, muss die Abschlussbewertung die fachlichen, methodischen und persönlichen Kompetenzen angemessen widerspiegeln. Dabei stehen insbesondere folgende Aspekte im Vordergrund:

- Klarheit und Kohärenz im mündlichen und schriftlichen Ausdruck;
- Kenntnis grundlegender biblischer Orientierungen, moralischer Werte und theologischer Konzepte;
- Fähigkeit zur Argumentation auf theologischer, kultureller, spiritueller und ethischer Ebene über die Bedeutung christlich-evangelischer Grundwerte;
- Verinnerlichung der Werte und deren Anwendung in persönlichen, schulischen und sozialen Kontexten.

Die Vorbereitung auf die Abiturprüfung kann umfassen:

- Probeprüfungen;
- Training von Argumentation und Debatte;
- Übungen zur Textinterpretation;
- Reflexion über aktuelle Themen.

Ein spezieller Aspekt ist die Bewertung durch Multiple-Choice-Tests, die andere Kompetenzen erfordert als traditionelle Aufsatzformen. Dazu zählen:

- Verständnis wesentlicher Themen;
- Memorieren zentraler Begriffe;
- Training mit Multiple-Choice-Aufgaben;
- Sorgfältiges Lesen von Fragen und Antwortmöglichkeiten;
- Effiziente Zeitplanung durch strukturierte Lernpläne und Probeprüfungen.

Kontinuierliches Feedback und Selbstbewertung sind entscheidend, da sie das Bewusstsein für Fortschritte stärken und die Lernautonomie fördern.

8. Anpassung des Lehr-Lern-Bewertungsprozesses für Schülerinnen und Schüler mit sonderpädagogischem Förderbedarf

Im Religionsunterricht ist es entscheidend, Methoden, Inhalte und Bewertungsformen an die individuellen Bedürfnisse aller Schülerinnen und Schüler anzupassen, insbesondere bei Schülerinnen und Schülern mit sonderpädagogischem Förderbedarf (SEN) oder Beeinträchtigungen. Ziel ist es, eine inklusive Lernumgebung zu schaffen, die Teilhabe, Entwicklung und das individuelle Potenzial jedes Einzelnen fördert.

Wesentliche Grundsätze sind:

- Aktive, schülerzentrierte Methoden, die Motivation, Partizipation, Empathie und persönliche Reflexion unterstützen;
- Individualisierte Aufgaben und Lernangebote, die auf das Lerntempo, den Lernstil und die besonderen Fähigkeiten der einzelnen Schülerinnen und Schüler zugeschnitten sind;
- Anpassung von Unterrichtsmaterialien an unterschiedliche Wahrnehmungs- und Aufnahmeformen, z. B. visuell, auditiv oder taktil;
- Kontinuierliche, formative und konstruktive Rückmeldungen, die den Lernfortschritt transparent machen und die Selbstreflexion fördern;
- Kooperation mit Förderlehrkräften, Schulberaterinnen und Schulberatern sowie Eltern, um das Lernen zu unterstützen und eine inklusive, wertschätzende Lernatmosphäre zu gewährleisten.

Durch diese Maßnahmen wird sichergestellt, dass alle Schülerinnen und Schüler, unabhängig von ihren besonderen Bedürfnissen, aktiv am Religionsunterricht teilnehmen, ihre Kompetenzen entwickeln und ihre religiöse, ethische und soziale Bildung gefördert wird.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Deák Angéla-Vilma	Dr.	Consilier învățământ - Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice din România, Sibiu
Klein Renate Andrea	Dr.	Profesor universitar (cadru didactic asociat) / Universitatea Lucian Blaga, Facultatea de Științe Socio-Umane, Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă, Sibiu
Dimitrescu Ana-Maria	Def.	Profesoară de religie / Colegiul German Goethe, București
Heltmann Anneliese -Eveline	Grad I	Profesoară de religie / Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu“ Sibiu

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Deák Angéla-Vilma	Consilier învățământ	Consistoriul Superior al Bisericii Evanghelice din România, Sibiu	Coordonator științific/ Responsabil cult
Klein Renate	Profesor universitar(cadru didactic asociat) /	Universitatea Lucian Blaga, Facultatea de Științe Socio-Umane, Departamentul de Istorie, Patrimoniu și Teologie Protestantă, Sibiu	Coordonator științific

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Greco-Catolic

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările

Învățământ liceal

Anexa nr. 10
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Greco-Catolic*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentă programă școlară completează curriculumul pentru disciplina ***Religie, Cultul Greco-Catolic***, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma de învățământ cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară este elaborată în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina ***Religie***.

Programa disciplinei ***Religie cultul greco-catolic*** este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este concepută pentru a contribui la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studiul ***Religiei cultul greco-catolic***, absolventul de liceu își formează și consolidează identitatea personală și conștiința de sine, ancorate în valori spirituale și morale solide. Acesta dobândește și manifestă comportamente etice și responsabile, relevante pentru dimensiunile personală, socială și profesională ale existenței. Totodată, cultivă respectul față de diversitate și disponibilitatea pentru dialog interuman și intercultural, asumate ca expresii ale deschiderii și respectului reciproc. În același timp, își îmbogățește cultura generală prin înțelegerea profundă a rolului și impactului religiei asupra evoluției civilizației și culturii universale. Studiul ***Religiei cultul greco-catolic*** stimulează, de asemenea, dezvoltarea reflecției critice și a discernământului moral, competențe esențiale pentru luarea unor decizii responsabile. În plan comunitar, absolventul se implică activ, promovând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina ***Religie cultul greco-catolic*** valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane din *aria curriculară Om și Societate* prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, istoria, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață)
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)

- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)

Structura programei școlare de *Religie cultul greco-catolic* include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina *Religie cultul greco-catolic* pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei *Religie cultul greco-catolic* elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară.

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, sugestiile oferă repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice activitatea didactică pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei cultul greco-catolic*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

IX.CS.1.1. Recunoașterea Bibliei ca expresie fundamentală a credinței creștine și ca „scrisoare” a lui Dumnezeu către om
- Lectură dirijată și dezbateri pe un text biblic (ex. Fericirile sau parabolele Împărăției). - Realizarea unei „scrisori-răspuns” personale către Dumnezeu inspirată dintr-un text biblic. - Prezentare multimedia: Cum a luat naștere Biblia?
IX.CS.1.2. Manifestarea sentimentului de apartenență la comunitatea de credință prin rugăciune, sărbătoare și participare liturgică
- Organizarea unei ore de rugăciune comune (psalmi, acatiste, cântece religioase). - Observarea și descrierea momentelor liturgice dintr-o sărbătoare locală. - Elaborarea unui jurnal spiritual săptămânal cu reflecții personale asupra participării la Liturghie.
IX.CS.1.3. Prezentarea contribuției Bisericii Unite cu Roma și a clericilor greco-catolici la formarea identității spirituale și culturale a poporului român
- Elaborarea unui portofoliu biografic: Personalități ale Bisericii Române Unite (Iuliu Hossu, Inochentie Micu, Alexandru Rusu...). - Vizită la o biserică sau muzeu local și redactarea unui raport de observare. - Realizarea unui colaj digital: Credința și cultura în tradiția românească unită.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Explicarea sensului rugăciunii, a simbolurilor și a tradițiilor liturgice proprii ritului bizantin
- Analiza simbolurilor din Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur. - Crearea unui dicționar vizual al simbolurilor liturgice (icoană, lumânare, tămâie, veșminte). - Participare la o celebrare liturgică și discuție reflexivă post-eveniment.
IX.CS.2.2. Valorificarea semnificației simbolurilor religioase în artă, arhitectură și cultură
- Vizită (virtuală sau reală) la o biserică bizantină; identificarea simbolurilor din pictură și arhitectură. - Atelier de desen: Simbolurile credinței mele. - Analiză a unei icoane celebre: compoziție, culori, mesaj teologic.
IX.CS.2.3. Analizarea modului în care credința creștină a influențat cultura europeană și universală (literatură, muzică, arte plastice)
- Studii de caz: Dante, Dostoievski, Eminescu, Bach. - Realizarea unei expoziții tematice: Credința în artă și literatură. - Eseu: Cum se reflectă valorile creștine în cultura contemporană.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

IX.CS.3.1. Aplicarea valorilor virtuților teologale și morale în situații concrete de viață
- Jurnal personal: Cum trăiesc credința, speranța și iubirea în fiecare zi. - Realizarea unui „triptic al virtuților” cu imagini și citate biblice. - Activitate de grup: plan de acțiune morală pentru o situație reală din școală sau comunitate.
IX.CS.3.2. Înțelegerea sensului păcatului, iertării și reconcilierii în viața personală și comunitară
- Analiza parabolei Fiului Risipitor prin metoda pălăriilor gânditoare. - Discuție: Ce înseamnă să ierți cu adevărat? - Vizionare de film tematic (ex. Les Misérables, The Mission) și reflecție morală.
IX.CS.3.3. Argumentarea importanței credinței în orientarea deciziilor și atitudinilor zilnice
- Dezbateri: Este credința un criteriu real de decizie în lumea de azi? - Realizarea unui poster: Alege binele! - Interviu cu persoane care și-au orientat viața prin credință (preot, profesor, voluntar).

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Identificarea modurilor prin care Biserica susține formarea unei conștiințe morale la tineri
- Documentare și prezentare: Programe educative și spirituale pentru tineri în Biserică. - Întâlnire (reală sau virtuală) cu un animator pastoral/profesor de religie. - Dezbatare: Ce înseamnă formarea morală în era digitală?
IX.CS.4.2. Analizarea provocărilor lumii moderne (tehnologie, individualism, relativism) din perspectiva valorilor evanghelice
- Studiu de caz: Rețelele sociale – loc de comuniune sau izolare? - Atelier de reflecție: Valorile evanghelice vs. tendințele lumii moderne. - Crearea unui podcast elev–profesor: Cum trăim credința în lumea digitală.
IX.CS.4.3. Promovarea dialogului și a respectului față de valorile religioase și culturale ale celorlalți
- Simulare de forum interreligios la clasă: Puncte comune între credințe. - Realizarea unui poster/afiș: Unitate în diversitate – respect și dialog. - Proiect colaborativ cu elevi din alte confesiuni sau religii.

CLASA a IX-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Credință și Scriptură	1. Biblia – Cartea Cărților 2. Sfânta Scriptură – Cuvântul lui Dumnezeu adresat omului → <i>Ce înseamnă inspirația divină și cum ne vorbește Dumnezeu prin Biblie.</i> 3. Structura și mesajul Bibliei → <i>Vechiul și Noul Testament: continuitate, revelație și împlinire.</i> 4. Cum se citește și se interpretează Biblia → <i>Sens literal și sens spiritual; metode de lectură personală și comunitară.</i> 5. Crezul
2. Istorie, identitate și tradiție (cultul greco-catolic)	1. Originile și misiunea Bisericii Române Unite cu Roma → <i>Unirea de la 1700: context istoric, motivație spirituală și semnificație eclezială.</i> 2. Moștenirea bizantină și comuniunea cu Roma → <i>Dubla respirație a Bisericii: tradiția răsăriteană și unitatea catolică.</i> 3. Școala Ardeleană și rolul Bisericii Unite în afirmarea identității naționale → <i>Contribuția clericilor și credincioșilor greco-catolici la luminarea și formarea culturală a poporului român.</i>
3. Morală și spiritualitate	1. Conștiința morală – glasul lui Dumnezeu în interiorul nostru → <i>Cum discernem binele și răul în viața de zi cu zi.</i> 2. Virtuțile creștine – călăuze ale vieții spirituale → <i>Credința, speranța, iubirea (virtuți teologale) prudența, dreptatea, tăria, cumpătarea (virtuți cardinale).</i> 3. Păcatul și iertarea – calea reconcilierii cu Dumnezeu și cu aproapele → <i>Importanța spovedaniei și a reconcilierii personale și comunitare.</i>
4. Religie și cultură	1. Relația dintre credință și cultură: cum se modelează reciproc → <i>De la cultura inspirată de credință la secularizarea modernă.</i> 2. Biblia – izvor de cultură universală. → <i>Influența textelor biblice asupra artei, literaturii și muzicii.</i> 3. Simboluri religioase în artă și arhitectură. → <i>Semnificația crucii, a luminii, a culorilor și a spațiului sacru.</i> 4. Obiceiuri de Crăciun și Paști
5. Biserica și societatea	1. Rolul Bisericii în formarea conștiinței morale a tinerilor → <i>Cum contribuie credința la discernerea binelui și răului în societatea de azi.</i> 2. Biserica în fața provocărilor lumii moderne

Domenii de conținut	Conținuturi
	→ <i>Tehnologie, individualism, relativism moral – cum răspunde Biserica.</i> 3. Crediința și implicarea socială: voluntariatul ca formă de iubire creștină → <i>Exemple concrete de proiecte caritative și de solidaritate.</i>

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

X.CS.1.1 Analizarea parabolilor lui Isus ca mijloace de transmitere a mesajului evanghelic
- Aplicarea metodei pălăriilor gânditoare la parabola Fiului risipitor sau a Samariteanului milostiv. - Crearea unei parabole moderne scrise de elevi, cu mesaj moral actual. - Realizarea unei broșuri digitale: Ghid de lectură evanghelică pentru tineri.
X.CS.1.2. Identificarea valorilor morale și spirituale ale învățaturii creștine și aplicarea lor în viața cotidiană
- Analiza textului din Matei 5, 1–12 pornind de la actualitatea Fericirilor. - Dezbateri: Care fericire este mai greu de trăit în ziua de azi? - Proiect de grup: Fericirile – valori pentru lumea de azi (poster, podcast, videoclip).
X.CS.1.3. Descrierea rolului și semnificației sacramentelor inițierii creștine (Botez, Mir, Euharistie)
- Cercetare documentară: simbolurile și riturile inițierii. - Interviu cu un preot despre semnificația Botezului și a Mirului. - Realizarea unei fișe comparative între cele trei sacramente și rolul lor spiritual.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS.2.1. Prezentarea figurilor de martiri ai Bisericii Române Unite ca modele de credință și fidelitate
- Documentare despre episcopii martiri greco-catolici; realizarea unui poster biografic. - Vizionarea unui fragment de film/documentar („Cardinalul”) și discuție. - Redactarea unei scrisori imaginare către un martir: Ce m-a învățat viața ta?
X.CS.2.2. Argumentarea importanței mărturisirii credinței ca formă de libertate interioară și demnitate personală
- Dezbateri: Este libertatea spirituală superioară celei materiale? - Crearea unui videoclip: Mărturisirea credinței azi. - Eseu personal: Credința în viața mea?
X.CS.2.3. Cultivarea respectului și recunoștinței față de cei care au apărut credința și identitatea religioasă a comunității
- Realizarea unui moment comemorativ în clasă (lecturi, cântece, rugăciune). - Vizită la o biserică sau monument dedicat martirilor. - Scrisoare de recunoștință: exercițiu practic

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

X.CS.3.1. Identificarea diferitelor forme de rugăciune (personală, comunitară, liturgică)
- Exercițiu practic: compunerea unei rugăciuni personale. - Compararea structurii unei rugăciuni liturgice cu una spontană. - Observarea unei celebrări liturgice și discuție post-eveniment.
X.CS.3.2. Explicarea sensului liturgic al anului bisericesc și al participării la viața sacramentală
- Crearea unui calendar vizual al anului liturgic. - Activitate de sinteză: Cum trăiesc timpul sacru în viața mea? - Realizarea unui chestionar despre participarea tinerilor la viața liturgică
X.CS.3.3. Analizarea valorilor morale și spirituale care susțin familia creștină
- Discuție în grupuri: Ce înseamnă o familie creștină astăzi? - Studiu de caz: modele de sfinți soți și părinți. - Interviu cu un cuplu creștin despre viața de familie și de credință.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Explicarea rolului sacramentelor slujirii (Preoția și Căsătoria)
- Discuție ghidată: vocația la preoție și căsătorie – daruri pentru comunitate.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Greco-Catolic, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- <i>Invitat (preot sau familie creștină) care relatează experiența chemării.</i> - <i>Realizarea unui afiș: Sacramentele slujirii – în slujba iubirii.</i>
X.CS.4.2. Descrierea importanței pelerinajelor ca experiențe de credință și comuniune
- <i>Documentare: pelerinaje importante în România și în lume.</i> - <i>Mărturii sau interviuri cu participanți la pelerinaje.</i> - <i>Crearea unei hărți a pelerinajelor – drumuri ale credinței.</i>
X.CS.4.3. Promovarea dialogului și colaborării între credincioși și oameni de știință pentru binele comun
- <i>Simulare de masă rotundă: „Etica cercetării științifice și valorile credinței.”</i> - <i>Proiect interdisciplinar (religie–științe): Protejarea vieții și a creației.</i> - <i>Elaborarea unei declarații comune: Credință, rațiune, responsabilitate (analiza unui text din doctrina socială a Bisericii (Gaudium et Spes, Fratelli tutti)).</i>

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Credință și Scriptură	1. Isus Cristos – împlinirea Scripturilor → <i>Legătura dintre profețiile Vechiului Testament și Evangheliilor.</i> 2. Parabola ca metodă de învățatură a lui Isus → <i>Exemple de parabole și mesaje lor pentru viața de azi.</i> 3. Fericitățile – programul de viață al creștinului → <i>Actualitatea mesajului din Predica de pe Munte.</i> 4. Sacramentele inițierii creștine (Botez, Mir, Euharistie)
2. Istorie, identitate și tradiție (cultul greco-catolic)	1. Figuri de lumină ale Bisericii Române Unite → <i>Episcopii martiri: Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Vasile Aftenie, Ioan Bălan, Tit Liviu Chinezu, Ioan Suciu, Valeriu Traian Frențiu.</i> 2. Mărturisirea credinței în perioada comunistă → <i>Biserica în clandestinitate (1948–1989): curaj, credință și fidelitate.</i>
3. Morală și spiritualitate	1. Rugăciunea ca formă de viață spirituală → <i>Rugăciunea personală și comunitară, meditația, contemplația.</i> 2. Liturgia și anul bisericesc 3. Familia și valorile morale → <i>Rolul educației creștine în formarea caracterului și a relațiilor sănătoase.</i> 4. Iubirea aproapelui – responsabilitate morală și socială → <i>Solidaritatea și implicarea în fapte bune.</i>
4. Religie și cultură	1. Isus Cristos în artă: de la icoană la reprezentarea modernă → <i>De ce imaginea lui Cristos rămâne centrală în cultura europeană.</i> 2. Muzica sacră și experiența spirituală → <i>De la psaltic și gregorian la gospel – cum exprimă muzica credința.</i> 3. Sărbătorile creștine și tradițiile populare → <i>Cum se împletesc credința și cultura în obiceiurile locale.</i> 4. Pelerinaje mari din România (Șumuleu Ciuc, Blaj, Nicula)
5. Biserica și societatea	1. Sacramentele slujirii (Preoția și Căsătoria) 2. Familia creștină – „Biserica de acasă” și rolul ei în societate → <i>Importanța familiei pentru educația morală și spirituală.</i> 3. Demnitatea persoanei umane în viziunea creștină → <i>Valoarea vieții, drepturile fundamentale și respectul pentru celălalt.</i> 4. Dialogul dintre credință și știință în societatea contemporană → <i>Compatibilitatea dintre rațiune și credință; contribuția savanților creștini.</i>

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XI.CS.1.1. Identificarea principalelor aspecte ale credinței apostolilor și modul în care ei au mărturisit Evanghelia în lume
- Lectura ghidată a unor fragmente din cartea Faptelor Apostolilor - Hartă interactivă cu itinerariile misionare ale Sf. Pavel. - Realizarea unui colaj digital „Apostolii azi” – cum pot fi tinerii martori ai credinței în contextul actual.
XI.CS.1.2. Explicarea sensului și actualității virtuților credinței, speranței și iubirii în lumina textelor pauline și ioaneice
- Lectura și analiza ghidată a unor texte biblice pentru a identifica sensului credinței, speranței și iubirii din perspectivă creștină. - Dezbateri: „Care virtute este mai necesară în lumea de azi – credința, speranța sau iubirea?” - Crearea unui „Portofoliu al virtuților” cu exemple din viața cotidiană și din Scriptură.
XI.CS.1.3. Prezentarea importanței cunoașterii modelelor biblice de rugăciune și a iubirii active în propria viață spirituală
- Săptămână tematică „Rugăciunea în acțiune”: fiecare elev propune un gest concret de caritate inspirat din Evanghelie. - Completarea unui „calendar spiritual” cu momente zilnice de rugăciune și reflecție. - Descrierea unor experiențe personale și modul în care rugăciunea influențează comportamentul creștin.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XI.CS.2.1. Analizarea etapelor prin care a trecut comunitatea religioasă locală/națională și a semnificației lor pentru identitatea comunitară
- Interviu cu un preot sau credincios care a trăit perioada post-1989. - Conceperea unei prezentări multimedia despre aspecte specifice ale liturghiei care ilustrează valorile spirituale și culturale transmise generațiilor. - Realizarea unui scurt film sau prezentare digitală care să ilustreze evoluția comunității și valorile transmise generațiilor.
XI.CS.2.2. Valorificarea în mod personal a moștenirii spirituale a martirilor și mărturisitorilor credinței.
- Redactarea unei „Scrisori către un martir” – reflecție asupra curajului și fidelității. - Vizitarea unui monument al martirilor, urmată de un moment de reculegere și discuție. - Realizarea unui colaj/afiș cu citate, simboluri sau fapte care reflectă valorile martirilor și mărturisitorilor.
XI.CS.2.3. Manifestarea unei atitudini respect și atașament față de tradițiile liturgice și spirituale ale propriei Biserici.
- Proiect de grup: „Tradițiile care ne unesc” – expoziție cu fotografii, simboluri și texte liturgice. - Participarea activă la o sărbătoare parohială. - Organizarea unei discuții în grup pe tema „Ce tradiții ale Bisericii ne ajută să ne consolidăm credința și comuniunea comunitară?” – argumentare pe baza experienței personale și a observațiilor.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

XI.CS.3.1. Analizarea importanței coerenței morale în mărturisirea credinței
- Studierea unor exemple biblice și istorice de personaje care au mărturisit credința prin viața morală (ex.: Daniel, Pavel, martirii) și identificarea principiilor morale urmate. - Analizarea unor textelor biblice și a învățăturii Bisericii despre sacramentele de vindecare pentru a identifica rolul lor în reconcilierea cu Dumnezeu și aproapele. - Dezbateri: „Este credibil creștinul care nu trăiește ceea ce spune?”
XI.CS.3.2. Argumentarea legăturii dintre gestionarea timpului, responsabilitate și maturizarea spirituală
- Planificator spiritual: elevii stabilesc echilibrul dintre rugăciune, studiu, odihnă și voluntariat. - Discuție ghidată: „Cum folosesc timpul ca dar de la Dumnezeu?” - Realizarea unei „Capsule a timpului spiritual”: elevii notează obiective concrete pentru creștere spirituală pe termen scurt și lung.

XI.CS.3.3. Aplicarea principiilor morale creștine în alegerile și relațiile din viața cotidiană.

- Organizarea unor jocuri de rol privind dileme morale (adevăr, respect, solidaritate).
- Inițierea unei Campanii „Trăiește moral, trăiește liber”.
- Crearea unui „Cod personal de conduită” care să cuprindă valori morale și modalități concrete de aplicare în viața cotidiană.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**XI.CS.4.1. Interpretarea modului în care valorile religioase sunt reflectate în literatura și filmul contemporan**

- Vizionarea unui film cu tematică spirituală și analiză pe grupe (The Chosen,...).
- Redactarea unor recenzii ale titlurilor din literatură din perspectivă religioasă.
- Realizarea unui colaj sau afiș „Valorile religioase în cultură” cu citate și imagini din opere literare și cinematografice.

XI.CS.4.2. Analizarea responsabilității civice a creștinului în viața publică.

- Organizarea unei discuții despre implicarea civică în prezența unui invitat special (preot, profesor, jurnalist creștin).
- Mini-proiect: „Cetățeanul creștin activ”.
- Realizarea unui colaj sau poster „Creștinul în viața publică” cu exemple de implicare morală și civică din trecut și prezent.

XI.CS.4.3. Manifestarea unei atitudini de respect, echitate și implicare activă în viața socială.

- Organizarea de jocuri interactive de cooperare și reflecție asupra respectului reciproc.
- Realizarea unui „Portret al cetățeanului responsabil”: elevii descriu prin cuvinte și simboluri cum ar arăta o persoană care manifestă respect, echitate și implicare socială.
- Redactarea unui mini-manifest sau mesaj public de încurajare pentru tineret, promovat prin școală sau rețele sociale, care să reflecte valori de respect și echitate.

CLASA a XI-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Credință și Scriptură	1. Credința apostolilor și mărturia lor în lume → <i>De la experiența Învierii la vestirea Evangheliei</i> 2. Rugăciunea în Scriptură → <i>Modele de rugăciune din Psalmi și din Noul Testament.</i> 3. Virtuțile credinței: speranța și iubirea în lumina Scripturii → <i>Analiză a textelor pauline și ioaneice.</i>
2. Istorie, identitate și tradiție (cultul greco-catolic)	1. Iuliu Hossu – cardinalul unității și al iubirii nebiruite → <i>De la Marea Unire din 1918 la martiriul tăcerii.</i> 2. Renașterea Bisericii Române Unite după 1989 → <i>Redeschiderea lăcașurilor, formarea de noi preoți, redescoperirea comunității.</i> 3. Tradiția liturgică bizantino-română: frumusețea credinței celebrate → <i>Semnificația gesturilor, cântărilor și simbolurilor din ritul bizantin</i>
3. Morală și spiritualitate	1. Curajul de a cere ajutor → <i>Recunoașterea propriilor limite și deschiderea către Dumnezeu.</i> 2. Sacramentele vindecării (Spovada și Maslul) 3. Mărturisirea credinței prin viață morală → <i>Integritatea, cinstea și curajul de a trăi valorile creștine.</i> 4. Timpul și responsabilitatea personală → <i>Gestionarea timpului pentru creștere spirituală și implicare în comunitate</i>

Domenii de conținut	Conținuturi
4. Religie și cultură	1. Scriitori și poeți inspirați de credință → <i>Exemple: Dante, Eminescu, Rilke, Dostoievski, Arghezi.</i> 2. Arta icoanei – teologie în culori → <i>Limbajul simbolic al icoanei și rolul ei formativ în cultura creștină.</i> 3. Religia în literatură și filmul contemporan → <i>Cum sunt reflectate valorile spirituale în cultura populară de azi.</i>
5. Biserica și societatea	1. Biserica și pacea socială → <i>Cum promovează creștinismul reconcilierea, iertarea și justiția.</i> 2. Creștinul și responsabilitatea civică → <i>Participarea la viața comunității, votul, respectul pentru lege și binele comun.</i> 3. Sărăcia și solidaritatea – perspectiva creștină asupra justiției sociale → <i>„Fericiți cei milostivi...” – chemarea la compasiune și echitate.</i>

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XII.CS.1.1. Explicarea modului în care Cuvântul lui Dumnezeu contribuie la formarea identității religioase personale
- Lectura selectivă a unor texte biblice despre virtute și comportament religios individual și comunitar. - Completarea unui tabel în care se notează cum principiile creștine pot fi aplicate în viața personală și/sau a comunității. - Realizarea de scheme, glosare, prezentări grafice de diferite tipuri pentru sistematizarea informațiilor referitoare la cuvântul lui Dumnezeu, credință, termeni istorici.
XII.CS.1.2. Recunoașterea rolului Bibliei în viața Bisericii și a credinciosului
- Observarea locului Scripturii în celebrarea liturgică (lecturi, psalmi, omilie). - Proiect de grup: „Biblia – cartea care ne vorbește azi” (postere, prezentări multimedia). - Explorarea prin expunere interactivă și exemple, în care elevii să descopere rolul Bibliei în liturghie, rugăciune, viața morală și influența ei în artă, literatură și societate.
XII.CS.1.3. Identificarea în situații concrete a principiilor inspirate de învățăturile biblice
- „Judecătorul și profetul”: dezbateri morală pe un caz concret, în care elevii aplică principiile biblice pentru a analiza justiția și milostivirea, argumentându-și deciziile prin texte scripturistice. - Interpretare simbolică a unor versete biblice în grupuri, fiecare analizând un simbol (lumina, sarea, vița, păstorul, ușa) și discutând aplicarea lui în viața cotidiană și/sau comunitară. - Atelier creativ: elevii compun scurte dialoguri, poezii sau mesaje care transmit modul în care principiile biblice pot fi aplicate în viața reală.

C.G. 2 - Utilizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XII.CS.2.1. Descrierea trăsăturilor fundamentale ale spiritualității greco-catolice
- Proiect creativ: realizarea unei prezentări multimedia despre ritualuri, tradiții și practici care definesc spiritualitatea greco-catolică. - Observarea și descrierea unui moment liturgic greco-catolic (ex.: Liturghie, Vecernie) și identificarea modului în care acesta exprimă trăsăturile spiritualității. - Joc de asociere: elevii primesc imagini sau cuvinte-cheie și trebuie să le conecteze corect cu trăsături ale spiritualității greco-catolice.
XII.CS.2.2. Argumentarea importanței tradiției și a credinței transmise în familie
- Identificarea unor moduri concrete prin care credința și tradiția au fost și sunt transmise. (Interviu cu părinți sau bunici). - Crearea unui „Arbore al valorilor familiale”: elevii notează valorile și tradițiile religioase care s-au păstrat în familie de-a lungul generațiilor. - Realizarea unui colaj, poster sau prezentare multimedia care ilustrează tradițiile religioase de familie și impactul lor asupra identității personale.
XII.CS.2.3. Manifestarea respectului față de patrimoniul spiritual al propriei Biserici.
- Realizarea unui afiș, pliant sau prezentare digitală prin care elevii promovează un aspect al patrimoniului spiritual (sărbătoare, cântare, icoană, sfânt local). - Interviu cu un preot sau membru al comunității despre modul în care comunitatea protejează și transmite valorile spirituale. - Participarea la o activitate practică de conservare a patrimoniului propriei Biserici (pregătirea bisericii pentru sărbătoare, curățenia în biserică etc.).

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

XII.CS.3.1. Analizarea provocărilor morale ale lumii contemporane
- Analizarea unor articole, știri sau materiale media pentru a identifica conflictele morale și influența informațiilor asupra judecății lor.

- Crearea unui joc moral: elevii analizează situații concrete și iau decizii, diferențiind între alegerile inspirate de valorile religios-morale și cele conform normelor generale ale societății. - Realizarea unei liste cu cele mai importante provocări morale ale societății contemporane, propunând pentru fiecare o soluție inspirată din Evanghelie și/sau din învățătura Bisericii.
XII.CS.3.2. Explicarea rolul carității și al milei în trăirea credinței
- Lecturarea unor texte biblice sau ale Bisericii care să aibă ca temă caritatea și mila creștină. - Organizarea unei acțiuni caritabile (colectă, vizită la azil, sprijin pentru o familie). - Studierea unor personalități creștine dedicate carității, în care elevii discută aplicarea lor în viața personală.
XII.CS.3.3. Manifestarea discernământului moral și a responsabilității în concordanță cu valorile religios-morale
- Simulare de situații/consiliu moral: presiunea grupului, alegerea binelui. - Redactarea unui ghid personal: „Cum iau decizii în spirit creștin?” - Întocmirea unui portofoliu de decizii morale în care fiecare elev documentează situații reale în care a trebuit să ia o decizie morală și explicând modul în care valorile religioase i-au ghidat acțiunile.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Analizarea rolului comunicării și al mass-mediei/rețele sociale în transmiterea valorilor creștine
- Analiza critică a unei știri religioase din presă. - Crearea unui „Cod de conduită digitală creștină”: elevii formulează reguli practice pentru comportamentul responsabil în mediul online. - Descrierea unei situații actuale (fake news, corupție, presiunea grupului, responsabilitatea civică) identificând posibile răspunsuri care să reflecte valori religioase creștine.
XII.CS.4.2. Identificarea valorii artei sacre ca punte între frumos și transcendent
- Discuție ghidată pe baza imaginilor cu artă sacră (icoane, fresce, vitralii, sculpturi), în care elevii exprimă trăirile emoționale și spirituale și interpretează mesajul transmis de artist. - Compararea a două opere de artă sacră din perioade sau culturi diferite și identificarea elementelor care leagă frumosul de experiența transcendentă, de preamărire a Creației. - Crearea unui colaj, desen sau prezentare multimedia inspirată de artă sacră, evidențiind valori morale și experiențe spirituale.
XII.CS.4.3. Manifestarea respectului față de diversitatea religioasă și culturală
- Interviu cu persoane din diferite tradiții religioase sau culturale, urmate de prezentarea concluziilor despre valori comune și modalități de conviețuire respectuoasă. - Realizarea unui colaj, afiș sau prezentare multimedia care evidențiază diversitatea religioasă și culturală și modul de manifestare a respectului față de acestea. - Crearea de portrete ale unor persoane din diverse tradiții religioase și culturale, în care elevii identifică și compară valorile religioase.

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Credință și Scriptură	1. Scriptura și formarea conștiinței morale → Cum ne ghidează Cuvântul lui Dumnezeu în alegerile cotidiene. 2. Modele biblice de credință 3. Biblia în viața Bisericii și a credinciosului → Lectura liturgică, cateheză, meditație personală – forme de hrănire spirituală
2. Istorie, identitate și tradiție (cultul greco-catolic)	1. Spiritualitatea greco-catolică – unitate între credință, cultură și viață → Rugăciunea inimii, liturghia, devoțiunile mariane și trăirea zilnică. 2. Biserica Română Unită și educația → Rolul școlilor confesionale, al seminarului și al asociațiilor de tineret. 3. Valoarea tradiției și transmiterea credinței în familie și comunitate → Exemple de trăire vie a credinței în parohie și în familie.

Domenii de conținut	Conținuturi
	4. Mărturisitori ai speranței: canonizarea Fericiților Episcopi Români Uniți (2 iunie 2019) → <i>Semnificația recunoașterii sfințeniei lor pentru Biserică și societate</i>
3. Morală și spiritualitate	1. Sfințenia în viața cotidiană → <i>Exemple de sfinți laici și clerici, modele de viață spirituală aplicabilă.</i> 2. Provocările morale ale lumii contemporane → <i>Consumism, tehnologie, individualism – cum ne păstrăm integritatea.</i> 3. Caritatea și mila – expresii ale spiritualității trăite → <i>Ajutorarea săracilor, vizitarea bolnavilor, implicarea în comunitate.</i>
4. Religie și cultură	1. Cultura dialogului între religii → <i>Cunoașterea și respectul față de diversitatea cultural-religioasă.</i> 2. Patrimoniul religios – moștenire culturală și identitate → <i>Biserici, mănăstiri, artă sacră ca expresii ale memoriei colective.</i> 3. Credința și creativitatea umană
5. Biserica și societatea	1. Media și comunicarea valorilor creștine → <i>Cum pot fi folosite rețelele sociale pentru a transmite binele și adevărul.</i> 2. Ecologia integrală – responsabilitatea creștinului față de creație → <i>„Laudato si’’” și grija pentru mediul înconjurător ca act de iubire față de Dumnezeu.</i>

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de **Religie** la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina **Religie** promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de **Religie**.

1. Metode tradiționale și moderne

- ▷ Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- ▷ Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- ▷ Lectura explicativă și interpretarea textului biblic – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specific, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- ▷ Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- ▷ Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- ▷ Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- ▷ Dezbateră de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- ▷ Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea **Religiei** în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- WebQuest religios – Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- Crearea de conținut digital – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un preot/localnic implicat în comunitate.
- Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle, Eduboom, sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.
- Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.

- Tururi virtuale și realitate augmentată – Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase (ex. Sfântul Mormânt, Vaticanul, Muntele Athos, Catedrala Notre-Dame). Folosirea aplicațiilor AR pentru descoperirea simbolurilor dintr-o biserică sau icoană.
- Proiecte colaborative online – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de iconom al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina **Religie**, pot fi utilizate următoarele metode:

- **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind aplicația bibliacatolica.ro sau fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

- **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Scriptură și din Sfinții Părinți, teme precum: „Spiritualitatea și stilul de viață sustenabil”, „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Cum putem trăi creștinește în armonie cu natura?”

- **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti/ audia fragmente în înregistrări din cadrul slujbei Vecerniei și Utreniei. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.

- **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Valorificarea patrimoniului religios”, „Creația în viața și scrierile sfinților” etc.

- **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grija față de natură?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?”, „Cum se reflectă grija pentru creație în viața călugărilor?” etc. prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: preotul paroh, profesori universitari, călugări, ecologiști creștini etc.

- **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unei slujbe sau rugăciuni pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de **Religie** devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de **Religie**, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între **Religie** și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (între 10-15 teme, la nivelul fiecărei clase) de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de **Religie** la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor: la nivelul fiecărei clase, conținuturile sunt abordate din perspectiva a cinci domenii. Acestea sunt centrate

pe: aspecte de învățătură creștină („Credință și Scriptură”), aspecte istorice, identitare și de tradiție a Bisericii Române unite cu Roma, Greco-Catolice („Istorie, identitate și tradiție (cultul greco-catolic)”); aspecte de morală și de spiritualitate religioasă aplicată („Morală și spiritualitate”), aspecte legate de raportul dintre Religie și cultură („Religie și cultură”) și respectiv Biserică și societate („Biserică și societate”).

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional (texte biblice și documente magisteriale), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: 2 Timotei 3;16-17; 2 Petru 1;20-21; Evrei 1;1-3; Matei 5;17; Luca 24;27; Matei 28;19-20; Fapte 8;26-35; Psalm 119;105; Ioan 17;21; Romani 2;15; 1 Corinteni 13;13; Ioan 20;22-23; Luca 15;11-32; 1 Timotei 4;12; Luca 10;25-37; Matei 25;35-40; Romani 12;2.

- repere magisteriale: CBC 101-108 (inspirația, interpretarea); 121-134 (unitatea VT–NT); 109-119 (sens literal și spiritual); 131-133 (lectura în Biserică); 185-197 (Cezul); 818, 821 (spiritul unității și reînnoirii), 1146-1148 (semne și simboluri); 525-526 (Crăciun); 1168-1171 (Paște);.

Clasa a X-a

- repere biblice fundamentale: Geneza 1;26-27; Deuteronom 6;6-7; Psalm 8; Psalm 63; Psalm 121; Psalm 139; Isaia 53; Luca 2; Luca 11;1; Luca 15; Ioan 1;3; Ioan 6; Fapte 2;38; Fapte 8;14-17; Efeseni 5;21-33; Coloseni 3;12-21; Iacob 2;14-17; Matei 5;1-12; Matei 13; Matei 25;31-46.

- repere magisteriale: CBC 131-133 (lectura Scripturii în Biserică); 141 (Cuvântul în viața Bisericii); 546-549 (Împărăția și parabolele); 1159-1162 (icoanele și imaginile sacre); 1163-1171 (anul liturgic); 1229-1317 (Botezul și Mirul); 1322-1419 (Euharistia); 1536-1600 (Preoția – sacramentul slujirii); 1601-1666 (Căsătoria); 1674-1679 (evlavii populare, pelerinaje, tradiții); 1776-1785 (conștiința morală); 2558-2565 (ce este rugăciunea); 159 (credință și rațiune – unitatea adevărului);

Clasa a XI-a

- repere biblice fundamentale: Ioan 20; Fapte 2;14-41; Luca 1;46-55; 1;68-79; 2;29-32; 1 Cor 13; 1 Tes 1;3; 5;8; Rom 5;1-5; Gal 5;5-6; 1 Ioan 3;14; 4;16; Matei 5;10-12; Ioan 20;22-23; Iacob 5;14-16; Iacob 2;14-17; 2 Cor 5;18-20; 1 Petru 2;13-17; Fapte 2;44-45.

- repere magisteriale: CBC 781-786; 863-865; 905 (identitatea și misiunea Bisericii; laicii ca martori); 2044-2046 (viața morală ca mărturie misionară); 2471-2474 (mărturisirea adevărului și martiriul); 2626-2643 (forme ale rugăciunii); 1812-1816; 1822-1829 (virtuțile teologale: credință, speranță, caritate); 1422-1498 (Sacramentul Pocăinței); 1499-1532 (Ungerea bolnavilor); CBC 1156-1162 (icoana și cântarea în liturgie); 2302-2317 (pacea, legitimitatea apărării, respingerea violenței); 2401-2463 (viața economică, justiție socială, opțiunea pentru săraci); 2500-2503 (arta, frumosul și adevărul în cultură).

Clasa a XII-a

- repere biblice fundamentale: Romani 12;2; 2 Timotei 3;16-17; Evrei 11; Romani 4;18-21; Coloseni 3;16-17; Luca 18;13; 2 Timotei 1;5; Coloseni 3;12-17; Iacob 2;14-17; Fapte 17;22-28; Exod 31;1-5; 35;30-35; Geneza 1;26-28; 2;15; Psalm 104;

- repere magisteriale: CBC 2032-2040 (Magisteriul și viața morală); 2044-2046 (Viața morală ca mărturie misionară); 1156-1162; 1159-1162 (Cântarea și icoana în cult); 971; 2673-2682 (Devoțiunea mariană); 2221-2231 (Educația copiilor în credință); 2471-2474 (Mărturisirea adevărului și martiriul); 1939-1948 (Solidaritatea); 2302-2317 (Pacea și respingerea violenței); 2401-2463 (Viața economică și justiția socială); 2493-2499 (Comunicarea socială și adevărul); 2415-2418; 373 (Respectul pentru creație și responsabilitatea omului).

C. Contexte și medii de învățare

Ora de **Religie**, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Colțuri de liniște și reflecție – spații special amenajate în clasă (cu icoane, lumânări, citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală.
- Cabinetul de religie/ Ateliere de creație religioasă – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, icoane pictate sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.

- Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (mănăstiri, muzee, biserici istorice), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile sfinților, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente din Biblie, Sfinții Părinți, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Scrierea religioasă – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea **Religiei** ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de **Religie** la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feed-back valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;

- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii **Religiei** ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei **Religie**, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

Evaluarea oferă profesorului feed-back cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de **Religie**, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina **Religie** în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru **Religie** ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic, tradiția creștină și reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării.

1. Învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor

2. Învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare
3. Învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru repetarea activă a informațiilor
4. Învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/ conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concept
5. Învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic
6. Învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări
7. Învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi
8. Învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), baze de date cu întrebări din care profesorii pot genera teste variate, afișe/postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de *Religie* este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Demian Adrian-George	Profesor, gradul II	Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, Oradea, Bihor
Marțian Nicoleta Simona	Conferențiar universitar dr.	Facultatea de Psihologie și Științele Educației din cadrul Universității “Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, Cluj
Ciaba Andrei	Profesor, gradul definitiv	Colegiul Național Gheorghe Șincai Baia Mare
Stângaciu Anca	Conferențiar	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, Cluj

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Marțian Nicoleta Simona	Conferențiar universitar dr.	Facultatea de Psihologie și Științele Educației din cadrul Universității “Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Fodoca Maria	Director	Liceul Greco-Catolic „Timotei Cipariu” București	Responsabil cult

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Religie Cultul Musulman

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și
sportiv, toate specializările
(Eğitim Programı Dersi *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi* İslam Dini,
9–12. Sınıflar, Ortak zorunlu müfredat, *Teorik alan, tüm profiller,*
tüm uzmanlıklar Teknolojik alan, tüm profiller, tüm mesleki
yeterlilikler Mesleki-vokasyonel alan; sanatsal profil, askerî profil,
pedagojik profil, sportif profil, tüm uzmanlıklar)

Programa școlară în limba română
Programa școlară în limba turcă

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 11
Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Musulman*,
clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina Religie cultul musulman, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare a competențelor-cheie și a profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie - Cult musulman.

Programa disciplinei Religie - Cult musulman este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului la finalul studiilor, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studiul Religiei – Cult musulman, absolventul de liceu își definește identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Structura programei școlare de Religie – Cult musulman include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie – Cult musulman pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și de recomandare pentru profesori, oferindu-le acestora libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățură islamică, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă clarificări pentru elementele de noutate ale programei și includ exemple de strategii didactice, repere pentru proiectarea demersului didactic precum și elemente pentru evaluarea continuă. De asemenea, sugestiile metodologice fac trimitere la diversitatea de contexte de învățare și la modalități de personalizare a demersului didactic (realizate prin referiri la interese speciale de cunoaștere, specificul diferitelor comunități și adaptarea la nevoi speciale de învățare).

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România, care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Utilizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase
- Prezentarea unor aspecte legate de propria identitate religioasă, utilizând modalități variate (de exemplu, descrierea unor elemente specifice, elaborarea unui eseu, prezentarea unor fotografii, ppt.-uri, interviuri din comunitate);⁽¹²⁾ - Identificarea unor elemente de diversitate în modul de manifestare a credinței, pornind de la realități din viața familială și din cea a comunității; - Identificarea unor exemple de relații care se bazează pe respect, prin prezentarea unor secvențe, texte literare, aspecte din viața de zi cu zi a comunității musulmane; - Participarea la întâlniri cu membrii comunității (personal de cult, înțelepți ai comunității musulmane) care sunt invitați în cadrul activităților din clasă pentru a prezenta aspecte specifice din comunitate.
CS.1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă
- Prezentarea rugăciunii ca modalitate de manifestare a recunoștinței pentru darurile primite de la Allah și condiții ale credinței manifestate; - Participarea la diverse discuții, mese rotunde pe teme religioase (calități/valori ce se dezvoltă în comunitatea religioasă, cum putem înfrumuseța comportamentul oamenilor din comunitatea noastră religioasă, cum învățăm să definim comunitatea religioasă); - Realizarea unor proiecte individuale sau în grup, pe diverse teme care implică comunitatea religioasă musulmană; - Analizarea textelor religioase cu referire la modalitățile concrete de trăire a credinței în viața cotidiană.
CS.1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință islamică
- Identificarea și prezentarea modalităților de practicare a rugăciunii; - Elaborarea unor studii comparative privind elementele de specificitate a religiilor sfinte monoteiste recunoscute (simbolică, lăcașuri de cult, cărți sfinte); - Definirea, înțelegerea și compararea sensului cuvintelor „farz” și „sunnet” în practicarea ritualului religios - rugăciunea în diferite contexte de viață; - Realizarea de proiecte pe teme privind elementele de specificitate a geamiei și rolul acesteia în viața religioasă a comunității; - Identificarea unor teme legate de armonia diversității culturale și religioase în anumite creații culturale, clasice sau contemporane.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor studiate
- Identificarea rolului religiei musulmane în istoria omenirii;⁽¹²⁾ - Identificarea unor aspecte de credință comune diferitelor culte existente la nivelul comunității (de exemplu, sărbători comune, valori comune) utilizând diferite surse de informare; - Argumentarea importanței rugăciunii în religie și a rolului acesteia în viața credincioșilor; - Analizarea unor studii de caz pe tema diferitelor confesiuni care există la nivelul comunității, prin evidențierea similitudinilor sau particularităților de ordin cultic sau ritualic religios.
CS.2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică
- Identificarea elementelor definitorii ale principalelor religii atât din perspectivă istorică, cât și din cea geografică; - Compararea elementelor definitorii ale diferitelor religii (identificarea de asemănări și deosebiri între religiile lumii); - Utilizarea adecvată a conceptelor specifice religiei, în diferite contexte de comunicare.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

CS.3.1. Susținerea unor decizii din viața personală în corelare cu valorile religioase
- Identificarea mesajului moral-religios din Coran și din învățăturile Profetului Mohammed (pbuh) în raport cu efectele unui comportament negativ din viața de zi cu zi (minciuna, înșelătoria, bârfa, calomnia, trufia, gelozia, hoția, lipsa de respect); - Descrierea unor modele de comportament din religia islamică (Profetul Mohammed pbuh) și din viața fiecăruia; - Formarea unui punct de vedere personal cu privire la drepturile și responsabilitățile proprii în diferite contexte; - Descrierea temelor fundamentale din Coran; - Argumentarea rolului educației religioase în formarea personalității umane și punerea în practică a acesteia în viața comunității musulmane.
CS.3.2. Sintetizarea valorilor islamice necesare în alegerea unor comportamente adecvate în familie, școală și comunitate
- Identificarea modalităților de participare la viața comunității; - Dezvoltarea de relații bazate pe dialog și înțelegere cu persoane din afara comunității musulmane; - Participarea la dialog privind importanța comunicării și a respectului pentru diversitate, pornind de la situații concrete: fragmente din cărțile sfinte, pilde din textele religioase, filme etc.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS.4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare
- Identificarea valorilor religioase în tematica Coranului, în corelație cu modalitățile de participare la viața comunității; - Dezvoltarea de relații bazate pe dialog și înțelegere cu persoane care fac parte din alte comunități religioase; - Analizarea unor studii de caz promovate în mass-media, care ilustrează modalități de manifestare a respectului și a iubirii față de oameni; - Participarea la dialog, mese rotunde pe diferite teme (valori spirituale și morale în trecut și prezent, relațiile interumane și intercomunitare) cu persoanele înțelepte din comunitate.
CS.4.2. Schițarea/Identificarea/Propunerea de activități și proiecte individuale și de grup, prin raportare la învățăturile islamice
- Derularea unor proiecte de activitate cu implicarea elevilor de diferite confesiuni comunitare/ religioase, pe tema respectului față de valorile spirituale ale fiecărui individ; - Participarea la activități organizate cu prilejul sărbătorilor religioase în cadrul comunității (Noptile de kandil, Noapte de Kadir); - Identificarea unor asemănări și deosebiri în ceea ce privește valorile proprii și cele ale persoanelor din jur, legate de aspecte precum responsabilitatea, respectul, libera exprimare, conduită.

CLASA a IX-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
Credința în Islam	1. Sursele cunoașterii în Islam 2. Importanța credinței în Islam 3. Mesaje din Coran: Versetul 36 din sura Al-Isrâ' și versetul 23 din sura Al-Mulk 4. Definiția și originea religiei 5. Natura umană și religia 6. Legătura dintre credință și Islam 7. Caracteristicile principiilor de credință islamică 8. Mesaje din Coran: Versetul 136 din Sura An-Nisā
Practica religioasă și valorile morale în Islam	1. Rugăciunea și punerea în practică a acesteia 2. Scopul și importanța rugăciunii în Islam 3. Obligația rugăciunii în Islam 4. Principiile de bază ale modului de a ne ruga în Islam 5. Relația dintre rugăciune și morală în Islam 6. Mesaje din Coran: Versetul 177 din Sura Al-Baqara 7. Valorile islamului și originea lor 8. Rolul și semnificația valorilor religioase în dezvoltarea personalității tinerilor 9. Valorile fundamentale 10. Mesaje din Coran: Versetele 23–29 din Sura Isrâ
Civilizația islamică și contribuția ei la umanitate	1. Cultura și civilizația islamică și caracteristicile sale 2. Influența culturii civilizației islamice în diverse spații geografice 3. Recunoașterea influențelor civilizației islamice în diferite regiuni ale lumii

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS.1.1. Recunoașterea componentelor identității religioase în diferite contexte de viață
- Analizarea unor situații concrete de viață în care se pot aplica valori islamice fundamentale (sinceritate, respect, generozitate, răbdare), prin discuții dirijate și reflecții individuale; - Aplicarea diverselor valori și principii islamice în comportamentele cotidiene, asumarea unei identități religioase responsabile; - Elaborarea unui jurnal reflexiv în care elevii descriu experiențe personale de aplicare a principiilor și valorilor religioase în viața de zi cu zi, cu formularea de concluzii privind responsabilitatea individuală; - Organizarea unei activități practice („Valori în acțiune”) prin care elevii promovează o valoare religioasă (de ex. solidaritatea, dreptatea, recunoștința) în comunitatea școlară.
CS.1.2. Descoperirea elementelor care definesc comunitatea religioasă, în diferite contexte de viață
- Discuții despre rolul rugăciunii, postului și milosteniei în formarea caracterului; - Analiza unor texte coranice și hadithuri privind comportamentul moral; - Aplicarea modului în care anumite acte de cult sau de etică islamică contribuie la formarea caracterului și la coeziunea comunității; - Realizarea de afișe sau prezentări despre contribuția eticii islamice la unitatea comunității.
CS.1.3. Ilustrarea semnificațiilor care definesc învățătura de credință în diferite contexte de comunicare
- Dezbateri despre diversitatea interpretărilor religioase în Islam și în alte religii; - Compararea obiceiurilor religioase din diferite comunități; - Jocuri de rol care promovează empatia și dialogul interreligios.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS.2.1. Analizarea elementelor definitorii ale religiilor și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural
- Analiza comparativă a felului de a ne ruga în diferite religii; - Identificarea elementelor comune și distincte dintre modul în care se practică rugăciunea și practicile religioase conform credinței islamice și ale altor religii; - Lectura și analiza unor texte religioase despre valori morale comune. - Realizarea unui tabel cu asemănări și diferențe între sărbători religioase; - Vizionarea de materiale educative despre diverse ritualuri religioase.
CS.2.2. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii Interpretarea semnificației valorilor morale și spirituale promovate de diferite tradiții religioase
- Discuții în grup privind semnificația valorilor precum dreptatea, compasiunea, iertarea în diferite religii; - Identificarea valorilor morale și spirituale promovate de diferite tradiții religioase din diverse religii, exemple de personalități religioase; - Analiza unor studii de caz privind aplicarea valorilor religioase în viața socială; - Dezbateri despre impactul învățăturilor religioase asupra comportamentului etic; - Realizarea unui proiect de grup despre modele de implicare comunitară inspirate din religie.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS.3.1. Actualizarea învățăturii de credință prin raportarea la deciziile din viața personală și a comunității
- Analizarea unor situații de viață care necesită decizii morale inspirate din valori religioase; - Descrierea importanței valorilor religios-morale în luarea deciziilor personale și asumarea responsabilităților sociale; - Elaborarea unui scurt eseu privind rolul valorilor religioase în formarea conștiinței morale; - Studierea unor exemple de personalități care au luat decizii responsabile ghidate de credință.
CS.3.2. Evaluarea atitudinilor islamice în contexte diferite de viață
- Participarea la unele discuții dirijate despre importanța sincerității, dreptății și empatiei în luarea deciziilor; - Aplicarea principiilor morale islamice, în gestionarea situațiilor de viață ce implică alegerea între bine și rău; - Realizarea unor jocuri de rol prin care elevii propun soluții bazate pe valori islamice; - Crearea unui cod moral al clasei, inspirat din principiile eticii islamice; - Participarea la activități de voluntariat sau caritate în comunitate.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS.4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valori religioase islamice
- Crearea unui „arbore al valorilor” – fiecare elev adaugă o valoare morală (respect, dreptate, bunătate) și explică importanța ei pentru pace și unitate; - Identificarea valorilor religioase și morale care contribuie la respectul reciproc și la conviețuirea pașnică între persoane și comunități; - Vizionarea unui documentar sau film educativ despre dialogul între culturi și religii, urmat de o reflecție scrisă; - Organizarea unei mese rotunde cu tema „Rolul valorilor religioase la pacea socială”, cu prezentări scurte pregătite de elevi.
CS.4.2. Adoptarea unei atitudini pozitive față de semenii și mediul înconjurător în spiritul valorilor islamice
- Manifestarea atitudinilor de empatie și solidaritate în relațiile cu persoane de credințe diferite; - Joc de rol „În pielea celuilalt” – elevii interpretează situații în care empatia și respectul față de credințele altora sunt esențiale; - Organizarea unei expoziții tematice cu imagini, simboluri și texte care reflectă unitatea în diversitate; - Invitarea unui vorbitor din altă comunitate religioasă (preot, imam, rabin etc.) pentru un dialog despre valori comune și respect reciproc; - Participarea activă la proiecte și activități comunitare care promovează cooperarea și unitatea în diversitate; - Organizarea unei „Zile a diversității religioase” în școală, cu prezentări și standuri despre diferite tradiții; - Realizarea unui proiect multimedia (video, afiș, podcast) despre colaborarea între persoane de credințe diferite.

CLASA a X-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
Credință și practici religioase de bază	1. Principiile Credinței 2. Principiile de bază ale Islamului 3. Numele și însușirile lui Allah – Citirea literelor cu semne diacritice 4. Credința în viața de apoi și influența acesteia asupra comportamentului nostru – Citirea literelor la început, la mijloc și la sfârșit 5. Cunoscut Sfântul Coran – Semnul „üstün” (fatha) 6. Eticheta în moschee – Semnul „üstün” (fatha) 7. Chemarea la rugăciune (ezanul) și ikametul – Semnul „üstün” (fatha) 8. Rugăciunile „Rabbena” și semnificația lor – Semnul „esre” (kasra)
Practica rugăciunii și formarea deprinderilor de închinare	1. Abluțiunea minoră (abdestul) și abluțiunea generală (baia rituală ghusul) – Semnul „esre” (kasra) 2. Rugăciunea (namazul) și importanța ei – Semnul „ötre” (damma) 3. Tipurile de rugăciune (namaz) – Semnul „ötre” (damma) 4. Desfășurarea rugăciunii (namazului) – Citirea literelor cu semnul „cezim” (sukun) 5. Desfășurarea rugăciunii (namazului) – Exerciții practice 6. Sura Fatiha și semnificația ei – Literele de prelungire (madd)
Practici fundamentale ale Islamului și educație spirituală	1. Postul – Litera de prelungire „Elif” (harf-i med). 2. Pelerinajul – Litera de prelungire „Ya” (harf-i med). 3. Dania – Litera de prelungire „Vav” (harf-i med). 4. Zile și nopți sfinte – Exerciții practice. 5. Sura Felak și semnificația ei – Citirea literelor cu semnul „şedde” (geminare)
Etică islamică și educație morală	1. Etica morală islamică și scopul acesteia 2. Sursele eticii și moralei islamice. 3. Relația dintre morală și educație. 4. Anumite comportamente în etica islamică. 5. Mesaje din Coran: Versetele 11–12 din Sura Hucurât
Gândire islamică și interpretare religioasă	1. Cauzele diferențelor de interpretare religioasă 2. Anumite concepte legate de interpretările religioase 3. Interpretări doctrinare și politice în gândirea islamică 4. Interpretări juridice (de drept islamic) în gândirea islamică 5. Mesaje din Coran: Versetul 59 din Sura Nisa

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS.1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
- Analizarea unor texte coranice și hadithuri care evidențiază rolul credinței, al rugăciunii și al solidarității în formarea identității musulmane; - Studierea modului în care valorile și practicile islamice contribuie la formarea identității personale și comunitare; - Discuții ghidate sau dezbateri privind modul în care tinerii pot păstra și exprima identitatea islamică într-o societate multiculturală; - Realizarea unui eseu, poster sau colaj tematic intitulat „Valorile care mă definesc ca musulman și ca membru al comunității mele”.
CS.1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale
- Studierea unor exemple de conviețuire interreligioasă din istoria civilizației islamice și discutarea modului în care identitatea religioasă a fost menținută în diversitate; - Argumentarea importanței păstrării identității religioase în contexte multiculturale și pluraliste; - Organizarea unei mese rotunde sau dezbateri pe tema „Cum îmi păstrez identitatea religioasă într-o lume globalizată”, în care elevii aduc argumente și exemple concrete; - Realizarea unui colaj, desen sau prezentare vizuală care ilustrează forme de expresie spirituală (caligrafie, arhitectură, muzică religioasă, postură în rugăciune) din diferite tradiții - activitate interdisciplinară religie-artă; - Studiu de caz interdisciplinar – elevii analizează exemple istorice sau contemporane (ex: arhitectura islamică din Istanbul, influența arabescului în artă, sărbători religioase și solidaritate socială) și identifică modul în care religia a modelat cultura și viața comunității; - Elaborarea unei prezentări multimedia (PowerPoint, poster, video scurt) despre contribuția valorilor islamice la dialogul și respectul între culturi și religii.
CS.1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
- Observarea și descrierea comportamentelor cotidiene care reflectă valorile islamice (respectul, generozitatea, modestia, disciplina în rugăciune); - Exemplificarea modurilor de manifestare a identității islamice în viața cotidiană și în activități comunitare; - Realizarea unui jurnal reflexiv, în care elevii notează situații din viața de zi cu zi în care și-au exprimat identitatea religioasă prin fapte și atitudini.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS.2.1. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale
- Identificarea elementelor comune și distincte dintre practicile religioase ale Islamului și ale altor religii monoteiste; - Atelier comparativ „Rugăciunea în trei religii” – elevii sunt împărțiți pe grupuri și realizează afișe care compară modul de rugăciune în Islam, Creștinism și Iudaism etc. (timp, loc, semnificație, atitudine); - Realizarea unei „hărți vizuale a asemănărilor” – folosind o diagramă Venn, elevii identifică valori, simboluri și practici comune între cele trei religii monoteiste (ex: postul, milostenia, iubirea unui singur Dumnezeu);

- Redactarea unui mini-eseu sau jurnal reflexiv intitulat „Ce înseamnă pentru mine rugăciunea”, în care elevul exprimă propria trăire spirituală în lumina credinței islamice.
CS.2.2. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- Analiza simbolurilor religioase – elevii studiază imagini sau texte despre actele de cult (rugăciunea, postul, pelerinajul) și discută semnificația lor spirituală; - Interpretarea semnificațiilor actelor de cult și a expresiilor spirituale în diferite tradiții religioase; - Interviu comunitar sau mini-documentar video – elevii interviuează persoane din comunitatea locală (lideri religioși, profesori, membri activi) despre rolul religiei în viața socială și culturală, apoi prezintă concluziile în clasă.

CG3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS.3.1. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile profeților ca modele și repere demne de urmat
- Argumentarea importanței responsabilității personale și sociale în lumina învățăturilor islamice; - Analizarea principiilor islamice care orientează comportamentele etice și deciziile morale în viața cotidiană; - Analiza unor versete din Coran și hadith-uri care evidențiază datoria credinciosului față de sine și comunitate, urmată de discuții despre aplicarea lor în viața de zi cu zi; - Dezbateri în clasă: „Cum contribuie responsabilitatea individuală la binele colectiv?” – cu argumente inspirate din principiile islamice; - Quiz interactiv pe platforme digitale (Kahoot, Quizizz) cu întrebări despre valori islamice și exemple de cooperare și respect între oameni de diferite credințe.
CS.3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor
- Aplicarea valorilor religios-morale în luarea deciziilor privind relațiile interpersonale și implicarea civică; - Atelier de reflecție: elevii redactează un „cod personal al valorilor” inspirat din principiile islamice, explicând cum le pot aplica în relațiile cu ceilalți; - Activitate digitală: realizarea unei campanii pe rețele sociale (sub formă de hashtag, postări sau clipuri scurte) pentru promovarea valorilor morale în comunitatea școlară, cu tema „Respect și responsabilitate în acțiune”; - Crearea unui forum sau grup online (de exemplu în Google Classroom sau Padlet) în care elevii postează exemple de acțiuni comunitare bazate pe valori islamice și discută moduri de promovare a toleranței.

CG4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS.4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele din religia islamică
- Lectură și analiză de texte religioase: identificarea versetelor din Coran și a hadith-urilor care evidențiază respectul, cooperarea și solidaritatea; - Analizarea principiilor islamice privind respectul, cooperarea și solidaritatea în relațiile interumane; - Discuție ghidată: compararea acestor valori cu exemple concrete din viața școlară și comunitară; - Activitate digitală: crearea unui colaj digital interactiv (folosind Canva, Padlet sau Genially) cu citate, imagini și reflecții despre respect și solidaritate în Islam.
CS.4.2. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității

- Interviu documentar: elevii realizează interviuri cu persoane de confesiuni diferite despre experiențele lor de cooperare și respect reciproc, apoi prezintă concluziile în clasă;
- Exemplificarea modurilor de colaborare între persoane și comunități de credințe diferite în societatea contemporană;
- Activitate digitală: realizarea unui podcast sau videoclip educativ cu tema „Împreună în diversitate”, în care elevii ilustrează prin exemple concrete colaborarea între credințe;
- Participarea responsabilă la activități care promovează toleranța, unitatea și sprijinul reciproc în comunitate;
- Zi tematică „Diversitatea ne unește” – organizarea, la nivel de clasă sau școală, a unui eveniment cu expoziții, mesaje și prezentări despre respectul reciproc între culturi și religii;
- Realizarea unui blog colectiv sau jurnal online în care elevii postează reflecții, imagini și exemple personale despre experiențe de unitate și sprijin reciproc.

CLASA a XI-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
Credința în viața de apoi și sensul existenței umane	1. Sensul existenței 2. Lumea de Apoi 3. Mesaje din Coran: Versetele 153–157 din Sura Bakara
Exemplul Profetului Muhammad și misiunea sa profetică	1. Personalitatea Profetului Muhammad (Pacea fie asupra lui) 2. Latura profetică a Profetului Muhammad (Pacea fie asupra lui) 3. Credința față de Profetul Muhammad (Pacea fie asupra lui) 4. Mesaje din Coran: Versetele 45–46 din Sura Ahzab
Valorile morale și viața virtuoasă în Islam	1. Calea Islamului: Călăuzirea (Hidayet) 2. A trăi ca și cum L-ai vedea pe Allah: Perfecțiunea credinței (Ihsan) 3. Sinceritatea față de Allah: Ihlas 4. Respectarea poruncilor și interdicțiilor lui Allah: Evlavia 5. Calea dreaptă: Sirat al-Mustakim 6. Perseverența și străduința pe calea lui Allah 7. Comportamentul bun, drept și frumos: Fapta virtuoasă (Salih Amel) 8. Mesaje din Coran: Versetele 107–110 din Sura Kehf
Abordări filosofice și religii ale lumii	1. Abordări filosofice legate de credință 2. Noile abordări religioase 3. Iudaismul 4. Creștinismul 5. Mesaje din Coran: Versetul 59 din Sura En'âm și versetul 27 din Sura Lokmân

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS.1.1. Evidențierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
- Analiza modului în care principiile islamice contribuie la formarea unei identități religioase mature și responsabile în contextul societății contemporane; - Dezbateri tematică: „Cum pot valorile islamice (ihsan, iklas, takva) ghida tinerii într-o lume marcată de schimbare?” – elevii analizează situații concrete și formulează argumente bazate pe învățăturile Coranului și ale Profetului Muhammad (Pacea fie asupra lui); - Atelier interdisciplinar „Valori islamice și identitate modernă”- Elevii colaborează cu profesorul de educație civică sau filosofie pentru a identifica punctele de convergență dintre valorile islamice și valorile umaniste universale (dreptate, compasiune, echilibru), realizând o hartă conceptuală comună.
CS.1.2. Exprimarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal
- Argumentarea importanței asumării și manifestării identității religioase prin comportamente, decizii morale și atitudini civice echilibrate în viața de zi cu zi; - Mini-dezbateri: „Cum se reflectă credința în alegerile mele zilnice?”; - Jurnal digital: elevii notează zilnic exemple concrete prin care și-au manifestat identitatea religioasă responsabil (folosind Padlet sau Google Docs); - Zi a dialogului interreligios: elevii pregătesc scurte prezentări despre tradițiile lor religioase, subliniind importanța respectului și a conviețuirii pașnice.
CS.1.3. Argumentarea rolului modelelor de viață musulmană pentru împlinirea personală și integrarea socială
- Valorificarea modelelor profetice și ale personalităților islamice ca repere în exprimarea identității religioase și în implicarea activă în comunitate; - Prezentare digitală: realizarea unui poster sau clip video despre o personalitate islamică și modul în care valorile sale pot inspira tinerii de azi; - Dezbateri moderată: „Sunt valorile profetice actuale și astăzi?” — elevii argumentează folosind exemple din viața Profetului și din contextul contemporan; - Activitate de mentorat: elevii de clasa a XII-a pregătesc o prezentare pentru colegii mai mici despre importanța modelelor morale islamice în viața de zi cu zi.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS.2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățăturii de credință proprii
- Identificarea și compararea principalelor forme de exprimare religioasă (ritualuri, simboluri, valori morale) din Islam și din alte religii ale lumii; - Realizarea unui tabel comparativ între principalele ritualuri și simboluri din Islam, Creștinism și Iudaism (rugăciunea, postul, pelerinajul etc.); - Vizionare ghidată a unui documentar despre diversitatea religioasă și completarea unei fișe de reflecție asupra elementelor comune și distincte.
CS.2.2. Formularea unor opinii religios-morale cu privire la islam, prin raport la credința proprie

- Analizarea modurilor de viață religioasă în diverse culturi și tradiții, prin evidențierea elementelor comune și a diferențelor specifice;
- Tur virtual interreligios: explorarea online a unor lăcașuri de cult (moschee, biserică, sinagogă, templu), urmată de o discuție comparativă;
- Invitat special: dialog în clasă cu un reprezentant al unei alte confesiuni sau al unei comunități religioase minoritare;
- Galerie tematică digitală: crearea unei expoziții online cu imagini și scurte descrieri despre simbolurile religioase universale ale păcii, rugăciunii și solidarității;
- Evaluarea rolului dialogului interreligios și intercultural în promovarea respectului, păcii și cooperării între oameni și comunități de credințe diferite;
- Studiu de caz digital: analizarea unui proiect UNESCO sau ONU privind cooperarea între religii (ex. World Interfaith Harmony Week), cu realizarea unei prezentări în Canva sau PowerPoint;
- Proiect colaborativ: elaborarea unei „Cărți digitale a păcii” (prin Genially, Padlet sau Book Creator), care include citate, simboluri și inițiative de dialog din diferite religii.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

CS.3.1. Proiectarea unor modele musulmane de manifestare a comportamentelor și atitudinilor religioase

- Analizarea principiilor islamice care fundamentează responsabilitatea morală și socială, în contextul provocărilor contemporane;
- Elaborarea unui studiu comparativ între principiile etice islamice și alte sisteme morale contemporane;
- Crearea unui colaj tematic (digital sau fizic) cu imagini, versete și cuvinte-cheie care definesc comportamentul moral al credinciosului;
- Realizarea unui studiu de caz privind impactul unei decizii etice inspirate din învățăturile Coranului și ale Profetului.

CS.3.2. Generarea de idei și proiecte care promovează respectarea valorilor religioase și incluziunea socială

- Realizarea unei broșuri sau prezentări interactive despre importanța respectului și a solidarității în comunitatea musulmană;
- Aplicarea valorilor islamice (dreptate, sinceritate, solidaritate, respect) în luarea deciziilor personale și în relațiile cu ceilalți membri ai comunității;
- Argumentarea importanței echilibrului între libertatea individuală și responsabilitatea colectivă, conform învățăturilor Coranului și tradiției profetice;
- Realizarea unui eseu argumentativ despre libertatea și responsabilitatea în Islam, pornind de la versete coranice și hadisuri relevante;
- Organizarea unei dezbateri în clasă: „Care este mai importantă – libertatea individuală sau binele colectiv?”;
- Vizionarea unui documentar despre drepturile și îndatoririle credinciosului în Islam, urmată de o discuție ghidată.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS.4.1. Proiectarea unor modele musulmane de manifestare a comportamentelor și atitudinilor religioase.

- Analizarea principiilor islamice privind respectul, toleranța și cooperarea, ca bază a relațiilor armonioase între indivizi și comunități;
- Scriere creativă: compunerea unei scrisori sau povestiri cu tema „Cum aş schimba lumea din propria perspectivă religioasă”;
- Proiect colaborativ online cu elevi din alte școli sau comunități religioase – schimb de prezentări despre tradițiile lor;

- Organizarea unei „Săptămâni a respectului” – elevii creează afișe, mesaje video și activități de sensibilizare în școală.
CS.4.2. Generarea de idei și proiecte personale care promovează respectarea valorilor religioase și incluziunea socială.
- Identificarea și promovarea formelor de colaborare între persoane de confesiuni diferite, în vederea construirii unei societăți bazate pe solidaritate și înțelegere reciprocă; - Participarea responsabilă la proiecte și inițiative comunitare care susțin dialogul interreligios, pacea și binele comun; - Expoziție interactivă „Unitate în diversitate” – realizarea unei expoziții școlare cu panouri, simboluri și texte despre valorile comune ale religiilor, folosind coduri QR pentru materiale digitale explicative; - Joc de rol „Consiliul comunității” – simularea unei întâlniri între reprezentanți ai mai multor confesiuni care trebuie să ia împreună o decizie privind un proiect social (ex: ajutorarea refugiaților); - Realizarea unui proiect comunitar (campanie de voluntariat, colectă caritabilă, acțiune ecologică) în colaborare cu tineri din alte confesiuni, sub tema „Fapta bună ne unește”; - Elaborarea unui manifest digital pentru pace – realizarea de afișe, videoclipuri sau podcasturi scurte care transmit mesaje despre înțelegere și colaborare între religii; - Crearea unei expoziții foto digitale cu titlul „Omenirea – o singură familie”, care surprinde momente de cooperare între oameni de credințe diferite.

CLASA a XII-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
Dezvoltarea științei, educației și gândirii în civilizația islamică	1. Relația dintre religie și știință 2. Dezvoltarea științei și a gândirii în civilizația islamică 3. Instituțiile de învățământ proeminente/reprezentative în civilizația islamică 4. Contribuțiile inovatoare și originale ale musulmanilor în domeniul științei 5. Mesaje din Coran: Versetele 27-28 din Sura Fâtir
Procesul de convertire a turcilor la Islam și personalitățile influente în acest demers	1. Convertirea turcilor la Islam 2. Personalități care au influențat formarea înțelegerii Islamului în cadrul poporului Turc 3. Mesaje din Coran: Versetul 69 din Sura Nisa Kur'an'dan
Gândirea sufistă și influența ei în cultură	1. Formarea gândirii sufite 2. Dimensiunea morală a gândirii sufite 3. Interpretările sufite influente în cultura Turcă 4. Mesaje din Coran: Versetul 10 din Sura Hucurat
Principii fundamentale în rezolvarea problemelor religioase și aplicarea lor în viața cotidiană	1. Principii și metode fundamentale în rezolvarea problemelor religioase 2. Probleme legate de viața economică 3. Probleme legate de alimente și dependențe 4. Probleme legate de sănătate și medicină 5. Mesaje din Coran: Versetele 151-152 din Sura
Religii ale lumii și învățăturile lor	1. Hinduism 2. Budism 3. Confucianism

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare, oferind repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie cult musulman la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie cult musulman promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Ora de Religie solicită utilizarea unui cadru metodologic variat, care să îmbine strategiile didactice tradiționale și moderne deopotrivă, astfel încât acestea să devină noi căi pentru dezvoltarea capacității elevilor de comunicare și reflecție asupra propriei deveniri, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe valori moral-religioase. Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

* Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor religioase, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte religioase.

* Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.

* Lectura explicativă și interpretarea textului religios – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană.

* Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva educației morale la situații etice complexe (dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematici sociale.

* Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.

* Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”

* Dezbateră de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”

* Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- WebQuest religios – Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- Crearea de conținut digital – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un imam/ înțelept implicat în comunitate.

- Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.
- Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- Tururi virtuale și realitate augmentată – Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase. Folosirea aplicațiilor AR pentru descoperirea simbolurilor dintr-o moschee.
- Proiecte colaborative online – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (între 10-12 tematici la nivelul fiecărei clase) de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală.

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Cabinet de religie cult musulman/ turcă în fiecare unitate de învățământ – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, picturi / desene sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor religioase.
- Moscheea oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri.

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.

- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (muzee, moschee), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente religioase din diferite perioade istorice sau viețile profeților, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile religioase precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele său.

6. Inteligența artificială (AI) ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului;
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate;
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI;
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev;
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, a crea prezentări, a reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor religioase.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle).

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile religioase devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală.

E. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Musulman, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
IUSUF Muurat	Muftiu	Muftiatul Cultului Musulman din România , Constanța
BORMAMBET Vildan	Consilier/ profesor doctor	Ministerul Educației și Cercetării
ANEFI Icbal	Inspector școlar / profesor doctor	Inspectoratul Școlar Județean Constanța
GEMIL Sevidan	Profesor	Școala Gimnazială Mihail Sadoveanu Medgidia
ENE Ulgean	Director adjunct/ Profesor	Școala Gimnazială A.V. Rădulescu Murfatlar
MUSLEDIN Firdes	Profesor doctor	Liceul Tehnologic Nicolae Dumitrescu Cumpăna

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PISLARU Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
IUSUF Muurat	Muftiu	Muftiatul Cultului Musulman din România , Constanța	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
MOLOGANI Accan	Director	Colegiul Național ”Kemal Atatürk”, Medgidia, Constanța	Responsabil cult

Ek No. 11

Eğitim Programı Dersi

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
İslam Dini

9–12. sınıflar

Ortak zorunlu müfredat

Teorik alan, tüm profiller, tüm uzmanlıklar
Teknolojik alan, tüm profiller, tüm mesleki yeterlilikler
Mesleki-vokasyonel alan; sanatsal profil, askerî profil, pedagojik
profil, sportif profil, tüm uzmanlıklar

Lise eğitimi

- 2025 –

Ek No. 11
Eğitim Programı Dersi
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, İslam Dini
TC, 9–12. sınıflar

- *Teorik alan, tüm profiller, tüm uzmanlıklar*
- *Teknolojik alan, tüm profiller, tüm mesleki yeterlilikler*
- *Mesleki-vokasyonel alan; sanatsal profil, askeri profil, pedagojik profil, sportif profil, tüm uzmanlıklar*

SUNUM NOTU

Eğitim programı, Müslüman dinine ait Din Dersi için hazırlanan müfredatı tamamlamakta olup, 2026-2027 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere, lise düzeyindeki teorik, teknolojik ve mesleki alanlardaki gündüz öğretimi sınıflarına yöneliktir. Bu sınıf kategorisi için, lise öğretimine ait çerçeve planlarına uygun olarak, gündüz öğretimi şeklinde, OMEC nr. 4350/2025 sayılı kararnameye ek olarak onaylanan düzenlemelere göre, dersin okutulmasına ilişkin haftalık ders saati tahsisi, zorunlu Ortak Temel (TC) Müfredat bölümü türü aşağıda verilmiştir:

Öğretim yılı	9. sınıf	10. sınıf	11. sınıf	12. sınıf
Müfredat bölümü türü	Ortak Temel	Ortak Temel	Ortak Temel	Ortak Temel
Haftalık ders saati	1	1	1	1

Müfredat, aşağıdaki belgelerle uyumlu olarak hazırlanmıştır:

- 198/2023 sayılı Okul Öncesi ve Zorunlu Eğitim Yasası;
- Avrupa Birliği Konseyi'nin (2018) hayat boyu öğrenme için anahtar yeterliklere ilişkin tavsiyeleri;
- Ulusal Müfredatın Tasarımı, Güncellenmesi ve Değerlendirilmesi için Dayanaklar. Ulusal Müfredat Referans Çerçevesi, Eğitim Bakanlığı Kararnamesi No. 3239/2021 ile onaylanmış;
- Mezun Yeterlik Profili, Eğitim Bakanlığı Kararnamesi No. 6731/2023 ile onaylanmış.

Bu belgeler, anahtar yeterliklerin ve lise mezunlarının yeterlik profilinin geliştirilmesine yönelik çerçeveyi belirlemekte olup, bu yeterliklerin oluşumuna Din Dersi – Müslüman Dini dersi de katkı sağlar.

Din Dersi – Müslüman Dini müfredatı, yeterlik temelli bir tasarım modeline göre hazırlanmıştır. Programın yapısı, öğrencinin lise eğitimini tamamladığında ulaşması beklenen yeterlik profilinin gelişimine katkı sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Bu profil, 198/2023 sayılı yasa ile belirlenen talepler ve öğrencilerin gelişim özellikleri temel alınarak, lise eğitimi sonunda öğrenciden beklenenleri tanımlar.

Müslüman Dini dersinin öğrenimi sayesinde lise mezunu, manevi ve ahlaki değerlere dayalı kişisel kimliğini ve benlik bilincini tanımlar; kişisel, sosyal ve mesleki yaşamda uygulanabilir etik ve sorumlu davranışlar sergiler; çeşitliliğe saygı gösterir ve yapıcı diyaloga açık olur; dinin uygarlık ve evrensel kültür üzerindeki etkisinin anlaşılması yoluyla genel kültürünü geliştirir; karar verme süreçleri için gerekli olan eleştirel düşünme ve ahlaki sezgi yetilerini güçlendirir; dayanışma, işbirliği ve toplumsal sorumluluk gibi değerlere dayalı bir tutumla topluma aktif biçimde katılır.

Ders, ortaokulda edinilmiş olan temelleri değerlendirir; bu dönemde öğrenciler dini kültürün ilk kavramlarını, ahlaki ilkeleri ve toplumsal değerlerle ilişki kurmanın yollarını öğrenmiştir. Lise düzeyinde ise vurgu, temel bilgi birikiminin ötesine geçerek eleştirel düşünme, ahlaki muhakeme ve sosyal sorumluluk yeterliklerinin geliştirilmesine yönelir. Bu ilerleme, öğrencinin kişisel kimliğinin bilinçli biçimde pekişmesini, yetişkin hayata hazırlanmasını ve manevi değerleri daha karmaşık sosyal, kültürel ve profesyonel bağlamlara entegre etmesini hedefler.

Müslüman Dini dersi müfredatı, tanıtım notunun yanı sıra aşağıdaki bölümleri içerir:

- Genel yeterlikler;
- Özel yeterlikler ve öğrenme etkinlikleri örnekleri;
- İçerikler;
- Yöntemsel öneriler.

Yeterlikler, farklı bağlamlarda belirli bir alana özgü ya da genel sorunları çözmeye imkân veren bilgi, beceri ve tutumların öğrenme yoluyla yapılandırılmış bir bütünüdür.

Genel yeterlikler, öğrencinin lise boyunca Din Dersi – Müslüman Dini kapsamında edineceği kazanımlara işaret eder. Bunlar iki yönlü bir işleve sahiptir: bir yandan disiplinin mezun yeterlik profiline ve anahtar yeterliklere katkısını yansıtır, diğer yandan dersin yapısını bu profil doğrultusunda düzenler.

Özel yeterlikler, genel yeterliklerden türetilmiş olup bunların edinilmesine yönelik ara aşamaları temsil eder ve bir eğitim-öğretim yılı içinde geliştirilir. Öğrencilerin gelişim düzeyine uyarlanmış olan bu yeterlikler, performans değerlendirmesine rehberlik eder ve öğretim sürecinin örgütlenmesi için temel oluşturur. Genel yeterliklerin oluşum süreçleri olarak, her eğitim yılı boyunca gösterilen ilerlemeyi görünür kılar ve aşamalı olarak genel yeterliğin gelişimine katkıda bulunur. Türetilmeleri, öğrenme sürecinin aşamalarının dikkatle yapılandırılmasını gerektirir; böylece öğrenciler, dersin sonunda genel yeterlikleri kazanmış olurlar.

Öğrenme etkinlikleri, özel yeterliklerin geliştiği, uygulandığı ve pekiştirildiği bağlamları ifade eder. Bu etkinlikler, öğretmen için yönlendirici ve öneri niteliğinde olup, programda verilen örneklerin kullanılmasına, tamamlanmasına veya değiştirilmesine imkân tanır. Böylece, öğretim sürecinin sınıfın somut ihtiyaçlarına uyarlanması sağlanır ve bireyselleştirilmiş öğrenme yolları pratik yöntemlerle uygulanabilir hale gelir.

Öğrenme içerikleri, alanlara göre düzenlenmiş olup öğrencilerin yeterliklerini geliştirmeyi amaçlayan temel kazanımları temsil eder. Her sınıf düzeyinde müfredat, İslam öğretisi unsurlarını, dinler ve kültürler arası diyalogu, uygulamalı ahlaki eğitimi ve toplumsal hayata sorumlu katılımı içeren bir müfredat sunar.

Yöntemsel öneriler, programdaki yeniliklerin anlaşılmasına yönelik açıklamalar sunar; öğretim stratejilerine, öğretim sürecinin tasarımına ve sürekli değerlendirmeye ilişkin örnekler sağlar. Ayrıca, öğrenme bağlamlarının çeşitliliğine ve öğretimin kişiselleştirilmesine yönelik yolları (özel ilgi alanları, farklı toplulukların özellikleri, özel öğrenme ihtiyaçları vb.) ele alır.

Öğretmenler, yeterlik temelli planlama yapmaya, etkinlikleri bağlama uyarlamaya ve öğrencinin gelişimi ile ilerlemesini merkeze alan çeşitli değerlendirme yöntemleri kullanmaya teşvik edilir.

Romanya'da kendi dinini öğretme hakkına sahip tüm inançlar için ortak bir çerçeve sağlamak amacıyla, program genel yeterlikler listesini, özel yeterliklerin bir bölümünü, öğrenme etkinlikleri örneklerini ve yöntemsel önerilerin genel kısmını ortak unsur olarak sunar. Özel yeterlikler ve içerikler listesi ise her bir din tarafından ayrı ayrı hazırlanarak, her inancın kendi önceliklerine uygun temalara yönelmesine olanak tanır.

GENEL YETKİNLİKLER (CG)

C.G.1	Bireysel ve toplumsal düzeyde dinî kimliğin, yaşamın farklı bağlamlarında ifade edilmesi
C.G.2	Dünya dinlerinde yer alan dinî ifade biçimlerinin ve yaşam tarzlarının kullanılması
C.G.3	Kişisel ve toplumsal yaşamla ilgili sorumluluk sahibi kararların, dinî-ahlaki değerlere uygun şekilde benimsenmesi
C.G.4	Her bireyin dinî değerlerine saygı göstererek toplumda birlik ve dayanışmayı güçlendirmek amacıyla başkalarıyla işbirliği yapılması

9. SINIF

ÖZEL YETKİNLİKLER (CS)
VE
ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNE ÖRNEKLER (EAI)

CG 1 - Bireysel ve toplumsal düzeyde dinî kimliğin, yaşamın farklı bağlamlarında ifade edilmesi

CS.1.1. Dinî kimliğin temel unsurlarının tanımlanması
- Kendi dinî kimliğine ilişkin bazı unsurların, çeşitli yöntemler kullanılarak sunulması (örneğin, belirli unsurların tanımlanması, bir deneme yazılması, fotoğrafların sunulması, PPT hazırlama, toplumdan yapılan röportajlar); - Aile ve toplum yaşamından örnekler üzerinden, inancın ifade edilme biçimlerinde çeşitlilik oluşturan unsurların belirlenmesi; - Günlük hayattan, edebî metinlerden veya Müslüman toplumunun yaşamından alınan örnekler aracılığıyla, saygıya dayalı ilişkilerin belirlenmesi; - Sınıf etkinlikleri kapsamında topluma özgü yönleri tanıtmak üzere davet edilen topluluk üyeleriyle (din görevlileri, Müslüman toplumunun bilge kişileri) gerçekleştirilen buluşmalara katılım.
CS.1.2. Dinî toplumu tanımlayan unsurların açıklanması
- Namazın, Allah'tan gelen nimetlere şükretme ve imanının gereklerini yerine getirme biçimi olarak sunulması; - Dinî toplulukta gelişen nitelikler/değerler, kendi dinî topluluğumuzdaki davranışları nasıl güzelleştirebileceğimiz, dinî toplumu nasıl tanımlamayı öğrendiğimiz gibi konularda yapılan tartışmalara ve yuvarlak masa etkinliklerine katılım; - Müslüman dinî topluluğunu kapsayan çeşitli konularda bireysel veya grup hâlinde projeler hazırlanması; - İmanın günlük yaşamda somut olarak nasıl yaşandığına dair dinî metinlerin incelenmesi.
CS.1.3. İslami inanç öğretisini tanımlayan özelliklerin açıklanması
- Namazın uygulanma biçimlerinin belirlenmesi ve sunulması; - Tanınmış tek tanrılı dinlerin özgün unsurları (sembolizm, ibadethaneler, kutsal kitaplar) üzerine karşılaştırmalı çalışmalar hazırlanması; - Dinî ibadetin uygulanmasında “farz” ve “sünnet” kavramlarının anlamının tanımlanması, anlaşılması ve karşılaştırılması – namazın yaşamın farklı bağlamlarında ele alınması; - Caminin özgün unsurları ve toplumun dinî hayatındaki rolü üzerine projeler hazırlanması; - Kültürel ve dinî çeşitlilik uyumuna ilişkin temaların, klasik veya çağdaş kültürel eserlerde belirlenmesi.

CG 2 - Dünya dinlerinde dinî ifade biçimlerinin ve yaşam tarzlarının incelenmesi

CS.2.1. İncelenen inançların ve dinlerin tanımlayıcı unsurlarının belirlenmesi
- İslam dininin insanlık tarihindeki rolünün belirlenmesi; - Toplumda var olan farklı dinî geleneklerde ortak bulunan inanç unsurlarının (örneğin ortak bayramlar, ortak değerler) çeşitli bilgi kaynakları kullanılarak tespit edilmesi; - Namazın dindeki öneminin ve müminlerin yaşamındaki rolünün gerekçelendirilmesi; - Toplumda bulunan farklı mezhepler üzerine vaka çalışmalarının incelenmesi; bu incelemede dinî ritüel ve ibadet uygulamalarındaki benzerliklerin veya farklılıkların ortaya konulması.
CS.2.2. Başlıca dinlerin tarihsel bir bakış açısıyla sunulması
- Başlıca dinlerin hem tarihî hem de coğrafi açıdan tanımlayıcı unsurlarının belirlenmesi; - Farklı dinlerin tanımlayıcı özelliklerinin karşılaştırılması (dünya dinleri arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların tespit edilmesi); - Dinî iletişim bağlamlarında dine özgü kavramların doğru ve yerinde kullanılması.

CG 3 - Kişisel ve toplumsal yaşamla ilgili sorumluluk sahibi kararların, dinî-ahlaki değerlere uygun şekilde benimsenmesi

CS.3.1. Kişisel yaşama dair kararların dinî değerlere uygun biçimde gerekçelendirilmesi
- Günlük hayatta görülen olumsuz davranışların (yalan, aldatma, dedikodu, iftira, kibir, kıskançlık, hırsızlık, saygısızlık) sonuçlarıyla ilişkilendirilerek Kur'ân'daki ve Hz. Muhammed'in (sav) öğretilerindeki dinî-ahlaki mesajların belirlenmesi; - İslam dinindeki davranış modellerinin (Hz. Muhammed'in örnekliği) ve bireyin kendi yaşamındaki örnek tutumların tanımlanması; - Farklı durumlarda bireyin kendi hakları ve sorumluluklarıyla ilgili kişisel bir görüş geliştirmesi; - Kur'ân'ın temel temalarının açıklanması; - Dinî eğitimin insan kişiliğinin oluşumundaki rolünün gerekçelendirilmesi ve bunun Müslüman toplumunun yaşamında uygulanması.
CS.3.2. Ailede, okulda ve toplumda uygun davranışların seçilmesinde gerekli olan İslami değerlerin özetlenmesi
- Toplum yaşamına katılım yollarının belirlenmesi; - Müslüman topluluğu dışındaki kişilerle diyalog ve anlayış temelli ilişkilerin geliştirilmesi; - Kutsal kitaplardan bölümler, dinî metinlerdeki örnekler, filmler vb. somut durumlar üzerinden iletişimin ve çeşitliliğe saygının önemi konusunda yapılan diyaloglara katılım.

CG 4 - Her bireyin dinî değerlerine saygı göstererek toplumda birlik ve dayanışmayı güçlendirmek amacıyla başkalarıyla işbirliği yapılması

CS.4.1. Toplumsal dayanışmanın sürdürülmesinde dinî değerlerin rolünün özetlenmesi
- Toplum yaşamına katılım yollarıyla ilişkilendirilerek Kur'ân'daki dinî değerlerin belirlenmesi; - Farklı dinî topluluklara mensup kişilerle diyalog ve anlayış temelinde ilişkilerin geliştirilmesi; - Medya aracılığıyla sunulan ve insanlara saygı ile sevginin nasıl ifade edildiğini gösteren vaka çalışmalarının incelenmesi; - Toplumun bilge kişileriyle, manevi ve ahlaki değerler (geçmişte ve günümüzde), insanlar arası ve topluluklar arası ilişkiler gibi konularda yapılan diyalog ve yuvarlak masa etkinliklerine katılım.
CS.4.2. İslami öğretilere dayalı bireysel ve grup etkinlikleri ile projelerin tasarlanması/belirlenmesi/önerilmesi
- Her bireyin manevi değerlerine saygı teması etrafında, farklı dinî/toplumsal geleneklere mensup öğrencilerin katılımıyla etkinlik projeleri yürütülmesi; - Topluluk içinde düzenlenen dinî bayram ve gecelere (Kandil Geceleri, Kadir Gecesi) yönelik etkinliklere katılım; - Sorumluluk, saygı, özgür ifade, tutum gibi konularda, bireyin kendi değerleri ile çevresindeki kişilerin değerleri arasındaki benzerlik ve farklılıkların belirlenmesi.

9. SINIF**ÖĞRENME İÇERİĞİ**

İçerik Bölümleri	İçerik
İslam'da İman	1. İslam'da Bilgi Kaynakları 2. İslam İnancında İmanın Mahiyeti 3. Kur'an'dan Mesajlar: İsrâ 36. Ayet ve Mülk 23. Ayet 4. Dinin Tanımı ve Kaynağı 5. İnsanın Doğası ve Din 6. İman ve İslam İlişkisi 7. İslam İnanç Esaslarının Özellikleri 8. Kur'an'dan Mesajlar: Nisâ Suresi 136. Ayet
İslam'da İbadet ve Değerler	1. İslam'da İbadet ve Kapsamı 2. İslam'da İbadetin Amacı ve Önemi 3. İslam'da İbadet Yükümlülüğü 4. İslam'da İbadetlerin Temel İlkeleri 5. İslam'da İbadet Ahlak İlişkisi 6. Kur'an'dan Mesajlar: Bakara Suresi 177. Ayet 7. Değerler ve Değerlerin Kaynağı 8. Gençlerin Kişilik Gelişiminde Değerlerin Yeri ve Önemi 9. Temel Değerler 10. Kur'an'dan Mesajlar: İsrâ Suresi 23-29. Ayetler
İslam Medeniyeti ve İnsanlığa Katkısı	1. İslam Medeniyeti ve Özellikleri 2. İslam Medeniyetinin Farklı Coğrafyalardaki İzleri 3. İslam medeniyetinin, dünyanın farklı bölgelerindeki etkilerini farkı

10. SINIF

**ÖZEL YETKİNLİKLER (CS)
VE
ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNE ÖRNEKLER (EAI)**

CG 1 - Bireysel ve toplumsal düzeyde dinî kimliğin, yaşamın farklı bağlamlarında ifade edilmesi

CS.1.1. Dinî kimliğin unsurlarının yaşamın farklı bağlamlarında tanınması
- Günlük hayatta uygulanabilecek temel İslami değerlerin (dürüstlük, saygı, cömertlik, sabır) ele alındığı somut yaşam durumlarının yönlendirilmiş tartışmalar ve bireysel yansımalar yoluyla analiz edilmesi; - Çeşitli İslami değerlerin ve ilkelerin günlük davranışlara uygulanması, sorumlu bir dini kimliğin benimsenmesi; - Öğrencilerin günlük yaşamlarında dini ilkeleri ve değerleri nasıl uyguladıklarını anlattıkları, bireysel sorumlulukla ilgili sonuçlar çıkardıkları yansıtıcı bir günlük hazırlamaları; - Öğrencilerin okul topluluğunda bir dini değeri (örneğin dayanışma, adalet, şükür) tanıttıkları “Eylemde Değerler” adlı bir uygulama etkinliğinin düzenlenmesi.
CS.1.2. Farklı yaşam bağlamlarında dinî toplumu tanımlayan unsurların keşfedilmesi
- Namazın, orucun ve sadakanın karakter oluşumundaki rolü üzerine tartışmalar; - Ahlakî davranışla ilgili Kur’ân ayetlerinin ve hadislerin analiz edilmesi; - Belirli ibadet ve İslam ahlakı uygulamalarının karakter gelişimine ve toplum içi birlikteliğe nasıl katkı sağladığının ortaya konulması; - Toplumsal birlikteliğe İslam ahlakının katkısını konu alan afişler veya sunumlar hazırlanması.
CS.1.3. Farklı iletişim bağlamlarında inanç öğretisini tanımlayan anlamların örneklendirilmesi
- İslam’daki ve diğer dinlerdeki farklı dini yorumlar üzerine tartışmalar yapılması; - Farklı topluluklardaki dini geleneklerin karşılaştırılması; - Empati ve dinler arası diyalogu teşvik eden rol oyunlarının uygulanması.

CG 2 - Dünyanın dinlerinde dinî ifade biçimlerinin ve yaşam tarzlarının analiz edilmesi

CS.2.1. Dinlerin belirleyici unsurlarının ve bunların tarihî, sosyal ve kültürel düzeydeki rollerinin analiz edilmesi
- Farklı dinlerde ibadet etme biçimlerinin karşılaştırmalı analizi - İslami inançlara göre uygulanan ibadet ve dini pratiklerle diğer dinlerin ibadet anlayışları arasındaki ortak ve farklı unsurların belirlenmesi - Ortak ahlaki değerler hakkında dinî metinlerin okunması ve analiz edilmesi - Dini bayramlar arasındaki benzerlik ve farklılıklara ilişkin bir tablo hazırlanması - Eğitici materyaller izlenerek çeşitli dinî ritüellerin tanıtılması
CS.2.2. Farklı dinlere ait uygulama ve ritüellerin betimlenmesi – Çeşitli dinî geleneklerde öne çıkan manevi ve ahlaki değerlerin anlamının yorumlanması
- Farklı dinlerde adalet, merhamet, bağışlama gibi değerlerin anlamı üzerine grup tartışmaları yapılması; - Çeşitli dinî geleneklerde öne çıkan ahlaki ve manevi değerlerin belirlenmesi, bu dinlere ait dinî şahsiyetlerden örnekler sunulması; - Dinî değerlerin toplumsal hayatta uygulanmasına ilişkin durum çalışmalarının analiz edilmesi; - Dinî öğretilerin etik davranış üzerindeki etkisi hakkında tartışmalar yapılması; - Dinden ilham alan toplumsal katılım modelleri üzerine bir grup projesi hazırlanması.

CG 3 - Dinî ve ahlaki değerlere uygun olarak, kişisel ve toplumsal hayata dair sorumlu kararlar alınması

CS.3.1. İnanç öğretisinin kişisel ve toplumsal hayattaki kararlara uyarlanarak güncellenmesi
- Dinî değerlerden ilham alan ahlaki kararlar gerektiren yaşam durumlarının analiz edilmesi; - Kişisel karar alma süreçlerinde ve toplumsal sorumlulukların üstlenilmesinde dinî-ahlaki değerlerin öneminin açıklanması; - Dinî değerlerin ahlaki bilinç oluşumundaki rolü üzerine kısa bir deneme yazılması; - İnanıcı doğrultusunda sorumlu kararlar almış kişilere ait örneklerin incelenmesi.
CS.3.2. Farklı yaşam bağlamlarında İslami tutumların değerlendirilmesi
- Adalet ve empati gibi değerlerin karar alma süreçlerindeki önemine dair yönlendirilmiş tartışmalara katılım; - İyi ile kötü arasında tercih yapmayı gerektiren yaşam durumlarında İslami ahlaki ilkelerin uygulanması; - Öğrencilerin İslami değerlere dayalı çözümler geliştirdiği rol oyunlarının gerçekleştirilmesi; - İslami etik ilkelerinden esinlenen bir sınıf ahlak kodu hazırlanması; - Topluluk içinde gönüllülük veya hayır faaliyetlerine katılım.

CG 4 - Her bireyin dinî değerlerine saygı göstererek, toplumda birlik ve uyumu teşvik etmek için başkalarıyla iş birliği yapılması

CS.4.1. İslami dinî değerlere dayalı bir topluluğun kendine özgü özelliklerinin ortaya konulması
- “Değerler ağacı” oluşturulması – her öğrenci bir ahlaki değer (saygı, adalet, iyilik) ekleyerek bu değer in barış ve birlik için önemini açıklaması; - Kişiler ve topluluklar arasında karşılıklı saygı ve barışçıl birlikte yaşamaya katkı sağlayan dinî ve ahlaki değerlerin belirlenmesi; - Kùltürler ve dinler arası diyalogla ilgili bir belgesel veya eğitici film izlenmesi ve ardından yazılı bir refleksiyon hazırlanması; - Öğrencilerin kısa sunumlar hazırladığı “Dinî değerlerin toplumsal barıştaki rolü” temalı bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmesi.
CS.4.2. İslami değerler doğrultusunda çevreye ve insanlara karşı olumlu bir tutum benimsenmesi
- Farklı inançlara sahip kişilerle ilişkilerde empati ve dayanışma tutumlarının sergilenmesi; - “Başkalarının yerine kendini koy” adlı rol oyunu – öğrencilerin, empati ve başkalarının inançlarına saygının gerekli olduğu durumları canlandırması; - Çeşitlilik içinde birlik temasını yansıtan görseller, semboller ve metinlerden oluşan tematik bir sergi düzenlenmesi; - Başka bir dinî topluluktan bir konuşmacının (papaz, imam, haham vb.) davet edilerek ortak değerler ve karşılıklı saygı üzerine bir diyalog gerçekleştirilmesi; - Çeşitlilik içinde iş birliği ve birliği teşvik eden toplumsal projelere ve etkinliklere aktif katılım; - Okulda farklı dinî gelenekleri tanıtan sunumlar ve stantlarla “Dinî Çeşitlilik Günü” düzenlenmesi; - Farklı inançlara sahip kişiler arasındaki iş birliğini konu alan bir multimedya projesi (video, afiş, podcast) hazırlanması.

10. SINIF**ÖĞRENME İÇERİĞİ**

İçerik Bölümleri	İçerik
Temel İnanç ve İbadet Bilgisi	1. İmanın şartları - Harflerin bağımsız isimleri 2. İslam'ın şartları - Harflerin bağımsız isimleri 3. Allah'ın isim ve sıfatları - Harflerin hareketlerle okunuşu 4. Ahiret inancının davranışlarımıza etkisi - Harflerin başta, ortada ve sonda okunuşu 5. Kutsal Kitabımız Kur'an-ı Kerim'i Tanıyorum – Üstün 6. Cami adabı – Üstün 7. Ezan ve kamet – Üstün 8. Rabbena duaları ve anlamı – Esre
Namaz İbadeti ve Uygulamalı İbadet Eğitimi	1. Abdest ve gusül abdesti – Esre 2. Namaz İbadeti ve Önemi – Ötre 3. Namaz Çeşitleri – Ötre 4. Namazın Kılınışı - Harflerin cezmlı okunuşu 5. Namazın Kılınışı – Alıştırmalar 6. Fatiha suresi ve anlamı - Uzatma harfleri
İslam'ın Temel İbadetleri ve Manevî Eğitim	1. Oruç ibadeti - Harf-i Med (Elif) 2. Hac ibadeti - Harf-i Med (Ya) 3. Zekat - Harf-i Med (Vav) 4. Mübak gün ve gecelerimiz – Alıştırmalar 5. Felak suresi ve Anlamı - Harflerin şeddeli okunuşu
İslam Ahlakı ve Ahlak Eğitimi	1. İslam Ahlakının Konusu ve Gayesi 2. İslam Ahlakının Kaynakları 3. Ahlak ve Terbiye İlişkisi 4. İslam Ahlakında Bazı Davranışlar 5. Kur'an'dan Mesajlar: Hucurât Suresi 11-12. Ayetler
İslam Düşüncesi ve Dinî Yorum	1. Dinî Yorum Farklılıklarının Sebepleri 2. Dinî Yorumlarla İlgili Bazı Kavramlar 3. İslam Düşüncesinde İtikadi ve Siyasi Yorumlar 4. İslam Düşüncesinde Fıkhi Yorumlar 5. Kur'an'dan Mesajlar: Nisâ Suresi 59. Ayet

11. SINIF

ÖZEL YETKİNLİKLER (CS)
VE
ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNE ÖRNEKLER (EAI)

CG 1 - Bireysel ve toplumsal düzeyde, farklı yaşam bağlamlarında dinî kimliğin ifade edilmesi

CS.1.1. Bireysel ve toplumsal düzeyde dinî kimliğin bileşenlerinin, farklı yaşam bağlamlarında açıklanması
- İslami kimliğin oluşumunda inanç, namaz ve dayanışmanın rolünü vurgulayan Kur'an ayetleri ve hadislerin analiz edilmesi; - İslami değer ve uygulamaların kişisel ve toplumsal kimliğin oluşumuna nasıl katkı sağladığının incelenmesi; - Gençlerin çok kültürlü bir toplumda İslami kimliği nasıl koruyup ifade edebilecekleri üzerine yönlendirilmiş tartışmalar veya münazaralar yapılması; - "Beni Müslüman ve topluluğumun bir üyesi olarak tanımlayan değerler" başlıklı bir deneme, poster veya tematik kolaj hazırlanması.
CS.1.2. Kültürel eserlerdeki dinî unsurların belirlenmesi
- İslam medeniyetinin tarihindeki dinler arası birlikte yaşam örneklerinin incelenmesi ve dini kimliğin çeşitlilik içinde nasıl korunduğunun tartışılması; - Çok kültürlü ve çoğulcu bağlamlarda dini kimliğin korunmasının önemini gerekçelendirilmesi; - "Küreselleşen bir dünyada dini kimliği nasıl korurum" temalı bir yuvarlak masa toplantısı veya münazara düzenlenmesi; öğrencilerin somut örnekler ve gerekçeler sunması; - Farklı geleneklerden ruhsal ifade biçimlerini (hat sanatı, mimari, dini müzik, namaz duruşu) gösteren bir kolaj, çizim veya görsel sunum hazırlanması – disiplinler arası din-sanat etkinliği; - Disiplinler arası vaka çalışması – öğrencilerin tarihi veya çağdaş örnekleri incelemesi (örn. İstanbul'daki İslam mimarisi, sanatta Arap süslemelerinin etkisi, dini bayramlar ve toplumsal dayanışma) ve dinin kültürü ve toplumsal yaşamı nasıl şekillendirdiğini belirlemesi; - İslami değerlerin kültürler ve dinler arası diyalog ve saygıya katkısını konu alan multimedya sunumu hazırlanması (PowerPoint, poster, kısa video).
CS.1.3. Dinî kimliğin ifade edilmesine katkı sağlayan disiplinler arası unsurların karşılaştırılması
- İslami değerleri yansıtan günlük davranışların (saygı, cömertlik, tevazu, namaz disiplinine uyum) gözlemlenmesi ve tanımlanması; - Günlük yaşamda ve topluluk etkinliklerinde İslami kimliğin nasıl ifade edildiğine dair örnekler verilmesi; - Öğrencilerin günlük yaşamlarında dini kimliklerini davranış ve tutumlarla nasıl ifade ettiklerini kaydettikleri yansıtıcı bir günlük hazırlanması.

CG 2 - Dünya dinlerinde dinî ifade biçimlerinin ve yaşam tarzlarının analiz edilmesi

CS.2.1. Dünya dinlerindeki etik ilkelerin güncel ve evrensel sorunların ele alınmasında uygulanması
- İslam ve diğer tek tanrılı dinlerin ibadet uygulamalarındaki ortak ve farklı unsurların belirlenmesi; - "Üç dinin namazı" karşılaştırmalı atölyesi – öğrenciler gruplara ayrılarak İslam, Hristiyanlık ve Yahudilikte namaz uygulamalarını (zaman, yer, anlam, tutum) karşılaştıran afişler hazırlar; - "Ortaklıkların görsel haritası" hazırlanması – Venn diyagramı kullanılarak üç tek tanrılı din arasındaki değerler, semboller ve uygulamalar (ör: oruç, sadaka, tek Tanrı sevgisi) belirlenir; - "Namaz benim için ne ifade ediyor" başlıklı mini deneme veya yansıtıcı günlük hazırlanması; öğrenci, İslami inanç ışığında kendi ruhsal deneyimini ifade eder.
CS.2.2. Dünya dinlerindeki evrensel değerlerin ve bunların ifade biçimlerinin belirlenmesi

- Dinî sembollerin analizi – öğrenciler ibadet uygulamaları (namaz, oruç, hac) ile ilgili görselleri veya metinleri inceler ve bunların manevi anlamlarını tartışır;
- Farklı dini geleneklerde ibadet eylemlerinin ve ruhsal ifadelerin anlamlarının yorumlanması;
- Topluluk röportajı veya mini belgesel – öğrenciler yerel topluluktaki kişilerle (dinî liderler, öğretmenler, aktif üyeler) dinin sosyal ve kültürel yaşamdaki rolünü görüşür, ardından bulgularını sınıfta sunar.

CG 3 - Dinî ve ahlaki değerlere uygun olarak, kişisel ve toplumsal yaşamla ilgili sorumlu kararlar alınması

CS.3.1. Peygamberlerin yaşamlarından çıkarılan öğretilerin, örnek alınması ve takip edilmesi gereken modeller olarak gerçekleştirilmesi

- İslami öğretiler ışığında kişisel ve toplumsal sorumluluğun öneminin gerçekleştirilmesi;
- Günlük yaşamda etik davranışları ve ahlaki kararları yönlendiren İslami ilkelerin analiz edilmesi;
- Müminin kendisine ve topluma karşı görevini vurgulayan Kur’ân ayetleri ve hadislerin incelenmesi ve bunların günlük hayatta uygulanışı üzerine tartışmalar yapılması;
- Sınıf tartışması: “Bireysel sorumluluk toplumsal iyiliğe nasıl katkı sağlar?” – İslami ilkelerden esinlenen argümanlarla;
- İslami değerler ve farklı inançlara sahip kişiler arasındaki iş birliği ve saygı örnekleri ile ilgili sorular içeren dijital platformlarda (Kahoot, Quizizz) etkileşimli quiz yapılması.

CS.3.2. Gençlerin kişilerarası ve topluluk içi ilişkilerinde erdemlerin gerekliliğinin ortaya konulması

- Kişilerarası ilişkiler ve toplumsal katılım konularında karar alırken dinî-ahlaki değerlerin uygulanması;
- Yansıtıcı atölye: öğrencilerin İslami ilkelerden ilham alarak “kişisel değerler kodu” hazırlaması ve bu değerleri başkalarıyla ilişkilerinde nasıl uygulayacaklarını açıklaması;
- Dijital etkinlik: “Eylemde Saygı ve Sorumluluk” temasıyla okul topluluğunda ahlaki değerleri teşvik eden sosyal medya kampanyası (hashtag, gönderi veya kısa videolar) hazırlanması;
- Forum veya çevrimiçi grup oluşturulması (ör. Google Classroom veya Padlet) – öğrencilerin İslami değerlere dayalı topluluk eylemleri örneklerini paylaşması ve hoşgörüyü teşvik etme yollarını tartışması.

CG 4 - Her bireyin dinî değerlerine saygı göstererek, toplumda birlik ve uyumu teşvik etmek için başkalarıyla iş birliği yapılması

CS.4.1. İslami dinî modelleri teşvik perspektifiyle toplumsal uyum bağlamlarının geliştirilmesi

- Dinî metinlerin okunması ve analizi: saygı, iş birliği ve dayanışmayı vurgulayan Kur’ân ayetleri ve hadislerin belirlenmesi;
- Kişilerarası ilişkilerde saygı, iş birliği ve dayanışma ile ilgili İslami ilkelerin analiz edilmesi;
- Yönlendirilmiş tartışma: bu değerlerin okul ve topluluk yaşamındaki somut örneklerle karşılaştırılması;
- Dijital etkinlik: Canva, Padlet veya Genially kullanılarak İslam’da saygı ve dayanışma üzerine alıntılar, görseller ve yansımaları içeren etkileşimli dijital bir kolaj oluşturulması.

CS.4.2. Güncel zorlukların bireyin ve topluluğun dini yaşamını nasıl etkilediğinin değerlendirilmesi

- Belgesel röportajı: öğrenciler farklı inançlara sahip kişilerle iş birliği ve karşılıklı saygı deneyimleri üzerine röportajlar yapar ve bulgularını sınıfta sunar;
- Çağdaş toplumda farklı inançlara sahip kişiler ve topluluklar arasındaki iş birliği biçimlerinin örneklenmesi;
- Dijital etkinlik: “Çeşitlilik içinde Birlik” temalı eğitimsel bir podcast veya video hazırlanması; öğrenciler somut örneklerle inançlar arası iş birliğini gösterir;
- Topluluk içinde hoşgörü, birlik ve karşılıklı desteği teşvik eden etkinliklere sorumlu katılım;
- “Çeşitlilik Bizi Birleştirir” temalı gün – sınıf veya okul düzeyinde, kültürler ve dinler arasındaki karşılıklı saygıyı yansıtan sergi, mesaj ve sunumların düzenlenmesi;
- Öğrencilerin birlik ve karşılıklı destek deneyimlerini yansıtan düşünceler, görseller ve kişisel örnekler paylaştığı ortak bir blog veya çevrimiçi günlük hazırlanması.

11. SINIF

ÖĞRENME İÇERİĞİ

İçerik Bölümleri	İçerik
Ahiret inancı ve insan varoluşunun anlamı	1. Varoluşun ve Hayatın Anlamı 2. Ahiret Âlemi 3. Kur'an'dan Mesajlar: Bakara Suresi 153-157. Ayetler
Hz. Muhammed'in örnekliği ve peygamberlik misyonu	1. Hz. Muhammed'in Şahsiyeti 2. Hz. Muhammed'in Peygamberlik Yönü 3. Hz. Muhammed'e Bağlılık ve İtaat 4. Kur'an'dan Mesajlar: Ahzâb Suresi 45-46. Ayetler
İslam'da ahlaki değerler ve erdemli yaşam	1. İslam'ın Aydınlik Yolu: Hidayet 2. Allah'ı Görüyormuşçasına Yaşamak: İhsan 3. Allah İçin Samimiyet: İhlas 4. Allah'ın Emir ve Yasaklarına Riayet: Takva 5. Dosdoğru Yol: Sırat-ı Müstakim 6. Allah Yolunda Mücadele 7. İyi, Doğru ve Güzel Davranış: Salih Amel 8. Kur'an'dan Mesajlar: Kehf Suresi 107-110. Ayetler
Felsefi yaklaşımlar ve dünya dinleri	1. İnançla İlgili Felsefi Yaklaşımlar 2. Yeni Dinî Hareketler 3. Yahudilik 4. Hristiyanlık 5. Kur'an'dan Mesajlar: En'âm Suresi 59. Ayet ve Lokmân Suresi 27. Ayet

12. SINIF

**ÖZEL YETKİNLİKLER (CS)
VE
ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNE ÖRNEKLER (EAI)**

CG 1 - Bireysel ve toplumsal düzeyde, farklı yaşam bağlamlarında dinî kimliğin ifade edilmesi

CS.1.1. Bireysel ve toplumsal düzeyde, farklı yaşam bağlamlarında dinî kimliğin bileşenlerinin ortaya konulması
- İslami ilkelerin, çağdaş toplum bağlamında olgun ve sorumlu bir dini kimliğin oluşumuna nasıl katkı sağladığının analiz edilmesi; - Tematik tartışma: “İslami değerler (ihlas, takva) değişimle şekillenen bir dünyada gençleri nasıl yönlendirebilir?” – öğrenciler somut durumları analiz eder ve Kur’ân ve Peygamber Muhammed’in (O’na selam olsun) öğretilerine dayalı argümanlar geliştirir; - Disiplinler arası atölye “İslami Değerler ve Modern Kimlik” – öğrenciler, vatandaşlık veya felsefe öğretmeni ile iş birliği yaparak İslami değerler ile evrensel insani değerler (adalet, merhamet, denge) arasındaki kesişim noktalarını belirler ve ortak bir kavramsal harita hazırlar.
CS.1.2. Yerel, ulusal ve evrensel miras unsurlarını kullanarak farklı sosyo-kültürel etkileşimlerde dinî kimliğin ifade edilmesi
- Dinî kimliğin günlük yaşamda dengeli davranışlar, ahlaki kararlar ve vatandaşlık tutumlarıyla üstlenilmesinin ve ifade edilmesinin öneminin gerekçelendirilmesi; - Mini tartışma: “İnanç günlük seçimlerime nasıl yansıyor?”; - Dijital günlük: öğrenciler, sorumlu bir şekilde dinî kimliklerini ifade ettikleri somut örnekleri günlük olarak kaydeder (Padlet veya Google Docs kullanarak); - Dinler arası diyalog günü: öğrenciler kendi dini gelenekleri hakkında kısa sunumlar hazırlar ve saygı ile barışçıl bir arada yaşamının önemini vurgular.
CS.1.3. Kişisel tatmin ve toplumsal entegrasyon için Müslüman yaşam modellerinin rolünün gerekçelendirilmesi
- Peygamberi ve İslami kişilik modellerinin, dinî kimliğin ifadesinde ve toplulukta aktif katılımı rehber olarak kullanılması; - Dijital sunum: bir İslami kişiliği ve değerlerinin günümüz gençlerini nasıl ilham verebileceğini gösteren poster veya kısa video hazırlanması; - Yönlendirilmiş tartışma: “Peygamberi değerler günümüzde de geçerli mi?” – öğrenciler, Peygamber’in yaşamından ve çağdaş bağlamdan örnekler kullanarak argümanlarını sunar; - Mentorluk etkinliği: 12. sınıf öğrencileri, küçük yaşta öğrencilere günlük yaşamda İslami ahlaki modellerin önemini anlatan bir sunum hazırlar.

CG 2 - Dünya dinlerinde dinî ifade biçimlerinin ve yaşam tarzlarının analiz edilmesi

CS.2.1. Kendi inanç öğretilerini bilme ve benimseme temelinde dinî çeşitliliğe saygı gösterilmesi
- İslam ve diğer dünya dinlerindeki başlıca dinî ifade biçimlerinin (ritüeller, semboller, ahlaki değerler) belirlenmesi ve karşılaştırılması; - İslam, Hristiyanlık ve Yahudilikteki başlıca ritüel ve sembollerin (namaz, oruç, hac vb.) karşılaştırmalı tablosunun hazırlanması; - Dinî çeşitlilik konulu bir belgeselin rehberli izlenmesi ve ortak ve farklı unsurları yansıtacak bir değerlendirme formunun doldurulması.
CS.2.2. Kendi inançları bağlamında İslam hakkında dinî ve ahlaki görüşler geliştirilmesi
- Farklı kültür ve geleneklerdeki dinî yaşam biçimlerinin, ortak ve özgün unsurların vurgulanarak analiz edilmesi; - Çevrimiçi dinler arası sanal tur: cami, kilise, sinagog, tapınak gibi ibadet yerlerinin keşfi ve ardından karşılaştırmalı tartışma; - Özel konuk: sınıfta başka bir mezhep veya azınlık dini topluluk temsilcisi ile diyalog;

- Dijital temalı galeri: barış, namaz ve dayanışmayı simgeleyen evrensel dinî sembolleri içeren çevrimiçi sergi oluşturulması ve kısa açıklamalar eklenmesi;
- Farklı inançlara sahip insanlar ve topluluklar arasında saygı, barış ve iş birliğini teşvik etmede dinler arası ve kültürler arası diyalogun rolünün değerlendirilmesi;
- Dijital vaka çalışması: UNESCO veya BM projelerinin (ör. Dünya Dinler Arası Uyumu Haftası) incelenmesi ve Canva veya PowerPoint ile sunum hazırlanması;
- İş birliğine dayalı proje: farklı dinlerden alıntılar, semboller ve diyalog girişimlerini içeren “Dijital Barış Kitabı”nın Genially, Padlet veya Book Creator kullanılarak hazırlanması.

CG 3 - Dinî ve ahlaki değerlere uygun olarak, kişisel ve toplumsal yaşamla ilgili sorumlu kararlar alınması

CS.3.1. Dinî davranış ve tutumların sergilenmesinde Müslüman model örneklerinin tasarlanması
- Çağdaş zorluklar bağlamında ahlaki ve toplumsal sorumluluğun temelini oluşturan İslami ilkelerin analiz edilmesi; - İslami etik ilkeler ile diğer çağdaş ahlaki sistemlerin karşılaştırmalı çalışmasının hazırlanması; - İnananın ahlaki davranışını tanımlayan ayetler, anahtar kelimeler ve görsellerle tematik kolajın (dijital veya fiziksel) oluşturulması; - Kur’ân ve Peygamber’in öğretilerinden ilham alan etik bir kararın etkilerini inceleyen vaka çalışmasının hazırlanması.
CS.3.2. Dinî değerlere saygıyı ve toplumsal kapsayıcılığı teşvik eden fikir ve projelerin üretilmesi
- Müslüman topluluğunda saygı ve dayanışmanın önemini anlatan broşür veya etkileşimli sunum hazırlanması; - İslami değerlerin (adalet, doğruluk, dayanışma, saygı) kişisel karar alma süreçlerinde ve topluluk üyeleriyle ilişkilerde uygulanması; - Kur’ân öğretileri ve Peygamberî gelenek doğrultusunda bireysel özgürlük ile toplumsal sorumluluk arasındaki dengenin önemini gerekçelendirilmesi; - İlgili Kur’ân ayetleri ve hadisler temel alınarak İslam’da özgürlük ve sorumluluk üzerine argümanlı bir deneme hazırlanması; - Sınıfta tartışma düzenlenmesi: “Hangisi daha önemlidir – bireysel özgürlük mü, yoksa toplumsal iyilik mi?”; - İslam’da müminin hak ve görevlerini konu alan belgeselin izlenmesi ve rehberli tartışma yapılması.

CG 4 - Her bireyin dinî değerlerine saygı göstererek toplumda birlik ve dayanışmayı teşvik etmek için başkalarıyla iş birliği yapılması

CS.4.1. Dinî davranış ve tutumların sergilenmesinde Müslüman model örneklerinin tasarlanması
- Bireyler ve topluluklar arasındaki uyumlu ilişkilerin temeli olarak saygı, hoşgörü ve iş birliği üzerine İslami ilkelerin analiz edilmesi; - Yaratıcı yazma: “Kendi dini perspektifimden dünyayı nasıl değiştirdim?” temalı mektup veya hikâye yazımı; - Diğer okullardan veya dini topluluklardan öğrencilerle çevrimiçi iş birliği projesi – kendi gelenekleri hakkında sunum alışverişi; - “Saygı Haftası”nın düzenlenmesi – öğrenciler okulda afişler, video mesajlar ve farkındalık artırıcı etkinlikler hazırlar.
CS.4.2. Dinî değerlere saygıyı ve toplumsal kapsayıcılığı teşvik eden kişisel fikir ve projelerin üretilmesi

- Dayanişma ve karşılıklı anlayışa dayalı bir toplum inşa etmek amacıyla farklı inançlara sahip kişiler arasında iş birliği biçimlerinin belirlenmesi ve teşvik edilmesi;
- – Dinler arası diyalogu, barışı ve ortak iyiliği destekleyen topluluk projelerine ve girişimlerine sorumlu katılım;
- “Çeşitlilikte Birlik” etkileşimli sergisi – okulda panolar, semboller ve dinlerin ortak değerlerini anlatan metinler ile QR kodları aracılığıyla dijital materyallerin kullanıldığı sergi;
- Rol oyunu “Topluluk Konseyi” – birden fazla mezhep temsilcisinin bir sosyal proje (örn. mültecilere yardım) hakkında birlikte karar almasını simüle etme;
- “İyilik bizi birleştirir” temalı, farklı mezheplerden gençlerle iş birliği içinde gerçekleştirilen topluluk projesi (gönüllü kampanya, yardım toplama, çevresel etkinlik);
- Barış için dijital manifesto hazırlanması – dinler arası anlayış ve iş birliğini aktaran posterler, kısa videolar veya podcastler oluşturulması;
- “İnsanlık – Tek Aile” başlıklı dijital fotoğraf sergisi hazırlanması, farklı inançlardan insanların iş birliği yaptığı anları gösteren fotoğraflarla.

12. SINIF

ÖĞRENME İÇERİĞİ

İçerik Bölümleri	İçerik
İslam medeniyetinde bilim, eğitim ve düşüncenin gelişimi	1. Din-Bilim İlişkisi 2. İslam Medeniyetinde Bilim ve Düşüncenin Gelişimi 3. İslam Medeniyetinde Öne Çıkan Eğitim Kurumları 4. Müslümanların Bilim Alanında Yaptığı Öncü ve Özgün Çalışmalar 5. Kur'an'dan Mesajlar: Fâtır Suresi 27-28. Ayetler
Türklerin İslamiyet'i kabul süreci ve bu süreçte etkili olan liderler ve alimler	1. Türklerin Müslüman Olmaları 2. Milletimizin İslam Anlayışının Oluşmasında Etkili Olan Bazı Şahsiyetler 3. Mesajlar: Nisâ Suresi 69. Ayet
Tasavvuf düşüncesi ve kültürdeki etkileri	1. Tasavvufi Düşüncenin Oluşumu 2. Tasavvufi Düşüncenin Ahlaki Boyutu 3. Kültürümüzde Etkin Olan Tasavvufi Yorumlar 4. Kur'an'dan Mesajlar: Hucurât Suresi 10. Ayet
Dinî meselelerin çözümünde temel ilkeler ve günlük hayattaki uygulamaları	1. Dinî Meselelerin Çözümünde Temel İlke ve Yöntemler 2. İktisadi Hayatla İlgili Meseleler 3. Gıda Maddeleri ve Bağımlılıkla İlgili Meseleler 4. Sağlık ve Tıpla İlgili Meseleler 5. Kur'an'dan Mesajlar: En'âm suresi 151-152. Ayetler
Dünyadaki başlıca dinler ve öğretileri	1. Hinduizm 2. Budizm 3. Konfüçyanizm

METODOLOJIK ÖNERİLER

Lise Düzeyinde İslam Dini Dersi için Metodolojik Öneriler

Bu metodolojik önerilerin amacı, öğretmenin müfredatı uygulamasında rehberlik sağlamak ve öğretim-öğrenme-değerlendirme sürecini planlamasında temel ipuçları sunmaktır. Öne çıkan noktalar:

- Öğrenciye yönelik kişiselleştirilmiş eğitim;
- Modern ve etkileşimli öğretim yöntemlerinin kullanımı;
- Öğrencilerin dijital becerilerinin geliştirilmesi;
- Dini içeriklerin günlük yaşam bağlamına yerleştirilmesi;
- Aktif katılım, iş birliği, empati ve sorumluluk bilincinin teşvik edilmesi.

A. Öğretim Stratejileri

1. Geleneksel ve Modern Yöntemler

- **Anlatım ve ders sunumu:** Dini metinlerin analizi için uygun, konuları açık ve anlaşılır şekilde sunar.
- **Sorgulayıcı konuşma (euristic conversation):** Eleştirel düşünmeyi teşvik eder ve öğrencilerin dini gerçekleri kendi keşfi ile anlamasını sağlar.
- **Açıklayıcı okuma ve metin yorumu:** Dini terimlerin ve değerlerin günlük yaşamda uygulanmasını öğretir.
- **Vaka çalışması:** Etik ve sosyal sorunları analiz etme ve çözüm üretme becerisini geliştirir.
- **Tematik portfolyo:** Öğrencilerin yıl boyunca yaptıkları refleksiyonlar, metin analizleri ve projeleri toplaması.
- **Argümantatif deneme:** Öğrencilerin düşüncelerini mantıklı ve tutarlı bir şekilde ifade etmelerini sağlar.
- **Akademik tartışma (Oxford stili):** Eleştirel düşünme ve entelektüel empatiyi destekler; ahlaki ve dini ikilemleri tartışır.
- **Karşılaştırmalı okuma:** Dini metinleri edebi veya felsefi metinlerle karşılaştırarak analitik düşünmeyi geliştirir.

2. Dijital Becerileri Destekleyen Yöntemler

- **Dini WebQuest:** Öğrenciler online kaynakları kullanarak araştırma yapar ve infografik veya dijital posterlerle sunar.
- **Dijital içerik üretimi:** Podcast, kısa video, interaktif sunumlarla dini konuların işlenmesi.
- **Eğitim platformları:** Google Classroom, Moodle, Padlet ile materyal ve etkinliklerin organize edilmesi.
- **Etkileşimli quiz'ler:** Kahoot, Quizizz ile bilgi pekiştirme ve değerlendirme.
- **Tematik blog:** Refleksiyon, deneme ve etkinlik paylaşımları ile dijital yazma becerilerini geliştirme.
- **Sanal ve artırılmış gerçeklik (VR/AR):** Dini mekânları ve sembolleri keşfetmek için.
- **Çevrimiçi iş birliği projeleri:** E-kitaplar, dua koleksiyonları veya gençlerin dini deneyimlerini paylaşması.

B. İçerik Yaklaşımı

- İçerikler öğrencilerin yaşam deneyimleriyle ilişkilendirilmeli ve uygulanabilir olmalıdır.
- Dersler diğer disiplinlerle bağlantılı olmalıdır.
- Müfredat, ders temaları değil, ünite temaları sunar; bu sayede:
 - İçerikler sınıf seviyesine ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlanabilir.
 - Konuların sırası öğretmenin tercihlerine göre planlanabilir.
 - Ek temalar eklenerek ders, sınıf veya topluluk ihtiyaçlarına uyarlanabilir.

C. Öğrenme Bağlamları ve Ortamları

1. Eğitim Alanları

- **Esnek sınıflar:** Bireysel, ikili veya grup çalışmaları için mobilya düzenlemesi.
- **Dini ders odaları:** Afişler, sanat eserleri ve sunumlar için yaratıcı alanlar.
- **Cami:** Namaz, meditasyon ve ders dışı etkinlikler için alan sağlar.

2. Karma Öğrenme (Fiziksel ve Dijital)

- Sınıfta ders + online etkinlikler.

- Kısa dijital materyaller ile tartışma ve refleksiyon tetikleme.

3. VR/AR Kullanımı

- Dini mekanlara sanal ziyaretler.
- Tarihi olaylar ve peygamberlerin hayatı ile ilgili simülasyonlar.

4. Kişiselleştirilmiş Öğrenme

- Öğrencilerin ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına göre uyarlanmış etkinlikler.
- Yazılı, sözlü, çizim veya ses kayıtları ile ifade özgürlüğü.

5. İş birliği ve Topluluk Katılımı

- Grup projeleri veya okullar arası iş birliği.
- Sosyal sorumluluk projeleri ve kampanyalar (yardım, sergi, farkındalık çalışmaları).

6. Yapay Zekâ (AI) Kullanımı

- AI destekli içerik araştırması ve öğrenme.
- Öğrencilerin AI ile geri bildirim ve kaynak alması, öğretmen rehberliğinde.

D. Değerlendirme

1. Öğretim-Öğrenme-Değerlendirme İlişkisi

- Değerlendirme sürekli ve entegre bir süreçtir.
- Öğretim stratejileri değerlendirme sonuçlarına göre uyarlanır.
- Öğrencinin gelişimi ve kişisel refleksiyonları ön plandadır.

2. Değerlendirmenin Temel İşlevleri

- **Düzenleme:** Öğretim yöntemlerinin etkinliği hakkında geri bildirim.
- **Motivasyon:** Aktif katılım ve değerlerin benimsenmesini teşvik eder.

3. Değerlendirme Yöntemleri

- **Geleneksel:** Yazılı testler, sözlü sınavlar, pekiştirme soruları.
- **Modern/Alternatif:** Portfolyo, tematik proje, rehberli öz-değerlendirme, gözlem, ürün değerlendirme, vaka çalışmaları ve uygulamalı etkinlikler.
- **Dijital ve disiplinler arası:** Multimedia sunumları, podcast, dijital portfolyo.

4. Bireysel Gelişimin Önemi

- Öğrenci odaklı değerlendirme; bilişsel, duygusal ve manevi gelişim dikkate alınır.

E. Farklı Öğrenci Gruplarına Uyum

- Özel eğitim ihtiyaçları (SEN) veya engelli öğrenciler için içerik, yöntem ve değerlendirme uyarlanır.
- Görsel, işitsel veya dokunsal destekler kullanılır.
- Destek öğretmenler, rehberlik ve aile ile iş birliği sağlanır.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
IUSUF Muurat	Muftiu	Muftiatul Cultului Musulman din România , Constanța
BORMAMBET Vildan	Consilier/ profesor doctor	Ministerul Educației și Cercetării
ANEFI Icbal	Inspector școlar / profesor doctor	Inspectoratul Școlar Județean Constanța
GEMIL Sevidan	Profesor	Școala Gimnazială Mihail Sadoveanu Medgidia
ENE Ulgean	Director adjunct/ Profesor	Școala Gimnazială A.V. Rădulescu Murfatlar
MUSLEDIN Firdes	Profesor doctor	Liceul Tehnologic Nicolae Dumitrescu Cumpăna

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PISLARU Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
IUSUF Muurat	Muftiu	Muftiatul Cultului Musulman din România , Constanța	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
MOLOGANI Accan	Director	Colegiul Național ”Kemal Atatürk”, Medgidia, Constanța	Responsabil cult

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Ortodox

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilul artistic, profilul militar, profilul
pedagogic, profilul sportiv, toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 12
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Ortodox*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul Ortodox**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară este elaborată în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023.*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare a competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate din *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori creștine și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina Religie valorifică achizițiile formate în ciclurile primar și gimnazial, unde elevii au dobândit noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Programa școlară pentru disciplina Religie este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- formarea de competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală);
- abordarea unor teme de actualitate (corelarea competențelor și a temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială);

- accentuarea valențelor interactive, comunitare și practice ale obiectului de studiu Religie (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare);
- deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune diferitelor religii);
- vizarea formării caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; folosirea unor instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual);
- recomandarea unor strategii de predare-învățare-evaluare inovative, validate de teoria pedagogică și practica educațională;
- sugerarea unor activități de învățare deschise și corelate cu situații concrete ale mediului educațional și social.

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- competențe generale;
- competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- conținuturi;
- sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea rezultatelor învățării și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să poată dobândi competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Acestea au rol orientativ pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea parcursurilor de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătură creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară.

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice procesul didactic pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice, o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**IX.CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase**

- *lecturarea unui text biblic sau patristic despre creația omului și chipul lui Dumnezeu în om, în cadrul unei activități de lectură ghidată și discuții scurte, încheiată cu o fișă de lucru, care va cuprinde trăsăturile omului ca ființă creată după chipul lui Dumnezeu*
- *completarea unei schițe cronologice, care prezintă principalele etape ale creației, pe baza textului biblic din Facerea 1-2 și a unei conversații dirijate, încheiată cu o reprezentare vizuală, intitulată „Linia timpului creației”*
- *identificarea unor expresii biblice care Îl prezintă pe Hristos ca „Lumina lumii” și „Restaurator al omului”, pe baza lecturii versetelor din Ioan 8,12 și Ioan 1,4-9 și a observării simbolului luminii în icoana și cântarea „Lumină lină”, finalizată cu o fișă care asociază expresiile biblice cu temele corespunzătoare*
- *recunoașterea părților principale ale Sfintei Scripturi - Vechiul și Noul Testament, a principalelor cărți și a mesajului lor central, prin observarea unui tabel sinoptic care prezintă structura Bibliei, având ca produs o fișă de recapitulare intitulată „Biblia - Cartea care unește cerul și pământul”*

IX.CS.1.2. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină

- *explicarea modului în care Dumnezeu a creat lumea ca dar pentru oameni, pe baza unei discuții orientate despre pasajul din Facerea 1-2, finalizată cu un organizator grafic, care redă, pe scurt, semnificațiile zilelor creației*
- *interpretarea sintagmelor „omul creat”, „omul căzut în păcat” și „omul restaurat”, pe baza lecturii unor texte biblice și patristice, încheiată cu o concluzie comună privind demnitatea și scopul omului în planul mântuirii*
- *descrierea rolului lui Hristos ca „Lumina lumii” și „Restaurator al omului”, pe baza unor versete biblice (Ioan 8,12; Ioan 1,4-9), a imaginilor din icoane și din imnul „Lumină lină”, încheiată cu o fișă de reflecție care arată ce înseamnă lumina lui Hristos în viața omului*
- *explicarea mesajului Sfintei Scripturi despre iubirea lui Dumnezeu față de oameni, pe baza unor texte biblice scurte din Vechiul și Noul Testament, discutate în grup, cu sprijinul profesorului, având drept rezultat o fișă intitulată „Biblia - Cuvântul lui Dumnezeu pentru oameni”*

IX.CS.1.3. Descrierea mesajului teologic, cultural și literar al unor texte biblice, evidențiind valoarea lor universală

- *explicarea rolului Sfintei Scripturi ca izvor al revelației lui Dumnezeu și al culturii universale, pe baza unei prezentări despre structura Bibliei (Vechiul și Noul Testament) și a unor exemple de texte biblice reprezentative, încheiată cu o fișă sinteză*
- *prezentarea diferenței dintre chipul și asemănarea cu Dumnezeu, pe baza unui text scurt din Sfinții Părinți și a exemplului unui sfânt din viața Bisericii, care reflectă asemănarea cu Dumnezeu prin iubire și fapte bune, având ca produs o fișă cu reflecții personale despre semnificația asemănării cu Dumnezeu*
- *explicarea modului în care Hristos Se descoperă ca Lumină a lumii, pe baza versetelor biblice și a simbolului luminii reflectat în icoana „Schimbarea la Față”, finalizată cu un poster digital intitulat „Lumină pentru suflet”*
- *descrierea mesajului teologic al textului biblic despre creație, pe baza lecturii fragmentului din Facerea 1-2 și a unei discuții despre relația omului cu lumea și cu Dumnezeu, încheiată cu o fișă intitulată „Lumea - locul în care Dumnezeu ne cheamă la grijă și recunoștință”*

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor din antichitate
- consemnarea caracteristicilor religiilor antice, pe baza unor resurse digitale, pentru completarea unei fișe sub forma unui „glosar al credințelor” - sublinierea legăturii dintre spațiul geografic și dezvoltarea culturilor religioase a locurilor de cult și a centrelor religioase importante ale civilizațiilor studiate (ex: Babilon, Templul lui Ra, Acropole, Forum Romanum, sanctuare geto-dacice) prin completarea unei hărți tematice - selectarea valorilor de viață, exprimate într-un mit/într-o povestire religioasă din Antichitate, care se regăsesc și în normele de viață contemporane, prin elaborarea unei reflecții scrise
IX.CS.2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică
- prezentarea principalelor evenimente și personalități religioase din Antichitate, prin utilizarea unor aplicații digitale pentru a proiecta o cronologie interactivă - formularea caracteristicilor din două religii antice, evidențiind relația om-divinitate, printr-o fișă criterială comparativă/colaj/antologie multimedia - explicarea rolului ritualurilor și a valorilor comunităților religioase antice, pe baza unui interviu imaginar cu o persoană din Antichitate
IX.CS.2.3. Analizarea rolului experienței religioase a umanității în dezvoltarea culturii și a civilizației
- examinarea documentelor istorice despre credințele geto-dacilor privind sacralitatea naturii și locurile de cult, prin accesarea a două resurse distincte, finalizată cu o discuție de grup - rezumarea mesajelor unor texte despre o religie antică în care sunt descrise festivitățile religioase care consolidau viața comunitară, pentru realizarea unui colaj digital/fizic - analizarea diferențelor și asemănărilor din religiile antice, pentru a înțelege cum experiența religioasă poate influența organizarea socială și moralitatea, realizând o expoziție digitală/fizică de artefacte cu tema Simbolurile, sărbătorile și locurile de cult

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

IX.CS.3.1. Aplicarea principiilor biblice care definesc viața personală și comunitară
- aplicarea principiilor biblice ale respectului, responsabilității și integrității, în analiza unei situații concrete de viață (ex.: un coleg este ridiculizat în fața clasei pentru o greșeală), concretizată într-o fișă de autoevaluare moral-spirituală, intitulată „Cum aleg să reacționez creștinește” - utilizarea principiilor Decalogului în situații de viață personală și comunitară, pe baza unor exemple de comportament moral din societatea contemporană (ex.: evitarea vorbirii de rău, atitudinea față de bullying), concretizată într-un eseu reflexiv intitulat „Poruncile care dau sens vieții” - ilustrarea modului în care Predica de pe Munte promovează pacea și reconcilierea între oameni, pe baza unor exemple de atitudini umane și valori creștine („Fericiți făcătorii de pace..., Iubiți pe vrăjmașii voștri...”), concretizată printr-o dezbateră tematică despre relevanța acestor principii în viața de astăzi
IX.CS.3.2. Susținerea unor decizii personale în corelare cu valorile religioase
- compararea deciziilor morale din viața de zi cu zi cu principiile Decalogului, pe baza unor studii de caz, care arată relevanța poruncilor divine în orientarea alegerilor morale, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Calea mea între bine și adevăr” - analizarea modului în care valorile creștine - pacea, iertarea, reconcilierea și înțelegerea - influențează luarea deciziilor morale, prin raportare la Predica de pe Munte și la exemple din viața cotidiană, concretizată într-un eseu reflexiv - examinarea felului în care principiile Decalogului și valorile evanghelice ghidează alegerile morale personale, pe baza unui studiu de caz discutat în grup, concretizată într-o prezentare orală sau digitală

<i>intitulată „De ce să aleg binele?”</i>
IX.CS.3.3. Sintetizarea valorilor biblice necesare în alegerea unor comportamente adecvate în familie, școală și comunitate
- <i>evaluarea modului în care valorile biblice ale respectului și responsabilității se reflectă în comportamentele morale din familie și școală (ex.: reacția față de un coleg jignit, rezolvarea non-violentă a conflictelor în relațiile interpersonale, asumarea unei sarcini comune), concretizată într-o discuție de grup</i> - <i>aprecierea rolului valorilor biblice ale iertării și păcii în soluționarea conflictelor din comunitate, pe baza unui studiu de caz (ex.: un conflict între colegi rezolvat prin dialog și iertare), finalizată cu un eseu argumentativ intitulat „Puterea de a ierta”</i> - <i>argumentarea importanței valorilor Decalogului și ale Evangheliei în formarea comportamentului moral al tinerilor, pornind de la exemple concrete din familie, școală, comunitate și mass-media, încheiată cu o prezentare digitală de grup intitulată „Valorile care ne țin împreună”</i>

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Analizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare
- <i>analizarea informațiilor referitoare la valorile și responsabilitățile creștinului (față de Dumnezeu, de sine, de aproapele și de creație), pentru a evidenția conexiunile dintre valorile biblice și faptele de solidaritate din societatea contemporană, realizând o hartă conceptuală digitală intitulată „Lanțul responsabilității creștine”</i> - <i>analizarea etapelor devenirii spirituale, inspirate din Sfânta Scriptură și viața de zi cu zi, cu scopul menținerii solidarității în comunitate, cu ajutorul unui portofoliu digital sau poster tematic intitulat „Omul frumos la suflet”</i> - <i>evidențierea rolului duhovnicului ca mentor spiritual și sprijin pentru tineri în fața provocărilor lumii contemporane, realizând un organizator grafic comparativ în Canva sau altă aplicație, care să prezinte diferențele dintre îndrumarea spirituală, psihologică și socială</i>
IX.CS.4.2. Argumentarea nevoii de modelare și dezvoltare personală, prin asumarea responsabilităților creștine
- <i>justificarea nevoii de dezvoltare spirituală prin valorificarea modelelor din domeniul religiei, realizând un podcast educațional, intitulat „Cum mă inspiră credința să fiu mai bun”, în care elevii discută despre formarea caracterului și rolul conștiinței morale</i> - <i>argumentarea importanței duhovnicului ca îndrumător în procesul de modelare a personalității adolescentului, prin realizarea unui interviu (audio/video) cu un preot sau profesor de religie, finalizat cu un eseu structurat despre rolul îndrumării spirituale</i> - <i>motivarea nevoii de modelare și de asumare a valorilor creștine, pentru a deveni persoane reziliente în fața provocărilor lumii contemporane, prin elaborarea unei scrisori deschise, digitale, adresată tinerilor, intitulată „Fii puternic prin credință!”, care va conține îndemnuri și soluții la provocările contemporane</i>
IX.CS.4.3. Proiectarea de activități care promovează responsabilitatea creștină și dezvoltă reziliența în fața provocărilor lumii contemporane
- <i>proiectarea de activități care promovează responsabilitatea creștină în comunitate, realizând un plan de acțiune intitulat „Credința în faptă”, care cuprinde pașii concreți pentru organizarea unei campanii de voluntariat (ajutorarea persoanelor vulnerabile, acțiuni ecologice, implicare parohială)</i> - <i>dezvoltarea unui proiect de activitate cu tema „Cum rămân credincios în lumea contemporană”, finalizată cu o prezentare, unde elevii propun soluții pentru echilibru, credință, autocontrol și reziliență spirituală</i> - <i>formularea de argumente pentru faptele de responsabilitate creștină și modelele de reziliență spirituală, cu ajutorul unor instrumente digitale (platforma Artsteps sau Google Arts & Culture), de unde vor fi</i>

selectate imagini, texte și materiale multimedia despre sfinți contemporani, tineri voluntari sau duhovnici exemplari, organizând o expoziție în format fizic sau digital

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Creștinul – ucenic al Domnului Iisus Hristos Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Sfânta Scriptură - izvor al Revelației și element de cultură universală (inspirația, structura, mesajul/perspectiva teologică, culturală, literară) 2. Creația ca dar al lui Dumnezeu (referatul biblic al creației: Facerea cap. 1-2; providența divină) 3. De la chip la asemănarea cu Dumnezeu (chipul – structura persoanei; asemănarea – scop al îndumnezeirii prin har) 4. Hristos - Lumina lumii și Restauratorul omului (venirea Domnului în lume, Vestea cea Bună)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Decalogul - temei al normativității personale și comunitare (invitație la respect, responsabilitate și integritate) 6. Evanghelia - izvor de pace, reconciliere și conviețuire (Predica de pe Munte - îndemn spre viață curată, smerită și iubitoare)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Responsabilitățile creștinului (față de Dumnezeu, față de sine, față de aproapele și față de creație) 8. Valori creștine și caracter (omul lăuntric - conștiință, comportament; ilustrări la nivelul unorilde) 9. Duhovnicul - prieten și îndrumător în viața adolescentului (rolul duhovnicului în modelarea, conturarea și afirmarea personalității; exemple de mari duhovnici)
IV. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Religii în Antichitate – repere istorice, origini și izvoare (mesopotamieni, egipteni, greci, romani, geto-daci) 11. Relația omului cu divinitatea în religiile Antichității (ordinea lumii și sacralitatea naturii; locurile de cult, sacerdoțiul, sărbătorile) 12. Dimensiunea culturală și filosofică a religiilor antice (de la mit la morală; principii și norme de viață comunitară)

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**X.CS.1.1. Identificarea unor elemente de morală creștină în diferite texte religioase**

- recunoașterea unor învățături morale ale Mântuitorului Iisus Hristos, prin analizarea unor texte evanghelice, care evidențiază valorile creștine necesare omului spre dobândirea mântuirii, generând o hartă conceptuală
- sublinierea însușirilor morale reflectate în textele biblice și patristice, care sintetizează rolul Maicii Domnului în viața Bisericii și în istoria mântuirii, completând o fișă de lucru
- identificarea elementelor de morală creștină, reflectate în viața și faptele sfinților, care evidențiază contribuția acestora la cultivarea demnității, responsabilității și credinței în viața creștinului, realizând o expoziție tematică
- descrierea atitudinilor creștine, privind alegerea responsabilă, reflectate în pildele scripturistice, prin realizarea unui poster tematic

X.CS.1.2. Prezentarea unor aspecte din iconomia mântuirii

- asocierea evenimentelor din viața Mântuitorului/a Maicii Domnului/a sfinților cu principalele sărbători religioase și datele lor liturgice, utilizând calendarul creștin-ortodox, în scopul evidențierii rolului lor în desfășurarea iconomiei mântuirii, sub forma unui tabel cronologic
- explicarea simbolurilor din pildele Mântuitorului, pe baza textelor patristice, în cadrul unei activități de grup, realizând o diagramă explicativă
- relatarea unor exemple de demnitate și alegere responsabilă din viețile sfinților, prin lecturarea unor fragmente reprezentative, realizând o prezentare digitală
- rezumarea principalelor modalități de preacinstire a Maicii Domnului pe baza unor texte biblice și patristice, în cadrul unei activități de analiză pe grupuri, realizând o prezentare orală sintetică („Maica Domnului – Mama noastră duhovnicească”)

X.CS.1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care definesc aspecte ale identității religioase

- ilustrarea formelor artistice (literare, iconografice etc.) de preacinstire a Maicii Domnului în cultura românească și universală, prin participarea la un atelier interdisciplinar religie-artă-cultură, realizând micro-prezentări
- explicarea valorilor transmise direct/indirect de către Mântuitorul, în vederea comparării unor elemente interdisciplinare definitorii, în cadrul unei dezbateri, pentru realizarea unei planșe ilustrative
- exemplificarea aspectelor interdisciplinare, care definesc identitatea religioasă, aplicabile în viața personală, ca repere de demnitate și responsabilitate creștină, pornind de la evenimente din viața Mântuitorului, pentru elaborarea unui eseu reflexiv
- caracterizarea personalității unui sfânt pe baza texte literare și religioase, cu scopul de a conștientiza condiția umană care poate ajunge la îndumnezeire, realizând o fișă biografică

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**X.CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale religiilor orientale**

- enumerarea elementelor-cheie (fondator, scrieri sacre, concepte-cheie) din hinduism, budism și confucianism, pentru a evidenția caracteristicile acestor religii, sub forma unui tabel comparativ

- identificarea sărbătorilor și pelerinajelor pe tematici, pentru a reliefa expresiile cultural-artistice din religiile asiatice, realizând un „Atelier de imagini” (digital sau fizic) - localizarea regiunilor de origine și a principalelor centre ale religiilor orientale pe harta lumii, în vederea îmbogățirii cunoștințelor transdisciplinare, realizând un colaj geografic și cultural
X.CS.2.2. Prezentarea valorilor universale din religiile orientale și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- corelarea simbolurilor cu valorile fundamentale ale religiilor studiate, în vederea recunoașterii elementelor definitorii, pe o fișă de lucru - rezumarea modului specific de exprimare din fiecare religie (hinduism, budism, confucianism), prin gruparea unor valori din texte/fragmente religioase, realizând un poster comparativ de grup - exprimarea prin cuvinte proprii a nevoii dialogului interreligios și a conviețuirii pașnice dintre religii, având în vedere promovarea păcii între oameni, pentru a realiza un articol de presă
X.CS.2.3. Analizarea unor principii etice din religiile orientale în abordarea unor probleme universale
- dezbaterea modalităților concrete de promovare a respectului, armoniei între oameni și condamnare a violenței, inspirate din religiile studiate, pentru prezentarea unor soluții despre definirea limitelor în societatea contemporană, prin prezentarea în format oral a opiniilor - analizarea valorilor fundamentale ale religiilor studiate (ex: cele cinci precepte budiste, cele patru adevăruri nobile), punând în evidență modul în care acestea pot dezvolta comportamente etice contemporane, în raport cu probleme morale actuale (cum ar fi lipsa empatiei sau dezechilibrul interior al omului modern), printr-o prezentare ilustrată sau un colaj tematic - examinarea principiilor de armonie și nonviolență din hinduism, budism și confucianism, în contextul analizei contribuției acestor religii la dialogul interreligios pentru promovarea păcii mondiale, realizând o sinteză comparativă sub forma unei diagrame ishikawa (valori comune și diferențe de abordare)

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

X.CS.3.1. Aplicarea principiilor învățaturii de credință referitoare la lucrarea Duhului Sfânt în Biserică și comunitate
- folosirea denumirilor darurilor Sfântului Duh, pornind de la textul biblic Galateni 5, 22-23, în cadrul unei dezbateri colegiale, finalizată cu o hartă conceptuală - integrarea citatelor despre darurile Duhului Sfânt din texte variate, pentru a evidenția manifestarea acestora în viața Bisericii și în comunitate, într-o fișă de lectură - schițarea legăturii dintre Iisus Hristos și creștini, prin lucrarea Duhului Sfânt, pornind de la pilda viței și a mlădiței, finalizată cu un organizator grafic de tip ciorchine
X.CS.3.2. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine
- prezentarea modalităților prin care darurile Sfântului Duh sprijină viața și unitatea comunității creștine, pornind de la I Corinteni 12, 4-7, evidențiind aceste valori prin realizarea unei prezentări demonstrative - evidențierea conlucrării dintre harul divin și voința omului, reflectată în Sfintele Taine pentru înnoirea vieții personale, prin elaborarea unui eseu argumentativ - analizarea mesajului apostolic, care a dus la formarea și organizarea Bisericii primare, pornind de la Faptele Apostolilor cap. 2-4, printr-un text descriptiv
X.CS.3.3 Argumentarea conlucrării dintre harul divin și voința omului pentru înnoirea vieții și a creației
- evaluarea semnificației unei Sfinte Taine la care a participat, argumentând rolul acesteia în formarea vieții personale, spirituale și consolidarea comuniunii creștine, printr-un studiu de caz

- argumentarea conlucrării dintre harul divin și voința omului, în contextul citatelor Evrei 4, 16 și Iacov 1, 17, pentru identificarea modurilor de înnoire a vieții creștine și a creației, printr-un panel de discuții
- justificarea contribuției darurilor Sfântului Duh la înnoirea vieții personale, pornind de la texte biblice, pentru a evidenția aplicarea credinței în luarea deciziilor responsabile privind viața personală și comunitară, prin realizarea unui poster motivațional

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Prezentarea unor aspecte și atitudini creștine din viețile sfinților

- prezentarea valorilor creștine desprinse din viețile sfinților, utilizând Patericul, pentru promovarea virtuților sub forma unui panou informativ
- explicarea influenței sfinților ca modele morale în viața tinerilor, printr-un dialog ghidat, despre pacea sufletească și practicile rezilienței, pentru realizarea unui articol pentru o revistă a elevilor
- explicarea sensului unor citate ale sfinților prin asocierea cu situații concrete din viața de zi cu zi, pentru înțelegerea valorilor creștine, finalizată cu un mini-calendar digital

X.CS.4.2. Evidențierea rolului valorilor creștine în relație cu semenii și cu mediul înconjurător

- evidențierea învățăturilor scripturistice, cuprinse în I Corinteni 13, despre iubire ca esență a vieții, în scopul promovării relațiilor de comuniune creștină, pentru a genera un ghid practic pentru tineri
- examinarea unor texte religioase, care prezintă valorile creștine pe baza cărora se poate rezolva o situație conflictuală prezentată și analizată, în echipă, finalizată cu un raport scris al concluziilor
- analizarea unor exemple concrete de comportamente pozitive, inspirate din viața unor persoane sfinte, prezentate într-un colaj colectiv

X.CS.4.3. Proiectarea unor acțiuni creative care promovează comportamente etice și atitudini pozitive față de semenii și mediu, în conformitate cu valorile creștine

- generarea unui plan de acțiune pentru protejarea mediului înconjurător, privind diminuarea risipei alimentare, evidențiind ideea creștină a cumpătării sub forma unui infografic
- elaborarea unui cod etic al clasei bazat pe iubire, respect reciproc și iertare, folosind texte biblice, finalizat ca un document colectiv semnat și adoptat de către colegi
- organizarea unor acțiuni care privesc implicarea elevilor în campanii de promovare a proiectelor ecologice, având ca rezultat mini broșuri educaționale care reliefează coparticiparea la un mediu sănătos

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Creștinul – prieten al Domnului Iisus Hristos și al sfinților Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Mântuitorul Hristos în Sfintele Evanghelii și viața Bisericii (evenimentele importante din viața Mântuitorului, sărbătorile împărătești) 2. Hristos - Învățătorul desăvârșit (învățarea directă și învățarea indirectă prin pilde: pilda fiului risipitor; pilda Samariteanului milostiv; pildele împărăției - pilda Semănătorului și pilda neghinei) 3. Maica Domnului în viața Bisericii și a creștinului (rolul Maicii Domnului în istoria mântuirii; modalități de preacinstire; referințe biblice, patristice și culturale)

Tema majoră Domenii de conținut	Creștinul – prieten al Domnului Iisus Hristos și al sfinților Conținuturi
	4. Sfinții - modele de demnitate și alegere responsabilă (sfinți din istoria Bisericii universale)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Lucrarea Duhului Sfânt în Biserică și în creație (darurile Sfântului Duh; conlucrarea dintre harul divin și voința omului prin Sfintele Taine; înnoirea creației prin Duhul Sfânt) 6. Biserica - de la comunitatea apostolică la comuniunea euharistică (întemeierea Bisericii; mesajul apostolic și actualitatea acestuia; unitate și solidaritate în viața creștină; creștinii uniți în și cu Hristos; pilda viței și a mlădițelor)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Tinerii - promotori ai valorilor creștine urmând exemplul sfinților (iubire, curaj, demnitate, răbdare, cumpătate, modestie, iertare, înțelepciune, milă, milostenie, sacrificiu) 8. Iubirea, fundament al vieții creștine (Imnul dragostei - I Corinteni cap.13) 9. Pacea sufletească și practicile rezilienței (atitudinea creștinului în fața dificultăților: rugăciunea, iertarea și recunoștința; pilda fiului risipitor)
IV. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Religii orientale - repere istorice, origini, izvoare și învățătură (hinduism, budism, confucianism) 11. Expresii cultural-identitare în religiile orientale (valori fundamentale: armonia, compasiunea, echilibrul; arhitectura sacră; simboluri; sărbători și pelerinaje) 12. Dialogul interreligios și conviețuirea pașnică (contribuția religiilor orientale la coeziunea socială, îmbogățirea culturală și promovarea păcii între oameni; posibilități și limite)

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**XI.CS.1.1. Recunoașterea principalelor învățături de credință creștină privind viața spirituală**

- identificarea elementelor de identitate religioasă și spirituală, pe baza învățăturilor creștine despre darul vieții, rugăciune și sfintele slujbe, prezentate în surse teologice și materiale digitale, concretizată într-o fișă de lucru cu exerciții de completare
- recunoașterea perspectivei creștine asupra vieții veșnice și a virtuților care o susțin, prin analizarea unor texte biblice și fragmente din viețile sfinților, discutate în clasă, concretizată într-un tabel cu exemple de comportamente creștine
- enumerarea preceptelor moral-creștine privind darul vieții, Sfânta Liturghie și faptele bune, pe baza unor texte religioase discutate la clasă, concretizată prin completarea unui grafic comparativ al valorilor morale creștine
- recunoașterea simbolurilor și gesturilor liturgice, pornind de la observarea Sfintei Liturghii sau a altor slujbe bisericești, cu sprijinul unor materiale video și ghiduri teologice, concretizată prin realizarea unui colaj explicativ

XI.CS.1.2. Exprimarea perspectivei creștine asupra vieții, ca dar al lui Dumnezeu

- identificarea componentelor vieții spirituale creștine, prin participarea la Sfânta Liturghie, practicarea rugăciunii, virtuților teologice, pentru a explica importanța darului vieții și comuniunea în Hristos în viața personală și în comunitate, concretizată printr-un jurnal de reflecție
- exprimarea perspectivei creștine privind viața, ca dar de la Dumnezeu, pornind de la vizionarea unor documentare științifice/filme creștine, în vederea realizării unei dezbateri
- prezentarea relevanței învățăturii creștine pentru viața personală și socială actuală, pe baza unor texte biblice sau scrieri contemporane creștine în raport cu provocările lumii contemporane (elemente de bioetică, individualism, criza familiei), prin intermediul unei dezbateri de tip masă rotundă
- descrierea modului în care este înțeles darul vieții în credința creștină și în gândirea științifică, prin studierea unor texte biblice (de exemplu, Psalmul 138: „Tu m-ai ținut în pântecele mamei mele”) și vizionarea unui documentar despre viață și creație, concretizată prin redactarea unui eseu-reflecție sau a unei prezentări multimedia

XI.CS.1.3. Precizarea modurilor de implicare a tinerilor în viața comunității

- prezentarea principalelor asociații de tineret (ATOR, ATCOR, ASCOR etc.), grupuri parohiale, grupuri de cateheză, care funcționează în cadrul Bisericii Ortodoxe Române și a modurilor de implicare a acestora în viața Bisericii, utilizând surse online, prin realizarea unei broșuri informative/pliant
- expunerea proiectelor sau activităților realizate în cadrul asociațiilor de tineret, utilizând diverse surse, printr-o galerie virtuală sau fizică (expoziție de postere, timeline interactiv)
- corelarea unor fragmente studiate din Sfânta Scriptură pe teme precum: darul vieții, iubire, filantropie și comuniune, pentru a prezenta importanța moralității în relațiile dintre tineri și în viața comunității, folosind formate precum vlogul sau podcastul educativ
- prezentarea unei activități filantropice sau ecologice, realizate în colaborare cu parohia sau un grup de tineret ortodox, având ca temă „Tinerii și darul comuniunii”, care să includă scopul, obiectivele, pașii de realizare și modalitățile de implicare ale tinerilor

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XI.CS.2.1. Ilustrarea elementelor definitorii ale religiilor monoteiste - prezentarea religiilor monoteiste - repere istorice, învățătură, arhitectură sacră, sărbători și pelerinaje ale iudaismului, creștinismului și islamului, folosind manualul și resurse online, prin completarea unui tabel comparativ - identificarea elementelor caracteristice fiecărei religii monoteiste, printr-un tur virtual al locurilor sfinte, completând o fișă de observare - explicarea importanței practicilor rituale din cele trei religii monoteiste, utilizând texte explicative sau sesiuni de întrebări și răspunsuri cu ajutorul jocului de rol „maestru-discipol”, realizând prezentări multimedia
XI.CS.2.2. Aplicarea învățăturilor morale literare și culturale din scrierile sacre în contexte de viață și cultură universală - ilustrarea valorilor morale comune ale religiilor monoteiste, raportate la învățătura creștină, prin activități de grup și discuții ghidate pe baza unor texte religioase reprezentative, concretizată într-un afiș sau o prezentare intitulată „Valori care ne apropie” - utilizarea principiilor morale desprinse din textele sacre pentru identificarea mesajelor culturale universale, în cadrul unui joc de tip „escape room” bazat pe ghicitori și simboluri religioase, concretizată printr-un mini-proiect interactiv intitulat „Descoperă sensul din cuvântul sfânt” - realizarea unui colaj digital care redă mesajul moral și cultural al scrierilor sacre (Biblia, Tora și Coranul), pe baza unor exemple din literatură, artă și muzică relevante, intitulat „Mesajul sacru în artă și cultură”
XI.CS.2.3. Analizarea elementelor specifice și a celor comune referitoare la principiile eticii din religiile monoteiste - examinarea manifestărilor concrete ale unei valori morale (familia, prietenia, solidaritatea și respectul față de ceilalți și față de creație; pacea, dreptatea, responsabilitatea, iertarea și toleranța) în cele trei religii, folosind exemple din texte sacre și situații din viața cotidiană, utilizând formate de prezentare variate - compararea învățăturii de credință creștină (de exemplu, conceptul de iertare și dragoste față de vrăjmași) cu învățătura de credință a celorlalte religii monoteiste, din perspectiva relațiilor și valorilor morale (familie, pace, dreptate), realizând o analiză comparativă (tabel, diagramă Venn sau miniproiect de cercetare) - stabilirea de relații între principiile legate de familie, prietenie, solidaritate, iertare, respect, toleranță din religiile monoteiste, în proiecte de grup, utilizând tehnica bula dublă sau flash-carduri digitale
C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale
XI.CS.3.1. Aplicarea reperelor morale care susțin relațiile de prietenie, ca model al comuniunii creștine - aplicarea reperelor morale creștine care susțin relațiile de prietenie (adevăr, respect, iertare, fidelitate), pe baza analizării unor texte biblice (David și Ionatan, Hristos și ucenicii) și a exemplelor contemporane din viața tinerilor, concretizată într-o scenetă sau un film de scurt metraj, intitulat „Prietenia care unește” - utilizarea valorilor creștine, care definesc prietenia și familia (iubire, sprijin reciproc, fidelitate, bucurie), în cadrul unor activități de grup bazate pe discutarea textelor biblice și a mărturiilor actuale despre relațiile întemeiate pe credință, concretizată într-o fișă de sinteză a valorilor morale aplicate în viața cotidiană - ilustrarea valorilor prieteniei creștine (adevăr, respect, empatie, solidaritate), manifestate în viața tinerilor, pe baza discutării unor situații concrete și a exemplelor pozitive din comunitate, concretizată într-un produs colaborativ intitulat „Tabelul prieteniei creștine”

XI.CS.3.2. Analizarea valorilor creștine care stau la baza familiei și a actualității acestora
- analizarea viziunii creștine despre frumusețea și sacralitatea vieții, pe baza unor texte din Pateric și Materic, a unor studii de caz, utilizând diagrama cauză și efect - sintetizarea principalelor valori creștine ale familiei (iubire, respect, fidelitate, sprijin reciproc), ilustrată prin imagini, citate biblice și mărturii contemporane, utilizate în elaborarea unei prezentări de echipă - analizarea modului în care valorile familiei creștine pot susține echilibrul interior și armonia relațiilor interumane, având ca suport exemple din viețile sfinților, cu ajutorul jurnalului reflexiv
XI.CS.3.3. Evaluarea atitudinilor creștine din viața personală, familială și a grupurilor de apartenență
- autoevaluarea atitudinilor proprii în relațiile de familie și prietenie, prin reflectarea modului în care sunt aplicate valorile credinței, nădejdi și dragostei, inspirată din modele de familie ale sfinților căsătoriți (Sfinții Timotei și Mamvra, Sfinții Adrian și Natalia), cu ajutorul unui chestionar reflexiv - evaluarea comportamentelor și atitudinilor întâlnite în familie, școală sau grupul de prieteni, pornind de la situații reale, prin realizarea unui portofoliu individual intitulat „Chipul creștin al relațiilor mele” - aprecierea modului în care valorile și atitudinile creștine pot contribui la formarea propriei identități și la construirea comuniunii cu ceilalți, folosind texte biblice și reflecții personale, prin elaborarea unui jurnal spiritual (jurnal evaluativ)

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XI.CS.4.1. Analizarea elementelor de bioetică creștină care promovează sacralitatea vieții
- analizarea elementelor de bioetică creștină și armonie dintre Dumnezeu, om și natură, pe baza unor texte biblice sau prin discutarea unor studii de caz, care promovează sacralitatea vieții/utilizarea eficientă a resurselor naturale, folosind metoda turul galeriei - investigarea principiilor creștine legate de sacralitatea vieții, filantropie și comuniune, cu ajutorul unui studiu de caz bazat pe o dilemă bioetică sau filantropică, în vederea prezentării unor argumente din perspectiva fiecărui rol (ex. teologul, filantropul, membrul unei familii), în cadrul unei activități pe grupe, de tip Consiliul etic - examinarea elementelor de bioetică creștină despre valorile creștine, care pot ghida deciziile etice, pornind de la documentele Patriarhiei Române, prin realizarea unui proiect de echipă (afiș sau prezentare digitală)
XI.CS.4.2. Argumentarea rolului rugăciunii în viața personală și a comunității
- analizarea legăturii dintre rugăciune și pacea lăuntrică, având ca sursă mărturii din viețile sfinților contemporani, prin participarea la ateliere de reflecție în grup - argumentarea rolului rugăciunii în viața personală și a comunității, utilizând scrierile Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești (Sfântul Ioan Scărarul – „Scara dumnezeiescului urcuș”), printr-un interviu în perechi - evidențierea rolului virtuților teologice în viața comunității școlare sau parohiale, utilizând resurse video și texte liturgice, pentru realizarea unui proiect de echipă intitulat „Săptămâna rugăciunii”
XI.CS.4.3. Elaborarea unui demers bazat pe virtuțile creștine, care contribuie la descoperirea sinelui și la dezvoltarea spirituală
- elaborarea unei reflecții despre darul și sacralitatea vieții din perspectivă creștină, pornind de la texte biblice și exemple din situațiile actuale de viață care pun în discuție demnitatea umană, finalizată cu redactarea unui eseu intitulat „Viața - darul lui Dumnezeu cel mai de preț” - dezvoltarea unor opinii despre modul în care rugăciunea aduce pace în suflet și întărește credința, în cadrul unui atelier de creație spirituală pe grupe, concretizată printr-o expoziție intitulată „Rugăciunea - limbajul tainic al inimii”

- proiectarea unui demers care promovează cultivarea virtuților teologice (credință, nădejde, dragoste) în viața de zi cu zi, utilizând resurse teologice, artistice și digitale, concretizată într-un proiect intitulat „Descoperirea sinelui în lumina credinței”

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Identitate și mărturie creștină Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Darul vieții (sens, scop și finalitate) 2. Perspectiva veșniciei în lumina Evangheliei (învățătura creștină despre mântuire și viața veșnică) 3. Sfânta Liturghie în viața creștinului și a lumii (semnificație, structură și simbolism; importanța participării la Sfânta Liturghie) 4. Sfânta Liturghie – izvorul filantropiei creștine (empatie, generozitate, altruism, compasiune, binefacere, voluntariat)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Comuniunea în Hristos, practică a credinței (modele de prietenii biblice, patristice și contemporane; asociații creștine/ grupuri parohiale) 6. Tinerii și valorile perene ale familiei (iubire, fidelitate, respect, sprijin reciproc, bucuria comuniunii)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Frumusețea și sacralitatea vieții (elemente de bioetică creștină, armonia dintre Dumnezeu, om și natură) 8. Rugăciunea - izvor de pace, bucurie și comuniune (dialogul omului cu Dumnezeu; modele și foloase ale rugăciunii) 9. Descoperirea valorii sufletului în lumina credinței (credința, nădejdea și dragostea - repere pentru prezent și veșnicie)
IV. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Religii monoteiste - repere istorice, învățătură, arhitectură sacră, sărbători și pelerinaje (iudaism, creștinism, islam) 11. Etica relațiilor și valorile morale în religiile monoteiste (familia, prietenia, solidaritatea și respectul față de ceilalți și față de creație; pacea, dreptatea, responsabilitatea, iertarea și toleranța) 12. Scrierile sacre - surse de inspirație pentru cultura universală (valoarea morală și literară; valențe artistice, educative și culturale în religiile monoteiste)

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**XII.CS.1.1. Identificarea principalelor învățături de credință creștină, folosind resurse variate în format fizic sau digital**

- identificarea evenimentelor fundamentale ale Pătimirilor și Învierii Domnului, pe baza Evangheliilor sinoptice, concretizată într-o hartă vizuală, care redă succesiunea și semnificația teologică a acestora
- redarea conținutului Fericirilor ca sinteză a învățăturii morale creștine, prin utilizarea unor resurse audio-video și comentarii biblice, finalizată cu un organizator grafic digital, care sintetizează valorile morale exprimate
- descrierea ideii de viață în Hristos ca drum al desăvârșirii spirituale, pe baza unor texte patristice și mărturii video despre sfinți contemporani, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Pași spre împlinirea mea în Hristos”
- recunoașterea învățăturii de credință despre Sfânta Treime, pe baza textelor din Simbolul de credință și a versetelor biblice (Ioan 14, 23-26; Matei 28, 19), concretizată într-o diagramă Venn care evidențiază legătura dintre iubirea treimică și mesajul Fericirilor privind comuniunea și pacea

XII.CS.1.2. Explicarea semnificației Fericirilor ca model de devenire și desăvârșire creștină

- explicarea modului în care Fericirile contribuie la trăirea comuniunii și a păcii între oameni, pe baza textului biblic de la Matei 5, 3–12, concretizată prin realizarea unei scheme simple de tip cauză–efect
- descrierea evenimentelor din Săptămâna Sfințelor Pătimiri și a semnificației lor mântuitoare, pe baza vizionării unui fragment video, concretizată într-o linie cronologică ilustrată (timeline)
- explicarea mesajului principal al Fericirilor ca îndemn la transformare interioară, pe baza textului biblic de la Matei 5, 3-12, concretizată într-un tabel comparativ, care ilustrează corespondența dintre virtuțile cuprinse în Fericiri și atitudinile concrete din viața cotidiană care conduc spre devenire și desăvârșire creștină
- evidențierea legăturii dintre virtuțile creștine (perseverența, răbdarea, conlucrarea cu harul divin) și trăirea Fericirilor, pe baza lecturii unor texte biblice și patristice despre viața în Hristos, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Fericirile – drumul meu spre împlinire”

XII. CS.1.3. Ilustrarea nevoii de progres spiritual în formarea identității religioase personale și comunitare

- identificarea semnificației iubirii divine ca temei al progresului spiritual, prin lectura unor texte biblice despre Sfânta Treime, concretizată într-o fișă-sinteză intitulată „Iubirea – începutul creșterii spirituale”
- descrierea modului în care Jertfa și Învierea lui Hristos arată omului drumul spre înnoire spirituală, pe baza lecturii textelor evanghelice și a unui material ilustrativ despre Înviere, concretizată într-un rezumat grafic intitulat „De la suferință la lumină”
- explicarea modului în care dobândirea virtuților sunt repere pentru dezvoltarea spirituală a omului - viața în Hristos, prin lectura textului biblic (Matei 5, 3-12), concretizată prin elaborarea unui eseu structurat
- evidențierea etapelor prin care omul poate progresa spiritual, pe baza lecturii unor texte patristice și a discutării semnificației efortului și a harului, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Pași spre împlinirea mea spirituală”

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**XII.CS.2.1. Prezentarea elementelor definitorii ale comunităților religioase din țara noastră**

- <i>identificarea particularităților comunităților religioase din România, pe baza observării expresiilor religioase și culturale (tradiții, arhitectură, artă sacră, sărbători, muzică religioasă), concretizată într-o prezentare digitală intitulată „Expresii ale credinței în spațiul românesc”</i> - <i>descrierea elementelor de patrimoniu cultural-religios din România, incluse în lista UNESCO, pe baza vizionării și documentării despre bisericile de lemn din Maramureș, mănăstirile din Bucovina, bisericile fortificate din Transilvania etc., concretizată într-o expoziție digitală intitulată „Credința care zidește”</i> - <i>exersarea respectului, a toleranței și armoniei interetnice și interconfesionale din România, în cadrul unor ateliere de reflecție și discuții despre mărturiile spirituale ale poporului român și protejarea patrimoniului religios, concretizată într-un portofoliu de grup, intitulat „Comuniunea în credință și cultură”</i>
XII.CS.2.2. Ilustrarea modurilor prin care se manifestă respectul și cooperarea între membrii diferitelor comunități religioase
- <i>compararea elementelor de credință, ritualurilor și valorilor fundamentale specifice principalelor confesiuni din România, în cadrul unui dialog structurat între echipe, centrat pe respectul reciproc și pe identificarea aspectelor comune, concretizată într-un poster colaborativ, intitulat „Puntea respectului între confesiuni”</i> - <i>analizarea semnificației respectului și cooperării între persoane de confesiuni diferite, pe baza experiențelor personale sau a unui studiu de caz privind exemple de dialog interreligios, concretizată într-un afiș colaborativ, intitulat „Respectul – valoare comună a credinței”</i> - <i>identificarea cauzelor și efectelor comunicării deficitare între comunitățile interconfesionale și interetnice, pe baza analizei realizate cu ajutorul diagramei Fishbone, în cadrul unui atelier de reflecție și colaborare, concretizată într-o scenetă de tip teatru-forum intitulată „Cuvinte care apropie”</i>
XII.CS.2.3. Analizarea valorilor comune și a diferențelor dintre principalele confesiuni creștine, în raport cu credința proprie și cu principiile morale creștine
- <i>compararea valorilor, practicilor și simbolurilor specifice principalelor confesiuni creștine din România, în cadrul unui dialog ghidat, bazat pe respectul reciproc și analiza diferențelor esențiale, concretizată într-un tabel digital sau fizic comparativ</i> - <i>formularea unor concluzii privind valorile morale și principiile comune ale confesiunilor creștine, pe baza dezbaterilor și reflecțiilor despre raportul dintre normele morale și viața socială, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Ce ne unește în Hristos”</i> - <i>analizarea unui element de patrimoniu cultural-religios din România incluse în lista UNESCO, pe baza unui studiu de caz, privind importanța acestuia în promovarea culturii naționale, concretizată printr-o prezentare multimedia</i>

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

XII.CS.3.1. Descrierea importanței trăirii timpului liturgic pentru viața personală și comunitară
- <i>explicarea valorii timpului liturgic (sărbători, posturi, rugăciuni, Sfintele Taine), prin compararea trăirilor spirituale din timpul slujbelor bisericești cu modul în care acestea pot fi continuate în viața cotidiană, concretizată într-un eseu reflexiv, intitulat „Timpul liturgic și timpul cotidian”</i> - <i>interpretarea semnificației trăirii timpului liturgic în lumina modelelor oferite de personalitățile mărturisitoare ale culturii și spiritualității românești, pe baza unor texte sau mărturii despre rugăciune și credință (ex.: Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, Monahul Nicolae Steinhardt), concretizată într-un articol reflexiv intitulat „Timpul sfințit prin credință - lecția marilor mărturisitori”</i> - <i>descrierea modului în care mărturisitorii credinței trăiesc timpul liturgic ca întâlnire cu Dumnezeu, prin lectura unor texte sau mărturii despre viața și credința acestora, concretizată într-un jurnal reflexiv intitulat „Cum învăț de la sfinți să trăiesc timpul cu Dumnezeu”</i>
XII.CS.3.2. Analizarea modului în care personalități ale culturii române au contribuit la promovarea credinței, valorilor și demnității naționale

- *analizarea vieții și operei unor personalități ale culturii române (ex.: Constantin Brâncuși, Nicolae Steinhardt, Ioan Alexandru), pentru a evidenția modul în care credința le-a inspirat creația artistică și mărturisirea prin artă, concretizată într-un eseu comparativ, intitulat „Credința creștina - sursă a creației”*
- *examinarea contextului istoric și cultural în care au activat personalități reprezentative ale culturii române, în vederea evidențierii relației dintre cultura națională și valorile creștine, concretizată într-un infografic tematic care ilustrează conexiunea dintre credință, artă și identitate națională*
- *interpretarea mesajelor simbolice din opere reprezentative (ex.: „Coloana Infinitului”, „Jurnalul fericirii”, „Imnele bucuriei”), pentru a surprinde modul în care arta devine mărturie a credinței și a speranței, concretizată într-un portofoliu vizual cu imagini și texte sugestive*

XII.CS.3.3. Argumentarea importanței implicării individuale și de grup în activități și proiecte care promovează respectul față de sacru și dialogul între credință și cultură

- *argumentarea unor opțiuni valorice despre relevanța mărturisirii prin artă și cultură în societatea contemporană, pe baza documentării despre viața personalităților care au unit credința și cultura, concretizată într-un podcast educativ, intitulat „Întâlniri peste timp”*
- *formularea unor opinii privind modul în care timpul liturgic și creația unor personalități culturale reflectă ideea de sfințire a vieții, pe baza participării la o dezbatere intitulată „Credința inspiră arta sau arta revelează credința?”, apelând la exemple liturgice și culturale, concretizată într-o sinteză scrisă a concluziilor dezbaterii*
- *aprecierea modului în care credința inspiră creația artistică (icoane, imnuri, literatură, muzică sacră), pe baza analizei unor opere care îmbină dimensiunea spirituală și cea culturală, concretizată într-o expoziție digitală sau fizică intitulată „Frumusețea care mărturisește credința în artă și cultură”*

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Analizarea formelor de artă sacră și a semnificațiilor acestora, ca modalități de comuniune a omului cu Dumnezeu

- *analizarea formelor de artă sacră (icoane, mozaicuri, icoanografie) ca expresii ale comuniunii omului cu Dumnezeu, în cadrul unei activități de grup de interpretare vizuală și simbolică, concretizată într-o expoziție digitală sau fizică intitulată „Chipul credinței în culori și simboluri”*
- *examinarea modului în care știința și religia se completează în înțelegerea lumii create de Dumnezeu, pe baza unor exemple din astronomie, biologie și teologie despre ordine, viață și sens, concretizată într-o prezentare digitală intitulată „Credință și rațiune – dialog despre sensul creației”*
- *compararea modurilor în care credința și valorile creștine pot fi exprimate și protejate în mediul digital, pe baza unor exemple de comportamente online pozitive și negative, concretizată într-o colecție tematică digitală intitulată „Credința și respectul în spațiul virtual”*

XII.CS.4.2. Evidențierea elementelor de complementaritate dintre știință și religie și a rolului acestora în cunoașterea lumii și a lui Dumnezeu

- *evidențierea modului în care arta sacră reflectă frumusețea, armonia și prezența lui Dumnezeu în lume, pe baza observării elementelor de arhitectură bisericească, pictură și muzică eclesială, raportate la simbolismul formelor, culorilor și sunetelor sacre, concretizată într-o prezentare digitală intitulată „Frumusețea care conduce spre Dumnezeu”*
- *argumentarea relației dintre știință și religie ca forme complementare de cunoaștere a lumii, pe baza unor exemple din fizică, biologie și astronomie, corelate cu învățăturile creștine despre creație, echilibru și raționalitatea universului, concretizată într-o prezentare digitală, intitulată „Două perspective, un singur adevăr”*
- *aprecierea modului în care tehnologia și mediul digital pot fi folosite, pentru promovarea adevărului, respectului și solidarității, pe baza unor exemple relevante la nivelul Bisericii Ortodoxe Române, concretizată într-o lucrare digitală, intitulată „Credință și etică în lumea virtuală”*

XII.CS.4.3. Generarea de idei și proiecte personale și de grup care promovează respectarea valorilor religioase, incluziunea socială și solidaritatea în mediul digital

- valorificarea simbolurilor vizuale și sonore specifice cultului creștin, în cadrul unui atelier creativ de grup, prin proiectarea unei expoziții digitale inspirate din arta sacră (icoane, arhitectură, cântări bisericești), intitulată „Arta credinței – frumusețea care unește”
- generarea unor idei de proiect digital care promovează valorile religioase în mediul online, în cadrul unui atelier de brainstorming organizat pe grupuri mici, concretizată în prezentarea conceptului unui produs digital (blog, videoclip, campanie social media, intitulat „Credință și respect în lumea digitală”
- crearea unui cod etic de conduită digitală inspirat din valorile religioase, pe baza activităților de reflecție, documentare și colaborare în echipă, concretizată în redactarea unui ghid intitulat „Respect și responsabilitate morală în mediul digital”

CLASA a XII-a
CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Devenire și împlinire prin asumarea valorilor creștine Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Sfânta Treime (învățătura despre Sfânta Treime - izvorul vieții și al iubirii veșnice) 2. Pătimirile și Învierea Mântuitorului Iisus Hristos (Cina cea de Taină, Rugăciunea din Grădina Ghetsimani, Procesul Mântuitorului, Răstignirea, Moartea și Învierea Domnului) 3. Fericitările - devenire și desăvârșire (paradigmă de credință și trepte spre împlinirea umană) 4. Efort și împlinire în viața creștină (viața în Hristos și dezvoltarea spirituală; conlucrarea omului cu harul dumnezeiesc, perseverență, răbdare, putere și biruință asupra încercărilor în efortul spre mântuire)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Timpul liturgic - vreme a îndreptării și sfințirii vieții (rugăciunea și Sfintele Taine – întâlnirea personală cu Mântuitorul Iisus Hristos; sacralitatea timpului) 6. Personalități mărturisitoare ale culturii și spiritualității românești (se vor selecta trei personalități din sugestiile metodologice)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Valențe spirituale și estetice ale artei sacre (elemente de arhitectură, muzică și pictură eclesială; lăcașuri de cult reprezentative: Catedrala Națională/Catedrale și biserici semnificative – Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași, Mănăstirea Curtea de Argeș, Catedrala „Sfântul Dumitru” din Craiova, Catedrala „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara, Catedrala „Adormirea Maicii Domnului” din Cluj Napoca etc.) 8. Omul - ființa care crede și cercetează (complementaritate între știință și religie, ipostaze pseudo-religioase și false ale manifestării credinței, formalismul, fanatismul și sincretismul religios) 9. Discernământ și responsabilitate creștină în era digitală (literația media – provocări educative, morale și spirituale)
IV. Religiiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Comunitățile religioase din țara noastră - particularități și expresii cultural-artistice (diversitatea religioasă în România; armonia interetnică și interculturală)

Tema majoră	Devenire și împlinire prin asumarea valorilor creștine
Domenii de conținut	Conținuturi
	11. Elemente de patrimoniu cultural-religios din România, cuprinse în lista UNESCO (cetățile dacice din Munții Orăștiei, bisericile de lemn din Maramureș, bisericile cu pictură murală din Bucovina, Mănăstirea Hurezi, bisericile fortificate din Transilvania, doina și colinda etc.)

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor strategii didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor verzi și digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării - cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice - revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne (de predare-învățare-evaluare)

- Explicația și prelegerea narativă - asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- Conversația euristică - stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- Lectura explicativă și interpretarea textului biblic - facilitează învățarea la Religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- Studiul de caz - îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- Portofoliul tematic - dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- Eseul argumentativ - elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- Dezbateră de tip academic (Oxford-style) - favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- Lectura comparativă - dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- WebQuest religios - Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- Crearea de conținut digital - Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un preot/localnic implicat în comunitate.
- Utilizarea platformelor educaționale www.e-religie.ro, www.red-religie.ro, Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) - Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare, dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.

- Crearea unui blog tematic - Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- Tururi virtuale și realitate augmentată - Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase (ex. Sfântul Mormânt, Muntele Athos, Catedrala Notre-Dame; muzeul Bibliei). Folosirea aplicațiilor AR pentru descoperirea simbolurilor dintr-o biserică sau icoană.
- Proiecte colaborative online - Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de iconom al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina Religie, pot fi utilizate următoarele metode:

- **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind aplicația www.bibliaortodoxa.ro/ sau fișe interactive create în Wordwall, Google Forms etc., elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți, precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

- **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Sfânta Scriptură și din Sfinții Părinți, teme precum: „Armonia dintre om și Dumnezeu - utilizarea responsabilă a resurselor naturale”, „Trăim creștinește în armonie cu natura”.

- **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti/ audia fragmente din aceștia în înregistrări din cadrul slujbei Vecerniei și Utreniei. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare preluate din mediul online sau create de ei.

- **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza, în echipă, proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”, „Creația în viața și scrierile sfinților” (Sf. Ioan Iacob Hozevitul, Sf. Pr. Mărturisitor Dumitru Stăniloae, Sf. Ierarh Nicolae Velimirovici, Sf. Cuvios Paisie Aghioritul etc.) etc.

- **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Grija față de natură în Sfânta Scriptură”, „Progresul personal și social poate slujii sfințeniei vieții”, „Grija pentru creație în viața călugărilor”, „Omul modern între credință și dorința de consum” etc., prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: preoți, profesori universitari, călugări, ecologiști creștini etc.

- **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unei slujbe sau rugăciuni pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, accentuându-se:

- valorificarea experiențelor de viață ale elevilor;
- accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală;
- abordarea diferențiată a conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor, cu nevoile lor de învățare specifice și cu contextul social în care trăiesc aceștia;

- realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (12 teme pentru clasele a IX-a – a XI-a și 11 teme pentru clasa a XII-a) de pe parcursul unui an școlar permite:

- abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității;
- abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/a comunității;
- realizarea de conexiuni cu marile sărbători creștine.

Ordinea abordării conținuturilor poate fi adaptată de profesor în funcție de logica internă a domeniului, de specificul comunității și de particularitățile elevilor, cu respectarea finalităților prevăzute de programă, dar și în concordanță cu tematicile olimpiadelor și concursurilor care au la bază programa școlară.

Conținuturile privind marile sărbători creștine, respectiv Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos și Învierea Domnului vor fi abordate în perioada premergătoare acestora, în orele prevăzute la dispoziția profesorului.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Creștinul – ucenic al Domnului Iisus Hristos” (clasa a IX-a), „Creștinul – prieten al Domnului Iisus Hristos și al sfinților” (clasa a X-a), „Identitate și mărturie creștină” (clasa a XI-a), „Devenire și împlinire prin asumarea valorilor creștine” (clasa a XII-a);

- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe aspecte de învățătură creștină („Hristos – Calea, Adevărul și Viața”), aspecte de viață comunitară („Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii”), aspecte de morală religioasă aplicată („Creștinismul și provocările lumii contemporane”) și aspecte de istoria religiilor („Religiile lumii: valori și aspecte specifice”).

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional (texte biblice și scrieri referitoare la viața unor sfinți), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: Facerea 1-2; Psalmul 138; Ioan 14, 6; Matei 6, 33; parabolele Împărăției; - Matei 13; Facerea 1, 26-27; Romani 8, 29; II Corinteni 3, 18;

- repere patristice: Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie de Nyssa, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Grigorie Teologul; Sfântul Irineu de Lyon, Sfântul Atanasie cel Mare, Sfântul Grigorie Palama.

Clasa a X-a

- repere biblice: Ioan 15, 13-15; Filipeni 2, 6-11; Coloseni 1, 15-20; Galateni 5, 1; I Corinteni 6, 12; Fapte 2, 42-47; Ioan 17, 21; Efeseni 5, 21-33; Coloseni 3, 18-21;

- repere patristice: Sfântul Atanasie cel Mare - „Despre Întruparea Cuvântului”, Sfântul Chiril al Alexandriei - „Comentariu la Ioan”; Sfântul Ioan Gură de Aur - „Omilii morale”, Sfântul Maxim Mărturisitorul - „Capete despre dragoste”; Sfântul Ciprian al Cartaginei - „Despre unitatea Bisericii”, Sfântul Nicolae Cabasila - „Despre viața în Hristos”;

- la conținutul *Sfinții - modele de demnitate și alegere responsabilă (sfinți din istoria Bisericii universale)*, profesorul poate să aleagă unul sau mai multe exemple – Sfânta Mare Muceniță Ecaterina, Sfântul Mare Mucenic Mina, Sfântul Spiridon, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Nectarie, Sfântul Luca al Crimeii, Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul;

- la conținutul *Tinerii - promotori ai valorilor creștine urmând exemplul sfinților (iubire, curaj, demnitate, răbdare, cumpătate, modestie, iertare, înțelepciune, milostenie, sacrificiu)*, profesorul poate să aleagă unul sau mai multe exemple: Sfântul Apostol Andrei, Sfântul Ioan Evanghelistul, Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iași, Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava, Sfântul Ioan Iacob Românul, Cei 16 sfinți canonizați în 2024 (Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, Sfinții Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria, Sfântul Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana, Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj), Sfinți și Mărturisitori din închisorile comuniste, dar și alți sfinți care vor fi canonizați; de asemenea, profesorul poate utiliza exemplificări din Pateric, colecția Filocalia etc.;

- la conținutul *Pacea sufletească și practicile rezilienței (atitudinea creștinului în fața dificultăților: rugăciunea, iertarea și recunoștința; pilda fiului risipitor)*, profesorul poate să folosească Romani 12, 12-21.

Clasa a XI-a

- repere biblice: Fapte 2, 42-47; Ioan 17, 21;

- repere patristice: Sfântul Irineu de Lyon - „Împotriva ereziilor”, Sfântul Atanasie cel Mare - „Cuvânt împotriva arienilor”; Sfântul Ciprian al Cartaginei - „Despre unitatea Bisericii”, Sfântul Nicolae Cabasila - „Despre viața în Hristos”;

- la conținutul *Rugăciunea - izvor de pace, bucurie și comuniune (dialogul omului cu Dumnezeu; modele și foloase ale rugăciunii)*, profesorul poate să aleagă – psalmi, Rugăciunea Domnească, Pilda vameșului și a fariseului, Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul; Rugăciunea inimii etc.

Clasa a XII-a

- repere biblice: Matei 25, 14-30 - Pilda talanților, I Petru 4, 10; Efeseni 5, 21-33; Coloseni 3, 18-21; Matei 6, 25-34; Romani 8, 28; I Corinteni 15;

- repere patristice: Sfântul Ioan Gură de Aur - „Omiliile despre slujire”, Sfântul Grigorie de Nazianz - „Cuvântarea a doua”; Sfântul Ioan Gură de Aur - „Omiliile despre slujire”, Sfântul Grigorie de Nazianz - „Cuvântarea a doua”;

- la conținutul *Personalități mărturisitoare ale culturii și spiritualității românești*, profesorul poate să aleagă: Mitropolitul Dosoftei, Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, Sfinții Martiri Brâncoveni, Sfânta Maria Brâncoveanu, Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mihai Eminescu, Constantin Brâncuși, Tudor Arghezi, Vasile Voiculescu, Vasile Militaru, Daniel Turcea, Nicolae Steinhardt, Ioan Alexandru, Maica Benedicta - Zoe Dumitrescu Bușulenga, Aspazia Oțel Petrescu etc..

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului, inclusiv în raport cu interesele acestuia. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală.

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile - mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Colțuri de liniște, retragere, reflecție - spații special amenajate în clasă (cu icoane, lumânări, citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- Cabinetul de Religie/Ateliere de creație religioasă - spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, icoane pictate sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri, cu respectarea legislației în vigoare.

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă - combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu, temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt - utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale - folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (mănăstiri, muzee, biserici istorice), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.

- Simulări și reconstituiri - folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile sfinților, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Activități personalizate de învățare - profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii - folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil; de asemenea, accesibilitatea implică adaptarea demersului la elevii cu cerințe educaționale speciale.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli - realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale - elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște - la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată - citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale sau în grup, scrise sau orale. Se pot folosi fragmente din Biblie, Sfinții Părinți, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Scrierea duhovnicească - activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială (IA) ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- IA oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc IA, cu respectarea criteriilor de etică a comportamentului în mediul online.
- IA sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi IA pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un

proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs și finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar către acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special, în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea rezultatelor învățării va accentua trei funcții esențiale: funcția formativă (care ajută elevul să se autocunoască, să își conștientizeze/gestioneze progresele), funcția de auto-reglare (care facilitează profesorului să își ajusteze oportun strategiile didactice) și funcția motivațională (care îl vizează pe elev în perspectiva continuării, întăririi, perfectării învățării).

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă) prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi, semiobiectivi și subiectivi);
- evaluări orale și scrise structurate (răspunsuri argumentate, eseuri);
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal - colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic - individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată - prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică - a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare - afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale - permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice - implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle etc.).

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie spre autocunoaștere, reflecție și angajare personală, mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului

și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- demonstrarea cunoașterii reperelor fundamentale de ordin scripturistic, ale celor ce țin de Sfânta Tradiție, valori morale etc.;
- capacitatea de argumentare (pe linie teologică, culturală, spirituală, etică etc.) a importanței unor principii specifice credinței creștin-ortodoxe;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie, în acest context, evaluarea prin itemi de tip alegere multiplă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, Religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin itemi de tip alegere multiplă.

Pregătirea pentru evaluarea la Religie prin itemi de tip alegere multiplă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care itemii de tip alegere multiplă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu itemi de tip alegere multiplă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termenii apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării:

1. învățarea prin exersarea itemilor de tip alegere multiplă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări;
2. învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare;
3. învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor;
4. învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concepte;
5. învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice;
6. învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor;
7. învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi;
8. învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice.

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu itemi de tip alegere multiplă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) - acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe/postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi a progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

G. Abordarea competențelor cu ajutorul taxonomiei lui Bloom

Integrarea nivelurilor taxonomiei Bloom în construirea competențelor din programa de Religie este esențială pentru dezvoltarea progresivă și coerentă a învățării. Această abordare permite organizarea conținuturilor și a activităților educaționale pe trepte cognitive - de la cunoaștere/reamintire și înțelegere, la aplicare, analiză, evaluare și creare. Prin utilizarea lor, elevii nu doar dobândesc informații religioase, ci învață să gândească critic, să relaționeze principiile de credință cu experiențele personale și sociale și să manifeste atitudini și comportamente responsabile, în concordanță cu valorile spirituale și morale promovate de disciplina Religie.

Astfel competențele generale sunt formulate pe nivelurile lui Bloom după cum urmează: CG1 – nivelurile 1-2, CG2 – nivelurile 3-4, CG3 – nivelul 5, CG4 – nivelul 6.

Competențele specifice urmăresc nivelurile următoare (acestea sunt în ordine crescătoare, nivelul maxim fiind cel al competenței generale subscrise):

- pentru clasa a IX-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 reamintire, CS2.2. înțelegere, CS2.3. analiză, CS3.1. aplicare, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. analiză, CS4.2. evaluare, CS4.3. creare;
- pentru clasa a X-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 reamintire, CS2.2. înțelegere, CS2.3. analiză, CS3.1. aplicare, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. înțelegere, CS4.2. analiză, CS4.3. creare;
- pentru clasa a XI-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 înțelegere, CS2.2. aplicare, CS2.3. analiză, CS3.1. aplicare, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. analiză, CS4.2. evaluare, CS4.3. creare;
- pentru clasa a XII-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 înțelegere, CS2.2. aplicare, CS2.3. analiză, CS3.1. înțelegere, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. analiză, CS4.2. evaluare, CS4.3. creare.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Achim Mihaela	Profesor	Școala Gimnazială nr. 280, București
Alexa Cristian	Profesor	Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc”, București
Argatu Adriana Nicoleta	Profesor	Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza”, Constanța
Boha Claudia	Inspector școlar	ISJ Sălaj
Buzatu Daniela-Liliana	Inspector școlar	ISJ Timiș
Cocârlea Elena	Inspector școlar	ISJ Brăila
Copăcescu Simona-Elena	Profesor	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, Dolj
Dincă Gheorghe	Profesor	Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitesti, Argeș
Filat Niculina	Profesor	Colegiul Național „Iulia Hasdeu”, București
Filip Daniela	Profesor	Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Târgu Neamț, Neamț
Mănoiu Denisia Elena	Inspector școlar	ISJ Iași
Oprea Carmen	Inspector școlar	ISJ Dolj
Opriș Olivia Monica	Profesor	Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, Alba-Iulia, Alba
Spătaru Mihail Sorin	Inspector școlar	ISJ Prahova
Timiș Ionița	Profesor	Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr”, Cluj-Napoca, Cluj
Vild Theodora	Profesor	Liceul Pedagogic „Matei Basarab” Slobozia, Ialomița

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Barnea Cristian-Alexandru	Lector univ. dr.	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - FTOL, Iași	Coordonator științific
Bolocan Carmen-Maria	Profesor univ. dr.	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - FTOL, Iași	Coordonator științific
Cucoș Constantin	Profesor univ. dr. emerit	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași	Coordonator științific
Ilie Valentin	Pr. asist. univ. dr.	Univ. București - FTOB, București	Coordonator științific
Moșoiu Oana	Lector univ. dr.	Univ. București	Coordonator științific
Tacea Firuța	Conf. univ. dr.	Univ. București	Coordonator științific
Timiș Vasile	Conf. univ. dr.	Universitatea Babeș-Bolyai - Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Varlaam Ploieșteanul	Episcop Vicar Patriarhal	Patriarhia Română	Comisie Patriarhie
Horga Irina	Cercetător Științific Principal I, dr.	Institutul de Științe ale Educației	Comisie Patriarhie
Beldiman Nicușor	Pr. prof. dr., Consilier Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Buchiu Ștefan	Pr. prof. dr. emerit	Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Cuțchi Alexandru	Arhid. dr., Inspector Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale	Comisie Patriarhie
Jambore Aurelian George	Pr., Inspector Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale	Comisie Patriarhie
Ioniță Dragoș-Ioan	Inspector școlar	ISMB	Comisie Patriarhie
Lazăr Iuliana-Nicoleta	Profesor	Școala Gimnazială Nr. 197	Comisie Patriarhie
Lemeni Nicolae-Adrian	Conf. univ. dr., Consilier Patriarhal Onorific	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Opriș Dorin	Pr. prof. dr.	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Comisie Patriarhie

Anexa nr. 13

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Ortodox de Rit Vechi
(ruși lipoveni)

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi Comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și
sportiv, toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 13
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Ortodox de Rit Vechi*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Motto: „Deci zicea Isus ...: Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi.” (Sfânta Evanghelie după Ioan – Capitolul 8 - 31 - 32)

Studiul disciplinei Religie-cultul ortodox de rit vechi pentru ciclul liceal are un rol dublu: pe de o parte, îmbogățește cultura generală a elevului, oferindu-i repere biblice, pentru învățământul liceal atristice, istorice și morale necesare pentru a înțelege și a se raporta la lumea în care trăiește; pe de altă parte, contribuie la formarea sa ca viitor adult, ajutându-l să-și clădească identitatea, să discearnă între valori, să ia decizii responsabile și să trăiască în comuniune cu ceilalți, pe temelia credinței și a respectului față de aproapele.

Prin dimensiunea sa formativă, disciplina Religie-cultul ortodox de rit vechi sprijină orientarea școlară și profesională, încurajând elevul să-și descopere vocația și să-și asume un rol activ în societate, să lege valorile credinței de viața cotidiană și să dobândească echilibru și repere morale pentru deciziile personale.

Finalitatea generală a disciplinei Religie-cultul ortodox de rit vechi este formarea unei personalități întemeiate pe valori moral-creștine, capabile să înțeleagă sensul vieții, să trăiască responsabil în comunitate și să se raporteze cu discernământ la diversitatea lumii. Disciplina Religie-cultul ortodox de rit vechi oferă, în raport cu profilul absolventului, dimensiunea unică a credinței și a comuniunii cu Dumnezeu, furnizând nu doar cunoștințe, ci și repere spirituale pentru devenirea adultului liber, responsabil și deschis spre bine.

Acest document își propune să asigure un cadru metodologic unitar, coerent, consistent și relevant, în raport cu profilul de formare al absolventului, cu fundamentarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal, precum și cu cerințele actuale ale societății, accentuând necesitatea coerenței pe verticală (în raport cu programele școlare de ciclu gimnazial) și pe orizontală (în raport cu programele școlare de liceu pentru celelalte discipline de ciclu liceal și pentru aceeași disciplină).

Din această perspectivă, strategiile didactice focalizate pe utilizarea surselor trebuie să ia în considerare elemente precum categoria formală a sursei, categoria cronologică și utilitatea sursei în atingerea scopurilor de predare.

Gândirea critică este considerată un factor-cheie în învățarea eficientă. Antrenarea acestui tip de gândire se poate realiza prin:

- lectura activă;
- elaborarea raționamentelor și formularea de întrebări;
- redactarea de texte diverse (fișe de lectură, comentarii, recenzii, referate, eseuri);
- utilizarea de metode grafice.

Integrarea tehnologiilor informatice în procesul de predare-învățare, inclusiv a Internetului, devine esențială în contextul multiplicării surselor de informare și comunicare.

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățare. În perspectiva unui demers educațional centrat pe competențe, se recomandă:

- utilizarea preponderentă a evaluării continue, formative;
- completarea cu forme și instrumente complementare: proiecte, portofolii, autoevaluare, evaluare în perechi, observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor.

Procesul de evaluare va pune accent pe:

- corelarea directă a rezultatelor evaluate cu competențele specifice vizate de programă;
- valorizarea rezultatelor învățării prin raportarea la progresul fiecărui elev;
- recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite în contexte non-formale sau informale;
- utilizarea unor metode variate de comunicare a rezultatelor școlare.

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina Religie – cultul ortodox de rit vechi, având aplicabilitate pentru clasele din învățământul liceal, toate filierele și specializările, forma de învățământ cu frecvență (zi), începând cu anul școlar 2026–2027.

Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma de învățământ cu frecvență (zi), aprobate ca anexe la Ordinul ministrului educației și cercetării nr. ... /2025, studiul disciplinei are alocate o oră pe săptămână, încadrată în segmentul trunchi comun (TC).

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale ale ortodoxiei de rit vechi
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**IX.CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase**

- explicarea termenilor de lucru specifici (identitate religioasă, chip și asemănare, creație, vocație, Împărăția lui Dumnezeu)
- lecturarea și interpretarea unor texte biblice și patristice referitoare la originea vieții, la chipul și asemănarea omului cu Dumnezeu, la sensul vieții, datoriile creștinului și Împărăția lui Dumnezeu
- analiza informațiilor despre zilele creației din Facerea, cap. 1, prin realizarea unui tablou vizual reprezentativ (poster, colaj, prezentare digitală)
- elaborarea unei hărți mentale cu tema „Lumea ca dar de la Dumnezeu”, pentru înțelegerea relației om–Dumnezeu–creație
- redactarea unui eseu personal cu tema „Ce înseamnă să fii creat după chipul lui Dumnezeu?”, în care elevii își exprimă propria viziune despre identitatea umană și demnitatea persoanei
- realizarea de organizatoare grafice (tabele, diagrame, scheme) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la Sfintele Taine și responsabilitatea creștină
- identificarea diferențelor dintre creația divină și creația umană cu ajutorul brainstorming-ului pe tema: „Ce înseamnă a crea?”
- elaborarea unui proiect artistic „Lumea ca dar de la Dumnezeu”, cu ajutorul următoarelor instrumente: desen, pictură, colaj, lucrare digitală
- explicarea rugăciunii „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”.
- descoperirea semnificațiilor teologice și simbolice a icoanei „Sfânta Treime” realizată de Andrei Rubliov
- realizarea unui interviu cu un preot sau un membru al comunității locale despre viața în Biserică și trăirea credinței
- identificarea simbolurilor din slujba Botezului și slujba Cununiei, finalizate cu un organizator grafic, care să redea semnificațiile religioase ale acestora

IX.CS.1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă

- explicarea elementelor specifice antropologiei creștine din perspectivă ortodoxă – omul ca ființă creată pentru comuniune
- descoperirea valorilor care fundamentează comunitatea religioasă, pe baza semnificațiilor pildelor despre Împărăția lui Dumnezeu
- realizarea unui tablou vizual care evidențiază armonia și ordinea creației, prin intermediul lecturii din Facerea, cap. 1 despre zilele creației
- exprimarea modului în care conștiința propriei identități influențează relația cu ceilalți, prin intermediul unui eseu intitulat „Ce înseamnă să fii creat după chipul lui Dumnezeu?”
- prezentarea unor personalități care au trăit credința prin fapte și dăruire, în cadrul unei activități, finalizată cu un Colaj tematic „Personalități care au reflectat chipul lui Dumnezeu prin fapte”
- identificarea consecințelor neascultării/reflecții personale asupra libertății și responsabilității umane, cu ajutorul lecturii comentate din Facerea, cap. 3
- explicarea modului în care alegerile personale afectează comuniunea cu Dumnezeu și cu ceilalți, realizând un Jurnal de conștiință „Ce înseamnă păcatul pentru mine astăzi?”
- analiza efectelor unei alegeri greșite asupra propriei persoane și a comunității, prin intermediul unei activități/dezbateri în grup „Lanțul consecințelor”
- identificarea modelelor de sfințenie în viața contemporană, prin dezbaterea „Sfințenia – un deziderat posibil?”
- exprimarea trăirilor personale legate de viața comunitară în Biserică, cu ajutorul Jurnalului spiritual „Cum am trăit participarea la o Sfântă Taină”
- explorarea rolului sacramental în formarea identității religioase, încheiat cu Dezbaterea „De ce sunt importante Sfintele Taine în viața unui tânăr?”

- reprezentarea vizuală și spirituală a solidarității lui Hristos cu omenirea, cu ajutorul unei hărți intitulate „Drumul Crucii”

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor studiate

- utilizarea organizatoarelor grafice și a tabelelor cronologice pentru sistematizarea informațiilor referitoare la principalele religii antice (egipteană, greacă, romană, mesopotamiană, indiană)
 - elaborarea de prezentări, filme, postere sau eseuri pe tema miturilor fundamentale din religiile antice (cosmogonice, eshatologice, despre zei și eroi) – identificarea mesajelor și valorilor religioase transmise prin mit
 - prezentarea principalelor vestigii ale lumii antice (temple, statui, inscripții, situri arheologice), cu evidențierea trăsăturilor lor religioase și culturale
 - evidențierea dimensiunii religioase și simbolice a artei și arhitecturii antice, prin realizarea unei hărți mentale cu tema „Cele 7 minuni ale lumii antice” sau „Mărturii ale spiritualității antice”

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

IX.CS.3.1. Analizarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor din viața personală

- organizarea de dezbateri privind răspunsul personal ortodox la provocările lumii contemporane (ex.: Adolescent în lumea de azi; Credință și libertate)
 - elaborarea de eseuri scurte pe tema valorilor moral-religioase (iubire, prietenie, responsabilitate, libertate, discernământ, solidaritate umană)
 - completarea unei fișe de autoevaluare morală: Cum reflect chipul lui Dumnezeu în viața mea?
 - realizarea unui colaj cu personalități care au reflectat chipul lui Dumnezeu prin faptele lor
 - organizarea unei mese rotunde: De ce sunt importante Tainele în viața unui tânăr?

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare

- participarea la întâlniri cu persoane responsabile din comunitate (preot, profesor, voluntar, asistent social) pe tema solidarității umane și a implicării comunitare
 - organizarea de dezbateri privind importanța legăturii dintre Biserică și Școală în formarea unei comunități funcționale și responsabile
 - identificarea modelelor de sfințenie ca exemple de solidaritate și iubire față de aproapele, prin lecturarea și analiza unor texte biblice, urmate de dezbaterile temei: „Sfințenia – este un deziderat?”
 - explicarea și aplicarea termenilor-cheie (solidaritate, responsabilitate, iubire, comuniune, har, slujire) prin exemple de bună practică din viața comunității
 - identificarea modului în care omul poate valorifica darurile primite de la Dumnezeu, cu ajutorul unei Scrieri reflexive, intitulate „Harul Lui care este în mine n-a fost în zadar”
 - prezentarea importanței echilibrului între libertatea personală și responsabilitatea comunitară, cu ajutorul Dezbaterii: „Libertatea fără responsabilitate este binecuvântare sau primejdie?”
 - sublinierea legăturii dintre valorile religioase și normele civice în societate, prin elaborarea unui eseu scurt: „Legea divină versus legea umană”
 - evidențierea unor atitudini și comportamente îndreptate către cei apropiați, înțelese ca „daruri spirituale”, prin redactarea unei liste de fapte

IX.CS.4.2. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase

- *aprecierea valorilor religioase în viața cotidiană, prin realizarea de miniproiecte tematice care promovează responsabilitatea creștină și implicarea comunitară, precum: „Lăudați pe Domnul”, „Dar din dar”, „Prin alții spre mine”*
- *argumentarea importanței relația dintre Biserică și Școală, problemele lumii contemporane și răspunsurile creștine la acestea, prin elaborarea de pliante, postere, prezentări sau materiale video*
- *identificarea exemplelor de bune practici și implicarea directă în activitățile acestora, prin participarea la întâlniri și discuții cu membri ai asociațiilor de tineri ortodocși*
- *motivarea nevoii de trăire a valorilor creștine prin fapte, prin organizarea unei acțiuni de ajutor sau a unei colecte caritabile pentru un membru al comunității*
- *discutarea ideii despre importanța păstrării credinței și tradițiilor strămoșești (cinstirea sfintelor moaște; Sfinții persani: Dada, Gavedae, Kazdoe și Gargal)*
- *prezentarea așezămintelor monahale ale Ortodoxiei de rit vechi din România*

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Lumea - Creația lui Dumnezeu	Dumnezeu – Creatorul cerului și al pământului Crearea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu Păcatul strămoșesc și căderea omului
II. Pașii lumii în căutarea divinului	Religiile antice: Mitologia egipteană, Mitologia greacă, Mitologia romană Religiile mesopotamiene (sumeriană, babiloniană, asiriană), Mitologia nordică, Mitologia celtică, Mitologia slavă) Vestigiile spiritualității antice
III. Izvoarele credinței creștin	Sfânta Scriptură - cuvântul lui Dumnezeu revelat oamenilor Crezul - mărturisirea de credință a Bisericii
IV. Biserica – Trupul lui Hristos	Sfintele Taine – izvoare de sfințire și mântuire Praznicele Maicii Domnului Sfânta Cruce – semnul dreptei credințe Cinstirea sfinților - izvoare de lumină și modele de viață
V. Viața spirituală a creștinului	Chemarea omului la mântuire Virtuțile creștine Rugăciunea – legătura vie dintre om și Dumnezeu
VI. Familia și comunitatea creștină	Familia creștină – spațiu sacru al lucrării harului Preasfintei Treimi Comunitatea creștină și iubirea milostivă Sfinții mărturisitori ai dreptei credințe

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**X.CS.1.1. Identificarea elementelor care definesc comunitatea religioasă**

- identificarea principiilor care stau la baza comuniunii religioase, prin lecturarea textelor biblice și patristice referitoare la Persoana Mântuitorului Isus Hristos și la relațiile dintre creștini
- analiza modului de aplicare a poruncii iubirii în viața comunității creștine, prin raportare la conceptul „Liturghia de după Liturghie” și la continuitatea slujirii în viața de zi cu zi, cu ajutorul unui eseu reflexiv
- aprecierea rolului Sfintei Liturghii în viața comunității religioase, pe baza unor discuții și exemple despre comuniunea cu Hristos și cu semenii, concretizată într-un eseu argumentativ
- descoperirea dimensiunii teologice și comunitare a credinței, cu ajutorul lecturii scurte din Evanghelia după Ioan, completată de un text patristic (Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Atanasie cel Mare)
- identificarea elementelor comune ale trăirii creștine, prin împărtășirea experiențelor personale de credință, cu ajutorul unei dezbateri în cerc, intitulată „Cum L-am descoperit eu pe Hristos?”
- ilustrarea mesajului moral din Parabola Samariteanului milostiv, pe baza textului biblic, concretizată într-o dezbateri despre implicațiile etice pentru viața comunității (ex. bullying, indiferență, prietenie sinceră, voluntariat)
- descrierea obiectelor de cult și a momentelor esențiale ale Sfintei Liturghii, cu ajutorul unei prezentări digitale
- organizarea informațiilor despre Cele 7 Sfinte Taine (scop, semnificație, formule, obiecte, momente caracteristice), printr-o activitate de recapitulare, finalizată cu o fișă de lucru

X.CS.1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare

- analiza modului de mărturisire liberă a credinței reflectată în comportament, limbaj și relațiile interpersonale, cu ajutorul unui jurnal reflexiv
- dezvoltarea capacității de exprimare autentică a convingerilor religioase, prin organizarea unui joc de rol, privind manifestarea adevărurilor de credință în diferite contexte de comunicare (familie, școală, comunitate)
- argumentarea importanței rolului participării la Sfânta Liturghie, pornind de la exemplul personal și comunitar, finalizată cu o prezentare digitală, intitulată „Ce câștig eu prin Sfânta Liturghie în viața mea?”
- descrierea dimensiunii spirituale și sociale a Bisericii, pe baza celor două perspective teologice - pe verticală (har, taină, rugăciune, jertfă, sfințenie) și comunitară - pe orizontală (comuniune, iubire, ajutor, slujire), cu ajutorul unei diagrame explicative
- explicarea semnificației Bisericii ca spațiu sacru și comunitate vie a credincioșilor, cu ajutorul unui poster intitulat „Ce înseamnă pentru mine să intru în biserică – doar o clădire sau un loc viu?”

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**X.CS.2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor orientale și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural**

- identificarea trăsăturilor definitorii, a valorilor comune și a rolului lor în formarea civilizațiilor asiatice și orientale, prin prezentarea succintă a principalelor religii orientale (hinduism, budism, confucianism, taoism, iudaism, islam), într-un organizator grafic

- analiza raportului dintre Revelație, Tradiție și credința vie a Bisericii, prin redactarea unui eseu scurt intitulat „De ce tradiția vie este la fel de importantă ca Scriptura?”
- identificarea elementelor fundamentale ale credinței ortodoxe și a modului în care acestea se disting de alte tradiții religioase, cu ajutorul discuției dirijate, cu tema „Ce face credința ortodoxă unică și nestrămutată în fața altor învățături?”
- exprimarea convingerilor proprii privind apartenența, fidelitatea față de tradiție și trăirea credinței în contextul contemporan, prin intermediul unui eseu personal intitulat „De ce rămân credincios rânduieții ortodoxe de rit vechi”

X.CS.2.2. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii

- analiza unor imagini, icoane și fragmente patristice urmate de o discuție despre continuitatea Bisericii
- identificarea asemănărilor și deosebiriilor dintre diferite practici și ritualuri religioase, prin vizionarea unui film/documentar despre dialogul între religii și păstrarea identității de credință
- explicarea importanței fidelității față de propria tradiție spirituală în contextul pluralismului religios, examinând Rugăciunea pentru darul înțelepciunii și al statorniciei în credință

C.G. 3 - Luarea de decizii avizate referitoare la viața personală și a comunității, în acord cu valorile religioase-morale (din perspectiva ortodoxiei de rit vechi)

X.CS. 3.1. Valorificarea învățăturii de credință în luarea deciziilor din viața personală și a comunității

- identificarea mesajului central și a modului în care acesta poate fi aplicat în viața personală, cu ajutorul unei expuneri dialogate/lecturi comentate din fragmente biblice (prorocii despre venirea Mântuitorului și pericope evanghelice)
- explicarea importanței rolului binecuvântării/îndrumării duhovnicești și al deciziilor luate cu discernământ spiritual, pe baza unei discuții pe textul biblic: „Domnul să te binecuvânteze și să te păzească...” (Numeri 6,24-26) și pe citatul „Duhovnicul nu este judecător, ci doctor al sufletului”
- prezentarea principalelor momente din viața și activitatea celor Trei Sfinți Ierarhi – Sf. Vasile cel Mare, Sf. Grigorie Teologul și Sf. Ioan Gură de Aur, urmată de realizarea în grup a unui tabel comparativ care evidențiază trăsăturile comune și diferențele de vocație și temperament între cei trei ierarhi

X.CS.3.2. Evaluarea atitudinilor creștine în contexte diferite de viață

- identificarea trăsăturilor morale și spirituale necesare unui duhovnic și modul în care acestea influențează viața credinciosului, cu ajutorul unei dezbateri în grup, cu tema „Ce calități are un duhovnic bun?”
- explicarea rolului duhovnicului în orientarea și sprijinul spiritual al tânărului, pe baza discuției ghidate, intitulate „Ce așteptări are un tânăr de la duhovnicul său?”
- exprimarea propriilor sentimente, valori și modele de urmat în viața spirituală, prin raportare la exemplele celor trei sfinți ierarhi, cu ajutorul Jurnalului reflexiv „Care dintre cei Trei Ierarhi simt că îmi este mai aproape sufletului și de ce?”

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine

- identificarea diferitelor forme de rugăciune practicate în comunitatea creștină, pornind de la pilda Vameșului și a Fariseului, realizând un organizator grafic
- identificarea principalelor virtuți teologice și morale pe baza fragmentelor biblice și a exemplelor din viața sfinților, finalizată cu un poster motivațional
- recunoașterea momentelor și practicilor care consolidează identitatea religioasă a comunității, finalizată cu o fișă de lucru

- elaborarea de proiecte practice care valorizează dimensiunea filantropică și de voluntariat a comunității creștine, prin stimularea implicării active în viața comunității

- evidențierea curajului, fidelității și mărturisirii credinței în comunitate, pornind de la prezentarea vieților unor sfinți mărturisitori ai Ortodoxiei de rit vechi (de exemplu, Mărturisitorii de la Solovăț), prin realizarea unui videoclip

X.CS.4.2. Interacțiunea pozitivă cu alții într-o diversitate de contexte, prin acceptarea diversității religioase și prin manifestarea deschiderii pentru rezolvarea conflictelor

- identificarea strategiilor creștine de dialog și reconciliere, pornind de la analiza unor studii de caz privind universalitatea virtuților și rolul acestora în rezolvarea conflictelor, finalizată cu un panou informativ

- evidențierea importanței respectului reciproc în comunitățile pluraliste, pe baza discuțiilor ghidate pe tema raportului dintre libertatea religioasă și diversitatea religioasă

- explicarea importanței aplicării virtuților în relațiile interumane și în contextul diversității religioase, pornind de la textul biblic: „Dar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare...” (Galateni 5,22)

- analiza responsabilității personale și a angajamentului creștin în comunitate, pornind de la textul scripturistic: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie” (Matei 8, 34)

- evidențierea modului în care comunitățile religioase trăiesc valorile creștine prin intermediul așezămintelor monahale ale Ortodoxiei de rit vechi din Basarabia și Ucraina, cu ajutorul unei prezentări digitale

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Hristos – Dumnezeu adevărat și Om adevărat	Întruparea lui Hristos. Praznicele împărătești Liturghia – inima Bisericii
II. Pașii lumii în căutarea divinului	Pașii lumii în căutarea divinului - Religii dharmice (Orientul Îndepărtat): <i>Hinduism</i> <i>Budism</i> <i>Jainism</i> -Religii avraamice (Orientul Mijlociu): <i>Judaism</i> <i>Creștinism</i> <i>Islam</i> Vestigiile spiritualității orientale
III. Izvoarele credinței creștine.	Sfânta Tradiție – Viețuirea Bisericii prin veacuri Sinoadele ecumenice
IV. Biserica – Trupul lui Hristos.	Sfintele Taine – izvoare de sfințire și mântuire (Sfânta Taină a Hirotoniei, Sfânta Taină a Cununiei, Sfânta Taină a Maslului) Simbolismul Bisericii – limbajul credinței Biserica - loc al întâlnirii cu Dumnezeu și cu oamenii Preasfânta Treime

Domenii de conținut	Conținuturi
V. Viața spirituală a creștinului	Binecuvântarea duhovnicului ”Fie Mie după cuvântul Tău” - ascultarea care aduce Lumina Sfinții Trei Ierarhi – Stâlpii Ortodoxiei și luminătorii sufletului Postul trupesc și sufletesc
VI. Familia și comunitatea creștină	Virtuțile creștine – arta de a trăi frumos în Dumnezeu și prin oameni Monahism și lăcașuri sfinte ale ortodoxiei de rit vechi Sfinții mărturisitori de la Solovăț

CLASA a XI-a**COMPETENȚE SPECIFICE (CS)****ȘI****EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)****C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață****XI.CS.1.1. Identificarea elementelor de natură religioasă în produsele culturale – literatură, artă, pictură, cinematografie**

- organizarea unei dezbateri pe tema legăturii dintre jertfa Mântuitorului și actele de dăruire din viața de zi cu zi
- realizarea unui dialog pe tema relației dintre vestirea Evangheliei și arta creștină, în Europa și în lume
- desfășurarea unei dezbateri privind fundamentele creștine ale Europei, pe baza realizărilor culturale europene și naționale
- realizarea unui eseu - Cum se transformă Cuvântul Mântuitorului în experiență duhovnicească?
- înțelegerea artei sacre ca manifestare a prezenței și slăvirii lui Dumnezeu în creație, ca parte a propriei credințe
- distingerea sensului teologic al icoanei, cântării și arhitecturii prin comparație cu picturi laice cu temă religioasă - Renașterea

XI.CS.1.2. Identificarea elementelor cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase

- lecturarea fragmentului biblic: Luca 17,21, Matei 13,31-32, Matei 13-33, Matei 13,47-50, Matei 13,44, Marcu 4,26-29, etc.
- analizarea textului biblic: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are...” (Ioan 15,13)
- analizarea unui fragment din Faptele Apostolilor
- dezbateri privind fundamentele creștine ale Europei pe baza realizărilor culturale europene și naționale
- analizarea unor metafore / analogii / pilde / parabole, care explică Împărăția lui Dumnezeu/ Împărăția Cerurilor
- lecturarea fragmentelor biblice: Luca 17,21, Matei 13,31-32, Matei 13,33, Matei 13,47-50, Matei 13,44, Marcu 4,26-29, etc.
- realizarea unei pagini de jurnal reflexiv: „Cum mă poate ajuta lectura Bibliei în viața de zi cu zi?”
- lecturarea parabolei Semănătorului (Matei 13,1-23; Marcu 4,1-20; Luca 8,4-15)

C.G. 2 - Utilizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**XI.CS.2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor orientale și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural**

- realizarea unui dialog pe tema relației dintre vestirea Evangheliei și arta creștină, în Europa și în țară
- dezbateri privind fundamentele creștine ale Europei
- identificarea elementelor definitorii ale crucii, însemnarea cu Sfânta Cruce
- sistematizarea informațiilor privind simbolurile religiilor prin organizatoare de tip grafic
- analiza frazeologică a unor fragmente din Paraclisul Maicii Domnului / Acatistul Maicii Domnului

XI.CS.2.2. Analizarea modului în care religiile monoteiste prezintă și transformă lumea, din perspectiva diversității, a identității personale și a celei de grup

- evidențierea diversității și identității religioase, prin participarea la dezbateri pe tema modului în care religiile monoteiste prezintă și transformă lumea, finalizată cu realizarea unui panou al clasei
- compararea elementelor definitorii ale crucii, cu ajutorul imaginilor și textelor care prezintă diverse forme și semnificații ale acesteia, realizând un tabel comparativ
- ilustrarea informațiilor privind rolul simbolurilor specifice diferitelor religii, în transmiterea credințelor și identității de grup, prin realizarea de organizatoare grafice completate corect

C.G. 3 - Alegerea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

XI.CS.3.1. Identificarea modelelor și reperelor demne de urmat în luarea deciziilor

- identificarea reperelor morale, pe baza textelor biblice referitoare la Împărăția Cerurilor, cu ajutorul unui glosar
- generarea unor proiecte privind aplicarea principiilor Liturghiei în viața de zi cu zi, (ajutorarea aproapelui, solidaritate, fapte bune), prin realizarea unei prezentări multimedia
- analiza legăturii dintre simbol și Taină, pentru a evidenția rolul acestora în viața spirituală, concretizată într-un eseu comparativ, intitulat „Cum se transformă simbolul în experiență spirituală?”
- lecturarea fragmentului biblică Evanghelia după Matei 4, 18-22 (Chemarea primilor Apostoli), Ioan (15, 16)
- discutarea ideii de Apostolat ca lucrare a Duhului Sfânt în lume
- realizarea unui proiect de grup „Portretele Apostolilor” / Personalități marcante contemporane ce L-au mărturisit pe Hristos
- organizarea unei mese rotunde despre sensul libertății în viața creștinului și exemple din Biblie (ex. Adam și Eva)
- analiza textelor biblice legate de libertate și porunci (Exod 20, Galateni 5,13-14)
- identificarea principalelor virtuți teologale și morale, pe baza fragmentelor biblice și exemplelor din viața sfinților
- discuție pe baza textului biblic: „Dar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare...” (Galateni 5, 22)

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XI.CS.4.1. Implicarea în diferite contexte de relaționare care promovează modele creștine de coeziune socială

- identificarea modurilor în care asumarea responsabilităților personale contribuie la coeziunea socială în comunitatea creștină, pe baza lecturii Pildei Talanților (Matei 25,14-30), concretizată într-un tabel comparativ
- descrierea importanței dialogului între religii și păstrarea identității religioase, prin vizionarea unui film documentar, finalizând cu un eseu reflexiv
- argumentarea rolului rugăciunii pentru dobândirea darului înțelepciunii și al statorniciei în credință, după modelul sfinților, ca formă de trăire practică a valorilor creștine, realizând prezentări multimedia
- discutarea ghidată a ideii: Ce înseamnă libertatea în Hristos? / Cum se leagă libertatea de ascultarea poruncilor?
- prezentarea pildei Vameșului și a Fariseului, cu accent pe mesajul moral și implicațiile spirituale
- definirea conceptului de rugăciune
- prezentarea vieților unor sfinți mărturisitori ai Ortodoxiei de rit vechi (precum Feodosia Morozova și Evdokia Urusova), evidențiind contextul istoric și mărturisirea lor de credință
- discutarea unor reprezentări iconografice ale acestora, care evidențiază drumul marcat de persecuții și martiriu

XI.CS.4.2. Identificarea consecințelor diferitelor provocări ale lumii contemporane asupra vieții religioase în plan personal și al comunității

- argumentarea motivelor pentru care credința ortodoxă rămâne unică și nestrămutată în fața altor învățături, utilizând scrierile sfinților părinți/resurse media, prin realizarea unui interviu
- analiza valorilor religioase și a provocărilor contemporane, pe baza unor studii de caz, prin redactarea unui eseu scurt pe tema: „De ce rămân credincios rânduielii ortodoxe de rit vechi”
- organizarea unui studiu de caz "Big Bang vs. Facerea"
- analiza unui rezumat al Teoriei Big Bang-ului /vs/ Geneza 1,1-5 (Facerea)
- redactarea unei pagini de jurnal reflexiv pe tema: „Limitele cunoașterii”
- redactarea unui eseu: „Rostul și puterea credinței mele ortodoxe de rit vechi”
- vizionarea unui film sau documentar despre dialogul între religii și păstrarea identității
- scrierea unei pagini de jurnal reflexiv: Unde mă cheamă Hristos să fiu apostolul Lui?
- realizarea unui colaj cu imagini și citate din viața sfinților mărturisitori ai Ortodoxiei.

CLASA a XI-a
CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos – Mântuitorul lumii	Împărăția lui Dumnezeu - cuvânt și realitate vie Jertfa Mântuitorului - răscumpărarea noastră Dumnezeu în istorie și în cultură
II. Pașii lumii în căutarea divinului	Arta creștină - teologia icoanei, cântarea liturgică, arhitectura sacră Vestigii creștine europene
III. Omul între cer și pământ	Crucea - Semn al mântuirii noastre Libertate, lege și conștiință Știința și religia - căi ale cunoașterii
IV. Biserica – Trupul lui Hristos	Cuvântul lui Dumnezeu - sămânța roditoare Cei 12 Sfinți Apostoli Canoanele Maicii Domnului – poezie, teologie și vindecare
V. Viața spirituală a creștinului	Înțelepciunea biblică: credința, nădejdea, dragostea Chemarea la desăvârșire Liturgia după liturghie - actul filantropic în societatea de azi
VI. Familia și comunitatea creștină	Valori creștine în viața tinerilor Monahism și lăcașuri sfinte ale ortodoxiei de rit vechi Sfinții mărturisitori ai dreptei credințe

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**XII.CS.1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal**

- organizarea unor mese rotunde privind împlinirea vocației unor personalități creștine care au marcat patrimoniul local, național sau universal
- realizarea unor expoziții sau prezentări fotografice / colaje / prezentări PPT despre viața monahală și despre mănăstiri incluse în patrimoniul local, național sau UNESCO
- recapitularea fragmentului veterotestamentar despre Facerea lumii (Facerea 1,26), cu accent pe valoarea și demnitatea persoanei umane
- elaborarea unui organizator grafic sau cronologic privind personalități ale culturii sau științei care au fost și oameni credincioși
- recapitularea cunoștințelor despre Viețile celor Trei Sfinți Ierarhi, evidențiind contribuția lor teologică și spirituală
- lecturarea și interpretarea fragmentului biblic Matei 5,4–16, cu accent pe misiunea creștinului de a fi lumină în lume
- lecturarea unor fragmente din Viețile sfinților, în vederea identificării modelelor de trăire creștină
- redactarea unei pagini de jurnal reflexiv cu tema: „Lumina mea se vede atunci când...”
- analiza textului „Canonul Maicii Domnului – Bucuria tuturor celor necăjiți”, cu explicarea limbajului poetic și a semnificațiilor teologice
- explorarea modului de cinstire a Maicii Domnului, de la icoană la fapta concretă, în viața credinciosului
- înțelegerea modului în care rugăciunea lucrează tainic în viața personală și comunitară.
- discutarea modului în care trăirea credinței se realizează în familie, ca mod de viață și criteriu moral în luarea deciziilor
- argumentarea afirmației: „Căsătoria este o legătură indisolubilă, instituită de Dumnezeu, care transformă doi oameni într-un singur trup”

XII.CS.1.2. Reflecția critică în raport cu importanța conștientizării identității naționale, în context european

- participarea la discuții privind afirmarea identității naționale prin împlinirea vocației personale în context european
- argumentarea importanței asumării și manifestării identității religioase prin comportamente, decizii morale și atitudini civice echilibrate în viața de zi cu zi
- lectura unor texte scripturistice și patristice despre vocația creștină și identitatea națională, analizând valoarea lor în perspectiva vieții veșnice
- discutarea virtuților creștine, pornind de la texte patristice (Filocalia, Sf. Ioan Scărarul, Evagrie Ponticul etc.)
- lecturarea și analiza Pildei tânărului bogat (Matei 19,16–30; Marcu 10,17–31; Luca 18,18–30), cu accent pe semnificațiile morale și duhovnicești
- scrierea unei reflecții personale despre propria chemare și misiune creștină
- discutarea ideilor privind limita respectării Legii, având ca reper exemplul tânărului bogat.
- redactarea unei reflecții personale cu tema: „Călăuza spre desăvârșire”
- realizarea unei hărți mentale despre Sfintele Femei Mironosițe ca model duhovnicesc pentru viața creștinului

- scrierea unei pagini de jurnal reflexiv cu tema: „Cum simt prezența harului în viața mea?”

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XII.CS.2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățăturii de credință proprii

- identificarea elementelor comune și specifice confesiunilor creștine, prin analiză comparativă și discuții tematice
- realizarea unor texte argumentative pe teme precum: valoarea credinței, respectarea credinței aproapelui, asumarea propriei credințe, responsabilitatea morală a creștinului etc.
- organizarea unei discuții ghidate pe tema citatului patristic: „Omul este o lume mică ce le cuprinde pe toate, și prin el, întreaga creație se ridică spre Dumnezeu.” (Sf. Grigorie de Nyssa)
- definirea în sens larg a Ortodoxiei, cu accent pe dimensiunea ei teologică, liturgică și spirituală
- vizionarea unui material video despre valori globale (libertate, dreptate, demnitate) și analizarea modului în care acestea se regăsesc în învățătura ortodoxă
- vizionarea unui material video despre valori globale și discutarea modului în care acestea se regăsesc în învățătura creștină (variantă extinsă pentru comparație)
- organizarea unei discuții despre diferența dintre credință autentică și superstiții, evidențiind discernământul creștin
- realizarea unei hărți conceptuale cu tema: credință / vs / erezie, evidențiind criteriile doctrinare.
- vizionarea unui podcast cu un actor convertit la Ortodoxie, urmată de discuții despre mărturisire, identitate și transformare interioară

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale ale ortodoxiei de rit vechi

XII.CS.3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca surse de reziliență

- participarea la discuții privind importanța credinței în încercările vieții, în dezvoltarea personală, în realizarea profesională și în asumarea misiunii în societate, ilustrate prin exemple din viața unor personalități ale culturii contemporane
- lecturarea și interpretarea fragmentului biblic Matei 5,8 („Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu”) și a unor texte patristice (Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Isaac Sirul) despre conștiința ca loc al dialogului cu Dumnezeu, având ca reper și cuvântul: „Cine are urechi de auzit, să audă...” (Matei 11,15)
- analiza impactului tehnologiei asupra vieții spirituale, pornind de la texte biblice și reflecții patristice, cu accent pe transformările produse în viața interioară
- discernerea diferenței dintre folosirea rațională a tehnologiei și dependența de aceasta, prin exemple, situații-problemă și discuții aplicate
- lecturarea unor mărturii din Pateric (avva Antonie, avva Arsenie) privind lupta cu gândurile și modul în care acestea influențează discernământul duhovnicesc
- organizarea unei discuții tematice asupra afirmației: „În om nu vorbește doar glasul conștiinței, ci și al dorințelor, al fricii, al lumii; adevărata artă este aceea de a recunoaște vocea care vine de la Dumnezeu”
- analiza vieții sfinților prezentați, cu accent pe contextul social-istoric în care au trăit și pe modul în care au mărturisit credința
- organizarea unei mese rotunde pe tema: „Asumarea valorilor creștinești în societatea contemporană”
- discutarea ideii că conștiința este un dar dumnezeiesc, nu doar o voce psihologică, prin exemple patristice și situații din viața de zi cu zi
- lecturarea unor psalmi (Psalmul 33,7–10) și a unui text din Sf. Maxim Mărturisitorul sau Sf. Vasile cel Mare despre rațiunea divină imprimată în creație, cu evidențierea sensului teologic al lumii.
- recapitularea textelor biblice din Facerea, privind lumea ca dar al lui Dumnezeu, precum și analiza sensului sacru al vieții ca dar divin, având ca reper versetul Ioan 10,10

- realizarea unui proiect de grup cu tema „Desăvârșirea în familie”, integrând reflecții biblice, patristice și exemple din viața de zi cu zi.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții

- rezolvarea unor exerciții de autoevaluare, analiză și introspecție privind formarea obiceiurilor bune, respectul față de muncă și asumarea valorilor creștine în viața de zi cu zi
- identificarea manifestărilor Proniei divine în propria viață, prin exemple și momente semnificative
- Dezbaterea temei: „Există o legătură între curăția inimii și claritatea glasului conștiinței? Cum se cultivă ascultarea lăuntrică?”
- rezolvarea unor exerciții de proiectare a unui comportament personal dezirabil în perspectiva veșniciei, prin împlinirea vocației și sfințirea timpului prin rugăciune
- lecturarea și interpretarea textului biblic Marcu 8,36: „Ce-i folosește omului dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?”
- discutarea locului sufletului în lumea tehnologică, având în vedere provocările contemporane și impactul digitalizării asupra interiorității omului
- organizarea unei discuții tematice pe tema: „Sfintele Taine nu sunt ritualuri exterioare, ci locuri vii ale întâlnirii dintre Dumnezeu și om”
- organizarea unei mese rotunde cu tema: „Cum recunosc glasul lui Dumnezeu dintre toate celelalte „glasuri”?”
- realizarea unui proiect de grup: „Un cod al armoniei divine – 3–5 principii pentru viața unui tânăr conștient de rațiunea dumnezeiască.”
- scrierea unui eseu pe tema: „Libertatea fără responsabilitate este binecuvântare sau primejdie?”
- redactarea unei reflecții personale cu tema: „Rugăciunea mă apropie de mine însumi”
- realizarea unui proiect de grup: „Chip de sfânt – model pentru tinerii de azi”
- vizionarea filmului „Rascolul”, urmată de discuții despre mesajul moral, istoric și spiritual

XII.CS.4.2. Participarea, în calitate de cetățean responsabil, la activități care promovează respectarea valorilor religioase

- participarea la dezbateri pe tema: „Tânărul creștin în societate”, cu accent pe responsabilitate, mărturisire și identitate
- realizarea de interviuri, investigații sau studii de caz privind respectarea valorilor religioase la nivelul școlii sau al comunității locale
- analiza impactului tehnologiei asupra vieții spirituale, pornind de la texte biblice și reflecții patristice despre atenție, liniște și discernământ
- realizarea unei hărți mentale despre atributele Maicii Domnului, pe baza textelor biblice, liturgice și patristice
- dezbaterea temei: „Există o legătură între curăția inimii și claritatea glasului conștiinței? Cum se cultivă ascultarea lăuntrică?”
- dezbaterea temei: „Lumea – darul lui Dumnezeu: sensul sacru al vieții, responsabilitatea față de natură și moștenirea transmisă generațiilor viitoare”
- realizarea unei hărți vizuale cu tema: „Lanțul responsabilității” – Dumnezeu → om → natură → comunitate → viitor
- realizarea unui interviu cu un medic sau jurist credincios din comunitate pe tema responsabilității omului și a moștenirii spirituale și morale pe care o lasă în urma sa
- prezentarea unor mărturii și povești ale oamenilor simpli, victime ale Răscolului, care evidențiază drumul lor marcat de persecuții, suferință și martiriu

- organizarea unei expoziții cu tema: „Ortodoxia de rit vechi în lume”, integrând imagini, documente și mărturii istorice

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Omul în lumina credinței	Omul - vârful creației divine Misiunea personală - a fi lumină în lume Omul contemporan între tehnologie și transcendență
II. Pașii lumii în căutarea divinului	Ortodoxia în dialog cu lumea globală Adevăr și iluzie
III. Conștiința - glasul lui Dumnezeu în om	Harul - lucrarea tainică a lui Dumnezeu Lumina conștiinței și lupta dintre „glasuri” Maica Domnului - Maica neamului omenesc
IV. Viața spirituală a creștinului	Liturghia - inima bisericii Etica responsabilității - respectul față de viață, natură, adevăr Rugăciunea inimii – respirația sufletului Chipuri vii ale credinței - modele de sfințenie
V. Familia și comunitatea creștină	Familia - icoana iubirii lui Dumnezeu Monahism și lăcașuri sfinte ale ortodoxiei de rit vechi Credința până la jertfa de sine - martirii necunoscuți ai Rascolului

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare, oferind repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie cult ortodox de rit vechi. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie cult ortodox de rit vechi promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Ora de Religie solicită utilizarea unui cadru metodologic variat, care să îmbine strategiile didactice tradiționale și moderne deopotrivă, astfel încât acestea să devină noi căi pentru dezvoltarea capacității elevilor de comunicare și reflecție asupra propriei deveniri, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe valori moral-religioase. Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- **Explicația și prelegerea narativă** – pentru prezentarea coerentă a vieților sfinților, a slujirii Bisericii și a simbolurilor religioase.
- **Conversația euristică** – întrebări care conduc elevul la descoperirea personală a valorilor credinței ortodoxe.
- **Lectura explicativă și interpretarea textului liturgic** – Psalmi, Canonul Maicii Domnului; accent pe înțelegerea termenilor și aplicarea lor în viața de zi cu zi.
- **Studiul de caz** – analizarea unor situații morale sau etice din viața contemporană prin prisma învățăturilor ortodoxe de rit vechi.
- **Portofoliul tematic** – elevii adună reflecții personale, jurnale, analize de texte liturgice, recenzii de filme cu tematică religioasă sau realizări vizuale (icoane, colaje).
- **Eseul argumentativ** – exersarea exprimării opiniilor și formulării de argumente pe teme precum: „*De ce rămân credincioși rânduielii ortodoxe de rit vechi?*”, „*De ce sunt importante Tainele în viața unui tânăr?*”.
- **Dezbateră academică (Oxford-style)** – abordarea dilemelor morale: „Respectarea tradiției versus adaptarea la lumea modernă?”, „Rolul rugăciunii în viața adolescentului de azi?”.
- **Lectura comparativă** – compararea textelor biblice cu texte patristice sau cu exemple din literatura ortodoxă pentru dezvoltarea spiritului analitic.

2. Metode care sprijină competențele digitale

- **WebQuest religios** – investigarea simbolurilor religioase, a vieților sfinților sau a icoanelor prin surse online credibile; prezentarea sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- **Crearea de conținut digital** – podcasturi, videoclipuri scurte sau prezentări interactive despre sărbători, ritualuri, icoane, pilde și viețile sfinților mărturisitori.
- **Platforme educaționale** – Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și activităților.
- **Quiz-uri interactive** – Kahoot, Quizizz pentru recapitulare și consolidarea cunoștințelor despre sărbători, simboluri sau texte liturgice.
- **Blog tematic** – elevii postează reflecții, eseuri, imagini de icoane sau citate din viața sfinților.
- **Tururi virtuale și realitate augmentată (AR/VR)** – vizitarea virtuală a bisericilor și mănăstirilor de rit vechi.
- **Proiecte colaborative online** – elevi din clase sau școli diferite pot crea e-book-uri sau colecții tematice despre biserica ortodoxă de rit vechi.

B. Abordarea conținuturilor

- **Flexibilitate didactică:** accent pe experiențele elevilor, aplicabilitatea în viața cotidiană și conexiuni cu alte discipline (istorie, literatură, arte).
- **Unități tematice:** programa propune 20–25 teme/an, fiecare putând fi abordată pe mai multe ore, în funcție de complexitate și nivelul clasei.
- **Ordinea temelor:** profesorul poate planifica în mod personalizat, conform logicii interne a disciplinei și vieții religioase a comunității.

C. Contexte și medii de învățare

1. Învățare combinată (fizică și digitală)

Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.

Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” ușor de reținut.

2. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR): vizite virtuale la mănăstiri, simulări ale unor evenimente istorice sau viețile sfinților.

3. Învățare personalizată: trasee diferențiate, accesibilitate prin diverse forme de exprimare (scris, oral, vizual, audio).

4. Învățare prin colaborare și implicare comunitară: proiecte în echipă, campanii sociale sau educative în comunitate, promovând valorile cultului orthodox de rit vechi: solidaritate, iertare, respect.

5. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, a crea prezentări, a reflecta asupra valorilor morale și religioase.

D. Aspecte privind evaluarea

Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor religioase.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle).

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile religioase devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală.

E. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE - CLASA a IX-a

	CONȚINUTURI	COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ÎNVĂȚARE	OBSERVAȚII DE PROGRESIE
I. Lumea - Creația lui Dumnezeu	1.Dumnezeu – Creatorul cerului și al pământului	1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă	Brainstorming: Ce înseamnă „a crea”? Definirea actului creației divine Diferențe între creație divină și creație umană Analiza zilelor creației din Facerea cap. 1 – realizarea unui tablou vizual Realizarea unei hărți mentale: „Lumea ca dar de la Dumnezeu”	Recunoaște și exprimă credința că Dumnezeu este Creatorul tuturor celor văzute și nevăzute Își exprimă respectul față de lume ca lucrare a lui Dumnezeu Participă activ la discuții despre relația omului cu creația
	2.Crearea omului după chipul și asemănarea lui Dumnezeu	1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă	Fișă de autoevaluare morală: Cum reflect chipul lui Dumnezeu în viața mea? Identificarea și explicarea trăsăturilor divine în om: „chip”, „asemănare” Colaj cu personalități care au reflectat chipul lui Dumnezeu prin fapte Eseu personal: „Ce înseamnă să fii creat după chipul lui Dumnezeu?”	Înțelege ce înseamnă „chipul” și „asemănarea” în sens biblic Dă exemple de manifestare a chipului lui Dumnezeu în om (rațiune, libertate, iubire) Se implică în activități care reflectă demnitatea ființei umane Respectă valoarea și unicitatea fiecărei persoane

	3. Păcatul strămoșesc și căderea omului	1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă 3.1. Analizarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor din viața personală	Lectură comentată: Facerea 3, cu întrebări reflexive referitoare la starea primordială a omului Dezbateri despre vină și responsabilitate Jurnal de reflecție: „Ce înseamnă păcatul pentru mine azi?” Activitate de grup: „Lanțul consecințelor” – ce urmează după o alegere greșită?	Explică în termeni proprii ce este păcatul strămoșesc și care au fost consecințele lui Face legătura dintre neascultare, pierderea darurilor divine și nevoia de mântuire Participă la discuții despre ispită, greșală și întoarcerea către Dumnezeu Conștientizează alegerea greșită și manifestă dorința de îndreptare
II. Pașii lumii în căutarea divinului.	1. Religiile antice: Mitologia egipteană, Mitologia greacă, Mitologia romană. Religiile mesopotamiene (sumeriană, babiloniană, asiriană), Mitologia nordică, Mitologia celtică, Mitologia slavă	2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor antice și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare	Prezentarea succintă a principalelor religii ale lumii antice Compararea aspectelor divinului în religiile antice și în revelația creștină	Cunoaște aspecte definitorii ale principalelor religii ale lumii Poate exprima diferențele esențiale dintre ortodoxie și alte credințe
	2. Vestigiile spiritualității antice	2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor studiate	Prezentarea principalelor vestigii ale lumii antice, evidențiind trăsăturile lor de bază Harta mentală: Cele 7 minuni ale lumii antice. / Mărturii ale spiritualității antice	Cunoaște aspecte definitorii ale principalelor religii ale lumii Manifestă deschidere în cunoașterea spiritualității universale

III. Izvoarele credinței creștine	1. Sfânta Scriptură - cuvântul lui Dumnezeu revelat oamenilor	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă	Identificarea unor versete-cheie în interpretare patristică la Părinții Bisericii (Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie Teologul) Jurnal biblic: Un verset pe săptămână, aplicat în viață. Hartă mentală: Obiceiuri religioase din comunitate Interviu cu o persoană vârstnică despre tradiții pierdute	Respectă Sfânta Scriptură ca fiind Cuvântul viu al lui Dumnezeu Cunoaște structura de bază a Bibliei și rolul Sfintei Tradiții Dă exemple din viața Bisericii care păstrează Tradiția vie Compară: Ce spune Scriptura și cum continuă Tradiția
	2. Crezul - mărturisirea de credință a Bisericii	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă	Ancoră istorică în scrierea Mărturisirii de credință Puzzle cu textul Crezului – recreare în echipe Explică pe scurt sensul articolelor Memorarea și rostirea Crezului	Cunoaște evenimentele istorice legate de cele 2 Sinoade ecumenice Înțelege importanța Crezului în viața Bisericii și a credinciosului
IV. Biserica – Trupul lui Hristos	1. Sfintele Taine – izvoare de sfințire și mântuire (Sfânta Taină a Botezului, Sfânta Taină a Mirungerii, Sfânta Taină a Spovedaniei, Sfânta Taină a Împărtășaniei)	1.1. Definirea elementelor majore ale identității religioase care construiesc propria identitate religioasă 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă	Prezentare generală: Cele 7 Sfinte Taine – scop, semnificație Explicarea termenilor specifici Sfintelor Taine menționate Vizionarea și analiza unui material video a unei Sfinte Taine – identificare de simboluri Pagină de jurnal: Cum am trăit participarea la o Sfântă Taină Dezbateri: De ce sunt importante Tainele în viața unui tânăr?	Enumeră principalele Sfinte Taine ale Bisericii Describe pe scurt sensul și rolul fiecărei Taine (ex. Botez, Spovedanie, Euharistie) Participă cu respect la Sfintele Taine și înțelege rolul lor în viața spirituală Manifestă recunoștință pentru darurile sfințitoare primite prin Taine Recunoaște unitatea Bisericii prin Sfintele Taine

	2. Praznicele Maicii Domnului	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare	Discuție despre rolul praznicelor în întărirea credinței Prezentare/eseu despre un praznic al Maicii Domnului Realizarea unui calendar cu sărbătorile Maicii Domnului	Recunoaște și denumește corect principalele praznice/icoane ale Maicii Domnului Describe semnificația religioasă și duhovnicească a cel puțin unui praznic/icoană al/a Maicii Domnului
	3. Sfânta Cruce – semnul dreptei credințe	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare	Analiză comparativă pe imagini cu diferite reprezentări ale crucii (cruce latină, bizantină, greacă, malteză, teutonică, etc.) Elemente simbolice creștine în primele veacuri (peștele, mielul, păstorul pelicanul, porumbelul) Lectură biblică și interpretare (Luca 23, 39–43) Analiza elementelor componente ale crucii. Proiect: Semnul crucii în religiile lumii	Recunoaște și descrie simbolismul crucii în 8 colțuri Respectă semnele sfinte și manifestă evlavie față de ele Se implică activ în discuții privind păstrarea tradiției creștine autentice Explică semnificația teologică a crucii ca semn al biruinței asupra păcatului. Intonează troparul Sfintei Cruci

	4. Cinstirea sfinților - izvoare de lumină și modele de viață	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare 4.2. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase	Explicarea termenilor referitori la sfinți Clasificarea sfinților cu exemple și reprezentări iconografice (prooroci, apostoli, ierarhi, cuvioși, mucenici, etc.) Cinstirea sfintelor moaște. Sfinții persani: Dada, Gavedae, Kazdoo și Gargal Scrierea unei reflecții personale despre un sfânt preferat. / Proiect: Portretul unui sfânt	Recunoaște principalii sfinți din reprezentări iconografice Poate explica relevanța cinstirii unui sfânt Manifestă comuniunea cu sfinții prin lucrarea harului Duhului Sfânt Se implică cu interes la discuțiile despre modul în care sfinții ne ajută să trăim mai profund credința
V. Viața spirituală a creștinului	1. Chemarea omului la mântuire	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă	Lectură biblică și dezbateri: Sfințenia – este un deziderat. (Matei 19, 16-26, Pilda tânărului bogat/ Luca 14, 16-24, Pilda celor poftiți la cină) Explicarea termenilor prin reflectarea lor în exemple de bună practică Studierea Decalogului, completat cu cele două porunci ale iubirii date de Hristos Scriere reflexivă: „Harul Lui care este în mine n-a fost în zadar”	Se implică activ la discuțiile privind semnificația versetelor scripturistice lecturate Înțelege termenii specifici temei propuse Corelează noile noțiuni cu exemple din propria experiență Recunoaște în fiecare om valoarea dată de Dumnezeu

	2.Virtuțile creștine	1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă 3.1. Analizarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor din viața personală 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare	Lectură biblică și dezbateri: Cum pot crește în virtuți? Epistola către Evrei 11 (credința) și 1 Corinteni 13 (iubirea) Realizarea unei clasificări a virtuților (teologice: credință, nădejde și iubire, și morale: înțelepciune, dreptate, cumpătate și bărbăție) Discuție despre exemple de sfinți care au trăit aceste virtuți în viața lor Rugăciune de mulțumire pentru darul acestor virtuți și cerere de întărire în ele	Recunoaște virtuțile teologice și morale și le definește corect Exemplifică modul în care pot fi trăite în viața de zi cu zi. Identifică persoane sau sfinți care au trăit aceste virtuți Manifestă interes pentru cultivarea virtuților creștine în viața proprie
	3.Rugăciunea – legătura vie dintre om și Dumnezeu	3.1. Analizarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor din viața personală 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare	Ascultarea și analiza unui stih duhovnicesc sau tropar dedicat rugăciunii (ex: Rugăciunea Domnească) Exercițiu practic: învățarea și rostirea unei rugăciuni scurte (ex. Rugăciunea lui Isus) Discuție despre rolul și puterea rugăciunii în viața personală și a comunității Vizionarea unui scurt film sau documentar despre viața unui sfânt cunoscut pentru viața sa de rugăciune	Înțelege rostul și valoarea rugăciunii personale și comunitare Participă activ la momentele de rugăciune și le respectă Poate reda o rugăciune fundamentală și explică sensul ei Manifestă dorința de a cultiva o relație personală cu Dumnezeu prin rugăciune
V. Familia și comunitate a creștină	1.Familia creștină – spațiu sacru al lucrării harului divin	1.2 Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii	Studierea citatelor din Noul Testament despre familia creștină și căsătorie (Efeseni 5, 22-33) Discuție despre rolul rugăciunii și al harului în viața familiei	Înțelege valoarea spirituală a familiei creștine Recunoaște rolul Tainei Cununiei în viața de familie. Exprimă respect față de părinți și

		solidarității comunitare 4.2. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase	Invitarea unui preot sau a unui cuplu creștin care să vorbească despre familia creștină și roadele acesteia Crearea unui afiș care să ilustreze valorile familiei creștine	viața de familie Identifică valorile care susțin familia în credință și iubire
	2.Comunitatea creștină -și iubirea milostivă	4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare 4.2. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase	Vizionarea unui scurt documentar sau film despre istoria Bisericii ortodoxe de rit vechi Discuție despre importanța păstrării credinței și tradițiilor strămoșești Rugăciune pentru întărirea în credință ortodoxă	Cunoaște trăsături definitorii ale Ortodoxiei de rit vechi Manifestă atașament față de rânduiala tradițională a Bisericii Își exprimă dorința de a rămâne statornic în credința moștenită
	3.Sfinții mărturisitori ai dreptei credințe	4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare 4.2. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase	Prezentarea vieților câtorva sfinți mărturisitori ai Ortodoxiei de rit vechi (Protopopul Avvakum, Călugărul Epifanie, Diaconul Fiodor) Discutarea unor reprezentări iconografice ale acestora, care evidențiază drumul marcat de persecuții și martiriu Crearea unui colaj cu imagini și citate din viața sfinților mărturisitori	Identifică sfinți mărturisitori ai dreptei credințe Recunoaște reprezentările iconografice și elementele specifice acestora Își exprimă dorința de a rămâne statornic în credința moștenită

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE - CLASA a X-a

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI	COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ÎNVĂȚARE	OBSERVAȚII DE PROGRESIE
I. Hristos – Dumnezeu adevărat și Om adevărat	1. Întruparea lui Hristos. Praznicele împărătești	1.1. Identificarea elementelor care definesc comunitatea religioasă 3.1. Valorificarea învățaturii de credință în luarea deciziilor din viața personală și a comunității	Lectură biblică: Ioan – 3,16 ("Căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică") și un text patristic (Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Atanasie cel Mare) Studierea semnificației praznicelor împărătești principale (Nașterea Domnului, Învierea Domnului, Schimbarea la Față etc.) Participarea sau organizarea unei rugăciuni în cinstea unui praznic important Scrierea unei reflecții personale despre un praznic preferat și impactul lui duhovnicesc	Lecturează un scurt fragment biblic sau patristic și explică ce a înțeles. Recunoaște principalele praznice împărătești (dată și semnificație). Poate explica sensul duhovnicesc al unei sărbători Participă cu evlavie la sărbători și slujbe religioase Exprimă bucuria de a trăi în ritmul liturgic al Bisericii Dezbateră în cerc „Cum L-am descoperit eu pe Hristos?”
	2. Liturghia – inima Bisericii	1.1. Identificarea elementelor care definesc comunitatea religioasă 1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare	Prezentarea și explicarea obiectelor de cult și a momentelor esențiale ale Liturghiei Discuție deschisă: „Ce câștig eu prin Sfânta Liturghie în viața mea?”	Vizionează un scurt fragment video din Sfânta Liturghie. Recunoaște momentele esențiale ale Dumnezeieștii Liturghii Identifică simbolistica momentelor și a obiectelor de cult din cadrul Sfintei Liturghii

II. Pașii lumii în căutarea divinului	1. Pașii lumii în căutarea divinului Religii dharmice (Orientul Îndepărtat): • Hinduism • Budism • Jainism Religii avraamice (Orientul Mijlociu): • Iudaism • Creștinism • Islam	2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor orientale și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural 2.2. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii	Prezentarea succintă a principalelor religii ale lumii orientale, evidențiind trăsăturile lor de bază Compararea modurilor de înțelegere a divinului în religiile orientului și în revelația creștină	Cunoaște aspecte definitorii ale principalelor religii ale lumii orientale Poate exprima diferențele esențiale dintre ortodoxie și alte credințe
	2. Vestigiile spiritualității orientale	2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor orientale și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural 2.2. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii	Prezentarea principalelor vestigii ale lumii antice, evidențiind trăsăturile lor de bază. Harta mentală: Mărturii ale spiritualității orientale	Cunoaște aspecte definitorii ale principalelor religii ale lumii Manifestă deschidere în cunoașterea spiritualității universale
III. Izvoarele credinței creștine.	1. Sfânta Tradiție – Viețuirea Bisericii prin veacuri	1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare 2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiei și a rolurilor acesteia în plan istoric, social și cultural	Prezentare și vizionare de imagini/icoane/fragmente patristice; discuție despre continuitatea Bisericii Eseu scurt: „De ce tradiția vie este la fel de importantă ca Scriptura?”	Recunoaște icoane ortodoxe cu reprezentări ale sfinților sau ale momentelor majore din viața Bisericii. Alcătuiește „arborele” cronologic cu Sfinții Părinți și rolul lor în păstrarea credinței

	2. Sinoadele ecumenice - istorie, personalități, decizii	1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare 2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor orientale și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural	Definirea conceptelor de lucru - sinoade ecumenice, a paradigmelor istorice, sociale, politice Prezentarea celor 7 sinoade ecumenice din punct de vedere istoric, al personalităților participante, ale deciziilor și textelor elaborate	Concluzie ghidată: au stabilit dogmele centrale ale creștinismului; au păstrat unitatea credinței timp de secole; au transmis texte care rămân neschimbate până azi. Realizează o hartă mentală a celor 7 sinoade ecumenice.
IV. Biserica – Trupul lui Hristos.	1. Sfintele Taine – izvoare de sfințire și mântuire. (Sfânta Taină a Hirotoniei, Sfânta Taină a Cununii, Sfânta Taină a Maslului)	1.1. Identificarea elementelor care definesc comunitatea religioasă 1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare	Recapitulare: Cele 7 Sfinte Taine – scop, semnificație, formule, obiecte, momente Explicarea termenilor specifici Sfintelor Taine menționate Vizionarea și analiza unui material video a unei Sfinte Taine – identificare de semnificații și momente Pagină de jurnal: „Cum am trăit participarea la o Sfântă Taină”	Recapitulare: principalele Sfinte Taine ale Bisericii Describe pe scurt sensul și rolul fiecărei Taine Participă cu respect la Sfintele Taine și înțelege rolul lor în viața spirituală Manifestă recunoștință pentru darurile sfințitoare primite prin Taine
	2. Simbolismul Bisericii – limbajul credinței	1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare	Participarea la discuții pe tema prezentată Identificarea elementelor definitorii ale Bisericii (crucea, lumina, apa, focul, culoarea, tămâia, veșmintele) Sistematizarea informațiilor privind simbolurile religioase prin organizatoare de tip grafic	Identifică și interpretează sensul unor simboluri creștine prezentate. Analizează imagini și texte liturgice pe tema propusă Eseu: „Descifrează limbajul sacru”

	3. Preasfânta Treime	1.1. Identificarea elementelor care definesc comunitatea religioasă 1.2. Utilizarea adecvată a semnificațiilor care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine), în diferite contexte de comunicare	Explicarea terminologiei: „cea de o ființă și de viață făcătoare și nedespărțită Treime” și a simbolurilor pentru fiecare Persoană a Sfintei Treimi. Aprofundarea rugăciunii: „În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh” Analiză iconografică: Reprezentarea Sfintei Treimi în icoana lui Andrei Rubliov.	Recunoaște cele trei Persoane ale Sfintei Treimi. Formulează afirmații corecte despre unitatea și diversitatea în Sfânta Treime. Participă la rugăciuni care invocă Sfânta Treime. Recunoaște simbolurile cheie utilizate. Înțelege limbajul iconografic.
V. Viața spirituală a creștinului	1. Binecuvântarea duhovnicului	3.1. Valorificarea învățăturii de credință în luarea deciziilor din viața personală și a comunității	Discuție pe textul biblic: „Domnul să te binecuvânteze și să te păzească...” (Numeri 6:24-26) și citatul: „Duhovnicul nu este judecător, ci doctor al sufletului”. Dezbateri: Ce calități are un duhovnic bun? Ce așteptări are un tânăr de la duhovnicul său?	Cunoaște aspecte definitorii ale unui duhovnic, identifică atributele și responsabilitățile acestuia Manifestă deschidere și respect în discuții
	2. ”Fie Mie după cuvântul Tău” - ascultarea care aduce Lumina	1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă 4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine	Analiza textului biblic Luca: 1, 26 - 38, Bunavestire Analiza semnificației sărbătorii Prezentarea icoanei Bunavestire și semnificația ei. Analiza textului - Canonul Maicii Domnului Bunavestire	Recunoaște și denumește corect icoana Maicii Domnului - Bunavestire Describe semnificația religioasă și duhovnicească a sărbătorii Manifestă atitudine de respect față de tradiția liturgică a acestei sărbători

	3.Sfinții - mărturii vii ale credinței. Sfinții Trei Ierarhi – Stâlpii Ortodoxiei și luminătorii sufletului	3.1. Valorificarea învățaturii de credință în luarea deciziilor din viața personală și a comunității. 3.2.Evaluarea atitudinilor creștine în contexte diferite de viață 4.1. Evidențierea particularităților u unei comunități construite pe valorile religioase creștine	Prezentarea principalelor momente din viața și activitatea celor Trei Sfinți Ierarhi. Tabel comparativ - trăsăturile comune și diferențele de vocație și temperament între cei trei, completat în grup Jurnal reflexiv: „Care dintre cei Trei Ierarhi simt că îmi este mai aproape sufletului și de ce?”	Identifică icoana celor Trei Sfinți Ierarhi Discuție : Ce înseamnă Stâlp al Ortodoxiei? Sinteză de grup: Sf. Vasile: ascet, filantrop, organizator. Sf. Grigorie: poet al teologiei, prietenia și contemplația Sf. Ioan: orator, curaj, iubirea pentru popor
	4.Postul trupesc și sufletesc – cale spre curățire și mântuire	3.1. Valorificarea învățaturii de credință în luarea deciziilor din viața personală și a comunității 4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine	Studierea și explicarea textelor biblice care vorbesc despre post (ex. Matei 6, 16-18), precum și a textelor patristice (ex. Avva Siluan și ucenicul său Zaharia) Discuție despre diferența dintre postul trupesc și cel sufletesc/ diferența dintre rânduială bisericească și dietă alimentară. (exemplificări din viețile sfinților) Realizarea unui plan personal de post și rugăciune pe timpul Postului Mare	Poate explica rostul postului în viața creștinului. Se arată deschis față de practica postului, din convingere, nu din obligație Înțelege diferența dintre postul trupesc și cel sufletesc Reflectă personal asupra nevoii de curățire interioară

VI. Familia și comunitatea creștină	1.Arta de a trăi frumos în Dumnezeu și prin oameni	3.1. Valorificarea învățăturii de credință în luarea deciziilor din viața personală și a comunității 4.1. Evidențierea particularităților u unei comunități construite pe valorile religioase creștine	Identifică principalele virtuți teologice și morale, pe baza fragmentelor biblice și exemplelor din viața sfinților Analiza unor studii de caz privind universalitatea virtuților și rolul acestora în rezolvarea conflictelor Discuție pe marginea textului biblic: „Dar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare...” (Galateni 5:22)	Identifică virtuțile creștine: credință, nădejde, dragoste, cumpătare, dreptate, curaj, smerenie etc.) și le asociază unor fragmente biblice Jurnal de reflecție: „Virtutea în acțiune”. Exemple : Curajul de a spune adevărul. / Iertarea după o nedreptate. / Dărnicia în tăcere
	2.Monahism și lăcașuri sfinte ale ortodoxiei de rit vechi	4.1.Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine 4.2. Interacțiunea pozitivă cu alții într-o diversitate de contexte, prin acceptarea diversității religioase și prin manifestarea deschiderii pentru rezolvarea conflictelor	Discuție pornind de la textul scripturistic: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie” (Matei 8, 34) Analizarea diferențelor fundamentale între mireni și monahi. Prezentarea așezămintelor monahale ale Ortodoxiei de rit vechi din Basarabia și Ucraina	Manifestă interes în identificarea elementelor definitorii monahismului Înțelege valoarea spirituală a așezămintelor menționate
	3.Sfinții mărturisitori de la Solovăț	4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine 4.2. Interacțiunea pozitivă cu alții într-o diversitate de contexte, prin acceptarea diversității religioase și prin manifestarea deschiderii pentru rezolvarea conflictelor	Prezentarea vieților câtorva sfinți mărturisitori ai Ortodoxiei de rit vechi (Mărturisitorii de la Solovăț) Discutarea unor reprezentări iconografice ale acestora, care evidențiază drumul marcat de persecuții și martiriu. Crearea unui colaj cu imagini și citate din viața sfinților mărturisitori	Identifică sfinți mărturisitori ai dreptei credințe Recunoaște reprezentările iconografice și elementele specifice acestora Își exprimă dorința de a rămâne statornic în credința moștenită

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE - CLASA a XI-a

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI	COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ÎNVĂȚARE	OBSERVAȚII DE PROGRESIE
I. Isus Hristos – Mântuitorul lumii	1. Împărăția lui Dumnezeu - cuvânt și realitate vie	1.2. Identificarea elementelor cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase 3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor	Interpretarea unor metafore / analogii / pilde / parabole, care explică Împărăția lui Dumnezeu/ Împărăția Cerurilor Lectură biblică: Luca 17,21, Matei 13,31-32, Matei 13,33, Matei 13,47-50, Matei 13,44, Marcu 4,26-29, etc.	Înțelege analogiile prin care Hristos a explicat Împărăția Cerurilor, folosind imagini din viața de zi cu zi (semințe, aluat, pescuit, comerț) pentru a evidenția că acesta are o valoare inestimabilă, care merită sacrificiul total al tuturor bunurilor pământești.
	2. Jertfa Mântuitorului - răscumpărarea noastră	1.1. Identificarea elementelor de natură religioasă în produsele culturale – literatură, artă, pictură, cinematografie 1.2. Identificarea elementelor cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase	Interpretarea pericopei evanghelice de la Matei, cap. 11: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi”. Dezbateri: Legătura dintre jertfa Mântuitorului și actele de dăruire din viața de zi cu zi. Analiza textului biblic: Ioan 15: 13 („Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are...”).	Panou / colaj: „Drumul Crucii spre lumină” – icoane, poezii, gânduri, reflecții, concluzii personale. Jurnal reflexiv: La ce aș putea renunța eu, atât pentru mine, cât și pentru alții? (agresivitate / adicții / limbaj licențios / defecte, etc.)

	3.Dumnezeu în istorie și în cultură	1.1. Identificarea elementelor de natură religioasă în produsele culturale – literatură, artă, pictură, cinematografie 1.2. Identificarea unor elemente cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase	Dialog pe tema relației dintre vestirea Evangheliei și arta creștină, în Europa și în lume. Dezbateri privind fundamentele creștine ale Europei pe baza realizărilor culturale europene și naționale.	Proiect: „Capodopere cinematografice despre Hristos”. / „Capodopere literare despre Hristos”. Exemple - Isus din Nazaret (Zeffirelli), Patimile lui Hristos (Gibson) Evanghelia după Matei (Pasolini), <i>Ben-Hur: O Poveste despre Hristos</i> (Lew Wallace), <i>Marele Inchizitor</i> (Fragment din <i>Frații Karamazov</i> de Fiodor Dostoievski) <i>Quo Vadis</i> (Henryk Sienkiewicz)
II. Pașii lumii în căutarea divinului	1.Arta creștină - teologia icoanei, cântarea liturgică, arhitectura sacră	1.1. Identificarea elementelor de natură religioasă în produsele culturale – literatură, artă, pictură, cinematografie 1.2. Identificarea elementelor cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase	Definirea termenilor în context: materiale video, albume de artă sacră, materiale audio. Discuție pornind de la versetul biblic: „Toate să se facă spre slava lui Dumnezeu.” (1 Corinteni 10,31). Înțelegerea artei sacre ca manifestare a prezenței și slăvirii lui Dumnezeu în creație, ca parte a propriei credințe.	Distinge sensul teologic al icoanei, cântării și arhitecturii prin comparație cu picturi laice sau cu temă religioasă - Renașterea. Concluzie: arta sacră este rugăciune reprezentată prin materie
	2.Vestigii creștine europene	2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor orientale și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural	Vizionare de materiale video cu vestigii creștine europene. Dialog pe tema relației dintre vestirea Evangheliei și arta creștină, în Europa și în țară. Dezbateri privind fundamentele creștine ale Europei	Realizează o hartă mentală a locurilor de pelerinaj din Europa. Prezintă material digital (afiș / video) pe tema: Catedrale creștine europene.

III. Omul între cer și pământ	1.Crucea - semn al mântuirii noastre	2.1. Sintetizarea elementelor definitorii ale religiilor și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural	Recapitulare: identificarea elementelor definitorii ale crucii, însemnarea cu Sfânta Cruce Sistematizarea informațiilor privind simbolurile religiilor prin organizatoare de tip grafic	Realizează un proiect de grup (multidisciplinar - literatură, istorie, religie, științe) - „Crucea - Semnul Fiului omului”/„Crucea - altar de jertfă”/ „Crucea - semnul schimbului de iubire dintre Dumnezeu și om” Recapitulare - sărbători ce au ca temă centrală cinstirea Sfintei Cruci
	2.Libertate, lege și conștiință	3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor 4.1. Implicarea în diferite contexte de relaționare care promovează modele creștine de coeziune socială	Discuție ghidată: Ce înseamnă libertatea în Hristos / vs/ liber arbitru? Cum se leagă libertatea de ascultarea poruncilor? Lectură biblică - Pilda Talantului (Matei 25,14-30). Discuție despre responsabilitate, folosirea darurilor primite de la Dumnezeu și despre Judecata finală. Concluzie: Libertatea înseamnă să aleg binele în lumina conștiinței.	Discută (alternativ) textul „Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos.” (1 Corinteni 6, 12). Înțelege definirea în context a sensului libertății și implicațiile juridice și religioase Prezintă o situație din viața personală în care o alegere a fost luată conștient și ce consecințe au existat
	3.Știința și religia - căi ale cunoașterii	4.2. Identificarea consecințelor diferitelor provocări ale lumii contemporane asupra vieții religioase în plan personal și al comunității	Studiu de Caz "Big Bang vs. Facerea" Textul A (Știință): Scurt rezumat al Teoriei Big Bang-ului. Textul B (Religie): Geneza 1,1-5 (Facerea). (Metode, timp, proces) Definire în context: rațiune teoretică/rațiune divină	Participă activ la formularea concluziilor: știința răspunde la întrebări despre mecanisme (cum funcționează lumea), iar religia la întrebări despre sens și scop (de ce există lumea). Jurnal reflexiv – Limitele Cunoașterii

IV. Biserica – Trupul lui Hristos.	1.Cuvântul lui Dumnezeu - sămânța roditoare	1.2. Identificarea elementelor cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase 3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor	Lectură biblică - Pilda Semănătorului (Matei 13,1-23; Marcu 4,1-20; Luca 8,4-15) Dialog pe tema primirii Cuvântului lui Dumnezeu și înțelegerea obstacolelor în calea credinței.	Identifică cele patru „tipuri de sol” și le notează cu exemple din viața de zi cu zi (atitudini, valori, obstacole în creștere spirituală); Realizează un scurt eseu: „Ce fel de sol sunt eu?”/„Cum să mă arăt pământ bun?”
	2.Cei 12 Sfinți Apostoli	3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor 4.2. Identificarea consecințelor diferitelor provocări ale lumii contemporane asupra vieții religioase în plan personal și al comunității	Lectură biblică Evanghelia după Matei 4, 18-22 (Chemarea primilor Apostoli), Ioan (15, 16) Discuție despre Apostolat ca lucrare a Duhului Sfânt în lume. Jurnal reflexiv: Unde mă cheamă Hristos să fiu apostolul Lui?	Proiect de grup (digital, multidisciplinar - literatură, istorie, religie, cultură, cinematografie) - „Portretele Apostolilor” Alternativ - personalități marcante contemporane ce L-au mărturisit pe Hristos în activitatea lor profesională
	3.Canoanele Maicii Domnului – poezie, teologie și vindecare	1.2. Identificarea unor elemente cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase 3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor	Text liturgic de studiu: Paraclisul Maicii Domnului. Analizarea textului Paraclisului Maicii Domnului Reflecție personală: „Cum pot deveni eu o prezență care aduce pace și ocrotire în jurul meu?”	Analizează frazeologic fragmente din Paraclisul Maicii Domnului. Alternativ se poate studia Acatistul Maicii Domnului. Extrage expresii poetice prin care este reprezentată Maica Domnului. (Exemple: Preasfântă Stăpână, Preacurată Fecioară Născătoare de Dumnezeu, Maica Domnului Dumnezeului meu, etc.)

V. Viața spirituală a creștinului	1.Înțelepciunea biblică: credința, nădejdea, dragostea	3.1. Identificarea modelelor și reperelor demne de urmat în luarea deciziilor 4.1. Implicarea în diferite contexte de relaționare care promovează modele creștine de coeziune socială	Discuție pornind de la versetul biblic: „Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea, dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.” (I Corinteni 13, 13) Prezentare a principalelor momente din viața și activitatea Sfintei Mucenițe Sofia și a fiicelor sale: Pistis, Elpis și Agapis (Înțelepciunea, Credința, Nădejdea, Dragostea)	Identifică icoana Sfințelor mucenițe Sinteză de grup: Virtuțile sfințelor: curaj, credință, stoicism, iubire față de Hristos Jurnal reflexiv: „Ce valoare morală m-a definit în decursul vieții mele?”
	2.Liturghia după Liturghie - actul filantropic în societatea de azi	3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor 4.1. Implicarea în diferite contexte de relaționare care promovează modele creștine de coeziune socială	Discuție despre „filantropia divină” versus „filantropia socială” - cum se prelungește Liturghia în viața de zi cu zi (de la jertfa Mântuitorului la ajutorarea aproapelui, solidaritate, fapte bune). Proiect: Cum ar integra întreaga clasă „Liturghia după Liturghie”? Concluzie: Actul filantropic suprem- jertfa lui Hristos (Euharistia).	Înțelege milostenia și iubirea față de aproapele ca răspuns la dragostea jertfelnică a Mântuitorului. Relatează un caz de ajutor comunitar (ex. parohie care sprijină familii nevoiașe). Participă activ la realizarea proiectului clasei.
	3. Chemarea la desăvârșire	1.2. Identificarea unor elemente cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase 3.1. Identificarea de modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor	Recapitulare - virtuțile unui creștin. (Texte patristice: Filocalia, Sf. Ioan Scărarul, Evagrie Ponticul, etc) Lectură biblică, interpretare și semnificații: Pilda tânărului bogat, Matei (19,16-30), Marcu (10,17-31) și Luca (18,18-30) Concluzie ghidată: Mântuirea nu se obține doar prin respectarea unor reguli, ci implică o trăire vie a cuvântului lui Dumnezeu	Discută pe tema: Limita Respectării Legii: Tânărul a respectat etic legea (VT), dar i-a lipsit angajamentul total și iubirea activă (vânzarea averii pentru a urma pe Hristos) Reflecție personală: Călăuza spre desăvârșire

VI. Familia și comunitatea creștină	1.Valori creștine în viața tinerilor	3.1. Identificarea modelelor și reperelor demne de urmat în luarea deciziilor 4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine	Identifică principalele virtuți teologale și morale, pe baza fragmentelor biblice și exemplelor din viața sfinților. discuție pe baza textului biblic: „Dar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare...” (Galateni 5,22) Analiza unor studii de caz privind universalitatea virtuților și rolul acestora în rezolvarea conflictelor	Identifică virtuțile creștine: credință, nădejde, dragoste, cumpătare, dreptate, curaj, smerenie etc.) și le asociază unor fragmente biblice. Jurnal de reflecție: „Virtutea în acțiune” Povestește sau descrie o situație reală sau imaginară în care o virtute creștină a fost pusă în practică. Exemple: Curajul de a spune adevărul. / Iertarea după o nedreptate. / Dărnicia în tăcere
	2.Monahism și lăcașuri sfinte ale ortodoxiei de rit vechi	4.1.Argumentarea importanței valorilor religioase pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare	Prezentarea așezămintelor monahale ale Ortodoxiei de rit vechi din România și Republica Moldova	Manifestă interes în identificarea elementelor definitorii monahismului. Înțelege valoarea spirituală a așezămintelor menționate
	3.Sfinții mărturisitori ai dreptei credințe	4.1. Argumentarea importanței valorilor religioase pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare 4.2. Identificarea consecințelor diferitelor provocări ale lumii contemporane asupra vieții religioase în plan personal și al comunității	Prezentarea vieților câtorva sfinți mărturisitori ai Ortodoxiei de rit vechi (Feodosia Morozova, Evdokia Urusova) https://ruvera.ru/articles/o-bretenie-boyarynya-morozova Discutarea unor reprezentări iconografice ale acestora, care evidențiază drumul marcat de persecuții și martiriu	Identifică sfinți mărturisitori ai dreptei credințe. Recunoaște reprezentările iconografice și elementele specifice acestora. Realizează unui colaj cu imagini și citate din viața sfinților

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE - CLASA a XII-a

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTUR I	COMPETENȚE SPECIFICE	EXEMPLE DE ÎNVĂȚARE	OBSERVAȚII DE PROGRESIE
I. Omul în lumina credinței	1. Omul - vârful creației divine	1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal 2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățaturii de credință proprii	Recapitulare: Facerea. „Să facem om după chipul și după asemănarea Noastră...” (Facerea 1, 26) Organizator grafic /cronologic: Oameni de cultură/știință care s-au arătat creștini practicanți - exemple Discuție ghidată: „Omul este o lume mică ce le cuprinde pe toate, și prin el, întreaga creație se ridică spre Dumnezeu” (Fragment din Sf. Grigorie de Nyssa)	Activitate de grup – Arborele identității spirituale; fiecare grup desenează un copac. Exemplu: rădăcinile - darurile primite de la Dumnezeu (credința, viața, familia, talentele); tulpina - lupta și creșterea personală; ramurile și fructele - modurile prin care aducem lumină comunității. La final, grupurile explică ce „fructe” aduce omul când trăiește după chipul divin Redactează un eseu pe tema: Omul – sintetizează între materie și spirit, chemat la îndumnezeire
	2. Misiunea personală - a fi lumină în lume	1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal	Recapitulare - Viața și activitatea misionară a celor Trei Sfinți Ierarhi. Lectură biblică, interpretare și semnificații: Matei 5: 4 - 16 („Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.”) Discuție pe tema misiunii personale	Identifică în mod conștient valorile evanghelice regăsite în viața cotidiană Lecturează scurte fragmente din viața unor sfinți Jurnal reflexiv: „Lumina mea se vede atunci când...”

	3. Omul contemporan între tehnologie și transcendență	3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca sursă de reziliență 4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții	Lectură biblică - Marcu: 8,36 („Ce-i folosește omului dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?”) Analizarea impactului tehnologiei asupra vieții spirituale pornind de la texte biblice și reflecții patristice. Se conturează distincția dintre folosirea ei rațională și dependența de ea. Știință fără conștiință nu există	Citește un fragment din Sf. Maxim Mărturisitorul despre unitatea minți–inimă. Participă la discuții pe tema contrastului dintre conexiunea digitală și comuniunea spirituală Argumentează elocvent opinia personală
II. Pașii lumii în căutarea divinului	1. Ortodoxia în dialog cu lumea globală	2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățăturii de credință proprii	Definirea în sens larg a Ortodoxiei. Vizionarea unui scurt material video despre valori globale (libertate, dreptate, demnitate) Dezbateră modul în care acestea se regăsesc în învățătura ortodoxă	Realizează o hartă conceptuală: Cum rămâne Ortodoxia fidelă rădăcinilor ei într-o lume în schimbare? Prezentarea concluziilor într-un proiect, cu accent pe echilibrul dintre tradiție și deschidere
	2. Adevăr și iluzie	1.2. Reflecția critică în raport cu importanța conștientizării identității religioase 4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții	Discuție despre discernerea conștiinței a credinței vs superstiții Hartă conceptuală: credință /vs/ erezie (superstiția, magia, astrologia, reîncarnarea, yoga)	Lecturează un fragment patristic: Canonul 61 Apostolic (despre ghicitori și vrăjitori), Canonul 65 Apostolic (despre farmece și amulete), Sinodul al VI-lea Ecumenic Vizionează un podcast cu un actor convertit la ortodoxie - Jonathan Jackson https://www.youtube.com/watch?v=IXtKG-9y6Gc

III. Conștiința - glasul lui Dumnezeu în om	1. Harul - lucrarea tainică a lui Dumnezeu	1.2. Reflecția critică în raport cu importanța conștientizării identității religioase 3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca sursă de reziliență	Recapitulare: Cele șapte Sfinte Taine. Discuție: Sfintele Taine nu sunt ritualuri exterioare, ci locuri vii ale întâlnirii dintre Dumnezeu și om, ale coborârii harului în viața concretă Dezbateri: Sufletul omului - purtător de Duh Sfânt. Harul care se înmulțește în sfinți	Realizează harta mentală: Sfintele Femei Mironosițe - model duhovnicesc Jurnal reflexiv: „Cum simt prezența harului în viața mea?”
	2. Lumina conștiinței și lupta dintre „glasuri”	3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca sursă de reziliență 4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții	Verset de sprijin: „Cine are urechi de auzit, să audă...” (Matei 11,15) Concluzie ghidată: în om nu vorbește doar glasul conștiinței, ci și al dorințelor, al fricii, al lumii Concluzie ghidată: Adevărata artă este aceea de a recunoaște vocea care vine de la Dumnezeu	Lecturează mărturiile din Pateric: avva Antonie, avva Arsenie – lupta cu gândurile. Identifică trei „glasuri” care îi vorbesc omului: conștiința, interesul, frica Discută: <i>Cum recunosc glasul lui Dumnezeu dintre toate celelalte „glasuri”?</i>
	3. Maica Domnului - Maica neamului omenesc	1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal	Analizarea textului - Canonul Maicii Domnului - Bucuria tuturor celor necăjiți / Canonul Maicii Domnului Znamenă (a Semnului) Explicarea limbajului poetic al canonului. Cinstirea Maicii Domnului - de la icoană la faptă	Înțelege textul canonului Intonează tropare și stihuri din Canonul menționat Reflecție personală: Ce înseamnă pentru mine grija duhovnicească: a ocroti, a purta în rugăciune, a ajuta? Realizează harta mentală - atributele Maicii Domnului

IV. Viața spirituală a creștinului	1. Etica responsabilității - respectul față de viață, natură, adevăr	3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca sursă de reziliență 4.2. Participarea, în calitate de cetățean responsabil, la activități care promovează respectarea valorilor religioase	Recapitulare - Facerea lumii. Dezbateri: Lumea - darul lui Dumnezeu (sensul sacru al vieții, responsabilitatea față de natură și moștenirea către generațiile viitoare). Ioan 10:10 („Eu am venit ca viața să aibă și din belșug să aibă”)	Discută crearea lumii pe zile Înțelege iconomia creației Realizează o hartă vizuală: „Lanțul responsabilității” – Dumnezeu → om → natură → comunitate → viitor Interviu cu un medic / jurist credincios din comunitate pe tema responsabilității omului și a moștenirii pe care o lasă în urma sa
	2. Rugăciunea inimii – respirația sufletului	1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal 4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții	Înțelegerea modului în care rugăciunea lucrează tainic în viața omului - exercițiu reflexiv. Analiza mesajului patristic: fragmente din Filocalie, (Sfântul Diadoh al Foticeii - Cuvânt ascetic. Sfântul Ioan Scărarul - Scara (Treapta 28). Sfântul Grigorie Sinaitul - Despre liniștire și cele două feluri de rugăciune. Sfântul Nichifor Monahul Despre paza inimii)	Rostește rugăciunea: „Doamne, Isuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”, de câteva ori, în tăcere. Înțelege cum lucrează rugăciunea tainică. Reflecție personală: „Rugăciunea mă apropie de mine însumi”
	3. Chipuri vii ale credinței - modele de sfințenie	3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca sursă de reziliență. 4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții	Analizarea vieții și a faptelor mărturisitoare de credință: Sfânta Mare Muceniță Ecaterina, Sfântul Mare Mucenic Mina, Sfântul Ierarh Spiridon în context social - istoric Discuție - Asumarea valorilor creștin-ortodoxe în contextul societății contemporane	Analizează icoanele sfinților, intonează tropare și stihuri din slujbele de pomenire ale acestora. Analizează viețile sfinților în contextul social și politic Proiect de grup: Chip de sfânt - model pentru tinerii de azi

V. Familia și comunitatea creștină	1. Familia - icoana iubirii lui Dumnezeu	1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal 3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca sursă de reziliență	Recapitulare - Sfânta Taină a Cununii Discuție: Familia - un mic univers / o societate în sine (modele de sfinți căsătoriți) Analizarea textului biblic: Matei 19, 4-6 „Așa încât nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci, ceea ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă”	Discută despre trăirea credinței în familie, ca mod de viață și criteriu moral în luarea deciziilor Argumentează: Căsătoria este o legătură indisolubilă, instituită de Dumnezeu, care transformă doi oameni într-un „singur trup.” Proiect de grup: Desăvârșirea în familie
	2. Monahism și lăcașuri sfinte ale ortodoxiei de rit vechi	1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal	Vizionare material video - așezăminte monahale ale Ortodoxiei de rit vechi din Ucraina și Federația Rusă. Discuție pe tema vieții de obște a monahului https://ruvera.ru/commune	Înțelege valoarea spirituală a așezămintelor menționate Lectură un fragment din scrierile Sf. Vasile cel Mare - Despre monahism
	3. Credința până la jertfa de sine - martirii necunoscuți ai Rascolului	4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții 4.2. Participarea, în calitate de cetățean responsabil, la activități care promovează respectarea valorilor religioase	Prezentarea poveștilor oamenilor simpli, victime ale Rascolului, care evidențiază drumul marcat de persecuții și martiriu Vizionarea filmului Rascolul. https://www.youtube.com/watch?v=phaiC67Ef0I	Identifică sfinți mărturisitori ai dreptei credințe Își exprimă dorința de a rămâne statornic în credința moștenită Expoziție - Ortodoxia de rit vechi în lume

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
ABAIANITZ RAISA	Grad didactic I/Prof.	Școala Gimnazială Nr. 2 <i>Poet Ovidiu</i> , Ovidiu, Constanța
LIBIDOV ANCA	Grad didactic I, /Prof. dr.	Colegiul Economic <i>A.D.Xenopol</i> București
MILEA MARIA	Grad didactic I/Prof.	Școala Gimnazială <i>A.S.Pușkin</i> Brăila
CONSTANTINESCU DANIEL	Grad didactic I/Prof.	Școala Gimnazială Baia, județul Tulcea

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PISLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
IVANOV LEONTE	Prof. Univ.	Universitatea <i>Alexandru Ioan Cuza</i> , Iași	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
NECULAI LIVIA	Consilier	MEC	Responsabil din partea cultului

Anexa nr. 14

Programa școlară
pentru disciplina

Religie

Cultul Ortodox

Traducerea pentru Cultul Ortodox Ucrainean

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările

Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale

*Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și
sportiv, toate specializările*

Український Православний Культ IX-ті –XII-ті Класи TC

Programa școlară în limba română

Programa școlară în limba ucraineană

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 14
Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Ortodox*,
traducerea pentru Cultul Ortodox Ucrainean,
clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul Ortodox**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară este elaborată în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023.*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare a competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate din *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori creștine și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina Religie valorifică achizițiile formate în ciclurile primar și gimnazial, unde elevii au dobândit noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Programa școlară pentru disciplina Religie este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- formarea de competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală);

- abordarea unor teme de actualitate (corelarea competențelor și a temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială);
- accentuarea valențelor interactive, comunitare și practice ale obiectului de studiu Religie (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare);
- deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune diferitelor religii);
- vizarea formării caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; folosirea unor instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual);
- recomandarea unor strategii de predare-învățare-evaluare inovative, validate de teoria pedagogică și practica educațională;
- sugerarea unor activități de învățare deschise și corelate cu situații concrete ale mediului educațional și social.

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- competențe generale;
- competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- conținuturi;
- sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea rezultatelor învățării și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să poată dobândi competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Acestea au rol orientativ pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea parcursurilor de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătură creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară.

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice procesul didactic pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice, o

serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**IX.CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase**

- *lecturarea unui text biblic sau patristic despre creația omului și chipul lui Dumnezeu în om, în cadrul unei activități de lectură ghidată și discuții scurte, încheiată cu o fișă de lucru, care va cuprinde trăsăturile omului ca ființă creată după chipul lui Dumnezeu*
- *completarea unei schițe cronologice, care prezintă principalele etape ale creației, pe baza textului biblic din Facerea 1-2 și a unei conversații dirijate, încheiată cu o reprezentare vizuală, intitulată „Linia timpului creației”*
- *identificarea unor expresii biblice care Îl prezintă pe Hristos ca „Lumina lumii” și „Restaurator al omului”, pe baza lecturii versetelor din Ioan 8,12 și Ioan 1,4-9 și a observării simbolului luminii în icoana și cântarea „Lumină lină”, finalizată cu o fișă care asociază expresiile biblice cu temele corespunzătoare*
- *recunoașterea părților principale ale Sfintei Scripturi - Vechiul și Noul Testament, a principalelor cărți și a mesajului lor central, prin observarea unui tabel sinoptic care prezintă structura Bibliei, având ca produs o fișă de recapitulare intitulată „Biblia - Cartea care unește cerul și pământul”*

IX.CS.1.2. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină

- *explicarea modului în care Dumnezeu a creat lumea ca dar pentru oameni, pe baza unei discuții orientate despre pasajul din Facerea 1-2, finalizată cu un organizator grafic, care redă, pe scurt, semnificațiile zilelor creației*
- *interpretarea sintagmelor „omul creat”, „omul căzut în păcat” și „omul restaurat”, pe baza lecturii unor texte biblice și patristice, încheiată cu o concluzie comună privind demnitatea și scopul omului în planul mântuirii*
- *descrierea rolului lui Hristos ca „Lumina lumii” și „Restaurator al omului”, pe baza unor versete biblice (Ioan 8,12; Ioan 1,4-9), a imaginilor din icoane și din imnul „Lumină lină”, încheiată cu o fișă de reflecție care arată ce înseamnă lumina lui Hristos în viața omului*
- *explicarea mesajului Sfintei Scripturi despre iubirea lui Dumnezeu față de oameni, pe baza unor texte biblice scurte din Vechiul și Noul Testament, discutate în grup, cu sprijinul profesorului, având drept rezultat o fișă intitulată „Biblia - Cuvântul lui Dumnezeu pentru oameni”*

IX.CS.1.3. Descrierea mesajului teologic, cultural și literar al unor texte biblice, evidențiind valoarea lor universală

- *explicarea rolului Sfintei Scripturi ca izvor al revelației lui Dumnezeu și al culturii universale, pe baza unei prezentări despre structura Bibliei (Vechiul și Noul Testament) și a unor exemple de texte biblice reprezentative, încheiată cu o fișă sinteză*
- *prezentarea diferenței dintre chipul și asemănarea cu Dumnezeu, pe baza unui text scurt din Sfinții Părinți și a exemplului unui sfânt din viața Bisericii, care reflectă asemănarea cu Dumnezeu prin iubire și fapte bune, având ca produs o fișă cu reflecții personale despre semnificația asemănării cu Dumnezeu*
- *explicarea modului în care Hristos Se descoperă ca Lumină a lumii, pe baza versetelor biblice și a simbolului luminii reflectat în icoana „Schimbarea la Față”, finalizată cu un poster digital intitulat „Lumină pentru suflet”*
- *descrierea mesajului teologic al textului biblic despre creație, pe baza lecturii fragmentului din Facerea*

1-2 și a unei discuții despre relația omului cu lumea și cu Dumnezeu, încheiată cu o fișă intitulată „Lumea - locul în care Dumnezeu ne cheamă la grijă și recunoștință”

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor din antichitate

- consemnarea caracteristicilor religiilor antice, pe baza unor resurse digitale, pentru completarea unei fișe sub forma unui „glosar al credințelor”
- sublinierea legăturii dintre spațiul geografic și dezvoltarea culturilor religioase a locurilor de cult și a centrelor religioase importante ale civilizațiilor studiate (ex: Babilon, Templul lui Ra, Acropole, Forum Romanum, sanctuare geto-dacice) prin completarea unei hărți tematică
- selectarea valorilor de viață, exprimate într-un mit/intr-o povestire religioasă din Antichitate, care se regăsesc și în normele de viață contemporane, prin elaborarea unei reflecții scrise

IX.CS.2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică

- prezentarea principalelor evenimente și personalități religioase din Antichitate, prin utilizarea unor aplicații digitale pentru a proiecta o cronologie interactivă
- formularea caracteristicilor din două religii antice, evidențiind relația om-divinitate, printr-o fișă criterială comparativă/colaj/antologie multimedia
- explicarea rolului ritualurilor și a valorilor comunităților religioase antice, pe baza unui interviu imaginar cu o persoană din Antichitate

IX.CS.2.3. Analizarea rolului experienței religioase a umanității în dezvoltarea culturii și a civilizației

- examinarea documentelor istorice despre credințele geto-dacilor privind sacralitatea naturii și locurile de cult, prin accesarea a două resurse distincte, finalizată cu o discuție de grup
- rezumarea mesajelor unor texte despre o religie antică în care sunt descrise festivitățile religioase care consolidau viața comunitară, pentru realizarea unui colaj digital/fizic
- analizarea diferențelor și asemănărilor din religiile antice, pentru a înțelege cum experiența religioasă poate influența organizarea socială și moralitatea, realizând o expoziție digitală/fizică de artefacte cu tema Simbolurile, sărbătorile și locurile de cult

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

IX.CS.3.1. Aplicarea principiilor biblice care definesc viața personală și comunitară

- aplicarea principiilor biblice ale respectului, responsabilității și integrității, în analiza unei situații concrete de viață (ex.: un coleg este ridiculizat în fața clasei pentru o greșeală), concretizată într-o fișă de autoevaluare moral-spirituală, intitulată „Cum aleg să reacționez creștinește”
- utilizarea principiilor Decalogului în situații de viață personală și comunitară, pe baza unor exemple de comportament moral din societatea contemporană (ex.: evitarea vorbirii de rău, atitudinea față de bullying), concretizată într-un eseu reflexiv intitulat „Poruncile care dau sens vieții”
- ilustrarea modului în care Predica de pe Munte promovează pacea și reconcilierea între oameni, pe baza unor exemple de atitudini umane și valori creștine („Fericiți făcătorii de pace..., Iubiți pe vrăjmașii voștri...”), concretizată printr-o dezbatere tematică despre relevanța acestor principii în viața de astăzi

IX.CS.3.2. Susținerea unor decizii personale în corelare cu valorile religioase

- compararea deciziilor morale din viața de zi cu zi cu principiile Decalogului, pe baza unor studii de caz, care arată relevanța poruncilor divine în orientarea alegerilor morale, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Calea mea între bine și adevăr”
- analizarea modului în care valorile creștine - pacea, iertarea, reconcilierea și înțelegerea - influențează luarea deciziilor morale, prin raportare la Predica de pe Munte și la exemple din viața cotidiană, concretizată într-un eseu reflexiv

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- *examinarea felului în care principiile Decalogului și valorile evanghelice ghidează alegerile morale personale, pe baza unui studiu de caz discutat în grup, concretizată într-o prezentare orală sau digitală intitulată „De ce să aleg binele?”*

IX.CS.3.3. Sintetizarea valorilor biblice necesare în alegerea unor comportamente adecvate în familie, școală și comunitate

- *evaluarea modului în care valorile biblice ale respectului și responsabilității se reflectă în comportamentele morale din familie și școală (ex.: reacția față de un coleg jignit, rezolvarea non-violentă a conflictelor în relațiile interpersonale, asumarea unei sarcini comune), concretizată într-o discuție de grup*
- *aprecierea rolului valorilor biblice ale iertării și păcii în soluționarea conflictelor din comunitate, pe baza unui studiu de caz (ex.: un conflict între colegi rezolvat prin dialog și iertare), finalizată cu un eseu argumentativ intitulat „Puterea de a ierta”*
- *argumentarea importanței valorilor Decalogului și ale Evangheliei în formarea comportamentului moral al tinerilor, pornind de la exemple concrete din familie, școală, comunitate și mass-media, încheiată cu o prezentare digitală de grup intitulată „Valorile care ne țin împreună”*

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Analizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare

- *analizarea informațiilor referitoare la valorile și responsabilitățile creștinului (față de Dumnezeu, de sine, de aproapele și de creație), pentru a evidenția conexiunile dintre valorile biblice și faptele de solidaritate din societatea contemporană, realizând o hartă conceptuală digitală intitulată „Lanțul responsabilității creștine”*
- *analizarea etapelor devenirii spirituale, inspirate din Sfânta Scriptură și viața de zi cu zi, cu scopul menținerii solidarității în comunitate, cu ajutorul unui portofoliu digital sau poster tematic intitulat „Omul frumos la suflet”*
- *evidențierea rolului duhovnicului ca mentor spiritual și sprijin pentru tineri în fața provocărilor lumii contemporane, realizând un organizator grafic comparativ în Canva sau altă aplicație, care să prezinte diferențele dintre îndrumarea spirituală, psihologică și socială*

IX.CS.4.2. Argumentarea nevoii de modelare și dezvoltare personală, prin asumarea responsabilităților creștine

- *justificarea nevoii de dezvoltare spirituală prin valorificarea modelelor din domeniul religiei, realizând un podcast educațional, intitulat „Cum mă inspiră credința să fiu mai bun”, în care elevii discută despre formarea caracterului și rolul conștiinței morale*
- *argumentarea importanței duhovnicului ca îndrumător în procesul de modelare a personalității adolescentului, prin realizarea unui interviu (audio/video) cu un preot sau profesor de religie, finalizat cu un eseu structurat despre rolul îndrumării spirituale*
- *motivarea nevoii de modelare și de asumare a valorilor creștine, pentru a deveni persoane reziliante în fața provocărilor lumii contemporane, prin elaborarea unei scrisori deschise, digitale, adresată tinerilor, intitulată „Fii puternic prin credință!”, care va conține îndemnuri și soluții la provocările contemporane*

IX.CS.4.3. Proiectarea de activități care promovează responsabilitatea creștină și dezvoltă reziliența în fața provocărilor lumii contemporane

- *proiectarea de activități care promovează responsabilitatea creștină în comunitate, realizând un plan de acțiune intitulat „Credința în faptă”, care cuprinde pașii concreți pentru organizarea unei campanii de voluntariat (ajutorarea persoanelor vulnerabile, acțiuni ecologice, implicare parohială)*
- *dezvoltarea unui proiect de activitate cu tema „Cum rămân credincioși în lumea contemporană”, finalizată cu o prezentare, unde elevii propun soluții pentru echilibru, credință, autocontrol și reziliență spirituală*

- formularea de argumente pentru faptele de responsabilitate creștină și modelele de reziliență spirituală, cu ajutorul unor instrumente digitale (platforma Artsteps sau Google Arts & Culture), de unde vor fi selectate imagini, texte și materiale multimedia despre sfinți contemporani, tineri voluntari sau duhovnici exemplari, organizând o expoziție în format fizic sau digital

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Creștinul – ucenic al Domnului Iisus Hristos Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Sfânta Scriptură - izvor al Revelației și element de cultură universală (inspirația, structura, mesajul/perspectiva teologică, culturală, literară) 2. Creația ca dar al lui Dumnezeu (referatul biblic al creației: Facerea cap. 1-2; providența divină) 3. De la chip la asemănarea cu Dumnezeu (chipul – structura persoanei; asemănarea – scop al îndumnezeirii prin har) 4. Hristos - Lumina lumii și Restauratorul omului (venirea Domnului în lume, Vestea cea Bună)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Decalogul - temei al normativității personale și comunitare (invitație la respect, responsabilitate și integritate) 6. Evanghelia - izvor de pace, reconciliere și conviețuire (Predica de pe Munte - îndemn spre viață curată, smerită și iubitoare)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Responsabilitățile creștinului (față de Dumnezeu, față de sine, față de aproapele și față de creație) 8. Valori creștine și caracter (omul lăuntric - conștiință, comportament; ilustrări la nivelul unor pilde) 9. Duhovnicul - prieten și îndrumător în viața adolescentului (rolul duhovnicului în modelarea, conturarea și afirmarea personalității; exemple de mari duhovnici)
IV. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Religii în Antichitate – repere istorice, origini și izvoare (mesopotamieni, egipteni, greci, romani, geto-daci) 11. Relația omului cu divinitatea în religiile Antichității (ordinea lumii și sacralitatea naturii; locurile de cult, sacerdoțiul, sărbătorile) 12. Dimensiunea culturală și filosofică a religiilor antice (de la mit la morală; principii și norme de viață comunitară)

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**X.CS.1.1. Identificarea unor elemente de morală creștină în diferite texte religioase**

- recunoașterea unor învățături morale ale Mântuitorului Iisus Hristos, prin analizarea unor texte evanghelice, care evidențiază valorile creștine necesare omului spre dobândirea mântuirii, generând o hartă conceptuală
- sublinierea însușirilor morale reflectate în textele biblice și patristice, care sintetizează rolul Maicii Domnului în viața Bisericii și în istoria mântuirii, completând o fișă de lucru
- identificarea elementelor de morală creștină, reflectate în viața și faptele sfinților, care evidențiază contribuția acestora la cultivarea demnității, responsabilității și credinței în viața creștinului, realizând o expoziție tematică
- descrierea atitudinilor creștine, privind alegerea responsabilă, reflectate în pildele scripturistice, prin realizarea unui poster tematic

X.CS.1.2. Prezentarea unor aspecte din economia mântuirii

- asocierea evenimentelor din viața Mântuitorului/a Maicii Domnului/a sfinților cu principalele sărbători religioase și datele lor liturgice, utilizând calendarul creștin-ortodox, în scopul evidențierii rolului lor în desfășurarea economiei mântuirii, sub forma unui tabel cronologic
- explicarea simbolurilor din pildele Mântuitorului, pe baza textelor patristice, în cadrul unei activități de grup, realizând o diagramă explicativă
- relatarea unor exemple de demnitate și alegere responsabilă din viețile sfinților, prin lecturarea unor fragmente reprezentative, realizând o prezentare digitală
- rezumarea principalelor modalități de preacinstire a Maicii Domnului pe baza unor texte biblice și patristice, în cadrul unei activități de analiză pe grupuri, realizând o prezentare orală sintetică („Maica Domnului – Mama noastră duhovnicească”)

X.CS.1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care definesc aspecte ale identității religioase

- ilustrarea formelor artistice (literare, iconografice etc.) de preacinstire a Maicii Domnului în cultura românească și universală, prin participarea la un atelier interdisciplinar religie-artă-cultură, realizând micro-prezentări

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- explicarea valorilor transmise direct/indirect de către Mântuitorul, în vederea comparării unor elemente interdisciplinare definitorii, în cadrul unei dezbateri, pentru realizarea unei planșe ilustrative
- exemplificarea aspectelor interdisciplinare, care definesc identitatea religioasă, aplicabile în viața personală, ca repere de demnitate și responsabilitate creștină, pornind de la evenimente din viața Mântuitorului, pentru elaborarea unui eseu reflexiv
- caracterizarea personalității unui sfânt pe baza texte literare și religioase, cu scopul de a conștientiza condiția umană care poate ajunge la îndumnezeire, realizând o fișă biografică

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS.2.1. Identificarea elementelor definitorii ale religiilor orientale

- enumerarea elementelor-cheie (fondator, scrieri sacre, concepte-cheie) din hinduism, budism și confucianism, pentru a evidenția caracteristicile acestor religii, sub forma unui tabel comparativ
- identificarea sărbătorilor și pelerinajelor pe tematici, pentru a reliefa expresiile cultural-artistice din religiile asiatice, realizând un „Atelier de imagini” (digital sau fizic)
- localizarea regiunilor de origine și a principalelor centre ale religiilor orientale pe harta lumii, în vederea îmbogățirii cunoștințelor transdisciplinare, realizând un colaj geografic și cultural

X.CS.2.2. Prezentarea valorilor universale din religiile orientale și a modalităților specifice de exprimare a acestora

- corelarea simbolurilor cu valorile fundamentale ale religiilor studiate, în vederea recunoașterii elementelor definitorii, pe o fișă de lucru
- rezumarea modului specific de exprimare din fiecare religie (hinduism, budism, confucianism), prin gruparea unor valori din texte/fragmente religioase, realizând un poster comparativ de grup
- exprimarea prin cuvinte proprii a nevoii dialogului interreligios și a conviețuirii pașnice dintre religii, având în vedere promovarea păcii între oameni, pentru a realiza un articol de presă

X.CS.2.3. Analizarea unor principii etice din religiile orientale în abordarea unor probleme universale

- dezbateră modalităților concrete de promovare a respectului, armoniei între oameni și condamnare a violenței, inspirate din religiile studiate, pentru prezentarea unor soluții despre definirea limitelor în societatea contemporană, prin prezentarea în format oral a opiniilor
- analizarea valorilor fundamentale ale religiilor studiate (ex: cele cinci precepte budiste, cele patru adevăruri nobile), punând în evidență modul în care acestea pot dezvolta comportamente etice contemporane, în raport cu probleme morale actuale (cum ar fi lipsa empatiei sau dezechilibrul interior al omului modern), printr-o prezentare ilustrată sau un colaj tematic
- examinarea principiilor de armonie și nonviolență din hinduism, budism și confucianism, în contextul analizei contribuției acestor religii la dialogul interreligios pentru promovarea păcii mondiale, realizând o sinteză comparativă sub forma unei diagrame ishikawa (valori comune și diferențe de abordare)

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

X.CS.3.1. Aplicarea principiilor învățaturii de credință referitoare la lucrarea Duhului Sfânt în Biserică și comunitate

- folosirea denumirilor darurilor Sfântului Duh, pornind de la textul biblic Galateni 5, 22-23, în cadrul unei dezbateri colegiale, finalizată cu o hartă conceptuală
- integrarea citatelor despre darurile Duhului Sfânt din texte variate, pentru a evidenția manifestarea acestora în viața Bisericii și în comunitate, într-o fișă de lectură
- schițarea legăturii dintre Iisus Hristos și creștini, prin lucrarea Duhului Sfânt, pornind de la pilda viței și a mlădiței, finalizată cu un organizator grafic de tip ciorchine

X.CS.3.2. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine
- prezentarea modalităților prin care darurile Sfântului Duh sprijină viața și unitatea comunității creștine, pornind de la I Corinteni 12, 4-7, evidențiind aceste valori prin realizarea unei prezentări demonstrative - evidențierea conlucrării dintre harul divin și voința omului, reflectată în Sfintele Taine pentru înnoirea vieții personale, prin elaborarea unui eseu argumentativ - analiza mesajului apostolic, care a dus la formarea și organizarea Bisericii primare, pornind de la Faptele Apostolilor cap. 2-4, printr-un text descriptiv
X.CS.3.3 Argumentarea conlucrării dintre harul divin și voința omului pentru înnoirea vieții și a creației
- evaluarea semnificației unei Sfinte Taine la care a participat, argumentând rolul acesteia în formarea vieții personale, spirituale și consolidarea comuniunii creștine, printr-un studiu de caz - argumentarea conlucrării dintre harul divin și voința omului, în contextul citatelor Evrei 4, 16 și Iacov 1, 17, pentru identificarea modurilor de înnoire a vieții creștine și a creației, printr-un panel de discuții - justificarea contribuției darurilor Sfântului Duh la înnoirea vieții personale, pornind de la texte biblice, pentru a evidenția aplicarea credinței în luarea deciziilor responsabile privind viața personală și comunitară, prin realizarea unui poster motivațional

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Prezentarea unor aspecte și atitudini creștine din viețile sfinților
- prezentarea valorilor creștine desprinse din viețile sfinților, utilizând Patericul, pentru promovarea virtuților sub forma unui panou informativ - explicarea influenței sfinților ca modele morale în viața tinerilor, printr-un dialog ghidat, despre pacea sufletească și practicile rezilienței, pentru realizarea unui articol pentru o revistă a elevilor - explicarea sensului unor citate ale sfinților prin asocierea cu situații concrete din viața de zi cu zi, pentru înțelegerea valorilor creștine, finalizată cu un mini-calendar digital
X.CS.4.2. Evidențierea rolului valorilor creștine în relație cu semenii și cu mediul înconjurător
- evidențierea învățăturilor scripturistice, cuprinse în I Corinteni 13, despre iubire ca esență a vieții, în scopul promovării relațiilor de comuniune creștină, pentru a genera un ghid practic pentru tineri - examinarea unor texte religioase, care prezintă valorile creștine pe baza cărora se poate rezolva o situație conflictuală prezentată și analizată, în echipă, finalizată cu un raport scris al concluziilor - analiza unor exemple concrete de comportamente pozitive, inspirate din viața unor persoane sfinte, prezentate într-un colaj colectiv
X.CS.4.3. Proiectarea unor acțiuni creative care promovează comportamente etice și atitudini pozitive față de semenii și mediu, în conformitate cu valorile creștine
- generarea unui plan de acțiune pentru protejarea mediului înconjurător, privind diminuarea risipei alimentare, evidențiind ideea creștină a cumpătării sub forma unui infografic - elaborarea unui cod etic al clasei bazat pe iubire, respect reciproc și iertare, folosind texte biblice, finalizat ca un document colectiv semnat și adoptat de către colegi - organizarea unor acțiuni care privesc implicarea elevilor în campanii de promovare a proiectelor ecologice, având ca rezultat mini broșuri educaționale care reliefează coparticiparea la un mediu sănătos

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Tema majoră Domenii de conținut	Creștinul – prieten al Domnului Iisus Hristos și al sfinților Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Mântuitorul Hristos în Sfintele Evanghelii și viața Bisericii (evenimentele importante din viața Mântuitorului, sărbătorile împărătești) 2. Hristos - Învățătorul desăvârșit (învățarea directă și învățarea indirectă prin pilde: pilda fiului risipitor; pilda Samarineanului milostiv; pildele împărăției - pilda Semănătorului și pilda neghinei) 3. Maica Domnului în viața Bisericii și a creștinului (rolul Maicii Domnului în istoria mântuirii; modalități de preacinstire; referințe biblice, patristice și culturale) 4. Sfinții - modele de demnitate și alegere responsabilă (sfinți din istoria Bisericii universale)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Lucrarea Duhului Sfânt în Biserică și în creație (darurile Sfântului Duh; conlucrarea dintre harul divin și voința omului prin Sfintele Taine; înnoirea creației prin Duhul Sfânt) 6. Biserica - de la comunitatea apostolică la comuniunea euharistică (întemeierea Bisericii; mesajul apostolic și actualitatea acestuia; unitate și solidaritate în viața creștină; creștinii uniți în și cu Hristos; pilda viței și a mlădițelor)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Tinerii - promotori ai valorilor creștine urmând exemplul sfinților (iubire, curaj, demnitate, răbdare, cumpătate, modestie, iertare, înțelepciune, milă, milostenie, sacrificiu) 8. Iubirea, fundament al vieții creștine (Imnul dragostei - I Corinteni cap.13) 9. Pacea sufletească și practicile rezilienței (atitudinea creștinului în fața dificultăților: rugăciunea, iertarea și recunoștința; pilda fiului risipitor)
IV. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Religii orientale - repere istorice, origini, izvoare și învățătură (hinduism, budism, confucianism) 11. Expresii cultural-identitare în religiile orientale (valori fundamentale: armonia, compasiunea, echilibrul; arhitectura sacră; simboluri; sărbători și pelerinaje) 12. Dialogul interreligios și conviețuirea pașnică (contribuția religiilor orientale la coeziunea socială, îmbogățirea culturală și promovarea păcii între oameni; posibilități și limite)

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**XI.CS.1.1. Recunoașterea principalelor învățături de credință creștină privind viața spirituală**

- identificarea elementelor de identitate religioasă și spirituală, pe baza învățăturilor creștine despre darul vieții, rugăciune și sfintele slujbe, prezentate în surse teologice și materiale digitale, concretizată într-o fișă de lucru cu exerciții de completare
- recunoașterea perspectivei creștine asupra vieții veșnice și a virtuților care o susțin, prin analizarea unor texte biblice și fragmente din viețile sfinților, discutate în clasă, concretizată într-un tabel cu exemple de comportamente creștine
- enumerarea preceptelor moral-creștine privind darul vieții, Sfânta Liturghie și faptele bune, pe baza unor texte religioase discutate la clasă, concretizată prin completarea unui grafic comparativ al valorilor morale creștine
- recunoașterea simbolurilor și gesturilor liturgice, pornind de la observarea Sfintei Liturghii sau a altor slujbe bisericești, cu sprijinul unor materiale video și ghiduri teologice, concretizată prin realizarea unui colaj explicativ

XI.CS.1.2. Exprimarea perspectivei creștine asupra vieții, ca dar al lui Dumnezeu

- identificarea componentelor vieții spirituale creștine, prin participarea la Sfânta Liturghie, practicarea rugăciunii, virtuților teologice, pentru a explica importanța darului vieții și comuniunea în Hristos în viața personală și în comunitate, concretizată printr-un jurnal de reflecție
- exprimarea perspectivei creștine privind viața, ca dar de la Dumnezeu, pornind de la vizionarea unor documentare științifice/filme creștine, în vederea realizării unei dezbateri
- prezentarea relevanței învățăturii creștine pentru viața personală și socială actuală, pe baza unor texte biblice sau scrieri contemporane creștine în raport cu provocările lumii contemporane (elemente de bioetică, individualism, criza familiei), prin intermediul unei dezbateri de tip masă rotundă
- descrierea modului în care este înțeles darul vieții în credința creștină și în gândirea științifică, prin studierea unor texte biblice (de exemplu, Psalmul 138: „Tu m-ai ținut în pântecul mamei mele”) și vizionarea unui documentar despre viață și creație, concretizată prin redactarea unui eseu-reflecție sau a unei prezentări multimedia

XI.CS.1.3. Precizarea modurilor de implicare a tinerilor în viața comunității

- prezentarea principalelor asociații de tineret (ATOR, ATCOR, ASCOR etc.), grupuri parohiale, grupuri de cateheză, care funcționează în cadrul Bisericii Ortodoxe Române și a modurilor de implicare a acestora în viața Bisericii, utilizând surse online, prin realizarea unei broșuri informative/pliant
- expunerea proiectelor sau activităților realizate în cadrul asociațiilor de tineret, utilizând diverse surse, printr-o galerie virtuală sau fizică (expoziție de postere, timeline interactiv)
- corelarea unor fragmente studiate din Sfânta Scriptură pe teme precum: darul vieții, iubire, filantropie și comuniune, pentru a prezenta importanța moralității în relațiile dintre tineri și în viața comunității, folosind formate precum vlogul sau podcastul educativ
- prezentarea unei activități filantropice sau ecologice, realizate în colaborare cu parohia sau un grup de tineret ortodox, având ca temă „Tinerii și darul comuniunii”, care să includă scopul, obiectivele, pașii de realizare și modalitățile de implicare ale tinerilor

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**XI.CS.2.1. Ilustrarea elementelor definitorii ale religiilor monoteiste**

- prezentarea religiilor monoteiste - repere istorice, învățătură, arhitectură sacră, sărbători și pelerinaje ale iudaismului, creștinismului și islamului, folosind manualul și resurse online, prin completarea unui tabel comparativ
- identificarea elementelor caracteristice fiecărei religii monoteiste, printr-un tur virtual al locurilor sfinte, completând o fișă de observare
- explicarea importanței practicilor rituale din cele trei religii monoteiste, utilizând texte explicative sau sesiuni de întrebări și răspunsuri cu ajutorul jocului de rol „maestru-discipol”, realizând prezentări multimedia

XI.CS.2.2. Aplicarea învățăturilor morale literare și culturale din scrierile sacre în contexte de viață și cultură universală

- ilustrarea valorilor morale comune ale religiilor monoteiste, raportate la învățătura creștină, prin activități de grup și discuții ghidate pe baza unor texte religioase reprezentative, concretizată într-un afiș sau o prezentare intitulată „Valori care ne apropie”
- utilizarea principiilor morale desprinse din textele sacre pentru identificarea mesajelor culturale universale, în cadrul unui joc de tip „escape room” bazat pe ghicitori și simboluri religioase, concretizată printr-un mini-proiect interactiv intitulat „Descoperă sensul din cuvântul sfânt”
- realizarea unui colaj digital care redă mesajul moral și cultural al scrierilor sacre (Biblia, Tora și Coranul), pe baza unor exemple din literatură, artă și muzică relevante, intitulat „Mesajul sacru în artă și cultură”

XI.CS.2.3. Analizarea elementelor specifice și a celor comune referitoare la principiile eticii din religiile monoteiste

- examinarea manifestărilor concrete ale unei valori morale (familia, prietenia, solidaritatea și respectul față de ceilalți și față de creație; pacea, dreptatea, responsabilitatea, iertarea și toleranța) în cele trei religii, folosind exemple din texte sacre și situații din viața cotidiană, utilizând formate de prezentare variate
- compararea învățăturii de credință creștină (de exemplu, conceptul de iertare și dragoste față de vrăjmași) cu învățătura de credință a celorlalte religii monoteiste, din perspectiva relațiilor și valorilor morale (familie, pace, dreptate), realizând o analiză comparativă (tabel, diagramă Venn sau miniproiect de cercetare)
- stabilirea de relații între principiile legate de familie, prietenie, solidaritate, iertare, respect, toleranță din religiile monoteiste, în proiecte de grup, utilizând tehnica bula dublă sau flash-carduri digitale

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale**XI.CS.3.1. Aplicarea reperelor morale care susțin relațiile de prietenie, ca model al comuniunii creștine**

- aplicarea reperelor morale creștine care susțin relațiile de prietenie (adevăr, respect, iertare, fidelitate), pe baza analizării unor texte biblice (David și Ionatan, Hristos și ucenicii) și a exemplelor contemporane din viața tinerilor, concretizată într-o scenetă sau un film de scurt metraj, intitulat „Prietenia care unește”
- utilizarea valorilor creștine, care definesc prietenia și familia (iubire, sprijin reciproc, fidelitate, bucurie), în cadrul unor activități de grup bazate pe discutarea textelor biblice și a mărturiilor actuale despre relațiile întemeiate pe credință, concretizată într-o fișă de sinteză a valorilor morale aplicate în viața cotidiană
- ilustrarea valorilor prieteniei creștine (adevăr, respect, empatie, solidaritate), manifestate în viața tinerilor, pe baza discutării unor situații concrete și a exemplelor pozitive din comunitate, concretizată într-un produs colaborativ intitulat „Tabelul prieteniei creștine”

XI.CS.3.2. Analizarea valorilor creștine care stau la baza familiei și a actualității acestora
- <i>analizarea viziunii creștine despre frumusețea și sacralitatea vieții, pe baza unor texte din Pateric și Materic, a unor studii de caz, utilizând diagrama cauză și efect</i> - <i>sintetizarea principalelor valori creștine ale familiei (iubire, respect, fidelitate, sprijin reciproc), ilustrată prin imagini, citate biblice și mărturii contemporane, utilizate în elaborarea unei prezentări de echipă</i> - <i>analizarea modului în care valorile familiei creștine pot susține echilibrul interior și armonia relațiilor interumane, având ca suport exemple din viețile sfinților, cu ajutorul jurnalului reflexiv</i>
XI.CS.3.3. Evaluarea atitudinilor creștine din viața personală, familială și a grupurilor de apartenență
- <i>autoevaluarea atitudinilor proprii în relațiile de familie și prietenie, prin reflectarea modului în care sunt aplicate valorile credinței, nădejzii și dragostei, inspirată din modele de familie ale sfinților căsătoriți (Sfinții Timotei și Mamvra, Sfinții Adrian și Natalia), cu ajutorul unui chestionar reflexiv</i> - <i>evaluarea comportamentelor și atitudinilor întâlnite în familie, școală sau grupul de prieteni, pornind de la situații reale, prin realizarea unui portofoliu individual intitulat „Chipul creștin al relațiilor mele”</i> - <i>aprecierea modului în care valorile și atitudinile creștine pot contribui la formarea propriei identități și la construirea comuniunii cu ceilalți, folosind texte biblice și reflecții personale, prin elaborarea unui jurnal spiritual (jurnal evaluativ)</i>

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XI.CS.4.1. Analizarea elementelor de bioetică creștină care promovează sacralitatea vieții
- <i>analizarea elementelor de bioetică creștină și armonie dintre Dumnezeu, om și natură, pe baza unor texte biblice sau prin discutarea unor studii de caz, care promovează sacralitatea vieții/utilizarea eficientă a resurselor naturale, folosind metoda turul galeriei</i> - <i>investigarea principiilor creștine legate de sacralitatea vieții, filantropie și comuniune, cu ajutorul unui studiu de caz bazat pe o dilemă bioetică sau filantropică, în vederea prezentării unor argumente din perspectiva fiecărui rol (ex. teologul, filantropul, membrul unei familii), în cadrul unei activități pe grupe, de tip Consiliul etic</i> - <i>examinarea elementelor de bioetică creștină despre valorile creștine, care pot ghida deciziile etice, pornind de la documentele Patriarhiei Române, prin realizarea unui proiect de echipă (afiș sau prezentare digitală)</i>
XI.CS.4.2. Argumentarea rolului rugăciunii în viața personală și a comunității
- <i>analizarea legăturii dintre rugăciune și pacea lăuntrică, având ca sursă mărturii din viețile sfinților contemporani, prin participarea la ateliere de reflecție în grup</i> - <i>argumentarea rolului rugăciunii în viața personală și a comunității, utilizând scrierile Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești (Sfântul Ioan Scărarul – „Scara dumnezeiescului urcuș”), printr-un interviu în perechi</i> - <i>evidențierea rolului virtuților teologice în viața comunității școlare sau parohiale, utilizând resurse video și texte liturgice, pentru realizarea unui proiect de echipă intitulat „Săptămâna rugăciunii”</i>
XI.CS.4.3. Elaborarea unui demers bazat pe virtuțile creștine, care contribuie la descoperirea sinelui și la dezvoltarea spirituală
- <i>elaborarea unei reflecții despre darul și sacralitatea vieții din perspectivă creștină, pornind de la texte biblice și exemple din situațiile actuale de viață care pun în discuție demnitatea umană, finalizată cu redactarea unui eseu intitulat „Viața - darul lui Dumnezeu cel mai de preț”</i> - <i>dezvoltarea unor opinii despre modul în care rugăciunea aduce pace în suflet și întărește credința, în cadrul unui atelier de creație spirituală pe grupe, concretizată printr-o expoziție intitulată „Rugăciunea - limbajul tainic al inimii”</i>

- proiectarea unui demers care promovează cultivarea virtuților teologice (credință, nădejde, dragoste) în viața de zi cu zi, utilizând resurse teologice, artistice și digitale, concretizată într-un proiect intitulat „Descoperirea sinelui în lumina credinței”

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Identitate și mărturie creștină Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Darul vieții (sens, scop și finalitate) 2. Perspectiva veșniciei în lumina Evangheliei (învățătura creștină despre mântuire și viața veșnică) 3. Sfânta Liturghie în viața creștinului și a lumii (semnificație, structură și simbolism; importanța participării la Sfânta Liturghie) 4. Sfânta Liturghie – izvorul filantropiei creștine (empatie, generozitate, altruism, compasiune, binefacere, voluntariat)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Comuniunea în Hristos, practică a credinței (modele de prietenii biblice, patristice și contemporane; asociații creștine/ grupuri parohiale) 6. Tinerii și valorile perene ale familiei (iubire, fidelitate, respect, sprijin reciproc, bucuria comuniunii)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Frumusețea și sacralitatea vieții (elemente de bioetică creștină, armonia dintre Dumnezeu, om și natură) 8. Rugăciunea - izvor de pace, bucurie și comuniune (dialogul omului cu Dumnezeu; modele și foloase ale rugăciunii) 9. Descoperirea valorii sufletului în lumina credinței (credința, nădejdea și dragostea - repere pentru prezent și veșnicie)
IV. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Religii monoteiste - repere istorice, învățătură, arhitectură sacră, sărbători și pelerinaje (iudaism, creștinism, islam) 11. Etica relațiilor și valorile morale în religiile monoteiste (familia, prietenia, solidaritatea și respectul față de ceilalți și față de creație; pacea, dreptatea, responsabilitatea, iertarea și toleranța) 12. Scrierile sacre - surse de inspirație pentru cultura universală (valoarea morală și literară; valențe artistice, educative și culturale în religiile monoteiste)

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**XII.CS.1.1. Identificarea principalelor învățături de credință creștină, folosind resurse variate în format fizic sau digital**

- identificarea evenimentelor fundamentale ale Pătimirilor și Învierii Domnului, pe baza Evangheliilor sinoptice, concretizată într-o hartă vizuală, care redă succesiunea și semnificația teologică a acestora
- redarea conținutului Fericirilor ca sinteză a învățaturii morale creștine, prin utilizarea unor resurse audio-video și comentarii biblice, finalizată cu un organizator grafic digital, care sintetizează valorile morale exprimate
- descrierea ideii de viață în Hristos ca drum al desăvârșirii spirituale, pe baza unor texte patristice și mărturii video despre sfinți contemporani, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Pași spre împlinirea mea în Hristos”
- recunoașterea învățaturii de credință despre Sfânta Treime, pe baza textelor din Simbolul de credință și a versetelor biblice (Ioan 14, 23-26; Matei 28, 19), concretizată într-o diagramă Venn care evidențiază legătura dintre iubirea treimică și mesajul Fericirilor privind comuniunea și pacea

XII.CS.1.2. Explicarea semnificației Fericirilor ca model de devenire și desăvârșire creștină

- explicarea modului în care Fericirile contribuie la trăirea comuniunii și a păcii între oameni, pe baza textului biblic de la Matei 5, 3-12, concretizată prin realizarea unei scheme simple de tip cauză-efect
- descrierea evenimentelor din Săptămâna Sfințelor Pătimiri și a semnificației lor mântuitoare, pe baza vizionării unui fragment video, concretizată într-o linie cronologică ilustrată (timeline)
- explicarea mesajului principal al Fericirilor ca îndemn la transformare interioară, pe baza textului biblic de la Matei 5, 3-12, concretizată într-un tabel comparativ, care ilustrează corespondența dintre virtuțile cuprinse în Fericiri și atitudinile concrete din viața cotidiană care conduc spre devenire și desăvârșire creștină
- evidențierea legăturii dintre virtuțile creștine (perseverența, răbdarea, conlucrarea cu harul divin) și trăirea Fericirilor, pe baza lecturii unor texte biblice și patristice despre viața în Hristos, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Fericirile – drumul meu spre împlinire”

XII. CS.1.3. Ilustrarea nevoii de progres spiritual în formarea identității religioase personale și comunitare

- identificarea semnificației iubirii divine ca temei al progresului spiritual, prin lectura unor texte biblice despre Sfânta Treime, concretizată într-o fișă-sinteză intitulată „Iubirea – începutul creșterii spirituale”
- descrierea modului în care Jertfa și Învierea lui Hristos arată omului drumul spre înnoire spirituală, pe baza lecturii textelor evanghelice și a unui material ilustrativ despre Înviere, concretizată într-un rezumat grafic intitulat „De la suferință la lumină”
- explicarea modului în care dobândirea virtuților sunt repere pentru dezvoltarea spirituală a omului - viața în Hristos, prin lectura textului biblic (Matei 5, 3-12), concretizată prin elaborarea unui eseu structurat
- evidențierea etapelor prin care omul poate progresa spiritual, pe baza lecturii unor texte patristice și a discutării semnificației efortului și a harului, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Pași spre împlinirea mea spirituală”

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**XII.CS.2.1. Prezentarea elementelor definitorii ale comunităților religioase din țara noastră**

- identificarea particularităților comunităților religioase din România, pe baza observării expresiilor religioase și culturale (tradiții, arhitectură, artă sacră, sărbători, muzică religioasă), concretizată într-o prezentare digitală intitulată „Expresii ale credinței în spațiul românesc”
- descrierea elementelor de patrimoniu cultural-religios din România, incluse în lista UNESCO, pe baza vizionării și documentării despre bisericile de lemn din Maramureș, mănăstirile din Bucovina, bisericile fortificate din Transilvania etc., concretizată într-o expoziție digitală intitulată „Credința care zidește”
- exersarea respectului, a toleranței și armoniei interetnice și interconfesionale din România, în cadrul unor ateliere de reflecție și discuții despre mărturiile spirituale ale poporului român și protejarea patrimoniului religios, concretizată într-un portofoliu de grup, intitulat „Comuniunea în credință și cultură”

XII.CS.2.2. Ilustrarea modurilor prin care se manifestă respectul și cooperarea între membrii diferitelor comunități religioase

- compararea elementelor de credință, ritualurilor și valorilor fundamentale specifice principalelor confesiuni din România, în cadrul unui dialog structurat între echipe, centrat pe respectul reciproc și pe identificarea aspectelor comune, concretizată într-un poster colaborativ, intitulat „Puntea respectului între confesiuni”
- analizarea semnificației respectului și cooperării între persoane de confesiuni diferite, pe baza experiențelor personale sau a unui studiu de caz privind exemple de dialog interreligios, concretizată într-un afiș colaborativ, intitulat „Respectul – valoare comună a credinței”
- identificarea cauzelor și efectelor comunicării deficitare între comunitățile interconfesionale și interetnice, pe baza analizei realizate cu ajutorul diagramei Fishbone, în cadrul unui atelier de reflecție și colaborare, concretizată într-o scenetă de tip teatru-forum intitulată „Cuvinte care apropie”

XII.CS.2.3. Analizarea valorilor comune și a diferențelor dintre principalele confesiuni creștine, în raport cu credința proprie și cu principiile morale creștine

- compararea valorilor, practicilor și simbolurilor specifice principalelor confesiuni creștine din România, în cadrul unui dialog ghidat, bazat pe respectul reciproc și analiza diferențelor esențiale, concretizată într-un tabel digital sau fizic comparativ
- formularea unor concluzii privind valorile morale și principiile comune ale confesiunilor creștine, pe baza dezbaterilor și reflecțiilor despre raportul dintre normele morale și viața socială, concretizată într-o fișă de reflecție intitulată „Ce ne unește în Hristos”
- analizarea unui element de patrimoniu cultural-religios din România incluse în lista UNESCO, pe baza unui studiu de caz, privind importanța acestuia în promovarea culturii naționale, concretizată printr-o prezentare multimedia

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale**XII.CS.3.1. Descrierea importanței trăirii timpului liturgic pentru viața personală și comunitară**

- explicarea valorii timpului liturgic (sărbători, posturi, rugăciuni, Sfintele Taine), prin compararea trăirilor spirituale din timpul slujbelor bisericești cu modul în care acestea pot fi continuate în viața cotidiană, concretizată într-un eseu reflexiv, intitulat „Timpul liturgic și timpul cotidian”
- interpretarea semnificației trăirii timpului liturgic în lumina modelelor oferite de personalități ale culturii și spiritualității românești, pe baza unor texte sau mărturii despre rugăciune și credință (ex.: Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, Monahul Nicolae Steinhardt), concretizată într-un articol reflexiv intitulat „Timpul sfințit prin credință - lecția marilor mărturisitori”
- descrierea modului în care mărturisitorii credinței trăiesc timpul liturgic ca întâlnire cu Dumnezeu, prin lectura unor texte sau mărturii despre viața și credința acestora, concretizată într-un jurnal reflexiv intitulat „Cum învăț de la sfinți să trăiesc timpul cu Dumnezeu”

XII.CS.3.2. Analizarea modului în care personalități ale culturii române au contribuit la promovarea credinței, valorilor și demnității naționale

- *analizarea vieții și operei unor personalități ale culturii române (ex.: Constantin Brâncuși, Nicolae Steinhardt, Ioan Alexandru), pentru a evidenția modul în care credința le-a inspirat creația artistică și mărturisirea prin artă, concretizată într-un eseu comparativ, intitulat „Credința creștina - sursă a creației”*
- *examinarea contextului istoric și cultural în care au activat personalități reprezentative ale culturii române, în vederea evidențierii relației dintre cultura națională și valorile creștine, concretizată într-un infografic tematic care ilustrează conexiunea dintre credință, artă și identitate națională*
- *interpretarea mesajelor simbolice din opere reprezentative (ex.: „Coloana Infinitului”, „Jurnalul fericirii”, „Imnele bucuriei”), pentru a surprinde modul în care arta devine mărturie a credinței și a speranței, concretizată într-un portofoliu vizual cu imagini și texte sugestive*

XII.CS.3.3. Argumentarea importanței implicării individuale și de grup în activități și proiecte care promovează respectul față de sacru și dialogul între credință și cultură

- *argumentarea unor opțiuni valorice despre relevanța mărturisirii prin artă și cultură în societatea contemporană, pe baza documentării despre viața personalităților care au unit credința și cultura, concretizată într-un podcast educativ, intitulat „Întâlniri peste timp”*
- *formularea unor opinii privind modul în care timpul liturgic și creația unor personalități culturale reflectă ideea de sfințire a vieții, pe baza participării la o dezbatere intitulată „Credința inspiră arta sau arta revelează credința?”, apelând la exemple liturgice și culturale, concretizată într-o sinteză scrisă a concluziilor dezbaterii*
- *aprecierea modului în care credința inspiră creația artistică (icoane, icoane, imnuri, literatură, muzică sacră), pe baza analizei unor opere care îmbină dimensiunea spirituală și cea culturală, concretizată într-o expoziție digitală sau fizică intitulată „Frumusețea care mărturisește credința în artă și cultură”*

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane
XII.CS.4.1. Analizarea formelor de artă sacră și a semnificațiilor acestora, ca modalități de comuniune a omului cu Dumnezeu

- *analizarea formelor de artă sacră (icoane, mozaicuri, icoanografie) ca expresii ale comuniunii omului cu Dumnezeu, în cadrul unei activități de grup de interpretare vizuală și simbolică, concretizată într-o expoziție digitală sau fizică intitulată „Chipul credinței în culori și simboluri”*
- *examinarea modului în care știința și religia se completează în înțelegerea lumii create de Dumnezeu, pe baza unor exemple din astronomie, biologie și teologie despre ordine, viață și sens, concretizată într-o prezentare digitală intitulată „Credință și rațiune – dialog despre sensul creației”*
- *compararea modurilor în care credința și valorile creștine pot fi exprimate și protejate în mediul digital, pe baza unor exemple de comportamente online pozitive și negative, concretizată într-o colecție tematică digitală intitulată „Credință și respectul în spațiul virtual”*

XII.CS.4.2. Evidențierea elementelor de complementaritate dintre știință și religie și a rolului acestora în cunoașterea lumii și a lui Dumnezeu

- *evidențierea modului în care arta sacră reflectă frumusețea, armonia și prezența lui Dumnezeu în lume, pe baza observării elementelor de arhitectură bisericească, pictură și muzică eclesială, raportate la simbolismul formelor, culorilor și sunetelor sacre, concretizată într-o prezentare digitală intitulată „Frumusețea care conduce spre Dumnezeu”*
- *argumentarea relației dintre știință și religie ca forme complementare de cunoaștere a lumii, pe baza unor exemple din fizică, biologie și astronomie, corelate cu învățăturile creștine despre creație, echilibru și raționalitatea universului, concretizată într-o prezentare digitală, intitulată „Două perspective, un singur adevăr”*

- *aprecierea modului în care tehnologia și mediul digital pot fi folosite, pentru promovarea adevărului, respectului și solidarității, pe baza unor exemple relevante la nivelul Bisericii Ortodoxe Române, concretizată într-o lucrare digitală, intitulată „Credință și etică în lumea virtuală”*

XII.CS.4.3. Generarea de idei și proiecte personale și de grup care promovează respectarea valorilor religioase, incluziunea socială și solidaritatea în mediul digital

- *valorificarea simbolurilor vizuale și sonore specifice cultului creștin, în cadrul unui atelier creativ de grup, prin proiectarea unei expoziții digitale inspirate din arta sacră (icoane, arhitectură, cântări bisericești), intitulată „Arta credinței – frumusețea care unește”*
- *generarea unor idei de proiect digital care promovează valorile religioase în mediul online, în cadrul unui atelier de brainstorming organizat pe grupuri mici, concretizată în prezentarea conceptului unui produs digital (blog, videoclip, campanie social media, intitulat „Credință și respect în lumea digitală”*
- *crearea unui cod etic de conduită digitală inspirat din valorile religioase, pe baza activităților de reflecție, documentare și colaborare în echipă, concretizată în redactarea unui ghid intitulat „Respect și responsabilitate morală în mediul digital”*

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră Domenii de conținut	Devenire și împlinire prin asumarea valorilor creștine Conținuturi
I. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1. Sfânta Treime (învățătura despre Sfânta Treime - izvorul vieții și al iubirii veșnice) 2. Pătimirile și Învierea Mântuitorului Iisus Hristos (Cina cea de Taină, Rugăciunea din Grădina Ghetsimani, Procesul Mântuitorului, Răstignirea, Moartea și Învierea Domnului) 3. Fericirile - devenire și desăvârșire (paradigmă de credință și trepte spre împlinirea umană) 4. Efort și împlinire în viața creștină (viața în Hristos și dezvoltarea spirituală; conlucrarea omului cu harul dumnezeiesc, perseverență, răbdare, putere și biruință asupra încercărilor în efortul spre mântuire)
II. Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii	5. Timpul liturgic - vreme a îndreptării și sfințirii vieții (rugăciunea și Sfintele Taine – întâlnirea personală cu Mântuitorul Iisus Hristos; sacralitatea timpului) 6. Personalități mărturisitoare ale culturii și spiritualității românești (se vor selecta trei personalități din sugestiile metodologice)
III. Creștinismul și provocările lumii contemporane	7. Valențe spirituale și estetice ale artei sacre (elemente de arhitectură, muzică și pictură eclesială; lăcașuri de cult reprezentative: Catedrala Națională/Catedrale și biserici semnificative – Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași, Mănăstirea Curtea de Argeș, Catedrala „Sfântul Dumitru” din Craiova, Catedrala „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara, Catedrala „Adormirea Maicii Domnului” din Cluj Napoca etc.) 8. Omul - ființa care crede și cercetează (complementaritate între știință și religie, ipostaze pseudo-religioase și false ale manifestării credinței, formalismul, fanatismul și sincretismul religios) 9. Discernământ și responsabilitate creștină în era digitală (literația media – provocări educative, morale și spirituale)
IV. Religiiile lumii: valori și aspecte specifice	10. Comunitățile religioase din țara noastră - particularități și expresii cultural-artistice (diversitatea religioasă în România; armonia interetnică și interculturală) 11. Elemente de patrimoniu cultural-religios din România, cuprinse în lista UNESCO (cetățile dacice din Munții Orăștiei, bisericile de lemn din Maramureș, bisericile cu pictură murală din Bucovina, Mănăstirea Hurezi, bisericile fortificate din Transilvania, doina și colinda etc.)

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor strategii didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor verzi și digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării - cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice - revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne (de predare-învățare-evaluare)

- Explicația și prelegerea narativă - asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- Conversația euristică - stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- Lectura explicativă și interpretarea textului biblic - facilitează învățarea la Religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- Studiul de caz - îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- Portofoliul tematic - dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- Eseul argumentativ - elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- Dezbateră de tip academic (Oxford-style) - favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- Lectura comparativă - dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

WebQuest religios - Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.

Crearea de conținut digital - Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un preot/localnic implicat în comunitate.

Utilizarea platformelor educaționale www.e-religie.ro, www.red-religie.ro, Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.

Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) - Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare, dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.

Crearea unui blog tematic - Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.

Tururi virtuale și realitate augmentată - Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase (ex. Sfântul Mormânt, Muntele Athos, Catedrala Notre-Dame; muzeul Bibliei). Folosirea aplicațiilor AR pentru descoperirea simbolurilor dintr-o biserică sau icoană.

Proiecte colaborative online - Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de iconom al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina Religie, pot fi utilizate următoarele metode:

- **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind aplicația www.bibliaortodoxa.ro/ sau fișe interactive create în Wordwall, Google Forms etc., elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți, precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

- **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Sfânta Scriptură și din Sfinții Părinți, teme precum: „Armonia dintre om și Dumnezeu - utilizarea responsabilă a resurselor naturale”, „Trăim creștinește în armonie cu natura”.

- **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti/ audia fragmente din aceștia în înregistrări din cadrul slujbei Vecerniei și Utreniei. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare preluate din mediul online sau create de ei.

- **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza, în echipă, proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”, „Creația în viața și scrierile sfinților” (Sf. Ioan Iacob Hozevitul, Sf. Pr. Mărturisitor Dumitru Stăniloae, Sf. Ierarh Nicolae Velimirovici, Sf. Cuvios Paisie Aghioritul etc.) etc.

- **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Grija față de natură în Sfânta Scriptură”, „Progresul personal și social poate slujii sfințeniei vieții”, „Grija pentru creație în viața călugărilor”, „Omul modern între credință și dorința de consum” etc., prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: preoți, profesori universitari, călugări, ecologiști creștini etc.

- **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unei slujbe sau rugăciuni pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, accentuându-se:

- valorificarea experiențelor de viață ale elevilor;
- accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală;
- abordarea diferențiată a conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor, cu nevoile lor de învățare specifice și cu contextul social în care trăiesc aceștia;

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (12 teme pentru clasele a IX-a – a XI-a și 11 teme pentru clasa a XII-a) de pe parcursul unui an școlar permite:

- abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității;
- abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/a comunității;
- realizarea de conexiuni cu marile sărbători creștine.

Ordinea abordării conținuturilor poate fi adaptată de profesor în funcție de logica internă a domeniului, de specificul comunității și de particularitățile elevilor, cu respectarea finalităților prevăzute de programă, dar și în concordanță cu tematicile olimpiadelor și concursurilor care au la bază programa școlară.

Conținuturile privind marile sărbători creștine, respectiv Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos și Învierea Domnului vor fi abordate în perioada premergătoare acestora, în orele prevăzute la dispoziția profesorului.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Creștinul – ucenic al Domnului Iisus Hristos” (clasa a IX-a), „Creștinul – prieten al Domnului Iisus Hristos și al sfinților” (clasa a X-a), „Identitate și mărturie creștină” (clasa a XI-a), „Devenire și împlinire prin asumarea valorilor creștine” (clasa a XII-a);

- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe aspecte de învățătură creștină („Hristos – Calea, Adevărul și Viața”), aspecte de viață comunitară („Comunitatea religioasă – identitate, responsabilitate și bucuria mărturisirii”), aspecte de morală religioasă aplicată („Creștinismul și provocările lumii contemporane”) și aspecte de istoria religiilor („Religiile lumii: valori și aspecte specifice”).

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional (texte biblice și scrieri referitoare la viața unor sfinți), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: Facerea 1-2; Psalmul 138; Ioan 14, 6; Matei 6, 33; parabolele Împărăției; - Matei 13; Facerea 1, 26-27; Romani 8, 29; II Corinteni 3, 18;

- repere patristice: Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie de Nyssa, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Grigorie Teologul; Sfântul Irineu de Lyon, Sfântul Atanasie cel Mare, Sfântul Grigorie Palama.

Clasa a X-a

- repere biblice: Ioan 15, 13-15; Filipeni 2, 6-11; Coloseni 1, 15-20; Galateni 5, 1; I Corinteni 6, 12; Fapte 2, 42-47; Ioan 17, 21; Efeseni 5, 21-33; Coloseni 3, 18-21;

- repere patristice: Sfântul Atanasie cel Mare - „Despre Întruparea Cuvântului”, Sfântul Chiril al Alexandriei - „Comentariu la Ioan”; Sfântul Ioan Gură de Aur - „Omilii morale”, Sfântul Maxim Mărturisitorul - „Capete despre dragoste”; Sfântul Ciprian al Cartaginei - „Despre unitatea Bisericii”, Sfântul Nicolae Cabasila - „Despre viața în Hristos”;

- la conținutul *Sfinții - modele de demnitate și alegere responsabilă (sfinți din istoria Bisericii universale)*, profesorul poate să aleagă unul sau mai multe exemple – Sfânta Mare Muceniță Ecaterina, Sfântul Mare Mucenic Mina, Sfântul Spiridon, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Nectarie, Sfântul Luca al Crimeii, Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul;

- la conținutul *Tinerii - promotori ai valorilor creștine urmând exemplul sfinților (iubire, curaj, demnitate, răbdare, cumpătate, modestie, iertare, înțelepciune, milostenie, sacrificiu)*, profesorul poate să aleagă unul sau mai multe exemple: Sfântul Apostol Andrei, Sfântul Ioan Evanghelistul, Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iași, Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava, Sfântul Ioan Iacob Românul, Cei 16 sfinți canonizați în 2024 (Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, Sfinții Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria, Sfântul Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana, Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj), Sfinți și Mărturisitori din închisorile comuniste, dar și alți sfinți care vor fi canonizați; de asemenea, profesorul poate utiliza exemplificări din Pateric, colecția Filocalia etc.;

- la conținutul *Pacea sufletească și practicile rezilienței (atitudinea creștinului în fața dificultăților: rugăciunea, iertarea și recunoștința; pilda fiului risipitor)*, profesorul poate să folosească Romani 12, 12-21.

Clasa a XI-a

- repere biblice: Fapte 2, 42-47; Ioan 17, 21;

- repere patristice: Sfântul Irineu de Lyon - „Împotriva ereziilor”, Sfântul Atanasie cel Mare - „Cuvânt împotriva arienilor”; Sfântul Ciprian al Cartaginei - „Despre unitatea Bisericii”, Sfântul Nicolae Cabasila - „Despre viața în Hristos”;

- la conținutul *Rugăciunea - izvor de pace, bucurie și comuniune (dialogul omului cu Dumnezeu; modele și foloase ale rugăciunii)*, profesorul poate să aleagă – psalmi, Rugăciunea Domnească, Pilda vameșului și a fariseului, Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul; Rugăciunea inimii etc.

Clasa a XII-a

- repere biblice: Matei 25, 14-30 - Pilda talanților, I Petru 4, 10; Efeseni 5, 21-33; Coloseni 3, 18-21; Matei 6, 25-34; Romani 8, 28; I Corinteni 15;

- repere patristice: Sfântul Ioan Gură de Aur - „Omiliile despre slujire”, Sfântul Grigorie de Nazianz - „Cuvântarea a doua”; Sfântul Ioan Gură de Aur - „Omiliile despre slujire”, Sfântul Grigorie de Nazianz - „Cuvântarea a doua”;

- la conținutul *Personalități mărturisitoare ale culturii și spiritualității românești*, profesorul poate să aleagă: Mitropolitul Dosoftei, Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, Sfinții Martiri Brâncoveni, Sfânta Maria Brâncoveanu, Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mihai Eminescu, Constantin Brâncuși, Tudor Arghezi, Vasile Voiculescu, Vasile Militaru, Daniel Turcea, Nicolae Steinhardt, Ioan Alexandru, Maica Benedicta - Zoe Dumitrescu Bușulenga, Aspazia Oțel Petrescu etc..

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului, inclusiv în raport cu interesele acestuia. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală.

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile - mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Colțuri de liniște, retragere, reflecție - spații special amenajate în clasă (cu icoane, lumânări, citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- Cabinetul de Religie/Ateliere de creație religioasă - spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, icoane pictate sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri, cu respectarea legislației în vigoare.

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă - combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu, temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt - utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale - folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (mănăstiri, muzee, biserici istorice), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.

- Simulări și reconstituiri - folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile sfinților, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Activități personalizate de învățare - profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii - folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil; de asemenea, accesibilitatea implică adaptarea demersului la elevii cu cerințe educaționale speciale.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli - realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale - elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

Momente de rugăciune sau liniște - la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.

Lectură religioasă ghidată - citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale sau în grup, scrise sau orale. Se pot folosi fragmente din Biblie, Sfinții Părinți, autori contemporani sau mărturii de credință.

Scrierea duhovnicească - activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială (IA) ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.

IA oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.

Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc IA, cu respectarea criteriilor de etică a comportamentului în mediul online.

IA sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.

Elevii pot folosi IA pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs și finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar către acumularea de cunoștințe;

- motivarea elevului prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special, în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea rezultatelor învățării va accentua trei funcții esențiale: funcția formativă (care ajută elevul să se autocunoască, să își conștientizeze/gestioneze progresele), funcția de auto-reglare (care facilitează profesorului să își ajusteze oportunitățile didactice) și funcția motivațională (care îl vizează pe elev în perspectiva continuării, întăririi, perfectării învățării).

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă) prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi, semiobiectivi și subiectivi);
- evaluări orale și scrise structurate (răspunsuri argumentate, eseuri);
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal - colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic - individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată - prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică - a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare - afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale - permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice - implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle etc.).

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie spre autocunoaștere, reflecție și angajare personală, mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;

- demonstrarea cunoașterii reperelor fundamentale de ordin scripturistic, ale celor ce țin de Sfânta Tradiție, valori morale etc.;
- capacitatea de argumentare (pe linie teologică, culturală, spirituală, etică etc.) a importanței unor principii specifice credinței creștin-ortodoxe;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie, în acest context, evaluarea prin itemi de tip alegere multiplă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, Religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin itemi de tip alegere multiplă.

Pregătirea pentru evaluarea la Religie prin itemi de tip alegere multiplă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care itemii de tip alegere multiplă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu itemi de tip alegere multiplă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termenii apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării:

1. învățarea prin exersarea itemilor de tip alegere multiplă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări;
2. învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare;
3. învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor;
4. învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concepte;
5. învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice;
6. învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor;
7. învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi;
8. învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice.

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu itemi de tip alegere multiplă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) - acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe/postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi a progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

G. Abordarea competențelor cu ajutorul taxonomiei lui Bloom

Integrarea nivelurilor taxonomiei Bloom în construirea competențelor din programa de Religie este esențială pentru dezvoltarea progresivă și coerentă a învățării. Această abordare permite organizarea conținuturilor și a activităților educaționale pe trepte cognitive - de la cunoaștere/reamintire și înțelegere, la aplicare, analiză, evaluare și creare. Prin utilizarea lor, elevii nu doar dobândesc informații religioase, ci învață să gândească critic, să relaționeze principiile de credință cu experiențele personale și sociale și să manifeste atitudini și comportamente responsabile, în concordanță cu valorile spirituale și morale promovate de disciplina Religie.

Astfel competențele generale sunt formulate pe nivelurile lui Bloom după cum urmează: CG1 – nivelurile 1-2, CG2 – nivelurile 3-4, CG3 – nivelul 5, CG4 – nivelul 6.

Competențele specifice urmăresc nivelurile următoare (acestea sunt în ordine crescătoare, nivelul maxim fiind cel al competenței generale subscrise):

- pentru clasa a IX-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 reamintire, CS2.2. înțelegere, CS2.3. analiză, CS3.1. aplicare, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. analiză, CS4.2. evaluare, CS4.3. creare;
- pentru clasa a X-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 reamintire, CS2.2. înțelegere, CS2.3. analiză, CS3.1. aplicare, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. înțelegere, CS4.2. analiză, CS4.3. creare;
- pentru clasa a XI-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 înțelegere, CS2.2. aplicare, CS2.3. analiză, CS3.1. aplicare, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. analiză, CS4.2. evaluare, CS4.3. creare;
- pentru clasa a XII-a: CS1.1. reamintire, CS1.2. înțelegere, CS1.3. înțelegere, CS2.1 înțelegere, CS2.2. aplicare, CS2.3. analiză, CS3.1. înțelegere, CS3.2. analiză, CS3.3. evaluare, CS4.1. analiză, CS4.2. evaluare, CS4.3. creare.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Achim Mihaela	Profesor	Școala Gimnazială nr. 280, București
Alexa Cristian	Profesor	Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc”, București
Argatu Adriana Nicoleta	Profesor	Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza”, Constanța
Boha Claudia	Inspector școlar	ISJ Sălaj
Buzatu Daniela-Liliana	Inspector școlar	ISJ Timiș
Cocârlea Elena	Inspector școlar	ISJ Brăila
Copăcescu Simona-Elena	Profesor	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, Dolj
Dincă Gheorghe	Profesor	Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitești, Argeș
Filat Niculina	Profesor	Colegiul Național „Iulia Hasdeu”, București
Filip Daniela	Profesor	Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Târgu Neamț, Neamț
Mănoiu Denisia Elena	Inspector școlar	ISJ Iași
Oprea Carmen	Inspector școlar	ISJ Dolj
Opriș Olivia Monica	Profesor	Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, Alba-Iulia, Alba
Spătaru Mihail Sorin	Inspector școlar	ISJ Prahova
Timiș Ionița	Profesor	Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr”, Cluj-Napoca, Cluj
Vild Theodora	Profesor	Liceul Pedagogic „Matei Basarab” Slobozia, Ialomița

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Barnea Cristian-Alexandru	Lector univ. dr.	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - FTOI, Iași	Coordonator științific
Bolocan Carmen-Maria	Profesor univ. dr.	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - FTOI, Iași	Coordonator științific
Cucoș Constantin	Profesor univ. dr. emerit	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași	Coordonator științific
Ilie Valentin	Pr. asist. univ. dr.	Univ. București - FTOB, București	Coordonator științific
Moșoiu Oana	Lector univ. dr.	Univ. București	Coordonator științific
Tacea Firuța	Conf. univ. dr.	Univ. București	Coordonator științific
Timiș Vasile	Conf. univ. dr.	Universitatea Babeș-Bolyai - Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Varlaam Ploieșteanul	Episcop Vicar Patriarhal	Patriarhia Română	Comisie Patriarhie
Horga Irina	Cercetător Științific Principal I, dr.	Institutul de Științe ale Educației	Comisie Patriarhie
Beldiman Nicușor	Pr. prof. dr., Consilier Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Buchiu Ștefan	Pr. prof. dr. emerit	Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Cuțchi Alexandru	Arhid. dr., Inspector Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale	Comisie Patriarhie
Jambore Aurelian George	Pr., Inspector Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale	Comisie Patriarhie
Ioniță Dragoș-Ioan	Inspector școlar	ISMB	Comisie Patriarhie
Lazăr Iuliana-Nicoleta	Profesor	Școala Gimnazială Nr. 197	Comisie Patriarhie
Lemeni Nicolae-Adrian	Conf. univ. dr., Consilier Patriarhal Onorific	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Opriș Dorin	Pr. prof. dr.	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Comisie Patriarhie

Додаток No 14

Шкільна програма для
РЕЛІГІЇ
Український Православний Культ
IX-ті –XII-ті Класи
Загальний Стівбур (ЗС)

*Теоретична галузь, всі профілі, всі спеціалізації
Технологічний ланцюг, всі профілі, всі професійні кваліфікації
Професійно-технічна галузь, художній профіль, військовий
профіль, педагогічний профіль, спортивний профіль, всі
спеціалізації*

Середня освіта

- 2025 -

Додаток No 14**Шкільна програма з дисципліни Релігія, Український православний культ ЗС, IX-ті –XII-ті Класи
-ЗС**

- Теоретична галузь, всі профілі, всі спеціалізації
- Технологічний ланцюг, всі профілі, всі професійні кваліфікації
- Професійно-технічна галузь, художній профіль, військовий профіль, педагогічний профіль, спортивний профіль, всі спеціалізації

ПРЕЗЕНТАЦІЙНА ПРИМІТКА

Ця шкільна програма доповнює навчальну програму з предмета «Релігія – православний культ» із застосуванням для занять у середній школі за теоретичним, технологічним та професійним напрямками денної форми навчання, починаючи з 2026-2027 навчального року. Для цієї категорії занять, згідно з рамковими планами середньої школи денної форми навчання, затвердженими як додатки до ОМЕС № 4350/2025, вивчення предмета має такий тижневий розподіл часу з розподілом за спільними основними сегментами (ТС):

Рік навчання	IX- ий Клас	X- ий Клас	XI- ий Клас	XII- ий Клас
Тип навчального сегмента	ЗС	ЗС	ЗС	ЗС
Тижнева кількість годин	1	1	1	1

Шкільна навчальна програма розроблена в конкордантності до:

- Закону про доуніверситетську освіту № 198/2023;
- Рекомендацій Ради Європейського Союзу (2018) щодо ключових компетенцій для навчання протягом усього життя;
- Орієнтирних точок для розробки, оновлення та оцінювання Національної навчальної програми. Національна рамкова навчальна програма, затверджена ОМЕ № 3239/2021;
- Профілю підготовки випускників, затвердженого ОМЕ № 6731/2023.

Ці документи встановлюють рамки для розвитку ключових компетенцій та профілю підготовки випускника середньої школи, компетенції, формуванню яких також сприяє дисципліна «Релігієзнавство».

Навчальна програма з дисципліни „Релігія”, розроблена відповідно до моделі розробки навчальної програми на основі компетенцій. Навчальна програма побудована таким чином, щоб сприяти розвитку профілю підготовки учня середньої школи, який описує очікування, що висувуються до учня після закінчення середньої школи, посилаючись на вимоги, викладені в Законі про доуніверситетську освіту № 198/2023, а також посилаючись на особливості розвитку учнів.

Вивчаючи релігію, випускник середньої школи розвиває свою особисту ідентичність та самосвідомість, засновані на християнських та моральних цінностях; демонструє етичну та відповідальну поведінку, застосовну в особистому, соціальному та професійному житті; виявляє повагу та готовність до конструктивного діалогу; зміцнює свою загальну культуру, розуміючи вплив релігії на універсальну цивілізацію та культуру; розвиває здатність до критичного осмислення та морального розпізнавання, необхідні для прийняття рішень; активно залучається до життя громади, враховуючи цінності солідарності, співпраці та громадянської відповідальності.

Дисципліна „Релігія” спирається на набутки, сформовані в початковій та середній школі, де учні набувають уявлень про релігійну культуру, мораль та ставлення до цінностей громади. У середній школі акцент зміщується з накопичення базових знань на розвиток навичок критичного осмислення, морального розпізнавання та соціальної відповідальності. Прогрес спрямований на закріплення сформованої особистої ідентичності, підготовку до дорослого життя та інтеграцію духовних цінностей у складніші соціальні, культурні та професійні контексти.

Шкільна програма з дисципліни Релігії, доповнює соціально-гуманітарні дисципліни завдяки своєму ціннісному та духовному погляду на людину та суспільство. Він має міждисциплінарний

характер, сприяючи спільним проектам з літературою, мистецтвом, суспільними науками та громадянською освітою.

Нові елементи, що вносяться навчальною програмою:

- ☐ формування наскрізних навичок (освіта для демократичного громадянства, освіта для життя, особистісний розвиток).
- ☐ підхід до актуальних тем змісту (співвідношення навичок та релігійних тем з викликами сучасного світу: цифровізація, екологія, права людини, міграція, мультикультуралізм, штучний інтелект).
- ☐ акцент на інтерактивних, громадських та практичних цінностях навчального предмета Релігія (соціальна залученість, волонтерство, використання міждисциплінарних проектів).
- ☐ відкритість до діалогу (формування навичок міжконфесійного та міжкультурного діалогу; порівняльна презентація спільних цінностей різних релігій).
- ☐ спрямованість на формування характеру та самопізнання (розвиток стійкості, емоційного та духовного інтелекту; використання інструментів особистої рефлексії - рефлексивний журнал, духовне портфоліо).
- ☐ рекомендація нових стратегій/методів викладання-навчання-оцінювання, іноваційне, підтверджених педагогічною теорією та освітньою практикою.
- ☐ пропозиція відкритих та корелюючих з конкретними ситуаціями освітнього середовища.

Структура навчальної програми з релігієзнавства, окрім презентації, включає такі елементи:

- ☐ Загальні компетенції;
- ☐ Специфічні компетенції та приклади навчальних видів діяльності;
- ☐ Зміст;
- ☐ Методологічні пропозиції.

Компетенції – це структуровані набори знань, навичок та ставлень, що розвиваються в процесі навчання, що дозволяють вирішувати проблеми, характерні для певної галузі, або загальні проблеми в різних контекстах.

Загальні компетенції стосуються набутків, які учень здобуває з предмета „Релігія”, протягом усього циклу навчання у старшій школі. Вони мають подвійну роль: з одного боку, вони відображають внесок предмета у профіль підготовки випускника та, опосередковано, у розвиток ключових компетенцій; з іншого боку, вони структурують предмет відповідно до профілю підготовки.

Специфічні компетенції походять від загальних компетенцій та являють собою проміжні етапи їх набуття, формуючись протягом навчального року. Вони адаптовані до рівня розвитку учнів, спрямовують оцінювання результатів навчання та забезпечують основу для організації підходу до навчання. Як етапи формування загальних компетенцій, специфічні компетенції підкреслюють їхню прогресію від одного року навчання до іншого, поступово сприяючи розвитку загальної компетенції. Їх виведення вимагає ретельної диференціації етапів навчального процесу, щоб після завершення вивчення предмета „Релігії” щоб учні набули відповідних загальних компетенцій.

Навчальна діяльність являє собою контексти, в яких розвиваються, практикуються та закріплюються специфічні компетенції. Вони мають керівну роль для вчителів, надаючи їм свободу використовувати приклади, запропоновані шкільною програмою, доповнювати їх або замінювати, щоб адаптувати навчальний процес до конкретних реалій класу. Таким чином, створення індивідуалізованих та персоналізованих навчальних шляхів більше не залишається простим ідеалом, а стає досяжним завдяки конкретним методам та способам застосування.

Навчальний зміст організовано за галузями та являє собою базові знання, спрямовані на розвиток компетенцій учнів. На кожному рівні навчання навчальна програма представляє навчальну пропозицію, яка включає аспекти християнського навчання, міжрелігійного та міжкультурного діалогу, прикладного морального формування та відповідальної участі в житті громади.

Методичні пропозиції містять приклади стратегій навчання, рекомендації щодо планування підходу до навчання та елементи для безперервного оцінювання. Вони включають рекомендації щодо ефективного впровадження процесу навчання-оцінювання, зосередженого на формуванні компетенцій, приклади стратегій навчання, що підтримують досягнення конкретних компетенцій, а також пропозиції щодо міждисциплінарного та інтегрованого підходу. Крім того, вони включають рекомендації щодо

оцінювання навчання, пов'язаного з бажаними компетенціями, а також можуть бути використані різні форми, методи та інструменти оцінювання.

Вчителям рекомендується планувати процес навчання на основі компетенцій, адаптувати діяльність до контексту та використовувати різні методи оцінювання, зосереджуючись на прогресі та розвитку учня.

Для забезпечення узгодженої структури викладання релігії, шкільна програма пропонує набір спільних елементів для всіх конфесій у Румунії: перелік загальних компетенцій, деякі конкретні компетенції, низку прикладів навчальних заходів та загальну частину методичних пропозицій. Кожна культова група розробляє переліки конкретних навичок та змісту, що дозволяє орієнтуватися на теми, що стосуються кожної з них.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНЦІЇ (ЗК)

З.К.1	Вираження релігійної ідентичності на індивідуальному та громадському рівнях у різних життєвих контекстах
З.К.2	Аналіз форм релігійного самовираження та способів життя у світових релігіях
З.К.3	Прийняття відповідальних рішень щодо особистого та громадського життя відповідно до релігійно-моральних цінностей
З.К.4	Співпрацюючи з іншими для сприяння єдності в суспільстві, поважаючи релігійні цінності кожної людини

IX-ий Клас

СПЕЦИФІЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ (СК)

ТА

ПРИКЛАДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ПНД)

З.К. 1 - Вираження релігійної ідентичності на індивідуальному та громадському рівнях у різних життєвих контекстах

IX.СК.1.1. Визначення основних компонентів релігійної ідентичності

- ☐ читання біблійного або святоотцівського тексту про створення людини та образ Божий у людині, в рамках керованого читання та коротких обговорень, що завершується робочим аркушем, який включатиме риси людини як істоти, створеної за образом Божим.
- ☐ складання хронологічного плану, який представляє основні етапи творіння, на основі біблійного тексту з Буття 1-2 та керованої бесіди, що завершується візуальним представленням під назвою „Хронологія творіння”.
- ☐ визначення деяких біблійних виразів, які представляють Христа як „Світло світу” та „Відновлювача людини”, на основі читання віршів з Євангелія від Івана 8,12 та Івана 1,4-9 та спостереження за символом світла на іконі та в пісні „Світло тихе”, що завершується робочим аркушем, який пов’язує біблійні вирази у формі робочого аркуша з відповідними темами.
- розпізнавання основних частин Святого Письма – Старого та Нового Завітів, основних книг та їхнього центрального послання, шляхом спостереження за синоптичною таблицею, яка представляє структуру Біблії, в результаті чого створюється аркуш рекапітуляції під назвою „Біблія” — книга, що об’єднує небо і землю.

IX.СК.1.2. Пояснення характеристик, що визначають вчення християнської віри

- ☐ пояснення того, як Бог створив світ як дар для людей, на основі керованої дискусії щодо уривку з Буття 1-2, що завершується графічним органайзером, який коротко представляє значення днів творіння.
- ☐ тлумачення фраз „створена людина”, „впавша людина” та „відновлена людина”, на основі читання біблійних та святоотцівських текстів, що завершується загальним висновком щодо гідності та призначення людини в плані спасіння.
- ☐ опис ролі Христа як „Світла для світу” та „Відновлювача людини”, на основі біблійних віршів (Івана 8:12; Івана 1:4-9), зображень з ікон та гімну „Світло тихе”, що завершується аркушем для роздумів, який показує, що означає світло Христа в житті людини
- пояснення послання Святого Письма про Божу любов до людей, на основі коротких біблійних текстів зі Старого та Нового Завітів, обговорення в групі з підтримкою викладача, результатом чого є роздатковий матеріал під назвою „Біблія” – „Боже слово для людей”.

IX.СК.1.3. Опис богословського, культурного та літературного послання деяких біблійних текстів, підкреслюючи їхню універсальну цінність

- ☐ пояснення ролі Святого Письма як джерела Божого одкровення та вселенської культури, засноване на презентації про структуру Біблії (Старого та Нового Завітів) та деяких прикладах репрезентативних біблійних текстів, завершене підсумковим аркушем.
- ☐ представлення різниці між образом і подобою Божою, засноване на короткому тексті Святих Отців та прикладі святого з життя Церкви, який відображає подобу Божу через любов і добрі справи, в результаті чого створено аркуш з особистими роздумами про значення подоби з Богом.
- ☐ пояснення того, як Христос являє Себе як Світло світу, засноване на біблійних віршах та символі світла, відображеному в іконі „Преображення”, завершене цифровим постером під назвою „Світло для душі”.
- опис богословського послання біблійного тексту про творіння, заснований на читанні фрагмента з Буття 1-2 та обговоренні стосунків людини зі світом і з Богом, завершене аркушем під назвою „Світ – місце, де Бог закликає нас до турботи та вдячності”.

3.К. 2 - Аналіз форм релігійного самовираження та способів життя у світових релігіях

IX.СК.2.1. Визначення визначальних елементів вірувань та релігій у античності

- запис характеристик стародавніх релігій на основі цифрових ресурсів для заповнення аркуша у формі „глосарію вірувань”.
- ☐ підкреслення зв'язку між географічним простором та розвитком релігійних культур місць поклоніння та важливих релігійних центрів досліджуваних цивілізацій (наприклад, Вавилон, Храм Ра, Акрополь, Римський форум, гето-дакійські святилища) шляхом заповнення тематичної карти.
- добір життєвих цінностей, виражених у міфі/релігійній історії з античності, які також зустрічаються в сучасних життєвих нормах, шляхом розробки письмового роздуму.

X.СК.2.2. Презентація основних релігій з історичної точки зору

- представлення основних релігійних подій та особистостей античності за допомогою цифрових додатків для створення інтерактивної хронології.
- ☐ формулювання характеристик двох стародавніх релігій, що підкреслюють взаємозв'язок між людиною та божеством, за допомогою порівняльного аркуша/колажу/мультимедійної антології.
- пояснення ролі ритуалів та цінностей стародавніх релігійних громад на основі уявного інтерв'ю з людиною з античності.

X.СК.2.3. Аналіз ролі релігійного досвіду людства в розвитку культури та цивілізації

- ☐ вивчення історичних документів про гето-дакійські вірування щодо священності природи та місць поклоніння, шляхом доступу до двох різних ресурсів, доповнених груповим обговоренням.
- ☐ узагальнення повідомлень текстів про давню релігію, що описують релігійні свята, що зміцнювали життя громади, для створення цифрового/фізичного колажу.
- аналіз відмінностей та подібностей у давніх релігіях, щоб зрозуміти, як релігійний досвід може впливати на соціальну організацію та мораль, створення цифрової/фізичної виставки артефактів на тему „Символи, свята та місця поклоніння”.

3.К. 3 - Прийняття відповідальних рішень щодо особистого та громадського життя відповідно до релігійно-моральних цінностей

IX.СК.3.1. Застосування біблійних принципів, що визначають особисте та громадське життя

- ☐ застосування біблійних принципів поваги, відповідальності та чесності в аналізі конкретної життєвої ситуації (наприклад: колегу висміюють перед класом за помилку), втілене в аркуші морально-духовної самооцінки під назвою «Як я вирішую реагувати по-християнськи».
- ☐ використання принципів Декалогу в особистих та громадських життєвих ситуаціях, засноване на прикладах моральної поведінки в сучасному суспільстві (наприклад: уникнення лихого мови, ставлення до булінгу), втілене в рефлексивному есе під назвою „Заповіді, що надають сенсу життю”.
- ілюстрація того, як Нагірна Проповідь сприяє миру та примиренню між людьми, заснована на прикладах людських поглядів та християнських цінностей („Блаженні миротворці..., Любіть ворогів ваших...”), втілене в тематичних дебатах про актуальність цих принципів у сучасному житті.

X.СК.3.2. Підтримка особистих рішень у співвідношенні з релігійними цінностями

- ☐ порівняння моральних рішень у повсякденному житті з принципами Декалогу, на основі тематичних досліджень, які показують актуальність божественних заповідей у керівництві моральним вибором, втілених у аркуші для рефлексії під назвою „Мій шлях між добром та істиною”.
- ☐ аналіз того, як християнські цінності – мир, прощення, примирення та порозуміння – впливають на прийняття моральних рішень, посилаючись на Нагірну проповідь та приклади з повсякденного життя, втілений у рефлексивному есе.
- дослідження того, як принципи Декалогу та євангельські цінності керують особистим моральним вибором, на основі тематичного дослідження, обговореного в групі, втіленого в усній або цифровій презентації під назвою „Чому вибирати добро?”.

IX.СК.3.3. Синтез біблійних цінностей, необхідних для вибору відповідної поведінки в сім'ї, школі та громаді

- ☐ оцінка того, як біблійні цінності поваги та відповідальності відображаються в моральній поведінці в сім'ї та школі (наприклад, реакція на ображеного колегу, ненасилтницьке вирішення конфліктів у міжособистих стосунках, відповідальність спільного завдання), втілена в груповому обговоренні.
- ☐ оцінка ролі біблійних цінностей прощення та миру у вирішенні конфліктів у громаді, на основі тематичного дослідження (наприклад, конфлікт між колегами, вирішений через діалог та прощення), завершена аргументативним есе під назвою „Сила прощати:”.
- обґрунтування важливості цінностей Декалогу та Євангелія у формуванні моральної поведінки молоді, починаючи з конкретних прикладів з сім'ї, школи, громади та ЗМІ, завершена цифровою груповою презентацією під назвою „Цінності, що нас об'єднують”.

3.K. 4 - Співпраця з іншими для сприяння єдності в суспільстві, поважаючи релігійні цінності кожної людини

X.СК.4.1. Аналіз ролі релігійних цінностей у підтримці солідарності громади

- ☐ аналіз інформації щодо цінностей та обов'язків християнина (перед Богом, собою, ближнім та творінням), щоб виділити зв'язки між біблійними цінностями та актами солідарності в сучасному суспільстві, створення цифрової концептуальної карти за допомогою додатків під назвою „Ланцюг християнської відповідальності”.
- ☐ аналіз етапів духовного розвитку, натхнення Святим Письмом та повсякденним життям, з метою підтримки солідарності в громаді, за допомогою цифрового портфоліо або тематичного плаката під назвою „Прекрасна людина серцем”.
- підкреслення ролі духовного отця як духовного наставника та підтримки молоді, яка стикається з викликами сучасного світу, створення порівняльного графічного органайзера в Canva або іншому додатку, який представляє відмінності між духовним, психологічним та соціальним керівництвом.

X.СК.4.2. Обґрунтування необхідності особистісного моделювання та розвитку через взяття на себе християнських обов'язків

- обґрунтування необхідності духовного розвитку, використовуючи моделі із сфери Релігії, створення освітнього подкасту під назвою „Як віра надихає мене бути кращим”, в якому учні обговорюють формування характеру та роль моральної совісті.
- ☐ аргументація важливості духовного батька як провідника в процесі формування особистості підлітка, шляхом проведення інтерв'ю (аудіо/відео) зі священником або вчителем релігії, яке завершується структурованим есе про роль духовного керівництва.
- мотивація необхідності моделювання та відповідальності прийняття християнських цінностей, щоб стати стійкими людьми перед обличчям викликів сучасного світу, шляхом розробки цифрового відкритого листа, адресованого молоді, під назвою „Будьте сильними через віру!”, який міститиме заклики та рішення сучасних викликів.

IX.СК.4.3. Розробка заходів, що сприяють християнській відповідальності та розвивають стійкість перед обличчям викликів сучасного світу

- ☐ розробка заходів, що сприяють християнській відповідальності в громаді, створення плану дій під назвою „Віра в дії”, який включає конкретні кроки для організації волонтерської кампанії (допомога вразливим людям, екологічні акції, участь у парафіях).
- ☐ розробка одного проєкту діяльності на тему „Як мені залишатися віруючим у сучасному світі”, що завершується презентацією, де учні пропонують рішення для балансу, віри та самоконтролю, та духовної стійкості.
- ☐ формулювання аргументів на користь християнської відповідальності та моделей духовної стійкості за допомогою цифрових інструментів (платформа Artsteps або Google Arts & Culture), з яких будуть відібрані зображення, тексти та мультимедійні матеріали про сучасних святих, молодих волонтерів або зразкових священнослужителів, організація виставки у фізичному або цифровому форматі.

IX-ий Клас

НАВЧАЛЬНИЙ ЗМІСТ

Основна тема Області контенту	Християнин – учень Господа Ісуса Христа Зміст
Христос – Шлях, правда і Життя	1. Святе Письмо – джерело Одкровення та елемент універсальної культури (натхнення, структура, послання/богословська, культурна, літературна перспектива) 2. Творіння як дар Божий (біблійна розповідь про творіння: Буття, розділ 1-2; божественне провидіння). 3. Від образу до подоби з Богом (образ – структура особи; подоба – мета обожнення через благодать) 4. Христос – Світло для світу та Відновлювач людини (прихід Господа у світ, Блага Новина).
II. Релігійна спільнота – ідентичність, відповідальність та радість сповіді	5. Декалог – основа особистості та спільної нормативності (запрошення до поваги, відповідальності та цілісності). 6. Євангеліє – джерело миру, примирення та співіснування (Нагірна Проповідь – заклик до чистого, смиренного та люблячого життя).
III. Християнство та виклики сучасного світу	7. Обов'язки християнина (перед Богом, перед собою, перед ближнім та перед творінням). 8. Християнські цінності та характер (внутрішня людина - совість, поведінка; ілюстрації на рівні деяких притч). 9. Духовний батько - друг і провідник у житті підлітка (роль духовного батька у формуванні, становленні та утвердженні особистості; приклади великих духовних батьків).
IV. Світові релігії: цінності та специфічні аспекти	10. Релігії в античності – історичні пам'ятки, походження та джерела (месопотамійці, єгиптяни, греки, римляни, гето-дакійці). 11. Зв'язок людини з божеством у релігіях античності (світопорядок та священність природи; місця поклоніння, священство, свята). 12. Культурний та філософський розмір давніх релігій (від міфу до моралі; принципи та норми громадського життя).

X-ий Клас

**СПЕЦИФІЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ (СК)
ТА
ПРИКЛАДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НЗД)**

3.К. 1 - Вираження релігійної ідентичності на індивідуальному та громадському рівнях у різних життєвих контекстах

X.СК.1.1. Визначення елементів християнської моралі в різних релігійних текстах

- ☐ розпізнавання деяких моральних вчень Спасителя Ісуса Христа шляхом аналізу деяких євангельських текстів, які висвітлюють християнські цінності, необхідні людині для досягнення спасіння, створення концептуальної карти.
- ☐ підкреслення моральних якостей, відображених у біблійних та святоотцівських текстах, які синтезують роль Божої Матері в житті Церкви та в історії спасіння, заповнення робочого аркуша.
- ☐ визначення елементів християнської моралі, відображених у житті та діяннях святих, які підкреслюють їхній внесок у виховання гідності, відповідальності та віри в житті християнина, створення тематичної виставки.
-
- опис християнських поглядів щодо відповідального вибору, відображених у біблійних притчах, шляхом створення тематичного плаката.

X.СК.1.2. Виклад деяких аспектів економіки спасіння

- ☐ пов'язування подій з життя Спасителя/Богородиці/святих з основними релігійними святами та їхніми літургійними датами, використовуючи християнсько-православний календар, щоб виділити їхню роль у розгортанні домоводства спасіння, у формі хронологічної таблиці.
- ☐ пояснення символів із притч Спасителя, спираючись на святоотцівські тексти, як частина групової діяльності, створення пояснювальної схеми
- ☐ переказ прикладів гідності та відповідального вибору з життя святих, читаючи репрезентативні фрагменти, створення цифрової презентації.
- підсумовування основних способів шанування Божої Матері на основі біблійних та святоотцівських текстів, як частина групової аналітичної діяльності, створення синтетичної усної презентації („Богородиця – наша духовна Мати”).

X.СК.1.3. Порівняння міждисциплінарних елементів, що визначають аспекти релігійної ідентичності

- ілюстрація художніх форм (літературних, іконографічних тощо) шанування Божої Матері в румунській та загальнолюдській культурі шляхом участі в міждисциплінарному семінарі з релігії-мистецтва-культури, проведення мікропрезентацій.
- ☐ пояснення цінностей, переданих безпосередньо/опосередковано Спасителем, з метою порівняння деяких визначальних міждисциплінарних елементів у рамках дискусії, створення ілюстративної дошки.
- ☐ ілюстрування міждисциплінарних аспектів, що визначають релігійну ідентичність, застосовних в особистому житті, як орієнтирів християнської гідності та відповідальності, починаючи з подій у житті Спасителя, розробка рефлексивного есе.
- характеризування особистості одного святого, на підставі використання літературних та релігійних текстів, з метою підвищення обізнаності про людський стан, який може досягти обожнення, створення біографічного профілю.

3.К. 2 - Аналіз форм релігійного самовираження та способів життя у світових релігіях**Х.СК.2.1. Визначення визначальних елементів східних релігій**

- ☐ перелік ключових елементів (засновник, священні писання, ключові концепції) індуїзму, буддизму та конфуціанства з метою виявлення характеристик цих релігій у формі порівняльної таблиці.
- ☐ визначення тематичних святкувань та паломництв з метою висвітлення культурно-мистецьких виразів азійських релігій, створення „Майстерні образів” (цифрової або фізичної).
- ☐ визначення регіонів походження та основних центрів східних релігій на карті світу з метою збагачення трансдисциплінарних знань, створення географічного та культурного колажу.

Х.СК.2.2. Представлення універсальних цінностей у східних релігіях та їхні специфічні способи вираження

- співвіднесення символів з фундаментальними цінностями досліджуваних релігій, щоб розпізнати визначальні елементи, на робочому аркуші.
- ☐ підсумовування специфічного способу вираження в кожній релігії (індуїзм, буддизм, конфуціанство), шляхом групування цінностей з релігійних текстів/фрагментів, створення групового порівняльного плаката.
- висловлення власними словами необхідність міжрелігійного діалогу та мирного співіснування між релігіями з метою сприяння миру між людьми, з метою створення однієї статті для преси.

Х.СК.2.3. Аналіз етичних принципів східних релігій для вирішення універсальних проблем

- ☐ обговорення конкретних шляхів сприяння повазі та гармонії між людьми, та засудження насильства, натхненних досліджуваними релігіями, для представлення рішень щодо визначення меж у сучасному суспільстві, через представлення усних викладів думок.
- ☐ аналіз фундаментальних цінностей досліджуваних релігій (наприклад, п'ять буддійських заповідей, чотири благородні істини), висвітлення того, як вони можуть розвивати сучасну етичну поведінку, у зв'язку обговорення актуальних моральних проблем (таких як брак емпатії або внутрішній дисбаланс сучасної людини), за допомогою ілюстрованої презентації або тематичного колажу.
- дослідження принципів гармонії та ненасильства з індуїзму, буддизму та конфуціанства, в контексті аналізу внеску цих релігій у міжрелігійний діалог для сприяння миру у світі, проведення порівняльного синтезу у формі діаграми Ісікави (спільні цінності та відмінності в підходах).

3.К. 3 - Прийняття відповідальних рішень щодо особистого та громадського життя відповідно до релігійно-моральних цінностей**Х.СК.3.1. Застосування принципів доктрини віри щодо дії Святого Духа в Церкві та громаді**

- використання назв дарів Святого Духа, починаючи з біблійного тексту Галатів 5:22-23, у колегіальній дискусії, доповненій концептуальною картою.
- інтеграція цитат про дари Святого Духа з різних текстів, щоб висвітлити їх прояв у житті Церкви та громади, у аркуші для читання.
- окреслення зв'язку між Ісусом Христом та християнами через дію Святого Духа, починаючи з притчі про виноградну лозу та гілку, доповнене графічним органайзером у формі кластера.

Х.СК.3.2. Підкреслення особливостей громади, побудованої на християнських релігійних цінностях

- представлення способів, якими дари Святого Духа підтримують життя та єдність християнської спільноти, починаючи з 1 Коринтян 12:4-7, висвітлення цих цінностей за допомогою демонстративної презентації.
- висвітлення співпраці між божественною благодаттю та людською волею, що відображається у Святих Таїнствах для оновлення особистого життя, шляхом написання аргументативного есе.

- аналіз апостольського послання, яке призвело до формування та організації ранньої Церкви, починаючи з Діян Апостолів, розділи 2-4, за допомогою описового тексту.

X.СК.3.3 Обґрунтування співпраці між божественною благодаттю та людською волею для оновлення життя та творіння

- оцінка значення Святого Таїнства, в якому він брав участь, аргументація його ролі у формуванні особистого, духовного життя та зміцненні християнської спільноти, через тематичне дослідження.

- аргументація співпраці між божественною благодаттю та людською волею, в контексті цитат з Послання до Євреїв 4, 16 та Послання Якова 1, 17, визначення шляхів оновлення християнського життя та творіння, через панельну дискусію.

- обґрунтування внеску дарів Святого Духа в оновлення особистого життя, починаючи з біблійних текстів, висвітлення застосування віри у прийнятті відповідальних рішень щодо особистого та громадського життя, шляхом створення мотиваційного плаката.

3.К. 4 - Співпраця з іншими для сприяння єдності в суспільстві, поважаючи релігійні цінності кожної людини

X.СК.4.1. Виклад християнських аспектів та поглядів з життів святих

- представлення християнських цінностей, похідних від життів святих, з використанням Патерика, для пропаганди чеснот у формі інформаційної дошки.
- ☐ пояснення впливу святих як моральних взірців у житті молоді через керований діалог про душевний спокій та практики стійкості для створення класного журналу.
- пояснення значення деяких цитат святих шляхом їх пов'язування з конкретними ситуаціями з повсякденного життя, для розуміння християнських цінностей, доповнене цифровим міні-календарем.

X.СК.4.2. Підкреслення ролі християнських цінностей у стосунках з однолітками та навколишнім середовищем

- висвітлення біблійних вчень, що містяться в 1 Коринтян 13, про любов як суть життя, з метою сприяння стосункам християнської єдності, з метою створення практичного посібника для молоді.
- ☐ вивчення релігійних текстів, які представляють християнські цінності, на основі яких можна вирішити конфліктну ситуацію, представлення та аналіз у команді, завершення письмовим звітом про висновки.
- аналіз конкретних прикладів позитивної поведінки, натхненної життям святих людей, представлених у колективному колажі.

X.СК.4.3. Розробка освітніх заходів, що сприяють етичній поведінці та позитивному ставленню до інших і довкілля відповідно до християнських цінностей

- розробка плану дій щодо захисту довкілля, щодо зменшення харчових відходів, з акцентом на християнській ідеї поміркованості у формі інфографіки.
- ☐ розробка класного кодексу етики, заснованого на любові, взаємній повазі та прощенні, з використанням біблійних текстів, остаточно оформленого як колективний документ, підписаний та прийнятий колегами.
- організація акцій щодо залучення учнів до кампаній з просування екологічних проєктів, результатом чого є створення міні-освітніх брошур, що висвітлюють спільну участь у створенні здорового довкілля.

X-ий Клас

НАВЧАЛЬНИЙ ЗМІСТ

Основна тема	Християнин – друг Господа Ісуса Христа і святих
Змістовні області	Зміст
I. Христос – Шлях, Істина і Життя	1. Спаситель Христос в Святих Євангеліях і в житті Церкви (важливі події в житті Спасителя, царські свята). 2. Христос – досконалий Учитель (пряме навчання та опосередковане навчання через притчі: притча про блудного сина; притча про доброго самарянина; притчі про Царство – притча про сіяча та притча про кукіль). 3. Божа Матір у житті Церкви та християнина (роль Божої Матері в історії спасіння; способи шанування; біблійні, святоотцівські та культурні посилення). 4. Святі – взірці гідності та відповідального вибору (святі з історії Вселенської Церкви).
II. Релігійна громада – ідентичність, відповідальність та радість сповіді	5. Дія Святого Духа в Церкві та у творінні (дари Святого Духа; співпраця між божественною благодаттю та волею людською через Святі Таїнства; оновлення творіння через Святого Духа) 6. Церква – від апостольської спільноти до євхаристійного причастя (заснування Церкви; апостольське послання та його актуальність; єдність та солідарність у християнському житті; християни, об'єднані у Христі та з Христом; притча про виноградну лозу та гілки).
III. Християнство та виклики сучасного світу	7. Молодь – пропагандисти християнських цінностей за прикладом святих (любов, мужність, гідність, терпіння, поміркованість, скромність, прощення, мудрість, милосердя, любов, жертвність). 8. Любов як підстава християнського життя (Гімн любові – 1 Коринтян, розділ 13). 9. Душевний спокій та практики стійкості (християнське ставлення до труднощів: молитва, прощення та вдячність; притча про блудного сина).
IV. Світові релігії: цінності та специфічні аспекти	10. Східні релігії – історичні пам'ятки, походження, джерела та вчення (індуїзм, буддизм, конфуціанство). 11. Вираження культурної ідентичності у східних релігіях (фундаментальні цінності: гармонія, співчуття, баланс; сакральна архітектура; символіка; святкування та паломництва). 12. Міжрелігійний діалог та мирне співіснування (внесок східних релігій у соціальну згуртованість, культурне збагачення та сприяння миру між людьми; можливості та обмеження)

XI-ий Клас

**СПЕЦИФІЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ (СК)
ТА
ПРИКЛАДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ПНД)**

3.К. 1 - Вираження релігійної ідентичності на індивідуальному та громадському рівнях у різних життєвих контекстах

XI.СК.1.1. Визнання основних вчень християнської віри щодо духовного життя

- визначення елементів релігійної та духовної ідентичності, заснованих на християнських вченнях про дар життя, молитву та святі служби, представлених у богословських джерелах та цифрових матеріалах, втілених у робочому аркуші з вправами на завершення.
- ☐ розпізнавання християнської перспективи вічного життя та чеснот, що її підтримують, шляхом аналізу біблійних текстів та фрагментів з життів святих, обговорених на уроці, втілених у таблиці з прикладами християнської поведінки.
- ☐ перелік морально-християнських заповідей щодо дару життя, Святої Літургії та добрих справ, заснованих на релігійних текстах, обговорених на уроці, втілених шляхом складання порівняльної таблиці християнських моральних цінностей.
- розпізнавання літургійних символів та жестів, починаючи зі спостереження за Святою Літургією чи іншими церковними службами, за допомогою відеоматеріалів та богословських посібників, втілених шляхом створення пояснювального колажу.

XI.СК.1.2. Вираження християнського погляду на життя як дар від Бога

- визначення складових християнського духовного життя через участь у Святій Літургії, практикування молитви, богословських чеснот, пояснення важливості дару життя та причастя у Христі в особистому житті та в громаді, матеріалізоване через щоденник роздумів.
- ☐ вираження християнського погляду на життя як дар від Бога, починаючи з перегляду наукових документальних/християнських фільмів, з метою проведення однієї дискусії.
- ☐ представлення актуальності християнського вчення для сучасного особистого та соціального життя, спираючись на біблійні тексти або сучасні християнські писання стосовно викликів сучасного світу (елементи біоетики, індивідуалізму, сімейної кризи), через дискусію за круглим столом.
- ☐ опис того, як дар життя розуміється в християнській вірі та науковому мисленні, шляхом вивчення біблійних текстів (наприклад, Псалом 138,13: „Ти виткав мене в утробі матері моєї”), та перегляд документального фільму про життя та творіння, матеріалізованого через написання есе-роздуму або мультимедійної презентації.

XI.СК.1.3. Визначення способів залучення молоді до життя громади

- презентація основних молодіжних об'єднань (ATOR, ATCOR, ASCOR тощо), парафіяльних груп, катехизуючих груп, що діють у Румунській Православній Церкві, та шляхів їхньої участі в житті Церкви, використовуючи онлайн-джерела, шляхом створення інформативної брошури/листівки.
- ☐ презентація проектів або заходів, що проводяться в рамках молодіжних об'єднань, використовуючи різні джерела, через віртуальну або фізичну галерею (виставка плакатів, інтерактивна часова шкала).
- ☐ співвіднесення вивчених фрагментів зі Святого Письма на такі теми, як: дар життя, любов, філантропія та причастя, з метою представлення важливості моралі у стосунках між молодими людьми та того, як вони можуть застосовувати ці цінності в житті громади, використовуючи як освітній влог або подкаст.

- презентація філантропічної або екологічної діяльності, що здійснюється у співпраці з парафією або православною молодіжною групою, на тему „Молодь і дар причастя”, яка повинна включати мету, завдання, кроки для досягнення та шляхи залучення молоді.

3.К. 2 - Аналіз форм релігійного самовираження та способів життя у світових релігіях

XI.СК.2.1. Ілюстрація визначальних елементів монотеїстичних релігій

- презентація монотеїстичних релігій – історичних пам’яток, вчень, сакральної архітектури, свят та паломництва юдаїзму, християнства та ісламу, використовуючи підручник та онлайн-ресурс, шляхом заповнення порівняльної таблиці.
- ☐ визначення характерних елементів кожної монотеїстичної релігії, через віртуальну екскурсію святими місцями, шляхом заповнення аркуша спостережень.
- пояснення важливості ритуальних практик у трьох монотеїстичних релігіях, використовуючи пояснювальні тексти або сесії питань та відповідей за допомогою рольової гри „майстер-учень”, шляхом створення мультимедійних презентацій.

I.СК.2.2. Застосування моральних, літературних та культурних учень зі священних писань у контекстах життя та загальнолюдської культури

- ілюстрування спільних моральних цінностей монотеїстичних релігій, пов'язаних з християнським вченням, через групові заняття та керовані дискусії на основі репрезентативних релігійних текстів, втілені в плакаті або презентації під назвою „Цінності, що нас зближують”.
- ☐ використання моральних принципів, похідних від священних текстів, для визначення універсальних культурних послань, в рамках гри типу „квест-кімната”, заснованої на загадках та релігійних символах, втіленої в інтерактивному міні-проекті під назвою „Відкрийте значення святого слова”.
- створення цифрового колажу, що відтворює моральне та культурне послання священних писань (Біблії, Тори та Корану), на основі прикладів з літератури, користного мистецтва та музики, під назвою „Священне послання в мистецтві та культурі”.

XI.СК.2.3. Аналіз специфічних та спільних елементів щодо принципів етики в монотеїстичних релігіях

- вивчення конкретних проявів моральної цінності (сім'я, дружба, солідарність та повага до інших і до творіння; мир, справедливість, відповідальність, прощення та толерантність) у трьох релігіях, використовуючи приклади зі священних текстів та ситуацій з повсякденного життя, використовуючи різний форматів презентацій.
- ☐ порівняння християнського віровчення (наприклад, концепції прощення та любові до ворогів) з віровченням інших монотеїстичних релігій з точки зору моральних стосунків та цінностей (сім'я, мир, справедливість), проведення порівняльного аналізу (таблиця, діаграма Венна або міні-дослідницький проект).
- встановлення взаємозв'язків між принципами, пов'язаними з сім'єю, дружбою, солідарністю, прощенням, повагою, толерантністю в монотеїстичних релігіях, у групових проектах, використовуючи подвійну техніку бульбашку або цифрові флеш-картки.

3.К. 3 - Прийняття відповідальних рішень щодо особистого та громадського життя відповідно до релігійно-моральних цінностей

XI.СК.3.1. Застосування моральних принципів, що підтримують дружбу, як модель християнської єдності

- застосування християнських моральних орієнтирів, що підтримують дружні стосунки (правда, повага, прощення, вірність), на основі аналізу біблійних текстів (Давид та Йонатан, Христос та учні) та сучасних прикладів з життя молоді, втілених у скетчі або короткометражному фільмі під назвою „Дружба, що об'єднує”.

- ☐ використання християнських цінностей, що визначають дружбу та сім'ю (любов, взаємопідтримка, вірність, радість), у рамках групових заходів, заснованих на обговоренні біблійних текстів та сучасних свідчень про стосунки, засновані на вірі, втілених у аркуші синтезу, моральних цінностей, що застосовуються у повсякденному житті.
- ☐ ілюстрація цінностей християнської дружби (правда, повага, емпатія, солідарність), що проявляються в житті молоді, на основі обговорення конкретних ситуацій та позитивних прикладів з громади, втілених у спільному продукті під назвою „Стіл християнської дружби”.

XI.СК.3.2. Аналіз християнських цінностей, що лежать в основі сім'ї, та їхньої актуальності

- аналіз християнського бачення краси та святості життя на основі текстів Патерика та Материки, на основі тематичних досліджень, використовуючи діаграму причинно-наслідкових зв'язків.
- ☐ синтез основних християнських цінностей сім'ї (любов, повага, вірність, взаємопідтримка), ілюстрований за допомогою зображень, біблійних цитат та сучасних свідчень використаних шляхом розробки командної презентації.
- ☐ аналіз того, як християнські сімейні цінності можуть підтримувати внутрішню рівновагу та гармонію в міжособистісних стосунках, підкріплені прикладами з життя святих, використовуючи рефлексивний журнал.

XI.СК.3.3. Оцінка християнських поглядів в особистому, сімейному та груповому житті

- самооцінка власного ставлення до сімейних та дружніх стосунків, шляхом роздумів про те, як застосовуються цінності віри, надії та любові, натхненні сімейними моделями одружених святих (святий Тимофій та Мамвра, святий Адріан та Наталія), за допомогою рефлексивної анкети.
- ☐ оцінка поведінки та ставлення, що зустрічаються в сім'ї, школі чи групі друзів, починаючи з реальних ситуацій, шляхом створення індивідуального портфоліо під назвою «Християнське обличчя моїх стосунків».
- оцінка того, як християнські цінності та ставлення можуть сприяти формуванню власної ідентичності та побудові спілкування з іншими, використовуючи біблійні тексти та особисті роздуми, шляхом ведення духовного щоденника (оцінювального щоденника).

3.К. 4 - Співпраця з іншими для сприяння єдності в суспільстві, поважаючи релігійні цінності кожної людини

XI.СК.4.1. Аналіз елементів християнської біоетики, що пропагують священність життя

- аналіз елементів християнської біоетики та гармонії між Богом, людиною та природою, спираючись на біблійні тексти або обговорюючи тематичні дослідження, що пропагують священність життя/ефективне використання природних ресурсів, використовуючи метод галереї-екскурсії.
- ☐ дослідження християнських принципів, пов'язаних зі священністю життя, філантропією та спілкуванням, за допомогою тематичного дослідження, заснованого на біоетичній або філантропічній дилемі, з метою представлення аргументів з точки зору кожної ролі (пр. богослов, філантроп, член сім'ї) в рамках групової діяльності, такої як Етична рада.
- вивчення елементів християнської біоетики щодо християнських цінностей, які можуть керувати етичними рішеннями християнина, починаючи з документів Румунського Патріархату, шляхом виконання командного проекту (постер або цифрова презентація).

XI.СК.4.2. Обґрунтування ролі молитви в особистому та громадському житті

- аналіз зв'язку між молитвою та внутрішнім спокоєм, використовуючи свідчення з життя сучасних святих як джерело, шляхом участі в групових семінарах-рефлексіях
- ☐ обговорення ролі молитви в особистому житті та громаді, використовуючи твори Святих Отців та церковних письменників (Святий Іван Ліствичник – „Ліствиця Божественного сходження”), через інтерв'ю в парах.

- підкреслення ролі богословських чеснот у житті школи або парафійської громади, використання відеоресурсів та літургійних текстів, для реалізації командного проекту під назвою „Тиждень молитви”.
XI.СК.4.3. Розробка підходу, заснованого на християнських чеснотах, який сприяє самопізнанню та духовному розвитку
- розробка роздумів про дар і святість життя з християнської точки зору, починаючи з біблійних текстів та прикладів із сучасних життєвих ситуацій, які ставлять під сумнів людську гідність, завершена написанням есе на тему „Життя – найцінніший дар Бога”. - ☐ розробка думок про те, як молитва приносить мир душі та зміцнює віру, в рамках групового семінару з духовної творчості, втіленого у виставці під назвою «Молитва – таємна мова серця». - розробка підходу, що сприяє розвитку богословських чеснот (віри, надії, любові) у повсякденному житті, використовуючи богословські, художні та цифрові ресурси, втіленого у проекті під назвою „Відкриття себе у світлі віри”.

XI-ий Клас

НАВЧАЛЬНИЙ ЗМІСТ

Основна тема Області контенту	Християнська ідентичність та свідчення Зміст
I Христос – Шлях, Істина і Життя	1 Дар життя (сенси, мета та кінцева ціль) 2. Перспектива вічності у світлі Євангелії (християнське вчення про спасіння та вічне життя) 3. Свята Літургія в житті християнина та світу (сенси, структура та символіка; важливість участі у Святій Літургії) 4. Свята Літургія – джерело християнської філантропії (емпатія, щедрість, альтруїзм, співчуття, милосердя, волонтерство)
II. Релігійна громада – ідентичність, відповідальність та радість сповіді	5. Сопричастя у Христі, практика віри (біблійні, святоотцівські та сучасні моделі дружби; християнські об’єднання/парафійські групи) 6. Молодь та вічні цінності сім’ї (любов, вірність, повага, взаємопідтримка, радість сопричастя)
III Християнство та виклики сучасного світу	7. Краса та священність життя (елементи християнської біоетики, гармонія між Богом, людиною та природою) 8. Молитва – джерело миру, радості та єдності (діалог людини з Богом; моделі та переваги молитви) 9. Відкриття цінності душі у світлі віри (віра, надія та любов – орієнтири для сьогодення та вічності)
IV. Світові релігії: цінності та специфічні аспекти	10. Монотеїстичні релігії – історичні пам’ятки, вчення, сакральна архітектура, свята та паломництва (юдаїзм, християнство, іслам) 11. Етика взаємин та моральні цінності в монотеїстичних релігіях (сім’я, дружба, солідарність та повага до інших і до творіння; мир, справедливість, відповідальність, прощення та толерантність)

Програма școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Основна тема	Християнська ідентичність та свідчення
Області контенту	Зміст
	12. Священні писання – джерела натхнення для універсальної культури (моральна та літературна цінність; художні, освітні та культурні цінності в монотеїстичних релігіях)

XII-ий Клас

СПЕЦИФІЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ (СК) ТА ПРИКЛАДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ПНД)

3.К. 1 - Виразення релігійної ідентичності на індивідуальному та громадському рівнях у різних життєвих контекстах

XII.СК.1.1. Визначити основні вчення християнської віри, використовуючи різні ресурси у фізичному або цифровому форматі

- визначення фундаментальних подій Страстей і Воскресіння Господнього, заснованих на синоптичних Євангеліях, втілених у візуальній карті, яка відображає їхню послідовність та богословське значення.
- ☐ викладення змісту Заповідей Блаженств як синтезу християнського морального вчення, за допомогою аудіо-відео ресурсів та біблійних коментарів, доповнене цифровим графічним організатором, який синтезує виражені моральні цінності.
- ☐ опис ідеї життя у Христі як шляху духовного вдосконалення, заснований на святоотцівських текстах та відеосвідченнях про сучасних святих, втілений у аркуші для роздумів під назвою „Кроки до мого сповнення у Христі”.
- ☐ визнання вчення віри про Святу Трійцю, заснованого на текстах Символу віри та біблійних віршах (Івана 14:23-26; Матвія 28:19), втіленого у діаграмі Венна, яка підкреслює зв'язок між тринітарною любов'ю та посланням Заповідей Блаженств щодо єдності та миру.

XII.СК.1.2. Пояснення значення Заповідей Блаженств як моделі християнського становлення та вдосконалення

- Пояснення видів в якому Блаженства, спираючись на живе спілкування та миру між людьми, на основі біблійного тексту Матвія 5,3-12, втілене в реалізації одної простої схеми, причин і наслідків.
- ☐ опис подій Страсного тижня та їхнього спасительного значення, спираючись на перегляд відеофрагмента, втіленого в ілюстрованій часовій шкалі.

- ☐ пояснення основного послання Блаженств як заклику до внутрішнього перетворення, спираючись на біблійний текст з Матвія 5:3-12, втілене в порівняльній таблиці, яка ілюструє відповідність між чеснотами, що містяться в Блаженствах, та конкретними ставленням у повсякденному житті, що ведуть до християнського розвитку та вдосконалення.
- ☐ висвітлення зв'язку між християнськими чеснотами (наполегливість, терпіння, співпраця з божественною благодаттю) та життям за Блаженствами, спираючись на читання біблійних та святоотцівських текстів про життя у Христі, втілене в аркуші для роздумів під назвою „Блаженства – мій шлях до самореалізації”.

XII. СК.1.3. Ілюстрація необхідності духовного прогресу у формуванні особистої та громадської релігійної ідентичності

- визначення значення божественної любові як основи духовного розвитку, шляхом читання деяких біблійних текстів про Святу Трійцю, втілених у зведеному аркуші під назвою „Любов – початок духовного зростання”.
- ☐ опис того, як Жертва та Воскресіння Христа показують людині шлях до духовного оновлення, на основі читання євангельських текстів та ілюстративного матеріалу про Воскресіння, втіленого у графічному зведенні під назвою „Від страждань до світла”.
- ☐ пояснення того, як набуття чеснот є орієнтирами для духовного розвитку людини – життя у Христі, шляхом читання біблійного тексту (Матвія 5, 3-12), втіленого у розробці структурованого есе.
- виділення етапів, через які людина може духовно розвиватися, на основі читання деяких святоотцівських текстів та обговорення значення зусиль та благодаті, втілених у аркуші для роздумів під назвою „Кроки до мого духовного самореалізації”.

3.К. 2 - Аналіз форм релігійного самовираження та способів життя у світових релігіях

XII.СК.2.1. Презентація визначальних елементів релігійних громад у нашій країні

- визначення особливостей релігійних громад Румунії на основі спостереження за релігійними та культурними проявами (традиції, архітектура, сакральне мистецтво, свята, релігійна музика), втілених у цифровій презентації під назвою «Вираження віри на румунському просторі».
- ☐ опис елементів культурно-релігійної спадщини Румунії, включених до списку ЮНЕСКО, на основі огляду та документування дерев'яних церков у Марамуреші, монастирів у Буковині, укріплених церков у Трансільванії тощо, втілених у цифровій виставці під назвою „Віра, що будує”.
- практикування поваги, толерантності та міжетнічної та міжконфесійної гармонії в Румунії, в рамках рефлексійних семінарів та дискусій про духовні свідчення румунського народу та захист релігійної спадщини, втілених у груповому портфоліо під назвою „Спілкування у вірі та культурі”.

XII.СК.2.2. Ілюстрація способів прояву поваги та співпраці між членами різних релігійних громад

- порівняння елементів віри, ритуалів та фундаментальних цінностей, характерних для основних конфесій Румунії, в рамках структурованого діалогу між командами, зосередженого на взаємній повазі та визначенні спільних аспектів, втілених у спільному плакаті під назвою „Міст поваги між конфесіями”.
- ☐ аналіз значення поваги та співпраці між людьми різних конфесій, на основі особистого дослідження прикладів міжрелігійного діалогу в румунському просторі, втіленого у спільному плакаті під назвою „Повага – спільна цінність віри”.
- ☐ визначення причин та наслідків поганої комунікації між міжконфесійними та міжетнічними спільнотами, на основі аналізу, проведеного за допомогою діаграми

„Риб’яча кістка”, в рамках семінару з рефлексії та співпраці, втіленого у театральньо-форумній сценці під назвою „Слова, що зближують людей”.
XII.СК.2.3. Аналіз спільних цінностей та відмінностей між основними християнськими конфесіями, стосовно власної віри та християнських моральних принципів
- порівняння цінностей, практик та символів, характерних для основних християнських конфесій Румунії, в рамках керованого діалогу, заснованого на взаємній повазі та аналізі суттєвих відмінностей, втілених у цифровій або фізичній порівняльній таблиці. - ☐ формулювання висновків щодо моральних цінностей та спільних принципів християнських конфесій, заснованих на дебатах та роздумах про взаємозв'язок між моральними нормами та суспільним життям, втілених у рефлексивному аркуші під назвою „Що нас об'єднує у Христі”. - аналіз елемента культурно-релігійної спадщини Румунії, включеного до списку ЮНЕСКО, на основі тематичного дослідження, щодо його важливості для просування національної культури, втіленого у мультимедійній презентації.

3.К. 3 - Прийняття відповідальних рішень щодо особистого та громадського життя відповідно до релігійно-моральних цінностей

XII.СК.3.1. Опис важливості проживання літургійного часу для особистого та спільнотного життя
- пояснення цінності літургійного часу (свята, пости, молитви, Святі Таїнства) шляхом порівняння духовного досвіду під час церковних богослужінь з тим, як його можна продовжувати у повсякденному житті, втілене в рефлексивному есе під назвою „Літургійний час і повсякденний час”. - ☐ інтерпретація значення переживання літургійного часу у світлі моделей, запропонованих сповідниками румунської культури та духовності, на основі текстів або свідчень про молитву та віру (наприклад: святий благочестивий сповідник Арсеній Пріслопський, чернець Ніколає Штайнхардт), втілене в рефлексивній статті під назвою «Час, освячений вірою – урок великих сповідників». - опис того, як сповідники віри переживають літургійний час як зустріч з Богом, читаючи тексти або свідчення про своє життя та віру, втілене в рефлексивному щоденнику під назвою „Як я вчуся у святих жити часом з Богом”.
XII.СК.3.2. Аналіз того, як діячі румунської культури зробили свій внесок у просування віри, цінностей та національної гідності
- аналіз життя та творчості деяких діячів румунської культури (наприклад: Костянтин Бринкуш, Ніколає Штайнхардт, Іоан Александру), щоб висвітлити, як віра надихала їхню художню творчість та сповідь через мистецтво, втілений у порівняльному есе під назвою „Християнська віра – джерело творіння”. - ☐ вивчення історичного та культурного контексту, в якому працювали представники румунської культури, щоб висвітлити зв'язок між національною культурою та християнськими цінностями, втілений у тематичній інфографіці, яка ілюструє зв'язок між вірою, мистецтвом та національною ідентичністю. - інтерпретація символічних послань у репрезентативних творах (наприклад: „Колір нескінченності”, „Щоденник щастя”, „Гімни радості”), щоб зафіксувати, як мистецтво стає свідченням віри та надії, втіленим у візуальному портфоліо з навідними зображеннями та текстами.
XII.СК.3.3. Аргументація важливості індивідуальної та групової участі в діяльності та проектах, що сприяють повазі до священного та діалогу між вірою та культурою
- аргументація ціннісних варіантів щодо актуальності сповіді через мистецтво та культуру в сучасному суспільстві, на основі документації про життя особистостей, які об'єднали віру та культуру, втілена в освітньому подкасті під назвою „Зустрічі поза часом”.

- ☐ формулювання думок про те, як літургійний час та творення культурних особистостей відображають ідею освячення життя, на основі участі в дебатах під назвою „Чи надихає віра мистецтво, чи мистецтво розкриває віру?“, використовуючи літургійні та культурні приклади, втілена в письмовому синтезі висновків дебатів.
- оцінка того, як віра надихає художню творчість (ікони, гімни, література, сакральна музика), на основі аналізу творів, що поєднують духовний та культурний виміри, втілена в цифровій або фізичній виставці під назвою „Краса, що сповідує віру в мистецтві та культурі“.

XII.СК.4.1. Аналіз сакральних форм мистецтва та їх значень як способів спілкування людини з Богом

- аналіз сакральних форм мистецтва (ікон, мозаїк, гімнографії) як виразів єднання людини з Богом, в рамках групової діяльності візуальної та символічної інтерпретації, втіленої в цифровій або фізичній виставці під назвою „Обличчя віри в кольорах та символах“.
- ☐ дослідження того, як наука та релігія доповнюють одна одну в розумінні світу, створеного Богом, на основі прикладів з астрономії, біології та теології про порядок, життя та сенс, втілених у цифровій презентації під назвою „Віра та розум – діалог про сенс творіння“.
- порівняння способів вираження та захисту християнської віри та цінностей у цифровому середовищі, на основі прикладів позитивної та негативної онлайн-поведінки, втілених у цифровій тематичній колекції під назвою „Віра та повага у віртуальному просторі“.

XII.СК.4.2. Виділення елементів взаємодоповнюваності між наукою та релігією та їхньої ролі в пізнанні світу та Бога

- висвітлення того, як сакральне мистецтво відображає красу, гармонію та присутність Бога у світі, на основі спостереження за елементами церковної архітектури, живопису та церковної музики, пов'язаними з символікою сакральних форм, кольорів та звуків, втілених у цифровій презентації під назвою „Краса, що веде до Бога“.
- ☐ обґрунтування взаємозв'язку між наукою та релігією як взаємодоповнюючими формами пізнання світу, на основі прикладів з фізики, біології та астрономії, що співвідносяться з християнськими вченнями про творіння, баланс та раціональність Всесвіту, втілених у цифровій презентації під назвою „Дві перспективи, одна істина“.
- оцінка того, як технології та цифрове середовище можуть бути використані в християнському дусі для просування істини, поваги та солідарності, на основі відповідних прикладів на рівні Румунської Православної Церкви, втілених у цифровій роботі під назвою „Віра та етика у віртуальному світі“.

XII.СК.4.3. Генерування особистих та групових ідей і проєктів, що сприяють повазі до релігійних цінностей, соціальній інтеграції та солідарності в цифровому середовищі

- використання візуальних та звукових символів, характерних для християнського богослужіння, в рамках творчого групового семінару, шляхом розробки цифрової виставки, натхненної сакральним мистецтвом (ікони, архітектура, церковні пісні), під назвою „Мистецтво віри – краса, що об'єднує“.
- ☐ генерування ідей цифрових проєктів, що пропагують релігійні цінності в онлайн-середовищі, в рамках семінару з мозкового штурму, організованого в невеликих групах, матеріалізованих у презентації концепції цифрового продукту (блог, відеокліп, кампанія в соціальних мережах під назвою „Віра та повага в цифровому світі“).
- створення етичного кодексу цифрової поведінки, натхненного релігійними цінностями, на основі рефлексії, документації та командної роботи, матеріалізованого у розробці посібника під назвою „Повага та моральна відповідальність у цифровому середовищі“.

XII-ий Клас

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

НАВЧАЛЬНИЙ ЗМІСТ

Основна тема Змістовні області	Становлення та самореалізація через прийняття християнських цінностей Зміст
I. Христос – Шлях, Істина і Життя	1. Свята Трійця (вчення про Святу Трійцю – джерело життя та вічної любові) 2. Страсті та Воскресіння Спасителя Ісуса Христа (Таємна вечеря, Молитва в Гефсиманському саду, Суд над Спасителем, Розп'яття, Смерть та Воскресіння Господа) 3. Заповіді Блаженства – становлення та вдосконалення (парадигма віри та кроки до людської самореалізації) 4. Зусилля та самореалізація в християнському житті (життя у Христі та духовний розвиток; співпраця людини з божественною благодаттю, наполегливість, терпіння, сила та перемога над випробуваннями у прагненні до спасіння)
II. Релігійна громада – ідентичність, відповідальність та радість сповіді	5. Літургійний час – час виправлення та освячення життя (молитва та Святі Тайни – особиста зустріч зі Спасителем Ісусом Христом; святість часу). 6. Сповідання особистостей румунської культури та духовності (три особистості будуть обрані з методичних пропозицій).
III. Християнство та виклики сучасного світу	7. Духовні та естетичні цінності сакрального мистецтва (елементи архітектури, музики та церковного живопису; репрезентативні місця поклоніння: Національний собор/Визначні собори та церкви – монастир „Трьох Святителів” в Яссах, монастир Куртя де Арджеш, собор „Святого Димитрія” в Крайові, Кафедральний собор „Трьох Святителів” у Тімішоарі, Кафедральний собор „Успіння Пресвятої Богородиці” у Клуж-Напоці тощо). 8. Людина – істота, яка вірить і досліджує (взаємодоповнюваність науки і релігії, псевдорелігійність і фальшиві іпостасі прояву віри, формалізм, фанатизм і релігійний синкретизм) 9. Християнська проникливість і відповідальність у цифрову епоху (медіаграмотність – освітні, моральні та духовні виклики)
IV. вітові релігії: цінності та специфічні аспекти	10 Релігійні громади в нашій країні - культурно-мистецькі особливості та прояви (релігійне розмаїття в Румунії; міжетнічна та міжкультурна гармонія) 11. Елементи культурно-релігійної спадщини Румунії, включені до списку ЮНЕСКО (дакійські фортеці в горах Орештії, дерев'яні церкви в Марамуреші, церкви з фресками в Буковині, монастир Хурезі, укріплені церкви в Трансільванії, дойна та колядка тощо)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОПОЗИЦІЇ

Методичні пропозиції містять важливі орієнтири для ефективного проектування, організації та впровадження навчально-оцінювальних заходів на уроках релігії у старшій школі. Вони спрямовані на підтримку вчителів у персоналізації освітнього підходу шляхом інтеграції сучасних інтерактивних стратегій і методів навчання, адаптованих до профілю сучасного покоління учнів, включаючи розвиток екологічних та цифрових навичок.

Поточна шкільна програма з предмета „Релігії” сприяє навчанню, орієнтованому на учня, яке наголошує на активній участі учня в навчальному процесі, контекстуалізації релігійного змісту в конкретних життєвих реаліях, соціальному вимірі навчання – співпраці, взаємодії, емпатії, розширенні можливостей учнів щодо їхнього власного морального, духовного та громадянського розвитку, а також розвитку цифрових та медіа-навичок, необхідних для навчання 21 століття.

А. Стратегії навчання – переоцінка традиційних методів, нові підходи

Для досягнення освітніх цілей, характерних для старшої школи, та формування відповідних навичок необхідно використовувати різні методи, які поєднують критичне мислення, креативність, рефлексію та технології. Ми представляємо синтетичний перелік традиційних та сучасних методів, відповідно з методами, що цінують/формують цифрові навички, які можна використовувати на уроці релігії.

1. Традиційні та сучасні методи (викладання-навчання-оцінювання)

- Розповідне пояснення та лекція – забезпечують зв'язне викладення богословських тем, адаптоване до рівня розуміння студентів; підходять для занять, спрямованих на аналіз біблійних, святоотцівських текстів тощо.
- Евристична бесіда – стимулює мислення студентів за допомогою добре сформульованих питань, що ведуть до особистого відкриття релігійних істин; це метод, який можна застосовувати в заняттях, що представляють релігійні концепції.
- Пояснювальне читання та інтерпретація біблійного тексту – сприяє вивченню Релігії, з акцентом на розумінні конкретних термінів, морального значення та застосовності в повсякденному житті, на основі Біблії.
- Тематичне дослідження – допомагає студентам аналізувати та давати відповіді з точки зору християнської моралі на складні етичні ситуації (аборти, евтаназія, соціальна справедливість), починаючи з їхнього життєвого досвіду або з різних подій та соціальних проблем.
- Тематичне портфоліо – розвиває здатність студентів до зусиль для вирішення складнішої теми, самостійність у навчанні, навички співпраці та здатність до самооцінки. Студенти збирають особисті роздуми, аналіз релігійних текстів, рецензії на фільми на релігійну тематику тощо протягом семестру.
- Аргументативне есе – студенти практикують висловлення думок та формулювання зв'язних аргументів щодо різних подій у повсякденному житті або складніших тем, таких як: „Чи сумісна віра з наукою?”, „Що означає релігійна свобода в сучасному суспільстві?”.
- Академічні дебати (в стилі Оксфорда) – сприяють критичному мисленню, аргументації, інтелектуальній емпатії. Розглядаються моральні чи релігійні дилеми: „Чи можна купити щастя за гроші?”, „Чи суперечать релігія та права людини?”.

Порівняльне читання – розвиває аналітичний дух та взаємозв'язок знань шляхом порівняння релігійних текстів з літературними чи філософськими текстами на спільні теми (наприклад, кохання, страждання, спасіння).

2. Методи, що підтримують розвиток цифрових навичок

Викладання релігії у старшій школі повинно бути пов'язане з цифровою реальністю учнів, пропонуючи їм основу для розвитку як їхнього морального мислення, так і цифрових навичок. Ось деякі рекомендовані методи:

- Релігійний веб-квест – учні досліджують теми (наприклад, „Релігійні символи в європейському мистецтві”), використовуючи достовірні онлайн-джерела. Результат може бути представлений у вигляді інфографіки, презентацій або цифрових плакатів.

- Створення цифрового контенту – учні створюють подкасти, короткі відео, інтерактивні презентації або візуальні матеріали на релігійні теми. Приклади: влог про значення свята, навчальний посібник з молитви, інтерв'ю зі священником/місцевим жителем, який бере участь у житті громади.
- Використання освітніх платформ www.e-religie.ro, www.red-religie.ro, Google Classroom, Moodle або Padlet для організації матеріалів та завдань.
- Інтерактивні вікторини (Kahoot, Quizizz) – можуть використовуватися для огляду або оцінювання, а також для моментів, що привертають увагу, на початку завдання.
- Створення тематичного блогу – Можна спланувати класний блог, де учні публікуватимуть роздуми, есе, враження від релігійних подорожей, огляди фільмів/документальних фільмів. Розвиваються навички роботи з медіа, цифровими технологіями та аргументативним письмом.
- Віртуальні екскурсії та доповнена реальність – Можна використовувати для віртуальних відвідувань релігійних місць (наприклад, Храм Гробу Господнього, Афон, Собор Паризької Богоматері; музей Біблії). Використання AR-додатків для виявлення символів у церкві чи на іконі.
- Спільні онлайн-проекти – Учні з різних класів або шкіл співпрацюють онлайн над морально-релігійною темою. Можна створювати електронні книги, збірки молитов або свідчення молоді про віру.

3. Методи розвитку екологічних навичок

У християнській освіті створений світ є даром Божим, а людина має покликання бути розпорядником творіння. Релігійна освіта може культивувати в учнях любов до творіння як форму любові до Бога, усвідомлюючи, що руйнування природи є не лише екологічною проблемою, а й духовною: розривом спілкування з Богом, з ближніми та зі світом. У формуванні екологічних навичок через дисципліну „Релігії” можна використовувати такі методи:

- Інтерактивне читання Біблії (з цифровими додатками)

Використовуючи додаток www.bibliaortodoxa.ro/ або інтерактивні робочі аркуші, створені у Wordwall, Google Forms тощо, учні можуть визначити: біблійні тексти щодо творіння, заповіді про захист творіння, чесноти, такі як: поміркованість, милосердя, вдячність, смирення тощо. Вони також можуть створити збірку біблійних віршів та вчень, що лежать в основі християнської екології.

- Богословські дебати з екологічною тематикою

Студенти можуть брати участь у дебатах, у яких вони аргументують з релігійної точки зору, цитуючи Святе Письмо та Святих Отців, на такі теми, як: „Гармонія між людиною та Богом – відповідальне використання природних ресурсів”, „Ми живемо по-християнськи в гармонії з природою”.

- Молитва та релігійні роздуми

Студенти можуть аналізувати текст Псалмів 103 та 148 та можуть декламувати/слухати їх фрагменти у записах вечірні та утрени. Вони можуть розмірковувати над красою та досконалістю творіння після перегляду документальних фільмів, взятих з онлайн-середовища або створених ними самими.

- Навчання через проекти

Студенти можуть створювати в командах міждисциплінарні мультимедійні проекти (презентації, плакати, міні-документальні фільми або веб-сайти) на такі теми, як: „Чесноти християнського еколога”, „Християнська поміркованість – баланс між даром і відповідальністю”, „Творіння в житті та творах святих” (св. Іван Яків Хозевіт, св. отець-сповідник Димитру Станилоае, св. ієрарх Миколай Велімирович, св. преподобний Паїсій Афонський тощо) тощо.

- Навчання через релігійний подкаст

Учні можуть створити релігійний подкаст (за підтримки вчителя), в якому вони обговорюють такі теми, як: „Турбота про природу у Святому Письмі”, „Особистий та соціальний прогрес може служити святості життя”, „Турбота про творіння в житті ченців”, „Сучасна людина між вірою та бажанням споживання” тощо, що заохочує критичне мислення та вираження релігійних цінностей сучасною мовою. Можна запросити різних людей: священників, викладачів університетів, ченців, християнських екологів тощо.

- Навчання через залучення громади (Навчання релігійному служінню)

Учні можуть бути залучені до екологічних волонтерських акцій, інформаційних кампаній з християнськими посланнями (наприклад, „Творіння – це Божий дар, а не місце нашої недбалості!”, „Поміркованість починається з милосердного серця” тощо), організації служби або молитов за захист довкілля (в рамках партнерства „Школа-Сім'я-Церква”).

Завдяки диверсифікації методів навчання та адаптації їх до сучасного контексту, урок релігії стає привілейованим простором, у якому учні вчаться правильно розуміти моральні цінності та їхню роль в особистісному та соціальному розвитку, жити автентично та діяти відповідально, розвивати свою внутрішню та емоційну рівновагу у світлі віри, практикувати цифрові та соціальні навички, необхідні для сучасного світу, утверджувати свою духовну ідентичність, цінності та приналежність до релігійної спільноти.

Б. Змістовний підхід

Змістовний підхід вимагає від вчителя релігії гнучкого підходу, з акцентом на:

- використанні життєвого досвіду учнів;
- наголошуванні на прикладному характері змісту, створенні змістовних навчальних контекстів для реального життя;
- диференційованому підході до навчального змісту відповідно до досвіду учнів та соціального контексту з потребами, в якому вони живуть;
- встановленні зв'язків між релігією та іншими предметами навчання.

Зміст, запропонований у шкільній програмі, не представляє теми уроків, а тематичні блоки. Кількість змістів (12 тем для 9-11 класів та 11 тем для 12 класу) протягом навчального року дозволяє:

- розглядати деякі змістові матеріали протягом кількох годин, залежно від їхньої складності, рівня класу учнів та особливостей громади;
- розглядати додаткові теми або аспекти, з метою адаптації уроку релігії до специфіки класу/громади учнів;
- встановленні зв'язків з основними християнськими святами.

Порядок розгляду змісту може бути адаптований вчителем залежно від внутрішньої логіки галузі, специфіки громади та особливостей учнів, дотримуючись цілей, викладених у навчальній програмі, а також відповідно до тем олімпіад та конкурсів, що базуються на шкільній програмі.

Зміст, що стосується основних християнських свят, а саме Різдва Господа нашого Ісуса Христа та Воскресіння Господнього, буде розглянуто в період, що передує їм, у години, надані вчителю.

З точки зору специфіки богословської галузі, було використано таку матрицю розробки змісту: - для кожного року навчання було обрано центральну тему: „Християнин – учень Господа Ісуса Христа” (9 клас), „Християнин – друг Господа Ісуса Христа та святих” (10 клас), „Християнська ідентичність та свідчення” (11 клас), „Становлення та самореалізація через прийняття християнських цінностей” (12 клас); - на рівні кожного класу центральна тема розглядалася з точки зору чотирьох областей, зосереджених на аспектах християнського вчення („Христос – Шлях, Істина і Життя”), аспектах громадського життя („Релігійна громада – ідентичність, відповідальність і радість сповіді”), аспектах прикладної релігійної моралі („Християнство та виклики сучасного світу”) та аспектах історії релігій („Світові релігії: цінності та специфічні аспекти”).

При розгляді змісту можна використовувати переважно конфесійні елементи (біблійні тексти та твори про життя святих), які рекомендується розглядати на кожному занятті. Вони не будуть аналізуватися як самостійні змістовні одиниці, а будуть являти собою способи ілюстрування раніше згаданих тем.

IX-ий клас:

- основні біблійні посилання: Буття 1-2; Псалом 138; Івана 14:6; Матвія 6:33; притчі про Царство; - Матвія 13; Буття 1:26-27; Римлян 8:29; 2 Коринтян 3:18;
- святоотцівські посилання: святий Василій Великий, святий Григорій Ніський, святий Іван Златоуст, святий Максим Сповідник, святий Іван Златоуст, святий Григорій Богослов; святий Іринеї Ліонський, святий Афанасій Великий, святий Григорій Палама.

X-ий Клас

- біблійні посилання: Івана 15:13-15; Филип'ян 2:6-11; Колосян 1:15-20; Галатів 5:1; 1 Коринтян 6:12; Діяння 2:42-47; Івана 17:21; Ефесян 5:21-33; Колосян 3:18-21;
- святоотцівські посилання: святий Афанасій Великий - "Про втілення Слова", святий Кирило Александрійський - "Коментар до Івана"; святий Іван Златоуст - "Моральні проповіді", святий Максим

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Сповідник - "Розділи про любов"; святий Кипріан Карфагенський - "Про єдність Церкви", святий Миколай Кавасила - "Про життя у Христі";

- для змісту про святих – взірців гідності та відповідального вибору (святі з історії Вселенської Церкви) вчитель може обрати один або декілька прикладів – свята великомучениця Катерина, святий великомученик Міна, святий Спиридон, святий Іван Златоуст, святий Максим Сповідник, святий Нектарій, святий Лука Кримський, святий преподобний Паїсій Афонський; - для змісту „Молодь” – пропагандисти християнських цінностей за прикладом святих (любов, мужність, гідність, терпіння, поміркованість, скромність, прощення, мудрість, милосердя, жертвність) вчитель може обрати один або декілька прикладів: святий апостол Андрій, святий Іван Богослов, свята Параскева Яська, святий Іван Новий Сучавський, святий Іван Яків Румунський, 16 святих, канонізованих у 2024 році (святий Арсеній Сповідник Пріслопський, святі Паїсій та Клеопа Сіхастрійський, святий Паїсій Величковський, святий Герасим Мученик Тісменський, святий Лівій Мученик Клужський), святі та сповідники з комуністичних в'язниць, а також інші святі, які будуть канонізовані; також вчитель може використовувати приклади з Патерика, збірки „Добротолубіє” тощо; - для змісту „Душевний спокій та практики стійкості” (ставлення християнина перед обличчям труднощів: молитва, прощення та вдячність; притча про блудного сина) вчитель може використовувати Римлян 12, 12-21.

XI-ий Клас

біблійні посилання: Діяння 2, 42-47; Івана 17, 21;

- святоотцівські посилання: святий Іриней Ліонський - „Проти єресей”, святий Афанасій Великий - „Слово проти аріан”; святий Кипріан Карфагенський - „Про єдність Церкви”, святий Миколай Кавасила - „Про життя у Христі”;

- за змістом Молитва - джерело миру, радості та спілкування (діалог людини з Богом; моделі та переваги молитви) вчитель може обрати - псалми, молитву Господню, притчу про митаря та фарисея, молитву святого Єфрема Сирійського; молитву серця тощо.

XII-ий Клас

біблійні посилання: Матвія 25:14-30 - Притча про таланти, 1 Петра 4:10; Ефесян 5:21-33; Колосян 3:18-21; Матвія 6:25-34; Римлян 8:28; 1 Коринтян 15;

- святоотцівські посилання: Святий Іван Златоуст - „Проповіді про службу”, Святий Григорій Назіанзин - „Друга промова”; Святий Іван Златоуст - „Проповіді про службу”, Святий Григорій Назіанзин - „Друга промова”;

- для змісту Сповідуючих особистостей румунської культури та духовності вчитель може вибрати: Митрополита Дософтея, Священномученика Антима Івіреанула, Священномучеників Бранковені, Святу Марію Бранковяну, Св. Ісрарха Андрея Шагуну, Міхая Емінеску, Костянтина Бранкуші, Тудора Аргезі, Василе Войкулеску, Василе Мілітару, Даніель Турча, Ніколае Штайнхардт, Іоан Александру, Мати Бенедикта - Зої Думітреску Бушуленга, Аспазія Оцел Петреску та ін.

В. Контексти та навчальні середовища

Уроки релігії у старшій школі повинні відповідати не лише потребам морального та духовного формування, але й реаліям сучасної освіти, орієнтованої на цілісний розвиток учня, зокрема стосовно його/її інтересів. У зв'язку з цим необхідно використовувати різні навчальні контексти та середовища, що підтримують активне та спільне навчання, розвиток навичок, емоційну та духовну рівновагу учнів, зв'язок із громадою та реальним життям.

1. Освітні простори

□ Кімнати з гнучким розташуванням предметів – меблі, які можна легко переналаштувати для індивідуальної роботи, роботи в парах або групах. Таким чином, можна перейти від фронтального навчання до спільної діяльності.

□ Тихі куточки, куточки для відпочинку та роздумів – спеціально облаштовані простори в класі (з іконами, свічками, мотиваційними цитатами), які пропонують учням інтимну та тиху обстановку для роздумів, особистої молитви, медитації або вираження думок та емоцій в особистому щоденнику. Їх можна використовувати на початку уроку або для самопізнання.

□ Кабінет релігії/Майстерні релігійної творчості – простори, призначені для створення плакатів, художніх робіт на релігійну тематику, колажів, розписних ікон або тематичних презентацій, в яких учні можуть творчо висловити своє бачення християнських цінностей.

□ Церква та освітні центри поруч із нею, які пропонують місце для молитви та медитації, а також простори для навчальних та позакласних заходів різного типу, відповідно до чинного законодавства.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

2. Змішане навчання (фізичне та цифрове)

□ Змішане навчання – поєднання уроків у класі з онлайн-активністю. Наприклад, завдання можна подавати через освітні платформи, а студенти можуть переглядати релігійні відео- чи аудіоматеріали як підтримку для роздумів або дискусій.

□ Коротка форма навчання – використання коротких цифрових матеріалів (відео, цитат, віршів, зображень з моральними посланнями) для розпалювання дискусій або забезпечення студентів легкозапам'ятовуваними християнськими „пігулками мудрості”.

3. Навчання за допомогою віртуальної (ВР) та доповненої реальності (ДР)

□ Віртуальні візити – використання технологій для відвідування місць релігійного значення (монастирі, музеї, історичні церкви), не виходячи з класу. Цей досвід може бути доповнений дослідницькою діяльністю, презентаціями або письмовими роздумами.

□ Симуляції та реконструкції – використання додатків, що реконструюють біблійні події, історичні епохи або життя святих, щоб учні могли глибше зрозуміти релігійний контекст та духовне послання цих моментів.

4. Персоналізоване та адаптоване навчання

□ Персоналізовані навчальні заняття – вчитель може створювати диференційовані завдання відповідно до потреб, рівня та інтересів учнів, специфіки їхнього релігійного досвіду.

□ Доступність для всіх учнів – використання різних форм вираження (письмо, говоріння, малювання, аудіозаписи), щоб кожен учень міг висловити свої релігійні ідеї та досвід автентичним та доступним способом, також доступ включає адаптаційний підхід до учнів із особливими освітніми вимогами.

5. Спільне навчання та залучення громади

□ Командні проекти або партнерство з іншими школами – проведення спільних заходів на релігійні або моральні теми.

□ Освітні або соціальні кампанії – учні можуть організовувати благодійні акції, виставки або кампанії в школі чи громаді, пропагуючи християнські цінності, такі як солідарність, прощення чи повага до інших.

6. Практики з духовною та емоційною роллю

□ Моменти молитви або мовчання – на початку або в кінці уроку можна запровадити короткі хвилини молитви, медитативної тиші або прослуховування аудіороздумів з релігійним посланням.

□ Кероване релігійне читання – читання релігійних або моральних текстів з подальшими особистими або груповими роздумами, письмовими чи усними. Можна використовувати фрагменти з Біблії, Святих Отців, сучасних авторів або свідчення віри.

□ Духовне письмо – такі дії, як „Лист до Бога”, „Щоденник душі” або „Думка дня”, за допомогою яких учні можуть висловити свої внутрішні почуття, бажання, подяки чи екзистенційні питання.

7. Штучний інтелект (ШІ) як посередник навчання (під керівництвом вчителя)

□ Учні використовують додатки на основі штучного інтелекту для дослідження релігійного змісту під керівництвом вчителя.

□ ШІ надає додаткові пояснення, приклади, резюме або визначення для кращого розуміння тем, що вивчаються.

□ Вчитель керує діяльністю, ставить чіткі цілі та контролює, як учні використовують ШІ.

□ Штучний інтелект підтримує персоналізоване навчання, надаючи зворотний зв'язок та ресурси, адаптовані до темпу кожного учня.

□ Учні можуть використовувати ШІ для формулювання питань, створення презентацій, роздумів над моральними та релігійними цінностями.

Використовуючи ці навчальні контексти та середовища, учень опиняється в центрі освітнього процесу, як активний учасник, а не просто приймач інформації. Формуються не лише когнітивні навички, а й емоційний та духовний вимір учня, створюється зв'язок між традиціями та інноваціями, між одвічними цінностями віри та вимогами сучасного суспільства. Таким чином, релігія стає живою дисципліною, закріпленою в реальності, з формуючим впливом на характер, ставлення та особистий вибір.

D. Аспекти оцінювання

З включенням релігії як факультативного предмета до бакалаврського іспиту, процес оцінювання набуває ще більшого значення у формуванні освітніх шляхів учнів. Оцінювання у старшій школі повинно відображати як формування когнітивних та духовних компетенцій, так і здатність застосовувати морально-релігійні цінності в особистому та громадському житті.

1. Органічний зв'язок між викладанням, навчанням та оцінюванням

У рамках уроку релігії у старшій школі оцінювання тісно пов'язане як з навчанням, так і з викладанням, разом утворюючи цілісну та динамічну систему. Оцінювання не слід розглядати як окрему діяльність, а як безперервний процес, інтегрований у весь освітній шлях, який забезпечує цінний зворотний зв'язок як для учня, так і для вчителя. Цей органічний зв'язок включає:

- адаптацію стратегій навчання відповідно до потреб, визначених в результаті початкового, проміжного та підсумкового оцінювання;
- орієнтацію навчання на формування реальних компетенцій, а не лише на накопичення знань;
- мотивацію учня шляхом визнання його/її прогресу та цінування особистої рефлексії;
- співвіднесення оцінювання з освітніми цілями, особливо з точки зору включення релігії як факультативного предмета до бакалаврату.

Таким чином, оцінювання сприяє формуванню та розвитку навичок, специфічних для предмета релігії, постійному вдосконаленню викладання та навчання, адаптуючи зміст та методи до реального рівня класу, підтримуючи учня в процесі самопізнання та прийняття християнських цінностей.

2. Оцінювання як засіб мотивації та регулювання

У середній школі оцінювання результатів навчання, зосереджуватиметься на трьох основних функціях: формувальній функції (яка допомагає учню пізнати себе, усвідомлювати/керувати своїм прогресом), функції саморегуляції (яка допомагає вчителю належним чином коригувати свої стратегії навчання) та мотиваційній функції (яка спрямована на учня з точки зору продовження, зміцнення та вдосконалення навчання).

Оцінювання надає вчителю зворотний зв'язок щодо ефективності використаних методів, розуміння учнями концепцій та цінностей, необхідності адаптації або повторення певного змісту та прогресу кожного учня.

З точки зору учня, який перебуває на етапі консолідації своєї ідентичності та прийняття особистих цінностей, оцінювання повинно цінувати його особистісний прогрес, заохочувати його активну та автентичну участь, підкреслювати відповідальність та самопізнання, а також підтримувати обґрунтоване рішення щодо продовження навчання або вибору професійного/професійного напрямку.

3. Методологія оцінювання

а) Традиційне оцінювання (підсумкове та формувальне) через:

- письмові тести (з об'єктивними, напівоб'єктивними та суб'єктивними питаннями);
- структуровані усні та письмові оцінювання (аргументовані відповіді, есе);
- перевірку навчання за допомогою питань та закріплювальних завдань в кінці навчальних модулів.

б) Сучасні/альтернативні методи оцінювання

- особисте портфоліо - збірка роздумів, есе, духовних щоденників, робочих аркушів, проектів та творчих продуктів, створених протягом певного часу;
- тематичний проект - індивідуальний або груповий, з відповідними темами з навчальної програми з релігії, що включає документацію, практичне застосування та аргументовану презентацію;
- кероване самооцінювання - за допомогою аркушів роздумів або щоденників учням пропонується оцінити те, що вони зрозуміли, як вони емоційно пов'язали себе та які цінності вони засвоїли;
- систематичне спостереження - за участю, залученням до дискусій та дебатов, за поведінкою та ставленнями, вираженими в навчальних контекстах;
- оцінювання навчальних продуктів - плакати, презентації, художні або цифрові твори з морально-релігійним змістом;
- тематичні дослідження та вирішення моральних дилем - дозволяють оцінити здатність студента критично аналізувати, формулювати моральні судження та застосовувати християнські цінності в реальних ситуаціях;

- практична діяльність - залучення студентів до дій морального, філантропічного чи духовного характеру, які згодом можна оцінити за допомогою щоденника рефлексій, дискусій чи портфоліо.

в) Методи, що використовують цифрові та міждисциплінарні навички

- проекти, що виконуються за допомогою технологій: презентації, відеоматеріали, тематичні подкасти;
- цифрові портфоліо: організація матеріалів на освітніх платформах (наприклад, Google Classroom, Moodle тощо).

4. Оцінка індивідуального прогресу

У центрі уваги процесу оцінювання залишається прогрес учня, а не порівняння між учнями. Таким чином, буде відстежуватися, як кожен учень розвивається когнітивно, емоційно та духовно, як він розвиває свою здатність розмірковувати, вирішувати, прощати, бути солідарним, якою мірою християнські цінності стають частиною його особистої ідентичності.

Оцінювання предмета „Релігії” у середній школі має стати шляхом до самопізнання, рефлексії та особистої відданості, особливо в контексті його включення як факультативу для бакалаврату. Важливо, щоб процес оцінювання був комплексним (оцінюючи всі виміри навчання), персоналізованим (адаптованим до темпу та профілю кожного учня) та мотивуючим (стимулюючи бажання пізнавати, поглиблювати та автентично переживати віру).

Г. Релігія як предмет бакалаврату – наслідки для викладання-навчання-оцінювання

Якщо учень обирає «Релігію» як предмет бакалаврату, підсумкове оцінювання має відображати:

- ясність та зв'язність усного чи письмового висловлювання;
- демонстрацію знання фундаментальних біблійних послань, тих, що стосуються Св. Передання, моральних цінностей тощо;
- здатність аргументувати (богословську, культурну, духовну, етичну тощо) важливість принципів, характерних для християнсько-православної віри;
- інтернаціоналізації цінностей та їх застосування в особистому та соціальному контекстах.

Підготовка до цього оцінювання може включати: симуляції письмових тестів, семінари з аргументації та дебатів, вправи з інтерпретації релігійних текстів, роздуми на актуальні теми.

Важливим аспектом у цьому контексті є оцінювання за допомогою завдань з множинним вибором, що є сучасною пропозицією, спрямованою на підвищення об'єктивності та ефективності процесу іспиту. Цей тип тестування дозволяє швидко виправляти та усувати суб'єктивні помилки, пропонуючи всім учням рівні можливості. Однак, релігієзнавство – це дисципліна, яка наголошує на цінностях, особистісних роздумах та глибокому розумінні, аспектах, які важко охопити лише за допомогою завдань з множинним вибором.

Підготовка до оцінювання з релігії за допомогою завдань з множинним вибором передбачає інший підхід до класичного навчання, зосереджений на написанні есе або розгорнутих відповідей, і включає:

- розуміння основних тем шкільної програми;
- запам'ятовування ключових понять, враховуючи, що завдання з множинним вибором часто вимагають правильної ідентифікації термінів, персонажів, текстів або понять, що передбачає запам'ятовування даних та основних ідей, відповідно, легке визначення понять з контексту;
- практика з завданнями з вибором відповідей, щоб ознайомити учня з їхнім форматом, з підручників, збірників, онлайн-платформ, що сприяють аналізу помилок та усвідомленню прогалин;
- розвиток уваги та концентрації за допомогою вправ на уважне читання питань та всіх варіантів відповідей, щоб уникнути плутанини між пов'язаними термінами;
- ефективна організація часу, яка передбачає створення структурованого навчального плану, в якому матеріал поділено на теми, регулярне повторення знань, симуляції бакалаврського іспиту для управління часом під час іспиту.

Підготовка до цього типу оцінювання поєднує логічне запам'ятовування з практичною практикою та увагою до деталей, будучи ефективним способом закріплення релігійних знань у доступному форматі.

Вчитель може використовувати сучасні методи та прийоми навчання, адаптовані до мети оцінювання:

1. навчання шляхом практики завдань з множинним вибором, щоб ознайомитися зі структурою тесту та типом питань;

Programele școlare pentru disciplina Religie, Cultul Ortodox (traducerea pentru cultul ortodox ucrainean), clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

2. навчання за допомогою структурованих робочих аркушів та схем повторення, які допомагають учню в процесі навчання та повторення;
3. навчання через ігри (такі як ббвікторини) або змагання, щоб підвищити мотивацію та активне повторення інформації;
4. навчання за допомогою графічних органайзерів (ментальних/концептуальних карт, логічних схем), щоб логічно структурувати інформацію та виділити зв'язки між поняттями;
5. навчання через логічні та мнемонічні асоціації, щоб запам'ятовувати деталі за допомогою логічних правил або мнемонічних прийомів;
6. навчання через пояснення та біблійні історії, для глибокого розуміння та легшого запам'ятовування тем;
7. спільне навчання (навчання між колегами), щоб досягти обміну ідеями та підтримки між колегами;
8. взаємне навчання, для закріплення знань та розвитку критичного мислення.

Ефективне навчання підтримує як логічне навчання, так і активне запам'ятовування у привабливий та ефективний для учнів спосіб. Таким чином, окрім підручників, робочих аркушів та зошитів із завданнями з кількома варіантами відповідей, можна використовувати інші навчальні посібники, такі як картки з відповідями (A, B, C, D), скановані сітки (типу Scantron) – де доступні автоматичні системи оцінювання, бази даних питань, з яких вчителі можуть створювати різні тести, плакати з ключовими релігійними поняттями, що сприяють візуальному навчанню. У всьому цьому процесі важливу роль відіграють постійний зворотний зв'язок та самооцінювання, що сприяє усвідомленню учнями свого прогресу та сприяє їхній самостійності в навчанні.

Г. Адаптація процесу викладання-навчання-оцінювання до особливостей різних груп учнів

На уроках релігії важливо адаптувати стратегії викладання, зміст та методи оцінювання для задоволення різноманітних потреб учнів, особливо тих, хто має особливі освітні потреби (ООП) та/або інвалідність. Цей підхід передбачає використання активних, орієнтованих на учня методів, які стимулюють участь, емпатію та особисту рефлексію, а також персоналізацію робочих завдань відповідно до темпу та стилю навчання кожного учня. Навчальні матеріали можуть бути адаптовані візуально, слухово або тактильно, залежно від типу інвалідності, а оцінювання має бути безперервним, формуючим, забезпечуючи конструктивний зворотний зв'язок та заохочуючи індивідуальний прогрес. Співпраця з вчителями-підтримувачами, шкільним консультантом та сім'єю також є ключовим елементом для ефективної інтеграції учнів з ООП у класну діяльність, забезпечуючи інклюзивний клімат та використовуючи потенціал кожного учня.

Д. Підхід до компетенцій за таксономією Блума

Інтеграція рівнів таксономії Блума у формуванні компетенцій у навчальній програмі з релігії є важливою для поступового та послідовного розвитку навчання. Такий підхід дозволяє організувати освітній зміст та діяльність за когнітивними рівнями – від знань/пригадування та розуміння до застосування, аналізу, оцінювання та творення. Використовуючи їх, учні не лише отримують релігійну інформацію, але й навчаються критично мислити, пов'язувати принципи віри з особистим та соціальним досвідом, а також демонструвати відповідальне ставлення та поведінку відповідно до духовних та моральних цінностей, що пропагуються дисципліною «Релігія».

Таким чином, загальні компетенції сформульовані за рівнями Блума наступним чином: ЗК1 – рівні 1-2, ЗК2 – рівні 3-4, ЗК3 – рівень 5, ЗК4 – рівень 6.

Специфічні компетенції відповідають таким рівням (вони розташовані в порядку зростання, максимальний рівень – це рівень передбачуваної загальної компетенції):

- для **IX класу**: СК1.1. пригадування, СК1.2. розуміння, СК1.3. розуміння, СК2.1 пригадування, СК2.2. розуміння, СК2.3. аналіз, СК3.1. застосування, СК3.2. аналіз, СК3.3. оцінювання, СК4.1. аналіз, СК4.2. оцінювання, СК4.3. створення;

- для **X класу**: СК1.1. пригадування, СК1.2. розуміння, СК1.3. розуміння, СК2.1 пригадування, СК2.2. розуміння, СК2.3. аналіз, СК3.1. застосування, СК3.2. аналіз, СК3.3. оцінювання, СК4.1. розуміння, СК4.2. аналіз, СК4.3. створення;
- для **XI класу**: СК1.1. пригадування, СК1.2. розуміння, СК1.3. розуміння, СК2.1 розуміння, СК2.2. застосування, СК2.3. аналіз, СК3.1. застосування, СК3.2. аналіз, СК3.3. оцінювання, СК4.1. аналіз, СК4.2. оцінювання, СК4.3. створення;
- для **XII класу**: СК1.1. пригадування, СК1.2. розуміння, СК1.3. розуміння, СК2.1 розуміння, СК2.2. застосування, СК2.3. аналіз, СК3.1. розуміння, СК3.2. аналіз, СК3.3. оцінювання, СК4.1. аналіз, СК4.2. оцінювання, СК4.3. створення.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Achim Mihaela	Profesor	Școala Gimnazială nr. 280, București
Alexa Cristian	Profesor	Colegiul Național Bilingv "George Coșbuc", București
Argatu Adriana Nicoleta	Profesor	Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza”, Constanța
Boha Claudia	Inspector școlar	ISJ Sălaj
Buzatu Daniela-Liliana	Inspector școlar	ISJ Timiș
Cocârlea Elena	Inspector școlar	ISJ Brăila
Copăcescu Simona-Elena	Profesor	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, Dolj
Dincă Gheorghe	Profesor	Colegiul Național „Alexandru Odobescu” Pitesti, Argeș
Filat Niculina	Profesor	Colegiul Național „Iulia Hasdeu”, București
Filip Daniela	Profesor	Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Târgu Neamț, Neamț
Mănoiu Denisia Elena	Inspector școlar	ISJ Iași
Oprea Carmen	Inspector școlar	ISJ Dolj
Opriș Olivia Monica	Profesor	Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan”, Alba-Iulia, Alba
Spătaru Mihail Sorin	Inspector școlar	ISJ Prahova
Timiș Ionița	Profesor	Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr”, Cluj-Napoca, Cluj
Vild Theodora	Profesor	Liceul Pedagogic „Matei Basarab” Slobozia, Ialomița
Rahovan Veronica Maria	Profesor	Liceul Tehnologic Repedea Maramureș
Cimar Simona	Profesor	Școala Gimnazială Nr.4, Poienile de sub Munte, Maramureș

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Barnea Cristian-Alexandru	Lector univ. dr.	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - FTOI, Iași	Coordonator științific
Bolocan Carmen-Maria	Profesor univ. dr.	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași - FTOI, Iași	Coordonator științific
Cucoș Constantin	Profesor univ. dr. emerit	Univ. „Alexandru Ioan Cuza”, Iași	Coordonator științific
Ilie Valentin	Pr. asist. univ. dr.	Univ. București - FTOB, București	Coordonator științific
Moșoiu Oana	Lector univ. dr.	Univ. București	Coordonator științific
Tacea Firuța	Conf. univ. dr.	Univ. București	Coordonator științific
Timiș Vasile	Conf. univ. dr.	Universitatea Babeș-Bolyai - Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Varlaam Ploieșteanul	Episcop Vicar Patriarhal	Patriarhia Română	Comisie Patriarhie
Horga Irina	Cercetător Științific Principal I, dr.	Institutul de Științe ale Educației	Comisie Patriarhie
Beldiman Nicușor	Pr. prof. dr., Consilier Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Buchiu Ștefan	Pr. prof. dr. emerit	Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Cuțchi Alexandru	Arhid. dr., Inspector Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale	Comisie Patriarhie
Jambore Aurelian George	Pr., Inspector Patriarhal	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale	Comisie Patriarhie
Ioniță Dragoș-Ioan	Inspector școlar	ISMB	Comisie Patriarhie
Lazăr Iuliana-Nicoleta	Profesor	Școala Gimnazială Nr. 197	Comisie Patriarhie
Lemeni Nicolae-Adrian	Conf. univ. dr., Consilier Patriarhal Onorific	Sectorul Teologic Educațional al Administrației Patriarhale Univ. București - FTO, București	Comisie Patriarhie
Opriș Dorin	Pr. prof. dr.	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia	Comisie Patriarhie
Petru Rahovan	Pr. Protopop	Protopopiatului Ortodox Ucrainean Sighetu Marmăției, Maramureș	Responsabil din partea Cultului Ucrainean

Anexa nr. 15

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Penticostal

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 15
Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Penticostal*,
clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul Penticostal**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal – filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi – începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul de trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară este elaborată în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*

• *Reperete pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*

- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023.*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală)
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)

- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală -jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și recomandat pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase
- Analizarea textelor biblice despre pre existența și misiunea lui Isus pentru a identifica ideile centrale. - Identificarea profețiilor mesianice și împlinirea lor în viața lui Hristos pentru a completa un tabel comparativ. - Compararea percepțiilor despre identitatea lui Isus în Ioan 1:1–14 și Matei 16:13–17 pentru a redacta asemănări și deosebiri. - Participarea la discuții moderate de profesor despre natura divino-umană a lui Hristos pentru a formula concluzii personale. - Pregătirea unei prezentări multimedia despre lucrările și funcțiile Domnului Isus pentru a structura informația vizual și clar.
CS 1.2. Descrierea elementelor care definesc comunitatea religioasă
- Analizarea Faptelor Apostolilor 2:42–47 pentru a identifica valorile fundamentale ale primei comunități creștine. - Descrierea rolului ucenicilor în organizarea și slujirea comunității pentru a completa o fișă de lucru. - Crearea unui proiect despre rolul membrilor în Trupul lui Hristos pentru a ilustra funcționarea comunității. - Realizarea unui interviu cu un lider sau membru al bisericii pentru a formula concluzii despre implicare și responsabilitate. - Redactarea unui raport despre experiența personală în biserică pentru a evidenția rolurile îndeplinite.
CS 1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină
- Scrierea unui angajament personal privind urmarea lui Hristos pentru a clarifica valorile personale. - Analizarea unui studiu de caz despre ucenicii lui Isus pentru a identifica lecții aplicabile astăzi. - Participarea la un studiu biblic pe grupe despre chemarea la ucenicie pentru a nota ideile principale. - Realizarea unui plan de acțiuni pentru trăirea valorilor creștine în familie și școală pentru a aplica valorile în viața de zi cu zi. - Argumentarea importanței Marii Trimiteri pentru a evidenția rolul în identitatea credinciosului.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Identificarea elementelor definitorii ale credințelor și religiilor studiate
- Realizarea unui tabel comparativ între Mesopotamia, Egipt, Grecia, Roma și Dacia pentru a evidenția caracteristicile religioase. - Accesarea surselor istorice și arheologice pentru a nota cum credințele reflectau concepția despre lume și viață. - Vizionarea unui documentar despre religii antice pentru a redacta un rezumat. - Participarea la discuții de grup despre rolul religiei în viața popoarelor antice pentru a formula concluzii personale. - Scrierea unui eseu despre diferențele și asemănările dintre religii pentru a evidenția aspecte comune și distinctive.
CS 2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică
- Identificarea valorilor morale și culturale din texte religioase antice pentru a completa o fișă. - Realizarea unei prezentări despre dimensiunea comunitară în religii pentru a ilustra importanța solidarității. - Elaborarea unui eseu despre influența religiilor antice asupra culturii contemporane pentru a argumenta conexiuni istorice. - Crearea unui proiect multimedia cu simboluri religioase pentru a evidenția semnificația lor. - Participarea la dezbateri privind relevanța valorilor religioase în societatea modernă pentru a exprima opinii argumentate.
CS 2.3. Explicarea elementelor religioase utilizând resurse digitale
- Utilizarea platformelor educaționale și muzee virtuale pentru a documenta expresii religioase din civilizațiile antice. - Crearea unei prezentări digitale care ilustrează concepția despre divinitate pentru a vizualiza informațiile studiate.

- Participarea la discuții despre etica utilizării informațiilor religioase online pentru a formula reguli de utilizare responsabilă.
- Prezentarea unei sinteze comparative a valorilor spirituale ale religiilor antice pentru a evidenția relevanța lor actuală.
- Scrierea unui articol despre importanța respectului religios pentru a argumenta o atitudine morală în societate.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Susținerea unor decizii din viața personală în corelare cu valorile religioase

- Analizarea textelor biblice privind minciuna și ipocrizia pentru a evidenția ideile principale.
- Realizarea unui tabel cu consecințele morale și spirituale pentru a vizualiza efectele acestor păcate.
- Participarea la jocuri de rol pentru evidențierea efectelor negative pentru a observa impactul în relațiile sociale.
- Redactarea unui eseu despre cum pot fi evitate aceste manifestări pentru a formula strategii personale.
- Dezvoltarea unei prezentare despre impactul invidiei asupra comunității și individului pentru a exemplifica efectele concret.

CS 3.2. Sintetizarea valorilor biblice necesare în alegerea unor comportamente adecvate în familie, școală și comunitate

- Identificarea valorilor biblice (adevăr, autocontrol, blândețe, respect, autenticitate) pentru a le nota și aplica.
- Dezvoltarea unui plan de acțiuni pentru rezolvarea pașnică a disputelor pentru a aplica valorile în familie și școală.
- Realizarea unui plan personal de prevenire a dependențelor pentru a stabili măsuri concrete de protecție.
- Analizarea cazurilor concrete privind efectele dependențelor pentru a înțelege impactul asupra individului și comunității.
- Participarea la sesiuni de discuții despre abținerea și principii biblice pentru a formula concluzii personale.
- Redactarea unui articol despre cauzele și riscurile dependențelor pentru a sintetiza informațiile.

CS 3.3. Aplicarea discernământului moral în utilizarea tehnologiei

- Participarea la jocuri de rol privind situații digitale problematice pentru a exersa reacții responsabile.
- Realizarea unui ghid personal de autocontrol pentru a stabili reguli de conduită online.
- Dezbateră responsabilității creștine în mediul digital pentru a argumenta principii morale de comportament.
- Formularea regulilor personale pentru utilizarea echilibrată a tehnologiei pentru a fundamenta decizii responsabile în viața de zi cu zi.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Sintetizarea rolului valorilor religioase în vederea menținerii solidarității comunitare

- Analizarea impactului mișcării de la Azusa Street pentru a evidenția lecții despre solidaritate.
- Participarea la activități de voluntariat pentru a experimenta solidaritatea.
- Organizarea unui eveniment comunitar pentru a promova comuniunea.
- Realizarea unui plan personal de implicare în proiecte eclesiale pentru a stabili pași concreți.
- Prezentarea experiențelor personale în grup pentru a împărtăși practici utile.

CS 4.2. Propunerea de activități și proiecte individuale și de grup, prin raportare la învățăturile creștine

- Participarea la activități de grup pentru a consolida cooperarea și respectul.
- Dezvoltarea unui cod de conduită frățească pentru a stabili reguli clare.
- Realizarea unui material vizual despre respect și colaborare pentru a ilustra principiile morale.
- Organizarea unei discuții despre rezolvarea conflictelor pentru a propune soluții practice.
- Exprimarea principiilor respectului prin proiect creativ pentru a evidenția valori morale.

CS 4.3. Înțelegerea rolului expresiilor religioase în promovarea comuniunii

- Realizarea unei prezentări despre semnificația cântării pentru a evidenția rolul muzicii.
- Elaborarea unui material despre sărbători creștine pentru a înțelege rolul lor în consolidarea relațiilor.
- Participarea la activități practice de învățare a cântărilor pentru a dezvolta implicarea personală și colectivă.
- Conceperea unui ghid multimedia despre evenimentele din viața lui Isus pentru a oferi un material educativ.

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră	Domnul Isus Hristos – modelul desăvârșit de viață, credință și ucenicie
Domenii de conținut	Conținuturi
1. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1.1. Viața Domnului Isus Hristos (preexistența; profețiile mesianice; misiunea Sa) 1.2. Identitatea Domnului Isus (numele; natura divino-umană; lucrările / funcțiile Sale) 1.3. Ucenicii Domnului Isus (sensul uceniciei; cei doisprezece ucenici; exemple de viață și lucrare: Petru, Ioan, Iacov ș.a.) 1.4. Chemarea la ucenicie (răspunsul la chemare; lepădarea de sine; urmarea lui Hristos) 1.5. Marea Trimitere (mandatul uceniciei; lucrarea și costul slujirii; răsplata ucenicului)
2. Religiiile lumii: valori și aspecte specifice	2.1. Mesopotamia și Egiptul antic (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase) 2.2. Grecia și Roma antică (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase) 2.3. Henoteismul dacic (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase)
3. Creștinismul și provocările lumii contemporane	3.1. Minciuna (definiție și origine; forme de denaturare a adevărului; consecințe morale și spirituale; eliberarea prin adevăr) 3.2. Alcoolul, fumatul și drogurile (cauze și riscuri ale dependenței; efecte individuale și comunitare; fundament biblic pentru abținerea) 3.3. Mânia (perspectiva biblică; cultivarea autocontrolului și a blândeții; atitudini corecte în relațiile interumane) 3.4. Furtul: principii biblice și integritate (principiul biblic „Să nu furi”; încălcarea dreptului de proprietate; integritatea ca standard divin) 3.5. Ipocrizia (definire și manifestări; efecte negative asupra vieții personale și comunitare; soluții biblice pentru autenticitate) 3.6. Răzvrătirea (respectul față de părinți; principii biblice ale relației părinte–copil; responsabilități și modalități de îmbunătățire a relațiilor familiale) 3.7. Invidia (trăsături și cauze; consecințe asupra individului și comunității; abordarea biblică a spiritului de rivalitate)
4. Comunitatea religioasă – identitate, coresponsabilitate și bucuria mărturisirii	4.1. Istoria Bisericii Penticostale mondiale (originile mișcării penticostale; trezirea de la <i>Azusa Street</i> (1900); dezvoltarea mișcării la nivel global; dinamica contemporană a penticostalismului) 4.2. Doctrina Bisericii Penticostale (Biblia, Cuvântul lui Dumnezeu; Dumnezeu Triunic; mântuirea prin credința în Isus Hristos; rolul și lucrarea Duhului Sfânt) 4.3. Participarea la viața comunității eclesiale (apartenența și implicarea în Biserică; identitatea de mădular în Trupul lui Hristos; actele de cult; relațiile frățești; sprijinirea materială a Bisericii) 4.4. Muzica în Biserică (dimensiunea teologică a cântării; lauda ca expresie a credinței; funcțiile și rolul muzicii în viața comunitară) 4.5. Sărbători creștine – celebrarea evenimentelor din viața și lucrarea Domnului Isus Hristos (nașterea, botezul, moartea, învierea, înălțarea la cer); sărbătoarea Cincizecimii

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Recunoașterea componentelor identității religioase în diferite contexte de viață
- Analizarea unor texte biblice despre păcat și mântuire pentru a redacta un eseu. - Participarea la discuții de grup despre jertfa lui Hristos pentru a înțelege relevanța ei în viața cotidiană. - Compararea practicilor personale de relație cu Hristos pentru a identifica metode de consecvență. - Exersarea reflecției personale pentru a observa influența mântuirii asupra relațiilor cu ceilalți.
CS 1.2. Evidențierea elementelor care definesc comunitatea religioasă, în diferite contexte de viață
- Analizarea unor relații ale lui Isus cu ucenicii pentru a aplica principii în viața comunității. - Dezbateră actualității minunilor pentru a înțelege rolul Duhului Sfânt. - Participarea la activități de slujire pentru a experimenta implicarea în comunitate. - Crearea unor exemple concrete de implicare pentru a aplica valorile creștine. - Realizarea unei prezentări despre responsabilități și binecuvântări pentru a evidenția relația cu Hristos.
CS 1.3. Ilustrarea semnificațiilor care definesc învățătura de credință în diferite contexte de comunicare
- Realizarea unui plan de discipline spirituale zilnice pentru a organiza activități de creștere spirituală. - Clasificarea minunilor lui Isus pentru a prezenta semnificația teologică. - Scrierea unui eseu despre minuni pentru a explica intervenția divină în viața omului. - Crearea unui proiect multimedia despre miracole pentru a ilustra vizual mesajul biblic. - Participarea la studiu biblic de grup pentru a înțelege lecțiile morale ale minunilor.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Analizarea elementelor definitorii ale religiilor și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural
- Crearea unui tabel comparativ între religii pentru a evidenția relația om-divinitate și comunitate. - Redactarea unui eseu despre valori morale comune pentru a identifica puncte de convergență. - Identificarea simbolurilor și valorilor comune/distincte pentru a analiza textele fundamentale. - Realizarea unui eseu despre impactul religiei pentru a evidenția influența asupra comunității. - Analizarea unor evenimente istorice cu rol religios pentru a înțelege funcția socială și culturală.
CS 2.2. Descrierea practicilor și a ritualurilor care aparțin diferitelor religii
- Crearea unei prezentări multimedia despre practici religioase pentru a evidenția importanța culturală. - Compararea sărbătorilor religioase majore pentru a observa diferențele și asemănările. - Participarea la dezbateri despre diversitate religioasă pentru a înțelege respectul mutual. - Analizarea unor simboluri religioase pentru a explica semnificația lor în comunitate. - Realizarea unor fișe explicative despre ritualuri pentru a sintetiza informațiile esențiale.
CS 2.3. Aplicarea resurselor digitale pentru explorarea și prezentarea expresiilor religioase ale lumii
- Cercetarea online despre iudaism, creștinism și islam pentru a sintetiza informațiile într-un document digital. - Analizarea unui proiect despre reguli de respect pentru a promova toleranța religioasă. - Realizarea unui infografic comparativ al religiilor pentru a vizualiza învățăturile și practicile. - Crearea unui ghid digital interactiv despre simboluri și sărbători pentru a facilita înțelegerea lor. - Analizarea unor videoclipuri/podcasturi despre comunități religioase pentru a prezenta concluziile.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Actualizarea învățăturii de credință prin raportarea la deciziile din viața personală și a comunității
- Analizarea caracteristicilor unui model creștin autentic pentru a identifica repere morale. - Realizarea unui eseu despre modelul hristic pentru a aplica principiile în viața zilnică. - Identificarea mentorilor spirituali în comunitate pentru a dezbate influența acestora. - Crearea unui plan de dezvoltare personală în credință pentru a stabili pași concreți. - Participarea la studiu de grup despre mentorare pentru a înțelege rolul exemplului personal.
CS 3.2. Evaluarea atitudinilor creștine în contexte diferite de viață

- Realizarea unui tabel despre prietenii autentici și anturaje nocive pentru a observa diferențele. - Analizarea unor situații concrete în luarea deciziilor morale pentru a aplica valori biblice. - Crearea unui plan personal de protejare a integrității pentru a menține comportamente morale. - Dezbateră influenței mediului online asupra comportamentului pentru a evalua impactul digital. - Realizarea unui articol despre responsabilitatea alegerii anturajului pentru a sintetiza concluzii personale.
CS 3.3. Analizarea și fundamentarea deciziilor etice în contexte digitale
- Analizarea unor texte biblice despre integritate pentru a fundamenta deciziile digitale și sociale. - Crearea unui plan personal de manifestare a integrității pentru a aplica principii morale în școală, familie și online. - Dezbateră provocărilor etice ale tehnologiei și AI pentru a identifica soluții responsabile. - Realizarea unei prezentări digitale despre aplicarea principiilor morale pentru a exemplifica comportamente etice. - Documentarea unor situații reale pentru a demonstra aplicarea valorilor creștine.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Evidențierea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine
- Participarea la întâlnirea bisericii și notează experiența personală pentru a reflecta asupra implicării în comunitate. - Realizarea unui plan de implicare personală în biserică pentru a stabili acțiuni concrete. - Redactarea unui raport despre activități de voluntariat pentru a evidenția contribuția personală. - Prezentarea unor experiențe personale în grup pentru a împărtăși învățături și practici.
CS 4.2. Adoptarea unei atitudini pozitive față de semenii și mediul înconjurător în spiritul valorilor creștine
- Participarea la activități de grup pentru a dezvolta cooperarea și respectul. - Scrierea unui eseu despre rezolvarea pașnică a conflictelor pentru a aplica soluții constructive. - Realizarea unor materiale vizuale despre reguli de colaborare pentru a sintetiza principiile morale. - Dezvoltarea unei prezentări despre bune practici în comunitate pentru a exemplifica modele pozitive.
CS 4.3. Aplicarea expresiilor religioase (cântare, sărbători) pentru consolidarea comuniunii
- Utilizarea cântărilor într-o activitate de grup pentru a promova coeziunea și participarea. - Elaborarea unei prezentări despre semnificația cântării pentru a explica rolul ei teologic. - Organizarea unui proiect despre sărbătorile creștine pentru a evidenția impactul lor comunitar. - Participarea la activități practice de cântare pentru a dezvolta implicarea personală și colectivă. - Realizarea unui colaj multimedia despre celebrarea evenimentelor din viața lui Isus pentru a oferi material educativ comunității.

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră	Lucrarea mântuitoare a lui Hristos și chemarea la o relație personală cu El
Domenii de conținut	Conținuturi
1. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1.1. Lucrarea mântuitoare a Domnului Isus Hristos (păcatul și consecințele lui; mântuirea prin credința în jertfa lui Hristos; efectele mântuirii: iertarea păcatelor, îndreptățirea, substituirea, reconcilierea) 1.2. Minunile Domnului Isus (definire și clasificare; semnificația teologică; actualitatea minunilor prin lucrarea Duhului Sfânt) 1.3. Relațiile interpersonale ale Mântuitorului (atitudinea față de familie, prieteni și adversari; relația cu vameșii și păcătoșii; modelul oferit credincioșilor în relațiile umane; cercul ucenicilor și al apropiaților) 1.4. Relația personală cu Isus (prietenia cu Hristos – temelia vieții spirituale; nașterea din nou; practicarea disciplinelor spirituale; trăirea valorilor creștine prin ascultare și slujire; binecuvântările relației autentice cu Domnul)
2. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	2.1. Iudaismul (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase) 2.2. Creștinismul (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase) 2.3. Islamul (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase)
3. Creștinismul și provocările lumii contemporane	3.1. Nevoia de modele și mentorare (Modelul lui Hristos ca reper suprem; exemple biblice și istorice de credință; trăsături ale unui model creștin autentic în contextul contemporan) 3.2. Anturajul (Influența anturajului; riscuri în mediul online și offline; prietenii autentice versus anturaje nocive). 3.3. Integritatea (Definire și manifestare; puritatea morală și spirituală; valori fundamentale ale integrității). 3.4. Aspectul fizic (Raportul dintre închinare și vestimentație; principii biblice ale decenței și modestiei; trupul ca Templu al Duhului Sfânt) 3.5. Complexe și identitate (Complexele de inferioritate/superioritate; imaginea de sine; identitatea în Hristos) 3.6. Relații interpersonale (Iubirea aproapelui; iertarea și rezolvarea conflictelor; eliminarea rivalităților și a bullying-ului) 3.7. Limbajul și responsabilitatea comunicării (puterea cuvintelor și impactul lor; cultivarea unui limbaj curat și binevoitor; evitarea vorbirii negative, a bârfei și a influențelor nocive din mass-media)
4. Comunitatea religioasă – identitate, coresponsabilitate și bucuria mărturisirii	4.1. Istoria Bisericii Penticostale din România (Începuturi; dezvoltare și manifestarea darurilor Duhului Sfânt; persecuțiile comuniste) 4.2 Organizarea Bisericii Penticostale, slujbele din biserică (Structura organizațională; conducerea bisericii; slujbele biblice; departamente de lucru) 4.3. Actele de cult (Definirea actelor de cult; principalele acte de cult) 4.4 Creștinul și societatea (Rolul creștinului; rugăciune pentru localitate și națiune; implicare civică; refuzul participării la manifestări lumești) 4.5. Cântarea de laudă (Lauda ca imperativ biblic; scopul cântării; repertoriu pentru toate generațiile; compoziții românești) 4.6. Sărbători creștine – celebrarea evenimentelor din viața și lucrarea Domnului Isus Hristos (nașterea, botezul, moartea, învierea, înălțarea la cer); sărbătoarea Cincizecimii

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
- Realizarea unui tabel cu Isaac, Mielul Pascal, șarpele de aramă și Marele Preot pentru a evidenția lucrarea lui Hristos. - Analizarea unor texte biblice despre aceste simboluri pentru a redacta un eseu explicativ. - Participarea la dezbateri de grup despre prefigurări pentru a înțelege semnificația lor pentru credința creștină. - Completarea unei fișe comparativă cu simboluri Vechiului Testament și împlinirea lor pentru a evidenția legătura cu Hristos.
CS 1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale
- Analizarea episodului femeii samaritene pentru a evidenția semnificația „apei vii”. - Redactarea unui eseu despre înmulțirea pâinilor pentru a extrage lecții de credință. - Realizarea unui proiect multimedia despre „Apa” și „Pâinea vieții” pentru a ilustra mesajul biblic. - Elaborarea unui plan de acțiuni pentru împărtășirea credinței în familie și școală.
CS 1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
- Analizarea psalmului 23 pentru a redacta un eseu despre lucrarea lui Isus. - Completarea unui tabel cu asemănări și deosebiri între „Păstorul cel Bun” și ucenicul credincios pentru a sintetiza informațiile. - Participarea la studiu de grup despre rodirea și curățirea mlădițelor pentru a înțelege viața spirituală. - Identificarea modurilor prin care putem fi lumina în comunitate pentru a aplica valorile creștine. - Exersarea modalităților concrete de manifestare a valorilor creștine în școală pentru a dezvolta implicarea practică.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale
- Crearea unui tabel comparativ al principalelor religii orientale pentru a evidenția valori și diferențe. - Redactarea unui eseu despre valori comunitare comune pentru a identifica puncte de convergență și diferențe. - Analizarea unui studiu de caz despre nonviolență pentru a propune soluții în situații sociale contemporane. - Participarea la dezbateri despre rolul valorilor religioase în conflicte globale pentru a argumenta soluții pașnice. - Formularea unor principii etice personale inspirate din învățăturile religioase pentru a le aplica în viața cotidiană.
CS 2.2. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- Analizarea unor texte religioase reprezentative pentru a extrage valori morale. - Participarea la discuție moderată de profesor despre rugăciune, meditație și slujire pentru a observa manifestarea valorilor. - Compararea manifestării iubirii și compasiunii în budism, islam și creștinism pentru a evidenția similitudini și diferențe.
CS 2.3. Analizarea comparativă a valorilor religioase folosind instrumente digitale
- Cercetarea online a unor informații despre temple, ritualuri și sărbători pentru a sintetiza date verificate. - Analizarea critică a unor surse digitale pentru a evalua credibilitatea informațiilor. - Crearea unei prezentări digitale interreligioase pentru a comunica informații comparativ. - Participarea la dezbateri despre rolul tehnologiei în dialog interreligios pentru a înțelege promovarea păcii. - Identificarea regulilor de comunicare online respectuoasă pentru a aplica etica digitală în discuții religioase.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

CS 3.1. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile persoanelor biblice, ca modele și repere demne de urmat
- Analizarea comparativă a personajelor biblice (Daniel, Iosif, Estera) pentru a identifica credință și integritate. - Participarea la discuție moderată de profesor despre decizii morale pentru a le aplica în prezent. - Identificarea valorilor comune între modele biblice și contemporane pentru a trage concluzii practice. - Redactarea unui text argumentativ: „Un model biblic actual pentru tineri” pentru a evidenția relevanța personală. - Extragerea unor principii morale din texte biblice și prezintă colegilor pentru a exersa comunicarea valorilor.
CS 3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor
- Analizarea unor studii de caz despre onestitate, blândețe și iertare pentru a înțelege aplicarea virtuților. - Analizarea unor texte biblice despre roadele Duhului (Galateni 5:22–23) pentru a aplica în viața cotidiană. - Formularea unui „cod al relațiilor sănătoase” în grup pentru a aplica principii morale. - Crearea unui plan de decizii responsabile pentru viața personală și comunitară.
CS 3.3. Evaluarea responsabilă a utilizării tehnologiei în viața personală și comunitară
- Dezbateră utilizării etice a tehnologiei și AI pentru a identifica comportamente responsabile. - Analizarea unor scenarii despre AI (informații false, dependență, confidențialitate) pentru a propune soluții morale. - Redactarea unui text argumentativ: „Inteligența artificială – unealtă sau ispită?” pentru a fundamenta decizii. - Identificarea unor principii creștine care ghidează deciziile digitale pentru a exersa discernământul moral. - Realizarea unor prezentări în echipe despre utilizarea responsabilă a resurselor digitale pentru binele comunității.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele creștine
- Analizarea unor texte biblice despre unitatea Bisericii pentru a identifica principiile cooperării. - Identificarea unor moduri de implicare în comunitatea locală pentru a aplica valorile creștine. - Participarea la dezbateră: „Cum putem fi lumină în comunitatea noastră?” pentru a formula soluții concrete. - Analizarea unor studii de caz despre slujire și ajutorarea aproapelui pentru a propune acțiuni practice. - Realizarea în echipă a unui set de principii pentru relații sănătoase pentru a consolida coeziunea socială.
CS 4.2. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității
- Analizarea unor exemple de provocări actuale (individualism, secularizare) pentru a înțelege influența lor asupra credinței. - Realizarea unui tabel comparativ între atitudinea creștină și cea seculară pentru a observa diferențele de implicare socială. - Elaborarea unui plan de implicare activă în comunitate pentru a aplica valorile în practică. - Crearea unui ghid de bune practici pentru implicarea creștinului în biserică pentru a sintetiza recomandări practice.
CS 4.3. Analizarea și valorificarea expresiilor muzicale și sărbătorești ca forme de comuniune creștină
- Analizarea unui eveniment religios local pentru a identifica rolul expresiilor artistice în viața comunității. - Evaluarea mesajului unei cântări creștine pentru a evidenția impactul ei spiritual. - Realizarea unui eseu comparativ despre sărbători pentru a interpreta funcția lor comunitară. - Conceperea unei recenzii la un program religios pentru a valorifica expresiile artistice ca mărturie creștină.

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră	Trăirea credinței în contextul provocărilor morale și spirituale contemporane
Domenii de conținut	Conținuturi
1. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1.1. Isus: simboluri și prefigurări în Vechiul Testament (Isaac, Mielul Pascal, șarpele de aramă, Marele Preot – anticipări ale lui Hristos.) 1.2. Isus – apa și pâinea („Apa vie” - dialogul cu femeia samariteancă; „Pâinea vieții” - înmulțirea pâinilor) 1.3. Păstorul cel bun – Ușa oilor (Psalmul 23; Isus ca Păstor și Ușa a oilor; creștinul – urmaș al Păstorului) 1.4. Isus – vița (Vița și mlădițele: rodirea, curățirea și tăierea mlădițelor) 1.5. Isus – Lumina lumii (Isus, Lumina lumii; creștinul – luminează în lume)
2. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	2.1. Hinduismul (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase) 2.2. Budismul (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase) 2.3. Confucianismul și alte religii (relația om–divinitate; concepția despre lume și viață; dimensiunea comunitară; aspecte culturale și religioase)
3. Creștinismul și provocările lumii contemporane	3.1. Caracterul creștin (Definire; trăsături esențiale; formarea caracterului; recompense spirituale și morale) 3.2. Libertatea (Libertate și libertinaj; legea și harul; libertatea în Hristos; exemple biblice) 3.3. Muzica contemporană (Caracteristici; influența asupra tinerilor; efecte pozitive și negative) 3.4. Perspectiva biblică asupra suferinței (Exemple biblice: Iov, suferințele lui Hristos; rol și beneficii spirituale ale suferinței) 3.5. Creștinul și mediul de viață (Adaptarea și mărturia în context profesional, cultural și virtual) 3.6. Responsabilitatea deciziilor (voia lui Dumnezeu; călăuzirea Duhului Sfânt; consecințe și beneficii) 3.7. Alegerea carierei (Definirea și importanța carierei; principii biblice în orientarea profesională; dezvoltarea în carieră)
4. Comunitatea religioasă – identitate, coresponsabilitate și bucuria mărturisirii	4.1. Scopurile Bisericii (Glorificarea lui Dumnezeu; părtășia frățască; evanghelizarea; ucenicizarea; slujirea) 4.2. Responsabilitatea creștinului în părtășia Bisericii (Responsabilitate vs pasivitate; rugăciunea individuală; implicare activă în viața bisericii) 4.3. Roada Duhului Sfânt (În relația cu Dumnezeu; în relația cu ceilalți; în relație cu sine) 4.4. Lucrări de bază ale Duhului Sfânt (Pocăința; Nașterea din Nou; Botezul cu Duhul Sfânt; Sfințirea) 4.5. Sărbători creștine – celebrarea evenimentelor din viața și lucrarea Domnului Isus Hristos (nașterea, botezul, moartea, învierea, înălțarea la cer); sărbătoarea Cincizecimii

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Evidențierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
- Analizarea Ferișirilor în activitate de grup pentru a identifica fundamentele identității creștine. - Participarea la jocul de rol pentru a aplica principiile Ferișirilor. - Crearea unei prezentări digitale despre principiile morale din Predica de pe Munte pentru a ilustra aplicarea lor. - Participarea la dezbateră moderată de profesor pentru a sintetiza valorile fundamentale ale vieții creștine.
CS 1.2. Exprimarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând elemente de patrimoniu local, național și universal
- Analizarea pildei Samariteanului milos și exemple contemporane pentru a evidenția solidaritatea. - Participarea la dezbateră despre responsabilitatea creștină pentru a argumenta implicarea socială. - Dramatizarea unei pilde biblice pentru a evidenția mesajul moral și impactul social. - Identificarea unor decizii etice inspirate din pilde pentru a aplica în context cotidian. - Crearea unui material digital despre pildele lui Isus pentru a comunica valorile transmise.
CS 1.3. Argumentarea rolului modelelor de viață creștină pentru împlinirea personală și integrarea socială
- Analizarea personajelor biblice cu credință și integritate pentru a identifica modele morale. - Participarea la joc de rol privind iertarea și mila pentru a exersa virtuțile în relații interpersonale. - Realizarea unui brainstorming asupra compasiunii și smereniei pentru a genera acțiuni concrete. - Dezbateră influenței virtuților creștine asupra relațiilor sociale și profesionale pentru a argumenta efectele lor. - Participarea la activitate de voluntariat și redactează reflecție scrisă pentru a evidenția experiența trăită.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Respectarea diversității religioase, fundamentată pe cunoașterea și asumarea învățaturii de credință proprii
- Crearea unui tabel comparativ al confesiunilor creștine pentru a evidenția asemănări și diferențe. - Simularea unor discuții interreligioase (joc de rol) pentru a exersa respect și deschidere. - Interpretarea simbolică a unei ceremonii religioase pentru a explica semnificațiile spirituale. - Realizarea unui proiect multimedia despre expresii culturale și artistice pentru a comunica diversitatea religioasă. - Participarea la dezbateră despre rolul comuniunii credincioșilor pentru a evidenția consolidarea identității comunitare.
CS 2.2. Formularea unor opinii religios-morale cu privire la confesiunile creștine, prin raportare la credința proprie
- Studiarea tradiției și a structurii ierarhice a confesiunilor creștine pentru a argumenta diferențele și similitudinile. - Vizionarea unui documentar despre sacrameinte și practici de cult pentru a înțelege dimensiunea religioasă. - Analizarea unei slujbe religioase și explicarea semnificațiilor teologice pentru a evidenția mesajul moral. - Realizarea unui eseu despre harul și relația cu Dumnezeu pentru a argumenta importanța în viața credinciosului. - Analizarea patrimoniului cultural și artistic între confesiuni pentru a compara perspective etico-spirituale.
CS 2.3. Evaluarea critică și realizarea de produse digitale privind valorile și expresiile religioase
- Discutarea în grup a modului în care tehnologia poate sprijini relația cu Dumnezeu, pentru a evidenția instrumentele digitale utile - Dezbateră echilibrului dintre simplitatea expresiei cultice și tradiții complexe pentru a argumenta relevanța lor. - Analizarea contribuțiilor mișcărilor neoprotestante folosind surse digitale pentru a evalua impactul cultural și educațional.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

Clasa a XII - a
CS 3.1. Evaluarea deciziilor personale în perspectiva dezvoltării atitudinilor și comportamentelor creștine
- Dezbaterea rolului credinței în formarea unei familii de caracter pentru a argumenta deciziile morale. - Analizarea unui studiu de caz: conflicte familiale pentru a propune soluții inspirate din Scriptură. - Participarea la joc de rol privind valorile creștine între părinți și copii pentru a aplica principiile morale. - Elaborarea unui plan de familie bazat pe valori morale și spirituale pentru a aplica teoria în practică.
CS 3.2. Integrarea discernământului moral în elaborarea deciziilor mature privind tehnologia
- Participarea la joc de rol cu scenarii profesionale care necesită decizii etice pentru a exersa responsabilitatea morală. - Dezbaterea aplicării principiului „ca pentru Domnul” în muncă pentru a argumenta deciziile corecte. - Realizarea unui exercițiu de grup pentru evaluarea riscurilor și beneficiilor deciziilor pentru a fundamenta alegerile. - Analizarea unor exemple biblice de integritate și perseverență profesională pentru a extrage lecții morale. - Crearea unei prezentări digitale despre valorile etice și spirituale ale muncii pentru a comunica concluziile.
CS 3.3. Exersarea discernământului moral și spiritual în utilizarea tehnologiei și a inteligenței artificiale, pentru adoptarea unor decizii responsabile în viața personală și comunitară
- Studierea limitelor morale în tehnologie și AI pentru a înțelege implicațiile etice. - Analizarea riscurilor și beneficiilor AI pentru a propune soluții responsabile. - Participarea la dezbateri despre concepția creștină asupra vieții pentru a fundamenta decizii morale. - Analizarea studiilor de caz AI pentru soluții etice creștine. - Formularea unor reguli personale de utilizare responsabilă a tehnologiei.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

Clasa a XII - a
CS 4.1. Proiectarea unor modele creștine de manifestare a comportamentelor și atitudinilor religioase
- Dezbaterea importanței dărniciiei și implicării sociale pentru a argumenta contribuția personală. - Participarea la acțiuni sociale și de voluntariat pentru a exersa implicarea practică. - Analizarea beneficiilor spirituale și morale ale implicării comunitare pentru a reflecta asupra impactului.
CS 4.2. Generarea de idei și proiecte personale care promovează respectarea valorilor religioase și incluziunea socială
- Dezbaterea rolului darurilor Duhului Sfânt în cooperare comunitară pentru a argumenta manifestarea lor. - Clasificarea și exemplificarea darurilor spirituale în slujire pentru a aplica valorile în practică. - Crearea unui proiect multimedia despre mărturia credinței pentru a comunica impactul în comunitate. - Participarea la atelier muzical sau compoziție tematică pentru a promova valorile creștine.
CS 4.3. Integrarea expresiilor muzicale și sărbătorești în proiecte de comuniune și mărturie creștină
- Proiectarea unui eveniment comunitar cu elemente muzicale pentru a promova valori creștine. - Realizarea unui portofoliu digital despre expresii religioase contemporane pentru a integra dimensiunea spirituală în viața comunității. - Organizarea unei activități tematice (concert, expoziție, program) pentru a întări mărturia creștină. - Conceperea unui videoclip sau produs multimedia despre rolul sărbătorilor pentru a ilustra contribuția lor la viața comunitară.

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Tema majoră	Comunitatea credincioșilor – Biserica plină de Duhul Sfânt, chemată la mărturisire și slujire
Domenii de conținut	Conținuturi
1. Hristos – Calea, Adevărul și Viața	1.1. Predica de pe Munte (Fericirile; valori creștine fundamentale; principii morale) 1.2. Pildele Domnului Isus (Definiție și scop; interpretare; pildele Împărăției; învățături ale responsabilității creștine) 1.3. Asemănarea cu Hristos (Chipul lui Hristos; Virtuți în relația cu Dumnezeu: supunere, ascultare, smerenie; virtuți în relația cu oamenii: milă, iertare, compasiune; viața creștinului în Hristos) 1.4. Isus - învierea și viața (Logosul întrupat; învierea lui Lazăr; viață spirituală din belșug prin Hristos) 1.5. Dragostea – suma valorilor creștine (Definire; împlinirea Legii; cea mai mare poruncă; dimensiuni practice)
2. Religiile lumii: valori și aspecte specifice	2.1. Elemente comune în ortodoxie, catolicism, protestantism și neoprotestantism (Omul și relația cu divinitatea; concepția despre lume și viață; comuniunea credincioșilor; aspecte culturale și artistice) 2.2. Elemente specifice în ortodoxie și catolicism (Dimensiunea sacramentală și liturgică; omul în raport cu harul; tradiție, ierarhie și autoritate; patrimoniu cultural și artistic) 2.3. Elemente specifice în protestantism și neoprotestantism (Accent pe Scriptură și credința personală; relația personală cu Dumnezeu; comunitatea ca spațiu al implicării; simplitate în închinare; contribuții educaționale)
3. Creștinismul și provocările lumii contemporane	3.1. Familia creștină (Definirea familiei; formarea unei familii de caracter; principii biblice fundamentale; scopurile și rolul familiei creștine) 3.2. Etica muncii (Ziua de odihnă; datoria muncii; standardul biblic „ca pentru Domnul”; valori etice ale muncii responsabile) 3.3. Concepția creștină asupra vieții (Viața - cea mai înaltă valoare morală, Protejarea vieții, pericole actuale asupra vieții) 3.4. Puritate și responsabilitate trupească în perspectiva biblică (Castitatea; riscuri și tentații contemporane; perspectiva biblică asupra integrității trupești și morale) 3.5. Inteligența artificială (Dezvoltarea tehnologică și robotică; relația om-mașină; creativitate constructivă vs distructivă; limite morale și spirituale) 3.6. Probleme emoționale contemporane (anorexie, bulimie, depresie)
4. Comunitatea religioasă – identitate, coresponsabilitate și bucuria mărturisirii	4.1. Practicile Bisericii Penticostale (Post, rugăciune, dărnicie, vizitarea bolnavilor; alte practici de viață spirituală) 4.2. Cântările duhovnicești (Scopul muzicii în biserică; caracteristici și interpretare duhovnicească) 4.3. Darurile Duhului Sfânt (Definire, clasificare și manifestare a darurilor duhovnicești) 4.4. Activitățile sociale ale creștinului (Implicare socială și misionară; ajutorarea orfanilor, vârstnicilor, spitalelor; promovarea Evangheliei; educație și centre sociale.) 4.5. Bucuria mărturisirii (Definire și modalități de mărturisire; efecte spirituale; misionarism) 4.6. Sărbători creștine – celebrarea evenimentelor din viața și lucrarea Domnului Isus Hristos (nașterea, botezul, moartea, învierea, înălțarea la cer); sărbătoarea Cincizecimii

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de *Religie-Cultul Penticostal* la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina *Religie-Cultul Penticostal* promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de *Religie-Cultul Penticostal*.

1. Metode tradiționale și moderne

- Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- Lectura explicativă și interpretarea textului biblic – facilitează învățarea la *Religie-Cultul Penticostal*, cu accent pe înțelegerea termenilor specific, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- Dezbateră de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală.
- Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea disciplinei *Religie-Cultul Penticostal* în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- WebQuest religios – Elevii investighează teme folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- Crearea de conținut digital – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un preot/localnic implicat în comunitate.
- Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.
- Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- Tururi virtuale și realitate augmentată.

- Proiecte colaborative online – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de păstrător al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina *Religie-Cultul Penticostal*, pot fi utilizate următoarele metode:

- **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind aplicația RoBible sau fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

- **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Scriptură, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre sfințirea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi creștinește în armonie cu natura?”

- **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti / audia fragmente din aceștia. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.

- **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate” etc.

- **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grijă față de natură?”, „Cum se împacă dezvoltarea cu sfințenia?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?” etc. prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: pastori, profesori universitari, ecologiști creștini etc.

- **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unei întâlniri pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de *Religie-Cultul Penticostal* devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de *Religie-Cultul Penticostal* prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între *Religie-Cultul Penticostal* și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de teme pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de *Religie-Cultul Penticostal* la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional, recomandate a fi abordate pe parcursul studiului. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de *Religie-Cultul Penticostal*, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens,

este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală

1. Spații educaționale

– Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.

– Colțuri de liniște și reflecție – spații special amenajate în clasă, care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.

– Cabinetul de Religie spații destinate realizării de afișe, colaje, panouri în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.

– Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri.

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

– Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.

– Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

– Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea de biserici penticostale, fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.

– Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

– Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.

– Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

– Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.

– Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

– Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.

– Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente din Biblie, autori contemporani sau mărturii de credință.

– Scrierea duhovnicească – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

– Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.

– AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.

– Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.

– AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.

– Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, *Religia – Cultul Creștin Penticostal* devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de *Religie-Cultul Penticostal* la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii *Religie-Cultul Penticostal* ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei **Religie – Cultul Creștin Penticostal** la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne / alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de **Religie – Cultul Creștin Penticostal** ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

E. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de *Religie – Cultul Creștin Penticostal*, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul

individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

F. Religie – Cultul Creștin Penticostal ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie – Cultul Creștin Penticostal ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic, doctrina creștină și reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie în acest context evaluarea prin teste grilă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, Religie – Cultul Creștin Penticostal este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin alegeri de tip grilă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Pregătirea pentru evaluarea la Religie – Cultul Creștin Penticostal prin teste grilă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care testele grilă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu teste grilă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termeni apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat, pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării:

1. Învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări;
2. Învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare;
3. Învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor;
4. Învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale / conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concept;
5. Învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic;
6. Învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor;
7. Învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi;
8. Învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice.

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) – acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe / postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
COSMA ONISIM SANDU	MEMBRU	Liceul Teologic Penticostal „Betel” Oradea, Bihor
GAGEA LAVINIA	MEMBRU	Liceul Tehnologic „Nicolaus Olahus” Orăștie, Hunedoara
NECHIFOR CALEB	MEMBRU	Liceul Creștin „Pro Deo”, Cluj-Napoca
PODUȚ DĂNUȚ	MEMBRU	Colegiul de Artă „Sabin Drăgoi” Arad
TIMIȘ GABRIEL	MEMBRU	Școala Gimnazială „Ilarion Felea” Arad
TIMOFTE FLORIN	MEMBRU	Liceul Teologic Penticostal, Arad
VARASCIUC ANDREI	MEMBRU	Liceul Tehnologic „Ștefan cel Mare” Cajvana, Suceava

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PÎSLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
GRIGORAȘ DORIN	Profesor	Liceul Teologic Penticostal „Logos” Timișoara, Timiș	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
CATANĂ GHEORGHE	Consilier pe probleme de învățământ	Cultul Creștin Penticostal	Responsabil din partea cultului
GRIGORAȘ LIANA LĂCRĂMIOARA	Director	Liceul Teologic Penticostal „Logos”, Timișoara, Timiș	Responsabil din partea cultului

Anexa nr. 16

Programa școlară
pentru disciplina

Religie

Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările

Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale

*Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și
sportiv, toate specializările*

*Református és Evangélikus felekezetek részére, IX.-XII., osztályok,
Közös törzsanyag TC*

Programa școlară în limba română
Programa școlară în limba maghiară

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 16
Programa școlară pentru disciplina *Religie,*
Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran,
clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;
- Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;
- Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;
- Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate

socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală)
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și recomandat pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus,

acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**IX.CS.1.1.** Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă.

- *Identificarea unor caracteristici creștine ale personajelor principale ale Vechiului Testament prin analiza textelor biblice și realizarea de hărți conceptuale.*
- *Evidențierea valorilor creștine prin deciziile de viață ale personajelor din Vechiul Testament, utilizând jocul de rol sau monologul.*
- *Prezentarea învățaturii Bibliei despre valorile morale creștine prin dezbateri pe tema împărăția lui Dumnezeu și împărățiile pământești în care să se evidențieze caracterul omului creștin din literatura înțelepciunii din Vechiul Testament.*

IX.CS.1.2. Explicarea semnificațiilor specifice care definesc învățătura de credință (fundamentele religiei creștine)

- *Explicarea unor noțiuni esențiale credinței creștine cum ar fi: creație, escatologie, lege/poruncă, profetie mesianică prin elaborarea unor tabele sau unor instrumente individuale de lucru (digitale) care să servească la clarificarea și înțelegerea conceptelor pe parcursul anului școlar.*
- *Prezentarea formelor și instrumentelor de cult prin proiecte de grup, în care sunt comparate locurile și rânduielile liturgice din Vechiul Testament cu cele contemporane.*
- *Clasificarea profețiilor mesianice din Vechiul Testament prin realizarea unui infografic sau poster în care să se facă referiri la Isus și împlinirea profețiilor.*

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**IX.CS.2.1.** Analizarea formelor de exprimare bazate pe respectul diversității religioase, cunoașterea și asumarea învățaturii de credință proprii

- *Diferențierea credinței păgâne și cea transmisă de Dumnezeu în Vechiul Testament prin realizarea unei dezbateri de tip masă rotundă pe tema: “Mă interesează ce crezi, dar credința mea se bazează astfel pe cuvântul Domnului”.*
- *Implementarea învățaturii lui Dumnezeu (Cele zece porunci/Tora) care stă la baza formării societăților vechi și moderne prin realizarea unui Cod de Lege pentru diferite grupuri vulnerabile actuale.*
- *Contrastarea cu ajutorul analizei paradoxurilor credinței lui Daniel și a celor care sau asimilat în cultura babiloniană printr-o lucrare meditativă individuală cu tema: ”Cine își va pierde viața, o va câștiga”.*

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale**IX.CS.3.1.** Analizarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor din viața personală

- *Compararea unor texte biblice din Vechiul testament cu diferite contexte de viață de zi cu zi prin argumentare sau scurta reflexie (realizarea unui jurnal de elev) cu ajutorul identificării și numirii trăsăturilor de identitate recunoscute în propria viață.*
- *Examinarea validității deciziilor luate de personaje biblice din Vechiul Testament (de exemplu David, Ezdra, Neemia, Daniel) prin joc de rol, bibliodramă sau “interviu pe scaun” (chair-interview). De exemplu: putere sau supunere (Daniel), înălțare sau persecuție (David), confort sau slujire (Neemia), recunoaștere sau smerenie înaintea lui Dumnezeu (Ezdra).*
- *Justificarea deciziilor luate de împărății, preoții sau profeții loiali ai lui Dumnezeu cu alegerile noastre zilnice prin citirea unor eseuri sau prezentarea unor filme individuale adaptate. Posibile teme: Fidelitate față de Dumnezeu sub presiunea puterii – Daniel, Devotament față de Cuvântul lui Dumnezeu – Ezra, Conducere slujitoare și asumarea responsabilității – Neemia, Speranță și prezența lui Dumnezeu în suferință – Ezechiel, Smerenie și dreptate lăsată în mâinile lui Dumnezeu – David, Constanța fidelității este mai importantă decât succesul de început – Solomon.*

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Integrarea valorilor religioase pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare.	
- Structurarea premiselor formulate de Samuel (1 Samuel 8) pentru înființarea regatului poporului lui Israel și rezultatul guvernării țării prin prezentări individuale sau de grup - Power point, hipertext, etc. - Formularea valorilor care au stat la baza formării unei societăți noi din timpul lui Ezdra și Neemia cu cele actuale cu ajutorul unor quiz-uri interactive – teste biblice (Kahoot, Quizizz, etc.) - Crearea unei lucrări contemporane literare (vers liber, lirică digitală, poezie performativă, haiku) artistice (cu materiale moderne) sau muzicale (rap, HipHop) cu denumirea „Prototipul înțelepciunii biblice”.	
IX.CS.4.2. Proiectarea unor activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase	
- Structurarea sărbătorilor din Vechiul Testament și cele creștine arătând importanța lui Cristos prin realizarea unui poster sau design digital în care să se evidențieze linearitatea și simbolurile proprii și comune cu alte religii și culte. - Realizarea unui colaj digital sau a unei prezentări cu imagini și citate scurte arătând valorile religioase manifestate în timpul peregrinării prin pustiu și cele actuale (de exemplu: credință, ascultare, perseverență, responsabilitate comunitară). - Producerea unor videoclipuri scurte cu tema: „Eu și Biblia mea” în care să se facă interviuri cu enoriași diferitor culte și biserici.	

CLASA a IX-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
Poporul ales se bucură și Îl slăvește pe Dumnezeu Creatorul	• Biblia mea și eu • De la începutul lumii până la reînnoirea finală • Viața greșită - căderea în păcat și consecințele ei
Poporul legământului vestește promisiunea lui Dumnezeu.	• Încheierea și reînnoirea legământului la patriarhi • Dumnezeu eliberator în viața poporului din Vechiul Testament • Poporul lui Dumnezeu în căutarea unei patrii
Dumnezeu formează o comunitate – o împărăție din poporul lui Israel	• Împărăția în învățătura lui Dumnezeu • Viața regilor în Vechiul Testament • Împărăția reînnoită după robia babiloniană
Cei aleși se bucură în legea și în învățătura lui Dumnezeu	• Manifestarea iubirii lui Dumnezeu în darea Legii • Puterea rugăciunii în viața regilor și a profeților • Înțelepciunea – ordonatoarea lumii: călăuzirea Duhului Sfânt în Vechiul Testament • Credincioșie și statornicie față de Dumnezeu în viața profeților • Valorile religioase în lumea de azi
Sfinții lui Dumnezeu sărbătoresc așteptându-l pe Cristos.	• Cultul, formele închinării și sărbătorile în perioada Vechiului Testament • Profețiile mesianice în Vechiul Testament

CLASA a X-a**COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI**

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

- Organizarea informațiilor referitoare la viața persoanelor biblice studiate în Noul Testament prin realizarea unui organizator grafic la alegere (schemă, tabel cronologic, hartă conceptuală, ciorchine).
- Recunoașterea în texte biblice (Pescuirea minunată, Chemarea lui Levi) a elementelor care definesc chemarea și apartenența la comunitatea lui Isus, prin completarea unui tabel comparativ.
- Explicarea simbolurilor și semnificația sărbătorilor Pascale prin realizarea unui jurnal reflexiv personal.
- Descrierea caracteristicilor vieții comunitare a primilor creștini (Fapte 2,42–47) printr-o scurtă prezentare orală, evidențiind solidaritatea și rugăciunea comună.

- *Identificarea principalelor mesaje ale Bunei Vestiri și Nașterii lui Isus printr-un exercițiu de asociere între versete și imagini simbolice.*
- *Explicarea în perechi a sensului teologic al Pildelor despre Împărăția lui Dumnezeu, prin întrebări ghidate prestabilite.*
- *Relatarea modului în care Învierea lui Lazăr și discuția cu Nicodim reflectă speranța și renașterea credinței prin evidențierea unor cuvinte cheie (tip Hashtag) și prin narațiune scurtă.*

- *Compararea în echipe a unor texte doctrinare din Epistola lui Iacov și Filipeni, prin evidențierea diferențelor între credința vie și cea formală.*
- *Analizarea cauzelor și efectelor răspândirii creștinismului în Europa, pornind de la misiunea lui Pavel, printr-o hartă tematică interactivă.*
- *Aplicarea învățăturilor despre Înălțarea lui Isus și porunca misionară în contexte actuale, prin elaborarea unui eseu: „Cum pot fi eu martor al credinței în lume?”.*

- *Evaluarea reacțiilor posibile ale personajelor din pildele lui Isus, pentru identificarea atitudinii și a comportamentului care reflectă cel mai bine valorile evanghelice (iubirea față de aproapele, iertarea și împăcarea, smerenia și recunoștința, adevărul și dreptatea credința vie, care se manifestă și prin fapte bune) printr-o dezbatere în grup.*
- *Argumentarea modului în care principiile din Epistola lui Iacov pot ghida responsabilitatea vorbirii și acțiunii în comunitatea școlară, printr-un cod de etică morală VAGY de bune maniere / regulament de ordine interioară a clasei.*
- *Justificarea alegerii unor decizii personale inspirate din Epistola către Evrei, printr-un portofoliu reflexiv.*

- Crearea unei baze de valori pe tema textului biblic Pavel în Europa, prin realizarea unei „hărți a valorilor comunitare” integrând concepte precum solidaritate, credință și slujire.
- Elaborarea unor activități care să promoveze voluntariatul și slujirea inspirată legată de sărbătoarea Rusaliilor prin realizarea unui proiect școlar cu titlul: „Comunitatea care inspiră”.
- Formularea unor afirmații comparând viața comunității locale contemporane, modelată de valorile creștine, cu idealul biblic al comunității primare, prin proiectarea unei prezentări multimedia.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- *Inventarea unei piese dramatice pe baza Pildei samariteanului milostiv, prin crearea unui scenariu de teatru biblic pentru a promova empatia și acceptarea diferențelor.*
- *Generarea unor idei de flash-mob inspirat din exemplul lui Corneliu întors la Dumnezeu cu titlul „Dialogul care unește”, prin organizarea unui atelier interconfesional.*
- *Construirea unui model de marketing, pornind de la un eveniment din Noul Testament, care să transmită mesaje de respect și comuniune, prin proiectarea unei campanii vizuale „Împreună pentru.*

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
Cuvântul S-a făcut trup și noi am devenit copii ai lui Dumnezeu	• Nașterea Evangheliei – promisiunea lui Dumnezeu se împlinește în Isus • Isus se prezintă – botezul și ispita • Puterea chemării – ucenicii pe urmele lui Isus
Apostolii și misiunea	• Hristos a înviat – Domnul cel viu se întâlnește cu ucenicii Săi • Comunitatea formată de Duhul Sfânt – prima comunitate creștină • Misiunea dincolo de granițe – slujirea lui Petru și Pavel • Misiunea comunității de ucenici astăzi: Biserica continuă să-l slujească pe Cristos
„Fiți împlinitori ai Cuvântului, nu numai ascultători ”	• Responsabilitatea credinței și a vorbirii – în Epistola lui Iacov • Perseverență și comunitate – calea credincioșiei în Epistola către Evrei • Speranță și înnoire – promisiunea împlinirii finale • A deveni făptuitori ai Cuvântului – o viață care izvorește din credință
Isus este Învățătorul ieri, azi și în veci	• Fundamentul învățaturii – cel care își zidește casa pe stâncă: siguranța vieții întemeiate pe Isus • Tainele Împărăției lui Dumnezeu și parabolele iubirii • Puterea și mila lui Isus în minuni • Victoria lui Isus asupra morții și viața Sa în noi: previziunea învierii
Să sărbătorim privind la Hristos	• Sărbătorile mântuirii și rolul lor în viața comunității – De la Duminica Floriilor până la Rusalii

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XI.CS.1.1. Exemplificarea unor elemente de natură religioasă, la nivelul produselor culturale – literatură, artă, pictură, cinematografie
- Identificarea valorilor creștine propuse de Isus în Predica de pe munte care stau la baza eticii creștine prin realizarea unor mini prezentări individuale sau în grup actualizate pentru diferite contexte de viață. - Evidențierea unei teme morale (de exemplu, conștiința, iubirea etc.) în diferite opere literare, prin realizarea unei mini colecții individuale (cu imagini, citate și explicații scurte). - Prezentarea artei decorative bisericești (de exemplu, tavane casetate, modele de fețe de masă, reprezentări heraldice, reprezentări ale lui Calvin), prin realizarea unei serii de fotografii care evidențiază motivele legate de credință.
XI.CS.1.2. Evidențierea unor elemente cu caracter interdisciplinar, care contribuie la construcția și afirmarea identității religioase
- Definirea unor concepte esențiale eticii și valorilor creștine realizând o harta conceptuală sau un tabel creativ în care să se regăsească toate definițiile și care să se poate completa pe tot parcursul anului. - Descrierea factorilor care modelează identitatea religioasă (de exemplu, familia, biserica, comunitatea etc.) în propria viață sub forma unei înregistrări de jurnal. - Ilustrarea dezvoltării și consolidarea credinței prin realizarea unui reportaj imaginar cu un personaj biblic având titlul: „Importanța valorilor creștine”.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XI.CS.2.1. Demonstrarea modului în care religiile transformă viziunea despre lume, om și comuniune
- Demonstrarea valorilor creștine fundamentale referitoare la respectul pentru viață (de ex. viața ca dar al lui Dumnezeu, unicitatea, demnitatea), pe baza unor texte biblice sau contemporane, printr-o creație artistică (desen sau colaj digital). - Posibilitățile realizării practice a dragostei creștine față de aproapele în viața de zi cu zi, prin dramatizarea situațiilor cotidiene (scenă scurtă, joc de rol). - Analizarea problemelor etice pe baza principiilor formulate în a doua tablă a Decalogului, în situații concrete de viață (de ex. respect, fidelitate, sinceritate, posesie etc.), prin realizarea unui tabel vizual (metoda „ciorchine”).

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale

XI.CS.3.1. Recomandarea unor modele și repere demne de urmat în luarea deciziilor
- Justificarea deciziilor luate în viața de zi cu zi pe baza învățăturilor lui Isus din Predica de pe Munte, aplicată la dilemele cotidiene (iubirea dușmanilor, furia și iertarea, sinceritatea etc.), prin realizarea unei diagrame de flux. - Validarea posibilităților sistemului de valori religioase și morale de bază în propria viață de zi cu zi (situații personale de decizie) prin scrierea unui eseu. - Propunerea unor opțiuni alternative pentru provocările morale ale adolescenței (dragoste, fidelitate, alegerea profesiei, eșec) în cadrul unei dezbateri structurate.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XI.CS.4.1. Simularea unor contexte de relaționare care promovează modele creștine de coeziune socială

- Elaborarea posibilităților de promovare a coeziunii sociale în micro-comunități (ex. clasă) pe baza principiilor creștine, prin realizarea unui plan comunitar interactiv (tablă digitală: Padlet), intitulat „Plasa Iubirii”. - Propunerea unor noi soluții pentru diferite conflicte comunitare, ținând cont de principiile etice fundamentale, cu ajutorul unei hărți interactive de decizie. - Crearea unui portofoliu privind manifestările practicii religioase etice (de exemplu, credință fără ipocrizie, sfîntirea duminicii etc.) sub formă de muncă în perechi sau în grup.
XI.CS.4.2. Propunerea soluțiilor noi pentru provocările lumii contemporane, care au un impact asupra vieții religioase individuale și comunitare
- Sintetizarea provocărilor etice moderne (ex. hărțuirea digitală, dileme bioetice etc.) și a principiilor creștine, prin elaborarea unui mini-manual de etică. - Compunerea unei povești cu titlul „Viața mea în mâinile lui Dumnezeu”, prin imaginație, cu privire la propria viață de adult sau la viitoarea carieră. - Generarea unor soluții responsabile și centrate pe om, bazate pe principii creștine, pentru întrebările etice ale secolului al XXI-lea (de exemplu, manipularea genetică, inteligența artificială) prin crearea unei prezentări PowerPoint.

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
Viața în mâinile lui Cristos	• Bazele eticii creștine: Responsabilitatea și libertatea individului în lumea contemporană • Stâlpu eticii Vechiului Testament: A doua tablă de piatră a Decalogului • Respectarea vieții: Probleme legate de avort, sinucidere și eutanasi • Implicațiile morale ale descoperirilor științifice
Cu Cristos în provocările tinereții	• „...de șapte ori cade și se ridică...”: Gestionarea eșecului în lumina Scripturii • Privire spre viitor: Dilemele relației de cuplu, alegerii carierei și vârstei adulte • „Al Domnului este pământul...”: Ocrotirea creației și responsabilitatea etică a omului față de lumea creată • Etica clicurilor: Provocările morale ale lumii virtuale
Cu suflet tânăr pe calea credinței lui Cristos	• Cine sunt ? – Pe căile identității, credinței și valorilor morale • Glasul lui Hristos: Conștiința, ca busolă interioară în deciziile de zi cu zi
Călăuza lui Cristos și semnele drumului vieții	• Învățătura lui Cristos gravată în inimă: Marea poruncă și etica revoluționară "Iubește-ți dușmanul!" • Sinceritate și ipocrizie: Autenticitatea omului în vorbe și fapte • Mânie și iertare: Dileme morale în relațiile umane • „Voi sunteți sarea pământului...”: Exemplu, slujire și implicare comunitară în societate
Sărbătorind comuniunea lui Cristos	• Etica timpului liber: Stil de viață responsabil și petrecere a timpului liber plăcută lui Cristos • Odihna întru Cristos: Respectarea corectă a zilei de odihnă

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XII.CS.1.1. Prezentarea situației Bisericii ca trup al lui Hristos prin exemple din diferite epoci istorice în oglinda identității religioase personale
- Definirea metodelor de asuprire a creștinătății în primele secole după Hristos prin scrierea unei scrisori (epistole) în numele unui discipol al lui Pavel. - Explicarea principalelor învățături ale lui Kálvin János, urmată de prezentarea acestora sub forma unui scurt videoclip sau film documentar: Kálvin azi — ce mesaj ar avea pentru secolul XXI? - Prezentarea sărbătorilor creștine în diferite confesiuni prin crearea unei invitații pentru o sărbătoare aleasă de el/ea.
XII.CS.1.2. Interpretarea critică a rolului identității religioase în contextul evenimentelor istorice
- Rezumarea principalelor învățături ale religiei iudaice prin realizarea unei prezentări (PPT), - Compararea măsurilor și deciziilor religioase și politice ale regelui Sfântul Ștefan și ale regelui Sfântul Ladislau într-un eseu analitic, cu titlul: Credință, putere, identitate națională. - Interpretarea principalelor evenimente ale Revoluției prin realizarea unui reportaj creativ (preot, istoric, membru de familie) cu titlul: Dumnezeu și libertatea: Schimbări religioase și sociale în 1989.

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XII.CS.2.1. Compararea elementelor definitorii ale religiilor antice și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural
- Compararea viziunii despre valoarea omului (antropologia) a creștinismului și a iudaismului prin completarea organizatorilor grafici Analogy Organizers sau Analogy Generator.. - Reconstituirea influenței islamului în viața principatelor din Transilvania prin compunerea unor rugăciuni al secolului XVII. - Integrarea noțiunilor despre toleranță pe baza textului Edictului de toleranță prin realizarea unui film scurt cu repetarea afirmațiilor „La noi în comunitate nu se obișnuiește.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religio-morale

XII.CS.3.1. Argumentarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca surse de reziliență
- Interpretarea deciziilor lui Bonifatius din evul mediu prin realizarea unui interviu luând ca resursă datele biografice cunoscute.. - Compararea semnificației zilelor de 31 octombrie și 1 noiembrie prin realizarea Cotidianului de Wittenberg din ziua de 2 noiembrie 1517. - Formularea unor concluzii analizând biografia domnitorilor protestanți ai Transilvaniei prin realizarea unui avatar sau „The roll on the Wall” cu titlul A fii lider al unui popor rănit.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Sintetizarea propriilor convingeri, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții
- Rescrierea unor pasaje din „Îndemnul regelui Sfântul Ștefan către prințul Emeric” în forma modernă prin realizarea unui podcast.. - Prezentarea unei sărbători chineze sau japoneze prin realizarea unui meniu scris și unui program al evenimentului. - Sintetizarea noțiunilor despre Cina Domnului în diferite culte prin realizarea unui glosar cu titlul: „Cu trupul lui Hristos împreună, la masă cu Hristos”.

XII.CS.4.2. Elaborarea, în calitate de cetățean responsabil a unor activități care promovează respectarea valorilor religioase

- *Proiectarea unei expoziții virtuale pe tema „Biserica în evul mediu” prin realizarea unei prezentări tip Prezi sau unei Camere de Evadare Genially.*
- *Elaborarea unui itinerar pe tema „Pe urmele galerienilor” prin decorarea grafică a unei hărți virtuale interactive.*
- *Realizarea unui discurs scurt (tip Public Speaking) pe tema 2 Tim 1,7a prin prezentarea valorilor asumate de credincioși moderni ca Martin Luther King, Dietrich Bonhoeffer, Visky Ferenc, Csiha Kálmán.*

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
O lume în așteptarea Mântuitorului și formele căutării	• Baza bisericii este Cuvântul - Evanghelia în lumea păgână
Cei care îl urmează pe Cristos, răspânditori devotați ai Evangheliei.	• Creștinismul de la Imperiul Roman la Evul Mediu • Adoptarea creștinismului și fondarea statului • Istoria Bisericii maghiare medievale
Viața bazată pe valorile creștine presupune reînnoirea.	• Reformația germană și elvețiană: Luther Márton și Kálvin János • Reformatorii maghiari: Dévay Bíró Mátyás, Szegedi Kis István • Traduceri ale Bibliei în maghiară și mărturisiri de credință: Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert • Principi-păzitori • Istoria și bazele budismului: Kőrösi Csoma Sándor
A rămâne în prezența lui Cristos.	• Reformații în Bazinul Carpatic, în plină modernizare • Secolul XX, o epocă a încercărilor și a vieților exemplare
Modalitățile de celebrare a comuniunii cu Cristos.	• Modalitățile de celebrare a comuniunii cu Cristos • Lumea hinduismului, budismului și a religiilor din Extremul Orient

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- Lectura explicativă și interpretarea textului biblic – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specific, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pornind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte religioase, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- Dezbateri de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Bani pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- WebQuest religios – Elevii investighează teme (ex. „Simbolurile religioase în arta europeană”) folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de infografice, prezentări sau postere digitale.
- Crearea de conținut digital – Elevii realizează podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un vlog despre semnificația unei sărbători, un tutorial despre rugăciune, un interviu cu un preot/localnic implicat în comunitate.
- Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.

- Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- Tururi virtuale și realitate augmentată – Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase. Folosirea aplicațiilor AR pentru descoperirea simbolurilor dintr-o biserică.
- Proiecte colaborative online – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza e-book-uri, colecții de rugăciuni sau mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are o vocație de iconom al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina Religie, pot fi utilizate următoarele metode:

- **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind aplicațiile de Biblie online sau fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica: texte biblice referitoare la creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

- **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Scriptură, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre sfințirea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi creștinește în armonie cu natura?”

- **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 103 și 148 și pot rosti/ audia fragmente din aceștia în înregistrări din cadrul slujbei. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.

- **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”, etc.

- **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un podcast religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grijă față de natură?”, „Cum se împacă dezvoltarea cu credința?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?”, „Cum se reflectă grija pentru creație în viața unui preot?” etc. prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: preotul paroh, profesori universitari, ecologiști creștini etc.

- **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu, nu locul nepăsării noastre!”, „Cumpătarea începe cu inima milostivă” etc.), organizarea unei slujbe sau rugăciuni pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, își dezvoltă echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea **conținuturilor presupune** o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de

conținuturi (între 13-16 teme, la nivelul fiecărei clase) de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Așteptându-L pe Cristos, chemații lui Dumnezeu sunt părtași la planul Său de mântuire” (clasa a IX-a), „Victoria valorilor omului nou, atent la Cristos, și revelarea planului de mântuire al lui Dumnezeu” (clasa a X-a), „Viața omului atent la Cristos în lume” (clasa a XI-a), „În Sfânta Biserică a lui Cristos - în lucrarea planului de mântuire al lui Dumnezeu” (clasa a XII-a);

- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a cinci domenii, centrate pe: aspecte de învățătură creștină („Identitatea religioasă - învățătura de credință, valori religioase: Omul creat după asemănarea lui Dumnezeu este moștenitor al lui Cristos”), aspecte de modele de viață („Persoane biblice și modele de viață: Aleșii lui Dumnezeu lucrează voia Sa în lume”), aspecte de viață comunitară („Comunitatea religioasă: Atenția la Cristos este un formator al vieții comunității”), aspecte de morală religioasă aplicată („Aplicarea valorilor religioase în viața personală și comunitară: Omul creat după asemănarea lui Dumnezeu este un reprezentant al sistemului de valori al lui Cristos”), aspecte legate de sărbători („Sărbătorile creștine și celebrarea lor: Omul creat după asemănarea lui Dumnezeu și celebrarea noii creații”).

	Clasa a IX-a <i>Așteptându-L pe Cristos, chemații lui Dumnezeu sunt părtași la planul Său de mântuire</i>	Clasa a X-a <i>Victoria valorilor omului nou, atent la Cristos, și revelarea planului de mântuire al lui Dumnezeu</i>	Clasa a XI-a <i>Viața omului atent la Cristos în lume</i>	Clasa a XII-a <i>În Sfânta Biserică a lui Cristos - în lucrarea planului de mântuire al lui Dumnezeu</i>
Identitatea religioasă: învățătura de credință, valori religioase: <i>Omul creat după asemănarea lui Dumnezeu este moștenitor al lui Cristos</i>	Poporul ales se bucură și Îl slăvește pe Dumnezeu Creatorul	Cuvântul S-a făcut trup și noi am devenit copii ai lui Dumnezeu	Viața în mâinile lui Cristos	O lume în așteptarea Mântuitorului și formele căutării
Persoane biblice și modele de viață: <i>Aleșii lui Dumnezeu lucrează voia Sa în lume</i>	Poporul legământului vestește promisiunea lui Dumnezeu	Apostolii și misiunea	Cu Cristos în provocările tinereții	Cei care îl urmează pe Cristos, răspânditori devotați ai Evangheliei
Comunitatea religioasă: <i>Atenția la Cristos este</i>	Dumnezeu formează o comunitate – o	„Fiți împlinitori ai Cuvântului,	Cu suflet tânăr pe calea	Viața bazată pe valorile creștine

<i>un formator al vieții comunității</i>	împărăție din poporul lui Israel	nu numai ascultători ”	credinței lui Cristos	presupune reînnoirea.
Aplicarea valorilor religioase în viața personală și comunitară: <i>Omul creat după asemănarea lui Dumnezeu este un reprezentant al sistemului de valori al lui Cristos</i>	Cei aleși se bucură în legea și în învățătura lui Dumnezeu	Isus este Învățătorul ieri, azi și în veci	Călăuza lui Cristos și semnele drumului vieții	A rămâne în prezența lui Cristos
Sărbătorile creștine și celebrarea lor: <i>Omul creat după asemănarea lui Dumnezeu și celebrarea noii creații</i>	Sfinții lui Dumnezeu sărbătoresc așteptându-l pe Cristos.	Să sărbătorim privind la Cristos	Sărbătorind comuniunea lui Cristos	Modalitățile de celebrare a comuniunii cu Cristos

În abordarea conținuturilor se pot utiliza **elemente de tip predominant confesional** (rugăciuni, texte biblice, cântece religioase) recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a

Rugăciuni:

- rugăciunea (cântarea) lui Moise la Marea Roșie – Exod 15; rugăciunea Anei – 1 Samuel 2,1–10; Psalmii de laudă ai lui David – Psalmii 8; 19; 103; 145; Psalmul 86 – „Ascultă-mi rugăciunea, Doamne...”; rugăciunea lui Neemia pentru popor – Neemia 1,4–11; Psalmii 13; 22; 42–43; 74; 137; plângerile lui Ieremia; rugăciunea lui David – rugăciune de pocăință – Psalmul 51; rugăciunea lui Daniel pentru popor – Daniel 9,4–19; rugăciunea lui Ezra – Ezra 9; mijlocirea lui Moise pentru popor – Exod 32,11–14; rugăciunea lui Iosafat – 2 Cronici 20,5–12; mărturisirea poporului cu Neemia – Neemia 9; Avraam mijloceste pentru Sodoma – Geneza 18,22–33; Moise dialoghează cu Dumnezeu – Exod 32–33; dialogul lui Iov cu Dumnezeu – Iov 3–42; rugăciunea lui Solomon la sfințirea templului – 1 Regi 8,22–53; binecuvântarea preoțească – Numeri 6,24–26; Psalmii de mulțumire cultică
- teme pentru formularea, rostirea unor rugăciuni libere cu tema: slăvirea lui Dumnezeu, recunoștință și mulțumire lui Dumnezeu, rugăciuni de dialog personal cu Dumnezeu, rugăciuni de pocăință, rugăciuni de plângere și lamentație

Texte biblice:

- texte biblice recomandate pentru exemplificarea conținuturilor: 2 Timotei 3:16–17, Luca 4:14–21, Evrei 11, Apocalipsa 21:1–8, Geneza 1–2, 3, 6–9, 1, 15, 17:1–14, 28:10–22, 32:23–33, 37–50 (fără cap. 38), Exodul 2:1–10, 3, 12, 14:15–21, 15–17, 19–20, 25–40, 32–33, Leviticul 3, 23, Numeri 13–14, 21:1–9, 22–24, Iosua 1–4, Judecători 6–7, 1 Samuel 8, 16, 17, 22:1–10, 24, 2 Samuel 5, 6, 11–12, 15–18, 1 Împărați 1:11–40, 2:1–9, 3, 8, 9:1–9, 12, 2 Cronici 14–16, 17–20, 2 Împărați 11–12, 18–20, 22–23, Ezra 6, 7, 9, Neemia 1, 2, 4, 8, Psalmi 8, 9, 23, 24, 64, 83, 103, 145, Proverbe 1:7, 4:7, 5–7, 6:6, 9:10, 13:20, 18:21, Daniel 1, 2, 3, 6, 7, Isaia 7:14, 9:5–6, 53:1–12, Ieremia 23:5–6, Mica 5:1, Zaharia 9:9, 13:1

Cântece religioase:

- din Cartea de Cântece a Bisericii Reformate: cântecele cu numerele 23, 90, 153, 399, 412, 496, 504
- cântece pentru copii și tineret: „Atyám két kezeden”, „Minden mi él, csak téged dicsér”, „Eljöttem Istenem”, „Erőt adsz minden helyzetben”

Clasa a X-a

Rugăciuni:

- rugăciunea omului care: răspunde chemării – Marcu 1,16–20; 1 Samuel 3,10; caută înnoirea – Ioan 3,1–8; Psalmul 51; cere putere în ispită – Matei 4,1–11; Matei 6,13; cere vindecare și pace sufletească – Marcu 2,1–12; Ioan 5,1–9; caută speranță – Ioan 11,1–44; se roagă pentru comunitate și Biserică – Ioan 17,20–23; este recunoscător pentru mântuire – Matei 28,1–10; Faptele Apostolilor 2,1–4; cere călăuzirea lui Dumnezeu în luarea deciziilor – Matei 26,39; Psalmul 25,4–5; rugăciunea ucenicului care umblă în credință – Evrei 12,1–3; Filipeni 4,13; rugăciunea comunității care slujește – Faptele Apostolilor 2,42–47
- teme pentru formularea, rostirea unor rugăciuni libere cu tema: mulțumire și de mijlocire pentru diferite situații de viață; momente de îndoială, decizie, reîncepere, responsabilitate comunitară;

Texte biblice:

- texte biblice recomandate pentru exemplificarea conținuturilor: Matei 4,4; 2 Timotei 3,16–17; Luca 1,26–38; Ioan 1,1–14; Matei 3,13–17; Matei 4,1–11; Luca 5,1–11; Marcu 2,13–17; Ioan 21,15–19; Faptele Apostolilor 2,42; Faptele Apostolilor 16,16–39; Faptele Apostolilor 10,23–48; Iacov 3,5; Iacov 1,5; Evrei 11–13; Apocalipsa 2,10; Apocalipsa 3,19–20; Matei 7,24–27; Matei 13; Luca 15,11–32; Luca 10,25–37; Luca 5,17–26; Matei 16,24–26; Ioan 5,1–11; Luca 8,40–56; Ioan 11,1–44; Matei 14,13–33; Ioan 3,1–21; Matei 21,9; Luca 22,19–20; Matei 26,75; Ioan 19,30; Ioan 20,21–23; Luca 24,5–7; Matei 28,7; Matei 28,18–20; Faptele Apostolilor 2,33; Luca 1–2; Ioan 1,1–14; Matei 3,13–4,11; Matei 21,1–11; Matei 26–28; Faptele Apostolilor 1–2; Marcu 1,16–20; Faptele Apostolilor 2,42–47; Ioan 13,1–15; Ioan 21,1–14; Iacov 1,19–27; Iacov 2,14–17; Evrei 10,23–25; Apocalipsa 21,1–7; Matei 7,24–27; Luca 15,11–32; Luca 10,25–37; Ioan 3,1–17; Marcu 4,35–41; Marcu 5,21–43; Ioan 11,1–44; Matei 28,16–20; Faptele Apostolilor 2,1–4; Faptele Apostolilor 10; 16,6–15; Ioan 17,20–23; Matei 26,36–46; Ioan 20,19–29; 1 Corinteni 15,20; Filipeni 2,1–11; Filipeni 4,13; Efeseni 4,1–6

Cântece religioase:

- din Cartea de Cântece a Bisericii Reformate: cântecele cu numerele 42, 425, 433, 482
- cântece pentru copii și tineret: „Minden mi él”, „Csend van bennem”, „Ne félj, mert megváltottalak”, „Magányos voltam”, „Mindig csak Rólad énekelnék”, „Atyám, két kezeden”, „Erőt adsz minden helyzetben”, „Tégy engem békeköveteddé”, „Írd át álmaim”

Clasa a XI-a**Rugăciuni:**

- rugăciunea omului care trăiește o viață morală, plăcută lui Dumnezeu: Psalmul 15; rugăciunea lui Isus pentru dușmanii Săi pe cruce: Luca 23, 34; rugăciunea omului care se roagă pentru dușmanii săi: Rugăciunea lui Ștefan: Faptele Apostolilor 7, 60; rugăciunea omului care laudă puterea creatoare a lui Dumnezeu: Psalmul 104; în situații de eșec, în disperare: Psalmul 13; rugăciunea omului care aleargă la Dumnezeu: Iov 1, 20–21; rugăciunea omului sincer, fără ipocrizie: Rugăciunea vameșului: Luca 18, 13; rugăciunea omului care experimentează odihna și reîmprospătarea în Dumnezeu: Psalmul 23; rugăciunea de mulțumire a celui care respectă ziua de odihnă: Psalmul 92; rugăciunea omului care se roagă pentru purificare morală: Psalmul 15; rugăciunea omului aflat în situație de decizie pentru călăuzirea lui Dumnezeu: Psalmul 25
- teme pentru formularea, rostirea unor rugăciuni libere cu tema: în fața unei decizii, într-o criză morală sau personală, în situații de eșec, în căutarea drumului, în fața provocărilor

Texte biblice:

- texte biblice recomandate pentru exemplificarea conținuturilor: Galateni 5,13; Romani 14,12; Ioan 8,32; Matei 22,31–33; Ioan 3,16; 2 Corinteni 1,3–4; 2 Petru 3,9; Apocalipsa 21,3–4; Psalmii 51; 1 Samuel 30,1–6; Psalmii 37,23–24; Psalmii 42; Proverbe 29,25; Isaia 41,10; Matei 14,22–33; Matei 6,7; Filipeni 2,12–13; Romani 12,2; Luca 4,18–19; Ioan 15,13–15; Exod 20,12–17; Deuteronom 5,16–21; Geneza 1,26–28; Matei 16,26; Romani 8,18–22; Proverbe 24,16; Psalmii 34,19; Filipeni 4,13; 2 Corinteni 12,9–10; Proverbe 12,4; Proverbe 31,10; Matei 18,21–35; Cântarea Cântărilor 2; Psalmii 12; Proverbe 10,4; 1 Tesaloniceni 3,10–12; 2 Tesaloniceni 4,11; Matei 25,14–30; Psalmii 31,16; Psalmii 39,6; 1 Cronici 29,12; Geneza 1,28–30; Geneza 2,15; Psalmii 104,24; Exod 20,3; Geneza 1–3; Psalmii 8; 1 Corinteni 6,9–20; 1 Samuel 25,31; Romani 13,5; Matei 5,33–37; Matei 5,21–26; Matei 6,1–18; Matei 22,34–40; Matei 5,43–48; Matei 5,13–16; Ioan 17; Matei 18,20; Ioan 10,1–16; 1 Corinteni 12,12–27; Efeseni 5,15–16; Coloseni 3,17; Filipeni 1,10; Geneza 2,2–3; Isaia 30,15; Psalmii 23,1–3.

Cântece religioase:

- din Cartea de Cântece a Bisericii Reformate: cântecele cu numerele 331, 339, 427, 472
- cântece pentru copii și tineret: „Kedves Barátom”, „Siess, keresztyén”, „Szeretteim, szeressük egymást”, „Te vagy az Isten”, „Új szívem adj”, „Emberek vagy angyalok nyelvén ha szólok”

Clasa a XII-a**Rugăciuni:**

- rugăciunea lui: Regele Ștefan cel Sfânt; Martin Luther (de dimineață și de seară); Jean Calvin (de mărturisire a păcatelor); Dietrich Bonhoeffer; Csiha Kálmán, episcop – Mă rog pentru asta...
- teme pentru formularea, rostirea unor rugăciuni libere cu tema: curaj pentru a vesti/a propovădui dragostea lui Cristos; credința noastră să se lege de Cristos, nu de putere; pacea între popoare; pentru lideri înțelepți și în zilele noastre; Duhul lui Dumnezeu să ne modeleze în ucenici ascultători; Cuvântul lui Dumnezeu să fie viu și lucrător (activ) printre noi și astăzi; pentru cei care suferă și pentru cei persecutați; pentru călăuzirea lui Dumnezeu în trăirea responsabilă a libertății; mulțumire și recunoștință pentru moștenirea credinței, pentru curajul mărturisitorilor (sau: al martorilor) și pentru dascălii care au vestit adevărul.

Texte biblice:

- scrieri referitoare la viața personajelor din istoria religiei: Constantin cel Mare, Augustin, Nursiai Benedek, Bonifatius, Regele Ștefan, Sfântul Ladislau, Luther Márton, Kálmán János, Sztárai Mihály, Dévai Bíró Mátyás, Szegedi Kis István, Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert, Kőrösi Csoma Sándor, Martin Luther King, Dietrich Bonhoeffer
- texte biblice recomandate pentru exemplificarea conținuturilor: Fapte 17,26–27; Psalmii 19,2; Matei 15,4–7; Romani 1,16; Fapte 13,47; Matei 13,24–30; Matei 13,33; Matei 13,31–32; Romani 1, 17b; Matei 13,44; 1Petru 4,11b; Evrei 11,6a; Matei 13,47–48; Deuteronomul 6,4–5; Deuteronomul 10,12–13; Matei 21,33–41; Psalmii 28,7a; Iosua 6,1a; Mica 6,8; Matei 7,24–27; Matei 5,14–15; Matei 13,3–9; Matei 25,14–30; Matei 6,19–21; Romani 8,28a; Luca 15,4–7; Ioan 8,12; Psalmii 96,1; Psalmii 23,1; Evrei 4,12a; Psalmii 35,5; Filipeni 4,13; Iosua 24,15; Romani 8,31b; Proverbele 2,6; Galateni 5,1; Amos 5,24; Matei 5,9; Matei 22,37–39; 2Timotei 1,7a; Ioan 8,31–32; Efeseni 4,3–6; Matei 6,33

Cântece religioase:

- din Cartea de Cântece a Bisericii Reformate: cântecele cu numerele 181b, 250, 254b, 364, 542
- cântece pentru copii și tineret: „Sokszor úgy érzem”, „Rejts most el”, „Kenyered és borod”, „Én még mit sem tudtam Rólad”, „Találkozni jöttem Veled”

Domenii strategice / teme transversale

În procesul de elaborare/revizuire curriculară, sistemul educațional românesc se aliniază la principalele strategii naționale, europene și internaționale.¹ Aceste strategii stabilesc direcțiile strategice de acțiune (precum dezvoltarea competențelor socio-emoționale, educația pentru sustenabilitate, educația financiară, alfabetizarea digitală și etica inteligenței artificiale, incluziunea și egalitatea de șanse), care devin teme transversale pentru competențele și domeniile de conținut din programele școlare pentru învățământul liceal.

¹ Cadru normativ:

- *Strategia de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome 2022–2027 (HG 560/2022)*
- *Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022–2027 (HG 490/2022)*
- *Strategia națională privind egalitatea de șanse între femei și bărbați și prevenirea violenței domestice 2021–2027 (HG 1547/2022)*
- *Recomandările Consiliului Europei privind incluziunea educațională (2021)*
- *Strategia Națională pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură 2024–2027 (HG 540/2024)*
- *Recomandările Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică (2018)*
- *Planul de acțiune UE privind educația civică (2020)*
- *Proiectul TSI Safe Schools – componenta sănătate mintală (2023–2025)*
- *Planul național pentru promovarea sănătății (Ministerul Sănătății, 2022–2030)*
- *Recomandările OMS privind educația pentru sănătate în școli (2020)*

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Disciplina Religie – Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran se integrează în următoarele domenii strategice / teme transversale, în corelație cu domeniile educaționale:

- Incluziune, diversitate și egalitate de șanse: se referă la promovarea echității, recunoașterea diversității culturale, egalitatea de gen (femei/bărbați), educația incluzivă și drepturile persoanelor cu dizabilități. Are caracter transversal și contribuie la formarea atributelor *etic, colaborativ, reflexiv*.
- Drepturile omului, participare civică și prevenirea intoleranței / urii: promovează democrația, respectul pentru diversitate, combaterea intoleranței și a discursului urii, consolidând competențele civice și juridice, precum și atributul *etic*.
- Sănătate, bunăstare și stil de viață echilibrat: vizează sănătatea fizică, mintală și emoțională, igiena, prevenția și echilibrul psihofizic, susținând competența personală și socială, precum și atributele *rezilient și responsabil*.

CLASA A	Domeniu strategic / temă transversală		
	Incluziune, diversitate și egalitate de șanse	Drepturile omului, participare civică și prevenirea intoleranței / urii	Sănătate, bunăstare și stil de viață echilibrat
IX.-A	Fundamentarea egalității de șanse și a demnității pe crearea omului după chipul lui Dumnezeu (toți oamenii, indiferent de rasă, gen, statut, sunt egali în fața lui Dumnezeu).	Decalogul și porunca iubirii ca fundamente etice pentru drepturile și responsabilitățile civice. Respectul pentru viață și proprietate.	Rolul odihnei (Sabatul) și al sărbătorilor în menținerea echilibrului psiho-emoțional și spiritual.
X.-A	Studiarea atitudinii lui Isus față de persoanele marginalizate (femei, copii, bolnavi, ne-evrei). Modele de incluziune oferite de Hristos.	Concepția reformată despre vocație (chemare): responsabilitatea creștinului de a lucra pentru binele comun (participare civică) și justiție în lume.	Sănătatea mintală și emoțională din perspectivă spirituală: încrederea în Dumnezeu ca sursă de pace și bunăstare interioară.
XI.-A	Tinerii creștini ca promotori ai incluziunii și respectului în mediul școlar și social.	Necesitatea discernământului creștin în fața ideologiilor intolerante sau a discursului instigator la ură. Libertatea de conștiință în teologia reformată.	Relația dintre alegerile morale și consecințele asupra stării de bine și a stilului de viață.
XII.-A	Biserica Universală (ecumenismul și relația cu alte culte/religii) – respectul pentru diversitatea credințelor. Unitatea creștină dincolo de diferențe.	Poziția Bisericii față de problemele sociale și politice – implicarea în apărarea minorităților și a drepturilor fundamentale.	Importanța comuniunii (relațiilor sănătoase, spirituale) pentru bunăstarea generală (spirituală și socială).

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală

1. Spații educaționale

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Colțuri de liniște și reflecție – spații special amenajate în clasă (cu postere, ilustrații, lumânări, citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reculegere, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- Cabinetul de religie/ Ateliere de creație religioasă – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, lucrări de artă pictate sau prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Biserica și centrele educative de lângă acestea, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (muzee, biserici istorice), fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente biblice, epoci istorice sau viețile personajelor din istoria bisericii, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte religioase sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente din Biblie, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Scrierea duhovnicească – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul sufletului”, „Jurnal de recunoștință” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.

- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;
- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;

- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acestora ca opțiuni pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic, tradiția creștină și reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie în acest context evaluarea prin teste grilă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin alegeri de tip grilă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Pregătirea pentru evaluarea la religie prin teste grilă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care testele grilă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu teste grilă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termeni apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat, pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării.

1. Învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări
2. Învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare
3. Învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor

4. Învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/ conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concept
5. Învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic
6. Învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor
7. Învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi
8. Învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) – acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe/ postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
BERE ZSUZSÁNA ERZSÉBET	Profesor	Liceul Reformat „Lorántffy Zsuzsanna”, Oradea, Bihor
KÁLMÁN-PALI KATALIN-KINGA	Profesor	Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, Cluj-Napoca, Cluj
KANYA EDIT	Profesor	Liceul Tehnologic nr. 1, Suplacu de Barcău, Bihor Școala Gimnazială nr. 1, Balca, Bihor
SÓGOR ERZSÉBET-GYÖNGYI	Profesor	Liceul Pedagogic „Benedek Elek” Odorheiu Secuiesc, Harghita
ZALÁNYI ERZSÉBET	Profesor	Liceul Vocațional Reformat Târgu Mureș, Mureș

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Cercetare	Responsabil CNCE
CSAKI PETER	Consilier MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
PÎSLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
PÜSÖK SAROLTA	Profesor universitar / Doctor	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Teologie Reformată și Muzică, Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
SZÜCS EVA-MONICA	Profesor – consilier	Sinodul Bisericii Reformate din România - Institutul Pedagogic Reformat	Coordonator cult

16 numărú melléklet

VALLÁS
tantárgy tanterve
a Református és az Evangélikus-Lutheránus felekezetek
részére

IX.-XII. Osztályok

Közös törzsanyag (TC)

Elméleti képzési ág, minden szakirány, minden szak
Technológiai képzési ág, minden szakirány, minden szakképesítés
Hivatásos (vokacionális) képzési ág, művészeti szakirány, katonai
szakirány, pedagógiai szakirány, sport szakirány, minden szak

- 2025 –

16. számú melléklet

a Református és az Evangélikus-Lutheránus felekezetek részére

TC, IX–XII. osztályok

- *Elméleti képzési ág, minden szakirány, minden szak*
- *Technológiai képzési ág, minden szakirány, minden szakképesítés*
- *Hivatásos (vokacionális) képzési ág, művészeti szakirány, katonai szakirány, pedagógiai szakirány, sport szakirány, minden szak*

ÁLTALÁNOS BEMUTATÁS

A jelenlegi tanterv kiegészíti a Vallás – a Református és az Evangélikus-Lutheránus felekezet című tantárgy tantervét, melyet a líceumi (középiskolai) nappali tagozatos osztályok esetében kell alkalmazni, a 2026-2027-es tanévtől kezdődően. Ezen osztálykategória számára, az OMEC (Oktatási, Kutatási és Ifjúsági Minisztérium) 4350/2025. számú rendeletének mellékleteként jóváhagyott líceumi nappali tagozatos kerettervek értelmében, a tantárgy tanulmányozására a következő heti óraszámot allokálták, közös törzs (TC) bontásban:

Tanulmányi év	IX. osztály	X. osztály	XI. osztály	XII. osztály
Tantervi szegmens típusa	Közös törzs (TC)	Közös törzs (TC)	Közös törzs (TC)	Közös törzs (TC)
Heti óraszám	1	1	1	1

A tanterv kidolgozása a következőkkel összhangban történik:

- A 198/2023. számú, közoktatásról szóló törvény;
- Az Európai Unió Tanácsának (2018) egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákra vonatkozó ajánlásai;
- A nemzeti alaptanterv tervezésére, aktualizálására és értékelésére vonatkozó referenciák. A Nemzeti Alaptanterv referencia-kerete, amelyet a 3239/2021. OME-számú rendelet hagyott jóvá;
- A végzős hallgató képzési profilja, amelyet a 6731/2023. OME-számú rendelet hagyott jóvá.

Ezek a dokumentumok határozzák meg a kulcskompetenciák fejlesztésének és a líceumi végzősök képzési profiljának kereteit, olyan kompetenciákat, amelyek kialakításához a Vallás tantárgy is hozzájárul.

A Vallás tantárgy tantervét a kompetencia-alapú tantervtervezés modellje szerint dolgozták ki. A tanterv felépítése úgy készült, hogy hozzájáruljon a líceumi ciklusban tanuló diák képzési profiljának fejlesztéséhez, amely leírja a diákkal szemben megfogalmazott elvárásokat a líceumi tanulmányok végén, figyelembe véve a 198/2023. számú közoktatásról szóló törvényben, valamint a diákok fejlődési jellemzőiben megfogalmazott követelményeket.

A Vallás tantárgy tanulmányozása révén a líceumi végzős diák fejleszti személyes identitását és öntudatát, melyek spirituális és morális értékeken alapulnak; etikus és felelősségteljes viselkedést tanúsít, amely alkalmazható a személyes, társadalmi és szakmai életben; tiszteletet mutat a sokszínűség iránt és készséget az építő jellegű párbeszédre; elmélyíti általános műveltségét azáltal, hogy megérti a vallásnak az egyetemes civilizációra és kultúrára gyakorolt hatását; gyakorolja a kritikus gondolkodás és a morális ítélőképesség képességét, melyek alapvetőek a döntéshozatalhoz; aktívan részt vesz a közösségi életben, magáévá téve a szolidaritás, az együttműködés és a polgári felelősség értékeit.

A tantárgy hasznosítja a gimnáziumi ciklusban szerzett tudást, ahol a diákok elsajátították a vallási kultúra, az erkölcs és a közösségi értékekhez való viszonyulás első fogalmait. A líceumi oktatásban a hangsúly az alapismeretek felhalmozásáról a kritikai gondolkodás, az erkölcsi ítélőképesség és a társadalmi felelősség kompetenciáinak fejlesztésére helyeződik át. A fejlődés célja egy elkötelezett személyes identitás megszilárdítása, a felnőttkori életre való felkészülés és a spirituális értékek integrálása az összetettebb társadalmi, kulturális és szakmai kontextusokba.

Kiegészíti a társadalomtudományi tantárgyakat az emberre és a társadalomra vonatkozó értékközpontú és spirituális perspektívájával. Interdiszciplináris jellegű, elősegítve a közös projekteket az irodalommal, a művészettel, a társadalomtudományokkal és a polgári neveléssel.

A tanterv újdonságai:

- Átmeneti (transzverzális) kompetenciákra való orientáció (oktatás a demokratikus állampolgárságra, az életre nevelés, személyes fejlődés)
- Tartalmi aktualizálás (a vallási témák összekapcsolása a kortárs világ kihívásaival: digitalizáció, ökológia, emberi jogok, migráció, multikulturalitás, mesterséges intelligencia)
- Interaktív és gyakorlati dimenzió (társadalmi szerepvállalás, önkéntesség, interdiszciplináris projektek alkalmazása)
- Nyitottság a párbeszédre (interkonfesszionális és interkulturális párbeszéd kompetenciájának kialakítása; a különböző vallási hagyományok közös értékeinek összehasonlító bemutatása)
- Hangsúly a jellemfejlődésen és az önismereten (reziliencia, érzelmi és spirituális intelligencia fejlesztése; személyes reflexiók eszközei – reflektív napló, spirituális portfólió).

A Vallás tantárgy tantervének felépítése a bemutatón kívül a következő elemeket tartalmazza:

- Általános kompetenciák;
- Specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységekre vonatkozó példák;
- Tartalmak;
- Módszertani javaslatok.

A kompetenciák a tanulás során kialakított tudás, képességek és attitűdök strukturált együttese, amelyek lehetővé teszik speciális szakterületi vagy általános problémák megoldását, különféle kontextusokban.

Az **általános kompetenciák** azokra az eredményekre vonatkoznak, amelyeket a diák a Vallás tantárgy keretében a teljes líceumi ciklus során elsajátít. Ezeknek kettős szerepük van: egyrészt, tükrözik a tantárgy hozzájárulását a végzős képzési profiljához, és közvetve a kulcskompetenciák fejlesztéséhez; másrészt, strukturálják a tantárgyat a képzési profil függvényében.

A **specifikus kompetenciák** az általános kompetenciákból származnak, és azok elsajátításának köztes lépéseit jelentik, kialakításuk egy tanév során történik. Ezek alkalmazkodnak a diákok fejlettségi szintjéhez, irányítják teljesítményük értékelését, és keretet biztosítanak a didaktikai folyamat megszervezéséhez. Az általános kompetenciák kialakításának lépcsőfokaiként a specifikus kompetenciák évről évre megmutatják azok előrehaladását, fokozatosan hozzájárulva az általános kompetenciák fejlesztéséhez. E kompetenciák származtatása magában foglalja a tanulási folyamat fázisainak gondos differenciálását, oly módon, hogy a Vallás tantárgy tanulmányozásának végére a diákok elsajátítsák a megfelelő általános kompetenciákat.

A **tanulási tevékenységek** olyan keretet képeznek, amelyekben a specifikus kompetenciákat fejlesztik, gyakorolják és megszilárdítják. Ezeknek irányt mutató és ajánló szerepük van a tanárok számára, szabadságot biztosítva nekik ahhoz, hogy felhasználják a tanterv által javasolt példákat, kiegészítsék vagy helyettesítsék azokat, hogy a didaktikai folyamatot az osztály konkrét valóságához igazítsák. Ily módon az egyéni és személyre szabott tanulási útvonalak létrehozása nem marad pusztán eszmény, hanem konkrét alkalmazási módszerekkel és módokon keresztül válik megvalósíthatóvá.

A **tanulási tartalmak** – területek szerint vannak szervezve, és alapvető ismereteket jelentenek, amelyek révén a diákok kompetenciáinak kialakítását követik nyomon. Minden egyes osztály szintjén a tanterv olyan tantervi kínálatot tartalmaz, amely magában foglalja a keresztény tanítás, a vallásközi és kultúraközi párbeszéd, az alkalmazott erkölcsi nevelés és a közösségi életben való felelősségteljes részvétel szempontjait.

A **módszertani javaslatok** példákat kínálnak didaktikai stratégiákra, iránymutatásokat a didaktikai folyamat megtervezéséhez, valamint elemeket a folyamatos értékeléshez. Ezek magukban foglalnak ajánlásokat a kompetencia-alapú tanítási-tanulási-értékelési folyamat tényleges lebonyolítására, példákat a specifikus kompetenciák elérését támogató didaktikai stratégiákra, valamint javaslatokat az interdiszciplináris és integrált megközelítésre. Ezenkívül tartalmaznak iránymutatásokat a tanulási folyamat értékeléséhez a megcélzott kompetenciákhoz viszonyítva, melynek során különféle formák, módszerek és értékelési eszközök alkalmazhatók.

A pedagógusokat arra ösztönzik, hogy a tanítást a kompetenciák alapján tervezzék meg, a tevékenységeket a kontextushoz igazítsák, és változatos értékelési módszereket alkalmazzanak, a diák fejlődésére és előrehaladására helyezve a hangsúlyt.

Annak érdekében, hogy biztosítsák a koherens keretet a Vallás tantárgy tanításában, a tanterv egy sor közös elemet javasol a saját vallásuk tanítására az oktatási rendszerben tanítási joggal rendelkező összes romániai felekezet számára: az általános kompetenciák listáját, a specifikus kompetenciák egy részét, valamint néhány példát a tanulási tevékenységekre és a módszertani javaslatok általános részét. A specifikus kompetenciák és a tartalmak listáját minden egyes felekezet külön dolgozza ki, lehetővé téve a sajátjuk számára releváns témákra való összpontosítást.

ÁLTALÁNOS KOMPETENCIÁK (Á.K.)

1 Á.K.	A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, különböző élethelyzetekben
2 Á.K.	A vallási kifejezésformák és életmódok elemzése a világvallásokban
3 Á.K.	A személyes és közösségi életre vonatkozó felelős döntések meghozatala a vallási-erkölcsi értékekkel összhangban
4 Á.K.	Együttműködés másokkal a közösség előmozdítása érdekében a társadalomban, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával

IX. OSZTÁLY

**SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (S.K.)
É
PÉLDÁK TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKRE (P.T.T.)**

1 Á.K. - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, különböző élethelyzetekben

IX.1.1. S.K Saját vallási identitását alkotó elemek meghatározása
- Az ószövetségi szereplők keresztény jellemvonásainak felismerése a bibliai szövegek elemzése és fogalomtérképek készítése által. - A keresztyén értékrend megvilágítása ószövetségi személyek életdöntései által szerepjáték vagy monológ segítségével. - A Biblia tanításának bemutatása a keresztény erkölcsi értékekről „Isten országa és a földi királyságok” témájú vitákon keresztül, amelyekben a keresztyén ember jelleme hangsúlyozódik ki az ószövetségi bölcsesség irodalom alapján.
IX.1.2. S.K A keresztyén vallás alapjait meghatározó sajátos jelentések magyarázata
- A keresztyén hit alapvető fogalmainak – mint például: teremtés, eszkatológia, törvény/parancsolat, messiási prófécia – magyarázata táblázatok vagy egyéni (digitális) munkaeszközök kidolgozásával, amelyek a fogalmak tisztázását és megértését szolgálják a tanév során. - Az istentiszteleti formák és eszközök bemutatása csoportos projektek által, amelyekben helyet kapnak az ószövetségi és a mai liturgiai helyek és rendek összehasonlítása. - Az ószövetségi messiási próféciák osztályozása infografika vagy poszter készítésével, amelyben utalások történnek Jézusra és a próféciák beteljesedésére.

2 Á.K. - A vallási kifejezésformák és életmódok elemzése a világvallásokban

IX.2.1. S.K A vallási sokféleség tiszteletén alapuló kifejezési formák elemzése, a saját hit tanításainak megismerése és elfogadása
- Az ószövetségi pogány hit és az Isten által kinyilatkoztatott hit megkülönböztetése kerekasztal-beszélgetés formájában a következő témában: „Engem érdekel, hogy te mit hiszel, de az én hitem az Úr igéjén alapul. - Isten tanításának alkalmazása (Tízparancsolat/Törvény) mai hátrányos helyzetű csoportoknak írt Törvénykönyv elkészítése által, amely a régi és aktuális társadalmak alapjául szolgált és szolgál. - Dániel hitének és azoknak a személyeknek az ellentétbe állítása, akik beolvadtak a babiloni kultúrába, egyéni elmélkedő dolgozat vagy esszé segítségével a következő témában: „Aki elveszti életét, megtalálja”.

3 Á.K. - A személyes és közösségi életre vonatkozó felelős döntések meghozatala a vallási-erkölcsi értékekkel összhangban

IX.3.1. S.K A vallási értékek hatásainak elemzése a mindennapi élethelyzetekben hozott emberi döntésekben
- Ószövetségi bibliai szövegek és a mindennapi élethelyzetekhez kapcsolódó állítások összehasonlítása érvelés vagy rövid reflexió által, személyes napló készítésével. - Ószövetségi bibliai szereplők (például Dávid, Ezsdrás, Nehémiás, Dániel) által hozott döntések helyességének vizsgálata szerepjáték, bibliodrámá vagy „székinterjú” (chair-interview) formájában: hatalom vagy engedelmesség (Dániel), felemeltetés vagy üldözés (Dávid), kényelem vagy szolgálat (Nehémiás), elismerés vagy Isten előtti alázat (Ezsdrás). - Istenhez hű királyok, papok és próféták döntéseinek összekapcsolása a mi mindennapi választásainkkal egyéni esszék megírása vagy rövid filmek bemutatása által, adaptálva a mai élethelyzetekhez. Lehetséges címek: Hűség Istenhez a hatalom nyomása alatt - Daniel, Isten Igéjéhez való ragaszkodás, Szolgáló vezetés és felelősségvállalás - Ezsdrás, Remény és Isten jelenléte a szenvedésben - Ezékiel, Alázat, Istenre bízott igazságszolgáltatás - Dávid, A hűség állandósága fontosabb, mint a kezdeti siker - Salamon.

4 Á.K. - Együttműködés másokkal a közösség előmozdítása érdekében a társadalomban, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával

IX.4.1. S.K A vallási értékek integrálása a közösségi szolidaritás elérésében és fenntartásában.

- Izrael királyságával kapcsolatosan megfogalmazott premissák rendszerezése (1Sámuel 8) és az ország kormányzásának eredménye egyéni vagy csoportos prezentációk segítségével: Power Point, hipertext stb. - Az Ezsdrás és Nehémiás korában kialakuló új társadalom alapjául szolgáló értékek és a mai kor értékeinek összehasonlításának megfogalmazása interaktív kvízek – bibliai tesztek (Kahoot, Quizizz stb.) segítségével. - Egy kortárs irodalmi (szabadvers, digitális líra, performansz-költészet, haiku), művészeti (különböző anyagok felhasználásával) vagy zenei (rap, hiphop) alkotás létrehozása „A bibliai bölcsesség prototípusa” címmel.	
IX.4.2. S.K Egyéni és csoportos tevékenységek és projektek tervezése vallási értékek / értékrend alkalmazásával	
- Az ószövetségi és a keresztény ünnepek bemutatása, hangsúlyozva Krisztus jelentőségét egy poszter vagy digitális terv elkészítésével, amely kiemeli a folytonosságot (linearitást), valamint a saját, illetve más vallásokkal és felekezetekkel közös szimbólumokat. - Digitális kollázs vagy prezentáció készítése képekkel és rövid idézetekkel, amelyek szemléltetik a pusztai vándorlás során és a mai korban megjelenő vallásos értékeket (pl. hit, engedelmesség, kitartás, közösségi felelősség) és azok mai gyakorlati alkalmazását saját életében. - „Én és a Bibliám” témában készült rövid videók készítése, amelyekben interjút folytathatnak különböző felekezetek és gyülekezetek tagjaival.	

IX. OSZTÁLY

TANULÁSI TARTALMAK

Tartalmi területek	Tartalmak
A választott nép ujjong és dicsőíti a Teremtő Istent	• A Bibliám és én • A világ kezdetétől a végső megújulásig • Az elrontott élet és annak következményei
A szövetség népe hirdeti Isten ígéretét	• Szövetségekötés és annak megerősítése az ősatyáknál • A Szabadító Isten az ószövetségi nép életében • Isten népe hazát keres
Izrael népéből Isten közösséget – királyságot formál	• A királyság Isten tanításában • Királyok élete az ószövetségben • Megújult királyság a babiloni fogság után
Isten elhívottai törvényében és tanításában gyönyörködnek	• Isten szeretetének megmutatkozása a Tízparancsolatban • Az imádság ereje a királyok és próféták életében • A Bölcsesség a világ rendtartója – a Szentlélek vezetése az Ószövetségben • Hűség és kitartás Isten mellett a próféták életében • Vallási értékek a mai világban
Isten szentjei Krisztusra várva ünnepelnek	• Az istentisztelet és ünnepek az Ószövetség korában • Messiási prófécia az Ószövetségben

X. OSZTÁLY

**SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (S.K.)
ÉS
PÉLDÁK TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKRE (P.T.T.)**

1 Á.K. - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, különböző élethelyzetekben

X.1.1. S.K A vallási közösséget meghatározó elemek azonosítása
- Az Újszövetségben tanulmányozott bibliai személyek életére vonatkozó információk rendszerezése egy választott grafikus szervező (vázlat, kronológiai táblázat, fogalomtérkép, fűrt-ábra) elkészítésével. - A bibliai szövegekben (A csodálatos halfogás, Lévi elhívása) a Jézushoz tartozás és a közösséghez való meghívás elemeinek felismerése, összehasonlító táblázat kitöltésével. - A húsvéti ünnepek szimbólumainak és jelentőségének magyarázata egy személyes reflektív napló elkészítésével. - Az első keresztyén közösség életének jellemzése (ApCsel 2,42–47) rövid szóbeli bemutató formájában, a szolidaritás és az imaközösség hangsúlyozásával.
X.1.2. S.K A hitbeli tanítást (a keresztyén vallás alapjait) meghatározó jelentések megfelelő szemléltetése a különböző kommunikációs helyzetekben
- A fő üzenetek azonosítása az angyali üdvözetben és Jézus születésében, egy asszociációs feladat segítségével, mely bibliai verseket és szimbolikus képeket kapcsol össze. - A mennyek országáról szóló példázatok teológiai értelmének magyarázata párokban, előre meghatározott irányító (segítő) kérdések segítségével. - Annak elmesélése, ahogyan Lázár feltámasztása és Jézusnak a Nikodémussal folytatott beszélgetése a reményt és a hit újjászületését tükrözi, kulcsszavak (Hashtag-típusú) kiemelésével és rövid narratívával.

2 Á.K. - A vallási kifejezésformák és életmódok elemzése a világvallásokban

X.2.1. S.K Az ókori vallások és az evangéliumok (keresztyénység) alapvető hitelveinek osztályozása
- A Jakab apostol és Pál apostol Filippiekhez írt levelekből származó tanító jellegű szövegek csoportokban való összehasonlítása, a valódi és formális hit megnyilvánulásainak megkülönböztetésére. - Pál missziójának és a keresztyénység elterjedésének vizsgálata interaktív térkép segítségével. - Alkalmazza aktuális élethelyzetekre Jézus mennybemenetelének és a missziós parancsnak a tanításait egy, a „Hogyan lehetek a hit tanúja a világban?” című esszé megírásában.

3 Á.K. - A személyes és közösségi életre vonatkozó felelős döntések meghozatala a vallási-erkölcsi értékekkel összhangban

X.3.1. S.K A hit tanítások priorizálása / előnybe helyezése a személyes és közösségi életben történő döntéshozatalban
- Jézus példázataiban szereplő karakterek lehetséges reakcióinak értékelése, annak érdekében, hogy egy csoportos vita keretében azonosítsuk azokat a hozzáállásokat és viselkedéseket, amelyek a legjobban tükrözik az evangéliumi értékeket (felebaráti szeretet, megbocsátás és kiengesztelődés, alázat és hála, igazság és igazságosság, valamint az élő hit, ami jó cselekedetekben is megnyilvánul). - Érvek gyűjtése arra, hogy Jakab apostol levele (episztolája) hogyan ad útmutatást a felelősségteljes beszédhez és cselekvéshez az iskolai közösségen belül, egy erkölcsi kódex vagy egy viselkedési szabályzat/osztályházi rend megalkotása révén. - A Zsidókhoz írt levélből merített személyes döntések alátámasztása és megindoklása egy reflexiós (gondolkodást bemutató) portfólió elkészítésével.

4 Á.K. - Együttműködés másokkal a közösség előmozdítása érdekében a társadalomban, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával

X.4.1. S.K Egy keresztyén vallási értékeken alapuló közösség sajátosságainak megfogalmazása
- „Közösségi értéktérkép” készítése a Pál Európában című bibliai szakasz alapján, a szolidaritás, hit és szolgálat fogalmainak beépítésével.

- Olyan tevékenységek kidolgozása, amelyek előmozdítják az önkéntességet és a pünkösdi ünnepéhez kapcsolódó szolgálatot, egy „A közösség, amely inspirál” című iskolai projekt megvalósításával. - A kortárs helyi közösség – keresztény értékek által formált – életét az őskeresztény közösség bibliai ideáljával összehasonlító állítások megfogalmazása egy multimédiás prezentáció megtervezése által.
X.4.2. S.K Pozitív együttműködés kialakítása különféle élethelyzetekben, a vallási sokszínűség elfogadásával és a konfliktusok megoldására való nyitottsággal
- Egy színdarab megalkotása az irgalmas samaritánus példázata alapján, egy bibliai színházi forgatókönyv megírásával, az empátia és a másság elfogadásának előmozdítása érdekében. - Flash-mob ötletek gyűjtése a megtért Kornéliusz példája alapján, „Az egyesítő párbeszéd” címmel, egy felekezeti műhely (workshop) szervezésével. - Egy olyan marketingmodell kidolgozása, amely az Újszövetség egy eseményén alapul, és amely a tisztelet, valamint a közösségi szellem üzeneteit közvetíti, mindezt egy „Együtt valamiért/valakikért...” című vizuális kampány megtervezésén keresztül.

X. OSZTÁLY

TANULÁSI TARTALMAK

Tartalmi területek	Tartalmak
Az Ige testté lett, mi pedig Isten gyermekeivé	• Az örömhír születése – Isten ígérete beteljesedik Jézusban • Jézus bemutatkozik – keresztség és kísértés • A meghívás ereje – tanítványok Jézus nyomában
Apostolok és a misszió	• Krisztus feltámadott – az élő Úr találkozik övéivel • A Lélek által formált közösség – az első gyülekezet • A misszió határokon túl – Péter és Pál szolgálata • A tanítványi közösség küldetése ma: az egyház folytatja Krisztus szolgálatát
„Legyetek az Ige cselekvői, és ne csak hallgatói”	• A hit és a beszéd felelőssége Jakab levelében • Kitérés és közösség – a hűség útja a Zsidókhöz írt levélben • Isten ígéreteinek beteljesedés • Az Ige cselekvőivé válni – hitből fakadó élet
Jézus a Tanító tegnap, ma és mindörökké	• Az, aki sziklára építi a házat: a Jézus tanítására alapozott élet biztonsága • Az Isten országának titkai és a szeretet példázatai • Jézus hatalma és irgalmassága, bemutatva a csodákon át • Jézus győzelme a halálon és élete bennünk: a feltámadás előképei
Krisztusra figyelve ünnepelni	• A megváltás ünnepei és a közösség életében betöltött szerepük – Virágvasárnaptól Pünkösdig

XI. OSZTÁLY

**SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (S.K.)
É
PÉLDÁK TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKRE (P.T.T.)**

1 Á.K. - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, különböző élethelyzetekben

XI.1.1. S.K Vallásos motívumok és témák példázása, amelyek megjelennek a különböző kulturális alkotásokban – irodalom, művészet és festészet, filmművészet
- <i>A keresztyén etika alapját képező, Jézus által a Hegyi beszédben hirdetett keresztyén értékek azonosítása, írásos prezentációk készítésével, egyénileg vagy csoportosan, különböző élethelyzetekhez aktualizálva.</i> - <i>Vallásos téma (pl. lelkiismeret, szeretet stb.) kiemelése különböző irodalmi művekben, egyéni minigyűjtemény készítésével (képekkel, idézetekkel és rövid magyarázattal).</i> - <i>Az egyházi díszítőművészet bemutatása (például kazettás mennyezetek, terítőminták, heraldikai ábrázolások, Kálvin ábrázolásai), egy fizikai vagy digitális album elkészítésével a vallásos motívumok kiemelése érdekében.</i>
XI.1.2. S.K Olyan tudományterületek által kutatótt tényezők kiemelése, amelyek hozzájárulnak a vallási identitás kialakításához és megerősödéséhez
- <i>Az etika és a keresztyén értékek alapvető fogalmainak meghatározása egy fogalomtérkép vagy egy kreatív táblázat elkészítésével, amely tartalmazza valamennyi meghatározást, és amely az egész tanév során kiegészíthető.</i> - <i>A vallási identitást formáló tényezők (pl. család, gyülekezet, közösség stb.) leírása saját életében, naplóbemjegyzés formájában.</i> - <i>A hit fejlődésének és megszilárdulásának illusztrálása egy bibliai szereplővel készített képzeletbeli riporton keresztül, melynek címe: „A keresztyén értékek fontossága”.</i>

2 Á.K. - A vallási kifejezésformák és életmódok elemzése a világvallásokban

XI.2.1. S.K A vallások emberi gondolkodást, világnézetet befolyásoló és formáló hatásának bemutatása
- <i>Bibliai vagy kortárs szövegek alapján az élet tiszteletére vonatkozó keresztyén kulcsértékek (pl. az élet Isten ajándéka, egyediség, méltóság) szemléltetése kreatív alkotás formájában (rajz vagy digitális kollázs).</i> - <i>A dramatizálás (rövid jelenet, szerepjáték) használata a keresztyén felebaráti szeretet megnyilvánulásának szemléltetésére</i> - <i>Etikai problémák elemzése a Tízparancsolat második köztáblájában megfogalmazott alapelvek alapján, konkrét élethelyzetekben (pl. tisztelet, hűség, igazmondás, birtoklás stb.), vizuális táblázat (szőlőfürt-módszer) készítésével.</i>

3 Á.K. - A személyes és közösségi életre vonatkozó felelős döntések meghozatala a vallási-erkölcsi értékekkel összhangban

XI.3.1. S.K Döntéshozatalban követendő modellek és mértékadó példák ajánlása
- <i>A hétköznapi életben hozott döntések indoklása Jézus Hegyi Beszédében megfogalmazott tanításai alapján, a hétköznapi élet dilemmáira (ellenség szeretete, harag és megbocsátás, igazmondás stb.) folyamatábra (Flowchart) készítésével.</i> - <i>Az alapvető vallás-erkölcsi értékrend érvényesítésének lehetőségei a saját, mindennapi életében (a személyes döntési helyzetek) esszé írásával.</i> - <i>Alternatívák javaslása az ifjúkori, etikai kihívások kérdéseiben (szerelem, hűség, pályaválasztás, kudarc stb.) strukturált vita keretében.</i>

4 Á.K. - Együttműködés másokkal a közösség előmozdítása érdekében a társadalomban, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával

XI.4.1. S.K A társadalmi kohézió / összetartás keresztyén mintáit előmozdító kapcsolati kontextusok modellezése

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

- *A társadalmi összetartás előmozdítási lehetőségeinek kidolgozása mikroközösségekben (pl. osztály) keresztyén irányelvek alapján, interaktív közösségi terv készítésével (digitális tábla: Padlet) készítésével "A szeretet hálója" címmel.*
- *Új megoldási javaslatok különböző közösségi konfliktusokra, alapvető etikai elvek figyelembevételével, egy interaktív döntési térkép segítségével.*
- *Etikai- vallási gyakorlatok megnyilvánulásait (pl. képmutatás nélküli hit, vasárnap megszentelése stb.) bemutató portfólió készítése párban vagy csoportban.*

XI.4.2. S.K Új megoldási lehetőségek ajánlása a modern világ kihívásaira, amelyek hatással vannak az egyéni és közösségi vallásos életre

- *Modern etikai kihívások (pl. digitális zaklatás, bioetikai dilemmák stb.) és keresztyén irányelvek szintetizálása mini etikai kézikönyv összeállítása által.*
- *Egy történet megírása „Életem Isten kezében” címmel, a képzelet segítségével, a felnőtt életre vagy a jövőbeli karrierre vonatkozóan.*
- *Felelős és emberközpontú megoldások létrehozása, keresztyén elvekre alapozva, a XXI. század etikai kérdéseire (pl. genetikai manipuláció, mesterséges intelligencia) egy PowerPoint bemutató készítése révén.*

XI. OSZTÁLY

TANULÁSI TARTALMAK

Tartalmi területek	Tartalmak
Élet Krisztus kezében	• A keresztyén etika alapjai: az egyén felelőssége és szabadsága a kortárs világban • Az Ószövetségi etika alappillére: a Tízparancsolat második kőtablája • Az élet tisztelete: az abortusz, az öngyilkosság és az eutanázia kérdései • Tudományos felfedezések erkölcsi vonatkozásai
Krisztussal az ifjúkori kihívásokban	• „...hétszer elesik az igaz, mégis fölkel...”: kudarckezelés a Szentírás fényében • Pillantás a jövőbe: a párkapcsolat, a pályaválasztás és a felnőttkor dilemmái • „Az Úr a föld...”: teremtsésvédelem és az ember etikai felelőssége a teremtett világért • Kattintások etikája: a virtuális világ erkölcsi kihívásai
Ifjú szívvel a Krisztus-hit útján	• Ki vagyok? Az identitás, a hit és a morális értékek útjain • Krisztus hangja: a lelkiismeret, mint belső iránytű a mindennapok döntéseiben
Krisztus útjelző táblái az élethez	• Jézus szívbe vésett tanítása: a nagy parancsolat és a “Szeresd ellenséged!” forradalmi etikája • Őszinteség és képmutatás: az ember hitelessége szavakban és tettekben • Harag és megbocsátás: morális dilemmák az emberi kapcsolatokban • „Ti vagytok a föld sója...”: példamutatás, szolgálat és közösségvállalás a társadalomban
Ünnepelni Krisztus közösségében	• A szabadidő etikája: felelős életvitel és Krisztusnak tetsző időtöltés • Megpihenni Krisztusban: a pihenés napjának helyes megtartása

XII. OSZTÁLY

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (S.K.)

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

ÉS PÉLDÁK TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEKRE (P.T.T.)

1 Á.K. - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, különböző élethelyzetekben

XII.1.1. S.K A Krisztus-testként élő egyház helyzetének példákon keresztül történő bemutatása a különböző történelmi korszakokban saját vallási identitásának tükrében
- A keresztényüldözés módszereinek bemutatása/feltárása az első évszázadokban egy, Pál tanítványának nevében írt levél (episztola) formájában. - Kálvin János főbb tanításainak magyarázata, majd bemutatni azokat egy „Kálvin ma - mit üzenne a 21. századnak?” rövid videó vagy dokumentumfilm formájában/keretében. - Keresztyén ünnepek bemutatása különböző keresztyén felekezeteknél, majd egy meghívó készítése egy általa választott ünnepre.
XII.1.2. S.K A nemzeti identitástudat fontosságának kritikai értelmezése történelmi kontextusban
- A zsidó vallás főbb tanításának összegzése egy prezentáció (PPT) készítésével. - Szent István király és Szent László király vallási és politikai intézkedéseinek, döntéseinek összehasonlítása egy elemző esszé formájában, Hit, hatalom, nemzeti identitás címmel. - A rendszerváltás főbb eseményeinek értelmezése, majd kreatív riportkészítés (lelkész, történész, családtag) Isten és szabadság: Vallási és társadalmi változások 1989-ben címmel.

2 Á.K. - A vallási kifejezésformák és életmódok elemzése a világvallásokban

XII.2.1. S.K Az ősi vallások meghatározó elemeinek összehasonlítása, valamint ezek történelmi, társadalmi és kulturális szerepe
- Az emberi értékkel kapcsolatos látásmód (antropológia) összehasonlítása/összevetése a kereszténység és a judaizmus között, az Analogy Organizers vagy Analogy Generator nevű grafikus szervezők kitöltésével. - Az iszlám hatásának rekonstruálása az erdélyi fejedelemségek életére, XVII. századi imák (vagy: imádságok) megfogalmazása által. - A tolerancia fogalmának beépítése (vagy: elsajátítása) a Toleranciarendelet (vagy: -törvény) szövegén keresztül, egy olyan rövidfilm készítésével, amelyben újra és újra elhangzik az a mondat, hogy: „Nálunk, a közösségünkben nem szokás...”.

3 Á.K. - A személyes és közösségi életre vonatkozó felelős döntések meghozatala a vallási-erkölcsi értékekkel összhangban

XII.3.1. S.K A személyes és közösségi élet problémás helyzeteiben meghozott döntések melletti érvelés, felhasználva a hit tanításait, mint a reziliencia forrását
- Bonifatius középkori döntéseinek értelmezése egy interjú elkészítésével, ismert életrajzi adatok forrásként való felhasználásával. - Október 31.-e és november 1-je jelentőségének összevetése egy, az 1517. november 2-i keltezésű wittenbergi "napilap" (újság/hírlap) elkészítésével. - A protestáns erdélyi fejedelmek életrajzának elemzésével levont következtetések megfogalmazása egy avatár vagy „The roll on the Wall” (A falra tekercselt lista) elkészítése által, „A sebzett nép vezetőjének lenni” címmel VAGY Az erdélyi protestáns fejedelmek életrajzának elemzése alapján következtetések levonása, majd ezek bemutatása egy avatár vagy „The roll on the Wall” (A falra függesztett lista/tekercs) elkészítésével, „A sebzett nép vezetőjének lenni” címmel.

4 .K. - Együttműködés másokkal a közösség előmozdítása érdekében a társadalomban, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával e

XII.4.1. S.K Saját meggyőződésének attitűdjeinek és vallási értékeinek ötvözése, az élet különböző kontextusaiban / helyzeteiben / körülményeiben megnyilvánulva
- A „Szent István király Intelmei Imre herceghez” című mű egyes részleteinek modern formában történő újraindítása egy podcast elkészítésével. - Egy kínai vagy japán ünnep bemutatása egy megírt menü és az esemény programjának elkészítésével. - Az úrvacsoráról szóló fogalmak szintetizálása (összefoglalása) a különböző felekezetekben egy szöveget (glosszárrium) elkészítésével, amelynek címe: „Krisztus testével együtt, asztalnál Krisztussal”.

XII.4.2.S.K. Felelős állampolgárként olyan tevékenységek kidolgozása, amelyek a vallási értékek tiszteletben tartását hirdetik

- „Az egyház a középkorban” témájú virtuális kiállítás megtervezése Prezi típusú prezentáció vagy egy Genially alapú szabadulószoza (Escape Room) elkészítésével.
- „A gályarabok nyomában” témájú útvonal (itinerár) kidolgozása egy interaktív virtuális térkép grafikus díszítésével (megtervezésével).
- Rövid nyilvános beszéd (Public Speaking) előkészítése a 2 Timóteus 1:7a (ti. „Mert nem a félelem lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.”) igeverse alapján, olyan modern hitvallók által megélt és képviselt értékek bemutatásával, mint Martin Luther King, Dietrich Bonhoeffer, Visky Ferenc és Csiha Kálmán.

XII. OSZTÁLY

TANULÁSI TARTALMAK

Tartalmi területek	Tartalmak
A Krisztusra váró világ és a keresés formái	Az egyház alapja az Ige – evangélium a pogány világban
A Krisztus követői, az evangélium önzetlen hirdetői	- A kereszténység a Római Birodalomtól a középkorig - A kereszténység felvétele és az államalapítás - A középkori magyar egyház története
A Krisztusra figyelés állandó kihívása a megújulás	- A német és a svájci reformáció: Luther Márton és Kálvin János - Magyar reformátorok: Dévay Bíró Mátyás, Szegedi Kis István - Bibliafordítások magyar nyelven és hitvallások: Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert - Órálló fejedelmek: Nagy fejedelmek Erdélyben - A buddhizmus története és alapjai: Körösi Csoma Sándor
Krisztus közösségében, Krisztus jelenlétében	- Reformátusok a Kárpát-medencében, a teljes modernizáció idején - A XX. század, a megpróbáltatások és a példás életek korszaka
A Krisztussal való közösség megünneplésének formái	- A Krisztussal való közösség megünneplésének módjai - A hinduizmus, a buddhizmus és a Távol-Kelet vallásainak világa

MÓDSZERTANI JAVASLATOK

A módszertani javaslatok alapvető iránymutatásokat adnak a líceumi vallásórák tanítási-tanulási-értékelési tevékenységének hatékony tervezéséhez, szervezéséhez és lebonyolításához. Céljuk a pedagógus támogatása az oktatási folyamat személyre szabásában olyan modern, interaktív és a jelenlegi diákgeneráció profiljához igazított didaktikai módszerek integrálásával, amelyek magukban foglalják a digitális kompetenciák fejlesztését is.

A Vallás tantárgy jelenlegi tanterve tanulóközpontú tanulást mozdít elő, amely hangsúlyozza: a tanuló aktív részvételét a tanulási folyamatban; a vallási tartalmak konkrét élethelyzetekbe való beágyazását; a tanulás szociális dimenzióját – együttműködés, empátia, a felelősségvállalás; a diákok felelősségre vonását saját erkölcsi, spirituális és polgári fejlődésük tekintetében; valamint a XXI. századi tanuláshoz alapvető digitális és média-kompetenciák fejlesztését.

A. Didaktikai stratégiák – Hagyományos módszerek újraértékelése, új megközelítések

A liceumra jellemző oktatási célok eléréséhez és releváns kompetenciák kialakításához változatos módszerek alkalmazása szükséges, amelyek ötvözik a kritikus gondolkodást, a kreativitást, a reflexiót és a technológiát. Az alábbiakban szintetikus bemutatjuk a hagyományos, modern, valamint a digitális kompetenciákat fejlesztő módszerek listáját, amelyek felhasználhatók a vallásórákon.

1. Hagyományos és modern módszerek

- Magyarázat és narratív előadás – Biztosítja a teológiai témák koherens bemutatását, a diákok megértési szintjéhez igazítva; alkalmas bibliai stb. szövegek elemzésére.
- Heurisztikus beszélgetés – Jól megfogalmazott kérdésekkel serkenti a diákok gondolkodását, ami a vallási igazságok személyes felfedezéséhez vezet; alkalmazható vallási koncepciók bemutatásánál.
- Magyarázó olvasás és bibliai szövegértelmezés – Elősegíti a vallási tanulást, hangsúlyt fektetve a specifikus fogalmak megértésére, az erkölcsi jelentőségre és a bibliai alapokon nyugvó mindennapi életben való alkalmazhatóságra.
- Esettanulmány – Segíti a diákokat komplex etikai helyzetek (pl. abortusz, eutanázia, társadalmi igazságosság) elemzésében és keresztény erkölcsi szempontú válaszadásában, kiindulva saját életpéldáikatból vagy különböző társadalmi eseményekből/problémákból.
- Tematikus portfólió – Fejleszti a diákok komplexebb témák megoldására irányuló erőfeszítését, az autonóm tanulást, az együttműködési készségeket és az önértékelési képességet. A diákok személyes reflexiókat, vallási szövegelemzéseket, vallási témájú filmkritikákat gyűjtenek a félév során.
- Érvelő esszé – A diákok gyakorolják a véleménykifejezést és a koherens érvek megfogalmazását a mindennapi élet eseményeiről vagy komplexebb témákról (pl. „Összeegyeztethető-e a hit a tudománnyal?”, „Mit jelent a vallásszabadság a mai társadalomban?”).
- Akadémiai típusú vita (Oxford-stílusú) – Elősegíti a kritikai gondolkodást, az érvelést, az intellektuális empátiát. Erkölcsi vagy vallási dilemmákat vitatnak meg (pl. „Megveheti-e a pénz a boldogságot?”, „Konfliktusban áll-e a vallás az emberi jogokkal?”).
- Összehasonlító olvasás – Fejleszti az analitikus gondolkodást és a tudás összekapcsolását, vallási szövegek és irodalmi vagy filozófiai szövegek összehasonlításán keresztül, közös témákban (pl. szeretet, szenvedés, megváltás).

2. A digitális kompetenciák fejlesztését támogató módszerek

A líceumi vallásoktatásnak csatlakoznia kell a diákok digitális valóságához, olyan keretet nyújtva, amelyben erkölcsi gondolkodásukat és digitális kompetenciáikat egyaránt fejleszthetik. Néhány javasolt módszer:

- Vallási WebQuest: A diákok témákat (pl. „Vallási szimbólumok az európai művészetben”) vizsgálnak hiteles online források segítségével. Az eredményt infografikák, prezentációk vagy digitális poszterek formájában mutathatják be.
- Digitális tartalom létrehozása: A diákok vallási témákban podcastokat, rövid videókat, interaktív prezentációkat vagy vizuális anyagokat készítenek. Példák: blog bejegyzés egy ünnep jelentőségéről, egy oktatóanyag az imádságról, interjú egy lelkipásztorral/helyi közösségi szereplővel.
- Oktatási platformok használata: Google Classroom, Moodle vagy Padlet használata az anyagok és tevékenységek szervezésére.

- Interaktiv kvizek (Kahoot, Quizizz): Használhatók ismétlésre vagy értékelésre, de figyelemfelkeltő pillanatokra is egy tevékenység elején.
- Tematikus blog létrehozása: Tervezhető az osztály blogjának elkészítése, ahol a diákok reflexiókat, esszéket, vallási kirándulásokról szóló benyomásokat, film-/dokumentum-kritikákat posztolnak. Fejlődnek a média-, digitális és érvelő íráskészségek.
- Virtuális terek és kiterjesztett valóság (AR): Használható vallási célpontok virtuális látogatására. AR-alkalmazások használata egy templomban lévő szimbólumok felfedezésére.
- Online együttműködési projektek: Különböző osztályokból vagy iskolákból származó diákok online együttműködése egy vallás-erkölcsi témában. Készíthetnek e-könyveket, gyűjteményeket, amelyekben a fiatalok imádságait vagy hitvallásait gyűjtik csokorba.

3. Módszerek a zöld kompetenciák fejlesztésére

A keresztény tanítás szerint a teremtett világ Isten ajándéka, az ember pedig a teremtés gazdája (iconom). A vallásos nevelés ápolhatja a diákokban a teremtés iránti szeretetet, mint az Isten iránti szeretet formáját, tudatosítva, hogy a természet pusztítása nem csak ökológiai, hanem spirituális probléma is: szakadás az Istennel, embertársakkal és a világgal való közösségben. A zöld kompetenciák Vallás tantárgyon keresztüli kialakításához a következő módszerek használhatók:

- Interaktiv bibliaolvasás (digitális alkalmazásokkal): Biblia-alkalmazások vagy interaktiv munkalapok segítségével a diákok azonosíthatnak bibliai szövegeket a teremtésről, a teremtés védelméről szóló parancsokat, erényeket (pl. mértékletesség, irgalmasság, hála, alázat). Készíthetnek továbbá egy gyűjteményt a keresztény ökológiát megalapozó igeversekből és bibliai tanításokból.
- Ökológiai témájú teológiai viták: A diákok részt vehetnek vitákban, ahol vallási szempontból, bibliai részeket és híres emberektől való idézeteket felhasználva érvelnek olyan témákban, mint: „Környezetszennyezés – a modern ember új bűne?”, „Beszélhetünk-e még a teremtés megszenteléséről egy iparosodott világban?”, „Hogyan élhetünk keresztény módon összhangban a természettel?”.
- Imádság és vallási meditáció: A diákok elemezhetik a 103. és 148. zsoltárok szövegét, hallgathatnak vagy felolvashatnak belőlük részleteket. Online dokumentumfilmek vagy saját készítésű videók megtekintése után meditálhatnak a teremtés szépségén és tökéletességén,
- Projekतालapú tanulás: A diákok csapatban interdiszciplináris multimédiás projekteket (prezentáció, poszter, minidokumentumfilm vagy weboldal) valósíthatnak meg olyan témákban, mint: „A keresztény ökológus erényei”, „Keresztény mértékletesség – egyensúly az ajándék és a felelősség között”.
- Vallási Podcast általi tanulás: A diákok (a tanár támogatásával) vallási podcast-ot hozhatnak létre, ahol olyan témákat vitatnak meg, mint: „Mit mond a Biblia a természet gondozásáról?”, „Hogyan egyeztethető össze a fejlődés a hittel?”, „Miért spirituális probléma a fogyasztás?”, „Hogyan tükröződik a teremtett világ iránti gondoskodás egy lekipásztor életében?”.
- Közösségi bevonás általi tanulás (Service Learning): A diákok bekapcsolódhatnak ökológiai önkéntes akciókba, tájékoztató kampányokba keresztény üzenetekkel (pl. „A teremtés Isten ajándéka, nem a nemtörődömségünk helyszíne!”, „A mértékletesség az irgalmas szívvel kezdődik”), közös ima alkalmat vagy istentiszteletet szervezhetnek a környezet védelméért (Iskola-Család-Egyház partnerség keretében).

B. A tartalmak megközelítése

A tartalmak megközelítése, feldolgozása rugalmas hozzáállást feltételez a vallástanár részéről, a következőkre helyezve a hangsúlyt: a diákok élettapasztalatainak hasznosítására, értékelésére; a tartalmak gyakorlati, alkalmazható jellegének hangsúlyozására, valós élethelyzetekhez kapcsolódó, jelentőségteljes tanulási környezetek megteremtésével; az elsajátítandó tartalmak differenciált megközelítésére, a diákok tapasztalataival és a szociális környezettel összhangban, amelyben élnek; kapcsolatok létesítésére a vallásoktatás és más tantárgyak között.

A tantervben javasolt tartalmak nem lecke-címek, hanem tematikus egységek. A tartalmak száma (osztályonként 13-16 téma) lehetővé teszi: a több órán át tartó tartalmi feldolgozást, a komplexitástól, a diákcsoport szintjétől, a közösség sajátosságaitól függően; kiegészítő témák vagy szempontok feldolgozását, amelyek a vallásórát a diákcsoport/közösség sajátosságaihoz igazítják.

A teológiai terület sajátossága szempontjából a következő tartalomfejlesztési mátrixot alkalmazták:

- Minden évfolyamnak van egy központi témája: „Krisztusra várva, az Isten elhívottai Isten üdvtervének részesei” (IX. osztály), „A Krisztusra figyelő új ember értékeinek győzelme, Isten üdvtervének kinyilvánítása” (X. osztály), „A Krisztusra figyelő ember élete a világban” (XI. osztály), „Krisztus Anyaszentegyházában - Isten üdvtervének munkálásában” (XII. osztály).
- Minden osztály szintjén a központi témát öt terület perspektívájából közelítjük meg, fókuszálva a következőkre: keresztyén tanítási szempontok („Vallási identitás - hit tanítása, vallási értékek: Isten hasonlatosságára teremtett ember a Krisztusnak várományosa”), az életminták/életpéldák szempontjai („Bibliai személyek és életminták / életpéldák: Isten kiválasztottai az ő akarátát munkálják a világban”), közösségi élet szempontjai („Vallási közösség: A Krisztusra figyelés a közösség életének formálója”), alkalmazott valláserkölcsi szempontok („Vallási értékek alkalmazása a személyes és közösségi életben: Az Isten hasonlatosságára teremtett ember a Krisztusi értékrend képviselője”), ünnepekkel kapcsolatos szempontok („Keresztyén ünnepek és megünneplésük: Az Isten hasonlatosságára teremtett ember és az újjáteremtés megünneplése”).

	IX. osztály Krisztusra várva, az Isten elhívottai Isten üdvtervének részesei	X.osztály A Krisztusra figyelő új ember értékeinek győzelme, Isten üdvtervének kinyilvánítása	XI. osztály A Krisztusra figyelő ember élete a világban	XII. osztály Krisztus Anyaszentegyh ázában - Isten üdvtervének munkálásában
Vallási identitás - hit tanítása, vallási értékek: <i>Isten hasonlatosságára teremtett ember a Krisztusnak várományosa</i>	A választott nép ujjong és dicsóíti a Teremtő Istent	Az Ige testté lett, mi pedig Isten gyermekéivé	Élet Krisztus kezeiben	A Krisztusra váró világ és a keresés formái
Bibliai személyek és életminták / életpéldák: <i>Isten kiválasztottai az ő akarátát munkálják a világban</i>	A szövetség népe hirdeti Isten ígéretét	Az apostolok és a misszió	Krisztussal az ifjúkori kihívásokban	A Krisztus követői, az evangélium önzetlen hirdetői
Vallási közösség: <i>A Krisztusra figyelés a közösség életének formálója</i>	Izráel népéből Isten közösséget – királyságot formál	„Legyetek az Ige cselekvői, és ne csak hallgatói”	Ifjú szívvel a Krisztus-hit útján	A Krisztusra figyelés állandó kihívása a megújulás.

Vallási értékek alkalmazása a személyes és közösségi életben: <i>Az Isten hasonlatosságára teremtett ember a Krisztusi értékrend képviselője</i>	Isten elhívottai a törvényben és a tanításban gyönyörködnek	Jézus a Tanító tegnap, ma és mindörökké	Krisztus útjelző táblái az élethez	Megmaradás a Krisztus jelenlétében
Keresztény ünnepek és megünneplésük: <i>Az Isten hasonlatosságára teremtett ember és az újjáteremtés megünneplése</i>	Isten szentjei Krisztusra várva ünnepelnek	Krisztusra figyelve ünnepelni	Ünnepelni Krisztus közösségében	A Krisztussal való közösség megünneplésének formái

A tananyagok feldolgozása során **főként vallási jellegű elemek** (imádságok, bibliai szövegek, vallásos énekek) használhatók fel, amelyeket ajánlott az egyes évfolyamokon beépíteni. Ezeket az elemeket nem önálló tananyagegységként kell elemezni, hanem az előzőleg említett témák illusztrálására, példákkal való alátámasztására szolgálnak.

IX. osztály

Imádságok:

- Mózes imája (éneke) a Vörös-tengernél – 2Mózes 15; Anna imája – 1 Sámuel 2,1–10; Dávid dicsőítő zsoltárai – Zsoltárok 8; 19; 103; 145; A 86. zsoltár – „Hallgasd meg imámat, Uram...”; Nehémiás imája a népert – Nehémiás 1,4–11; Zsoltárok 13; 22; 42–43; 74; 137; Jeremiás siralmi; Dávid imája – Az 51. zsoltár – bűnbánati ima; Dániel imája a népert – Dániel 9,4–19; Ezra imája – Ezra 9; Mózes közbenjárása a népert – 2Mózes (Exodus) 32,11–14; Józafát imája – 2 Krónikák 20,5–12; A nép bűnvallása Nehémiással – Nehémiás 9; Ábrahám közbenjárása Sodomáért – 1Mózes 18,22–33; Mózes párbeszéde Istennel – 2Mózes (Exodus) 32–33; Jób párbeszéde Istennel – Jób 3–42; Salamon imája a templom felszentelésekor – 1 Királyok 8,22–53; A papi áldás – 4Mózes 6,24–26; Liturgikus (istentiszteleti) hálaadó zsoltárok.
- Témák a szabad imák megfogalmazásához és elmondásához: Isten dicsőítése, Isten iránti hála és köszönet, személyes párbeszéd imája Istennel, bűnbánati imák, siralom- és panaszimák.

Bibliai szövegek:

- a tartalmak szemléltetésére ajánlott bibliai szövegek: 2 Timóteus 3:16–17; Lukács 4:14–21; Zsidók 11; Jelenések 21:1–8; 1Mózes: 1–2, 3, 6–9, 12, 15, 17:1–14, 28:10–22, 32:23–33, 37–50 (kivéve a 38. fejezetet); 2Mózes 2:1–10, 3, 12, 14:15–21, 15–17, 19–20, 25–40, 32–33; 3Mózes 3, 23; 4Mózes 13–14, 21:1–9, 22–24; Józsué 1–4; Bírák:6–7; 1 Sámuel 8, 16, 17, 22:1–10, 24; 2 Sámuel 5, 6, 11–12, 15–18; 1 Királyok 1:11–40, 2:1–9, 3, 8, 9:1–9, 12; 2 Krónikák 14–16, 17–20; 2 Királyok 11–12, 18–20, 22–23; Ezsdrás 6, 7, 9; Nehémiás 1, 2, 4, 8; Zsoltárok: 8, 9, 23, 24, 64, 83, 103, 145; Példabeszédek 1:7, 4:7, 5–7, 6:6, 9:10, 13:20, 18:21; Dániel 1, 2, 3, 6, 7; Ézsaiás 7:14, 9:5–6, 53:1–12; Jeremiás 23:5–6; Mikeás 5:1; Zakariás 9:9, 13:1

Vallásos énekek:

- a Református Énekeskönyvből: a 23, 90, 153, 399, 412, 496, 504 számú énekek
- ifjúsági énekek: „Atyám két kezében”, „Minden mi él, csak téged dicsér”, „Eljöttem Istenem”, „Erőt adsz minden helyzetben”

X. osztály**Imádságok:**

- Az ember imája, aki: válaszol a hívásra – Márk 1,16–20 és 1 Sámuel 3,10; megújulást keres – János 3,1–8 és az 51. Zsoltár; erőt kér a kísértésben – Máté 4,1–11 és Máté 6,13; gyógyulást és lelki békét kér – Márk 2,1–12 és János 5,1–9; reménységet keres – János 11,1–44; a közösségért és az Egyházért imádkozik – János 17,20–23; hálás a megváltásért – Máté 28,1–10 és Apostolok Cselekedetei 2,1–4; Isten vezetését kéri döntéshozatalban – Máté 26,39 és a 25. Zsoltár 4–5; A hitben járó tanítvány imája – Zsidók 12,1–3 és Filippi 4,13; A szolgáló közösség imája – Apostolok Cselekedetei 2,42–47.
- Témák a szabad imák megfogalmazásához és elmondásához: hálaadás és közbenjárás különböző élethelyzetekért; kétség, döntés, újrakezdés és közösségi felelősség pillanatai.

Bibliai szövegek:

- a tartalmak szemléltetésére ajánlott bibliai szövegek: Máté 4,4; 2 Timóteus 3,16–17; Lukács 1,26–38; János 1,1–14; Máté 3,13–17; Máté 4,1–11; Lukács 5,1–11; Márk 2,13–17; János 21,15–19; Apostolok Cselekedetei 2,42; Apostolok Cselekedetei 16,16–39; Apostolok Cselekedetei 10,23–48; Jakab 3,5; Jakab 1,5; Zsidók 11–13; Jelenések 2,10; Jelenések 3,19–20; Máté 7,24–27; Máté 13; Lukács 15,11–32; Lukács 10,25–37; Lukács 5,17–26; Máté 16,24–26; János 5,1–11; Lukács 8,40–56; János 11,1–44; Máté 14,13–33; János 3,1–21; Máté 21,9; Lukács 22,19–20; Máté 26,75; János 19,30; János 20,21–23; Lukács 24,5–7; Máté 28,7; Máté 28,18–20; Apostolok Cselekedetei 2,33; Lukács 1–2; János 1,1–14; Máté 3,13–4,11; Máté 21,1–11; Máté 26–28; Apostolok Cselekedetei 1–2; Márk 1,16–20; Apostolok Cselekedetei 2,42–47; János 13,1–15; János 21,1–14; Jakab 1,19–27; Jakab 2,14–17; Zsidók 10,23–25; Jelenések 21,1–7; Máté 7,24–27; Lukács 15,11–32; Lukács 10,25–37; János 3,1–17; Márk 4,35–41; Márk 5,21–43; János 11,1–44; Máté 28,16–20; Apostolok Cselekedetei 2,1–4; Apostolok Cselekedetei 10; 16,6–15; János 17,20–23; Máté 26,36–46; János 20,19–29; 1 Korinthus 15,20; Filippi 2,1–11; Filippi 4,13; Efézus 4,1–6.

Vallásos énekek:

- a Református Énekeskönyvből: a 42, 425, 433, 482 számú énekek
- ifjúsági énekek: „Minden mi él”, „Csend van bennem”, „Ne félj, mert megváltottalak”, „Magányos voltam”, „Mindig csak Rólad énekelnék”, „Atyám, két kezeden”, „Erőt adsz minden helyzetben”, „Tégy engem békeköveteddé”, „Írd át álmaim”

XI. osztály**Imádságok:**

- erkölcsös, Istennek tetsző életet élő ember imádsága: Zsoltárok 15; ellenségeiért könyörgő Jézus imádsága: Lukács 23,34; ellenségeiért könyörgő ember imádsága: István vértanú imádsága: Apostolok Cselekedetei 7,60; Isten teremő hatalmát dicsőítő ember imádsága: Zsoltárok 104; kudarchelyzetben, a kilátástalanságban Istenhez menekülő ember imádsága: Zsoltárok 13; Jób 1,20–21; képmutatás nélküli, őszinte ember imádsága: A vámszedő imádsága: Lukács 18,13; Istenben való megpihenést, felüdülést megtapasztaló ember imádsága: Zsoltárok 23; nyugalom napját megtartó ember hálaadó imádsága: Zsoltárok 92; erkölcsi megtisztulásért imádkozó ember imádsága: Zsoltárok 15; döntési helyzetben lévő ember imádsága Isten vezetéséért: Zsoltárok 25
- Témák a szabad imák megfogalmazásához és elmondásához: döntéshelyzetben, erkölcsi, magánéleti válságban, kudarchelyzetben, útkeresésben, a kihívásokban

Bibliai szövegek:

- a tartalmak szemléltetésére ajánlott bibliai szövegek: Galaták 5,13; Róma 14,12; János 8,32; Máté 22,31–33; János 3,16; 2 Korinthus 1,3–4; 2 Péter 3,9; Jelenések 21,3–4; Zsoltárok 51; 1 Sámuel 30,1–6; Zsoltárok 37,23–24; Zsoltárok 42; Példabeszédek 29,25; Ézsaiás 41,10; Máté 14,22–33; Máté 6,7; Filippi 2,12–13; Róma 12,2; Lukács 4,18–19; János 15,13–15; 2 Mózes 20,12–17; 5 Mózes 5,16–21; 1 Mózes 1,26–28; Máté 16,26; Róma 8,18–22; Példabeszédek 24,16; Zsoltárok 34,19; Filippi 4,13; 2 Korinthus 12,9–10; Példabeszédek 12,4; Példabeszédek 31,10; Máté 18,21–35; Énekek éneke 2; Zsoltárok 12; Példabeszédek 10,4; 1 Tesszalonikabeliek 3,10–12; 2 Tesszalonikabeliek 4,11; Máté 25,14–30; Zsoltárok 31,16; Zsoltárok 39,6; 1 Krónika 29,12; 1 Mózes 1,28–30; 1 Mózes 2,15; Zsoltárok 104,24; 2 Mózes 20,3; 1 Mózes 1–3; Zsoltárok 8; 1 Korinthus 6,9–20; 1 Sámuel 25,31; Róma 13,5; Máté 5,33–37; Máté 5,21–26; Máté 6,1–18; Máté 22,34–40; Máté 5,43–48; Máté 5,13–16; János 17;

Máté 18,20; János 10,1–16; 1 Korinthus 12,12–27; Efézus 5,15–16; Kolossé 3,17; Filippi 1,10; 1 Mózes 2,2–3; Ézsaiás 30,15; Zsoltárok 23,1–3.

Vallásos énekek:

- a Református Énekeskönyvből: a 331, 339, 427, 472 számú énekek
- ifjúsági énekek: „Kedves Barátom”, „Siess, keresztyén”, „Szeretteim, szeressük egymást”, „Te vagy az Isten”, „Új szívet adj”, „Emberk vagy angyalok nyelvén, ha szólok”

XII. osztály

Imádságok:

- a vallástörténelem személyiségeinek ismert, fennmaradt imádságai: Szent István király imája; Luther Márton (*reggeli és esti*) imái; Kálvin János bűnvalló imája; Dietrich Bonhoeffer imája; Csiha Kálmán püspök imája – „*Én ezért imádkozom...*”
- Témák a szabad imák megfogalmazásához és elmondásához: bátorság Krisztus szeretetének hirdetéséhez; hitünk ne hatalomhoz, hanem Krisztushoz kötődjön; béke a népek között; bölcs vezetőkért napjainkban is; Isten Lelke formáljon bennünket engedelmes tanítvánnyá; Isten Igéje legyen ma is élő és ható közöttünk; szenvedőkért és üldözöttekért; Isten vezetéséért a szabadság felelős megélésében; hála és köszönet a hitbeli örökségért, a hitvallók bátorságért és a tanítókért, akik az igazságot hirdették.

Bibliai és egyháztörténeti tartalmú szövegek:

- a vallástörténelem személyiségeinek életére vonatkozó írások: Nagy Konstantin, Hippói Szent Ágoston, Nursiai Szent Benedek, Szent Bonifác, Szent István király, Szent László király, Luther Márton, Kálvin János, Sztárai Mihály, Dévai Bíró Mátyás, Szegedi Kis István, Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert, Kőrösi Csoma Sándor, Martin Luther King, Dietrich Bonhoeffer
- a tartalmak szemléltetésére ajánlott bibliai szövegek: Apostolok Cselekedetei 17,26–27; Zsoltárok 19,2; Máté 15,4–7; Róma 1,16; Apostolok Cselekedetei 13,47; Máté 13,24–30; Máté 13,33; Máté 13,31–32; Róma 1,17b; Máté 13,44; Péter I. 4,11b; Zsidók 11,6a; Máté 13,47–48; 5Mózes 6,4–5; 5Mózes 10,12–13; Máté 21,33–41; Zsoltárok 28,7a; Józsué 6,1a; Mikeás 6,8; Máté 7,24–27; Máté 5,14–15; Máté 13,3–9; Máté 25,14–30; Máté 6,19–21; Róma 8,28a; Lukács 15,4–7; János 8,12; Zsoltárok 96,1; Zsoltárok 23,1; Zsidók 4,12a; Zsoltárok 35,5; Filippi 4,13; Józsué 24,15; Róma 8,31b; Példabeszédek 2,6; Galata 5,1; Ámos 5,24; Máté 5,9; Máté 22,37–39; 2 Timóteus 1,7a; János 8:31–32; Efézus 4,3–6; Máté 6,33

Vallásos énekek:

- a Református Énekeskönyvből: a 181b, 250, 254b, 364, 542 számú énekek
- ifjúsági énekek: „Sokszor úgy érzem”, „Rejts most el”, „Kenyered és borod”, „Én még mit sem tudtam Rólad”, „Találkozni jöttem Veled”

Stratégiai területek / átfogó (horizontális) témák

A tanterv kidolgozásának/felülvizsgálatának folyamatában a román oktatási rendszer igazodik a főbb nemzeti, európai és nemzetközi stratégiákhoz.² Ezek a stratégiák határozzák meg a cselekvés stratégiai irányait (mint például a szocio-emocionális kompetenciák fejlesztése, a fenntarthatóságra nevelés, a pénzügyi oktatás, a digitális írástudás és a mesterséges intelligencia etikája, a befogadás és az esélyegyenlőség), amelyek átfogó/horizontális témákká válnak a középiskolai tantervek kompetenciái és tartalmi területei számára.

² Jogsabályi háttér:

- *A romániai roma kisebbséghez tartozó állampolgárok befogadására vonatkozó stratégia 2022–2027* (Korm. hat. 560/2022)
- *Nemzeti stratégia a fogyatékkal élő személyek jogairól „Egy méltányos Románia” 2022–2027* (Korm. hat. 490/2022)
- *Nemzeti stratégia a nők és férfiak közötti esélyegyenlőségről és a családon belüli erőszak megelőzéséről 2021–2027* (Korm. hat. 1547/2022)
- *Az Európa Tanács ajánlásai az oktatási inklúzióval kapcsolatban* (2021)
- *Nemzeti stratégia az antiszemitizmus, az idegengyűlölet, a radikalizálódás és a gyűlöletre uszító beszéd megelőzésére és leküzdésére 2024–2027* (Korm. hat. 540/2024)
- *Az Európa Tanács ajánlásai a demokratikus állampolgárságra nevelésről* (2018)
- *Az EU cselekvési terve a polgári oktatásról* (2020)
- *A TSI Safe Schools projekt – mentális egészség komponens* (2023–2025)
- *Nemzeti egészségfejlesztési terv* (Egészségügyi Minisztérium, 2022–2030)
- *A WHO ajánlásai az iskolai egészségnevelésről* (2020)

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

A Vallás tantárgy – a Református és az Evangélikus-Lutheránus felekezet – a következő stratégiai területekbe / átfogó témákba (horizontális témákba) integrálódik, az oktatási területekkel összhangban:

- Befogadás, sokszínűség és esélyegyenlőség: Az egyenlőség előmozdítására, a kulturális sokszínűség elismerésére, a nemek közötti egyenlőségre (nők/férfiak), az inkluzív oktatásra és a fogyatékkal élőknél jogaira vonatkozik. Átfogó (horizontális) jellegű, és hozzájárul az etikus, együttműködő, reflektív attitűdök/jellemzők kialakításához.
- Emberi jogok, polgári részvétel és az intolerancia / gyűlölet megelőzése: Támogatja a demokráciát, a sokszínűség tiszteletét, az intolerancia és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelmet, erősítve a polgári és jogi kompetenciákat, valamint az etikus attitűdöt/jellemzőt.
- Egészség, jólét és kiegyensúlyozott életmód: A fizikai, mentális és érzelmi egészséget, a higiénit, a megelőzést és a pszichofizikai egyensúlyt célozza, támogatva a személyes és társas kompetenciát, valamint az ellenálló (reziliens) és felelősségteljes attitűdöket/jellemzőket.

	Stratégiai terület / horizontális téma		
	5. Befogadás, sokszínűség és esélyegyenlőség	7. Emberi jogok, polgári részvétel és az intolerancia / gyűlölet megelőzése	8. Egészség, jólét és kiegyensúlyozott életmód
IX. osztály	Az esélyegyenlőség és a méltóság megalapozása az Isten képmására való teremtésben (minden ember, fajtól, nemtől, státustól függetlenül egyenlő Isten előtt).	A Tízparancsolat és a szeretet parancsa, mint az állampolgári jogok és felelősségek etikai alapjai. Az élet és a tulajdon tisztelete.	A pihenés (Sabbath) és az ünnepek szerepe a pszichológiai-érzelmi és spirituális egyensúly fenntartásában.
X. osztály	Jézus magatartásának vizsgálata a marginalizált emberekkel szemben (nők, gyermekek, betegek, nemzsidók). Krisztus által bemutatott befogadási modellek.	A református hivatás, életfeladat (vocatio) fogalma: a keresztyén felelőssége a közjó (polgári részvétel) és az igazságosság megteremtéséért a világban.	A mentális és érzelmi egészség spirituális dimenziója: az Istenbe vetett bizalom, mint a belső béke és a jólét forrása.
XI. osztály	A fiatal keresztyének, mint a befogadás és a tisztelet előmozdítói az iskolai és társadalmi környezetben.	A keresztyén ítélőképesség szükségessége az intoleráns ideológiákkal vagy a gyűlöletbeszédrel szemben. A református teológiában szereplő lelkiismereti szabadság.	Az erkölcsi döntések és a jólét, valamint az életmód közötti kapcsolat.
XII. osztály	Az Egyetemes Egyház (ökumenizmus és más felekezetekkel/vallásokkal való kapcsolat) – a hit sokszínűségének tisztelete. A keresztyén egység a különbségeken túl.	Az Egyház álláspontja a társadalmi és politikai problémákkal kapcsolatban – részvétel a kisebbségek és az alapvető jogok védelmében.	Az egészséges, lelki / hitbeli közösség (minőségi kapcsolatok) hozzájárulása a lelki és társadalmi jólléthez.

C. Tanulási kontextusok és környezetek

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Reformat și Cultul Evanghelic-Lutheran., clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

A liceumi vallásoktatásnak nemcsak az erkölcsi és spirituális képzés igényére, hanem a tanuló integrált fejlődésére összpontosító modern oktatás valóságára is reagálnia kell. Ehhez változatos tanulási kontextusok és környezetek használata szükséges, amelyek támogatják az aktív és együttműködő tanulást, a kompetenciák kialakítását, a diákok érzelmi és spirituális egyensúlyát, valamint a közösséggel és a valós élettel való kapcsolatot.

1. Oktatási terek

- Rugalmasan berendezett termek: Könnyen átrendezhető bútorok az egyéni, páros vagy csoportos munkához. Így át lehet térni a frontális oktatásról az együttműködési tevékenységekre.
- A Csend és Reflexió Sarkai: A teremben speciálisan kialakított helyek (illusztrációkkal, gyertyákkal, motivációs idézetekkel), amelyek intim és nyugodt környezetet biztosítanak a diákok számára az elmélyüléshez, személyes imádsághoz, meditációhoz vagy a gondolatok és érzelmek személyes naplóban való kifejezéséhez. Használhatók az óra elején vagy önismereti tevékenységekhez.
- Vallásoktatási kabinet / Vallási kreatív műhelyek: Terek, amelyek poszterek, vallási témájú műalkotások, kollázsok, festett képek vagy tematikus prezentációk készítésére szolgálnak, ahol a diákok kreatívan fejezhetik ki a keresztény értékekkel kapcsolatos víziójukat.
- Templom és a mellette lévő oktatási központok: Helyet biztosítanak imádságra és meditációra, valamint különböző típusú tantervi és tanórán kívüli tevékenységekhez.

2. Kombinált tanulás (fizikai és digitális)

- Vegyes tanulás (Blended Learning): Az osztálytermi órák és az online tevékenységek kombinálása. Például: a házi feladatok oktatási platformokon keresztül küldhetők be, a diákok pedig vallási videókat vagy hanganyagokat nézhetnek/hallgathatnak a reflexiók vagy viták támogatására.
- Rövid formátumú tanulási szakaszok: Rövid digitális anyagok (videó, idézetek, versek, morális üzeneteket tartalmazó képek) használata a beszélgetések elindítására vagy könnyen megjegyezhető keresztény „bölcesség-pirulák” átadására.

3. Virtuális (VR) és kiterjesztett valóság (AR) használatával történő tanulás

- Virtuális látogatások: A technológia használata vallási jelentőségű helyek (múzeumok, történelmi templomok) virtuális meglátogatására anélkül, hogy elhagynák az osztálytermet. Ezeket az élményeket kutatási tevékenységekkel, prezentációkkal vagy írásos reflexiókkal lehet kiegészíteni.
- Szimulációk és rekonstrukciók: Olyan alkalmazások használata, amelyek rekonstruálják a bibliai eseményeket, történelmi korszakokat vagy a szentek életét, hogy a diákok mélyebben megértsék ezeknek a pillanatoknak a vallási kontextusát és spirituális üzenetét.

4. Személyre szabott és adaptált tanulás

- Személyre szabott tanulási útvonalak: A tanár differenciált tevékenységeket hozhat létre a diákok szükségletei, szintje és érdeklődése, valamint vallási tapasztalataik sajátosságai szerint.
- Hozzáférhetőség minden diák számára: Különböző kifejezési formák (írás, beszéd, rajz, hangfelvételek) használata, hogy minden diák hitelesen és hozzáférhető módon fejezhesse ki ötleteit és vallási élményeit.

5. Együttműködés és közösségi bevonás általi tanulás

- Csoportos projektek vagy más iskolákkal kötött partnerségek: Közös tevékenységek szervezése vallási vagy erkölcsi témákban.
- Oktatási vagy szociális kampányok: A diákok jótékonyági akciókat, kiállításokat vagy kampányokat szervezhetnek az iskolán belül vagy a közösségben, előmozdítva a keresztény értékeket, mint a szolidaritás, a megbocsátás vagy a felebarát tisztelete.

6. Spirituális és érzelmi szerepet betöltő gyakorlatok

- Imádság vagy csend pillanatai: Az óra elején vagy végén rövid imádságos pillanatok, meditatív csend vagy egy vallási üzenetű hangfelvétel meghallgatása iktatható be.
- Vezetett vallási olvasás: Vallási vagy erkölcsi szövegek olvasása, amelyet személyes, írásos vagy csoportos reflexió követ. Használhatók bibliai részletek, kortárs szerzők művei vagy hitvallások.
- Lelki/spirituális írás: Olyan tevékenységek, mint az „Levél Istenhez”, a „Lélek naplója”, „Hála napló” vagy a „Nap gondolata”, amelyek révén a diákok kifejezhetik belső érzéseiket, vágyaikat, hálájukat vagy egzisztenciális kérdéseiket.

7. Mesterséges intelligencia (AI) mint a tanulás segítője (tanári irányítással)

- AI használata tartalomfeltárássra: A diákok AI-alapú alkalmazásokat használnak vallási tartalmak feltárássára, tanári irányítással.

- Kiegészítő magyarázatok: Az AI kiegészítő magyarázatokat, példákat, szintéziseket vagy definíciókat nyújt a tanult témák jobb megértéséhez.
- Tanári irányítás: A tanár vezeti a tevékenységet, világos célokat tűz ki és figyelemmel kíséri, hogyan használják a diákok az AI-t.
- Személyre szabott támogatás: Az AI támogatja a személyre szabott tanulást, visszajelzést és erőforrásokat biztosítva az egyes diákok tempójához igazítva.
- Felhasználási módok: A diákok az AI-t kérdések megfogalmazására, prezentációk létrehozására, erkölcsi és vallási értékekről való reflexióra használhatják.

D. Az értékelés szempontjai

A Vallásoktatás, mint választható érettségi tantárgy bevezetése miatt, az értékelési folyamat még nagyobb jelentőséget kap a diákok oktatási pályájának alakításában. A líceumi értékelésnek tükröznie kell mind a kognitív és spirituális kompetenciák kialakulását, mind az erkölcsi-vallási értékek személyes és közösségi életben való alkalmazásának képességét.

1. Az organikus tanítás-tanulás-értékelés kapcsolat

A líceumi vallásórán az értékelés szorosan kapcsolódik mind a tanuláshoz, mind a tanításhoz, koherens és dinamikus rendszert alkotva. Az értékelést nem szabad különálló tevékenységnek tekinteni, hanem egy folyamatos, integrált folyamatnak, amely értékes visszajelzést ad a diáknak és a tanárnak is. Ez az organikus kapcsolat magában foglalja:

- A tanítási stratégiák adaptálását a kezdeti, formatív és záró értékelések során azonosított szükségletek alapján.
- A tanulás orientálását a valós kompetenciák kialakítására, nem csak a tudás felhalmozására.
- A diák motiválását a fejlődésének elismerésével és a személyes reflexió valorizálásával.
- Az értékelés összehangolását az oktatási célokkal, különös tekintettel a Vallás érettségi tantárgyként való bevezetésére.

2. Az értékelés, mint motivációs és szabályozó eszköz

Líceumon az értékelés a szabályozó és a motivációs funkcióra helyezi a hangsúlyt.

- Szabályozás (tanár szemszögéből): Visszajelzést ad a tanárnak a módszerek hatékonyságáról, a fogalmak és értékek megértéséről, a tartalmak adaptálásának vagy újrafelvételének szükségességéről.
- Motiváció (diák szemszögéből): A személyes fejlődés, az identitás megszilárdításának szakaszában az értékelésnek valorizálnia kell a személyes előrehaladást, ösztönöznie kell az aktív és hiteles részvételt, hangsúlyoznia kell a felelősséget és az önismeretet, valamint támogatnia kell a tájékozott döntéshozatalt a továbbtanulással vagy a szakmai irányválasztással kapcsolatban.

3. Az értékelés módszertana

a) Hagyományos értékelés (összegző és formatív), a következők által:

- Írásbeli tesztek (objektív és szubjektív tételekkel).
- Strukturált szóbeli értékelések (érvekkel alátámasztott válaszok, esszék).
- A tanulás ellenőrzése kérdésekkel és konszolidációs tevékenységekkel a tanegységek végén.

b) Modern/alternatív értékelési módszerek:

- Személyes portfólió: Reflexiók, esszék, spirituális naplók, tevékenységi lapok, projektek és kreatív termékek gyűjteménye.
- Tematikus projekt: Egyéni vagy csoportos munka, a tanterv releváns témaival, amely dokumentációt, gyakorlati alkalmazást és érvekkel alátámasztott bemutatást igényel.
- Vezetett önértékelés: Reflexiók lapok vagy naplók segítségével a diákok értékelik, mit értettek meg, hogyan viszonyultak érzelmileg, és milyen értékeket sajátítottak el.
- Szisztematikus megfigyelés: A részvétel, a vitákban és megbeszélésekben való bevonódás, valamint a tanulási kontextusokban kifejezett viselkedés és attitűdök.
- Tanulási termékek értékelése: Posztterek, prezentációk, morális-vallási tartalmú művészeti vagy digitális alkotások.
- Esettanulmányok és erkölcsi dilemmák megoldása: Lehetővé teszik a diák kritikai elemzési, erkölcsi ítéletalkotási és keresztény értékek valós helyzetekben való alkalmazásának képességét.
- Gyakorlati tevékenységek: A diákok bevonása morális, filantróp vagy spirituális jellegű akciókba, amelyeket később reflexiók naplóval, megbeszéléssel vagy portfólióval lehet értékelni.

c) Digitális és Interdiszciplináris Kompetenciákat Hasznosító Módszerek:

- Technológia segítségével megvalósított projektek: prezentációk, videóanyagok, tematikus Podcast-ok.
- Digitális portfóliók: az anyagok rendszerezése oktatási platformokon (pl. Google Classroom, Moodle).

4. Az egyéni haladás valorizálása, értékelése

Az értékelési folyamat középpontjában a diák előrehaladása áll, nem pedig a diákok közötti összehasonlítás. Cél annak nyomon követése, hogyan fejlődik az egyes diák kognitív, affektív és spirituális szempontból, hogyan fejlődik a reflexió, döntéshozatal, megbocsátás, szolidaritás képessége, és milyen mértékben válnak a keresztény értékek a személyes identitás részévé.

A líceumi vallásoktatás értékelésének az önismeret, a reflexió és a személyes elkötelezettség utazásává kell válnia. Különösen az érettségi választható tárgyként való bevezetés kontextusában lényeges, hogy az értékelési folyamat átfogó (a tanulás minden dimenzióját valorizálja), személyre szabott (a diák tempójához és profiljához igazított) és motiváló (ösztönzi a tudásvágyat, a mélyítést és a hit hiteles megélését).

E. A Vallás, mint érettségi tantárgy –a tanítás-tanulás-értékelés következményei

Ha a diák a Vallást választja érettségi tantárgyként, a záró értékelésnek tükröznie kell:

- A szóbeli vagy írásbeli kifejezés világosságát és koherenciáját.
- A teológiai ismereteket, amelyek bibliai szövegen, keresztény hagyományon és erkölcsi reflexión alapulnak.
- Az erkölcsi és vallási érvelés képességét.
- Az értékek interiorizálását és azok személyes, valamint társadalmi kontextusokban történő alkalmazását.

Az erre az értékelésre való felkészülés magában foglalhatja: írásbeli próbavizsgák szimulációját, érvelési és vitacsoportokat, vallási szövegértelmezési gyakorlatokat, aktuális témákról szóló reflexiókat.

A tesztalapos (rácseszt) értékelés egy modern javaslat, amely nagyobb objektivitást és hatékonyságot hoz a vizsgáztatásba. Ez a típusú tesztelés lehetővé teszi a gyors javítást és a szubjektív hibák kiküszöbölését. Ugyanakkor a vallás egy olyan tantárgy, amely az értékekre, a személyes reflexióra és a mély megértésre helyezi a hangsúlyt, ezeket a szempontokat pedig nehéz kizárólag tesztalapos választásokkal rögzíteni. Ezért fontos, hogy az értékelési forma fenntartsa az egyensúlyt a tesztelés szigorúsága és a tantárgy sajátosságai között.

A tesztalapos értékelésre való felkészülés eltérő megközelítést igényel, mint a klasszikus, esszéíráson alapuló tanulás, és magában foglalja:

- A tanterv alapvető témáinak megértését.
- A kulcsfogalmak memorizálását, mivel a tesztek gyakran kérnek bizonyos kifejezések, szereplők, szövegek vagy koncepciók helyes azonosítását.
- Tesztalapos gyakorlatokat, a formátum és a kérdéstípusok megismeréséhez.
- A figyelem és koncentráció fejlesztését, a kérdések és válaszlehetőségek gondos elolvasása révén.
- Az idő hatékony szervezését, ami egy strukturált tanulási tervet, a tananyag témákra bontását, rendszeres ismétlést és szimulált érettségi vizsgákat foglal magában.

F. A tanítás-tanulás-értékelés folyamatának adaptálása különböző diákcsoportok sajátosságaihoz

A vallásórákon elengedhetetlen a didaktikai stratégiák, a tartalmak és az értékelési módok adaptálása a diákok sokféle igényeihez, különösen a speciális oktatási igényű (SNI) és/vagy fogyatékkal élő tanulók esetében. Ez a folyamat magában foglalja az aktív, tanulóközpontú módszerek használatát, a részvétel, az empátia és a személyes reflexió ösztönzését, valamint a feladatok személyre szabását az egyes diákok tempójához és tanulási stílusához igazítva. A tananyagok a fogyatékoság típusától függően vizuálisan, auditívan vagy tapintással adaptálhatók, az értékelésnek pedig folyamatosnak, formatívnak kell lennie, konstruktív visszajelzést adva és ösztönözve az egyéni fejlődést. A támogató tanárokkal, az iskolapszichológussal és a családdal való együttműködés szintén kulcsfontosságú az SNI-s diákok hatékony osztálytermi integrációjához, befogadó légkört biztosítva és valorizálva minden diák potenciálját.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
BERE ZSUZSÁNA ERZSÉBET	Profesor	Liceul Reformat „Lorántffy Zsuzsanna”, Oradea, Bihor
KÁLMÁN-PALI KATALIN-KINGA	Profesor	Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, Cluj-Napoca, Cluj
KANYA EDIT	Profesor	Liceul Tehnologic nr. 1, Suplacu de Barcău, Bihor Școala Gimnazială nr. 1, Balca, Bihor
SÓGOR ERZSÉBET-GYÖNGYI	Profesor	Liceul Pedagogic „Benedek Elek” Odorheiu Secuiesc, Harghita
ZALÁNYI ERZSÉBET	Profesor	Liceul Vocațional Reformat Târgu Mureș, Mureș

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Cercetare	Responsabil CNCE
CSAKI PETER	Consilier MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
PÎSLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
PÜSÖK SAROLTA	Profesor universitar / Doctor	Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Teologie Reformată și Muzică, Cluj-Napoca, Cluj	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
SZÜCS EVA-MONICA	Profesor – consilier	Sinodul Bisericii Reformate din România - Institutul Pedagogic Reformat	Coordonator cult

Programa școlară
pentru disciplina

Religie

Cultul Romano-Catolic de Limba Maghiară

Clasele IX-XII

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările

Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale

*Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările*

*RÓMAI KATOLIKUS VALLÁS, tantárgyhoz IX-XII. osztály, Közös
törzsanyag TC)*

Programa școlară în limba română

Programa școlară în limba maghiară

Învățământ liceal

Anexa nr. 17**Programa școlară pentru disciplina *Religie*, Cultul Romano-Catolic de Limba Maghiară, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Statutul disciplinei. Disciplina *Religie* se studiază în cadrul Trunchiului comun (TC) pentru filiera teoretică și tehnologică, profilurile și specializările laice, în cultul romano-catolic de limbă maghiară, fiindu-i alocată câte 1 oră/săptămână în fiecare din cei patru ani de liceu (clasele IX–XII), este în continuitate cu programa de Religie a ciclului gimnazial.

Raportarea la cadrul legislativ și documentele strategice generale și specifice care susțin/întemeiază studiul disciplinei: Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte acte subsecvente relevante (ordine, metodologii, planuricadru); documente europene relevante la nivel general și, mai ales, pentru disciplină (Recomandarea Consiliului UE privind competențele-cheie, Cadrul european al calificărilor, Rapoarte OECD/UNESCO, Cadre de referință) corelarea cu profilul de formare al absolventului (competențe-cheie + atribute prioritare); alte documente/studii specifice Curriculumului Național și curriculumului disciplinei, cu valoare pentru sugestiile metodologice ale programei școlare la *Religie*.

Rolul disciplinei în formarea elevilor. Religia constituie un pilon esențial al educației integrale, contribuind la formarea unui absolvent capabil să își construiască identitatea spirituală și culturală, să-și asume responsabilitatea morală și să manifeste respect față de valorile comunității și ale societății democratice. Prin studiul Bibliei, al tradiției Bisericii, al moralei și al spiritualității creștine, elevii dobândesc repere clare pentru viața personală și pentru integrarea activă în viața socială.

Disciplina contribuie la: dezvoltarea competențelor-cheie și a atributelor profilului de absolvent (gândire critică, responsabilitate, solidaritate, creativitate); formarea unei perspective teologice și morale asupra realității; cultivarea dialogului interreligios și intercultural, ca expresie a respectului față de diversitate; pregătirea pentru luarea de decizii responsabile în plan personal, profesional și comunitar.

Natura disciplinei. Religia își propune să-l familiarizeze pe elev cu mesajul central al Revelației, conținut în Sfânta Scriptură și transmis prin Tradiția Bisericii. Disciplina valorifică dimensiunea teologică, morală, liturgică și culturală a credinței creștine. Elevii învață să interpreteze textele sacre, să cunoască fundamentele doctrinare și morale, să participe la tradițiile liturgice și să facă legături între credință și provocările lumii contemporane. Cunoștințele religioase sunt transformate în abilități de reflecție critică, discernământ moral și comportament responsabil, aplicabile în contexte diverse.

Învățătura creștină nu este doar cunoscută, ci este valorizată și integrată în viața comunității. Elevii dobândesc capacitatea de a interpreta realitatea prin prisma valorilor evanghelice (discernământ între bine și rău, analiză critică, asumarea unei perspective morale asupra lumii). Aceștia sunt formați să manifeste un comportament pro-activ și empatic, să cultive integrarea socială și interculturalitatea, respectând alte culturi și religii.

Disciplina *Religie* abordează și provocările contemporane. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra responsabilității creștine față de creație, în lumina învățaturii sociale a Bisericii. În domeniul tehnologiei digitale, sunt formați pentru o utilizare responsabilă, critică și reflexivă, în acord cu valorile spirituale și morale.

Astfel, *Religia* depășește rolul tradițional de instruire religioasă, contribuind la formarea unui absolvent echilibrat, cu o conștiință civică și morală solidă, capabil să se integreze activ și responsabil în viața comunității și a societății.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale adolescenților și tinerilor.

Programa școlară pentru disciplina Religie este structurată pe următoarele componente:

- ☐- competențe generale;
- ☐- competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- ☐- conținuturi ale învățării;
- ☐- standarde curriculare de învățare;
- ☐- standarde naționale de evaluare;
- ☐- sugestii metodologice;
- ☐- referințe bibliografice.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
CG2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
CG3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
CG4	Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Identifică structura și inspirația Sfintei Scripturi și explică rolul patriarhilor și al regilor lui Israel în planul mântuirii. ⁽¹¹⁾
- Analizarea, în echipe, structura Vechiului Testament, folosind fragmente din Geneza, Exod și Cărțile Regilor, și identifică mesajul principal al fiecărei secțiuni (istoric, profetic, sapiențial) ⁽¹²⁾ - Realizarea unei scheme cronologice („Linia patriarhilor și regilor”), în care marchează principalele evenimente din viața lui Avraam, Moise, David și Solomon, evidențiind rolul lor în planul mântuirii - Crearea pe grupe o prezentare digitală sau un poster interactiv intitulat „Drumul revelației de la patriarhi la regii lui Israel”, în care integrează texte biblice, simboluri și imagini, pe care îl prezintă colegilor
CS 1.2. Descrie elementele fundamentale ale religiilor Egiptului, Mesopotamiei, Indiei, Chinei, Greciei și Romei și analizează influența lor asupra iudaismului și creștinismului.
- Lectură comparativă de fragmente de texte religioase în grupuri cooperative: Cartea morților, Imnul soarelui de Ekhnaton (Egipt), Gilgameș (Mesopotamia), Bhagavad Gita, Sutra inimii (India), Teo te king (China), Munci și zile de Hesiod (Grecia) în comparație cu textele biblice care reflectă valorile fundamentale comune ale omenirii. - Realizarea de proiecte pe tema reprezentărilor zeilor din culturile antice cu interpretarea atributelor divine.
CS 1.3. Explică modul în care Dumnezeu se revelează în creație și în Cuvânt, analizează imaginile despre Dumnezeu și semnificația sacramentelor.
- Analizarea imaginilor despre Dumnezeu: cercetarea și discutarea diferitelor reprezentări artistice și literare ale lui Dumnezeu din diverse culturi și perioade istorice, explicând semnificația acestora în contextul revelației divine. ⁽¹²⁾ - Identificarea unor exemple biblice simple prin activități de lectură și rezumare despre cum Dumnezeu se arată oamenilor prin cuvinte și fapte, exprimând apoi în cuvintele lor ce au înțeles despre Dumnezeu din acele texte - Cercetarea semnificației liturgice și teologice a unor sacramente cheie, analizând modul în care acestea mijlocesc prezența lui Dumnezeu în viața credincioșilor și cum exprimă identitatea religioasă individuală și comunitară.
CS 1.4. Corelează Decalogul, conștiința, păcatul și virtuțile cu viața morală și exemplul unor sfinți (Sf. Thomas Morus, Padre Pio, Maica Tereza de Calcutta).
- Analizarea, în echipe, a celor zece porunci și aplicarea lor în contexte concrete din viața cotidiană (familie, școală, comunitate), identificând valorile morale pe care le promovează. - Cercetarea unor texte și mărturii despre Sf. Thomas Morus, Padre Pio și Maica Tereza de Calcutta, pentru a evidenția modul în care au urmat glasul conștiinței și au trăit virtuțile creștine în societate. - Realizarea unei reflecții personale sau a unui jurnal spiritual intitulat „Cum pot coopera cu harul lui Dumnezeu în viața de zi cu zi”, în care elevii formulează angajamente concrete de viață morală.

CG2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Analizează modul în care experiențele biblice ale patriarhilor, profeților și regilor lui Israel se raportează la formele de viață religioasă din epocile lor și la expresiile de credință actuale. ⁽¹¹⁾
- Dezbateră rapidă: chemarea lui Avraam (Gen 12) și o relatare istorică despre religia mesopotamiană. Apoi, printr-un exercițiu de dezbateră rapidă („fishbowl”), analizează diferențele dintre credința bazată pe alianță și practicile religioase bazate pe ritualuri. - Realizarea unui interviu imaginar cu un personaj biblic (ex. Moise sau David). Un grup scrie întrebările („Cum te-a schimbat întâlnirea cu Dumnezeu?” „Ce valori ai transmis poporului?”), alt grup formulează răspunsurile. Interviurile se citesc în fața clasei și se discută. - Crearea unei scrisori deschise către tinerii de astăzi, scrisă „în numele lui Avraam, Moise, David sau Solomon”, în care transmit un mesaj de credință actual, pornind de la experiența lor biblică. Scrisorile pot fi afișate pe panoul clasei sau într-un blog al clasei.
CS 2.2. Identifică și compară valorile fundamentale și formele de viață religioasă din Egiptul Antic, Orientul Mijlociu, India, China, Grecia și Roma, explicând influența lor asupra iudaismului și creștinismului.

- Căutarea și vizionarea unor tururi virtuale în muzee sau obiective turistice din Orientul Mijlociu antic care reflectă istoria ideilor și credințelor religioase din această regiune. - Vizionarea de podcast-uri cu învățători hinduși, taoiști, budiști sau zen-budiști și organizarea de debateri pe marginea ideilor religioase ale acestor religii în comparație cu creștinismul. - Lecturarea în grup a unor texte biblice care reflectă influența filosofiei greci sau a culturii romane asupra creștinismului timpuriu și contemporan și identificarea acestora prin lucru în grupuri cooperative.
CS 2.3. Evaluează imaginile despre Dumnezeu și semnificația sacramentelor în raport cu alte moduri de exprimare religioasă, pentru a înțelege diversitatea și specificitatea creștinismului.
- Crearea unui tabel comparativ care să evidențieze diferite imagini despre Dumnezeu sau despre principiul divin în creștinism, islam și hinduism, analizând similitudinile și diferențele specifice - Cercetarea unui sacrament creștin și un ritual important dintr-o altă religie (ex. un ritual de trecere), evaluând modul în care acestea ajută la exprimarea credinței și la conectarea cu divinitatea, apreciând unicitatea contextului creștin - Dezbateri structurată pe tema "În ce măsură imaginile despre Dumnezeu și semnificația sacramentelor creștine le diferențiază de alte experiențe religioase?", prin susținerea argumentelor învățate
CS 2.4. Argumentează rolul poruncilor, al virtuților și al exemplului sfinților în dialogul dintre diferite tradiții religioase și în promovarea respectului reciproc.
- Analizarea comparativă, în echipe, a unor texte morale fundamentale (Cele zece Porunci, Fericitările, fragmente din „Dhammapada” sau „Analectele lui Confucius”), identificând valorile comune care promovează respectul, compasiunea și pacea. - Organizarea unui „forum al valorilor universale”, în care elevii reprezintă diferite tradiții religioase (creștină, iudaică, islamică, budistă etc.) și prezintă, prin scurte discursuri, modul în care virtuțile și exemplele sfinților sau înțelepților contribuie la conviețuirea pașnică. - Realizarea unei campanii vizuale sau digitale (afișe, videoclipuri, postări educative) cu tema „Virtuți care ne unesc”, prin care elevii ilustrează valori morale comune tuturor religiilor (iubirea, iertarea, respectul, dreptatea), inspirându-se din exemple de sfinți și lideri spirituali.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Interpretează deciziile și atitudinile patriarhilor și regilor lui Israel (Avraam, Moise, David, Solomon) ca modele de discernământ moral și aplică lecțiile lor în situații concrete de viață personală și comunitară.
- Compararea a două episoade biblice (Chemarea lui Avraam – Gen 12 și Pocăința lui David – 2Sam 12), pentru identificarea tipurilor de decizii morale luate și a consecințelor asupra comunității. ⁽¹²⁾ - Elaborarea unui cod de conduită, pe grupe, inspirat de valorile morale exprimate de patriarhi și regi (Avraam – ascultare, Moise – fidelitate, David – pocăință, Solomon – înțelepciune) și prezentarea acestuia clasei. - Crearea unui scenariu contemporan inspirat de o decizie biblică (ex. judecata lui Solomon), jucat ca rol-play în clasă
CS 3.2. Analizează principiile morale și valorile etice prezente în religiile antice și orientale, comparându-le cu învățătura creștină, pentru a lua decizii informate în situații de diversitate culturală și religioasă.
- Observarea în activitate pe grupe a reprezentărilor artistice renaștentiste ale celor patru virtuți cardinale și identificarea elementelor definitorii pentru alegoria etică a acestor virtuți cu ajutorul unor texte. - Lecturarea relatării genezei lumii din Biblie și a Decalogului și identificarea influenței ideilor religioase din Orientul Mijlociu asupra revelației divine. - Dezbateri abordării marilor teme etice ale omenirii (violență, respectul față de natură, iubirea față de semenii etc.) din perspectivă comparativă utilizând texte produse de religii antice (Bhagavad Gita, Cartea Morților, învățături budiste etc.) și texte biblice.
CS 3.3. Argumentează decizii personale și comunitare prin raportare la credința creștină, la imaginile constructive despre Dumnezeu și la sacramente, confruntându-le cu provocările etice contemporane.
- Crearea unei postări de blog sau videoclipuri scurte, prin scopul analizării unei dileme etice contemporană legată de mediul online (ex. cyberbullying, dezinformare), argumentând cum o decizie în acord cu credința creștină, o imagine pozitivă despre Dumnezeu și înțelegerea sacramentelor îi pot ghida spre o alegere constructivă omul. - Prin jocul simulat "tribunal" (consilieri, avocați) cu cazuri concrete de decizii dificile cu care se confruntă tinerii astăzi (ex. presiunea grupului, dileme legate de carieră) realizarea unei debateri ca în tribunal cu soluții argumentate, bazate pe învățăturile creștine, imaginile pozitive despre Dumnezeu și rolul sacramentelor.

- *Completarea unui caiet personal, notând o decizie simplă luată într-o zi (ex. cum să răspundă unei colege) și explicarea de ce alegerea respectivă este în concordanță cu credința creștină sau cu o imagine pozitivă despre Dumnezeu.*

CS 3.4. Aplică principiile morale (cele Zece Porunci, responsabilitatea, virtuțile) și exemplul sfinților în luarea deciziilor legate de viața personală, familială și socială, în acord cu valorile religios-morale.

- *Analizarea unor situații morale cotidiene (ex. onestitatea la școală, relațiile cu colegii, respectul față de părinți) și discutarea deciziilor potrivite în lumina celor Zece Porunci și a virtuților cardinale, prin activitate de tip „studiu de caz moral”.*
- *Realizarea unui portret moral al unui sfânt (Sf. Thomas Morus, Padre Pio sau Maica Tereza), identificând deciziile importante pe care le-au luat și valorile care i-au ghidat, apoi prezentarea concluziilor într-un colaj digital sau afiș tematic.*
- *Crearea unei campanii școlare intitulate „Alege binele!”, prin care elevii formulează mesaje scurte, sloganuri și exemple de acțiuni zilnice inspirate de virtuți (curaj, fidelitate, compasiune), aplicabile în viața personală și comunitară.*

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Colaborează cu ceilalți în interpretarea și actualizarea mesajelor biblice despre revelația lui Dumnezeu (Avraam, Moise, David, Solomon), pentru a construi o identitate religioasă comună, deschisă spre dialog.

- *Analizarea în echipe a textelor biblice despre Avraam, Moise, David și Solomon, urmată de extragerea mesajelor centrale (credință, fidelitate, pocăință, înțelepciune) și discutarea lor în plen. ⁽¹²⁾*
- *Aplicarea acestor mesaje biblice la situații actuale prin organizarea unei mese rotunde: fiecare grup propune exemple concrete (școală, familie, comunitate) unde valorile patriarhilor și regilor pot fi puse în practică.*
- *Crearea unui manifest vizual al clasei (poster comun sau mural digital) intitulat „Revelația lui Dumnezeu pentru noi astăzi”, în care sunt integrate citate biblice, simboluri și propuneri de atitudini pentru viața comunitară.*

CS 4.2. Cooperează în activități de cunoaștere și valorizare a religiilor și culturilor antice și orientale, recunoscând elementele comune și diferențele care favorizează respectul reciproc și conviețuirea pașnică.

- *Proiect colaborativ de creare a unui tur virtual despre obiectivele turistice din Atena sau Roma, Kamakura sau Beijing cu ghid sonor virtual.*
- *Studiarea unor teme dogmatice ale religiilor antice și orientale în grupe jigsaw.*
- *Crearea de podcast-uri despre civilizația japoneză, chineză etc.*

CS 4.3. Participă la activități comunitare care promovează credința, rugăciunea și sacramentele ca mijloace de comuniune între persoane și ca deschidere spre dialog interreligios și intercultural.

- *Organizarea unei întâlniri interreligioase, pentru a prezenta în grupuri valorile, principiile, asemănările și deosebirile religiilor diferite.*
- *Ecumenism: În luna Ianuarie în săptămâna Ecumenică, participarea la programele diferitelor religii pentru a se ruga împreună.*
- *Cafeneaua filozofică: Organizarea unei cafenele filozofice în care participanții să discute teme legate de credință, valori și rolul lor în societate. Aceasta poate include sesiuni de întrebări și răspunsuri, dezbateri despre diferențele și asemănările dintre religii și modul în care acestea contribuie la crearea comunității.*

CS 4.4. Implică-se în proiecte comunitare inspirate din valorile morale și spirituale creștine (porunci, virtuți, mărturia sfinților), pentru a contribui la solidaritate, responsabilitate și respect între oameni.

- *Organizarea unui proiect de voluntariat la nivelul școlii sau parohiei (ex. strângere de fonduri, ajutorarea persoanelor vulnerabile), în care elevii identifică valorile creștine puse în practică (caritate, solidaritate, fidelitate, respect).*
- *Realizarea, în echipe, a unei campanii media sau expoziții tematice intitulată „Virtuți care unesc comunitatea”, în care elevii ilustrează prin imagini, citate și mărturii modul în care poruncile și virtuțile pot fi trăite în viața cotidiană.*
- *Participarea la un proiect interșcolar sau interconfesional (ex. „Săptămâna faptelor bune”), unde elevii colaborează cu tineri din alte școli sau confesiuni pentru acțiuni comune de bine, discutând ulterior cum experiența i-a ajutat să înțeleagă valoarea comuniunii și a respectului reciproc.*

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a - În căutarea Învățătorului

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului <i>„Dumnezeul este cu noi” (Mt 1, 23)</i>	1.1. Dumnezeu a grăit - descrierea generală a Sfintei Scripturi (geneza, canonul Sfintei Scripturi, inspirația, structura) 1.2. Chipul lui Dumnezeu - Crearea lumii, păcatul și consecințele sale (<i>Crearea lumii Gen 1, 1-2,4, Cain și Abel-Gen 4,1-16, turnul din Babel Gen 11,1-9</i>) 1.3. A fi între cei aleși și a se încredința lui Dumnezeu - patriarhul Avram (<i>Chemarea lui Avram-Gen 12, Legământul lui Dumnezeu cu Avraam-Gen 15, Domnul i s-a arătat lui Avraam lângă stejarul lui Mamre-Gen 18, Sacrificiul lui Avraam-Gen 22</i>) - Moise (<i>Misiunea lui Moise-Exodul 3, Legământul de la Sinai-Exodul 19</i>) 1.4. Poporul din Sion - Casa lui David (<i>Ungerea lui David-1Sam16, David și Goliat-1Sam 17, Pocăința lui David-2Sam 12, Promisiuni făcute regelui David-2Sam 7,16</i>) - Înțelepciunea lui Solomon (<i>Căsătoria, visul și judecata lui Solomon-1Regi 3</i>)
2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale	2.1. Religia Egiptului Antic Conținutul temei: - Egiptul Antic: geografie, societate, politică și religie - Zeii Egiptului antic - Reforma monoteistă din Amarna - Legăturile Egiptului cu poporul evreu și religia evreilor 2.2. Religiiile orientului mijlociu Conținutul temei: - Mesopotamia - Persia și religia perșilor - Legături între religiile din Orientul Mijlociu și iudaism, respectiv creștinism 2.3. Orientul Îndepărtat: India și China Conținutul temei: - Hinduismul - Budismul - Daoismul - Confucianismul - Diferențe dogmatice și similitudini etice - Influențe culturale contemporane asupra Europei 2.4. Religia din Grecia Antică Conținutul temei: - Societate și religie în Grecia Antică - Zeii greci antici - Zei, mituri și eroi - Influențe asupra creștinismului 2.5. Roma Antică Conținutul temei: - Societate și religie în Roma Antică - Zei, genii și sacrificii - Imperiu, Pax Romana și traduceri interculturale - Împlinirea timpului: sinteza culturală elenistică ca mediu de răspândire a creștinismului

Domenii de conținut	Conținuturi
3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane	3.1. Revelația lui Dumnezeu - în lumea creată - în Cuvântul Creatorului - în Isus Cristos 3.2. Răspunsul omului - credința 3.3. Imagini despre Dumnezeu - imagini constructive și cele distructive 3.4. Semne sfinte - semne vizibile și haruri invizibile - sacramentele - sacramentaliile 3.5. În comunitate cu Dumnezeu - rugăciunea privată și comunitară - Sfânta liturghie
4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate	4.1. Dimensiunile iubirii de Dumnezeu și ale omului - cele zece porunci 4.2. Relația mea cu Dumnezeu - Cel ce mă conduce – din înăuntrul sufletului meu (conștiința) - Sf. Thomas Morus 4.3. Faptele noastre și trăsăturile lor cu privire la comunitate - responsabilitate, fidelitate, comunitate 4.3. Atentat asupra iubirii creștine - păcatul și harul atotcuprinzător al lui Dumnezeu - Padre Pio 4.4. Cooperarea cu harul lui Dumnezeu - Virtuțile: virtuțile de bază - Maica Teresa din Calcutta

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**CS 1.1. Analizarea textelor biblice despre proroci, patriarhi și viața lui Isus pentru a identifica modul în care Dumnezeu se revelează în istorie și se face prezent în viața comunității.**

- Analizarea în grupe a pasajelor biblice despre Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul și copilăria lui Isus, urmată de identificarea mesajului central privind revelația lui Dumnezeu și prezentarea concluziilor într-un tabel comparativ.⁽¹²⁾
- Elaborarea unei hărți conceptuale („Revelația în istorie”), care să surprindă conexiunile dintre patriarhi, proroci și viața lui Isus ca momente cheie ale planului mântuirii.
- Crearea unei prezentări multimedia (PowerPoint, Canva, video scurt) în care elevii arată cum Dumnezeu se revelează progresiv în istorie și cum această revelație întemeiază identitatea comunității creștine.

CS 1.2. Aplicarea învățăturilor evanghelice și ale Bisericii primare (faptele lui Isus, răspândirea Bisericii, martiriul) pentru înțelegerea identității personale și comunitare de creștin.

- Crearea unui poster cu tema Babel și primele rusalii cu reflecție concentrată asupra fenomenelor din relațiile internaționale marcate de păcat și caracterul simbolic al unității armonioase dintre popoare în Biserica Catolică
- Analizarea vieții unui sfânt/martir și extragerea unor valori aplicabile azi (curaj, solidaritate, credință).
- Dramatizare: scenetă scurtă inspirată din faptele unui sfânt/martir care ilustrează solidaritatea, iubirea aproapelui și speranța.

CS 1.3. Evaluarea semnificației doctrinare a Treimii, a sacramentelor inițierii (Botez, Mir) și a lucrării Duhului Sfânt ca fundament al apartenenței religioase.

- Analizarea textelor magisteriale: fragmente din Catehismul Bisericii Catolice §§232–267 despre Sfânta Treime; prezentarea relației dintre Persoanele divine printr-o schemă vizuală..⁽¹²⁾
- Identificarea semnelor sacramentale și a efectelor teologice ale Botezului și Mirului (sacramentele inițierii), explicând dimensiunea lor trinitară.
- Discuție socratică: „Cum acționează Duhul Sfânt în viața mea și a Bisericii?” – aplicarea practică a teologiei Duhului Sfânt.

CS 1.4. Crearea de proiecte și mărturii (eseuri, portofolii, prezentări) care exprimă dimensiunile iubirii de Dumnezeu și de semenii, precum și rolul virtuților teologale în viața comunitară și socială.

- Realizarea unui portofoliu personal intitulat „Chipuri ale iubirii creștine”, care să includă reflecții scurte, citate biblice și exemple de persoane (din viața cotidiană sau din rândul sfinților) care trăiesc virtuțile teologale: credința, speranța și iubirea.
- Crearea în echipe a unui proiect social sau caritabil (ex. „Săptămâna bunătații”), prin care elevii aplică concret iubirea de aproapele și documentează etapele proiectului într-un jurnal reflexiv sau video-reportaj.
- Scrierea unei mărturii personale sau a unui eseu spiritual pe tema „Cum pot trăi iubirea de Dumnezeu și de aproapele în comunitatea mea”, urmată de o sesiune de împărtășire în grup și discuție despre impactul credinței în viața reală.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**CS 2.1. Compară modul în care prorocii, evangheliștii și figurile biblice (Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul, Isus) au exprimat credința lor cu formele actuale de viață religioasă și de transmitere a mesajului evanghelic.⁽¹¹⁾**

- Analizarea în echipe a textelor despre Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul și Isus, urmată de completarea unui tabel comparativ între mesajele biblice și moduri contemporane de exprimare a credinței (predici, cântece religioase, media digitală)..⁽¹²⁾
- Realizarea unui colaj digital sau poster interactiv intitulat „De la proroci la evangheliști – mesaje pentru lumea de azi”, integrând citate biblice, imagini și exemple actuale de transmitere a Evangheliei.
- Crearea unui podcast sau a unei prezentări video scurte în care elevii explică, prin exemple concrete, cum mesajele profetice și evanghelice pot fi valorificate în viața tinerilor de azi.

CS 2.2. Analizează experiențele Bisericii primare (faptele lui Isus, răspândirea creștinismului, persecuțiile, conciliile) și le valorizează prin raportare la alte forme de viață religioasă din aceeași epocă și din prezent.

- Lectura și comentariul Confesiunii din Niceea/Constantinopol.

- Realizarea unui poster cu reprezentări artistice ale naturii umane și divine ale lui Isus pe baza textului conciliului din Calcedon.
CS 2.3. Interpretează învățăturile despre Treime, Cristos, Duhul Sfânt și sacramele ca repere în luarea unor decizii responsabile privind raportul dintre credință, știință și viața cotidiană.
- Cercetare teologică: analizarea raportului dintre rațiune și credință (<i>Fides et Ratio</i>), aplicând conceptul de „armonie între teologie și știință”
- Simulare de dezbatere: „Poate știința să explice misterul Treimii?” – argumentare bazată pe doctrina catolică.
- Elaborarea unei prezentări multimedia: „Sacramelele ca întâlnire reală cu Dumnezeu într-o lume secularizată”.
CS 2.4. Aplică principiile morale creștine (porunca iubirii, rugăciunea, virtuțile, iertarea) în luarea unor decizii concrete pentru binele familiei, comunității și al societății.
- Analizarea în grupuri a unor situații de viață reală (ex. conflict între colegi, nevoia de a ierta, ajutorarea unei persoane în dificultate), identificând principiile morale creștine aplicabile și formulând decizii potrivite în lumina poruncii iubirii.
- Crearea unui jurnal al virtuților: timp de o săptămână, fiecare elev notează un gest concret de iubire, iertare sau rugăciune realizat pentru familie sau comunitate, apoi împărtășește concluziile despre modul în care aceste gesturi i-au influențat relațiile.
- Realizarea unui proiect de echipă intitulat „Iubirea în acțiune” – organizarea unei activități caritabile, a unui moment de rugăciune comună sau a unei campanii de solidaritate, urmată de o reflecție scrisă privind impactul principiilor creștine asupra comunității.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Evaluează deciziile și atitudinile profeților, evangheliștilor și ale lui Isus, identificând criterii de discernământ moral aplicabile în viața personală și comunitară. ⁽¹¹⁾
- Compararea deciziilor luate de profeți (Ilie, Isaia), de evangheliști și de Isus în situații concrete cu alegerile pe care tinerii le fac astăzi în fața provocărilor morale (ex. prietenie, adevăr, solidaritate). ⁽¹²⁾
- Elaborarea unui jurnal reflexiv („Criteriile mele de discernământ”), în care fiecare elev aplică modele biblice de decizie la o situație personală sau comunitară actuală.
- Crearea unei debateri organizate („Cum ar fi procedat Isus?”), în care elevii discută dileme morale contemporane (ex. violență, nedreptate, solidaritate socială) folosind criterii desprinse din atitudinile evanghelice.
CS 3.2. Analizează opțiunile comunităților creștine din primele secole (persecuții, concilii, viața monahală, schisma) ca modele de luare a deciziilor în fața provocărilor sociale și religioase.
- Vizionarea de podcast-uri și videoclipuri care au ca temă viața monahală.
- Realizarea unui florilegiu prin selecția unor texte din Patericul Egiptean care au relevanță și pentru ziua de azi.
- Realizarea de glosar tematic: fiecare elev pregătește un mic dicționar cu termeni (ex.: martiriu, conciliu, erezie, dogmă, schismă etc.) și îi folosește în propoziții proprii.
- Analiză de texte despre arianism/gnosticism, urmate de discuții despre cum a reacționat Biserica la fenomenul reprezentat de aceste curente
CS 3.3. Interpretează învățăturile despre Treime, Cristos, Duhul Sfânt și sacramele ca repere în luarea unor decizii responsabile privind raportul dintre credință, știință și viața cotidiană.
- Aplicarea parabolilor despre credință și înțelepciune (ex. Mt 7,24–27) la dileme etice moderne, integrând principiile dogmatice ale credinței trinitare.
- Realizarea unei fișe de reflecție: „Cum mă inspiră dogma Întrupării în deciziile mele de zi cu zi?”.
- Identificarea criteriilor teologice pentru discernământul moral – credința în Dumnezeu Creator, Cristos Răscumpărător, Duhul Sfinților.
CS 3.4. Aplică principiile morale creștine (porunca iubirii, rugăciunea, virtuțile, iertarea) în luarea unor decizii concrete pentru binele familiei, comunității și al societății.
- Analizarea în grupuri a unor situații de viață reală (ex. conflict între colegi, nevoia de a ierta, ajutorarea unei persoane în dificultate), identificând principiile morale creștine aplicabile și formulând decizii potrivite în lumina poruncii iubirii.
- Crearea unui jurnal al virtuților: timp de o săptămână, fiecare elev notează un gest concret de iubire, iertare sau rugăciune realizat pentru familie sau comunitate, apoi împărtășește concluziile despre modul în care aceste gesturi i-au influențat relațiile.
- Realizarea unui proiect de echipă intitulat „Iubirea în acțiune” – organizarea unei activități caritabile, a unui moment de rugăciune comună sau a unei campanii de solidaritate, urmată de o reflecție scrisă privind impactul principiilor creștine asupra comunității.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Analizează, împreună cu colegii, rolul profeților, evangheliștilor și al lui Isus în transmiterea revelației divine, pentru a construi o înțelegere comună a identității creștine.
- Investigarea în echipă a textelor biblice despre Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul și Isus, prin împărțirea pe grupe, fiecare grup prezentând colegilor concluziile proprii într-o hartă conceptuală comună („Cum se revelează Dumnezeu?”).⁽¹²⁾ - Construirea unui colaj digital colaborativ (imagini, simboluri, versete biblice) care exprimă mesajul profeților și al evangheliștilor, urmat de o prezentare colectivă și o discuție despre identitatea creștină. - Dezvoltarea unei dramatizări în echipă (ex. scena întâlnirii lui Ilie cu Dumnezeu, predica lui Ioan Botezătorul, parabola semănătorului), prin care elevii transmit împreună mesajul revelației și aplică semnificațiile în contextul actual al comunității.
CS 4.2. Compară, în activități de grup, modul în care comunitățile creștine timpurii și cele actuale au colaborat pentru a depăși provocări sociale și religioase, identificând modele de comuniune.
- Studiu de caz despre organizarea creștinilor din Roma antică în timpul persecuțiilor pe baza unor acte ale martirilor - Prezentare multimedia: „Cum m-a inspirat exemplul episcopului Márton Áron / Fericitului Bogdánffy Szilárd”. - Fericitul episcop martir Apor Vilmos
CS 4.3. Evaluează, prin dezbateri și reflecții comune, importanța sacramentelor inițierii și a lucrării Duhului Sfânt ca fundament al unității și comuniunii între credincioși.
- Analizarea textelor biblice și catehetice despre Botez și Mir pentru a explica modul în care acestea întemeiază comuniunea credincioșilor. - Reflectarea în grup asupra rolului Duhului Sfânt ca principiu al unității Bisericii prin formarea concluziei comune. - Crearea unei prezentări care sintetizează importanța sacramentelor inițierii și a Duhului Sfânt pentru unitatea creștinilor.
CS 4.4. Creează, în echipe, proiecte de solidaritate (campanii, postere, prezentări) care promovează rugăciunea, iertarea și virtuțile ca expresii ale comuniunii în familie și societate.
- Realizarea, în echipe, a unei campanii vizuale sau digitale intitulată „Puterea iertării”, prin care elevii promovează atitudini creștine de reconciliere, empatie și solidaritate în familie, școală și comunitate. - Organizarea unei activități comunitare de rugăciune și reflecție (ex. „Seara iertării” sau „Lanțul rugăciunii pentru pace”), la care elevii participă activ, prezentând texte biblice, cântece și mesaje personale despre unitate și respect reciproc. - Elaborarea unui proiect colaborativ interdisciplinar (religie–arte–limbă română) cu tema „Virtuțile care unesc”, în care elevii ilustrează prin poezie, desen, fotografie sau videoclipuri cum rugăciunea și iertarea devin punți de comuniune în viața de zi cu zi.

CLASA a X-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII****Clasa a X-a - La picioarele Învățătorului**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului „Dumnezeul este cu noi” (Mt 1, 23)	1.1. Dumnezeu vorbește prin proroci - Prorocul Ilie (<i>Drumul spre Horeb, întâlnirea lui Ilie cu Dumnezeu-I Reg 19</i>) 1.2. Profeții despre Mesia (<i>Isaia 7,14, Michea 5,1</i>) 1.3. Evanghelia - Cele patru fețe ale singurei Evanghelii 1.4. Copilăria lui Isus: Vestirea nașterii lui Isus (<i>Lc 1,26-38</i>), Vizita Sfintei Fecioare Maria la Elisabeta, (<i>Lc 1, 39-56</i>), Nașterea lui Isus (<i>Lc 2,1-20</i>); Prezentarea lui Isus în templu (<i>Lc 2, 21-41</i>) 1.5. Începutul activității publice a lui Isus: Sfântul Ioan Botezătorul, botezul lui Isus (<i>Mt 3,1-17</i>) 1.6. Împărăția cerurilor este asemenea - învățăturile lui Isus-Parabola semănătorului (<i>Mt 13,1-23</i>)

Domenii de conținut	Conținuturi
2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale	2.1. Originile și răspândirea bisericii Conținutul temei: - Faptele fondatoare ale lui Isus Cristos - Nașterea bisericii și viața ei în primele decenii - Răspândirea bisericii până la „marginile pământului” - Hagiografie și istorie: Sfântul Apostol Pavel: opera istorică 2.2. Biserica ca o comunitate pusă la încercare: persecuțiile creștine și eliberarea creștinismului. Conținutul temei: - Istoria persecuțiilor - Edictul de la Milano și eliberarea creștinismului - Cezaropapismul: relația puterii liimești și puterii spirituale - Hagiografie și istorie: Martiri și martiriu 2.3. Conciliile ecumenice din secolele IV-IX. Conținutul temei: - Nașterea și dezvoltarea învățaturii despre Sfânta Treime la conciliile ecumenice - Nașterea și dezvoltarea învățaturii despre persoana lui Isus Cristos - Hagiografie și istorie: Sfântul Augustin, învățătorul Occidentului 2.4. Nașterea vieții monahale Conținutul temei: - Nașterea vieții monahale în de la părinții din deșert până la Sfântul Vasile cel Mare - Viața monahală din Occident: opera Sfântului Benedict 2.5. Marea Schismă Conținutul temei: - Cauzele schismei: diferențe culturale și teologice dintre Orient și Occident - Biserica Orientală – răspândire și trăsături caracteristice - Forme de unitate: biserica unită greco-catolică - Valori culturale și teologice: iconografie și arhitectură bisericească orientală
3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane	3.1. Dumnezeu - Sfânta Treime -Tatăl Atotputernic - numele lui Dumnezeu - caracteristicile lui Dumnezeu - învățături false despre Dumnezeu - creație și evoluție 3.2. Fiul Mântuitor - Cine este Isus Cristos? - Dumnezeu-om - mântuirea - învățături false despre Isus Cristos 3.3. Duhul Sfânt Sfințitorul - activitatea Duhului Sfânt - darurile Duhului Sfânt - roadele Duhului Sfânt 3.4. „...botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh...”(Mt 28,19) - Sacramentul botezului 3.5. „Primește pecetea Duhului Sfânt!” - Sacramentul mirului
4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate	4.1. Dimensiunile iubirii de Dumnezeu și de semenii - Porunca principală - Sf. Moscati Giuseppe 4.2. Formele deosebite ale cultului - legământ, jurământ 4.3. Sfâșiați-vă inimile, nu hainele - rugăciunea

Domenii de conținut	Conținuturi
	- post - fapte bune - Sf. Ioan Vianney 4.4. Atentat asupra iubirii creștine - furie, mânie, răzbunare - Fericitul Vilmos Apor 4.5. Colaborarea cu harul lui Dumnezeu - virtuțile: virtuți teologice - Sf. Ioan Paul II.

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Analizează parabolele, minunile și evenimentele pascale pentru a exprima modul în care identitatea creștină se fundamentează în persoana lui Isus Cristos.

- Compararea diferitelor parabole (ex. fiul risipitor, semănătorul) și minuni (ex. înmulțirea pâinilor) printr-un tabel de analiză, evidențiind ce aspecte ale identității lui Isus ca Mântuitor sunt subliniate în fiecare.
- Elaborarea în grupe a unei prezentări interactive („Drumul Paștelui”), în care să fie explicată legătura dintre Patimi, Moarte și Înviere și fundamentul identității creștine.
- Crearea unui eseu reflexiv sau a unui jurnal spiritual intitulat „Isus Cristos – temelia identității mele”, în care elevii aplică mesajul parabolelor, minunilor și evenimentelor pascale la propria viață și la viața comunității.

CS 1.2. Aplică exemplele de viață ale sfinților și martirilor medievali (Sf. Ștefan, Sf. Ladislau, Sf. Margareta) pentru a înțelege formarea identității comunității creștine.

- Lecturarea și interpretarea legilor cu care regii maghiari Sfântul Ștefan și Sfântul Ladislau au reușit să stabilizeze poziția creștinismului în Ungaria medievală.
- Scrierea unei piese de teatru inspirată de legendele Sfintei Elisabeta a Ungariei.
- Proiect interdisciplinar religie/geografie/istorie/informatică: crearea unor hărți digitale interactive cu scopul localizării bisericilor cu hramul sfinților maghiari de pe teritoriul României și a unei baze de date conexe cu scopul de a documenta valorile arhitectonice ale acestor sfinte lăcașuri.

CS 1.3. Evaluează rolul sacramentelor (Euharistie, Pocăință, Maslu) în consolidarea identității religioase personale și comunitare.

- Analizarea textelor biblice referitoare la Euharistie, Pocăință și Maslu pentru a identifica modul în care aceste sacramente exprimă prezența mântuitoare a lui Cristos în Biserică.
- Reflectarea în grup asupra modului în care participarea la aceste sacramente contribuie la formarea identității creștine personale și la întărirea comuniunii comunitare.
- Crearea unei prezentări vizuale sau un eseu teologic care sintetizează rolul sacramentelor de vindecare și comuniune în viața Bisericii și a credincioșilor.

CS 1.4. Creează mărturii scrise sau vizuale despre modul în care iubirea, prietenia și viața consacrată modelează identitatea religioasă.

- Realizarea unui portofoliu personal sau de grup intitulat „Chipuri ale iubirii creștine”, în care elevii documentează prin texte, imagini și citate din Sfinți (ex. Sf. Tereza din Lisieux, Sf. Francisc de Assisi) modul în care iubirea, prietenia și consacrarea față de Dumnezeu întăresc identitatea religioasă.
- Crearea unei expoziții vizuale sau digitale („Iubirea care transformă lumea”) ce conține fotografii, desene, videoclipuri scurte sau colaje care ilustrează forme concrete de dăruire și prietenie creștină în familie, școală și comunitate.
- Scrierea unei mărturii personale sau a unui eseu spiritual despre o experiență de prietenie, iubire sau dăruire (consacrare) care i-a ajutat pe elevi să-și descopere credința și identitatea spirituală, urmată de o sesiune de împărtășire în grup.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Revelația divină – Compară formele de exprimare a credinței din Evanghelii și aparițiile pascale cu moduri contemporane de trăire a credinței.⁽¹¹⁾

- Compararea textelor biblice (Evanghelii și aparițiile pascale) cu exemple de mărturii contemporane de credință (interviuri cu tineri creștini, mărturii ale unor sfinți moderni, mărturii online), printr-un tabel de corespondențe între „atunci” și „acum”.⁽¹²⁾
- Analizarea în grupuri a unor fragmente din Evanghelii (de ex. Ioan 21 – apariția la Marea Tiberiadei) și a unor practici actuale (participarea la Liturghie, rugăciuni comunitare, voluntariat), pentru a evidenția continuități și diferențe.
- Crearea unei prezentări multimedia („Credința în oglindă: de la Evanghelii la viața de azi”) care să îmbine texte biblice, imagini contemporane și reflecții personale despre modul în care credința se exprimă azi în comunitățile creștine.

CS 2.2. Analizează contribuția Islamului, cruciadelor și mișcărilor medievale la diversitatea expresiilor religioase și la dialogul interreligios.
- Analizarea unui eveniment istoric (ex. cruciadele) din perspectivă istorică, și religioasă. - Crearea unei cronologii grafice (linie a timpului) cu tema: Islamul și cretinismul – întâlniri între ciocnire și reconciliere.
CS 2.3. Interpretează învățăturile despre providență, Biserică și Duhul Sfânt în raport cu forme moderne de căutare spirituală.
- Analizarea textelor biblice despre providență și lucrarea Duhului Sfânt pentru a identifica semnele prezenței lui Dumnezeu în viața omului modern. - Organizarea unui joc dramatic, unde biserica răspunde nevoilor spirituale contemporane, comparând credința creștină cu alte forme moderne de căutare a sensului. - Compunerea unei eseuri cu titlul: „Relevanța providenței și a lucrării Duhului Sfânt pentru omul actual.”
CS 2.4. Argumentează importanța rugăciunii, ocrotirii vieții și valorilor bioetice pentru a înțelege relevanța actuală a practicilor creștine.
- Analizarea în grupuri a unor texte biblice și magisteriale (ex. Psalmul 139, enciclica Evangelium Vitae) pentru a identifica fundamentele teologice ale respectului pentru viață și ale rugăciunii ca formă de comuniune cu Dumnezeu. - Dezbateri tematică: „Bioetica – știință a vieții sau expresie a credinței?”, în care elevii argumentează perspective diferite despre avort, eutanasiu și protejarea vieții umane din unghiul credinței creștine și al eticii contemporane. - Crearea unui proiect colaborativ (poster, videoclip, prezentare digitală) intitulat „Rugăciunea și grija pentru viață”, care să ilustreze prin imagini, citate și exemple concrete modul în care tinerii pot promova o cultură a vieții și a respectului față de demnitatea umană.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Evaluează deciziile morale ale lui Isus și ale apostolilor ca repere pentru discernământul personal și comunitar. ⁽¹¹⁾
- Analizarea unor situații biblice (ex. decizia lui Isus de a ierta pe femeia păcătoasă – Ioan 8,1-11; decizia apostolilor la Conciliul din Ierusalim – Fapte 15) și extragerea principiilor morale aplicabile în prezent. ⁽¹²⁾ - Compararea deciziilor morale luate de Isus și apostoli cu decizii contemporane (ex. atitudini față de dreptate, iertare, solidaritate), printr-o dezbateri de tip „atunci și acum”. - Crearea unui studiu de caz sau a unui scenariu (situație din viața comunității școlare/parohiale) în care elevii propun soluții inspirate din deciziile morale biblice, prezentându-le în grupuri.
CS 3.2. Analizează deciziile istoriei medievale (controversa pentru investitură, cruciadele, Inchiziția) pentru a înțelege implicațiile lor morale.
- Crearea unei diagrame comparative virtuale care identifică similitudinile și diferențele dintre relația biserică-stat în Evul Mediu și în zilele noastre. - Proiect despre cetățile cruciate și prezența ordinilor de cavaleri din vremea cruciadelor în Țara Sfântă și în România. - Crearea unui portofoliu în urma unor cercetări întreprinse pentru a identifica elementele principale de recepție a fenomenului inchiziției și formularea unei abordări istorice corecte din punct de vedere științific.
CS 3.3. Aplică învățăturile sacramentale (Euharistie, Reconciliere, Maslu) în decizii legate de sănătate, iertare și viața comunității.
- Analizarea semnificației teologice a Euharistiei, Reconcilierii și Maslului pentru a înțelege legătura lor cu vindecarea spirituală și trupească. - Aplicarea principiilor sacramentale în studii de caz legate de boală, suferință și iertare în viața comunității. - Reflectarea personală asupra modului în care participarea la aceste sacrameinte influențează deciziile privind reconcilierea și grija față de aproapele.
CS 3.4. Creează scenarii morale inspirate din viața sfinților (Maximilian Kolbe, Batthyány, Toma de Aquino) pentru a lua decizii responsabile.
- Cercetarea în echipe a biografiilor sfinților propuși, urmată de identificarea momentelor-cheie în care aceștia au luat decizii morale dificile (sacrificiu, curaj, fidelitate față de adevăr). Elevii realizează un tabel comparativ între valorile trăite de fiecare sfânt și situațiile morale contemporane similare. - Crearea unui scenariu moral (text, scenetă sau prezentare video) inspirat dintr-o decizie luată de unul dintre sfinți, adaptată la contextul actual al tinerilor (școală, familie, mediul online), evidențiind modul în care principiile creștine pot ghida alegerile de azi. - Organizarea unei „mese rotunde a sfinților”, unde elevii joacă rolul marilor sfinți și dezbate o temă morală actuală

(ex. demnitatea vieții, solidaritatea, responsabilitatea față de aproapele), formulând concluzii comune despre discernământ și alegerea binelui.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Analizează, în grup, modul în care parabolele și minunile lui Isus invită la colaborare și comuniune în comunitate. ⁽¹¹⁾

- Analizarea în echipe a unor parabole și minuni (ex. Parabola samarineanului milostiv, Minunea înmulțirii pâinilor) pentru a identifica elementele care subliniază cooperarea, solidaritatea și comuniunea. ⁽¹²⁾
- Elaborarea unui poster colaborativ sau a unei prezentări digitale intitulate „Isus – model al comuniunii”, în care fiecare grup să aducă exemple biblice și aplicații actuale (școală, familie, societate).
- Crearea unei dramatizări sau a unui joc de rol („Comunitatea Evangheliei”), prin care elevii transpun mesajul parabolelor/minunilor într-o situație de viață contemporană, ilustrând importanța colaborării și respectului reciproc.

CS 4.2. Compară, prin activități de echipă, diferitele modele medievale de viață monahală și impactul lor asupra comunităților.

- Analizarea Imnului Soarelui de Sf. Francisc de Assisi și a impactului acestuia asupra evoluției artei religioase renaștentiste.
- Studierea biografiei Sfântului Toma de Aquino și a influenței exercitate de acesta asupra teologiei.

CS 4.3. Evaluează împreună cu colegii importanța sacramentelor și a Duhului Sfânt pentru unitatea comunității creștine.

- Analizarea în grup rolul Duhului Sfânt și al sacramentelor în viața Bisericii, identificând semnele unității comunitare.
- Reflectarea în cadrul unui joc dramatic asupra modului în care participarea la Euharistie și Reconciliere întărește comuniunea între credincioși.
- Crearea unei afiș, care sintetizează importanța sacramentelor și a Duhului Sfânt pentru unitatea Bisericii.

CS 4.4. Creează proiecte colective de solidaritate (campanii pro-viață, voluntariat, dezbateri etice) inspirate din viața sfinților și martirilor.

- Organizarea unei campanii de solidaritate („Viața e darul cel mai mare”) inspirată din exemplul Sf. Maximilian Kolbe sau al lui László Batthyány-Strattmann, prin care elevii promovează respectul pentru viață, grija față de bolnavi și compasiunea față de cei vulnerabili.
- Realizarea unui proiect de voluntariat în parteneriat cu parohia sau o organizație locală (ex. sprijin pentru persoane singure, copii, bătrâni), urmat de o reflecție comună despre cum faptele de iubire și solidaritate contribuie la comuniunea creștină.
- Desfășurarea unei dezbateri etice cu tema „Ce ne învață martirii despre curaj și unitate în fața provocărilor actuale?”, în care elevii formulează și susțin argumente inspirate din viața sfinților pentru a promova respectul, demnitatea umană și cooperarea.

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a XI-a - Urmând Învățătorul nostru

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului <i>„Dumnezeul este cu noi”</i> (Mt 1, 23)	1.1. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv - parabolele lui Isus - Parabola fiului risipitor (<i>Lc 15,11-32</i>) 1.2. Dacă nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede - minuni - Înmulțirea pâinilor (<i>Lc 9,10-17</i>) 1.3. Patimile, moartea și învierea lui Isus - Instituirea Euharistiei (<i>Mc 14, 12-16. 22-26</i>) - Isus pe Muntele Măslinilor (<i>Mc 14,32-42</i>) - Răstignirea și moartea lui Isus (<i>Mc 15,21- 41</i>), Mormântul gol (<i>Mc 16,1-8</i>) 1.4. Aparițiile lui Isus după înviere - Isus s-a arătat din nou discipolilor lângă Marea Tiberiadei (<i>In 21,1-17</i>)
2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale	2.1. Poporul maghiar și creștinismul Conținutul temei: - Cauzele istorice ale creștinării poporului maghiar și activitatea principelui Geza - Regele Sfântul Ștefan și creștinarea poporului maghiar - Viața bisericească maghiară a Evului Mediu: Sfântul Ladislau și legile aduse de el - Hagiografie și istorie: Sfânta Margareta, Sfânta Parascheva 2.2. Stat și biserică în Evul Mediu Conținutul temei: - Sinteza din Evul Mediu timpuriu: biserica sub Carol cel Mare - Controversa pentru investitură: desfășurare și consecințe. Henric al IV-lea, papa Sfântul Grigorie al VII-lea și paplitatea din timpul lui Inocențiu al III-lea - Lupta pentru controlarea puterii bisericești de la sfârșitul Evului Mediu: captivitatea din Avignon, conciliul din Konstanz 2.3. Islamul Conținutul temei: - La răscruce de civilizații între iudaism și creștinism: mediul în care se naște Islamul - Mohamed: biografie - Coranul și învățăturile sale - Răspândirea Islamului și ciocnirea cu civilizația creștină (geografia și istoria răspândirii: țări, califate, Imperiul Otoman) 2.4. Interferențe cu Islamul: cruciadele Conținutul temei: - Cauzele și desfășurarea cruciadelor - Interferențe culturale cu islamul între colaborare culturală și conflict 2.5. Biserică și mișcări sociale și religioase din Evul Mediu Conținutul temei: - Erezii medievale: bogumilismul, catarismul și valdenzii - Inchiziția între mit și istorie 2.6. Viața monahală în Evul Mediu occidental: Conținutul temei: - Ordine contemplative noi: cistercienii, paulinii din Ungaria - Revoluția medievală a vieții monahale: Sfântul Francisc și franciscanii - În slujba învățării bisericești: Sfântul Dominic și dominicanii - Hagiografie și istorie: Sfântul Toma de Aquino și / sau Sfântul Bonaventura
3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane	3.1. „Ce este omul că-ți amintești de el?”(Ps 8,4) - providența

Domenii de conținut	Conținuturi
	3.2. Biserica, mamă și învățătoare - misiunea și slujba Bisericii 3.3. „Izvorul apelor vii”- Duhul Sfânt, sfințitorul și mângâietorul nostru -strădaniile omului și îndrumarea Duhului Sfânt 3.4. Pâinea vieții -Sacramentul euharistiei 3.5. Reconciliere și vindecare - Sacramentul pocăinței și al reconcilierii - Sacramentul ungerii bolnavilor (maslul)
4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate	4.1. Viață consacrată - dragostea de semenii - dragoste, prietenie - părinte-copil - părinții lui Sf. Teresa din Lisieux 4.2. Atac împotriva vieții umane - omor, sinucidere - Sf. Maximilian Kolbe 4.3. Ocrotirea vieții omenești - Bio-etica - László Batthyány Strattmann 4.4. Vicii, dependențe - alcool, droguri 4.5. Valori spirituale și bunuri materiale - atitudine corectă și incorectă

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Analizează, pe baza Faptelor Apostolilor și a scrisorilor pauline, modul în care primii creștini și Sfântul Pavel și-au exprimat identitatea religioasă. - Compararea fragmentelor din Faptele Apostolilor și scrisorile Sfântului Pavel (ex. Fapte 2,42-47; 1Cor 13; 2Tim 4,7) pentru a evidenția elementele esențiale ale identității creștine (rugăciune, mărturie, comuniune, misiune).⁽¹²⁾ - Elaborarea unui eseu sau a unei prezentări („Identitatea creștină atunci și acum”), în care elevii să explice asemănările și diferențele dintre modul în care primii creștini și comunitățile actuale își trăiesc credința. - Crearea unei dezbateri în clasă cu tema „Este modelul paulin încă actual pentru identitatea creștină contemporană?”, unde elevii aduc argumente pro și contra bazate pe texte biblice și experiențe actuale.
CS 1.2. Aplică învățăturile sfinților / martirilor despre credință și iubire pentru consolidarea propriei identități spirituale și comunitare. - Crearea unui portofoliu digital sau a unei prezentări multimedia („Drumul credinței mele”) care să conțină texte din învățăturile sfinților / martirilor, momente importante ale vieții spirituale, reflecții personale și simboluri care exprimă identitatea religioasă. - Elaborarea unui eseu sau a unei prezentări („Pe urmele vocației”), în care elevii să explice modul în care sfinții, martirii își trăiesc credința. - Participarea la o sesiune de mărturie comunitare, în care elevii își prezintă lucrările colegilor despre viața și mărturia sfinților, argumentând prin exemple concrete, ce înseamnă viața înrădăcinată în Cristos.
CS 1.3. Evaluează relevanța scrisorilor catolice și a Apocalipsei pentru formarea unei viziuni creștine asupra lumii. - Realizarea unei diagrame, care leagă învățăturile scrisorilor catolice și Apocalipsei de principii morale aplicabile în viața de zi cu zi.⁽¹²⁾ - Crearea unui scurt rezumat vizual al mesajelor cheie din texte pentru a discuta impactul lor asupra viziunii creștine asupra lumii. - Redactarea un scurt eseu în care explicat cum aceste texte pot ghida luarea deciziilor morale și formarea valorilor personale.
CS 1.4. Creează mărturii (eseuri, portofolii, prezentări) care exprimă modul în care revelația divină fundamentează identitatea religioasă personală. - Elaborarea unui eseu personal sau jurnal spiritual intitulat „Cum se descoperă Dumnezeu în viața mea”, în care elevii reflectează asupra modului în care revelația divină (prin Scriptură, sacramente, experiențe personale) le-a influențat credința și valorile. - Crearea unui portofoliu digital sau a unei prezentări multimedia („Drumul credinței mele”) care să conțină texte biblice semnificative, momente importante ale vieții spirituale, reflecții personale și simboluri care exprimă identitatea religioasă. - Participarea la o sesiune de mărturie comunitare, în care elevii își prezintă lucrările colegilor, argumentând prin exemple concrete cum revelația lui Dumnezeu inspiră relațiile, deciziile și angajamentele lor în familie, școală și societate.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Compară cauzele și consecințele Reformei protestante cu formele actuale de pluralism religios. - Analizarea unor texte selectate (ex. 1Cor 13 – Imnul iubirii, Apocalipsa 21,4) și compararea lor cu mărturii, documente sau forme actuale de spiritualitate (ex. viața de comunitate, slujirea aproapelui, speranța eshatologică).⁽¹²⁾ - Elaborarea unui proiect multimedia („Credința paulină și credința de azi”), unde elevii integrează pasaje biblice, fotografii și exemple din viața creștină actuală (voluntariat, viața sacramentală, mișcări spirituale). - Crearea unei dezbateri sau a unei mese rotunde: „Cum se regăsesc în societatea actuală valorile iubirii și speranței exprimate de Sfântul Pavel și de autorul Apocalipsei?”
CS. 2.2. Analizează contribuția Conciliului din Trient și a sfinților reformati (Sf. Ignățiu de Loyola) la reînnoirea vieții bisericești.

- Compararea tezelor lui Luther cu deciziile Conciliului Tridentin privind justificarea și sacramentele. - Identificarea valorilor creștine (credință, iubire, jertfă) în viața personalităților istorice precum Thomas Morus, Francisc Xaveriu, Ignățiu de Loyola - Realizarea unui exercițiu de lectură a unor fragmente din cele 95 de teze ale lui Martin Luther
CS 2.3. Interpretează impactul modernității (Iluminism, Revoluția Franceză, Vatican II) asupra formelor de viață religioasă contemporane.
- Crearea unui poster comparativ care ilustrează modul în care Iluminismul, Revoluția Franceză și Vatican II au influențat viața religioasă contemporană. - Realizarea un mini-interviu cu membri ai comunității religioase pentru a identifica percepțiile lor asupra schimbărilor aduse de modernitate. - Discutarea în grup despre exemple concrete de influență a modernității asupra practicilor religioase contemporane.
CS 2.4. Argumentează rolul martirilor și al episcopilor din secolul XX (Márton Áron, Bogdánffy Szilárd, Scheffler János) ca exemple de fidelitate și mărturie pentru viața creștină de azi.
- Cercetarea în echipe a biografiilor martirilor și episcopilor propuși (prin texte, documentare, surse istorice), urmată de realizarea unui tabel comparativ care evidențiază virtuțile, curajul și fidelitatea lor față de credință în contextul istoric al secolului XX. - Crearea unui proiect vizual sau multimedia intitulat „Lumina credinței în întunericul dictaturii”, în care elevii integrează imagini, citate și texte biografice pentru a arăta cum mărturia acestor episcopi inspiră tinerii creștini de azi. - Organizarea unei dezbateri sau sesiuni de reflecție cu tema „Ce înseamnă să fii martor al credinței astăzi?”, în care elevii argumentează prin exemple concrete cum pot aplica fidelitatea, curajul și solidaritatea acestor martiri în viața contemporană.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Evaluează atitudinile Sfântului Pavel și ale Bisericii primare ca modele de discernământ moral în fața provocărilor sociale.
- Analizarea în grup a unor texte pauline (ex. 1Cor 6 – despre comunitate, Rom 12 – despre viața nouă în Cristos) și evaluarea modului în care aceste principii pot ghida decizii morale actuale (etică, familie, societate)..⁽¹²⁾ - Elaborarea unui studiu de caz („Conflict și reconciliere în comunitate”), unde elevii aplică principiile pauline pentru a propune soluții la dileme morale (ex. iertare, responsabilitate, solidaritate). - Crearea unui eseu argumentativ sau a unui jurnal spiritual intitulat „Cum m-ar inspira Sfântul Pavel să iau decizii morale azi?”, prin care elevii își exprimă discernământul personal și aplicarea valorilor creștine la viața lor.
CS 3.2. Analizează deciziile luate în contextul Reformei și al Conciliului din Trient pentru a înțelege discernerea morală în situații istorice complexe.
- Lectura și comentariul unor fragmente din Conciliul Tridentin. - Identificarea modului în care teologia Euharistiei de la Conciliul Tridentin s-a păstrat în Biserica actuală
CS 3.3. Aplică principiile doctrinei sociale a Bisericii (Leon al XIII-lea, Vatican II) în luarea unor decizii responsabile privind viața comunitară.
- Citirea și explicarea unui fragment din Rerum Novarum, din care reiese doctrina socială. - Realizarea unui tabel comparativ între decizii corecte și incorecte din perspectiva doctrinei sociale. - Compunerea unui scurt jurnal despre modul în care sunt aplicate principiile doctrinei sociale în viața.
CS 3.4. Creează scenarii sau studii de caz prin care fundamentează decizii morale referitoare la familie, sexualitate, bioetică și viața socială.
- Elaborarea unor studii de caz morale (ex. decizii privind viața de familie, utilizarea tehnologiilor în sănătate, respectul față de viață) analizate în echipă, aplicând principiile creștine și valorile morale desprinse din învățătura Bisericii. - Crearea unor scenarii dramatizate sau videoclipuri educative pe tema „Decizii pentru viață”, în care elevii ilustrează dileme etice actuale (avort, eutanasiu, fidelitate, relații familiale) și propun soluții bazate pe demnitatea umană și doctrina creștină. - Realizarea unei mese rotunde sau dezbateri cu tema „Etica vieții – libertate sau responsabilitate?”, unde elevii argumentează, prin exemple și referințe morale, importanța discernământului creștin în probleme bioetice și sociale contemporane.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Analizează împreună cu colegii rolul comunității primare și al Sfântului Pavel în construirea unității Bisericii.
- Investigarea în echipe a unor texte din <i>Faptele Apostolilor</i> (<i>Fapte 2,42-47; Fapte 4,32-35</i>) și prezentarea modului în care comunitatea primară trăia comuniunea și solidaritatea.⁽¹²⁾ - Construirea împreună a unei „hărți conceptuale a comuniunii”, unde elevii integrează valori pauline (iubirea, unitatea, slujirea) și le conectează cu exemple actuale de colaborare socială și religioasă. - Proiectarea unei campanii școlare („Împreună pentru comuniune”) care să promoveze solidaritatea, respectul și dialogul interconfesional, inspirată din modelul comunității primare.
CS 4.2. Compară, prin activități de echipă, modul în care conciliile și evenimentele istorice au contribuit la comuniunea sau dezbinarea dintre Biserici.
- Realizarea unei cronologii grafice cu momente esențiale ale istoriei bisericii moderne și contemporane: <i>Reforma, Conciliul Tridentin, Vatican I și II, comunismul.</i> - Dezbateri: „Ecumenismul actual – o continuare a Conciliului Vatican II?” - Colaj tematic: „Biserica în dialog cu lumea – de la Conciliul Vatican II până azi”
CS 4.3. Evaluează importanța sacramentelor (căsătorie, preoție) și a rolului Mariei în promovarea comuniunii între credincioși.
- Crearea unui poster ilustrativ, care evidențiază legătura dintre sacramente și unitatea credincioșilor - Realizarea unui scurt joc de rol, în care exemplifică modul în care sacramentele și devotamentul față de Maria întăresc comuniunea în comunitate. - Analizarea textelor biblice și documentelor catolice pentru a identifica și argumenta importanța sacramentelor și a rolului Mariei în viața comunității.
CS 4.4. Creează, în grup, proiecte educative și de solidaritate (campanii pro-viață, voluntariat, dialog interreligios) care să promoveze comuniunea în familie, biserică și societate.
- Planificarea și implementarea unui proiect de voluntariat sau campanie socială (ex. „Tineri pentru viață”, „Săptămâna solidarității”), în care elevii își asumă roluri concrete (organizare, comunicare, promovare) și documentează impactul activității asupra comunității. - Realizarea unui documentar video sau jurnal fotografic intitulat „Semne ale comuniunii”, care să surprindă exemple locale de colaborare între oameni, grupuri sau confesiuni diferite, subliniind valorile creștine comune. - Organizarea unei mese rotunde sau conferințe școlare pe tema „Credința care unește”, în cadrul căreia elevii prezintă rezultatele proiectelor lor și discută despre importanța solidarității, respectului și cooperării în societatea actuală.

CLASA a XII-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII****Clasa a XII-a - Împreună cu Învățătorul nostru**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului <i>„Dumnezeul este cu noi”</i> (Mt 1, 23)	1.1. Îmi veți fi Mie martori ... până la marginea pământului - Coborârea Duhului Sfânt; Comunitatea primară (<i>Fapte 2, 1-13; 2,42-47</i>) 1.2. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit - Convertirea Sfântului Paul (<i>Fapte 9,1-19</i>) - Sfântul Paul în Athena (Szent Pál Athenban) (<i>Fapte 17,16-33</i>) 1.3. „Iar dacă Hristos n-a înviat, ...” - Învățătura și teologia Sfântului Pavel (1Cor 15,17) 1.4. „Iar mai mare dintre acestea este dragostea...” - Învățătura Sfântului Pavel despre iubire - Imnul iubirii (1Cor 13,1-13) 1.5. Dumnezeu este iubire - scrisorile catolice - Scrisoarea întâi a Sf. apostol Ioan-(1Ioan 4, 7-13) 1.6. „El va șterge orice lacrimă din ochii lor...” - <i>Apocalipsa 21,4</i>

Domenii de conținut	Conținuturi
2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale	2.1. Reforma protestantă: Conținutul temei: - Cauze religioase, sociale și politice - Martin Luther și reforma din Germania - Jean Calvin și reforma din Elveția - Reforma din Transilvania: luterani și calvini - Henric al VIII-lea și reforma din Anglia 2.2. Conciliul din Trient și reînnoirea Bisericii catolice Conținutul temei: - Conciliul din Trient: răspuns la reformă – desfășurare și învățătură - Reînnoirea vieții bisericești de după Conciliul din Trient: sfinți, ordine călugărești și nouă spiritualitate - Hagiografie și istorie: Sfântul Ignățiu de Loyola și ordinul iezuit 2.3. Biserică și modernitate Conținutul temei: - Iluminismul, Revoluția Franceză, nașterea ultramontanismului - Sfântul Pius al IX-lea și antimodernismul - Leon al XIII-lea și nașterea învățaturii sociale a bisericii 2.4. Nașterea bisericii contemporane Conținutul temei: - Evenimente istorice care au marcat Biserica: războaiele Mondiale, naționalismul și antsemitismul - Conciliul Vatican II: deschidere spre lume - Reforma structurală și liturgică - Ecumenismul - Biserica în lume în timpul războiului rece: Papa Sântul Ioan Paul al II-lea 2.5. Arhiepiscopia de Alba Iulia în secolul al XX-lea Conținutul temei: - Episcopia de Alba Iulia în perioada interbelică: episcopul Majláth Gusztáv Károly și integrarea episcopiei în România - Episcopia de Alba Iulia în perioada post-belică: episcopul Márton Áron și lupta împotriva dictaturii comuniste 2.6. Situația episcopilor de Oradea, Timișoara și Satu Mare în secolul al XX-lea Conținutul temei: - Scurtă istorie a diocazelor de la reorganizare la funcționare - Fericitul Bogdánffy Szilárd - Fericitul Scheffler János
3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane	3.1. „Ceea ce Dumnezeu a unit...” (Mt 19,6) - omul a fost creat bărbat și femeie - Sacramentul căsătoriei 3.2. "Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec" (Ps 110,4) - Sacramentul preoției 3.3. „Femeie, iată-l pe fiul tău” (In 19,26) - rolul lui Maria în planul mântuitor al lui Dumnezeu 3.4. Formele corecte și incorecte ale cultului divin - Pietatea populară: rozariu, devotiunea Calea sfintei Cruci, pelerinaje - Sacramentalii: înmormântarea, binecuvântări - Practici spirituale nepotrivite: ocultism, blestem, sincretism, satanism 3.5. După viața pământească 3.1. - Escatologia: învierea și judecata de apoi

Domenii de conținut	Conținuturi
4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate	4.1. Biserica Sfântului Duh - conduită de viață sănătoasă - sexualitate 4.2. Atac împotriva vieții umane - Avort, eutanasiere - Gianna Beretta Molla 4.3. Eu + tu + el/ea = familia - planificarea familiei - Sf. Rita din Cascia 4.4. Vicii, dependențe - pasiunea de joacă - pericole din lumea Online 4.5. Timpul ca și cadou - muncă și odihnă

SUGESTII METODOLOGICE

1. Semnificații și rol

Sugestiile metodologice sprijină profesorul de religie să transforme temele teologice, biblice, istorice și morale în experiențe de învățare vii, accesibile și semnificative pentru elevi. Ele nu oferă metode unice, ci repere care inspiră: cum se poate preda o temă biblică („Chemarea lui Avram”), istorică („Creștinarea poporului maghiar”), morală („Virtuțile”) sau contemporană („Pericolele lumii online”) prin metode interactive, reflecție personală și aplicare în viața reală.

2. Principii generale aplicate la religie

Centrare pe elev – întrebările tinerilor sunt punctul de pornire („Unde îl descopăr eu pe Dumnezeu azi?”).

Diversitate metodologică – povestire biblică, dezbateri, exercițiu creativ (desen, jurnal), dramatizare, analiză de text religios.

Flexibilitate – alegerea textelor biblice sau a fragmentelor istorice adaptate la nivelul clasei și la resursele disponibile.

Integrare interdisciplinară – doar în aria religioasă/umanistă (istorie, literatură, cultură, artă sacră).

Evaluare formativă – jurnal spiritual, reflecție scrisă, autoevaluare și feedback între elevi.

Diferențiere – sarcini mai simple (ex. ilustrarea unui episod biblic) și sarcini complexe (compararea unor texte religioase) pentru elevi cu ritmuri diferite.

Utilitate – accent pe aplicabilitate: cum trăiesc azi valorile creștine? cum mă raportez personal la mesajele biblice?

3. Orientări metodologice generale

Învățare activă – dezbateri („Care este mesajul parabolei fiului risipitor pentru adolescenți?”), studii de caz (ex. „Padre Pio – suferință și speranță”).

Învățare colaborativă – grupuri care rezumă diferite texte biblice sau vieți de sfinți și le prezintă colegilor.

Învățare prin proiect – realizarea unui „jurnal de rugăciune” pe parcursul modului sau a unui afiș despre o virtute.

Învățare digitală – folosirea aplicațiilor biblice interactive, a hărților online pentru călătoriile Sf. Pavel, a clipurilor video tematice.

Învățare autentică – întâlniri/interviuri cu preoți, persoane consacrate sau voluntari în comunitate.

Învățare contextualizată – discuții despre situații reale (dependențe, relații de familie, prietenie) conectate cu învățătura creștină.

4. Adaptări metodologice

Sugestiile metodologice pentru disciplina Religie romano-catolică, clasele IX–XII, urmăresc ca învățarea să fie adaptată nivelului elevilor și resurselor disponibile, menținând totodată coerența între conținuturile biblice, istoria religiei și provocările lumii actuale.

Principii de bază

Accesibilitate: pentru teme biblice sau istorice complexe (de ex. legămintele, religiile antice, conciliile ecumenice), profesorul poate selecta fragmente reprezentative, pe care elevii să le înțeleagă prin activități scurte, clare și vizuale.

Interactivitate: fiecare domeniu de conținut trebuie să fie asociat cu exerciții de implicare – lectură expresivă, dezbateri, dramatizare, proiect colaborativ, discuție aplicată.

Conexiune cu viața elevilor: evenimentele biblice sau modelele de sfinți se leagă de experiențe personale și întrebările tinerilor (iertarea, responsabilitatea, prietenia, credința).

Respect pentru diversitate: în abordarea altor religii, accentul cade pe cunoaștere obiectivă, respectuoasă și pe identificarea punctelor de dialog cu creștinismul.

Dimensiune formativă: sacramentele, virtuțile și modelele de mărturie creștină sunt prezentate prin situații concrete, care invită la reflecție și alegere morală.

Modalități de lucru aplicabile tuturor domeniilor

Povestirea biblică și dramatizarea: pentru teme precum chemarea lui Avram, parabolele, patimile lui Isus sau convertirea Sf. Pavel. Elevii reconstituie scenele, apoi discută mesajul lor pentru viața de azi.

Studiul de caz istoric: pentru civilizațiile antice, persecuțiile, reformele sau conciliile Bisericii. Elevii lucrează cu texte, hărți și imagini pentru a înțelege contextul.

Învățare colaborativă: grupuri de elevi sintetizează aspecte diferite ale unei teme (ex. darurile Duhului Sfânt, religiile orientale, virtuțile) și le prezintă colegilor.

Proiecte aplicative: jurnale de rugăciune, postere despre sacramente, campanii de prevenire a viciilor, mici acțiuni caritative în comunitate.

Resurse digitale: hărți interactive pentru călătoriile biblice, prezentări multimedia despre sfinți, tururi virtuale ale unor lăcașuri sacre, aplicații biblice.

Diferențiere și personalizare

Pentru elevi cu ritm lent sau CES: rezumate vizuale, benzi desenate biblice, vocabular minim, role-play simplificat. Pentru elevi avansați: comparații între texte biblice și tradiții, redactarea de eseuri scurte, analiză critică a unor documente ale Bisericii.

Evaluare

Formativă: jurnale de reflecție, fișe de feedback, discuții după activitate, autoevaluare și evaluare între colegi.

Sumativă: teste aplicative (pe texte biblice, cazuri morale, religii), portofolii tematice, proiecte prezentate public.

Exemple de aplicare unitară

Revelația divină – „Hartă a legămintelor” (de la Avram la Noul Testament), completată prin activitate de grup.

Valorile altor religii – „Masa rotundă a antichității”, unde elevii reprezintă Egipt, Grecia, Roma și Israel și compară sensul sacralului.

Răspunsuri creștine contemporane – atelier despre „imagini constructive și distructive despre Dumnezeu”, corectate prin Scriptură.

Mărturie creștină – proiect caritabil sau simulare de „tribunal al conștiinței” pentru a discuta decizii morale pe baza Poruncilor și a virtuților.

5. Legătura cu profilul de formare al absolventului

Sugestiile metodologice trebuie să arate cum fiecare lecție contribuie la:

Competențe-cheie – sociale și civice (discuții despre responsabilitate), digitale (prezentări multimedia despre sfinți), culturale (cunoașterea tradițiilor religioase).

Atributele absolventului – reflexiv (jurnal personal despre rugăciune), creativ (realizarea unei benzi desenate despre o parabolă), responsabil (implicarea în activități caritative).

Teme transversale – educație pentru mediu (lectura biblică despre creație și grija față de natură), digitalizare (folosirea resurselor online responsabile), sănătate și etică (temele despre vicii, bioetică, sexualitate).

6. Mesaj-cheie pentru grupurile de lucru

Sugestiile metodologice pentru religie romano-catolică nu sunt un „manual ascuns” al programei, ci o busolă pedagogică care orientează profesorul în transmiterea credinței. Ele arată cum temele biblice, istoria Bisericii, sacramentele și mărturia sfinților pot fi traduse în activități accesibile și atractive pentru liceeni.

Pentru un profesor debutant, aceste sugestii oferă repere clare: cum să citească și să explice un text biblic, cum să lege un episod din istoria mântuirii de întrebările elevilor, cum să facă vizibile valorile creștine în viața de zi cu zi. Pentru profesorul cu experiență, ele creează spațiu de inovare: integrarea resurselor digitale, proiecte interdisciplinare, noi forme de implicare a elevilor în comunitate.

Astfel, se asigură coerența între intențiile curriculare și practica de la clasă, iar ora de religie devine un loc de întâlnire între mesajul Evangheliei și viața reală a tinerilor.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
NAGY HAJNAL-OTILIA	I.	LICEUL TEORETIC „TAMÁSI ÁRON” ODRHEIU SECUIESC... ⁽¹⁴⁾
BENEDEK MATILDA-RAMONA	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SZENT LÁSZLÓ” ORADEA
KOCSIK ZOLTÁN-IOSIF	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „GERHARDINUM” TIMISOARA
ERDÉLY IMRE	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SEGÍTŐ MÁRIA” MIERCUREA-CIUC
KIRNER MATILD	I.	COLEGIUL NAȚIONAL ”KÖLCSEY FERENC”, SATU MARE
HODOR ERIKA-HAINAL	I.	LICEUL TEORETIC “BÁTHORY ISTVÁN”, CLUJ-NAPOCA
BÁLINT RÓBERT	I. /Doctor în teologie	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SZENT ERZSÉBET” LUNCA DE SUS
NEMES ISTVÁN	I. /Doctor în teologie	CENTRUL PENTRU FORMAREA CONTINUĂ ÎN LIMBA MAGHIARĂ ORADEA
TAMÁSI ZSOLT-JÓZSEF	I. /Doctor în teologie	LICEUL TEORETIC „BOLYAI FARKAS” TÂRGU-MUREȘ

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PISLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
DIÓSI DÁVID	Prof. Univ. Dr.	Facultatea de Teologie Romano-Catolică, UBB/Cluj – SIS Alba Iulia	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
GÁL LÁSZLÓ	Inspector școlar general arhiepiscopozan / Doctor în teologie / Gr.did.I.	Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia	Responsabil cult

Iskolai tanterv

RÓMAI KATOLIKUS VALLÁS
tantárgyhoz

IX-XII. osztály
Közös törzsanyag (TC)

Elméleti ágazat, minden szakirány, minden szakma
Technológiai ágazat, minden szakirány, minden szakmai képesítés
Hivatásos ágazat, művészeti szakirány, katonai szakirány,
pedagógiai szakirány, sport szakirány, minden szakosítás

Líceumi oktatás számára,
magyar nyelvű római katolikus kultusz

- 2025 -

17. számú melléklet

A Vallás tantárgy tanterve, Magyar nyelvű Római Katolikus Egyház TC, IX–XII. osztályok

- *Elméleti ágazat, minden szakirány, minden szakmai képesítés*
- *Műszaki ágazat, minden szakirány, minden szakmai képesítés*
- *Hivatásos ágazat, művészeti szakirány, katonai szakirány, pedagógiai szakirány, sport szakirány, minden szakosítás*

BEMUTATÓ JEGYZÉK

A tantárgy státusza:

A vallás tantárgy a közös törzsanyag (TC) részeként szerepel az elméleti és technológiai tagozatok világi profiljaiban és szakirányain, a magyar nyelvű római katolikus felekezet számára.

Heti 1 tanóra jut rá minden tanévben a négy líceumi évfolyamon (IX–XII), és folytatása az általános iskolai vallásprogramnak.

Jogszabályi háttér és stratégiai dokumentumok:

A tanterv alapja a 198/2023. számú közoktatási törvény, annak későbbi módosításaival és kiegészítéseivel, valamint az ezekhez kapcsolódó alárendelt jogszabályok (rendeletek, módszertani előírások, kerettantervek).

Figyelembe veszi továbbá az európai szintű releváns dokumentumokat, különösen az oktatásra és kulcskompetenciákra vonatkozókat (EU Tanácsának ajánlása a kulcskompetenciákról, az Európai Képesítési Keretrendszer, OECD/UNESCO jelentések, referencia-keretek).

A tanterv összhangban áll a végzős tanuló profiljával (kulcskompetenciák + prioritásként megjelölt jellemzők) és a nemzeti tantervi rendszer vonatkozó dokumentumaival.

A tantárgy szerepe a tanulók formálásában:

A vallás tantárgy az integrált nevelés egyik alapvető pillére, hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló képes legyen kialakítani saját spirituális és kulturális identitását, vállalja erkölcsi felelősségét, és tisztelettel viszonyuljon a közösség és a demokratikus társadalom értékeihez.

A Biblia, az Egyház hagyománya, az erkölcsstan és a keresztény spiritualitás tanulmányozása által a diákok világos iránytűt kapnak személyes életükhöz és társadalmi beilleszkedésükhöz.

A vallásoktatás hozzájárul:

a kulcskompetenciák és a végzős profiljának tulajdonságai (kritikai gondolkodás, felelősség, szolidaritás, kreativitás) fejlesztéséhez;

teológiai és erkölcsi szemlélet kialakításához a valóság értelmezésében;

a vallásközi és interkulturális párbeszéd ápolásához, mint a sokszínűség tiszteletének kifejezéséhez;

a felelős döntéshozatalra való felkészítéshez személyes, szakmai és közösségi szinten.

A tantárgy természete:

A vallás célja, hogy megismertesse a tanulókat a Kinyilatkoztatás központi üzenetével, amely a Szentírásban található, és az Egyház hagyománya által adatik tovább.

A tantárgy felöleli a hit teológiai, erkölcsi, liturgikus és kulturális dimenzióit.

A diákok megtanulják értelmezni a szent szövegeket, megismerik a hittételeket és erkölcsi alapokat, részt vesznek a liturgikus hagyományokban, és kapcsolatot teremtenek a hit és a kortárs világ kihívásai között.

A vallási ismeretek reflexiók, erkölcsi megkülönböztetési és felelős magatartásbeli készségekké alakulnak, amelyek különböző kontextusokban alkalmazhatók.

A keresztény tanítás nemcsak ismeret, hanem életforma: a diákok képessé válnak arra, hogy az evangéliumi értékek alapján értelmezzék a valóságot (különbségtétel jó és rossz között, kritikai elemzés, erkölcsi látásmód kialakítása).

Fejlődik bennük az empátia, a társadalmi integráció és az interkulturalitás iránti nyitottság.

A tantárgy foglalkozik a kortárs világ kihívásaival is: a tanulók reflektálnak a keresztény felelősségre a teremtett világ iránt, valamint a digitális technológia erkölcsös és felelős használatára, a hit és erkölcs fényében.

Így a vallás tantárgy túlmutat a hagyományos hitoktatáson: hozzájárul a kiegyensúlyozott, erkölcsileg és polgárilag tudatos fiatal neveléséhez, aki felelősen vesz részt közössége és társadalma életében.

A tanterv a kompetenciákra épülő tantervtervezési modell szerint készült, a 198/2023. törvény követelményeivel és a serdülők életkori sajátosságaival összhangban.

A vallás tantárgy tanmenete az alábbi fő részekből áll:

- általános kompetenciák
- specifikus kompetenciák és tanulási tevékenységek példái
- tananyag
- tanulási tantervi követelmények
- országos értékelési követelmények
- módszertani javaslatok
- bibliográfia

ÁLTALÁNOS KOMPETENCIÁK (CG)

CG1	A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, az élet különböző helyzeteiben.
CG2	A vallási kifejezésformák és az életmódok elemzése a világ vallásaiban.
CG3	Felelősségteljes döntések meghozatala a személyes és közösségi életre vonatkozóan, valláserkölcsei érték összhangban.
CG4	Együttműködés másokkal a társadalmi közösség előmozdítása érdekében, minden személy vallási érték tiszteletben tartásával.

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (CS) ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEK PÉLDÁI (EAD)

CG 1 - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, az élet különböző helyzetekben

IX. osztály

CS 1.1. Felismeri a Szentírás szerkezetét és ihletettségét, valamint megmagyarázza az ősatyák és Izrael királyainak szerepét az üdvösség történetében.

- A diákok csoportokban elemzik az Ószövetség felépítését (a Teremtés könyve, Kivonulás és Királyok könyvei részletei alapján), és azonosítják az egyes szakaszok fő üzenetét (történeti, prófétai, bölcsességi).
- Készítenek egy időrendi táblázatot („A pátriárkák és királyok vonala”), amelyben megjelölik Ábrahám, Mózes, Dávid és Salamon életének fő eseményeit, kiemelve szerepüket az üdvösség tervében.
- Készítenek egy digitális bemutatót vagy interaktív posztert „A kinyilatkoztatás útja a pátriárkáktól Izrael királyaiig” címmel, amelyben bibliai szövegeket, jelképeket és képeket használnak, majd bemutatják az osztálynak.

CS 1.2. Leírja az ókori vallások (Egyiptom, Mezopotámia, India, Kína, Görögország, Róma) alapvető elemeit, és elemzi ezek hatását a zsidó és keresztény hitvilágra.

- Csoportos olvasás és összehasonlító elemzés különböző vallási szövegekből: Halottak könyve, Ehnaton napéneke (Egyiptom), Gilgames-eposz (Mezopotámia), Bhagavad Gíta, Szív szútra (India), Tao te king (Kína), Hesiodosz Munkák és napok (Görögország) – bibliai szövegekkel összevetve, az emberiség közös alapértékeinek feltárására.
- Projektek készítése az ókori istenábrázolásokról, a különböző isteni tulajdonságok jelentésének értelmezésével.

CS 1.3. Megmagyarázza, miként nyilatkozik meg Isten a teremtésben és az Igében, elemzi az Istenről alkotott képeket és a szentségek jelentését.

- Művészeti és irodalmi példák tanulmányozása különböző korokból és kultúrákból, az istenábrázolások jelentésének elemzésével.
- Bibliai szövegek olvasása és összefoglalása egyszerű példákon keresztül, majd a diákok saját szavaikkal megfogalmazzák, mit tanultak Istenről ezekből a szövegekből.
- A szentségek (különösen a legfontosabbak) liturgikus és teológiai jelentésének vizsgálata: hogyan közvetítik Isten jelenlétét, és miként fejezik ki a hívő egyéni és közösségi vallási identitását.

CS 1.4. Összekapcsolja a Tízparancsolatot, a lelkiismeretet, a bűnt és az erényeket a keresztény erkölcsi élet példáival (pl. Morus Szent Tamás, Szent Pio atya, Szent Kalkuttai Teréz anya).

- A Tízparancsolat elemzése csoportokban, konkrét hétköznapi helyzetekre (család, iskola, közösség) alkalmazva, a bennük rejlő erkölcsi értékek azonosításával.
- Forráskutatás és beszélgetés Morus Szent Tamás, Padre Pio és Teréz anya életéről: hogyan követték a lelkiismeret hangját, és miként élték meg a keresztény erényeket.
- Személyes reflexió vagy lelki napló írása „Hogyan működhetek együtt Isten kegyelmével a mindennapokban” címmel, amelyben a tanulók konkrét erkölcsi elhatározásokat fogalmaznak meg.

CG 2 - A vallási kifejezésformák és az életmódok elemzése a világ vallásaiban.

IX. osztály

CS 2.1. Elemzi, miként kapcsolódnak a pátriárkák, próféták és Izrael királyainak bibliai tapasztalatai saját koruk vallási formáihoz és a mai hitkifejezésekhez.

- Gyors vita: Ábrahám elhívása (Ter 12) és egy történelmi beszámoló a mezopotámiai vallásról. Ezután, egy „fishbowl” típusú gyors vita keretében, elemzi a különbségeket a szövetségen alapuló hit és a rituálékra épülő vallási gyakorlatok között.
- Képzelt interjú készítése egy bibliai személlyel (pl. Mózes vagy Dávid). Az egyik csoport kérdéseket ír („Hogyan változtatott meg Isten hívása?”, „Milyen értékeket adott tovább a népnek?”), a másik válaszokat alkot; majd felolvassák és megbeszélik.
- „Nyílt levél a mai fiatalokhoz” írása Ábrahám, Mózes, Dávid vagy Salamon nevében, amelyben a tanulók a hit üzenetét aktualizálják. A leveleket kiteszik az iskola falújságjára vagy egy osztályblogra.

CS 2.2. Azonosítja és összehasonlítja az alapvető vallási értékeket és életformákat az ókori Egyiptomban, Közel-Keleten, Indiában, Kínában, Görögországban és Rómában, megmagyarázva ezek hatását a zsidó és keresztény hitre.

- Virtuális múzeumi túrák megtekintése a Közel-Kelet ókori vallási emlékei között, a vallási gondolkodás fejlődésének vizsgálatára.

IX. osztály

- Podcastok hallgatása hindu, taoista, buddhista vagy zen tanítókkal, majd viták szervezése ezek vallási nézeteinek összevetésére a kereszténységgel.
- Bibliai szövegek olvasása és elemzése, amelyekben felismerhetők a görög filozófia vagy a római kultúra hatásai a korai és mai kereszténységben.

CS 2.3. Értékeli az Istenről alkotott képeket és a szentségek jelentését más vallási kifejezésformákkal összevetve, a kereszténység sokféleségének és sajátosságainak megértése érdekében.

- Összehasonlító táblázat készítése a keresztény, iszlám és hindu istenképek és isteni elvek között, a hasonlóságok és különbségek kiemelésével.
- Egy keresztény szentség és egy más vallási rítus (pl. beavatási szertartás) tanulmányozása, annak elemzése, miként segítik a hit kifejezését és az istenkapcsolatot, kiemelve a keresztény „elemek” egyediségét.
- Strukturált vita – érveléssel és példákkal: „Mennyiben különböznek az Istenről alkotott képek és a szentségek jelentései a többi vallási tapasztalattól?”

CS 2.4. Megindokolja a parancsolatok, az erények és a szentek példájának szerepét a különböző vallási hagyományok közötti párbeszédben és a kölcsönös tisztelet előmozdításában.

- Csoportos összehasonlító elemzés alapvető erkölcsi szövegekből (Tízparancsolat, Boldogságmondások, részletek a Dhammapadából és Konfuciusz Analektáiból), a békét, tiszteletet és együttélést támogató közös értékek azonosításával.
- „Egyetemes értékek fóruma” szervezése, ahol a tanulók különböző vallási hagyományokat (keresztény, zsidó, iszlám, buddhista stb.) képviselnek, és rövid beszédekben mutatják be, miként segítik az erények és a szentek vagy bölcsek példái a békés együttélést.
- „Erények, amelyek összekötnek minket” című vizuális vagy digitális kampány készítése (plakátok, videók, oktató bejegyzések), ahol a tanulók az egyetemes erkölcsi értékeket (szeretet, megbocsátás, tisztelet, igazságosság) jelenítik meg szentek és spirituális vezetők példáin keresztül.

CG 3 - Felelősségteljes döntések meghozatala a személyes és közösségi életre vonatkozóan, valláserkölcsei értékekkel összhangban.**IX. osztály****CS 3.1. Értelmezi az ósatyák és Izrael királyainak (Ábrahám, Mózes, Dávid, Salamon) döntéseit és magatartását, mint erkölcsi megkülönböztetésre tanító példákat, és alkalmazza tanulságaikat személyes és közösségi helyzetekben.**

- Két bibliai epizód összehasonlítása (Ábrahám elhívása – Ter 12 és Dávid bűnbánata – 2Sám 12), a döntések erkölcsi jellegének és következményeinek azonosítása.
- Csoportos „magatartási kódex” kidolgozása a pátriárkák és királyok értékei alapján (Ábrahám – engedelmesség, Mózes – hűség, Dávid – bűnbánat, Salamon – bölcsesség), majd bemutatása az osztálynak.
- Egy bibliai döntés (pl. Salamon ítélete) által inspirált kortárs jelenet megalkotása, amelyet szerepjáték formájában adnak elő az órán.

CS 3.2. Elemzi az ókori és keleti vallások erkölcsi elveit és etikai értékeit, összevetve azokat a keresztény tanítással, a kulturális és vallási sokszínűségben való felelős döntéshozatal érdekében.

- A négy sarkalatos erény reneszánsz kori művészeti ábrázolásainak vizsgálata, az etikai jelentésük felismerésével.
- A világ teremtéséről és a Tízparancsolatról szóló bibliai szövegek olvasása, az ókori Közel-Kelet vallási hatásainak azonosítása.
- Nagy etikai témák (erőszak, természet tisztelete, felebaráti szeretet stb.) összehasonlító elemzése ókori vallási szövegek (pl. Bhagavad Gita, Halottak könyve, buddhista tanítások) és bibliai részletek alapján.

CS 3.3. A keresztény hit, az Istenről alkotott pozitív kép és a szentségek fényében értelmezi a személyes és közösségi döntéseket, szembesítve azokat a kortárs etikai kihívásokkal.

- Blogbejegyzés vagy rövid videó készítése egy kortárs etikai dilemmáról (pl. cyberbullying, álhírek), és bemutatása, miként segítheti a keresztény hit és a szentségek értelmezése a helyes döntést.
- Szimulált „bíróági tárgyalás” megszervezése, ahol a tanulók erkölcsi dilemmákat (pl. csoportnyomás, pályaválasztás) vitatnak meg, keresztény elvek alapján hozva döntéseket.
- Személyes napló vezetése: egy napi döntés feljegyzése és rövid reflexió arról, miként felelt meg a keresztény hitnek és Istenképnek.

CS 3.4. Alkalmazza a morális elveket (Tízparancsolat, felelősség, erények) és a szentek példáját a személyes, családi és társadalmi élet döntéseiben.

IX. osztály

- Mindennapi erkölcsi helyzetek (pl. őszinteség az iskolában, szülők tisztelete) megbeszélése és döntési lehetőségek elemzése a Tízparancsolat és a sarkalatos erények fényében.
- Egy szent (Morus Szent Tamás, Szent Pio, Szent Kalkuttai Teréz) erkölcsi portréjának elkészítése, a döntéseik és értékeik bemutatásával.
- „Válaszd a jót!” című iskolai kampány szervezése rövid üzenetekkel, szlogenekkel és mindennapi cselekvési példákkal, amelyek az erényeken (bátorság, hűség, együttérzés) alapulnak.

CG 4 - Együttműködés másokkal a társadalmi közösség előmozdításáért, minden személy vallási értékeinek tiszteletével**IX. osztály****CS 4.1. Együttműködik társaival a bibliai üzenetek értelmezésében és aktualizálásában (Ábrahám, Mózes, Dávid, Salamon), a közös vallási identitás építéséért és a párbeszéd elősegítéséért.**

- Bibliai szövegek közös elemzése csoportokban Ábrahámról, Mózesről, Dávidról és Salamonról; a központi üzenetek (hit, hűség, bűnbánat, bölcsesség) azonosítása és megvitatása.
- Kerekasztal-beszélgetés szervezése, ahol a diákok modern példákat hoznak arra, miként alkalmazhatók ezek az értékek a mai életben.
- Közös vizuális manifesztum készítése „Isten kinyilatkoztatása ma számunkra” címmel, bibliai idézetekkel, szimbólumokkal és javasolt magatartásformákkal (plakát vagy falújság formában)

CS 4.2. Együttműködik a vallások és kultúrák megismerésében és értékelésében, felismerve a közös és eltérő elemeket, amelyek elősegítik a kölcsönös tiszteletet és a békés együttélést.

- Közös projekt: virtuális túra készítése Athén, Róma, Kamakura vagy Peking vallási nevezetességeiről.
- Csoportos „mozaikmódszer” (jigsaw) keretében az ókori és keleti vallások alapvető tanításainak feldolgozása.
- Podcast készítése a japán, kínai stb. civilizációk vallási örökségéről.

CS 4.3. Részt vesz közösségi tevékenységekben, amelyek a hitet, az imádságot és a szentségeket a személyek közötti közösség eszközeiként és a vallásközi, interkulturális párbeszéd formájaként mutatják be.

- Vallásközi találkozó szervezése, ahol a csoportok különböző vallások értékeit, elveit, hasonlóságait és különbségeit mutatják be.
- Részvétel az ökumenikus imahéten (január), különböző felekezetek programjain, közös imádság formájában.
- „Filozófiai kávéház” szervezése: beszélgetés a hitről, értékekről és azok társadalmi szerepéről, kérdés-felelet és vita formájában.

CS 4.4. Részt vesz keresztény erkölcsi és spirituális értékeken (parancsolatok, erények, szentek tanúságtétele) alapuló közösségi projektekben, a szolidaritás, felelősség és tisztelet erősítése érdekében.

- Önkéntes projekt szervezése az iskolában vagy plébánián (adománygyűjtés, rászorulóknak segítése), a keresztény értékek gyakorlati megélésével.
- „Erények, amelyek összetartják a közösséget” című médiakampány vagy kiállítás készítése képek, idézetek és személyes történetek felhasználásával.
- Részvétel interiskolai vagy felekezeti projektekben („A jóság hete”), közös jótékonyági akciók szervezésével, majd reflexió a tapasztalatokról.

TANANYAG**IX. osztály A Mester keresésében**

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
1. Az isteni kinyilatkoztatás az ember üdvösségének szolgálatában „Velünk az Isten” (Mt 1,23)	1.1. Isten szólt - A Szentírás általános leírása (keletkezés, a Szentírás kánonja, ihletettség, szerkezete). 1.2. Isten képmása - A világ teremtése, a bűn és annak következményei. (A világ teremtése – Ter 1,1–2,4; Káin és Ábel – Ter 4,1–16; Bábel tornya – Ter 11,1–9) 1.3. A kiválasztottak közé tartozni és Istenre hagyatkozni

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
	- Ábrahám, a pátriárka (Ábrahám elhívása – Ter 12; Isten szövetsége Ábrahámval – Ter 15; Az Úr megjelenése Mamré tölgyesében – Ter 18; Ábrahám áldozata – Ter 22) - Mózes (Mózes küldetése – Kiv 3; A sínai szövetség – Kiv 19) 1.4. A Sion népe - Dávid háza (Dávid felkenése – 1Sám 16; Dávid és Góliát – 1Sám 17; Dávid bűnbánata – 2Sám 12; Az ígéretek Dávidnak – 2Sám 7,16) - Salamon bölcsessége (Salamon házassága, álma és ítélete – 1Kir 3)
2. Különböző vallások értéke és lelkisége	2.1. Az ókori Egyiptom vallása A téma tartalma: - Az ókori Egyiptom: földrajz, társadalom, politika és vallás. - Az egyiptomi istenek. - Az Amarna-kori egyistenhit reformja. - Kapcsolatok Egyiptom és a zsidó nép vallása között. 2.2. A Közel-Kelet vallásai A téma tartalma: - Mezopotámia. - Perzsia és a perzsa vallás. - Kapcsolatok a Közel-Kelet vallásai, a zsidóság és a kereszténység között. 2.3. A Távol-Kelet: India és Kína A téma tartalma: - A hinduizmus. - A buddhizmus. - A taoizmus. - A konfucianizmus. - Dogmatikai különbségek és etikai hasonlóságok. - A keleti kultúrák kortárs hatásai Európára. 2.4. Az ókori Görögország vallása A téma tartalma: - Társadalom és vallás az ókori Görögországban. - Az ókori görög istenek. - Istenek, mítoszok és hősök. - Hatások a kereszténységre. 2.5. Az ókori Róma vallása A téma tartalma: - Társadalom és vallás az ókori Rómában. - Istenek, génuszok és áldozatok. - Birodalom, Pax Romana és kulturális szintézis. - „Az idők teljessége”: a hellenisztikus kulturális környezet mint a kereszténység terjedésének közege.
3. Egyházunk válaszai napjaink kihívásaira	3.1. Isten kinyilatkoztatása a teremtet világban, a Teremtő Igéjében, Jézus Krisztusban. 3.2. Az ember válasza - A hit. 3.3. Istenképek - Építő és romboló istenképek. 3.4. Szent jelek - Látható jelek és láthatatlan kegyelmek. - A szentségek. - A szentelmények. 3.5. Közösségben Istennel - Személyes és közösségi ima. - A szentmise.

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
4. Keresztény tanúságtétel a családban, egyházban és társadalomban	4.1. Az Isten- és emberszeretet dimenziói - A Tízparancsolat. 4.2. Kapcsolatom Istennel - „Aki vezet, a lelkem mélyéről vezet” (a lelkiismeret). - Szent Tamás Morus. 4.3. Tetteink és azok közösségi vonatkozásai - Felelősség, hűség, közösség. 4.4. Merénylet a szeretet ellen - A bűn és Isten mindent átfogó kegyelme. - Pio atya. 4.5. Együttműködés Isten kegyelmével - Az erények: alapvető erények. - Kalkuttai Teréz anya.

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (CS) ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEK PÉLDÁI (EAI)

CG 1 - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, az élet különböző helyzeteiben

X. osztály

CS 1.1. Bibliai szövegek (próféták, pátriárkák, Jézus élete) elemzése annak megértésére, hogyan nyilatkozik meg Isten a történelemben és hogyan van jelen a közösség életében. ⁽¹¹⁾

- Csoportos elemzés Illés, Izajás, Keresztelő János és Jézus gyermekkorának történeteiből; a kinyilatkoztatás központi üzenetének azonosítása és táblázatos bemutatása.
- Fogalomtérkép készítése „A kinyilatkoztatás a történelemben” címmel, bemutató a pátriárkák, próféták és Jézus életének összefüggéseit az üdvösség tervében.
- Multimédiás bemutató (PowerPoint, Canva, videó) készítése arról, hogyan nyilatkozik meg Isten fokozatosan a történelemben, és miként alapozza meg a keresztény közösség identitását.

CS 1.2. Az evangéliumok és az ősegyház tanításainak (Jézus tettei, az egyház terjedése, a vértanúság) alkalmazása a személyes és közösségi keresztény identitás megértéséhez.

- Poszter készítése „Bábel tornya és Pünkösöd” témában, a népek közti megosztottság és az egyház egységének szimbolikus jelentéséről.
- Egy szent vagy vértanú életének elemzése, a mai életre vonatkozó értékek (bátorság, szolidaritás, hit) kiemelésével.
- Rövid jelenet előadása egy szent vagy vértanú életéből, amely bemutatja a szeretet, a remény és a közösségi összetartozás erőit.

CS 1.3. A Szentháromság, a beavatás szentségei (keresztség, bérmálás) és a Szentlélek működésének teológiai értékelése mint a vallási hovatartozás alapja.

- A Katolikus Egyház Katekizmusának 232–267. paragrafusainak tanulmányozása a Szentháromságról, majd vizuális ábra készítése a Szentháromság személyeinek kapcsolatáról.
- A keresztség és a bérmálás szentségi jeleinek és teológiai hatásainak azonosítása, a Szentháromság dimenziójának magyarázatával.
- Szokratészi beszélgetés a Szentlélek teológiájának gyakorlati alkalmazásával: „Hogyan működik a Szentlélek az életben és az Egyházban?”

CS 1.4. Olyan projektek és tanúságtételek (esszék, portfóliók, bemutatók) készítése, amelyek kifejezik az Isten és az emberek iránti szeretet dimenzióit, valamint a teológiai erények szerepét a közösségi és társadalmi életben.

- Személyes portfólió készítése „A keresztény szeretet arcai” címmel, rövid reflexiókkal, bibliai idézetekkel és példákkal (mindennapi emberek vagy szentek), akik a hitet, reményt és szeretetet élik.
- Csoportos szociális vagy karitatív projekt megszervezése („A jóság hete”), a felebaráti szeretet gyakorlati megvalósításával és annak dokumentálásával.
- Személyes tanúságtétel vagy lelki esszé írása „Hogyan élhetem meg Isten és embertársaim iránti szeretetemet a közösségemben” címmel, majd közös megosztás és megbeszélés.

CG 2 - A vallási kifejezésformák és az életmódok elemzése a világ vallásaiban.

X. osztály

CS 2.1. Összehasonlítja a próféták, evangélisták és bibliai alakok (Illés, Izajás, Keresztelő János, Jézus) hitkifejezéseit a mai vallási élet és az evangélium hirdetésének formáival.

- Illésről, Izajásról, Keresztelő Jánosról és Jézusról szóló szövegek csoportos elemzése, majd egy összehasonlító táblázat kitöltése, amelyben a bibliai üzeneteket a hit kortárs kifejezési formáival (prédikációk, vallásos énekek, digitális média) vetik össze.
- Interaktív digitális poszter vagy kollázs készítése „A prófétáktól az evangélistákig – üzenetek a mai világ számára” címmel, amelyben bibliai idézetek, képek és az Evangélium közvetítésének mai példái kerülnek integrálásra.
- Podcast vagy rövid videó készítése arról, hogyan lehet a prófétai és evangéliumi üzeneteket a mai fiatalok életében alkalmazni.

CS 2.2. Elemzi az ősegyház tapasztalatait (Jézus tettei, a kereszténység terjedése, üldözések, zsinatok), és összeveti őket más vallási formákkal a múltban és a jelenben.

- A Niceai–Konstantinápolyi hitvallás olvasása és kommentálása.
- Poszter készítése, amely Jézus isteni és emberi természetét ábrázolja a khalkédóni zsinat szövege alapján.

CS 2.3. A Szentháromságról, Krisztusról, a Szentlélekről és a szentségekről szóló tanítások értelmezése mint iránytű a hit, a tudomány és a mindennapi élet kapcsolatának felelős megértésében.

X. osztály

- Teológiai kutatómunka: a hit és értelem kapcsolatának vizsgálata (*Fides et Ratio*), a teológia és a tudomány összhangjának felismerése.
- Vita a katolikus tanítás alapján érvelve: „Megmagyarázhatja-e a tudomány a Szentháromság misztériumát?”.
- Multimédiás bemutató készítése „A szentségek mint valódi találkozás Istennel egy szekularizált világban” címmel.

CS 2.4. A keresztény erkölcsi elvek (a szeretet parancsa, imádság, erények, megbocsátás) alkalmazása konkrét döntésekben a család, a közösség és a társadalom javára.

- Csoportos elemzés valós élethelyzetekről (pl. konfliktus, megbocsátás, segítségnyújtás), a keresztény erkölcsi elvek azonosításával és helyes döntések megfogalmazásával.
- „Erények naplója”: a diákok egy héten át feljegyeznek minden nap egy szeretet-, imádság- vagy megbocsátás-cselekedetet, majd közösen reflektálnak a tapasztalatokra.
- Csoportprojekt „A szeretet tetteiben” címmel – jótékonyági esemény, közös ima vagy szolidaritási kampány szervezése, majd annak hatásáról szóló reflexió írása.

CG 3 - Felelősségteljes döntések meghozatala a személyes és közösségi életre vonatkozóan, valláserkölcsei értékekkel összhangban.**X. osztály****CS 3.1. A próféták, evangélisták és Jézus döntéseinek és magatartásának értékelése, az erkölcsi megkülönböztetés szempontjainak alkalmazása a mai életben.**

- A próféták (Illés, Izajás), az evangélisták és Jézus döntéseinek összehasonlítása konkrét helyzetekben azokkal a választásokkal, amelyeket a fiatalok hoznak ma erkölcsi kihívások (pl. barátság, igazság, szolidaritás) előtt.
- Egy reflexiós napló elkészítése („Az én megkülönböztetési szempontjaim” címmel), amelyben minden diák bibliai döntési mintákat alkalmaz egy személyes vagy közösségi helyzetre a jelenből.
- Csoportos vita „Hogyan cselekedett volna Jézus?” címmel, amelyben a diákok kortárs erkölcsi dilemmákat (pl. erőszak, igazságtalanság, társadalmi szolidaritás) vitatnak meg, az evangéliumi magatartásból származó erkölcsi kritériumok alapján.

CS 3.2. A korai keresztény közösségek döntéseinek (üldözések, zsinatok, szerzetesség, egyházszakadás) elemzése mint erkölcsi modellek a társadalmi és vallási kihívások kezelésére.

- Podcastok és videók megtekintése a szerzetesi életéről.
- Az Egyiptomi Atyák mondásai (Paterikon) gyűjteményének részleteiből idézetgyűjtemény (florilegium) készítése.
- Fogalomtár létrehozása (pl. mártírium, zsinat, eretnokség, dogma, egyházszakadás), saját mondatokban használva.
- Szövegelemzés az arianizmusról, gnoszticizmusról, majd vita arról, hogyan válaszolt az egyház ezekre a jelenségekre.

CS 3.3. A Szentháromságról, Krisztusról, a Szentlélekről és a szentségekről szóló tanítások alkalmazása a hit, a tudomány és a mindennapi élet kapcsolatában való felelős döntések érdekében

- Példabeszédek (pl. Mt 7,24–27) alkalmazása modern etikai dilemmákra, a hit szentháromságtani elveinek fényében.
- Reflexiós lap elkészítése: „Hogyan inspirál engem a Megtestesülés tana a mindennapi döntéseimben?”
- A teológiai alapelvek azonosítása az erkölcsi megkülönböztetés érdekében – hit Istenben, Krisztusban, a Szentlélekben.

CS 3.4. A keresztény erkölcsi elvek (a szeretet parancsa, imádság, erények, megbocsátás) alkalmazása a családi, közösségi és társadalmi döntésekben.

- Valós élethelyzetek elemzése (konfliktus, megbocsátás, segítségnyújtás), a keresztény erkölcsi elvek alapján.
- „Erények naplója” vezetése, napi jócselekedetek dokumentálásával.
- Csoportos projekt „A szeretet tetteiben” – közösségi ima, karitatív akció vagy szolidaritási program megszervezése és értékelése.

CG 4 - Együttműködés másokkal a társadalmi közösség előmozdításáért, minden személy vallási értékeinek tiszteletével**X. osztály****CS 4.1. A próféták, evangélisták és Jézus szerepének közös elemzése a kinyilatkoztatás továbbadásában, a közös keresztény identitás megértése érdekében.**

- Csoportmunka Illésről, Izajásról, Keresztelő Jánosról és Jézusról; közös fogalomtérkép készítése „Hogyan nyilatkozik meg Isten?” címmel.
- Digitális kollázs létrehozása (képek, szimbólumok, bibliai versek felhasználásával), amely a próféták és evangélisták üzenetét fejezi ki, ezt követően közös bemutató és beszélgetés a keresztény identitásról.
- Közös dramatizálás (pl. Illés találkozása Istennel, János prédikációja, a magvető példázata) amelyben a diákok együtt közvetítik a kinyilatkoztatás üzenetét, és alkalmazzák annak jelentését a közösség mai valóságában.

X. osztály**CS 4.2. Összehasonlítja, hogyan működtek együtt a korai és mai keresztény közösségek a társadalmi és vallási kihívások leküzdésében.**

- Esettanulmány a római keresztényekről az üldözések idején.
- Multimédiás bemutató: „Márton Áron / Bogdánffy Szilárd / Apor Vilmos példája inspirál engem” – a hitből fakadó bátorság elemzése.

CS 4.3. A beavatás szentségeinek és a Szentlélek munkájának közösségépítő szerepe, annak értékelése.

- Bibliái és kateketikai szövegek elemzése a keresztségről és a bértársról, azok közösségi szempontjainak figyelembevételével.
- Csoportos reflexió a Szentlélek szerepéről az egyház egységének megteremtésében, következtetések megfogalmazásával.
- Bemutató készítése „A beavatás szentségei és a Szentlélek mint az egység alapjai” címmel.

CS 4.4. Csoportos szolidaritási projektek (kampányok, plakátok, bemutatók) készítése, amelyek a szeretetet, megbocsátást és erényeket mutatják be mint az együttélés kifejeződéseit a családban és a társadalomban.

- Digitális kampány „A megbocsátás ereje” címmel, a béke és az empátia előmozdítására.
- Közös imádságos és reflexiós est („A megbékélés estéje”, „Imalánc a békéért”) szervezése.
- Interdiszciplináris projekt (vallás–művészet–magyar nyelv) „Összekötő erények” témában – verssel, rajzzal, fotóval vagy videóval bemutatva, miként válik az imádság és a megbocsátás a közösség alapjává.

TANANYAG**X. osztály - A Mester lábainál**

Domenii de conținut / Tartalmai területek	Conținuturi / Tartalmak
1. Az isteni kinyilatkoztatás az ember üdvösségének szolgálatában „Velünk az Isten” (Mt 1,23)	1.1. Isten szól a próféták által - Illés próféta: útja a Hóreb hegyére, találkozása Istennel. (1Kir 19) 1.2. Messiásra vonatkozó próféciák (Iz 7,14; Mik 5,1) 1.3. Az Evangélium - Az egyetlen Evangélium négy arca (Máté, Márk, Lukács, János). 1.4. Jézus gyermekkorának eseményei - Az angyali üdvözlés (Lk 1,26–38), - Szűz Mária látogatása Erzsébetnél (Lk 1,39–56), - Jézus születése (Lk 2,1–20), - Jézus bemutatása a templomban (Lk 2,21–41). 1.5. Jézus nyilvános működésének kezdete - Keresztelő Szent János és Jézus megkeresztelkedése (Mt 3,1–17). 1.6. „A mennyek országa hasonló...” - Jézus tanításai – a magvető példabeszéde (Mt 13,1–23).
2. Különböző vallások értéke és lelkiisége	2.1. Az Egyház eredete és terjedése A téma tartalma: - Jézus Krisztus alapító tettei. - Az Egyház születése és élete az első évtizedekben. - Az Egyház elterjedése „a föld határáig”. - Hagiográfia és történelem: Szent Pál apostol élete és küldetése. 2.2. Az Egyház mint próbatételnek kitett közösség A téma tartalma: - Az üldözések története. - A milánói rendelet és a kereszténység felszabadítása. - A cezaropapizmus: a világi és a lelki hatalom kapcsolata. - Hagiográfia és történelem: vértanúk és a vértanúság jelentése. 2.3. Az egyetemes zsinatok a 4–9. században A téma tartalma: - A Szentháromság tanításának születése és fejlődése az ökumenikus zsinatokon. - Jézus Krisztus személyéről szóló tanítás kialakulása. - Hagiográfia és történelem: Szent Ágoston, a Nyugat tanítója.

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
	2.4. A szerzetesi élet születése A téma tartalma: - A sivatagi atyáktól Nagy Szent Vazulig vezető út. - A nyugati szerzetesség kezdetei: Szent Benedek műve. 2.5. A nagy egyházszakadás A téma tartalma: - A szakadást kiváltó okok: kulturális és teológiai különbségek Kelet és Nyugat között. - A keleti egyház elterjedése és sajátos jellemzői. - Az egység formái: a görögkatolikus (unita) egyház. - Kulturális és teológiai értékek: keleti ikonográfia és templomépítészet.
3. Egyházunk válaszai napjaink kihívásaira	3.1. Isten – Szentháromság – a mindenható Atya - Isten nevei. - Isten tulajdonságai. - Téves tanítások Istenről. - Teremtés és evolúció. 3.2. A Fiú, a Megváltó - Ki Jézus Krisztus? - Valóságos Isten és valóságos ember. - A megváltás jelentése. - Téves tanítások Krisztusról. 3.3. A Szentlélek, a Megszentelő - A Szentlélek működése. - A Szentlélek ajándékai. - A Szentlélek gyümölcsei. 3.4. „...megkeresztelve őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19) - A keresztség szentsége. 3.5. „Vedd a Szentlélek pecsétjét!” - A bérmlás szentsége.
4. Keresztény tanúságtétel a családban, egyházban és társadalomban	4.1. Az Isten- és emberszeretet dimenziói - A főparancs. - Szent Giuseppe Moscati. 4.2. A kultusz különleges formái - Fogadalom, eskü. 4.3. „Tépjétek meg szíveteket, ne ruháitokat” - Ima. - Böjt. - Jócselekedetek. - Szent Vianney János. 4.4. Merénylet a szeretet ellen - Harag, düh, bosszú. - Boldog Apor Vilmos. 4.5. Együttműködés Isten kegyelmével - Az erények: teológiai erények. - Szent II. János Pál pápa.

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (CS) ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEK PÉLDÁI (EAI)

CG 1 - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, az élet különböző helyzeteiben

XI. osztály

CS 1.1. Elemzi a példabeszédeket, csodákat és húsvéti eseményeket annak kifejezésére, hogy a keresztény identitás Jézus Krisztus személyében gyökerezik.⁽¹¹⁾

- Különböző példabeszédek (pl. a tékozló fiú, a magvető) és csodák (pl. a kenyérszaporítás) összehasonlítása elemző táblázat segítségével, kiemelve, hogy Jézus megváltói identitásának mely vonásai hangsúlyosak mindegyikben.
- Csoportos interaktív bemutató elkészítése „A Húsvét útja” címmel, amelyben bemutatják a Szenvedés, a Halál és a Feltámadás kapcsolatát, mint a keresztény identitás alapját.
- Elmélkedő esszé vagy lelki napló írása „Jézus Krisztus – identitásom alapja” címmel, amelyben a tanulók a példabeszédek, csodák és húsvéti események üzenetét alkalmazzák saját életükre és közösségük életére.

CS 1.2. A szentek és középkori vértanúk (Szent István, Szent László, Szent Margit) életpéldáinak alkalmazása a keresztény közösségi identitás megértésére.

- Azoknak a törvényeknek az olvasása és értelmezése, amelyekkel a magyar királyok, Szent István és Szent László megszilárdították a kereszténység helyzetét a középkori Magyarországon.
- Színdarab írása Szent Erzsébet legendáiból inspirálódva.
- Vallás–földrajz–történelem–informatika interdiszciplináris projekt: interaktív digitális térképek létrehozása a Magyar szentek nevét viselő templomok romániai elhelyezkedésének feltérképezésére, valamint kapcsolódó adatbázis készítése e szent helyek építészeti értékeinek dokumentálására.

CS 1.3. A szentségek (Eucharisztia, bűnbánat szentsége, betegek kenete) szerepének értékelése a személyes és közösségi vallási identitás megerősítésében.

- Az Eucharisztia, a bűnbánat és a betegek kenetéről szóló bibliai szövegek elemzése, hogy feltárjuk, miként fejezik ki e szentségek Krisztus üdvözítő jelenlétét az Egyházban.
- Csoportos reflexió arról, hogyan járul hozzá e szentségekben való részvétel a személyes keresztény identitás formálásához és a közösségi egység erősítéséhez.
- Vizuális bemutató vagy teológiai esszé készítése, amely összefoglalja a gyógyulás és a közösség szentségeinek szerepét az Egyház és a hívők életében.

CS 1.4. Írásos vagy vizuális tanúságtételek készítése arról, miként formálják a szeretet, a barátság és az Istennek szentelt élet a vallási identitást.

- Egyéni vagy csoportos portfólió összeállítása „A keresztény szeretet arcai” címmel, amelyben a tanulók szövegekkel, képekkel és szentek idézeteivel (pl. Lisieux-i Szent Teréz, Assisi Szent Ferenc) mutatják be, hogyan erősíti a szeretet, a barátság és az Istennek szentelt élet a vallási identitást.
- Vizuális vagy digitális kiállítás létrehozása „A szeretet, amely átalakítja a világot” címmel – fotók, rajzok, rövid videók vagy kollázsok segítségével, amelyek a keresztény szeretet és barátság konkrét formáit szemléltetik a családban, iskolában és közösségben.
- Személyes tanúságtétel vagy lelki esszé írása egy olyan élményről (barátság, szeretet, önátadás, Istennek szentelés), amely segítette a tanulókat hitük és lelki identitásuk felfedezésében, majd ennek csoportos megosztása.

CG 2 - A vallási kifejezésformák és az életmódok elemzése a világ vallásaiban.

XI. osztály

CS 2.1. Az isteni kinyilatkoztatás – A hit kifejezési formáinak összehasonlítása az evangéliumokban és a húsvéti megjelenésekben, valamint a hit kortárs megélési módjaiban.

- A bibliai szövegek (Evangéliumok és húsvéti megjelenések) összehasonlítása kortárs hitbeli tanúságtételekkel (pl. interjúk keresztény fiatalokkal, modern szentek tanúságai, online vallomások) egy „akkor és most” típusú összehasonlító táblázat segítségével.
- Csoportos elemzés evangéliumi részletek (pl. János 21 – a megjelenés a Tibériás-tónál) és mai gyakorlatok (liturgián való részvétel, közösségi imák, önkéntesség) alapján, a folytonosságok és különbségek kiemelésére.
- Multimédiás bemutató készítése „A hit tükrében: az evangéliumoktól napjainkig” címmel, amely bibliai szövegeket, kortárs képeket és személyes reflexiókat egyesít arról, miként nyilvánul meg ma a hit a keresztény közösségekben.

CS 2.2. Az iszlám, a kereszties háborúk és a középkori vallási mozgalmak hozzájárulásának elemzése a vallási kifejezésformák sokféleségéhez és a vallásközi párbeszédhez.

- Egy történelmi esemény (pl. a kereszties háborúk) elemzése történelmi és vallási nézőpontból.
- Grafikus idővonal készítése „Iszlám és kereszténység – találkozások az ütköztől a megbékélésig” címmel.

XI. osztály**CS 2.3. A gondviselésről, az Egyházzal és a Szentlélekről szóló tanítások értelmezése a modern spirituális keresés formáival összefüggésben.**

- Bibliai szövegek elemzése a gondviselésről és a Szentlélek működéséről, hogy felismerjék Isten jelenlétének jeleit a modern ember életében.
- Drámajáték szervezése, amelyben az Egyház válaszol a kortárs lelki szükségletekre, összehasonlítva a keresztény hitet a modern értelemkeresés más formáival.
- Esszé írása „A gondviselés és a Szentlélek működésének jelentősége a mai ember számára” címmel.

CS 2.4. A hitgyakorlatok kortárs jelentőségének megértéséhez érvel a ima, az élet védelme és a bioetikai értékek fontossága mellett.

- Bibliai és tanítóhivatali szövegek (pl. 139. zsoltár, Evangelium Vitae enciklika) csoportos elemzése annak feltárására, milyen teológiai alapjai vannak az élet tiszteletének és az imának mint az Istennel való közösség formájának.
- Tematikus vita: „A bioetika – az élet tudománya vagy a hit kifejezése?”, amelyben a tanulók különböző nézőpontokat képviselnek az abortuszról, az eutanáziáról és az emberi élet védelméről a keresztény hit és a modern etika szemszögéből.
- Együttműködésen alapuló projekt (plakát, videó, digitális bemutató) készítése „Az ima és az élet tisztelete” címmel, amely képekkel, idézetekkel és konkrét példákkal szemlélteti, miként segíthetik a fiatalok az élet kultúrájának és az emberi méltóság tiszteletének előmozdítását.

CG 3 - Felelősségteljes döntések meghozatala a személyes és közösségi életre vonatkozóan, valláserkölcsei értékekkel összhangban.**XI. osztály****CS 3.1. Jézus és az apostolok erkölcsi döntéseinek értékelése mint a személyes és közösségi megkülönböztetés (diszcernment) irányadó példái.**

- Bibliai helyzetek elemzése (pl. Jézus döntése a bűnös asszony megbocsátásáról – Jn 8,1–11; az apostolok döntése a jeruzsálemi zsinaton – ApCsel 15), és a jelenben is alkalmazható erkölcsi elvek kiemelése.
- Jézus és az apostolok erkölcsi döntéseinek összevetése mai döntésekkel (pl. igazságossághoz, megbocsátáshoz, szolidaritáshoz való viszony) egy „akkor és most” típusú vitában.
- Esettanulmány vagy forgatókönyv készítése az iskolai vagy plébániai közösség életéből vett helyzet alapján, amelyben a tanulók a bibliai erkölcsi döntésekből ihletett megoldásokat javasolnak és mutatnak be csoportosan.

CS 3.2. A középkor történelmi döntéseinek (az investitúraharc, a keresztes háborúk, az inkvizíció) elemzése erkölcsi következményeik megértésére.

- Virtuális összehasonlító diagram készítése, amely az egyház és az állam kapcsolatának hasonlóságait és különbségeit mutatja be a középkorban és napjainkban.
- Projekt kidolgozása a keresztes városokról és a lovagrendek jelenlétéről a Szentföldön és Romániában.
- Kutatáson alapuló portfólió készítése az inkvizíció jelenségének tudományosan megalapozott, történetileg hiteles értelmezéséhez.

CS 3.3. A szentségek (Eucharisztia, bűnbánat/szentgyónás, betegek kenete) tanításainak alkalmazása az egészségre, megbocsátásra és közösségi életre vonatkozó döntésekben.

- Az Eucharisztia, a bűnbánat szentsége és a betegek kenete teológiai elemzése, hogy megértsük ezek kapcsolatát a lelki és testi gyógyulással.
- A szentségek lényegi szempontjainak kutatása olyan esettanulmányokban, amelyek a betegséghez, szenvedéshez és megbocsátáshoz kapcsolódnak a közösség életében.
- Személyes reflexió arról, miként befolyásolja e szentségekben való részvétel a kiengesztelődéssel és a felebaráti szeretettel kapcsolatos döntéseket.

CS 3.4. A szentek (Maximilian Kolbe, Batthyány-Strattmann László, Aquinói Tamás) életéből ihletett erkölcsi forgatókönyvek készítése a felelős döntéshozatal gyakorlásához.

- Csoportos kutatás a megadott szentek életrajzáról, a döntő erkölcsi helyzetek azonosítása (önfeláldozás, bátorság, hűség az igazsághoz), majd összehasonlító táblázat készítése a szentek által megélt értékek és a hasonló mai erkölcsi helyzetek között.
- Erkölcsi forgatókönyv (szöveg, rövid jelenet vagy videóbemutató) készítése valamely szent döntéséből kiindulva, a mai fiatalok élethelyzetére (iskola, család, online tér) alkalmazva, kiemelve, hogyan irányíthatják a keresztény elvek a mai választásokat.
- „A szentek kerekasztala” elnevezésű vita megszervezése, ahol a tanulók a nagy szentek szerepébe bújva vitatnak meg egy aktuális erkölcsi témát (pl. az élet méltósága, szolidaritás, felelősség a felebarát iránt), és közös következtetéseket fogalmaznak meg a megkülönböztetésről és a jó választásról.

CG 4 - Együttműködés másokkal a társadalmi közösség előmozdításáért, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával

XI. osztály

CS 4.1. Csoportos elemzés annak vizsgálatára, miként hívnak Jézus példabeszédei és csodái együttműködésre és közösségre. ⁽¹⁾

- Csoportos elemzés különböző példabeszédek és csodák alapján (pl. az irgalmas samaritánus példabeszéde, a kenyérszaporítás csodája), az együttműködés, a szolidaritás és a közösség fontosságának kiemelésével.
- Közös poszter vagy digitális bemutató készítése „Jézus – a közösség modellje” címmel, amelyben a csoportok bibliai példákat és kortárs alkalmazásokat mutatnak be (iskola, család, társadalom).
- Dramatizálás vagy szerepjáték kidolgozása („Az Evangélium közössége” címmel), amelyben a tanulók a példabeszédek és csodák üzenetét egy mai élethelyzetbe ültetik át, bemutatva az együttműködés és a kölcsönös tisztelet fontosságát.

CS 4.2. A különböző középkori szerzetesi életformák és azok közösségekre gyakorolt hatásának összehasonlítása csapatmunkában.

- Assisi Szent Ferenc Naphimnuszának elemzése és annak vizsgálata, milyen hatást gyakorolt a reneszánsz vallásos művészet fejlődésére.
- Aquinói Szent Tamás életrajzának tanulmányozása és teológiai hatásának értékelése.

CS 4.3. A Szentlélek és a szentségek közösségi egységet előmozdító szerepének közös értékelése.

- Csoportos elemzés a Szentlélek és a szentségek szerepéről az Egyház életében, az egység jeleinek azonosítása céljából.
- Drámajátékban való reflexió arról, hogyan erősíti az Eucharishtiában és a bűnbánat szentségében való részvétel a hívők közötti közösséget.
- Plakát vagy vizuális bemutató készítése, amely összefoglalja a Szentlélek és a szentségek szerepét az Egyház egységének megőrzésében.

CS 4.4. Közösségi szolidaritási projektek (életvédő kampányok, önkéntesség, etikai viták) létrehozása a szentek és vértanúk életpéldájából ihletődve.

- Szolidaritási kampány szervezése „Az élet a legnagyobb ajándék” címmel, Szent Maximilian Kolbe vagy Batthyány-Strattmann László példájára építve, amelyben a tanulók az élet tiszteletét, a betegek iránti gondoskodást és az elesettek iránti együttérzést népszerűsítik.
- Önkéntes projekt megvalósítása a plébániával vagy egy helyi szervezettel együttműködésben (pl. segítségnyújtás egyedülállóknak, gyermekeknek, időseknek), majd közös reflexió arról, miként járulnak hozzá a szeretet és szolidaritás cselekedetei a keresztény közösség építéséhez.
- Etikai vita szervezése „Mit tanítanak a vértanúk a bátorságról és az egységről a mai kihívások között?” címmel, amelyben a tanulók a szentek életéből merített érvekkel mutatják be a tisztelet, az emberi méltóság és az együttműködés értékét.

TANANYAG

XI. osztály - Mesterünk nyomában

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
1. Az isteni kinyilatkoztatás az ember üdvösségének szolgálatában „Velünk az Isten” (Mt 1,23)	1.1. „Legyetek irgalmasok, amint Atyátok is irgalmas” - Jézus példabeszédei – A tékozló fiú példázata (Lk 15,11–32). 1.2. „Ha nem láttok jeleket és csodákat, nem hisztek” - Jézus csodái – A kenyérszaporítás (Lk 9,10–17). 1.3. Jézus szenvedése, halála és feltámadása - Az Eucharisztia megalapítása (Mk 14,12–16.22–26). - Jézus az Olajfák hegyén (Mk 14,32–42). - A keresztre feszítés és Jézus halála (Mk 15,21–41). - Az üres sír (Mk 16,1–8). 1.4. Jézus megjelenései feltámadása után - Jézus újra megjelenik tanítványainak a Tibériás-tó partján (Jn 21,1–17).
2. Különböző vallások értéke és lelkisége	2.1. A magyar nép és a kereszténység A téma tartalma: - A magyarság megtérésének történelmi okai és Géza nagyfejedelem tevékenysége. - Szent István király és a magyarság kereszténnyé válása. - A középkori magyar egyházi élet: Szent László és törvényei.

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
	- Hagiográfia és történelem: Szent Margit, Szent Piroska. 2.2. Állam és egyház a középkorban A téma tartalma: - A kora középkori szintézis: az egyház Nagy Károly alatt. - Az investitúraharc menete és következményei – IV. Henrik, VII. Gergely pápa és - III. Ince pápasága. - A középkor végének hatalmi küzdelmei: az avignoni fogság, a konstanzi zsinat. 2.3. Az iszlám A téma tartalma: - Civilizációk találkozása a zsidóság és a kereszténység között – az iszlám kialakulásának környezete. - Mohamed élete. - A Korán és tanítása. - Az iszlám terjedése és találkozása a keresztény civilizációval (földrajzi–történeti kitekintés: országok, kalifátusok, Oszmán Birodalom). 2.4. Kapcsolatok az iszlámmal – keresztes háborúk A téma tartalma: - A keresztes hadjáratok okai és lefolyása. - Kulturális kölcsönhatások az iszlámmal: együttműködés és konfliktus. 2.5. Egyház és társadalmi-vallási mozgalmak a középkorban A téma tartalma: - Középkori eretnekségek: bogumilizmus, katarizmus és valdensek. - Az inkvizíció – mítosz és valóság. 2.6. A szerzetesi élet a nyugati középkorban A téma tartalma: - Új szemlélődő rendek: a ciszterciek, a magyar pálosok. - A középkori szerzetesi megújulás: Assisi Szent Ferenc és a ferencesek. - Az igehirdetés szolgálatában: Szent Domonkos és a domonkos rend. - Hagiográfia és történelem: Aquinói Szent Tamás és/vagy Szent Bonaventura.
3. Egyházunk válaszai napjaink kihívásaira	3.1. „Micsoda az ember, hogy megemlékezel róla?” (Zsolt 8,4) - Gondviselés. 3.2. Az Egyház, mint anya és tanító - Az Egyház küldetése és szolgálata. 3.3. „Az élő vizek forrása” – a Szentlélek, aki megszentel és vigasztal - Az emberi törekvések és a Szentlélek vezetése. 3.4. Az élet kenye - Az Eucharisztia szentsége. 3.5. Megbékélés és gyógyulás - A bűnbánat és kiengesztelődés szentsége. - A betegek kenetének szentsége.
4. Keresztény tanúságtétel a családban, egyházban és társadalomban	4.1. A megszentelt élet - Az emberszeretet. - Szeretet és barátság. - Szülő és gyermek kapcsolata. - Lisieux-i Kis Szent Teréz szülei. 4.2. Támadás az emberi élet ellen - Gyilkosság, öngyilkosság. - Szent Maximilian Kolbe. 4.3. Az emberi élet védelme - Bioetika. - Batthyány-Strattmann László. 4.4. Szenvedélyek és függőségek - Alkohol, drogok. 4.5. Lelki értékek és anyagi javak - Helyes és helytelen hozzáállás.

SPECIFIKUS KOMPETENCIÁK (CS) ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉGEK PÉLDÁI (EAI)

CG 1 - A vallási identitás kifejezése egyéni és közösségi szinten, az élet különböző helyzeteiben

XII. osztály

CS 1.1. Elemzi az Apostolok Cselekedetei és Pál levelei alapján, hogyan fejezték ki vallási identitásukat az első keresztények és Szent Pál.⁽¹¹⁾

- Az Apostolok cselekedeteiből és Szent Pál leveleiből származó részletek összehasonlítása (pl. ApCsel 2,42–47; 1Kor 13; 2Tim 4,7), hogy kiemeljék a keresztény identitás alapvető elemeit: ima, tanúságtétel, közösség és misszió.
- Esszé vagy bemutató készítése „A keresztény identitás régen és ma” címmel, amelyben a tanulók bemutatják a hasonlóságokat és különbségeket az első keresztények és a mai közösségek hitmegélése között.
- Osztályvita szervezése „Időszerű-e még ma Pál apostol példája a keresztény identitás számára?” címmel, ahol a tanulók bibliai szövegek és kortárs tapasztalatok alapján érvelnek mellette vagy ellene.

CS 1.2. A szentek és vértanúk hitről és szeretetről szóló tanításainak alkalmazása a személyes és közösségi lelki identitás megerősítésére.

- Digitális portfólió vagy multimédiás bemutató készítése „Hitem útja” címmel, amely tartalmaz szentek és vértanúk tanításaiából vett szövegeket, a tanulók lelki életének fontos pillanatait, személyes reflexiókat és a vallási identitást kifejező szimbólumokat.
- Esszé vagy prezentáció készítése „A hivatás nyomában” címmel, amelyben a tanulók bemutatják, hogyan élték meg hitüket a szentek és vértanúk.
- Községi tanúságtételi alkalmon való részvétel, ahol a tanulók bemutatják társaiknak a szentek életéről és tanúságáról szóló munkáikat, konkrét példákkal érvelve amellett, mit jelent Krisztusba gyökerezett életet élni.

CS 1.3. A katolikus levelek és a Jelenések könyvének jelentőségének értékelése a keresztény világkép formálásában.

- Diagram készítése, amely összekapcsolja a katolikus levelek és a Jelenések könyvének tanításait a mindennapi életben alkalmazható erkölcsi elvekkel.⁽¹²⁾
- A szövegek kulcsüzeneteit összefoglaló vizuális összefoglaló készítése, ezek hatásának megvitatására a keresztény világképre.
- Rövid esszé megírása, amelyben a tanulók kifejtik, miként segíthetik e szövegek az erkölcsi döntéshozatalt és a személyes értékrend kialakítását.

CS 1.4. Olyan tanúságtételek (esszék, portfóliók, prezentációk) készítése, amelyek kifejezik, hogyan alapozza meg az isteni kinyilatkoztatás a személyes vallási identitást.

- Személyes esszé vagy lelki napló írása „Hogyan nyilvánul meg Isten az életemben” címmel, amelyben a tanulók elmélkednek arról, miként formálta hitüket és értékeiket az isteni kinyilatkoztatás (a Szentírás, a szentségek és a személyes tapasztalatok által).
- Digitális portfólió vagy multimédiás bemutató készítése „Hitem útja” címmel, amely bibliai idézeteket, lelki életük fontos pillanatait, személyes reflexiókat és a vallási identitásukat kifejező szimbólumokat tartalmaz.
- Községi tanúságtételi alkalmon való részvétel, ahol a tanulók bemutatják társaiknak munkáikat, konkrét példákkal érvelve amellett, hogyan inspirálja Isten kinyilatkoztatása kapcsolataikat, döntéseiket és elköteleződéseiket a családban, iskolában és a társadalomban.

CG 2 - A vallási kifejezésformák és az életmódok elemzése a világ vallásaiban.

XII. osztály

CS 2.1. A protestáns reformáció okainak és következményeinek összehasonlítása a mai vallási pluralizmus formáival.

- Kiválasztott bibliai szövegek elemzése (pl. 1Kor 13 – A szeretet himnusza; Jel 21,4), majd összehasonlítás kortárs tanúságtételekkel, dokumentumokkal vagy lelkiségi formákkal (pl. közösségi élet, felebaráti szolgálat, eszkatológikus remény).
- Multimédiás projekt készítése „A páli hit és a mai hit” címmel, amelyben a tanulók bibliai szövegeket, fényképeket és a mai keresztény életből vett példákat (önkéntesség, szentségi élet, lelki mozgalmak) ötvözik.
- Vita vagy kerekasztal-beszélgetés szervezése „Hogyan jelennek meg ma a szeretet és a remény értékei, ahogyan azokat Szent Pál és a Jelenések könyve szerzője kifejezte?” címmel.

CS. 2.2. A tridenti zsinat és a reformer szentek (pl. Loyolai Szent Ignác) hozzájárulásának elemzése az egyházi élet megújulásához.

- Luther téziseinek összehasonlítása a Tridenti Zsinat döntéseivel a megigazulás és a szentségek témájában.

XII. osztály

- *A keresztény értékek (hit, szeretet, önfeláldozás) azonosítása olyan történelmi személyiségek életében, mint Morus Szent Tamás, Xavéri Szent Ferenc vagy Loyolai Szent Ignác.*
- *Részletek olvasása Luther Márton 95 tételéből, értelmező megbeszéléssel.*

CS 2.3. A modernitás (felvilágosodás, francia forradalom, II. Vatikáni Zsinat) hatásának értelmezése korunk vallási életére

- *Összehasonlító poszter készítése, amely szemlélteti, miként hatott a felvilágosodás, a francia forradalom és a II. Vatikáni Zsinat a mai vallásos életre.*
- *Miniinterjú készítése a vallási közösségek tagjaival, hogy feltárják, miként érzékelik a modernitás által hozott változásokat.*
- *Csoportos beszélgetés konkrét példák alapján a modernitás hatásairól a mai vallásgyakorlatokra.*

CS 2.4. A 20. századi vértanúk és püspökök (Márton Áron, Bogdánffy Szilárd, Scheffler János) szerepének elemzése mint a hűség és tanúságtétel példái a mai keresztény élet számára.

- *Csoportos kutatás a megadott vértanúk és püspökök életrajzáról (szövegek, dokumentumfilmek, történelmi források felhasználásával), majd összehasonlító táblázat készítése, amely kiemeli hitüket, bátorságukat és hűségüket a 20. század történelmi körülményei között.*
- *Vizuális vagy multimédiás projekt készítése „A hit fénye a diktatúra sötétjében” címmel, amelyben a tanulók képeket, idézeteket és életrajzi részleteket egyesítenek, bemutató, miként inspirálja e püspökök tanúságtétele a mai keresztény fiatalokat.*
- *Vita vagy közös reflexió szervezése „Mit jelent ma a hit tanújának lenni?” címmel, ahol a tanulók konkrét példákkal érvelnek amellett, hogyan alkalmazható e vértanúk hűsége, bátorsága és szolidaritása a mai életben.*

CG 3 - Felelősségteljes döntések meghozatala a személyes és közösségi életre vonatkozóan, valláserkölcsei értékekkel összhangban.**XII. osztály****CS 3.1. Szent Pál és az ősegyház magatartásának értékelése mint erkölcsi megkülönböztetésre irányadó példák a társadalmi kihívásokkal szemben.**

- *Páli szövegek csoportos elemzése (pl. 1Kor 6 – a közösségről; Róm 12 – az új élet Krisztusban), és annak értékelése, hogy ezek az elvek hogyan irányíthatják a mai erkölcsi döntéseket (etika, család, társadalom).*
- *Esettanulmány kidolgozása „Konfliktus és kiengesztelődés a közösségben” címmel, amelyben a tanulók a páli elveket alkalmazzák erkölcsi dilemmák (pl. megbocsátás, felelősség, szolidaritás) megoldására, konkrét javaslatokat téve.*
- *Érvelő esszé vagy lelki napló készítése „Hogyan inspirálna Szent Pál a mai erkölcsi döntéseimben?” címmel, amelyben a tanulók saját erkölcsi megkülönböztetéseiket és a keresztény értékek életükre való alkalmazását fejezik ki.*

CS 3.2. A reformáció és a tridenti zsinat döntéseinek elemzése az összetett történelmi helyzetekben megnyilvánuló erkölcsi megkülönböztetés megértése érdekében.

- *Részletek olvasása és értelmezése a Tridenti Zsinat dokumentumaiból.*
- *Annak azonosítása, hogy a Tridenti Zsinat eucharisztikus teológiája miként maradt meg és működik tovább a mai Egyház életében.*

CS 3.3. Az Egyház szociális tanításának (XIII. Leó pápa, II. Vatikáni Zsinat) elveinek alkalmazása a közösségi életre vonatkozó felelős döntésekben.

- *Részlet olvasása és magyarázata a Rerum Novarum enciklikából, amelyben megjelenik az Egyház társadalmi tanítása.*
- *Összehasonlító táblázat készítése, amely bemutatja a helyes és helytelen döntéseket az egyházi társadalmi tanítást tekintve.*
- *Rövid napló írása arról, miként valósulnak meg a társadalmi tanítás alapelvei a mindennapi életben.*

CS 3.4. Erkölcsi döntéseket megalapozó foratókönyvek vagy esettanulmányok készítése a család, a szexualitás, a bioetika és a társadalmi élet területén.

- *Erkölcsi esettanulmányok kidolgozása (pl. döntések a családi életben, az orvosi technológiák használata, az élet tisztelete témájában), csoportmunkában, a keresztény tanítás és erkölcsi értékek alkalmazásával.*
- *Dramatizált jelenetek vagy oktatóvideók készítése „Döntések az életért” címmel, amelyek aktuális etikai dilemmákat (abortusz, eutanázia, hűség, családi kapcsolatok) dolgoznak fel, és megoldásokat kínálnak az emberi méltóság és a keresztény tanítás alapján.*
- *Kerekasztal-beszélgetés vagy vita megszervezése „Az élet etikája – szabadság vagy felelősség?” címmel, ahol a tanulók konkrét példák és erkölcsi hivatkozások alapján érvelnek a keresztény megkülönböztetés fontossága mellett a mai bioetikai és társadalmi kérdésekben.*

CG 4 - Együttműködés másokkal a közösség előmozdításáért a társadalomban, minden személy vallási értékeinek tiszteletben tartásával

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Romano-Catolic de Limba Maghiară, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

XII. osztály**CS 4.1. Az őskeresztény közösség és Szent Pál szerepének közös elemzése az Egyház egységének építésében.**

- Csoportmunka az Apostolok Cselekedeteiből vett szövegek alapján (ApCsel 2,42–47; 4,32–35), bemutattva, hogyan élte meg az ősegyház a közösséget és a szolidaritást.
- Közösén készített „a közösség fogalmi térképe”, amelyben a tanulók a páli értékeket (szeretet, egység, szolgálat) összekapcsolják a társadalmi és vallási együttműködés mai példáival.
- Iskolai kampány megtervezése „Együtt a közösségért” címmel, amely a szolidaritást, a tiszteletet és a felekezeti közötti párbeszédet népszerűsíti az őskeresztény közösség példájából kiindulva.

CS 4.2. A zsinatok és történelmi események összehasonlítása annak vizsgálatára, hogyan járultak hozzá az egyházak közötti egységhez vagy megosztottsághoz.

- Grafikus idővonal készítése a modern és kortárs egyháztörténet főbb eseményeiről: reformáció, Tridenti Zsinat, I. és II. Vatikáni Zsinat, kommunizmus.
- Vita szervezése „A mai ökumenizmus – a II. Vatikáni Zsinat folytatása?” címmel.
- Tematikus kollázs készítése „Az Egyház párbeszédben a világgal – a II. Vatikáni Zsinattól napjainkig” címmel.

CS 4.3. A szentségek (házasság, egyházi rend) és Szűz Mária szerepének értékelése a hívők közötti egység előmozdításában.

- Illusztrált poszter készítése, amely bemutatja a szentségek és a hívők egysége közötti kapcsolatot.
- Rövid szerepjáték létrehozása, amely szemlélteti, hogyan erősítik a szentségek és Mária-tisztelet a közösségi egységet.
- Bibliai szövegek és katolikus dokumentumok elemzése annak érdekében, hogy a tanulók felismerjék és megindokolják a szentségek és Mária szerepének jelentőségét az egyházi közösség életében.

CS 4.4. Csoportos oktatási és szolidaritási projektek (életvédő kampányok, önkéntesség, vallásközi párbeszéd) létrehozása, amelyek a családban, az Egyházban és a társadalomban előmozdítják a közösséget.

- Önkéntes projekt vagy társadalmi kampány megtervezése és megvalósítása (pl. „Fiatalok az életért”, „A szolidaritás hete”), amelyben a tanulók konkrét szerepeket vállalnak (szervezés, kommunikáció, népszerűsítés) és dokumentálják tevékenységük közösségre gyakorolt hatását.
- Videódokumentum vagy fotónapló készítése „A közösség jelei” címmel, amely helyi példákon keresztül mutatja be a különböző emberek, csoportok vagy felekezetek közötti együttműködést, kiemelve a közös keresztény értékeket.
- Iskolai kerekasztal vagy konferencia szervezése „Az egységet teremtő hit” címmel, ahol a tanulók bemutatják projektjeik eredményeit, és megvitatják a szolidaritás, a tisztelet és az együttműködés fontosságát a mai társadalomban.

TANANYAG**XII. osztály - Mesterünkkel együtt**

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
1. Az isteni kinyilatkoztatás az ember üdvösségének szolgálatában „Velünk az Isten” (Mt 1,23)	1.1. „Tanúim lesztek ... egészen a föld határáig” - A Szentlélek eljövetele; az ősegyház közössége. (ApCsel 2,1–13; 2,42–47) 1.2. „A jó harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, hitemet megtartottam” - Szent Pál megtérése (ApCsel 9,1–19). - Szent Pál Athénban (ApCsel 17,16–33). 1.3. „Ha pedig Krisztus nem támadt fel...” - Szent Pál tanítása és teológiája (1Kor 15,17). 1.4. „E három között pedig a legnagyobb a szeretet” - Szent Pál tanítása a szeretetről – A szeretet himnusza (1Kor 13,1–13). 1.5. Isten a szeretet - Az apostoli levelek – Szent János első levele (1Jn 4,7–13). 1.6. „És letöröl szemükről minden könnyet...” - Jelenések 21,4.
2. Különböző vallások értéke és lelkesége	2.1. A protestáns reformáció A téma tartalma: - Vallási, társadalmi és politikai okok. - Luther Márton és a német reformáció. - Kálvin János és a svájci reformáció.

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
	- A reformáció Erdélyben: evangélikusok és reformátusok. - VIII. Henrik és az angliai reformáció. 2.2. A tridentí zsinat és a katolikus egyház megújulása - A téma tartalma: - A Tridenti Zsinat mint válasz a reformációra – lefolyása és tanítása. - Az egyházi élet megújulása a zsinat után: szentek, szerzetesrendek, új lelkipásztorság. - Hagiográfia és történelem: Loyolai Szent Ignác és a jezsuita rend. 2.3. Az Egyház és a modern kor - A téma tartalma: - A felvilágosodás, a francia forradalom, az ultramontanizmus születése. - IX. Pius pápa és az antimodernizmus. - XIII. Leó pápa és az egyház társadalmi tanításának kezdetei. 2.4. A modern egyház születése - A téma tartalma: - Az Egyházat meghatározó történelmi események: világháborúk, nacionalizmus, antiszemitizmus. - A II. Vatikáni Zsinat: nyitás a világ felé. - Strukturális és liturgikus reform. - Ökumenizmus. - Az Egyház a hidegháború idején: Szent II. János Pál pápa küldetése. 2.5. A gyulafehérvári főegyházmegye a 20. században - A téma tartalma: - A gyulafehérvári püspökség a két világháború között: Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök és az egyházmegye beilleszkedése Romániába. - A gyulafehérvári püspökség a háború utáni időszakban: Márton Áron püspök és küzdelme a kommunista diktatúra ellen. 2.6. A nagyváradi, temesvári és szatmári püspökségek helyzete a 20. században - A téma tartalma: - A püspökségek rövid története az újrászervezéstől napjainkig. - Boldog Bogdánffy Szilárd. - Boldog Scheffler János.
3. Egyházunk válaszai napjaink kihívásaira	3.1. „Amit Isten egybekötött...” (Mt 19,6) - Az ember férfinak és nőnek teremtett. - A házasság szentsége. 3.2. „Pap vagy te mindörökké Melkizedek rendje szerint” (Zsolt 110,4) - A papság szentsége. 3.3. „Asszony, íme a te fiad” (Jn 19,26) - Szűz Mária szerepe Isten üdvözítő tervében. 3.4. A helyes és helytelen istentiszteleti formák - A népi áhítat formái: rózsafüzér, keresztút, zarándoklatok. - A szentelmények: temetés, áldások. - Helytelen spirituális gyakorlatok: okkultizmus, átok, szinkretizmus, sátánizmus. 3.5. A földi élet után - Eszkatológia: feltámadás és végítélet.
4. Keresztény tanúságtétel a családban, egyházban és társadalomban	4.1. A Szentlélek egyháza - Egészséges életmód. - Szexualitás. 4.2. Támadás az emberi élet ellen - Abortusz, eutanázia. - Szent Gianna Beretta Molla. 4.3. Én + te + ő = család - Családtervezés. - Casciai Szent Rita. 4.4. Szenvedélyek és függőségek - A játékszenvedély.

Domenii de conținut / Tartalmi területek	Conținuturi / Tartalmak
	- Az online világ veszélyei. 4.5. Az idő mint ajándék - Munka és pihenés.

MÓDSZERTANI JAVASLATOK

1. Jelentésük és szerepük

A módszertani javaslatok segítik a hittanárt abban, hogy a teológiai, bibliai, történelmi és erkölcsi témákat élő, hozzáférhető és a diákok számára jelentős tanulási élménnyé alakítsa.

Nem egyetlen módszert kínálnak, hanem irányítóként szolgálnak:

hogyan lehet egy bibliai témát („Ábrahám elhívása”), történelmit („A magyarság megtérése”), erkölcsit („Az erények”) vagy kortársat („Az online világ veszélyei”) interaktív, személyes reflexiót és gyakorlati alkalmazást ösztönző módon tanítani.

2. Általános alapelvek a vallásoktatásban

Tanulóközpontúság: a fiatalok kérdései a kiindulópontok („Hol fedezem fel ma Istent?”).

Módszertani sokszínűség: bibliai történetmesélés, vita, kreatív feladat (rajz, napló), dramatizálás, vallási szövegelemzés.

Rugalmasság: a bibliai szövegek vagy történelmi források a diákok szintjéhez és az iskola lehetőségeihez igazíthatók.

Interdiszciplinaritás: kizárólag a vallási / humán területen belül – történelem, irodalom, kultúra, szakrális művészet.

Fejlesztő értékelés: lelki napló, írásos reflexió, önértékelés és társértékelés.

Differenciálás: egyszerűbb feladatok (pl. bibliai jelenet illusztrálása) és összetettebbek (vallási szövegek összehasonlítása) a különböző tempójú diákok számára.

Gyakorlati hasznosság: a keresztény értékek megélése a mindennapokban – hogyan élem meg ma az evangéliumi üzenetet?

3. Általános módszertani irányelvek

Aktív tanulás: viták („Mi Jézus tékozló fiúról szóló példabeszédének üzenete a mai fiatalok számára?”), esettanulmányok („Pio atya – szenvedés és remény”).

Együttműködő tanulás: csoportok bibliai szövegeket vagy szentek életét dolgozzák fel, majd bemutatják társaiknak.

Projektalapú tanulás: „imádságnapló” vezetése vagy plakát készítése egy erényről.

Digitális tanulás: interaktív bibliai alkalmazások, online térképek Szent Pál útjairól, tematikus videók.

Hiteles tanulás: találkozók, interjúk papokkal, szerzetesekkel vagy önkéntesekkel.

Kontextuális tanulás: valós élethelyzetek (függőségek, családi kapcsolatok, barátság) megbeszélése keresztény szemszögből.

4. Módszertani adaptációk

A római katolikus hittan IX–XII. osztályos tanítására vonatkozó javaslatok célja, hogy az oktatás a diákok életkorához és a rendelkezésre álló forrásokhoz igazodjon, miközben összhangot tart a bibliai, vallástörténeti és aktuális tartalmakkal.

Alapelvek

Hozzáférhetőség: összetettebb bibliai vagy történelmi témák (pl. szövetségek, ókori vallások, egyetemes zsinatok) esetén a tanár válogathat rövid, szemléletes részleteket, amelyeket a tanulók vizuálisan és egyszerűen dolgoznak fel.

Interaktivitás: minden tartalmi területhez kapcsolódjon valamilyen tanulói aktivitás – kifejező felolvasás, vita, dramatizálás, közös projekt, alkalmazott beszélgetés.

Kapcsolat a diákok életével: a bibliai események és a szentek példái személyes tapasztalatokhoz kötődnek (megbocsátás, felelősség, barátság, hit).

Sokszínűség tisztelete: más vallások megismerésekor a hangsúly az objektív, tiszteletteljes bemutatáson és a párbeszéd lehetőségeinek felismerésén van.

Fejlesztő dimenzió: a szentségek, erények és a keresztény tanúságtétel konkrét élethelyzeteken keresztül kerül bemutatásra, amelyek reflexióra és erkölcsi döntésre ösztönöznek.

Alkalmazható tanulási formák

Bibliai történetmesélés és dramatizálás: Ábrahám elhívása, példabeszédek, Jézus szenvedése, Szent Pál megtérése – a diákok eljátszák a jeleneteket, majd megbeszélik azok mai üzenetét.

Történelmi esettanulmány: az ókori civilizációk, üldözések, reformok vagy zsinatok feldolgozása szövegekkel, térképekkel, képekkel.

Együttműködő tanulás: csoportok különböző szempontokat dolgoznak ki (a Szentlélek ajándékai, keleti vallások, erények) és bemutatják az osztályban.

Gyakorlati projektek: imádságnaplók, szentségekről szóló plakátok, függősegmegelőző kampányok, kisebb karitatív akciók.

Digitális források: interaktív bibliai térképek, multimédiás előadások szentekről, virtuális templomtúrák, bibliaalkalmazások.

Differenciálás és személyre szabás

Lassabb tempójú vagy sajátos nevelési igényű diákoknak: vizuális összefoglalók, bibliai képregények, egyszerű szókincs, rövid szerepjáték.

Haladó diákoknak: bibliai és hagyományos szövegek összehasonlítása, rövid esszék, egyházi dokumentumok elemzése.

Értékelés

Formatív: reflexiós naplók, visszajelző lapok, megbeszélések, önértékelés és társértékelés.

Szummatív: alkalmazott tesztek (bibliai szövegek, erkölcsi esetek, vallások), tematikus portfóliók, nyilvános projektbemutatók.

Egységes alkalmazási példák

Isteni kinyilatkoztatás: „A szövetségek térképe” – Ábrahámától az Újszövetségig, csoportmunkában feldolgozva.

Más vallások értékei: „Az ókor kerekasztala” – diákok képviselik Egyiptomot, Görögországot, Rómát és Izraelt, majd összevetik a szent fogalmát.

Kortárs keresztény válaszok: műhely „építő és romboló istenképekről”, a Biblia fényében javítva.

Keresztény tanúságtétel: karitatív projekt vagy „a lelkiismeret bírósága” – erkölcsi döntések megvitatása a parancsolatok és az erények alapján.

5. Kapcsolódás a végzős diák profiljához

A módszertani javaslatok bemutatják, miként járul hozzá minden lecke:

Kulcskompetenciákhoz:

- szociális és állampolgári (felelősségről szóló beszélgetések),
- digitális (szentekről készült multimédiás prezentációk),
- kulturális (vallási hagyományok megismerése).

A végzős diák jellemzőihez:

- reflektív (imáról szóló személyes napló),
- kreatív (bibliai képregény készítése egy példabeszédről),
- felelős (karitatív tevékenységben való részvétel).

Keresztírányú témákhoz:

- környezeti nevelés (a teremtés bibliai olvasata és a természetvédelem),
- digitalizáció (felelős online forráskezelés),
- egészség és etika (függőségek, bioetika, szexualitás témái).

6. Kulcsüzenet a tanári munkacsoportok számára

A római katolikus hittan módszertani javaslatai nem a tanterv „rejtett kézikönyvét”, hanem egy pedagógiai irányítót kínálnak, amely segíti a hit közvetítését.

Megmutatják, hogyan lehet a bibliai témákat, az egyháztörténetet, a szentségeket és a szentek tanúságtételét a középiskolások számára élményszerűvé és érthetővé tenni.

A kezdő tanár számára ezek a javaslatok világos támpontokat adnak:

- hogyan olvasson és magyarázzon bibliai szöveget,
- hogyan kapcsolja össze az üdvtörténet eseményeit a diákok kérdéseivel,
- és hogyan tegye láthatóvá a keresztény értékeket a mindennapi életben.

A tapasztalt tanár számára pedig teret biztosítanak az innovációnak:

- digitális források beépítésére, interdiszciplináris projektekre,
- és a diákok közösségi szerepvállalásának új formáira.

Így biztosítható az összhang a tantervi célok és az iskolai gyakorlat között,

és a hittanóra valódi találkozási ponttá válik az evangélium üzenete és a fiatalok élete között

GRUP DE LUCRU - MUNKACSOPORT

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
NAGY HAJNAL-OTILIA	I.	LICEUL TEORETIC „TAMÁSI ÁRON” ODRHEIU SECUIESC... ⁽¹⁴⁾
BENEDEK MATILDA-RAMONA	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SZENT LÁSZLÓ” ORADEA
KOCSIK ZOLTÁN-IOSIF	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „GERHARDINUM” TIMISOARA
ERDÉLY IMRE	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SEGÍTŐ MÁRIA” MIERCUREA-CIUC
KIRNER MATILD	I.	COLEGIUL NAȚIONAL ”KÖLCSEY FERENC”, SATU MARE
HODOR ERIKA-HAINAL	I.	LICEUL TEORETIC “BÁTHORY ISTVÁN”, CLUJ-NAPOCA
BÁLINT RÓBERT	II. /Doctor în teologie	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SZENT ERZSÉBET” LUNCA DE SUS
NEMES ISTVÁN	I. /Doctor în teologie	CENTRUL PENTRU FORMAREA CONTINUĂ ÎN LIMBA MAGHIARĂ ORADEA
TAMÁSI ZSOLT-JÓZSEF	I. /Doctor în teologie	LICEUL TEORETIC „BOLYAI FARKAS” TÂRGU-MUREȘ

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PISLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
DIÓSI DÁVID	Prof. Univ. Dr.	Facultatea de Teologie Romano-Catolică, UBB/Cluj – SIS Alba Iulia	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
GÁL LÁSZLÓ	Inspector școlar general arhiepiscopozan / Doctor în teologie / Gr.did.I.	Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia	Responsabil cult

Programa școlară
pentru disciplina

Religie
Cultul Romano-Catolic
de Limba Română

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 18**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Romano-Catolic de Limba Română*, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Disciplina **Religie, Cultul Romano-Catolic de Limba Română**, face parte din aria curriculară „Om și societate” și i se alocă 1 oră pe săptămână în trunchiul comun, clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027, conform OMEC nr. 4.350/20.06.2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal.

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar* nr. 198/2023, cu completările și modificările ulterioare;
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene* (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național*, aprobat prin OME nr. 3239/2021;
- *Profilul de formare al absolventului*, aprobat prin OME nr. 6731/2023.

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Scopul disciplinei Religie – cultul romano-catolic de limba română constă în formarea personalității elevului în concordanță cu valorile creștine, prin integrarea cunoștințelor religioase în structurarea de atitudini moral-creștine și prin aplicarea învățării de credință în viața proprie și a comunității.

Programa disciplinei **Religie – cultul romano-catolic de limba română** este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe-cheie stabilite la nivelul Comisiei Europene și contribuie la dezvoltarea profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a ce vizează domeniile: comunicare în limba maternă, comunicare în limbi străine, competențe matematice și de bază în științe și tehnologii, competența digitală, a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spirit de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizare și exprimare culturală, competența verde.

Studierea *Religiei*, împreună cu celelalte discipline din aria curriculară *Om și societate*, prin valorile transmise și promovate, contribuie la formarea unor atitudini pozitive față de învățare, în special cea socio-emoțională, cultivând motivația și aptitudinile pentru colaborare, planificare, comunicare și relaționare cu comunitatea locală, cu instituțiile educaționale și religioase, cu mediul înconjurător.

Educația religioasă în școală introduce o varietate de norme etice și de comportament care asigură dezvoltarea morală a elevilor, starea de bine, prevenirea violenței, crearea unui climat școlar pozitiv, implicarea tuturor participanților în actul educativ, utilizarea responsabilă a tehnologiei, promovarea unei culturi incluzive. Aceștia sunt încurajați să privească critic, conform valorilor creștine, într-un efort de a ajunge la o atitudine morală conștientă, care va servi drept fundament pentru deciziile cu care se vor confrunta ca adulți și pentru modelele de comportament și angajamentul ce va marca modul de raportare la comunitățile locale și societății în general.

Noua programă promovează înțelegerea fundamentelor istorice și doctrinare ale Religiei Catolice corelând-o întotdeauna cu realitatea și întrebările de sens pe care le pun elevii, respectând în același timp convingerile valorice și afilierea religioasă a fiecărui individ. Ea oferă șansa de a reflecta asupra experiențelor umane și de a înțelege și interpreta aceste experiențe, să-și formeze propria conștiință și spiritul critic.

Programa școlară de Religie este structurată pe următoarele componente:

- **competențe generale** ce sunt comune tuturor cultelor și se formează în cadrul fiecărui nivel de învățământ;
- **competențe specifice** care sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar și pun în evidență progresul de la un an la altul;
- **exemple de activități de învățare** ce reprezintă contexte în care sunt formate, exersate, consolidate competențele specifice, având un caracter de recomandare și de orientare pentru profesori;
- **conținuturile învățării** sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor la elevi;

- **sugestiile metodologice** au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare pentru proiectarea demersului didactic și pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei Religie, cu particularitățile de vârstă ale elevilor și cu respectarea diversității.

Revizuirea programei școlare a urmărit asigurarea continuității noțiunilor transmise în programa din ciclul gimnazial ce vizează dezvoltarea personalității elevilor și reformularea anumitor teme cu scopul unei mai bune percepții din partea acestora, accentuându-se dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are un caracter interdisciplinar și transdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale, istoria, geografia.

Programa școlară propune elemente comune cu ale tuturor cultelor creștine: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice, exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Se adresează atât profesorilor de Religie, precum și autorilor de manuale școlare, fiind concepută astfel încât să încurajeze creativitatea și adecvarea demersurilor didactice la particularitățile elevilor prin stabilirea ordinii studierii anumitor unități de conținut, prin adaptarea acestora la specificul clasei de elevi, prin valorificarea experienței de viață a elevilor și a specificului comunității din care aceștia fac parte.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
CG2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
CG3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
CG4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**Clasa a IX-a****CS 1.1. Definirea elementelor care construiesc propria identitate religioasă**

- definirea termenilor specifici religiei creștine despre originea și sensul vieții, relația omului cu Dumnezeu, chemarea la sfințenie, utilizând o fișă de lectură;
- sistematizarea (sau explicarea) informațiilor referitoare la cuvântul lui Dumnezeu, credință, termeni istorici cu ajutorul unor scheme, glosare, prezentări grafice;
- exprimarea identității religioase creștine cu ajutorul unor pasaje semnificative din Sfânta Scriptură utilizând lectura explicativă.

CS 1.2. Explicarea semnificațiilor specifice care definesc învățătura de credință

- explicarea elementelor specifice învățăturii catolice utilizând metode interactive de studiu biblic;
- identificarea noțiunilor de antropologie creștină cu ajutorul unor tabele comparative care să conțină elemente similare din alte religii;
- recunoașterea învățăturilor de credință regăsite în cărțile Sfintei Scripturi vizionând filme documentare pentru întărirea vieții de credință.

CS 1.3. Exprimarea trăirii religioase la nivel individual și al comunității, oferind exemple concrete

- identificarea unor concepte centrale privind trăirea credinței și originea lumii, realizând o prezentare sau un eseu care să exprime reflecția asupra acestor teme;
- aprecierea valorilor religioase privind poruncilor realizând un proiect de grup sau filme de scurtmetraj;
- formularea unor puncte de vedere documentate (internet sau alte surse) cu privire la religiile necreștine studiate, cu ajutorul dialogurilor sau al dezbatelor.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**Clasa a IX-a****CS 2.1. Identificarea formelor prin care Dumnezeu se descoperă omului și a modului în care omul răspunde prin credință și iubire**

- analizarea unor texte din Vechiul Testament (exemplu: Geneza, Exod) care au ca mesaj central ideea de revelație și răspunsul omului la chemarea divină construind în echipe, tabele ilustrative;
- sublinierea dialogului dintre știință și credință realizând dezbatere tematice (exemplu: „Știința și credința în înțelegerea originii lumii”);
- elaborarea unei prezentări multimedia cu tema: „Revelația lui Dumnezeu în viața omului contemporan

CS 2.2. Prezentarea principalelor religii din perspectivă istorică

- cercetarea principalelor religii antice studiate (sumero-acadiană, egipteană, greco-romană), realizând o prezentare multimedia în echipe;
- compararea unor concepte religioase prezentate în Biblie cu elemente specifice religiilor antice, cu ajutorul unui grafic sau a unei aplicații digitale;
- prezentarea influențelor culturilor antice asupra formării mentalității biblice, realizând o axă temporală grafică sau digitală.

CS 2.3. Argumentarea importanței dialogului interreligios și a respectului față de diversitatea religioasă

- analizarea unor studii de caz privind situații de dialog interreligios și respect reciproc în comunitate, utilizând dialogul structurat sau dezbaterile;
- promovarea unor cazuri pozitive de colaborare între comunități religioase (exemplu: acțiuni umanitare comune, dialog ecumenic) realizând postere/afișe sau cugetări;
- elaborarea unui eseu cu tema: „Respectul față de semenii cu alte convingeri religioase”.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale**Clasa a IX-a****CS 3.1. Identificarea principiilor religios-morale fundamentale care pot ghida comportamentul în viața personală și comunitară.**

- identificarea valorilor religioase (exemplu: credința, speranța, iubirea) dintr-un text biblic/patristic, înscriindu-le într-un tabel colaborativ;
- asocierea de valori (iubire, iertare, adevăr, dreptate) cu comportamente concrete din viața cotidiană cu ajutorul unui ciorchine, al hărții mentale sau al brainstormingului;
- realizarea de mini-proiecte care promovează reguli de comportament în diferite contexte școlare, familiale, sociale, în acord cu valorile religios-morale, prezentate în diferite forme: fișe, postere, prezentări power point, filme.

CS 3.2. Analizarea unor situații de viață din perspectivă religios-morală, pentru a distinge comportamentele constructive de cele dăunătoare

- examinarea unor studii de caz referitoare la prezența valorilor religioase în diferite grupuri de apartenență, realizând dialoguri ghidate;
- elaborarea unor eseuri despre diferite valori religios-morale (exemplu: iubire, prietenie, responsabilitate, toleranță, cooperare, solidaritate umană);
- compararea în grupuri mici a unor exemple practice de atitudini și acțiuni morale, reflectând la efectele acestora asupra individului și comunității, realizând scurte povestiri sau prezentări digitale (cartoon).

CS 3.3. Aplicarea principiilor religios-morale în luarea deciziilor personale și comunitare, prin asumarea responsabilității și a rolurilor etice.

- elaborarea unui plan personal cu pași concreți pentru a aplica o valoare morală în viața lor (exemplu: onestitate, respect, empatie);
- realizarea unor activități creștine cu caracter comunitar organizate la nivel de clasă sau de școală în colaborare cu alți parteneri sociali (Biserică, ONG-uri);
- organizarea de jocuri de rol privind unele situații de viață (conflict, cooperare, responsabilitate în comunitate) și discutarea deciziilor adoptate.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**Clasa a IX-a****CS 4.1. Identificarea valorilor religioase care susțin respectul reciproc și colaborarea dintre oameni**

- lectura unor texte sacre pentru a identifica valori religioase comune care susțin colaborarea dintre oameni (respectul, iubirea, iertarea), construind un ghid al acestor valori;
- compararea diverselor coduri și norme din tradițiile religioase pentru a descoperi valorile comune cu ajutorul unui grafic (scheletul de pește);
- realizarea unor proiecte de prezentare individuale sau de grup cu privire la colaborarea dintre oameni, cu ajutorul aplicațiilor digitale.

CS 4.2. Argumentarea importanței valorilor religioase pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare

- analiza valorilor religioase practicate în Vechiul Testament pentru formarea solidarității interumane formulând argumente scrise despre importanța încrederii în Dumnezeu și a respectării Legii morale;
- demonstrarea importanței respectului și acceptării valorilor altor denominațiuni creștine sau ale altor religii, realizând un plan de acțiune pentru promovarea solidarității comunitare și a dialogului interreligios în societate;
- motivarea rolului valorilor morale în viața socială, pornind de la aspecte legate de solidaritate și toleranță din Legea morală a Vechiului și Noului Testament, organizând o sesiune de discuții de tip dezbatere.

CS 4.3. Participarea la activități și proiecte individuale și de grup, prin aplicarea valorilor religioase

- colaborarea în realizarea și desfășurarea de proiecte extracurriculare sau extrașcolare la nivel de clasă, școală, comunitate;
- implicarea în activități de voluntariat, cu privire la solidaritate umană și grija față de mediu și împărtășirea lor;
- redactarea unui ghid practic cu reguli de comportament respectuos față de cei de alte convingeri religioase;
- realizarea de prezentări online a unor opere de binefacere, din diverse religii și țări.

CLASA a IX-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelarea lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură	I.1 VECHIUL TESTAMENT 1. Cuvântul lui Dumnezeu în limbaj omenesc (autorul, inspirația, adevărul, sensurile, canonul Sfintei Scripturi) 2. Cadrul istorico-geografic al Bibliei (marile epoci din istoria poporului ales și spațiul geografic) 3. Originea lumii - dialog între credință și știință 4. Pentateuhul (teme fundamentale și personaje biblice) 5. Modele de trăire a credinței în cărțile istorice ale Vechiului Testament (Ghedeon, David, Solomon, Ilie)
2. Trăirea credinței creștine	II.1 IUBIREA FAȚĂ DE DUMNEZEU ȘI MÂNTUIREA 1. Legea morală: legea morală naturală, legea veche și legea cea nouă, conștiința 2. Răspunsul iubirii omului față de Dumnezeu: Porunca întâi a Decalogului 3. Numele lui Dumnezeu este sfânt: Porunca a doua a Decalogului 4. Ziua Domnului, ziua bucuriei și a învierii: Porunca a treia a Decalogului
3. Temelia credinței	III.1 RAPORTUL REVELAȚIE-CREDINȚĂ 1. Dumnezeu se revelează omului (definiție și etape) 2. Interpretarea revelației divine (raportul dintre Sfânta Scriptură, Tradiție și Magisteriul Bisericii) 3. Credința, răspunsul omului dat lui Dumnezeu
4. Istoria religiilor și a Bisericii	IV.1 RELIGII NECREȘTINE 1. Religie și religiozitate (definirea termenilor, clasificare, toleranța și respect față de persoane de alte religii și convingeri) 2. Religia sumero-acadiană (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie) 3. Religia Egiptului antic (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie) 4. Religiile antice greco-romane (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie)

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**Clasa a X-a****CS 1.1. Identificarea elementelor care definesc comunitatea religioasă**

- identificarea elementelor cheie ale unei comunități religioase prin lecturarea unor texte biblice și patristice referitoare la înțelepciune, relațiile dintre oameni
- explicarea rolului profeților Vechiului Testament prin realizarea de hărți conceptuale;
- identificarea unor pasaje semnificative din cărțile sapiențiale ale Vechiului Testament realizând un organizator grafic care să ilustreze relațiile dintre copii și părinți, dintre prieteni.

CS 1.2. Utilizarea adecvată a termenilor religioși care definesc învățătura de credință catolică, în diferite contexte de comunicare

- explicarea elementelor specifice învățaturii catolice realizând un ciorchine sau o piramidă într-un whiteboard digital;
- organizarea unor dezbateri privind manifestarea credinței în diferite contexte de comunicare;
- definirea învățaturii de credință din textele sapiențiale ale marilor religii ale lumii, alcătuind un glosar religios interactiv.

CS 1.3. Dezvoltarea trăirii religioase la nivel individual și al comunității, oferind exemple concrete

- conștientizarea și aprofundarea relației individuale cu Dumnezeu și cu comunitatea realizând o activitate de tip dezbateri cu tema „Rolul înțelepciunii în viața de zi cu zi”;
- analizarea unor studii de caz despre relațiile părinți și copii, darul vieții, respectul față de persoană și bunuri completând un jurnal de reflecție cu rubrici etapizate (descriere, interpretare, analiză);
- experimentarea trăirii religioase în alte religii necreștine, utilizând internetul pentru studiu și o fișă pentru consemnarea impresiilor și informațiilor;
- elaborarea unor eseuri despre sacramentele inițierii creștine.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**Clasa a X-a****CS 2.1. Analizarea elementelor definitorii ale religiilor și a rolurilor acestora în plan istoric, social și cultural**

- identificarea în texte profetice a mesajelor de actualitate privind dreptatea socială și iubirea aproapelui, realizând o matrice comparativă;
- elaborarea de prezentări powerpoint / afișe / podcast-uri care să ilustreze soluții etice inspirate din principiile religioase;
- identificarea rolului religiei în cultura universală realizând dezbateri în grupuri mici.

CS 2.2. Descrierea valorilor morale comune diferitelor religii

- analizarea unor texte scurte din diferite religii (Biblia, Coranul, Bhagavad Gita) cu privire la valori comune precum: iubirea, dreptatea, compasiunea, pacea, iertarea realizând un mini ghid tematic;
- ilustrarea valorilor universale (iubirea, pacea, viața, solidaritatea) exprimate în diverse religii, realizând un colaj digital;
- prezentarea valorilor comune ale religiilor lumii prin organizarea unor prezentări digitale.

CS 2.3. Compararea formelor de exprimare a credinței din religiile necreștine cu cele ale creștinismului

- completarea unei fișe informative pentru fiecare religie (fondator, scrieri sacre, rituri);
- analizarea tabelului comparativ cu privire la divinitate, sărbători, cărți sacre din creștinism și din religiile orientale, în cadrul unei mese rotunde;
- expunerea importanței dialogului dintre religii realizând expoziții tematice sau o campanie digitală.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

Clasa a X-a**CS 3.1. Actualizarea învățaturii de credință prin raportarea la deciziile din viața personală și a comunității**

- identificarea unor valori morale (exemplu: adevăr, dreptate, compasiune) în texte religioase sau situații cotidiene, completând o fișă de tip SINELG;
- analiza unui exemplu de decizie din viața unui personaj biblic sau istoric completând o fișă cu posibile consecințe morale;
- explicarea valorilor morale din perspectivă creștină realizând o hartă conceptuală.

CS 3.2. Evaluarea consecințelor deciziilor personale și comunitare din perspectivă etică și religioasă

- analiza critică a alegerii binelui personal în detrimentul binelui comunității cu ajutorul unei activități de tip dezbateri;
- interpretarea luării unor decizii cu impact moral cu ajutorul unor studii de caz sau completarea unui jurnal reflexiv;
- elaborarea de scenarii etice pentru situații problemă (exemplu: respect, dreptate și caritate în contexte familiale și sociale) completând fișe cu posibile răspunsuri morale argumentate.

CS 3.3. Elaborarea unor proiecte de viață și inițiative comunitare bazate pe valori religio-morale

- raportarea obiectivelor de dezvoltare personală (exemplu: educație, relații, implicare socială) la valorile religio-morale, realizând o matrice sau un arbore decizional;
- promovarea respectului interreligios realizând un proiect de serviciu comunitar;
- demonstrarea contribuției valorilor religioase la dezvoltarea unei lumi mai bune prin organizarea unei expoziții cu tema „Manifest al toleranței religioase”.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**Clasa a X-a****CS 4.1. Identificarea particularităților unei comunități construite pe valorile religioase creștine**

- recunoașterea principiilor morale cuprinse în Decalog, în lecturi din literatura universală (exemplu: Singur pe lume de Hector Malot; Crimă și pedeapsă de F. M. Dostoievski) prin completarea unui tabel al valorilor;
- identificarea rolului filantropiei și al voluntariatului în cadrul comunităților creștine prin elaborarea de mini proiecte;
- aprecierea importanței valorilor religioase prin realizarea unui sondaj tematic în grupurile de prieteni.

CS 4.2. Interacțiunea pozitivă cu alții într-o multitudine de contexte prin acceptarea diversității religioase și deschiderea pentru rezolvarea conflictelor

- analiza universalității virtuților și a rolului acestora în rezolvarea conflictelor, prin investigarea unor studii de caz;
- utilizarea conceptelor de libertate și diversitate religioasă utilizând teatrul situațional;
- elaborarea unor strategii morale în rezolvarea conflictelor utilizând jocul de rol.

CS 4.3. Exersarea trăirii religioase la nivel individual și al comunității, oferind exemple concrete

- aplicarea principiilor privind toleranța și respectul în comunitate cu ajutorul redactării unor eseuri structurate;
- utilizarea internetului pentru documentarea cu privire la religiile necreștine studiate;
- operaționalizarea conceptelor de milă, înțelegere, respect în contexte concrete organizând activități de voluntariat.

CLASA a X-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelarea lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură	I.1. VECHIUL TESTAMENT 1. Înțelepciunea reflectată în cărțile sapiențiale ale Vechiului Testament 2. Învățătura profeților Vechiului Testament pentru ieri și azi
2. Trăirea credinței creștine	II.2 IUBIREA FAȚĂ DE APROAPELE, EXPRESIE A IUBIRII FAȚĂ DE DUMNEZEU 1. Omul în familie, Biserică și societate: Porunca a patra a Decalogului 2. Respectul față de viața umană: Porunca a cincea a Decalogului 3. Respectul față de demnitatea umană: Porunca a șasea a Decalogului 4. Dreptul la proprietate, protejarea naturii și datoria carității: Porunca a șaptea a Decalogului
3. Temelia credinței	III.1 RAPORTUL REVELAȚIE- CREDINȚĂ 1. Cred în Dumnezeu Tatăl, Creatorul 2. Cred în Isus Cristos, Mântuitorul 3. Cred în Duhul Sfânt, Sfințitorul III.2 SACRAMENTELE ÎNCREDINȚATE BISERICII 1. Botezul, sacramentul nașterii din apă și Duh Sfânt 2. Mirul, sacramentul maturității creștine 3. Euharistia, sacramentul comuniunii cu Cristos
4. Istoria religiilor și a Bisericii	IV.1. RELIGIILE NECREȘTINE 1. Budismul (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie) 2. Hinduismul (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie) 3. Iudaismul (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie) 4. Islamul (origini, timpul sacru, cartea sfântă, rituri, ideea de veșnicie) 5. Grupări religioase moderne

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

Clasa a XI-a
CS 1.1. Ilustrarea unor elemente de natură religioasă în literatură, artă, pictură, cinematografie
- identificarea temelor fundamentale din Evanghelii (viața lui Isus) în opere celebre (exemple: picturi, sculpturi, literatură) inspirate din evanghelii, completând o fișă de analiză; - prezentarea unei personalități marcante din primul mileniu, viața și lucrarea acesteia, punând accent pe rolul social și cultural al personalității (ex: Sf. Benedict și influența asupra monahismului european) realizând o mini galerie virtuală; - organizarea unei dezbateri cu privire la fundamentele creștine ale Europei și ale poporului român, evidențiind realizările culturale europene.
CS 1.2. Identificarea unor elemente cu caracter interdisciplinar care contribuie la afirmarea identității religioase
- prezentarea contextului istoric, geografic și social al Noului Testament cu ajutorul unei hărți conceptuale; - identificarea personalităților marcante din primul mileniu al Bisericii cu ajutorul investigației istorice; - demonstrarea importanței respectării poruncii a X-a a lui Dumnezeu în operele literare („Hagi Tudose” de Barbu Ștefănescu Delavrancea, „Avarul” de Moliere; „Ion” de Liviu Rebreanu etc) elaborând prezentări media.
CS 1.3. Aplicarea principiilor morale creștine la nivel individual și al comunității, oferind exemple concrete
- utilizarea adevărilor de credință în contexte contemporane organizând dezbateri cu tematici inspirate din Crez; - ilustrarea trăirii poruncii a VIII-a a lui Dumnezeu utilizând jocul de rol; - aplicarea învățăturii despre vindecare prin sacrameinte, elaborând eseuri libere.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

Clasa a XI-a
CS 2.1. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
- analizarea unor valori morale prezente în viața primelor comunități creștine utilizând studiul de caz; - recunoașterea valorilor morale (adevăr, prudență, cumpătate, onestitate) în situații concrete de viață prin formularea unor soluții etice; - confirmarea modelului de viață al primilor martiri, al Sfinților Părinți sau ale unor personalități din primul mileniu creștin prin realizarea unor proiecte tematice digitale.
CS 2.2. Analizarea rolului comunității creștine în viața personală și în istoria umanității
- identificarea unor figuri importante din istoria Bisericii primului mileniu și a contribuțiilor lor în dezvoltarea societății cu ajutorul unor grafice de analiză; - dezbateri cu privire la modul în care Biserica a influențat dezvoltarea spirituală și socială a umanității; - realizarea unui proiect tematic (exemplu: video, afiș, eseu) despre importanța comunității creștine în dezvoltarea responsabilității sociale.
CS 2.3. Aplicarea unor principii etice din religiile lumii în abordarea unor contexte concrete de viață
- prezentarea modurilor de exprimare a credinței în diferite contexte istorice sau culturale cu ajutorul unei tabel comparativ; - exersarea luării unor decizii în contexte de viață utilizând jocul de rol; - transpunerea valorilor tradiției creștine prin elaborarea unor materiale vizuale.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

Clasa a XI-a
CS 3.1. Interpretarea critică a valorilor religios-morale în contextul dilemelor contemporane
- explicarea aspectelor istorice, sociale, religioase ale Noului Testament prin realizarea unor hărți conceptuale; - analizarea unui text biblic din Evanghelii identificând mesajul central și actualitatea sa, cu ajutorul unei fișe de

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Romano-Catolic de Limba Română, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

Clasa a XI-a

lucru;

- expunerea relevanței valorilor morale (exemplu: demnitate, responsabilitate, iubire de aproapele) prin redactarea unui eseu interpretativ.

CS 3.2. Analizarea impactului deciziilor morale asupra dezvoltării personale și relațiilor comunitare

- cercetarea unei situații actuale (exemplu: fake news, corupție, presiunea grupului, responsabilitatea civică) identificând în Fișa soluțiilor morale, comportamentele dezirabile;

- organizarea unei dezbateri cu tema: „Este întotdeauna posibil să iei o decizie morală într-o societate pragmatică?”;

- realizarea unei campanii digitale cu mesaj de promovare a valorilor religioase și etice.

CS 3.3. Examinarea modului în care Biserica, prin credință, sacrameinte și mărturia sfinților, susține viața spirituală și comunitară a creștinilor

- ilustrarea rolului sacramentelor în viața spirituală și comunitară cu ajutorul aplicațiilor digitale;

- prezentarea unor personalități creștine din primul mileniu (Ss. Ciril și Metodie, Sf. Leon cel Mare, Sf. Benedict etc.) realizând filme de scurt metraj;

- prezentarea rolului Bisericii în viața credincioșilor prin organizarea unei dezbateri.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**Clasa a XI-a****CS 4.1. Identificarea consecințelor diferitelor provocări ale lumii contemporane asupra vieții religioase în plan personal și al comunității**

- identificarea consecințelor încălcării adevărului în mediul online cu ajutorul studiului de caz;

- prezentarea importanței sacramentelor de vindecare în societate organizând activități de tip debate;

- studierea răspunsului Bisericii dat provocărilor lumii contemporane cu ajutorul mediului online, generând prezentări multimedia.

CS 4.2. Implicarea în diferite acțiuni care promovează modele creștine de comuniune fraternă

- promovarea modelului creștin de familie prin realizarea de mini proiecte;

- identificarea textelor din Scrisorile Sfântului Paul privind implicarea în activități comunitare utilizând fișa de lucru;

- analizarea rolului sfinților prin elaborarea unui program de activități conform modelului acestora.

CS 4.3. Exprimarea trăirii religioase în activități de voluntariat la nivel individual și al comunității, oferind exemple concrete

- prezentarea exemplului trăirii credinței în Biserica primară utilizând dezbaterile sau dialogul structurat;

- participarea la activități de voluntariat în cadrul unor proiecte de înțajutorare;

- elaborarea unor eseuri despre experiențele trăite în activități de voluntariat.

CLASA a XI-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelarea lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură	I.2 NOUL TESTAMENT 1. Contextul istoric, social și religios al Noului Testament 2. Evangheliile sinoptice și Evanghelia după Sfântul Ioan (viața lui Isus, temele fundamentale și redactarea Evangheliilor) 3. Lucrarea Duhului Sfânt în cartea <i>Faptele apostolilor</i> (prezentare generală a cărții și teme fundamentale)
2. Trăirea credinței creștine	II.2 IUBIREA FAȚĂ DE APROAPELE, EXPRESIE A IUBIRII FAȚĂ DE DUMNEZEU 1. Datoria slujirii cu iubire a adevărului: Porunca a opta a Decalogului 2. Veghere și prudență în gânduri și dorințe: Porunca a noua a Decalogului 3. Cumpătarea și detașarea de bunuri: Porunca a zecea a Decalogului 4. Poruncile Bisericii în slujba comuniunii cu Dumnezeu și aproapele
3. Temelia credinței	III.1 RAPORTUL REVELAȚIE-CREDINȚĂ 1. Cred în Biserică, comunitatea de trăire a credinței (atribute, imagini, misiune și organizare) 2. Cred în împărtășirea sfinților și iertarea păcatelor 3. Cred în învierea morților și viața veșnică III.2 SACRAMENTELE ÎNCREDINȚATE BISERICII 1. Pocăința, sacramentul iertării 2. Maslul, sacramentul mângâierii în suferință
4. Istoria religiilor și a Bisericii	IV.2 CREȘTINISMUL PRIMULUI MILENIU 1. Nașterea Bisericii și răspândirea ei 2. Persecuțiile împotriva creștinilor în primele veacuri 3. Apărarea credinței în primele secole (Părinții Bisericii, primele concilii ecumenice) 4. Personalități marcante în viața Bisericii în primul mileniu (Sf. Leon cel Mare, Sf. Grigore cel Mare, Sf. Benedict, Sf. Patriciu, Ss. Leandru și Isidor, Ss. Ciril și Metodiu)

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață**Clasa a XII-a****CS 1.1. Afirmarea identității religioase în diferite interacțiuni socio-culturale, valorificând patrimoniul cultural și spiritual al Bisericii Catolice**

- analizarea importanței sacramentelor de slujire a comuniunii, generând texte de tip postare pe blog;
- sistematizarea informațiilor referitoare la evenimente istorice din al doilea mileniu creștin elaborând o axă temporală;
- identificarea unor pasaje semnificative din scrisorile Noului Testament despre trăirea virtuților creștine cu ajutorul unei fișe de lucru.

CS 1.2. Reflecția critică în raport cu importanța conștientizării identității religioase

- vizionarea de documentare despre viețile sfinților din istoria Bisericii contemporane, completând fișe biografice pentru fiecare sfânt;
- analizarea unui caz despre implicarea Bisericii în viața socială, prin redactarea unui eseu argumentativ;
- justificarea importanței sacramentului căsătoriei, prin elaborarea unui Jurnal de reflecție morală.

CS 1.3. Exersarea trăirii religioase la nivel individual și al comunității, oferind exemple concrete

- exersarea învățurii Bisericii despre iubire, iertare, speranță, credință din textele Noului Testament realizând un joc de rol filmat;
- demonstrarea modului în care rugăciunea zilnică ajută la exersarea credinței și a compasiunii pentru cei din comunitate, redactând un eseu argumentativ;
- utilizarea internetului pentru documentarea cu privire la istoria Bisericii în al doilea mileniu creștin, elaborând o axă temporală.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii**Clasa a XII-a****CS 2.1. Recunoașterea semnificațiilor și valorilor exprimate în texte religioase fundamentale ale creștinismului**

- identificarea unor idei centrale și a unor simboluri în texte religioase relevante, realizând Fișa ideilor;
- explicarea semnificațiilor temelor fundamentale din scrisorile Sf. Paul (exemplu: iubirea, speranța, credința) completând un text lacunar;
- realizarea unei dezbateri cu tema: „Mai sunt actuale învățăturile Noului Testament într-o lume secularizată?”.

CS 2.2. Exersarea practicilor religioase pentru dezvoltarea personală și comunitară

- recunoașterea diferitelor forme de exprimare religioasă (exemplu: rugăciune, sacramente, semne, gesturi) prin completarea unui Jurnal spiritual;
- evidențierea valorii rugăciunii și a sacramentelor în viața personală generând mesaje sau scurte filmări motivaționale;
- integrarea unui moment de rugăciune / reflecție (exemplu: pentru pace, solidaritate) într-o activitate cotidiană sau de grup.

CS 2.3. Argumentarea importanței experienței religioase pentru omul contemporan

- propunerea unor soluții digitale etice și inovative pentru probleme comunitare alcătuind un Cod etic al nativului digital creștin;
- exprimarea unor puncte de vedere cu privire la impactul religiei în societate și cultură redactând un articol de opinie;
- realizarea unui dialog interreligios cu privire la tradițiile și valorile comune (iubire, iertare, respect).

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale**Clasa a XII-a**

Clasa a XII-a**CS 3.1. Evaluarea deciziilor personale în perspectiva dezvoltării atitudinilor și comportamentelor creștine**

- ilustrarea mesajului Sfântului Paul pentru tinerii de astăzi utilizând Studiul de caz aplicat;
- interpretarea mesajelor din Evanghelii despre responsabilitate și slujire în viața de zi cu zi, prin redactarea unui Set de principii de acțiune;
- demonstrarea modului în care deciziile personale reflectă valorile și convingerile creștine cu ajutorul mijloacelor multimedia.

CS 3.2. Justificarea unor alegeri în situații problematice din viața personală și a comunității, prin valorificarea învățăturilor de credință ca surse de reziliență

- analizarea unor situații reale sau ipotetice (exemplu: implicare civică, responsabilitate profesională, corectitudine în afaceri) și a modului în care principiile de credință pot ghida decizii morale dificile cu ajutorul unui Scenariu-dialog;
- identificarea unor persoane din comunitatea proprie care și-au depășit dificultățile prin forța credinței și a valorilor morale, utilizând studii de caz;
- argumentarea modului creștin de luare a deciziilor cu privire la o situație problematică personală sau ipotetică (exemplu: alegerea facultății, gestionarea unei nedreptăți, tentația de a trișa, relații dificile) prin realizarea unui eseu.

CS 3.3. Integrarea unor inițiative comunitare inspirate de valori religioase și morale

- proiectarea unei inițiative comunitare (voluntariat, campanie de conștientizare, proiect ecologic sau social) care să reflecte valorile morale studiate, prin elaborarea unei Fișe de proiect;
- demonstrarea impactului valorilor morale în comunitate prin organizarea unei expoziții multimedia;
- evaluarea implicării personale în proiecte comunitare formulând propuneri de îmbunătățire.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**Clasa a XII-a****CS 4.1. Reflecția critică asupra propriilor comportamente, atitudini și valori religioase, manifestate în diferite contexte ale vieții**

- autoevaluarea propriilor comportamente având ca referință valorile religioase prin elaborarea unui Jurnal de conștiință în care se analizează critic trei situații recente;
- identificarea în viața proprie și a semenilor a binecuvântărilor lui Dumnezeu prin completarea unei Fișe de reflecție cu tema: „Unde sunt eu 'Biserica' în acțiune?”, evaluând propriul nivel de implicare și deschidere;
- proiectarea unui comportament personal dezirabil în perspectiva veșniciei, prin împlinirea vocației și sfințirea timpului prin rugăciune, redactând un set de reguli de integritate personală.

CS 4.2. Argumentarea importanței valorilor religioase pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare

- analizarea unor studii de caz privind impactul activităților diferitelor asociații în viața Bisericii prin realizarea unei expoziții de fotografii;
- prezentarea importanței valorilor morale din scrisorile pauline prin elaborarea unor discursuri sau pledoarii;
- justificarea respectării valorilor religioase la nivelul școlii sau al comunității locale prin realizarea unor interviuri / investigații.

CS 4.3. Participarea, în calitate de cetățean responsabil, la activități care promovează respectarea valorilor religioase

- proiectarea unor activități de voluntariat;
- organizarea unei inițiative la nivel școlar (un stand de carte sau un atelier) care promovează cunoașterea și respectarea poruncilor evanghelice prin elaborarea unui plan de activități;
- dezvoltarea unui Ghid de comportament civilizat inspirat de datoria slujirii cu iubire a adevărului prin crearea unui pliant digital care promovează respectarea valorilor religioase.

CLASA a XII-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelarea lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură	I.2 NOUL TESTAMENT 1. Sfântul Paul și opera sa (viața, scrisorile și temele fundamentale) 2. Scrisoarea către evrei și scrisorile catolice (teme fundamentale) 3. Cartea <i>Apocalipsul sfântului apostol Ioan</i> (simbolism și teme fundamentale)
2. Trăirea credinței creștine	II.3 RUGĂCIUNEA, RESPIRAȚIA SUFLETULUI 1. Dialogul cu Dumnezeu: rugăciunea personală 2. Uniți în rugăciune: rugăciunea comunitară 3. Rugăciunea Domnului: <i>Tatăl nostru</i>
3. Temelia credinței	III.2 SACRAMENTELE ÎNCREDINȚATE BISERICII 1. Preoția, sacramentul hirotonirii în vederea slujirii 2. Căsătoria, sacramentul binecuvântării iubirii umane
4. Istoria religiilor și a Bisericii	IV.3 CREȘTINISMUL ÎN AL DOILEA MILENIU 1. Evenimentele din 1054 - cauze și efecte 2. Cruciadele și Inchiziția 3. Reforma protestantă 4. Reforma catolică 5. Reînnoirea Bisericii prin Conciliul Vatican II 6. Biserica în perioada contemporană (implicarea Bisericii în viața socială, papi sfinți, asociații și grupări religioase) 7. Contribuția creștinismului la dezvoltarea culturii și civilizației europene (personalități: Roger Bacon, Georges Lemaître, Cristofor Columb, Jean-Baptiste Lamarck, Gregor Mendel, Sf. Toma de Aquino, Blaise Pascal, Fra Angelico, Buonarroti Michelangelo, Joseph Haydn)

SUGESTII METODOLOGICE

Conținuturile programei școlare pentru disciplina *Religie – cultul romano-catolic de limba română*, pentru clasele de liceu, îmbină într-o manieră unitară noțiuni de teologie biblică, morală, dogmatică și sacramentală, dar și noțiuni de istorie a religiei și a Bisericii Catolice în special.

Noutatea acestei programe este dată de dispunerea ei modulară, cu legături coerente și utile înțelegerii plenare a fenomenului religios în diversele perioade istorice, abordând într-un mod mult mai matur și potrivit pentru vârsta elevilor de liceu probleme de etică și morală creștină, elemente de teologie biblică, dar și sacramentală cu privire la inițierea creștină, vindecarea și realizarea comuniunii în religia iubirii.

În alegerea conținuturilor, autorii programei au avut în vedere mai multe aspecte:

- o continuitate în ceea ce privește dispunerea modulară dar și legată de conținutul programelor de religie pentru cultul romano-catolic de limba română, pentru ciclul gimnazial;
- asumarea unei atitudini de respect și deschidere față de tinerii de alte religii, confesiuni sau convingeri, păstrând identitatea creștină;
- corelarea vastului bagaj de cunoștințe, abilități și competențe pe care le oferă studierea religiei cu celelalte discipline de învățământ, mai ales cele din zona ariei curriculare „Om și societate”;
- o deschidere spre ecologie, respect față de darul naturii și al vieții, din perspectivă europeană, creștină;
- utilizarea noilor tehnologii pentru a cunoaște mai mult, pentru a explora, pentru a învăța în mediul digital, un mediu atât de familiar tinerilor de acum.

Noul curriculum pentru disciplina *Religie – cultul romano-catolic de limba română* pentru clasele de liceu promovează o învățare centrată pe elev. Este conceput în sprijinul profesorului de religie și încurajează creativitatea, dinamismul în cunoaștere și învățarea prin colaborare.

Programa școlară de Religie, cultul romano-catolic de limba română pentru ciclul liceal este construită pe principii moderne ale învățării. Demersul didactic al predării religiei în liceu este centrat pe elev, pe participarea sa conștientă și activă, cu o deschidere spre zona practică, liturgică, spirituală, personală a fiecărui elev, concretizată în acțiuni de voluntariat, de dialog și momente de comuniune cu tineri, indiferent de rasă, cultură sau religie. Are un grad ridicat de accesibilizare întrucât își propune să atingă obiectivele prin utilizarea noilor tehnologii. De asemenea, reia noțiuni parcurse în clasele gimnaziale și le propune la un nivel mult mai ridicat și potrivit vârstei lor, în contextul întregii oferte curriculare, contribuind la realizarea profilului absolventului de liceu.

A. Strategii didactice

Reușita demersului didactic la disciplina *Religie – cultul romano-catolic de limba română*, pentru clasele de liceu, poate fi asigurată prin utilizarea unor strategii didactice care să îmbine metode consacrate, tradiționale, metode moderne, mijloace specifice dar și mijloacele moderne, noile tehnologii.

Se va ține cont, evident, de specificitatea acestei ore în trunchiul comun: sufletul, divinul, valorile consacrate, precum iubirea de Dumnezeu și de aproapele, credința, speranța creștină, libertatea și respectul față de sine și față de alții, accentul fiind pus pe deschiderea și colaborarea cu celălalt.

Principiile motivării și accesibilității conținuturilor vor fi susținute prin dialogul cu lumea – utilizarea unor exemple din viața de zi cu zi, din textul biblic, exemple din bogata zestre spirituală a Bisericii Catolice, cunoașterea și implicarea în acțiuni de voluntariat, acțiuni comune și discuții cu elevi de alte confesiuni sau religii, întâlnirea cu persoanele de cult, care să-i motiveze și să facă din religie disciplină relevantă și necesară.

Pentru motivarea și implicarea elevilor, se recomandă metodele și strategiile active, ce favorizează valorificarea experiențelor de viață și mărturiile personale, care să evidențieze caracterul actual al valorilor moral-religioase dar care să utilizeze varietatea instrumentelor digitale în continuă dezvoltare.

1. Metode tradiționale și moderne

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențele se recomandă folosirea unor metode variate care îmbină metodele tradiționale și cele moderne, gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia, precum:

a) conversația euristică – stimulează gândirea elevilor, este o modalitate prin care profesorul îi ghidează pe elevi să găsească singuri calea proprie de urmat în descoperirea adevărilor religioase: concepte, adevăruri de crezut, ritualuri;

b) dezbateră – îi pune pe elevi față în față să își exprime deschis ideile, ajutându-i să-și dezvolte gândirea critică, vorbirea în public, argumentarea, structurarea ideilor și persuasiunea. Este potrivită unor discuții având ca temă: „Rolul înțelepciunii în viața de zi cu zi”, „Cum se împletește știința cu credința în înțelegerea originii lumii?”, „Trăirea credinței”, „Este întotdeauna posibil să iei o decizie morală într-o societate pragmatică?”, „Mai sunt actuale

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Romano-Catolic de Limba Română, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

învățăturile Noului Testament într-o lume secularizată?”. Exercițiul dezbaterii îi poate face pe elevi să-și însușească simultan atitudini precum toleranța și dialogul deschis și argumentat;

c) eseu argumentativ – o formă de exprimare a unei opinii sau a unui punct de vedere cu dovezi concrete și argumente logice, pentru a convinge cititorul de validitatea perspectivei sale pe un subiect complex, așa cum sunt realitățile religioase precum: credința în Dumnezeu sau respectul față de semenii cu alte convingeri religioase;

d) explicația – este necesară în a clarifica sensul unor termeni, concepte, fenomene sau relații între acestea, utilizând un limbaj precis și logic;

e) harta conceptuală – organizează gândirea și sistematizează cunoștințele prin dispunerea lor vizuală, prin reprezentarea grafică a conceptelor și a legăturilor dintre ele, facilitând înțelegerea și învățarea temeinică (exemplu: profeții și activitatea lor, credința creștină, termeni și perioade istorice etc);

f) investigația istorică - ajută la explorarea contextului istoric al textelor sacre, al tradițiilor, dogmelor sau vieților sfinților, oferind o înțelegere mai profundă a credinței, ajutând elevul să contextualizeze diversele evenimente sau personaje din istoria Bisericii sau a religiilor și să dezvolte gândirea critică.

g) jocul de rol (în forma clasică, dar și ca teatru situațional) – implică creativitate, imaginație și oferă un cadru sigur pentru experimentarea emoțiilor, rezolvarea conflictelor și înțelegerea diverselor roluri din societate, simularea unor situații (conflict, cooperare, responsabilitate în comunitate) și discutarea deciziilor adoptate;

h) lectura explicativă și interpretarea textelor, în special a textului biblic – implică diverse modalități de lectură și interpretare prin abordări precum metoda istorico-critică, literară, abordarea canonică, teologică, geografică sau cea culturală, utilizând vocabulare și dicționare biblice, atât printate cât și digitale, facilitează învățarea, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentarea biblică a unor concepte sau realități biblice;

i) lectura comparativă – în aceeași notă a dezvoltării spiritului analitic, prin interconectarea cunoștințelor, compararea unor texte religioase cu texte literare sau filosofice care au teme comune pentru a descoperi asemănări și deosebiri (de exemplu analiza unor texte scurte din cărțile sacre: *Biblia*, *Coranul*, *Bhagavad Gita*);

j) organizatorul grafic – este o tehnică vizuală foarte utilă în a vizualiza informații mai complexe sau pentru a ilustra și a facilita procesul de analiză și luare a deciziilor prin reprezentarea lor grafică: diagramele tip „pânză de păianjen” - SPIDER MAP, diagrama scheletului de pește sau diagrama Ishikawa sau graficele KWL (ce știu, ce vreau să știu, ce am învățat), arborele decizional, cu posibilitatea de a transpune reprezentările finale într-un joc realizat cu ajutorul unei platforme sau aplicații digitale

k) prelegerea narativă – este o metodă de prezentare a informațiilor care integrează elemente narative (o poveste, un fir narativ) pentru a face predarea antrenantă și memorabilă, prin inserarea unor anecdote, mici istorisiri. Se pot folosi aici fapte și întâmplări din viețile sfinților, relatări din diverse episoade biblice, cazuri reale, moralizatoare, din viața de zi cu zi.

l) metoda SINELG este o strategie de lectură activă menită să ajute la înțelegerea și monitorizarea unui text. Utilizarea ei la disciplina religie ar presupune notarea cunoștințelor inițiale despre un subiect, apoi citirea textului și marcarea pe margine cu semne specifice (de ex: „✓” pentru ce este confirmat, semnul „?” pentru ce este neclar) și finalizarea printr-o discuție în grup despre cum s-a schimbat înțelegerea.

m) studiul de caz - bazat pe studierea numeroaselor perspective și surse de informații, permițând confruntarea directă cu realitatea și valorificarea cunoștințelor teoretice în practică, ajutându-i pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații concrete (prezența valorilor religioase în diferite grupuri de apartenență, comportamente din viața cotidiană în acord / dezacord cu valorile religioase creștine).

2. Utilizarea noilor tehnologii și dezvoltarea competențelor digitale

Multitudinea de instrumente pe care le oferă spațiul digital, precum și dotările asigurate în ultima vreme în școli, trebuie considerate un atu de către profesorul de religie, care predă în ciclul liceal, și angrenate în orice oră pentru a motiva învățarea și a dezvolta competențele digitale ale tinerilor:

- explorarea și utilizarea informației religioase specifice sau parcurgerea galeriilor cu imagini dintr-o listă dată (de exemplu: ercis.ro, arcb.ro, sanctuaracacia.ro, pastorat.ro, catholica.ro, museivaticani.va, magisteriu.ro etc) pentru documentare, clarificare, explorare;

- crearea de conținut digital cu temă religioasă – podcasturi, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase, utilizând suita *Microsoft Office*, *Canva*, etc sau lucrând în medii și aplicații colaborative (*googledocs*, *whiteboard*);

- realizarea unor sondaje de opinie despre diverse realități religioase prin *Google Forms*;

- predarea-învățarea cu ajutorul platformelor educaționale *Google Classroom*, *Moodle*, *Padlet*;

- exersarea cunoștințelor prin Quiz-uri interactive (*Kahoot*, *Quizizz*) – plăcute și utile pentru recapitulare sau evaluare, dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități;

- crearea unui blog tematic sau a unui site simplu – elevii având astfel un spațiu unde postează reflecții, eseuri, impresii din excursii religioase, recenzii de filme/documentare.

3. Dezvoltarea competențelor verzi

Biserica Catolică a fost dintotdeauna promotoarea unei atitudini prietenoase, de respect față de natură. De la relatarea *Genezei*, la exemplul plin de pace al Sfântului Francisc – *Sărăcuțul din Assisi* și apelul repetat al ultimilor papi (Ioan Paul al II-lea, Benedict al XVI-lea și Francisc), preocuparea Bisericii noastre a fost și este de a ocroti darul naturii.

Recunoscând în creație, casa noastră comună, papa Francisc atrăgea atenția spunând: „Provocarea urgentă de a ocroti casa noastră comună cuprinde preocuparea de a uni toată familia umană în căutarea unei dezvoltări sustenabile și integrale, deoarece știm că lucrurile pot să se schimbe. Creatorul nu ne abandonează, nu dă niciodată înapoi în proiectul său de iubire, nu se căiește că ne-a creat. Omenirea încă are capacitatea de a colabora pentru a construi casa noastră comună.” (Papa Francisc, *Ludatio Si* 13)

Tinerii din învățământul liceal, motivați de învățătura dintotdeauna a Bisericii, trebuie antrenați în activități care să dezvolte grija pentru casa noastră comună – Pământul - dar și darul lui Dumnezeu pentru noi, prin:

- inițierea sau participarea la proiecte de ecologizare;
- organizarea unor campanii de voluntariat în sprijinul unor familii defavorizate (acțiuni de curățenie în curtea/grădina unei persoane vulnerabile);
- identificarea și utilizarea unor pasaje biblice pentru a realiza prezentări, postere, video-uri cu temă ecologică;
- implicarea voluntară sau adeziunea la organizații/asociații care sprijină natura sau petrecerea timpului în aer liber (exemplu: *Scout Catolic*, *Acțiunea Catolică*, asociații sportive);
- colaborarea cu entități care promovează stilul de viață sănătos;
- participarea la proiecte extracurriculare cu tematică ecologică.

B) Abordarea conținuturilor

Programa de *Religie pentru cultul romano-catolic de limba română*, nivel liceal, este substituită învățăturii concrete a Bisericii Catolice.

Conținuturile sunt fundamentate biblic și presupun o abordare atentă din partea profesorului de religie, cu accent pe caracterul aplicativ, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală și valorificând experiențele elevilor, potrivit nivelului de vârstă și contextului social și ecleziastic în care trăiesc aceștia. Astfel, se realizează conexiuni benefice între disciplina Religie și trăirile spirituale ale elevilor, dar și între disciplina Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile programei s-au proiectat modular, oferind profesorului flexibilitate în abordare, cu accent pe utilizarea unui număr cât mai variat de metode și mijloace, dezvoltând totodată competențele digitale și ecologice ale tinerilor, creând legături benefice cu domenii de conținut ale altor discipline (istorie, geografie, literatură, artă) dar către activități curriculare sau extracurriculare.

Se recomandă ca abordarea să țină cont de momentele forte ale anului liturgic bisericesc (Crăciun, Paște, posturi specifice, hramul comunității, alte sărbători importante), diversele devoțiuni ale sfinților (la Fericita Veronica Antal, Fericitul Ieremia, Fericitul Anton Durcovici), pelerinajele făcute la Cacica, Onești, Nisiporești, care trebuie evidențiate și explicate elevilor cu ajutorul conținuturilor din prezenta programă.

Din punct de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- tema centrală în jurul căreia a fost construită programa este Persoana lui Isus Cristos și trăirea vieții creștine în Biserica Catolică;

- la nivelul fiecărei clase, conținuturile au fost abordate din perspectiva a patru domenii: biblic – „Revelarea lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură”, moral – „Trăirea credinței creștine”, dogmatic și sacramental – „Temelia credinței” și istoric – „Istoria religiilor și a Bisericii”.

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional, (texte biblice, patristice, documente magisteriale, documente sau mărturii istorice, scrieri referitoare la viața unor sfinți), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase, dar și texte specifice altor religii (cărți sacre, cărți de morală, biografii ale unor personalități). Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: *Gen* 1-2, *Gen* 3, *Gen* 4, *Gen* 5,1-5, *Gen* 12,1-5, *Gen* 22, *Ex* 20, *Ex* 32, *Deut* 6, *Ps* 22,23, *Ios* 10,1-15, *ISam* 15,10-35, *2Sam* 11-12, *IRg* 3, *2Rg* 11,1-17, *Os* 2,1-9, *ICor* 13, *2Tim* 3,16, *2Pt* 1,20-21, *Lc* 10,19-36, *Lc* 16,19-31, *Lc* 19,9-14, *Mt* 12,46-50, *Mt* 5,21-26;

- repere patristice și din viețile sfinților: Sf. Vasile cel Mare, Sf. Grigorie de Nyssa, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Irineu de Lyon, Sf. Atanasie cel Mare, Sf. Augustin, Sf. Benedict, Sf. Toma de Aquino;
- texte din magisteriul Bisericii Catolice: *Catehismul Bisericii Catolice* 105-108, 115-119, *Conciliul Vatican II, Dei Verbum*;
- texte apocrife sau texte specifice altor religii: *Evanghelia arabă a copilăriei lui Isus XLVI*, *Evanghelia arabă a copilăriei lui Isus XXXVI*, *Protoevanghelia lui Iacob XIV*, *Epopeea lui Ghilgameș*, *Enuma Eliș*, *Cartea egipteană a morților 125*.

Clasa a X-a:

- repere biblice: *Gen* 1,26-29, *Prov*, *Iob* 19, *Iob* 38, *Ps* 1.8.9.22.23.51.103, *Is* 7,10-17, *Is* 9,1-6, *Is* 11,1-10, *Is* 42,1-9, *Is* 53, *Ez* 37, *Mt* 5, *Fapte* 2, *1Cor* 6,10, *1In* 1,1-4, *Evr* 12,1-2;
- repere patristice și din viețile sfinților: Sf. Leon cel Mare – *Predici*, Sf. Irineu, Sf. Ignațiu din Antiohia, Sf. Ciril de Ierusalim, Sf. Ciril din Alexandria, Sf. Ciprian de Cartagina, Sf. Augustin, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Ioan al Crucii, Sf. Edith Stein, Fer. Veronica Antal, Sf. Carlos Acutis, Sf. Tereza de Calcutta;
- texte din Magisteriul Bisericii: *Conciliul Vatican II*, *Gaudium et spes*, *Gravissimum educationis*, Sf. Ioan Paul al II-lea, *Scris. Dominicane cene*, 3;
- texte specifice din alte religii: *Cartea Legii lui Manu*, *Upanișadele*, *Coranul*, *Bhagavad Gita*, sau biografii ale unor personalități precum Mahatma Gandhi.

Clasa a XI-a

- repere biblice: *Mt* 22,1-14, *Mt* 25, *Mt* 28,18-20, *Lc* 16,19-31, *In* 15,15-18; 25-26; 16,12-13, *Fap* 2,42, *Rom* 12,4-6, *Col* 1,18, *Iac* 5;
- repere patristice și din viețile sfinților: Sf. Grigore de Nazianz, Sf. Ciril de Ierusalim, Sf. Ciril din Alexandria, Sf. Clement Romanul, Sf. Ieronim, Sf. Ciprian de Cartagina, Sf. Augustin, Sf. Ambrozie, Tertulian, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Dominic Savio, Sf. Tereza a Pruncului Isus, Sf. Thomas Morus, Sf. Ignațiu de Loyola, Sf. Policarp, Sf. Grigore cel Mare, Sf. Benedict, Ss. Ciril și Metodie, Sf. Leon cel Mare, Ss. Leandru și Isidor;
- texte din magisteriul Bisericii: *Conciliul Vatican II*, *Lumen Gentium*, *Sacrosanctum Concilium*, *DOCAT*.

Clasa a XII-a

- repere biblice: *Gen* 1,28, *Gen* 2,18-25, *Ex* 33,11, *Mt* 19,12, *Evr* 5,7-9;
- repere patristice și din viețile sfinților: Sf. Grigore de Nazianz, Sf. Ciril de Ierusalim, Sf. Ciril din Alexandria, Sf. Ioan din Damasc, Sf. Ieronim, Sf. Augustin, Sf. Ambrozie, Tertulian, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Tereza a Pruncului Isus, Sf. Ioan al Crucii, Sf. Ioan Maria Vianney, Sf. Toma de Aquino;
- repere sau personalități din sfera clericală sau laică cu aport în lumea științifică sau artistică: Roger Bacon, Georges Lemaître, Cristofor Columb, Jean-Baptiste Lamarck, Gregor Mendel, Blaise Pascal, Fra Angelico, Buonarroti Michelangelo, Joseph Haydn
- texte din magisteriul Bisericii: *Conciliul Vatican II*, *Lumen Gentium*, *Presbyterorum ordinis*, *Familiaris consortio* – Sf. Ioan Paul al II-lea.

C) Contexte și medii de învățare

Dezvoltarea integrală a elevului de liceu cere proiectarea activităților de învățare în medii sau modalități cât mai diferite și mai antrenante.

1. Spații educaționale:

- săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, care să poată încuraja învățarea în toate formele de organizare pentru lucrul individual, în perechi sau în grupuri;
- cabinetul de religie – un spațiu prevăzut cu materiale didactice specifice: Biblie, icoane, cruce, o minibibliotecă, cărți religioase și din istoria religiilor, tablă interactivă, imprimantă, laptop, conexiune la internet, caiete auxiliare;
- biserica și centrele educaționale – unde se pot întâlni cu personalul de cult, pentru a desfășura activități curriculare și extracurriculare trăind experiențe concrete;
- laboratorul de informatică sau alte spații dotate cu tehnologie modernă ce pot facilita utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate, cu scopul realizării unor activități deosebite, precum: efectuarea unor tururi virtuale, cercetări și prezentări, realizarea unor proiecte pe platforme informatice (aplicații cu subiect religios, prezentări dinamice, realizarea unor teste de evaluare).

2. Învățare combinată (fizică și digitală): presupune îmbinarea demersului educațional de la clasă cu utilizarea unor platforme educaționale (*Google classroom* sau *Moodle*). Platforma permite păstrarea unor materiale

suport (auxiliare, fișe de lucru, alte materiale digitale), poate găzdui o temă sau un proiect de durată sau un test de evaluare.

3. Învățare personalizată și adaptată: profesorul poate crea activități diferențiate și accesibile în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor.

4. Învățare prin colaborare și implicare comunitară: are rol facilitator în realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale, proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli, acțiuni caritabile, voluntariat social sau în domeniul ocrotirii naturii.

5. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului):

- elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului;

- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate;

- profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI;

- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev;

- elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D) Aspecte privind evaluarea

Includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat face ca procesul de evaluare să capete importanță. De aceea, evaluarea la religie trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase însușite în viața personală și comunitară.

Evaluarea la liceu accentuează două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională. Oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Formele și metodele evaluării propuse sunt:

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);

- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri);

- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare:

- portofoliul personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;

- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;

- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;

- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;

- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale având conținut moral-religios;

- studiile de caz – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;

- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni ce au caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare:

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;

- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (exemplu: *Google classroom*, *Moodle*, *Canva*);

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat

Posibilitatea ca elevul să opteze pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, implică faptul că evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;

- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic, tradiția creștină și reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

În pregătirea pentru această evaluare, profesorul va pregăti elevii prin: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului religios, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

În acest context, un aspect important îl constituie evaluarea prin teste grilă, metodă modernă menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă, eliminarea erorilor subiective și oferă tuturor elevilor șanse egale. Religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin alegeri de tip grilă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Pregătirea pentru evaluarea la religie prin teste grilă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte;
- familiarizarea și exersarea cu teste grilă a elevului din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termeni apropiați;
- organizarea de simulări ale examenului de bacalaureat, pentru a gestiona eficient timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Metode și tehnici didactice moderne, adaptate scopului evaluării ce pot fi utilizate de profesor sunt:

- învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări;
- învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare;
- învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor;
- învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale / conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concepte;
- învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic;
- învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor;
- învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi;
- învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice.

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip *Scantron*) – acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe / postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F) Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la elevii cu cerințe speciale

Pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale, în cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare. Acest demers implică utilizarea unor metode activ-participative, centrate pe elev, care să stimuleze empatia și reflecția personală, personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecăruia. Materialele didactice vor fi adaptate în funcție de tipul dizabilității: vizual, auditiv sau tactil. Evaluarea va fi continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. De asemenea, pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă este importantă colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia, asigurând în acest mod un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ

COJAN LOREDANA	Grad didactic I	Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, Bacău
COJAN TEODORA	Grad didactic I	Colegiul Economic „Ion Ghica”, Bacău
CIOBANU MIHAELA	Grad didactic I	Colegiul Tehnic „Miron Costin”, Roman
PÎSLARU MIHAELA	Grad didactic I	Colegiul Tehnic „Petru Poni”, Roman
SCRIPCARU CRISTIAN	Grad didactic I	Colegiul Național „Grigore Moisil”, Onești
BUDĂU ANGELA	Grad didactic I	Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu”, Bacău
BUCUR EDUARD	Grad didactic I	Colegiul Romano-Catolic Sf. Iosif, București

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
MATE CRISTINA	Grad didactic I	Colegiul Național Pedagogic „Ștefan cel Mare”, Bacău	Coordonator științific
PISLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
RIBA ION	Profesor, preot	Colegiul Romano-Catolic „Sf. Iosif”, București	Responsabil din partea cultului

Anexa nr. 19

Programa școlară pentru disciplina

Religie
Cultul Unitarian

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările
Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale
Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv,
toate specializările

Învățământ liceal

- 2025 –

Anexa nr. 19
**Programa școlară pentru disciplina *Religie, Cultul Unitarian*,
 clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale*
- *Filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentă programă școlară completează curriculumul pentru disciplina ***Religie, Cultul Unitarian***, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul *Trunchi comun (TC)*:

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară este în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare a competențelor-cheie și a profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei *Religie Unitariană* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară, centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023*, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea disciplinei Religie, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală)
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)

- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie – Cultul Unitarian include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei *Religie Unitariană*, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și recomandat pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea disciplinei Religie Unitariană, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România, care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
CG2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile creștine
CG3⁽⁸⁾	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
CG4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață.

Clasa a IX-a (1 oră/săptămână)
CS 1.1. Analiza principiilor fundamentale ale credinței unitariene comparându-le cu viziunile creștinismului timpuriu și din timpul Reformei
- Identificare și comparare – elevii citesc fragmente din Noul Testament și texte istorice (Edictul de la Turda, scrieri unitariene timpurii) și completează un tabel comparativ cu principalele idei despre Dumnezeu, Iisus și libertatea de conștiință. - Dezbatere ghidată – grupurile formulează argumente „pro” și „contra” despre afirmația: „Rațiunea are prioritate față de dogmă în înțelegerea credinței”, aplicând principii unitariene. - Creare de sinteză vizuală – realizarea unui afiș sau colaj digital care ilustrează relația dintre Reforma protestantă și apariția unitarianismului în Transilvania.
CS 1.2. Explicarea modului în care identitatea religioasă se manifestă în viața cotidiană
- Jurnal reflexiv – redactarea unui text scurt (200–250 cuvinte) despre modul în care valorile religioase influențează deciziile zilnice: relațiile, timpul liber, atitudinea față de sine și ceilalți. - Studiu de caz – analiza unei situații concrete (de exemplu, alegerea între onestitate și succes personal) și argumentarea unei decizii bazate pe valorile unitariene. - Interviu comunitar – elevii interviează un membru al comunității bisericești despre modul în care își trăiește credința și prezintă concluziile într-un scurt raport.
CS 1.3. Analiza rolului familiei și al comunității parohiale în dezvoltarea credinței
- Lectură și analiză de text liturgic – identificarea, într-un fragment din Liturghia unitariană, a elementelor care reflectă valorile familiei și comunității. - Proiect colaborativ – realizarea unui poster sau a unei prezentări PowerPoint cu tema „Familia și Biserica – piloni ai formării spirituale”, folosind citate biblice și fotografii din viața comunității locale. - Discuție dirijată / masă rotundă – elevii discută despre rolul părinților, al pastorului și al comunității în transmiterea credinței, argumentând cu exemple proprii.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii.

CS 2.1. Analiza elementelor specifice ale cultului unitarian și justificarea rolului Scripturii ca izvor de inspirație morală.
- Studiu biblic ghidat – elevii identifică pasaje biblice utilizate frecvent în liturghia unitariană și explică mesajul moral transmis prin acestea. - Comparare interconfesională – analiza în grup a diferențelor și asemănărilor dintre un serviciu religios unitarian și unul ortodox/catolic/protestant (prin texte, imagini sau materiale video). - Proiect creativ – elaborarea unui mini-almanah intitulat „Biblia – ghidul moral al vieții”, care să includă versete comentate și aplicații practice pentru viața de zi cu zi.
CS 2.2. Descrierea modului în care Biblia este folosită în cult și în viața personală.
- Observație participativă – participarea (directă sau prin înregistrare) la o slujbă unitariană și notarea momentelor în care se citește sau se comentează Biblia. - Activitate aplicativă – realizarea unui „plan de lectură biblică personală” pentru o săptămână, cu scurte reflecții zilnice despre texte alese. - Jurnal de învățare spirituală – elevii notează timp de o lună modul în care anumite texte biblice i-au influențat în gândire și comportament; jurnalul se discută la clasă.
CS 2.3. Analiza simbolismului sacramentelor unitariene.
- Lectură comparativă – elevii citesc texte despre Botez și Căsătorie din perspectiva unitariană și le compară cu ritualurile din alte confesiuni creștine.

- **Activitate vizuală** – realizarea unei diagrame sau infografii care prezintă simbolurile și semnificațiile spirituale ale principalelor sacramente unitariene.
- **Discuție evaluativă** – conversație dirijată: „Ce înseamnă un sacrament fără dimensiune mistică, dar cu sens moral?” – elevii formulează argumente proprii.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale.

CS 3.1. Aplicarea valorilor religioase în situații etice de bază, bazate pe etica biblică.

- **Analiză de text biblic** – interpretarea unor fragmente din Predica de pe Munte pentru identificarea valorilor morale fundamentale (caritate, onestitate, iertare).
- **Studiu de caz moral** – discutarea unor dileme cotidiene (copiatul la școală, respectul față de părinți, minciuna „nevinovată”) și formularea de soluții bazate pe principiile eticii unitariene.
- **Mini-proiect de responsabilitate** – elevii aleg o valoare (ex. solidaritate) și o aplică o săptămână în comunitatea școlară, apoi prezintă rezultatele printr-un jurnal de reflecție.

CS 3.2. Analiza modului în care credința influențează deciziile de carieră și de viață.

- **Chestionar reflexiv** – completarea unui chestionar cu întrebări privind valorile personale, interesele și felul în care credința poate orienta alegerea unei profesii.
- **Interviu cu un profesionist** – elevii realizează interviuri cu persoane din diverse domenii (preot, profesor, medic, etc) despre rolul credinței în activitatea lor.
- **Redactarea unui eseu personal** – „Cum pot trăi valorile unitariene în viitoarea mea profesie” – cu exemple și reflecții proprii.

CS 3.3. Evaluarea rolului eticii unitariene în fața problemelor sociale contemporane.

- **Analiză documentară** – cercetarea unor texte ale Bisericii Unitariene privind justiția socială, sărăcia, protejarea mediului; extragerea principiilor morale fundamentale.
- **Dezbateri publice** – „Poate o comunitate religioasă influența schimbarea socială?” – elevii formulează și apără argumente inspirate din etica unitariană.
- **Campanie civică** – elaborarea unui plan de acțiune comunitară (ex. strângere de fonduri, voluntariat ecologic) ca expresie a credinței active.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane.

CS 4.1. Aplicarea principiilor toleranței în relațiile interpersonale și în cadrul comunității.

- **Studiu biblic tematic** – identificarea în Evanghelii a unor exemple de atitudine tolerantă (de ex. Iisus și Samarineanul) și discutarea aplicării lor în viața actuală.
- **Joc de rol** – simularea unor situații de conflict (în clasă, familie, mediul online) și aplicarea principiilor de respect și empatie inspirate din credința unitariană.
- **Realizarea unui „Cod al respectului”** – elaborarea, în echipă, a unui set de reguli etice pentru relațiile din clasă, bazat pe valorile toleranței și ale iubirii aproapelui.

CS 4.2. Sintetizarea principiilor de dialog interreligios și ecumenic.

- **Documentare comparativă** – elevii cercetează elemente comune între confesiunile creștine (Botezul, rugăciunea, iubirea aproapelui) și le prezintă într-un tabel sinoptic.
- **Simulare de conferință interreligioasă** – fiecare grup de elevi reprezintă o confesiune creștină și contribuie la o discuție pe tema „Valori comune pentru o lume mai bună”.
- **Proiect colaborativ** – realizarea unui afiș sau clip video cu mesajul „Unitate în diversitate”, prezentat în școală sau în comunitate.

CS 4.3. Evaluarea rolului Bisericii în promovarea justiției sociale și a păcii.

- **Analiză de text istoric** – studierea Edictului de la Turda (1568) ca document al toleranței religioase, urmată de discuții despre relevanța sa în prezent.
- **Dezbateri dirijată** – „Biserica trebuie să fie o voce morală activă în societate?” – argumente pro și contra bazate pe exemple istorice și contemporane.)
- **Activitate civică** – elevii planifică o acțiune de voluntariat sau o campanie pentru pace și solidaritate, coordonată de comunitatea locală.

CLASA a IX-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Identitatea religioasă	1.1. Crezul unitarian (un singur Dumnezeu), valoarea Bibliei ca izvor al credinței, principii ale libertății conștiinței. 1.2. Rugăciunea individuală și comunitară, meditația, lectură biblică, introspecția. 1.3. Biserica ca o comunitate de sprijin. Rolul părinților în educația religioasă a copiilor.
2. Formele de exprimare religioasă	2.1. Structura Vechiului și Noului Testament, genurile literare biblice (istoric, poetic, profetic). Cântările bisericești. 2.2. Rolul Bibliei în Liturghie (predica și lecturile). Interpretarea Scripturii 2.3. Simbolismul Botezului, confirmării, sfințirii căsătoriei.
3. Deciziile responsabile din viață	3.1. Principii etice unitariene (caritate, onestitate, respect). Principii etice din Decalog și Predica de pe Munte (Etica lui Isus) 3.2. Vocația și chemarea spirituală. Probleme de etică socială: justiție socială, sărăcie, responsabilitatea față de mediul înconjurător. 3.3. Atitudinea Bisericii față de probleme sociale.
4. Colaborarea cu ceilalți	4.1. Relațiile cu persoanele de alte credințe. Exemplul Edictului de la Turda din 1568. 4.2. Relațiile cu alte confesiuni creștine și cu alte religii. Principii ale dialogului interreligios. 4.3. Contribuția Bisericii la o societate mai dreaptă și mai armonioasă.

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață.

Clasa a X-a (1 oră/săptămână)
CS 1.1. Analiza istoriei și a dezvoltării dogmei unitariene în raport cu Trinitarianismul.
- Crearea unei diagrame (Venn sau tabel) pentru a compara diferențele teologice majore dintre Trinitarianism și Unitarianism, concentrându-se pe Controversele Cristologice. - Lectură comparativă de texte teologice despre natura lui Dumnezeu și despre Iisus Hristos, urmată de discuții în grup. - Realizarea unei linii cronologice cu principalele etape ale formării teologiei unitariene în Europa și Transilvania. - Prezentare multimedia: „Cum a influențat Reforma gândirea unitariană”.
CS 1.2. Evaluarea rolului libertății de conștiință în formarea identității religioase individuale.
- Evaluarea importanței autonomiei Individului în interpretarea credinței și a rolului Rațiunii în religie, cu argumente pro și contra din istoria Bisericii Unitariene. - Analiză și comentariu pe marginea unor texte despre libertatea religioasă (Biblia, Edictul de la Turda, Declarația Universală a Drepturilor Omului). - Dezbateri: „Este libertatea de conștiință un drept absolut?”. - Redactarea unui eseu personal: „Cum definesc libertatea spirituală în viața mea”
CS 1.3. Sintetizarea mesajului moral și spiritual al unor parabole biblice.
- Lectura și analiza unor parabole (Fiul risipitor, Samarineanul milostiv, Sămânța și ogorul). - Dramatizarea unei parabole și discutarea mesajului moral transmis. - Crearea unui jurnal vizual cu versete și reflecții personale asupra parabolilor alese.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii.

CS 2.1. Explicarea rolului muzicii și al cântărilor religioase în cult.
- Ascultarea și analiza unor imnuri unitariene; identificarea mesajelor teologice și morale transmise prin versuri. - Vizită la corul bisericii și discuție cu dirijorul despre funcția educativă a muzicii religioase.) - Realizarea unui mini-proiect audio: „Cântările care inspiră credință și solidaritate”.
CS 2.2. Analiza importanței ritualurilor și a simbolurilor în exprimarea credinței.
- Compararea ritualurilor de duminică din diferite confesiuni creștine, pe baza unor materiale video sau descrieri scrise. - Crearea unei hărți conceptuale cu simbolurile principale ale cultului unitarian și semnificația lor morală. - Organizarea unei discuții despre rolul ritualului în păstrarea identității comunitare.
CS 2.3. Analiza stilistică și conținutul mesajului unor texte religioase (ex. predici, eseuri).
- Redactarea unui eseu de 500 de cuvinte pe o temă la alegere (ex. Rolul rațiunii în credință sau Mesajul Samarineanului milostiv pentru azi), exersând structura și argumentația. - Alegerea unei teme morale din Biblie și redactarea unui eseu original, urmată de lectură publică. - Revizuirea în perechi a eseurilor, pentru îmbunătățirea limbajului teologic și stilistic.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale.

CS 3.1. Sintetizarea modului în care valorile creștine, bazate pe textul biblic, pot fi integrate în viața personală.
- Identificarea valorilor fundamentale în Predica de pe Munte și discutarea aplicării lor în viața cotidiană. - Elaborarea unui plan personal de dezvoltare morală inspirat din valorile creștine. - Prezentarea unor situații concrete din viața elevilor și argumentarea deciziilor morale posibile.
CS 3.2. Evaluarea unor dileme etice contemporane.

- Evaluarea argumentelor dintr-o dilemă etică actuală (ex. etica digitală, onestitatea în era inteligenței artificiale - IA) din perspectiva principiilor etice unitariene (libertate și responsabilitate personală).
- Analiză de cazuri etice moderne (tehnologie, ecologie, dreptate socială).
- Dezbateri: „Poate religia oferi răspunsuri pentru dilemele lumii moderne?”.
- Crearea unui portofoliu de articole, texte și reflecții privind o problemă etică de actualitate.

CS 3.3. Aplicarea cunoștințelor despre tradiții religioase în proiecte comunitare.

- Documentare despre proiecte de voluntariat derulate de Biserica Unitariană și alte confesiuni.
- Participare la o activitate de sprijin comunitar (ex. campanie umanitară, ecologică).
- Elaborarea unui raport de grup despre contribuția religiei la coeziunea socială.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane.

CS 4.1. Aplicarea principiilor toleranței în relațiile interpersonale și în cadrul comunității.

- Analizarea unor texte biblice și istorice despre toleranță și respectul față de aproapele.
- Joc de rol: rezolvarea pașnică a unor conflicte cotidiene prin ascultare și empatie.
- Elaborarea unei campanii școlare intitulată „Respectul începe cu mine”.

CS 4.2. Aplicarea principiilor de dialog interreligios și ecumenic în analiza unor cazuri de colaborare interconfesională.

- Documentare despre principalele organizații și evenimente ecumenice din lume și din România.
- Realizarea unei mese rotunde cu invitați de diferite confesiuni, pentru a discuta valori comune.
- Prezentare creativă: „Puntea dintre credințe – dialogul ca formă de iubire creștină”.

CS 4.3. Analiza comparativă a rolului Bisericii în promovarea justiției sociale în context național și internațional.

- Cercetarea și evaluarea unei inițiative recente a Bisericii Unitariene (sau a unei organizații asociate) în domeniul carității sau voluntariatului (ex. acțiuni privind ajutorarea refugiaților din Ucraina).
- Analiza implicării Bisericii în momente istorice de apărare a drepturilor omului.
- Discuție dirijată: „Cum pot valorile creștine contribui la o societate mai dreaptă?”.
- Realizarea unui proiect comunitar dedicat păcii, echității sau solidarității.

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Identitatea religioasă	1.1. Conciliile ecumenice și controversele cristologice. Teologia unitariană despre Isus. 1.2. Autonomia individului în interpretarea credinței. Rolul rațiunii în religie. 1.3. Parabole din Noul Testament (Fiul Risipitor, Samaritanul Milostiv). Analiza simbolică și aplicațiile practice ale parabolilor.
2. Formele de exprimare religioasă	2.1. Istoria imnelor unitariene, corurile. Utilizarea cărții de cântec (pasiunea, gradualul protestant). 2.2. Semnificația ritualurilor de duminică. 2.3. Tehnici de scriere a unui eseu. Structura și argumentația.
3. Deciziile responsabile din viață	3.1. Conștiința morală. Libertatea și responsabilitatea personală. Interpretarea unitariană a eticii biblice. 3.2. Probleme etice privind cinstea și responsabilitatea. Onestitatea în era digitală. 3.3. Implicarea în acțiuni de caritate și voluntariat.
4. Colaborarea cu ceilalți	4.1. Structura și funcțiile organizațiilor ecumenice. 4.2. Relațiile cu alte confesiuni creștine și cu alte religii. Principii ale dialogului interreligios. 4.3. Contribuția Bisericii la o societate mai dreaptă și mai armonioasă.

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață.

Clasa a XI-a (1 oră/săptămână)
CS 1.1. Evaluarea contribuției Bisericii Unitariene la cultura și societatea transilvăneană.
- Evaluarea contribuției marilor personalități unitariene în artă, literatură sau educație (ex. rolul Bisericii în educație). - Analizarea unor texte sau imagini despre personalități unitariene care au contribuit la dezvoltarea educației și culturii (Brassai, Berde Mózes, Dávid Ferenc). - Realizarea unei hărți mentale care ilustrează domeniile de influență ale Bisericii Unitariene (educație, artă, societate). - Prezentare în echipe: „O figură emblematică a unitarianismului transilvănean”.
CS 1.2. Analiza evoluției dogmei unitariene în raport cu știința modernă.
- Analiza modului în care religia unitariană a abordat problemele teologice generate de Teoria Evoluției, elaborând un răspuns argumentat în cadrul dialogului dintre teologie și știință. - Dezbateri: „Este credința compatibilă cu rațiunea științifică?”. - Realizarea unui eseu sau poster: „Dialogul dintre credință și știință în viziunea unitariană”.
CS 1.3. Sintetizarea unei viziuni personale despre spiritualitate, în raport cu doctrinele tradiționale.
- Lectura unor texte spirituale din tradiția unitariană și formularea unor reflecții personale. - Elaborarea unui jurnal spiritual pe durata semestrului, cu observații privind trăirea credinței în viața cotidiană. - Prezentare creativă: „Cum îmi definesc propria spiritualitate”.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii.

CS 2.1. Analiza rolului teologiei practice în viața Bisericii.
- Discuție dirijată despre activitățile pastorale (predică, vizite, consiliere spirituală) și rolul lor în sprijinirea comunității. - Observarea unei slujbe sau a unui eveniment bisericesc și redactarea unui raport reflexiv. - Simulare: elaborarea unui plan simplu de activități pentru comunitatea locală.
CS 2.2. Evaluarea diferitelor forme de artă sacră și a rolului lor în exprimarea credinței.
- Evaluarea arhitecturii unei biserici unitariene, justificând modul în care sobrietatea și simplitatea reflectă viziunea teologică unitariană (anti-idolatrie și accentul pe esență). - Analizarea unor imagini de arhitectură bisericească, pictură, sculptură sau muzică religioasă, evidențiind mesajele spirituale. - Vizită la o biserică unitariană și identificarea elementelor artistice specifice. (aplicare) - Crearea unei expoziții foto sau digitale cu tema „Frumusețea credinței în artă”.
CS 2.3. Aplicarea cunoștințelor biblice și teologice în interpretarea fenomenelor sociale contemporane.
- Analizarea unor texte biblice despre dreptate, iubire, solidaritate și corelarea lor cu probleme sociale actuale. - Studiu de caz: „Atitudinea creștină față de sărăcie, migrație și excludere socială”. - Redactarea unui articol de opinie religioasă despre o temă socială de actualitate.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale.

CS 3.1. Analiza modului în care credința influențează deciziile de carieră și de viață.
- Discuție de grup: „Cum pot valorile spirituale să orienteze alegerile profesionale?”. - Interviu cu persoane care au integrat credința în profesia lor (medic, profesor, artist). - Eseu personal: „Vocația mea și credința – un drum comun”.
CS 3.2. Evaluarea unor dileme etice complexe, luând în considerare principii teologice și morale.
- Analiză de cazuri complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială) prin prisma valorilor biblice. - Dezbateri: „Există adevăr moral universal?”. - Redactarea unei argumentări scrise asupra unei dileme morale contemporane.

CS 3.3. Sintetizarea unei argumentări etice clare pe o temă dată.

- Elaborarea unui discurs sau a unei scrisori deschise care sintetizează o argumentare etică solidă pe tema responsabilității față de mediul înconjurător (ecologie), folosind valori unitariene.
- Lucru în grup: formularea unui set de principii etice pentru o situație ipotetică.
- Prezentarea orală și apărarea publică a unui punct de vedere etic.

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane.**CS 4.1. Evaluarea rolului dialogului interreligios și ecumenic în soluționarea conflictelor sociale**

- Analizarea unor documente ecumenice contemporane (Consiliul Mondial al Bisericilor, Vatican II).
- Organizarea unui atelier de discuții despre valorile comune ale diferitelor confesiuni creștine.
- Crearea unui proiect comun cu elevi din alte confesiuni: „Ce ne unește, nu ce ne desparte”.

CS 4.2. Aplicarea unor strategii de promovare a toleranței în societate.

- Elaborarea unui plan de acțiune pentru un proiect de voluntariat interconfesional, aplicând principiile dialogului interreligios și ecumenic.
- Studierea cazurilor istorice de toleranță religioasă în Transilvania.
- Proiect colaborativ: realizarea unui afiș, clip video sau campanie online pentru promovarea toleranței.
- Evaluarea modului în care mesajul de toleranță poate fi integrat în viața școlii.

CS 4.3. Analiza comparativă a rolului Bisericii în promovarea justiției sociale în context național și internațional.

- Documentare despre implicarea Bisericii în cauze sociale (caritate, educație, drepturi civile).
- Dezbateri: „Rolul Bisericii – moral sau politic?”.
- Propunerea unui plan de acțiune socială inspirat din valorile creștine.

CLASA a XI-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Identitatea religioasă	1.1. Rolul Bisericii în educație, artă, literatură și arhitectură. Contribuția marilor personalități unitariene. 1.2. Dialogul dintre teologie și știință. Problema creației și a evoluției. 1.3. Căutarea sensului vieții. Rolul experiențelor personale în formarea credinței.
2. Formele de exprimare religioasă	2.1. Predica și rolul ei în modernitate. Pastorația și comunitatea. 2.2. Arhitectura bisericească. Pictura, sculptura și alte forme de artă. 2.3. Rolul Bisericii în societatea contemporană.
3. Deciziile responsabile din viață	3.1. Vocația și chemarea spirituală. Etica muncii. 3.2. Probleme de etică socială: justiție socială, sărăcie, responsabilitatea față de mediul înconjurător. Probleme de etică aplicată (bioetică, ecologie). 3.3. Tehnici de argumentare. Construcția unui raționament etic coerent.
4. Colaborarea cu ceilalți	4.1. Relațiile cu alte confesiuni creștine și cu alte religii. Principii ale dialogului interreligios. 4.2. Proiecte de voluntariat interconfesionale. Proiecte de comunicare a valorilor religioase. 4.3. Contribuția Bisericii la promovarea drepturilor omului și a justiției sociale.

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață.

Clasa a XII-a (1 oră/săptămână)
CS 1.1. Analiza rolului Bisericii Unitariene în secolul XX, cu un focus pe perioada de rezistență și supraviețuire.
- Documentare despre viața religioasă în perioada comunistă și redactarea unui scurt raport despre formele de rezistență spirituală. - Interviu cu un membru al comunității care a trăit în acea perioadă și prezentarea concluziilor. - Realizarea unei prezentări digitale: „Credință și curaj în vremuri dificile”.
CS 1.2. Evaluarea provocărilor contemporane la adresa credinței.
- Evaluarea impactului secularismului, pluralismului religios și a evoluției tehnologiei asupra credinței unitariene, propunând strategii de răspuns. - Analiză în grup a unor texte sau articole privind secularizarea, pluralismul și relativismul moral. - Dezbatere: „Credința într-o lume dominată de tehnologie și individualism”. - Crearea unui poster sau clip video cu tema „Cum îmi păstrez credința în lumea de azi”.
CS 1.3. Sintetizarea unei viziuni personale despre viitorul credinței unitariene.
- Discuție dirijată: „Ce forme noi de exprimare religioasă vor marca generațiile viitoare?”. - Redactarea unui eseu-reflecție: „Cum văd eu viitorul Bisericii Unitariene”. - Realizarea unei prezentări sau a unei scrisori deschise adresate comunității despre direcțiile spirituale dorite pentru viitor.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii.

CS 2.1. Crearea unui proiect personal care să reflecte valorile unitariene.
- Dezvoltarea unui proiect (un scurtmetraj, o campanie social media, un eseu publicistic) care să comunice o valoare unitariană (ex. justiția socială sau libertatea conștiinței) relevantă pentru societatea actuală. - Alegerea unei teme personale (credință, voluntariat, artă sacră) și elaborarea unui proiect de impact comunitar. - Organizarea unei expoziții, a unui eveniment caritabil sau a unei campanii educative cu tematică religioasă. - Prezentarea publică a proiectului și evaluarea modului în care reflectă principiile spirituale unitariene.
CS 2.2. Evaluarea rolului noilor tehnologii în viața religioasă.
- Analizarea prezenței Bisericii Unitariene în mediul online și discutarea avantajelor și riscurilor acestei forme de comunicare. - Cercetarea modului în care rețelele sociale pot fi folosite pentru educație morală și spirituală. - Elaborarea unui ghid digital etic: „Cum folosesc tehnologia într-un mod responsabil și moral”.
CS 2.3. Analiza evoluției conceptelor teologice în timp.
- Studierea modului în care s-au schimbat conceptele despre Dumnezeu, mântuire și comunitate de-a lungul istoriei Bisericii Unitariene. - Compararea textelor teologice din secole diferite pentru a evidenția continuitatea și transformarea doctrinară. - Redactarea unei sinteze: „Teologia în mișcare – credința ca proces viu”.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale.

CS 3.1. Aplicarea valorilor unitariene în rolul de cetățean responsabil.
- Analiza modului în care un lider religios a manifestat responsabilitate civică în istoria recentă (perioada comunistă și post-1989), aplicând lecțiile la propriul rol de cetățean activ. - Identificarea valorilor creștine care pot orienta comportamentul civic (respect, echitate, dreptate). - Participarea la o acțiune comunitară sau civică, urmată de redactarea unui raport de reflecție. - Realizarea unei prezentări: „Cetățenia activă prin prisma credinței”.
CS 3.2. Sintetizarea unei viziuni despre relația dintre credință și viața profesională.

- *Discuții de grup despre etica profesională și modul în care valorile religioase pot ghida deciziile în carieră.*
- *Elaborarea unui cod etic personal inspirat din principiile unitariene.*
- *Interviu cu un profesionist despre echilibrul dintre credință și responsabilitate profesională.*

CS 3.3. Evaluarea responsabilității personale în fața problemelor morale complexe.

- *Studiu de caz pe teme precum bioetica, protecția mediului, justiția socială.*
- *Redactarea unei argumentări personale pentru o decizie morală dificilă.*
- *Organizarea unei mese rotunde: „Cum putem trăi responsabil într-o lume în schimbare?”.*

CG 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane.

CS 4.1. Crearea unui plan de acțiune socială bazat pe principiile etice unitariene de justiție și pace.

- *Analiză de texte și documente despre implicarea Bisericii în apărarea păcii și a demnității umane.*
- *Dezbateri: „Poate credința aduce pacea între oameni?”.*
- *Crearea unei campanii de conștientizare a valorilor păcii și solidarității în comunitate.*

CS 4.2. Analiza mișcărilor religioase contemporane.

- *Analiza comparativă a unui fenomen religios nou din perspectiva teologică unitariană, evaluând punctele de divergență și convergență.*
- *Cercetare despre noile mișcări spirituale și impactul lor asupra tinerilor.*
- *Prezentare comparativă între diferite forme moderne de spiritualitate și credință unitariană.*
- *Elaborarea unui articol informativ: „Provocările pluralismului religios astăzi”.*

CS 4.3. Sintetizarea unei viziuni despre viitorul Bisericii Unitariene.

- *Discuție colectivă: „Cum poate Biserica răspunde nevoilor spirituale ale noii generații?”.*
- *Crearea unui eseu-manifest sau a unei scrisori adresate Bisericii despre rolul tinerilor în viața comunității.*
- *Organizarea unei prezentări publice cu tema „Biserica Unitariană în secolul XXI – credință, libertate, responsabilitate”.*

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Identitatea religioasă	1.1. Scurtă istorie recentă a Bisericii Unitariene (perioada comunistă și post-1989). Rolul liderilor religioși în timpul persecuției. 1.2. Secularismul, pluralismul religios, evoluția științei și tehnologiei. 1.3. Proiecții și perspective ale Bisericii în secolul XXI.
2. Formele de exprimare religioasă	2.1. Proiecte de creație (eseu, prezentare, acțiune socială). Analiza mesajului și a contextului unor texte biblice relevante pentru un proiect personal 2.2. Utilizarea internetului, a rețelelor sociale și a altor platforme digitale în Biserică. Rolul mediului online în exprimarea credinței. 2.3. Modernismul și postmodernismul în teologie.
3. Deciziile responsabile din viață	3.1. Participarea la viața publică, drepturile și responsabilitățile civice. Probleme de etică globală (pace, justiție internațională). 3.2. Etica profesională din perspectiva valorilor unitariene. 3.3. Responsabilitatea pentru acțiunile proprii. Luarea deciziilor în fața dilemelor morale.
4. Colaborarea cu ceilalți	4.1. Contribuția Bisericii la o societate mai dreaptă și mai armonioasă. 4.2. Fenomene religioase noi. Rolul Bisericii în fața diversității religioase. 4.3. Proiecții și perspective ale Bisericii în secolul XXI.

SUGESTII METODOLOGICE

A. Strategii didactice – direcții de actualizare și valorizare a metodelor de predare

Sugestiile metodologice au rolul de a sprijini cadrul didactic în proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului educațional specific disciplinei Religie Unitariană, în concordanță cu finalitățile educaționale ale învățământului liceal și cu principiile pedagogiei centrate pe elev. Acestea vizează formarea competențelor religioase-morale, cognitive, sociale și digitale, în acord cu profilul de formare al absolventului de liceu și cu specificul teologic al cultului unitarian.

Demersul didactic are ca finalitate dezvoltarea capacității de înțelegere rațională a textului biblic, formarea discernământului moral, consolidarea identității personale și spirituale și asumarea responsabilității sociale. În acest context, se recomandă utilizarea unor strategii didactice variate, care valorifică experiența de viață a elevului și stimulează gândirea critică, reflecția etică, creativitatea și cooperarea.

1. Metode tradiționale și moderne integrate

- Explicația și lectura analitică – pentru înțelegerea sensului teologic, moral și simbolic al textelor biblice.
- Conversația euristică – pentru stimularea reflecției personale și a dialogului rațional în jurul valorilor biblice.
- Studiul de caz – pentru analiza situațiilor morale și sociale actuale în lumina principiilor biblice.
- Dezbateră dirijată – pentru formarea gândirii critice și argumentării etice.
- Eseul argumentativ – pentru dezvoltarea exprimării personale și a capacității de sinteză morală.
- Proiectul tematic – pentru integrarea conținuturilor biblice în contexte interdisciplinare și comunitare.
- Portofoliul de învățare – ca instrument de reflecție, evaluare și autoevaluare a progresului spiritual și cognitiv.

2. Metode bazate pe competențe digitale și colaborative

Disciplina religie unitariană valorifică mediul digital ca spațiu de explorare și comunicare a valorilor religioase, etice și culturale:

- WebQuest biblic – explorarea temelor morale sau sociale biblice prin surse digitale.
- Prezentări multimedia și infografice – realizate de elevi pe teme din Vechiul și Noul Testament.
- Podcasturi și vloguri educaționale – reflecții personale privind mesajul biblic aplicat vieții contemporane.
- Utilizarea platformelor educaționale (ex. Google Classroom, Padlet) pentru colaborare, schimb de resurse și feedback formativ.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor etice și civice

Predarea textului biblic trebuie să conducă la formarea unor atitudini morale și civice, prin activități de tip:

- Învățare prin proiecte de responsabilitate socială – voluntariat, campanii de conștientizare, activități comunitare.
- Analiza dilemelor morale – pentru stimularea judecății de valoare și a discernământului etic.
- Jurnalul reflexiv – ca instrument de autocunoaștere spirituală și morală.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor disciplinei Religie unitariană presupune un echilibru între rigoarea exegetică, deschiderea intelectuală și aplicabilitatea practică a mesajului biblic. Profesorul are libertatea de a selecta și adapta temele, respectând logica teologică și pedagogică a programei.

Principii orientative:

- Centrarea pe competențe – conținuturile devin mijloace pentru formarea capacității de interpretare, reflecție și aplicare morală.
- Contextualizarea – raportarea textelor biblice la realitățile contemporane și la experiența de viață a elevilor.
- Interdisciplinaritatea – conexiuni între Biblie, istorie, artă, literatură, etică, educație civică.
- Dialogul interconfesional și intercultural – valorificarea diversității religioase și a perspectivelor comune privind valorile umane fundamentale.

Conținuturile disciplinei Religie unitariană sunt organizate pe domenii majore, corespunzătoare unei progresii curriculare pe parcursul ciclului liceal. Acestea susțin formarea competențelor generale (CG1–CG4) prin experiențe de învățare variate, reflexive și colaborative, adaptate specificului vârstei și contextului spiritual al elevilor.

Tabelul de mai jos sintetizează principalele domenii de conținut, temele majore și accentele formative pentru fiecare clasă:

Clasa	Domenii de conținut (corelate cu competențele generale)	Conținuturi principale	Accent formativ
IX	Identitatea religioasă și valorile morale fundamentale (CG1, CG3)	Fundamentele credinței unitariene; imaginea lui Dumnezeu; omul ca ființă morală și rațională;	Formarea identității religioase și morale; descoperirea valorilor proprii tradiției spirituale.

Programa școlară pentru disciplina Religie, Cultul Unitarian, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), filiera teoretică, toate profilurile, toate specializările; filiera tehnologică, toate profilurile, toate calificările profesionale; filiera vocațională, profilurile artistic, militar, pedagogic și sportiv, toate specializările

		poruncile morale; libertatea de conștiință; respectul față de viață și diversitate.	
X	Modele morale și responsabilitate spirituală (CG2, CG3)	Modele biblice și istorice de credință; Edictul de la Turda; principiile toleranței religioase; rugăciunea, meditația, implicarea comunitară.	Dezvoltarea atitudinii reflexive și a responsabilității față de sine și comunitate.
XI	Viața lui Isus și comunitatea credinței (CG1, CG4)	Învățăturile lui Isus; iubirea aproapelui; iertarea; compasiunea; rolul comunității religioase; tradițiile unitariene; cooperarea.	Formarea conștiinței morale și spirituale prin participarea activă în comunitatea de credință.
XII	Religia și etica în lumea contemporană (CG2, CG4)	Dialogul interreligios; credința și știința; etica digitală; provocări morale actuale; libertatea de gândire; respectul față de alteritate; responsabilitatea globală.	Dezvoltarea discernământului moral, a spiritului critic și a deschiderii față de diversitate.

Această organizare asigură o coerență verticală între clase și reflectă echilibrul dintre dimensiunea cognitivă, morală și spirituală a formării religioase. Fiecare domeniu contribuie la dezvoltarea integrată a competențelor generale: CG1 – înțelegerea valorilor credinței; CG2 – reflecția morală și spirituală; CG3 – participarea responsabilă la viața comunității; CG4 – colaborarea și dialogul interconfesional.

C. Contexte și medii de învățare

Predarea Religiei unitariene în liceu trebuie să se realizeze într-un cadru educațional deschis, incluziv și participativ, care să favorizeze învățarea reflexivă și colaborativă.

1. Spații educaționale

- Sala de clasă cu dispunere flexibilă pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri.
- Cabinetul de religie / spațiul de reflecție – loc destinat studiului, dialogului și reflecției personale.
- Spațiul comunitar – implicarea elevilor în activități civice, culturale și educative derivate din valorile biblice.

2. Învățare mixtă și digitală

- Combinarea activităților față în față cu resurse digitale și platforme interactive.
- Utilizarea resurselor multimedia (texte, imagini, podcasturi) pentru susținerea înțelegerii textului biblic.
- Învățare asincronă prin teme digitale și feedback individualizat.

3. Învățare prin colaborare și implicare socială

- Proiecte interdisciplinare cu alte discipline (istorie, literatură, educație civică).
- Campanii educative și civice inspirate din principiile morale biblice.
- Activități de voluntariat sau parteneriate școală–comunitate, prin care elevii aplică valorile studiate.

4. Învățare reflexivă și personalizată

- Utilizarea jurnalelor personale, reflecțiilor scrise și discuțiilor ghidate.
- Activități de autocunoaștere și formare a identității spirituale.
- Adaptarea demersului didactic la ritmul și nivelul fiecărui elev.

5. Resurse digitale recomandate

Integrarea competențelor digitale în Religie contribuie la formarea unei gândiri critice, reflexive și responsabile în utilizarea informațiilor religioase și culturale. Profesorii sunt încurajați să utilizeze instrumente și platforme digitale pentru a diversifica experiențele de învățare și pentru a stimula creativitatea elevilor.

Exemple de resurse și instrumente utile:

- platforme educaționale: *Google Classroom*, *Padlet*, *Kahoot*, *Quizizz*, *Nearpod*;
- aplicații și site-uri biblice interactive (Biblia electronică, siteuri cu traduceri biblice);
- colecții digitale și arhive culturale: *Europeana*, *Biblioteca Digitală Mondială*, *Project Gutenberg* – pentru texte și ilustrații religioase;

- aplicații de editare multimedia (Canva, Genially) pentru realizarea de prezentări, infografice și portofolii spirituale;
- resurse audio-vizuale: podcasturi teologice, documentare biblice, tururi virtuale ale locurilor sfinte.
- utilizarea IA ca instrument de studiu biblic

Resursele digitale trebuie selectate critic, în acord cu valorile teologice și educaționale ale cultului unitarian, respectând normele de etică digitală, drepturile de autor și protecția datelor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Evaluarea în cadrul disciplinei religie Unitariană are un caracter formativ și integrator, vizând atât achizițiile cognitive, cât și dezvoltarea atitudinilor morale, civice și spirituale. Scopul evaluării este sprijinirea progresului elevului și reglarea demersului didactic.

Principii generale:

- Corelarea permanentă între predare, învățare și evaluare.
- Centrarea pe competențe, nu pe acumularea de informații.
- Evaluarea progresului individual și a capacității de reflecție.
- Utilizarea evaluării ca instrument de motivație și autoreglare.

Modalități de evaluare:

- Evaluare tradițională: teste scrise și orale, analize de text biblic, eseuri.
- Evaluare alternativă: portofoliu, proiect tematic, jurnal reflexiv, fișe de autoevaluare.
- Evaluare prin produs: prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut biblic.
- Observarea sistematică: implicarea, cooperarea, comportamentul etic și responsabil.

Evaluarea competențelor digitale și interdisciplinare:

- Utilizarea proiectelor multimedia, prezentărilor online și platformelor educaționale.
- Promovarea evaluării colaborative și a feedback-ului constructiv între elevi.

E. Religie unitariană ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Includerea disciplinei Religie unitariană ca disciplină opțională pentru examenul de Bacalaureat, conferă acesteia un statut formativ și evaluativ major, orientat spre consolidarea competențelor teologice, morale și culturale dobândite pe parcursul ciclului liceal.

Evaluarea finală trebuie să reflecte:

- înțelegerea și interpretarea coerentă a textului biblic;
- capacitatea de argumentare etică și aplicare a principiilor morale la situații concrete;
- exprimarea clară, logică și corectă a ideilor;
- asumarea conștientă a valorilor spirituale și civice.

Pregătirea elevilor pentru examen presupune activități de sinteză, reflecție și aplicare:

- simulări de itemi bazate pe texte biblice și teme morale;
- dezvoltarea gândirii critice și a exprimării personale prin eseuri și dezbateri;
- formarea competențelor de interpretare prin exerciții de analiză contextuală a textelor;
- integrarea competențelor digitale pentru prezentări, portofolii sau resurse interactive de învățare.

Evaluarea la această disciplină trebuie să mențină echilibrul între dimensiunea cognitivă și cea formativă, între analiza rațională a textului biblic și reflecția morală, între rigoarea științifică și dimensiunea umanistă a studiului religios. Astfel, Religia unitariană devine nu doar o disciplină de evaluare academică, ci și un spațiu de formare a gândirii morale, a responsabilității și a discernământului personal, contribuind la împlinirea profilului de formare al absolventului de liceu.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie unitariană, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Andrási Benedek	Episcop vicar	Biserica Unitariană Maghiară

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Dr. Lakatos Sándor	Director, profesor de religie	Liceul Teologic Unitarian „Berde Mózes”	Coordonator științific
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC

Anexa nr. 20

Programa școlară
pentru disciplina

Educație teatrală

Clasa a XI-a

Trunchi comun (TC)

*Toate filierele, toate profilurile,
toate specializările/calificările profesionale*

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 20**Programa școlară pentru disciplina *Educație teatrală*, clasa a XI-a, trunchi comun (TC)**

- *Toate filierele, toate profilurile, toate specializările/calificările profesionale*

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa școlară pentru disciplina obligatorie *Educație teatrală* face parte din Planul-cadru pentru învățământul liceal, clasa a XI-a, având alocat un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar.

În elaborarea prezentei oferte curriculare, au fost valorificate recomandări din următoarele documente internaționale și naționale:

1. Internaționale

- a) Comunicarea *Comisiei Europene privind dezvoltarea școlilor și calitatea excelentă a predării pentru un bun start în viață* (2017);
- b) Recomandarea *Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții* (2018), în care sunt incluse și competențele artistice;
- c) Recomandările UNESCO prevăzute în *Agenda de la Seul* și reconfirmate la *Congresul de la Abu Dhabi 2024*, ca obiective pentru dezvoltarea Educației Artistice și Culturale, cu rol în gestionarea provocărilor socioculturale și favorizarea formării în direcția adaptabilității și creativității;
- d) *Declarația de la Frankfurt privind Educația prin Arte* (2019);
- e) Analiza sondajelor internaționale, ca Programul privind evaluarea internațională a elevilor (PISA) al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) sau Programul de evaluare internațională a competențelor adulților (PIAAC) al OCDE, prin care s-au constatat proporții ridicate de adolescenți și adulți cu aptitudini de bază insuficiente, cum ar fi, spre a da un singur exemplu, unu din cinci elevi au avut dificultăți grave privind dezvoltarea de aptitudini suficiente la citire, matematică și științe. De aceea, investirea în aptitudinile de bază a devenit mai relevantă ca oricând și, în acest context, recursul la tehnici și metode specifice artelor teatrale va fi un suport funcțional de mare efect.

2. Naționale

- a) Legislația românească în domeniu (Legea 198/2023 a Învățământului preuniversitar);
- b) Ordinul nr. 3593/18 iunie 2014 privind aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar – planuri-cadru de învățământ și programe școlare, documentele naționale de politici publice referitoare la învățământul preuniversitar, finalitățile învățământului liceal, care conturează profilul de formare a elevului (https://www.edu.ro/sites/default/files/Profil%20formare%20absolvent_0.pdf).

Scopul disciplinei *Educație teatrală* este susținut de cerințele tot mai clare din spațiul educațional românesc de a se forma competențe adecvate și sine-qua-non în contextele sociale actuale, tehnologizate, orientate înspre integrarea comunicării online în toate domeniile de activitate, inclusiv în cadrul activităților didactice de la vârste mici.

Programa școlară contribuie la profilul de formare a elevului din învățământul liceal prin următoarele competențe cheie: *sensibilizare și exprimare culturală; competența personală, socială și a învăța să înveți; competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului*, și vizează formarea adolescentului cu abilități sociale de bază și cultură comunicatională, capabil să înțeleagă lumea, să se exprime și să interacționeze armonios cu semenii. Aceste obiective se ating prin familiarizarea elevilor cu situații diverse de viață (care vizează comunicarea orală, expresivitatea și adoptarea comportamentelor sociale dezirabile) și prin utilizarea limbajului teatral.

Demersul de proiectare are în vedere nevoile elevilor de dezvoltare a creativității, a gândirii critice și de extindere a capacității de relaționare cu cei din jur. Astfel, elevii au ocazia să dobândească și să aplice în situații de învățare specifice artei scenice elemente de dicție și coerență în discurs, de coordonare motrică, lucrul în echipă, gestionarea conflictelor, dezvoltarea memoriei, a spontaneității, a imaginației, încurajarea comportamentului prosocial.

Disciplina *Educație teatrală* aduce următoarele beneficii:

- facilitarea dobândirii de instrumente creative ca urmare a utilizării limbajului teatral multidisciplinar (implicând corpul, mișcarea, sunetul, ritmul, gestul, cuvântul și imaginea);

- experimentarea unor noi posibilități de comunicare verbală și non-verbală și interrelaționare umană;
- învățarea unor metode de autoconcentrare, de relaxare și autoorganizare;
- corectarea conduitelor inadecvate, agresive și/sau violente, ținând prevenția fenomenului violenței școlare, precum și dezvoltarea abilității de gestionare a conflictelor;
- promovarea bunăstării individuale și de grup, precum și a incluziunii sociale;
- dezvoltarea abilităților proprii de înțelegere și de gestionare a emoțiilor;
- stimularea spontaneității și a curiozității;
- prevenirea lipsei de interes și a atitudinilor de ostilitate și indiferență față de cunoaștere.

Prin această disciplină, elevii își vor dezvolta capacitatea de lucru în grup, observarea, concentrarea atenției, imaginația, senzorialitatea conștientă, spontaneitatea, memoria, înțelegerea emoțiilor, libertatea de exprimare în public, intuiția, gestionarea conflictului.

Disciplina obligatorie *Educație teatrală* respectă principiile didactice de bază și promovează un demers de învățare de tip experiențial, în contexte concrete („*learning by doing*”), explorând modalități de lucru specifice teatrului.

În mod concret, profesorii de la Facultatea de Teatru a UNATC au reușit să realizeze, în ultimii ani, activități științifice, metodice și practice apreciate și de anvergură națională, prin:

- a) Autorizarea și acreditarea *Masteratului de Pedagogie teatrală*, cu un profil al absolventului care să poată preda disciplinele opționale amintite,
- b) *UNATC Junior*, un proiect de mare interes pentru elevi și părinți, prin care peste 30.000 de elevi au beneficiat de activități de formare și instruire, pe bază de jocuri teatrale. Organizat în două module (primăvară și toamnă), câte 10 întâlniri pe modul, la sediul UNATC București, dedicat copiilor și adolescenților cu vârste cuprinse între 0 - 19 ani, din București, precum și din județele învecinate; precizăm că acest proiect a fost finanțat constant de Ministerul Educației, prin FDI din 2016 până în 2024, precum și prin FSS, în 2017.
- c) *Caravana UNATC*, prin care studenții de la Masteratul de Pedagogie Teatrală, împreună cu studenții din toate departamentele universității și doctoranzii din domeniul Teatru și artele spectacolului au interacționat cu elevii și profesorii din învățământul preuniversitar la sfârșit de săptămână sau în cadrul programului *Școala altfel*, în județe ca Ilfov, Argeș, Buzău, Suceava, Bacău, Prahova, Dolj, Timiș, Cluj, Mureș, Constanța, Harghita, Ialomița ș.a. Menționăm că, la aceste întâlniri, peste 10.000 de elevi au beneficiat de prezentarea metodelor și a tehnicilor specifice artelor teatrului, pe care le-au utilizat împreună cu propunătorii, în contexte tematice variate. În cadrul proiectului, s-au aplicat aproximativ 400 de chestionare, pentru a măsura gradul de creativitate a adolescenților de pe teritoriul țării, inclusiv din medii defavorizate (rezultatele sunt prezentate în cartea *Evaluarea creativității și a intereselor artistice ale elevilor. Un model de cercetare educațională*, care se regăsește în tabelul de mai jos). Precizăm, de asemenea, că acest proiect a fost finanțat de Ministerul Educației, prin FDI în anii 2018, 2019, 2020, conform următoarelor Fișe de Execuție: CNFIS-FDI-2018-0201, CNFIS-FDI-2019-0054, CNFIS-FDI-2020-0301.
- d) *Programul „Teatru pentru Bac”* (finanțat de Ministerul Educației prin FSS 2024, 2025), care a cuprins 7 spectacole din programa de Bacalaureat: *Ion*, *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război*, *Luceafărul*, *Moara cu noroc*, *Povestea lui Harap-Alb*, *Enigma Otiliei*, *Maitreyi*, 10 săptămâni (martie – decembrie 2024, mai – iunie 2025), 24 județe vizitate, 53 orașe + București, 120 de reprezentații, peste 28.000 de elevi de liceu beneficiari.
- e) *Programul „Scena – școală fără catalog. Teatru și film aplicat în educația din învățământul preuniversitar”* (finanțat de Ministerul Educației prin FSS 2023) în care studenți de la toate departamentele universității au participat împreună cu colegii de la Masteratul de Pedagogie Teatrală la un număr mare de workshop-uri și training-uri pentru a se familiariza cu modul în care arta teatrului și filmului pot deveni forme de educație non-formală, pentru a înțelege principiile după care se aplică teatrul și filmul în educație. Ca urmare a acestui demers, numărul de grădinițe, școli gimnaziale și licee, cu care UNATC a semnat parteneriate în urma acestui proiect (prin organizarea de ateliere de teatru), s-a triplat.
- f) *Programul „Teatru în școala de spital”* (realizat în cadrul parteneriatului UNATC cu IOB) a prilejuit studenților de la Masteratul de Pedagogie Teatrală și a nou înființatului Masterat de Teatru Comunitar și Terapeutic, întâlnirea cu elevi internați la secțiile de oncologie pediatrică, susținând demersul inițiat de Ministerul Educației (care se regăsește în Legea 198/ 2023 a Învățământului Preuniversitar,

secțiunea a 3-a, art.72) privitor la educația egală pentru toți copiii României, indiferent de condițiile în care se află.

Structura programei școlare include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Standarde curriculare de învățare
- Standarde naționale de evaluare
- Sugestii metodologice
- Bibliografie

Programa școlară este realizată din perspectiva modelului de proiectare curriculară, în vigoare, la nivelul învățământului liceal:

- **Competențele** sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice ale unui domeniu sau rezolvarea unor probleme generale, în contexte particulare diverse.
- **Competențele generale** vizate la nivelul disciplinei obligatorii *Educație teatrală* jalonează achizițiile de cunoaștere ale elevului din învățământul liceal.
- **Competențele specifice** sunt derivate din competențele generale. Ele reprezintă etape în dobândirea competențelor generale și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare**, care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.
- **Conținuturile** învățării constituie elemente de bază ale domeniului, mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor.
- **Sugestiile metodologice** includ clarificări conceptuale, recomandări de strategii didactice și elemente de evaluare continuă. Pornind de la competențele generale, sunt analizate strategiile de formare care contribuie predominant la realizarea acestora.

Disciplina *Educație teatrală* nu formează actori, regizori, scenografi sau orice alt specialist în domeniul Teatru și artele spectacolului și nu se adresează doar celor „talentați”. Educația teatrală este dedicată tinerilor care vor să se cunoască între ei, să observe conștient lumea și pe ei înșiși și să-și dezvolte creativitatea. În cadrul acestor ore, regula principală este „nimeni nu greșește niciodată”. Această regulă îl determină pe tânăr să aibă încredere în propriile păreri, să învețe să aleagă singur, să nu aștepte aprobare sau dezaprobare la fiecare acțiune și să-și dezvolte empatia. Primul pas, în ceea ce privește adaptabilitatea în societate, constă în înțelegerea problemelor celorlalți și identificarea metodelor asertive prin care se poate găsi soluția unor provocări ce privesc atât dinamica grupului, cât și dezvoltarea individuală a tânărului.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Execută adecvat jocurile teatrale
CG2	Acționează creativ în contextul improvizației
CG3	Aplică mijloacele de expresie specifice teatrului în jocul de rol, în cadrul procesului de asumare a mecanismelor de gândire

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - *Execută adecvat jocurile teatrale*

CS 1.1. *Operează cu tehnicile și metodele jocurilor teatrale*

- implicarea în jocuri teatrale care determină identificarea și potențarea aptitudinilor scenice fără constrângere (observarea, concentrarea atenției, memoria, senzorialitatea conștientă, intuiția, libertatea de exprimare în public, imaginația), elevul eliberându-se de limitările aprobării/dezaprobarii; de exemplu: Câte scaune sunt în sală?; Forme și culori; Oglinda; Diferențe; Refă linia; Refă cercul; Traseul observării; Paharul; Mâna magnetizată; Câți cai sunt la căruță; Continuă aplauzele; Mingea călătoare; Numărătoarea cu surprize; Steluța atenției; Crucea; Dârli da; Samurai; Memorie pe cerc; Asta-mi amintește de...; Dimineața mea; Plăcinta cu stafide; Radiografia; Motorușul simțurilor; Grădina deliciilor; Ce-ar fi dacă ar fi?; Posturile TV; Radioul; Conversație cu marțieni; Călătorie în jurul lumii; Fabrica de obiecte; Poveste pe cerc;
- participarea la jocuri teatrale pentru creșterea nivelului de literație, prin corectarea greșelilor gramaticale, de lexic și a celor de punctuație; de asemenea, se pot lucra exerciții pentru citire corectă sau pentru fixarea cunoștințelor la alte materii (în funcție de necesitățile clasei); de exemplu: Lupi/Iupa, Numără bătând din palme, Iii, ce frumoase sunt i-urile!, Dă comanda corect, Cu verbul nu-i de glumit!, Se aseamănă, dar nu-s la fel, Ce-i prea mult, strică..., Căutarea de pleonasm, Ghiveci fără sare, Neologisme buclucașe, Mașina de scris, Impro-show cu virgulă, Pornind de la o virgulă, Teatrul enumerării, Judecata virgulei;
- respectarea etapelor de desfășurare a jocului teatral: regulile, scopul participanților, punctul de concentrare - PDC, integrarea indicațiilor pe parcurs, participarea la momentul de reflecție.

CS 1.2. *Ajustează propriul comportament în funcție de partenerii de joc*

- aplicarea principiului de bază în arta scenică „Teatrul este artă de grup și nu artă individuală” (experiența teatrală, ca și jocul, este o experiență colectivă); de exemplu: Unde-s mulți puterea crește; Laserele; Indienii; Lasă-te condus; Cercul încrederii; Conversație în grup; Careul în ralanti;
- gestionarea comportamentelor în jocurile teatrale în funcție de conceptul „concesie și cooperare”; de exemplu: Ține mingea sus; Direcționează balonul; Insigna; Triunghiul echilateral;
- adoptă conduită adecvată și organizată în cadrul colectivului de lucru, înțelegând faptul că libertatea de exprimare artistică nu se poate câștiga decât prin disciplină; de exemplu: Pătratul roman (pe cerc, linii, diagonale); Traseul cu obstacole.

CG 2 - *Acționează creativ în contextul improvizației*

CS 2.1. *Acceptă premisele jocurilor de improvizație*

- integrarea parametrilor teatrali (de timp, de spațiu și de acțiune) în rezolvarea temelor de improvizație; de exemplu: exercițiul Unde?; Ce e dincolo?; De unde vin?; Unde intru?; Cât este ceasul?; Ce vreme este afară?; Cine bate la ușă?;
- acceptarea experimentării în spațiul scenic conform principiului „scena e scenă și nu o prelungire a vieții, scena are propria realitate, pe care actorii o acceptă și apoi o experimentează”; de exemplu: Construirea unei povești; Argumentare susținută; Dă și preia; Vreau și nu vreau; Intră, nu intru; Pleacă, nu plec.;
- relaționarea directă și adecvată cu partenerul în situația scenică, pentru declanșarea reacțiilor organice și a acțiunilor verosimile și necesare; de exemplu: AB-uri fără replică; AB-uri cu replică.

CS 2.2. Transformă soluțiile comune la problemele ridicate de joc, în acțiuni inedite, neașteptate, spontane

- construirea unei atelier în care atmosfera este de bună înțelegere colectivă, fără rivalitate, deoarece aceasta creează tensiuni artificiale; de exemplu: cele șapte aspecte ale spontaneității;
- înțelegerea rolului publicului ca parte integrantă, concretă din antrenamentul teatral; de exemplu: improvizație pe teme date din public; schimbarea deznodământului; Spuse el, spuse ea; Interconexiuni; Expansiunii povestirii; Slideshow;
- urmărirea dezvoltării ingeniozității și a inventivității doar ulterior unui proces organic, deoarece căutarea lor, în sine, conduce la mortificarea procesului scenic; de exemplu: Discuție pe literele din alfabet; Conversație în întrebări; Sunt un pantof.

CG 3 - Aplică mijloacele de expresie specifice teatrului în jocul de rol, în cadrul procesului de asumare a mecanismelor de gândire

CS 3.1. Operează cu conceptul esențial în teatru „actor = om”, ca drum către „Celălalt”

- experimentarea unor situații de viață reale/fictive diferite de experiența de viață proprie, aplicând principiul esențial „magicul Dacă”; de exemplu: Salutul magic, Statui vii, Cutia cu emoții, Orchestra corpului, Covorul fermecat;
- participarea la jocuri teatrale complexe, de improvizație în grup, în care toate rolurile sunt experimentate, pe rând, de toți elevii; de exemplu: teatru devised;
- implicarea în procesul scenic, prin folosirea propriilor experiențe de viață și transformarea acestora în situații scenice; de exemplu: exerciții de scriere creativă; exerciții din Teatrul Playback.

CS 3.2. Combină elementele constitutive ale artei teatrale pentru realizarea unor momente scenice

- analiza structurii unei piese de teatru aleasă (cu referire la piese semnificative din istoria teatrului românesc și universal) sau construită de elevi prin tehnica scrierii creative; se va ține cont de contextul istoric, ideile principale, relațiile dintre personaje, acțiuni, punct culminant, deznodământ, precum și de vizionarea spectacolelor de teatru profesionist, teatru radiofonic sau teatru filmat;
- susținerea unui moment scenic (convenția scenică, durata, dificultatea, implicarea elevilor în anumite roluri: actori, regizori, creatori costume, creatori muzică, organizator text, promovare se stabilesc de comun acord între profesor și clasa de elevi, în funcție de disponibilități și de dorințele acestora) în fața unui public;
- dezvoltarea gândirii creative ca atitudine, mod de viață, fel de a privi, de a investiga; asumarea creativității ca bucurie și comuniune ca proces de transformare a ființei umane, prin momentele scenice elaborate.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
<i>Dezvoltarea de aptitudini specifice prin jocul teatral</i>	- observarea, ca prim pas spre cunoaștere și autocunoaștere; - concentrarea atenției. Punct de concentrare – PDC. Cercurile de atenție. Atenția distributivă/alternantă; - memoria inteligentă. Memoria asociativă. Memoria afectivă; - senzorialitatea conștientă. Orientarea în spațiu, coordonarea motrică, reacția la stimuli; - imaginația, ca bază a declanșării empatiei; - intuiția, drum către originalitate; - emoțiile pozitive, emoțiile negative; - libertatea de exprimare în public; - colaborarea și lucrul în echipă; - rezolvarea de probleme.
<i>Învățare prin experiență creativă</i>	- parametri teatrali: <i>Unde, De unde, Când, De când, Ce, De ce</i>; - magicul <i>Dacă</i>; - conflictul, ca bază a acțiunii scenice; - <i>Eu</i> în situația dată. <i>Eu</i> și <i>Celălalt</i>; - a acționa. A reacționa; - eliberarea de preconcepții, interpretări și presupuneri; - experiența personală concretă; - eu și partenerul; adevărul meu este în partener; - actualitatea comunicării; - relația cu publicul. Spectatorul ca partener.
<i>Deprinderea meșteșugului scenic</i>	- textul dramatic. Autori clasici în viziunea adolescentului de azi; - scenariul dramatic, ca formă de dezbateră, comunicare și cunoaștere a lumii înconjurătoare și a problemelor sociale; - regizorul și organizarea scenică. Repetiție sau refacere; - actorul – ființa care acționează interior și exterior; - tipologii de oameni și personaje dramatice; personaje pozitive, personaje negative; toate personajele sunt în noi; - tipologiile feminine și masculine în literatură, sursă de inspirație - figuri legendare, eroul, noneroul; - scenografia ca formă de expresie scenică; - coregrafia și limbajului corporal; - teatrul – artă participativă; - realitatea scenică – întâlnire între spațiu, profunzime și substanță

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul acestei discipline.

Elevul va dobândi cunoștințe, abilități, atitudini necesare pentru dezvoltarea sa armonioasă în această etapă de viață și își va conștientiza rolul său în cadrul colectivului prin activitățile desfășurate la disciplina *Educație teatrală*. Cadrul didactic va urmări sistematic realizarea de conexiuni între această disciplină și altele din curriculum, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală.

Proiectarea demersului didactic începe cu lectura personalizată a programei școlare, în succesiunea următoare: *competențe generale, competențe specifice, activități de învățare, conținuturi*. Demersul permite să se răspundă succesiv la următoarele întrebări:

- În ce scop voi face? (identificarea competențelor)
- Cum voi face? (determinarea activităților de învățare)
- Ce conținut voi folosi? (selectarea conținuturilor)
- Cu ce voi face? (analiza resurselor)
- Cât s-a realizat? (stabilirea instrumentelor de evaluare)

Metoda specifică utilizată în predarea conținuturilor științifice este *jocul*, tehnică eficientă și atractivă, prin care elevii își dezvoltă competențe într-un sistem experiențial.

Pentru eficiența procesului educațional și pentru atingerea obiectivelor specifice disciplinei *Educație teatrală*, se recomandă ca orele să se desfășoare într-un spațiu adecvat, respectiv într-o sală de clasă fără pupitre sau într-un spațiu generos, (amfiteatru, sală festivă, sală de sport), care să permită libertatea de mișcare, lucrul în grup, exercițiile de expresie corporală, jocurile teatrale și activitățile de improvizație.

Disciplina *Educație teatrală* contribuie la formarea profilului absolventului de liceu și prevede finalitățile prin care elevul devine autonom și creativ în învățare, deschis spre învățarea permanentă, încrezător în forțele proprii, capabil să comunice și să coopereze cu alții.

Disciplina *Educație teatrală* pentru clasa a XI-a dezvoltă următoarele competențe cheie: sensibilizare și exprimare culturală, competența personală, socială și a învăța să înveți, competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului. Sunt vizați următorii descriptori la nivel de comportament.

1. Competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului

1.1. Interpretează o varietate de texte și mesaje receptate în diverse situații de comunicare, inclusiv cele specifice diverselor domenii de cunoaștere, prin diverse media, în contexte formale și nonformale. Apreciază calitatea estetică a textelor receptate.

1.2. Formulează o varietate de mesaje și de texte, pentru a exprima opinii, idei, sentimente, argumente, contraargumente, în contexte formale și nonformale, inclusiv prin intermediul diverselor media, în forme adaptate contextului în care comunică.

1.3. Participă responsabil și creativ la o diversitate de interacțiuni în contexte variate, inclusiv în noile media, respectând convențiile de comunicare și apreciind diversitatea culturală.

5. Competența personală, socială și a învăța să înveți

5.1. Reflectează asupra rezultatelor învățării, prin raportare la exigențele proprii și la așteptările celorlalți.

5.3. Interacționează pozitiv cu alții într-o diversitate de contexte, inclusiv profesionale, manifestând respect față de puncte de vedere diferite, deschidere pentru rezolvarea de conflicte, încredere și empatie.

8. Sensibilizare și exprimare culturală

8.1. Utilizează creativ elementele componente ale limbajului cultural-artistic.

8.2. Investighează modul în care diferitele forme culturale prezintă, reprezintă și transformă lumea din perspectiva diversității culturale.

8.3. Participă la procese creative la nivel personal și de grup, identificând oportunități personale, sociale sau comerciale prin intermediul artelor și a altor forme culturale.

8.4. Se raportează etic și responsabil la proprietatea intelectuală și culturală. Promovează patrimoniul material și imaterial, local, național și universal.

Clarificări conceptuale

În programa disciplinei opționale *Educație teatrală* pentru clasa a XI-a, se folosesc următorii termeni specifici:

1. **adevărul personal** constituie scopul creației scenice, prin găsirea unui mecanism de gândire interior al fiecărui elev-actor. asemănător cu modul de gândire a personajului creat. Astfel, se realizează finalitatea traseului Eu-Rol-Personaj, în care Eul actorului se regăsește în Eul personajului.
2. **aptitudinile specifice teatrului** fac referire la observare, concentrarea atenției, memorie, senzorialitate conștientă, intuiție, libertate de exprimare în public, imaginație, putere de a empatiza, spontaneitate, armonizarea cu grupul;
3. **cercurile de atenție** constituie un instrument de lucru, cuprinzând determinante spațiale, după cum urmează: cercul mic (spațiul care se descrie în jurul elev-actor, altfel cunoscut drept spațiu intim); cercul mediu (se referă la încăperea/clasa/scena în care acționează elev-actor și tot ceea ce acest spațiu conține) și cercul mare (descrie spațiul ce poate fi acoperit cu privirea până la linia orizontului – stradă, cartier, sat, oraș);
4. **concesie și cooperare** este un principiu esențial în arta teatrului, care stă la baza activității eficiente și echilibrate de grup, prin faptul că fiecare participant își dezvoltă capacitatea de a interveni atunci când este nevoie de el, la fel cum va ști să aprecieze când este momentul să facă un pas înapoi și să permită altora să intervină;
5. **conflictul scenic** reprezintă principalul nucleu care generează acțiunea scenică (conflict, în sensul de păreri pro/contra în cadrul relațiilor umane ce se stabilesc în procesul artistic). Acesta este cel ce are puterea de a determina stabilirea de **teme** de studiu, **probleme** de rezolvat în funcție de tematica aleasă, **situații** ce trebuie înțelese și **sarcini** concrete ce derivă de aici, în atingerea **scopului** conținut în chiar tema ridicată de conflictul inițial;
6. **coordonate scenice**, pe baza cărora se dezvoltă procesul de creație în arta actorului. Acestea sunt: *teme, probleme, situații, sarcini, scopuri*. Parcursul este: un actor primește o **temă**; în acest moment se ridică o **problemă** (sau mai multe) ce trebuie rezolvată (rezolvate); acestea se pot subsuma mai multor **situații** care, implicit, dau actorului mai multe **sarcini** ce vor trebui organizate, după un traseu ce implică urmărirea unor **scopuri** clare, derivate din chiar tema primită. Nu există o soluție impusă de cineva. Niciun profesor sau regizor nu trebuie să impună, să stabilească, să fixeze felul în care elevul rezolvă tema primită;
7. **creativitatea în teatru** presupune patru tipuri de aptitudini reprezentative: sensibilitate față de problemele celuilalt/celorlalți, disponibilitatea receptivă, mobilitatea și originalitatea. Adolescenții creativi sunt mult mai receptivi față de impulsurile senzoriale, reacționând mai puternic la stimuli exteriori, modificându-se în trăirile interioare, în funcție de cunoașterea momentelor de viață din ce în ce mai variate. Reactivitatea crescută la stimulii exteriori nu poate fi considerată artă, însă acei oameni care au un aparat senzorial mult mai fin pot deveni creatori. Aptitudinile creative sunt perfectibile conform studiilor din psihologie. Dezvoltarea creativității în adolescență generează rezultate excelente în existența și activitatea (chiar și non-artistică) din viața fiecărui individ;
8. **fizicalizarea**, în teatru, se poate dobândi doar cu ajutorul mijloacelor de expresie artistică și a acțiunilor fizice determinate de relațiile și descoperirile scenice. Libertatea expresiei fizice duce către comunicare în procesul scenic, fiind calea către descoperire organică.
9. **improvizația** presupune că soluțiile trebuie găsite în acel moment, în acel timp și spațiu, într-o condiționare psihologică ce ține de fiecare elev-actor în parte. Temele nu trebuie niciodată rezolvate „la rece” de dinainte, adică „preparate”. Un plan bine încheiat de dinainte, un fel de mică regie prin care se rezolvă mental traseele scenice va duce întotdeauna la un rezultat formal, fără viață. În teatru, nu are valoare viața „gândită”, „organizată” de dinainte, ci viața trăită în acel moment ca-n realitate;

10. **jocul de rol** este o modalitate prin care copilul actor încearcă să înțeleagă și să își asume un alt mod de gândire, urmărind rolul pe care îl are în situația scenică nou creată. În acest proces, un factor important este imaginația, deoarece oamenii nu au trăit toate experiențele de viață cu care se întâlnesc în poveștile sau textele dramatice. Distanța dintre experiența de viață proprie și experiența de viață, care se cere prin rol, se acoperă cu imaginație. În antiteză, se găsește **interpretarea rolului**, care este ascunderea în spatele unui personaj, impunere artificială a personajului asupra personalității elevului-actor. Mai simplu spus, interpretare înseamnă a te face/preface/contraface;
11. **jocul teatral** este o formă de colaborare artistică colectivă, care asigură implicarea și libertatea personală necesară pentru experimentare. Aptitudinile specifice se dezvoltă prin tehnica jocului teatral. Arta teatrului în sine este o formă de joc, cu grade de dificultate diferite;
12. **magicul dacă** este principiul teatral de bază, prin care un om își poate asuma gândirea unei alte persoane, prin apel la imaginație, constituind primul pas către empatie. Cuvântul „dacă” este un impuls, un stimul al activității noastre creatoare interioare. Cu alte cuvinte, *ce aș face, în cel fel aș proceda într-o situație de viață a altui om?*;
13. **parametrii teatrali** sunt cei în funcție de care se construiește situația scenică. Parametrii teatrali sunt *unde, de unde* (se referă la determinanta spațială), *când, de când* (se referă la determinanta temporală), *ce, de ce* (se referă la determinanta acțională), *cine* (întotdeauna *EU*, în situația dată). În procesul de creație a actorului, se păstrează *regula celor trei unități*; în spațiul scenic trebuie să se răspundă acestor trei coordonate de bază: spațiu, timp și acțiune scenică. Mai există un aspect care se cere evitat cu orice preț în procesul scenic, respectiv *cum*;
14. **principiul acțiunii fizice** este principiul de bază în arta actorului, conform căruia acțiunea pe scenă este născută natural/organic/spontan, în urma unui gând. Doar în acest fel, acțiunea devine credibilă pentru spectator;
15. **punctul de concentrare (PDC)** ajută la izolarea pe segmente a tehnicilor teatrale, care, fiind complexe și suprapuse, pot fi astfel explorate detaliat; punctul de concentrare asigură controlul în Improvizatie, unde, altfel, spiritul creator nedirecționat ar putea deveni o forță mai curând distructivă, decât stabilizatoare; asigură concentrarea elevului-actor asupra unui punct mobil și schimbător; concentrarea asupra unui punct îl eliberează în vederea acțiunii spontane și îl pregătește pentru o experiență mai mult organică decât cerebrală;
16. **reacția organică/organicitate** în teatru se referă la capacitatea elevului-actor de a-și asuma veridic situații de viață cât mai diverse, de a trăi cu adevărat alte vieți;
17. **soluțiile/rezolvările scenice** este necesar să apară spontan, în urma unui proces psihologic organic, întreaga ființă a omului-actor trebuind să participe real și concret în momentul soluționării temelor din parcursul scenic;
18. **spațiul scenic** reprezintă spațiul de lucru în care se desfășoară atelierul/cursul de teatru, care este clar delimitat și poate fi transformat conform temelor abordate (în funcție de situațiile scenice pe care grupul dorește să le creeze);
19. **starea** este un cuvânt interzis în procesul de creație scenică, deoarece stările sunt trăiri emoționale care nu pot deveni scop al existenței scenice, ci momente născute în relație în interiorul unei situații, în condiții obiective. În creația scenică, emoția este o mișcare organică creată de joc, nu un scop de trăire în sine. Conform principiilor de bază, emoția nu se poate controla, domina, ci este doar reacție la procese organice;
20. **teatrul educațional** se referă la o formă de realizare a unui proiect teatral, în care implicarea fiecărui membru al echipei este relevantă pentru toate etapele și palierele de lucru, care promovează un mod de lucru creativ, democratic, cu rol în dezvoltarea culturală și prosocială a adolescenților. În teatrul educațional, primează dezbaterile problemelor de ordin social și dezvoltarea cognitiv-emoțională și doar într-o mică măsură finalitatea estetică.

Strategiile didactice

Teatrul este, fără îndoială, unul dintre mijloacele cele mai plăcute de a te dezvolta ca ființă socială, deoarece se bazează pe joc. Alegerea relațiilor și a grupurilor sociale potrivite pentru tineri, viitorii adulți, se poate îndruma și educa încă din copilărie. Descoperirea a „ceea ce vreau să fac în viață” va fi mai ușor de realizat dacă adolescentul va avea posibilitatea să se cunoască, să se exprime, să experimenteze situații sau profesii, așa cum se întâmplă prin jocul complex al teatrului.

Disciplina *Educație teatrală* are ca finalitate educarea ființei umane; în acest sens, se dezvoltă spiritul de observație, atenția, lucrul în echipă, gândirea creatoare, imaginația activă, limba și vocabularul, fizicalizarea, urmărindu-se și formarea și educarea ritmului, a vorbirii, a comunicării în public, pe niveluri de vârstă, interese și nevoi. Prin intermediul jocurilor și al exercițiilor propuse în cadrul disciplinei *Educație teatrală*, se urmărește cultivarea respectului și a plăcerii pentru munca artistică creată împreună: jocuri, momente scenice realizate, texte dramatice, decoruri și măști construite etc. Lucrul în grup, ca bază pentru formarea și dezvoltarea personalității fiecărui membru al echipei, în cadrul acestor activități, este esențial pentru programul și propunerea educațională.

Educația teatrală este o activitate preponderent practică. Disciplina are un accentuat caracter aplicativ, explorator care presupune implicarea directă a elevilor. Ei își descoperă aptitudini specifice și își formează competențe socio-emoționale, atât de necesare în viața de adult viitoare.

Educație teatrală se poate desfășura în diferite spații de învățare: sala de clasă, sala de sport, curtea școlii, parcul, cu o singură condiție: ca întreg colectivul să își asume „transformarea” spațiului respectiv în orice alt spațiu/timp cunoscut sau imaginat; iar această aderare la un țel comun îi va face pe elevi să se simtă bine, să-și manifeste starea de bucurie, să devină motivați în realizarea unor scopuri artistice comune. Conform principiului de bază: *arta teatrului e artă de grup și nu artă individuală*, în atelier se va pune accentul pe lucrul în perechi și în grup, favorizând integrarea, ajutorarea și stimularea reciprocă, dezvoltarea comunicării, a acceptării, a rezolvării unor situații nou apărute, a experimentării, conform principiului *concesie și cooperare*.

Acolo unde este nevoie, se va asigura utilizarea unor materiale didactice (mingi, cercuri, eșarfe, instrumente de scris sau desenat etc.), deși un principiu de bază în arta teatrului - *actorul face să existe lucruri care nu există* - ne motivează să lucrăm cu succes exerciții cu obiecte cărora, cu imaginație și convingere, adolescenții le pot schimba identitatea (de exemplu, un banal pahar de plastic poate deveni pocalul de aur din care bea un prinț o băutură miraculoasă ori un simplu pantof de sport poate deveni condurul de cleștar al Cenușăresei).

În derularea demersului didactic, se vor lua în considerare următoarele aspecte:

- cuprinderea tuturor elevilor în activitățile de teatru, adaptând exercițiile la particularitățile fizice și motrice ale vârstei elevilor; nu se vor utiliza jocuri care presupun eliminarea elevilor; prin rotație, rolurile de conducere/constituire de echipe se vor acorda tuturor elevilor;
- profesorul de *Educație teatrală* este un facilitator, ghid, antrenor, nu o ființă superioară elevului; dacă am privi sala de clasă din punct de vedere scenografic, profesorul nu se poziționează superior, antagonic, ostil față de elevi, ci întotdeauna va adopta o poziție de egalitate față de elev; în acest sens, punctul de pornire a tuturor activităților didactice este cercul sau semicercul, unde profesorul se alătură elevilor, asumându-și responsabilitatea comună pentru buna funcționare a grupului și a activității;
- profesorul nu are funcția de regizor în raport cu elevii și nu îi folosește în calitate de actori, ca să pună în scenă ideile sale regizorale; el este doar cel care îi ajută pe elevi să se dezvolte împreună, armonios;
- la cursul de *Educație teatrală* nu se folosește catedra, nu se dictează noțiuni teoretice, nu se dau teste scrise, ci se învață prin joc, se experimentează, se află lucruri noi și se stimulează creativitatea fiecărui copil în parte;
- în „*teatru nimeni nu pierde niciodată sau greșește*”, deci nu există învingători și învinși; ceea ce contează este implicarea și concentrarea atenției în activitatea didactică; toată lumea învață și câștigă doar atunci când acceptă ceea ce propun colegii și coordonatorul de joc; se exclud pedepsele și recompensele, pentru că acestea conduc la inhibarea elevului și, după caz, a colectivului;

- un joc nou predat se va relua doar pentru amuzamentul elevilor și se va căuta schimbarea unor teme, scopuri, reguli, chiar și cu sugestia elevilor în anumite situații. Exercițiile nu se fac niciodată identic, pentru că aceasta duce la mortificarea creației; teatrul cu și pentru elevi se construiește numai pe tărâmul *Improvizației*;
- jocurile de mișcare se pot lucra de la o clasă la alta, în contexte noi, respectându-se particularitățile elevilor;
- se recomandă ca, la fiecare oră, să se alterneze tipurile de exerciții pentru a nu plictisi elevii; fiecare oră de *Educație teatrală* va începe, obligatoriu, cu pregătirea organismului pentru efort fizic (încălzirea);
- după fiecare joc care solicită efort, se va lucra un exercițiu static;
- scopul orelor de *Educație teatrală* este acela de a forma elevilor abilități care să-i ajute în interacțiunea cu cei din jurul lor, nicidecum să pregătească viitori actori, regizori, scenografi, coreografi;
- *Educația teatrală* oferă elevului libertatea de a propune idei, fără ca acestea să fie judecate și catalogate ca bune sau rele. Fiecare idee este acceptată, pentru că ea este rodul creativității tânărului;
- *Educație teatrală* oferă contextul individualității de a se integra în colectivitate, ca exercițiu de exersare a rolului de cetățean ca parte a unei comunități;
- elevii învață prin joc, experimentează și participă activ, astfel încât fiecare își dezvoltă diferite abilități într-un mod plăcut;
- diferența dintre joc și joacă: jocul presupune scop și reguli clare, pe care participanții și le asumă cu seriozitate și le respectă, fără constrângeri. Joaca este la polul opus, nu presupune implicarea serioasă a participantului și nu urmărește un scop bine determinat. În joc, copilul descoperă numeroase lucruri despre el însuși și despre lumea înconjurătoare, pe când în joacă, el urmărește doar să se distreze;
- jocul teatral are un obiectiv educațional, care este vizat de către profesor și împărtășit elevilor după finalizarea etapei de experimentare, și un scop, care este urmărit de către participanți;
- elevul învață să lucreze în grup: să coopereze cu partenerii de joc, să cedeze și să intervină atunci când este nevoie. Astfel, învață să fie *noi, nu eu*;
- reușita unei clase de teatru ține foarte mult de harul cu care profesorul (profesionalizat) coordonează activitatea de învățare (experimentarea) și de armonia care se creează între elevi.

Toate activitățile de predare vor respecta principiile didactice de bază, după cum urmează: principiul intuiției sau unității dintre senzorial și rațional; principiul legării teoriei de practică; principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor; principiul sistematizării și continuității cunoștințelor; principiul accesibilității cunoștințelor sau respectării particularităților de vârstă; principiul individualizării și diferențierii învățării; principiul însușirii temeinice a cunoștințelor.

Pentru proiectarea activităților de învățare, puteți folosi bibliografia propusă la sfârșitul acestui document, unde veți regăsi resurse teoretice și numeroase exemple practice.

Pentru a evalua procesul de evoluție a fiecărui elev, cadrul didactic va folosi evaluarea formativă.

Evaluarea inițială se face, în cadrul disciplinei *Educației teatrală*, doar în măsura în care profesorul dorește să identifice nivelul de competențe al elevilor, dar nu va realiza grupe distincte de elevi (începători și avansați), conform ideii că arta teatrului este o carte deschisă oricui, un loc de joc și experimentare, de dezvoltare și cunoaștere. Nu se vor face diferențe între adolescenții care au făcut teatru și cei care nu au făcut niciodată.

Evaluarea continuă, formativă este eminentamente practică în cadrul orei de teatru, focalizată pe competențele elevilor, introducând imediat rezultatele ei în fluxul educativ. Evaluarea formativă este internă și este axată pe proces, se face pe tot parcursul învățării, conform unui principiu de bază (exprimat de profesoara americană Viola Spolin): *pe scenă, important este procesul, nu succesul*.

Evaluarea formativă urmărește două dimensiuni:

- Evaluarea cu rolul de a fixa învățarea, de a o sprijini și întări, urmărind și progresul elevilor (*assessment for learning*) – permite reflecția asupra modului de învățare a elevilor și oferă direcții de optimizare. Pentru aceasta, se recomandă metode colective, interactive, cu rol atât de evaluare

(achiziții și progres), cât și de fixare și consolidare a rezultatelor învățării, având o importantă funcție de sprijin a grupului de elevi în învățare. Metodele vor fi cu precădere din sfera celor alternative și complementare, inclusiv sub formă de exerciții și jocuri cu scop evaluativ;

- Evaluarea cu rol de apreciere și evaluare a achizițiilor, în termeni de rezultate ale învățării – cunoștințe, abilități, atitudini, comportamente (*assessment of learning*). În acest scop, se utilizează autoevaluarea și interevaluarea (evaluarea colegială). Pentru evaluarea fiecărui elev, se recomandă metode de evaluare precum: activități practice, proiecte individuale și de grup. Este important ca profesorul să acorde feedback permanent pentru a evidenția progresul fiecărui elev, să încurajeze exprimarea ideilor, a argumentelor personale, expunerea și valorizarea produselor învățării.

Evaluarea finală, sumativă valorifică ambele dimensiuni (*assessment for learning* și *assessment of learning*) și poate avea forma elaborării unui proiect, a realizării unor activități în cadrul colectivului de elevi. Vor fi evaluate rezultatele obținute prin proiect, respectiv impactul acestuia în relație cu nivelul de atingere a obiectivelor, dar și modul de lucru și implicarea membrilor echipei, punând în valoare o componentă importantă a acestei discipline obligatorii – viața în grup, dinamica grupului și procesele de grup.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Apostol, Radu, *Teatru ca metodă. Teatru educațional*, UNATC Press, București, 2018
2. Apostol, Radu, *Teatru social. Perspective asupra rolului teatrului în raport cu societatea*, UNATC Press, București, 2018
3. Bețiu, Mihaela, *Elemente de analiză a procesului scenic*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
4. Boal, Augusto, *Jocuri pentru actori și non-actori*, Fundația Concept, București, 2005
5. Boldășu, Romina, *Despre expresivitate corporală în arta actorului*, UNATC Press, 2019
6. Brook, Peter, *Fără secrete, gânduri despre actorie și teatru*, Editura Nemira, 2012
7. Ciocșirescu, Thomas, *Curs de vorbire pentru actori și formatori*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
8. Cojar, Ion, *O poetică a artei actorului* – ediția a V-a, Editura Paidea - UNATC Press, București, 2025
9. Darie, Bogdana (coord.), *Basme și povești românești. Dramatizări pentru copii și adolescenți*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
10. Darie, Bogdana, *Curs de arta actorului*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
11. Darie, Bogdana, Boldășu, Romina, Jicman, Andreea, *Jocuri teatrale. Manual pentru clasele V-VIII*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
12. Darie, Bogdana, Boldășu, Romina, Jicman, Andreea, *Educație teatrală. Sugestii metodologice*, UNATC Press, București
13. Darie, Bogdana; Sehlanec, Romina; Jicman, Andreea, Bădoi Victor, *Jocuri teatrale de la A la Z*, UNATC Press, București, 2018
14. Darie, Bogdana; Sehlanec, Romina; Jicman, Andreea, *Arta teatrului pentru liceeni*, UNATC Press, București, 2017
15. Dobrea, Georgiana Adelina, *Teatru aplicat în procesul de integrare a refugiaților - copii și adolescenți*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
16. Donellan, Declan, *Reguli și instrumente pentru jocul teatral*, Ed. UNITEXT, trad. S. Stănescu și I. Ieronim, București, 2006
17. Gîlea, Marius, *Primii pași în arta actorului: curs practic*, UNATC Press, București, 2017
18. Hedeș, Bianca, *Rolul artei teatrului în dezvoltarea comunicării copilului supradotat*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
19. Jianu, Magda, Jicman, Andreea, Boldășu, Romina, Trifan, Bianca, *Gramatica prin jocuri teatrale*, UNATC Press, 2024
20. Jicman, Andreea-Diana, *Teatrul ca mecanism de incluziune socială*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
21. Michailov, Mihaela, Apostol, Radu, *Teatru educațional. Jocuri și exerciții*, București, 2015
22. Muscalu, Dragoș, *Improv*, UNATC Press, București, 2019

23. Popa, Camelia (coord.), *Managementul grupului în pedagogia teatrală și cinematografică*, UNATC Press, 2019
24. Popa, Camelia, *Noțiuni de psihologia educației și managementul clasei de elevi*, UNATC Press, București, 2017
25. Sîrbu, Mihaela, *Cum să facem teatru de improvizație?*, UNATC Press, București, 2020
26. Spolin, Viola, *Improvizație pentru teatru*, UNATC Press, București | Universitaria Craiova, 2025
27. Stanislavski, Konstantin, *Munca actorului cu sine însuși: Volumul 1*, Nemira, București, 2021
28. Stanislavski, Konstantin, *Munca actorului cu sine însuși: Volumul 2*, Nemira, București, 2021
29. Trifan, Bianca, *Teatrul colaborativ: pedagogia dramaturgiei colective*, UNATC Press, București, 2020
30. *UNATC Journal of Drama Teaching* – revistă de pedagogie teatrală, în limba engleză

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Instituție de apartenență
Responsabil MEC Prof. BOBEICĂ LILIANA	Ministerul Educației și Cercetării
Responsabil CNCE Prof. PAULIUC LĂCRĂMIOARA-ANA	Centrul Național de Curriculum și Evaluare
Prof.Univ.Dr.Habil CREȚU ADINA-BOGDANA	Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București
Prof.Univ.Dr. / Director MEC JIANU MARIA-MAGDALENA	Ministerul Educației și Cercetării
Prof.Univ.Dr.Habil BOUREANU ALEXANDRU	Universitatea din Craiova
Lect. Univ. Dr. MUSTAȚĂ CRISTIAN-BOGDAN	Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București
Lect. Univ. Dr. PUIA DANA MIRELA	Universitatea de Vest Timișoara

Anexa nr. 21

Programa școlară
pentru disciplina

Educație fizică și sport

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

*Toate filierele, profilurile
și specializările/calificările profesionale*

Învățământ liceal

- 2025 –

Anexa nr. 21
**Programa școlară pentru disciplina *Educație fizică și sport*,
clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC)**

- *Toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale*

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa școlară pentru disciplina *Educație fizică și sport* este un document oficial care descrie oferta curriculară pentru învățământul liceal (clasele a IX-a - a XII-a). Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ (O.M.E.C. nr. 4.350/20.06.2025), în aria curriculară *Educație fizică, sport și sănătate*, la toate clasele, cu un buget de timp de 1 oră/săptămână, la toate filierele (teoretică, tehnologică, vocațională), profilurile și specializările, în cadrul trunchiului comun.

Evidențiem faptul că *Legea educației fizice și sportului nr.69/2000*, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că „*educația fizică și sportul sunt activități de interes național sprijinite de stat*”, și *O.M.E.C.T.S. nr.3462/2012*, cu modificările și completările ulterioare, reglementează organizarea și desfășurarea activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar. În consecință, la nivel liceal, educația fizică și sportul figurează atât ca activități curriculare, cât și ca activități extracurriculare.

În conformitate cu prevederile *Legii învățământului preuniversitar nr. 198 din 2023*, cu modificările și completările ulterioare, art.85, alin (1), lit. j) „Învățământul preuniversitar are ca finalitate principală formarea competențelor, înțelese ca ansamblul multifuncțional și transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini, necesare pentru: [...] formarea unui stil de viață sănătos bazat pe activitate fizică, alimentație corespunzătoare și reguli de igienă”. Ca urmare, la nivelul învățământului liceal, disciplina *Educație fizică și sport* continuă să contribuie la creșterea nivelului de conștientizare a elevilor în legătură cu importanța practicării sistematice a exercițiilor fizice pentru formarea unui stil de viață activ, sănătos. Această finalitate formativ-educatională interdisciplinară devine direcție prioritară de acțiune, pe fondul unor modificări de natură somato-funcțională și psiho-comportamentală specifice perioadei de creștere și dezvoltare care marchează trecerea de la vârsta adolescenței spre cea a tânărului adult, prezentând și o serie de influențe de natură imunologică, manifestate în contextul perioadei post-pandemie.

Programa disciplinei *Educație fizică și sport* este elaborată din perspectiva modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe, contribuind la profilul de formare al absolventului aprobat prin ordinul ministrului educației nr. 6731/2023. Prin asumarea acestui rol în cadrul curriculum-ului național, la nivel de liceu, disciplina *Educația fizică și sport* vizează la rândul ei, prin metode și mijloace de instruire specifice, dobândirea de către elevi a celor opt competențe-cheie europene, prin raportarea la descriptorii asociați acestora, menționați în nota de fundamentare a planurilor-cadru de învățământ, precum și la formarea competențelor socio-acționale, exprimate prin atribute, precum: comunicativ, creativ, reflexiv, colaborativ, prospectiv, autonom, rezilient, responsabil, etic (O.M.E.C. nr. 4.350/20.06.2025).

Consistența proiectării curriculare la disciplina *Educație fizică și sport* este ilustrată prin competențele generale și specifice care accentuează scopul pentru care elevul învață, precum și formarea unor valori și atitudini de responsabilitate față de propria sănătate și față de statutul de membru al societății contemporane. O asemenea abordare asigură consistența activităților de învățare în raport cu finalitățile acestora și cu volumul de ore alocate disciplinei *Educație fizică și sport*.

Respectând caracterul concentric și liniar al documentelor de proiectare curriculară, programa școlară de *Educație fizică și sport* pentru învățământul liceal ilustrează maniera de valorificare a achizițiilor anterioare dobândite de elevi prin studiul educației fizice în ciclul gimnazial și reflectă noile achiziții pe care elevii le vor dobândi în lecțiile din învățământul liceal. Această abordare permite parcurgerea conținuturilor specifice în acord cu particularitățile biomotrice și cu nivelul de instruire al elevilor, care sunt încurajați astfel să identifice alternativele de conținut care să corespundă obiectivelor personale și preferințelor individuale.

Din cadrul programei, competențele generale și specifice au caracter obligatoriu, în timp ce conținuturile pe care profesorul le va include în documentele de planificare, respectiv disciplinele sportive, vor depinde de particularitățile elevilor (opțiune, nivel biomotric, nivel de instruire), condițiile materiale existente în unitatea de învățământ, regiunea geografică în care se află școala și tradiția acesteia în practicarea anumitor discipline sportive de către elevi. Ca urmare, disciplinele sportive prezentate în programă pot fi înlocuite cu alte discipline incluse în lista oferită de programă, în funcție de variabilele

menționate anterior. Pentru aceste discipline sportive profesorii de educație fizică și sport vor elabora documente de proiectare curriculară care să ofere reperele de specialitate necesare fundamentării metodico-științifice a predării conținuturilor respective. La clasele cu nivel ridicat de pregătire motrică a elevilor, profesorul poate completa oferta educațională a catedrei de educație fizică cu noi conținuturi, provenite din alte discipline sportive care, în prezent, nu sunt menționate în programă. Așadar, prezenta programă școlară propune o ofertă flexibilă, care permite cadrului didactic să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare, pentru realizarea unui demers didactic adecvat, care să asigure formarea competențelor prevăzute de programă, în contextul specific al fiecărui colectiv de elevi și al unității de învățământ.

Modernitatea programei și corelarea acesteia cu actualele dezvoltări din învățământul contemporan sunt reflectate prin maniera interdisciplinară de proiectare a activităților de învățare, în care se regăsesc influențele celorlalte arii curriculare, consolidând astfel componenta educativă a fenomenului de practicare a exercițiilor fizice. În acest context se concretizează relații atât pe verticală (de la o clasă la alta), cât și pe orizontală (între conținuturi de specialitate predate la o anumită clasă) cu alte discipline de învățământ. Aceste relații vor permite predarea educației fizice și sportului din perspectiva unor metodologii moderne specifice *Noilor educații*, ca ansamblu de domenii educaționale emergente, dezvoltate ca răspuns la transformările sociale, tehnologice, culturale și ecologice ale lumii contemporane. Aceste metodologii completează metodică educației fizice și sportului la nivelul învățământului liceal și urmăresc formarea unor competențe transversale care permit elevilor să devină membrii activi ai societății actuale. Subliniem că educația fizică și sportul sunt activități care contribuie la dezvoltarea personalității lor. În cadrul caracterului global al educației, disciplina educație fizică și sport propune conținuturi și sarcini specifice, cu influențe de sistem asupra individului, în plan fizic, motric, intelectual, emoțional, estetic și moral.

Structura programei include următoarele elemente:

- nota de prezentare;
- competențe generale;
- competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- conținuturile învățării;
- sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de achiziții care permit rezolvarea unor situații specifice, în diverse contexte particulare, incluziv în domeniul *Educației fizice și sportului*, unde descriptorii competențelor de specialitate reflectă triada *cunoștințe declarative (Ce știm să comunicăm?) - cunoștințe procedurale (Ce știm să facem?) - valori (Ce este important și de ce?)*.

Competențele generale definesc finalitățile disciplinei la sfârșitul ciclului de învățământ liceal, în acord cu profilul absolventului.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și reprezintă achiziții dobândite pe durata unui an școlar. Aceste competențe își propun să contribuie la formarea unor viitori adulți cu un nivel optim de sănătate, motricitate adecvată, capabili să valorifice creativ și adaptat achizițiile motrice în contexte variabile, dinamice și particulare ale vieții cotidiene. Pe de altă parte, educația fizică din învățământul liceal tehnologic trebuie să contribuie la pregătirea adolescenților pentru efortul specific diferitelor ocupații.

Pentru realizarea competențelor specifice sunt propuse **exemple de activități de învățare** care sprijină cadrul didactic în crearea experiențelor de învățare din cadrul lecțiilor. În procesul de instruire, se va avea în vedere raportarea activităților de predare-învățare la profilul absolvenților și la particularitățile acestora, astfel încât conținutul lecției să determine creșterea motivației elevilor pentru practicarea activităților motrice, incluziv a celor care practică sport de performanță.

Conținuturile învățării sunt grupate pe următoarele domenii, clasificate în funcție de specificul ariei curriculare *Educație fizică, sport și sănătate*:

Categorii de conținut	Domenii de conținut
Conținuturi specifice	1. Cunoștințe teoretice de specialitate
	2. Calități motrice specifice disciplinelor sportive
	3. Tehnică și tactică specifice disciplinelor sportive
Conținuturi interdisciplinare	4. Sănătate și armonie corporală
	5. Stil de viață sănătos
	6. Multiculturalitate, incluziune și integrare socială

Domeniile de conținut sunt stabilite în acord cu competențele vizate de disciplina *Educație fizică și sport* și reflectă contribuția acestei discipline de studiu la profilul absolventului de liceu, în contextul interdisciplinar, multicultural și incluziv al educației contemporane. Eșalonarea conținuturilor respectă logica progresiei curriculare și reflectă creșterea complexității cunoștințelor, precum și consolidarea autonomiei personale, în mediul curricular și a independenței decizionale, în contexte extracurriculare și extrașcolare. Din perspectiva triadei structurale a competențelor, se disting următoarele relații cu domeniile de conținut:

- componenta declarativă care se manifestă prin însușirea cunoștințelor teoretice de specialitate și prin capacitatea de a utiliza adecvat limbajul de specialitate;
- componenta procedurală care se reflectă în manifestarea comportamentului motric, din domeniile pregătirii fizice și tehnico-tactice, specifice diferitelor discipline sportive;
- componenta axiologic-atitudinală evidențiată prin modul în care elevul se raportează la propria corporalitate, la starea de sănătate, precum și prin maniera în care răspunde solicitărilor multiculturale și incluzive ale societății contemporane.

Sugestiile metodologice vizează proiectarea activității didactice, strategiile didactice, precum și evaluarea competențelor elevilor. În concordanță cu specificul disciplinei, aceste sugestii au rolul de a orienta profesorul în utilizarea programei școlare, oferind suportul necesar proiectării demersului didactic, organizării și desfășurării activităților de predare-învățare-evaluare.

Sugestiile metodologice prezintă o abordare specifică a educației fizice la această vârstă, în perspectiva creșterii activismului fizic al adolescenților, în timpul liber, asumării responsabilității asupra unui stil de viață sănătos și practicării în siguranță, în condiții de fair-play, a disciplinelor sportive.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Practicarea disciplinelor sportive, în contexte autonome și independente, în vederea optimizării armoniei corporale și consolidării stilului de viață sănătos.
CG2	Participarea la activități sportive competiționale și ne competiționale, curriculare și extracurriculare, în condiții de fair-play și siguranță, în vederea integrării sociale.

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Practicarea disciplinelor sportive, în contexte autonome și independente, în vederea optimizării armoniei corporale și consolidării stilului de viață sănătos.

Clasa a IX-a
CS 1.1. Efectuarea unor programe de exerciții fizice pentru optimizarea posturii corporale și dezvoltării fizice armonioase. • Enumerarea principalilor indici antropometrici specifici vârstei și genului: talie, greutate/masa corporală, perimetre, diametre, anvergură; • Enumerarea indicilor specifici de armonie corporală (de proporționalitate) și a indicilor funcționali; • Recunoașterea și descrierea atitudinilor corporale deficiente: cifoze, lordoze, scolioze, asimetrii, picior plat; • Însușirea și efectuarea programelor de exerciții fizice pentru prevenirea și corectarea celor mai frecvente abateri de la atitudinea corporală corectă, globală și segmentară; • Realizarea și exersarea unor programe individuale de dezvoltare fizică armonioasă și pentru consolidarea reflexului de atitudine corporală corectă; • Efectuarea programelor de exerciții fizice pentru prevenire/eliminarea excesului ponderal; • Determinarea și compararea posturii corporale globale personale cu modelele prezentate (filme, materiale de specialitate pe suport digital, planșe); • Conducerea parțială sau integrală a unui complex de dezvoltare fizică; • Efectuarea sistematică a unor complexe de exerciții fizice pentru menținerea greutateii corporale optime; • Măsurarea și consemnarea periodică a taliei, greutateii/masei corporale în jurnalul personal; • Calcularea indicelui de masă corporală și compararea cu valori de referință.
CS 1.2. Identificarea unor mijloace de instruire și aplicarea lor pentru dezvoltarea calităților motrice de bază/capacității de efort, în scopul menținerii și optimizării stării de sănătate. • Enunțarea procedeelelor metodice și mijloacelor de dezvoltare a calităților motrice; • Enumerarea normelor de igienă asociate practicării exercițiilor fizice; • Enumerarea alimentelor sănătoase și a relației dintre acestea și implicarea în activități cu nivel diferit al efortului fizic; • Descrierea parametrilor efortului și a relației cu calitățile motrice; • Descrierea probelor de determinare a nivelului de dezvoltare a calităților motrice; • Exersarea acțiunilor motrice pentru dezvoltarea vitezei, forței, rezistenței, capacităților coordinative; • Practicarea constantă a exercițiilor fizice în timpul liber sub formă de jogging, gimnastică aerobică, complexe de exerciții pentru înviorare etc.; • Efectuarea exercițiilor fizice cu caracter compensator al efortului static prelungit; • Cronometrarea/măsurarea corectă a nivelului de manifestare a calităților motrice; • Înregistrarea constantă a performanțelor motrice în jurnalul personal; • Monitorizarea ritmului cardiac cu ajutorul unor dispozitive digitale.
CS 1.3. Exersarea deprinderilor motrice sportive în activități fizice independente, pentru cultivarea interesului față de mișcare și propria stare de sănătate. • Descrierea deprinderilor motrice sportive însușite în lecția de educație fizică; • Descrierea probelor de control aplicate pentru evaluarea nivelului de însușire a deprinderilor motrice sportive; • Enumerarea comportamentelor sănătoase în relație cu frecvența practicării exercițiilor fizice; • Efectuarea exercițiilor specifice diferitelor discipline sportive; • Îndeplinirea rolului de arbitru, cronometror, de starter sau a altor atribuții referitoare la organizarea și practicarea disciplinelor sportive; • Cunoașterea valorilor sportive și a modului în care practicarea disciplinelor sportive contribuie la formarea lor; • Culegerea de informații referitoare la valorile olimpice; • Asumarea conducerii unor secvențe de instruire din cadrul lecției de educație fizică;

Clasa a IX-a
• Informare asupra principalelor evenimente din lumea sportului.

CG 2 Participarea la activități sportive competiționale și necompetiționale, curriculare și extracurriculare, în condiții de fair-play și siguranță, în vederea integrării sociale.

Clasa a IX-a
CS 2.1. Efectuarea acțiunilor motrice specifice disciplinelor sportive, în contexte curriculare.
• Descrierea regulilor de practicare a disciplinelor sportive; • Aplicarea regulilor de organizare a echipelor în timpul lecției de educație fizică; • Exersarea procedurilor tehnice în cadrul unor acțiuni tactice specifice disciplinelor sportive; • Exersarea achizițiilor tehnico-tactice în condiții de întrecere/concurs, conform noțiunilor de regulament; • Utilizarea deprinderilor motrice specifice din diferitele discipline/ramuri sportive pentru dezvoltarea calităților motrice; • Practicarea globală a disciplinelor/probelor sportive, sub formă de întrecere/concurs; • Arbitrarea unor secvențe de joc, întreceri, concursuri; • Respectarea sarcinilor trasate în cadrul acțiunilor tactice individuale și colective; • Integrarea într-o echipă constituită spontan; • Prevenirea/rezolvarea situațiilor conflictuale care pot apărea pe durata activităților practice; • Adoptarea unor comportamente de fair-play față de adversar, arbitru; • Alternarea rolurilor, în cadrul echipei, pentru exersarea cooperării și echității.
CS 2.2. Aplicarea conținutului tehnic și tactic specific disciplinelor sportive, în contexte recreative și de timp liber, competiționale și necompetiționale.
• Cunoașterea regulamentului de desfășurare a întrecerii, competiției, concursului (specific fiecărei discipline sportive); • Aplicarea regulilor de organizare a competițiilor școlare; • Integrarea achizițiilor tehnice și tactice în diferite tipuri de întreceri, concursuri; • Practicarea disciplinelor sportive în contexte extracurriculare, competiționale; • Realizarea diferitelor sarcini organizatorice necesare pentru pregătirea concursurilor, întrecerilor; • Asumarea rolurilor specifice în cadrul echipelor sportive, în funcție de posturi; • Îndeplinirea rolului de căpitan de echipă; • Asumarea statutului de practicant, organizator sau arbitru.
CS 2.3. Aplicarea achizițiilor specifice disciplinelor sportive, în activități de grup, cu caracter multicultural și incluziv.
• Identificarea în limbajul de specialitate termeni proveniți din limbi străine; • Cunoașterea și explicarea regulilor de desfășurare a unor discipline sportive noi, provenite din diferite țări; • Participarea la jocuri de mișcare cu origine în diferite țări; • Practicarea unor discipline sportive cu origine în alte țări; • Efectuarea acțiunilor motrice în grupuri incluzive, alături de persoane cu cerințe educaționale speciale; • Manifestarea interesului pentru activități motrice specifice altor culturi; • Manifestarea toleranței și spiritului de înțelegere în cadrul activităților motrice incluzive.

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Practicarea disciplinelor sportive, în contexte autonome și independente, în vederea optimizării armoniei corporale și consolidării stilului de viață sănătos.

Clasa a X-a	
CS 1.1. Participarea la activități fizice în vederea menținerii posturii corporale corecte și a greutății corporale optime.	
• Analiza comparativă a propriilor indici antropometrici: talie, greutate/masa corporală, perimetru, diametre, anvergură, cu valori de referință specifice vârstei și genului; • Consemnarea indicilor morfo-funcționali în jurnalul personal; • Menținerea atitudinii corporale corecte în cadrul lecției de educație fizică și în afara ei; • Descrierea atitudinilor corporale deficiente: cifoze, lordoze, scolioze, asimetrii, picior plat; • Enumerarea regulilor de alcătuire a complexelor de dezvoltare fizică; • Alcătuirea și efectuarea programelor de exerciții fizice pentru prevenirea și corectarea celor mai frecvente abateri de la atitudinea corporală corectă, globală și segmentară; • Exersarea complexelor de gimnastică aerobă, rutinelor de dans, desfășurate pe fond muzical; • Efectuarea probelor atletice de alergare, pe distanțe medii și lungi, cu anumite volume și intensități, în funcție de obiectivul personal vizat; • Conducerea parțială sau integrală a unui complex de dezvoltare fizică; • Monitorizarea digitală a parametrilor efortului (distanțe parcurse, număr de pași, frecvență cardiacă); • Alcătuirea unui jurnal alimentar pentru identificarea preferințelor alimentare și evitarea exceselor.	
CS 1.2. Selectarea metodelor și mijloacelor de instruire pentru dezvoltarea calităților motrice, pentru menținerea unei vieți active și echilibrate.	
• Descrierea unor metode practice pentru dezvoltarea calităților motrice; • Prezentarea unor mijloace de instruire specifice dezvoltării calității motrice; • Realizarea și efectuarea unor programe de pregătire fizică; • Exersarea mijloacelor de dezvoltare a calităților motrice, prin procedee metodice specifice fiecărei calități motrice; • Crearea și exersarea programelor de exerciții pentru creșterea masei musculare; • Realizarea unor parcururi aplicative pentru dezvoltarea calităților motrice cu ajutorul unor echipamente specifice; • Parcurgerea unor trasee aplicative destinate dezvoltării calităților motrice; • Organizarea de întreceri și concursuri care să vizeze manifestarea calităților motrice; • Evaluarea periodică a nivelului de manifestare a calităților motrice; • Înregistrarea progresului în manifestarea calităților motrice în jurnalul personal.	
CS 1.3. Utilizarea deprinderilor sportive în activități independente, ca expresie a adoptării unui stil de viață sănătos.	
• Cunoașterea cerințelor metodice pentru alcătuirea complexelor de gimnastică aerobă; • Evidențierea contribuției sportivilor de renume la evoluția și promovarea disciplinelor sportive; • Prezentarea regulilor de igienă aferente practicării exercițiilor fizice, în diferite contexte; • Conceperea și prezentarea unui complex de exerciții pe fond muzical, inspirate din mediul virtual și de pe site-uri de specialitate; • Utilizarea unor elemente din gimnastica artistică/sport aerob/dans în cadrul unor acțiuni motrice complexe; • Practicarea globală a disciplinelor/probelor sportive, sub formă de întrecere/concurs; • Conducerea parțială sau integrală a unui complex de dezvoltare fizică; • Monitorizarea propriilor indici funcționali în timpul practicării unor discipline sportive; • Respectarea cerințelor regulamentului privind organizarea întrecerilor; • Respectarea regulilor privind pregătirea organismului pentru efort și revenirea organismului după efort.	

CG 2 Participarea la activități sportive competiționale și necompetiționale, curriculare și extracurriculare, în condiții de fair-play și siguranță, în vederea integrării sociale.

Clasa a X-a	
CS 2.1. Efectuarea deprinderilor sportive, în situații curriculare și extracurriculare, competiționale.	
• Descrierea regulamentului specific disciplinelor sportive; • Prezentarea unor elemente de istoric al disciplinei sportive; • Prezentarea campionilor naționali/europeni/mondiali/olimpici la diferite discipline sportive și a performanțelor acestora; • Exersarea procedurilor tehnice de bază în cadrul unor acțiuni tactice specifice disciplinelor sportive; • Integrarea într-un grup/echipă (mixt/ă sau demixtat/ă) constituită spontan; • Participarea în funcție de abilitățile individuale la echipele reprezentative ale școlii; • Orientarea pregătirii pentru un post în echipă, în cadrul jocurilor sportive; • Adoptarea statutelor de practicant, observator sau arbitru, în diferite contexte curriculare; • Vizionarea unor materiale ce reflectă manifestarea atitudinii de fair-play; • Îndeplinirea rolului de căpitan de echipă.	
CS 2.2. Utilizarea deprinderilor motrice sportive, în contexte extracurriculare, necompetiționale.	
• Enumerarea unor noțiuni de regulament; • Exersarea acțiunilor tehnico-tactice specifice disciplinelor sportive, în contexte recreative; • Exersarea deprinderilor sportive pentru dezvoltarea capacității de efort; • Îndeplinirea unor sarcini variate, cu specific de conducere, de subordonare și de colaborare; • Prevenirea/rezolvarea situațiilor conflictuale, care pot interveni în activitățile practice; • Participarea constantă la activități fizice de timp liber; • Adoptarea statutelor de practicant, observator sau arbitru, în diferite contexte extracurriculare.	
CS 2.3. Utilizarea achizițiilor motrice specifice disciplinelor sportive în activități multiculturale și incluzive, pentru stimularea cooperării și respectului reciproc.	
• Prezentarea criteriilor de apreciere a performanței, în diferite ramuri de sport, inclusiv în sportul adaptat; • Identificarea unor discipline sportive adaptate și a variantelor de desfășurare sub forma activităților fizice incluzive; • Informarea permanentă asupra principalelor evenimente interne și internaționale din lumea sportului; • Prezentarea noțiunilor de regulament specifice unor discipline sportive originare din alte țări; • Practicarea unor secvențe de activități motrice adaptate, precum și a celor din noi discipline sportive (sau jocuri de mișcare originare din alte țări); • Participarea la activități motrice incluzive, alături de persoane cu cerințe educaționale speciale; • Efectuarea unor rutine motrice pe fond muzical specific anumitor regiuni ale lumii; • Implicarea în diferite sarcini de organizare a concursurilor/ întrecerilor incluzive; • Implicarea voluntară, constantă, în efectuarea sarcinilor metodice și organizatorice din cadrul lecțiilor de educație fizică și sport.	

**COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)**

CG 1 - Practicarea disciplinelor sportive, în contexte autonome și independente, în vederea optimizării armoniei corporale și consolidării stilului de viață sănătos.

Clasa a XI-a
CS 1.1. Evaluarea și adaptarea critică a programelor personale de activități fizice, pentru optimizarea dezvoltării fizice și a capacității de efort. • Măsurarea periodică a indicilor antropometrici specifici vârstei și genului (înălțime/talie, greutate/masa corporală, perimetre, diametre, anvergură) și consemnarea acestora în evidența personală; • Identificarea și aprecierea importanței factorilor estetici în diferite discipline sportive; • Compararea posturii corporale globale personale cu repere din literatura de specialitate; • Măsurarea periodică a indicilor antropometrici și funcționali și compararea datelor obținute cu valori de referință; • Utilizarea de elemente din gimnastica sportivă/gimnastică aerobică în cadrul unor acțiuni motrice complexe; • Exersarea unor programe de exerciții pentru tonifierea musculaturii corporale; • Conceperea și exersarea unor programe individuale de exerciții specifice pentru evitarea instalării și corectării atitudinilor deficiente; • Autoevaluarea evoluției propriilor indici morfo-funcționali, în raport cu valori de referință; • Respectarea succesiunii metodice în efectuarea structurilor motrice, exersate independent.
CS 1.2. Valorificarea metodelor și mijloacelor adecvate pentru dezvoltarea calităților motrice, în diferite contexte, în acord cu particularitățile personale. • Identificarea principalelor caracteristici ale activităților fizice practicate (efort cardio-respirator, efort predominant muscular, efort neuro-muscular, efort mixt); • Descrierea probelor de evaluare a nivelului de dezvoltare a calităților motrice; • Autoevaluarea obiectivă a propriilor parametri de dezvoltare a calităților motrice; • Efectuarea rațională a mijloacelor specifice dezvoltării calităților motrice în raport cu reacțiile propriului organism la efort; • Evaluarea capacității de efort maxime și conștientizarea situațiilor de risc; • Evaluarea corectă și obiectivă/reală a gradului de oboseală/epuizare/reacție la efortul prestat; • Adaptarea periodică a conținuturilor de învățare în raport cu nivelul de dezvoltare al calităților motrice.
CS 1.3. Integrarea responsabilă a practicării disciplinelor sportive în activitatea independentă, pentru optimizarea stării de sănătate, pe termen lung. • Descrierea unor indicatori aferenți stilului de viață activ și sănătos; • Descrierea relației dintre calități motrice și deprinderilor motrice specifice disciplinelor sportive; • Exersarea unor elemente și procedee tehnice specifice disciplinelor sportive pentru dezvoltarea calităților motrice; • Organizarea de întreceri, concursuri și trasee aplicative specifice pentru dezvoltarea calităților motrice în regim combinat; • Respectarea regulilor/regulamentelor de desfășurare a activităților fizice sportive; • Aplicarea metodelor de exersare practică în acord cu capacitatea de efort a elevilor, experiența și capacitatea motrică individuală, obiectivele urmărite și specificul cerințelor activității sportive abordate.

CG 2 Participarea la activități sportive competiționale și necompetiționale, curriculare și extracurriculare, în condiții de fair-play și siguranță, în vederea integrării sociale.

Clasa a XI-a
CS 2.1. Integrarea achizițiilor specifice disciplinei sportive, în contexte curriculare, în condiții regulamentare. • Discuții și reflecții post-joc: analizarea greșelilor sau a respectării regulamentului și a consecințelor asupra echipei și adversarilor; • Organizarea și/sau participarea la întâlniri cu personalități din lumea sportului; • Arbitrarea unor secvențe de joc;

Clasa a XI-a
• Organizarea unei activități sportive: planificarea și coordonarea unui joc sau turneu pentru colegi, respectând regulamentul; • Exersarea diferitelor acțiuni tehnico-tactice specifice posturilor dintr-o echipă; • Integrarea într-o echipă constituită spontan sau constituită de către profesor la nivelul clasei; • Adoptarea și respectarea regulilor grupului prin asimilarea valorilor și atitudinilor sportive; • Participare la turnee intraclasă și interclase; • Îndeplinirea prin rotație a rolului de căpitan de echipă, arbitru; • Respectarea sarcinilor postului în cadrul echipei; • Respectarea sarcinilor trasate în cadrul acțiunilor tactice individuale și colective; • Îndeplinirea activităților organizatorice cu specific de conducere; • Implicarea activă a elevilor în organizarea competițiilor/ concursurilor la nivel de clasă și unitate de învățământ; • Analiza modului de aplicare a regulamentului, în diferite situații de joc.
CS 2.2. Valorificarea achizițiilor motrice specifice disciplinelor sportive, în contexte necompetiționale, extracuriculare.
• Prezentarea campionilor naționali/europeni/ mondiali/olimpici la diferite discipline sportive și contribuția acestora la dezvoltarea sportului; • Informarea permanentă asupra principalelor evenimente interne și internaționale din lumea sportului; • Culegerea de informații referitoare la valorile sportive-etalon în diferite discipline sportive; • Exersarea conținuturilor tehnico-tactice în condiții de regulament adaptat, cu scop recreativ; • Organizarea și /sau participarea la întâlniri cu personalități din lumea sportului; • Conștientizarea unor modele de bune practici privind fair-play-ul în activitățile sportive; • Prevenirea/rezolvarea situațiilor conflictuale, care pot apărea în activitățile sportive; • Încurajarea comportamentului civilizat la diferite manifestări sportive.
CS 2.3. Valorificarea achizițiilor motrice specifice disciplinelor sportive în activități variate, multiculturale și incluzive, pentru dezvoltarea abilităților sociale și interculturale.
• Cunoașterea unor discipline sportive noi, practicate în alte țări; • Enumerarea regulilor de bază ale noilor discipline sportive; • Cunoașterea disciplinelor paralimpice și adaptărilor de regulament; • Participarea la activități motrice organizate în cadrul proiectelor multiculturale; • Participarea la activități motrice incluzive în grup; • Conducerea unor secvențe de lecție sau a unor activități motrice cu caracter incluziv; • Utilizarea jocurilor de mișcare și tematiche care favorizează integrarea socială, • Manifestarea spiritului de într-ajutorare și cooperare în cadrul echipelor incluzive; • Manifestarea toleranței față de nivelul diferit al capacității motrice a participanților; • Respectarea regulilor adaptate care permit participarea persoanelor cu cerințe educative speciale la activitățile motrice.

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Practicarea disciplinelor sportive, în contexte autonome și independente, în vederea optimizării armoniei corporale și consolidării stilului de viață sănătos.

Clasa a XII-a
CS 1.1. Proiectarea, evaluarea și autoreglarea autonomă a programelor personale de activități fizice, în vederea asigurării armoniei corporale și a unui stil de viață sănătos pe termen lung. • Exersarea unor programe de exerciții pentru remodelare corporală și tonifierea musculaturii; • Exersarea progresivă a unor structuri coregrafice complexe pe fond muzical; • Conceperea și exersarea unor programe individuale de exerciții specifice disciplinelor sportive, pentru evitarea instalării și corectării atitudinilor deficiente; • Aprecierea evoluției propriilor indici morfo-funcționali în raport cu informațiile de referință privind programele de pregătire motrică generală și specifică; • Măsurarea indicilor antropometrici (înălțime/talie, greutate/masa corporală, perimetre, diametre, anvergură), calcularea indicelui de masă corporală și identificarea abaterilor de la valorile adecvate vârstei și genului; • Autoevaluarea posturală și compararea cu modele de referință; • Raportarea la indicii de proporționalitate specifice tipului constituțional; • Monitorizarea periodică a indicilor somato-funcționali.
CS 1.2. Utilizarea independentă a metodelor și mijloacelor de dezvoltare a calităților motrice în rutine zilnice, pentru susținerea unui stil de viață sănătos pe termen lung. • Forme de manifestare a calităților motrice; • Metode de exersare practică pentru dezvoltarea calităților motrice; • Exersarea unor elemente și procedee tehnice specifice disciplinelor sportive studiate pentru dezvoltarea calităților motrice; • Stabilirea parametrilor efortului asociați complexelor de dezvoltare fizică armonioasă, în funcție de reacțiile propriului organism la efort; • Organizarea și efectuarea probelor de evaluare a nivelului de dezvoltare a calităților motrice; • Efectuarea programelor de exerciții individuale și pe grupe pentru atingerea unui nivel optim al calităților motrice (suport pentru practicarea disciplinelor sportive) • Efectuarea sistemelor de acționare pentru însușirea/consolidarea/ perfecționarea conținutului tehnico-tactic specific disciplinelor sportive; • Exersarea mijloacelor de instruire specifice dezvoltării calităților motrice în funcție de reacțiile propriului organism la efort; • Organizarea unor parcursuri aplicative pentru dezvoltarea calităților motrice cu ajutorul unor echipamente specifice ramurilor sportive; • Autoaprecierea gradului de oboseală/epuizare/reacție la efortul prestat; • Aprecierea capacității de efort și conștientizarea situațiilor de risc.
CS 1.3. Aplicarea conținuturilor tehnico-tactice specifice disciplinelor sportive, în situații variate, autonom și independent • Enumerarea conținutului tehnico-tactic specific disciplinelor sportive; • Descrierea regulilor de practicare a disciplinelor sportive; • Practicarea disciplinelor sportive, în condiții competiționale și cu reguli simplificate, în funcție de nivelul biomotric al elevilor; • Demonstrarea probelor de control selectate pentru evaluarea nivelului de însușire a deprinderilor specifice disciplinelor sportive parcurse; • Utilizarea mijloacelor tehnologice moderne pentru înregistrarea indicilor funcționali; • Respectarea prevederilor de regulament în practicarea disciplinelor sportive; • Propunerea unor noi exerciții fizice, identificate în urma documentării.

CG 2 Participarea la activități sportive competiționale și necompetiționale, curriculare și extracurriculare, în condiții de fair-play și siguranță, în vederea integrării sociale.

Clasa a XII-a
CS 2.1. Integrarea și valorificarea autonomă a acțiunilor motrice specifice disciplinei sportive, în contexte curriculare și extracurriculare, competiționale. • Cunoașterea sistemelor de joc utilizate în cadrul lecției de educație fizică; • Cunoașterea prevederilor de regulament pentru înțelegerea și aprecierea obiectivă a arbitrajului; • Cunoașterea regulilor de organizare a întrecerilor/competițiilor; • Organizarea de întreceri, concursuri și trasee aplicative specifice pentru dezvoltarea calităților motrice în regim combinat; • Practicarea diferitelor discipline sportive la nivel de începător, în condiții curriculare; • Participarea la activitatea de pregătire și la cea competițională a echipelor reprezentative; • Arbitrarea unor secvențe de joc sau concurs desfășurat în condiții regulamentare.
CS 2.2. Utilizarea deprinderilor motrice specifice disciplinelor sportive în condiții variate, în contexte recreative, necompetiționale • Vizionarea și analiza spectacolului sportiv asociat anumitor discipline sportive; • Exersarea procedeelor tehnice în acțiuni tactice specifice disciplinelor sportive studiate în condiții variate; • Exersarea deprinderilor motrice în acțiuni motrice complexe și ștafete/concursuri specifice ramurilor sportive; • Participare la activități fizice variate, cu conținut tehnico-tactic specific disciplinelor sportive; • Integrarea într-o echipă constituită spontan pentru exersare cu scop recreativ; • Adoptarea și respectarea regulilor grupului prin asimilarea valorilor și atitudinilor sportive; • Îndeplinirea unor sarcini de conducere și organizare în diferite tipuri de activități fizice.
CS 2.3. Integrarea și asumarea autonomă a comportamentelor motrice specifice disciplinelor sportive în activități multiculturală și incluzive complexe, ca expresie a respectului pentru diversitate și a responsabilității sociale. • Descrierea unor discipline sportive și jocuri de mișcare cu caracter incluziv; • Descrierea și participarea la jocuri tradiționale românești și internaționale; • Participare la activități fizice, în condiții regulamentare, în echipe incluzive; • Activități fizice în perechi mixte, incluzive; • Organizarea unor ateliere cu jocuri tradiționale din diverse țări; • Participare voluntară la amenajarea și organizarea spațiului de lucru; • Respectarea sarcinilor trasate în cadrul diferitelor tipuri de activități motrice; • Respectarea sarcinilor postului în cadrul echipelor incluzive.

DOMENII DE CONȚINUT SPECIFICE

ATLETISM

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - elemente de organizare a spațiului de desfășurare a probelor atletice prevăzute de programa școlară; - echipamente; - baremuri pentru probe atletice; - regulamente de concurs pentru probe atletice de alergare, aruncare, sărituri; - regulamente școlare privind siguranța și conduita în lecția cu teme din atletism. 1.2. Tehnica probelor atletice - descrierea probelor atletice de alergare : alergarea de rezistență; - descrierea probelor atletice de sărituri : săritura în lungime cu 1 și ½ pași; - descrierea probelor atletice de aruncare: aruncarea mingii de oină (cu elan), aruncarea greutății (fără elan). 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - parametrii efortului; - metoda eforturilor maxime; - metoda exersării în condiții constante; - metoda eforturilor izotonice, intense și rapide; - metoda eforturilor repetate; - metoda stimulării proprioceptive, stretching pasiv.	1.1. Noțiuni de regulament - regulamente de organizare și desfășurare a probelor atletice prevăzute de programa școlară; - reguli de organizare a competițiilor sportive atletice, școlare și extrașcolare. 1.2. Tehnica probelor atletice - descrierea probelor atletice de alergare: alergarea de viteză; - descrierea probelor atletice de sărituri : săritura în înălțime cu pășire; - descrierea probelor atletice de aruncare: aruncarea mingii de oină (cu elan), aruncarea greutății (cu elan). 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - parametrii efortului și relația cu metodele de dezvoltare a calităților motrice; - metoda exersării în condiții constante și îngreunate; - metoda eforturilor submaximale și supramaximale; - metoda circuitului, metoda izometrică; - metoda eforturilor continue;	1.1. Noțiuni de regulament - regulamente de organizare și desfășurare a probelor atletice prevăzute de programa școlară; - reguli de organizare a competițiilor sportive atletice, școlare și extrașcolare. 1.2. Tehnica probelor atletice - descrierea probelor atletice de alergare: alergarea de viteză; - descrierea probelor atletice de sărituri : săritura în înălțime cu pășire; - descrierea probelor atletice de aruncare: aruncarea greutății (cu elan). 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - modificarea parametrilor efortului în funcție de calitățile motrice vizate; - metoda exersării în condiții variabile; - metoda eforturilor alternative; - metoda circuitului (circuite medii); - metoda eforturilor progresive; - stretching balistic alternativ cu stretching activ.	1.1. Noțiuni de regulament - cariere de succes în viața post-sportivă; - regulament de organizare a probelor atletice combinate, în cadrul concursurilor școlare; - noțiuni de arbitraj în desfășurarea probelor atletice. 1.2. Tehnica probelor atletice - descrierea probelor atletice combinate (tetratlon athletic). 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda exersării în condiții variabile; - metoda eforturilor alternative (cu modificarea tempoului alergării la semnal vizual/auditiv); - metoda circuitului (circuite medii și lungi); - metoda eforturilor variabile; - tehnici de facilitare proprioceptivă.

	1.4. Istoric și tradiție - apariția probelor atletice; - atletismul și Jocurile Olimpice antice.	- stretching pasiv și activ. 1.4. Istoric și tradiție - istoria atletismului în România; - campioni și performanțe naționale.	1.4. Istoric și tradiție - evoluția probelor atletice; - campioni și performanțe olimpice și mondiale.	1.4. Istoric și tradiție - locul și rolul atletismului în formarea stilului de viață al omului modern.
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - viteza de reacție la stimuli vizuali, auditivi, tactili; - viteza de accelerare, pe distanțe scurte (10m, 20m); - viteza de execuție a actelor motrice componente a probelor atletice (startul în probele de alergări, bătaia în probele de sărituri, eliberarea obiectului la aruncări); - viteza de deplasare pe distanțe variate (30m, 50 m); - probe de evaluare a vitezei de deplasare: alergare pe 50 m, naveta 5x5 m. 2.2. Forța - forța statică (izometrică) a trunchiului și membrelor inferioare; - forța dinamică segmentară a membrelor superioare și inferioare; - forța explozivă a membrelor superioare și a membrelor inferioare. 2.3. Rezistența - rezistența musculară locală, pentru creșterea tonusului muscular și prevenirea accidentărilor; - rezistență mixtă, în eforturi cuprinse între 2 și 10 minute; - rezistența aerobă, în eforturi continue (cu durată mai mare de 10 minute);	2.1. Viteza - viteza de execuție a actelor și acțiunilor motrice specifice probelor atletice; - viteza de deplasare, în tempouri maximale, pe distanțe progresive (30m, 50m, 60m); - viteza în regim de forță și coordonare, în probele de aruncări și sărituri; - probe de evaluare a vitezei de deplasare: alergare pe 50 m, naveta 5x5 m. 2.2. Forța - forță statică a musculaturii paravertebrale; - forța dinamică segmentară, a membrelor superioare și inferioare; - forța explozivă optimă pentru efectuarea acțiunilor motrice specifice probelor atletice; - forța segmentară în regim de rezistență. 2.3. Rezistența - rezistența musculară locală; - rezistență mixtă, în eforturi cuprinse între 2 și 10 minute; - rezistența cardio-respiratorie la eforturi aerobe (cu durată mai mare de 10 minute); - proba de alergare de rezistență (800mF/1000 B)	2.1. Viteza - viteza de execuție a actelor și acțiunilor motrice specifice probelor atletice de alergări, aruncări și sărituri, efectuate în condiții regulamentare sau adaptate (după caz); - viteza de deplasare, pe distanțe de 30 – 50m, în tempouri alternative; - viteza în regim de forță și coordonare, în probe de sărituri (săritură în lungime cu 1 și ½ pași în aer; săritură în înălțime cu pășire); - probe de evaluare a vitezei de deplasare: alergare pe 50 m, naveta 5x5 m. 2.2. Forța - forța dinamică segmentară; - forța explozivă segmentară în acțiuni motrice specifice probelor atletice; - forța generală în regim de rezistență. 2.3. Rezistența - rezistența musculară locală; - rezistența cardio-respiratorie la eforturi aerobe; - proba de alergare de rezistență (800mF/1000 B).	2.1. Viteza - viteza de execuție a actelor și acțiunilor motrice specifice probelor atletice efectuate în condiții de concurs; - viteza de deplasare pe distanțe variabile, în tempouri alternative; - viteza în regim de forță și coordonare, în probe de aruncări (aruncarea mingii de oină, aruncarea greutății); - probe de evaluare a vitezei de deplasare: alergare pe 50 m, naveta 5x5 m. 2.2. Forța - forța dinamică segmentară; - forța explozivă segmentară în acțiuni motrice specifice probelor atletice; - forța generală în regim de rezistență. 2.3. Rezistența - rezistența musculară locală; - rezistența cardio-respiratorie la eforturi aerobe; - proba de alergare de rezistență (800mF/1000 B).

	- proba de alergare de rezistență (800mF/1000 B). 2.4. Capacitățile coordinative - coordonare oculo-manuală în efectuarea mișcărilor de aruncare (azvârlire, lansare, împingere); - echilibrul dinamic: menținerea stabilității în alergare, în faza de bătaie și aterizare, la săritura în lungime, în faza de translație, în timpul aruncării greutății/mingii de oină; - ritmul și tempoul mișcărilor specifice probelor atletice; - menținerea stabilității în poziția de start, la aterizare sau în timpul aruncării. 2.5 Suplețea - mobilitatea articulară (centura scapulară, articulația coxofemurală, coloana vertebrală); - suplețe dinamică: efectuarea unor mișcări cu amplitudine optimă într-o articulație sau grup de articulații.	2.4. Capacitățile coordinative - coordonarea întregului corp pe durata acțiunilor motrice atletice; - coordonarea globală: sincronizarea brațe-picioare-trunchi pentru impuls optim; - ritmul mișcărilor (pașilor de alergare, mișcării segmentelor corporale pe durata efectuării probelor atletice); - tempoul alergărilor de durată; - orientare spațială în mișcări de rotație și translație specifice aruncărilor atletice; - menținerea controlului postural în faza de finalizare a aruncărilor, pe durata zborului în timpul săriturilor atletice. 2.5 Suplețea - mobilitatea articulară (centura scapulară, articulația coxofemurală, coloana vertebrală); - elasticitate musculară pentru efectuarea acțiunilor motrice specifice; - suplețe dinamică în efectuarea deprinderilor motrice atletice.	2.4. Capacitățile coordinative - orientare spațio-temporală specifică efectuării probelor atletice; - control corporal pe durata efectuării mișcărilor în poziții instabile (în faza de zbor a săriturilor); - echilibrul dinamic pe durata efectuării probelor atletice; - adaptarea acțiunilor motrice atletice la diferite tipuri de solicitări: ajustarea pasului de alergare pe teren variat, ajustarea lungimii pasului de alergare anterior efectuării bătăii/desprinderii, schimbarea tempoului alergării. 2.5 Suplețea - mobilitatea articulară (centura scapulară, articulația coxofemurală, coloana vertebrală); - elasticitate musculară și suplețe generală.	2.4. Capacitățile coordinative - coordonare segmentară și a întregului corp în timpul acțiunilor motrice atletice; - orientare spațio-temporală specifică efectuării probelor atletice; - control corporal pe durata efectuării mișcărilor în poziții instabile (în faza de zbor a săriturilor); - echilibrul dinamic pe durata efectuării probelor atletice. - reglarea acțiunilor motrice atletice pe durata efectuării alergării pe teren variat, ajustarea lungimii pasului de alergare anterior efectuării bătăii/desprinderii, schimbarea tempoului alergării. 2.5 Suplețea - mobilitate și stabilitate articulară (centura scapulară, articulația coxofemurală, coloana vertebrală); - elasticitate musculară și suplețe generală.
3.Tehnică și tactică în discipline sportive	3.1. Elemente din școala alergării: - alergare cu joc de gleznă; - alergare cu genunchii sus; - alergare cu pendularea gambelor înainte și înapoi; - alergare în tempo uniform; - alergare cu accelerare și tempo variat; - alergare peste obstacole (cu înălțimi variabile pentru reglarea pasului de alergare).	3.1. Elemente din școala alergării: - variante de exerciții din școala alergării; - combinații de exerciții din școala alergării (alergare cu genunchii sus și pendularea gambei înapoi).	3.1. Elemente din școala alergării: - includerea exercițiilor din școala alergării în programe de pregătire a organismului pentru efort.	3.1. Elemente din școala alergării: - programe de pregătire a organismului pentru efort bazate pe variante de mers și alergare.

	3.2. Probe atletice de alergare - alergarea de rezistență; - pasul alergător de semifond; - startul din picioare și lansarea de la start. - alergare de viteză; - pasul lansat de viteză; pasul accelerat de viteză; - startul de jos și lansarea de la start; - sosirea. - cronometrare și organizare de întreceri. 3.3. Elemente din școala săriturii: - sărituri în adâncime, pe cutii pliometrice; - sărituri peste diferite obstacole; - săritura în lungime de pe loc; - pas săltat, pas sărit. 3.4. Probe atletice de sărituri - săritura în lungime cu 1 și ½ pași; - elan, bătaie, desprinderi, zbor, aterizare; - săritura în înălțime cu pășire; - elan, bătaie, desprinderi, zbor, aterizare; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj.	3.2. Probe atletice de alergare - alergarea de rezistență; - exersarea pasului alergător de semifond în tempo moderat pe distanțe diferite, a startului din picioare, a lansării de la start, a finisului și sosirii; - alergare în pluton, a tacticii de alergare și declanșare a finisului; - participare la crosuri. - alergare de viteză; - exersarea pasului alergător lansat de viteză, pe distanțe între 10-60 m; - efectuarea startului de jos, a lansării de la start și sosirii. - cronometrare și organizare de întreceri. 3.3. Elemente din școala săriturii: - includerea elemente din școala săriturii în programe de pregătire a organismului pentru efort; - alergare cu desprindere în pas sărit; - alergare cu desprindere în pas sărit. 3.4. Probe atletice de sărituri - săritura în lungime cu 1 și ½ pași; - exersarea fazelor tehnice în ordinea metodică de învățare (aterizarea, elanul, bătaia unilaterală, zborul); - participarea la întreceri, concursuri. - săritura în înălțime cu pășire; - efectuarea săriturilor integrale, în condiții de întrecere; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj.	3.2. Probe atletice de alergare - alergarea de rezistență; - coordonarea respirației cu ritmul pașilor de alergare; - alergare de rezistență pe diferite distanțe, sub formă de întrecere; - participare la crosuri; - practicarea alergării de rezistență în activități independente, necompetiționale (jogging). - alergare de viteză; - alergarea de viteză cu start de jos, sub formă de întrecere; - participare la concursuri școlare, la proba Alergare de viteză (50 m). - cronometrare și organizare de întreceri. 3.3. Elemente din școala săriturii: - variante de sărituri cu desprindere pe piciorul preferat; - exerciții ritmice cu integrarea pasului săltat și a pasului sărit pe durata alergării; 3.4. Probe atletice de sărituri - sărituri în lungime cu 1 și ½ pași în aer, cu elan de 3-5 pași, sub formă de întrecere, cu respectarea zonei de bătaie; - participare la concursuri școlare. - triplusalt cu elan redus - elan, bătaie, desprinderi, zbor, aterizare; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj.	3.2. Probe atletice de alergare - alergarea de rezistență; - exersarea probei atletice în condiții de întrecere; - coordonarea respirației cu ritmul pașilor de alergare; - participare la crosuri și la activități independente necompetiționale (jogging). - alergare de viteză; - alergarea de viteză cu start de jos, sub formă de întrecere; - participare la concursuri școlare, la proba Alergare de viteză pe 50 m. - cronometrare și organizare de întreceri. 3.3. Elemente din școala săriturii - variante de sărituri cu desprindere pe piciorul preferat; - exerciții ritmice pentru consolidarea elanului. 3.4. Probe atletice de sărituri - sărituri în lungime cu 1 și ½ pași în aer, cu elan de 3-5 pași, sub formă de întrecere cu respectarea zonei de bătaie; - triplusalt cu elan redus - cu elan de 5-7 pași, sub formă de întrecere, cu respectarea zonei de bătaie; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj. - participare la concursuri școlare.

	3.5. Elemente din școala aruncării: - aruncări ale unor obiecte (cu mărimi și greutateți diferite) de pe loc, din mers, la țintă și la distanță. 3.6. Probe atletice de aruncare - aruncare de tip azvârlire (oină) - elan, pași de aruncare, azvârlirea mingii. - aruncare de tip împingere (greutății): - elan, pași de aruncare, lansarea greutății. - măsurarea lungimii aruncării, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj.	- participare la întreceri, concursuri școlare. 3.5. Elemente din școala aruncării: - aruncări ale unor obiecte (cu mărimi și greutateți diferite) de pe loc, din deplasare, la țintă și la distanță, folosind diferite tipuri de aruncare (lansare, azvârlire, împingere) 3.6. Probe atletice de aruncare - aruncare de tip azvârlire (oină) - exersarea aruncării, în condiții de exersare analitică și globală. - aruncarea greutății - exersarea aruncării, în condiții de exersare analitică și globală; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj. - participare la întreceri, concursuri școlare.	3.5. Elemente din școala aruncării: - aruncări ale unor obiecte (cu mărimi și greutateți diferite) de pe loc, din deplasare, la țintă și la distanță. 3.6. Probe atletice de aruncare - aruncarea greutății - aruncări de tip împingere, cu un braț, cu și fără elan, la distanță, sub formă de întrecere; - aruncări integrale, cu parcurgerea tuturor fazelor aruncării; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj; - participare la întreceri, concursuri școlare.	3.5. Elemente din școala aruncării: - aruncări ale unor obiecte (cu mărimi și greutateți diferite) de pe loc, din deplasare, la țintă și la distanță. 3.6. Probe atletice de aruncare - aruncarea greutății - aruncări de tip împingere, cu un braț, cu și fără elan, la distanță, sub formă de întrecere; - aruncări integrale, cu parcurgerea tuturor fazelor aruncării; - măsurarea lungimii săriturii, elemente de organizare a întrecerilor atletice și arbitraj; - participare la întreceri, concursuri școlare.

BADMINTON

Domenii de conținut	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - dimensiunile terenului; - tragerea la sorți; - sistemul de scor; - schimbarea terenurilor; - serviciul; - jocul simplu; - faulturile; - sistemul de punctaj. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de bază, a procedeeelor tehnice individuale; - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda eforturilor continue; - metoda alergării cu intervale; - metoda circuitului; - metoda jocului. 1.4. Istoric și tradiție - originea jocului de badminton; - evoluția echipamentului; - tipuri de competiții.	1.1. Noțiuni de regulament - faulturile; - sistemul de scor; - schimbarea terenurilor; - serviciul; - semnalizările arbitrilor. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de bază, a procedeeelor tehnice individuale; - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda eforturilor repetate; - metoda alergării cu intervale; - metoda circuitului; - metoda jocului. 1.4. Istoric și tradiție - evoluția jocului în România și în alte zone geografice ale globului; - rezultate pe plan național și european.	1.1. Noțiuni de regulament - repetările mingii; - minge afară din joc; - faulturile; - schimbarea terenurilor; - serviciul; - jocul dublu; - semnalizările arbitrilor. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de bază, a procedeeelor tehnice individuale; - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda eforturilor progresive; - metoda alergării cu intervale; - metoda circuitului; - metoda jocului. 1.4. Istoric și tradiție - locul și rolul badmintonului în bugetul timp liber al adolescenților; - organizarea campionatelor de badminton.	1.1. Noțiuni de regulament - jocul dublu; - continuitatea jocului, greșelile de comportament, penalitățile; - semnalizările arbitrilor. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de bază, a procedeeelor tehnice individuale; - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda eforturilor variabile; - metoda alergării cu intervale; - metoda circuitului; - metoda jocului. 1.4. Istoric și tradiție - contribuția badmintonului la petrecerea activă a timpului liber.
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - Viteza de reacție; - Viteza de accelerare; - Viteza de repetiție; - Viteză în regim de coordonare segmentară. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare generală; - Coordonare oculo-manuală; - Ambidextrie;	2.1. Viteza - Viteza de accelerare; - Viteza de deplasare; - Viteza de execuție; - Viteză în regim de coordonare segmentară și a întregului corp. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare segmentară și a întregului corp; - Coordonare oculo-manuală, oculo-podală;	2.1. Viteza - Viteza de accelerare; - Viteza de deplasare; - Viteza de repetiție. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare generală; - Coordonare oculo-manuală, oculo-podală; - Organizare spațială și temporală;	2.1. Viteza - Viteza de accelerare; - Viteza de deplasare; - Viteza de execuție. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare generală; - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Organizare spațială și temporală;

	- Orientare spațială și temporală (ritm și tempou). 2.3. Forța - Forță generală; - Forță segmentară; - Forță în regim de coordonare segmentară. 2.4. Rezistența - Rezistență generală - Rezistență specifică. 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară; - Elasticitatea musculară.	- Orientare spațială și temporală (ritm și tempou); - Echilibru static și dinamic. 2.3. Forța - Forță generală; - Forță segmentară; - Forță în regim de viteză. 2.4. Rezistența - Rezistența anaerobă; - Rezistența aerobă; - Rezistență mixtă. 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară; - Elasticitatea musculară.	- Controlul mișcărilor și diferențiere kinestezică. 2.3. Forța - Forță generală; - Forță segmentară; - Forță în regim de rezistență; - Forță în regim de viteză. 2.4. Rezistența - Rezistența anaerobă; - Rezistența aerobă; - Rezistență mixtă. 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară; - Elasticitate musculară.	- Controlul mișcărilor și diferențiere kinestezică; - Capacități coordinative în regim de viteză. 2.3. Forța - Forță generală - Forță segmentară - Forță în regim de rezistență. 2.4. Rezistența - Rezistența aerobă; - Rezistența anaerobă; - Rezistență mixtă. 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară; - Elasticitate musculară generală.
3. Tehnica și tactica disciplinei sportive	3.1. Procedee tehnice de bază - priza rachetei (pentru lovitura de dreapta, pentru lovitura de stânga); - poziția fundamentală (la primirea serviciului, din timpul jocului: înaltă și joasă) - deplasarea în teren (înainte, lateral stânga, lateral dreapta, înapoi) - lovitura de dreapta și de stânga (lovitura de jos – de pe loc, de jos - din deplasare); - serviciul scurt. 3.2. Procedee tehnice individuale • de manevrare • de finalizare 3.3. Acțiuni tactice • Acțiuni tactice individuale de atac: - lovitura de atac de pe loc • Acțiuni tactice individuale de apărare:	3.1. Procedee tehnice de bază • priza rachetei (pentru lovitura de la piept); • poziția fundamentală (la primirea serviciului, din timpul jocului: înaltă și joasă); • deplasarea în teren (înainte, lateral stânga, lateral dreapta, înapoi); • lovitura de dreapta și de stânga (din lateral - de pe loc, din lateral - cu deplasare, de sus din dreapta - cu deplasare, de sus din stânga - cu deplasare, de deasupra capului - de pe loc, de deasupra capului - cu deplasare, de deasupra umărului); • serviciul scurt și lung. 3.2. Procedee tehnice individuale • de manevrare • de finalizare 3.3. Acțiuni tactice • Acțiuni tactice individuale de atac: - lovitura de atac de pe loc - lovitura de atac din săritură	3.1. Procedee tehnice de bază • poziția fundamentală (la primirea serviciului, din timpul jocului: înaltă și joasă) • deplasarea în teren (înainte, oblic stânga, oblic dreapta, lateral stânga, lateral dreapta, înapoi, oblic înapoi stânga, oblic înapoi dreapta) • lovitura de dreapta și de stânga (de deasupra capului - de pe loc, de deasupra capului - cu deplasare, de deasupra umărului); • lovitura de la piept (cu stânga și cu dreapta) • serviciu (lung, scurt) 3.2. Procedee tehnice individuale • de manevrare • de finalizare 3.3. Acțiuni tactice • Acțiuni tactice individuale de atac: - lovitura de atac de pe loc - lovitura de atac din săritură	3.1. Procedee tehnice de bază • lovitura de dreapta și de stânga (de jos – de pe loc, de jos - din deplasare, din lateral - de pe loc, din lateral - cu deplasare, de sus din dreapta - cu deplasare, de sus din stânga - cu deplasare, de deasupra capului - de pe loc, de deasupra capului - cu deplasare, de deasupra umărului). • serviciu (înalt, razant, cu lovitură de dreapta, cu lovitură de stânga) • lovituri speciale 3.2. Procedee tehnice individuale • de manevrare • de finalizare 3.3. Acțiuni tactice • Acțiuni tactice individuale de atac: - lovitura de atac din săritură • Acțiuni tactice individuale de apărare:

- poziția fundamentală de apărare joasă - lobul • Acțiuni tactice colective de atac (jocul de dublu): - așezarea în teren - atac prin lovituri scurte - orientarea loviturii de atac spre mijlocul terenului, între adversari • Acțiuni tactice colective de apărare (jocul de dublu): - așezare în linie - poziția fundamentală de apărare - deplasări în teren - returul din zona din spatele terenului • Sisteme de joc: - lateral - înainte-înapoi (dublu mixt) • Acțiuni tactice individuale: - serviciul - smashul - lobul	• Acțiuni tactice individuale de apărare: - poziția fundamentală de apărare joasă - lobul • Acțiuni tactice colective de atac (jocul de dublu): - atac prin lovituri scurte - atac prin lovituri plasate pe spațiile rămase libere - orientarea loviturii de atac spre mijlocul terenului, între adversari • Acțiuni tactice colective de apărare (jocul de dublu): - așezare în linie - poziția fundamentală de apărare - deplasări în teren - returul din zona din spatele terenului - returul în cros - retur în lung de linie • Sisteme de joc: - lateral - înainte-înapoi (dublu mixt) - circular • Acțiuni tactice individuale: - serviciul - dropul - smashul - lobul	• Acțiuni tactice individuale de apărare: - poziția fundamentală de apărare joasă - lobul • Acțiuni tactice colective de atac (jocul de dublu): - așezarea în teren - atac prin lovituri scurte - atac prin lovituri plasate pe spațiile rămase libere • Acțiuni tactice colective de apărare (jocul de dublu): - așezare în linie - poziția fundamentală de apărare - deplasări în teren - returul din zona din spatele terenului - returul în cros - retur în lung de linie • Sisteme de joc: - lateral - înainte-înapoi (dublu mixt) • Acțiuni tactice individuale: - serviciul - dropul - smashul - lobul	- poziția fundamentală de apărare joasă - lobul • Acțiuni tactice colective de atac (jocul de dublu): - atac prin lovituri plasate pe spațiile rămase libere - orientarea loviturii de atac spre mijlocul terenului, între adversari • Acțiuni tactice colective de apărare (jocul de dublu): - deplasări în teren - returul din zona din spatele terenului - returul în cros - retur în lung de linie • Sisteme de joc: - lateral - înainte-înapoi (dublu mixt) - circular • Acțiuni tactice individuale: - serviciul - dropul - smashul - lobul

BASCHET

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - Dimensiunile terenului; - Începerea jocului (angajare între 2 elevi); - Regula pașilor; - Regula dublu-driblingului; - Minge afară din joc și jucătorul afară din joc; - Sistemul de punctaj. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descriere procedee tehnice în jocul fără minge: poziție fundamentală; - descriere procedee tehnice subordonate elementelor tehnice în jocul cu minge: dribling, pasa, aruncare la coș; - descriere procedee tehnice în jocul de apărare: poziție fundamentală; - descriere acțiuni tactice de atac și de apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - parametrii efortului; - metoda eforturilor maxime; - metoda exersării în condiții constante; - metoda eforturilor izotonice, intense și rapide; - metoda eforturilor repetate; - metoda stimulării proprioceptive, stretching pasiv. 1.4. Istoric și tradiție - apariția jocului de baschet; - evoluția jocului de baschet; - răspândire la nivel geografic.	1.1. Noțiuni de regulament - Minge întoarsă în terenul din spate; - Regula pașilor; - Regula dublu-driblingului; - Minge afară din joc și jucătorul afară din joc; - Sistemul de punctaj; - Semnalizările arbitrilor. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descriere procedee tehnice în jocul fără minge: poziție fundamentală; - descriere procedee tehnice subordonate elementelor tehnice în jocul cu minge: dribling, pasa, aruncare la coș; - descriere procedee tehnice în jocul de apărare: poziție fundamentală; - descriere acțiuni tactice de atac și de apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - metoda exersării în condiții îngreunate și variabile; - metoda eforturilor submaximale și supramaximale; - metoda circuitului; - metoda eforturilor repetate; - stretching pasiv și activ. 1.4. Istoric și tradiție - evoluția jocului în România; - rezultate pe plan național și european.	1.1. Noțiuni de regulament - Minge afară din joc și jucătorul afară din joc; - Sistemul de punctaj; - Regula greșelilor personale; - Semnalizările arbitrilor. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descriere procedee tehnice în jocul fără minge: poziție fundamentală; - descriere procedee tehnice subordonate elementelor tehnice în jocul cu minge: dribling, pasa, aruncare la coș; - descriere procedee tehnice în jocul de apărare: poziție fundamentală; - descriere acțiuni tactice de atac și de apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - metoda circuitului cu intensitate progresivă; - metoda repetărilor cu intensitate medie-mare; - jocuri aplicative și situații-problemă; - exerciții cu rezistență suplimentară (mingi medicinale, benzi elastice). 1.4. Istoric și tradiție - locul și rolul baschetului în bugetul de timp liber al adolescenților; - organizarea competițiilor de baschet.	1.1. Noțiuni de regulament - Sistemul de punctaj; - Regula greșelilor personale; - Semnalizările arbitrilor; - Organizarea campionatelor de baschet. 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descriere procedee tehnice în jocul fără minge: poziție fundamentală; - descriere procedee tehnice subordonate elementelor tehnice în jocul cu minge: dribling, pasa, aruncare la coș; - descriere procedee tehnice în jocul de apărare: poziție fundamentală; - descriere acțiuni tactice de atac și de apărare 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - metoda repetărilor cu intensitate progresivă; - metoda intervalelor; - metoda circuitului complex; - metoda jocurilor cu temă; - metoda eforturilor repetate la intensitate mare; - metoda intervalelor variabile; - metoda circuitelor de forță și putere explozivă. 1.4. Istoric și tradiție - contribuția baschetului formarea stilului de viață al omului modern.

2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - viteza de reacție; - viteza de accelerare; - viteza de repetiție. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare generală; - Coordonare segmentară; - Coordonare oculo-manuală; - Ritmicitate; - Echilibru static și dinamic. 2.3. Forța - Forță generală; - Forță segmentară. 2.4. Rezistența - rezistență generală; - rezistență specifică de bază. 2.5. Suplețea - mobilitate generală; - elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet. 2.6. Calități motrice combinate - viteză în regim de coordonare; - forță în regim de îndemânare; - rezistență în regim de viteză;	2.1. Viteza - viteza de accelerare; - viteza de deplasare; - viteza de execuție. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare generală; - Coordonare oculo-manuală; - Orientare și organizare spațio-temporală; - Ambidextrie. 2.3. Forța - Forță generală; - Forță segmentară. - Forță în regim de viteză. 2.4. Rezistența - rezistență aerobă; - rezistență anaerobă. 2.5. Suplețea - mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - viteză în regim de coordonare - forță în regim de rezistență	2.1. Viteza - viteza de reacție la stimuli vizuali și auditivi. - viteza de execuție în dribling și pasă. - viteză de accelerare pe distanțe scurte (5–15 m). 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare oculo-manuală; - Coordonare segmentară în dribling cu schimbări de direcție; - Orientarea și organizare spațio-temporală. 2.3. Forța - Forță explozivă; - Forță specifică segmentară; - Forță în rezistență. 2.4. Rezistența - rezistență aerobă; - rezistență anaerobă. 2.5. Suplețea - mobilitate articulară; - elasticitate musculară generală. 2.6. Calități motrice combinate - forță în regim de rezistență; - rezistență în regim de viteză.	1.1. Viteza - accelerare/decelerare repetată în tranziții; - reacție la stimuli multipli (minge și adversari); - viteză de execuție sub presiune. 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare în aruncare după dribling sau pasă. - Coordonare ochi - mână – picior; - Ambidextrie funcțională (dribling cu ambele mâini); - Echilibru static și dinamic. 2.3. Forța - Forță explozivă; - Forță specifică duelurilor sub panou; - Forță în rezistență. 2.4. Rezistența - rezistență aerobă; - Rezistență specifică intermitentă. 2.5. Suplețea - mobilitate articulară; - elasticitate musculară generală. 2.6. Calități motrice combinate - coordonare în regim de viteză; - rezistență în regim de viteză.
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără minge</i> - poziție fundamentală - alergare cu variații de ritm și tempo · <i>În jocul cu minge</i> - Dribling - controlul mingii de pe loc și din deplasare - cu variații de ritm și tempo - Prinderea și ținerea mingii	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără minge</i> - poziție fundamentală - alergare cu schimbare de direcție · <i>În jocul cu minge</i> - Dribling - controlul mingii din deplasare - schimbări de direcție cu trecerea mingii prin față - Pasarea mingii	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără minge</i> - alergare cu schimbare de direcție - sărituri de pe un picior și de pe ambele picioare de pe loc · <i>În jocul cu minge</i> - Dribling - controlul mingii din deplasare	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără minge</i> - alergare cu schimbare de direcție - sărituri de pe un picior și de pe ambele picioare din deplasare · <i>În jocul cu minge</i> - Dribling - cu variații de ritm și tempo

- cu două mâini în priză simetrică - cu două mâini în priză asimetrică - Pasarea mingii - pasarea mingii de pe loc și din deplasare către diferite direcții și distanțe - pasarea mingii cu două mâini de la piept cu pământul - pasarea mingii cu două mâini de la piept la piept - Aruncare la coș - aruncare la coș de pe loc cu o mână de deasupra capului; - aruncare la coș din dribling cu o mână de deasupra capului, - aruncare la coș din alergare cu o mână de deasupra capului; - Oprire - oprire într-un timp 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - deplasări specifice în poziție fundamentală - deplasare laterală cu pași adăugați, către dreapta și către stânga 3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Demarcaj - Depășire de pe loc - Depășire în dribling <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiunea tactică „dă și du-te” - așezare în atac „în potcoavă” 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - apărare „om la om” în apropierea coșului propriu - marcajul <i>Acțiuni tactice colective</i> - tranziția defensivă (protejarea coșului)	- pasarea mingii cu două mâini de deasupra capului - pasarea mingii cu o mână din lateral - Aruncare la coș - aruncare la coș din dribling cu o mână de deasupra capului, - aruncare la coș din alergare cu o mână de deasupra capului; - Oprire - oprire într-un timp - Pivotare 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - deplasare cu pași adăugați, către înainte și către înapoi - alergare laterală către dreapta și către stânga 3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Demarcaj spre coș - Depășire în dribling - Orientare în timp și spațiu în funcție de minge și coechipieri <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiunea tactică „dă și du-te” cu pătrundere pe partea mingii - așezare în atac „în potcoavă” 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - apărare „om la om” în apropierea coșului propriu - poziționarea la omul cu minge între atacant și coș <i>Acțiuni tactice colective</i> - tranziția defensivă (protejarea coșului)	- schimbări de direcție cu trecerea mingii prin față - Pasarea mingii - pasarea mingii din dribling - pasarea mingii cu o mână de deasupra umărului - Aruncare la coș - aruncare la coș din dribling cu o mână de deasupra capului, - aruncare la coș din alergare cu o mână de deasupra capului; - Oprire - oprire într-un timp - Pivotare 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - alergare laterală către dreapta și către stânga - alergare de viteză cu fața și cu spatele 3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Demarcaj pe perimetru - Depășire în dribling - Orientare în timp și spațiu în funcție de minge și coechipieri <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiunea tactică „dă și du-te” cu pătrundere pe partea mingii - așezare în atac „în potcoavă” 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - apărare „om la om” în apropierea coșului propriu - poziționarea la omul cu minge între atacant și coș <i>Acțiuni tactice colective</i> - tranziția defensivă (protejarea coșului, blocarea jucătorului cu minge)	- schimbări de direcție cu trecerea mingii prin față - Pasarea mingii - pasarea mingii din dribling - pasarea mingii cu o mână de deasupra umărului - Aruncare la coș - aruncare la coș din oprire într-un timp - Oprire - oprire într-un timp - Pivotare 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - alergare laterală către dreapta și către stânga - alergare de viteză cu fața și cu spatele 3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Demarcaj pe perimetru - Orientare în timp și spațiu în funcție de minge și coechipieri <i>Acțiuni tactice colective</i> - încrucișare simplă - așezare în atac „în potcoavă” 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - poziționarea la omul cu minge între atacant și coș - apărarea jucătorilor de perimetru <i>Acțiuni tactice colective</i> - tranziția defensivă (blocarea jucătorului aruncător)

DANS SPORTIV

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - numărul de măsuri permise, solo, în formațiile pentru concursurile standard; - modalitatea de acordare a punctajului în concursuri, respectiv în funcție de numărul de participanți; - etapele de desfășurare a concursurilor.	1.1. Noțiuni de regulament - figuri permise pentru fiecare dans din categoriile standard și latino-americane; - numărul de măsuri permise pentru întreaga formație de dans standard, latino-american; - etapele de desfășurare a concursurilor; - cunoașterea regulilor referitoare la costumație, încălțăminte, machiaj, coafură, bijuterii, decorațiuni.	1.1. Noțiuni de regulament - figuri obligatorii pentru toate tipurile de dans realizate; - etapele de desfășurare a concursurilor; - reguli referitoare la costumație, încălțăminte, machiaj, coafură, bijuterii, decorațiuni; - reguli de schimbare a costumației.	1.1. Noțiuni de regulament - figuri obligatorii pentru toate tipurile de dans realizate; - etapele de desfășurare a concursurilor; - reguli referitoare la costumație, încălțăminte, machiaj, coafură, bijuterii, decorațiuni.
	1.2. Conținut tehnic al dansului - tipurile de dans la care se organizează competiții; - dansuri standard (vals lent, tango, vals vienez, slow fox, quickstep); - dansuri latino-americane (samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive); - descrierea pașilor de dans din dansurile standard, latino-americane.	1.2. Conținut tehnic al dansului - tipurile de dans la care se organizează competiții; - dansuri standard (vals lent, tango, vals vienez, slow fox, quickstep); - dansuri latino-americane (samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive); - descrierea pașilor de dans din dansurile standard, latino-americane.	1.2. Conținut tehnic al dansului - tipurile de dans la care se organizează competiții; - dansuri standard (vals lent, tango, vals vienez, slow fox, quickstep); - dansuri latino-americane (samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive); - descrierea pașilor de dans din dansurile standard, latino-americane.	1.2. Conținut tehnic al dansului - tipurile de dans la care se organizează competiții; - dansuri standard (vals lent, tango, vals vienez, slow fox, quickstep); - dansuri latino-americane (samba, cha-cha, rumba, paso doble, jive); - descrierea pașilor de dans din dansurile standard, latino-americane.
	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului
	1.4. Istoric și tradiție - stiluri de dans și relația cu diverse culturi; - relația dintre dans și stilurile muzicale.	1.4. Istoric și tradiție - dansuri tradiționale și regiuni istorice din România; - relația dintre dans și stilurile muzicale.	1.4. Istoric și tradiție - dansuri din diferite regiuni ale lumii; - organizarea spectacolelor de dans în relație cu anumite evenimente, sărbători anuale.	1.4. Istoric și tradiție - dansuri din diferite regiuni ale lumii; - organizarea spectacolelor de dans în relație cu anumite evenimente, sărbători anuale.

2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - Viteza de reacție - Viteza de accelerare - Viteza de repetiție 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare generală - Coordonare ochi - mână - Ambidextrie - Ritmicitate 2.3. Forța - Forță generală - Forță segmentară 2.4. Rezistența - Rezistență generală - Rezistență specifică de bază 2.5. Suplețea - Mobilitate generală - Elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - Viteză în regim de coordonare - Forță în regim de îndemânare - Rezistență în regim de viteză	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de execuție 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța Forță generală Forță segmentară Forță în regim de viteză 2.4. Rezistența Rezistență aerobă Rezistență anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - Viteză în regim de coordonare - Forță în regim de rezistență	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de repetiție 2.2. Capacitățile coordinative Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța - Forță generală - Forță segmentară - Forță în regim de viteză 2.4. Rezistența Rezistență aerobă Rezistență anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - Forță în regim de rezistență - Rezistență în regim de viteză	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de execuție 2.2. Capacitățile coordinative Coordonare dinamică generală Coordonare segmentară Coordonare ochi-mână, ochi-picior Ritmicitate Echilibru static și dinamic Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța Forță generală Forță segmentară Forță în regim de viteză 2.4. Rezistența Rezistență aerobă Rezistență anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - Coordonare în regim de viteză - Rezistență în regim de viteză
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Procedee tehnice de bază - Principalele poziții din dansul sportiv; - Pași / figuri de bază din dansurile standard, nivel de clasa Neoficial, clasa „H” și clasa „E”; - Pași / figuri de bază din dansurile latino-americane, nivel de clasa Neoficial, clasa „H” și clasa „E”; - Deplasarea pe sensul de dans.	3.1. Procedee tehnice de bază - Poziții ale membrelor superioare și inferioare, treceri prin toate pozițiile; - Pași / figuri de bază din dansurile standard, nivel de clasa Neoficial, clasa „H” și clasa „E”; - Pași / figuri de bază din dansurile latino-americane, nivel de clasa Neoficial, clasa „H” și clasa „E”; - Deplasarea pe sensul de dans.	3.1. Procedee tehnice de bază - Pași și figuri specifice dansurilor vals lent, quick-step, samba, cha-cha-cha și jive; - Figuri din clasele superioare în dansurile standard; - Figuri din clasele superioare în dansurile latino-americane; - Ritmul specific fiecărui dans și executarea figurilor pe muzică și în caracterul specific fiecărui dans; - Executarea coregrafilor specifice secțiunilor	3.1. Procedee tehnice de bază - Pași și figuri specifice dansurilor vals lent, quick-step, samba, cha-cha-cha și jive; - Figuri din clasele superioare în dansurile standard - Figuri din clasele superioare în dansurile latino-americane; - Ritmul specific fiecărui dans și executarea figurilor pe muzică și în caracterul specific fiecărui dans; - Executarea coregrafilor specifice secțiunilor

	3.2. Procedee tehnice specifice - Coregrafii simple pentru secțiunea standard și secțiunea latino-americană, la nivel de clasa Neoficial, clasa „H” și clasa ”E” - Poziționarea corectă pe direcțiile de dans ale coregrafilor - Muzicalitate 3.3. Procedee tehnice specifice, recomandate individual - Repetări în situații similare competiției - Reducerea spațiului de desfășurare a coregrafiei - Competiții de antrenament - Demonstrarea acțiunilor în condiții cât mai apropiate de cele din competiție 3.4. Acțiuni tactice specifice - Orientarea avantajoasă în spațiul de dans - Crearea condițiilor celor mai favorabile de punere în evidență a perechii de dansatori - Colaborarea cu partenerul de dans	3.2. Procedee tehnice specifice - Coregrafii simple pentru secțiunea standard și secțiunea latino-americană, la nivel de clasa Neoficial, clasa „H” și clasa ”E” - Poziționarea corectă pe direcțiile de dans ale coregrafilor - Muzicalitate 3.3. Procedee tehnice specifice, recomandate individual - Repetări în situații similare competiției - Reducerea spațiului de desfășurare a coregrafiei - Competiții de antrenament - Demonstrarea acțiunilor în condiții cât mai apropiate de cele din competiție 3.4. Acțiuni tactice specifice - Orientarea avantajoasă în spațiul de dans - Crearea condițiilor celor mai favorabile de punere în evidență a perechii de dansatori - Colaborarea cu partenerul de dans	standard sau latino-american; - Încadrarea pe sensul de dans și respectarea direcțiilor de efectuare corectă a figurilor de dans; - Muzicalitatea. 3.2. Procedee tehnice specifice - Coregrafii (fragmente din dans) din clasele superioare specifice secțiunilor standard sau latino-americe - Încadrarea pe sensul de dans și respectarea direcțiilor de efectuare corectă a figurilor de dans - Muzicalitate 3.3. Procedee tehnice specifice, recomandate individual - Confruntarea cu diverși adversari - Valorificarea sistematică a rezultatelor antrenamentului - Folosirea unui ring de dans cu dimensiuni mai reduse - Acțiuni individuale în condiții apropiate celor din cadrul competițiilor 3.4. Acțiuni tactice specifice - Încadrarea coreografiilor în funcție de spațiul disponibil pentru execuția acestora pe ringul de dans în timpul competiției - Amplasarea perechii de dansatori în locul cel mai vizibil pentru arbitraj - Evitarea zonelor aglomerate în timpul dansului	standard sau latino-american; - Încadrarea pe sensul de dans și respectarea direcțiilor de efectuare corectă a figurilor de dans; - Muzicalitatea. 3.2. Procedee tehnice specifice - Coregrafii întregi din clasele superioare specifice secțiunilor standard sau latino-americe - Încadrarea pe sensul de dans și respectarea direcțiilor de efectuare corectă a figurilor de dans - Muzicalitate 3.3. Procedee tehnice specifice, recomandate individual și în perechi - Confruntarea cu diverși adversari - Valorificarea sistematică a rezultatelor antrenamentului - Folosirea unui ring de dans cu dimensiuni mai reduse, atât individual, cât și cu perechea - Acțiuni individuale și cu perechea în condiții apropiate celor din cadrul competițiilor 3.4. Acțiuni tactice specifice - Încadrarea coreografiilor în funcție de spațiul disponibil pentru execuția acestora, cu maximă eficiență pe ringul de dans în timpul competițiilor - Amplasarea perechii de dansatori în locul cel mai vizibil pentru arbitraj - Utilizarea spațiului de dans în favoarea evaluării maxime a dansului - Evitarea zonelor aglomerate în timpul dansului

FOTBAL

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - dimensiunea terenului, dimensiunea mingii, spațiul de poarta, timpul de joc; - fault, repunerea mingii în joc - reguli de arbitraj: semnalizările arbitrilor. 1.2. Conținut tehnico-tactic - descrierea acțiunilor tehnico-tactice, de atac și apărare; - procedee tehnice; - sisteme de joc. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului 1.4. Istoric și tradiție - Istoria jocului de fotbal	1.1. Noțiuni de regulament - echipament, sancțiuni 1.2. Conținut tehnico-tactic - descrierea acțiunilor tehnico-tactice, de atac și apărare; - procedee tehnice. - sisteme de joc. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - metoda exersării în condiții îngreunate și variabile; - metoda eforturilor submaximale și supramaximale; - metoda circuitului; - metoda eforturilor repetate; - stretching pasiv și activ. 1.4. Istoric și tradiție - Originile fotbalului modern - Evoluția handbalului în România	1.1. Noțiuni de regulament - greșeli de arbitraj - abaterile frecvente de la prevederile regulamentare 1.2. Conținut tehnico-tactic - descrierea acțiunilor tehnico-tactice, de atac și apărare; - procedee tehnice 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: metoda circuitului cu intensitate progresivă; - metoda repetărilor cu intensitate medie-mare; - jocuri aplicative și situații-problemă; - exerciții cu rezistență suplimentară (mingi medicinale, benzi elastice). 1.4. Istoric și tradiție - Campionii și sportivii României - Istoria performanțelor românești	1.1. Noțiuni de regulament - organizarea campionatelor de fotbal 1.2. Conținut tehnico-tactic - descrierea procedeele tehnice specifice. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - metoda repetărilor cu intensitate progresivă; - metoda intervalelor; - metoda circuitului complex; - metoda jocurilor cu temă; - metoda eforturilor repetate la intensitate mare; 1.4. Istoric și tradiție - Organizarea competițiilor de fotbal în România și pe plan internațional
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - Viteza de deplasare - Viteza de reacție - Viteza de execuție 2.2. Forța - Forța generală - Forța segmentară 2.3. Rezistența - Rezistența generală - Rezistența specifică 2.4. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de execuție - Viteza de repetiție 2.2. Forța - Forța generală - Forța segmentară 2.3. Rezistența - Rezistența aerobă - Rezistența anaerobă 2.4. Capacitățile coordinative - Capacitatea de orientare spațio-temporală - Coordonare dinamică generală	2.1. Viteza - Viteza de deplasare - Viteza de reacție - Viteza de execuție - Viteza de repetiție 2.2. Forța - Forța explozivă - Forța în regim de rezistență 2.3. Rezistența - Rezistența anaerobă 2.4. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară	2.1. Viteza - Viteza de deplasare - Viteza de reacție - Viteza de execuție 2.2. Forța - Forța statică și dinamică 2.3. Rezistența - Rezistența aerobă - Rezistența anaerobă alactacidă 2.4. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară

	- Echilibru static și dinamic 2.5. Suplețea - mobilitate activă - mobilitate pasivă (cu partener) - elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - rezistență - Rezistența- viteză - Coordonare-viteză	- Coordonare segmentare 2.5. Suplețea - mobilitate activă - mobilitate pasivă (cu partener) - elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - rezistență - Rezistența - forță - Coordonare-rezistență	- Coordonare ochi-mână, ochi-picior 2.5. Suplețea - mobilitate activă - mobilitate pasivă (cu partener) - elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - rezistență - Forța – viteză (forța explozivă) - Coordonare-mobilitate	- Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic 2.5. Suplețea - mobilitate activă - mobilitate pasivă (cu partener) - elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța – viteză (forța explozivă)
3.Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică în atac ● <i>Tehnica fără minge</i> - mișcarea înșelătoare: - cu trunchiul din poziția statică - tehnici de reechilibrare <i>Tehnica jucătorului de câmp</i> lovirea mingii cu piciorul: - cu interiorul labei piciorului (latul) - cu șiretul plin - cu șiretul exterior <i>preluarea mingii:</i> - rostogolite cu interiorul labei piciorului - cu șiretul plin din amortizare - <i>conducerea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului - cu șiretul plin - <i>protejarea mingii:</i> - cu corpul și interiorul labei piciorului de pe loc și din mișcare <i>Tehnica portarului</i> - poziția fundamentală - deplasarea în teren - prinderea mingii	3.1 Tehnică în atac ● <i>Tehnica fără minge</i> - mișcarea înșelătoare: - cu trunchiul și piciorul din poziția statică <i>tehnici de reechilibrare</i> <i>modalități de atenuare a șocurilor</i> <i>Tehnica jucătorului de câmp</i> lovirea mingii cu piciorul: - cu interiorul labei - cu șiretul plin - cu șiretul exterior -cu călcâiul - șutul la poartă <i>preluarea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului -cu pieptul -cu capul <i>conducerea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului liber și în prezența adversarului - cu șiretul plin <i>protejarea mingii:</i> - cu corpul, interiorul și exteriorul labei piciorului de pe loc și din mișcare <i>Tehnica portarului</i> - deplasarea în teren -prinderea, boxarea și devierea mingii - repunerea mingii în joc cu mâna	3.1 Tehnică în atac ● <i>Tehnica fără minge</i> <i>mișcarea înșelătoare:</i> - cu trunchiul și piciorul din poziția statică <i>Tehnica jucătorului de câmp</i> lovirea mingii cu piciorul: - cu interiorul labei piciorului -cu călcâiul - șutul la poartă <i>preluarea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului -cu pieptul -cu capul <i>conducerea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului liber și în prezența adversarului - cu șiretul plin <i>protejarea mingii:</i> - cu corpul, interiorul și exteriorul labei piciorului de pe loc și din mișcare <i>Tehnica portarului</i> - deplasarea în teren -prinderea, boxarea și devierea mingii - repunerea mingii în joc cu mâna și cu piciorul	3.1. Tehnică în atac ● <i>Tehnica fără minge</i> <i>mișcarea înșelătoare:</i> cu trunchiul și piciorul, din deplasare <i>modalități de atenuare a șocurilor</i> <i>Tehnica jucătorului de câmp</i> lovirea mingii cu piciorul: - cu interiorul labei piciorului, cu șiretul plin și cu șiretul exterior - lovirea mingii cu capul - șutul la poartă din alergare <i>preluarea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului -cu capul <i>conducerea mingii:</i> - cu interiorul labei piciorului și în prezența adversarului - cu șiretul plin <i>protejarea mingii:</i> - cu corpul, interiorul și exteriorul labei piciorului de pe loc și din mișcare <i>Tehnica portarului</i> - poziția fundamentală - prinderea, boxarea și devierea mingii - repunerea mingii în joc cu mâna și cu piciorul

3.2. Tehnica în apărare - <i>deposedarea de minge:</i> - prin atac din față - prin atac din lateral <i>respingerea mingii cu capul și cu piciorul</i> 3.3 Tactica în atac - <i>Acțiuni tactice individuale în atac:</i> <i>demarcajul</i> <i>finalizare prin depășirea unui adversar din acțiune individuală</i> - Acțiuni tactice colective în atac: „un-doi”-ul <i>așezarea în teren pentru jocul 5x5, 6x6 (cu portar)</i> <i>pasa</i> 3.4. Tactica în apărare Acțiuni tactice individuale în apărare: - marcajul adversarului cu și fără minge Acțiuni tactice colective în apărare: - sistem de apărare om la om Joc bilateral <i>pe teren redus</i>	3.2. Tehnica în apărare <i>deposedarea de minge:</i> - prin atac din față - prin atac din lateral <i>respingerea mingii cu capul și cu piciorul</i> 3.3 Tactica în atac - <i>Acțiuni tactice individuale în atac:</i> <i>demarcajul</i> <i>finalizare prin depășirea unui adversar din acțiune individuală</i> - Acțiuni tactice colective în atac: „un-doi”-ul <i>pasa</i> <i>ocuparea corespunzătoare a zonelor aferente postului</i> <i>așezarea în teren pentru jocul 5x5, 6x6 (cu portar)</i> 3.4. Tactica în apărare Acțiuni tactice individuale în apărare: - marcajul adversarului cu și fără minge Acțiuni tactice colective în apărare: - sistem de apărare om la om Joc bilateral <i>pe teren redus</i>	3.2. Tehnica în apărare ● <i>deposedarea de minge:</i> - prin atac din față - prin atac din lateral ● <i>respingerea mingii cu capul și cu piciorul</i> 3.3 Tactica în atac - <i>Acțiuni tactice individuale în atac:</i> <i>demarcajul</i> <i>finalizare prin depășirea unui adversar din acțiune individuală</i> - Acțiuni tactice colective în atac: „un-doi”-ul <i>pasa</i> <i>un sistem de joc în atac</i> 3.4. Tactica în apărare Acțiuni tactice individuale în apărare în apărare - marcajul adversarului cu și fără minge - intercepta Acțiuni tactice colective în apărare: - sistem de apărare om la om - sistem de apărare în zonă Joc bilateral <i>pe teren redus</i>	3.2. Tehnica în apărare <i>deposedarea de minge:</i> - prin atac din față - prin atac din lateral <i>respingerea mingii cu capul și cu piciorul</i> 3.3 Tactica în atac - <i>Acțiuni tactice individuale în atac:</i> <i>demarcajul</i> <i>finalizare prin depășirea unui adversar din acțiune individuală</i> - Acțiuni tactice colective în atac: „un-doi”-ul <i>un sistem de joc în atac</i> 3.4. Tactica în apărare Acțiuni tactice individuale în apărare: - marcajul adversarului cu și fără minge - intercepta Acțiuni tactice colective în apărare: - sistem de apărare om la om - sistem de apărare în zonă Joc bilateral <i>pe teren redus</i>

HANDBAL

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - suprafața de joc: dimensiuni teren, poartă, zone marcate, zona de 6 m (interdicții și excepții); - echipa: număr de jucători, posturi; - timpul de joc: durata totală, reprimă; - reguli de joc: regula pașilor, fault, repunerea mingii în joc; - reguli de arbitraj: semnalizările arbitrilor. 1.2. Conținut tehnico-tactic - procedee tehnice, acțiuni tactice; - sisteme de joc, în atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului 1.4. Istoric și tradiție - istoria jocului de handbal - cronologia jocului de handbal	1.1. Noțiuni de regulament - reluarea jocului: aruncare de început, aruncare laterală, aruncare de poartă; - aruncarea de la 7 m – condiții de acordare; - faulturi: tipuri de intervenții permise (blocaj, poziție legală), faulturi ușoare vs. faulturi grave; - sancțiuni disciplinare: avertisment (cartonaș galben), eliminare 2 minute (cauze și consecințe), descalificare (cartonaș roșu); - acțiunile portarului, contraatacul. 1.2. Conținut tehnico-tactic - procedee tehnice, acțiuni tactice; - sisteme de joc, în atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda exersării în condiții îngreunate și variabile; - metoda eforturilor submaximale și supramaximale; - metoda circuitului; - metoda eforturilor repetate; - stretching pasiv și activ. 1.4. Istoric și tradiție - originile handbalului modern - evoluția handbalului în România - tradiția handbalului românesc	1.1. Noțiuni de regulament - regula avantajului; - sisteme de joc în atac: circulația mingii, specializare pe posturi; jocul pasiv; - aruncarea de la 9m; - sisteme de joc în apărare (6-0, 5-1, 3-2-1); - abaterile frecvente de la prevederile regulamentare; - schimbările: zonă de schimb, schimbarea corectă/incorrectă; sancțiuni pentru schimbări incorecte. - organizarea competițiilor intra – și interclase. 1.2. Conținut tehnico-tactic - procedee tehnice, acțiuni tactice; - sisteme de joc, în atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - metoda circuitului cu intensitate progresivă; - metoda repetărilor cu intensitate medie-mare; - jocuri aplicative și situații-problemă; - exerciții cu rezistență suplimentară (mingi medicinale, benzi elastice). 1.4. Istoric și tradiție - campionii și sportivii României - istoria performanțelor românești	1.1. Noțiuni de regulament - organizarea competițiilor intra – și interclase; - organizarea campionatelor de handbal; - arbitrajul unor reprimă de joc; poziționarea arbitrilor; - validarea aruncărilor la poartă; - avantaje regulamentare: repunerea rapidă a mingii în joc. 1.2. Conținut tehnico-tactic - procedee tehnice, acțiuni tactice; - sisteme de joc, în atac și apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - metoda repetărilor cu intensitate progresivă; - metoda intervalelor; - metoda circuitului complex; - metoda jocurilor cu temă; - metoda eforturilor repetate la intensitate mare; 1.4. Istoric și tradiție - organizarea competițiilor de handbal în România și pe plan internațional
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - Viteza de deplasare - Viteza de reacție - Viteza de execuție 2.2. Forța - Forța generală - Forța segmentară	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de execuție - Viteza de repetiție 2.2. Forța - Forța generală - Forța segmentară	2.1. Viteza - Viteza de deplasare - Viteza de reacție - Viteza de execuție - Viteza de repetiție 2.2. Forța - Forța explozivă - Forța în regim de rezistență	2.1. Viteza - Viteza de deplasare - Viteza de reacție - Viteza de execuție 2.2. Forța - Forța statică și dinamică

	2.3. Rezistența - Rezistența generală - Rezistența specifică 2.4. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Echilibru static și dinamic 2.5. Suplețea - Activă - Pasivă (cu partener) - Elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - rezistență - Rezistența - viteză - Coordonare-viteză	2.3. Rezistența - Rezistența aerobă - Rezistența anaerobă 2.4. Capacitățile coordinative - Capacitatea de orientare spațio-temporală - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară 2.5. Suplețea - Activă - Pasivă (cu partener) - Elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - rezistență - Rezistența - forță - Coordonare-rezistență	2.3. Rezistența - Rezistența anaerobă 2.4. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior 2.5. Suplețea - Activă - Pasivă (cu partener) - Elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - rezistență - Forța - viteză (forța explozivă) - Coordonare-mobilitate	2.3. Rezistența - Rezistența aerobă - Rezistența anaerobă alactacidă 2.4. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic 2.5. Suplețea - mobilitate activă - mobilitate pasivă (cu partener) - elasticitate musculară 2.6. Calități motrice combinate - Forța - viteză (forța explozivă)
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică în atac - Mișcarea în teren - Dribling simplu și multiplu - Prinderea și pasarea mingii de pe loc și din deplasare - Aruncarea la poartă cu sprijin pe sol și din alergare 3.2. Tehnica în apărare - Mișcarea în teren - Poziția fundamentală de apărare 3.3. Tehnica portarului - Poziția fundamentală - Deplasarea în poartă - Respingerea mingiilor cu brațele - Respingerea mingiilor cu picioarele. 3.4. Tactica în atac - Demarcajul - Pătrunderea - Plasamentul jucătorilor în atac;	3.1. Tehnică în atac - Dribling simplu și multiplu, cu variații de ritm și schimbări de direcție - Prinderea și pasarea mingii de pe loc și din deplasare, în același plan și în planuri diferite - Aruncarea la poartă din săritură 3.2. Tehnica în apărare - Poziția fundamentală de apărare - Blocarea mingiilor aruncate la poartă - Scoaterea mingii de la adversar. 3.3. Tehnica portarului - Poziția fundamentală - Deplasarea în poartă - Respingerea mingiilor cu brațele - Respingerea mingiilor cu picioarele - Repunerea mingii în joc 3.4. Tactica în atac - Demarcajul - Pătrunderea - Depășirea	3.1. Tehnică în atac - Procedee specifice de deplasare în teren; - Procedee de prindere și pasare a mingii specifice jucătorilor de semicerc și de 9 m; - Fenta de pasare și de aruncare. 3.2. Tehnica în apărare - Poziția fundamentală de apărare; - Blocarea mingiilor aruncate la înălțime sau la înălțime medie; - Scoaterea mingii din dribling din atac lateral sau din spate; 3.3. Tehnica portarului - Apărarea aruncărilor cu brațul și piciorul - Apărarea aruncărilor înalte - Apărarea aruncărilor joase. 3.4. Tactica în atac - Demarcajul direct și indirect - Pătrunderea și atacarea culoarelor - Încrucișarea și învăluirea;	3.1. Tehnică în atac - Fente de pasare și de aruncare; - Schimbări simple și duble de direcție; - Procedee de aruncare adaptate jucătorilor de semicerc și de 9 m. 3.2. Tehnica în apărare - Scoaterea mingii din dribling din atac lateral sau din spate. 3.3. Tehnica portarului - Declanșarea contraatacului și a fazei a II-a 3.4. Tactica în atac - Învățarea aspectului tactic al procedeele tehnice; - Demarcajul direct și indirect

	3.5.Tactica în apărare - Marcajul - Atacarea adversarului aflat în posesia mingii - Replierea	3.5.Tactica în apărare - Marcajul la supraveghere - Atacarea adversarului aflat în posesia mingii - Închiderea culoarelor de pătrundere	- Blocajul și plecarea din blocaj; - Paravanul. 3.5.Tactica în apărare - Marcajul strâns, la supraveghere și la interceptie; - Atacarea adversarului aflat în posesia mingii; - Sistemul de apărare 5+1	- Pătrunderea și atacarea culoarelor - Contraatacul; - Încrucișarea și învăluirea; - Blocajul și plecarea din blocaj; - Paravanul; - Circulația de mingi și de jucători. 3.5.Tactica în apărare - Interceptia - Preluare, predare și schimbul de oameni; - Zidul de apărători la aruncările de la 9 m. - Sistemul de apărare om la om

OINĂ

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - Terenul de joc - Materiale de joc - Echipe - Reguli de joc - Jocul echipei de "la bătaie" - Jocul echipei de "la prindere" - Marcarea punctelor	1.1. Noțiuni de regulament - Materialele de joc baston, minge - Tragerea la sorți prin intermediul bastonului cine va juca "la bătaie" sau "la prindere" - Sistemul de punctaj - Semnalizările arbitrilor	1.1. Noțiuni de regulament - Terenul de joc - Materiale de joc - Echipe - Reguli de joc - Jocul echipei de "la bătaie" - Jocul echipei de "la prindere" - Marcarea punctelor - Semnalizările arbitrilor	1.1. Noțiuni de regulament - Terenul de joc - Materiale de joc - Echipe - Reguli de joc - Jocul echipei de "la bătaie" - Jocul echipei de "la prindere" - Marcarea punctelor - Semnalizările arbitrilor
	1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de atac și apărare; - descrierea acțiunilor tactice, de atac și apărare.	1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de atac și apărare; - descrierea acțiunilor tactice, de atac și apărare.	1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de atac și apărare; - descrierea acțiunilor tactice, de atac și apărare.	1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea procedeeelor tehnice de atac și apărare; - descrierea acțiunilor tactice, de atac și apărare.
2. Calități motrice specifice	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului	1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului
	1.4. Istoric și tradiție - originea jocului de oină.	1.4. Istoric și tradiție - forme de practicare a sporturilor cu mingea similare jocului de oină; - sporturi tradiționale la nivel european și mondial.	1.4. Istoric și tradiție - campionate și evenimente sportive specifice jocului de oină.	1.4. Istoric și tradiție - activități de promovare a jocului de oină; - impact și răspândirea jocului de oină.
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - de reacție la stimuli vizuali; - de execuție; - de repetiție; - de deplasare - de accelerare	2.1. Viteza - de reacție la stimuli vizuali; - de execuție; - de repetiție; - de deplasare. - de accelerare	2.1. Viteza - de reacție la stimuli vizuali; - de execuție; - de repetiție; - de deplasare. - de accelerare	2.1. Viteza - de reacție la stimuli vizuali; - de execuție; - de repetiție; - de deplasare. - de accelerare
	2.2. Forța - forță generală - forță segmentară - forță explozivă	2.2. Forța - forță generală - forță segmentară - forță explozivă	2.2. Forța - forță generală - forță segmentară - în regim de coordonare - explozivă.	2.2. Forța - forță generală - forță segmentară - în regim de îndemânare; - explozivă.
2. Calități motrice specifice	2.3. Rezistența - generală, - specifică de bază	2.3. Rezistența - generală, - specifică de bază	2.3. Rezistența - generală, - aerobă anaerobă, mixtă.	2.3. Rezistența - generală, - aerobă anaerobă, mixtă.

	2.4. Capacitățile coordinative - coordonare generală - coordonare ochi – mână – baston; - coordonare ochi - palme - echilibru static și dinamic - orientare spațio-temporală 2.5. Suplețea - mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - viteză în regim de coordonare - forță în regim de viteză - rezistență în regim de viteză	2.4. Capacitățile coordinative - coordonare generală - coordonare ochi – mână – baston; - coordonare ochi - palme - echilibru static și dinamic - orientare spațio-temporală 2.5. Suplețea - mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - viteză în regim de coordonare - forță în regim de viteză - rezistență în regim de viteză	2.4. Capacitățile coordinative - coordonare segmentară - coordonare ochi – mână – baston; - coordonare ochi - palme - echilibru static și dinamic - orientare spațio-temporală - dexteritate - ambidextrie 2.5. Suplețea - mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - viteză în regim de coordonare - forță în regim de viteză - rezistență în regim de viteză	2.4. Capacitățile coordinative - coordonare segmentară - coordonare ochi – mână – baston; - coordonare ochi - palme - echilibru static și dinamic - orientare spațio-temporală - dexteritate - ambidextrie 2.5. Suplețea - mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - viteză în regim de coordonare - forță în regim de viteză - rezistență în regim de viteză
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică în atac - ținerea mingii cu o mână când este prinsă dintr-o pasă venită din lateral, când se pasează, când se țintește - ținerea mingii cu ambele mâini când este reprinsă dintr-o pasă - prinderea mingii: de deasupra capului (de pe loc, din săritură, din mers sau alergare) - aruncarea mingii: pentru pasare, pentru țintirea adversarului - pasarea mingii: lungă de deasupra umărului, scurtă din articulația cotului, - țintirea (lovirea adversarului) - oprirea mingii cu piciorul (blocajul) 3.2. Tehnica în apărare - aruncarea mingii pentru lovirea cu bastonul de oină - servirea mingii; de sus cu trunchiul ușor aplecat înainte	3.1. Tehnică în atac - ținerea, prinderea și pasarea mingii cu ambele mâini când este reprinsă dintr-o pasă - prinderea mingii: din dreptul șoldurilor, prinderea mingilor joase - aruncarea mingii: pentru pasare, pentru țintirea adversarului - pasarea mingii: lungă de deasupra umărului, scurtă din articulația cotului, din balans, de deasupra capului - țintirea (lovirea adversarului) - oprirea mingii cu întreg corpul (blocajul) 3.2. Tehnica în apărare - aruncarea mingii pentru lovirea cu bastonul de oină - servirea mingii; de sus cu trunchiul ușor aplecat înainte	3.1. Tehnică în atac - ținerea, prinderea și pasarea mingii cu ambele mâini când este reprinsă dintr-o pasă - prinderea mingii: din dreptul șoldurilor, prinderea mingilor joase - aruncarea mingii: pentru pasare, pentru țintirea adversarului - pasarea mingii: lungă de deasupra umărului, scurtă din articulația cotului, din balans, de deasupra capului - țintirea (lovirea adversarului) - oprirea mingii cu întreg corpul (blocajul) 3.2. Tehnica în apărare - aruncarea mingii pentru lovirea cu bastonul de oină - servirea mingii; de sus cu trunchiul ușor aplecat înainte, de jos cu genunchii îndoiți	3.1. Tehnică în atac - ținerea, prinderea și pasarea mingii cu ambele mâini când este reprinsă dintr-o pasă - prinderea mingii: din dreptul șoldurilor, prinderea mingilor joase - aruncarea mingii: pentru pasare, pentru țintirea adversarului - pasarea mingii: lungă de deasupra umărului, scurtă din articulația cotului, din balans, de deasupra capului - țintirea (lovirea adversarului) - oprirea mingii cu întreg corpul (blocajul) 3.2. Tehnica în apărare - aruncarea mingii pentru lovirea cu bastonul de oină - servirea mingii; de sus cu trunchiul ușor aplecat înainte, de jos cu genunchii îndoiți

- servirea mingii; de sus cu trunchiul ușor aplecat înainte - lovirea mingii cu bastonul: mingi care aduc puncte - alergarea pe culoar și oprirea pentru a se apăra - ținerea mingii cu ambele mâini când jucătorul de la apărare a fost ținut pentru a se apăra - apărarea: prin prinderea mingii de oină, prin respingere, prin interceptare 3.3. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la bătaie (din apărare)</i> - numărul jucătorilor care bat mingea în mod constant peste 45m (exemplu jucătorul 1, jucătorul 3, jucătorul 6) - numărul jucătorilor care se apară bine (exemplu jucătorul 1, jucătorul 6) - alergarea pe culoar; - acțiuni tactice cu unul sau doi jucători pe culoar 3.4. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la prindere (din atac)</i> - așezarea jucătorilor pe teren pe specificul postului - numărul jucătorilor care ținesc în forță și cu precizie (mărginașul 2 pe întoarcere) - acțiuni tactice colective în triunghi, în careu	- lovirea mingii cu bastonul: mingi care aduc puncte - alergarea pe culoar și oprirea pentru a se apăra - ținerea mingii cu ambele mâini când jucătorul de la apărare a fost ținut pentru a se apăra - apărarea: prin prinderea mingii de oină, prin respingere, prin interceptare 3.3. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la bătaie (din apărare)</i> - numărul jucătorilor care bat mingea în mod constant peste 45m (exemplu jucătorul 1, jucătorul 3, jucătorul 6) - numărul jucătorilor care se apară bine (exemplu jucătorul 1, jucătorul 6) - alergarea pe culoar; - acțiuni tactice cu unul sau doi jucători pe culoar 3.4. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la prindere (din atac)</i> - așezarea jucătorilor pe teren pe specificul postului - numărul jucătorilor care ținesc în forță și cu precizie (mărginașul 2 pe întoarcere) - acțiuni tactice colective în triunghi, în careu	- înainte, de jos cu genunchii îndoiți - lovirea mingii cu bastonul: mingi care aduc puncte sau mingi în funcție de tactica de joc - alergarea pe culoar și oprirea în zone sau pentru a se apăra - ținerea mingii cu ambele mâini, când se dorește o interceptare - apărarea: prin prinderea mingii de oină, prin respingere, prin interceptare, prin eschivare sau diferite mișcări de derutare 3.3. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la bătaie (din apărare)</i> - numărul jucătorilor care bat mingea în mod constant peste 45m (exemplu jucătorul 1, jucătorul 3, jucătorul 5, jucătorul 6) - numărul jucătorilor care se apară bine (exemplu jucătorul 1, jucătorul 3, jucătorul 5, jucătorul 6) - alergarea pe culoar; - acțiuni tactice cu unul, doi sau trei (ultimul jucător la bătaia mingii) jucători pe culoar 3.4. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la prindere (din atac)</i> - așezarea jucătorilor pe teren pe specificul postului - numărul jucătorilor care ținesc în forță și cu precizie (mărginașul 2 pe întoarcere și frunțașul) - acțiuni tactice colective în triunghi, în careu	- lovirea mingii cu bastonul: mingi care aduc puncte sau mingi în funcție de tactica de joc - alergarea pe culoar și oprirea în zone sau pentru a se apăra - ținerea mingii cu ambele mâini, când se dorește o interceptare - apărarea: prin prinderea mingii de oină, prin respingere, prin interceptare, prin eschivare sau diferite mișcări de derutare 3.3. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la bătaie (din apărare)</i> - numărul jucătorilor care bat mingea în mod constant peste 45m (exemplu jucătorul 1, jucătorul 3, jucătorul 5, jucătorul 6) - numărul jucătorilor care se apară bine (exemplu jucătorul 1, jucătorul 3, jucătorul 5, jucătorul 6) - alergarea pe culoar; - acțiuni tactice cu unul, doi sau trei (ultimul jucător la bătaia mingii) jucători pe culoar 3.4. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice pentru echipa de la prindere (din atac)</i> - așezarea jucătorilor pe teren pe specificul postului - numărul jucătorilor care ținesc în forță și cu precizie numărul jucătorilor care ținesc în forță și cu precizie (mărginașul 2 pe întoarcere și frunțașul) - acțiuni tactice colective în triunghi, în careu

RUGBY-TAG

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - Regulamentul ramurii sportive - Reguli de arbitraj - marcarea punctelor - înainte și pasa înainte - semnificația marcajului terenului 1.2. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda jocului 1.3. Metode și mijloace de instruire (pedagogice): - Metode de expunere și comunicare (explicația, demonstrația, comunicarea) - Metoda exersării practice (repetiția, metoda fragmentată, metoda globală, jocul, învățarea prin descoperire) - Metode de evaluare (întrecerea, autoevaluarea, feed-back-ul) 1.4. Istoric și tradiție - istoria jocului de rugby - apariția jocului de rugby-tag - cronologia jocului de rugby-tag	1.1. Noțiuni de regulament - Regulamentul ramurii sportive - Reguli de arbitraj - marcarea punctelor - avantajul 1.2. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - 1.3. Metode și mijloace de instruire (pedagogice): - Metode de expunere și comunicare (explicația, demonstrația, comunicarea) - Metoda exersării practice (repetiția, metoda fragmentată, metoda globală, jocul, învățarea prin descoperire) - Metode de evaluare (întrecerea, autoevaluarea, feed-back-ul) 1.4. Istoric și tradiție - evoluția regulilor World Rugby și apariția rugby-ului în școală	1.1. Noțiuni de regulament - regulamentul ramurii sportive - reguli de arbitraj - lovitura de începere și reîncepere - lovitura liberă indirectă - antijocul 1.2. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda eforturilor repetate 1.3. Metode și mijloace de instruire (pedagogice): - Metode de expunere și comunicare (explicația, demonstrația, comunicarea) - Metoda exersării practice (repetiția, metoda fragmentată, metoda globală, jocul, învățarea prin descoperire) - Metode de evaluare (întrecerea, autoevaluarea, feed-back-ul) 1.4. Istoric și tradiție - campionii și sportivii României - istoria performanțelor românești	1.1. Noțiuni de regulament - regulamentul ramurii sportive - reguli de arbitraj - lovitura de începere și reîncepere - lovitura liberă indirectă 1.2. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda eforturilor repetate - Metoda circuitului 1.3. Metode și mijloace de instruire (pedagogice): - Metode de expunere și comunicare (explicația, demonstrația, comunicarea) - Metoda exersării practice (repetiția, metoda fragmentată, metoda globală, jocul, învățarea prin descoperire) - Metode de evaluare (întrecerea, autoevaluarea, feed-back-ul) 1.4. Istoric și tradiție - organizarea competițiilor de rugby-tag în România și pe plan internațional
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - Viteza de reacție - Viteza de accelerare - Viteza de repetiție 2.2. Capacități coordinative - Coordonare generală - Coordonare ochi - mână - Ambidextrie - Ritmicitate 2.3. Forța	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de execuție 2.2. Capacități coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de repetiție 2.2. Capacități coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de execuție 2.2. Capacități coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța

	- Forță generală - Forță segmentară 2.4. Rezistența - Rezistență generală - Rezistență specifică de bază 2.5. Suplețea - Mobilitate generală - Elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - Viteză în regim de coordonare - Forță în regim de îndemânare - Rezistență în regim de viteză	- Forță generală - Forță segmentară - Forță în regim de viteză 2.4. Rezistența - Rezistență aerobă - Rezistență anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - Viteză în regim de coordonare - Forță în regim de rezistență	- Forță generală - Forță segmentară - Forță în regim de viteză 2.4. Rezistența - Rezistență aerobă - Rezistență anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - Forță în regim de rezistență - Rezistență în regim de viteză	- Forță generală - Forță segmentară - Forță în regim de viteză 2.2. Rezistența - Rezistență aerobă - Rezistență anaerobă 2.3. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitate musculară generală 2.4. Calități motrice combinate - Coordonare în regim de viteză - Rezistență în regim de viteză
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără balon</i> - poziție fundamentală - alergare cu variații de ritm și tempo - alergare în diferite unghiuri pentru a crea intervale de joc - alergare laterală cu pas adăugat cu variații de ritm și tempo · <i>În jocul cu balon</i> - Alergarea de evitare cu balonul - purtarea balonului cu două mâini din deplasare - cu variații de ritm și tempo - Prinderea și ținerea balonului - cu două mâini din săritură - Culcarea balonului în terenul de țintă 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - deplasări specifice în poziție fundamentală - deplasare laterală cu pași adăugați - alergare în diferite unghiuri pentru a păstra intervale de joc - Manevrarea și smulgerea eșarfei	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără balon</i> - poziție fundamentală - alergare cu schimbare de direcție - alergare laterală cu pas adăugat cu schimbare de direcție - alergare în diferite unghiuri pentru a crea intervale de joc · <i>În jocul cu balon</i> - Alergarea de evitare cu balonul - purtarea balonului cu două mâini din deplasare - schimbări de direcție și alergare în spațiul liber - Prinderea și ținerea balonului înalt - Culcarea balonului în terenul de țintă 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - deplasare cu pași adăugați, către înainte și către înapoi - alergare laterală - alergare în diferite unghiuri pentru a păstra intervale de joc - smulgerea eșarfei din lateral și înapoierea acesteia	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără balon</i> - alergare de suport și păstrarea distanței necesare - pirueta - sărituri de pe un picior și de pe ambele picioare de pe loc · <i>În jocul cu balon</i> - Alergarea de evitare cu balonul - purtarea balonului cu două mâini din deplasare - timpul pasei – fixarea adversarului - schimbări de direcție cu pas lateral, evitarea contactului cu adversarul și pătrundere în spațiul liber - Prinderea balonului deasupra capului – săritură și prindere 3.2. Tehnica în apărare - alergare laterală - alergare de viteză cu fața și cu spatele - alergare în diferite unghiuri pentru a păstra intervale de joc - smulgerea eșarfei din spate și înapoierea acesteia	3.1. Tehnică în atac · <i>În jocul fără balon</i> - fenta - alergare de suport și păstrarea distanței necesare - sărituri de pe un picior și de pe ambele picioare din deplasare · <i>În jocul cu balon</i> - Alergarea de evitare cu balonul - cu variații de ritm și tempo - schimbări de direcție cu pas încrucișat, evitarea contactului cu adversarul și pătrundere în spațiul liber creat - penetrarea apărării cu un jucător nemarcat - Prinderea joasă a balonului 3.2. Tehnica în apărare - Poziție fundamentală de apărare - alergare laterală - alergare de viteză cu fața și cu spatele - smulgerea eșarfei din spate și înapoierea acesteia

3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Pasarea balonului - Pasa de pe loc - Pasa din alergare - Pasarea laterală de la șold a balonului de pe loc și din deplasare către diferite direcții și distanțe - Pasa după smulgerea eșarfei - Demarcaj - Depășire de pe loc - Depășire cu mișcare înșelătoare - Încrucișarea <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiunea tactică „continuitatea” păstrarea balonului în posesie - „atacul” 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Sistemul de apărare „om la om” - recuperarea balonului <i>Acțiuni tactice colective</i> - constituirea liniei defensive - alinierea - joc bilateral în condiții regulamentare	3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Pasarea balonului - Pasa din alergare - Pasarea laterală de la șold a balonului de pe loc și din deplasare către diferite direcții și distanțe - Pasarea încrucișată a balonului din deplasare către diferite direcții și distanțe - Demarcaj de suport - Depășire cu mișcare înșelătoare - Orientare în spațiu în funcție de balon și coechipieri <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiuni tactice colective (2x1; 3x2; 3x3) - acțiunea tactică „continuitatea” păstrarea balonului în posesie - „margine” – așezarea în linie 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - interceptia - apărare „om la om” - susținerea purtătorului de balon aflat în vecinătate <i>Acțiuni tactice colective</i> - constituirea și susținerea liniei defensive - schimbarea adversarului și apărarea în inferioritate numerică - avansarea –menținerea alinierii - joc bilateral în condiții regulamentare	3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Pasarea mingii - pasarea încrucișată și sărită a balonului din deplasare către diferite direcții și distanțe - pasarea scurtă a balonului din deplasare către diferite direcții și distanțe - Pătrunderea - Demarcaj pe flancuri în linie - Depășire cu mișcare înșelătoare - Orientare în spațiu în funcție de balon, coechipieri și adversari <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiunea tactică „continuitatea” păstrarea balonului în posesie - „momentele fixe” cu oportunitatea de a crea spațiu de atac 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - apărare „om la om” și glisant - interceptia <i>Acțiuni tactice colective</i> - schimbarea adversarilor în inferioritate numerică - tranziția defensivă (formarea liniei defensive) - avansarea colectivă pentru a crea presiune - ieșirea colectivă în apărare - joc bilateral în condiții regulamentare	3.3. Tactica în atac <i>Acțiuni tactice individuale</i> - Pasarea mingii - pasarea scurtă a balonului din deplasare către diferite direcții și distanțe - pasarea de la piept a balonului din deplasare către diferite direcții și distanțe - pasa înșurubată - pasa peste umăr și pasa cârlig - Demarcaj pe flancuri în linie - Orientare în spațiu în funcție de balon, coechipieri și adversari <i>Acțiuni tactice colective</i> - acțiunea tactică „continuitatea” păstrarea balonului în posesie - „contra-atacul” - folosirea spațiului lateral și longitudinal - Transpunerea practică a principiilor fundamentale 3.4. Tactica în apărare <i>Acțiuni tactice individuale</i> - apărare „om la om” <i>Acțiuni tactice colective</i> - tranziția defensivă (fixarea și atacul eșarfei adversarului purtător de balon) - reacționarea la diferite situații de atac - joc bilateral în condiții regulamentare

SPORT AEROBIC

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - cerințe impuse de codul de punctaj specific categoriei I (elemente cu valoare maximă de 0,3 puncte) 1.2. Conținut tehnic - descrierea elementelor tehnice specifice. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - Metoda eforturilor maxime; - Metoda eforturilor continue; - Metoda pliometrică; - Metoda circuitului; - Metoda jocului. 1.4. Istoric și tradiție - originea sportului aerob; - forme de organizare și competiții.	1.1. Noțiuni de regulament - cerințe impuse de codul de punctaj specific categoriei I (elemente cu valoare maximă de 0,3 puncte) 1.2. Conținut tehnic - descrierea elementelor tehnice specifice. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice - Metoda eforturilor maxime și alternative; - Metoda eforturilor repetate; - Metoda pliometrică; - Metoda circuitului; - Metoda jocului. 1.4. Istoric și tradiție - apariția sportului aerob în România; - performanțe ale sportivilor români.	1.1. Noțiuni de regulament - cerințelor impuse de codul de punctaj specific categoriei a III - de clasificare 1.2. Conținut tehnic - descrierea elementelor tehnice specifice. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda repetărilor unor mișcări tehnice specifice și a unor secvențe de pași - Metoda eforturilor continue, cu pauze de refacere incomplete: - Metoda pliometrică; - Metoda circuitului. 1.4. Istoric și tradiție - evoluția sportului aerob la nivel internațional; - competiții și rezultate notabile la nivel național și internațional. 1.5. Aspecte privind asigurarea și protecția - Tehnici de reechilibrare; - Modalități de atenuare a șocurilor; - Tehnicile de acordare reciprocă a sprijinului în efectuarea acțiunilor motrice.	1.1. Noțiuni de regulament - cerințe impuse de codul de punctaj specific categoriei I (elemente cu valoare maximă de 0,4 puncte) 1.2. Conținut tehnic - descrierea elementelor tehnice specifice. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda repetărilor unor mișcări tehnice specifice și a unor secvențe de pași - Metoda eforturilor continue, cu pauze de refacere incomplete: - Metoda pliometrică; - Metoda circuitului. 1.4. Istoric și tradiție - concursuri de sport aerob, organizarea și promovarea acestora. 1.5. Aspecte privind asigurarea și protecția - Tehnici de reechilibrare; - Modalități de atenuare a șocurilor; - Tehnicile de acordare reciprocă a sprijinului în efectuarea acțiunilor motrice.
2 Calități motrice specifice	2.1 Viteza - viteza de deplasare în forme și pe direcții specifice, pe distanțe scurte; - viteza de reacție la stimuli sonori; - viteza de execuție.	2.1 Viteza - viteza de execuție - viteza în regim de rezistență - viteza de deplasare; - viteza de reacție la stimuli sonori; - viteza de repetiție.	2.1 Viteza - viteza de reacție la stimuli sonori, - viteza de repetiție care asigură execuții a două mișcări pe un singur timp; - viteza de execuție; - viteza de deplasare în forme și pe direcții specifice, pe distanțe scurte; - viteza în regim de rezistență; - viteza în regim de forță.	2.1 Viteza - viteza de execuție - viteza în regim de rezistență - viteza de reacție la stimuli sonori; - viteza de deplasare în forme și pe direcții specifice, pe distanțe scurte; - viteza de repetiție care asigură execuții a două mișcări pe un singur timp; - viteza în regim de forță.

	2.2 Forța - forța generală la nivelul tuturor grupelor musculare; - forța segmentară, în special la nivelul musculaturii flexoare și extensoare a trunchiului. 2.3 Rezistența - rezistența aerobă generală cu accent pe optimizarea capacității vitale - rezistența anaerobă - rezistența neuro-musculară 2.4 Capacitățile coordinative - coordonare dinamică generală - coordonare segmentară - echilibru static și dinamic - lateralitate - ritmicitate - muzicalitate - simțul artistic - orientarea corpului în spațiu - simț de apreciere al vitezei, direcției, amplitudinii - kinestezie și capacitate proprioceptivă 2.5 Suplețea - mobilitate activă;	2.2 Forța - forța generală la nivelul tuturor grupelor musculare; - forța segmentară; - forță în regim de coordonare. 2.3 Rezistența - rezistența aerobă generală cu accent pe optimizarea capacității vitale - rezistența anaerobă - rezistența neuro-musculară 2.4 Capacitățile coordinative - percepția propriilor segmente și mișcări - coordonare în regim de rezistență - coordonare în regim de forță - coordonare în regim de viteză - coordonare dinamică generală - coordonare segmentară - echilibru static și dinamic - lateralitate - ritmicitate - muzicalitate - simțul artistic - orientarea corpului în spațiu - simț de apreciere al vitezei, direcției, amplitudinii; - kinestezie și capacitate proprioceptive. 2.5 Suplețea - mobilitate activă; - mobilitatea pasivă (stretching și cu partener);	2.2 Forța - forță în regim de rezistență la nivelul grupelor musculare segmentare, paravertebrale - forță în regim de viteză segmentară - forță în regim de coordonare, adaptată la stimulii sonori 2.3 Rezistența - rezistența aerobă generală cu accent pe optimizarea capacității vitale; - rezistența anaerobă - rezistența neuro-musculară, dat fiind faptul că efortul intens din cadrul oricărei linii de execuții este caracterizat de numeroase momente de efort derulat în condiții de hipoxie 2.4 Capacitățile coordinative - percepția propriilor segmente în raport cu ritmul actelor motrice - coordonare în regim de rezistență - coordonare în regim de forță - coordonare în regim de viteză - coordonare dinamică generală - coordonare segmentară - echilibru static și dinamic - lateralitate - ritmicitate - muzicalitate - simțul artistic - orientarea corpului în spațiu - simț de apreciere al vitezei, direcției, amplitudinii - kinestezie și capacitate proprioceptivă 2.5 Suplețea - Mobilitatea activă;	2.2 Forța -forță în regim de coordonare, adaptată la stimulii sonori, în armonizare cu muzica și cu anumite accente sonore - forță în regim de rezistență la nivelul grupelor musculare segmentare, paravertebrale - forță în regim de viteză la nivelul grupelor musculare ale membrelor superioare și la cele inferioare 2.3 Rezistența - rezistența aerobă generală cu accent pe optimizarea capacității vitale; - rezistența anaerobă - rezistența neuro-musculară, dat fiind faptul că efortul intens din cadrul oricărei linii de execuții este caracterizat de numeroase momente de efort derulat în condiții de hipoxie 2.4 Capacitățile coordinative - Percepția propriilor segmente în raport cu ritmul acte și acțiunilor motrice -Coordonare în regim de rezistență - Coordonare în regim de forță - coordonare în regim de viteză; - coordonare dinamică generală; - coordonare segmentară; - echilibru static și dinamic; - lateralitate; - ritmicitate; - muzicalitate; - simțul artistic; - orientarea corpului în spațiu; - simț de apreciere al vitezei, direcției, amplitudinii; - kinestezie și capacitate proprioceptivă. 2.5. Suplețea - activă

	- mobilitate pasivă (stretching și cu partener); - mobilitate articulară la nivelul membrelor superioare, inferioare și la nivelul coloanei vertebrale; - stabilitate articulară; - elasticitate musculară. 2.6 Calități motrice combinate - forța - rezistență, pentru execuții tehnice de calitate în regim de oboseală - viteză în regim de forță forță explozivă - detentă - viteză în regim de rezistență ce asigură execuția în viteză a mișcărilor pe finalul probei de concurs - rezistența în regim de forță 2.7 Aspecte privind asigurarea și protecția - tehnici de reechilibrare - modalități de atenuare a șocurilor - tehnicile de acordare reciprocă a ajutorului/ sprijinului în efectuarea acțiunilor motrice; - cunoștințe teoretice despre importanța pregătirii organismului pentru efort	- mobilitate articulară la nivelul membrelor superioare, inferioare și la nivelul coloanei vertebrale - stabilitate articulară în raport cu actele și acțiunile motrice efectuate - elasticitate musculară 2.6 Calități motrice combinate - forța - rezistență, pentru execuții tehnice de calitate în regim de oboseală - viteză în regim de forță forță explozivă - detentă - viteză în regim de rezistență ce asigură execuția în viteză a mișcărilor pe finalul probei de concurs - rezistența în regim de forță - rezistența în regim de viteză 2.7 Aspecte privind asigurarea și protecția - Tehnici de reechilibrare - Modalități de atenuare a șocurilor - Tehnicile de acordare reciprocă a ajutorului	- Pasivă (stretching și cu partener) - Mobilitate articulară la nivelul membrelor superioare, inferioare și la nivelul coloanei vertebrale - Stabilitate articulară specifice actelor și acțiunilor motrice din aerobic - elasticitate musculară 2.6 Calități motrice combinate - forța - rezistență, pentru execuții tehnice de calitate în regim de oboseală - viteză în regim de forță forță explozivă - detentă - viteză în regim de rezistență ce asigură execuția în viteză a mișcărilor pe finalul probei de concurs - rezistența în regim de forță - rezistența în regim de viteză	- pasivă (stretching și cu partener) - mobilitate articulară la nivelul membrelor superioare, inferioare și la nivelul coloanei vertebrale - stabilitate articulară - elasticitate musculară 2.6 Calități motrice combinate - forța - rezistență, pentru execuții tehnice de calitate pe fond de oboseală - viteză în regim de forță (forță explozivă - detentă) - viteză în regim de rezistență ce asigură execuția în viteză a mișcărilor pe finalul unor execuții - rezistența în regim de forță - rezistența în regim de viteză - rezistența neuro-musculară
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică și tactică - Pași de bază specifici gimnasticii aerobice - Secvențe de pași specifici - Secvențe de pași cu mișcări de brațe - Pași de dans/pași de legătură (din diferite stiluri de dans) - Grupa A - elemente de dificultate executate la nivelul solului (Familia 1 - forță dinamică, Familia 2 - forță statică)	3.1. Tehnică și tactică -Pași de bază specifici gimnasticii aerobice - Secvențe de pași specifici -Secvențe de pași cu mișcări de brațe - Pași de dans/ pași de legătură (din diferite stiluri de dans și mișcări cu “high impact”) - Grupa A - elemente de dificultate executate la nivelul solului (Familia 1 - forță dinamică, Familia 2 - forță statică)	3.1. Tehnică și tactică - Pași de bază specifici gimnasticii aerobice - Secvențe de pași specifici -Secvențe de pași cu mișcări de brațe - Pași de dans/ pași de legătură (din diferite stiluri de dans și mișcări cu “high impact”) - Grupa A - elemente de dificultate executate la nivelul solului (Familia 1 - forță dinamică, Familia 2 - forță statică)	3.1. Tehnică și tactică -Secvențe de pași specifici -Secvențe de pași cu mișcări de brațe - Pași de dans/ pași de legătură (din diferite stiluri de dans și mișcări cu “high impact”) - Elemente de dificultate din cele 4 grupe, precizate în codul de punctaj pentru categoria respective - Grupa A - elemente de dificultate executate la nivelul solului (Familia 1 -

	- Grupa B - elemente de dificultate executate în aer (Familia 4 - sărituri dinamice, Familia 5 - sărituri cu formă, Familia 6 - sărituri cu deschidere în sfoară) - Grupa C- elemente de dificultate efectuate din stând (Familia 7 - piruete, Familia 8 - flexibilitate) - Elemente de tranziție - variante de rostogoliri și elemente din gimnastica de bază. - Colaborări/parteneriate	- Grupa B - elemente de dificultate executate în aer (Familia 4 - sărituri dinamice, Familia 5 - sărituri cu formă, Familia 6 - sărituri cu deschidere în sfoară) - Grupa C - elemente de dificultate executate din stând (Familia 7 - piruete, Familia 8 - flexibilitate) - Elemente de tranziție - variante de rostogoliri și elemente din gimnastica de bază. - Colaborări/parteneriate	- Grupa B - elemente de dificultate executate în aer (Familia 4 - sărituri dinamice, Familia 5 - sărituri cu formă, Familia 6 - sărituri cu deschidere în sfoară) - Grupa C – alte elemente de dificultate executate din stând (Familia 7 - piruete, Familia 8 - flexibilitate) - Elemente de tranziție și variante de rostogoliri și elemente din gimnastica de bază. - Colaborări (elemente de parteneriat, construcții)	- forță dinamică, Familia 2 - forță statică, familia 3 - cercuri de picioare - opțional) - Grupa B - elemente de dificultate executate în aer (Familia 4 - sărituri dinamice, Familia 5 - sărituri cu formă, Familia 6 - sărituri cu deschidere în sfoară) - Grupa C- elemente de dificultate efectuate din stând (Familia 7- piruete, Familia 8- flexibilitate) - Elemente de tranziție și variante de rostogoliri și elemente din gimnastica de bază. - Colaborări/ parteneriate

VOLEI

Domenii de conținut	Conținuturi			
	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
1. Cunoștințe teoretice de specialitate	1.1. Noțiuni de regulament - Dimensiunile terenului - Fileu și stâlpi - Atingerea fileului - Zona de serviciu - Execuția serviciului - Ordinea la serviciu - Mingă ținută, dublă sau condusă, - Greșeli în jocul cu mingea - Sistemul de punctaj 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și de apărare 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului 1.4. Istoric și tradiție - originea jocului de volei; - răspândirea la nivel mondial.	1.1. Noțiuni de regulament - Călcarea liniei de centru și la serviciu - Zona de înlocuiri - Poziții - Rotația jucătorilor, - Lovituri ale echipei - Contacte consecutive - Semnalizările arbitrilor 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și de apărare 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului 1.4. Istoric și tradiție - apariția și evoluția jocului de volei în România; - forme de organizare a jocului de volei, la nivel competițional și recreativ.	1.1. Noțiuni de regulament - Rotația jucătorilor - Blocajul și loviturile echipei - Intervale și schimbări ale terenurilor - Poziții - Semnalizările arbitrilor 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și de apărare 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului 1.4. Istoric și tradiție - rolul jocului de volei în formarea stilului de viață sănătos.	1.1. Noțiuni de regulament - Călcarea liniei de centru, de serviciu și de 3 metri - Poziții - Greșeală de poziție - Greșeala de rotație - Alte noțiuni de regulament al jocului de volei 1.2. Procedee tehnice și acțiuni tactice - descrierea acțiunilor tactice individuale și colective, de atac și de apărare. 1.3. Metode și mijloace de dezvoltare a calităților motrice: - Metoda continuă - Metoda intervalelor - Metoda circuitului - Metoda jocului 1.4. Istoric și tradiție - organizarea competițiilor de volei și promovarea acestora în rândul adolescenților e
2. Calități motrice specifice	2.1. Viteza - Viteza de reacție - Viteza de accelerare - Viteza de repetiție 2.2. Capacitățile coordinative - coordonare generală; - coordonare ochi – mână; - ambidextrie; - ritmicitate. 2.3. Forța - forță generală - forță segmentară	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de execuție 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală; - Coordonare segmentară; - Coordonare ochi-mână, ochi-picior; - Ritmicitate; - Echilibru static și dinamic; - Orientarea spațio-temporală. 2.3. Forța - Forța generală; - Forța segmentară;	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de repetiție 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța - Forța generală; - Forța segmentară;	2.1. Viteza - Viteza de accelerare - Viteza de deplasare - Viteza de execuție 2.2. Capacitățile coordinative - Coordonare dinamică generală - Coordonare segmentară - Coordonare ochi-mână, ochi-picior - Ritmicitate - Echilibru static și dinamic - Orientarea spațio-temporală 2.3. Forța - Forța generală; - Forța segmentară;

	2.4. Rezistența - rezistență generală - rezistență specifică de bază 2.5. Suplețea - mobilitate generală; - elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - Viteză în regim de coordonare; - Forță în regim de îndemânare; - Rezistență în regim de viteză.	- Forță în regim de viteză. 2.4. Rezistența - Rezistența aerobă - Rezistența anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor - Elasticitatea principalelor grupe musculare implicate în jocul de baschet 2.6. Calități motrice combinate - Viteză în regim de coordonare; - Forță în regim de rezistență.	- Forță în regim de viteză. 2.4. Rezistența - rezistența aerobă - rezistența anaerobă 2.5. Suplețea - mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor; - elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - Forță în regim de rezistență; - Rezistența în regim de viteză.	- Forță în regim de viteză. 2.4. Rezistența - Rezistența aerobă - Rezistența anaerobă 2.5. Suplețea - Mobilitate articulară la nivelul tuturor segmentelor; - Elasticitate musculară generală 2.6. Calități motrice combinate - Coordonare în regim de viteză; - Rezistența în regim de viteză.
3. Tehnică și tactică în disciplinele sportive	3.1. Tehnică în atac - poziții și deplasări specifice - pasarea mingii înainte - ridicarea mingii pentru atac - lovitura de atac pe direcția elenului - serviciu de jos și de sus, din față 3.2. Tehnica în apărare - poziții și deplasări specifice - preluarea cu două mâini de sus, cu două mâini de jos - plonjonul înapoi și lateral - blocajul individual la corespondent 3.3. Tactica în atac - așezarea în teren pentru primirea mingii din serviciu - combinații în atac cu 2-3 loviri ale mingii, din două zone apropiate - acțiuni tactice colective la efectuarea serviciului în modelul de joc - acțiuni tactice colective în atac specifice modelului de joc	3.1. Tehnică în atac - poziții și deplasări specifice - pasarea mingii înainte și peste cap - ridicarea mingii pentru atac - lovitura de atac pe direcția elenului - serviciu de jos și de sus, din față 3.2. Tehnica în apărare - poziții și deplasări specifice - preluarea cu două mâini de sus, cu două mâini de jos - plonjonul înapoi și lateral - blocajul individual la corespondent 3.3. Tactica în atac - așezarea în teren pentru primirea mingii din serviciu - combinații în atac cu 2-3 loviri ale mingii, din două zone apropiate - acțiuni tactice colective la efectuarea serviciului în modelul de joc - acțiuni tactice colective în atac specifice modelului de joc	3.1. Tehnică în atac - pasarea mingii înainte și înapoi cu două mâini de sus - ridicarea mingii pentru atac - lovitura de atac prin procedeul drept - serviciu de sus, din față 3.2. Tehnica în apărare - poziții și deplasări specifice - preluarea cu două mâini de jos și din lateral - plonjonul înapoi și lateral - blocajul coordonat 3.3. Tactica în atac - așezarea în teren pentru primirea mingii din serviciu - combinații în atac cu 2-3 loviri ale mingii, din două zone apropiate - acțiuni tactice colective la efectuarea serviciului în modelul de joc specific voleiului; - acțiuni tactice colective în atac specifice modelului de joc - sistemul de atac cu jucătorul-ridicător în zona 2	3.1. Tehnică în atac - pasarea mingii înainte și înapoi cu două mâini de sus - ridicarea mingii pentru atac - lovitura de atac prin procedeul drept - lovitura de atac pe zone libere - serviciu din lateral 3.2. Tehnica în apărare - poziții și deplasări specifice - preluarea cu două mâini de jos și din lateral - plonjonul înapoi și lateral - blocajul coordonat 3.3. Tactica în atac - așezarea în teren pentru primirea mingii din serviciu - combinații în atac cu 2-3 loviri ale mingii, din două zone apropiate - acțiuni tactice colective la efectuarea serviciului în modelul de joc specific voleiului; - acțiuni tactice colective în atac specifice modelului de joc - sistemul de atac cu jucătorul-ridicător în zona 2

	3.4. Tactica în apărare - acțiuni tactice colective la primirea serviciului în modelul de joc - acțiuni tactice colective în apărare în modelul de joc Joc bilateral cu temă: • 3 x 3, 4 x 4 pe terenuri de dimensiuni reduse • 6 x 6 pe teren normal	3.4. Tactica în apărare - acțiuni tactice colective la primirea serviciului în modelul de joc - acțiuni tactice colective în apărare în modelul de joc Joc bilateral cu temă: • 3 x 3, 4 x 4 pe terenuri de dimensiuni reduse • 6 x 6 pe teren normal	- structuri tehnico-tactice care să cuprindă 2-3 procedee tehnice de bază 3.4. Tactica în apărare - acțiuni tactice colective la primirea serviciului în modelul de joc - acțiuni tactice colective în apărare în modelul de joc - sistemul de apărare cu jucătorul din zona 6 avansat Joc bilateral cu temă: • 3 x 3, 4 x 4 pe terenuri de dimensiuni reduse • 6 x 6 pe teren normal	- structuri tehnico-tactice care să cuprindă 2-3 procedee tehnice de bază 3.4. Tactica în apărare - acțiuni tactice colective la primirea serviciului în modelul de joc - acțiuni tactice colective în apărare în modelul de joc - sistemul de apărare cu jucătorul din zona 6 avansat Joc bilateral: • 6 x 6 pe teren normal

DOMENII DE CONȚINUT INTERDISCIPLINARE

4. Sănătate și armonie corporală	4.1. Sănătate fizică – principii ale creșterii și maturizării fizice la adolescenți; - indici somato-funcționali: perimetre și diametre corporale; anvergură; talie; greutate/masă corporală, frecvență cardiacă și respiratorie; - identificarea deficiențelor posturale uzuale (cifoze, lordoze, scolioze – fără diagnostic medical). - obiecte, aparate și instalații utilizate în aplicarea programelor pentru dezvoltarea fizică. 4.2. Sănătate socio-emoțională - conștientizare emoțională: stări asociate practicării disciplinelor sportive; - statute și roluri în practicarea disciplinelor sportive; - recunoașterea stărilor emoționale, autoreglarea acestora; - rutine de gestionare a stresului (respirație, pauze conștiente); - notarea și reflectarea asupra emoțiilor asociate practicării disciplinelor sportive. 4.3. Armonia corporală - relația dintre postura corporală și sănătate; - conștientizare corporală și posturală: schemă corporală, postura corectă, conștientizarea respirației și a relației cu starea de relaxare.	4.1. Sănătate fizică - calculul indice de masă corporală (IMC); - modelul dezvoltării fizice specifice vârstei și sexului; - evaluarea dezvoltării fizice (măsurare talie, greutate/masă corporală); - atitudini corporale deficiente, segmentare și globale; - prevenirea atitudinilor deficiente și apariției afecțiunilor coloanei vertebrale; - poziții ergonomice în timpul studiului și utilizării dispozitivelor electronice. 4.2. Sănătate socio-emoțională - relația respirație – controlul emoțional; - autoreglare pe durata practicării exercițiilor fizice; - colaborare și cooperare în cadrul echipei; - gestionarea conflictelor: ascultare activă, tehnici de calmare în interacțiuni dificile (discurs interior pozitiv); - reziliență și efort fizic. 4.3. Armonia corporală - raportul corp–spațiu: direcții, niveluri; - relația corp – stare de spirit; - control segmentar și al întregului corp în activități motrice de bază și specifice disciplinelor sportive; - sincronizarea respiratorie cu ritmul mișcărilor; - respirație și controlul efortului; - expresie corporală.	4.1. Sănătate fizică - monitorizare periodică a indicilor somato-funcționali; - compararea indicilor personali cu modelul dezvoltării fizice specific vârstei și sexului; - prevenirea atitudinilor deficiente și apariției afecțiunilor coloanei vertebrale; - poziții ergonomice în timpul studiului și utilizării dispozitivelor electronice. 4.2. Sănătate socio-emoțională - reglarea emoțiilor în situații de presiune (prezentări, competiții, evaluări); - roluri în echipă și adaptarea la acestea; - factorii de risc (stres academic, izolare, comportamente adictive). - strategii de protecție: rutină, suport social, activitate fizică, somn. 4.3. Armonia corporală - organizarea mișcărilor, ritmicitate și variații de viteză/amplitudine a mișcărilor; - controlul adaptativ al poziției corpului; - comunicare prin mișcare; - relația respirație – relaxare.	4.1. Sănătate fizică - monitorizare periodică a indicilor somato-funcționali; - modelul dezvoltării fizice specifice vârstei și sexului; - atitudini corporale deficiente, segmentare și globale; - indicatori specifici: de nutriție, de proporționalitate; - poziții ergonomice în timpul studiului și utilizării dispozitivelor electronice. 4.2. Sănătate socio-emoțională - identificarea propriilor tipare emoționale, în diferite activități motrice; - activități fizice pentru prevenirea stresului în perioade școlare solicitante; - integrarea în echipe constituite spontan; - manifestare echilibrată a emoțiilor în timpul și după întreceri/concursuri/competiții sportive; - comunicarea asertivă pe durata întrecerilor/competițiilor. 4.3. Armonia corporală - autoanaliza execuției motrice: conștientizare, corecție; - control avansat al posturii în sarcini dinamice; - instrumente de autoevaluare corporală (postură, echilibru, respirație).

5. Stil de viață sănătos	5.1. Factori condiționali ai stilului de viață - activitate fizică, odihnă, alimentație, hidratare, igiena personală; - norme și reguli de odihnă; - norme și reguli de nutriție și hidratare, indici de nutriție; - norme și reguli de igienă asociate efortului fizic; – riscuri pentru starea de sănătate: sedentarism, utilizare excesivă a dispozitivelor electronice, alimentație dezechilibrată; - jurnalul personal și completarea periodică a acestuia. 5.2. Siguranță și protecție individuală - pregătirea organismului pentru efort, revenirea și refacerea post-efort; - prevenirea accidentărilor; - monitorizarea stării proprii de sănătate; - reguli de bază pentru efectuarea în siguranță a săriturilor, alergărilor, aruncărilor; - autocontrol și disciplină în practicarea exercițiilor fizice; - folosirea adecvată a materialelor și a spațiilor; - reguli pentru semnalarea incidentelor și accidentărilor; - acordarea primului ajutor în caz de entorse și contuziilor minore.	5.1. Factori condiționali ai stilului de viață - programe de exerciții fizice variate, bazate pe practicarea disciplinelor sportive; - parametrii efortului, indicii funcționali și relația cu exercițiile de viteză, rezistență, forță, mobilitate; - efort aerob vs. anaerob: efecte asupra organismului; - evaluări funcționale: monitorizare frecvenței cardiace cu ajutorul dispozitivelor electronice; - frecvența cardiacă, în repaus și în efort, refacerea post-efort; - autoconducere și autocontrol: - adaptări ale sistemelor cardiovascular, muscular și osteo-articular la efort; - alimentație și hidratare: recomandări în raport cu efortul și mediul înconjurător; - jurnalul personal electronic. 5.2. Siguranță și protecție individuală - pregătirea organismului pentru efort, revenirea și refacerea post-efort; - prevenirea accidentărilor; - monitorizarea stării proprii de sănătate; - autocontrol și disciplină în practicarea exercițiilor fizice; - ridicări și manevrarea materialelor și echipamentelor sportive.	5.1. Factori condiționali ai stilului de viață - practicare constantă a activităților fizice de timp liber; - evaluări funcționale, măsurarea nivelului de manifestare a calităților motrice; - utilizarea smartphone, pedometrul, ceas sport; - analiza și interpretarea datelor pentru proiectarea programelor de activități fizice; - alimentație și hidratare asociate programelor de exerciții fizice; - odihna activă prin practicarea disciplinelor sportive și integrarea acestora în programul de timp liber; - ritmurile circadiene și influența asupra stării de sănătate; - relația respirație, relaxare, stretching. - jurnalul personal electronic. 5.2. Siguranță și protecție individuală - suplimente nutritive, surse de informare de încredere; - reguli de bază pentru executarea în siguranță a săriturilor, alergărilor, aruncărilor; - evaluarea siguranței fizice pentru activitățile în sală, aer liber, terenuri sintetice; - factorii de risc: suprafața, vremea, dispozitivele sportive; - reguli esențiale de contact și evitare a coliziunilor; - prevenirea violenței fizice și verbale; - comportamente fair-play pentru protecția tuturor participanților.	5.1. Factori condiționali ai stilului de viață - programe personalizate de activități fizice pentru menținerea stării sănătății; - adaptarea programului în funcție de nivelul personal de pregătire; - practicarea disciplinelor sportive în relație cu respectarea normelor de alimentație, hidratare, odihnă activă și pasivă; - stresul și consecințele asupra stării de sănătate a organismului; - gestionarea stresului: respirație, relaxare activă, stretching; - autoevaluarea stilului de viață: activitate, somn, stres, alimentație, hidratare, raport odihnă pasivă-odihnă activă; - jurnalul personal electronic. 5.2. Siguranță și protecție individuală - suplimente nutritive, surse de informare de încredere; - evaluarea condițiilor de practică (suprafață, spațiu, număr participanți); - analiza riscurilor proprii (istoric de accidentări, nivel de pregătire); - prevenirea comportamentelor agresive în cadrul activităților sportive; - autoreglarea efortului fizic: monitorizarea semnelor fiziologice: frecvență cardiacă, respirație, oboseală; - decizii autonome privind pauzele și intensitatea

6. Multiculturalitate, incluziune și integrare socială	6.1. Comunicare interculturală - termeni de specialitate din limbi străine, incluși în regulamentele disciplinelor sportive (exemple: out, fault, <i>engl.</i>); - limbajul, atitudinea, colaborarea în echipe alcătuite din elevi de etnii diferite. 6.2. Diversitatea culturală - jocuri și sporturi tradiționale; exemple: oina (România), kabaddi (Asia), capture the Flag (America de Nord), peteca (Brazilia); - discipline sportive (componente ale patrimoniului cultural internațional): softball, roundnet, teqball; - noi echipamente sportive care permit practicarea unor noi activități sportive; - stereotipii și prejudecăți în sport; - proiecte multiculturale. 6.3. Incluziune - noțiuni și concepte: incluziune, adaptare, abilități limitate; - criterii echitabile și incluzive de constituire a perechilor/ grupelor/ echipelor în vederea participării la diferite activități sportive, școlare și extrașcolare;; - adaptarea conținuturilor, regulamentelor și echipamentelor, în	6.1. Comunicare interculturală - termeni de specialitate din limbi străine incluși în regulamentele disciplinelor sportive; - comunicarea prin mișcare: unitate și diversitate în semnalizarea arbitrilor; - organizarea unor echipe mixte cu elevi din etnii diferite. 6.2. Diversitatea culturală - jocuri tradiționale din diferite țări europene, asiatice, africane, americane; - relația joc - cultură - identitate națională și comunitară; - dansuri populare tradiționale: hora, Brâul, Călușul; - dansuri culturale/etnice: pași de bază și ritmuri (ex.: dansuri balcanice, africane, latino); - migrație și globalizare (baschet, fotbal, arte marțiale); - noi discipline sportive: footnet (fotbal tenis); headis (tenis de masă în care mingea se lovește doar cu capul), frisbee; - noi echipamente sportive care permite practicarea unor noi activități sportive; - proiecte multiculturale. 6.3. Incluziune - noțiuni de regulament adaptat; - criteriile echitabile și incluzive de constituire a perechilor/ grupelor/ echipelor în vederea participării la activități sportive; - discipline sportive adaptate și incluzive – Goalball, Bocce, dans adaptat); - încurajarea integrării sociale a elevilor cu CES	6.1. Comunicare interculturală - analiza diferențelor de stil, ritm, expresie corporală în diferite genuri de dans; - diferențe culturale în organizarea și desfășurarea activităților sportive. 6.2. Diversitate culturală - dansuri folclorice naționale: sârba, Alunelul; - dansuri folclorice internaționale; - discipline sportive care au evoluat din practici culturale, rituale sau jocuri populare (activități emergente): korfbal (Olanda); petangue, parkour (Franța), majorete (SUA); canotajul dragonului (China); - aplicarea principiilor de fair-play și promovarea sportului ca factor de unitate între culturi; - proiecte multiculturale; - diversitatea în echipe sportive. 6.3. Incluziune - noțiuni și concepte: accesibilizare, ghidaj senzorial, incluziune – segregare; - echipamente adaptate pentru persoane cu abilități limitate; - activități sportive incluzive pentru persoane cu abilități limitate – baschet unificat, fotbal unificat, dans sportiv unificat, gimnastică incluzivă; - adaptarea regulilor de organizare și desfășurare a activităților la	6.1. Comunicare interculturală - analiza diferențelor de stil, ritm, expresie și regulamente; - explorarea diferențelor culturale în jocuri tradiționale din diverse țări; - diversitatea în echipe sportive. 6.2. Diversitate culturală - echitatea de gen și egalitate de șanse în practicarea disciplinelor sportive; - diversitate etnică în competiții majore (Jocuri Olimpice, campionate mondiale, campionate europene); - globalizare și tradiții locale: discipline sportive; - identificarea și crearea unor noi jocuri, activități motrice; - jocuri sportive ale minorităților și culturilor locale; - modele și valori sportive etalon internaționale; - proiecte multiculturale. 6.3. Incluziune - analiza situațiilor de excludere; - activități sportive incluzive pentru persoane cu abilități limitate – baschet unificat, fotbal unificat, dans sportiv adaptat, gimnastică incluzivă; - adaptarea regulilor de organizare și desfășurare a activităților la

	funcție de abilitățile limitate ale persoanelor cu CES (probe atletice adaptate: alergare în pereche, alergare în culoare ghidate; baschet adaptat, volei din așezat); - implicarea elevilor cu CES în organizarea lecțiilor și conducerea unor secvențe de lecție.	pentru creșterea încrederii în sine și a realizării independenței fizice și psihice; - reguli de siguranță și protecție pentru interacțiunea în grupuri incluzive, cu utilizatori de scaun rulant.	adaptat, gimnastică incluzivă; - jocuri în care elevii simulează roluri diferite (ritmuri diferite, limitări motrice temporare); - modificarea regulilor de organizare și desfășurarea activităților sportive: suprafețe, marcaje, mingi sonore; - concursuri, competiții adaptate și incluzive.	particularitățile persoanelor cu abilități limitate; - crearea unor reguli de către elevi pentru o mai bună cooperare; - concursuri, competiții adaptate și incluzive; - proiecte sportive incluzive.
	6.4. Integrare socială și educațională - cooperare și respect în practicarea disciplinelor sportive, în activități școlare și extrașcolare; - etică și fair-play în relație cu coechipierii, adversarii, arbitrii și publicul spectator; - comportamente prosociale: colaborare, încurajare, lucrul în grup; - comunicarea nonverbală pozitivă în activități sportive; - simbolurile și valorile sportului (integritate, echitate, respect); - forme de comunicare eficientă în echipă: semnalizarea arbitrului, feedback, transmiterea rolurilor.	6.4. Integrare socială și educațională - etică și fair-play: respect față de coechipieri, adversari, arbitri și publicul spectator; - organizarea și desfășurarea activităților sportive în echipe mixte (gen, etnie, apartenența la grupuri vulnerabile); - conținuturi de colaborare și cooperare: jocuri de echipă (ștafete, sarcini colective); activități de rezolvare de probleme (vânătoare de comori), proiecte sportive în grupuri mixte (organizare competiții și concursuri, planificarea unei activități, împărțirea sarcinilor).	6.4. Integrare socială și educațională - etică și fair-play: respectă regulile jocului, coechipierii, adversarii, arbitrii și publicul; - organizarea și desfășurarea activităților sportive în echipe mixte (gen, etnie, apartenența la grupuri vulnerabile); - metode pentru constituirea unor echipe echilibrate; - roluri (arbitru, coordonator, responsabil cu echipamentul), asumate atât de fete, cât și de băieți.	6.4. Integrare socială și educațională - activități sportive în echipe mixte, ce reflectă egalitatea de șanse; - autoorganizarea grupului pentru pregătirea materialelor sportive; - conexiunea dintre reguli sportive și reguli sociale (disciplină, responsabilitate); - alternarea rolurilor (arbitru, coordonator, responsabil cu echipamentul); - activități interdisciplinare: sport și educație civică (conduită, drepturi, obligații); - reflecție colectivă și individual asupra funcției educative a sportului.

ALTE DISCIPLINE SPORTIVE

1. CICLOTURISM
2. DANS FOLCLORIC (SPECIFICE ZONELOR GEOGRAFICE)
3. GIMNASTICĂ RITMICĂ
4. GIMNASTICĂ ACROBATICĂ
5. GIMNASTICĂ PENTRU TOȚI (GYM FOR ALL)
6. ÎNOT
7. KORFBALL
8. ORIENTARE SPORTIVĂ
9. PATINAJ PE GHEAȚĂ
10. PATINAJ CU ROLE
11. SANIE
12. SCHI ALPIN
13. SCHI FOND
14. ȘAH
15. TENIS DE MASĂ

SUGESTII METODOLOGICE

Procesul didactic din cadrul disciplinei **Educație fizică și sport** presupune proiectarea și organizarea unor activități de învățare variate, flexibile și adaptate particularităților de vârstă, nivelului de pregătire motrică, potențialului individual și intereselor elevilor. Strategiile de instruire urmăresc formarea competențelor generale și specifice prevăzute în programă, prin activități dinamice, participative și centrate pe elev.

Pe parcursul fiecărui an de studiu, profesorul va urmări formarea competențelor specifice utilizând conținuturi aferente unei discipline sportive individuale și a uneia de echipă. La finalul ciclului liceal, se recomandă ca fiecare elev să fie capabil să practice cel puțin patru discipline sportive, individuale sau de echipă, în mod autonom și independent, în forme de organizare competiționale sau necompetiționale. În egală măsură, va fi încurajată exercitarea rolului de organizator de competiții, întreceri sportive, precum și cele de arbitru și spectator la diferite evenimente sportive.

În lecțiile aflate la dispoziția cadrului didactic, reprezentând 25% din bugetul total de ore al disciplinei se urmărește remedierea, consolidarea — fixarea, aprofundarea, extinderea și performanța, precum și transferul competențelor în viața de zi cu zi, în funcție de nevoile și interesele reale ale elevilor, precum și de specificul clasei.

La disciplina *Educație fizică și sport*, în acest interval de timp se pot desfășura, după caz, activități precum reevaluarea elevilor care doresc să își îmbunătățească performanțele motrice obținute la evaluări anterioare, activități destinate încheierii mediilor, organizarea unor situații de instruire pentru aprofundarea conținuturilor exersate de-a lungul modulelor, în funcție de opțiunile elevilor, precum și întreceri sau concursuri intra- și/sau interclase.

Din perspectiva *Noilor educații*, menționăm faptul că din programă rezultă posibilitatea proiectării și predării educației fizice și sportului pornind de la:

- Educația pentru sănătate, ca resursă pentru calitatea vieții;
- Educația pentru mediu, ca resursă de cultivare a unui stil de viață sustenabil, în armonie cu mediul înconjurător;
- Educația pentru timp liber de calitate, alocat propriei dezvoltări personale;
- Educația multiculturală, pentru formarea capacității de a înțelege, respecta și valoriza diversitatea culturală, promovând incluziunea, dialogul intercultural și echitatea în contexte sociale și educaționale;
- Educația incluzivă, pentru diversitate, pentru echitate de gen orientate spre asigurarea accesului egal la învățare, valorizarea pluralității identitare și eliminarea formelor de discriminare în mediile educaționale și sociale;
- Educația integrată, în care prin diferite situații de instruire motrică se consolidează și conținuturi pe care elevii le dobândesc la alte discipline de studiu;
- Educația pentru tehnologie, prin aplicarea TIC și a inteligenței artificiale (IA) în domeniul practicării diferitelor discipline sportive;
- Educația bazată pe valori, orientată spre formarea caracterului, dezvoltarea responsabilității morale și cultivarea unui set de principii care ghidează comportamentul individual și social.

O asemenea perspectivă scoate în evidență și relațiile pe care educație fizică și sportul le stabilește cu alte arii curriculare, respectiv limbă și comunicare (terminologie de specialitate și comunicare în contexte specifice activităților sportive), matematică și științe ale naturii (chimie, fizică, biologie, prin predarea educației fizice din perspectiva integrării curriculare), arte (muzică, utilizată pentru structurarea ritmică a mișcărilor și pentru activitățile de dans), om și societate (istorie, geografie, religie, prin discipline sportive tradiționale, istoricul practicării disciplinelor sportive, campioni, norme și reguli de comportament, fair-play), tehnologii (aplicații TIC și de inteligență artificială în proiectarea, predarea și evaluarea la educație fizică), consiliere și orientare (prin promovarea normelor de comportament și formarea deprinderilor sociale), consolidând componenta educativă a fenomenului de practicare a exercițiilor fizice.

În funcție de componentele procesului de instruire, prezentăm următoarele:

1. Organizarea activităților de educație fizică și sport la nivelul învățământului liceal

a. Lecția de educație fizică și sport reprezintă forma organizatorică de bază pentru activitățile din învățământul liceal. Pentru consistența și coerența activităților în raport cu obiectivele lecției și valorificarea optimă a timpului alocat acesteia, lecția va fi structurată pe părți sau secvențe (introdactivă, fundamentală și de încheiere). În fiecare parte a lecției, se propun experiențe de învățare adecvate obiectivelor fiecărei secvențe. Acestea vor fi proiectate și desfășurate astfel încât să fie respectate cerințele de tip metodic, fiziologic și psihopedagogic care fundamentează științific procesul didactic la educație fizică și sport.

În conformitate cu legislația în vigoare, pentru învățământul liceal, toate filierele, în afara orei de educație fizică și sport prevăzute în planul-cadru de învățământ, pot fi constituite formații și ansambluri sportive.

b. Formațiile sportive se constituie pentru elevii cu aptitudini motrice deosebite și se pregătesc ca reprezentative ale unităților de învățământ, participante la competițiile sportive interșcolare. Formațiile sportive se constituie și se pregătesc pentru o singură disciplină sportivă, în cazul sporturilor pe echipe, și pentru una sau mai multe discipline sportive, în cazul sporturilor individuale. Numărul formațiilor sportive se aprobă de către Consiliul de Administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate, în funcție de resursele materiale și umane disponibile. În unitățile de învățământ în care nu există catedre de specialitate, propunerea se face de către profesorul de educație fizică și sport.

Pentru pregătirea formațiilor sportive se alocă un număr de 2 ore pe săptămână, pentru fiecare formație sportivă, în afara orarului zilnic. Aceste ore intră în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. O formație sportivă este alcătuită din minimum 10 - maximum 25 de elevi, proveniți din una sau mai multe clase de același nivel de învățământ.

c. Ansamblurile sportive se organizează pentru elevii care doresc să participe la activități motrice, cu caracter competițional sau recreativ.

Ansamblurile sportive se desfășoară pe grupe, cu câte o (una) oră pe săptămână, în afara orarului zilnic. Orele de ansamblu sportiv sunt incluse în norma didactică a profesorului de educație fizică și se consemnează în condică. Fiecare grupă este alcătuită din minimum 10 - maximum 25 de elevi, proveniți de la una sau mai multe clase. Numărul grupelor de ansamblu sportiv se aprobă de către Consiliul de Administrație al unității de învățământ, la propunerea catedrelor de specialitate. Ansamblurile sportive se pot organiza și pentru elevii cu CES.

2. Recomandări privind proiectarea activității didactice

În proiectarea și implementarea demersului didactic, profesorul are în vedere:

- Coerența curriculară prin asigurarea corelației dintre competențele specifice și experiențele de învățare. Programa actuală oferă exemple de activități de învățare care încurajează trecerea de la centrarea pe conținuturi la centrarea pe experiențe de învățare.
- Abordarea la nivelul documentelor de planificare a tuturor domeniilor de conținut, specifice și interdisciplinare. Unitățile tematice se vor stabili din discipline sportive. La nivelul proiectelor unităților tematice se vor regăsi elemente din toate domeniile de conținut ale programei.
- Construirea progresivă a cunoașterii, prin abordări flexibile și diferențiate, în acord cu particularitățile și opțiunea elevilor pentru practicarea anumitor discipline sportive.
- Asigurarea transferului în instruire prin proiectarea unor conținuturi care să valorifice experiența motrică anterioară a elevilor. În acest sens, profesorul va aborda predarea disciplinelor sportive din perspectiva anilor de instruire parcurși de elevi în domeniul respectivei discipline sportive.
- Pentru valorificarea optimă a timpului alocat lecției de educație fizică, abordarea calităților motrice în relație cu procesul de învățare a conținutului tehnico-tactic specific disciplinelor sportive.
- Rezultatele evaluărilor inițiale și intermediare stau la baza proiectării etapelor ulterioare ale instruirii. Pentru rezultate relevante pentru experiența motrică a elevilor se recomandă practicarea activităților sportive în sistem extracurricular și extrașcolar.
- Evaluarea nivelului achizițiilor elevilor va avea rolul de orientare a activității sportive acestora incluziv în timpul liber.
- Nota acordată elevilor va reflecta ansamblul criteriilor referitoare la performanța și progresul motric, atitudinea față de disciplina Educație fizică și sport, precum și implicarea sistematică și constantă în activități sportive extracurriculare și extrașcolare.

- În situația în care rezultatele evaluărilor indică necesitatea consolidării unor deprinderi sau dezvoltării capacității motrice a elevilor, profesorul va indica programe de exerciții fizice suplimentare pe care elevii în cauză să le urmeze în timpul liber.
- În contextul practicării diferitelor discipline sportive, abordările inter- și transdisciplinare au menirea de a consolida cunoștințele pe care elevii le dobândesc la alte discipline de studiu și de a stimula participarea conștientă și activă a acestora la lecțiile de educație fizică și sport.

3. Achiziția conținuturilor specifice disciplinelor sportive

Având în vedere particularitățile colectivelor de elevi, precum și spațiile pentru desfășurarea lecțiilor de educație fizică și sport, se impun o serie de măsuri de natură organizatorică, metodică și de management al resurselor.

3.1. Măsuri organizatorice

Profesorul va organiza clasa de elevi:

- pe grupe de opțiuni, în funcție de disciplina/proba sportivă preferată;
- pe grupe de nivel biomotric (închise/deschise), în funcție de nivelul de manifestare a calităților motrice sau nivelului achizițiilor tehnico-tactice specifice disciplinelor sportive;
- pe grupe mixte sau demixtate, după criteriul sexului;
- pe grupuri informale, pentru activități de întrecere, colaborative și de autoorganizare. În funcție de finalitatea exersării, precum și de nivelul elevilor, clasele pot fi organizate pe formații/echipe constante, facilitând astfel progresul și coeziunea grupului, precum și participarea acestora în diferite competiții sportive.

Elevii vor îndeplini, prin rotație, roluri precum arbitru, căpitan de echipă, coordonator de grupă, stimulând autonomia și responsabilitatea. Accentul va fi pe formarea deprinderilor elevilor de autoconducere, autoorganizare și arbitrare.

Prin conținutul său, programa școlară la Educație fizică și sport permite cadrelor didactice să îndeplinească roluri educative extinse, precum cele de: mediator, mentor și facilitator al învățării contextuale/experiențiale, dirijate într-o manieră flexibilă, centrate pe competențele specifice și calibrate în funcție de particularitățile elevilor.

3.2. Aspecte metodice

În cadrul activităților didactice:

- Se urmărește formarea unor noi cunoștințe teoretice și consolidarea celor existente, pe durata exersării practice;
- Este vizată dezvoltarea calităților motrice necesare pentru creșterea eficienței procedeelelor tehnice și acțiunilor tactice specifice disciplinelor sportive;
- Exersarea în cadrul lecțiilor a mijloacelor pentru dezvoltarea calităților motrice suport învățarea/consolidarea structurilor tehnico-tactice specifice disciplinelor sportive;
- Situațiile de instruire vor include preponderent exersarea globală a acțiunilor motrice;
- Predomină temele de consolidare și perfecționare a deprinderilor motrice sportive;
- Se va pune accentul pe aplicarea achizițiilor motrice în condiții variate, de concurs/competiție/întrecere; în funcție de opțiunile elevilor, accentul poate fi comutat pe activități cu caracter de colaborare, autotelic;
- Se vor utiliza diferite jocuri de mișcare și forme de întrecere, precum și trasee aplicative care să vizeze forme combinate de manifestare a calităților motrice, precum și consolidarea diferitelor deprinderi motrice;
- Dozarea sarcinilor motrice va respecta principiile accesibilității și atractivității;
- Pentru respectarea particularităților de sex, se recomandă organizarea demixtată a exercițiilor, cu conținuturi, volume și intensități adaptate;
- Pentru consolidarea achizițiilor dobândite de elevi în lecția de educație fizică, se va recomanda continuarea exersării conținuturilor disciplinelor sportive în contexte extracurriculare și extrașcolare, cu scop recreativ sau/și de obținere a performanțelor sportive, după caz.

Disciplina *Educația fizică și sportul* în învățământul liceal, profilul tehnologic, pune accent pe:

- *achiziții fizice și motrice, în relație cu meseria vizată*: dezvoltarea condiției fizice pentru sănătate (dezvoltarea forței funcționale și optimizarea posturii corecte, dezvoltarea capacității de efort, îmbunătățirea capacităților coordinative, echilibrului și mobilității); formarea competențelor motrice

aplicative, utile în activități practice sau profesionale; siguranța și prevenirea accidentărilor, inclusiv prin educație ergonomică; tehnici de ridicare și manipulare a obiectelor;

- *formarea competențelor pentru un stil de viață sănătos*: cunoașterea principiilor de ergonomie (ridicare, transport, poziții sigure de lucru); înțelegerea tehnicilor de reducere a stresului; prevenirea suprasolicităților și accidentărilor; monitorizarea efortului (puls, percepția efortului); hidratare, alimentație, recuperare; capacitatea de a elabora un plan personal de activitate fizică adaptat viitoarelor cerințe profesionale.

- *formarea competențelor sociale și personale*: cooperare și lucru în echipă; responsabilitate, comunicare, punctualitate, fair-play; rezolvarea de probleme și luarea deciziilor în situații motrice; gestionarea stresului și menținerea stării de bine.

3.3. Managementul resurselor

Pentru eficientizarea timpului de instruire, se recomandă:

- Valorificarea optimă a spațiului de desfășurare a lecțiilor, a materialelor și a echipamentelor sportive;

- Asigurarea unui raport optim între densitatea pedagogică și cea motrică;
- Alcătuirea unor formații de lucru / grupe de elevi adecvate pentru resursele existente;
- Utilizarea resurselor digitale și a tehnologiei. Pentru consolidarea achizițiilor și diversificarea experiențelor de învățare, profesorul va integra:

- platforme educaționale: Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle, Edmodo;
- mijloace de comunicare: WhatsApp, Messenger, e-mail;
- aplicații interactive: Kahoot, Padlet, LearningApps, Livresq;
- instrumente de colaborare: Zoom, Skype, Google Meet.

Utilizarea resurselor digitale este decisă de profesor în funcție de obiectivele lecției, tipul conținutului și nivelul de instruire al clasei. Resursele educaționale deschise trebuie fie validate din punct de vedere educațional.

4. Evaluarea achizițiilor la disciplina Educație fizică și sport

În perspectiva demersului educațional centrat pe competențe, se recomandă utilizarea cu preponderență a evaluării continue, formative, având drept criteriu progresul elevilor. În procesul de evaluare se vor îmbina formele tradiționale cu cele alternative (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, evaluarea în perechi, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului) și se va pune accent pe:

- corelarea directă a rezultatelor învățării cu competențele specifice prevăzute de programa școlară;
- evaluarea și valorizarea rezultatelor învățării, prin raportarea la progresul școlar al fiecărui elev;
- recunoașterea, la nivelul evaluării, a competențelor dobândite în contexte non-formale sau informale.

Profesorul va lua în considerare:

- evaluarea inițială (predictivă), pentru identificarea nivelului biomotric al elevilor la începutul anului școlar;
- instrumente tradiționale și alternative: probe practice, observație sistematică, proiect, portofoliu, autoevaluare, evaluare între colegi;
- valorizarea progresului individual, nu doar a performanțelor de moment;
- recunoașterea competențelor dobândite în contexte non-formale și informale.

Pentru elevii din învățământul liceal tehnologic, profesorul va avea în vedere și orientarea spre evaluarea achizițiilor suport pentru activități profesionale.

SISTEM DE EVALUARE A ACHIZIȚIILOR LA DISCIPLINA EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Evaluarea elevilor din clasele învățământului liceal se realizează din perspectiva competențelor specifice. Având în vedere că acestea includ componente cu caracteristici distincte (declarative, procedurale și atitudinale), evaluarea va surprinde nivelul cunoștințelor teoretice, nivelul achizițiilor practice și atitudinile elevilor. Pentru fiecare dintre aceste conținuturi ale evaluării, profesorul dispune de mai multe tipuri de probe ale căror rezultate se vor reflecta cu pondere diferită în nota acordată elevului.

1. CUNOȘTINȚE TEORETICE

Acestea se dobândesc pe durata lecțiilor practice de educație fizică. Reprezintă 10% din nota acordată de profesor. Cunoștințele teoretice se pot evalua astfel:

1. Portofoliu - include referate cu tematică sportivă, prezentarea unor campioni sau istoricul unor noi discipline sportive.

2. Întrebări de sondaj adresate de profesor, pe durata lecțiilor de educație fizică sau în timpul probei de control practice pe care o susține elevul.

Ponderea acestui tip de evaluare va crește atunci când, din diverse motive, lecțiile nu se pot desfășura sub formă practică sau atunci când unii elevi, din motive justificate, nu pot participa la activitățile practice.

2. CONȚINUTUL MOTRIC SPECIFIC DISCIPLINELOR SPORTIVE

Evaluarea achizițiilor motrice se realizează cu ajutorul probelor practice, specifice fiecărei discipline sportive. Reprezintă 70% din nota acordată de profesor. Se vor evalua diferențiat, disciplinele sportive individuale și cele de echipă, respectând particularitățile conținuturilor tehnice și tehnico-tactice specifice.

⇒ Discipline sportive individuale

Probă athletică sau probe combinate (triathlon sau tetralon).

Se evaluează:

- corectitudinea execuției tehnice – pondere 50% din nota finală;
- performanța realizată – pondere 25% din nota finală;
- progresul realizat față de testarea inițială – pondere 25% din nota finală.

Dans sportiv

Se evaluează:

- corectitudinea execuției tehnice – pondere 50% din nota finală;
- cursivitatea mișcării și respectarea ritmului muzicii – pondere 25% din nota finală;
- progresul realizat față de testarea inițială – pondere 25% din nota finală.

Sport aerobic

Se evaluează:

- corectitudinea execuției tehnice – pondere 50% din nota finală;
- cursivitatea mișcării și respectarea ritmului muzicii – pondere 25% din nota finală;
- progresul realizat față de testarea inițială – pondere 25% din nota finală.

⇒ Discipline sportive de echipă

Randamentul într-un joc sportiv

Joc bilateral

Proba constă în desfășurarea unor „reprize” de joc bilateral, în condiții regulamentare, arbitrat de către cadrul didactic sau de către un elev.

Se evaluează:

- respectarea responsabilităților postului repartizat în echipă - pondere 20% din nota finală;
- eficiența participării în fazele de atac și de apărare - pondere 20% din nota finală;
- corectitudinea execuției tehnice – pondere 20% din nota finală;
- colaborarea cu coechipierii și atitudinea de fair-play față de adversari - pondere 20% din nota finală;
- acționarea conform prevederilor de regulament - pondere 20% din nota finală.

Efectuarea unei structuri tehnico-tactice

Structură tehnică va cuprinde, sub forma unei acțiuni cursive:

- un procedeu specific de manevrare a mingii, de deplasare cu obiectul de joc, în relație cu un partener;
- un procedeu specific de finalizare.

Se evaluează:

- corectitudinea execuției procedeele tehnice din structură – pondere 50% din nota finală;
- cursivitatea și viteza acțiunii - pondere 25% din nota finală;
- forța și precizia procedurii de finalizare - pondere 25% din nota finală.

Calități motrice specifice

Pentru aceste conținuturi, profesorul va propune probe care să solicite calitățile motrice specifice practicării disciplinelor sportive.

Proba pentru evaluarea forței specifice

• efectuarea de către elev a unui număr de 3 (trei) acțiuni motrice care solicită grupe musculare (de la nivelul abdomenului, spatelui, membrelor superioare și inferioare) suport pentru deprinderile motrice specifice.

***Notă:** acțiunile motrice reiau structura celor exersate în cadrul lecțiilor, fiind propuse de profesor sau concepute de elevi.*

Se evaluează:

- precizarea corectă a grupelor musculare - pondere 10% din nota finală;
- numărul de repetări (respectiv lungimea săriturii sau aruncării, în atletism) - pondere 70% din nota finală;
- corectitudinea deprinderilor motrice sportive - pondere 20% din nota finală.

Proba pentru evaluarea vitezei de deplasare

Se evaluează:

- timpul de parcurgere a unei distanțe specifice, în cadrul unei discipline sportive (cu sau fără dribling, după caz) - pondere 70% din nota finală;
- corectitudinea alergării - pondere 30% din nota finală.

Proba pentru evaluarea vitezei de repetiție

Se evaluează:

- numărul de repetări a unei acțiuni motrice specifice (pasa cu un anumit procedeu, pasa la perete etc.) - pondere 70% din nota finală;
- corectitudinea deprinderilor sportive - pondere 30% din nota finală.

Proba pentru evaluarea rezistenței specifice

Se evaluează:

- durata și eficiența participării la anumite acțiuni motrice specifice (reprize de joc, distanțe de alergare, complexe de exerciții etc.) - pondere 70% din nota finală;
- corectitudinea efectuării acțiunilor motrice - pondere 30% din nota finală.

3. ATITUDINI ȘI VALORI

Se evaluează pe parcursul efectuării probelor motrice de evaluare și reprezintă 20% din nota acordată de profesor. Pentru evaluare se vor utiliza, după caz:

1. Observația dirijată asupra:
 - nivelului de respectare a regulilor de desfășurare a disciplinelor sportive.
 - capacitatea de colaborare cu coechipierii, în diferite situații de joc, inclusiv în echipe mixte;
 - colaborare și cooperare în efectuarea unor sarcini organizatorice.
2. Frecvența participării la activități extracurriculare necompetiționale, conform programului stabilit de profesor.
3. Progresul elevului în parcurgerea conținuturilor specifice disciplinelor sportive.
4. Activitatea de pregătire în cadrul echipelor reprezentative ale școlii și participarea la competiții sportive școlare.
5. Participare la activități sportive în sistem extrașcolar, pe baza legitimației de sportiv.
6. Consemnarea în jurnalul personal a datelor personale privind dezvoltarea fizică armonioasă, evoluția IMC și a indicilor de manifestare a calităților motrice.

Precizări:

- Pentru probele care presupun evaluare obiectivă (măsurarea timpului de deplasare, lungimii săriturii sau aruncării), profesorul va realiza scale de notare intraclasă sau interclase, la nivelul școlii, diferențiate pentru fete și pentru băieți, sau va aplica prevederile altor documente în vigoare, referitoare la evaluarea elevilor la educație fizică și sport. Scalele de notare vor fi afișate la loc vizibil și vor fi aduse la cunoștința elevilor, la începutul fiecărei perioade de activități didactice;
- În învățământul liceal tehnologic, conținutul probelor de evaluare vor viza și calități motrice specifice solicitate de diferite ocupații;
- Pentru elevii cu CES, probele și conținutul acestora vor viza abilitățile valide ale acestor elevi.

În baza Protocolului încheiat între Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Sport, se va determina potențialul biometric al populației școlare prin proiectul național „PROGRAMUL BIOMETRIC”, coordonat de Institutul Național de Cercetare pentru Sport (I.N.C.S.).

Acest proiect își propune să evidențieze nivelul unor parametri antropometrice și biometrice evaluați la nivelul populației școlare din România, în vederea caracterizării acestora din punctul de vedere al potențialului biometric și al analizei acestuia în raport cu cel al generațiilor anterioare.

Metodologia realizării măsurătorilor specifice este prezentată în continuare.

Descrierea măsurătorilor antropometrice

1. Înălțime (cm)

1.1. *Materiale necesare pentru realizarea măsurătorii:* panglică centimetrică/ruletă, taliometru.

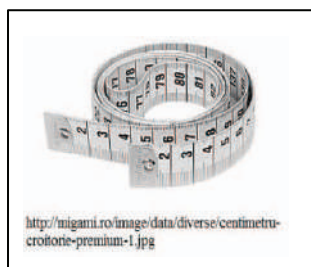

Figura nr. 1 – Centimetru croitorie

Figura nr.2 – Ruletă

Figura nr.3 – Taliometru

1.2. *Procedura:* Pentru măsurarea corectă a înălțimii unui elev este necesar ca acesta să fie desculț, în poziția stând (ortostatism), atingând cu spatele și capul un perete vertical; capul este orientat cu privirea spre înainte. Cu ajutorul unei taliometru sau a unei rulete (pe perete poate fi lipită o grilă gradată în cm și, cel puțin, cu subdiviziuni de 0,5 cm) se măsoară distanța de la nivelul solului până la proiecția perpendiculară pe perete a nivelului punctului *vertex* (cel mai înalt punct cranian), determinat cu un obiect care are un unghi de 90° (ex. un echer cu unghi drept, cu laturile de 15-20 cm), așezat cu una dintre laturi pe *vertex* și una pe perete. Se înregistrează în centimetri și subdiviziuni de 0,5 cm.

2. Greutate/masa corporală

2.1. *Materiale necesare pentru realizarea măsurătorii:* cântar medical (mecanic/electronic, verificat).

Figura nr. 4 – Cântar mecanic

Figura nr. 5 – Cântar electronic

2.2. *Procedura:* Pentru măsurarea obiectivă și exactă a greutateii/masei corporale a unui elev, acesta este îmbrăcat doar în echipament sportiv lejer. Se înregistrează în kg și subunități de kg (din sută în sută de grame).

3. Lungimea plantei

3.1. *Materiale necesare pentru realizarea măsurătorii:* panglică centimetrică / ruleta/riglă.

3.2. *Procedura:* Pentru măsurarea lungimii plantei (desculț sau cu un ciorap subțire), elevul o așează pe o suprafață plană, iar profesorul examinator măsoară distanța de la limita posterioară a călcâiului (punctul *pternion*) până la vârful degetului celui mai lung (de obicei vârful degetului mare – *haluce*), denumit punctul *acropodion*. Se înregistrează în cm și subdiviziuni de 0,5 cm.

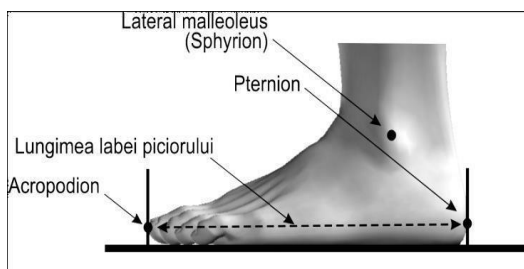

Figura. nr.6 - Lungimea plantei

4. Înălțimea bustului

4.1. *Materiale necesare pentru realizarea măsurătorii:* panglică centimetrică /ruletă/echer/scaun.

4.2. *Procedura:* Elevul este așezat pe un scaun cu suprafața plană (lipit de un perete vertical), cu spatele și partea posterioară a capului atingând peretele. Cu ajutorul unei taliometru sau a unei rulete (pe perete poate fi lipită o grilă gradată în cm, cu subdiviziuni de 0,5 cm) se măsoară distanța de la nivelul platformei orizontale a scaunului (punctul „0”) până la proiecția perpendiculară pe perete a nivelului punctului *vertex* (cel mai înalt punct cranian), determinat cu un obiect care are un unghi de 90° (ex. un echer, cu laturile de 15-20 cm, așezat cu una dintre laturi pe *vertex* și una pe perete). Se înregistrează în cm și subdiviziuni de 0,5 cm.

5. *Notă pentru profesorul examinator:*

5.1. Se poate raporta procentual la înălțimea corpului.

5.2. Totodată, prin scăderea valorii bustului, din valoarea înălțimii corporale, se poate stabili lungimea membrelor inferioare și raportul procentual față de aceasta.

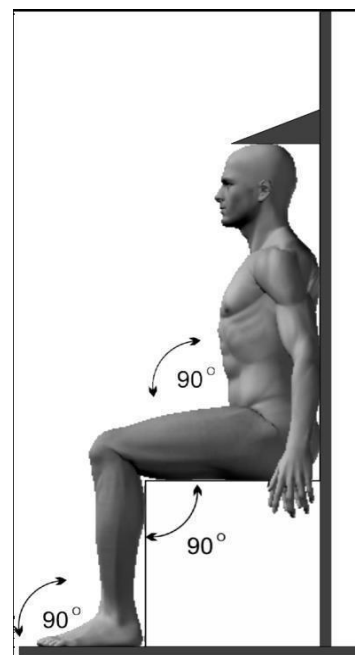

Figura nr. 7 – Înălțimea bustului

6. Perimetrul abdominal

6.1. *Materiale necesare pentru realizarea măsurătorii:* panglică centimetrică /ruletă.

6.2. *Procedura:* Perimetrul abdominal (Fig. nr.11) se măsoară cu panglica centimetrică sau cu o ruletă flexibilă. Elevul este în poziția ortostatică. Panglica se plasează, orizontal, în jurul abdomenului, deasupra ombilicului la cca. 2-3 cm. Elevii sunt îmbrăcați în maiou sau tricou, din materiale subțiri, care se ridică puțin, la nivelul abdomenului. Se înregistrează în centimetri și subdiviziuni de 0,5 cm.

7. Anvergura brațelor (cm)

7.1. *Materiale necesare pentru realizarea măsurătorii:* panglică centimetrică /ruletă.

7.2. *Procedura:* Anvergura brațelor (Fig. nr. 13) se măsoară cu panglica centimetrică sau cu o ruletă flexibilă. Elevul este în poziția stând cu fața la un perete vertical, cu suprafața plană, având brațele extinse

și ridicate lateral, în poziție orizontală. Elevul atinge peretele cu ambele palme. Cel mai recomandat este de a se lipi pe perete o grilă orizontală, gradată în centimetri și subdiviziuni de 0,5 cm (lungimea grilei, de cca. 2 m și lățimea de cca. 40 - 50 cm, pentru a se putea măsura elevi cu diferite înălțimi). Se măsoară distanța dintre punctele distale ale degetelor mijlocii de la cele două mâini ale elevului. Se înregistrează în centimetri și subdiviziuni de 0,5 cm. Se poate raporta la înălțimea corpului.

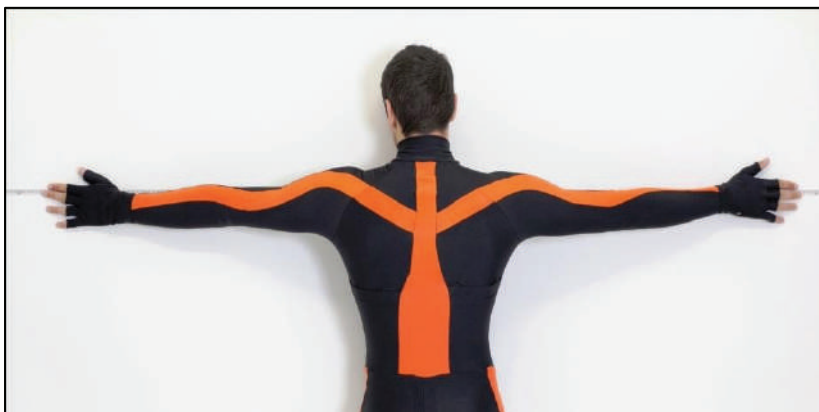

Figura nr. 8 – Anvergura brațelor

Descrierea măsurătorilor biomotrice

1. Mobilitatea în articulația coxo-femurală (cm)

1.1. *Materiale necesare:* banca de gimnastică, riglă de 50 cm/centimetru de croitorie.

1.2. *Procedura:* Pentru realizarea acestui test va fi necesar ca subiectul să fie situat în poziția așezat, fără încălțăminte, având tălpile lipite de planul vertical al suportului de la marginea unei bănci de gimnastică. Acesta va efectua o singură mișcare de îndoire a trunchiului spre înainte, având membrele inferioare perfect întinse, cu brațele întinse (măinile cu degetele întinse) se va încerca atingerea și menținerea celui mai îndepărtat punct de pe suprafața băncii, marcat prin intermediul unei gradații centimetrice. Proiecția planului vertical al suportului de la marginea băncii de gimnastică (corespondent cu zona de sprijin a tălpilelor) va marca pe suprafața orizontală a băncii reperul „0” cm. Acesta va fi punctul de referință de la care se va face măsurarea cu o riglă (sau o gradație trasată/ lipită pe suprafața băncii). Se va măsura distanța de la reperul „0” până la punctul marcat de vârfurile degetelor mijlocii ale mâinilor. Nu este permis subiectului realizarea de arcuiri, acesta fiind nevoit să mențină cel mai îndepărtat punct atins timp de 2- 3 secunde.

1.3. *Notă pentru profesorul examinator:*

- Pentru cei care au depășit reperul „0” valorile vor fi pozitive și se va înregistra distanța depășită în centimetri (ex: 6,5 cm);
- Pentru cei care NU ajung cu vârfurile degetelor până la reperul „0” valorile vor fi negative, se vor nota cu minus și se va înregistra distanța rămasă până la reperul „0”. (ex: -8,5 cm);
- Pentru cei care ajung cu vârfurile degetelor mijlocii numai până la reper, se înregistrează valoarea „0”;
- Măinile pot fi alăturate (aliniat) sau suprapuse;
- Se măsoară în centimetri și subdiviziuni de centimetru (0,5 cm).

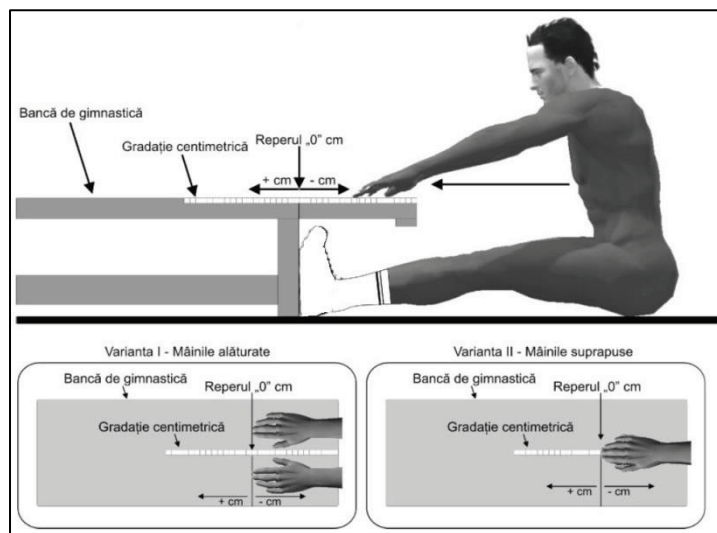

Figura nr. 9 – Mobilitate coxo – femurală

2. Săritura în lungime (cm):

2.1. *Materiale necesare:* centimetru de croitorie/ bandă pentru măsurat distanța/ bandă pentru marcat/ ruletă, cretă, teren plat (interior sau exterior), fără denivelări cu suprafață rugoasă, aderentă având marcaj vizibil care delimitează o linie de pornire și linii de gradație paralele cu linia de pornire (din 5 în 5 cm), pentru măsurarea rezultatului, echipament sportiv ușor, pantofi sport.

2.2. *Procedura:* Elevul/a se prezintă pentru verificare în poziția stând, cu vârful picioarelor la nivelul liniei de sărituri, având labele picioarelor ușor depărtate, paralele și orientate spre înainte, adoptând o poziție echilibrată. Pregătirea săriturii de pe loc presupune coborârea mâinilor către nivelul bazinului, concomitent cu o semiflexie progresivă a picioarelor. Declanșarea execuției include o extensie energetică a membrilor inferioare, sincronizată cu o desprindere a corpului către sus-înainte, simultan cu balansarea mâinilor din jos-înainte-sus. Efectuată energetic, săritura în lungime de pe loc descrie o fază de zbor pe durata căreia membrele inferioare se flectează spre înainte și se pregătesc pentru aterizare iar mâinile efectuează o coborâre energetică din sus-înainte-jos amplificând traiectoria corpului. La contactul cu solul, subiectul va trebui să aterizeze numai pe picioare (tălpi), menținându-și echilibrul în această poziție (ghemuit, cu brațele oblic-înainte) astfel încât să nu se producă prăbușirea pe spate a acestuia, fără sprijin al mâinilor.

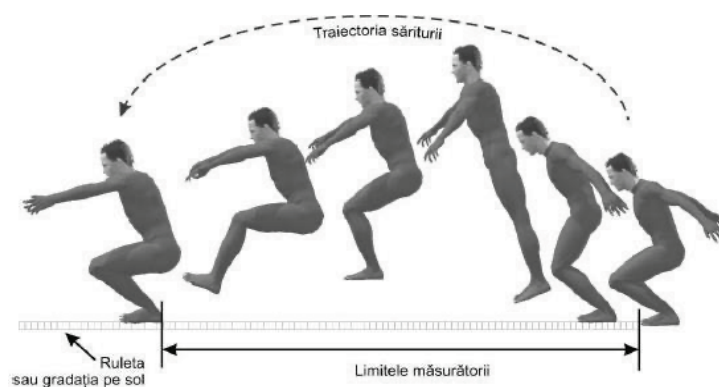

Figura nr. 10 – Săritura în lungime

2.3. Notă pentru profesorul examinator:

- Distanța se va măsura de la linia de pornire până la nivelul călcâielor (limita posterioară a pantofilor). Dacă cele două călcâie nu sunt la același nivel, se va înregistra distanța cea mai scurtă până la linia de pornire din centimetru în centimetru;
- Dacă, după săritură, elevul/a cade spre înapoi sau atinge solul cu orice parte a corpului, măsurătoarea se va repeta. În cazul în care subiectul se dezechilibrează spre înainte, săritura se va înregistra ca fiind validă;
- Testul se efectuează de două ori, fiind înregistrat cel mai bun rezultat.

3. Ridicări de trunchi (numărul de ridicări corect executate în 30 secunde)

3.1. Materiale necesare: saltea de gimnastică, cronometru.

3.2. *Procedura:* Subiectul se află pe o saltea de gimnastică în poziția inițială: culcat dorsal, cu genunchii îndoiți la 90°, tălpile sprijinite pe sol și mâinile la ceafă. La semnalul examinatorului subiectul va executa cât de multe ridicări de trunchi în așezat și reveniri în poziția inițială, într-un interval de 30 de secunde;

3.3. Notă pentru profesorul examinator:

- După ce subiectului i-a fost explicată execuția corectă, acesta trebuie să realizeze câteva ridicări de trunchi de probă.
- Examinatorul trebuie să numere cu voce tare fiecare execuție completă și corectă, execuțiile incorecte nefiind numărate.
- Un alt subiect fixează cu mâinile gleznele executantului.
- Este înregistrat numărul total de ridicări realizate corect și complet în intervalul a 30 de secunde.

3.4. Greșeli:

- Aplecarea capului înainte cu ducerea bărbiei în piept în timpul acțiunii de ridicare a trunchiului în așezat.
- Adducția brațelor cu apropierea coatelor în timpul acțiunii de ridicare a trunchiului în așezat.

4. Testul de echilibru (menținut 30 de secunde)

4.1. Materiale necesare: cronometru;

4.2. *Procedura:* Stând, pe sol, cu mâinile pe șold. Elevilor li se cere să se ridice pe vârfuri, simultan pe ambele picioare, cu mâinile pe șold și să mențină aceasta poziție, fără a se mișca, cât mai mult timp (max. 30s.). Se cronometrează timpul în care fiecare subiect a menținut poziția corectă.

4.3. Notă pentru profesorul examinator:

- Se notează timpul (exprimat în secunde) cât subiectul a menținut poziția corectă. Evoluția subiecților se apreciază în secunde.
- Cronometrul se oprește dacă subiectul: se dezechilibrează (balansări ale trunchiului); ridică mâinile de pe șold; coboară călcâiele atingând cu ele solul; depărtează și apropie călcâiele.

5. Atingerea plăcilor (s)

5.1. *Materiale necesare:* o placă din lemn cu dimensiunea de 120cm x 40cm (pe care vor fi marcate: un dreptunghi cu dimensiunile de 20cm x 10cm și 2 cercuri cu diametrul de 20cm (raza 10cm) notate cu „A” și „B”. Dreptunghiul va fi marcat pe centrul plăcii de lemn astfel încât centrul dreptunghiului să corespundă cu centrul plăcii de lemn. Cercurile vor fi marcate la o distanță de 5cm față de laturile dreptunghiului, distanța dintre centrul cercului și cercul dreptunghiului fiind de 20cm. Cercurile vor fi poziționate în partea dreaptă și în partea stângă a dreptunghiului astfel încât centrele tuturor figurilor geometrice să fie lineare), cronometru.

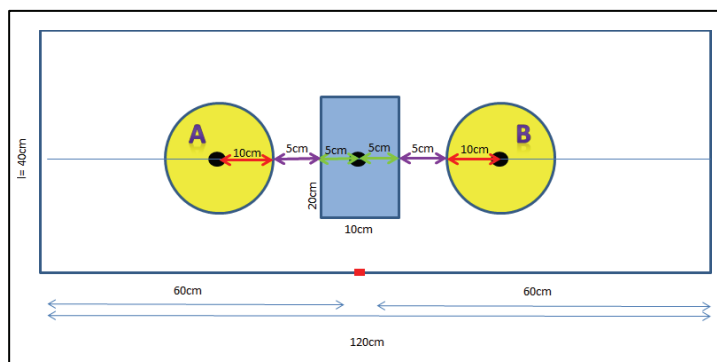

Figura nr. 11 – Placa de lemn cu marcajele definite

5.2. *Procedura*: Subiectul se află în poziția stând în fața unei mese pe care este așezată placa de lemn (se pot trasa cercurile și dreptunghiul chiar pe suprafața mesei). Elevul/a va așeza mâna neîndemânatică (de obicei mâna stângă), în centrul dreptunghiului din mijloc. Cu cealaltă mână (mâna activă), acesta va realiza (încrucișat, pe deasupra celeilalte mâini, care va fi menținută fixă) o mișcare de “du-te-vino” între cele două cercuri, atingându-le cât mai repede posibil. La semnal, elevul/a va efectua rapid 25 de cicluri “du-te-vino” (va atinge, cu mâna activă, fiecare dintre cercurile laterale, de câte 25 de ori). Subiectul nu trebuie să se oprească înainte de semnalul primit de la profesorul examinator.

5.3. *Notă pentru profesorul examinator*:

- 5.3.1. Înălțimea mesei (sau a plăcii de lemn) se va adapta în așa fel încât aceasta să se afle sub nivelul regiunii ombilicale a elevului/ei (placa de lemn se poate amplasa pe cutia unei lăzi de gimnastică, care poate fi adaptată la înălțimea elevilor).
- 5.3.2. Înregistrarea se realizează cu ajutorul unui cronometru, care va fi pornit în momentul în care testul începe, și oprit odată cu finalizarea celor 25 de cicluri ($t = \text{sec} + 1/10 \text{ sec}$).
- 5.3.3. Poziția mâinii plasate pe dreptunghiul din partea centrală a plăcii de lemn, este fixă pe întreaga durată a realizării testului.
- 5.3.4. Testul se realizează de două ori, cu o pauză între încercări (pauză în care poate fi testat un alt subiect). Se va înregistra cel mai bun timp.
- 5.3.5. Este recomandată participarea a doi examinatori – unul care va cronometra perioada de timp, necesară unui subiect pentru a finaliza 25 de cicluri și unul care va număra cu voce tare ciclurile.
- 5.3.6. Dacă un disc nu a fost atins de elevul/a testat/ă, se va adăuga o atingere suplimentară (sau mai multe), până la numărul total de 25 de cicluri.

6. Alergare de viteză – pe distanțe diferite în funcție de clase (s)

6.1. *Materiale necesare*: bandă pentru marcat, teren de sport cu suprafața plană, cronometru;

6.2. *Procedura*: Alergarea se va face pe o distanță de 50 de m.

Proba se va realiza cu start de sus, subiectul aflându-se înapoia liniei de start marcată pe sol. Subiectul pleacă la semnalul sonor al examinatorului care se află poziționat în dreptul liniei de sosire. Examinatorul cronometrează timpul necesar unui subiect pentru a parcurge distanța corespunzătoare probei.

7. Alergare de rezistență (min)

7.1. *Procedura*: Subiecții vor fi așezați înapoia unei linii de start, marcată de către examinator și vor fi supuși unei probe de alergare pe o distanță de 800m F și 1000m B. În cadrul acestor probe examinatorul va cuantifica și înregistra timpul alergat de către fiecare subiect.

**NORMATIV
DE DOTARE MINIMALĂ/ UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT,
LA DISCIPLINA EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT**

Nr. crt.	Mijloace de învățământ	U.M.	Titluri	Cantitate/ Titlu
	APARATE, ECHIPAMENTE ȘI MATERIALE SPORTIVE			
1.	Bancă de gimnastică	buc.	1	4
2.	Ladă de gimnastică	buc.	1	1
3.	Masă de tenis (palette și fileu)	buc.	1	1
4.	Panouri de baschet cu stâlpi și inele	buc.	1	2
5.	Poartă de handbal	buc.	1	2
6.	Spalier	buc.	1	6
7.	Stâlpi pentru volei	set.	1	1
8.	Saltea	buc.	1	8
9.	Stepper	buc.	1	8
10.	Trambulină dură	buc.	1	2
11.	Instrumente de măsură - cronometru cu 10 timpi	buc.	1	2
12.	Instrumente de măsură – ruletă de 10m	buc.	1	2
13.	Joc de șah	buc.	1	8
14.	Mingi pentru jocuri sportive - fotbal	buc.	1	6
15.	Mingi pentru jocuri sportive - handbal	buc.	1	6
16.	Mingi pentru jocuri sportive - volei	buc.	1	6
17.	Mingi pentru jocuri sportive - baschet	buc.	1	6
18.	Mingi pentru jocuri sportive - rugby	buc.	1	6
19.	Mingi de oină	buc.	1	6
20.	Mingi medicinale - 1-2 kg	buc.	1	6
21.	Palette badminton	buc.	1	6
22.	Plase pentru jocuri sportive - handbal	buc.	1	2
23.	Plase pentru jocuri sportive - baschet	buc.	1	2
24.	Filee pentru jocuri sportive - volei	buc.	1	1

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Badea, D. (2025) *Teoria și practica jocurilor sportive: rugby și rugby tag*. Editura Discobolul, București.
2. Barbu, C., Stoica, M. (2000) *Atletism – metodica predării atletismului în lecția de educație și sport*. Editura Printech, București.
3. Bocoș, M., Jucan, D. (2008). *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*, Editura Paralela 45, Pitești.
4. Bota, A., Teodorescu, S., Popescu, G., Hidi, I., Bălan, V. Moanță, A. (2015). *Activități fizice adaptate pentru incluziune socială*. Editura Discobolul, București
5. Chiș, V. (2005). *Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe*. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
6. Ciolcă, S. (2015). *Fotbal. Fundamente teoretice și metodice*. UNEFS București.
7. Cojocar, A., Cojocar, M., (2009). *Volei teorie și practică*, Editura Bren, București.
8. Corlaci, I. (2022). *Metodica disciplinelor sportive gimnice: gimnastica artistică*. Editura Discobolul, București.
9. Crețu, A., Popescu, D. (2014) *Nutriție și sănătate*. Editura Didactică și Pedagogică, București.
10. Cristea, S. (coord.) (2006). *Curriculum pedagogic - pentru formarea personalului didactic*. Volumul I, Editura Didactică și Pedagogică RA, București.
11. Croitoru, D., Șerban, M. (2002). *Volei în școală*. Editura Semne, București
12. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie* (ediția a III-a, revăzută și adăugită). Colecția Collegium, Științele educației, Editura Polirom, Iași.
13. Dragnea, A., Bota, A., Șerbănoiu, S., Stănescu, M., Teodorescu, S., Tudor, V. (2006). *Educație fizică și sport – teorie și didactică*. Editura Fest, București.
14. Ene-Voiculescu, C. (2006) *Bazele tehnicii și metodicii în sporturile montane – schi alpin*. Editura Ovidius University Press.
15. Hantău, C., (2004). *Handbal – Antrenamentul copiilor și juniorilor*. Editura Printech, București.
16. Institutul de Științe ale Educației (2015). *Descriptivul competențelor cheie europene*. Traducere și adaptare după Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind competențele cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC1).
17. Macovei, S., Buțu, O. (2007). *Metodica predării gimnasticii ritmice în școală*. Editura Bren, București.
18. Manos, M. (2013). *Gimnastică ritmică teorie și practică*. Editura Discobolul, București
19. Moanță, A. (2005) *Baschet. Metodică*. Editura Alpha, Buzău.
20. Moanță, A., Ghițescu, I.G., Ghițescu, M.A. (2008) *Baschetul în lecție de educație fizică – ciclul liceal*. Editura Matrixrom, București.
21. Neagu, N. (2012). *Motricitatea umană. Fundamente psihopedagogice*. Editura University Press, Târgu Mureș.
22. Neagu, N. (2010). *Teoria și practica activităților motrice umane*. Editura University Press, Târgu Mureș.
23. Organisation for Economic Cooperation and Development [Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare] (2007). *Synthesis Report and Chapter 8 Romania in Education Policies for Students at Risk and those with Disabilities in South Eastern Europe: Bosnia Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Kosovo, FYR of Macedonia, Moldova, Montenegro, Romania and Serbia* [Politici în educație pentru elevii în situație de risc și pentru cei cu dizabilități din Europa de sud - est]. <https://www.oecd.org/countries/romania/38614298.pdf>.
24. Oprea, L., Șulea, R., Stoican, D. (2019). *Îndrumar pentru profesorii de educație fizică și sport*. Editura Național, București.
25. OMECTS 3462/06.03.2012 referitor la *Metodologia organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar*.
26. Parlamentul European (2006). *Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului, privind competențele cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți. Official Journal of the European Union*, (2006/962/EC). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN>
27. Păunescu, A.C., Stănescu, M., Oprea L., Călugăreanu, R., Stoican, D., Pîslaru, V., Calistru, G.M., Marcu, D. (2020). *Repere metodologice privind consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020 și*

proiectarea activității didactice la disciplina educație fizică și sport pentru anul școlar 2020 – 2021. Editura Didactică și Pedagogică, București.

28. Pelin, F. (2007) *Schi fond - Schi alpin, teorie și metodică*. Editura Printech, București

29. Pițu, N., Stănescu, R. (2017) *Badminton – disciplină sportivă completă*. Editura Discobolul, București.

30. Popescu, G. (2005). *Gimnastica: pregătirii, educării, dezvoltării fizice generale*. Editura Elisaveros, București

31. Popescu, G. (2005). *Impact aerobic*. Editura Elisaveros, București.

32. Stănescu, M., Stoicescu, M. (2021). *Instruire asistată de calculator în educație fizică, sport și kinetoterapie* (ediția a II-a). Editura Discobolul, București.

33. Stănescu, M. (2013) *Didactica domeniului și dezvoltări în didactica specialității*. Editura Bren, București.

34. Stănescu, R. (2010) *Sporturi cu racheta*. Editura Discobolul, București.

35. Stoica, M. (2013) *Metodica predării atletismului în lecția de educație fizică*. Editura Discobolul, București.

36. Tudor, V. (2005). *Măsurare și evaluare în educație fizică și sport*. Editura Alpha, Buzău.

37. Vișan, A. (2005). *Dansul pentru educația corporală*. Editura Cartea Universitară, București.

38. Zahiu M, (2020), *Formarea inițială a resursei umane pentru predarea dansului sportiv în școală*. Editura Discobolul, București

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Instituție de apartenență, localitate, județ
Marcu Daniela	Ministerul Educației și Cercetării
Cozea Florin	Ministerul Educației și Cercetării
Avram Elena-Nely	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Pîslaru Vera Ana	Liceul Special pentru Deficienți de Auz "Sfânta Maria", București
Stancu Elena Corina	Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport, București
Szabo Dan Alexandru	Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie "Emil Palade", Tg. Mureș, județul Mureș
Dumitru Iulian-Marius	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, județul Iași
Popescu Veronica	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, județul Iași
Gheorghită Dan-Mihai	Colegiul Național Gheorghe „Munteanu Murgoci”, județul Brăila
Popa Sorina-Adriana	Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
Oprea Laurențiu	Colegiul Tehnic Feroviar Mihai I, București
Ardelean Mariana	Colegiul Național „Alexandru Papiu Ilarian”, Târgu Mureș, județul Mureș
Nicolae Livia Marinela	Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”, Piatra Neamț, județul Neamț
Schmidt Francisc	Colegiul Național „Moise Nicoară”, Arad, județul Arad
Gavrișiu Iuliana Claudia	Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab”, Râmnicu-Vâlcea, județul Vâlcea
Grigoraș Popa Cătălina Irina	Colegiul Național „Calistrat Hogaș”, Piatra-Neamț, județul Neamț
Nagy Elemer	Școala Gimnazială „Petőfi Sándor”, Cristuru Secuiesc, județul Harghita
Nițșor Adrian	Școala Gimnazială „Alice Voinescu”, Drobeta – Turnu Severin, județul Mehedinți
Ganera Cătălin	Liceul cu Program Sportiv "Nicolae Rotaru", Constanța, județul Constanța
Ionescu Iliana	Liceul Tehnologic „Ștefan Odobleja”, Craiova, județul Dolj
Bărbuț Daniel Laurențiu	Școala Gimnazială „Tache Ionescu”, Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Instituție de apartenență
Păunescu Alin-Cătălin	Ministerul Educației și Cercetării
Stănescu Monica Iulia	Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport din București
Ababei Radu	Universitatea Vasile Alecsandri Bacău, județul Bacău

Programa școlară
pentru disciplina

Tehnologia informației și a comunicațiilor

Clasa a IX-a

Trunchi comun (TC)

Toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 22
Programa școlară pentru disciplina *Tehnologia informației și a comunicațiilor*, clasa a IX-a,
trunchi comun (TC)

- *Toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale*

NOTĂ DE PREZENTARE

Statutul disciplinei

Disciplina *tehnologia informației și a comunicațiilor*, studiată în ciclul liceal, este o continuare a disciplinei *informatică și TIC*, studiată la gimnaziu, în trunchiul comun. În ciclul liceal, aceasta are rolul de a consolida și extinde domeniile de competență, aprofundând aspectele privind tehnologiile digitale și aplicative ale domeniului informatic.

Conform Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi, disciplina *tehnologia informației și a comunicațiilor* se predă ca disciplină din categoria curriculumului de trunchi comun (TC) la toate filierele, profilurile și specializările/calificările, la clasele a IX-a, a X-a, a XI-a și a XII-a, cu o alocare orară de câte o oră/săptămână.

Activitățile sunt desfășurate, obligatoriu, în laboratorul de informatică.

Raportarea la cadrul legislativ și documentele strategice generale și specifice care susțin/întemeiază studiul disciplinei

Elaborarea prezentei programe școlare este bazată pe documente fundamentale care definesc viziunea și structura curriculumului național:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte acte subsecvente relevante privind implementarea curriculumului național;
- Ordinul privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență zi (Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 4.350/2025);
- Recomandarea Consiliului UE privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018);
- Cadrul european al calificărilor (EQF);
- Rapoarte OECD/UNESCO privind competențele digitale și educația STEM, Cadre de referință;
- Profilul de formare al absolventului (Ordinul ministrului educației 6731/2023);
- Cadrul european al competențelor digitale pentru cetățeni (DigComp), respectiv Cadrul de Competențe digitale pentru elevi - DigiComp 2.2. (Anexa_OM_6466_2024).

Programa școlară asigură integrarea unor teme transversale prevăzute de Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, susținând dezvoltarea competențelor elevilor în domenii precum: educația pentru mediu, educația pentru sănătate, educația financiară, gândirea critică, securitate cibernetică și contribuind astfel la înțelegerea contextelor socio-economice și a dinamicii acestora.

Rolul disciplinei în formarea elevilor

Studiul disciplinei *tehnologia informației și a comunicațiilor* vizează formarea de competențe digitale generale și aplicative, utile tuturor elevilor și durabile în timp, valorificând competențele formate pe parcursul ciclului gimnazial în utilizarea instrumentelor digitale, aplicațiilor de birotică și elementelor introductive de programare și robotică.

Disciplina contribuie direct la realizarea profilului de formare al absolventului, dezvoltând competențe-cheie definite la nivel european, cum ar fi în principal, competența digitală, competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie, dar, indirect, și celelalte competențe cheie europene, prin activități de învățare adecvate și utilizarea limbajului de specialitate în diferite contexte.

„Ideile mari” promovate de disciplină vizează abordarea logică și sistematică a rezolvării problemelor, aplicarea conceptelor tehnologiei informației și a comunicațiilor pentru a avea competențe adecvate necesare într-o societate digitală (pentru comunicare, colaborare, învățare, utilizarea responsabilă și cu discernământ a inteligenței artificiale, a modelelor digitale ale unor activități, impact cetățenesc și profesional), operarea cu sistemele de calcul (înțelegerea arhitecturii, funcționării și utilizării eficiente a computerelor, robotică, obiecte inteligente și internetul obiectelor) și realizarea de conținuturi digitale de diferite tipuri, utilizând aplicații dedicate (pentru prelucrarea textelor, calcul tabelar, prezentări, aplicații cu interfețe vizuale), integrând competențele dobândite anterior. Competențele dobândite pot fi transferate în viața cotidiană sau profesională și pot contribui la formarea competențelor specifice altor discipline școlare sau la abordarea interdisciplinară a unor proiecte.

Justificarea statutului disciplinei, elemente de continuitate/de noutate

Disciplina *tehnologia informației și a comunicațiilor* valorifică achizițiile formate în gimnaziu la nivelul competențelor digitale de bază și al utilizării instrumentelor informatice, aducând progres prin integrarea în societatea digitală, pe mai multe planuri, utilizarea avansată a unor aplicații dedicate, precum și înțelegerea la un alt nivel a arhitecturii și funcționării sistemelor de calcul, cu elemente de programare a roboților virtuali și integrarea senzorilor.

Caracterul său de curriculum de trunchi comun (TC) subliniază rolul central al disciplinei în formarea competențelor profesionale ale elevilor în domeniul informatic. Prin natura sa, *tehnologia informației și a comunicațiilor* se află la intersecția între cunoaștere teoretică și aplicare practică, oferind un cadru de valorificare interdisciplinară și diferențiată a competențelor, evidențiind aplicabilitatea TIC în toate domeniile de activitate, de la educație și cercetare, la administrație, afaceri și viața cotidiană.

Categorii de programe școlare pentru disciplina *tehnologia informației și a comunicațiilor*

Disciplina *tehnologia informației și a comunicațiilor* este disciplină de trunchi comun (TC), concentrându-se pe formarea de competențe digitale de bază, utile tuturor elevilor.

Orientări generale și specifice în lectura programei școlare

Aplicarea programei presupune:

- respectarea competențelor generale și specifice ca repere obligatorii în proiectarea activităților didactice;
- proiectarea didactică flexibilă, centrată pe situații de învățare autentice și evaluări bazate pe competențe;
- corelarea competențelor generale și specifice cu domeniile de conținut și cu exemplele de activități de învățare;
- planificarea integrată a conținuturilor, cu accent pe rezolvarea de probleme, lucrul în echipă, proiecte interdisciplinare și utilizarea resurselor digitale moderne;
- valorificarea componentelor orientative (sugestii metodologice, activități complementare, proiecte extracurriculare) pentru adaptarea la particularitățile colectivului de elevi și la resursele școlii;
- dotarea adecvată a laboratoarelor de informatică și utilizarea unor resurse digitale moderne;
- corelarea activităților de învățare cu domenii STEM, economie, științe sociale și arte digitale.

Programa are caracter obligatoriu în ceea ce privește competențele generale, competențele specifice și conținuturile precizate, iar componentele metodologice și exemplele de activități de învățare au caracter orientativ, oferind cadrul pentru adaptarea la nivelul clasei și al resurselor disponibile.

Profesorul are libertatea de a selecta și combina metode, resurse și instrumente digitale adecvate, cu condiția respectării finalităților și competențelor prevăzute de programă. Se recomandă accentuarea caracterului practic, formativ și explorator al disciplinei, pentru a consolida autonomia elevului în învățare și în formarea unei culturi informatice autentice.

Progresia conținuturilor trebuie să fie graduală, valorificând achizițiile gimnaziale și adăugând valențe complexe și aplicative.

Studiul disciplinei presupune:

- formarea autonomiei în utilizarea tehnologiilor digitale și a capacității de a aplica cunoștințele în proiecte practice;
- promovarea interdisciplinarității, prin integrarea instrumentelor TIC în alte discipline și proiecte școlare;
- alternanța între predare teoretică și activități practice în laborator, cu accent pe proiecte individuale și de grup;
- utilizarea resurselor digitale moderne, simulatoare de robotică și aplicații interactive;
- dezvoltarea competențelor digitale transversale: organizare, comunicare, colaborare, gândire critică.

Studiul roboticii permite dezvoltarea gândirii logice și algoritmice, stimularea creativității și inovației, încurajarea abordării interdisciplinare și pregătirea elevilor pentru cariere viitoare în IT, automatizări și tehnologii emergente.

Studiul programării vizuale permite elevilor să înțeleagă și să aplice principiile interacțiunii om-calculator, dezvoltând abilități de utilizare eficientă a aplicațiilor informatice. Elevii învață să creeze programe cu elemente vizuale interactive, să organizeze informația și controalele într-un mod clar și atractiv și să gestioneze evenimente și acțiuni ale utilizatorului. Astfel se dezvoltă creativitatea, gândirea logică și capacitatea de proiectare, oferind totodată o înțelegere practică a modului în care aplicațiile informatice moderne comunică cu utilizatorul.

Setul de competențe generale al disciplinei *tehnologia informației și a comunicațiilor* este construit pornind de la taxonomia Bloom (revizuită), pentru a acoperi progresiv toate nivelurile de complexitate cognitivă și oferind elevilor o experiență completă de învățare.

Astfel, acest set de competențe asigură o progresie clară de la identificarea noțiunilor fundamentale (alfabetizare digitală) la aplicarea lor practică, apoi la evaluarea critică și la crearea de soluții originale, și garantează formarea competențelor digitale de bază, recunoscute ca esențiale pentru orice cetățean al secolului XXI, în acord cu recomandarea Consiliului UE privind competențele-cheie.

În ansamblu, competențele generale precizate în programă, contribuie la formarea competențelor digitale, logice și creative necesare unui specialist sau cetățean activ într-o societate bazată pe tehnologie și inovare.

Programa școlară de *tehnologia informației și a comunicațiilor* este calibrată pentru o alocare de o oră/săptămână la fiecare dintre clasele a IX-a până la a XII-a, asigurând o rezervă de 25% din timpul alocat disciplinei, la dispoziția cadrului didactic pentru activități de remediere, consolidare, aprofundare sau extindere.

Structura programei școlare include, pe lângă Nota de prezentare, următoarele componente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice.

Competențele generale (CG) vizate la nivelul disciplinei integrează achizițiile de cunoaștere și de comportament așteptate, subliniind orientarea generală a procesului educațional la această disciplină.

Competențele generale sunt derivate din competențele-cheie și explicitează finalitățile majore ale disciplinei, acele achiziții de durată pe care toți elevii trebuie să le dobândească prin întreg studiul acesteia, la nivelul ciclului liceal. Acestea dau coerență disciplinei, stabilesc direcția învățării și fundamentează derivarea competențelor specifice, selecția și organizarea conținuturilor învățării. Competențele generale au grad ridicat de complexitate și integrează ansambluri de cunoștințe, abilități și atitudini, ca rezultate ale învățării utile pentru dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

Competențele specifice (CS) sunt competențe derivate din competențele generale și reprezintă etape măsurabile în formarea și dezvoltarea acestora, ilustrând rezultate ale învățării pentru fiecare an de studiu. Acestea exprimă, pentru elevi, achizițiile învățării prin parcurgerea disciplinei de studiu, și includ, la fel ca în cazul competențelor generale, ansambluri de cunoștințe, abilități și atitudini. Competențele specifice asigură continuitatea de la gimnaziu, progresia de la un an la altul și conexiunea cu profilul de formare al absolventului.

Pentru formarea și dezvoltarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare (EAI)**, care descriu contexte și modalități prin care competențele specifice sunt formate, exersate, consolidate și evaluate în mod curent, formativ. Ele au rol orientativ, nu prescriptiv, și oferă profesorilor repere privind modul în care pot organiza situații de învățare relevante pentru elevi. Astfel, profesorul poate să adapteze activitățile de învățare propuse în programă, să le completeze sau să le înlocuiască cu altele adecvate clasei, asigurând cadrul unui demers didactic personalizat, pentru formarea/dezvoltarea competențelor prevăzute de programă, în contextul specific al fiecărei clase.

Conținuturile sunt organizate în domenii de conținut (categorii mari) și, în cadrul acestora, în conținuturi propriu-zise ale învățării. Domeniile de conținut și conținuturile învățării definesc „substanța” disciplinei: ce anume se studiază efectiv, pentru a sprijini formarea competențelor. Acestea constituie o selecție, adecvată din punctul de vedere didactic, de elemente din domeniul de studiu al disciplinei (informații factuale, conceptuale, procedurale), cu rol de suport operațional/instrumental pentru formarea competențelor specifice. Selecția este făcută pe baza principiului continuității și al coerenței, iar conținuturile sunt interconectate, astfel încât, după parcurgerea lor integrală, elevul să fie capabil să realizeze conexiuni, în scopul rezolvării unor probleme diverse, de natură teoretică sau practic-aplicativă.

Sugestiile metodologice au rolul de a sprijini profesorii în aplicarea programei, fără a impune sau a face o inventariere a metodelor didactice utilizate. Acestea traduc intențiile programei (CG, CS, conținuturi, exemple de activități de învățare) în modalități și mijloace pentru realizarea demersului didactic, prin exemple minimale, relevante, de abordare a activității didactice, pentru alegerea strategiilor didactice și pentru integrarea conținuturilor și competențelor în practica școlară.

Astfel, programa școlară oferă un cadru coerent de utilizare: competențele generale indică direcțiile de învățare, competențele specifice, pe ani de studiu, precizează etapele de progres, domeniile de conținut stabilesc suportul științific pentru formarea acestor competențe, iar exemplele de activități de învățare ilustrează modalități concrete de dezvoltare a experiențelor de învățare.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Recunoaște conceptele, instrumentele și relațiile fundamentale din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, pentru a construi o bază solidă de cunoștințe utilizabile
CG2	Explică principiile, rolul instrumentelor și relațiile fundamentale din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, pentru a rezolva sarcini specifice într-o societate digitală
CG3	Utilizează instrumentele și metodele specifice domeniului tehnologiei informației și a comunicațiilor pentru rezolvarea de sarcini specifice, respectând pașii operaționali
CG4	Analizează instrumentele, strategiile și metodele specifice domeniului tehnologiei informației și a comunicațiilor pentru a face alegeri adecvate, într-o societate digitală
CG5	Evaluează eficiența și impactul instrumentelor, strategiilor și metodelor din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, pe baza unor criterii tehnice, etice și legale
CG6	Creează produse și soluții digitale personalizate, adecvate scopului propus

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Recunoaște conceptele, instrumentele și relațiile fundamentale din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, pentru a construi o bază solidă de cunoștințe utilizabile

Clasa a IX-a
CS 1.1. Recunoaște conceptele de bază și principalele instrumente digitale pentru a comunica, colabora, învăța sau utiliza eficient tehnologii bazate pe inteligență artificială și emergente într-o societate digitală
- <i>enumerarea unor modalități de a oferi feedback digital cu scopul de a o alege pe cea adecvată pentru îmbunătățirea listei de melodii de la postul de radio al școlii</i> - <i>realizarea unui glosar digital cu concepte de bază și caracteristici ale unor principale forme de comunicare și colaborare digitală, pentru a fi integrat în revista școlii</i> - <i>identificarea instrumentelor de bază din interfața aplicației GeoGebra Classic (punct, dreaptă, funcție, glisor), în contextul unei activități introductive, având ca finalitate completarea unei fișe de lucru digitale cu denumirea și rolul fiecărui instrument</i> - <i>recunoașterea unor termeni cheie (platformă, MOOC, IA, chatbot), în contextul unui test de vocabular digital, având ca finalitate completarea unui glosar digital (tabel) cu definițiile corecte</i> - <i>realizarea unui glosar de termeni: inteligență artificială, algoritm, învățare automată, rețea neuronală, realitate virtuală</i> - <i>identificarea a trei domenii de aplicare a inteligenței artificiale (clasificare, predicție, generare), prin asocierea acestora cu exemple din viața cotidiană (de exemplu, sortarea e-mailurilor, recomandări pe platforme online, asistenți virtuali (chatbot))</i> - <i>enumerarea tipurilor de tehnologii emergente asociate (realitate virtuală, realitate augmentată) și descrierea succintă a fiecăreia</i> - <i>completarea unui chestionar digital (Kahoot, Wayground) pentru recunoașterea aplicațiilor de inteligență artificială din viața reală</i>
CS 1.2. Recunoaște caracteristici ale conținuturilor digitale de tipul textelor sau prezentărilor și principalele instrumente pentru prelucrarea acestora
- <i>enumerarea instrumentelor de formatare profesională a unui document (stiluri, indentări, tabulatori, aspect al paginii) și recunoașterea simbolurilor din bara de instrumente</i> - <i>identificarea operațiilor avansate disponibile într-un procesor de text (îmbinare corespondență, comentarii, gestionarea modificărilor)</i> - <i>identificarea comenzilor rapide de tastatură pentru operații uzuale (salvare, copiere, înlocuire, lipire) pentru a alcătui un tabel, asociind comenzi rapide, cu acțiuni realizate prin meniu, respectiv efectul acestora</i> - <i>enumerarea principalelor aplicații pentru realizarea de prezentări (de exemplu, Microsoft PowerPoint, Google Slides, Canva, Prezi, LibreOffice Impress), asociind câte o situație practică de utilizare</i> - <i>identificarea instrumentelor pentru formatarea profesională (coordonator de diapozitive, teme predefinite) și interactivitate (butoane de acțiune, legături), având ca finalitate realizarea unei capturi de ecran comentate ale interfeței</i> - <i>descrierea rolului elementelor multimedia (video, audio, imagine) într-o prezentare, în contextul captării atenției, având ca finalitate completarea unui tabel care asociază tipul media cu un avantaj</i>
CS 1.3. Recunoaște conceptele de bază și caracteristicile principalelor dispozitive din componenta hardware, respectiv ale componentei software ale unui sistem de calcul având în vedere rolul pe care îl au în funcționarea acestuia
- <i>identificarea componentelor interne (CPU, RAM, SSD etc.) și externe (monitor, tastatură etc.) ale unui sistem de calcul, prin etichetarea acestora pe o diagramă, având ca finalitate livrarea unei fișe de lucru completate</i> - <i>recunoașterea unităților de măsură pentru un set de componente hardware (GHz pentru CPU, GB pentru RAM, TB pentru HDD etc.), în contextul citirii specificațiilor acestora, având ca finalitate completarea unui tabel de asociere</i> - <i>listarea a patru tipuri de sisteme de calcul (desktop, laptop, tabletă, telefon inteligent), în ipoteza alegerii unui dispozitiv, având ca finalitate crearea unei liste care asociază fiecare sistem cu un avantaj (de exemplu, laptop - portabilitate, desktop - putere de calcul)</i> - <i>enumerarea a două-trei exemple de sisteme de operare pentru desktop (de exemplu, Windows, macOS, Linux) și două pentru dispozitive mobile (de exemplu, Android, iOS), având ca finalitate crearea unui tabel cu două coloane, completate pe categorii</i> - <i>definirea conceptelor de software de sistem, software de aplicație și firmware, în contextul unui glosar digital, având ca finalitate completarea unui tabel cu definiții scurte și câte un exemplu pentru fiecare</i> - <i>listarea a trei tipuri comune de sisteme de fișiere (de exemplu, NTFS, FAT32, APFS) și contextul lor de utilizare (de exemplu, FAT32 – memory stick USB), având ca finalitate crearea unei fișe informative</i>

CG 2 - Explică principiile, rolul instrumentelor și relațiile fundamentale din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, pentru a rezolva sarcini specifice într-o societate digitală

Clasa a IX-a
CS 2.1. Explică principiile de bază și rolul principalelor instrumente digitale pentru a comunica, colabora, învăța și utiliza eficient tehnologii moderne și emergente într-o societate digitală
- explicarea importanței respectării netichetei în comunicarea digitală, oferind exemple de adaptare a mesajului în cadrul comunicării și colaborării online - explicarea diferențelor dintre comunicarea sincronă (chat, apel video) și comunicarea asincronă (e-mail, forum) în cadrul clasei, pentru rezolvarea în comun a unei probleme - descrierea modului în care, în aplicația GeoGebra Classic, glisoarele pot fi utilizate pentru a vizualiza dinamica unei ecuații, în contextul unei activități interdisciplinare demonstrative, având ca finalitate redactarea unui scurt text care explică rolul parametrilor implicați - ilustrarea diferenței dintre un model bazat pe reguli fixe și un model de inteligență artificială care „învăță” din exemple (de exemplu, jocul X și 0, respectiv gruparea fructelor pe categorii) - explicarea modului în care un instrument de inteligență artificială (chatbot) poate genera întrebări de verificare/itemi, în contextul pregătirii pentru un test - explicarea procesului de antrenare a unui model de inteligență artificială în termeni simpli, folosind o analogie (de exemplu, antrenarea unui câine cu recompense), prin evidențierea rolului datelor în acest proces - explicarea principiilor de bază ale realității virtuale și augmentate, oferind exemple educaționale de utilizare
CS 2.2. Explică rolul instrumentelor adecvate pentru prelucrarea conținuturilor digitale de tipul textelor sau prezentărilor
- explicarea modului în care utilizarea stilurilor (de exemplu, Titlu 1, Normal) contribuie la formatarea profesională, în opoziție cu formatarea manuală, în vederea generării automate a cuprinsului pe un document - explicarea rolului instrumentelor de urmărire a modificărilor (Track Changes) efectuate asupra unui document - explicarea scopului funcției de îmbinare a corespondenței (Mail Merge) și a avantajelor sale în comunicarea formală - explicarea modului în care integrarea elementelor multimedia (imagini, video, sunet) crește atractivitatea și claritatea unei prezentări - explicarea modului în care coordonatorul de diapozitive (Slide Master) contribuie la un aspect unitar (branding, fonturi), în contextul unei prezentări oficiale a școlii, prin redactarea unui text (3-5 rânduri) care evidențiază acest avantaj - explicarea modului în care butoanele de acțiune pot crea o navigare non-lineară (interactivă), în contextul unui chestionar, având ca finalitate crearea unei scheme simple (diagramă) care arată fluxul (Slide Întrebare -> Buton A -> Slide Corect)
CS 2.3. Explică relația dintre dispozitivele componentei hardware și componenta software ale unui sistem de calcul având în vedere rolul pe care îl au în funcționarea acestuia
- compararea memoriilor RAM și ROM, în contextul funcționării unui sistem de calcul, având ca finalitate crearea unei diagrame Venn care evidențiază deosebiri (de exemplu, volatilitate, rol) și asemănări (ambele sunt memorii) - interpretarea modului în care parametrii CPU (nuclee, frecvență, memorie cache) influențează performanța, în contextul alegerii unui sistem de calcul, având ca finalitate redactarea unui text scurt care „traduce” aceste specificații pentru un client (de exemplu, „Mai multe nuclee ajută la multitasking”) - explicarea avantajelor și dezavantajelor alegerii unui HDD sau SSD, în ipoteza achiziționării acestora, având ca finalitate redactarea unui paragraf (3-5 rânduri) care recomandă SSD-ul pentru sistemul de operare și HDD-ul pentru stocare de masă - explicarea noțiunii de interfață GUI (grafică) și CLI (linie de comandă), în contextul administrării unui sistem, având ca finalitate crearea unui tabel Pro/Contra care evidențiază avantajele și dezavantajele fiecăreia - ilustrarea relației dintre hardware, sistem de operare, aplicații și utilizator, în contextul depanării, având ca finalitate crearea unei diagrame conceptuale (schemă) care prezintă această ierarhie - prezentarea procesului de criptare și a rolului său în protecția datelor, în ipoteza furtului unui laptop, având ca finalitate redactarea unui scurt text care explică diferența de risc între un hard disk criptat și unul necriptat

CG 3 - Utilizează instrumentele și metodele specifice domeniului tehnologiei informației și a comunicațiilor pentru rezolvarea de sarcini specifice, respectând pașii operaționali

Clasa a IX-a
CS 3.1. Utilizează principalele instrumente digitale pentru a comunica, colabora, învăța și utiliza eficient tehnologii moderne și emergente într-o societate digitală
- utilizarea tonului (formal/informal) și a simbolurilor expresive (emoticon) în contextul comunicării cu profesorul, respectiv cu un coleg - completarea unui formular digital pentru oferirea de feedback asupra unui material realizat de colegi

Clasa a IX-a	
- compararea graficelor a două funcții diferite introduse în aplicația GeoGebra pentru identificarea transformărilor (translație, dilatare), având ca finalitate completarea unui tabel comparativ cu observațiile proprii, în cadrul unei lecții interdisciplinare - înscrierea și parcurgerea primului modul al unui curs online pe o temă de interes (de exemplu, programare, design), având ca finalitate obținerea unei capturi de ecran/fereastră care să ilustreze certificatul de finalizare a modului sau al progresului - exersarea unei platforme gratuite (Teachable Machine, Machine Learning for Kids) pentru antrenarea unui model simplu de clasificare a imaginilor, urmată de prezentarea rezultatului în clasă - exersarea interacțiunii cu un instrument bazat pe inteligență artificială (chatbot) pentru a prelucra un paragraf scris de elev, având ca finalitate prezentarea unui document „înainte și după” (versiunea originală versus versiunea prelucrată cu inteligența artificială) - simularea unui scenariu educațional bazat pe realitate augmentată, aplicând regulile de utilizare responsabilă a acestei tehnologii	
CS 3.2. Utilizează instrumente adecvate pentru prelucrarea conținuturilor digitale de tipul textelor sau prezentărilor	
- exersarea funcției de îmbinare a corespondenței (Mail Merge), în vederea trimiterii unor invitații, prin conectarea unui document (scrisoare) la o sursă de date (tabel/listă cu nume) și generarea documentelor personalizate - utilizarea funcțiilor de comentare și de urmărire a modificărilor pentru colaborarea eficientă într-un document, prin introducerea, vizualizarea și gestionarea comentariilor și a propunerilor de modificare folosind opțiunea Track Changes, în vederea realizării unei versiuni finale revizuite a documentului, care integrează contribuțiile colegilor - utilizarea unui instrument bazat pe inteligență artificială (asistent de redactare) pentru reformularea și corectarea unui paragraf dat, comparând rezultatul cu versiunea originală - aplicarea unei teme predefinite și personalizarea acesteia folosind coordonatorul de diapozitive (Slide Master) (schimbarea fontului și a logo-ului), având ca finalitate crearea unei prezentări cu un aspect unitar și personalizat - exersarea inserării și formătărilor elementelor multimedia (imagini, grafice, videoclipuri) în diapozitive pentru obținerea unei prezentări coerente și estetice care susține vizual conținutul expus - exersarea funcției de „Expunere personalizată” pentru a adapta o prezentare lungă (10 slide-uri date) la un public, cu timp limitat (5 minute), având ca finalitate crearea unei „Expuneri personalizate” (Custom Show) salvate în fișier, care conține doar 5 slide-uri esențiale	
CS 3.3. Utilizează caracteristicile dispozitivelor din componenta hardware, respectiv ale componentei software, pentru a configura un sistem de calcul	
- asamblarea unui computer real sau virtual (într-un simulator online), conectând corect componentele (CPU pe placa de bază, RAM în sloturi etc.), având ca finalitate o poză sau captură de ecran care arată că sistemul (virtual) a pornit (a trecut de POST) - selectarea unui tip adecvat de sistem de calcul (desktop sau mobil) pentru două scenarii (de exemplu, un pasionat de jocuri, un student care călătorește), având ca finalitate redactarea unei recomandări scrise (două paragrafe) care justifică fiecare alegere - utilizarea instrumentelor de monitorizare a proceselor (Task Manager) pentru a identifica o aplicație care consumă excesiv resurse (CPU/RAM), având ca finalitate realizarea unor capturi de ecran care arată procesul sortat după consum - configurarea măsurilor de securizare a sistemului de operare, în contextul securizării propriului sistem de calcul, având ca finalitate realizarea a două capturi de ecran care dovedesc că firewallul este activ și antivirusul este actualizat - instalarea și configurarea unei aplicații simple (de exemplu, un browser web alternativ), urmând pașii standard, având ca finalitate dovada (captură de ecran) că aplicația rulează și este setată ca implicită	

CG 4 - Analizează instrumentele, strategiile și metodele specifice domeniului tehnologiei informației și a comunicațiilor pentru a face alegeri adecvate, într-o societate digitală

Clasa a IX-a	
CS 4.1. Analizează instrumentele digitale pentru comunicare, colaborare și învățare, respectiv a tehnologiilor moderne și emergente, precum și avantajele și riscurile asociate acestora pentru a face alegeri adecvate, într-o societate digitală	
- examinarea unui set de mesaje electronice primite de către elevi, pentru a identifica elementele care pot indica un risc de securitate (linkuri suspecte, atașamente necunoscute) - compararea a două platforme de colaborare (Google Workspace și Microsoft Teams) utilizate pentru un proiect comun la clasă, evaluând avantajele și limitele din perspectiva elevilor, în funcție de anumite criterii: ușurința utilizării, securitate, funcționalități - examinarea elementelor structurale ale unei platforme de e-learning (de exemplu, Moodle, netacad.com) pentru a identifica instrumentele de progres (bară de progres, note), având ca finalitate realizarea unui scurt ghid video (screencast), de 30 de secunde, care arată unde se găsesc acestea - compararea a două platforme educaționale (de exemplu, Google Classroom versus Moodle) pe baza criteriilor: accesibilitate, colaborare, tipuri de resurse, interfață	

Clasa a IX-a	
- <i>analizarea avantajelor utilizării GeoGebra pentru învățarea interactivă, comparativ cu desenul manual, având ca finalitate redactarea unei scurte recenzii (5–6 rânduri) asupra instrumentului</i> - <i>analizarea unui răspuns generat de inteligența artificială (chatbot) pe o temă științifică, în contextul verificării acurateței, având ca finalitate elaborarea unui raport/liste de verificare („fact-checking”) în care se consemnează dacă informațiile sunt corecte sau eronate</i> - <i>examinarea unui conținut digital generat de inteligența artificială, prin două perspective privind proprietatea intelectuală și autenticitatea creației (de exemplu, „Cine este autorul unei imagini generate de inteligența artificială?”)</i> - <i>analizarea avantajelor utilizării tehnologiilor emergente în arta cinematografică, prin observarea impactului asupra experienței artistice, în vederea formulării unei concluzii argumentate sau a unui raport scris privind impactul acestor alegeri de design asupra clarității mesajului</i>	
CS 4.2. Analizează instrumentele pentru prelucrarea conținuturilor digitale de tipul textelor sau prezentărilor, precum și avantajele și limitările asociate acestora, pentru a face alegeri adecvate unor sarcini specifice	
- <i>analizarea coerenței stilistice și structurale a unui document complex prin examinarea unui document de mari dimensiuni, în vederea identificării modului în care sunt aplicate consecvent stilurile și elementele de structură profesională (cuprins automat, utilizarea consecventă a stilurilor, numerotare pagini), urmată de formularea unui raport scris cu observații și recomandări de îmbunătățire</i> - <i>examinarea influenței elementelor vizuale și aspectul unui document digital, prin observarea și compararea modului în care culorile, fonturile și spațierea afectează lizibilitatea și impresia vizuală a unui document, în vederea formulării unei concluzii argumentate sau a unui raport scris privind impactul acestor alegeri de design asupra clarității mesajului</i> - <i>analizarea modului în care un instrument de IA propune modificări de text (corectură, reformulare) și identificarea cazurilor în care propunerile nu sunt adecvate semantic, având ca finalitate completarea unui tabel Pro/Contra (de exemplu, Pro IA: viteză; Contra IA: lipsa nuanțelor)</i> - <i>analizarea unei prezentări-model pentru identificarea elementelor care respectă sau încalcă principiile coerenței vizuale (contrast, echilibru, consistență), urmată de formularea unui raport sau a unei liste de recomandări pentru îmbunătățirea designului vizual</i> - <i>compararea calității informației și a designului prin examinarea a două prezentări similare, una creată cu ajutorul unui instrument de inteligență artificială și cealaltă elaborată manual, în vederea identificării diferențelor privind acuratețea informațiilor, coerența mesajului și calitatea designului vizual, urmată de formularea unei concluzii argumentate în scris sau oral</i> - <i>examinarea structurii logice a diapozitivelor pentru a evalua claritatea mesajului și a succesiunii ideilor, urmată de redactarea unei scurte fișe de observații sau a unui raport argumentat</i>	
CS 4.3. Analizează valorile parametrilor care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază a dispozitivelor din componenta hardware, respectiv componenta software, pentru a configura un sistem de calcul	
- <i>identificarea cauzelor posibile ale unei defecțiuni hardware, într-un scenariu dat (de exemplu, „PC-ul pornește, dar monitorul nu primește semnal”), având ca finalitate elaborarea unui raport de diagnostic (listă) cu trei ipoteze plauzibile (de exemplu, cablu monitor defect, placă video defectă, monitor defect)</i> - <i>examinarea avantajelor și limitărilor diferitelor dispozitive periferice de intrare (de exemplu, scaner 2D versus 3D), în contextul unui business (arhivare versus prototipare), având ca finalitate recomandarea scrisă a dispozitivului corect pentru fiecare scop</i> - <i>compararea specificațiilor tehnice a două procesoare (CPU) de pe piață, pe baza fișelor tehnice, având ca finalitate completarea unui tabel comparativ (frecvență, nuclee, cache) și identificarea celui mai performant pentru editare video/jocuri</i> - <i>analizarea factorilor care influențează performanța dispozitivelor de intrare și ieșire (rezoluția unui scaner, rata de reîmprospătare a unui monitor, sensibilitatea unui microfon) și compararea performanțelor a două dispozitive pe baza acestora</i> - <i>analizarea unei situații-problemă (studiu de caz) în care securitatea sistemului a fost compromisă (de exemplu, infectare cu malware), având ca finalitate elaborarea unui raport scurt care identifică măsurile de securizare neglijate (de exemplu, antivirus expirat, firewall oprit)</i> - <i>analizarea cerințelor de sistem și a impactului asupra resurselor (CPU, RAM, stocare) pentru un pachet software (de exemplu, o suită de birotică), în contextul utilizării într-un birou, având ca finalitate crearea unui tabel care asociază fiecare aplicație cu sarcina principală și cu resursele necesare</i> - <i>examinarea avantajelor și dezavantajelor utilizării software-ului cu sursă deschisă (open source), prin raportare la criterii tehnice și organizatorice (cost, compatibilitate, securitate, consum de resurse, suport), în contextul bugetului școlii, având ca finalitate crearea unei liste Pro/Contra</i>	

CG 5 - Evaluează eficiența și impactul instrumentelor, strategiilor și metodelor din domeniul tehnologiei informației și a comunicațiilor, pe baza unor criterii tehnice, etice și legale

Clasa a IX-a	
CS 5.1. Evaluează eficiența și impactul instrumentelor digitale de comunicare, colaborare și învățare, respectiv a tehnologiilor moderne și emergente într-o societate digitală	
- evaluarea feedbackului constructiv în cadrul unui schimb de mesaje transmise între colegi în timpul realizării unui proiect comun, consemnând diferitele tipuri de răspuns în vederea realizării unui document de bune practici - evaluarea critică a unui mesaj electronic real sau fictiv, identificând greșelile de conținut, ton și formatare, urmată de reformularea (corectarea) acestuia - evaluarea unei platforme educaționale utilizate la clasă, pe baza a trei criterii (claritate, interactivitate, utilitate), având ca finalitate completarea unui formular de recenzie (review) care conține note de la 1 la 5 și o scurtă justificare - autoevaluarea propriei implicări într-un curs online, în ipoteza completării unui raport de progres, având ca finalitate redactarea unui mic eseu care descrie un succes (ce am învățat) și o provocare (unde m-am blocat) - evaluarea veridicității rezultatelor generate de inteligența artificială, în contextul riscului de dezinformare, având ca finalitate redactarea unui paragraf argumentativ (3-5 rânduri) despre deciziile luate - evaluarea beneficiilor și limitărilor inteligenței artificiale într-un domeniu dat (de exemplu, medicină), prin argumentarea unui beneficiu (de exemplu, diagnosticare rapidă) și a unui risc (de exemplu, bias în algoritmi) - argumentarea impactului social și etic al utilizării tehnologiilor emergente la o expoziție prin examinarea unui studiu de caz, în vederea identificării efectelor pozitive și negative asupra utilizatorilor și formulării unei propuneri de măsuri de responsabilizare	
CS 5.2. Evaluează calitatea și adecvarea conținuturilor digitale de tipul textelor sau prezentărilor în raport cu scopul și domeniul de utilizare	
- evaluarea coerenței informaționale și a aspectului grafic al unui produs digital (de exemplu, un pliant școlar), în raport cu scopul comunicării, având ca finalitate redactarea unei recenzii (un paragraf) care oferă o laudă și o sugestie de îmbunătățire - aprecierea gradului de accesibilitate al unui document digital prin verificarea utilizării corecte a titlurilor și a contrastului vizual dintre elemente, în vederea formulării unui raport sau a unei fișe de evaluare care să evidențieze punctele forte și aspectele care necesită îmbunătățire - autoevaluarea competențelor personale de redactare și formatare a documentelor digitale (de exemplu, Stiluri, Cuprins automat), în contextul identificării lacunelor de cunoștințe, prin completarea unei grile de autoevaluare (checklist) cu 5 abilități specifice (de exemplu, „Știu să generez cuprins automat”, „Știu să folosesc Gestionare modificări”) - evaluarea estetică și funcțională a prezentării unui coleg, judecând dacă aspectul grafic este adaptat publicului țintă, având ca finalitate completarea unui formular de feedback constructiv (grilă) care oferă o apreciere și o sugestie de îmbunătățire - argumentarea necesității de a verifica credibilitatea conținutului generat de IA și integrat într-o prezentare, în contextul riscului de dezinformare, având ca finalitate realizarea unei prezentări cu tema „avertisment etic” - evaluarea comparativă a două aplicații de prezentare digitală (de exemplu, PowerPoint versus Canva) în vederea formulării unei aprecieri comparative bazate pe criterii precum ușurința în utilizare, posibilitățile de colaborare în timp real și integrarea elementelor multimedia, urmată de redactarea unui raport sau a unei prezentări-sinteză	
CS 5.3. Evaluează eficiența unei configurații hardware–software, având în vedere un scop de utilizare bine definit pentru un sistem de calcul	
- evaluarea performanței unui sistem de calcul (cu specificații date) în raport cu un scop (de exemplu, birou administrativ, jocuri), având ca finalitate redactarea unui verdict (de exemplu, „Configurația este adecvată/exagerată/insuficientă”) și argumentarea acestuia - argumentarea alegerii unei configurații hardware pentru un anumit tip de activitate (de exemplu, grafică 3D), prin ierarhizarea componentelor, având ca finalitate crearea unei liste prioritizate (de exemplu, 1. Placă video, 2. RAM, 3. CPU) cu justificarea acesteia - evaluarea raportului cost/performanță pentru două configurații hardware propuse (PC-uri gata asamblate), în contextul unui buget dat, având ca finalitate selectarea configurației optime și motivarea alegerii într-un mesaj adresat „managerului” - evaluarea nivelului de securitate al unui sistem de operare (de exemplu, sistemul de calcul de acasă), pe baza măsurilor existente, având ca finalitate completarea unui checklist de securitate (verificare: antivirus, firewall, conturi de utilizator, criptare disc) și identificarea posibilelor vulnerabilități - selectarea unui tip de sistem de operare (alegerea distribuției/configurației și a modului de administrare GUI/CLI) potrivit pentru un mediu specific (de exemplu, un server web versus stația unui designer grafic), având ca finalitate redactarea unei recomandări justificate (două paragrafe) pentru fiecare scenariu - justificarea utilizării unui sistem de fișiere specific (de exemplu, NTFS vs. FAT32 vs. exFAT) pentru un dispozitiv (de exemplu, stick USB de 64GB), în ipoteza transferului de fișiere mari, având ca finalitate recomandarea scrisă (de exemplu, „Recomand exFAT pentru a permite fișiere mai mari de 4 GB”)	

CG 6 - Creează produse și soluții digitale personalizate, adecvate scopului propus

Clasa a IX-a	
CS 6.1. Implementează soluții personalizate cu instrumente digitale pentru comunicare, colaborare și învățare, respectiv a tehnologiilor moderne și emergente, în rezolvarea unor probleme într-o societate digitală	
- proiectarea unui formular digital pentru colectarea de feedback despre o activitate a clasei, urmată de analiza răspunsurilor obținute - crearea unui spațiu colaborativ online (Padlet, Miro) pentru partajarea resurselor unui proiect tematic, cu reguli stabilite de utilizare - proiectarea unui scurt tutorial (ghid „pas-cu-pas”) pentru utilizarea unei aplicații școlare (de exemplu, GeoGebra, Kahoot, Classroom, Padlet), destinat colegilor noi, în cadrul unui document PDF (două pagini) cu instrucțiuni clare și capturi de ecran - realizarea unui set de zece întrebări pentru un chestionar referitor la organizarea unei excursii, folosind o aplicație (de exemplu, Google Forms), având ca finalitate partajarea linkului funcțional cu clasa - crearea unei resurse educaționale digitale (mini-lecție GeoGebra) care integrează pașii obținerii graficului unei funcții, cu text explicativ, și un chestionar interactiv, având ca finalitate prezentarea acesteia la clasă, în cadrul unei lecții interdisciplinare - construirea unei strategii de învățare personalizate pentru un examen, care integrează resurse de pe platforme online (de exemplu, tutorial video) și instrumente specifice inteligenței artificiale (de exemplu, un set de întrebări de verificare generate de chatbot), având ca finalitate redactarea unui plan de studiu (listă de pași) - realizarea unui prompt complex și eficient (instrucțiune detaliată) pentru un chatbot, orientat spre obținerea unui conținut specific (de exemplu, „Generează un rezumat de 100 de cuvinte al romanului Ion, axat pe tema pământului”), prin includerea rolului, contextului și formatului dorit - elaborarea unui scenariu (de unu sau două paragrafe) de utilizare a realității extinse (realitate virtuală/realitate augmentată) pentru a rezolva o problemă cotidiană (de exemplu, simularea unui experiment științific educațional, probarea virtuală a mobilei)	
CS 6.2. Realizează conținuturi digitale personalizate de tipul textelor sau prezentărilor adaptate scopului și domeniului de utilizare, respectând principiile de comunicare vizuală și conținut coerent	
- redactarea și formatarea profesională a unui document de mari dimensiuni (de exemplu, un ghid de trei pagini), care să includă cuprins generat automat și liste de imagini/tabele, având ca finalitate livrarea documentului finalizat și structurat corect - proiectarea unui șablon profesional, personalizat, reutilizabil pentru documente instituționale (de exemplu, antet, stiluri personalizate, numerotare automată) - realizarea unui document digital bilingv (de exemplu, română-engleză) utilizând instrumente de traducere asistată de inteligența artificială, verificând coerența finală a textului - crearea unei prezentări-test interactive (minim 3 întrebări), în contextul recapitulării unei lecții, prin utilizarea butoanelor de acțiune, hyperlinkurilor și legăturilor interne pentru a naviga la slide-uri de „Răspuns Corect” sau „Răspuns Greșit”, având ca finalitate obținerea unui produs interactiv, coerent și estetic - realizarea unei prezentări utilizând o platformă colaborativă (de exemplu, Google Slides, Canva), pe o temă interdisciplinară precum „Tehnologia și mediul” ori „Inteligența artificială și sănătatea digitală”, prin împărțirea sarcinilor (adăugarea de conținut text, imagine și diagramă), precum și prin utilizarea comentariilor pentru coordonarea contribuțiilor, în vederea obținerii unui produs digital coerent, colaborativ și interactiv - realizarea unei prezentări digitale pe o temă comună, în două echipe: una asistată de inteligență artificială și cealaltă realizând manual prezentarea, urmată de compararea produselor și explicarea diferențelor din perspectiva coerenței vizuale, acurateței informației, autenticității mesajului și expresivității vizuale, activitate finalizată cu o sesiune comună de reflecție și prezentare a concluziilor privind rolul inteligenței artificiale în procesul creativ	
CS 6.3. Proiectează o configurație hardware-software particularizată, selectând dispozitivele și aplicațiile adecvate pentru realizarea unui sistem de calcul având în vedere un scop de utilizare bine definit	
- proiectarea unei configurații hardware optime, în ipoteza unui buget limitat (de exemplu, 3500 RON) și a unui scop (de exemplu, laborator informatică), având ca finalitate livrarea unei liste de achiziții de componente (CPU, RAM, SSD, HDD, placă de bază, sursă, carcasă, monitor, tastatură, mouse) compatibile și care se încadrează în buget - realizarea unei prezentări digitale care ilustrează arhitectura unui sistem de calcul împreună cu fluxul datelor și rolul fiecărei componente - elaborarea unui set de reguli stricte (politică de securitate) privind gestionarea permisiunilor utilizatorilor în laboratorul de informatică al școlii, având ca finalitate crearea unui afiș (document text) gata de imprimat - generarea unui scenariu de vulnerabilitate a sistemului (de exemplu, „e-mail de phishing reușit”) și dezvoltarea unui plan de recuperare (de exemplu, trei pași clari) pentru această situație (de exemplu, 1. Deconectare rețea, 2. Scanare antivirus, 3. Schimbare parolă) - dezvoltarea unui plan de backup pentru datele personale, în contextul prevenirii pierderii datelor, având ca finalitate redactarea unui plan (un paragraf) care specifică unde vor fi salvate datele (de exemplu, local, cloud, HDD extern)	

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Societate digitală	1.1. Comunicare și colaborare digitală – concepte de bază și caracteristici ale unor principale forme de comunicare și colaborare digitală (de exemplu site-uri web, buletine informative, e-mail, chat, forum, platforme de discuții specializate, rețele de socializare, apeluri vocale și video, respectiv videoconferințe prin Internet), modalități de feedback (de exemplu formulare); – repere pentru crearea de mesaje profesionale prin e-mail, respectarea netichetei specifice formelor de comunicare (de exemplu adaptare a tonului formal/informal, simboluri expresive - emoticon), gestionarea mesajelor (foldere, etichete, răspunsuri și redirecționări în e-mailuri și alte platforme), identificarea mesajelor cu risc de securitate; – repere pentru crearea și partajarea de resurse digitale prin Internet, gestionarea în comun a resurselor (organizare, arhivare, accesibilitate), oferirea de feedback constructiv în contextul colaborării digitale. 1.2. Aplicații și platforme care sprijină învățarea - concepte de bază, caracteristici și repere pentru identificarea și utilizarea unor aplicații, platforme și instrumente adecvate pentru a sprijini învățarea (de exemplu, tutoriale, cursuri online); - repere pentru utilizarea responsabilă și cu discernământ a inteligenței artificiale pentru învățare. 1.3. Introducere în inteligența artificială - concepte de bază și principale caracteristici: elemente care stau la baza inteligenței artificiale (de exemplu statistică, adaptivitate, șabloane, generare probabilistică de conținut), diferențe față de gândirea umană (rolul deciziilor umane în proiectarea, selecția și validarea algoritmilor, prejudecăți – părtinire (bias) socială și culturală reflectate în date, confuzie între fapte reale și fapte prezentate denaturat), responsabilitatea umană în proiectarea și testarea sistemelor, reglementări, transparență și responsabilitate în utilizarea inteligenței artificiale (auditare, reglementare, drepturi fundamentale, respectarea confidențialității și a echității), proprietate intelectuală, autenticitate și drepturi de autor în contextul conținutului generat de inteligența artificială, beneficii și limitări, tipologii și domenii de aplicare ale inteligenței artificiale (de exemplu clasificare, recomandare, predicție, generare, interacțiune cu mediul), învățare automată în cadrul inteligenței artificiale, datele ca fundament al proceselor de învățare automată (surse de date, colectare, etichetare, actualizare în timp real, influență a datelor asupra rezultatelor), sustenabilitate și impact ecologic al sistemelor de inteligență artificială (consum energetic, resurse naturale, amprentă de carbon); - modele generative pentru crearea de conținut digital (de exemplu LLM - Large Language Model): caracteristici, modalități de adresare (de exemplu descriere, asistent virtual - chatbot), credibilitate, adevăr științific în răspunsurile generate; - repere pentru a interacționa eficient cu inteligența artificială: de exemplu prin gândire critică (verificare și evaluare critică a rezultatelor generate de inteligența artificială, verificarea existenței surselor indicate de inteligența artificială), creativitate (colaborare cu inteligența artificială pentru a crea și rafina idei, gândire computațională (descompunerea problemelor și oferirea de instrucțiuni clare și detaliate), conștiință de sine și socială (recunoaștere a influenței inteligenței artificiale, a dezinformării). 1.4. Introducere în tehnologii emergente - caracteristici ale unor tehnologii emergente din punctul de vedere al impactului asupra vieții de zi cu zi (de exemplu realitate extinsă – virtuală și augmentată).
2. Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora	2.1. Birotică. Documente digitale - concepte de bază și caracteristici ale conținuturilor de tip text (reprezentarea textului în memorie, utilizarea seturilor de caractere, codificare ASCII, UNICODE); - concepte de bază, caracteristici și instrumente pentru formatarea profesională a unui document (stiluri, indentări, tabulatori, aspect al paginii, întreruperi de pagini, scriere pe coloane) și utilizarea la un nivel avansat (îmbinare a corespondenței, comentarii, gestionare a modificărilor, proprietăți ale documentului, generare automată a cuprinsului, liste de imagini și tabele, verificarea automată din punctul de vedere ortografic, gramatical);

Domenii de conținut	Conținuturi
	- concepte de bază, caracteristici și instrumente pentru formatarea obiectelor utilizate într-un document (ecuații și simboluri, câmpuri automate); - repere pentru identificarea și utilizarea altor instrumente adecvate pentru realizarea unor operații specifice procesării de texte; - repere pentru utilizarea responsabilă și cu discernământ a inteligenței artificiale în prelucrarea de texte (de exemplu pentru redactare, corectare, traducere); - repere pentru adaptarea produsului digital la publicul țintă și la scopul comunicării (aspect grafic de bază, reguli de compunere vizuală, coerență informațională). 2.2. Birotică. Prezentări digitale - concepte de bază și caracteristici ale conținuturilor de tip prezentări digitale; - concepte de bază, caracteristici și instrumente pentru formatarea profesională a unei prezentări: coordonator de diapozitive, teme predefinite, interactivitate (butoane de acțiune, legături), integrare de elemente multimedia, animații și tranziții personalizate, expunere personalizată; - repere pentru identificarea și utilizarea altor instrumente adecvate pentru realizarea unor operații specifice prezentărilor digitale; - repere pentru utilizarea responsabilă și cu discernământ a inteligenței artificiale în generarea de prezentări digitale; - repere pentru adaptarea produsului digital la publicul țintă și la scopul comunicării (aspect grafic de bază, reguli de compunere vizuală, coerență informațională).
3. Sisteme de calcul	3.1. Componenta hardware a unui sistem de calcul - caracteristici, utilizare, avantaje și dezavantaje ale sistemelor de calcul de tip desktop (de exemplu pentru birou și managementul afacerilor, educație, jocuri și divertisment) și de tip mobil (de exemplu laptopuri, telefoane inteligente, tablete); - arhitectura sistemului de calcul: concepte de bază și caracteristici ale componentelor, fluxul datelor și instrucțiunilor; - unitatea centrală de procesare (CPU): structură internă (caracteristici ale componentelor: unitatea logico-aritmetică, unitatea de comandă și control, cache), parametri care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază (de exemplu număr de nuclee, frecvență, cache); - memoria internă (memorie cu acces aleator RAM – Random Access Memory, memorie ROM - Read Only Memory): rol, caracteristici, asemănări și deosebiri, parametri care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază; - medii și dispozitive de stocare: caracteristici, utilizare, avantaje și dezavantaje ale dispozitivelor uzuale (de exemplu HDD – Hard Disk Drive, SSD – Solid State Drive, medii optice de stocare, card de memorie, memorie flash), parametri care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază; - interfețe: caracteristici ale principalelor interfețe (de exemplu placa de sunet, placa de rețea, placa video, USB – Universal Serial Bus); - caracteristici, utilitate, avantaje, dezavantaje și parametri care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază ale dispozitivelor periferice de intrare uzuale: tastatură, mouse, microfon, cameră digitală, scanere 2D (de exemplu pentru imagini, citirea de coduri de bare sau QR, pentru citirea optică a caracterelor – OCR), scanere 3D, cititor de identificare cu RFID – Radio Frequency Identification; - caracteristici, utilitate, avantaje, dezavantaje și parametri care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază ale dispozitivelor periferice de ieșire uzuale: monitor, imprimantă, imprimantă 3D, plotter, boxe, videoproiector; - caracteristici, utilitate, avantaje, dezavantaje și parametri care influențează performanța îndeplinirii funcției de bază ale dispozitivelor periferice de intrare - ieșire uzuale: touchscreen, controler de joc cu feedback, dispozitive cu NFC – Near Field Communication; - placa de bază: structură (magistrale de date, adresă și control, chipseturi și BIOS/UEFI), rol; - sisteme de alimentare și răcire: surse de alimentare, TDP – cantitatea maximă de căldură generată de componente (de exemplu, CPU, GPU), metode de răcire (pasivă, activă, cu lichid). 3.2. Componenta software a unui sistem de calcul - tipuri principale de software și caracteristici (de exemplu de sistem, aplicații); - concepte de bază și caracteristici ale unui sistem de operare: tipuri de sisteme de operare (de exemplu pentru desktop, servere, dispozitive mobile, aplicații industriale), funcții principale, interfețe (interfață grafică utilizator – GUI, interfață în linie de comandă – CLI, interfață bazată pe dialog/limbaj natural - CUI, interfață

Domenii de conținut	Conținuturi
	bazată pe gesturi), tipuri comune de sisteme de fișiere (de exemplu NTFS, FAT32, exFAT, EXT, APFS); - repere pentru gestionarea profesională a folderelor și fișierelor (organizare ierarhică, arhivare), monitorizare a proceselor; - repere pentru securizarea sistemului de operare (firewall, software antivirus, gestionare a utilizatorilor și a permisiunilor acordate acestora, criptare).

Notă:

Pentru domeniul de conținut *Societate digitală*, competențele elevilor sunt formate utilizând, ca bază, platformele uzuale Google Workspace sau Microsoft Teams.

Pentru domeniul de conținut *Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora*, competențele elevilor sunt formate utilizând, ca bază, versiuni de software din suitele LibreOffice sau Microsoft Office.

Pentru domeniul de conținut *Sisteme de calcul*, competențele elevilor sunt formate utilizând, ca bază, versiuni de software corespunzătoare sistemelor de operare Linux (cu distribuția Ubuntu) sau Microsoft Windows.

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice au rolul de a sprijini profesorii în aplicarea programei, fără a impune metode unice sau rigide. Acestea traduc intențiile programei (competențe generale, competențe specifice, conținuturi, exemple de activități de învățare) în moduri concrete de lucru la clasă și oferă repere pentru organizarea învățării și pentru evaluarea rezultatelor învățării, pentru alegerea strategiilor didactice și pentru integrarea conținuturilor și competențelor în practica școlară. Această secțiune are caracter aplicativ, nu teoretic: nu inventariază metode, strategii sau instrumente, ci oferă exemple minimale, relevante.

Disciplina *tehnologia informației și a comunicațiilor* are atât caracter teoretic, academic, dar mai ales practic, iar activitățile din cadrul instruirii se desfășoară în laboratorul de informatică, unde este indicat ca fiecare elev să dispună de un calculator propriu, conectat la rețea și cu acces la internet, pentru a facilita formarea competențelor prevăzute în programă. Stațiile de lucru trebuie să fie configurate astfel încât să permită executarea aplicațiilor specifice, iar organizarea calculatoarelor să fie plasate în formă de U sau cu o orientare către tabla principală, pentru o vizibilitate optimă.

Principiile generale care trebuie să guverneze activitatea de predare-învățare-evaluare cuprind:

- centrare pe elev: strategiile să favorizeze implicarea activă a elevilor, de exemplu învățarea prin descoperire, colaborarea și reflecția personală;
- diversitate metodologică: se recomandă utilizarea de metode variate;
- flexibilitate: profesorii adaptează activitățile de învățare la nivelul clasei și la resursele disponibile;
- corelare cu profilul de formare al absolventului: metodele didactice trebuie alese astfel încât să contribuie la formarea competențelor-cheie și a atributelor prioritare ale absolventului;
- integrare interdisciplinară: învățarea devine mai relevantă atunci când disciplinele se sprijină reciproc și creează punți între conținuturi;
- îmbinarea evaluării formative cu cea sumativă, cu recomandarea unor strategii de evaluare centrate pe o reflecție profundă asupra întrebărilor esențiale precum: De ce evaluez? Ce evaluez? Cum evaluez? Cât de bine măsoară? Ce feedback dau? Ce decizii iau?;
- diferențiere/ personalizare: adaptarea parcursului didactic la situații specifice (de exemplu: elevi cu CES și/ sau dizabilități, elevi cu ritm înalt de învățare, elevi care au nevoie de învățare remedială, elevi în risc de abandon etc.).

Orientările metodologice generale cuprind:

- învățare activă: dezbateri, studii de caz, proiecte, portofolii, simulări, investigații;
- învățare colaborativă: activități în grup, peer-to-peer, mentorat între elevi;
- învățare prin proiect: integrarea conținuturilor disciplinei în teme mai largi (sociale, științifice, culturale);
- învățare cu suport digital: utilizarea resurselor online, aplicații interactive, simulări virtuale;
- învățare autentică: activități conectate cu realitatea cotidiană și cu problemele comunității;
- învățare contextualizată: activități corelate cu specificul elevilor din clasă/școala în care predă profesorul.

Formarea competențelor trebuie să aibă în vedere și legătura cu profilul de formare al absolventului, astfel încât disciplina să contribuie la dezvoltarea/consolidarea/diversificarea:

- competențelor-cheie (de exemplu, competențe matematice, digitale, sociale și civice, a învăța să înveți);
- atributelor prioritare ale profilului absolventului (de exemplu, reflexiv, creativ, responsabil, comunicativ);
- temelor transversale prevăzute de Legea 198/2023, art. 88 alin. 10 (de exemplu, educație pentru mediu, digitalizare, sănătate, patrimoniu).

Activitățile de învățare trebuie să fie alese adecvat, pentru a contribui la formarea competențelor specifice din programă, astfel încât pentru nivelurile cognitive de recunoaștere și înțelegere se recomandă activități demonstrative și exerciții de identificare, pentru nivelul de aplicare se recomandă activități practice și aplicații asistate digital, pentru nivelurile de analiză și evaluare se recomandă studii de caz și proiecte interdisciplinare, iar pentru nivelul de creare se recomandă activități de tip învățare prin acțiune, realizarea de produse digitale și proiecte în echipă.

Activitățile pe calculator sunt coordonate de profesor, care definește clar sarcinile, timpul alocat și criteriile de evaluare, adaptând nivelul de dificultate în funcție de particularitățile colectivului de elevi.

Se recomandă îmbinarea metodelor didactice tradiționale de predare-învățare-evaluare (de exemplu demonstrația, problematizarea, algoritimizarea, proba practică) cu cele moderne (de exemplu învățarea prin descoperire, proiectul, portofoliul), pentru a stimula gândirea computațională și autonomia elevilor în rezolvarea sarcinilor de lucru, profesorul având un rol preponderent de îndrumare a elevilor, în loc de unul de furnizor de informații.

Mijloacele de învățământ utilizate pot fi variate, beneficiind de tehnologiile moderne care facilitează învățarea, cum ar fi aplicații specializate, software-uri educaționale, tutoriale și resurse online.

Evaluarea în cadrul disciplinei *tehnologia informației și a comunicațiilor* trebuie să aibă un caracter formativ/pe parcurs, urmărind nu doar obținerea unui produs digital, ci și modul în care elevii își formează competențele digitale, gândirea critică și aplicarea cunoștințelor în situații reale. Se recomandă evaluări sumative/finale, după fiecare unitate de învățare.

Programa disciplinei Tehnologia informației și a comunicațiilor are în vedere conținuturi grupate în domenii specifice, de exemplu:

1. Societate digitală, care vizează comunicare și colaborare digitală, aplicații și platforme care sprijină învățare, introducere în inteligența artificială, introducere în tehnologii emergente, securitate cibernetică și etică în spațiul digital, navigare avansată pe web, modelare computerizată a unor activități economice, legate de mediu și de recreere, participare civică și profesională în spațiul digital.
2. Sisteme de calcul, care vizează componenta hardware a unui sistem de calcul, componenta software a unui sistem de calcul, întreținere a unui sistem de calcul și depanare la nivel elementar a unor disfuncționalități frecvente, dispozitive inteligente și internetul obiectelor – IoT (Internet of Things), fundamente ale roboticii, rețele de calculatoare.
3. Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora, care vizează birotică (documente digitale, prezentări digitale, calcul tabelar, baze de date), pagini web, imagini digitale, prelucrări audio, audio-video, interfețe vizuale și ergonomie digitală.

Conținuturile prevăzute de programă sunt dezvoltate conform nivelurilor de vârstă ale elevilor și statutului de trunchi comun al disciplinei, având în vedere și nivelul achizițiilor din ciclul gimnazial. Competențele digitale prevăzute în programă sunt formate în cadrul disciplinei tehnologia informației și a comunicațiilor și sunt dezvoltate și pe orizontală, prin intermediul celorlalte discipline, de exemplu tema colaborare și comunicare sprijină dezvoltarea în echipă a unor proiecte specifice disciplinelor sau a unor proiecte interdisciplinare, inteligența artificială este prevăzută în programele multor discipline școlare, ca instrument de sprijin, aplicațiile și platformele care sprijină învățarea pot fi utilizate în cadrul multor discipline și nu numai, iar elementele de birotică pot fi utilizate în crearea de portofolii, prezentări în diferite contexte.

La începutul studiului unei anumite teme se recomandă să se prezinte elevilor drept model un produs demonstrativ, iar aceștia vor dezvolta un produs identic sau asemănător pe parcursul activităților de învățare, pas cu pas. Prezentarea conținuturilor poate cuprinde realizarea unor exemplificări și demonstrații practice, folosind facilități relevante ale tehnologiei specifice. Elevilor li se pot propune activități de învățare prin care să experimenteze și să exerseze realizarea unor operații sau obținerea unor efecte prin modificarea anumitor parametri ai unui produs furnizat de profesor. Pentru a ilustra modul în care se obțin diverse efecte/produse finale sunt folosite aplicații, inclusiv cele care folosesc inteligența artificială. Elevilor li se pot propune activități practice de învățare în care să aplice diferite tehnici identificate pentru realizarea propriilor produse. Acest lucru le va permite să înțeleagă procesul de creare, condiționată de respectarea eticii digitale și să dobândească experiență practică.

Pentru formarea competențelor specifice, accentul nu este pus pe anumite aplicații și tehnologii, ci pe identificarea instrumentelor/opțiunilor pe care acestea le oferă în vederea obținerii unui anumit rezultat, respectiv rezolvării unei anumite probleme de natură digitală. Astfel, elevii sunt pregătiți pentru a se adapta la utilizarea unor versiuni noi ale acestor aplicații sau chiar pentru utilizarea unor aplicații noi, cu care nu au fost în contact. Competențele elevilor sunt formate având în vedere, ca bază, tehnologii și aplicații utilizate frecvent, precizate în programă, dar se recomandă și prezentarea mai multor variante alternative (de exemplu, dintre cele prezentate mai jos, ca resurse), punând în evidență facilități comune și diferențe în utilizare.

Pe parcursul studiului disciplinei, utilizarea unor aplicații care implică limită de vârstă se face sub supravegherea cadrului didactic/adulților. De asemenea, se pot utiliza conturi de email create în cadrul școlii sau servicii de email care oferă funcții de control parental, permițând monitorizarea activității, gestionarea timpului pe ecran și filtrarea conținutului, oferind părinților control asupra conturilor de email ale copiilor.

Se recomandă ca tematica precizată să fie abordată într-o ordine logică, facilitând formarea competențelor specifice din programă.

Mai jos este un exemplu, **orientativ, pentru clasa a IX-a:**

1. Societate digitală. Comunicare și colaborare digitală
2. Societate digitală. Introducere în inteligența artificială
3. Societate digitală. Introducere în tehnologii emergente
4. Societate digitală. Aplicații și platforme care sprijină învățare
5. Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora. Birotică. Documente digitale
6. Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora. Birotică. Prezentări digitale
7. Sisteme de calcul. Componenta hardware a unui sistem de calcul
8. Sisteme de calcul. Componenta software a unui sistem de calcul

Pentru temele din domeniul *Societate digitală*:

Pentru clasa a IX-a se recomandă utilizarea platformelor interactive pentru activități colaborative, profesorul putând organiza și simulări de utilizare a e-mailului, forumurilor sau rețelelor profesionale, punând accent pe netichetă și siguranța online. Se pot utiliza aplicații de generare automată de conținuturi digitale pentru dezvoltarea competențelor de partajare și feedback constructiv.

Pentru introducerea în tematica inteligenței artificiale, profesorul poate folosi exemple concrete de asistenți virtuali și poate organiza dezbateri privind etica, prejudecățile algoritmice și responsabilitatea umană în acest context.

Pentru tematica tehnologiilor emergente se are în vedere actualizarea permanentă a conținuturilor predate, având în vedere doar aspecte de bază, care au impact asupra vieții cotidiene.

Pentru temele din domeniul *Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora*:

La clasa a IX-a se utilizează aplicații specializate, iar profesorul pune accent pe funcționalitate, dar și pe aspectul vizual, coerența informațională și adaptarea produsului digital la publicul țintă. Se pot realiza activități creative asistate de inteligență artificială (de

exemplu, generarea de texte, corectare automată, traduceri, crearea de prezentări), având în vedere utilizarea responsabilă și cu discernământ a acestor tehnologii.

Evaluarea se poate face prin portofolii digitale care includ documente și prezentări proprii, însoțite de autoevaluare și feedback între colegi.

Pentru temele din domeniul *Sisteme de calcul*:

Profesorul poate combina metodele expozitive cu activități practice pentru identificarea componentelor hardware și software reale, utilizând simulatoare pentru configurarea sistemelor de calcul sau calculatoare pe care să exerseze dezasamblarea/reasamblarea unor componente.

La clasa a IX-a, elevii pot realiza proiecte de documentare privind avantajele și dezavantajele diferitelor arhitecturi hardware sau tipuri de memorie. Pentru componenta software, se recomandă explorarea interfețelor grafice și a celor în linie de comandă, respectiv a metodelor de securizare a sistemului de calcul.

Exemple de aplicații care pot fi utilizate pentru temele din domeniul *Societate digitală*

- platforme pentru activități colaborative: Google Workspace, Microsoft Teams, Moodle
- pentru ilustrarea partajării de resurse și feedback constructiv: Canva, Genially, Padlet, WordClouds, AhaSlides, MentiMeter
- asistenți virtuali: ChatGPT, Copilot, Gemini, DeepSeek
- platforme care sprijină învățarea: GeoGebra, Wolfram ALPHA (<https://www.wolframalpha.com/>), netacad.com
- aplicații pentru navigare web: Google Chrome, Microsoft Edge, Mozilla Firefox, Opera, Safari
- platforme pentru exemplificarea modelării computerizate: Google Maps (navigație/modelare traseu), Netflix, YouTube (recreere/modelare de recomandări), Steam (jocuri), aplicații specializate pentru turism, simulare de operații bancare, comerț electronic
- platforme pentru dezvoltare profesională: șabloane și sugestii de elaborare a unui CV (Europass, Canva, VisualCV, Adobe Express, CVDesignR, SweetCV, CVMaker, GetYourCV, Makemycv, MakeMyCV, LiveCareer)

Exemple de aplicații care pot fi utilizate pentru temele din domeniul *Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora*

- aplicații din suitele LibreOffice (Writer, Impress, Calc, Base), Microsoft Office (Word, PowerPoint, Excel, Access)
- platformele online din suitele Google (Documente, Prezentări), Canva (<https://www.canva.com/>), Prezi (<https://prezi.com/>), MindMaps (<https://www.mindmaps.com/>), XMind (<https://xmind.app/>), generator prezentări AI: Gamma (<https://gamma.app/>), Presentation AI (<https://www.presentations.ai/>), Pixabay (<https://pixabay.com/>), Nearpod (<https://nearpod.com/>), Mapify (<https://mapify.so/>)
- platformele online din suitele Google (Foi de calcul), OpenOffice Spreadsheet, Excel Online (<https://rows.com/>), Zoho Sheet
- platforme interactive (de exemplu <https://www.w3schools.com/>, <https://htmleditor.online/full>) pentru testarea rapidă a codului HTML/CSS
- aplicații pentru editarea paginilor web Notepad++, Gedit, Visual Studio Code
- instrumente online de analiză: <https://pagespeed.web.dev/>
- platforme gratuite pentru publicarea site-urilor web: <https://www.w3schools.com/>, <https://sites.google.com/>, <https://www.wix.com/>, <https://webwave.ro/>, <https://www.freehosting.com>
- generatoare de imagini folosind AI: PixLR (<https://pixlr.com/ro/>), ReveArt (<https://preview.reve.art/app/>), GenTube (<https://www.gentube.app/>), NewArcAI (<https://www.newarc.ai/>), Adobe Express (<https://www.adobe.com/express/>), Leonardo (<https://leonardo.ai/>), Reeve AI (<https://reveai.org/>)
- aplicații pentru conținuturi audio: Audacity (<https://audacityteam.org/>), BandLab (<https://bandlab.com/>), Spotify (<https://open.spotify.com/>)
- aplicații pentru conținuturi video: OpenShot (<https://www.openshot.org/download/>), CapCut (<https://www.capcut.com/>), Filmora (<https://filmora.wondershare.net/>), iMovavi (<https://www.movavi.com/>)
- codec-uri: Codecguide (<https://codecguide.com/>), VLC Player (<https://videolan.org/>)
- asistenți virtuali pentru generare de conținut audio: AIVA (<https://aiva.ai/>), Musicful (<https://musicful.ai/>)
- asistenți virtuali pentru generare de conținut video: VEED (<https://veed.io/>), Sora2AI (<https://v2sora.com/>)
- aplicații pentru baze de date: Dante Book Traker (<https://dante-book-tracker.apps112.com/>), Logmedo (<https://logmedo.com/>), MySQL (<https://mysql.com/>)
- platforme pentru dezvoltarea aplicațiilor mobile: MIT App Inventor, Thunkable
- medii de dezvoltare pentru aplicații vizuale: Visual Studio Community (C#, .NET, Windows Forms), Thunkable (<https://thunkable.com>)

Exemple de aplicații care pot fi utilizate pentru temele din domeniul *Sisteme de calcul*

- aplicații de simulare a configurării unui sistem de calcul: PC Building Simulator
- programe de curățare/optimizare (funcțiile de Disk Cleanup), antivirus/antimalware (utilizarea versiunilor gratuite sau de încercare/trial pentru scanare), seturi de instrumente virtuale

- aplicații pentru dispozitive digitale și internetul obiectelor: Google Home (<https://home.google.com/>), IoT Simulator (<https://2smart.com/>)
- platforme pentru studiul roboților virtuali: Tinkercad (<https://www.tinkercad.com/>), Open Roberta (<https://lab.open-roberta.org/>), Lego Education Spike (<https://spike.legoeducation.com/>), VEX VR (<https://vr.vex.com/>), OzoBlockly (<https://games.ozoblockly.com/>), Scratch for Robots (<https://scratch.mit.edu/>), RoboMind AI (<https://robomind.net/en/>), mBlock AI (<https://ide.mblock.cc/>)

Pentru **sprijinul activităților didactice de predare-învățare-evaluare** pot fi utilizate lecții interactive, tutoriale specifice, platforme de generare a testelor, ca cele recomandate mai jos.

Pentru generarea testelor:

- Kahoot! (<https://kahoot.com/>), BookWidGets (<https://www.bookwidgets.com/>), Wayground (<https://wayground.com/>), Genially (<https://genially.com/>), WordWall (<https://wordwall.net/>), Edcafe (<https://www.edcafe.ai/>)

Pentru obținerea unor mijloace de învățământ:

- Canva Education (<https://www.canva.com/education>) pentru creare de materiale vizuale, prezentări, postere și fișe de lucru; șabloane educaționale gratuite.
- MagicSchool (<https://www.magicschool.ai/>) platformă internă (sau locală) pentru crearea și distribuirea de resurse, lecții interactive și instrumente de evaluare;
- Livresq (<https://livresq.com/ro/>), bibliotecă de resurse educaționale interactive, platformă pentru crearea unor astfel de resurse;
- NEXTLAB.TECH (robo.nextlab.tech), un instrument modern de învățare prin practică, gamificare, IA și proiecte interactive.

Pentru domeniul *Societate digitală*:

- Google Applied Digital Skills (<https://applieddigitalskills.withgoogle.com>)
- Teachable Machine (<https://teachablemachine.withgoogle.com>)
- Google AI Experiments (<https://experiments.withgoogle.com/collection/ai>); Experience AI (un program educațional care oferă resurse gratuite de învățare pentru profesori și elevi privind inteligența artificială și învățarea automată, dezvoltat în colaborare de [Raspberry Pi Foundation](#) și [Google DeepMind](#))
- lecții și jocuri educative (<https://experience-ai.org/ro/units/foundations-of-ai>, <https://code.org/en-US/resources/videos>)
- platforme de exersare (<https://machinelearningforkids.co.uk/#!/welcome>, <https://ai-activities.raspberrypi.org/computer-vision-rom/>)
- platforme de simulare a tranzacțiilor: eToro (<https://www.etoro.com/ro/trading/demo-account/>), PayPal Sandbox în medii securizate/demo (<https://www.sandbox.paypal.com/>)

Pentru domeniul *Conținuturi digitale, tehnologii și aplicații specializate pentru obținerea acestora*

- platforme pentru validarea codului HTML și CSS prin instrumente W3C: W3C Validator HTML, W3C CSS Validator
- platforme pentru conținuturi audio: Suno (<https://suno.com/>), Soundtrap (<https://soundtrap.com/musicmakers>), BandLab (<https://bandlab.com/>)
- platforme pentru conținuturi video: CapCut (<https://www.capcut.com/>), Descript (<https://descript.com/musicmakers>), Edimakor (<https://edimakor.net/>)

Pentru domeniul *Sisteme de calcul*:

- PC Build Simulator (https://store.steampowered.com/app/621060/PC_Building_Simulator/)
- <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.pc.builder.creator.building.simulator.game>
- <https://www.buildcores.com/>
- Khan Academy Computing (<https://www.khanacademy.org/computing>)
- www.netacad.com
- ghiduri de utilizare a sistemului de operare (Windows/macOS/Linux) vizând utilitățile de întreținere integrate (de exemplu Defragmentare, Verificare erori disc, Task Manager)
- Universal Robots Academy (<https://academy.universal-robots.com/free-e-learning/>), EdPy (<https://edpyapp.com/v3/>), Ozobot (<https://ozobot.com/create/challenges/>), Arduino (<https://techminds-academy.ro/courses/arduino>)

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
CRĂCIUNESCU Georgeta-Antonia-Rodica	consilier	Ministerul Educației și Cercetării
BERBECE Georgiana Ligia	profesor, gradul didactic I	Liceul Teoretic „Nichita Stănescu”, București
BLAGA Angela	profesor, gradul didactic I	Colegiul Național „Alexandru Papiu Ilarian”, Târgu Mureș, județul Mureș
BOLOGA Răzvan	profesor universitar, doctor	Academia de Studii Economice București, Facultatea de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică, București
BUDAI István	profesor, gradul didactic I	Liceul Teoretic „Nagy Mózes”, Târgu Secuiesc, județul Covasna
CHEREȘ Adriana	profesor, gradul didactic I	Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu”, Cluj-Napoca, județul Cluj
CIOCARU Luminița	profesor, gradul didactic I	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, București
COROIU Mircea-Dumitru	profesor, gradul didactic I	Colegiul Economic „Nicolae Titulescu”, Baia Mare, județul Maramureș
DUMITRIU-LUPAN Nușa	profesor, gradul didactic I	Clubul Copiilor „Spiru Haret”, Bârlad, județul Vaslui
IONESCU Daniela	profesor, gradul didactic I	Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”, Ploiești, județul Prahova
MAIER Cornelia	profesor, gradul didactic I	Colegiul „Școala Națională de Gaz”, Mediaș, județul Sibiu
MANOLESCU Daniela Alice	profesor, gradul didactic I	Colegiul Național „Alexandru Odobescu”, Pitești, județul Argeș
PAUL Andreea-Maria	conferențiar universitar, doctor	Academia de Studii Economice, București, Facultatea de Relații Economice Internaționale
PĂUN Andrei	profesor universitar, doctor	Universitatea București, Facultatea de Matematică și Informatică
PETRE Claudia	profesor, gradul didactic I	Liceul cu Program Sportiv, Slatina, județul Olt
PINTESCU Alina	profesor, gradul didactic I	Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Baia Mare, județul Maramureș
POPA Daniel	profesor, gradul didactic I	Colegiul Național „Aurel Vlaicu”, Orăștie, județul Hunedoara
RĂDOI Ionica	profesor, gradul didactic I	Școala Gimnazială „Ion Pillat”, Pitești, județul Argeș
SPĂTARU Mihaela	profesor, gradul didactic I	Liceul Teoretic „Grigore Moisil”, Tulcea, județul Tulcea
STANCU Ana-Maria	cadru didactic asociat	Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București; ROBOHUB
TĂTARU Daniela-Ioana	profesor, gradul didactic I	Liceul Teoretic „Alexandru Ghica”, Alexandria, județul Teleorman

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
PENEA Ștefania	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
ȚOCA Livia Demetra	consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
ALBEANU Grigore	profesor universitar, doctor	Universitatea „Spiru Haret”, Facultatea de Inginerie și Informatică, București

Programa școlară
pentru disciplina

Dezvoltare personală și consiliere în carieră

Clasele a IX-a – a XII-a

Trunchi comun (TC)

Toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. 23
**Programa școlară pentru disciplina *Dezvoltare personală și consiliere în carieră*,
 TC, clasele a IX-a – a XII-a**

- *Toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale*

NOTĂ DE PREZENTARE

Disciplina școlară *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* este cuprinsă în planul-cadru pentru învățământul liceal, ca disciplină din trunchiul comun în aria curriculară Consiliere și Orientare, având alocat un buget de timp de o oră pe săptămână pentru fiecare clasă, de la clasa a IX-a la clasa a XII-a susținută de profesorul diriginte.

Disciplina școlară *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* îi sprijină pe elevii de liceu să-și descopere punctele tari, sub forma caracteristicilor personale, abilităților, aptitudinilor, intereselor și valorilor, pentru a-și construi în mod conștient parcursul personal, educațional și de carieră. Prin competențele, conținuturile și activitățile de învățare propuse, referitoare la autocunoaștere, dezvoltare socio-emoțională, orientare în carieră se urmărește creșterea autonomiei personale, relaționarea optimă cu ceilalți, rezolvarea de probleme. Astfel, elevii se antrenează să-și valorifice resursele pentru dezvoltarea identității și a carierei, să-și optimizeze strategiile de învățare, să se adapteze la contexte variate, aflate permanent în dinamică, să adopte un stil de viață sănătos, bazat pe decizii informate și comportamente responsabile care susțin reziliența și asigură starea de bine.

Această disciplină contribuie la formarea personalității unor tineri autonomi, reflexivi și echilibrați, capabili să își cunoască potențialul și să îl valorifice eficient în plan personal, educațional și de carieră. Printr-o abordare modernă a competențelor de învățare pe tot parcursul vieții, printr-un set de conținuturi actuale și relevante pentru elevii de liceu, prin propuneri de activități variate și creative, programa sprijină activ dezvoltarea competențelor socio-emoționale, a capacității de autoreglare, facilitează adoptarea unor strategii eficiente de învățare și de planificare a carierei într-o lume caracterizată de volatilitate, incertitudine, complexitate și ambiguitate, conform modelului VUCA. Totuși, disciplina se centrează pe valori fundamentale care acționează ca o ancoră interioară și solidă în contextul dat. Acestea oferă coerență, sens și direcție în luarea deciziilor informate, reduc anxietatea generată de schimbare și susțin adaptarea flexibilă fără pierderea identității personale sau profesionale.

Pornind de la conceptul *spiral curriculum*, programa școlară este construită astfel încât să asigure continuitatea cu problematica și competențele abordate la disciplina *Consiliere și dezvoltare personală* în clasele a V-a și a VIII-a și să contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie asociate profilului de formare al absolventului din învățământul liceal, în special pentru competența personală, socială și de a învăța să înveți, competența digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică, competența antreprenorială, competența de sensibilizare și exprimare culturală, cât și pentru competența civică, juridică și de protejare a mediului, competența de înțelegere a mesajului, competența în multilingvism, competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie.

Modelul progresiv al programei de *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* la liceu urmărește dezvoltarea graduală și coerentă a competențelor generale și competențelor specifice, adaptate fiecărei clase, particularităților de vârstă și nevoilor reale ale adolescenților de astăzi, după cum urmează:

- în clasa a IX-a, elevii DESCOPERĂ propriile abilități, valori, puncte tari, formându-și treptat obiceiuri și rutine sănătoase.
- în clasa a X-a, elevii DEZVOLTĂ în mod activ competențele dobândite, exersându-le în contexte familiare.
- în clasa a XI-a, elevii APLICĂ aceste abilități în situații noi și variate, luând decizii informate legate de parcursul lor personal, educațional și de carieră.
- în clasa a XII-a, elevii ACȚIONEAZĂ INDEPENDENT, antrenându-se pentru autonomie și tranziția către viața de adult, asumând roluri de lider și planificând în mod responsabil pașii după finalizarea liceului.

Deși pentru fiecare clasă de liceu este propus un accent specific al progresiei, modelul de învățare este conceput într-o abordare ciclică, în care toate cele patru dimensiuni se regăsesc la nivelul fiecărei clase. Diferența constă în ponderea și profunzimea acestora, accentul evoluând progresiv de la explorare la autonomie, ceea ce evidențiază clar un model de învățare în spirală, adaptat nivelului de dezvoltare și nevoilor elevilor.

În mod particular, această disciplină are caracter transversal, completând exersarea competențelor pentru toate ariile curriculare, în vederea formării unor tineri autonomi, echilibrați emoțional și social, capabili să învețe pe tot parcursul vieții, să ia decizii informate pentru propria carieră și să se implice responsabil în comunitate. Elevii învață să-și cunoască potențialul, să-și gestioneze emoțiile, să relaționeze sănătos cu cei din jur, să folosească tehnologia și inteligența artificială într-un mod critic și etic, să contribuie la un viitor sustenabil. Programa consolidează competențele dezvoltate anterior, în ciclul gimnazial, și le extinde prin integrarea unor noi dimensiuni, precum:

- Promovarea stării de bine și a sănătății mintale

- Gestionarea situațiilor de criză și a momentelor de tranziție
- Orientarea în carieră într-un context global, marcat de diversitate, conectivitate, echitate, adaptabilitate
- Utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale și a competențelor digitale: alfabetizare digitală, etică privind integrarea AI, regândirea învățării și a strategiilor eficiente de învățare
- Sustenabilitatea și implicarea civică: cultivarea valorilor ecologice, promovarea economiei circulare și stimularea activismului responsabil

Structura programei școlare include, pe lângă Nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizează achizițiile elevului pe întregul parcurs al învățământului liceal.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare.

Exemplele de activități de învățare constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară oferă exemple de organizare atractivă a activităților de învățare, valorificând strategii pedagogice moderne și adaptate unor contexte variate. În același timp, acestea oferă cadrului didactic libertatea de a adapta și personaliza demersurile educaționale, astfel încât procesul de învățare să răspundă cât mai bine nevoilor și particularităților elevilor de liceu.

Conținuturile constituie mijloace informaționale prin care se urmărește formarea competențelor la elevi. Conținuturile învățării sunt structurate în trei domenii tematice, fiecare domeniu având câte două subdomenii de conținut, după cum urmează:

- Autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională
- Managementul învățării și al dezvoltării carierei
- Stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil

Domeniul de conținut	Subdomenii de conținut
1. Autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională	1.1. Autocunoaștere și dezvoltare personală
	1.2. Dezvoltare socio-emoțională
2. Managementul învățării și al dezvoltării carierei	2.1. Managementul învățării
	2.2. Managementul carierei
3. Stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil	3.1. Calitatea stilului de viață
	3.2. Comportamente responsabile față de sine și comunitate

Sugestiile metodologice includ strategii didactice specifice disciplinei, recomandări privind proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă și sumativă. Acestea au rolul de a facilita un demers educațional modern, flexibil și orientat pentru formarea elevilor de liceu ca viitori adulți autonomi, echilibrați și pregătiți pentru viață. În acest sens, demersul didactic este fundamentat pe cele cinci obiective-cheie ale predării de înaltă calitate, evidențiate în raportul Unlocking High-Quality Teaching (OECD, 2025): asigurarea angajamentului cognitiv al elevilor, elaborarea unui conținut de calitate, oferirea de suport socio-emoțional, promovarea interacțiunii autentice în clasă și utilizarea evaluării formative și a feedbackului pentru susținerea progresului în învățare.

Elaborarea prezentei programe școlare s-a raportat la legislația națională (Legea 198/2023) și la recomandările menționate în strategiile, rezoluțiile și analizele recente ale instituțiilor și rețelelor internaționale (Banca Mondială, Consiliul European, Comisia Europeană, ELGPN, ETF, CEDEFOP, CareersNet, NEFELE, OECD etc.) care subliniază importanța formării sistematice a competențelor de management al carierei (Career Management Skills/ CMS), precum și a antrenării competențelor sociale și emoționale (SEL/CASEL) pentru obținerea stării de bine (well-being) din perspectiva abordării sistemice și integrate la nivelul unităților de învățământ (Whole School Approach), în contextul tranzițiilor digitale și sociale recente.

De asemenea, includerea acestora ca element central și obligatoriu în curriculumul școlar contemporan a avut ca sursă de inspirație bunele practici ce se regăsesc în alte sisteme de educație (Australia, Austria, Canada, Estonia, Noua Zeelandă, SUA, Franța, Elveția, Regatul Unit al Marii Britanii etc.) care valorizează domeniul dezvoltării

personale și al orientării și consilierii în carieră. Oferta curriculară se aliniază prevederilor din strategiile europene și naționale recente privind sănătatea, mediul, incluziunea, prevenirea violenței, sustenabilitatea, educația digitală responsabilă, utilizarea inteligenței artificiale (Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, DigCompRo), cercetărilor recente (ISE, OECD etc.) care accentuează rolul educației sociale și emoționale în consolidarea stării de bine a tinerilor, precum și principiilor care promovează formarea unor competențe și practici responsabile necesare susținerii unui stil de viață echilibrat, sustenabil și orientat spre bunăstarea individuală și comunitară.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Valorificarea autocunoașterii și a abilităților socio-emoționale în vederea dezvoltării personale și a carierei

Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală și consiliere în carieră, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale

CG2	Optimizarea strategiilor de învățare și de management al carierei într-o lume aflată în continuă schimbare
CG3	Adoptarea unui stil de viață sănătos și echilibrat prin alegeri informate și comportamente responsabile față de sine și comunitate

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

Clasa a IX-a

CG 1 - Valorificarea autocunoașterii și a resurselor socio-emoționale în vederea dezvoltării personale și a orientării în carieră

Clasa a IX-a	
CS 1.1. Explorarea resurselor personale și a impactului acestora asupra sinelui, educației și carierei	
- Brainstorming pentru identificarea calităților personale și a modalităților concrete de dezvoltare și valorificare a acestora - Jurnal de reflecție în care se descriu schimbările fizice, cognitive și emoționale observate în perioada adolescenței - Completarea unor fișe de lucru/chestionare de explorare a resurselor personale, caracteristicilor personale: calități, atitudini, abilități, aptitudini, valori, interese - Discuții în perechi/dezbateri despre valorificarea resurselor personale în educație și carieră - Realizarea de prezentări creative sub forma unor dramatizări/postere/afișe/colaje cu tema „Cine sunt eu și cine vreau să devin?” despre cum valorile, interesele, încrederea în sine influențează alegerile educaționale și de carieră - Exerciții/ jocuri de tipul „Minutul de aur”, „Oglinda personală” în care se prezintă aspecte referitoare la imaginea de sine, factorii care influențează încrederea în sine și modul în care acestea le afectează deciziile - Vizionarea de filme despre adolescență, urmate de discuții frontale (de exemplu: Cercul poezilor dispăruți, Lady Bird, Juno etc.) - Exerciții de analiză personală prin transformarea trăsăturilor personale considerate limitative în avantaje, de exemplu: timiditate - sensibilitate și atenție la detalii, încăpățănare - determinare și ambiție - Mini-eseu cu titlul „Curajul de a fi imperfect”, „Perfect-imperfect” - Crearea și interpretarea unui cântec, prin adaptarea unui cunoscut, cu versuri motivaționale referitoare la încrederea în sine	
CS 1.2. Utilizarea optimă a abilităților de relaționare și comunicare în contexte personale și sociale diverse	
- Crearea unor postere/afișe cu tema „Limbajul dincolo de cuvinte”, „Comunicarea este cheia”, „Vorbim, dar comunicăm?” - Jocuri de rol pentru exersarea ascultării active, a empatiei și a rezolvării constructive a conflictelor - Dezbateri despre importanța comunicării asertive prin comparație cu alte forme: comunicarea agresivă și comunicarea pasivă - Vizionarea și analizarea unor videoclipuri, podcasturi, scurte filmulețe despre influența rețelelor sociale asupra relațiilor și comportamentelor - Elaborarea hărții relațiilor personale (prieteni, colegi, membri ai familiei etc.) - Proiect de grup „Stop bullying! Alege respectul” - Scrierea unor eseuri despre promovarea relațiilor sănătoase și a comportamentelor responsabile cu tema „Prietenii reali vs. prietenii virtuali” - Analizarea prin dezbateri a unor studii de caz referitoare la violența domestică/violența în relații - Activități în echipe „Tabloul prieteniei”, reprezentarea virtuților prieteniei prin desen, pantomimă, dans sau dialog - Realizarea unui Top 5 cu regulile de conduită pentru utilizatorii Internetului care să promoveze responsabilitatea în mediul on-line	

CG 2 - Optimizarea strategiilor de învățare și de management al carierei într-o lume aflată în continuă schimbare

Clasa a IX-a	
CS 2.1. Aplicarea unor tehnici, metode și strategii optime de învățare, utile în procesul dezvoltării personale și a carierei	
- Completarea unor chestionare „Cum învăț cel mai bine?” în format on-line pentru descoperirea stilului și strategiilor personale de învățare - Aplicarea unor metode și tehnici diverse de învățare: hărți mentale, brainstorming, scheme conceptuale și vizuale, infografice, mnemotehnici etc. - Experimentarea tehnicilor de învățare activă „Învăț să învăț” însoțite de reflecții personale asupra progresului și motivației în procesul de învățare (grile, check-list-uri, citate etc.) - Realizarea planului personal de învățare eficientă după anumite criterii (priorități, timp de studiu etc.) - Explorarea instrumentelor digitale și a inteligenței artificiale în învățare „Aplicația digitală preferată”	

Clasa a IX-a	
- Realizarea itinerariului „Busola învățării mele” care cuprinde direcții de dezvoltare personală și metode de învățare care îi ghidează spre atingerea obiectivelor de învățare și a visului/proiectului de carieră - Crearea infograficului digital/prin desen „Știința din spatele învățării” despre cum funcționează creierul în procesul de învățare, memorie, atenție, motivație și metode eficiente de studiu - Proiectul digital „Eu și AI” prin care elevii explorează aplicații bazate pe inteligență artificială care sprijină învățarea, realizând o prezentare atractivă despre utilizarea responsabilă a tehnologiei - Diagrame creative care ilustrează modul în care este gestionat timpul pentru învățare, odihnă și activități personale, analizând echilibrul dintre acestea - Elaborarea unui newsletter multimedia „Călătoria învățării” care presupune documentare timp de o săptămână asupra proceselor proprii de învățare, folosind texte, imagini, videoclipuri sau aplicații digitale, reflecții asupra relației dintre progresul în învățare și motivație	
CS 2.2. Explorarea factorilor care influențează alegerile personale și de carieră	
- Realizarea unor prezentări despre factorii interni și externi care influențează alegerile personale și de carieră, însoțite de scrierea unor eseuri reflexive „De ce aleg ceea ce aleg?” - Jocul deciziilor „Ce aş face dacă...?”. Având la bază scenarii în care există o decizie, se discută despre factorii care au condus la aceasta, alternativele care au fost analizate, precum și consecințele asumate (de exemplu: ofertă de job/stagiu de practică/internship, mutare într-un alt oraș, alegerea unei facultăți) - Realizarea infograficului digital „Viitorul muncii: oameni și roboți” - Realizarea unei scenete cu tema „Impactul digitalizării asupra muncii” - Exerciții creative de tipul: „Ce s-ar întâmpla dacă toate meseriile tradiționale ar dispărea? / Ce s-ar întâmpla dacă pe piața muncii ar fi doar joburi digitale? etc., urmate de discuții frontale despre cum conectăm abilitățile, valorile, interesele sau aspirațiile noastre cu o lume dominată de tehnologia digitală - Completarea unor fișe de lucru, de exemplu „Cum reacționez la schimbare?” ca exercițiu de reflecție asupra modului de adaptare la situații inedite generate de schimbări - Prezentarea unei personalități dintr-un anumit domeniu din perspectiva profilului carierei sale și argumentarea alegerii (caracteristici personale, oportunități pe care le-a valorificat) - Podcast audio sau video „Alegerile care ne aleg pe noi”, în care elevii sunt provocați să discute despre factorii (personali, sociali, economici, emoționali) care influențează deciziile tinerilor, de la alegerea unui liceu la visul/proiectul de carieră - Expoziție la nivelul clasei/liceului despre impactul digitalizării asupra profesiilor (joburi digitale, telemuncă, AI, meserii emergente): imagini, fotografii, desene, scheme colorate și creative care ilustrează cum se schimbă lumea muncii - Crearea vlogului „O zi din cariera mea de vis” în care elevii realizează un clip video scurt în care se „joacă” de-a profesia visată (reporter, inginer agronom, designer de produs, medic, programator etc.), prezentând o zi din viața aceluia profesionist și competențele necesare pentru acea profesie	

CG 3 - Adoptarea unui stil de viață sănătos și echilibrat prin alegeri informate și comportamente responsabile față de sine și comunitate

Clasa a IX-a
CS 3.1. Identificarea factorilor care influențează sănătatea și echilibrul personal

Clasa a IX-a

- Completarea „Piramidei sănătății” în care se notează factorii personali esențiali pentru menținerea sănătății, cum ar fi: alimentație, somn, mișcare, relații, echilibru emoțional
- Colaje digitale (Canva, Padlet etc.) pe tema „Mit sau adevăr?” despre alimentație și sănătate prin care se identifică, în echipă, miturile nutriționale cunoscute, apoi sunt analizate, folosind informații științifice
- Studiu de caz „O zi din viața unui adolescent” prin care se explorează factorii care pot afecta echilibrul personal și se identifică soluții pentru reechilibrare
- Realizarea și implementarea unui program de mișcare de 7 zile consecutive pentru un corp sănătos și o minte activă, urmat de un Flashmob la nivelul liceului, discuții/reflecții despre beneficiile mișcării
- Folosirea fișelor de monitorizare sau aplicațiilor digitale pentru aspecte legate de sănătate: număr de pași, nivel de energie, activități fizice, somn, odihnă, alimentație etc.
- Dezbateri pro și contra pe tema „Mediul online, factor de echilibru sau sursă de stres?” în care se argumentează impactul utilizării mediului online asupra relațiilor sociale și a stării de bine
- Crearea unui ghid, în echipă, intitulat „Despre obiceiuri care susțin sănătatea”, „Pentru obiceiuri sănătoase: alimentație, mișcare, somn...”
- Elaborarea unui plan personalizat sub forma unei „rețete” care evidențiază secretele echilibrului: minte sănătoasă, corp sănătos
- Discuții cu specialiști în sănătate mintală (psihiatru, medic diabet, nutriție și boli metabolice, psiholog clinician etc.) care să abordeze tema tulburărilor de alimentație la adolescenți
- Participarea la un concurs despre sănătate și echilibru personal intitulat „Energie pentru viață: Pașii mei spre sănătate”, pe bază de metacarduri- „Dixit sănătate”

CS 3.2. Analizarea relației dintre obiceiurile zilnice și starea de sănătate fizică și mintală

- Descrierea elementelor caracteristice sănătății fizice și sănătății mintale
- Completarea grilei de autoevaluare „Obiceiurile mele zilnice în relație cu sănătatea” în care se notează comportamente legate de somn, alimentație, hidratare, mișcare, timp online și interacțiuni sociale
- Discuții în perechi despre obiceiurile care susțin sau afectează sănătatea adolescenților
- Realizarea unei „Declarații personale de echilibru”, elaborată sub forma unui plan de îmbunătățire a rutinei zilnice, stabilind obiective SMART pentru 3 aspecte, precum: mai mult somn, reducerea timpului petrecut online, creșterea activității fizice
- Proiect de grup cu tema „Obiceiuri sănătoase pentru o comunitate echilibrată”, de exemplu: reducerea risipei alimentare, grija față de natură etc.
- Organizarea unei campanii de conștientizare a obiceiurilor sănătoase pentru colegi sau comunitate
- Desen/ Caricatură „Upgrade la viața mea: modul sănătos”, „Eu trăiesc sănătos”, „Nivelul următor: sănătate”
- Jocuri de rol. Cercetători/ detectivi în găsirea unor răspunsuri la întrebarea: „Tehnologia, sprijin sau amenințare pentru sănătatea mintală?”. Discuții despre impactul inteligenței artificiale și al mediului digital asupra stării emoționale, relațiilor sociale și echilibrului mintal
- Studiu de caz despre dependența digitală, inspirat din realitate prin realizarea portretului unui adolescent cu semne de oboseală, stări de anxietate și izolare, cauzate de timpul excesiv petrecut online și identificarea consecințelor asupra sănătății, precum și a soluțiilor pentru restabilirea echilibrului
- Redactarea unui articol cu titlul „Prețuiesc sănătatea: O poveste despre alegerile mele zilnice”

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a		
Domenii de conținut		Conținuturi
1. Autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională	1.1 Autocunoaștere și dezvoltare personală	- Adolescența: Caracteristici ale dezvoltării fizice, cognitive, socio- emoționale - Profilul resurselor personale: calități, valori și interese relevante pentru educație și carieră - Modalități de valorificare și dezvoltare a resurselor personale - Imagine de sine. Încredere în sine. Factori care influențează încrederea în sine. Influențe asupra deciziilor și comportamentelor
	1.2 Dezvoltare socio-emoțională	- Elemente ale comunicării verbale, non-verbale și para-verbale. Stiluri de comunicare. Comunicare eficientă și asertivă. Ascultarea activă și empatică. Comunicare nonviolentă și gestionarea conflictelor. Rezolvarea constructivă a conflictelor și negocierea soluțiilor. - Tipuri de relații: filiale, de prietenie, iubire, profesionale/ școlare. Relații interpersonale sănătoase. Rețele sociale și relații: între conexiune și dependență, între real și virtual - Relații responsabile și limite protective în mediul online: imagine, reguli, etică, impact - Comportamente disfuncționale: bullying, cyberbullying, abuz, violență domestică, prevenire, gestionare, combatere, resurse de sprijin (legislație și instituții)
2. Managementul învățării și al dezvoltării carierei	2.1. Managementul învățării	- Rolul învățării în dezvoltarea personală. Stiluri de învățare- noi direcții. Strategii, metode și tehnici optime de învățare - Managementul învățării: organizare, planificare, monitorizare, autoevaluare. Motivație, echilibru între învățare, timp liber, odihnă - Inteligența artificială. Competențe și tehnologii digitale ca resurse pentru învățare eficientă. Avantaje/Limite ale utilizării tehnologiei digitale în procesul învățării - Auto-reflecția în procesul de învățare
	2.2. Managementul carierei	- Alegeri și decizii. Factori interni și externi care influențează deciziile (personali, educaționali, sociali, de mediu, economici) - Tendințe sociale și impactul digitalizării asupra deciziilor de carieră (telemuncă/remote work, joburi digitale, industrii emergente). Definiții, beneficii, efecte, impact - Atitudini adaptative la schimbările în plan personal, educațional, social și de carieră. Neprevăzut vs. control. Deschidere pentru oportunități neașteptate - Profil personal și oportunități educaționale și de carieră (vizite, oferte educaționale, programe de practică, workshopuri)
3. Stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil	3.1. Calitatea stilului de viață	- Sănătate. Tipuri de sănătate. Factori care influențează sănătatea și echilibrul personal - Alimentație echilibrată, mituri despre nutriție, tulburări de alimentație la adolescenți - Importanța somnului și efectele privării de somn asupra sănătății, dezvoltării fizice și emoționale și a performanței școlare - Mișcarea și sportul. Beneficii și riscuri - Impactul mediului online asupra relațiilor interpersonale și a stării de bine

Domenii de conținut		Conținuturi
	3.2. Comportamente responsabile față de sine și comunitate	• Sănătate fizică și mintală. Rutine sănătoase • Comportamente responsabile față de sine, mediu și comunitate corelate cu dimensiuni ale sănătății fizice și mintale (alimentație, hidratare, somn, mișcare, relații sociale, grijă față de natură și comunitate, inteligență artificială) • Dependență digitală. Efecte asupra stării emoționale și cognitive la nivel personal și comunitar • Modalități de menținere și optimizare a sănătății fizice și mintale

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

Clasa a X-a

CG 1 - Valorificarea autocunoașterii și a resurselor socio-emoționale în vederea dezvoltării personale și a orientării în carieră

Clasa a X-a
CS 1.1. Analiza critică a resurselor proprii în raport cu aspirațiile și deciziile la nivel personal, academic și de carieră - Analizarea diferențelor dintre generații, evidențiind răspunsuri la întrebarea „Cine suntem noi, generația noastră?”, „Cât de diferiți și cât de asemănători suntem față de alte generații?” - Colaj digital sau o prezentare comparativă despre valorile, stilurile de viață și atitudinile generațiilor, discutând cum acestea influențează alegerile personale și academice - Completarea unor fișe de lucru pentru creionarea profilului personal: „Acum, cine sunt eu?” - Desenarea portretului personal bazat pe rezultatele obținute la teste de interese/valori - Elevator pitch sau scurtă prezentare personală (puncte forte, abilități, valori, autoeficacitate, grit- curaj și perseverență pentru depășirea dificultăților, aspecte de îmbunătățit) ca urmare a evaluării resurselor proprii - Exprimarea viziunii personale într-un eseu intitulat „Viața mea peste 10 ani” - „Scara visurilor” sau un eseu vizual despre obiectivele de viață și pașii concreți pentru atingerea lor, aspirații și direcții de progres conectate cu resursele personale - Brainstorming prin care se notează situații reale recente în care s-au luat decizii personale sau legate de școală, apoi, se analizează dacă deciziile au fost influențate mai mult de emoții sau de evaluări raționale și se discută factorii care au determinat alegerile - Argumentarea în fața clasei a luării unor decizii dificile - Lucrul în echipă. Elaborarea unor planuri de dezvoltare (academică și de carieră) care includ obiective SMART, resurse necesare și posibile obstacole
CS 1.2. Exersarea unor tehnici de gestionare a emoțiilor pentru dezvoltarea stării de bine - Discuție panel pentru clarificarea notelor definitorii ale stării de bine: concepte, principii, beneficii, factori, activități, resurse - Quiz cu întrebări interactive despre starea de bine - Bilete cu situații cotidiene pentru a identifica gândurile și emoțiile asociate fiecăreia, discutând cum anumite interpretări pot amplifica sau diminua reacțiile emoționale - Jurnal săptămânal în care se notează emoțiile predominante, contextul în care apar și reacțiile aferente - Reflectarea asupra tiparelor emoționale observate sub forma metodei acvariului (fishbowl) - Realizarea unui pliant la nivelul clasei „Strategii pentru stare de bine” care cuprinde metode de reglare emoțională și reducere a stresului - Antrenament pentru gestionarea emoțiilor prin tehnici, precum: respirație conștientă, mindfulness, pauze active, reorganizarea gândurilor, conversații de tip suport - Afîșe/ postere care transmit mesaje pozitive despre gestionarea stresului, acceptarea de sine și importanța echilibrului emoțional - Practicarea tehnicilor de autoreglare emoțională în contexte concrete prin exerciții ghidate - Tehnici de autocontrol, cum ar fi: „Stop-Respiră-Gândește-Acționează!”

CG 2 - Optimizarea strategiilor de învățare și de management al carierei într-o lume aflată în continuă schimbare

Clasa a X-a	
CS 2.1. Exersarea gândirii critice și creative în rezolvarea de probleme și abordarea provocărilor lumii contemporane, a vieții personale și profesionale	
- Activități de tip design thinking, respectând etapele: definirea problemei, brainstorming, identificarea soluțiilor posibile, proiectarea unei soluții, prezentarea rapidă de tip „elevator pitch” pentru situații reale, de exemplu: Cum putem reduce stresul la școală?, Ce mă motivează să citesc? - Analiza critică a unei reclame, a unui videoclip sau a unui trend viral pe baza unor criterii date (de exemplu: intenție, emoții provocate, mesaje implicite, influență asupra comportamentelor), apoi se creează o versiune alternativă sub forma unui mesaj pozitiv sau educativ - Mini-podcast (audio sau video) „Generația mea între idealuri și realitate” despre o temă actuală, cum ar fi: fake news, presiunea social media, carieră, sănătate mintală, prin analiza informațiilor, formularea opiniilor și oferirea soluțiilor creative pentru problemele identificate - Crearea prin texte, desene a unui scenariu de viitor: „O zi din viața mea în 2050” prin imaginarea unei zile obișnuite din viitor despre cum vor lucra, comunica, trăi. Reflecții asupra deciziilor din prezent care-i pot apropia de viitorul dorit - Dezbateri interactive: „Lumea în care trăim”, în echipe „pro” și „contra” pe o temă actuală, precum AI în educație, influenceri, sustenabilitate, identitate digitală - Fișă personală de igienă a învățării și modalități prin care își pot adapta metodele de studiu ca urmare a aplicării unor chestionare on-line despre stilurile de învățare: vizual, auditiv, tactil-kinestezic și a reflecțiilor despre „Cum învăț cel mai bine?” - Poster „Ce face creierul meu când învăț?” care include termeni simpli (concepțe cheie, desene, grafice, metafore) despre cum se formează și se consolidează conexiunile neuronale în timpul învățării - Rezolvări diferite și inedite a unor jocuri/probleme cunoscute și explicarea modului în care atenția, memoria de lucru, voința, planificarea sau controlul impulsurilor influențează rezultatele - Videoclipuri scurte sau infografice despre bune practici în învățare: pauze eficiente, somn, alimentație, mediu de studiu, gestionarea stresului - Studii de caz despre personalități ale căror eforturi în învățare și muncă, dublate de perseverență, reprezintă o condiție a reușitei	
CS 2.2. Analiza opțiunilor educaționale și de carieră pentru elaborarea planului de carieră din perspectiva caracteristicilor personale	
- Autoevaluare cu diferite instrumente online pentru identificarea caracteristicilor personale (abilități, interese, valori etc.) - Portofoliu digital sau tipărit cu secțiuni, precum: „Calitățile mele”, „Ce mă motivează”, „Ce pot oferi altora”, „Abilități utile în viitor” - Listarea caracteristicilor personale ce pot reprezenta competențe necesare în viitor, apoi analizarea competențelor viitorului: „Cu ce mă „echipez” pentru meseriile care încă nu există?” - Postere despre competențele viitorului: gândire critică, adaptabilitate, empatie digitală, învățare continuă, creativitate - Construirea unei hărți vizuale (mind-map), individual sau în perechi, cu trasee posibile după absolvirea liceului, incluzând studii, internship-uri, voluntariat, programe Erasmus+, cursuri online sau idei de antreprenoriat - Completarea unor fraze lacunare despre obiective legate de viitor, corelate cu resurse și indicatori de evaluare (Eu peste 20 de ani..., Mi-am propus pe termen scurt/lung..., Știu că dețin..., Am câștigat..., Învățarea este o garanție că...) - Elaborarea unui text scurt despre o acțiune concretă pe care elevii o pot începe imediat pentru a-și atinge un obiectiv personal sau de carieră „Ce pot face de azi pentru viitorul meu?” - Plan personal de carieră, cu obiective pe termen scurt, mediu și lung, resurse necesare, posibile obstacole și soluții, un motto personal sau o viziune despre succes. „Visul meu, proiect de viață” - CV creativ (grafic, video, digital), prezentare scurtă despre sine în 60 de secunde „Cine sunt, ce știu, ce îmi doresc?”, aplicații precum Canva, Genially sau video scurt pe telefon - Colaj din ziare și reviste „Cariera mea în imagini” care cuprinde pașii de urmat pentru atingerea obiectivelor școlare și de carieră	

CG 3 - Adoptarea unui stil de viață sănătos și echilibrat prin alegeri informate și comportamente responsabile față de sine și comunitate

Clasa a X-a	
CS 3.1. Evaluarea propriilor obiceiuri, a rutinelor și impactul acestora asupra echilibrului personal și a relațiilor sociale	
- Chestionare sau aplicații digitale care analizează somnul, alimentația, activitatea fizică și echilibrul între muncă și relaxare - Discuții despre exemple de procrastinare, sedentarism, dependențe sau relații abuzive - Decalog sau 10 reguli de siguranță online și practici de protecție a datelor și intimității - Brainstorming nevoi/dorințe, apoi completarea unei liste despre cheltuieli reale sau imaginare și marcarea nevoilor (obligatorii), respectiv a dorințelor (opționale) „Vânatoarea de cheltuieli: ce îți trebuie vs. ce ți-ai dori?” - Interviu despre cheltuielile personale, analiza costurilor, beneficiile acestora - Listarea obiceiurilor zilnice și marcarea celor care pot fi considerate comportamente cu risc pentru sănătatea fizică, mintală sau emoțională, apoi prezentarea creativă a unor tehnici simple de gestionare a stresului și anxietății - Crearea unui jurnal de obiceiuri sănătoase „Pași mici pentru echilibru” în care se notează zilnic activități care susțin sănătatea fizică, mintală și emoțională ca urmare a reflecțiilor despre efectele obiceiurilor sănătoase - Compuneri/ texte scurte/ eseuri despre ce comportamente cu risc recunosc la ei, ce au învățat despre efectele lor și cum intenționează să le gestioneze în viitor - Fișă de lucru cu obiective stabilite pentru reducerea comportamentelor cu risc, menționând resursele necesare pentru a le atinge - Jocuri de rol „Cum scap de obiceiurile nocive?” prin includerea unor tehnici concrete de gestionare a procrastinării, reducere a sedentarismului, evitarea dependențelor și prevenirea relațiilor abuzive	
CS 3.2. Evaluarea impactului comportamentelor cu risc asupra sănătății proprii și a comunității	
- Desene tip schiță despre consecințele comportamentelor cu risc asupra sănătății fizice și mintale - Jocuri de rol interactive pe baza unor scenarii reale sau ipotetice în care adolescenții se confruntă cu situații care implică diferite comportamente cu risc (ex: fumat, petreceri cu alcool, sedentarism) - Realizarea unor infografice interactive care să evidențieze efectele comportamentelor cu risc și alternativele lor sănătoase, cu ajutorul aplicațiilor digitale - Jurnal video „O săptămână fără comportamente cu risc” în care documentează cum își gestionează timpul, somnul, activitatea fizică și utilizarea tehnologiei pentru a evita comportamentele cu risc - Jocuri de cooperare prin care se evidențiază consecințele comportamentelor cu risc - Fișe de lucru în care se analizează consecințele comportamentelor cu risc asupra sănătății fizice „Ce se întâmplă în corpul meu?” - Investigarea istoriei familiei din perspectiva comportamentelor benefice sănătății - Proiectarea unui eveniment „Petrecere de ziua mea” în care nu se acceptă comportamente cu risc din partea participanților - Poster/ afiș „Costurile ascunse ale comportamentelor cu risc” în care se prezintă costurile medicale și sociale ale comportamentelor de risc, impactul asupra familiei, comunității și resurselor publice - Vizionarea unor filme despre impactul comportamentelor cu risc asupra sănătății și comunității	

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a X-a

Domenii de conținut/ Subdomenii		Conținuturi
1. Autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională	1.1. Autocunoaștere și dezvoltare personală	• Caracteristicile și specificul generațiilor • Puncte tari (abilități, realizări), aspirații personale, aspecte de îmbunătățit și direcții de progres • Obiective de viață. Viziune personală asupra viitorului (life-design). Auto-eficacitate și reușită personală. Creștere personală • Luarea deciziilor la nivel personal, academic și de carieră (decizii emoționale și decizii raționale)
	1.2. Dezvoltare socio-emoțională	• Stare de bine: concepte, principii, beneficii, factori, activități • Diferențe de opinii, valori, atitudini și comportamente. Echitate de gen, stereotipuri și prejudecăți. Relația dintre gânduri, emoții și comportamente • Managementul emoțiilor. Tehnici de autocontrol. Reglare emoțională în contexte școlare și sociale. Gestionarea situațiilor de presiune socială, manipulare și conflict • Emoții și sănătate mintală: anxietate de performanță, stres școlar și social. Resurse de suport. Strategii pentru gestionarea stresului și obținerea stării de bine
2. Managementul învățării și al dezvoltării carierei	2.1. Managementul învățării	• Elemente de igienă a învățării. Neuroplasticitate și învățare. Învățare, dezvoltare și reînvățare. Funcții executive • Gândire critică. Analiza informațiilor (fake-news, manipulare, bias) • Gândire creativă și adaptare la provocările lumii contemporane (schimbări climatice, etica digitală, carieră). Creativitatea în învățare și viață. Tehnici creative în învățare și în rezolvarea de probleme • Atitudini pozitive față de muncă și învățare. Perseverență și efort în realizarea sarcinilor
	2.2. Managementul carierei	• Autoevaluare caracteristici personale: calități, interese, aspirații, abilități, aptitudini, valori personale. Competențe ale viitorului. Abilități transferabile • Domenii educaționale, oportunități de carieră și învățare pe tot parcursul vieții. Trasee educaționale. Învățământ postliceal, universitar și postuniversitar, formare profesională continuă, programe vocaționale, antreprenoriat, experiențe de studiu în străinătate (mobilități, internship, programe și proiecte) • Plan personal de carieră: obiective pe termen scurt, mediu și lung, etape, resurse, obstacole, rezultate • Elemente de marketing personal
3. Stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil	3.1. Calitatea stilului de viață	• Autoevaluarea stilului de viață prin instrumente practice. Aplicații digitale/ AI pentru susținerea stilului de viață echilibrat • Conduite sănătoase. Comportamente cu risc: procrastinare, sedentarism, dependențe, relații abuzive. Tehnici personale de gestionare a stresului și anxietății aplicate în situații de pierdere și în situații de criză la nivel individual, social și global • Spațiul privat și spațiul public, atitudini și practici. Reguli și practici personale de menținere a siguranței online • Managementul resurselor financiare. Nevoi vs. dorințe. Analiza costuri-beneficii

Domenii de conținut/ Subdomenii		Conținuturi
	3.2. Comportamente responsabile față de sine și comunitate	• Comportamente cu risc frecvente la adolescenți: deprivare de somn, sedentarism, fumat, consum de alcool și droguri, tulburări de alimentație, utilizare excesivă a tehnologiei • Consecințe asupra sănătății fizice: obezitate, boli cardiovasculare, afecțiuni respiratorii și metabolice • Consecințe asupra sănătății mintale: anxietate, depresie, scăderea stimei de sine, izolare socială, integrare socio-profesională • Impactul comportamentelor cu risc asupra comunității: costuri sociale și medicale, influențarea comportamentelor celorlalți, diminuarea coeziunii sociale, șomaj. Prevenirea risipei de resurse

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)**ȘI**

Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală și consiliere în carieră, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)**Clasa a XI-a****CG 1 - Valorificarea autocunoașterii și a resurselor socio-emoționale în vederea dezvoltării personale și a orientării în carieră**

Clasa a XI-a	
CS 1.1. Aprecierea unicității profilului individual și a potențialului personal pentru decizii educaționale și de carieră în vederea obținerii independenței	
- Colaj cu 5 imagini/cuvinte reprezentative pentru identitate (familie, valori, pasiuni, roluri, apartenențe). „Cine sunt EU în diversitatea lumii?” - Interviu pe baza unui ghid „Ce mă face unic și care este contribuția mea la spectacolul diversității?” - Povestiri despre o situație în care încrederea (sau lipsa ei) au influențat rezultatul (cum am reacționat, ce am învățat) - Descrieri ale unor situații de eșec sau de dificultate și a lecțiilor învățate din aceste experiențe - Exerciții de argumentare a unor decizii pe baza unor exemple de alegeri forțate, precum: dacă schimbi profilul liceului de la uman la real, dacă primești o ofertă de job part-time, dar programul se suprapune uneori cu timpul tău de studiu - Scrierea unei pagini „Declarația mea de independență” în care să fie precizate valori și activități pe care adolescentul le desfășoară în mod autonom și responsabil referitoare la locuință, hrană, relația cu banca, vacanțe, muncă etc. - Povești sau filme în care diferite personaje au demonstrat comportamente reziliante în situații de adversitate, eșec „Ce pot învăța eu din exemplul lor?” - Lucru în perechi „Descoperă-te prin ochii celui alt” (o calitate remarcabilă, un talent, un interes, ce apreciază cel mai mult la el/ea) - Redactarea unei scrisori cu referire la viitor despre unicitatea sa ca persoană - Colectarea unei fotografii reprezentative pentru fiecare an de naștere „Albumul meu de fotografii de la naștere până în prezent”	
CS 1.2. Manifestarea abilităților socio-emoționale ca sursă de creștere și dezvoltare într-o lume a diversității	
- Analizarea unor situații concrete ilustrate prin videoclipuri, scenarii, întâmplări din viața de licean pentru identificarea emoțiilor trăite de ei și de ceilalți și a modalităților adecvate de gestionare a acestora - Realizarea unei reclame pentru cea mai bună tehnică/strategie de a gestiona emoțiile - Asocierea de momente, culori și expresii faciale cu emoții trăite, urmate de reflecții asupra modului în care emoțiilor influențează relațiile - Jocuri de rol pentru situații de conflict privind diversitate culturală, cu soluții bazate pe respect și colaborare, ca urmare a reflecțiilor completării unor fraze lacunare de tipul: Ascult cu... atunci când altcineva... Îmi exprim... ideile. Respect opiniile... de ale mele. Promovez incluziunea... - Acțiuni de integrare și incluziune a unor noi colegi (refugiați, migranți, neurodiversitate etc.) „Ce ai face tu pentru a-i include în grupul clasei?”, de exemplu un joc în care elevii primesc aceleași sarcini, dar unii au dificultăți în realizarea lor, ca urmare a unor limite personale - Campanie vizuală „Diversitatea ne unește” (postere, filmulețe scurte, sloganuri, prezentare digitală) care promovează incluziunea, respectul și colaborarea între persoane pentru valorizarea diferențelor - Scurte texte reflexive despre modul în care interacțiunile cu ceilalți i-au ajutat să se dezvolte personal și emoțional, identificând propriile strategii de creștere - Mesaje pozitive despre înțelegere, acceptare și diversitate etnică, de gen, socio-economică etc. - Rezolvarea unor sarcini, în echipă, de exemplu construirea unor obiecte din materiale simple sau soluționarea unor probleme de logică și perspicacitate - „Scrisoare către un prieten” despre rezolvarea unor conflicte (o neînțelegere între colegi, un conflict de valori, o conversație între persoane de vârste sau culturi diferite) prin mesaje clare și empaticе, ton adecvat, atitudini și limbaj nonverbal	

CG 2 - Optimizarea strategiilor de învățare și de management al carierei într-o lume aflată în continuă schimbare

Clasa a XI-a
CS 2.1. Utilizarea eficientă a resurselor motivaționale și de timp, în vederea atingerii obiectivelor personale
- Completarea unei grile/ check-list despre folosirea timpului care include activitățile zilnice și timpul alocat fiecăreia (liceu, somn, relaxare, rețele sociale etc.) - Prezentarea unui plan de progres în procesul de învățare care să respecte următoarele criterii: obiective, acțiuni, termene, resurse, cum voi ști că am reușit, de exemplu: să obțin un rezultat bun la biologie prin realizarea zilnică a temelor și lucru suplimentar (1 oră pe zi, de luni până vineri), accesând diferite tutoriale și scheme grafice, promovând examenul de bacalaureat - Reflecții asupra activităților care te încarcă cu energie și a celor care îți consumă energie - Lucrul în perechi despre folosirea unor tehnici prin care elevii depășesc tendința de procrastinare (de exemplu, practicarea zilnică, timp de 5 minute a unei sarcini amânate constant, precum: citirea unui material, organizarea biroului etc.) - Formularea obiectivelor de tip SMART - Turul galeriei prin prezentarea metodelor care îi ajută să învețe eficient, cum ar fi: rescrierea notițelor, hărți mentale, studiu cu un coleg etc. - Lucrul în echipă referitor la un subiect de interes, de exemplu: o aplicație digitală, o tehnică de învățare, un concept științific etc., pe care îl explorează independent, apoi prezintă colegilor ce au descoperit - Practicarea unei activități zilnice, pe durata unei săptămâni, în vederea dezvoltării unei competențe (prin citit, recapitulări sau exerciții), urmată de discutarea în grup a ceea ce au observat și cum anume s-au simțit - Crearea unei rutine de învățare autonome și consecvente prin practicarea unei activități zilnice de 10-15 minute prin care își dezvoltă o competență, de exemplu: învățarea unei limbi străine prin utilizarea programului Duolingo - Discuții frontale și reflecții: „Cum învăț cel mai bine?”, „Ce pot îmbunătăți la modul meu de a învăța?”
CS 2.2. Evaluarea planului de educație și de carieră pe baza deciziilor informate, cu accent pe noile tendințe în educație și ale pieței muncii
- Auto-prezentare printr-un profil profesional, asemănător cu un profil LinkedIn: nume și prenume, competențe, interese, un obiectiv de carieră și o frază de tip „Despre mine” - Postere despre explorarea industriilor emergente și a carierelor flexibile, în domenii cum ar fi: AI, sustenabilitate, gaming, biotehnologie, telemedicină, agricultură ecologică, educație digitală etc. - Completarea on-line a unor teste de interese profesionale, apoi realizarea unui podcast despre rezultatele obținute - Analiza unor trasee de carieră: plan A, plan B, reorientări posibile - Brainstorming referitor la un hobby actual (de exemplu: gastronomie, comunicare în social media, editare video, sport, programare, limbi străine, storytelling, etc.) și despre cum s-ar îmbunătăți sau transforma într-o competență viitoare - Întrebări-răspunsuri (Q&A) referitoare la cariere emergente și jocuri de rol despre networking-ul profesional - Jocuri de tipul speed-dating despre pasiuni și aspirații, interese comune, abilități complementare - Dezbateri cu privire la surse de informare credibile despre carieră, precum: site-uri, reclame, pagini de social media - Eseu liber-argumentativ despre o activitate de voluntariat care se potrivește cu interesele, competențele personale și cum ar contribui la propria dezvoltare, la comunitate - Organizarea expoziției interactive „Oportunități fără granițe”, la nivelul clasei în care elevii creează standuri sau prezentări despre programe educaționale, internship-uri, voluntariat, școli internaționale, prezentând oportunități reale pentru tineri și comparându-le cu propriul profil personal

CG 3 - Adoptarea unui stil de viață sănătos și echilibrat prin alegeri informate și comportamente responsabile față de sine și comunitate

Clasa a XI-a
CS 3.1. Aplicarea regulilor și practicilor de menținere a unui stil de viață sănătos în activitățile de zi cu zi
- Auto-observare și reflecție prin grile, jurnale, fișe de lucru pentru conștientizarea obiceiurilor personale, a comportamentelor cu risc și de prevenire a dependențelor - Redactarea unei „Scrisori către mine” despre modul în care se menține un stil de viață sănătos - Studii de caz inspirate din situații reale, cum ar fi: presiunea de grup legată de consumul de alcool, tutun/VAP, dependența de jocuri, pornografie, intervenții estetice timpurii - Afișul clasei- reguli zilnice pentru adolescenți despre un stil de viață sănătos

Clasa a XI-a
- Hartă vizuală sau digitală (mind-map) despre rețele de suport (familie, prieteni, specialiști, organizații, linii de asistență, aplicații on-line) - Organizarea unor standuri tematice în clasă/liceu (nutriție, sport, voluntariat, echilibru digital, prevenirea dependențelor) - Expoziție-atelier la nivel de clasă/liceu despre reguli și practici de menținere a unui stil de viață sănătos - Posterul „Scutul/Blazonul oportunităților” despre factorii și activitățile care contribuie la un stil de viață sănătos - Eseuri libere și argumentative referitoare echilibrul între timpul petrecut online și offline (igienă digitală) - Proiectarea unei campanii de promovare a comportamentelor sănătoase, în școală, prin activități de voluntariat în ceea ce privește prevenirea dependențelor, igiena somnului, mișcare zilnică, echilibru online-offline
CS 3.2. Elaborarea unui plan personalizat de gestionare a sănătății, a schimbării și a situațiilor de criză
- Brainstorming referitor la exemple de crize și soluții în gestionarea acestora la nivel personal, comunitar și global - Completarea unui instrument de autoevaluare a stării de sănătate fizică, emoțională și digitală (somn, alimentație, stres, relații, timp online) „Radiografia propriei stări de sănătate” - Discuții referitoare la identificarea punctelor tari, a nevoilor personale în vederea prevenirii riscurilor și realizarea unor reprezentări vizuale (mind-map, poster digital, colaj) a resurselor personale și externe de sprijin: persoane de încredere, instituții, linii de ajutor, aplicații de suport emoțional - Elaborarea unui plan personal realist de sănătate și echilibru emoțional, cu obiective concrete pentru 3 luni, acțiuni, resurse și indicatori de progres pentru menținerea sănătății și gestionarea stresului - Reflecții referitoare la autonomia personală cu privire la învățare, întâlniri cu prietenii, achiziții de bunuri, învățare, timp liber, inclusiv în situații de criză - Jocuri de rol prin care se exersează strategii de gestionare a situațiilor de criză (de exemplu: conflict familial, eșec școlar, pierdere, anxietate, catastrofe naturale, război, pandemie etc.) și de comunicare asertivă - Realizarea unui ghid multimedia intitulat „Kit digital de supraviețuire emoțională” (videoclip, prezentare, pagină WEB, podcast) care oferă resurse practice pentru gestionarea stresului, echilibru emoțional și ajutor în criză - Organizarea unei campanii Ziua Detox „Trăiește o zi fără zahăr/fără ecrane/PRO mișcare” - Studii de caz despre moduri de gestionare a situațiilor de criză în familie, în școală, în comunitate - Interviu cu specialiști despre gestionarea de către adolescenți a situațiilor de criză

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a XI-a

Domenii de conținut/ Subdomenii		Conținuturi
1. Autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională	1.1. Autocunoaștere și dezvoltare personală	- Autoevaluarea competențelor și intereselor personale - Relația dintre stimă de sine / încredere în sine, motivație și performanță - Managementul schimbării personale în contextul luării deciziilor educaționale și de carieră - Reziliență și mecanisme de coping adaptativ - Unicitate. Identitate personală și roluri. Diversitate și incluziune
	1.2. Dezvoltare socio-emoțională	- Gestionarea emoțiilor în interacțiuni sociale diverse - Abilități socio-emoționale: empatie, colaborare, leadership - Gândire critică și inițiativă în grup - Comunicare eficientă. Managementul diversității și incluziune: rasă, etnie, vârstă, gen, dizabilități, stare de sănătate, neurodiversitate, neurodivergență, rezultate școlare (supradotare, performanță), mediu socio-economic, statut de migrant/refugiat
2. Managementul învățării și al dezvoltării carierei	2.1. Managementul învățării	- Organizarea resurselor personale: timp, energie, motivație, finanțe, rețele de suport - Strategii pentru eficiență în învățare. Stabilirea obiectivelor, prioritizare, planificare, implementare, autoevaluare - Managementul timpului. Procrastinarea și modalități eficiente de control și autocontrol. - Autonomie în învățare. Inițiativă, progres, studiu individual, muncă independentă
	2.2. Managementul carierei	- Surse de informare: instituții de învățământ, platforme și aplicații online, consilieri de carieră, rețele de socializare, networking profesional - Industrii emergente și cariere fluide, adaptate cerințelor pieței muncii. Domenii compatibile cu profilul personal și cu aspirațiile de viitor - Planul personal de carieră și adaptarea la dinamica pieței muncii. Voluntariat - Reorientare în carieră. Flexibilitate și adaptare la perspectivele de schimbare în carieră (reskilling, upskilling, microcredențiale) Decizie informată în context educațional și de carieră
3. Stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil	3.1. Calitatea stilului de viață	- Stil de viață sănătos. Reguli și practici de menținere a unui stil de viață sănătos. Oportunități pentru menținerea sănătății și pentru dezvoltare personală (voluntariat, cluburi educaționale, activități sportive) - Prevenirea dependențelor și a comportamentelor cu risc (alcool, droguri, tutun/VAP, pornografie, jocuri de noroc, intervenții estetice și/sau medicale) - Echilibrul între timpul petrecut online și offline (igienă digitală) - Resurse de sprijin și rețele de suport: familie, prieteni, specialiști, linii de asistență, instituții/ organizații
	3.2. Comportamente responsabile față de sine și comunitate	- Autoevaluare a stării de sănătate și identificarea nevoilor personale pentru prevenirea riscurilor - Obiective, acțiuni, resurse de sprijin la nivel personal, social și global - Strategii de gestionare a situațiilor de criză la nivel personal

Domenii de conținut/ Subdomenii		Conținuturi
		Plan personalizat pentru sănătate și echilibru emoțional în situații de criză

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)

Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală și consiliere în carieră, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale

ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

Clasa a XII-a

CG 1 - Valorificarea autocunoașterii și a resurselor socio-emoționale în vederea dezvoltării personale și a orientării în carieră

Clasa a XII-a
CS 1.1. Consolidarea imaginii de sine și a încrederii în resursele proprii, ca parte a procesului de dezvoltare personală, a carierei și a pregătirii pentru viața de adult - Realizarea unui puzzle referitor la propria persoană cu menționarea elementelor definitorii (de exemplu: îmi place să învăț, vreau să studiez arhitectura, dansez excelent etc. - Eseu „Cine sunt eu?”. Prezentare personală despre calități, abilități, succese, resurse, zone de dezvoltare care pot fi folosite în carieră sau în relațiile cu ceilalți - Crearea unor fișe cu recomandări pentru un prieten/coleș, evidențiindu-i calitățile și punctele tari - Brainstorming despre beneficiile autocunoașterii și conștientizării resurselor socio-emoționale - Galeria virtuală ce cuprinde realizările elevilor școlare, personale, sociale postate pe o platformă comună (de exemplu Padlet), vizibilă pentru grupul clasei - Joc „Provocări” despre rezolvarea unei situații complexe de către o echipă, iar la final, fiecare elev reflectează asupra abilităților personale cu care a contribuit la eficacitatea muncii în echipă - Cercul complimentelor pentru dezvoltarea „agency” și „empowerment” în ceea ce privește descrierea unei situații din viața elevilor, în care au luat o decizie importantă - Conversație euristică despre identificarea gândurilor care-i motivează și transformarea acestora în afirmații zilnice sintetizate într-un afiș motivațional cu mesaje inspiraționale „Puterea gândirii pozitive” - Organizatoare grafice despre „Mentalitate fixă vs. mentalitate de creștere” în ceea ce privește abordarea schimbării, reacții diferite la schimbare: rezistență, evitare, adaptare, implicare - Colaj cu mesaje și imagini care exprimă adaptabilitate și curaj extrase din poveștile personale despre reușite prezente și viitoare
CS 1.2. Aplicarea strategiilor personale de menținere a echilibrului emoțional și relațional - Discuții frontale despre viziunea mea pentru viitor, cu imagini, cuvinte și simboluri care reprezintă obiectivele proiectate după absolvirea liceului - Jocul „Cercul recunoștinței” în care fiecare elev spune un aspect pozitiv despre o persoană din clasă care a contribuit la echilibrul emoțional - Exercițiu de scriere narativă, individual sau în grup, cu tema „Rețeta echilibrului”, respectiv o prescripție imaginară pentru echilibrul emoțional, cu „ingrediente” și „etape de preparare” - Compuneri despre o schimbare personală care i-a ajutat să se dezvolte prin comparație cu discutarea unor povești de viață care au vizat transformări ca urmare a unor tranziții - Exerciții de restructurare cognitivă „Gânduri care mă ajută să mă adaptez” pentru identificarea gândurilor limitative și reformularea lor sub forma gândurilor constructive - Lucrul în echipă cu tema „Provocarea schimbării” în care elevii primesc provocări neașteptate, explorând soluții alternative - Inventarierea surselor de stres școlar, familial, social, apoi ierarhizarea lor pe un grafic (controlabil/ necontrolabil) - Discuții comparative despre diferențele conceptuale dintre eustres și distres - Realizarea, în echipă a unui poster/colaj „Rucsacul rezilienței” cu resurse antistres și demonstrarea unor tehnici de relaxare, respirație, gândire pozitivă, autoîncurajare, mindfulness pentru reducerea stresului și a emoțiilor trăite înaintea evaluărilor, examenelor - Elaborarea unei povești „Eroul din mine” în care elevii descriu o dificultate depășită și calitățile, resursele folosite, rețelele de suport

CG 2 - Optimizarea strategiilor de învățare și de management al carierei într-o lume aflată în continuă schimbare

Clasa a XII-a	
CS 2.1. Stimularea abilităților de leadership și de lucru în echipă pentru facilitarea învățării pe tot parcursul vieții	
- Storytelling pe baza unor metacarduri referitoare la motivația pentru învățare în cadrul unui proiect „Ce mă motivează să învăț?” despre factorii interni (curiozitate, dorință de reușită) și factorii externi (note, recompense) care influențează învățarea - Tehnici art-creative cu titlul „Motorul învățării mele”, în care elevii precizează factori motivaționali implicați în învățare, metode de studiu utile în pregătirea examenului de bacalaureat - Elaborarea unui plan personal pe tema „Cum îmi cresc motivația pentru învățare?”, cuprinzând pași concreți pentru menținerea și dezvoltarea motivației în învățare - Afiș/colaj despre echipa ideală, în care elevii identifică și definesc caracteristicile unei echipe - PPT-uri despre rolurile din echipă (lider, organizator, comunicator, executant, motivator etc.) și cum contribuie fiecare la reușită ca urmare a aplicării unor chestionare despre identificarea rolurilor în echipă - Exerciții de team-building la nivelul clasei, de exemplu „Turnul” în care echipele realizează o construcție din materiale simple, în care se exersează învățarea prin cooperare - Studii de caz despre gestionarea conflictelor pentru analiza unor situații conflictuale într-o echipă și identificarea soluțiilor asertive - Autoevaluarea abilităților de leadership pe care le dețin, reflecție asupra propriului potențial de leadership, moduri de a le antrena - Joc de rol „Stilurile de leadership în acțiune” (autoritar, democratic, laissez-faire) însoțită de argumente pro și contra pentru întrebarea lansată spre dezbateră „Liderul se naște sau se formează?” - Realizarea, în echipă, a unor proiecte, evenimente sau acțiuni de voluntariat, ca exerciții de leadership la nivelul clasei, liceului sau comunității	
CS 2.2. Susținerea gândirii antreprenoriale, a inițiativei și creativității pentru o carieră dinamică și autonomă	
- Desene despre bornele drumului spre succes (educație, carieră, familie, stil de viață etc.) - Brainstorming despre idei de afaceri, apoi se votează cea mai realistă sau cea mai creativă idee - Postere „Start-up pe hârtie”, în echipe, se identifică o idee de start-up, apoi se dezvoltă un proiect de afaceri după următoarele criterii: nume, viziune, obiective, servicii, resurse, clienți, buget, promovare - Realizarea unui interviu „Antreprenorul/ antreprenoarea din comunitatea mea”, cu o persoană care a inițiat un proiect local sau o afacere - Brainstorming prin care elevii generează idei de mici inițiative (școlare, comunitare, digitale) pe care le transformă în planuri/ proiecte - Joc de rol în care elevii simulează o zi din viața unui freelancer, apoi discută aspectele pozitive, avantajele, dar și provocările - Dezbateri în grup despre profesii/ meserii aflate în declin și a celor emergente, riscuri și oportunități ale pieței muncii - Fișe de lucru cu tema „Cariera mea în viitor” despre profesiile viitorului și ce competențe vor fi necesare în urma participării la tururi imersive cu ajutorul AI privind explorarea unor exemple de cariere hibride, cariere verzi și sustenabile - Soluții creative la provocări legate de educație sau de carieră sub forma „cutiei ideilor bune”, de exemplu: cum îți găsești primul job, cum combini hobby-ul cu profesia - Exercițiu de simulare/ gamification a luării deciziilor de carieră (facultate, job, voluntariat)	

CG 3 - Adoptarea unui stil de viață sănătos și echilibrat prin alegeri informate și comportamente responsabile față de sine și comunitate

Clasa a XII-a	
CS 3.1. Asumarea comportamentelor responsabile personale și sociale care susțin un stil de viață sănătos și echilibrat	
- Crearea unui calendar pentru o lună care cuprinde activități cu scopul de a aduce echilibru între viața personală- educație-carieră (work-life balance, prevenirea burnout-ului) - Elaborarea unui arbore al valorilor (imagini, cuvinte cheie) importante pentru responsabilitatea personală și responsabilitatea socială	

Clasa a XII-a	
- Dezbateri despre influențele social media asupra obiceiurilor alimentare și a obiceiurilor de consum în raport cu analiza SWOT a deciziilor personale - Organizare de standuri, ateliere sau sesiuni informative cu invitați din domeniul sănătății sub forma zilei sănătății în liceul meu - Proiect de grup referitor la realizarea unei campanii vizuale (postere, videoclipuri) despre prevenirea dependențelor - Fișă de progres privind monitorizarea timp de o săptămână a echilibrului între școală, odihnă, timp liber, apoi obținerea unui feedback 360 grade de la colegi și profesor diriginte referitor la nivelul de responsabilitate personală - Exerciții de relaxare pentru reducerea stresului, denumite 5 minute de resetare - Prezentări despre sănătatea mintală și/sau alimentația sănătoasă pentru colegii/colegele de la clasele mai mici de liceu - Organizarea unei campanii de conștientizare despre sănătatea mintală și echilibrul emoțional, bazate pe evidențe științifice, de exemplu: Știați că... referitoare la fastig, somn, exerciții fizice etc. - Identificarea unor articole, știri de actualitate și redactarea unei pagini informative cu tema „Minte sănătoasă în corp sănătos” care să promoveze obiceiuri sănătoase și recomandări ale specialiștilor	
CS 3.2. Implicarea în acțiuni de conștientizare privind sănătatea și bunăstarea în comunitate	
- Brainstorming despre conceptul de sănătate comunitară și identificarea nevoilor locale, însoțite de rezolvarea unor fișe de lucru despre Cum își păstrează o comunitate sănătatea? - Exerciții de reflecție și argumentare în ceea ce privește sănătatea, pornind de la întrebările „Ce pot îmbunătăți la mine?, Cum pot exercita o influență pozitivă asupra celorlalți?” - Proiectarea unei campanii digitale „Sănătatea începe cu mine”, mesaje de promovare a unui stil de viață echilibrat - Activități de voluntariat/implicare comunitară cu idei de proiecte și de acțiuni de sprijin local, de exemplu: informare despre alimentația sănătoasă, o zi fără fast-food, curățenie în comunitate - Invitarea unor celebrități, interviuri, modele de bune practici sub forma bibliotecilor vii referitoare la promovarea leadership-ului și a spiritului civic - Postere despre impactul ecranelor asupra sănătății și prezentarea de soluții practice într-o campanie „Online-Offline, echilibru, nu exces” - Organizarea de acțiuni de voluntariat pentru seniori, copii, persoane vulnerabile în vederea promovării binelui, campanii despre alimentație, sport, somn etc. în care elevii sunt ambasadori ai sănătății în liceu - Simulări sub forma unui consiliu despre posibile măsuri pentru creșterea bunăstării în liceu (de exemplu: pauze active, amplasarea de plante, acvarii, hrană sănătoasă, utilizarea culorilor etc.) - Vizionarea unor filme documentare sau artistice care promovează calitatea relațiilor și longevitatea - Stand-up comedy despre sănătatea și bunăstarea în comunitatea de apartenență	

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a XII-a

Domenii de conținut/ Subdomenii		Conținuturi
1. Autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională	1.1. Autocunoaștere și dezvoltare personală	- Gândire pozitivă. Viitor și reușită personală - Mindset de creștere pentru tranziții - Resurse personale (abilități, interese, valori) și oportunități educaționale și de carieră - Autonomie și decizii responsabile. Activarea resurselor personale și autodeterminare (empowerment și agency) - Atitudini proactive în fața schimbării
	1.2. Dezvoltare socio-emoțională	- Echilibru emoțional și relațional în fața examenelor, tranzițiilor și incertitudinii - Flexibilitate cognitivă. Adaptare în fața schimbărilor și provocărilor vieții. - Stres, eustres, distres: surse de stres și provocări. Reziliență emoțională - Managementul emoțiilor în situații de tranziție (bacalaureat, admitere la facultate, adaptare la piața muncii, angajare, antreprenariat, voluntariat, șomaj)
2. Managementul învățării și al dezvoltării carierei	2.1. Managementul învățării	- Factori interni și externi ai motivației pentru învățare - Lucrul în echipă. Dinamica grupului. Roluri în echipă. - Comunicare eficientă și ascultare activă. Managementul conflictelor în echipă - Leadership și motivație în învățare. Tipuri și stiluri de leadership. Abilități de leadership
	2.2. Managementul carierei	- Cariera ca proces activ. Modele contemporane de cariere dinamice: freelancing, start-up-uri, cariere hibride, cariere verzi și sustenabile. Resurse digitale și AI - Consilierea carierei pentru toți. Analiza pieței muncii și a noilor profesii. Evaluare riscuri și oportunități - Cultura antreprenorială. Inițiative în acord cu alegerile personale - Creativitate și inovație în dezvoltarea carierei și adaptarea la schimbare. Autonomie și responsabilitate în luarea deciziilor de carieră
3. Stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil	3.1. Calitatea stilului de viață	- Responsabilitate personală. Adoptarea unor comportamente/atitudini/ practici sănătoase și asumarea consecințelor alegerilor - Responsabilitate socială: implicarea în promovarea sănătății în comunitate (peer-education, evenimente locale) - Campanii și proiecte de conștientizare și advocacy privind sănătatea (nutriție, sănătate mintală, prevenirea dependențelor și a comportamentelor cu risc) - Echilibru viață personală-educație-carieră (work-life balance, burnout)
	3.2. Comportamente responsabile față de sine și comunitate	- Sănătate și bunăstare în comunitate. Roluri și nevoi personale. Modele de relații sănătoase și sprijin comunitar - Calitatea relațiilor și longevitatea din perspectiva sănătății și bunăstării - Informare și demersuri educaționale pentru sănătate în prevenirea comportamentelor cu risc și a provocărilor comunitare - Inițiative și acțiuni de conștientizare și angajament cu impact în comunitate

SUGESTII METODOLOGICE

Disciplina *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* are ca scop antrenarea elevilor în dezvoltarea competențelor de autocunoaștere, gestionare a emoțiilor, luarea deciziilor și orientare în carieră, dezvoltare a unui stil de viață echilibrat și responsabil, competențe necesare pentru adaptarea la schimbările rapide din societatea actuală. Este concepută ca un suport constant pentru elevii de liceu, oferindu-le competențele necesare pentru a naviga cu succes într-o lume complexă și în continuă schimbare.

Demersul didactic din cadrul disciplinei *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* la liceu, urmărește formarea elevilor ca persoane autonome, conștiente de propriile resurse, capabile să ia decizii informate în privința traseului educațional și de carieră, să adopte comportamente responsabile pentru sănătate, bunăstare și capabile să se implice activ în comunitate.

Responsabilitatea orei de *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* revine profesorului diriginte care într-un mod competent și asumat profesional încurajează elevii să se cunoască pe sine și să-și valorifice potențialul. Se recomandă ca profesorul diriginte să lucreze împreună cu profesorii consilieri școlari din cadrul CJRAE/CMBRAE pentru implementarea eficientă a programei, asigurând, în echipă, o abordare coerentă și modernă referitoare la dezvoltarea personală și orientarea în carieră a elevilor. Consilierii școlari, ca parteneri educaționali pot oferi sprijin profesorilor diriginți, prin expertiză de specialitate, recomandări metodologice adaptate și de actualitate, instrumente de evaluare, exemple de activități, participare directă în proiectarea și desfășurarea unor activități la nivel formal și/sau non-formal. Totodată, această oră solicită profesorului diriginte să colaboreze activ cu alți parteneri educaționali și specialiști, precum: părinți, personalități publice din diferite domenii, reprezentanți ai mediului economic, ai organizațiilor nonguvernamentale și ai autorităților locale în vederea asigurării unei abordări integrate și relevante.

Profesorul diriginte are rol de facilitator, ghidând elevii în procesul de autocunoaștere și dezvoltare socio-emoțională, de management al învățării și al dezvoltării carierei, de adoptare a unui stil de viață sănătos, echilibrat și sustenabil. Pentru eficientizarea demersului didactic, în proiectarea și organizarea activităților de învățare se recomandă respectarea următoarelor principii:

- Centrarea pe elev. Activitățile sunt concepute vor valorifica experiențele individuale, nevoile specifice și ritmul personal de dezvoltare al fiecărui elev. Prin urmare, este important ca elevii să fie implicați în activități care îi stimulează să exploreze, să-și exprime și să-și susțină opiniile, să colaboreze și să reflecteze asupra propriilor experiențe, dezvoltându-și astfel gândirea critică și autonomia personală.
- Încurajarea învățării active. Se vor utiliza strategii, metode, tehnici care solicită participarea directă a elevilor, precum: brainstorming dinamic, investigații interactive, simulări realiste, studii de caz provocatoare, proiecte creative, dezbateri antrenante, reflecții personale, auto-evaluări exploratorii etc. Fiecare activitate va transforma învățarea într-o experiență practică și relevantă.
- Abordarea integrată a conținuturilor. Domeniile tematice, precum dezvoltare personală, carieră, AI și competențe digitale, sănătate, sustenabilitate, nu vor fi tratate izolat, ci conectate între ele, construind o imagine holistică a realității. Activitățile vor combina exemple din viața cotidiană, scenarii actuale, tendințe ale pieței muncii și provocări sociale relevante, astfel încât elevii să înțeleagă interdependența conceptelor, să dezvolte abilități aplicabile în diferite contexte.
- Adaptarea la diversitate. Profesorul diriginte promovează un mediu de învățare incluziv, prin adaptarea procesului didactic la nevoile și ritmul fiecărui elev, asigurând condițiile pentru o învățare echitabilă și motivantă. Profesorul diriginte oferă variante de sarcini diferențiate, opțiuni flexibile pentru prezentarea produselor finale și moduri de învățare personalizate, precum și sprijin suplimentar pentru elevii cu cerințe educaționale speciale. Astfel, se încurajează participarea activă a tuturor elevilor prin evidențierea punctelor tari și facilitarea progresului individual.

Proiectarea curriculară respectă paradigma centrării pe competențe, în care se evidențiază, în mod deosebit, dezvoltarea abilităților și exersarea atitudinilor deschise, creative, adaptabile, însă, fără a exclude importanța cunoștințelor. Următoarele abordări inovative ale procesului educațional sunt repere în organizarea unor experiențe semnificative pentru elevi: învățarea experiențială, învățarea colaborativă, învățarea bazată pe proiecte, învățarea reflexivă, respectiv metacogniția. Acestea facilitează implicarea elevilor în învățare prin metode moderne, dinamice, care stimulează participarea activă, reflecția și colaborarea.

Modelul adoptat în elaborarea programei pentru disciplina *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* se concentrează pe progresul elevilor, punând accent pe dezvoltarea graduală a competențelor de-a lungul anilor de studiu. Elevii urmează parcursuri clare, de la etapa de familiarizare cu noțiuni și abilități noi, până la exersarea autonomiei și pregătirea pentru luarea deciziilor specifice vieții de adult. Atât conținuturile de învățare, cât și sarcinile de lucru sunt structurate progresiv, valorificând cunoștințele și competențele deja dobândite de elevi, orientându-i treptat spre atingerea obiectivelor de dezvoltare și performanță prevăzute pentru finalul studiilor liceale.

Curriculumul în spirală presupune o abordare a conținuturilor de către profesorii diriginți prin reveniri succesive asupra aceluiași concepte-cheie, competențe și valori, de fiecare dată la un nivel mai ridicat de complexitate și autonomie, accentul anual (descoperă, dezvoltă, aplică, acționează independent) structurând progresia fără a exclude

celelalte dimensiuni ale învățării. Astfel, în fiecare an de studiu, profesorul proiectează activități care integrează explorarea, consolidarea, aplicarea și reflecția, diferența fiind dată de profunzimea și gradul de responsabilitate al elevului. De exemplu, un conținut legat de orientarea în carieră poate fi abordat în clasa a IX-a prin activități de descoperire a intereselor personale, în clasa a X-a prin dezvoltarea abilităților de autoevaluare și planificare, în clasa a XI-a prin aplicarea acestora în contexte simulate (realizarea unui CV sau a unui plan educațional), iar în clasa a XII-a prin acțiuni independente, precum luarea unei decizii informate privind traseul educațional sau profesional, ilustrând astfel mecanismul învățării în spirală. Abordarea curriculumului în spirală poate fi corelată în mod coerent cu diversitatea stilurilor de învățare, întrucât reluarea ciclică a conținuturilor, sub accente diferite și în contexte variate, permite elevilor să acceseze învățarea prin modalități multiple: explorativă, reflexivă, aplicativă și autonomă. Prin alternarea strategiilor didactice (învățare experiențială, activități de analiză, exerciții practice, proiecte individuale), profesorii răspund nevoilor elevilor cu stiluri de învățare diferite, oferind fiecăruia oportunitatea de a-și consolida achizițiile și de a transfera cunoștințele în situații noi. Astfel, învățarea în spirală nu doar susține progresia cognitivă, ci favorizează și personalizarea parcursului educațional, prin valorificarea stilurilor individuale de învățare.

În cadrul orelor de *Dezvoltare personală și consiliere în carieră*, activitățile didactice sunt organizate pe baza unui parcurs experiențial, centrat pe implicarea activă a elevilor în propriul proces de învățare, proces antrenat în clasele de gimnaziu, reluat în liceu, la un nivel de complexitate specific vârstei adolescenței. Acest demers presupune, într-o primă etapă, explorarea și experimentarea directă, prin care liceenii trăiesc situații de învățare concrete, exersează comportamente, analizează reacții emoționale și cognitive, apoi reflectează asupra experiențelor parcurse. Ulterior, procesul de învățare este consolidat prin comunicare și observare, adolescenții fiind încurajați să-și exprime propriile perspective, să împărtășească experiențele trăite și să asculte punctele de vedere ale celorlalți, facilitând astfel învățarea socială și dezvoltarea competențelor relaționale. Etapa de analiză și reflecție permite elevilor să identifice elementele semnificative ale experienței de învățare, să conștientizeze achizițiile personale și să formuleze intenții de transfer și aplicare a acestora în contexte educaționale, sociale și personale relevante.

Mecanismul învățării este unul dinamic și flexibil, putând fi inițiat în oricare dintre aceste etape, de la experiență, experimentare, comunicare, la analiză, reflecție, metacogniție, în funcție de specificul temei abordate, de competențele vizate și de motivația pentru învățare.

Activitățile propuse încurajează transferul (aplic ceea ce înveți în contexte noi), metacogniția (reflectez- analizez- ajustez) și implicarea activă a elevilor în experiențe de învățare cât mai diverse. Se încurajează creșterea vizibilității activităților inspirate din modele europene și internaționale, adaptate diversității elevilor care urmăresc dezvoltarea competențelor de planificare a educației și carierei (Career Management Skills/CMS) prin: întâlniri cu profesioniști, proiecte exploratorii, interviuri de informare, portofoliul de carieră, utilizarea aplicațiilor digitale, conectarea la platforme de carieră.

Elevii învață despre ei, despre ceea ce sunt capabili să facă și despre ceea ce au nevoie să-și dezvolte, își formează abilitățile necesare, apoi le aplică în contexte cunoscute, cât și în contexte noi pentru ei, iar în ultimul an de liceu își vor putea contura viitorul educațional sau profesional, pregătiți să fie tineri adulți responsabili.

Modelul CASEL (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning) reprezintă un cadru de referință internațional pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor, având ca scop sprijinirea succesului personal, academic și profesional. Acest model evidențiază cinci competențe fundamentale: conștientizarea de sine (înțelegerea emoțiilor, valorilor și punctelor forte personale), autoreglarea (capacitatea de a regla emoțiile, comportamentele și stresul), conștientizarea socială (empatia și respectul față de diversitate), abilitățile de relaționare (comunicarea eficientă, cooperarea și gestionarea conflictelor) și luarea deciziilor responsabile (alegerea unor comportamente etice și constructive). Integrarea modelului CASEL în programa de *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* pentru liceu contribuie la formarea unor tineri echilibrați, rezilienți și pregătiți să facă față provocărilor unei societăți dinamice.

În acord cu recomandările Safe and Supportive Schools (2024) profesorii diriginții și consilierii școlari colaborează pentru a preveni bullying-ul și a susține sănătatea mintală, contribuind la crearea unui climat de învățare sigur, pozitiv și bazat pe încredere. Programa contribuie explicit la starea de bine a elevilor ca rezultat curricular măsurabil, prin indicatori clari (relații pozitive, siguranță emoțională, apartenență, autonomie) și prin utilizarea instrumentelor practice precum contractul clasei, harta siguranței și cercurile restaurative. Programa este corelată explicit cu Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, prin includerea adaptării activităților la nivelurile de sprijin și prin integrarea strategiilor de autoreglare și sprijin colegial, în acord cu principiile educației incluzive și ale pedagogiei diferențiate. De asemenea, se recomandă ca activitățile să fie proiectate astfel încât:

- să sprijine dezvoltarea identității personale și consolidarea stimei de sine;
- să favorizeze explorarea activă a intereselor, valorilor, abilităților și aspirațiilor elevilor;
- să ofere contexte de reflecție, dialog și analiză critică asupra situațiilor reale de viață;
- să dezvolte competențe transferabile: comunicare, colaborare, gândire critică, reziliență, planificare, responsabilitate digitală.

Disciplina valorifică expertiza profesorilor diriginți și caracterul inter- și transdisciplinar al activităților, oferind un cadru flexibil și neprescriptiv, care necesită, însă, formarea specifică a acestora, pentru facilitarea unor demersuri centrate pe reflecție, descoperire, colaborare, interactivitate și exprimare personală, în detrimentul predării tradiționale bazate pe memorare și reproducere. Prin urmare, se recomandă cadrelor didactice flexibilitate în aplicarea programei, integrarea elementelor de interdisciplinaritate/transdisciplinaritate și conexiunile cu alte discipline, punând accent deosebit pe utilizarea unor metode și tehnici moderne, cuprinse într-un registru metodologic generos, adaptat și adecvat nevoilor actuale ale elevilor de liceu, care se îmbogățesc permanent:

- brainstorming;
- dezbaterile academice;
- ateliere de lucru;
- jocuri de rol;
- discuția în perechi („think-pair-share”);
- tehnici ale gândirii critice, precum turul galeriei, ciorchinele;
- jurnalul de reflecție (zilnic/săptămânal/tematic);
- portofoliul personal;
- simulări de interviuri și prezentări publice;
- studii de caz privind situații de viață reală (tranziții, crize, alegeri educaționale);
- investigații tematice privind profesii, medii de lucru, schimbări pe piața muncii;
- învățarea prin proiecte individuale sau de grup și experiențe reale (de exemplu: parteneriate cu mediul economic, vizite de documentare, job-shadowing);
- integrarea resurselor digitale și AI pentru documentare, feedback și orientarea în carieră etc.

Încurajarea participării active a elevilor la discuțiile și dezbaterile din clasă pentru a spori capacitatea de a aplica cunoștințele în scenarii reale oferă repere concrete pentru organizarea unor activități interactive, experiențiale și centrate pe elev. Lucrul în perechi/grup/echipă, jocurile de rol și simulările, studiile de caz asigură coerența dezvoltării competențelor de autocunoaștere, socio-emoționale, management al învățării și al carierei, stil de viață sănătos, echilibrat și responsabil prin activități structurate și progresive. Adaptarea conținuturilor la caracteristicile psihologice ale elevilor aflați la vârsta adolescenței astfel încât activitățile să fie accesibile și stimulante se realizează și prin folosirea resurselor digitale, aplicațiilor on-line, inteligenței artificiale în educație. Elevii sunt astfel încurajați să folosească noile tehnologii în vederea dezvoltării și exersării unor strategii eficiente de orientare în carieră și pentru creșterea motivației pentru învățare. Metodele și tehnicile de predare-învățare-evaluare incluzive și adaptate diversității elevilor contribuie la personalizarea procesului educațional, profesorul diriginte fiind provocat să ajusteze strategiile în funcție de nevoile, interesele și specificul fiecărei clase.

Profesorul-diriginte are rol de facilitator al învățării, mediator al relațiilor educaționale și sprijin al dezvoltării personale și de carieră a elevilor, asemenea unui „dirijor” al clasei pe care o „orchestrează”. Acesta creează un climat de învățare sigur, predictibil și suportiv, stimulează reflecția și dialogul, susține explorarea resurselor personale și a opțiunilor de carieră și promovează o comunicare empatică, bazată pe non-judecare, deschisă către diversitate.

Demersul didactic valorifică metode interactive (brainstorming, dezbateri, analiză de situații, investigații ancorate în realitate), metode experiențiale (simulări, jocuri de rol, proiecte de grup, studii de caz), metode reflexive (jurnal reflexiv, autoevaluare, hărți conceptuale, fișe de analiză a deciziilor), metode colaborative (învățare în grupuri mici, peer-learning, proiecte inter- și transdisciplinare), precum și metode digitale (platforme, realizarea de produse digitale, portofolii și instrumente de monitorizare a progresului personal).

Activitățile de învățare pot fi organizate frontal, pentru introducerea conceptelor, lucrul individual, pentru autocunoaștere și reflecție, și lucrul în echipe, pentru proiecte aplicative. Se recomandă integrarea activităților non-formale, precum vizite educaționale, întâlniri cu profesioniști, workshop-uri tematice, activități structurate de service-learning, voluntariat, parteneriate locale și evenimente comunitare. Având în vedere complexitatea și diversitatea conținuturilor destinate dezvoltării liceenelor, se recomandă atât stabilirea de parteneriate strategice cu instituții publice, ONG-uri, companii private cu expertiză relevantă, cât și extinderea activităților educaționale în afara sălii de clasă, creând astfel contexte de învățare autentice și dinamice în care tinerii pot aplica, experimenta și integra competențele dobândite, pregătindu-se activ pentru provocările vieții reale.

Menționăm rolul părinților/familiei în susținerea dezvoltării personale și a orientării în carieră a adolescenților prin implicarea acestora în activitățile de consiliere, activități care presupun dialog inter-generațional despre carieră, valori, alegeri, resurse pentru părinți privind sprijinirea adolescenților în tranziții.

Evaluarea în cadrul disciplinei este preponderent formativă, centrată pe procesul de învățare și pe progresul personal al elevului, urmărind dezvoltarea conștiinței de sine, a capacității de reflecție și autoreglare, precum și a autonomiei și responsabilității. Instrumentele recomandate includ portofoliul educațional (clasic sau digital), jurnalul reflexiv, conversațiile de progres, rubricile de autoevaluare, proiectele individuale și colaborative și prezentările, studiile

de caz, materialele digitale. Evaluarea sumativă vizează produse finale (proiecte, prezentări, eseuri etc.), însoțite de criterii clare și transparente. Programa include introducerea unui Portofoliu integrat al elevului, ca instrument de evaluare formativă, corelat cu portofoliu de carieră, cu elemente ale portofoliilor de învățare de la alte discipline (metode, strategii, stiluri de învățare), fișe de progres și reflecție, structurat pe secțiuni de autocunoaștere, carieră, proiecte personale și reflecții asupra învățării. Elevii învață să-și folosească „vocea”, abilitățile, precum gândirea critică, colaborarea, creativitatea, autoreglarea, empatia etc. și să facă alegeri pentru îndeplinirea sarcinilor, temelor, rolurilor, proiectelor, adaptate nivelului lor de dezvoltare. Totuși, ceea ce este comun pe parcursul liceului este faptul că elevii folosesc jurnale de reflecție, grile de analiză, chestionare, criterii de reușită explicite, feedback continuu și colectează în portofoliul personal evidențele progresului lor, astfel încât dezvoltarea competențelor să fie observabilă și dovedită, nu doar declarată. Evaluarea formativă sau continuă se realizează prin feedback constructiv și prin implicarea elevilor în procesul de învățare, folosind diferite modalități de evaluare (quiz-uri, teste, chestionare, grile de observație, prezentări moderne, planuri personalizate, jurnale de reflecție etc.), care se vor finaliza cu un portofoliu de învățare digital, completat pe tot parcursul activităților specifice disciplinei.

Relația educațională se fundamentează pe încredere reciprocă, respectarea confidențialității și a diferențelor individuale, comunicare deschisă și suport emoțional, implicarea activă a elevului în procesul de învățare și cultivarea responsabilității personale și sociale. Direcțiile de adaptare și personalizare vizează, în principal, asigurarea incluziunii și accesibilității. Astfel, se recomandă diferențierea ritmului și a sarcinilor de lucru, utilizarea resurselor vizuale, digitale și multi-senzoriale, adaptarea activităților la nevoile individuale ale elevilor, în colaborare cu consilierul școlar și profesorii itineranți și de sprijin.

Activitățile propuse sunt concepute pentru a stimula transferul de competențe care să permită elevilor să aplice ceea ce învață în contexte noi și variate. De asemenea, aceste activități promovează metacogniția, prin încurajarea reflecției asupra propriului proces de învățare, analizarea strategiilor utilizate și ajustarea abordărilor pentru a obține rezultate mai bune. În plus, activitățile asigură implicarea activă a elevilor, prin experiențe practice, colaborative și interactive, dezvoltând atât abilități cognitive, cât și competențe sociale și emoționale.

Sugestiile metodologice prezentate alcătuiesc un cadru coerent, flexibil și adaptabil pentru programa de *Dezvoltare personală și consiliere în carieră* la nivelul liceului (clasele a IX-a - a XII-a). Printr-o abordare centrată pe elev, progresivă, interactivă și contextualizată, cadrele didactice legitimate pentru această disciplină pot facilita un parcurs formativ semnificativ, de la autocunoaștere la decizie informată, de la explorare la implementare, de la adolescență la viața adultă asumată, contribuind în același timp la formarea unui profil de absolvent autonom, reflexiv, responsabil și capabil să-și proiecteze viitorul personal și de carieră într-un mod realist și motivant.

Implementarea metodologică atentă, cu adaptabilitate la specificul școlii și la particularitățile elevilor, precum și evaluarea formativă asigură relevanța și eficiența intervenției educaționale a profesorului diriginte. În această viziune pedagogică, fiecare elev de liceu devine nu doar participant la procesul educațional, ci actor conștient al propriei dezvoltări personale și în carieră, în care starea de bine și incluziunea sunt tratate ca elemente de bază ale acestor programe școlare.

Este important a se avea în vedere și propunerea unor activități de învățare care să vină în sprijinul prevederilor Legii învățământului preuniversitar 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, prin care profesorul consilier școlar și profesorul diriginte au obligația să emită recomandări personalizate referitoare la alegerea ocupației pentru elevii aflați la finalul învățământului liceal, cum ar fi: încadrarea într-o formă de învățământ de nivel superior, încadrarea pe piața muncii etc. Aceste recomandări cu caracter consultativ, emise în baza metodologiei specifice, se concretizează într-un plan individualizat al educației și carierei care urmează a fi inclus în portofoliul educațional al elevului.

Ora de *Dezvoltare personală și consiliere în carieră*, nu se notează, astfel devine, un spațiu al experiențelor de învățare transformatoare, al comunicării deschise și profunde, în care elevul învață să se descopere în procesul dinamic al dezvoltării sale, să decidă și să acționeze în acord cu propriile valori, aspirații și resurse, menținându-și echilibrul atât în raport cu sine, cât și în raport cu mediul complex în care trăiește.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- American School Counselor Association. (n.d.). ASCA student standards: Mindsets & behaviors for student success. <https://schoolcounselor.org/getmedia/7428a787-a452-4abb-afec-d78ec77870cd/Mindsets-Behaviors.pdf>

- Brown, S. D., & Lent, R. W. (Eds.). (2020). Career development and counseling: Putting theory and research to work (2nd ed.). Wiley. <https://www.wiley.com>
- Cedefop. (2019). Inventory of lifelong guidance systems and practices-Romania. Cedefop. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices-romania>
- Cedefop. (2020). Inventory of lifelong guidance systems and practices-Finland. CareersNet national records. Cedefop. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices-finland>
- Cedefop. (2023). Inventory of lifelong guidance systems and practices-Poland. CareersNet national records. Cedefop. <https://www.cedefop.europa.eu/en/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices-poland-0>
- Cedefop. (n.d.). Inventory of lifelong guidance systems and practices-Norway. CareersNet national records. Cedefop. (Consultat recent) <https://www.cedefop.europa.eu/en/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices-norway>
- Education Scotland. (n.d.). Health and wellbeing: Responsibility of all. <https://education.gov.scot/media/vaibgm0y/hwb30-booklet.pdf?utm>
- Euroguidance Network. (2023, November 28). Career education in the Nordic countries: A comparison of national legislation and compulsory school curricula. Euroguidance. <https://euroguidance.eu/career-education-in-the-nordic-countries>
- European Commission (2020). Lifelong guidance policy and practice in the EU: trends, challenges and opportunities. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8284&furtherPubs=yes>
- Kanzaki, M. et al (2025). Cultural translation of career decision-making: Understanding practitioners' perspectives from a multinational study on social and emotional learning. International Journal for Educational and Vocational Guidance. SpringerLink. <https://link.springer.com>
- Niles, S. G., & Harris-Bowlsbey, J. (2022). *Career development interventions* (6th ed.). Pearson. <https://www.pearson.com>
- OECD. (2021). *Career guidance for adults in a changing world of work*. OECD Publishing. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2021/01/career-guidance-for-adults-in-a-changing-world-of-work_0c903ffd/9a94bfad-en.pdf
- OECD. (2021). *Investing in career guidance* (Rev. ed.). OECD Publishing. <https://www.oecd.org/employment/skills-and-work/adult-learning/Investing-in-Career-Guidance-2021.pdf>
- OECD. (2024). Career guidance, social inequality and social mobility: Policy brief. OECD Publishing. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/03/career-guidance-social-inequality-and-social-mobility_267a5ecd/e98d0ae7-en.pdf
- OECD. (2024). Digital technologies in career guidance for youth: Opportunities and challenges. OECD Publishing. https://www.oecd.org/en/publications/digital-technologies-in-career-guidance-for-youth_c9ab23da-en.html
- Parola, A., Diano, F., Ponticorvo, M., & Sica, L. S. (2024). Exploring the adolescents' career development and career-related teacher support: The NEFELE career guidance model. *Frontiers in Psychology*, 15, Article 1437472. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1437472>
- Secretariatul General al Guvernului & World Bank, Andrei, A., Richardson, G. et al (2023). Studiu aprofundat de evaluare a impactului. Evaluarea sistemului de consiliere și orientare în carieră din învățământul preuniversitar din România, RO: https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2019/09/Studiu-de-impact_-_Evaluarea-sistemului-de-consiliere-si-orientare-in-cariera-din-invatamantul-preuniversitar.pdf, EN: https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2019/09/Impact-study_Counselling-and-Orientation-in-Career-in-Preuniversity-Education.pdf
- Thomsen, R., Tybjerg, G., & Skovhus, R. B. (2024). Career education in the final years of compulsory school in Denmark. *Nordic Journal of Transitions, Careers and Guidance*, 12(1), 1-18. <https://doi.org/10.16993/njtgc.84>
- Țibu, S. (coord.), Botnariuc, P., Făniță, A., Goia, D., & Țibu, S. (2024). Analiza serviciilor de consiliere la liceu: Provocări și direcții de îmbunătățire [Raport național]. Unitatea de Cercetare în Educație, Editura Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație. <https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2024/12/Raport-3-Liceenii-din-Romania-Analiza-serviciilor-de-consiliere-la-liceu.pdf>

- OECD (2025), Unlocking High-Quality Teaching, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/f5b82176-en>
- Parola A, Diano F, Ponticorvo M, Sica LS (2024) Exploring the adolescents' career development and career-related teacher support: the NEFELE career guidance model. Front. Psychol. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2024.1437472/full>, <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1437472>
- Bulai, A. C., Horga, I., Copăceanu, M., Mihaiu, S., & Manoleli, D. (2025). Analiza stării de bine și a sănătății mintale în rândul copiilor din învățământul gimnazial din România. Ministerul Educației și Cercetării; UNICEF România, <https://www.unicef.org/romania/ro/media/17026/file/Analiza%20st%C4%83rii%20de%20bine%20%C8%99i%20a%20s%C4%83n%C4%83t%C4%83%C8%9Bii%20mintale%20%C3%AEn%20r%C3%A2ndul%20copiilor%20din%20%C3%AEnv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2ntul%20gimnazial%20%C3%AEn%20Rom%C3%A2nia.pdf.pdf>
- Wong, L. P. W., Yuen, M., and Chen, G. (2019). Technology-infused career and life planning education. Asia Pac. Career Dev. J. 2, 51–62
- Watson, M., and McMahon, M. (2008). Children's career development: metaphorical images of theory, research, and practice. Career Dev. Q. 57, 75–83. doi: 10.1002/j.2161-0045.2008.tb00167
- Savickas, M. L. (2012). Life design: a paradigm for career intervention in the 21st century. J. Couns. Dev. 90, 13–19. doi: 10.1111/j.1556-6676.2012.00002
- Teenage Career Readiness (OECD, 2025). [career.readiness@oecd.org](https://www.oecd.org/en/data/dashboards/teenage-career-readiness.html), <https://www.oecd.org/en/data/dashboards/teenage-career-readiness.html>
- OECD (2025), The State of Global Teenage Career Preparation, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d5f8e3f2-en>.
- Dodd, Vanessa, Hanson, Jill and Hooley, Tristram (2021). Increasing students' career readiness through career guidance: measuring the impact with a validated measure. Informa UK Limited. <https://doi.org/10.1080/03069885.2021.1937515>
- <https://www.worldbank.org/en/topic/teachers/brief/safe-schools-supporting-the-future-of-learning-through-safe-schools>
- Ministerul Educației. (2024). Cadrul de competențe digitale pentru elevi (DigCompRo) (Anexă la Ordinul ministrului educației nr. 6.466 din 30 august 2024). https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Legislatie/2024/Anexa_OM_6466_2024.pdf
- European Commission. (n.d.). DigCompEdu Check-In for higher education. https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/CheckIn_HE_v2021_EN
- European Commission, Joint Research Centre. (n.d.). Digital competence framework for educators (DigCompEdu). <https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu>
- Ministry of Education, with the technical support from UNICEF and in cooperation with the European Commission Policies and resources for safe and supportive schools TSI (2024-2026), <https://www.unicef.org/romania/press-releases/european-commission-ministry-education-and-unicef-join-forces-promoting-healthy-and>, <https://www.unicef.org/eca/reports/policies-and-resources-safe-and-supportive-schools>, <https://www.unicef.org/eca/media/39871/file/TSI%20Romania%20Safe%20Schools.pdf.pdf>
- Hooley, T., Sultana, R. G., & Thomsen, R. (2019). Career guidance for social justice: Contesting neoliberalism. London, UK: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315110516>
- Well-being research, <https://www.ibo.org/research/wellbeing-research/>, <https://www.ibo.org/research/wellbeing-research/what-is-well-being/> (2020-2025)
- Hooley, T., Thomsen, R., & (co-autorii). (2025). Careers. Aarhus University Press.
- Hooley, T. (2024). Career and sustainability. Journal of the National Institute for Career Education and Counselling, 53(1). <https://doi.org/10.20856/jnicec.5301>
- The Victorian Curriculum and assessment authority from Australia, Curriculum area resources, <https://www.vcaa.vic.edu.au/>, <https://www.vcaa.vic.edu.au/curriculum/foundation-10/curriculum-area-resources/health-and-physical-education/curriculum-mapping-templates>
- Personal development curriculum map 2025- 2026, https://www.whtc.co.uk/files/2025/10/PD_Curriculum-Map-25-26.pdf
- ASCA Student Standards: Mindsets & Behaviors for Student Success K-12 College-, Career- and Life-Readiness Standards for Every Student, <https://www.schoolcounselor.org/getmedia/7428a787-a452-4abb-afec-d78ec77870cd/mindsets-behaviors.pdf>

- The Ontario Curriculum Grades 9 and 10 (revised) Guidance and Career Education, <https://www.ontario.ca,https://www.edu.gov.on.ca/eng/curriculum/secondary/guidance910currb.pdf>
- The Ontario Curriculum Grades 9 to 12 Health and Physical Education (Revised, 2015), <https://www.edu.gov.on.ca/eng/curriculum/secondary/health9to12.pdf>
- Creating pathways to success: an education and career/life planning program for Ontario schools (2013, 2022). <https://www.ontario.ca/page/creating-pathways-success-education-and-careerlife-planning-program-ontario-schools>, <https://files.ontario.ca/edu-school-effectiveness-framework-2013-en-2022-01-13.pdf>, <https://files.ontario.ca/edu-education-career-life-planning-program-fact-sheet-en-2022-03-02.pdf>
- Health and Physical Education (2019), Ontario, Canada, <https://www.edu.gov.on.ca/eng/curriculum/elementary/2019-health-physical-education-grades-1to8.pdf>, <https://www.edu.gov.on.ca/eng/curriculum/elementary/grade9to12hpe.pdf>
- Optional Subject: Career Education (2014, Estonia). https://www.hm.ee/sites/default/files/documents/2022-10/est_basic_school_nat_cur_2014_appendix_11_final.pdf, https://www.hm.ee/sites/default/files/documents/2022-10/est_upper_secondary_nat_cur_2014_appendix_12_final.pdf
- United Nations Children's Fund (UNICEF) and European Training Foundation (ETF) (2024). Learning for Careers What kinds of career guidance and career education services do young people want in Europe and Central Asia, https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/2024-03/2024%20Career%20Guidance%20Report_v09_web.pdf
- Ministerul Educației Ordinul nr. 6731/2023 privind aprobarea Profilului de formare al absolventului. Text publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1099 din 06 decembrie 2023. În vigoare de la 06 decembrie 2023 <https://lege5.ro/Gratuit/ge2dknrvga3te/ordinul-nr-6731-2023-privind-aprobarea-profilului-de-formare-al-absolventului?d=2025-11-24>
- Health and Physical Education Curriculum in New Zealand (2025). <https://newzealandcurriculum.tahurangi.education.govt.nz/new-zealand-curriculum-online/new-zealand-curriculum/learning-areas/health-and-physical-education-curriculum/5637165585.c>, <https://newzealandcurriculum.tahurangi.education.govt.nz/5637293085.p#Health>
- ...

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/ Titlu științific	Instituție de apartenență Localitate/ Județ
CĂLINECI MARCELA CLAUDIA	Grad didactic I/ Prof. dr. consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
MITROFAN LUMINIȚA DOINA	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
FLOREA FLORIN ROBERT	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională

GÂRDAN MELANIA MARIA	Grad didactic I/ Prof. dr. consilier școlar	Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Sălaj
ȘANDRU IOANA	Grad didactic I/ Prof. dr. consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
OANCEA ANA MARIA	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
CONSTANTINESCU MARIANA CRISTINA	Grad didactic I/ Profesor de Științe socio-umane	Colegiul Național Ion Luca Caragiale București
MUNTEANU ALINA MIHAELA	Grad didactic I/ Profesor doctorand consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
BULAI DIAMANTA LUMINIȚA	Director CJRAE Galați/ Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Galați
BARBU DANIELA	Profesor dr./ Grad didactic I/ Inspector școlar pentru proiecte educaționale	Inspectoratul Școlar Județean Ilfov
POPESCU DOINA	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
BOCA CRISTIANA ANA MARIA	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională Step by Step
CREȚU NADIA MIRELA	Grad didactic II/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
ANGHEL RAMONA ELENA	Grad didactic I/ Profesor dr. consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
ANDREI ANGELA	Lector univ. dr. asociat	Universitatea din București Facultatea de Psihologie și Științele Educației
ALBU DANIELA MIHAELA	Profesor/ Grad didactic I	Colegiul Național Mihai Eminescu Buzău
IONESCU DANIELA	Profesor/ Grad didactic I	Casa Corpului Didactic Prahova
POPESCU MARILENA	Profesor/ Grad didactic I	Colegiul Național Mihai Eminescu Botoșani
POPESCU GABRIELA	Profesor/ Grad didactic I	Liceul Teoretic Mihail Sadoveanu București
BALEA MARINA LUCICA	Profesor/ Grad didactic I	Școala Gimnazială Nr. 2 București
CRUMPEI-TANASE IRINA	Conf. univ. dr.	Universitatea Alexandru Ioan Cuza Iași/ Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
DARJAN IOANA	Conf. univ. dr.	Universitate de Vest Timișoara Facultatea de Sociologie și Psihologie
BERSAN OTILIA	Conf. univ. dr.	Universitatea de Vest Timișoara Facultatea de Sociologie și Psihologie
NEACȘU ELENA LUCREȚIA	Grad didactic I	Colegiul Național Alexandru Odobescu Pitești
MARINESCU-PĂLĂDUȘ ANA-MARIA	Expert Educație	Asociația Reper 21
ROMANIC MIHAELA	Definitivat/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
SUVAC VALERIA	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
BÎRLEZ AMALIA	Grad didactic I/ Profesor consilier școlar	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională
MARIN	Drd. Inspector	Ministerul Educației și Cercetării

Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală și consiliere în carieră, clasele a IX-a – a XII-a, trunchi comun (TC), toate filierele,
profilurile și specializările/calificările profesionale

CRISTINA MARIA	Unitatea de Politici Publice	

**COORDONATORI/RESPONSABILI/
CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI**

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
CĂLUGĂRU DANIELA	RESPONSABIL MEC Prof. dr.	Ministerul Educației și Cercetării
AVRAM MARIUS	RESPONSABIL CNCE Grad didactic I/ Profesor	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
STÂNCULESCU AURELIA FLORINA	COORDONATOR ȘTIINȚIFIC Grad didactic I/ Profesor consilier școlar Director CMBRAE	Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională

**FEEDBACK ACORDAT PE PARCURSUL DEZVOLTĂRII PROGRAMEI ȘCOLARE
DEZVOLTARE PERSONALĂ ȘI CONSILIERE ÎN CARIERĂ LICEU**

Nume și prenume	Grad didactic/ Titlu științific	Instituție de apartenență Localitate/ Județ
ȚIBU SPERANȚA LAVINIA	Dr. CS I/ Laborator Cercetări Psihosociale în Educație	Institutul de Științe ale Educației
BOTNARIUC PETRE FEODORIAN	Dr. CS II/ Laborator Cercetări Psihosociale în Educație	Institutul de Științe ale Educației
BALICA MAGDALENA	Dr. Senior Education Policy Research Manager	International Baccalaureate (IB) Research Genève, Switzerland
CIOHODARU ELENA	Psiholog educațional	Scotia/ Marea Britanie
MARCINSCHI FLORENTINA	Profesor- Freelancer	Peterborough, Canada
FARTUȘNIC CIPRIAN	Dr. Head of Pedagogical Development Unit	European Baccalaureate Unit, OSG of the European Schools, Brussels, Belgium
VELEA SIMONA	Conf. univ. dr. Director DPPD	DPPD SNSPA
ISER-LAU MIRUNA	Consilier școlar	Australia
GUNESCH DANIELA-LAURA	Psiholog educațional	Asociația pentru Promovarea Educației Deschise

Programa școlară
pentru disciplina

Limba modernă 1
(Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană)

Clasa a IX-a

Trunchi comun (TC), 2h/săptămână,
pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările
profesionale

Curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână,
pentru filiera teoretică, profilul umanist,
specializarea științe sociale și specializarea filologie

Anexa nr. 24**Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană)**

- Clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale
- Clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară pentru disciplina **Limba modernă 1** se înscrie în viziunea educațională stabilită prin Profilul de formare al absolventului aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023 și în baza planurilor-cadru pentru liceu (Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025).

Programa școlară pentru **Limba modernă 1** - ciclul liceal, este elaborată în continuarea celei specifice aceluiași regim de studiu din gimnaziu, pornind de la nivelul A2+ în clasa a IX-a și atingând nivelul B2 la finalul clasei a XII-a. Elevii continuă progresiv dezvoltarea competențelor de comunicare, cărora li se adaugă competența de mediere lingvistică și culturală, contribuind, astfel, la dezvoltarea gândirii critice și a creativității.

1. Statutul disciplinei și timpul alocat

Limba modernă 1 pentru clasa a IX-a are statut de disciplină obligatorie, având alocate între 2 sau 3 ore pe săptămână, după cum urmează:

- 2 ore/ săptămână TC la clasele filierei teoretice cu profil real, filiera tehnologică și filiera vocațională
- 3/ săptămână (2 TC + 1 CS) la clasele filierei teoretice cu profil umanist.

Timpul total alocat studiului Limbii moderne 1 va fi utilizat pentru-atingerea nivelurilor CECRL la finalul ciclului liceal, după ce se va aplica un factor de ajustare (Fa) care poate varia între 0,85 și 0,75, în funcție de criterii, precum frecvența desfășurării orelor de limbă modernă, gradul de expunere la contexte autentice de comunicare, dar și *Instrucțiunea privind aplicarea unitară a prevederilor referitoare la utilizarea timpului alocat disciplinei/ domeniului de studiu, aflat la dispoziția cadrului didactic, în învățământul preuniversitar gimnazial și liceal (nr.8/01.09.2025)*, după cum urmează:

	Număr total de ore prevăzute Planurile -cadru	Număr efectiv de ore, după aplicarea Fa corespunzător	Nivelul atins la finalul ciclului liceal, conform prevederilor CECRL și ale Legii învățământului preuniversitar (LM1)
Filieră teoretică profil real, filieră tehnologică, filiera vocațională – regim normal de predare a limbii moderne 1	284	213 – 241.1	B1+/ B2 (competențe de receptare)
Filiera teoretică, profil umanist – regim normal de predare a limbii moderne 1	426/ 496	319.5/ / 372 - 362.1/ 421.6	B2

* La stabilirea numărului total de ore alocate studiului Limbii moderne 1 s-au folosit, ca reper, prevederile planurilor-cadru în vigoare cu privire la numărul de săptămâni ale unui an școlar (36 pentru clasele a IX-a – a XI-a și 34 pentru clasa a XII-a).

2. Cadrul legislativ și documente de referință

Elaborarea Programei școlare pentru **Limba modernă 1** valorifică documente de politici educaționale relevante, precum:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează regimul de studiu al limbilor moderne;
- Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL, 2001);
- Volumul complementar al Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL2, 2018/2021);

- Recomandările Consiliului Europei (2008, 2017, 2022) privind importanța educației interculturale și lingvistice, a multilingvismului în era digitală;
- Key Competences for Lifelong Learning (Consiliul UE, 2006/2018-2019);
- O.M.E.C. 4350/2025, privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență, și O.M.E.C. 4444/2025, privind înființarea Programului Național pentru pilotarea sistemică de planuri-cadru în învățământul liceal de stat, particular și confesional;
- Anexa nr. 1 la O.M.E.C. nr. 4350/20.06.2025 – Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, incluzând competențele-cheie aferente Profilului de formare al absolventului (stabilite prin O.M.E. 6731/28.11.2023).

3. Rolul disciplinei în profilul de formare al absolventului

În contextul actual al educației centrate pe competențe, predarea limbilor moderne în ciclul liceal trebuie să răspundă diversității educaționale și să se alinieze la documentele de fundamentare curriculară, în special la Profilul de formare al absolventului de liceu și la Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, inclusiv la Volumul complementar, acesta din urmă oferind reperele necesare pentru dezvoltarea competențelor de receptare, producere, interacțiune și mediere.

Formarea absolventului de liceu se axează pe dezvoltarea competențelor-cheie europene, între care **competența multilingvistică** ocupă un loc central. În acest context, predarea limbilor moderne contribuie la:

- dezvoltarea **capacității de comunicare eficientă și adecvată** în contexte diverse;
- formarea **gândirii critice, reflexive și creative**;
- promovarea **competenței interculturale**, a deschiderii către diversitate și dialog;
- consolidarea **autonomiei în învățare** și a abilității de utilizare a resurselor digitale;
- pregătirea elevului pentru **mobilitate, studiu și muncă** într-un context european și global.

Elevului i se atribuie rolul de **participant activ** în procesul de învățare - evaluare, iar profesorului rolul de **facilitator și mediator** al comunicării.

Studiul **Limbii moderne 1**, conceput în conexiune cu studiul Limbii române/ materne și cu studiul Limbii moderne 2, contribuie în mod determinant la formarea a trei dintre cele opt competențe-cheie constitutive ale Profilului de formare al absolventului de liceu – competența de literație; competența multilingvistică; competența de sensibilizare și exprimare culturală –, precum și, în mod mai mult sau mai puțin explicit, la consolidarea altor trei competențe-cheie : competența personală, socială și de a învăța să înveți, competența civică, competența digitală. În elaborarea actualei programe pentru Limba modernă 1, au fost luate în considerare și direcțiile de dezvoltare curriculară recomandate, în Anexa nr. 1 menționată, pentru aria *Limbă și comunicare*, mai precis:

- „conectarea literaturii, limbii și culturii cu realitatea contemporană și diversitatea culturală, cu accent pe modul în care literatura reflectă societatea, valorile și evoluția culturală, evidențiind legătura dintre textele literare și contextul istoric, social și cultural, precum și pe promovarea înțelegerii și respectului pentru diversitatea lingvistică și culturală, încurajând elevii să exploreze multiplele perspective oferite de literatura universală,
- orientarea învățării către înțelegerea și analiza problemelor societății actuale, procesul de învățare fiind direcționat și spre discutarea temelor relevante din societatea contemporană, cum ar fi migrația, digitalizarea, identitatea și schimbările sociale; prin textele studiate și activitățile propuse, elevii vor fi încurajați să reflecteze asupra acestor probleme și să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și exprimare personală,
- accentuarea perspectivei literaturii ca expresie a identității culturale și vector de coeziune socială, în baza rolului său de a transmite tradiții, valori și experiențe umane, evidențiind contribuțiile diverselor grupuri sociale, inclusiv ale femeilor și minorităților; literatura va fi abordată ca un spațiu de întâlnire a diferitelor idei și perspective, promovând incluziunea și înțelegerea reciprocă,
- aprofundarea studiului limbilor și comunicării pentru o exprimare clară și corectă, acordând atenție elementelor fundamentale ale gramaticii și regulilor de comunicare, atât în limba română, cât și în limbile moderne; elevii vor fi ghidați să înțeleagă structura și funcțiile limbii, să comunice eficient în contexte diverse și să aplice aceste cunoștințe în situații reale, de la conversații cotidiene la prezentări și discuții formale.”

4. Rațiunea pedagogică, continuitatea și progresia cognitivă

Procesul de predare, învățare și evaluare a cărui proiectare se reflectă în programa școlară pentru Limba modernă 1 beneficiază de ajutorul unor instrumente, precum CECRL și Volumul complementar care descriu, cu claritate, modul în care se asigură continuitatea și progresul, de la un nivel lingvistic la următorul.

Programa școlară pentru Limba modernă L1 promovează astfel o viziune integrată, în care cunoștințele lingvistice servesc ca suport pentru dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și interculturale. Progresia avută în vedere se aliniază taxonomiei lui Bloom revizuite, care ghidează dezvoltarea competențelor specifice: elevii își reamintesc și recunosc vocabularul și structurile gramaticale, înțeleg, analizează, interpretează și creează mesaje, orale și scrise, exploatează limba în contexte variate (în mediul educațional și în afara acestuia), evaluează claritatea și coerența

exprimării.. Profesorul își poate adapta demersul didactic la nivelul real al elevilor, valorificând competențele anterioare și facilitând achiziții noi.

În cazul **Limbii moderne 1**, predarea, învățarea și evaluarea trebuie să urmărească:

- dezvoltarea **competenței de comunicare** în totalitatea ei – **receptare, producere, interacțiune și mediere**;
- raportarea progresului elevilor la **nivelurile de referință A2/A2+ – B2**;
- adaptarea conținuturilor și a evaluării la **scopurile și contextul comunicării reale**;
- utilizarea **descriptorilor de performanță CECRL** ca instrumente de autoevaluare și planificare a învățării.

5. Structura programei școlare

Programa școlară pentru Limba modernă 1 este de tip TC + CS (Trunchi comun + Curriculum de specialitate) și se adaptează în funcție de regimul de predare.

Trunchiul comun (TC) include elemente obligatorii pentru toate profilurile, reprezentând baza competențelor lingvistice fundamentale și progresia CECRL.

Curriculum-ul de specialitate (CS) dezvoltă aprofundat abilitățile elevilor, în funcție de profil, și contexte aplicative (CDEOȘ). Profesorul are flexibilitatea de a adapta activitățile și conținuturile la nevoile clasei, asigurând totodată atingerea nivelurilor CECRL.

În interiorul programei școlare sunt delimitate cinci **competențe generale**, comune tuturor anilor de studiu, care urmăresc dezvoltarea abilităților de comunicare orală și scrisă, dar și a celor de mediere lingvistică și culturală. Acestea sunt detaliate printr-o serie de **competențe specifice**, adaptate fiecărui an de studiu și formulate progresiv, în raport cu nivelurile CECRL.

Conținuturile reprezintă baza de operare pentru dezvoltarea competențelor și includ elemente de vocabular, structuri gramaticale, texte funcționale și contexte culturale. Ele sunt abordate diferențiat, în funcție de alocarea orară din planurile-cadru în vigoare. Astfel, vor fi tratate unitar, la toate filierele și profilurile, teme și conținuturi incluse în TC, care conduc la formarea competențelor de bază, adresate tuturor elevilor. Acestora li se adaugă, fiind marcate în mod distinctiv în interiorul programei, conținuturile specifice CS, care propun aprofundări, dezvoltări și adaptări tematice, în conformitate cu filiera vizată sau profilul vizat.

Activitățile de învățare au caracter orientativ. Ele oferă profesorului modele concrete de formare/dezvoltare a competențelor specifice, dându-i în același timp libertatea de a utiliza strategii și metode didactice, în funcție de contextul de predare. **Activitățile** includ sarcini de lucru specifice, receptive, productive, analitice, evaluative și creative, în funcție de nivelul clasei și numărul de ore alocate.

6. Repere majore de aplicabilitate

Disciplina Limba modernă 1 oferă elevilor oportunități de exploatare a limbii străine în diverse contexte: în viața personală cotidiană din mediul privat sau public, prin participarea la conversații, prin receptarea și producerea de mesaje și texte funcționale; în domeniul civic, prin implicarea în dezbateri, comunicare interculturală și promovarea valorilor europene și a drepturilor fundamentale; în sfera profesională, prin utilizarea adecvată a terminologiei specifice diverselor filiere. De asemenea, această disciplină facilitează integrarea ulterioară a elevilor în mediul academic, prin stimularea utilizării limbii străine în activitatea de documentare, de pregătire a examenelor, de redactare și prezentare a unor proiecte cu teme și obiective variate.

7. Orientări pentru lectura programei școlare

Recursul sistematic la conceptele și formulările din CECRL a condus la redactarea unei singure programe pentru Limba modernă 1, indiferent de limba de studiu aleasă (dat fiind că descriptorii fiecărui nivel menționat în CECRL nu țin seama de specificitatea unei anumite limbi, ci de tipurile de competențe dobândite). Această opțiune în proiectarea curriculară accentuează o dată în plus centrarea pe competențe de comunicare și nu pe conținuturi lingvistice specifice, acestea din urmă fiind privite ca bază de operare pentru dezvoltarea competențelor.

Aplicarea eficientă a programei presupune dobândirea competențelor descrise în CECRL corespunzătoare nivelului clasei/ grupului țintă de elevi, respectând progresia cognitivă sugerată de taxonomia lui Bloom. Profesorul are libertatea de a alege strategiile didactice, de a adapta activitățile la profilul clasei și de a integra CDEOȘ, precum și de a proiecta materiale didactice inovative. Nivelul de competență al elevilor se stabilește prin teste predictive aplicate la începutul fiecărui an școlar, teste sumative și alte forme de evaluare complementară.

Programa întărește ideea că studiul limbilor moderne, în societatea contemporană, este absolut indispensabil pentru „formarea de competențe necesare împlinirii personale – *oameni cu o calitate bună a vieții/ satisfăcuți de propria viață și echilibrați psihologic*, sociale – *buni cetățeni* –, precum și profesionale – *buni specialiști, integrați eficient pe piața muncii și/sau capabili de continuarea unui parcurs educațional la nivel superior*” (idee precizată în Anexa 1. menționată și în CECRL). În plus, nu trebuie uitat că studiul limbilor moderne are un rol decisiv pentru mobilitatea și coeziunea din spațiul european și din afara lui.

8. Viziunea disciplinei și impactul asupra elevului

Disciplina Limba modernă 1 este mai mult decât un obiect de studiu, reprezentând un instrument de dezvoltare personală și profesională și o poartă spre noi oportunități. Aceasta îi stimulează pe elevi să-și valorifice competențele dobândite în gimnaziu, astfel încât să-și construiască progresiv abilități complexe de comunicare orală și scrisă, în contexte lingvistice variate. Elevii învață să citească și să analizeze texte, să interpreteze mesaje orale și scrise, să formuleze opinii și să producă mesaje originale, își dezvoltă gândirea critică și creativitatea. În plus, contactul cu această disciplină le oferă acces la perspective interculturale, consolidându-le competențele sociale și civice, înlesnindu-le înțelegerea diversității europene și globale. Pregătirea pentru mobilitate academică și profesională este asigurată prin racordarea programei la nivelurile de referință recunoscute internațional și prin luarea în considerare a aplicabilității, în afara școlii, a experiențelor didactice propuse. Studiul Limbii moderne 1, esențial pentru dezvoltarea abilităților de comunicare și gândire, constituie un avantaj și pentru familiarizarea cu diverse strategii de învățare, menite să ducă la autonomia elevilor, necesară pentru continuarea educației pe tot parcursul vieții.

Având în vedere debutul real al studiului limbilor moderne L1, din clasa pregătitoare, specificul lingvistic al acestora, expunerea diferențiată la contexte lingvistice autentice prin activități extrașcolare, activități educative din mediul nonformal și informal, competențele generale vor fi dezvoltate prin competențe specifice, în mod distinct pentru limba engleză și pentru limbile romanice (limba franceză, limba spaniolă și limba italiană).

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Receptarea de mesaje orale în situații diverse de comunicare
CG2	Exprimarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare
CG3	Receptarea de mesaje scrise în situații diverse de comunicare
CG4	Redactarea de mesaje și interacțiunea scrisă în situații diverse de comunicare
CG5	Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

LIMBA ENGLEZĂ

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)

ȘI

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Receptarea de mesaje orale în situații diverse de comunicare

Clasa a IX-a
CS 1.1. Înțelegerea mesajului dintr-o conversație/prezentare pentru atingerea unor scopuri concrete atunci când mesajul este exprimat clar, articulat și într-un ritm accesibil
- <i>Trasarea/marcarea unei rute corecte pe hărți/planuri/trasee/ghiduri etc., pe baza unor indicații/instrucțiuni de orientare audiate</i> - <i>Completarea de texte lacunare cu cuvinte date, prin raportare la un material audiat</i> - <i>Ordonarea cronologică a unei secvențe/sucesiuni de activități, prin raportare la un material audiat</i>
CS 1.2. Identificarea subiectului unui material audio-video, pe teme familiare sau previzibile
- <i>Formularea de răspunsuri la întrebări prin raportare la un material audio-video pe teme familiare sau previzibile</i> - <i>Identificarea valorii de adevăr a unor enunțuri (Adevărat/Fals), prin raportare la un material audio-video pe teme familiare sau previzibile</i> - <i>Completarea/realizarea unei hărți conceptuale, a unei fișe informative/de date, a unui infografic sau a unei scheme Venn cu informații dintr-o prezentare audiată</i>
CS 1.3. Extragerea de informații specifice dintr-un interviu audiat despre activități de timp liber/preferințe, cu condiția să se vorbească lent și clar
- <i>Asocierea persoanelor intervievate cu activitățile lor preferate</i> - <i>Identificarea motivelor pentru care persoanele intervievate preferă sau nu o anumită activitate</i> - <i>Rezolvarea de sarcini de lucru de tipul: comparare și contrastare între preferințe și persoane, bifare de activități menționate etc., în urma audierii unui interviu despre activități de timp liber și preferințe*</i>
CS 1.4. Prelucrarea de informații specifice din anunțuri directe audiate (program de cinema, eveniment sportiv etc.), cu condiția ca acestea să fie prezentate lent și clar articulat
- <i>Ordonarea evenimentelor din anunțuri audiate, pe baza unor criterii specifice (difuzare, desfășurare, locație, participanți etc.)</i> - <i>Identificarea diferențelor dintre anunțurile audiate, pe baza unor criterii specifice, precum: oră, canal, locație, eveniment etc.</i> - <i>Extragerea de informații specifice din anunțuri directe despre evenimente și programe și organizarea acestora într-o mini-agendă sau într-un calendar interactiv*</i>

CG 2 - Exprimarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare

Clasa a IX-a
CS 2.1. Descrierea de persoane, personaje, locuri, aspecte cotidiene (obiceiuri, rutine, planuri sau aranjamente), experiențe educaționale/profesionale
- <i>Descrierea unor persoane/personaje/obiceiuri zilnice sub formă de texte multimodale, postate pe canale media de comunicare, pentru a ilustra rutine</i> - <i>Realizarea și prezentarea unui calendar vizual sau poster interactiv despre planurile personale</i> - <i>Prezentarea unui loc cunoscut sau vizitat/a unor experiențe educaționale/profesionale, adăugând comentarii personale/imagini/link-uri*</i>
CS 2.2. Susținerea unei prezentări scurte pe un subiect relevant din viața cotidiană
- <i>Realizarea și susținerea unei prezentări interactive de 2–3 minute, folosind materiale digitale</i> - <i>Realizarea și susținerea unei prezentări de 3–4 minute despre o experiență personală (un proiect la școală, o excursie, o activitate de voluntariat etc.)</i> - <i>Realizarea și susținerea unei prezentări de grup de 4-5 minute cu suport vizual (slide-uri, poster digital) pe un subiect legat de viața cotidiană*</i>
CS 2.3. Interacțiunea în situații structurate și conversații scurte în care interlocutorul oferă sprijin, dacă este necesar
- <i>Audierea de podcast-uri realizate de elevi, structurate pe subiecte familiare, urmată de o sesiune de feedback oferit de colegi/profesor</i> - <i>Participarea la conversații ghidate în perechi, solicitând clarificări și repetarea informațiilor de către interlocutor</i>

Clasa a IX-a
- Participarea la dialoguri în contexte de comunicare reale sau simulate, prin jocuri de rol*
CS 2.4. Transmiterea de informații relevante și opinii pentru rezolvarea unor situații problemă cotidiene, implicând reformularea/repetarea ideilor-cheie
- Exprimarea de opinii și recomandări scurte în legătură cu o situație problemă propusă (alegerea unei activități pentru weekend/activități extrașcolare etc.), urmată de scurte interacțiuni pentru clarificări sau reformulări - Analizarea, în perechi/grupuri mici, a unei situații problemă (organizarea unui eveniment școlar/unei aniversări etc.), identificând soluții și oferind argumente pentru alegerea făcută - Participarea la o dezbatere, prezentând informații și opinii detaliate sau reformulând idei-cheie*

CG 3 - Receptarea de mesaje scrise în situații diverse de comunicare

Clasa a IX-a
CS 3.1. Înțelegerea de mesaje funcționale de tipul scrisori, e-mailuri, cereri de informații, anunțuri pe teme de interes
- Identificarea informațiilor principale dintr-un e-mail sau anunț simplu (orar de curs, eveniment școlar etc.) - Completarea de texte lacunare/tabele/anunțuri/pliante etc. cu informații relevante (data, ora, locația, subiectul mesajului, expeditor, destinatar, subiect, date importante etc.) din texte funcționale de tipul e-mailuri formale/informale, cereri sau anunțuri - Completarea de chestionare, sondaje, recenzii prin selectarea informațiilor-cheie și a detaliilor din mesaje funcționale mai complexe (scrisori, anunțuri cu mai multe detalii) *
CS 3.2. Identificarea de informații specifice din texte informative/explicative redactate într-un limbaj simplu (ghiduri de călătorie, rețete, manuale de utilizare a unor aparate, broșuri etc.)
- Identificarea informațiilor principale dintr-un text simplu (rețetă culinară, ghid turistic pentru o atracție locală etc.) utilizând exerciții cu alegere multiplă - Completarea unui text lacunar cu informații esențiale dintr-un text informativ/explicativ (ghid de excursie cu mai multe locații sau rețetă complexă) - Extragerea detaliilor specifice din texte informative/explicative pentru ordonarea, în mini-ghiduri cu o structură dată, a activităților în organizarea de evenimente, procese gastronomice, utilizarea de aparate și echipamente etc.*
CS 3.3. Extragerea informațiilor factuale esențiale din știri scurte sau articole simple
- Alegerea, dintr-o listă dată, a unui titlu potrivit pentru un articol lecturat - Identificarea răspunsurilor la întrebări de tipul „Cine?”, „Unde?”, „Când?” etc. prin selectarea de informații factuale (nume proprii, date, locuri etc.) din știri scurte - Completarea unui infografic simplu prin extragerea de informații factuale dintr-un text ce include cifre și date concrete (numărul de participanți la un eveniment, procentaje legate de turism etc.)*
CS 3.4. Prelucrarea informațiilor factuale din texte informative/explicative (instrucțiuni de utilizare a unor aparate sau ghiduri de utilizare a unor aplicații digitale)
- Ordonarea activităților în utilizarea de aparate și echipamente (o pereche de ochelari VR, un telefon etc.), prin completarea unui tabel lacunar cu termenii - cheie menționați - Exemplificarea modului de operare a unui aparat/aplicație după lecturarea unui text scurt cu instrucțiuni - Crearea unui mini-ghid (3-4 pași simpli) pentru folosirea unei aplicații digitale*

CG 4 - Redactarea de mesaje și interacțiunea scrisă în diverse situații de comunicare

Clasa a IX-a
CS 4.1. Relatarea simplă a unei întâmplări/unui eveniment, utilizând propoziții clare și organizate cronologic/secvențial
- Crearea unui colaj cu 3-4 imagini reprezentând activități de vacanță/evenimente personale/școlare/imaginare, cu descrierea acestora într-o secvențiere logică - Redactarea unui mesaj scris despre o experiență personală/școlară/imaginară folosind cel puțin 4 conectori - Elaborarea unei povestiri în lanț, pe teme diverse, urmând firul narativ stabilit
CS 4.2. Schimbul de informații în scris, prin mesaj text sau e-mail, pentru a răspunde la întrebările interlocutorului
- Completarea unui e-mail lacunar cu formulele de adresare/incheiere/conectori - Formularea de mesaje scurte, succesive, într-o conversație prin mesaje text - Redactarea unui răspuns complet la un e-mail complex care să includă: (1) formule de adresare, (2) răspuns la întrebările interlocutorului, (3) o întrebare suplimentară adresată interlocutorului, (4) formule de încheiere potrivite*

Clasa a IX-a	
CS 4.3. Participarea la schimburi de mesaje scrise scurte și simple, cu posibilitatea solicitării repetării sau reformulării informațiilor pentru înțelegerea corectă a mesajului	
	- <i>Selectarea de replici potrivite pentru clarificarea mesajelor care conțin informații incomplete sau confuze</i> - <i>Participarea la un schimb de mesaje pe o temă dată, în care participanții cer/ofere clarificări</i> - <i>Rescrierea unui mesaj într-o formă mai simplă *</i>
CS 4.4. Participarea la schimburi de mesaje scrise (mesaj text, e-mail, note, scrisoare, blog, vlog, articol, reportaj/raport) selectând informații relevante pentru a răspunde în mod coerent și adecvat situației de comunicare	
	- <i>Alegerea variantei corecte de răspuns la un mesaj scurt</i> - <i>Formularea de răspunsuri adecvate la mesaje succesive cu instrucțiuni</i> - <i>Realizarea unui schimb de mesaje pentru organizarea unui eveniment (zi de naștere/ziua liceului/ziua Europei/târg etc.), cu solicitarea de date suplimentare și informații relevante oferite într-o secvențiere logică*</i>

CG 5- Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

Clasa a IX-a	
CS 5.1. Transmiterea în limba modernă, de informații specifice și relevante, pe teme familiare, preluate din texte scurte și simple, redactate în limba maternă	
	- <i>Traducerea, în limba modernă, a unor informații-cheie din etichete preluate din limba maternă (ingrediente de pe un ambalaj alimentară, instrucțiuni de folosire a unui produs etc.), prin exerciții de tip potrivire/alegere multiplă</i> - <i>Traducerea, în limba modernă, a unor de informații preluate din anunțuri în limba maternă (program de bibliotecă/cinema, anunț pentru un eveniment școlar etc.), oferind detalii, precum ora/locul/activitatea etc.</i> - <i>Crearea unui newsletter în limba modernă, care să conțină informații – cheie extrase din texte scurte și simple, etichete sau anunțuri preluate din limba maternă (un anunț despre un eveniment școlar sau cultural, o etichetă de produs, sfaturi practice, la promoții și oferte speciale, un mini-articol despre activități de weekend etc.), respectând formatul recomandat (titlu, subtitluri; banner, imagini, pictograme, desene; un paragraf scurt, care rezumă informația principală; un îndemn la acțiune *)</i>
CS 5.2. Producerea, în limba modernă, a unor informații specifice pe baza unor texte informative/explicative scurte, pe teme familiare, formulate într-un limbaj cotidian simplu, preluate din limba maternă	
	- <i>Redactarea, în limba modernă, a unei liste cu un număr limitat de informații-cheie (ora de plecare, destinația, durata etc.) dintr-un text informativ/explicativ scurt, preluat din limba maternă (orar de autobuz, program de bibliotecă etc.)</i> - <i>Redactarea, în limba modernă, a unui e-mail scurt către un prieten, conținând informații-cheie referitoare la un eveniment (organizatori, locul și data desfășurării, invitații de participare), pe baza unui text informativ/explicativ redactat în limba maternă (anunț despre un eveniment educațional, științific, cultural, sportiv, caritabil etc.)</i> - <i>Crearea unui mini-ghid în limba modernă, folosind doar informații-cheie, pe baza unor texte informative/explicative scurte, redactate în limba maternă (etichete de produse, anunțuri, notificări școlare etc.)*</i>
CS 5.3. Integrarea, în texte scurte, redactate în limba modernă, a unor idiomuri/colocații și informații – cheie extrase și traduse din materiale în limba maternă	
	- <i>Extragerea informațiilor-cheie dintr-un text scurt, redactat în limba maternă, și rescrierea acestora în limba modernă</i> - <i>Ordonarea logică a momentelor acțiunii dintr-o poveste redactată în limba maternă, urmată de traducerea acestora în limba modernă</i> - <i>Crearea unui mini-dicționar explicativ de idiomuri/colocații în limba modernă pornind de la texte scurte în limba maternă*</i> - <i>Identificarea corespondenței între versiunea în limba maternă și cea în limba modernă a diverselor idiomuri/colocații/proverbe/eufemisme, având ca suport fragmente literare scurte*</i>
CS 5.4. Identificarea de asemănări/deosebiri între viața cotidiană a adolescenților din România și a celor din spațiul lingvistic al limbii moderne	
	- <i>Extragerea, din texte redactate în limba maternă și limba modernă, a informațiilor referitoare la viața cotidiană a adolescenților</i> - <i>Relatarea unei experiențe interculturale reale sau imaginare</i> - <i>Crearea unei pagini de jurnal în urma unei zile petrecute într-o școală multiculturală*</i>

Activitățile marcate cu asterisc * sunt dezvoltate prin curriculumul de specialitate specific filierei teoretice, profilului umanist, specializărilor științe sociale și filologie.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Suporturi de învățare	- Documente autentice: afișe publicitare/pagini de mică publicitate, pliante turistice, extrase din publicații pentru adolescenți/blog-uri/vlog-uri/podcast-uri, știri, articole, texte informative/explicative, extrase din texte literare, recenzii - Invitații, prospecte, orare, broșuri, materiale specifice artei culinare și artei ospitalității, manuale de instrucțiuni, inclusiv în format digital - Organizatoare grafice - Jurnal personal/al clasei/al unui eveniment - Videoclipuri (scurtmetraje cu scop artistic sau publicitar), clipuri audio (podcasturi sau interviuri), clipuri media (promovare de produse, evenimente sau alte elemente media) - Pagini web ale unor locații turistice, planuri de oraș/muzeu, pliante, hărți, afișe turistice - Aplicații digitale (Kahoot, Canva, Quizlet, Wayground, Genially, Padlet, Bookcreator, StoryJumper, GoogleMaps, Miro, ThingLink etc.) - Ghiduri - Dicționare lingvistice
2. Sugestii de contexte de comunicare	- Aspecte ale vieții cotidiene: rutine, școală, proiecte, activități de timp liber, stil de viață, experiențe educaționale/profesionale, planuri, aranjamente, preferințe, relații sociale, comunități, țări - Sărbători naționale/ale spațiului lingvistic al limbii moderne studiate/europene/internaționale, tradiții, obiceiuri - Personalități - Cărți/filme/personaje preferate - Aplicații/Dispozitive digitale preferate - Orașe și locuri/obiective de referință din spațiul cultural al limbii moderne studiate/ european/ internațional - Voluntariat - Evenimente - Proiecte educaționale/culturale, incluzând activități de mediere lingvistică - Dezbateri - Texte creative/informative/explicative - Mediul înconjurător - Tehnologii, Inteligența artificială
3. Gramatică funcțională (acte de vorbire/funcții ale limbii inclusiv convenții socio-culturale)	- A cere și a oferi informații - A solicita și a oferi indicații - A solicita clarificări - A reformula enunțuri - A face invitații - A formula răspunsuri - A formula instrucțiuni/opinii/recomandări/sugestii - A oferi explicații - A descrie persoane/personaje/personalități, locuri, obiceiuri, activități - A formula enunțuri succesive, coerente, ca parte a unei narațiuni - A relata evenimente - A exprima preferințe/dorințe/condiții - A compara - A argumenta - A redacta texte scurte cu o structură dată

Domenii de conținut	Conținuturi
	- A media sensul unui text - A participa la schimburi verbale orale/scrise simple

LIMBA FRANCEZĂ/ LIMBA SPANIOLĂ/ LIMBA ITALIANĂ

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)

ȘI

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

Clasa a IX-a
CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE
CS 1.1. Înțelegerea sensului global al mesajelor orale (prezentări sau conversații), formulate clar, coerent și într-un ritm accesibil, în vederea realizării unor sarcini concrete - Identificarea unor indicații/ instrucțiuni de orientare dintr-un discurs oral pentru trasarea/marcarea corectă a unei rute pe hartă - Completarea de texte lacunare cu cuvinte date, pe baza unui discurs audiat - Ordonarea cronologică a unor fapte/evenimente prezentate într-un document audio
CS 1.2. Identificarea subiectului dintr-o prezentare cu suport vizual (slide-uri, fișe etc.), pe teme familiare sau previzibile - Formularea de răspunsuri la întrebări prin raportare la un discurs audiat - Identificarea valorii de adevăr a unor enunțuri (Adevărat/ Fals) prin raportare la un material audio-video - Completarea/ realizarea unei hărți conceptuale sau a unei diagrame Venn cu informații extrase dintr-un document audio-video
CS 1.3. Extragerea informațiilor specifice dintr-o conversație despre activități de timp liber/ preferințe, exprimată lent și clar - Asocierea interlocutorilor cu activitățile lor preferate - Alegerea informațiilor corecte din mai multe variante date - Completarea unui tabel cu informații specifice extrase din documentul audio - Eliminarea intrusului dintr-o înșiruire*
CS 1.4. Înțelegerea mesajului global al unor anunțuri publice, prezentate lent și clar - Selectarea variantei corecte dintr-o listă, în vederea identificării ideii principale și a contextului comunicării - Formularea de răspunsuri la întrebări care vizează înțelegerea globală (Cine transmite anunțul? / Când are loc evenimentul menționat? / Ce trebuie să facă ascultătorul?) - Organizarea într-un tabel a informațiilor esențiale din anunțuri despre evenimente (program de cinema, eveniment sportiv etc.) - Identificarea diferențelor dintre anunțurile audiate, pe baza unor criterii specifice (eveniment, oră, canal, locație etc.) *
CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE
CS 2.1. Descrierea simplă a unor persoane, personaje, locuri, aspecte din viața cotidiană (obiceiuri, rutine etc.) - Elaborarea și expunerea unui discurs oral simplu, însoțit de suport vizual grafic sau digital, pentru a descrie locuri sau aspecte din viața cotidiană - Formularea de descrieri scurte ale unor personaje/ obiecte/ locuri, în cadrul unui joc de tipul Ghicește... ,pe baza unei imagini/ unui set de imagini - Prezentarea aspectelor definitorii (fizice și morale) ale unei persoane/unui personaj, în cadrul unei activități de tipul Cel mai îndrăgit coleg/ Actorul meu preferat etc. *
CS 2.2. Relatarea unor experiențe personale sau a unor evenimente, incluzând reacții și sentimente - Povestirea celei mai frumoase vacanțe/ celei mai interesante excursii cu clasa/ unei aniversări memorabile/unui proiect/unui activități de voluntariat etc. - Povestirea unor întâmplări reale sau imaginare - Realizarea unui interviu fictiv cu personaje celebre, în care se relatează experiențe personale semnificative*
CS 2.3. Exprimarea simplă a unei opinii sau a unor planuri personale, susținute de o justificare clară, în contexte familiare Formularea de opinii și recomandări scurte în legătură cu o situație-problemă propusă (alegerea unei activități pentru weekend/ activități extrașcolare etc.), urmată de scurte interacțiuni pentru clarificări sau reformulări

• <i>Analizarea, în perechi/ grupuri mici, a unei situații-problemă (organizarea unui eveniment școlar/ unei aniversări etc.), identificând soluții și justificând alegerea făcută</i> • <i>Prezentarea unui plan personal pentru anul școlar, în care se exprimă obiective concrete și motivele alegerii acestora</i> • <i>Simularea unei discuții în contradictoriu, oferind reacții potrivite pentru susținerea punctului de vedere*</i>
CS 2.4. Interacțiunea în contexte de comunicare din viața cotidiană • <i>Simularea unei conversații în cadrul unui joc de rol având ca scop planificarea unei activități comune (de ex., o călătorie, organizarea unui eveniment, o întâlnire între prieteni, etc.)</i> • <i>Negocierea unor soluții, în cadrul unui dialog dirijat pe baza unei situații-problemă curente</i> • <i>Reformularea simplificată a unor replici în cadrul unui dialog dirijat</i> • <i>Interpretarea unui rol (prestabilit sau ales spontan) într-un talk-show simulat*</i>
CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE
CS 3.1. Înțelegerea de texte informative scurte (anunțuri, reclame, articole etc.) pe teme din domeniile de interes ale tinerilor • <i>Precizarea titlului cel mai potrivit pentru un text citit, dintr-o listă de titluri posibile</i> • <i>Alegerea enunțului/răspunsului adecvat dintre mai multe variante date (în cadrul unor chestionare cu alegere multiplă)</i> • <i>Completarea de texte lacunare cu informații relevante dintr-un document suport</i> • <i>Selectarea de informații factuale (nume, date, locuri etc.) din știri scurte, pentru identificarea răspunsurilor la întrebări de tipul: „Cine?”, „Unde?”, „Când?” etc.</i> • <i>Extragerea de informații factuale dintr-un text ce include cifre și date concrete (numărul de participanți la un eveniment, procentaje legate de turism etc.) și completarea unui infografic simplu*</i>
CS 3.2. Identificarea informațiilor esențiale din e-mailuri/scrisori personale/postări pe rețelele de socializare • <i>Identificarea valorii de adevăr a unor enunțuri, pe baza lecturii unui text (în exerciții de tip Adevărat/ Fals)</i> • <i>Asocierea unui răspuns/ unui comentariu cu o scrisoare/ un e-mail/ o postare de pe rețelele de socializare, în funcție de scopul comunicării</i> • <i>Completarea de tabele/ fișe cu informații extrase dintr-un text suport</i> • <i>Interpretarea informațiilor din surse scurte, diferite (postare, e-mail scurt, notiță, mesaj privat) și completarea unei imagini de ansamblu asupra unei situații/unui eveniment/unei relații între persoane*</i>
CS 3.3. Extragerea informațiilor esențiale din instrucțiuni sau regulamente • <i>Trasarea unui itinerariu pe o hartă/ un plan în funcție de o serie de indicații citite</i> • <i>Ordonarea etapelor în utilizarea de aparate și echipamente (o pereche de ochelari VR, un telefon inteligent etc.)</i> • <i>Joc de mimă pe baza unor instrucțiuni citite (de ex.: Rutina Alandala)</i> • <i>Extragerea detaliilor specifice din texte informative/explicative pentru ordonarea, în mini-ghiduri cu o structură dată, a activităților în organizarea de evenimente, în procese gastronomice etc.*</i>
CS 3.4. Înțelegerea sensului global al unor (fragmente de) texte literare simple sau texte multimodale • <i>Alegerea, dintr-o listă, a unui titlu potrivit pentru un (fragment de) text literar citit</i> • <i>Ordonarea logică/ secvențială a unor cadre din benzi desenate/ texte multimodale</i> • <i>Furnizarea de răspunsuri la întrebări simple pe marginea unui (fragment de) text literar citit</i> • <i>Asocierea rezumatului potrivit cu un (fragment de) text literar*</i>
CG 4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE
CS 4.1. Redactarea unui text coerent, pe teme din domeniile de interes ale tinerilor, în care sunt descrise persoane/ obiecte/ locuri • <i>Redactarea unui e-mail/ unui mesaj de prezentare a unui coleg nou/ a clasei/ a școlii etc. în cadrul unui proiect de corespondență</i> • <i>Elaborarea unei pagini de blog, dedicate locului preferat din localitate/ unei destinații de vacanță apreciate/ unui artist etc.</i> • <i>Scrierea creativă a unui text, pe baza unei imagini suport*</i>
CS 4.2. Relatarea simplă a unei întâmplări/ unui eveniment, utilizând enunțuri clare și organizate cronologic/ secvențial • <i>Crearea unui colaj cu 3–4 imagini reprezentând activități de vacanță/ evenimente personale/ școlare/ imaginare, cu descrierea acestora într-o secvențiere logică</i>

• Redactarea unui mesaj scris despre o experiență personală/ școlară/ imaginară folosind un număr clar indicat de conectori • Completarea unui e-mail lacunar (cu formule de adresare/ încheiere/ conectori) • Elaborarea unei povestiri în lanț, pe teme diverse, cu respectarea unui fir narativ prestabilit*
CS 4.3. Redactarea unui mesaj în care sunt exprimate emoții, sentimente și reacții generate de o experiență personală sau un eveniment • Redactarea unui răspuns complet la un e-mail complex, care să includă: (1) formule de adresare, (2) răspunsuri la întrebările interlocutorului, (3) o întrebare suplimentară adresată expeditorului, (4) formule de încheiere potrivite • Publicarea unei reacții la un (video) blog/ o postare de pe rețelele de socializare pentru a exprima un punct de vedere/ emoții • Descrierea unei zile importante, a unei reușite, a unei dezamăgiri etc. • Redactarea unui text care să exprime starea creată de vizionarea unei picturi / fotografii/ piese de teatru etc.*
CS 4.4. Participarea la schimburi de mesaje scrise (text, e-mail, note, scrisoare, articol, blog, vlog etc.), selectând informații relevante pentru a răspunde în mod coerent și adecvat situației de comunicare • Alegerea variantei corecte de răspuns la un mesaj scurt • Formularea de răspunsuri adecvate la mesaje succesive cu instrucțiuni • Realizarea unui schimb de mesaje pe o temă dată, în care participanții cer/ oferă clarificări • Formularea de mesaje scurte, succesive într-o conversație prin mesaje • Rescrierea unui mesaj într-o formă mai simplă* • Realizarea unui schimb de mesaje pentru organizarea unui eveniment (zi de naștere/ ziua liceului/ ziua Europei/ târg etc.), cu solicitarea de date suplimentare și informații relevante oferite într-o secvențiere logică*
CG 5 - MEDIEREA LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ, ÎN CONTEXTE PLURILINGVE ȘI PLURICULTURALE
CS 5.1. Transferul informațiilor esențiale între interlocutori care se exprimă clar, în cadrul unor schimburi verbale pe teme din viața cotidiană • Participarea la jocuri care presupun redarea (identică sau sintetizată) a informației primite (de exemplu, jocuri de tipul telefonul fără fir, cu transferul eventual al mesajelor între limba modernă și limba maternă, sau cu transferul între limbaje semiotice diferite, ca în jocul Nu vorbesc cu tine) • Interpretarea de roluri în jocuri care presupun dialogul între persoane care nu vorbesc aceleași limbi (de exemplu, Ghidul și turiștii sau Familia corespondentului meu), cu exploatarea limbajului verbal și nonverbal • Participarea la activități simple care impun interpretarea simultană*
CS 5.2. Transmiterea în scris în limba modernă studiată a informațiilor esențiale dintr-un document/ un mesaj oral simplu, formulat în limba maternă, sau invers, pe teme din viața cotidiană • Redactarea, în limba modernă, a unui e-mail scurt către un prieten, conținând informații-cheie referitoare la un eveniment (organizatori, locul și data desfășurării, invitați), pe baza unui text informativ/ explicativ redactat în limba maternă (anunț despre un eveniment cultural sau sportiv etc.) • Crearea unui newsletter în limba modernă, care să conțină informații-cheie extrase din texte scurte și simple, etichete sau anunțuri preluate din limba maternă (un anunț despre un eveniment sportiv, eveniment școlar sau cultural, o etichetă de produs, un mini-articol despre activități de weekend etc.)*
CS 5.3. Transmiterea de instrucțiuni simple în limba modernă studiată, în cadrul unui schimb verbal/ pe baza unui document elaborat în limba maternă • Interpretarea unui rol dintr-un joc de rol în care se solicită și se oferă informații de orientare în spațiu • Interpretarea unui rol dintr-un joc de rol în care se intermediază comunicarea dintre un profesor român și un elev „străin” • Transmiterea în limba modernă a unor instrucțiuni de montare/ operare a unui dispozitiv, pe baza unui manual de utilizare redactat în limba maternă*
CS 5.4. Identificarea unor diferențe culturale în cadrul unor schimburi de mesaje simple, pe teme din viața cotidiană • Selectarea unor elemente culturale diferite dintr-o listă de exemple • Realizarea unei prezentări a unor diferențe culturale identificate, urmată de o sesiune de discuții în care se exprimă opinii justificate • Interpretarea unui rol într-un joc de rol (de exemplu, cel al turistului nepolitic), care să mizeze pe punerea în evidență a diferențelor culturale • Crearea unei pagini de jurnal în urma unei zile petrecute într-o școală multiculturală*

- *Relatarea în limba modernă a unei experiențe interculturale reale sau imagine**

**Competențele specifice și exemplele de activități de învățare marcate cu asterisc aparțin curriculumului de specialitate și se adresează doar elevilor claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru(profil umanist, filologie).*

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Suporturi de învățare	- Afișe, reclame, pliante, broșuri, instrucțiuni de utilizare - Orare, meniuri, rețete culinare, hărți - Articole de presă informative scurte - Bloguri, publicații de pe rețelele de socializare, forumuri - Benzi desenate, romane grafice - Albume de artă - (Fragmente de) texte literare simple - Clipuri video - Podcasturi - Fragmente de emisiuni radio - Pagini de internet - Aplicații digitale interactive (de tipul Kahoot, Quizlet, Wayground, Bookcreator etc.) - Aplicații digitale pentru realizarea de prezentări (de tipul PowerPoint, Canva, Genially etc.) - Dicționare lingvistice
2. Sugestii de contexte de comunicare/ vocabular	- Stilul de viață al adolescenților: școală, familie, rutine, proiecte, activități de timp liber, stil de viață, experiențe educaționale/profesionale, planuri, aranjamente, preferințe, relații sociale - Mediul înconjurător: ecologie, dezvoltare durabilă - Tehnologie și comunicare: inovații, aplicații digitale, inteligența artificială, rețele sociale, media - Elemente geografice, istorice și culturale ale spațiului lingvistic studiat
3. Gramatica funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socio-culturale)	- A cere și a oferi informații (consolidare) - A solicita și a oferi indicații / instrucțiuni - A situa în timp și spațiu - A face și a accepta invitații / propuneri - A descrie persoane, locuri, rutine, activități - A relata evenimente/ întâmplări - A exprima preferințe (consolidare) - A exprima o opinie - A face ipoteze (a exprima condiția) - A exprima o dorință - A exprima acordul/ dezacordul - A exprima intenția/ a face planuri de viitor - A justifica (un punct de vedere/ o alegere/ o preferință) - A exprima reacții și emoții (surpriză, teamă, bucurie, regret, tristețe) - A solicita clarificări - A reformula enunțuri

SUGESTII METODOLOGICE

Studiul limbilor moderne are ca **obiectiv** dezvoltarea progresivă de către elevi a competențelor de comunicare specifice unui anumit nivel, în conformitate cu standardele aferente stabilite prin Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL, Volumul complementar). Pe parcursul anului școlar, acest obiectiv poate fi urmărit prin respectarea prezentei programe școlare centrate pe competențe, care favorizează întreg spectrul de achiziții lingvistice, incluzând elemente nonformale și informale în contexte de învățare formale.

Programa școlară reprezintă reperul obligatoriu pentru elaborarea documentelor de planificare și proiectare didactică (respectiv a planificării calendaristice anuale, a proiectelor didactice etc.), proces care presupune respectarea prevederilor legale în vigoare, inclusiv a celor referitoare la utilizarea bugetului de timp alocat disciplinei/ domeniului de studiu/ predării sau evaluării, aflat la dispoziția cadrului didactic.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele etape:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Prin planificarea și proiectarea unităților de învățare, cadrul didactic își personalizează paradigmele didactice de predare-învățare-evaluare, selectează metodele și tehnicile didactice, formele de organizare a învățării, incluzând tehnologiile digitale, prin raportare la nivelul și particularitățile colectivului de elevi, astfel încât să asigure deopotrivă parcursul continuu și ascendent al achizițiilor învățării și remediarea sincopelor.

Pentru **elaborarea planificărilor calendaristice anuale**, profesorii vor avea în vedere următoarele :

- resursele de timp se alocă, în mod corespunzător, pe unitate de învățare, nu pe conținuturi;
- conținuturile nu se reiau;
- se propune un număr echilibrat de competențe specifice în corelare cu alocarea orară pe unitate de învățare; aceste competențe specifice trebuie formate, exersate, dezvoltate, evaluate; este necesară o prioritizare; se evaluează acele competențe care sunt cele mai importante pentru conținuturile vizate;
- se respectă structura anului școlar.

Ca instrument de proiectare didactică, *Planificare calendaristică anuală* va avea următorul format, care, odată completat, oferă o imagine relevantă, clară, articulată asupra parcurgerii integrale a programei școlare, în special în ceea ce privește abordarea tuturor competențelor în relație cu conținutul propus:

Unitatea de învățământ:

Profesor:

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ANUALĂ

ANUL ȘCOLAR

Disciplina:

Clasa:,

Limba modernă [se indică limba, nivelul]

Nr. de ore/săptămână:

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore alocate	Săptămâna	Observații / Modul
[se menționează titluri/ teme – identificate în programa școlară]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitățile de învățare]	[din conținuturile programei școlare, care se subsumează fiecărei unități de învățare]	[stabilite de către cadrul didactic]	[se precizează săptămâna sau săptămânile]	[se menționează aspecte specifice care țin de aplicarea planificării calendaristice, de ex., modul și modificări în urma realizării activității didactice la clasă]

Unitatea de învățare reprezintă o structură didactică flexibilă cu următoarele caracteristici:

- este unitară din punct de vedere tematic și didactic;

- vizează formarea anumitor competențe specifice la nivelul elevilor;
- este realizată pe o perioadă determinată de timp;
- se finalizează prin evaluare.

La **realizarea proiectului unității de învățare**, profesorii vor avea în vedere următoarele :

- proiectul unității de învățare se va raporta la planificarea calendaristică și va fi elaborat în concordanță cu aceasta (în ceea ce privește alocarea orară pe unitate de învățare, competențele specifice vizate, conținuturile).
- activitățile de învățare se vor centra pe formarea, dezvoltarea și exersarea competențelor specifice menționate.
- alocarea orară din planificare trebuie să se regăsească în proiect. Fiecare rând din proiect (evidențiat clar) reprezintă o oră. Doar așa se pot corela, pe orizontală, componentele structurale și se poate urmări, din perspectiva propunerilor, realismul încadrării în timp (ora de curs).
- activitatea de învățare nu este, în mod necesar, o sarcină de lucru, ci un ansamblu de sarcini de lucru îndreptate către formarea unei competențe. Formularea are un anumit grad de complexitate, dar și de particularizare, deoarece activitatea de învățare este în legătură cu o anumită CS și cu anumite conținuturi și se adresează unui anumit colectiv de elevi.
- corelarea pe orizontală trebuie să fie evidentă: CS – activitate de învățare – resurse, forma de organizare a elevilor – după caz, evaluare.
- numărul de activități de învățare pentru o oră de curs trebuie să fie echilibrat, în raport cu resursele de timp, cu gradul de complexitate a conținuturilor, cu nivelul de pregătire a elevilor.
- va fi prevăzută organizarea activităților remediale în situațiile în care elevii întâmpină dificultăți în atingerea competențelor școlare de bază.

Ca instrument de proiectare didactică, *Proiectul al unității de învățare* va avea următorul format:

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut din programa școlară care explicitează anumite parcursuri și care oferă un cadru de structurare a competențelor specifice vizate]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară corelate cu unitatea de învățare]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele, adecvate la conținuturile pentru care sunt utilizate în vederea formării competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, forme de organizare a clasei, material didactic, resurse educaționale deschise]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

Predarea limbilor moderne pentru formarea competențelor de comunicare și interculturale trebuie să se bazeze pe **principiile didacticei acționale**, centrate pe elev, care stimulează participarea activă și învățarea conștientă. În acest sens, se recomandă utilizarea strategiilor activ-participative, adecvate pentru a-i motiva și a-i implica pe elevi. Metoda comunicativ-funcțională, jocurile de rol, activitățile de tip rezolvare de probleme, învățarea prin descoperire, învățarea bazată pe sarcini de lucru, dezbaterile și proiectele colaborative permit integrarea conținuturilor lingvistice în contexte variate, încurajează autonomia în învățare, dezvoltă competențele lingvistice, socio-emoționale, culturale, precum și gândirea critică.

Amintim faptul că Volumul Complementar al CECRL (CECRL2) și, în consecință, actuala programă – evidențiază clar motivele pentru care medierea și creativitatea reprezintă concepte-cheie pentru abordarea acțională a predării/ învățării/evaluării limbilor moderne.

Medierea nu este doar o simplă traducere, ci implică un proces mai complex, centrat pe facilitarea comunicării, reflectând atât competența lingvistică individuală, ci și rolul social al utilizatorilor în procesul de prelucrare și transmitere de informații complexe dintr-un format în altul (de ex. de la text scris la prezentare orală, de la limbaj tehnic la limbaj comun), de gestionare a unor situații, care solicită clarificări (mediere relațională/de concepte).

Exemple de activități care au la bază medierea:

- relatarea, orală sau scrisă, a informațiilor-cheie dintr-un text;

- explicarea, orală sau scrisă, a informației prezentate în diagrame, grafice, tabele;
- exprimarea opiniei personale despre conținutul textelor creative și literare sau al celor funcționale;
- reflectarea asupra mesajelor din texte creative, literare și nonliterare; elevul trece de la simpla înțelegere (ce spune textul) la gândirea critică (cum spune și de ce este important);
- facilitarea colaborării în cadrul unui grup pentru a ajunge la consens;
- facilitarea interacțiunii dintre membrii unui grup;
- stabilirea unei atmosfere pozitive de colaborare și înțelegere reciprocă;
- facilitarea comunicării în cadrul unor situații nonformale cu prieteni și colegi;
- explicarea unui concept nou (înțelegere treptată, de la definiție la context și, în final, la aplicare);
- interacțiunea în mediul online prin intermediul tehnologiilor digitale (internet, rețele sociale, aplicații, platforme);
- interacțiunea plurilingvistică și interculturală.

O altă idee cuprinsă în Volumul Complementar al CECRL care se reflectă în actuala programă școlară se referă la necesitatea revalorizării textului creativ, inclusiv a celui literar.

În ora de limbă modernă, **textul literar** constituie o resursă plurivalentă pentru dezvoltarea competențelor lingvistice, (inter)culturale, etice și estetice. Reintroducerea textului literar la ora de limbă străină reprezintă o excelentă strategie de dezvoltare a creativității, de stimulare a abilităților de reflecție, gândire critică și comunicare, de experimentare a unor emoții și sentimente, de încurajare a emiterii unor judecăți axiologice, de formare a competenței de evaluare/autoevaluare.

Exploatarea textului literar facilitează dezvoltarea competențelor de receptare/ exprimare/ interacțiune orală – consecință a nevoii de ascultare-vizualizare a unor interpretări artistice, de verbalizare după lectură, de dezbateră a conținutului și a competențelor ce țin de contactul cu textul scris, printre care indispensabila competență de lectură. Fiind un produs elaborat, bine structurat, conținând enunțuri de complexitate gramaticală și ideatică diferită, reprezentând aspecte lingvistice și culturale proprii tuturor mediilor sociale, textul literar este cel mai complex document autentic.

În ora de limbă modernă, textul literar constituie:

- o resursă lingvistică pentru prezentarea și exersarea contextualizată a vocabularului și a structurilor gramaticale, a elementelor pragmatico-discursive (acte de limbaj, repere spațio-temporale, valori ale diverselor tipuri de enunțuri – asertiv, interogativ, imperativ, exclamativ, emfatic) și textuale (conectori, tipuri de texte – descriptiv, narativ, argumentativ, explicativ, științific etc.);
- un instrument de înțelegere a actului creativ și interpretativ: pentru elevi, confruntarea cu un limbaj autentic, nuanțat și divers, al cărui destinatar potențial e adesea vorbitorul nativ, e o provocare formatoare;
- o punte între limbă și cultură, fiind un obiect cultural în sine, care transmite valorile unei societăți, permițând elevilor să se apropie de aceasta într-un mod indirect;
- un stimul pentru creativitate și exprimare; lectura operelor/ fragmentelor literare poate determina exersarea capacității de a rezuma, extinde sau reconstrui fragmente, dar poate să și provoace reflecția, dezbateră, sau să inspire producerea de texte noi.

Textul literar se folosește ca suport și pretext pentru diverse activități didactice, precum:

- analiza contextuală: documentarea focalizată pe studiul biografiei și bibliografiei autorului, a epocii de scriere și a contextului istoric și social al operei;
- exerciții de gramatică și vocabular: exploatarea timpurilor verbale, a acordurilor, a sinonimelor, a antonimelor și a semnificației cuvintelor noi;
- activități de înțelegere: reconstituirea faptelor, rezumarea unui pasaj sau selectarea informațiilor celor mai relevante;
- producere orală și scrisă: interpretarea dramatizată a unor texte, scrierea unor finaluri alternative, rescrierea unor fragmente sau dezbateră punctelor de vedere prezentate în fragment/operă;
- jocuri axate pe încurajarea creativității.

Textul literar, ales în funcție de obiectivele în termeni de competențe pe care și le propune profesorul, dar și în funcție de alte criterii (nivelul și profilul elevilor, timpul avut la dispoziție etc.), reprezintă un document autentic indispensabil în procesul de predare/ învățare a limbilor moderne, datorită eficienței sale ca instrument lingvistic și cultural. El favorizează înțelegerea contextualizată a sensurilor cuvintelor și structurilor gramaticale, dar, mai ales, a diferitelor viziuni asupra lumii. Un text bine ales îi incită pe elevi să se exprime, oral sau în scris, stimulându-le totodată imaginația naturală și capacitatea de inovare.

Reorganizarea programelor și a sistemului de predare / învățare aduce cu sine o regândire a strategiilor didactice, a tehnicilor și a metodelor de învățare destinate să pună în centrul procesului educațional elevul și nevoile lui de învățare. Format într-o eră a educației deschise, elevul devine sursă și scop de învățare prin stimularea aptitudinilor sale creative. De aceea, dezvoltarea imaginației, și a creativității elevului este una dintre dimensiunile fundamentale ale educației actuale, alături de digitalizare și de lucrul în echipă sau învățarea colaborativă. Valorizarea creativității elevului are ca

efect, pe de o parte, dezinhibarea acestuia în procesul de învățare și de comunicare orală și scrisă, iar, pe de altă parte, conduce la dezvoltarea învățării autonome a elevului (învăță să-și caute sursele de informare care îl ajută în realizarea propriului proiect).

Scrierea creativă generează un sentiment de libertate acordată elevului, stimulând spiritul inovator în actul creator, într-o anumită ordine, cu o anumită logică și coerență. Aceasta, ca instrument de învățare, trebuie atent pregătită, ghidată cu abilitate de către profesor prin etape preliminare (dobândirea de către elev a cunoștințelor lingvistice necesare scrierii în limba străină; validarea capacității elevului de a efectua înlănțuirea coerentă a structurilor lingvistice care să exprime conținuturile vizate, pe baza utilizării conectorilor adecvați; alegerea stilului în care se va scrie textul – neutru, pamfletar, ironic, științific, de vulgarizare etc.; situarea într-un anumit registru de limbă și asimilarea de către elev a cunoștințelor specifice acestuia; stabilirea genului și tipului de text ce urmează a fi creat; discuții pe structura logică a textului de creat; dezbateri pe tematica aleasă, informare asupra acesteia printr-o cercetare autonomă întreprinsă de elev dar orientată de profesor; circumscrierea unor aspecte formale și de conținut). Aceste etape sunt urmate apoi fie de scrierea individuală, fie de scrierea colaborativă empirică, în grupuri formate în clasă sau cu ajutorul platformelor colaborative (Framapad, Padlet, Classroom etc.).

Această metodă, care îl consideră pe elev ca partea cea mai activă a procesului de învățare se poate practica la toate nivelurile, în proporții variabile. Există multiple posibilități de exersare a creativității: imitație de stiluri (*à la manière de...*), scriere autobiografică, scriere pe scheme narative, descriptive, explicative, argumentative, scriere științifică, scriere imagistică (ex. caligrame), scriere plecând de la un fenomen gramatical (ex. aventura imperfectului, ezitățile lui „și” condițional...), proiectarea unui roman polițist, a unui roman de aventuri, scrierea creativă a unei introduceri sau a unei morale la o narațiune, scrierea unei parodii, a unui comentariu al unui tablou, imaginarea aventurilor personajelor dintr-o pictură etc.

În paralel, se pot utiliza mijloace inedite de evaluare, rezultând din propunerile elevilor pentru efectuarea acestei etape (grile de evaluare/ apreciere a creativității referindu-se eventual la modul de realizare a imaginarului, bogăția figurilor utilizate, transparența scriiturii, gradul de captare a atenției etc.).

O altă dimensiune esențială a predării moderne o constituie **integrarea resurselor digitale** în activitățile didactice. Alfabetizarea digitală este o competență-cheie, iar utilizarea tehnologiei oferă oportunități extinse pentru învățarea limbilor străine. Integrarea tehnologiei în predarea acestora nu trebuie însă privită ca un scop în sine, ci ca un mijloc de îmbunătățire a procesului educațional. Profesorul are rolul de mediator între resursa digitală și experiența de învățare a elevului, asigurând echilibrul între creativitate și rigoarea științifică.

Platformele educaționale (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams) permit organizarea eficientă a materialelor, gestionarea temelor și oferirea de feedback personalizat. Aplicațiile interactive, precum Quizlet, Kahoot, Mentimeter sau Wordwall, stimulează motivația și consolidează achizițiile lexicale și abilitățile de comunicare prin activități interactive. Totodată, utilizarea resurselor multimedia autentice (videoclipuri, podcasturi, articole digitale) presupune expunerea la registre lingvistice variate și la diversitatea culturală asociată limbii moderne studiate.

Deosebit de valoroasă este și învățarea colaborativă mediată de tehnologie. Instrumente precum Padlet, Digipad, Framapad sau forumurile de discuție online încurajează schimbul de idei și învățarea reciprocă. În plus, platformele de comunicare sincrone (Zoom, Teams) permit simularea unor situații autentice de comunicare interculturală, iar învățarea mixtă combină avantajele interacțiunii directe cu flexibilitatea învățării online. Conform principiilor învățării personalizate, profesorul poate adapta conținuturile și ritmul predării la nevoile fiecărui elev, utilizând datele oferite de platformele digitale pentru monitorizarea progresului.

Evaluarea, ca parte integrantă a procesului didactic, trebuie să se orienteze către aprecierea progresiei competențelor. Modelul evaluării formative și continue, bazat pe feedback constructiv, sprijină învățarea activă și auto-reflecția. Instrumente precum portofoliul digital, jurnalul de învățare sau autoevaluarea oferă elevilor posibilitatea de a-și monitoriza evoluția și de a-și asuma responsabilitatea pentru propriul progres. Evaluarea între colegi favorizează colaborarea și dezvoltarea spiritului critic. Din perspectiva digitalizării, aplicații precum Google Forms, Edpuzzle, Flipgrid sau Socrative permit crearea unor teste interactive, adaptate nivelului lingvistic vizat, personalizate în funcție de profilul elevilor, și oferă analize rapide ale rezultatelor, facilitând intervenția promptă a profesorului.

Prin valorificarea metodelor interactive, a resurselor online și a evaluării formative, procesul de predare-învățare capătă un caracter dinamic, flexibil și adaptat cerințelor societății contemporane.

În **concluzie**, pentru un demers didactic eficient se recomandă:

- respectarea programei școlare;
- planificarea și proiectarea activităților astfel încât să permită formarea și dezvoltarea echilibrată a tuturor competențelor vizate;
- acordarea unei atenții particulare acelor demersuri specifice predării / învățării limbii moderne, precum:
 - crearea de contexte autentice de comunicare, pentru a practica actele de vorbire recomandate și pentru a dezvolta competențele stipulate în prezenta programă;

- realizarea unor forme variate de lectură; lectura este un scop explicit al învățării, de maximă importanță pentru cunoaștere și pentru dezvoltarea personală a elevului; ea poate fi utilizată ca mijloc pentru practicarea vocabularului și a gramaticii, dar e esențial să fie astfel exploatată încât să faciliteze accesul la sensul textului, să stârnească apetitul lingvistic, cultural și științific al elevului, să-l familiarizeze cu proteismul interpretativ;
 - folosirea unei diversități de texte și discursuri, inclusiv multimodale;
 - exploatarea nonverbalului pentru a sprijini învățarea intuitivă, dar și pentru a familiariza elevii cu conexiunea între diversele sisteme semiotice;
 - organizarea de activități pe grupe și monitorizarea lor atentă pentru a stimula interacțiunea în limba țintă;
 - promovarea dimensiunii interculturale prin facilitarea contactului cu realități autentice;
 - propunerea de teme de lucru motivante, pentru care se oferă sprijin în clasă sau prin intermediul TIC sau al resurselor digitale educaționale;
 - propunerea de sarcini de lucru diferențiate pentru a stimula implicarea tuturor elevilor; diversificarea sarcinilor de lucru se poate face în funcție de:
 - profilul cognitiv al elevului (de exemplu, ca răspuns la o solicitare de lectură, elevii pot indica/ explica ceea ce au înțeles din text);
 - nivelul de achiziție (de exemplu, relatarea unei acțiuni sau a mai multora);
 - interese (de exemplu, modalități de lucru la proiecte sau de prezentare a acestora);
 - stilul de învățare (de exemplu, utilizarea suporturilor vizuale și audio pentru elevii cu stiluri de învățare variate);
 - centrarea activităților de evaluare pentru aprecierea nivelului de performanță al diferitelor abilități lingvistice (de exemplu: producere a unui mesaj scris, înțelegerea unui text scris sau audiat).
- În ceea ce privește strategiile de predare, se recomandă:
- abordarea comunicativ-funcțională:
 - introducerea noțiunilor noi prin situații reale de comunicare;
 - organizarea de jocuri de rol, interviuri, dezbateri și simulări care implică utilizarea limbii în contexte autentice;
 - încurajarea exprimării libere, fără teama de greșeală, printr-un climat deschis și motivant;
 - învățarea bazată pe sarcini de lucru:
 - realizarea de proiecte tematice (ex.: o broșură turistică, o campanie de conștientizare, un vlog în limba modernă studiată);
 - activități cu scop clar: planificarea unei excursii, redactarea unei postări pe rețele sociale, pregătirea unei prezentări;
 - metode inductive și deductive în predarea gramaticii:
 - alternarea activităților de descoperire (inductive) cu cele de sistematizare (deductive), pentru a echilibra intuiția și raționamentul lingvistic.
 - integrarea resurselor digitale:
 - utilizarea platformelor educaționale (de ex.: Kahoot, Quizlet, Padlet, Wordwall, Edpuzzle etc.) pentru consolidarea lexicului/vocabularului și a structurilor;
 - accesarea materialelor autentice (podcasturi, videoclipuri, articole online).

În cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale, al celor înscriși în programul *Școala din spital*, este imperativă colaborarea dintre profesorul de limbă modernă și consilierul școlar, în vederea elaborării unor planuri individuale de învățare, care să răspundă situației concrete a fiecărui adolescent (tip de deficiență sau de tulburare de învățare / diagnostic medical și consecințele acestuia asupra capacității adolescentului de a învăța, durata perioadei de spitalizare etc.). În mod evident, atât competențele generale sau specifice, cât și activitățile de învățare indicate în programa școlară pot suferi modificări, în vederea adaptării la cazul concret al fiecărui elev aflat într-una dintre situațiile prezentate mai sus.

În cele ce urmează prezentăm câteva recomandări, specifice diverselor limbi moderne studiate în liceu, ca limbă modernă 1:

- Anexa 1. Limba engleză
- Anexa 2. Limba franceză
- Anexa 3. Limba spaniolă
- Anexa 4. Limba italiană

Anexa 1 – Limba engleză

SUGESTII METODOLOGICE

TEME – TEENS’ CULTURE, SOCIAL MEDIA, AI IN EVERY DAY LIFE, BOOKS AND MOVIES, COMMUNITY LIFE, HIDDEN TOURIST GEMS, GREENING LIFE, EXPLORING PASSIONS, PERSONAL GROWTH*

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

- Describing past life experiences/memories – Used to vs. Would; The Past Perfect Tense Simple and Continuous;
- Emphasizing effects and duration - The Past Perfect Tense Continuous vs. The Past Tense Continuous;
- Expressing future events – The Future Tense, The Future Perfect Tense
- Placing events in time – Sequence of Tenses, Reported Speech
- Tenses of the Passive Voice
- Causative like passive*
- Expressing real ability/inability; ability/inability in the past; current, general, future, past hypothetical ability/inability; degrees of certainty; criticism*; obligation/duty; logical assumption (affirmative and negative)*; advice, suggestions, recommendations - The Modal Verbs (can, cannot/can’t, could, couldn’t, could have, couldn’t have, should, will, would, must, ought to, may, might, have to, had better)
- Expressing preferences (prefer, would rather, would sooner)
- Expressing unreal conditions - Conditional Clause (type 2 and 3);
- Expressing regret *
- Changing meaning and communication styles - Phrasal and prepositional verbs
- Articles in phrases and expressions
- Comparatives and superlatives (so, such, enough, too)
- Word formation – suffixes, prefixes
- Word formation- compound words*

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE/EVALUARE/PROIECTE COLABORATIVE

1. TEEN’S CULTURE

• Learning activity

- *Teenage Memory Jar*. Students write 1- 2 short memories on slips of paper, anonymously, place them in a jar and, later, draw them randomly to read aloud and try to guess who the author is.
- *Teens’ Culture Talk Show*. Students take roles such as hosts, guests, and audience members. The groups conduct the simulated talk show, engaging in role-play, active listening, and spontaneous interaction.*

• Assessment activity

- *Teen Culture Time Capsule*. In groups, students design a digital or paper-based “time capsule” that contains 5 relevant aspects of today’s teenage culture, meant to be “opened” by future generations. Students peer-review the “capsules”, filling in an assessment sheet, structured on certain criteria.

• Grammar activity - Describing past life experiences/memories – Used to vs. Would; The Past Perfect Tense Simple and Continuous

- *Teen Memories Timeline*. Students create a timeline of their own teen experiences, including 3–4 past habits/activities, by using Used to /Would (music, hobbies, fashion, social media), and 2–3 events, described by using past tenses.
- *A Letter to My Future Self*. Students reflect on their teenage memories and write a self-addressed letter, adding emojis or gifs, if they do the task in a digital format.*

• Project work

- *My Teen Culture Vlog*. Students collaboratively design and record short video blogs/vlogs, presenting aspects of teenage culture, combining spoken interaction, written messages, and digital tools/apps/resources.

2. SOCIAL MEDIA

• Learning activity

- *Influencer for a Day*. Students design a brief “influencer post”, e.g. poster, slide or short video script, including a slogan, hashtags, and visuals. Each student/group presents their post to the class as if addressing their online followers, using persuasive and engaging language.

- *Instagram vs Reality*. Students create a 2-part visual: left side - Instagram post - a perfect image or description of a moment; right side - Reality - what was actually happening behind the scenes. They present the visuals to the class and get feedback from their classmates and teacher.*
 - **Assessment activity**
 - *Create Your Own Social Media Profile*. Students design a profile including a short bio, at least two sample posts and relevant hashtags. They present their profiles to the class, describing their character's interests and posts. Peers act as "followers", leaving short written or oral comments/questions, while the teacher evaluates them, based on content, accuracy, creativity, and interaction.
 - *If My Social Media Could Talk* Write a short story or a diary entry from the viewpoint of your social media accounts.*
 - **Grammar activity**
 - *My Social Media Diary*. Students can choose a "fake Instagram story" with captions/a short comic strip about being online/a short Google Slide or Canva poster with text and emojis/a short TikTok-style video, acting out a "before and after" situation, using The Past Perfect Tense Continuous and The Past Tense Continuous.
 - *The post I shouldn't have posted*. Students write a story about something embarrassing posted by mistake to express regret.*
 - **Project work**
 - *Teen Voices Online - a Social Media Campaign for Change*. Students design and present a short social media campaign that promotes a positive message (e.g. kindness, healthy lifestyle, environmental awareness, digital safety). The aim is to integrate language learning with creativity, collaboration and digital literacy.
- 3. AI IN EVERY DAY LIFE**
- **Learning activity**
 - *AI Hidden Helper*. Write a short comic entitled "How AI helps me every day", using Canva app.

- *Alpedia Entry*. Create a simple 120-150-word Wikipage-like poster using Canva or Padlet to design a prototype AI invention. Mention the name, what it can do and why teenagers would like it.*

- **Assessment activity**

- **AI Time Capsule Blog Post.** Write an individual blog post entitled *A Letter to the Future: My Hopes and Fears for AI* as a reflective piece that will be "sealed" in a digital time capsule to be opened in 50 years. Use both Future Tense Simple and Future Perfect Tense to reflect on present AI and predict its future evolution.
 - Digital Tool- Google Docs (with hyperlinks and images) or a class Padlet board styled as a "Blog Wall."
 - Structure your post:
 - Introduction: Describe an AI tool you use today (e.g. a map app, a streaming recommendation etc.).
 - Hopes: Predict two positive ways this AI tool will evolve (Future Simple) and what positive impact it will have had on society by 2043 (Future Perfect).
 - Fears: Predict one potential problem that will arise (Future Simple) and what safeguards we will have put in place by 2075 to prevent it (Future Perfect).
 - Include at least one relevant image or graph.
 - Use a minimum of 5 Future Simple and 3 Future Perfect structures correctly.
 - Post your final document on Googledocs / Padlet.

Assessment Rubric

No.	Criteria	Areas for Improvement	Proficient (Meets Expectations)	Excelling (Beyond Expectations)
1.	Grammar & Accuracy	Incorrect or very limited use of target tenses (Future Simple and Future Perfect). Many errors hinder comprehension.	Uses the required number of target tense structures with general accuracy. Meaning is clear despite some minor errors.	Uses target tenses with a high degree of accuracy and creativity. Effectively uses a variety of sentence structures.
2.	Task Fulfilment & Content	Does not fulfil the task requirements. Ideas are irrelevant or underdeveloped.	Fulfils all task requirements. Ideas are relevant and developed satisfactorily.	Fully addresses the task with rich, engaging, and insightful content. Adds unexpected creative details.
3.	Creativity & Modern Appeal	Work is basic and does not utilize the digital tool effectively. Lacks a modern or engaging feel.	Work is visually clear and uses the digital tool appropriately. The final product is neat and functional.	Work is highly creative, polished, and engaging. The use of the digital tool enhances the presentation and impact of the message.
4.	Clarity	Final product is difficult to follow or understand.	Language is generally clear and comprehensible.	The final product is exceptionally clear, well-paced, and easy for the reader to enjoy and understand.

- **Grammar activity**

- Imagine you are in the year 2075 and write a digital postcard/email to a friend about your daily life with AI. Use Future Tense, Future Perfect Tense. You can design postcards in Canva or write emails with AI-generated futuristic images.

- **Project work**

- Generation Gap – *AI in Our Families' Future*. Students interview their parents about AI predictions. Then compare the answers in class. (e.g. "My dad says robots will have taken over factories by 2040."; "We think AI will have created more jobs, not fewer.")
Digital tool – Filip Microsoft (video interviews), Padlet wall (opinions)
- *AI Inventions Fair – Future Expo*. Students host a virtual invention fair. Each group presents their invention for 2050.*
Digital tool - Canva posters/ Filip Microsoft /Invideo

4. BOOKS AND MOVIES

- **Learning activity**

- *The Cross-Over Pitch*. Work in small groups to pitch a new movie that is a cross-over between two famous books or films. Create a new narrative, practicing descriptive language and justification and include it in a video

by using Filp Microsoft or your phone camera to record. Design a digital poster to promote it. (e.g. Harry Potter meets The Hunger Games, or Sherlock Holmes meets Transformers).

- **Assessment activity**

- *Twist the Story*. Students choose a book and write/create a different ending using reported speech and sequencing phrases (first, then, afterwards, finally).*

Assessment Rubric:

No.	Criteria	Areas for Improvement	Proficient (Meets Expectations)	Excelling (Beyond Expectations)
1.	Grammar & Accuracy	Incorrect or very limited use of target structures. Many errors hinder comprehension.	Uses the required number of target structures with general accuracy. Meaning is clear despite some minor errors.	Uses target structures with a high degree of accuracy and creativity. Effectively uses a variety of sentence structures.
2.	Task Fulfilment & Content	Does not fulfil the task requirements. Ideas are irrelevant or underdeveloped.	Fulfils all task requirements. Ideas are relevant and developed satisfactorily.	Fully addresses the task with rich, engaging, and insightful content. Adds unexpected creative details.
3.	Creativity & Modern Appeal	Work is basic and does not utilize the digital tool effectively. Lacks a modern or engaging feel.	Work is visually clear and uses the digital tool appropriately. The final product is neat and functional.	Work is highly creative, polished, and engaging. The use of the digital tool enhances the presentation and impact of the message.
4.	Clarity	Final product is difficult to follow or understand.	Language is generally clear and comprehensible.	The final product is exceptionally clear, well-paced, and easy for the reader to enjoy and understand.

- **Grammar activity** - Placing events in time – Sequence of Tenses, Reported Speech

- *From Script to Review* – Story Retelling. Starting from a short movie/book script extract, students write a news article, using reported speech and proper tense sequencing, and present/act it as a “TV entertainment news report.”

Digital tool: Google Docs/Flip.

- *The Digital Reading Journal Vlog*. Create a 3-minute vlog (video blog) for your Digital Reading Journal in which you act as the main character of your favourite book, explaining the turning point of the storyline. Use the Sequence of Tenses to narrate events/experiences in a logical timeline, including before, during, and after. Share your video link with the class.*

Digital Tool: Filp Microsoft /the camera app on your device.

- **Project work**

- Imagine you are a team of film makers working for *Adaptation Lab* Company, having the mission to turn an old short story or novel into a modern, exciting movie. Choose the book you want to adapt, create the script logline (one- or two-sentence summary that captures the story's central conflict, protagonist, goal, and stakes) and present a scene from another movie to illustrate one of the visual effects that you intend to add, so as to convince a studio producer (the teacher/a guest) to greenlight your project.

5. COMMUNITY LIFE

- **Learning activity**

- Responding to Community Announcements. Students read a selection of community notices (e.g. volunteer advertisement, garage sale announcement, animal rescue, NGO appeal, or a forum post about peer pressure

affecting learning). After reading them, each student selects one notice and writes an appropriate short response in the form of an email, text message, or note, depending on the context of the notice.

- **Assessment activity**

- Writing *A Day in My Neighbourhood*. Students imagine they are reporters for their school magazine. They write a short article about their neighbourhood, describing the places, facilities and services available, suggesting how their community could be improved. They should include their personal opinion and explain why they feel that way.

- **Grammar learning activity: The tenses of the passive voice – mixed passive tenses**

- *Shaping Our Town – A Role-play Meeting*. Students are assigned roles: Mayor, Council Members, Citizens, Reporter, Architect/Engineer, Environmental Group Representative. Each role comes with secret notes (different bits of community news). Students discuss achievements from the previous year, recent changes, ongoing projects, and plans for the future, using mixed passive tenses where possible.

- **Project work**

- *It's Time to Fix This Place!* Students work in small groups to identify a community issue or interest, gather information about it, and create a solution or design an awareness campaign. They design a poster or an awareness presentation and present their project to the class or the school. (Suggested digital tools: Canva/Padlet/Google Slides)

6. HIDDEN TOURIST GEMS

- **Learning activity**

- Gap-filling. Students receive a handout or a digital document with 4–5 short texts (150–200 words each) about unusual tourist destinations, plus a word bank (including distractors for added challenge) or open-ended blanks. Each text includes 5–8 gaps (missing key words, phrases, or data). Students read each text and complete the gaps using the word bank. They also point out the clues in the text that helped them choose the correct words.
- Matching. Students receive handouts or a slide deck with 5–6 short descriptive paragraphs, each highlighting a lesser-known tourist destination abroad. They also receive a list of 10 potential subheadings. Students match the paragraphs with the correct subheadings and justify their choices.*
Digital apps: Google Classroom, Wordwall, LearningApps)

- **Assessment activity**

- *A hidden gem in my town!* Students imagine they work for the town council and have discovered a special place, unknown to tourists, in their area. They believe it could become a popular attraction for visitors and prepare a short talk or presentation on it to share with their colleagues. In their presentation, they should: mention the name of the place and describe it, explain why it would appeal to tourists, providing one or two reasons, and discuss the benefits of promoting this place for the town.

- **Grammar activity - Modal verbs - Expressing degrees of certainty; criticism; obligation/duty; logical assumption (affirmative and negative); advice, suggestions, recommendations: can, cannot/can't, could, couldn't, could have, couldn't have, should, will, would, must, ought to, may, might, have to, had better)**

- *Role play – Planning a trip to a hidden gem*. Students work in pairs to create a real dialogue between a tourist and a travel agent. They use modal verbs to give and receive advice, suggestions, and information about the travel plans to a hidden gem.
- Debate – *Should we share this place with tourists?* Students work in two teams to prepare 3–5 arguments for and against encouraging tourists to visit a lesser-known destination, using modal verbs. Then they take part in a class debate where they present their arguments, formulate counterpoints to opposing ideas, and defend their opinions*.

- **Project work.**

- Students work in small groups to create a digital flyer/poster or a short documentary video about a unique tourist destination in Romania or abroad.

Digital apps- Canva for flyers/posters, Adobe Spark or iMovie for short documentary videos

7. GREENING LIFE

- **Learning activity**

- *Eco-Hackathon*. Students design a sustainable future city using AI tools, considering the need for green spaces, renewable energy, and eco-friendly transport. They present their ideas in a poster or Padlet board with at least 5 eco-solutions.
Digital tool: Canva / Padlet
- **Assessment activity**
- *Eco-Manifesto*. Write a short collaborative manifesto (120–150 words) with eco-friendly rules and advice for a greener future city.
Digital tool: Google Docs / Microsoft Word / Padlet
- **Grammar activity - 2nd/ 3rd Conditionals**
- *Green Time Travellers/Green Time Machine*. Students imagine they are time travellers from the future who return to the present day to warn people about environmental disasters that happened because of inaction (3rd conditional) - and to explain what could still be done (2nd conditional). They create a video message / poster / news report for today's people, which must include at least 4 2nd and 3rd conditional statements.*
- **Project work**
- *Think Green, Act Now! – Become eco-influencers!* In groups, students design a digital campaign with a catchy hashtag, creative memes/GIFs, and a short reel to encourage greening life (saving water, cycling, reducing waste etc.). They post the materials on a shared Padlet wall or Canva board as their Eco Social Media Feed.
Digital tool: Canva / Padlet / Genially

8. EXPLORING PASSIONS

- **Learning activity**
- *Passion Quest Gallery*. Create a Padlet/Canva/Genially board with one “exhibit” representative of your passion: a short description (50–80 words), an image, and a quote. Do an online “gallery walk” and leave comments/questions on classmates' posts.
Digital tool: Padlet / Canva / Genially
- **Assessment activity**
- *Show Off Your Passion* - Prepare and present a creative mini-presentation, poster, or short video about your passion. Use at least 5 phrasal verbs to describe how you got into it, what you do, and why you love it.
- **Grammar learning activity - Phrasal and Prepositional Verbs**
- *Digital Escape Challenge*. Create a digital “escape” game (Wordwall/Quizizz/Genially) to solve exercises with phrasal verbs (take up, give up, look for, keep on, get into etc.) and prepositional verbs (wait for, belong to, crave for etc.). Each correct answer “unlocks” a new level in your quest for a new passion.
Digital tool: Wordwall / Quizizz / Genially
- **Project work**
- *My Passion, Our Story - Mini-Documentary Festival*. Choose a shared passion, research it, and write a script in English. Film and edit a 3–5 minute documentary. Present it at the “Passion Film Festival” and vote for: “Most Inspiring” and “Most Creative”.
Digital tool: WeVideo / iMovie / Clipchamp / Canva Video

8. PERSONAL GROWTH*

- **Learning activity**
- *Growth Board Game*. Create a simple game board with questions/prompts such as: describe a challenge you overcame, something you have improved on, advice to give your younger self; an event/experience when you felt proud of yourself. Students roll a die, land on a square, and answer the prompt.
- *The Suitcase of Skills*. Students draw an open suitcase “packed” with skills and values (problem-solving, critical thinking, public speaking, patience, courage etc.) they have developed in time and write a letter to their selves about the benefits brought by these “achievements”.
- **Assessment activity**
- *A Short Story of Growth*. Students read a short passage about someone overcoming shyness during a group project. The assessment includes four parts:

Part A – Multiple-choice questions test reading comprehension (e.g., why the writer felt nervous, what helped them grow).

Part B – True/False statements to check the understanding of key details.

Part C – Vocabulary matching assesses understanding of words in context (shy, avoided, confident).

Part D – Short-answer questions encourage reflection on the text and personal connection.

- **Grammar activity – Word Formation -Prefixes & Suffixes, Compound words**

- *Growth Word Poster.* Choose one word family (e.g. confident / confidence / confidently) and design an A4 poster or mini-presentation that includes: the different forms of the word, your own definition of the newly formed words, and personal sentences using the words (or possibly symbols that represent the words).
- *Dear Future Me.* Write a letter to your future self about what you will hope to achieve or change for the years to come. Choose 10 words from the list to make new words to further use in your letter.

- **Project work**

- *Growth Graphic Journal / Comic Strip.* Students create a short illustrated story or comic showing a moment of personal growth. It can be real or fictional, but must include: a challenge, feelings, a solution or action, a result, a short reflection.
- *Our Growth Documentary.* Divided in groups, students create a short 2-3 - minute video or slideshow (with narration or subtitles) showing how they have grown in time. They can include photos, drawings, or captions with moments that shaped them.

9. SOCIAL AND WORLD ISSUES

- **Learning activity**

- *The Global Newsroom: Be the Voice of Change! Step into the spotlight and become a voice for change!*. Divided in groups, students become young journalists working for a fictional media channel called “The Global Newsroom”. They must choose an issue, research or imagine a real event or story, and present it in the form of a news segment, editorial article, or interview.

- **Assessment activity**

- *A Day in Someone Else’s Shoes.* Imagine you are a refugee/a bullied student/a teenager in a foster-care institution. Write a story and describe one day in your life (what you see, feel, do; what hardships you deal with; what gives you hope etc.).*

- **Grammar activity – Reported Speech**

- *The Best News Team.* Group work. Each group stands for a news crew made up of: a reporter, an interviewer, an editor/writer, and a photographer/designer and together they choose a topic (e.g. fast fashion, green technology, digital inclusion etc.). Students can opt for one way to present their story, using Reported Speech: a news video report (use a breaking news style: headline, facts, interviews, call to action); a written news article/an editorial (use a catchy headline, background info, and student opinion); a podcast clip (present experts’ or witnesses’ opinions). They present it to the class and get peer’s and teacher’s feedback.

- **Project work**

- *Global Issues Magazine.* Team work. Create a mini magazine about global issues that matter to young people. Your magazine should include: 1 news article (What is the problem?), 1 opinion page (What do you think?), 1 short interview (real or fictional), 1 infographic or list of facts, 1 call to action (What can students do?).
- *Breaking News: Let the World Know!* Team work. Create a 2-3 minute TV news report about a real or imagined global issue which must include: a headline, 3 facts about the issue, one short interview, a solution or call to action. Play the following roles: news presenter, field reporter, interviewee (expert, student, victim, etc.), camera person or editor.*

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- **BOOKS**

- *The Teen Guide to Global Action* by Barbara A. Lewis (Free Spirit Publishing, 2008)
- *Artificial Intelligence: A Guide for Thinking Humans* by Melanie Mitchell (Farrar, Straus and Giroux, 2019)

- *The Perks of Being a Wallflower* by Stephen Chbosky (1999)
- *The Geography of Bliss* by Eric Weiner (2008)

- **MOVIES AND SERIES**

- *The Social Dilemma*
- *Hidden Figures* (2016)
- *The Secret Life of Walter Mitty*
- *Wall-E* (2008)
- *Dead Poets Society* (1989)
- *Our Planet*

- **WEBSITES AND ONLINE PLATFORMS**

- BBC Learning English – Teens Section
- National Geographic – Education
- TED Talks - *social media, AI, personal growth, green living*.
- Common Sense Media
- National Trust – Hidden Gems UK

- **ARTICLES AND MAGAZINES**

- *TIME for Kids*
- *The Guardian* – Environment Section (<https://www.theguardian.com/environment>)
- *The New York Times* – Learning Network (<https://www.nytimes.com/section/learning>)
- *Teen Vogue*

Anexa 2 – Limba franceză**SUGESTII METODOLOGICE****TEME**

1. Identitatea personală și viața cotidiană a adolescenților (familia, prietenii, stilul de viață, pasiuni, evenimente specifice)
2. Mediul înconjurător (gesturi și campanii eco; viața la oraș/ viața la țară)
3. Alimentația și sănătatea (alimente preferate, stil de viață sănătos)
4. Țări, regiuni, orașe (obiective culturale și turistice, destinații preferate)*
5. Aspecte din viața socială (mijloacele de transport, locuri și servicii publice, relația cu instituțiile*)
6. Tehnologia și mijloacele de comunicare (mass-media, utilizarea internetului și rețelelor sociale, inteligență artificială)
7. Viața profesională (meserii, ocupații)
8. Repere de cultură* și civilizație ale spațiului lingvistic studiat și ale culturii universale* (obiceiuri și tradiții, simboluri naționale, personalități)

TEME DE PROIECTE RECOMANDATE*1. Focus sur mes passions*

Realizarea unui interviu video între colegi despre pasiunile personale

1. Voyage, voyage!

Realizarea unui jurnal de călătorie reală sau imaginară într-un oraș francofon (Paris, Bruxelles, Montréal etc.)

Povestirea unui weekend ideal: activități, locuri, persoane, gusturi și proiectarea unei scurte dezbateri între colegi (activitatea preferată a clasei)

2. Ma planète, ma responsabilité

Crearea unei campanii de sensibilizare pentru protejarea mediului în școală/ localitate

3. A table!

Realizarea unui meniu săptămânal sănătos și confecționarea unui afiș cu reguli pentru o alimentație echilibrată

4. Gastronomie sans frontières

Descoperirea și promovarea patrimoniului culinar francofon și a diversității gastronomice din diferite regiuni ale lumii (broșură de rețete/ vlog culinar/ expoziție gastronomică)

5. Une journée dans ma vie connectée

Redactarea unui jurnal digital, crearea unui podcast despre o aplicație utilă tinerilor

6. Fausses nouvelles : comment se protéger ?

Realizarea unor materiale de informare a tinerilor (ghid digital, afiș informativ/ prezentare colaborativă) despre riscurile dezinformării și prezentarea unor modalități de identificare a știrilor false

7. Plus tard, je veux devenir

Prezentarea profesiei ideale: ce presupune, calități necesare, studii, salariu, beneficii

9. Fêtes francophones : traditions et célébrations

Prezentarea unei sărbători importante dintr-o țară francofonă (ex. *Le 14 juillet, La Chandeleur*)

10. Mon héros francophone

Descoperirea și prezentarea unor personalități istorice sau culturale francophone, precum și a diversității lumii francophone (prezentare digitală/ expoziție foto/ hartă culturală interactivă)

GRAMATICA FUNCȚIONALĂ (ACTE DE VORBIRE/ FUNCȚII ALE LIMBII, INCLUSIV CONVENȚII SOCIOCULTURALE) ȘI ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

- **A cere și a oferi informații (consolidare)**

- o pronumele, adjectivul și adverbul interogativ
- o numeralul
- o folosirea construcțiilor declarative
- o folosirea construcțiilor pentru localizare în spațiu/ timp (*à côté de, près de* etc.)
- o fraza interogativă (totală, parțială)
- o formule de politețe (*s'il vous plaît, merci, excusez-moi, pourriez-vous... ?*)

- **A solicita și a oferi indicații/ instrucțiuni**

- o adjectivul/ pronumele interogativ
- o pronumele adverbiale *y, en* (consolidare și aplicare contextuală)
- o numeralul

- o folosirea imperativului afirmativ și negativ (forme regulate și neregulate)
 - o utilizarea condiționalului prezent pentru exprimarea politeții sau a recomandării
 - o construcții infinitivale (*Ne pas fumer. Fermer la porte avant de sortir. Cliquer sur le bouton « Envoyer ».*)
 - o expresii modale (pentru sfaturi sau instrucțiuni indirecte): *Il faut + infinitif; On doit + infinitif; Tu dois/ Vous devez + infinitif*
 - o folosirea construcțiilor pentru localizare în spațiu (*à gauche, à droite, tout droit, près de, en face de, derrière, devant, au bout de*)
 - o fraza interogativă
 - o folosirea conectorilor logici
- **A situa în timp și spațiu**
 - o pronumele relative simple
 - o folosirea adverbilor de loc și de timp (*ici, là-bas, aujourd'hui, hier, demain, tout de suite...*)
 - o adverbele de mod formate cu sufixul *-ment**
 - o folosirea prepozițiilor de loc și de timp (*à, dans, sur, près de, avant, après, pendant...*)
 - o articulatorii cronologici ai discursului (*d'abord, ensuite, enfin ; premièrement, deuxièmement....*)
 - o utilizarea modului indicativ
- **A face și a accepta invitații/ propuneri**
 - o adjectivele/ pronumele posesive
 - o dubla pronominalizare*
 - o utilizarea modului imperativ (pentru propuneri directe)
 - o folosirea condiționalului prezent
 - o folosirea adverbilor și a expresiilor de loc și de timp
 - o folosirea structurilor interogative de tipul: *Tu veux / Vous voulez + infinitif... ?; On peut + infinitif... ?; Ça te dit de + infinitif... ?; Et si on + imparfait... ?*
- **A descrie persoane, locuri, rutine, activități**
 - o substantivul
 - o adjectivul calificativ: acordul și gradele de comparație
 - o adjectivul/ pronumele posesiv
 - o adjectivul/ pronumele demonstrativ
 - o adjectivele/ pronumele nehotărâte
 - o pronumele relative simple
 - o pronumele *ce qui/ ce que* *;
 - o folosirea imperfectului
 - o construcția pasivă (*la voix passive*)*;
 - o expresii de frecvență (*souvent, rarement, tous les jours...*)
- **A relate evenimente/ întâmplări**
 - o adjective calificative
 - o adjectivele/ pronumele nehotărâte (*quelques, certains, plusieurs, chacun...*)
 - o folosirea modurilor indicativ, condițional, subjonctiv
 - o acordul participiului trecut cu *être* și cu *avoir*
 - o construcții temporale: *il y a + diviziune temporală; ça fait..., pendant, pour, en, depuis, à partir de, jusqu'à; pendant que/ jusqu'en ; dès/ dès que**
 - o folosirea indicatorilor de timp*
 - o prepozițiile/ locuțiunile prepoziționale, adverbele/ locuțiunile adverbiale de loc/ de timp
 - o articulatorii logici simpli: *cause, conséquence, opposition, but (parce que/ puisque/ comme ; donc/ alors ; mais/ pourtant/ même si; pour)**
 - o utilizarea conectorilor care marchează începutul povestirii (*D'abord/ Au début; quand*), suita de acțiuni (*... et puis; Alors..., Ensuite..., Après..., Au bout d'un moment..., En même temps..., Au même instant/ moment..., Soudain/ Tout à coup...*), sfârșitul povestirii (*Enfin..., Finalement..., À la fin...*)*
- **A exprima preferințe (consolidare)**
 - o verbe ce exprimă preferințe (*préférer, aimer mieux, adorer, détester, apprécier, avoir envie de, choisir*)

- o construcții comparative*
 - o structuri negative (*Je n'aime pas/ Je n'aime pas trop/ Je ne supporte pas...*)
 - o condiționalul prezent pentru exprimarea dorinței moderate (*J'aimerais, je voudrais... + infinitif*)
 - o utilizarea adverbilor (*beaucoup, un peu, trop, assez, tellement, plutôt*)
- **A exprima o opinie**
 - o folosirea construcțiilor impersonale: *il est certain/ évident/ sûr que + indicatif; il est probable que + indicatif; il paraît que + indicatif; il est possible que + subjonctif; il se peut que + subjonctif; il semble que + subjonctif**;
 - o utilizarea expresiilor de opinie: *pour moi, à mon avis, d'après moi, selon moi, personnellement, en ce qui me concerne*
 - o utilizarea verbelor de opinie: *croire, penser, trouver, estimer, considérer* etc.
 - o verbe ce exprimă gusturi
 - o adjective și adverbe
 - o folosirea construcțiilor: *Je suis sûr(e)/ certain(e) que + indicatif; je doute que + subjonctif; Je ne suis pas sûr(e)/ certain(e) que + subjonctif; j'ai l'impression que + indicatif**
 - o folosirea subjonctivului
- **A face ipoteze (a exprima condiția)**
 - o folosirea condiționalului prezent și trecut
 - o structuri condiționale: ipoteză sigură: *si + présent → futur simple*; ipoteză posibilă: *si + imparfait → conditionnel présent*; ipoteză irealizabilă: *si + plus-que-parfait → conditionnel passé*
 - o folosirea subjonctivului prezent
 - o formule de exprimare a incertitudinii: *peut-être que, il se pourrait que + subjonctif**
 - o folosirea construcțiilor: *seulement si + indicatif; à condition que + subjonctif; à condition de + infinitif; en cas de + nom; en supposant que + subjonctif; au cas où + conditionnel**
 - o concordanța timpurilor
- **A exprima o dorință**
 - o verbe și construcții uzuale pentru exprimarea dorinței (*vouloir, aimer, souhaiter, espérer, avoir envie de + infinitif*)
 - o condiționalul prezent (*je voudrais, j'aimerais, on aimerait bien...*)
 - o folosirea modului subjonctiv
 - o folosirea adverbilor
- **A exprima acordul/ dezacordul**
 - o exprimarea negației
 - o folosirea conectorilor logici
 - o adverbele de intensitate (*tout à fait, exactement, absolument/ absolument pas...*)
- **A exprima intenția/ a face planuri de viitor**
 - o folosirea indicatorilor temporali*
 - o folosirea indicativului viitor
 - o folosirea condiționalului
 - o utilizarea construcțiilor de tipul: *avoir l'intention de + infinitiv; être sur le point de + infinitiv*
- **A justifica (un punct de vedere/ o alegere/ o preferință)**
 - o utilizarea verbelor de opinie (*penser que..., trouver que..., croire que..., estimer que..., considérer que...*)
 - o locuțiuni verbale impersonale (*il est interdit de/ il est utile de/ il est important de*)
 - o folosirea conectorilor logici
 - o utilizarea structurilor cauzale: *parce que, car, puisque, c'est pourquoi, pour cette raison*
- **A exprima reacții și emoții (surpriză, teamă, bucurie, regret, tristețe)**
 - o adjective calificative
 - o grade de comparație
 - o verbe și construcții care exprimă sentimente (*redouter, craindre, avoir peur, regretter* etc.)

- o structuri pentru exprimarea reacțiilor și emoțiilor: *être/ se sentir + adjectif (je suis/ je me sens heureux/ triste/ malheureux ; ça me rend triste de + infinitif ; je suis désolé ; avoir peur/ craindre + de + infinitif / avoir peur/ craindre que+ subjonctif**; *Ça me fait peur ; Vraiment ? C'est incroyable ! / Quelle surprise !/ Ce n'est pas possible ! ; Je regrette de+ infinitif/ Je regrette que + subjonctif**; *Hélas ! Chouette ! Ça, alors ! Tiens !*)

- **A solicita clarificări**

- o pronume, adjective și adverbe interogative
- o condiționalul de politețe
- o expresii de politețe/ solicitare
- o verbe de opinie (*penser, croire, trouver...*)
- o negația (*Je n'ai pas compris..., Je ne suis pas sûr de....*)

- **A reformula enunțuri**

- o folosirea structurilor specifice de reformulare (*autrement dit, en d'autres termes, c'est-à-dire, pour le dire autrement*)
- o discurs indirect la prezent*
- o construcția pasivă (*la voix passive*)*
- o utilizarea structurilor: *bref, ça veut dire, si je comprends bien, tu veux dire que*

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE/EVALUARE/PROIECTE COLABORATIVE

ACTIVITÉS D'APPRENTISSAGE – SUGGESTIONS

Activité 1- Identifier la valeur de vérité (Vrai/Faux) des énoncés après l'écoute d'un document audio

Compétence spécifique vizată : CS 1.2. Identificarea subiectului dintr-o prezentare cotidiană cu suport vizual (slide-uri, fișe etc.), pe teme familiare sau previzibile

Contenus possibles : Présentation d'une personne / Activités quotidiennes / Vie des jeunes / Technologie

Durée : 15 à 20 minutes (dans un cours de 50 minutes)

Ressources : enregistrement audio/vidéo (1 à 3 minutes), fiche d'activité, système audio, éventuellement plateforme numérique (Google Forms/Kahoot).

Déroulement de l'activité :

1. *Pré-écoute (activer) - 3 à 4 min*

Activer des connaissances antérieures par de courtes questions : « Que faites-vous le matin ? » / « Utilisez-vous beaucoup votre téléphone ? »

Les élèves donnent des réponses spontanées, formulent des hypothèses sur le thème du document.

2. *Première écoute – Compréhension globale (2–3 min)*

Le professeur fait passer l'extrait sans interruption et pose une question d'ordre général (ex. « De quoi parle la personne ? »). Les élèves écoutent et indiquent le titre/thème.

3. *Deuxième écoute – Exercice Vrai/Faux (5–7 min)*

Le professeur distribue la fiche contenant 6 à 10 affirmations en rapport avec le contenu ; on fait passer de nouveau l'extrait. Les élèves cochent Vrai ou Faux pour chaque affirmation.

4. *Vérifier et corriger (4–5 min)*

Le professeur demande des justifications ou reprend un court extrait pour les affirmations difficiles. On corrige et on explique brièvement les réponses.

5. *Après-écoute (fixer) (2–3 min)*

Le professeur propose une mini-tâche à réaliser ou un court exercice oral (ex. Résumer en 1 ou 2 phrases ce que le personnage a dit). Les élèves reformulent l'information.

Consigne : Écoutez le document et cochez V (vrai) ou F (faux) pour chaque énoncé.

- a) Sophie utilise son téléphone tous les jours.
- b) Elle passe plus de trois heures par jour sur les réseaux sociaux.
- c) Elle préfère Instagram à TikTok.
- d) Elle joue à des jeux vidéo seulement le week-end.

- e) Ses parents lui interdisent complètement d'utiliser Internet le soir.
- f) Elle regarde souvent des vidéos éducatives en ligne.
- g) Elle envoie beaucoup de messages à ses amis par SMS.
- h) Selon elle, la technologie est très utile pour ses études.

Transcription audio :

Bonjour, je m'appelle Sophie et j'ai quinze ans. Je vis à Lyon et je suis lycéenne. Je vais vous parler de mon utilisation de la technologie dans ma vie quotidienne. J'utilise mon téléphone tous les jours, surtout pour les réseaux sociaux. Je passe environ deux à trois heures par jour sur Instagram et TikTok, parce que j'aime suivre mes amis et regarder des vidéos amusantes. Je joue parfois à des jeux vidéo, mais seulement le week-end, car je dois faire mes devoirs dans la semaine. Mes parents ne m'interdisent pas d'utiliser Internet, mais ils préfèrent que je finisse mes devoirs avant. J'aime aussi regarder des vidéos éducatives en ligne, surtout pour mes cours de sciences. Je communique beaucoup avec mes amis par SMS ou messagerie instantanée. Pour moi, la technologie est très utile pour mes études et pour rester en contact avec mes amis.

Suggestion d'activité de rattrapage

Pré-écoute (activer) : 2 à 3 minutes

L'enseignant discute avec les élèves : Quels appareils utilisez-vous tous les jours ? Combien de temps passez-vous sur Internet ?

Les mots clés sont écrits au tableau : téléphone, réseaux sociaux, jeux vidéo, devoirs, études, etc.

Activité principale : 10-12 minutes

Lisez le texte ci-dessous.

Bonjour, je m'appelle Sophie. J'ai 15 ans et j'habite à Lyon. J'utilise mon téléphone tous les jours pour Instagram et TikTok. Je joue aux jeux vidéo seulement le week-end. Mes parents veulent que je fasse mes devoirs avant d'utiliser Internet. Je regarde également des vidéos éducatives. La technologie m'aide pour mes études et pour parler avec mes amis.

Cochez Vrai ou Faux pour chaque énoncé. Corrigez ce qui ne va pas.

Sophie utilise son téléphone tous les jours.

Elle joue aux jeux vidéo tous les jours.

Ses parents veulent qu'elle fasse ses devoirs avant d'utiliser Internet.

La technologie ne lui est pas utile pour ses études.

Elle utilise TikTok et Instagram.

Décrivez, en une phrase, comment Sophie utilise la technologie.

Vérifier et discuter : 3 à 5 minutes

L'enseignant lit les bonnes réponses.

Les élèves vérifient et corrigent leurs erreurs.

Brève discussion : Et vous, utilisez-vous la technologie comme Sophie ?

Suggestions supplémentaires

Pour les élèves en grande difficulté, le texte peut être lu à haute voix et accompagné d'illustrations : téléphone, TikTok, cahier, jeux vidéo, etc.

Des cartes Vrai/Faux peuvent être utilisées pour répondre rapidement, sans avoir à écrire.

Activité 2 - Réaliser une présentation simple, accompagnée d'un support visuel graphique ou numérique, pour décrire des lieux ou des aspects de la vie quotidienne.

Competența specifică vizată : CS 2.1. Descrierea simplă a unor persoane, personaje, locuri, aspecte din viața cotidiană (obiceiuri, rutine etc.)

Déroulement de l'activité :

Préparation :

Choisir un sujet : un lieu de sa ville natale, une routine quotidienne, un loisir, etc.

Rassembler des images ou du matériel visuel.

Rédiger un texte simple décrivant les images (3 à 5 phrases par diapositive/image).

Création du support visuel :

Créer une affiche ou une présentation numérique.

Intégrer le texte et les images de manière claire et attrayante.

Présentation :

Chaque élève ou groupe présente son travail devant la classe.

La prononciation, la fluidité et la correction linguistiques sont évaluées.

Possibilité d'une courte séance de questions-réponses entre les élèves.

Produits finaux :

Présentation visuelle (affiche, diapositives numériques)

Texte descriptif simple en français.

Présentation orale de 2 à 5 minutes. Ma journée à la maison

Diapositive 1 : Titre et introduction (Ex. Bonjour ! Je m'appelle Sophie. Aujourd'hui, je vais vous présenter ma journée à la maison.) Image suggérée : une photo de votre chambre ou une illustration d'un adolescent à la maison.

Diapositive 2 : Le matin (Ex. Je me réveille à 7 heures. Je prends mon petit-déjeuner et je lis un peu avant de commencer mes devoirs) Image suggérée : une table de petit-déjeuner ou une horloge indiquant 7 heures.

Diapositive 3 : L'après-midi (Ex. L'après-midi, je joue avec mon frère et je fais du sport dans le jardin. Parfois, je regarde la télévision). Image suggérée : un adolescent jouant dehors ou regardant la télévision.

Diapositive 4 : Le soir (Ex. Le soir, je dîne avec ma famille. Après le dîner, je lis un livre ou j'écoute de la musique. Ensuite, je me couche à 22 heures). Image suggérée : famille au dîner, livre ou écouteurs de musique.

Diapositive 5 : Conclusion (Ex. Voilà ma journée à la maison! Merci de m'avoir écoutée). Image suggérée : une image/un emoji amusant.

Activité 3 - Analyser, en binômes ou en petits groupes, une situation problématique (organisation d'un événement scolaire, d'un anniversaire, etc.), identifier des solutions et justifier son choix.

Competența specifică vizată : CS 2.3. Exprimarea simplă a unei opinii sau a unor planuri personale, susținute de o justificare clară, în contexte familiare

Déroulement de l'activité :

Étape 1 : Présentation de la situation problématique (5-10 min)

L'enseignant présente le scénario : L'école souhaite organiser un événement spécial pour célébrer la Journée des langues. Vous devez proposer une idée d'événement (un spectacle, une exposition, un concours, etc.) et expliquer pourquoi c'est une bonne idée.

Les élèves écoutent les instructions et demandent des explications sur les termes inconnus.

Étape 2 : Travail en binômes ou en petits groupes (15-20 min)

Chaque groupe analyse la situation et propose 2 à 3 solutions possibles (par exemple : concert, exposition d'affiches, ateliers de cuisine, quizz linguistique). Les élèves discutent des avantages et des inconvénients de chaque proposition, en utilisant des expressions d'opinion : *Je propose de..., C'est une bonne idée parce que..., Je ne suis pas d'accord, car..., Et si on... ?*

Ils choisissent la solution finale et préparent une brève justification.

Étape 3 : Présentation et argumentation (10-15 min)

Chaque groupe présente sa proposition à la classe (1-2 minutes).

Le reste de la classe peut poser des questions ou voter pour l'idée la plus intéressante.

Étape 4 : Retour d'information et réflexion (5-10 min)

L'enseignant donne son avis sur l'expression, le vocabulaire et l'argumentation.

Les élèves réfléchissent : Qu'avons-nous appris ? Quelles nouvelles expressions puis-je utiliser la prochaine fois ?

Pour aller plus loin...

Rédiger une invitation ou une affiche pour l'événement choisi ;

Organiser une simulation de réunion du conseil des élèves pour décider de l'événement final ;

Créer une publication sur les réseaux sociaux en français pour annoncer l'événement.

Activité 4 - Sélection du titre approprié dans une liste à partir d'un texte lu

Competența specifică vizată : CS 3.1. Înțelegerea de texte informative scurte (articole, anunțuri, pliante, reclame) pe teme din domeniile de interes ale tinerilor

Déroulement de l'activité (avec outils numériques)

Étape 1 : Préparation et motivation (5-7 min)

L'enseignant projette une image ou une série de mots-clés du texte sur Padlet.

Les élèves formulent des hypothèses sur le thème du texte et partagent leurs idées.

Outils : Google, Padlet, Mentimeter (Nuage de mots)

Étape 2 : Lecture du texte (10 min)

Le texte est téléchargé sur la plateforme Google Classroom/Microsoft Teams/LearningApps ou présenté dans un document interactif Genially.

Les élèves lisent le texte directement sur leurs appareils (téléphone, tablette, ordinateur portable).

Pour faciliter l'apprentissage du vocabulaire, des zones cliquables interactives avec traductions ou images explicatives peuvent être insérées.

Étape 3 : Choisir le bon titre (5 min)

L'enseignant crée un quizz en ligne avec les titres possibles. Outils : Kahoot, Quizlet, Wayground, Wordwall, Google Forms.

Les élèves choisissent la bonne option directement depuis leurs appareils, et les résultats s'affichent instantanément.

Étape 4 : Justification du choix (10-12 min)

Les élèves publient leur justification (2 à 3 phrases en français) sur un Padlet ou dans la section commentaires de Google Classroom.

L'enseignant fournit une rétroaction en temps réel (commentaires ou émojis).

Étape 5 : Retour d'information et réflexion (5-8 min)

Sur Mentimeter ou Forms, les élèves répondent à un court questionnaire de réflexion :

« Qu'est-ce que j'ai appris aujourd'hui ? Qu'est-ce qui était difficile ? »

Les résultats sont projetés à l'écran, offrant un aperçu des progrès du groupe.

Pour aller plus loin...

Créer un mini-podcast dans lequel les élèves expliquent leur choix de titre. Création d'une infographie Canva, résumé du texte et du titre choisi.

Rédaction d'un titre alternatif et vote pour le titre le plus créatif via un sondage Forms.

Activité adaptée pour les élèves souffrant de TSA - Sélection du titre approprié dans une liste à partir d'un texte lu

Competența specifică vizată : CS 3.1. Înțelegerea de texte informative scurte (articole, anunțuri, pliante, reclame) pe teme din domeniile de interes ale tinerilor

Durée : 30 à 40 minutes

Déroulement de l'activité

Étape 1 : Activer et préparer (5 à 7 min)

L'enseignant projette des images associées aux trois ou quatre titres possibles (par exemple : un téléphone, une école, une équipe sportive). Chaque titre est prononcé et expliqué à l'aide des images.

Les élèves répondent à des questions simples : « Qu'est-ce que tu vois ? », « Est-ce un portable ? »

Outils numériques : Padlet, PowerPoint avec images et son.

Étape 2 : Lecture du texte (10 à 12 min)

L'enseignant lit à haute voix, et les élèves écoutent et suivent le texte projeté.

Les élèves reçoivent une fiche avec des images du texte (téléphone, amis, jeux) pour un support visuel.

Étape 3 : Choisir le bon titre (10 min)

L'enseignant propose trois titres, chacun accompagné d'une image.

Les élèves choisissent le bon titre : soit en levant la carte de couleur (rouge, bleue, verte), soit numériquement, sur Kahoot/Wordwall, grâce à des images grandes et nettes.

Étape 4 : Justifier le choix (5-7 min)

Les élèves peuvent répondre oralement ou à l'aide de la phrase type indiquée sur la feuille : « J'ai choisi le titre __ parce que le texte parle de __. »

Étape 5 : Retour d'information et renforcement (5 min)

L'enseignant valorise l'effort et la participation (« Très bien ! », « Bonne idée ! »), utilise des émojis ou des autocollants numériques sur la plateforme (Classroom/Padlet). Les idées clés peuvent être rappelées oralement.

Activité 5 - Répondre à des questions simples sur un extrait littéraire

Competență specifică vizată : CS 3.4. Înțelegerea sensului global al unor fragmente literare simple sau texte multimodale

Durée : 40–45 minutes

Déroulement de l'activité (avec outils numériques)

Étape 1 : Introduire et activer des connaissances (5–7 min)

L'enseignant ouvre la leçon sur un Padlet, avec une image représentative de l'extrait littéraire (par exemple : *Le Petit Prince* ou *Le Petit Nicolas*).

Les élèves partagent des associations ou des idées liées à l'image : Qui est-il ? Que fait-il ? Où est-il ?

Outils : Padlet – brainstorming visuel ; Mentimeter (Nuage de mots) – pour la collecte des idées clés.

Étape 2 : Lecture numérique de l'extrait (10–12 min)

L'enseignant propose le texte au format numérique (sur Genially, Canva ou LearningApps) avec des éléments multimédias (images, audio). Les élèves lisent le texte individuellement ou par deux, puis écoutent une version audio (explications de l'enseignant ou vidéo YouTube Edu).

Outils : Genially – texte interactif avec images et explications du vocabulaire ; LearningApps – vocabulaire associé à des images (ex. mouton, avion, prince).

Étape 3 : Compréhension du texte – réponses aux questions (15-20 min)

Les élèves accèdent à un quizz en ligne ou à une fiche numérique contenant des questions sur le texte.

Chaque élève répond individuellement sur son appareil et la plateforme fournit un retour immédiat.

Les résultats s'affichent à l'écran → discussion sur les bonnes réponses.

Outils : Kahoot/Quizizz/Wordwall – pour des quiz rapides et interactifs ; Google Forms – pour les réponses écrites ; Classroom/Teams – pour la collecte des réponses.

Étape 4 : Expression personnelle (5-10 min)

Les élèves formulent une courte réponse personnelle : *J'aime cette personne parce que... / Le texte est drôle / triste / intéressant*. Chaque élève enregistre une courte réponse audio de 20 à 30 secondes. Outils : Flip (Microsoft) – pour de courts enregistrements vidéo/audio ; Vocaroo – pour des enregistrements audio simples ; Padlet – pour publier des opinions écrites ou audio.

Étape 5 : Retour d'information et réflexion (5 min)

L'enseignant conçoit un questionnaire numérique (Mentimeter/Formulaires) : *Qu'est-ce que j'ai appris aujourd'hui ? Quelle activité m'a plu ?* Les élèves donnent leur avis.

Outils : Mentimeter/Google Forms – questionnaire de réflexion.

Pour aller plus loin...

Les élèves créent leur propre quiz sur le texte pour leurs camarades (Kahoot/Wordwall).

Ils créent une bande dessinée numérique à partir de l'extrait (Canva).

Ils créent une affiche numérique sur le personnage (Canva/Genially).

Ils participent à une lecture en binôme en ligne en s'inscrivant sur Flip Microsoft.

Activité 6 - Raconter une expérience interculturelle réelle ou imaginaire en langue vivante

Competența specifică vizată : CS 5.4. Identificarea unor diferențe culturale în cadrul unor schimburi de mesaje simple, pe teme din viața cotidiană

Durée : 50 minutes

Déroulement de l'activité (avec outils numériques)

Étape 1 : Motiver et activer des connaissances (5-7 min)

L'enseignant ouvre la leçon par un remue-méninges numérique sur le thème de la culture, du voyage et de la diversité.

Les élèves notent des mots, des expressions ou des associations d'idées.

Outils numériques : Mentimeter (Nuage de mots) : les élèves notent en temps réel les idées liées au sujet proposé ; Padlet-: collage visuel d'images illustrant des expériences interculturelles (Paris, Maroc, Canada francophone, Belgique, etc.) ; Canva Presentation/Genially : l'enseignant présente des images et lance la conversation (*Qu'est-ce que vous voyez ? Quelles différences remarquez-vous ?*).

Étape 2 : Modélisation – exemple de récit (10 min)

L'enseignant présente un texte modèle (vidéo ou écrit) décrivant une expérience interculturelle.

Outils numériques : Genially – présentation interactive avec texte, images et audio pour la prononciation ; Edpuzzle : courte vidéo sur une expérience interculturelle (de TV5Monde/RFI Savoirs) avec questions intégrées ; Quizlet : glossaire numérique d'expressions utiles (*voyager, découvrir, goûter, parler, rencontrer, être surpris*).

Étape 3 : Création de leur propre récit (20 min)

Les élèves créent un court récit (écrit ou oral) sur une expérience réelle ou imaginaire.

Outils numériques : Google Docs/Canva Edu (révision du texte en binômes et ajout de commentaires entre camarades) ; Flip (Microsoft)/Vocaroo/Soundtrap (enregistrement d'une courte présentation (1 min) sur l'expérience vécue) ; StoryJumper/Canva Story (création d'un récit illustré numérique sur l'expérience imaginaire).

Étape 4 : Présentation et retours (10 min)

Les élèves publient leurs productions sur une plateforme commune et donnent leur avis à leurs camarades. Un mur numérique d'expériences interculturelles peut être créé.

Outils : Padlet : espace commun où les élèves publient le texte/la vidéo ; Flip (galerie vidéo) : visionnage et réactions (émojis, commentaires positifs) ; Mentimeter : court sondage : *Quelle histoire avez-vous préférée ? Pourquoi ?*

Étape 5 : Réflexion et évaluation (5-8 min)

Les élèves remplissent un court questionnaire numérique d'auto-évaluation et de réflexion : *Qu'ai-je appris aujourd'hui ? Quelles difficultés ai-je rencontrées ? Que souhaiterais-je améliorer ?*

Outils : Google Forms : auto-évaluation et réflexion ; Kahoot : révision du vocabulaire et des expressions.

Pour aller plus loin...

Mur numérique d'expériences interculturelles (Padlet) : chaque élève ajoute son histoire ;

Exposition numérique avec des affiches/courtes vidéos sur les expériences culturelles ;

Portfolio numérique de textes narratifs en français.

Activité d'évaluation

Compréhension de l'écrit (10 points)

CS 3.1. Înțelegerea de texte informative scurte (anunțuri, reclame, articole etc.) pe teme din domeniile de interes ale tinerilor

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

CS 3.2. Identificarea informațiilor esențiale din e-mailuri/scrisori personale/postări pe rețelele de socializare

Support : un court article de blog en ligne sur un voyage scolaire (120 à 150 mots).

Lisez le texte suivant et répondez aux questions, en cochant la bonne réponse ou en écrivant l'information demandée :

« Notre excursion à Grenoble »

Samedi dernier, notre classe est partie en excursion à Grenoble. Nous sommes arrivés vers 10 heures et nous avons visité le centre historique. Après une courte pause, notre professeur nous a proposé une activité surprenante : une chasse au trésor dans les rues de la ville ! Par groupes de quatre, nous devions résoudre des indices et trouver des monuments célèbres. Mon groupe a gagné, et j'étais vraiment contente. L'après-midi, nous avons déjeuné dans un petit restaurant où j'ai goûté une spécialité locale. La journée s'est terminée avec une promenade dans un parc près de la ville. C'était fatigant, mais la vue était magnifique. Je garderai longtemps ce souvenir !

1. Choisissez le meilleur titre : (1 p)

- a) Une journée sportive
- b) Une visite spéciale
- c) Un voyage avec ma famille

2. Quand est-ce que la classe est partie en excursion ? (1 p)

3. Quelle activité spéciale ont fait les élèves ? (1 p)

4. Combien d'élèves travaillaient ensemble ? (1 p)

5. Qu'est-ce que la narratrice a mangé ? (1 p)

6. Vrai ou faux ? Cochez la bonne réponse et justifiez votre choix par une phrase extraite du texte. (2 × 1,5 p)

	Vrai	Faux
1. Les élèves sont arrivés à Grenoble dans l'après-midi. <i>Justification :</i>		
2. La vue dans le parc était décevante. <i>Justification :</i>		

7. Complétez le tableau : (3 × 0,5 p)

Lieu principal	
Activité préférée de l'adolescente	
Émotion finale	

CORRIGÉ ET BARÈME

On acceptera les réponses données ci-dessous et toute reformulation ou réponse cohérente avec la question posée.

1. Choisissez le meilleur titre : (1 p)

- b) Une visite spéciale

2. Quand est-ce que la classe est partie en excursion ? (1 p)

Samedi dernier

3. Quelle activité spéciale ont fait les élèves ? (1 p)

Une chasse au trésor dans les rues de la ville de Grenoble

4. Combien d'élèves travaillaient ensemble ? (1 p)

4 élèves

5. Qu'est-ce que la narratrice a mangé ? (1 p)

Elle a goûté une spécialité locale.

6. Vrai ou faux ? Cochez la bonne réponse et justifiez votre choix par une phrase extraite du texte. (2 × 1,5 p)

	Vrai	Faux
1. Les élèves sont arrivés à Grenoble dans l'après-midi. <i>Justification : Nous sommes arrivés vers 10 heures...</i>		X
2. La vue dans le parc était décevante. <i>Justification : la vue était magnifique</i>		X

7. Complétez le tableau : (3 × 0,5 p)

Lieu principal	Grenoble
Activité préférée de l'adolescente	Chasse au trésor dans les rues de la ville !
Émotion finale	Satisfaction/ joie/ nostalgie heureuse

Activité d'évaluation

Production écrite (10 points)

CS 4.1. Redactarea unui text coerent, pe teme din domeniile de interes ale tinerilor, în care sunt descrise persoane/ obiecte/ locuri

CS 4.3. Redactarea unui mesaj în care sunt exprimate emoții, sentimente și reacții generate de o experiență personală sau un eveniment

Rédigez un courriel de 80 à 100 mots à un ami francophone dans lequel :

- vous vous présentez brièvement ;
- vous décrivez une activité de loisir que vous appréciez et vous expliquez pourquoi ;
- vous exprimez une émotion liée à une expérience récente (joie, surprise, déception etc.) ;
- vous posez une question à votre interlocuteur.

Grille d'évaluation :

Réalisation de la tâche (présentation, intérêt, émotion, questionnement) – 4 p.

Cohérence et cohésion – 1 p.

Adéquation sociolinguistique – 1 p.

Lexique adapté au sujet – 2 p.

Morphosyntaxe (temps, accords, orthographe) – 2 p.

Activité d'évaluation

Interaction écrite (5 points)

CS 4.4. Participarea la schimburi de mesaje scrise (text, e-mail, note, scrisoare, articol, blog, vlog etc.), selectând informații relevante pentru a răspunde în mod coerent și adecvat situației de comunicare

Vous recevez le message suivant de votre amie Julie :

« Salut ! On aimerait organiser une petite fête pour l'anniversaire de la classe. Tu es libre samedi ? On manque d'idées. Tu aurais une suggestion ? »

Répondez à Julie dans un message de 40 à 50 mots :

- vous confirmez ou infirmez votre disponibilité ;
- vous proposez une idée et justifiez votre choix ;
- vous demandez des précisions (date, lieu, etc.).

Grille d'évaluation :

Pertinence de la réponse – 2 points

Proposition et justification – 1,5 point

Demande de précisions – 1 point

Adéquation sociolinguistique – 0,5 point

PROJETS – SUGGESTIONS

 À table!

Les élèves conçoivent :

- un menu hebdomadaire sain (petit-déjeuner, déjeuner, dîner pour chaque jour de la semaine)
- une affiche colorée et informative avec les règles d'une alimentation équilibrée (les 5 fruits et légumes par jour, boire de l'eau, éviter le sucre, etc.)

Étapes du projet :

1. *Introduction et recherche de vocabulaire :*

Les repas de la journée (le petit-déjeuner, le déjeuner, le dîner)

Les groupes d'aliments (les fruits, les légumes, les protéines, les produits laitiers, etc.)

Les expressions utiles : « Il faut manger... », « Évitez de... », « Privilégiez les aliments... »

2. *Travailler en petits groupes :*

Formation des groupes

Choix d'un type de menu : classique / végétarien / sportif / écologique.

3. *Créer un menu hebdomadaire*

Jour	Petit-déjeuner	Déjeuner	Dîner
Lundi			
Mardi			

4. *Confection de l'affiche :*

L'affiche doit contenir :

Un titre attractif

10 règles pour une alimentation équilibrée

Éléments visuels (dessins, découpages, icônes alimentaires)

5. *Présentation orale : Chaque groupe présente son menu et son affiche devant la classe (2–3 minutes).*

 Gastronomie sans frontières

Les élèves organisent une exposition gastronomique francophone, intitulée « Gastronomie sans frontières », mettant en valeur les spécialités culinaires de différents pays francophones : France, Belgique, Suisse, Maroc, Sénégal, Canada, Roumanie, etc.

Chaque groupe prépare un stand dédié à un pays et présentera :

- Un ou deux plats traditionnels (réels ou reconstitués / images etc.)
- Une affiche explicative en français
- Un texte descriptif sur le plat, ses origines et sa signification culturelle

Étapes du projet :

1. *Formation des groupes et choix du pays*

2. *Recherche d'informations :*

- o Ingrédients et préparation du plat
- o Origine culturelle/ régionale
- o Moment de consommation (fête, saison, tradition)
- o Anecdotes ou coutumes autour du repas
- 3. *Production écrite (150–200 mots) :*
 - o Introduction : présentation du pays et du plat
 - o Description : ingrédients, saveurs, manière de servir
 - o Conclusion : pourquoi ce plat représente la culture du pays
- 4. Réalisation du stand de l'exposition :
 - o Affiche colorée, images, recette
 - o Éléments décoratifs (drapeau, costume, ustensiles, etc.)
 - o Petit menu ou carte des saveurs francophones
- 5. *Présentation orale pendant l'exposition :*
 - o Chaque groupe présente son stand aux camarades de classe et aux professeurs (2-3 min).
- 6. *Dégustation (optionnelle)*

Mon héros francophone

Étapes du projet :

1. *Choix du héros francophone :*

L'élève choisit une personnalité d'un pays francophone (par exemple : Simone Veil, Mbappé, Stromae, Marie Curie, Victor Hugo, Céline Dion, Aimé Césaire, etc.).

2. *Recherche d'informations :*

- o Biographie (date et lieu de naissance, famille, formation)
- o Réalisations importantes
- o Valeurs et qualités personnelles
- o Contribution à la société francophone ou au monde

3. *Production écrite : Rédaction d'un texte de 150–200 mots intitulé « Mon héros francophone », structuré ainsi:*

- o Introduction : présentation du héros
- o Développement : vie, carrière, qualités, raisons de l'admiration
- o Conclusion : ce que l'élève a appris / pourquoi il ou elle inspire

4. *Présentation orale/ créative : L'élève peut choisir comment faire la présentation du projet :*

- o Sous forme d'exposé oral (avec support – affiche, diapositive, collage, courte vidéo)
- o Sous forme d'interview imaginaire avec le héros (jeu de rôle à deux)
- o Sous forme d'affiche numérique ou bande dessinée sur la vie du héros

Grilles d'évaluation des projets

Fiche d'autoévaluation

Titre du projet „.....”

Nom de l'élève: _____

Groupe: _____

Rôle dans l'équipe: ☐ Editeur ☐ Reporter ☐ Photographe ☐ Designer ☐ Correcteur ☐ Coordinateur

Coche ✓ la variante qui décrit le mieux ton expérience:

1. Participation et coopération

Critère	Toujours	Parfois	Jamais
J'ai coopéré activement avec mon équipe.	☐	☐	☐
J'ai respecté les idées des autres.	☐	☐	☐
J'ai accompli mes tâches à temps.	☐	☐	☐
J'ai aidé à résoudre les conflits ou à surmonter les difficultés.	☐	☐	☐

2. Développement des compétences langagières

Critère	Oui	Partiellement	Non
J'ai exprimé	☐	☐	☐
J'ai rédigé	☐	☐	☐
J'ai réalisé une présentation brève et claire.	☐	☐	☐

J'ai enrichi mon vocabulaire concernant	☐	☐	☐

3. Créativité et pensée critique

Critère	Beaucoup	Peu	Très peu
J'ai participé avec des idées créatives.	☐	☐	☐
J'ai amélioré l'aspect et le contenu du projet.	☐	☐	☐
J'ai réfléchi sur ce qui marche bien et sur ce qui est à améliorer.	☐	☐	☐

4. Emploi des outils numériques

Coche les outils numériques que tu as utilisés. ☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Autre:

Comment évalues-tu l'emploi de ces outils ? ☐ Excellent ☐ Bon ☐ Acceptable ☐ A améliorer

5. Réflexion finale

Ce que j'ai aimé le plus :

Ce qui m'a paru le plus difficile :

Ce que j'ai appris :

Ce que je propose pour améliorer le projet à l'avenir :

Fiche d'interévaluation - élèves

Titre du projet „.....”

Qui évalue :

Qui est évalué(e) :

Rôle de celui/celle qui est évalué(e) : ☐ Editeur ☐ Reporter ☐ Photographe ☐ Designer ☐ Correcteur ☐ Coordinateur

Coche ☒ la variante qui décrit le mieux l'activité du/de la camarade de classe :

Critère	Excellent (3 points)	Bon (2 points)	A améliorer (1 point)
Participation active	☐ Coopère toujours avec enthousiasme.	☐ Participe régulièrement.	☐ Participe peu.
Responsabilité	☐ Accomplit les tâches à temps.	☐ Accomplit uniquement les tâches minimales.	☐ Oublie ses devoirs ou les rend tard.
Communication et respect	☐ Ecoute et respecte tous les membres de l'équipe.	☐ En général, écoute et respecte les autres membres de l'équipe.	☐ Coopère difficilement.
Contributions créatives	☐ Participe avec des idées originales et utiles.	☐ Participe avec quelques idées.	☐ Ne participe pas avec des idées propres.
Emploi des outils numériques	☐ Maîtrise les outils numériques.	☐ A besoin d'un accompagnement pour utiliser ces outils.	☐ A de grosses difficultés.

Commentaire personnel:

Ce que j'apprécie le plus dans le travail de mon/ma camarade de classe :

Une suggestion pour le développement :

Total: / 15 points

☐ Excellent (13–15 points) ☐ Bon (10–12 points) ☐ Satisfaisant (7–9 points) ☐ A améliorer (7 points ou moins)

Fiche d'évaluation - professeur

Titre du projet „.....”

Groupe:

Critère	Excellent (10)	Bon (8)	Satisfaisant (6)	Insatisfaisant (4 ou moins)
Contenu	Complet, varié et cohérent	Cohérent et adéquat	Minimal et peu développé	Confus ou incomplet
Rédaction des textes	Claire et sans erreurs	Claire, avec quelques petites erreurs	Facile à comprendre, mais	Difficilement compréhensible

			avec des erreurs fréquentes	
Expression des goûts et préférences	Très claire et naturelle	Adéquate	Limitée	Confuse ou absente
Créativité et pensée critique	Idées originales, humour et réflexion	Quelques idées créatives	Peu d'idées nouvelles	Manque de créativité
Design	Très agréable et bien structuré	Agréable et fonctionnel	Minimal	Manque de structure ou difficilement compréhensible
Travail en équipe	Excellente coopération de tous les membres	Coopération correcte	Coopération inégale	Travail individuel ou désorganisé
Emploi des outils numériques	Emploi efficace et varié	Emploi correct	Emploi limité	Emploi déficitaire
Présentation orale	Claire, sans hésitations et bien structurée	Adéquate	Confuse ou hésitante	Manque de matière évaluable
Respect des délais	A respecté tous les délais	A respecté la plupart des délais	A respecté partiellement les délais	N'a pas respecté les délais

Total: _____ / 90 points

Remarques:

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

A. Bibliografie de referință pentru activități tematiche și de literatură-gramatică-vocabular

a. Grammaire pratique et théorique

- Cuq, Jean-Pierre (dir.), 2018, Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde, CLE International, Paris.
- Grégoire, Maïa & Thiévenaz, Odile, 2020-2024, Grammaire progressive du français – avec 400 exercices. CLE International, Paris (niveaux Débutant, Intermédiaire, Avancé).
- Grevisse, Maurice & Goosse, André, 2016, Le Bon Usage. 16e édition, De Boeck Dukulot, Bruxelles.
- Leroy-Miquel, Claire, 2019, Exercices de grammaire en contextes, Hachette FLE, Paris.
- Riegel, Martin ; Pellat, Jean-Christophe ; Rioul, René, 2021, Grammaire méthodique du français (6e éd.), Presses Universitaires de France, Paris.

b. Vocabulaire général et thématique

- Garnier, Marie-Claude & Bourdair-Mignot, Geneviève, 2017, Vocabulaire en dialogues, CLE International, Paris.
- Grégoire, Maïa & Thievenaz, Odile, 2019-2023, Vocabulaire progressif du français (niveaux Débutant, Intermédiaire, Avancé), CLE International, Paris.
- Beacco, Jean-Claude, 2018, L'altérité en classe de langue. Pour une méthodologie éducative, Les Éditions Didier
- Girardet, Jacky, 2020, Communication progressive du français – niveau A2/B1, CLE International.
- Léon-Dufour, Michel, 2019, Vocabulaire progressif du français – niveau débutant / intermédiaire, CLE International.
- Poisson-Quinton, Sylvie, 2022, Le français au quotidien – expressions et situations de la vie courante, Didier.

B. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

- RFI – Radio France Internationale – <https://savoirs.rfi.fr>
- France 24 – Apprendre le français avec l'actualité – <https://www.france24.com/fr/>
- YouTube EDU – vidéos éducatives
- Amara.org – création de sous-titres pédagogiques

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

- Français Facile – <https://www.francaisfacile.com> (exercices interactifs gratuits)
- Le Point du FLE – <https://www.lepointdufle.net> (activités de vocabulaire)
- TV5MONDE – Apprendre le français – <https://apprendre.tv5monde.com> (vocabulaire thématique avec des ressources vidéo authentiques)

- Bonjour de France – <https://www.bonjourdefrance.com> (fiches pédagogiques gratuites de grammaire, vocabulaire, communication et culture)
- Mentimeter – <https://www.bonjourdefrance.com> (outil de présentation interactif)
- Quizizz – <https://quizizz.com/> (outil d'évaluation formative gratuit)
- Vocaroo – <https://vocaroo.com/> (service d'enregistrement vocal en ligne)
- Soundtrap for Education – <https://www.soundtrap.com/edu/> (plateforme collaborative en ligne basée sur le cloud pour la création et l'édition de contenu audio)
- Storyjumper – <https://www.storyjumper.com/> (plateforme en ligne facilitant la création de livres illustrés)
- Nearpod- <https://nearpod.com/>
- Teachflix - <https://teachflix.org/> - Collection gratuite de clips vidéo
- Edpuzzle - <https://edpuzzle.com/>
- Quizlet - quizlet.com - Fiches de vocabulaire thématiques
- Wordwall - <https://wordwall.net/>
- Kahoot - <https://kahoot.com/>
- Capcut - Application de montage vidéo
- Hemingway - <https://hemingwayapp.com/> - Application de traitement de texte
- Pexels - <https://www.pexels.com> - Photos gratuites
- Canva / Genially / Padlet - Pour la création de supports visuels interactifs
- Flip Microsoft - Pour les projets vidéo et les activités collaboratives

Anexa 3 – Limba spaniolă**SUGESTII METODOLOGICE****TEME RECOMANDATE**

1. Lumea adolescenților: universul personal (familia, prietenii, stilul de viață, pasiuni, evenimente specifice)
2. Educația adolescentului: școala, viitorul profesional, cultura
3. Stil de viață: rutina, alimentația, provocările actualității
4. Comunitatea: evenimente, voluntariat, proiecte educaționale/culturale, aspecte din viața socială (mijloacele de transport, locuri și servicii publice, relația cu instituțiile*)
5. Tehnologie și comunicare: inteligența artificială, mass-media, rețele de socializare, aplicații
6. Spații culturale: cărți, filme, personaje și personalități preferate
7. Mediul înconjurător: viața la oraș/ viața la țară, responsabilitatea față de mediu*
8. Elemente de cultură și civilizație: orașe și locuri din spațiul hispanic; asemănări și deosebiri cu spațiul cultural propriu*

TEME DE PROIECTE RECOMANDATE

1. Mi vida escolar – prezentarea școlii, programului, activităților și relațiilor între colegi
2. Mis aficiones – colaje și prezentări despre hobby-uri. Scrierea creativă a unui text, pe baza unei imagini suport*
3. El estilo de vida de los adolescentes en un blog: Elevii creează un blog colaborativ (ex.: pe Google Sites) cu postări despre rutine zilnice, școală și relații sociale, incluzând descrieri, opinii și imagini. Se adaugă un sondaj de opinie.
4. La ciudad ideal– descrierea unei localități reale sau imaginare*
5. Campaña ecológica para el desarrollo sostenible: Echipele realizează postere / pliante digitale despre probleme ecologice în Amazon (America Latină) sau reciclare în Barcelona, cu descrieri de probleme/soluții și un joc de rol pentru negociere
6. Nuestros proyectos de voluntariado – campanie de voluntariat școlar sau comunitar
7. La tecnología en el mundo hispano . Grupurile fac o prezentare (cu Canva) despre AI / rețele sociale în țări hispanice (ex.: apps populare în Argentina), incluzând tur virtual, experiențe personale și discuții contradictorii.
8. Dietas y estilo de vida – podcast cu argumente pro și contra plecând de la opțiunea pentru un anumit tip de dietă
9. Guía turística con destinos turísticos célebres– ghid audio-video pe baza unor recenzii
10. Detector de noticias falsas – top lunar al celor mai răspândite știri false

GRAMATICA FUNCȚIONALĂ (ACTE DE VORBIRE/ FUNCȚII ALE LIMBII, INCLUSIV CONVENȚII SOCIOCULTURALE) ȘI ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII**A cere și a oferi informații (consolidare):**

- utilizarea întrebărilor “¿Sabes si...?”/ “¿Dónde...?”
- utilizarea prepozițiilor „con/para” + substantiv/verb (“-¿Con quién vives?- Vivo con mis padres.” / “-¿Para quién es? Es para Marta.”)
- exprimarea scopului: “para que” + subjonctiv prezent (“He encendido la calefacción, para que no tengas frío.”)
- Exprimarea cauzei: “Como...” (“Como no estaba en casa, le llamé a la oficina.”)

A solicita și a oferi indicații / instrucțiuni:

- utilizarea construcțiilor specifice: “¿Está lejos de aquí?”, “¿Me puede indicar el camino a...?”; “¿Cómo se hace eso?, ¿Me puede explicar cómo funciona?”
- adresarea formală, folosind imperativul la singular (usted): “Tome el autobús número.../ “Cruce la calle y.../ “Primero, encienda el dispositivo.”
- adresarea directă, folosind imperativul: “¡Siéntese.”; “No vuelvas tarde.”
- utilizarea imperativului duplicat: “¡Corre, corre!”/ “¡Venga, venga!”
- deber + infinitiv; tener + infinitiv: “Debéis terminar el trabajo lo antes posible.”

A situa în timp și spațiu:

- utilizarea/reluarea unor conectori temporali: “actualmente”, “hace”/ “dentro de un mes”/ “al mismo tiempo”;
- utilizarea subordonatei temporale;

- utilizarea unor conectori spațiali: “-¿De dónde vienes? -De casa de tus padres.”; “-¿Por dónde vas a ir? - Por la Gran Vía.”

A face și a accepta invitații/ propuneri:

- utilizarea imperativului;
- utilizarea condiționalului: “¿Te apetecería venir con nosotros?”;
- ¿Y si + indicativ prezent? “¿Y si vamos este año a la playa?”
- acceptare fără rezerve: “-¿Vienes mañana a comer? - Pues sí/ Perfecto/ Estupendo/ Fenomenal/ Fantástico/ Muy buena idea/ Vale, podemos quedar/ Vale, podemos quedar a las ocho./ (Está) bien, de acuerdo/ Con mucho gusto.”
- acceptare cu rezerve: “Bueno/ Bueno, si insistes...”

A descrie persoane, locuri, rutine, activități:

- “ser/ estar/ tener/ llevar” + adjectiv (caracteristici, dimensiuni, culoare etc.): “Es alto y lleva gafas.”
- reluarea adverbelor/ locuțiunilor adverbiale de timp și frecvență;
- verbe la indicativul prezent și imperfect (“ahora/antes”: “Antes llevaba el pelo largo, ahora lo lleva cortito.”)

A relatea evenimente/ întâmplări:

- reluarea timpurilor verbale care se referă la prezent și trecut;
- indicarea circumstanțelor (loc, timp, cauză)
- utilizarea unor conectori cronologici de organizare a relatării (“primero”, “entonces”, “luego”, “mientras”, “finalmente”)

A exprima preferințe (consolidare):

- folosirea verbelor de sentiment (“gustar”, “encantar” etc.) + que + prezentul subjonctiv (“Me encanta que me llames.”) *;
- folosirea construcțiilor “lo que más me gusta es...”, „no me importa ”+ substantiv (“A mí no me importa la política.”);

A exprima o opinie:

- utilizarea structurilor: “En mi opinión,...”/ “Desde mi punto de vista,...”/ “„A mi modo de ver,...” / “Según...”/ “(A mí) me parece que...”/ “(Yo) pienso que...”
- utilizarea condiționalului prezent: “Yo diría que...”

A emite ipoteze:

- utilizarea adverbelor de probabilitate: “quizás”, “tal vez”, “probablemente”, “posiblemente” + subjonctiv/indicativ*;
- utilizarea viitorului pentru ipoteze în prezent (“¿Dónde estará...?”/ “Tendrá...”);
- utilizarea construcțiilor “Es posible que...”/ “Puede que...”/ “Supongo que...”/ “Imagino que...”/ “Me parece que...”/ “Yo diría que...”
- utilizarea condiționalului (“Vendría a tu fiesta, pero estoy fuera de la ciudad.”)

A exprima condiția:

- exprimarea condiției: “Si” + indicativ prezent + indicativ prezent / Si + presente de indicativo + futuro simple/ “Si” + indicativ prezent + imperativ (“Si quieres, te acompaño.”/ “Si me ayudas, terminaré más pronto.”/ “Si tienes dinero suficiente, cómprame uno.”).

A exprima o dorință:

- utilizarea verbelor “querer”, “desear”, “apetecer”, “esperar”, “preferir” + infinitiv/ ”que” + subjonctiv (“Espero llegar a tiempo.”/ Espero que llegues a tiempo.”) *;
- utilizarea construcțiilor “me gustaría / “me apetecería” + infinitiv (“Me gustaría viajar a México.”);
- “ojalá + subjonctiv prezent (“Ojalá llueva mañana.”)

A exprima acordul/ dezacordul:

- Utilizarea unor expresii pentru exprimarea acordului: “Comparto tu opinión./ “Respeto tu opinión, pero no la comparto.” / “Pienso lo mismo.” / “Estoy totalmente de acuerdo contigo. / “Eso es exactamente lo que pienso.” / “Sin duda.”

- utilizarea unor expresii pentru exprimarea dezacordului: “Puede ser, pero.../ “Sin embargo.../ “No necesariamente.../ “Depende / “No lo veo así.” “En parte tienes razón, pero...”, “Desde mi punto de vista no es correcto”

A exprima intenția / a face planuri de viitor:

- utilizarea perifrizei “ir a + infinitiv “ (“Vamos a cenar con mis padres.”);
- utilizarea viitorului simplu pentru planuri sau predicții generale în viitor (“Trabajaré en una empresa internacional.”);
- utilizarea construcțiilor “querer” + infinitiv/ “pensar” + infinitiv/ “tener la intención de” + infinitiv/ “estar pensando en” + infinitiv (“Estoy pensando en aprender a pintar.”)

A justifica (un punct de vedere / o alegere / o preferință):

- utilizarea construcțiilor “Creo que.../ “En mi opinión.../ “Desde mi punto de vista.../ “Considero que...” (“Creo que el cambio climático es un problema urgente, porque afecta a todo el planeta”./ “Desde mi punto de vista, es mejor vivir en el campo.”);
- utilizarea construcțiilor “Prefiero... porque.../ “He elegido... ya que.../ “Me gusta más... debido a que.../ “Opto por... porque...” (“Prefiero el cine al teatro porque me relaja más”).

A exprima reacții și emoții (surpriză, teamă, bucurie, regret, tristețe):

- utilizarea construcțiilor “¡Qué sorpresa!”, “¡No me lo puedo creer!”, “¡Increíble!”, “¡Impresionante!”, “¡Vaya!”, “¡Anda! ”/ “Me sorprende que + subjonctiv/ “¡No me digas! ” (“¿Te vas a casar? ¡Qué sorpresa! ”);
- utilizarea construcțiilor “Me da miedo que” + subjonctiv/ “Temo que” + subjonctiv (“Me da miedo que no lleguen a tiempo.”);
- utilizarea construcțiilor “Me alegro de que” + subjonctiv/ “Es genial que” + subjonctiv (“Me alegro de que te vayas a la playa.”);
- **utilizarea construcțiilor** “Me arrepiento de” + infinitiv/ “Lamento que” + subjonctiv (“Me arrepiento de decir eso”);
- **utilizarea construcțiilor** “Qué pena.../ “Qué lástima.../ “Es una tristeza que” + subjonctiv (“Qué pena que no puedas venir”).

A solicita clarificări:

- utilizarea condiționalului (“¿Podría explicarlo con más detalle, por favor? ”);
- utilizarea parafrazării (“¿Quieres decir que...?”/ “¿Lo que estás diciendo es que...?”/ “Si entiendo bien, ¿tú crees que...?”)

A reformula enunțuri:

- **utilizarea construcțiilor** “Es decir.../ “O sea.../ “En otras palabras.../ “Dicho de otro modo.../ “Lo que quiero decir es que.../ “Para que se entienda mejor...” (“No estoy de acuerdo con la decisión. Es decir, creo que no fue la mejor opción.”/ “Hay que entregar el trabajo mañana. O sea, no tenemos mucho tiempo.”)

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE/EVALUARE ȘI PROIECTE

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE 1

CS 1.1. Înțelegerea sensului global al mesajelor orale (conversații sau prezentări), formulate clar, coerent și într-un ritm accesibil, în vederea realizării unor scopuri concrete de comunicare

Fuente : <https://www.profede/ele.es/actividad/cocodrilo-corto/#act-anchor>

<https://www.profede.es/actividad/cocodrilo-corto/#act-anchor>

"Cocodrilo" es un cortometraje español apto para todos los públicos, dirigido por Jorge Yúdice. El vídeo está protagonizado por Alicia quien, como cada tarde, se prepara un té y ve su canal de *YouTube* preferido: *VictorGaming*.

Un canal dedicado a videojuegos de rol de acción. Víctor, el *youtuber*, retransmite hoy un directo donde los fans pueden hacerle preguntas. Alicia tiene algo muy importante que decirle.

El vídeo expone en 5 minutos una historia conmovedora que permite reflexionar sobre la familia y el perdón. El cortometraje utiliza un español sencillo y conciso apto para niveles iniciales; no obstante, algunas de las propuestas didácticas elevan el nivel de comprensión hasta un posible B1 (mayormente hacia el final de la secuencia didáctica).

Objetivos:

- contar la historia del vídeo y reflexionar sobre la relación madre-hijo
- contestar a las preguntas -¿Qué es un cocodrilo? ¿Por qué crees que el niño está disfrazado de cocodrilo y qué relación crees que tiene esto con la la relación madre-hijo que describe e cortometraje? ¿Qué representa para ti la palabra "cocodrilo"?
- expresar la opinión sobre los videojuegos
- escribir la continuación de la historia

- Esta es la primera imagen de la escena. ¿Qué elementos ves en la imagen? Describe al menos tres.
- En el corto hay dos protagonistas: la mujer de la imagen y un familiar. ¿Qué tipo de relación crees que tienen? ¿En tu opinión ¿qué relaciones cultivan entre sí los miembros de una familia?
- El título del corto es “Cocodrilo”. ¿Por qué crees que lo han llamado así?
- El corto trata el tem del perdón. ¿Qué palabras o frases usas para disculparte en español?
- Todas las historias tienen una “introducción”, un “nudo” y un “desenlace”. Identifícalos en este corto.
- En el corto la mujer ve un *gameplay*. ¿Sabes qué es un *gameplay*? ¿Has visto ya alguna vez un vídeo de este tipo? ¿Qué hacen los youtubers en este tipo de videos?
- ¿Sabes qué significa la palabra “rencoroso/a”? ¿Crees que tú eres rencoroso/a? ¿Conoces a alguien así?

https://youtu.be/joAb83GTpbM?si=ECdt54jle7HDd_py

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE 2 - Pensar en la profesión

Competența generală 2. Exprimarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare

Competența specifică 2.3 Formularea simplă a unei opinii sau a unor planuri personale, susținute de o justificare clară, în contexte familiare

1. ¿Cuál crees que es el trabajo ideal para ti? Enuncia las cinco características más importantes.

a. Se gana mucho.	☐
b. Se tienen muchas vacaciones.	☐
c. Hay que trabajar con gente.	☐
d. Se trabaja de noche.	☐
e. Hay que viajar.	☐
f. Hay que hablar idiomas.	☐
g. Se puede trabajar desde casa.	☐
h. No hay que estudiar mucho.	☐

- i. Se trabaja al aire libre. ☐
- j. Hay que trabajar en equipo. ☐
- k. Tiene un buen horario. ☐

2. Piensa en una profesión con las características anteriores y coméntalo con tus compañeros.

Creo que el trabajo ideal para mí es.....porque.....

No me gustaría ser.....porque.....

(Español en marcha 3 – SGEL – edición 2024)

3. Realiza un podcast donde tus compañeros presenten sus planes para el futuro profesional.

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE 3

CS 2.1. Descrierea simplă a unor persoane, personaje, locuri, aspecte din viața cotidiană (obiceiuri, rutine etc.) Para alumnos con necesidades especiales (trastorno del espectro autista)

Mi rutina diaria

Un alumno con autismo presenta desafíos en la comunicación, interacción social y adaptación sensorial y dificultades relativas a rutinas cotidianas, pero un profesor puede ayudarlo a superarlo aplicando estrategias estructurales y visuales, manteniendo la calma y la empatía, adaptando las actividades a las necesidades individuales, fomentando la colaboración con la familia y los especialistas, y promoviendo un ambiente inclusivo y de aceptación en el aula.

Las rutinas diarias son esenciales para que los niños se sientan seguros y puedan llevar a cabo sus tareas de manera eficiente. Establecer rutinas sencillas como despertar, vestirse, comer, preparar la mochila, hacer la cama puede ayudar a los niños a desarrollar hábitos de organización y disciplina.

Objetivo – Comprender una descripción oral / escrita sobre la rutina diaria y organizar la información para responder a preguntas concretas.

Observación -Es fundamental que el profesor hable de forma clara, directa y sencilla, evitando el lenguaje figurado y las intrucciones ambiguas para facilitar la comprensión y la cooperación. Es muy importante el contacto visual con el alumno. Las imágenes son esenciales y tienen que ser claras y sugestivas.

Ejemplos de preguntas sobre la rutina diaria:

-¿Cuándo / a qué hora desayunas? (Posibles respuestas: *Por la mañana/ A las 8 etc..*)

- ¿Qué haces por la mañana ? (Respuestas : desayuno, me visto, me lavo los dientes, me voy a la escuela -según la imagen)

-¿Qué haces por la tarde? / Qué haces por la noche?

Otra actividad sería escribir los verbos de rutina para cada día en un horario semanal.

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE REMEDIALĂ 4*

CS 2.2. Relatarea unor experiențe personale sau a unor evenimente, incluzând reacții și sentimente

Actividad de refuerzo: “Detectives del tiempo pasado”

Objetivos

- Consolidar el uso correcto del pretérito perfecto y pretérito indefinido
- Mejorar la comprensión de textos y la expresión oral
- Corregir errores frecuentes en la expresión en acciones pretéritas

Materiales

- Fichas con un texto corto (10–12 oraciones) con verbos en pasado
- Tarjetas con verbos en infinitivo
- Hojas de autoevaluación
- Acceso a diccionario o aplicación digital (WordReference, Quizlet)

Desarrollo Activación (10 min)

MARCADORES TEMPORALES	
Pretérito indefinido	Pretérito perfecto
Ayer	Hoy
Anoche	Esta mañana/tarde/noche
La semana pasada	Esta semana
El mes pasado	Este mes/año
En 1983	Este otoño/invierno
El jueves	Últimamente

1. Repaso rápido de las formas del pasado: ¿cuándo se usa el pretérito perfecto vs el indefinido?

Ejemplo:

- Hoy he comido paella. (pretérito perfecto)
- Ayer comí paella. (pretérito indefinido)

2. Detectives de los verbos (15 minutos)

- Los alumnos reciben un texto con verbos en pasado, pero algunas formas verbales son incorrectos.
- Tarea: identificar y corregir los verbos incorrectos.

Ejemplo: Hace dos días José ha comprado una mochila. (incorrecto)

Correcto: Hace dos días José compró una mochila. (correcto)

- Trabajan en parejas y justifican sus elecciones.

3. Juego de rol (15 minutos)

- Cada alumno recibe una tarjeta con un verbo en infinitivo.
- Debe inventar una oración en pasado y decírsela a sus compañeros*
- Los demás deciden si la oración es correcta e indican qué tiempo verbal se ha usado.

Opciones digitales

- Puedes transformar la actividad en un quiz interactivo en Kahoot o Quizizz.
- Usa Padlet (pizarra digital donde pueden crear textos, imágenes, lluvia de palabras) para que los alumnos publiquen oraciones en pasado y comenten entre ellos.
- Crea una hoja interactiva en Liveworksheets con ejercicios de corrección.

4. Escritura creativa – Toma una entrevista a tu cantante favorito/a para dar a conocer a su público los hechos significativos de su vida. Utiliza verbos en pretérito indefinido.*

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE 5***Competența generală 3 - Receptarea de mesaje scrise în situații diverse de comunicare****Competența specifică 3.4. - Înțelegerea sensului global al unor fragmente literare simple sau texte multimodale**

A. Actividad de prelectura

¿A qué tipos humanos consideras raros? ¿Cómo tienen que ser y actuar para los consideres así?

B. Actividad de lectura

B 1. Lee el siguiente texto:

El hombre de Bisusalde a quien llamaban el capitán era un marino inglés, que vivía con su hija, muchacha de catorce o quince años, y un criado, llamado Allen.

Algunos aseguraban que el viejo había sido pirata; pero esto, según la mujer de la venta, eran ganas de hablar.

El inglés daba lecciones de su idioma y solía ir todos los días a Elguea, donde tenía varios discípulos. Le habían invitado también a establecerse en Lúzaro, pero no quería: prefería vivir en Izarte.

La vida de aquella gente era muy sencilla y muy pobre. Por las mañanas, el capitán y su hija solían recorrer la playa desierta, los dos descalzos. Había una cueva pequeña en las dunas con una puerta; allí, los días buenos, la chica entraba a desnudarse, se ponía un traje de baño y se metía en el mar. Solía estar nadando, y cuando se cansaba, al salir a la playa, su padre le ponía una manta blanca.

Por la tarde, después de almorzar, el capitán iba a Elguea y volvía por la playa despacio.

Muchas veces se quedaba entre las rocas hasta el anochecer.

La chica apenas aparecía en el pueblo; el criado trabajaba en el campo, y los domingos iban los tres al faro de las Ánimas, pues se trataban con el torrero y su familia.

La mujer de la taberna añadió que al principio decían que Mary, la hija del capitán, era débil; pero que con aquella vida al aire libre se estaba haciendo una muchacha muy robusta.

Todos estos datos contribuyeron a hacerme creer que aquella gente era bastante misantrópica y extraña.

(Pío Baroja – *Las inquietudes de Shanti Andia*)

B.2. Contesta las siguientes preguntas:

- ¿A qué se dedica el inglés?
- ¿Cuál es la rutina del inglés y de su hija?
- ¿Por qué el inglés y su hija van a la playa por la mañana?
- ¿Qué solían hacer cada uno de los tres?
- ¿Por qué dice el autor que "aquella gente era bastante misantrópica y extraña"?

B.3. Contesta con Verdadero o Falso:

- El inglés fue pirata. V / F
- El inglés y su hija viven solos en Elguea. V / F
- La hija del capitán iba muy poco al pueblo. V / F
- Allen era el novio de la hija del capitán. V / F
- La vida al aire libre sentaba muy bien a la chica. V / F
- Los domingos van los tres a la iglesia. V / F

C. Actividad de post-lectura

C.1. Imagina cómo acaba la historia de los tres personajes.

C.2. En grupos, los alumnos tienen que diseñar un tráiler de dos minutos para promocionar una película inspirada en el cuento que han leído.

D. Asocia el texto con el resumen correcto:*

Resumen 1 – Un marino inglés vive en Izarte con su hijay un criado. Llevan una vida sencilla y solitaria.El capitán da clases de inglés y pasea por la playa con su hija, quien mejora su salud al aire libre. Su estilo de vida reservado los hace parecer misantrópicos y extraños.

Resumen 2 – Un marino inglés vive en Izarte con su hijo y un criado. Llevan una vida lujosa y divertida.El capitán da clases de inglés y pasea por la playa con su hijo, quien empeora su salud al aire libre. Su estilo de vida ostentativo los hace parecer bastante tacaños.

ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE 6 – MEDIERE - “Un correo desde Rumanía”

Competența generală 5 - Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

5.2. Transmiterea în scris în limba modernă studiată a informațiilor esențiale dintr-un document/ un mesaj oral simplu, formulat în limba maternă, pe teme din viața cotidiană

A tu amigo español le encantó la serie *Wednesday*, y por eso quiere venir a Rumanía y alojarse por una noche al menos en el Castillo Cantacuzino de Bușteni. Le escribes un correo electrónico y le proporcionas la información más importante del folleto, a través de un relato que podría empezar así:

De: bogdabog@yahoo.com
Para: carloscarlos@yahoo.es
Asunto: Castillo de Wednesdsey
Hola, Carlos: Me alegro muchísimo de que hayas decidido visitar Rumanía. El Castillo Cantacuzino te va a encantar. La realización del edificio duró cinco años, acabó en 1911 y fue la propiedad del Príncipe Gheorghe Grigore Cantacuzino, un hombre con una fortuna impresionante. Está en Zamora, un barrio de Bușteni. El castillo se puede visitar Un abrazo, Bogdan

CASTELUL CANTACUZINO: BUȘTENI

Scurtă prezentare

Anul finalizării construcției: 1911

Durata construcției: cinci ani, iar mobilarea încă un an și jumătate

Arhitect: Grigore Cerchez

Stil arhitectonic: Neoromânesc

Proprietar: prințul Gheorghe Grigore Cantacuzino (supranumit "Nababul" datorită averii sale impresionante).

Localizare: Bușteni, cartierul Zamora, ridicat pe locul unei vechi cabane de vânătoare a prințului.

Castelul impresionează prin dotările sale moderne în raport cu acele timpuri, beneficiind de electricitate, sistem de canalizare și apă potabilă, cât și prin frumusețea stilului.

Program

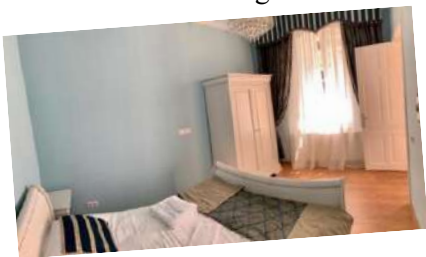
Castelul poate fi vizitat de vineri până duminică între 10:00 și 19:00, ultima intrare fiind la ora 18:15. Restaurantul este deschis de luni până duminică, între 10:00 și 23:30.

Tarife

- Adulți: 20 de lei
- Copii 6 – 12 ani: 5 lei
- Copii 12 – 18 ani: 10 lei
- Pensionari și studenți: 15 lei
- Taxă foto: 10 lei
- Taxă video: 30 lei

Cazare

HUNTER'S LODGE este vila situată în grădina **Castelului Cantacuzino**, la circa 1000 metri altitudine, cu o priveliște minunată asupra masivului Caraiman. Construcția datează dinaintea anului 1930 și a fost renovată integral în 2017, păstrând arhitectura originală.

DOTĂRI

2 dormitoare cu paturi matrimoniale
 2 băi cu încălzire în pardoseală
 1 cameră de zi cu șemineu
 1 bar bucătărie utilat cu aparat de cafea, frigider, ceainic etc.

FACILITĂȚI

Acces WiFi
 Parcare privată

Tur ghidat al castelului (în limba română sau engleză)

Voucher cu reducere la restaurantul *Canta Cuisine*

Acces la parcul de aventură din curtea castelului

REZERVĂRI

+40244320520

office@cantacuzinocastle.ro

Tu correo debe incluir los siguientes elementos:

- Información general sobre el castillo: ubicación, año de construcción, estilo arquitectónico y breve descripción;
- Datos prácticos para la visita: horarios, precios y recomendaciones;
- Detalles sobre el alojamiento Hunter's Lodge: características, instalaciones y servicios;
- Lenguaje adecuado a un correo personal (tono cordial, saludo y despedida).

Extensión recomendada: entre 120 y 150 palabras.

Actividad de evaluación: "Un correo desde Rumanía"

Aprendizaje evaluado: la capacidad de comprensión lectora y expresión escrita en español, utilizando información de un texto informativo (folleto turístico) para redactar un correo electrónico personal con contenido cultural real.

Tipo de evaluación: formativa

Instrumento sugerido: rúbrica analítica

Criterios de evaluación (escala 1–5)

Criterio	Descripción	Puntuación máxima
Contenido	Incluye información relevante y completa del folleto (ubicación, historia, horarios, precios, alojamiento, etc.)	5p.
Organización y coherencia	El texto tiene una estructura clara, ideas conectadas y un orden lógico	5p.
Adecuación y registro	El tono es apropiado para un correo personal (amistoso, cercano)	5p.
Corrección lingüística	Uso adecuado de la gramática, ortografía y vocabulario	5p.
Creatividad	Expresiones personales, recomendaciones o comentarios originales sobre la visita	5p.

Total: 25 puntos

Modelo de correo electrónico

De: bogdabog@yahoo.com

Para: carloscarlos@yahoo.es

Asunto: Castillo de Wednesday

Hola, Carlos:

¡Qué alegría saber que vienes a Rumanía! Estoy seguro de que te va a encantar el Castillo Cantacuzino. Está en Bușteni, en el barrio Zamora, y fue construido entre 1906 y 1911 por el príncipe Gheorghe Grigore Cantacuzino. Me encanta su estilo neorrumano. Además, estaba muy adelantado para su época, con luz eléctrica y agua corriente.

Puedes visitarlo de viernes a domingo, de 10:00 a 19:00, pero la última entrada es a las 18:15. La entrada cuesta 20 lei para adultos y 10 lei para niños mayores de 12 años. También hay un restaurante abierto todos los días hasta las 23:30. Si quieres dormir cerca del castillo, te recomiendo el chalet Hunter's Lodge, que está en el jardín del castillo. Tiene dos dormitorios, una sala con chimenea, wifi y cocina equipada, y unas vistas preciosas a las montañas.

Te dejo el correo para las reservas: office@cantacuzinocastle.ro.

¡Estoy deseando que vengas!

Un abrazo,

Bogdan

EXEMPLE DE PROIECTE

PROYECTO 1

Los enemigos en el plato disfrazados de amigos

Instrucciones: Elabore un menú semanal saludable para el comedor de su instituto o para su familia.

Tarea final: una propuesta de menú semanal apoyado por datos científicos.

Organización de la actividad: en grupos

Competențe specifice

CS 2.3. Formularea simplă a unei opinii sau a unor planuri personale, susținute de o justificare clară, în contexte familiare

CS 2.4. Interacțiunea în contexte de comunicare din viața cotidiană

CS 3.1. Înțelegerea de texte informative scurte (articole, anunțuri, pliante, reclame) pe teme din domeniile sale de interes

CS 5.4. Identificarea unor diferențe culturale în cadrul unor schimburi de mesaje simple, pe teme din viața cotidiană

Metas de aprendizaje:

- Informar a los alumnos sobre lo que significa una alimentación saludable
- Reunir más información sobre la alimentación saludable investigando en internet
- Promover el trabajo en equipo
- Ampliar el vocabulario de los alimentos, la rutina diaria, la salud
- Expresar opiniones
- Investigar sobre la salud y el estilo de vida

1. Crear los equipos

Miembros:

- El investigador / el recopilador
- El científico
- El corrector
- El fotógrafo
- El diseñador
- El coordinador
- El influencer

Atribuciones:

- El investigador/el recopilador investiga y reúne el material necesario.
- El científico se encarga de filtrar la información que le proporcionan el investigador.
- El corrector corrige los textos.
- El fotógrafo realiza las fotos de los menús diarios y de los ingredientes.
- El diseñador crea la estética de las propuestas para resultar atractivas.
- El coordinador supervisa el trabajo de todos los miembros: establece un cronograma claro desde el inicio que incluya plazos para cada tarea.

2. Contenidos:

A. Contenidos científicos:

- a. Recordarán datos y principios de la nutrición.
- b. Identificarán las características nutritivas de cada clase de alimentos.
- c. Identificarán los alimentos de los que se puede prescindir, por ejemplo por aportar “caloría vacías de nutrientes”.
- d. Reflexionarán sobre la relación entre las distintas épocas del año y el menú.
- e. Identificarán los alimentos benéficos y menos sanos.
- f. Recordarán experiencias personales respecto al tema.
- g. Compararán los efectos de una dieta sana y una dieta desequilibrada.
- h. Elaborarán un decálogo de la alimentación saludable.
- i. Planearán y elaborarán un menú semanal dependiendo de la época del año correspondiente.

B. Contenidos comunicativos

- Los alumnos serán capaces de emitir hipótesis.
- Reactivarán el léxico general y específico anterior y los utilizarán en contextos apropiados.
- Ampliarán el vocabulario específico con conceptos nuevos.
- Serán capaces de entender un texto especializado sobre los dos tipos de grasa: saturada e insaturada.
- Serán capaces de debatir sobre las características de una alimentación saludable.

C. Contenidos culturales

- Analizarán los hábitos alimenticios de su propia cultura.
- Reflexionarán sobre los hábitos alimenticios de otras culturas y su posible aporte benéfico en la dieta personal.
- Identificarán las patologías alimentarias actuales.
- Analizarán la función social relacionada con la alimentación para internalizar la importancia de la comida saludable.

3. Etapas del proyecto:

- Introducir el tema: 5 minutos
 - Repasar los conocimientos previos sobre la alimentación: 10 minutos
 - Repasar el vocabulario: 10 minutos
 - Repasar los contenidos gramaticales/ lingüísticos: 15 minutos
 - Distribución de las tareas: 10 minutos
 - Realizar los menús: 10 días
 - Presentar los productos finales: 35 minutos (7 minutos x 5 grupos)
 - Interaccionar con los compañeros: 10 minutos
 - Evaluar los proyectos y ofrecer retroalimentación: 5 minutos
- Aplicaciones digitales útiles: *Canva, Genially, CapCut, Movie Maker*, etc.

Plantilla de autoevaluación**Proyecto “Los enemigos en el plato disfrazados de amigos”**

Nombre del alumno/a: _____

Grupo: _____

➤ **Rol desempeñado en el equipo:** ☐ Investigador ☐ Científico ☐ Corrector ☐ Fotógrafo☐ Diseñador ☐ Coordinador ☐ Influencer

Marca con una ✓ la opción que mejor describe tu experiencia:

1. Participación y colaboración

Ítem	Siempre	A veces	Nunca
He colaborado activamente con mi equipo.	☐	☐	☐
He prestado atención las ideas de los demás y las he incluido en mi trabajo.	☐	☐	☐
He cumplido con las tareas asignadas a tiempo.	☐	☐	☐
He ayudado a resolver conflictos o dificultades.	☐	☐	☐

2. Desarrollo de competencias lingüísticas

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He expresado mis intereses y preferencias cotidianas en español.	☐	☐	☐
He redactado textos breves con conectores simples.	☐	☐	☐
He realizado una presentación clara y concisa sobre un tema familiar.	☐	☐	☐
He ampliado mi vocabulario sobre alimentos, rutina diaria y vida saludable. .	☐	☐	☐

3. Creatividad y sentido crítico

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He aportado ideas creativas para la elaboración de un menú.	☐	☐	☐
He contribuido a mejorar la estética y el contenido.	☐	☐	☐
He reflexionado sobre lo que funciona bien y lo que se puede mejorar.	☐	☐	☐

4. Uso de herramientas digitales

¿Qué herramientas digitales has utilizado durante el proyecto?

☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Otra: _____

¿Cómo valorarías tu uso de estas herramientas?

☐ Excelente ☐ Bueno ☐ Regular ☐ Necesito mejorar

5. Reflexión final

Lo que más me ha gustado del proyecto: _____

Lo que me ha resultado más difícil: _____

Una cosa que he aprendido: _____

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro: _____

Plantilla de coevaluación entre alumnos

Proyecto “Los enemigos en el plato disfrazados de amigos.La globesidad”

Nombre del evaluador/a: _____

Nombre del compañero/a evaluado/a: _____

- **Rol del compañero/a: Rol desempeñado en el equipo:** ☐ Investigador ☐ Científico ☐ Corrector ☐ Fotógrafo
☐ Diseñador ☐ Coordinador ☐ Influencer

Marca con una ✓ la opción que mejor describe la actividad de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts.)	Bueno (2 pts.)	Necesita mejorar (1 pt.)
Participación activa	☐ Siempre colabora con entusiasmo.	☐ Participa regularmente.	☐ Participa poco.
Responsabilidad	☐ Cumple tareas con calidad y puntualidad.	☐ Cumple lo básico.	☐ Olvida tareas o entrega tarde.
Comunicación y respeto	☐ Escucha y respeta a todos.	☐ A veces escucha y respeta.	☐ Tiene dificultades para colaborar.
Aportes creativos	☐ Aporta ideas originales y útiles.	☐ Aporta algunas ideas.	☐ No aporta ideas propias.
Uso de herramientas digitales	☐ Maneja bien las herramientas.	☐ Usa herramientas con ayuda.	☐ Tiene dificultades técnicas.

Comentario personal:

Lo que más valoro del trabajo de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos

☐ Excelente (13–15 pts.)

☐ Bueno (10–12 pts.)

☐ Satisfactorio (7–9 pts.)

☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)

Plantilla de evaluación del profesor

Proyecto “Los enemigos en el plato disfrazados de amigos”

Grupo: _____

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido de la revista	Muy completo, variado y coherente	Coherente y adecuado	Básico y poco desarrollado	Confuso o incompleto
Redacción de textos	Clara, con conectores simples y sin errores	Clara, con algunos errores menores	Comprensible, pero con errores frecuentes	Difícil de entender

Expresión de intereses y preferencias	Muy clara y natural	Adecuada	Limitada	Poco clara o ausente
Creatividad y sentido crítico	Ideas originales, humor y reflexión	Algunas ideas creativas	Pocas ideas nuevas	Sin creatividad
Estética y diseño	Muy atractivo y bien organizado	Agradable y funcional	Básico	Desorganizado o poco legible
Trabajo en equipo	Excelente colaboración entre todos	Buena colaboración	Colaboración desigual	Trabajo individual o desorganizado
Uso de herramientas digitales	Uso eficaz y variado	Uso correcto	Uso limitado	No se han utilizado adecuadamente.
Presentación oral	Clara, segura y bien estructurada	Adecuada	Poco clara o insegura	No se ha presentado correctamente.
Puntualidad	El alumno ha cumplido con todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido en su mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha incumplido la mayoría de las fechas y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 90 puntos

Observaciones del profesor/a:

PROYECTO 2

La ciudad ideal – describir una ciudad real o imaginaria

Sugerencia - Barcelona

Competențe specifice:

CS 2.1. Descrierea simplă a unor persoane, personaje, locuri, aspecte din viața cotidiană (obiceiuri, rutine etc.)

CS 4.1. Redactarea unui text coerent, pe teme din domeniile de interes ale tinerilor, în care sunt descrise persoane/ obiecte/ locuri

Metas de învățare:

- ✓ Hacer una pequeña presentación oral/escrita sobre un lugar, dando información sobre él.
- ✓ Ser capaz de identificar y describir lugares conocidos.
- ✓ Hablar de experiencias relacionadas con lugares de una ciudad hispanohablante.
- ✓ Hablar de lugares desconocidos utilizando el condicional, expresando deseos y preferencias.

Desarrollo

- Al principio el profesor pregunta a los alumnos qué saben sobre la ciudad de Barcelona.

(Ejemplo: Barcelona es una ciudad situada en el noroeste de España, en la comunidad autónoma de Cataluña. Es la ciudad más grande del país, con más de 1,6 millones de habitantes...)

- Presentación del vídeo

[Qué ver en Barcelona es | 10 Lugares imprescindibles](#) y cuentan sobre lo que han visto/ presentan los más conocidos y visitados lugares: La Sagrada Familia, Las Ramblas, El Parque Güel, El Barrio Gótico, La Casa Batlló, La Pedrera y el estadio Camp Nou.

- Varias presentaciones Power Point sobre un lugar preferido de Barcelona o sobre un objetivo visitado y expresar sus impresiones.

- Presentación de folletos turísticos creados por alumnos (textos breves y dibujos)

También pueden expresar sus preferencias sobre un objetivo turístico de Barcelona, que ellos quisieran visitar y explicar el motivo.

Ejemplo: *Querría visitar Las Ramblas porque me gusta pasear y ver mucha gente, porque hay muchas tiendas bonitas etc...*

El profesor pregunta a los alumnos qué otras ciudades de España querrían visitar y por qué.

Ejemplo: Querría visitar Madrid porque es la capital de España / Querría visitar Valencia porque me encantaría ver La Ciudad de Artes y Ciencias etc...

Sugerencias de aplicaciones digitales: Youtube, Microsoft Word, Power Point , Padlet

Plantilla de autoevaluación

Proyecto “La ciudad ideal – describir una ciudad real o imaginaria”

Nombre del alumno/a: _____

Grupo: _____

Rol desempeñado en el equipo: ☐ Guía/Presentador ☐ Facilitador ☐ Editor de vídeo

Marca con una ✓ la opción que mejor describe tu experiencia:

1. Participación y trabajo en equipo

Ítem	Siempre	A veces	Nunca
He colaborado activamente con mi equipo.	☐	☐	☐
He respetado los turnos de palabra y las ideas de los demás.	☐	☐	☐
He cumplido con mis responsabilidades dentro del equipo.	☐	☐	☐
He contribuido a resolver problemas técnicos o de organización.	☐	☐	☐

2. Competencias comunicativas e interculturales

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He redactado o contribuido a redactar un texto promocional simple.	☐	☐	☐
He participado en la presentación oral del instituto en español.	☐	☐	☐
He aprendido algo nuevo sobre mi propia cultura escolar.	☐	☐	☐
He comprendido mejor la cultura de los correspondientes Erasmus.	☐	☐	☐

3. Creatividad y expresión

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He aportado ideas creativas para el guion o la grabación.	☐	☐	☐
He contribuido a que la presentación sea atractiva y clara.	☐	☐	☐
He utilizado recursos visuales o sonoros de forma original.	☐	☐	☐

4. Uso de herramientas digitales

¿Qué herramientas digitales has utilizado durante el proyecto?

☐ Youtube ☐ Movie Maker ☐ CapCut ☐ Canva ☐ Google Meet ☐ Zoom ☐ Otra: _____

¿Cómo valorarías tu uso de estas herramientas?

☐ Excelente ☐ Bueno ☐ Regular ☐ Necesito mejorar

5. Impacto y difusión

Ítem	Sí	No
He contribuido a difundir el vídeo entre otros alumnos.	☐	☐
He participado en el encuentro virtual con los correspondientes.	☐	☐

6. Reflexión personal

Lo que más me ha gustado del proyecto:

Lo que me ha resultado más difícil:

Una cosa que he aprendido:

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro:

Rúbrica de coevaluación entre alumnos

Proyecto “La ciudad ideal – describir una ciudad real o imaginaria”

Nombre del evaluador/a: _____

Nombre del compañero/a evaluado/a: _____

Rol desempeñado por el compañero/a: ☐ Guía/Presentador ☐ Facilitador ☐ Editor de vídeo

Marca con una ☒ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts.)	Bueno (2 pts.)	Necesita mejorar (1 pt.)
Participación activa			
¿Ha colaborado con el equipo y ha cumplido su rol?	☐ Siempre participa con entusiasmo y responsabilidad.	☐ Participa de forma regular.	☐ Participa poco o necesita más implicación.
Responsabilidad			
¿Ha entregado sus tareas a tiempo y con calidad?	☐ Muy responsable y organizado	☐ Cumple con lo básico.	☐ Olvida tareas o entrega con retraso.
Comunicación y respeto			
¿Escucha, respeta y se comunica bien con los demás?	☐ Muy respetuoso/a y comunicativo/a	☐ A veces escucha y respeta.	☐ Tiene dificultades para comunicarse o colaborar.
Creatividad y aportes personales			
¿Ha aportado ideas originales o soluciones útiles?	☐ Aporta ideas creativas y útiles.	☐ Aporta algunas ideas.	☐ No ha aportado ideas propias.
Uso de herramientas digitales			
¿Ha manejado bien las herramientas necesarias para su rol?	☐ Maneja con soltura las herramientas.	☐ Usa las herramientas con ayuda.	☐ Tiene dificultades técnicas frecuentes.

Comentario personal

Lo que más valoro del trabajo de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos

☐ Excelente (13–15 pts.)

☐ Bueno (10–12 pts.)

☐ Satisfactorio (7–9 pts.)

☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)

Rúbrica de evaluación para el profesor

Proyecto “La ciudad ideal – describir una ciudad real o imaginaria”

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido del guion	El guion es claro, atractivo, bien estructurado y cumple todos los objetivos del proyecto.	El guion es coherente y cumple la mayoría de los objetivos.	El guion presenta ideas básicas, pero poco desarrolladas.	El guion es confuso, incompleto o no cumple los objetivos.
Expresión oral del guía/presentador	Habla con fluidez, buena pronunciación, entonación y seguridad. Usa vocabulario variado y adecuado.	Habla con claridad, aunque con algunas pausas o errores menores.	Se comunica con esfuerzo, con errores frecuentes de pronunciación o vocabulario limitado.	Tiene muchas dificultades para expresarse oralmente en español.

Redacción del texto promocional	El texto es persuasivo, bien redactado, con conectores simples y sin errores.	El texto es claro, con algunos errores menores.	El texto es comprensible, pero con errores frecuentes.	El texto es incompleto o difícil de entender.
Aspectos interculturales	El vídeo muestra una comprensión profunda de la cultura escolar propia y promueve el intercambio cultural.	El vídeo incluye elementos culturales relevantes y fomenta la interculturalidad.	El vídeo menciona aspectos culturales de forma superficial.	No se abordan aspectos interculturales.
Creatividad y presentación visual	El vídeo es original, dinámico, con buena estética y buen ritmo narrativo.	El vídeo es visualmente agradable y bien organizado.	El vídeo tiene una presentación básica, con escasa creatividad.	El vídeo es desorganizado o poco atractivo visualmente.
Trabajo en equipo	Todos los miembros colaboran activamente y cumplen sus funciones con responsabilidad.	La mayoría participa y cumple su rol adecuadamente.	La participación es desigual; algunos miembros no se implican.	El trabajo en equipo es deficiente o inexistente.
Uso de herramientas digitales	Uso eficaz y variado de herramientas digitales (grabación, edición, difusión).	Uso correcto de herramientas básicas.	Uso limitado o con dificultades técnicas.	No se han utilizado herramientas digitales adecuadamente.
Difusión y promoción del vídeo	El vídeo ha sido compartido activamente y ha generado interacción con otros alumnos.	El vídeo ha sido difundido entre los destinatarios previstos.	El vídeo ha sido publicado pero con escasa promoción.	El vídeo no ha sido difundido o no está disponible.
Puntualidad	El alumno ha cumplido con todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido en su mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha incumplido la mayoría de las fechas y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 90 puntos

Observaciones del profesor/a:

PROYECTO 3

Proiectele noastre de voluntariat – campanie de voluntariat școlar sau comunitar
Nuestros proyectos de voluntariado- campaña de voluntariado escolar o comunitario

Competențe vizate

CS 2.2. Relatarea unor experiențe personale sau a unor evenimente, incluzând reacții și sentimente

CS 2.4. Interacțiunea în contexte de comunicare din viața cotidiană

CS 4.2. Relatarea simplă a unei întâmplări/ unui eveniment, utilizând enunțuri clare și organizate cronologic/ secvențial

Metas de aprendizaje:

1. **Fomentar la solidaridad y el compromiso social**
 - Desarrollar en los alumnos una actitud empática y responsable hacia las necesidades de su entorno.
2. **Promover valores como el respeto, la cooperación y la generosidad**
 - Aprender a trabajar en equipo y valorar el aporte de cada persona.
3. **Desarrollar habilidades personales y sociales**
 - Mejorar la comunicación, la organización, el liderazgo y la toma de decisiones.
4. **Conectar la escuela con la comunidad**
 - Establecer vínculos positivos entre los alumnos y diferentes categorías sociales (ONG, instituciones públicas, vecinos).
5. **Estimular el sentido de pertenencia y participación activa**
 - Que los alumnos se sientan parte de una comunidad y reconozcan su capacidad para generar cambios.
6. **Contribuir al desarrollo integral del estudiante**
 - Complementar la formación académica con experiencias prácticas y humanas.
7. **Crear conciencia sobre problemáticas sociales y ambientales**
 - Reflexionar sobre temas como la pobreza, el medio ambiente, la inclusión y la justicia social.

Propuesta de proyecto

La Semana del Bien - ¡Sé el cambio!

Metas de aprendizaje: Involucrar a los estudiantes en actividades de voluntariado que generen un impacto positivo en la comunidad y desarrollen valores como la empatía, la responsabilidad y la colaboración.

Actividades posibles en *La semana del Bien*

1. **Día Verde – Protejamos la naturaleza**
 - Plantación de flores o árboles en el patio de la escuela o en un parque local.
 - Campaña de recolección selectiva de residuos.
 - Creación de carteles ecológicos y distribución en la comunidad.
2. **Día de la Bondad – Ayudamos con el corazón**
 - Recolección de alimentos o ropa para familias necesitadas.
 - Cartas o tarjetas para personas mayores en centros de cuidado.
 - Actividades de convivencia con personas mayores o con discapacidades.
3. **Día de la Educación – Aprendemos juntos**
 - Talleres de lectura para niños más pequeños.
 - Tutoría entre compañeros – los alumnos mayores ayudan a los más pequeños con las tareas.
 - Campaña de donación de libros para la biblioteca escolar o comunitaria.
4. **Día del Agradecimiento – Agradecemos a quienes nos inspiran**
 - Creación de diplomas o mensajes de aprecio para maestros, bomberos, médicos, etc.
 - Visitas a instituciones locales para aprender sobre su trabajo.

Organización

- Formar un equipo organizador: profesores, alumnos voluntarios y representantes de la comunidad.
- Establecer un calendario claro con fechas, horarios y lugares para cada actividad.
- Asignar responsabilidades: quién coordina, quién comunica, quién documenta
- Campaña de difusión en la escuela: carteles, redes sociales, anuncios en clase.
- Charlas motivacionales sobre el voluntariado y su impacto.
- Invitación abierta a todos los estudiantes para participar según sus intereses.

Desarrollo

- Organizar grupos de trabajo por actividad (ecología, ayuda social, educación, agradecimiento).
- Preparar materiales necesarios: guantes, bolsas, libros, cartulinas, etc.
- Colaborar con instituciones locales: ayuntamiento, ONG, centros educativos o de cuidado – invitar a varios especialistas de la comunidad local
- Tomar fotos y videos durante las actividades.
- Crear un mural o presentación con los logros de la semana.
- Compartir en redes sociales o en la página web del colegio para inspirar a otros

Final de actividades

- Reflexión grupal al final de la semana: ¿qué aprendimos?, ¿qué podemos mejorar?
- Entrega de diplomas o reconocimientos a los participantes.
- Publicación de un resumen con los resultados obtenidos (número de participantes, impacto, etc.).
- Sugerencias de aplicaciones digitales: Youtube, Microsoft Word, Power Point

Plantilla de autoevaluación**Proyecto “Nuestros proyectos de voluntariado- campaña de voluntariado escolar o comunitario”**

Nombre del alumno/a: _____

Grupo: _____

Rol desempeñado en el equipo: ☐ Guía/Presentador ☐ Facilitador ☐ Editor de vídeo

Marca con una ✓ la opción que mejor describe tu experiencia:

1. Participación y trabajo en equipo

Ítem	Siempre	A veces	Nunca
He colaborado activamente con mi equipo.	☐	☐	☐
He respetado los turnos de palabra y las ideas de los demás.	☐	☐	☐
He cumplido con mis responsabilidades dentro del equipo.	☐	☐	☐
He contribuido a resolver problemas técnicos o de organización.	☐	☐	☐

2. Competencias comunicativas e interculturales

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He redactado o contribuido a redactar un texto promocional simple.	☐	☐	☐
He participado en la presentación oral del instituto en español.	☐	☐	☐
He aprendido algo nuevo sobre mi propia cultura escolar.	☐	☐	☐
He comprendido mejor la cultura de los correspondientes Erasmus.	☐	☐	☐

3. Creatividad y expresión

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He aportado ideas creativas para el guion o la grabación.	☐	☐	☐
He contribuido a que la presentación sea atractiva y clara.	☐	☐	☐
He utilizado recursos visuales o sonoros de forma original.	☐	☐	☐

4. Uso de herramientas digitales

¿Qué herramientas digitales has utilizado durante el proyecto?

☐ Youtube ☐ Movie Maker ☐ CapCut ☐ Canva ☐ Google Meet ☐ Zoom ☐ Otra: _____

¿Cómo valorarías tu uso de estas herramientas?

☐ Excelente ☐ Bueno ☐ Regular ☐ Necesito mejorar**5. Impacto y difusión**

Ítem	Sí	No
He contribuido en difundir el vídeo entre otros alumnos.	☐	☐
He participado en el encuentro virtual con los correspondientes.	☐	☐

6. Reflexión personal

Lo que más me ha gustado del proyecto:

Lo que me ha resultado más difícil:

Una cosa que he aprendido:

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro:

Rúbrica de coevaluación entre alumnos

Proyecto “Nuestros proyectos de voluntariado- campaña de voluntariado escolar o comunitario”

Nombre del evaluador/a: _____

Nombre del compañero/a evaluado/a: _____

Rol desempeñado por el compañero/a: ☐ Guía/Presentador ☐ Facilitador ☐ Editor de vídeo

Marca con una ✓ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts.)	Bueno (2 pts.)	Necesita mejorar (1 pt.)
Participación activa			
¿Ha colaborado con el equipo y ha cumplido su rol?	☐ Siempre participa con entusiasmo y responsabilidad.	☐ Participa de forma regular.	☐ Participa poco o necesita más implicación.
Responsabilidad			
¿Ha entregado sus tareas a tiempo y con calidad?	☐ Muy responsable y organizado	☐ Cumple con lo básico.	☐ Olvida tareas o entrega con retraso.
Comunicación y respeto			
¿Escucha, respeta y se comunica bien con los demás?	☐ Muy respetuoso/a y comunicativo/a	☐ A veces escucha y respeta.	☐ Tiene dificultades para comunicarse o colaborar.
Creatividad y aportes personales			
¿Ha aportado ideas originales o soluciones útiles?	☐ Aporta ideas creativas y útiles.	☐ Aporta algunas ideas.	☐ No ha aportado ideas propias.
Uso de herramientas digitales			
¿Ha manejado bien las herramientas necesarias para su rol?	☐ Maneja con soltura las herramientas.	☐ Usa las herramientas con ayuda.	☐ Tiene dificultades técnicas frecuentes.

Comentario personal

Lo que más valoro del trabajo de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos☐ Excelente (13–15 pts.)☐ Bueno (10–12 pts.)☐ Satisfactorio (7–9 pts.)☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)**Rúbrica de evaluación para el profesor****Proyecto “Nuestros proyectos de voluntariado- campaña de voluntariado escolar o comunitario”**

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido del guion	El guion es claro, atractivo, bien estructurado y cumple todos los objetivos del proyecto.	El guion es coherente y cumple la mayoría de los objetivos.	El guion presenta ideas básicas pero poco desarrolladas.	El guion es confuso, incompleto o no cumple los objetivos.
Expresión oral del guía/presentador	Habla con fluidez, buena pronunciación,	Habla con claridad, aunque con	Se comunica con esfuerzo, con errores frecuentes	Tiene muchas dificultades para expresarse

	entonación y seguridad. Usa vocabulario variado y adecuado.	algunas pausas o errores menores.	de pronunciación o vocabulario limitado.	oralmente en español.
Redacción del texto promocional	El texto es persuasivo, bien redactado, con conectores simples y sin errores.	El texto es claro, con algunos errores menores.	El texto es comprensible, pero con errores frecuentes.	El texto es incompleto o difícil de entender.
Aspectos interculturales	El vídeo muestra una comprensión profunda de la cultura escolar propia y promueve el intercambio cultural.	El vídeo incluye elementos culturales relevantes y fomenta la interculturalidad.	El vídeo menciona aspectos culturales de forma superficial.	No se abordan aspectos interculturales.
Creatividad y presentación visual	El vídeo es original, dinámico, con buena estética y buen ritmo narrativo.	El vídeo es visualmente agradable y bien organizado.	El vídeo tiene una presentación básica, con escasa creatividad.	El vídeo es desorganizado o poco atractivo visualmente.
Trabajo en equipo	Todos los miembros colaboran activamente y cumplen sus funciones con responsabilidad.	La mayoría participa y cumple su rol adecuadamente.	La participación es desigual; algunos miembros no se implican.	El trabajo en equipo es deficiente o inexistente.
Uso de herramientas digitales	Uso eficaz y variado de herramientas digitales (grabación, edición, difusión).	Uso correcto de herramientas básicas.	Uso limitado o con dificultades técnicas.	No se han utilizado herramientas digitales adecuadamente.
Difusión y promoción del vídeo	El vídeo ha sido compartido activamente y ha generado interacción con otros alumnos.	El vídeo ha sido difundido entre los destinatarios previstos.	El vídeo ha sido publicado pero con escasa promoción.	El vídeo no ha sido difundido o no está disponible.
Puntualidad	El alumno ha cumplido con todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido en su mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha incumplido la mayoría de las fechas y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 90 puntos

Observaciones del profesor/a:

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

*A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular**a. Gramatică practică și teoretică*

- Alonso Raya, Rosario, Castañeda Castro, Alejandro, *et al.*, 2009, *Gramática básica del estudiante del español. A1-B1, Difusión*
- Aragonés del Burgo, Luis, Palencia Fernández, Ramón, 2007, *Gramática de uso del español: Teoría y práctica. A1-B2, con solucionario*, Ediciones SM
- Aragonés, Luis, Palencia, Ramón, 2009, *Gramática de uso del español*, SM
- Bran, Răzvan, 2018, *El verbo español. Teoría y práctica*, Editura Ars Docendi
- Bran, Răzvan, Enăchescu, Mihai (coords.), 2022, *Curso práctico de español. Gramática II.1*, Editura Universității din București
- Bran, Răzvan, Enăchescu, Mihai (coords.), 2020, *Curso práctico de español. Gramática I*, Editura Universității din București
- Brânză, Doru-Mircea, Cioba, Mianda (coords.), 2016, *Gramatică și comunicare*, Editura Universității din București
- Brânză, Mircea-Doru, Cioba, Mianda, 2010, *Limba spaniolă (I): Gramatică și comunicare*, Editura Universității din București
- Jacobi, Claudia, Melone, Enrique, Menón, Lorena, 2019, *Gramática en contexto. Curso de gramática para comunicar*, Edelsa
- Lupu, Coman, 2001, *Gramatica practică a limbii spaniole*, Logos
- Matte Bon, Francisco, 2005, *Gramática comunicativa del español*, Edelsa
- Moliner, María, 2003, *Gramática básica del español*, Gredos
- Moreno García, Concha, 1995, *Curso de perfeccionamiento*, SGEL
- Moreno García, Concha, 2005, *Temas de gramática*, SGEL
- Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española, 2010, *Nueva gramática de la lengua española. Manual*, Espasa Libros
- Rullo, Emanuela Maria, Uras, Maria Emilia, 2017, *Gramática práctica, A1/A2*, ELI
- Sánchez, Aquilino, 1995, *Gramática práctica del español para extranjeros*, SGEL

b. Vocabular general și tematic

- ****Diccionario práctico de sinónimos y antónimos*, 2019, Vox – Larousse
- Bitton, Arielle, 2017, *3 por uno REPASA, B1*, Edelsa
- Blanco, Carmen, Serrano, Teresa, 2016, *Vocabulario temático del español*, Edelsa
- Coto Bautista, Vanessa, Turza Ferré, Anna, 2016, *Así se habla en nivel B1*, Edelsa
- Coto Bautista, Vanessa, Turza Ferré, Anna, 2016, *Tema a tema B1*, Edelsa
- Encinar, Ángeles, 2012, *Uso interactivo del vocabulario. Nivel A-B1*, Edelsa
- Fernández López-Rey, Natalia, María Ruiz de Gauna Moreno, 2007, *En otras palabras. Vocabulario en contexto con actividades*, Edinumen
- Real Academia Española, 2014, *Diccionario básico de la lengua española*, Espasa
- Samper, María & al., 2010, *Uso interactivo del vocabulario*, Edinumen

B. Didactica limbii spaniole

- Alonso Belmonte, Isabel, 2000, *El desarrollo de la comprensión lectora en el aula de español como lengua extranjera*, SGEL
- Angheluță, Mioara Adelina (coord.), 2021, *Curso práctico de español. Comunicación I*, Editura Universității din București
- Carabela, 2006, *La literatura y su lugar en el aula de E/LE*, SGEL
- Cassany, Daniel, 2005, *Expresión escrita en L2/ELE*, Arco Libros
- Ciobanu, Mihaela, Ștefan, Silvia-Alexandra (coords.), 2021, *Curso práctico de español. Comunicación II.1*, Editura Universității din București
- De Santiago Guervós, Javier și Borrego Nieto, Julio 2008, *Manual de didáctica del español como lengua extranjera*, SGEL
- Figueras, Neus, 2013, *Pautas para la evaluación del español como lengua extranjera*, Edinumen
- Gómez Torrego, Leonardo, 2011, *Gramática didáctica del español*, Ediciones SM
- Javier de Santiago Guervós, Julio Borrego Nieto, 2008, *Manual de didáctica del español como lengua extranjera*, SGEL
- Moreno Fernández, Francisco, 2017, *El español lengua extranjera en la era digital*, Universidad de Alcalá

- Siles Artés José, 1999, Sánchez Maza Jesús, *Curso de lectura, conversación y redacción*, SGEL
- VV. AA., 2024, *Español en marcha 3*, SGEL

C. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

- **YouTube EDU** – videoclipuri educaționale autentice pentru limba spaniolă
- **Amara.org** – creare de subtitrări educaționale și proiecte colaborative
- **Instituto Cervantes – Canal YouTube** – materiale culturale și activități de civilizație
- **RTVE Play – Aprendemos en casa** – resurse video educaționale pentru elevi
- **ARTE en español** – documentare culturale și scurtmetraje subtitrate
- **SpanishPod101 / Dreaming Spanish** – resurse audio-video pentru nivel A1+

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

- **Canva / Genially / Padlet** – instrumente pentru crearea de materiale vizuale interactive
- **Capcut** – aplicație pentru editare video, subtitrare și creare de proiecte media
- **Edpuzzle** – <https://edpuzzle.com> – exerciții de comprehensiune pe baza videoclipurilor
- **Flip Microsoft** – platformă pentru activități video și colaborative între elevi
- **Fotojet** <https://www.fotojet.com/> - realizare desene grafice de calitate, creare de colaje foto și editare de fotografii
- **GonConqr** www.gonconqr.com - instrument de creare de conținuturi de învățare
- **Hemingway App** – <https://hemingwayapp.com> – aplicație de editare text simplu și clar
- **Iteach** <https://iteach.ro> - instrumente colaborative, cursuri online, reviste
- **Kahoot** – <https://kahoot.com> – teste interactive și activități de echipă
- **Learning Apps** <https://learningapps.org/> - aplicație interactivă care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive.
- **Mentimeter** <https://www.mentimeter.com/> - aplicație interactivă pentru crearea de teste interactive
- **Windows Movie Maker** - <https://moviemakeronline.com> - program freeware pentru crearea sau editarea filmelor, precum și publicarea lor pe SkyDrive, Facebook, YouTube sau Flickr
- **Nearpod** – <https://nearpod.com> – lecții interactive, sondaje și jocuri educative
- **Pexels** – <https://www.pexels.com> – fotografii și clipuri video gratuite
- **Quizlet** – <https://quizlet.com> – fișe de vocabular tematice și jocuri de asociere
- **SMORE** <https://www.smores.com/> - instrument pentru crearea de reviste digitale
- **Teachflix** – <https://teachflix.org> – colecție gratuită de videoclipuri educative
- **Voki** <https://l-www.voki.com> - aplicație online care permite crearea de avatare personalizate
- **WAKELET** <https://wakelet.com/> - instrumente de creare de portofolii digitale
- **Wordwall** – <https://wordwall.net> – activități ludice și evaluări rapide

c. Alte resurse

- Aprender español - <https://aprenderespanol.org>
- Instituto Cervantes - http://cvc.cervantes.es/ensenanza/actividades_ave/aveteca.htm
- ProfeDeELE - <https://www.profedelee.es>
- Spanish Unicorn - <https://www.spanishunicorn.com>
- TODO-CLARO - https://www.todo-claro.com/e_index.php
- Ver-taal - <https://www.ver-taal.com>
- VideoELE - <https://www.videoele.com>
- Marco ELE - <https://marcoele.com>

Anexa 4 – Limba italiană**SUGESTII METODOLOGICE****TEME RECOMANDATE**

1. Lumea adolescenților: universul personal
2. Educația adolescentului: școala, viitorul profesional, cultura
3. Stil de viață: rutina, alimentația, provocările actualității
4. Comunitatea: evenimente, voluntariat, proiecte educaționale/culturale
5. Tehnologie și comunicare: inteligența artificială, mass-media, rețele de socializare, aplicații*
6. Spații culturale: cărți*/filme/personaje și personalități preferate
7. Mediul înconjurător: responsabilitatea față de mediu
8. Elemente de cultură și civilizație: orașe și locuri din Italia; asemănări și deosebiri cu spațiul cultural propriu

TEME DE PROIECTE RECOMANDATE

1. **La școală/ A scuola** – prezentarea școlii, programului, activităților și relațiilor între colegi.
2. **Cum imi petrec timpul liber/ Come trascorro il mio tempo libero** – colaje, prezentări, interviuri despre preferințele adolescenților.
3. **Valori care ne definesc/ I valori che ci definiscono**: Elevii creează un vlog cu postări despre relații sociale, incluzând descrieri, opinii și imagini. Se adaugă un sondaj de opinie.
4. **La pas prin oraș/ In giro per la città** - descrierea unei localități reale sau imaginare.
5. **Împreună salvăm și protejăm planeta/ Insieme salviamo e proteggiamo il pianeta**: Grupele de elevi realizează postere/pliante digitale despre probleme ecologice actuale (poluare, smog, defrișări, inundații) din marile centre urbane (Veneția, Milano, Roma, Torino, etc) cu descrieri de probleme/soluții.*
6. **Proiectele noastre de voluntariat/ I nostri progetti di volontariato** – campanie de voluntariat școlar și comunitar.
7. **Inovații tehnologice în Italia/ Le innovazioni tecnologiche in Italia**: Echipele fac o prezentare (cu Canva) despre AI/rețele sociale incluzând tur virtual, experiențe personale și dezbateri.*
8. **Ghid practic pentru o viață sănătoasă/ Guida pratica per una vita sana** – podcast cu argumente pro și contra plecând de la opțiunea pentru un anumit stil de viață.
9. **Obiective turistice celebre/ Obiettivi turistici celebri** – ghid audio-video pe baza unor recenzii.
10. **Publicitatea: adevărat sau fals?/ La pubblicità: vero o falso?** – quiz realizat de echipele de elevi cu știri adevărate și false.

GRAMATICA FUNCȚIONALĂ (ACTE DE VORBIRE/ FUNCȚII ALE LIMBII, INCLUSIV CONVENȚII SOCIOCULTURALE) ȘI ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

- a cere și a oferi informații (consolidare)

- utilizarea întrebărilor *Quando/Come/ Dove?*
- utilizarea prepozițiilor *per/da*: *Per dove è passata Federica? Federica è passata per la camera dei suoi genitori /Da dove è venuta Carla ? Carla è venuta dalla camera dei suoi fratelli*
- exprimarea condiției – folosirea condiționalului prezent (*Vorrei leggere il romanzo però sono stanca*)
- exprimarea cauzei – *Per - Tremava per il freddo*

- a solicita și a oferi indicații / instrucțiuni

- reluarea imperativului direct *Prendi il tram numero 5. /Gira a sinistra.../ Va' dritto;*
- utilizarea/reluarea verbelor modale *dovere, potere + inf. Devi girare a destra/ Puoi prendere il treno delle 10*
- utilizarea construcțiilor: *Scusi, mi può dire dove è il castello? / Lo trovi alla fine della strada / Come si fa? / Posso fare una domanda?*

- a situa în timp și spațiu

- reluarea unor timpuri la modul indicativ: *presente, passato prossimo, futuro*
- utilizarea /reluarea unor conectori temporali: *appena, prima, dopo -Appena sarò arrivato a casa, ti chiamerò/ Prima arriverò a Parigi, dopo ti chiamerò*
- utilizarea subordonatei temporale: *dopo + inf. perfect - Ascolto la musica dopo aver studiato.*
- utilizarea unor conectori spațiali: *Da dove vieni? - Dalla casa dei tuoi genitori; - Dove si trova l'armadio? - Si trova in fondo alla stanza*

- a face și a accepta invitații / propuneri

- utilizarea imperativului, a pronomelor interogative
- utilizarea condiționalului prezent: *Ti piacerebbe venire al cinema?*
- acceptare fără rezerve: *Certo / Di sicuro/ Non c'è dubbio/ Fantastico/ Che notizia! / Volentieri /*
- acceptare cu rezerve: *Probabilmente / Bene, però... /Potrebbe essere.../*

- a descrie persoane, locuri, rutine, activități

- utilizarea prezentului indicativ, reluarea imperfectului: *Oggi la città è moderna anche se un tempo era un piccolo villaggio*
- utilizarea adjectivelor calificative (caracteristici, dimensiuni, culoare etc): *La ragazza alta ha gli occhiali rossi*
- utilizarea verbelor descriptive: *essere, avere, sembrare*
- reluarea verbelor reflexive: *mi lavo, mi sveglio ecc*
- utilizarea adverbilor/locuțiunilor adverbiale de timp și frecvență: *di solito, di quando in quando, ogni giorno, poi*

- a relata evenimente/ întâmplări

- reluarea timpurilor verbale care se referă la prezent și trecut;
- indicarea circumstanțelor (loc, timp, cauză)
- utilizarea unor conectori cronologici de organizare a relatării (*prima, poi, dopo, mentre, finalmente*)

- a exprima preferințe (consolidare)

- folosirea verbelor *preferire amare, gradire etc. + nome, verbo all'infinito: Mi piace il tè / Preferisco leggere*
- *non mi interessa + substantiv (Non mi interessa la tua posizione.)*

- a exprima o opinie

- utilizarea structurilor: *Dal mio punto di vista / A mio parere.... / Secondo me...*
- utilizarea condiționalului prezent: *Io direi che*
- utilizarea conectorilor: *inoltre, tuttavia, infatti*
- utilizarea expresiilor impersonale/argumentative: *È bene / È utile / È importante*

- a face ipoteze

- utilizarea adverbilor de probabilitate: *Forse, Probabilmente*

- utilizarea viitorului pentru ipoteze în prezent: *Marta non è in ufficio. Sarà malata?*
- utilizarea construcțiilor: *È possibile che / Suppongo che / Immagino che / Mi pare che*
- **a exprima condiția**
 - utilizarea condiționalului prezent: *Andrei alla festa però non mi sento bene*
 - exprimarea condiției: *Se + presente indicativo, / Se + futuro semplice/ (Se vuoi, vengo con te / Se leggerai, supererai l'esame*
- **a exprima o dorință**
 - utilizarea verbelor *vorrei, mi piacerebbe + infinitiv: Vorrebbe andare in montagna./ Mi piacerebbe disegnare un paesaggio.*
 - utilizarea conjunctivului după *spero che, desidero che*
 - utilizarea unor construcții/expresii *avere il sogno/la speranza di*
- **a exprima acordul/dezacordul**
 - utilizarea expresiilor: *Sono d'accordo, Hai ragione, Esatto, Non sono d'accordo*
 - utilizarea expresiilor: *Tuttavia / Invece / Al contrario*
- **a exprima intenția / a face planuri de viitor**
 - utilizarea construcțiilor *voglio, intendo*
 - utilizarea viitorului simplu pentru planuri sau predicții generale în viitor: *L'anno prossimo studierò medicina all'Università.*
 - utilizarea adverbelor *domani, il prossimo mese, in futuro*
- **a justifica (un punct de vedere / o alegere / o preferință)**
 - utilizarea construcțiilor *Credo che.../ Secondo me.../ Dal mio punto di vista.../ A mio avviso.../ Ritengo che... (Credo che il cambiamento climatico sia un problema urgente, perché riguarda tutto il pianeta. / Dal mio punto di vista, è meglio vivere in campagna.*
 - utilizarea construcțiilor *Preferisco... perché.../ Ho scelto...poiché.../Ho scelto...dato che.../ Mi piace di più... perché... / Mi piace di più... in quanto... / Opto per... perché... / Scelgo... perché... (Preferisco il cinema al teatro perché mi rilassa di più. /*
- **a exprima reacții și emoții (surpriză, teamă, bucurie, regret, tristețe)**
 - utilizarea construcțiilor *Che sorpresa! / Non ci posso credere! / Incredibile! / Impressionante! / Accidenti! / Caspita! / Mi sorprende che + congiuntivo/ Non mi dire! (Ti sposi? Che sorpresa!);*
 - utilizarea construcțiilor *Mi fa paura che + congiuntivo/ Temo che + congiuntivo (Mi fa paura che non arrivino in tempo.);*
 - utilizarea construcțiilor *Mi fa piacere che + congiuntivo/ È fantastico che + congiuntivo (Mi fa piacere che sia andato tutto bene.);*
 - utilizarea construcțiilor *Mi pento di + infinito/ Mi dispiace che + congiuntivo (Mi pento di non aver approfittato dell'opportunità.);*
 - utilizarea construcțiilor *Che peccato.../ Che dispiacere.../ È una tristezza che + congiuntivo (Che peccato che tu non possa venire.).*
- **a solicita clarificări**
 - utilizarea condiționalului (*Potrebbe spiegarlo più nel dettaglio, per favore?);*
 - utilizarea parafrazării* (*Vuoi dire che ...?/ Quello che stai dicendo è che...?/ Se ho capito bene, tu pensi che...?);*
- **a reformula enunțuri***
 - utilizarea construcțiilor *Cioè.../ Vale a dire.../ In altre parole.../ Detto in un altro modo.../ Quello che voglio dire è che.../ Per far capire meglio ... (Non sono d'accordo con la decisione. Cioè, penso che non sia stata la scelta migliore./ Bisogna consegnare il lavoro domani. Cioè, non abbiamo molto tempo.).*

1. Comprensione dell'ascolto

- Fragmente audio/video scurte (anunțuri, conversații, podcasturi), urmate de: completarea unor fișe de notițe (cu întrebări ghidate); identificarea de cuvinte-cheie și idei principale; trasarea unui traseu pe hartă după instrucțiuni.
- Activități de tip „Vero/Falso” și „Scelta multipla” – pentru verificarea înțelegerii detaliilor
Audiția se poate realiza în trei pași– identificarea contextului și temei generale; extragerea datelor concrete (nume, cifre, locuri)*; completarea unei diagrame Venn sau a unei mini-agende.

2. Produzione orale

- Mini-dezbateri „**Due punti di vista**” – pe teme actuale (social media, ecologie, planuri de viitor), cu expresii utile afișate pe tablă:
Dal mio punto di vista, Tuttavia, Non sono d'accordo.
- **Jocuri de rol** realiste – pentru negociere, exprimarea emoțiilor sau reacțiilor, simulări de conversații în contexte autentice (la magazin, în vacanță, la o petrecere etc.)*.

3. Comprensione scritta

- Citire de articole scurte/postări/recenzii (texte literare * - *Le fiabe italiane*, *Marcovaldo*- Italo Calvino, *Favole al telefono*, *Le avventure di Cipollino*- Gianni Rodari, *Io non ho paura* - Niccolò Ammaniti etc.)
- Identificarea ideilor principale și a opiniilor;
- Scrierea unei reacții scurte pe Padlet sau într-o „Fișă de lectură”.

4. Produzione scritta

- **Scriere ghidată** pe baza unor modele autentice (se oferă elevilor exemple de e-mailuri, postări de blog, articole sau jurnale; elevii le adaptează sau rescriu într-un context propriu).
- **Scriere creativă multimodală***: povești ilustrate, trailere video, postere sau colaje digitale (Canva)
- **Scriere colaborativă** de opinii cu argumente în succesiune logică.
- **Portofoliu digital** (Google Docs sau Canva Education): jurnal lunar cu reflecții despre învățare*, feedback de la colegi/profesor; include texte, capturi de ecran, linkuri către proiecte digitale.

5. Mediazione linguistica e culturale

- Simulări de interpretare/mediere reală: jocuri de rol în care elevii traduc/explică instrucțiuni sau mesaje în limba română și italiană*.

Instrumente utile: Padlet, Wordwall, Genially, Thinglink, Kahoot, Clipuri din Rai Scuola, RAI Cultura, podcasturi pentru adolescenți, Google Docs

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

CG1 Receptarea de mesaje orale în situații diverse de comunicare

CS 1.1. Înțelegerea sensului global al mesajelor orale (conversații sau prezentări), formulate clar, coerent și într-un ritm accesibil, în vederea realizării unor scopuri concrete de comunicare

La sveglia di Fantozzi

Il primo esercizio è una comprensione a partire da una scena tratta dal film *Fantozzi* e reperibile facilmente su YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=sN6opoE0iZk>.

Nel video si assiste ad una “normale” mattinata di Fantozzi, da quando si alza a quando arriva in ufficio. Il tutto è accompagnato dalla voce fuori campo ed è, ovviamente, sviluppato in chiave comica: il protagonista, infatti, compie la sua routine quotidiana a tempo di record.

CG2 Expriarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare**CS 2.1. Descrierea simplă a unor persoane, personaje, locuri, aspecte din viața cotidiană (obiceiuri, rutine etc.)**

Questo filmato permette di studiare/ripassare le attività quotidiane (per quello che concerne il lessico) e i verbi riflessivi (per quanto riguarda la grammatica).

Gli studenti possono vedere il video più volte (il suggerimento nell'indicazione è fino a tre volte) e devono svolgere tre esercizi: [La mattina di Fantozzi - comprensione](#)

Tutti gli esercizi vengono corretti automaticamente, in modo che gli studenti possano avere un riscontro immediato di quanto svolto. Tutti gli esercizi sono a scelta multipla. Il primo e il secondo richiedono la risposta ad una sola domanda: chi compone la famiglia di Fantozzi e come si può descrivere il protagonista (Figura 2).

Figura 2. Una schermata degli esercizi

Chi c'è nella famiglia di Fantozzi? *

☐ Fantozzi, la moglie, il figlio

☐ Fantozzi, la moglie, la figlia, un cane

☐ Fantozzi, la moglie, la figlia, il figlio

☐ Fantozzi, la moglie, la figlia

Com'è Fantozzi fisicamente? *

☐ Bello, atletico, sportivo

☐ Sportivo, intelligente, tranquillo

☐ Pigro, grasso, agile, veloce

☐ Magro, calmo, premuroso, generoso

Come si può vedere, la prima domanda richiede semplicemente di aver visto il video, anche senza grande attenzione.

Nel secondo esercizio, si verifica la conoscenza di alcuni semplici aggettivi. In questo caso, su quattro aggettivi (grasso, agile, veloce), tre sono deducibili dalla visione. "Pigro" invece, fa riferimento alla frase iniziale della voce fuori campo. Lo scopo delle prime due domande è far entrare in argomento gli studenti, in modo che abbiamo

un'idea del personaggio. Si segue, quindi, il modello dell'unità didattica (Freddi, 1994), con una prima fase motivazionale e di globalità.

Il terzo esercizio, invece, è più articolato (Figura 3). Si tratta di mettere in ordine le attività compiute dal protagonista. Questa è l'attività centrale di tutto il lavoro, quella in cui si verifica la comprensione del video e la conoscenza del lessico. Indicando sostanzialmente tutte le azioni del protagonista, si permette agli studenti di avere un riferimento puntuale *azione vocabolo*: è questo che permette un lavoro individuale (anche a distanza) che non richiede la guida del docente.

Figura 3. La schermata del terzo esercizio

Mettili in ordine le azioni di Fantozzi *

12 punti

	Lava i denti	Prende l'autobus	Arriva in ufficio	Bacia la figlia	Si lava	Beve il caffè	Fa colazione	Si alza	Si pettina	Esce di casa	Mette le scarpe	Va sulla bicicletta
1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

CG4 Redactarea de mesaje și interacțiunea scrisă în diverse situații de comunicare

CS 4.2. Relatarea simplă a unei întâmplări/ unui eveniment, utilizând enunțuri clare și organizate cronologic/ secvențial

In seguito viene proposta un'attività di produzione guidata, partendo dallo stesso video: <https://www.youtube.com/watch?v=sN6opoE0iZk>. Gli studenti devono descrivere la mattina di Fantozzi utilizzando il lessico proposto. A seconda del livello linguistico possono scegliere di usare il presente o il passato*. Il docente, ovviamente, può controllare le produzioni direttamente al computer e scegliere se stamparle oppure correggerle digitalmente.

In questo caso, il *focus* è più grammaticale, sempre in chiave comunicativa. La descrizione della mattina di Fantozzi al presente richiede sostanzialmente un riuso del lessico proposto nell'esercizio numero 3 (dove i verbi sono presentati alla terza persona singolare), con l'eventuale aggiunta di connettivi temporali (poi, quindi, mentre, ecc.). La

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

riscrittura al passato (con l'uso di passato prossimo e imperfetto) richiede una conoscenza più avanzată da parte dello studente ed una maggiore autonomia nell'esecuzione.

L'attività di produzione libera è stata sviluppata e pensata come lavoro da svolgere a coppie o piccoli gruppi (di massimo tre persone). Il compito è descrivere una mattinata (o una giornata) propria o di un personaggio inventato. Gli studenti, in questa fase, sono invitati ad utilizzare la loro creatività, producendo un testo, un fumetto, un filmato, una presentazione animata, ecc. Il lavoro di gruppo si presta maggiormente ad una didattica in presenza, ma è stato anche sperimentato un lavoro a distanza non individuale.

CG3 Receptarea de mesaje scrise în situații diverse de comunicare

CS 3.1. Înțelegerea de texte informative scurte (articole, anunțuri, pliante, reclame) pe teme din domeniile de interes ale tinerilor

Il mio personaggio preferito - attività di comprensione scritta

1. Leggi con attenzione le biografie di questi quattro personaggi, poi scrivi la biografia del tuo personaggio preferito*.

Il mio personaggio preferito

1. Leggi con attenzione le biografie di questi quattro personaggi, poi scrivi la biografia del tuo personaggio preferito.

Blanco è un cantante italiano. È nato a Brescia il 10 febbraio 2003.

Nel 2021 è uscito il suo primo disco, che si chiama *Blu Celeste*.

Nel 2022 ha vinto il Festival di Sanremo insieme con Mahmood, con la canzone *Brividi*.

Blanco ama il calcio ed è anche un bravo calciatore.

Victoria De Angelis suona il basso nel gruppo rock italiano dei *Maneskin*.

È nata a Roma il 28 aprile 2000.

La mamma di Victoria è danese.

Victoria ha scelto il nome Maneskin per il gruppo. In Danese significa "chiaro di Luna". I Maneskin nel 2021 hanno vinto il Festival di Sanremo e l'Eurovision Song Contest.

Sofia Goggia è una campionessa di sci alpino italiana.

È nata a Bergamo il 15 novembre 1992.

La sua specialità è la discesa libera.

Ha vinto la coppa del mondo di discesa libera nel 2018, 2021 e 2022.

Nel 2018 ha vinto una medaglia d'oro alle Olimpiadi.

A Sofia piacciono moltissimo i cani.

Jannik Sinner è un tennista italiano.

È nato in Trentino Alto Adige, il 16 agosto 2001.

La sua lingua madre è il tedesco, ma parla anche perfettamente italiano e inglese.

Nel 2019 ha vinto le Next Generation ATP Finals a Milano.

Il suo primo sport è stato lo sci, poi però, a 8 anni, ha cominciato a giocare a tennis.

Cerca una fotografia del tuo personaggio preferito, stampala e incollala qui.

2. Leggi le biografie, poi svolgi l'esercizio. Infine rileggi le biografie e controlla le tue risposte.

1. Durante l'anno, chi festeggia per primo il compleanno?

- ☐ a. Blanco
- ☐ b. Victoria De Angelis
- ☐ c. Sofia Goggia
- ☐ d. Jannik Sinner

2. Chi è il personaggio più giovane?

- ☐ a. Blanco
- ☐ b. Victoria De Angelis
- ☐ c. Sofia Goggia
- ☐ d. Jannik Sinner

3. Chi ha vinto il Festival di Sanremo nel 2022?

- ☐ a. Blanco
- ☐ b. Victoria De Angelis
- ☐ c. Sofia Goggia
- ☐ d. Jannik Sinner

4. Chi ama molto i cani?

- ☐ a. Blanco
- ☐ b. Victoria De Angelis
- ☐ c. Sofia Goggia
- ☐ d. Jannik Sinner

5. Chi ha vinto per 3 volte una coppa del mondo?

- ☐ a. Blanco
- ☐ b. Victoria De Angelis
- ☐ c. Sofia Goggia
- ☐ d. Jannik Sinner

6. Sofia Goggia ha vinto una medaglia d'oro al Festiva di Sanremo.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

7. Jannik Sinner sa sciare.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

8. Victoria De Angelis è nata in Danimarca.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

9. Blanco si chiama così perché è nato in Spagna.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

10. Victoria De Angelis è la cantante dei Maneskin.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

11. Jannik Sinner ha vinto un torneo molto importante a Milano.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

12. Blanco gioca bene a calcio.

- ☐ a. Vero
- ☐ b. Falso

CG5 Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

CS 5.3. Transmiterea de instrucțiuni simple în limba modernă studiată, în cadrul unui schimb verbal/ pe baza unui document elaborat în limba maternă

Tradurre un testo scritto in un discorso o in un messaggio scritto

Uno studente di livello A1 può fornire una traduzione orale approssimativa di un testo corto e semplice che si collega a situazioni quotidiane. Un esempio di attività di mediazione di questo tipo potrebbe essere il seguente:

Sei davanti alla piscina di un centro pubblico di benessere. Fuori c'è una famiglia di turisti. Loro leggono il regolamento della piscina ma non capiscono il rumeno. Aiutali a capire il messaggio scritto.

In classe puoi svolgere questa attività organizzando gli studenti in coppie (A = turista; B = studente). Dai a B una lista di regole della piscina scritte in romeno. B interpreta la situazione e traduce le regole in italiano per A, che non può leggerle. A può invece chiedere di ripetere se necessario.

Activitatea remedială

Attività di recupero – Mediazione linguistica

Alla piscina! – Aiutiamo i turisti

Alla fine dell'attività lo studente sarà in grado di:

- comprendere e trasmettere **istruzioni semplici** in situazioni quotidiane;
- **mediare** un testo breve dal romeno all'italiano;
- chiedere e dare chiarimenti usando formule base di interazione.

I materiali da utilizzare possono essere:

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

- Una lista di **regole della piscina** in romeno (fornita dall'insegnante)
- Cartoncini con **ruoli**: *Turista / Studente italiano*
- Griglia di osservazione per l'insegnante

La strategia remediale riguarda il lavoro a coppie (A–turista / B–studente) e l'uso delle frasi-modello visive proiettate alla LIM. Segue la **ripetizione guidata** + scaffolding linguistico:

Puoi ripetere, per favore?

Non ho capito. Puoi parlare più lentamente?

L'insegnante descrive la situazione: *“Siete davanti alla piscina di un centro benessere.*

Arriva una famiglia di turisti che non capisce il romeno.”

Lo studente B legge le **regole** in romeno (solo lui!). Lo studente A guarda solo un'immagine della piscina e fa domande. Lo studente B deve **tradurre e spiegare in italiano** le regole semplici.

Regole in romeno (da tradurre oralmente in italiano):

1. Accesul se face doar cu duș înainte de intrarea în apă.
2. Este interzis să alergi pe marginea piscinei.
3. Nu se mănâncă în zona piscinei.
4. Nu se folosesc telefoanele în apă.
5. Copiii trebuie să fie însoțiți de un adult.

Supporto alla traduzione — espressioni utili

- *Devi...* (Trebuie să...)
- *È vietato...* (Este interzis...)
- *Non puoi...*
- *Attenzione!*
- *Per favore!*

Esempi di regole (romeno → italiano):

- *Este obligatoriu să faci duș înainte de a intra în piscină.*
→ *È obbligatorio fare la doccia prima di entrare in piscina.*
- *Nu este permis să alergi.*
→ *Non si può correre.*
- *Copiii trebuie să fie însoțiți.*
→ *I bambini devono essere accompagnati.*

Studente A può chiedere chiarimenti:

- *Come? Non ho capito.*
- *Puoi ripetere, per favore?*
- *È pericoloso?*

Ogni coppia ripete lo scenario invertendo i ruoli.

Esempio di dialogo guidato:

A (turista): Scusa, cosa devo fare prima di entrare in acqua?

B (studente): Devi fare la doccia.

A: E i bambini?

B: Devono stare con un adulto.

A: Posso usare il telefono?

B: No, è vietato!

Produzione scritta

Gli studenti scrivono **3 regole** in italiano + un pittogramma:

1. *Non si può correre.*
2. *Fai la doccia.*
3. *I bambini stanno con i genitori.*

Estensione

Scrivi un breve messaggio in italiano per un turista alla piscina

(3 frasi + 1 emoji per ogni regola)

CG1 Receptarea de mesaje orale în situații diverse de comunicare

CS 1.3. Extragerea informațiilor specifice dintr-o conversație despre activități de timp liber/ preferințe, cu condiția să se vorbească lent și clar

Mostra il filmato *Raccontami di me-* cortometraggio

<https://www.youtube.com/watch?v=fyTZPMCMM68>

Prima della lezione, ritaglia in vari set i cartoncini. Dividi gli studenti in coppie e consegna ad ogni coppia un set di cartoncini: dovranno provare a separare le frasi che sono state dette da quelle che non sono state dette. A partire dai cartoncini puoi presentare vari aspetti della coniugazione dell'indicativo futuro semplice: i verbi regolari dei tre gruppi, i verbi riflessivi e le caratteristiche dei verbi irregolari (verbi che perdono la -e- come "avrai"; verbi con la doppia R, come "vorrai"; verbi bisillabici che non mutano la -A- in -E-, come "fare"; il verbo essere).

Avrai due figli stupendi	Avrai una casa
Viaggerai tanto	Vivrai qualche anno all'estero
Ti divertirai tantissimo	Avrai delle responsabilità
Vorrai andare in vacanza	Sarai infelice
Scriverai due libri	Ti sposerai con Roberto
Scoprirai posti bellissimi	Rimarrai sempre in Italia
Avrai uno studio tuo	Farai dei progetti interessantissimi

Anziché i cartoncini, puoi usare anche questa versione interattiva su Wordwall: <https://wordwall.net/play/35027/768/937>. Con gruppi piccoli puoi svolgerla in plenum, oppure puoi inviare il link agli studenti, in questo caso chiedendo di premere su "invia risposte" solo quando lo dirai tu.

CG5 Mediarea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

CS 5.4. Identificarea unor diferențe culturale în cadrul unor schimburi de mesaje simple, pe teme din viața cotidiană

Mostra il filmato <https://www.youtube.com/watch?v=fyTZPMCMM68>

Il compito è scrivere tutto il lessico che si vede, nelle seguenti categorie:

AZIONI	OGGETTI	AGGETTIVI

Chiedi agli studenti di lavorare inizialmente senza dizionario, usando il lessico che conoscono e sfruttando la collaborazione interpersonale; alla fine, lascia qualche minuto per l'uso del dizionario, in modo da sfruttare l'attività anche per imparare parole nuove.

CS 3.4. Înțelegerea sensului global al unor fragmente literare simple sau texte multimodale

*Esercizi sugli incipit di libri italiani famosi- letteratura italiana**

Sapete cos'è un incipit? È l'inizio di un libro. Per preparare questi esercizi abbiamo scelto otto incipit di libri italiani famosi e abbiamo creato delle attività sui verbi. Le altre due attività sono una di comprensione e l'altra un facile quiz.

Attività 1

Inserisci i verbi suggeriti negli incipit.

1

avete sbagliato, diranno, era, si mettono

C'era una volta... - Un re! - _____ subito i miei piccoli lettori. No, ragazzi, _____. C'era una volta un pezzo di legno. Non _____ un legno di lusso, ma un semplice pezzo da catasta, di quelli che d'inverno _____ nelle stufe e nei caminetti per accendere il fuoco e per riscaldare le stanze.

2

cavalcava, seguiva, volavano

C'era una guerra contro i turchi. Il visconte Medardo di Terralba, mio zio, _____ per la pianura di Boemia diretto all'accampamento dei cristiani. Lo _____ uno scudiero a nome Curzio. Le cicogne _____ basse, in bianchi stormi, traversando l'aria opaca e ferma.

3

continuo, ha accompagnato, ho trascorso, mi sveglio, svegliarmi

Sono sicuro, nel sonno, di _____ in una casa in riva al mare, dove _____ tutta la notte con la donna che amo, vivendo con lei momenti di assoluta felicità. Il rumore delle onde _____ prima la veglia, poi il sonno, abbracciati nel tepore dei nostri corpi nudi. _____ invece in una camera d'albero a Parigi e, pur sapendo ormai di uscire da un sogno, _____ a sentire il delicato rumore delle onde del mare. Ma a Parigi non c'è il mare!

4

conoscono, dirò, sia

Per coloro che non _____ Firenze o la conoscono poco, alla sfuggita e di passaggio, _____ com'ella _____ una città molto graziosa e bella circondata strettamente da colline armoniosissime.

5

era, rombava, stava

L'autobus _____ per partire, _____ sordo con improvvisi raschi e singulti. La piazza _____ silenziosa nel grigio dell'alba, sfilacce di nebbia ai campanili della Matrice: solo il rombo dell'autobus e la voce del venditore di panelle, panelle calde panelle, implorante e ironica.

6

erano, giungeva, passava, spandeva

L'anno moriva, assai dolcemente. Il sole di San Silvestro _____ non so che tepor velato, mollissimo, aureo, quasi primaverile, nel ciel di Roma. Tutte le vie _____ popolate come nelle domeniche di maggio. Su la Piazza Barberini, su la Piazza di Spagna una moltitudine di vetture _____ in corsa traversando; e dalle due piazze il romorio confuso e continuo, salendo alla Trinità de' Monti, alla via Sistina, _____ fin nelle stanze del palazzo Zuccari, attenuato.

7

arricceranno, mi dedica, parlerò, sa,

Io sono il dottore di cui in questa novella si parla talvolta con parole poco lusinghiere. Chi di psico-analisi s'intende, _____ dove piazzare l'antipatia che il paziente _____. Di psico-analisi non _____ perché qui dentro se ne parla già a sufficienza. Debbo scusarmi di aver indotto il mio paziente a scrivere la sua autobiografia; gli studiosi di psico-analisi _____ il naso a tanta novità.

8

appartenesse, sarebbe volato, si sentiva

Presto _____ via pure quello stupido febbraio e il vecchio Alex _____ profondamente infelice ma in modo distaccato, come se la sua vita _____ - sensazione fin troppo tipica e cruda ne convengo - a qualcun altro.

Attività 2

Rispondi alle domande

- In quale incipit si parla di una partenza?
- Quale incipit inizia con un sogno?
- Dove è ambientato l'incipit n. 6?
- In quale incipit il protagonista non si sente se stesso?
- Quale incipit si rivolge ai bambini?
- In quale incipit i due personaggi non si stanno simpatici?
- In quale incipit sta parlando il nipote?
- Dove è ambientato l'incipit 4?

Attività 3

Asocia ogni incipit al titolo del libro e al suo autore. Aiutati con una **ricerca su internet**.

Incipit	Titolo del libro e autore
1. _C_	A. <u>Jack Frusciante è uscito dal gruppo</u> – Enrico Brizzi
2. ____	B. <u>Il visconte dimezzato</u> – Italo Calvino
3. ____	C. <u>Le avventure di Pinocchio</u> – Carlo Collodi
4. ____	D. <u>Il piacere</u> – Gabriele D'Annunzio
5. ____	E. <u>Sorelle Materassi</u> – Aldo Palazzeschi
6. ____	F. <u>Il giorno della civetta</u> – Leonardo Sciascia
7. ____	G. <u>La coscienza di Zeno</u> – Italo Svevo
8. ____	H. <u>Il giorno in più</u> – Fabio Volo

<https://app.genially.com/teams/68ff56c6f602e56f21c4c6e8/community/search?s=Italian+literature&from=tagModal&previewId=66a261af72763cf14d70a18e> – quiz letteratura italiana sull'applicazione Genially.

CG2 Esprimerea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare

CS 2.1. Descrierea simplă a unor persoane, personaje, locuri, aspecte din viața cotidiană (obiceiuri, rutine etc.)

Lo scopo dell'attività è attivare il vocabolario degli studenti attraverso la descrizione fisica e morale di una persona o di un personaggio conosciuto, utilizzando frasi semplici e supporti visivi (immagini digitali/collage).

Alla fine dell'attività, gli studenti saranno in grado di presentare in frasi semplici un luogo conosciuto utilizzando un supporto visivo (immagini digitali/collage); descrivere fisicamente e moralmente una persona o un personaggio conosciuto; formulare brevi descrizioni per un gioco di tipo "Indovina chi?".

Come *risorse* si possono utilizzare: cartoncini/immagini con personaggi e luoghi; dispositivi digitali (tablet/telefono) per creare poster/slide; scheda di lavoro con strutture utili: Essere / Avere, aggettivi di persona, lessico dei luoghi della città.

Una prima attività può riguardare la descrizione di una persona/personaggio conosciuto. L'insegnante mostra foto di personaggi famosi italiani (es.: Roberto Benigni, Sophia Loren, Andrea Bocelli, Valentino Rossi). Gli studenti producono alcuni aggettivi semplici: *È alto/basso; ha i capelli lunghi/castani; è simpatico/a*, ecc. (Figura 1)

Un'altra attività riguarda la presentazione di un luogo conosciuto. Questa può essere realizzata *individualmente o in coppia*: gli studenti scelgono o realizzano **un'immagine/collage digitale** della loro città, scuola o quartiere e preparano una presentazione di 6–8 frasi.

Strutture suggerite: *Nella mia città c'è ... / Vicino a casa mia c'è ... / Mi piace perché ...* ecc.

Gli studenti presentano davanti alla classe con supporto visivo.

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

Si può proseguire con un **gioco didattico – Indovina chi?**

Ogni studente riceve un'immagine diversa con una persona/oggetto/luogo. Scrive 3–4 frasi descrittive senza dire il nome. (Figura 2)

Indovina chi/che cosa?

Scrivi 3-4 frasi per descrivere la persona/l'oggetto/il luogo senza dire il nome.

Carta 1	Carta 2
Carta 3	Carta 4

Esempio: È alto. Ha i capelli corti. È molto simpatico.

Esempio:

Ha gli occhi verdi. È molto sportivo. Lavora a scuola. Chi è?

Il compagno deve indovinare la risposta: “È il professore di educazione fisica!”

Un'altra **variante del gioco** è “**Il mio ... preferito**”.

Gli studenti scelgono tra: il *compagno preferito* (reale o immaginario), *l'attore preferito*, un *personaggio di un libro/film*, e presentano 4–5 frasi sui tratti fisici: *È alto, magro...*, sulle caratteristiche morali: *È gentile, divertente...*, e sulle ragioni dell'ammirazione: *Mi piace perché...* (Figura 3)

Personaggi Italiani Reali

Completa le frasi nei campi sottostanti usando il computer o tablet:

Roberto Benigni

Tratti fisici: _____

Tratti morali: _____

Perché è famoso: _____

Frasi di descrizione (3 min.): _____

Sophia Loren

Tratti fisici: _____

Tratti morali: _____

Perché è famoso: _____

Frasi di descrizione (3 min.): _____

Andrea Bocelli

Tratti fisici: _____

Tratti morali: _____

Perché è famoso: _____

Frasi di descrizione (3 min.): _____

Valentino Rossi

Tratti fisici: _____

Tratti morali: _____

Perché è famoso: _____

Frasi di descrizione (3 min.): _____

Come **estensione**, si può chiedere agli studenti di realizzare **un mini-poster digitale** tipo “Chi sono io?” da esporre in classe.

Adattamento dell'attività per studenti con BES (Bisogni Educativi Speciali) – tipo ADHD (Disturbo da Deficit di Attenzione e Iperattività)

Tenendo conto delle **caratteristiche degli studenti con BES – tipo ADHD**, è necessaria una **struttura didattica adattata**, rispettando i principi di accessibilità, elevata motivazione e riduzione del sovraccarico cognitivo.

Al termine dell'attività, si prevede che lo studente con ADHD sia in grado di:

- formulare 3–5 frasi su una persona italiana reale seguendo un modello fisso
- identificare 2 tratti fisici e 1 tratto morale
- partecipare almeno una volta al gioco “Indovina chi?”

Nella prima attività, si presentano allo studente con BES **immagini grandi** dei 4 personaggi italiani e sceglie quello che preferisce, **con supporto verbale** del tipo: “Lui/Lei mi piace perché ...” (Figura 4)

Personaggi Italiani Reali – ADHD

Roberto Benigni

Tratti fisici/morali suggeriti: Alto, simpatico, creativo

Perché è famoso: Famoso attore e regista

[Link: https://en.wikipedia.org/wiki/Roberto_Benigni](https://en.wikipedia.org/wiki/Roberto_Benigni)

Scrivi qui le tue frasi (min 3):

Sophia Loren

Tratti fisici/morali suggeriti: Elegante, determinata

Perché è famoso: Famosa attrice

[Link: https://en.wikipedia.org/wiki/Sophia_Loren](https://en.wikipedia.org/wiki/Sophia_Loren)

Scrivi qui le tue frasi (min 3):

Andrea Bocelli

Tratti fisici/morali suggeriti: Elegante, talentuoso

Perché è famoso: Tenore famoso nel mondo

[Link: https://en.wikipedia.org/wiki/Andrea_Bocelli](https://en.wikipedia.org/wiki/Andrea_Bocelli)

Scrivi qui le tue frasi (min 3):

Valentino Rossi

[Spazio imagine]

Tratti fisici/morali suggeriti: Veloce, coraggioso

Perché è famoso: Campione MotoGP

Link: https://en.wikipedia.org/wiki/Valentino_Rossi

Scrivi qui le tue frasi (min 3):

Per la **descrizione del personaggio** si utilizza una **descrizione guidata**: lo studente riceve una scheda con item da barrare, dove deve scegliere o completare solo una parola, e l'insegnante fornisce immediato feedback.

Modello:

- Si chiama _____.
- È (alto/basso)
- Ha i capelli _____.
- È famoso per _____.
- Mi piace perché _____.

Nel gioco **“Indovina chi?”** vengono presentate regole chiare e visive:

1. Aspetto il mio turno
2. Dico solo 3 indizi
3. I compagni indovinano

Lo studente con ADHD può scegliere per primo il personaggio da presentare e **riceve un supporto visivo** con pittogrammi per gli aggettivi. (Figura 5)

Aggettivi- Pittogrammi di supporto

Alto	Basso	Sportivo	Famoso
Simpatico	Elegante	Creativo	Coraggioso

Nell'attività finale, lo studente costruisce un **mini-poster** con spazi preimpostati che includono:

- nome del personaggio
- 3 sticker/aggettivi illustrati (es.: *famoso, simpatico, sportivo*)
- immagine (incollata o disegnata)

EXEMPLE DE PROIECTE**PROIECT 1****Progetto: I valori che ci definiscono****Finalità formative:**

Promuovere la riflessione sui valori fondamentali della convivenza sociale;

Sviluppare la capacità di lavorare in gruppo, di comunicare e di esprimere opinioni personali;

Favorire il rispetto reciproco e la collaborazione tra pari;

Stimolare la creatività attraverso l'uso di diversi linguaggi espressivi (verbale, visivo, digitale).

Descrizione delle attività:

L'insegnante scrive alla lavagna alcune parole chiave: FAMIGLIA, RISPETTO, AMICIZIA, BONTÀ, LIBERTÀ, TOLLERANZA, FIDUCIA, AMORE.

Gli studenti, divisi in gruppi, associano a ciascuna parola un'immagine, un simbolo o un episodio significativo. Ogni gruppo presenta il proprio lavoro alla classe; i compagni possono porre domande e offrire feed-back positivo.

Successivamente, ogni gruppo sceglie tre parole e le scrive su bigliettini colorati.

Gli studenti incollano i bigliettini su un grande pannello comune intitolato "I valori del nostro gruppo/della nostra classe".

Al termine dell'attività, ciascuno studente compila una scheda di autovalutazione rispondendo alla domanda: "Per me, il valore più importante è ...".

In una fase successiva, gli studenti realizzano un vlog con post dedicati ai temi delle relazioni sociali, includendo descrizioni, opinioni e immagini, e aggiungono un sondaggio di opinione.

Durata:

2–3 ore di lezione (a seconda della profondità delle attività).

Materiali necessari:

Lavagna
 Cartelloni
 Fogli colorati
 Pennarelli
 Computer/tablet
 Accesso a internet

Valutazione:

Osservazione del lavoro di gruppo e della partecipazione attiva;
 Qualità delle riflessioni personali;
 Creatività e coerenza nella realizzazione del vlog.

Scheda di Autovalutazione

Progetto "I valori che ci definiscono"

Nome dello studente/studentessa: _____

Gruppo: _____

Ruolo nel gruppo:

☐ Editore ☐ Designer ☐ Correttore

Segna con una ☒ l'opzione che descrive meglio l'impegno del/della tuo/a compagno/a

1. Partecipazione e collaborazione

Criterio	Sempre	A volte	Mai
Ho collaborato attivamente con il mio gruppo.	☐	☐	☐
Ho rispettato le idee degli altri.	☐	☐	☐
Ho completato i miei compiti in tempo.	☐	☐	☐
Ho contribuito a risolvere conflitti o difficoltà.	☐	☐	☐

2. Sviluppo delle competenze linguistiche

Criterio	Sì	Parzialmente	No
Ho scritto testi brevi utilizzando connettori semplici.	☐	☐	☐

Ho partecipato alla presentazione orale del poster	☐	☐	☐
Ho espresso idee sui valori fondamentali della vita	☐	☐	☐
Ho risposto a domande semplici sul contenuto	☐	☐	☐

3. Creativitate e pensiero critico

Criterio	Molto	Abbastanza	Poco
Ho contribuito con idee creative al design o al contenuto.	☐	☐	☐
Ho contribuito a rendere il poster visivamente accattivante.	☐	☐	☐
Ho riflettuto su ciò che funcționa bene e su ciò che può essere migliorato.	☐	☐	☐

4. Uso degli strumenti digitali

Quali strumenti digitali hai utilizzato durante il progetto?

☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Altro: _____

Come valuti l'utilizzo di questi strumenti?

☐ Eccellente ☐ Buono ☐ Accettabile ☐ Da migliorare

1. Riflessione finale

Cosa mi è piaciuto di più del progetto:

Cosa ho trovato più difficile:

Una cosa che ho imparato:

Una proposta per migliorare il progetto in futuro:

Scheda di Co-valutazione tra studenti

Progetto "I valori che ci definiscono"

Nome del valutatore/valutatrice: _____

Nome del compagno/compagna valutato/a: _____

Ruolo del compagno/della compagna: _____

☐ Editore ☐ Designer ☐ Correttore

Metti un ✓ nell'opzione che descrive meglio l'attività del compagno/compagna:

Criterio	Eccellente (3 punti)	Buono (2 punti)	Da migliorare (1 punto)
Partecipazione attiva	☐ Collabora sempre con entusiasmo.	☐ Partecipa regolarmente.	☐ Partecipa poco.

Responsabilità	☐ Porta a termine i compiti nei tempi previsti.	☐ Soddisfa i requisiti di base.	☐ Dimentica i compiti o li consegna in ritardo.
Comunicazione e rispetto	☐ Ascolta e rispetta tutti.	☐ A volte ascolta e rispetta.	☐ Ha difficoltà a collaborare.
Contributi creativi	☐ Offre idee originali e utili.	☐ Offre alcune idee.	☐ Non offre idee proprie.
Uso degli strumenti digitali	☐ Utilizza bene gli strumenti digitali.	☐ Li utilizza con un po' di aiuto.	☐ Ha difficoltà tecniche.

Commento personale:

Cosa apprezzo di più del lavoro del compagno/compagna: _____

Un suggerimento per migliorare: _____

Punteggio totale: _____ / 15 punti

☐ Eccellente (13–15 punti) ☐ Buono (10–12 punti) ☐ Soddisfacente (7–9 punti) ☐ Da migliorare (meno di 7 punti)

Scheda di Valutazione dell'insegnante**Progetto "I valori che ci definiscono"**

Criterio	Eccellente (10)	Buono (8)	Soddisfacente (6)	Insufficiente (4 o meno)
Contenuto del poster	Molto coerente, informativo e ben strutturato	Adeguate e chiare	Base o superficiale	Incompleto o confuso
Messaggio culturale	Riflette chiaramente il valore della diversità	Riflette alcuni elementi culturali	Mostra poco contenuto culturale	Non riflette il tema scelto
Redazione scritta	Precisa, chiara e senza errori	Chiara con alcuni errori minori	Comprensibile ma con errori frequenti	Confusa o scorretta
Design visivo	Molto attraente e ben organizzato	Corretto e funzionale	Base	Disorganizzato o poco estetico
Presentazione orale	Chiara, fluida e con buona intonazione	Adeguate con alcuni errori	Poco chiara o insicura	Difficile da comprendere
Interazione con i compagni	Risponde con sicurezza e dimostra interesse	Risponde con aiuto	Risponde con difficoltà	Non risponde o evita l'interazione
Lavoro di squadra	Eccellente collaborazione e ripartizione dei compiti	Buona collaborazione	Collaborazione diseguale	Lavoro individuale o disorganizzato
Uso degli strumenti digitali	Uso efficace e creativo	Uso corretto	Uso limitato	Non sono stati utilizzati adeguatamente
Puntualità	Lo studente ha rispettato tutte le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente ha rispettato nella maggior parte le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente ha rispettato parzialmente le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente non ha rispettato la maggior parte delle date e scadenze stabilite per il progetto

Punteggio totale: _____ / 90 punti

Osservazioni dell'insegnante: _____

PROIECT 2**Progetto: La guida del benessere – Consigli per una vita sana****Finalità formative:**

Promuovere la consapevolezza dell'importanza di uno stile di vita sano e equilibrato;
 Ampliare il vocabolario tematico relativo alla salute e al benessere in lingua italiana;
 Sviluppare competenze comunicative, digitali e di collaborazione;
 Stimolare la creatività e la capacità di presentazione orale.

Descrizione delle attività:

L'insegnante presenta il titolo dell'attività: "La guida del benessere – Consigli per una vita sana".

Gli alunni, organizzati in gruppi di 3–4 persone, realizzano una brochure digitale o cartacea in lingua italiana, intitolata "Guida per una vita sana".

Ogni gruppo è responsabile di un capitolo del manuale, ad esempio: L'alimentazione equilibrata – alimentazione sana; L'attività fisica – movimento e sport; Il sonno e il riposo – importanza del sonno; La salute mentale – equilibrio emotivo; Le cattive abitudini da evitare – comportamenti nocivi.

Gli studenti ricercano informazioni e vocabolario tematico in lingua italiana, poi ogni gruppo scrive una pagina del manuale (con immagini, titoli, consigli e citazioni motivazionali).

La guida viene presentata oralmente in classe, in lingua italiana, con brevi spiegazioni per ciascuna parte.

La valutazione tiene conto della correttezza linguistica, della creatività e della collaborazione di gruppo.

La guida completa (interamente in lingua italiana) può essere esposta sul pannello della classe, pubblicata sulla rivista scolastica o sul sito web della scuola.

Il testo prodotto può essere convertito, tramite il generatore vocale Speakator, in un podcast contenente argomentazioni pro e contro relative a uno specifico stile di vita.

Durata:

3–4 ore di lezione (più tempo facoltativo per la realizzazione del materiale digitale).

Materiali necessari:

Computer/tablet
 Accesso a internet
 Fogli e cartoncini
 Strumenti grafici digitali
 Microfono (per il podcast)

Valutazione:

Correttezza linguistica;
 Capacità di cooperazione e divisione dei compiti;
 Originalità e coerenza dei contenuti;
 Qualità della presentazione orale e del materiale multimediale.

Scheda di Autovalutazione

Progetto "La guida del benessere – Consigli per una vita sana"

Nome dello studente/studentessa: _____

Gruppo: _____

Ruolo nel gruppo:

☐ Editore ☐ Designer ☐ Correttore

Segna con una ☒ l'opzione che descrive meglio l'impegno del/della tuo/a compagno/a

1. Partecipazione e collaborazione

Criterio	Sempre	A volte	Mai
Ho collaborato attivamente con il mio gruppo.	☐	☐	☐
Ho rispettato le idee degli altri.	☐	☐	☐
Ho completato i miei compiti in tempo.	☐	☐	☐

Ho contribuito a risolvere conflitti o difficoltà.	☐	☐	☐

2. Sviluppo delle competenze linguistiche

Criterio	Sì	Parzialmente	No
Ho scritto testi brevi utilizzando connettori semplici.	☐	☐	☐
Ho partecipato alla presentazione orale del poster	☐	☐	☐
Ho espresso idee sulla salute e sul benessere	☐	☐	☐
Ho risposto a domande semplici sul contenuto	☐	☐	☐

3. Creativitate e pensiero critico

Criterio	Molto	Abbastanza	Poco
Ho contribuito con idee creative al design o al contenuto.	☐	☐	☐
Ho contribuito a rendere il poster visivamente accattivante.	☐	☐	☐
Ho riflettuto su ciò che funziona bene e su ciò che può essere migliorato.	☐	☐	☐

4. Uso degli strumenti digitali

Quali strumenti digitali hai utilizzato durante il progetto?

☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Altro: _____

Come valuti l'utilizzo di questi strumenti?

☐ Eccellente ☐ Buono ☐ Accettabile ☐ Da migliorare

5. Riflessione finale

Cosa mi è piaciuto di più del progetto:

Cosa ho trovato più difficile:

Una cosa che ho imparato:

Una proposta per migliorare il progetto in futuro:

Scheda di Co-valutazione tra studenti**Progetto “La guida del benessere – Consigli per una vita sana”**

Nome del valutatore/valutatrice: _____

Nome del compagno/compagna valutato/a: _____

Ruolo del compagno/della compagna: _____

☐ Editore ☐ Designer ☐ Correttore

Metti un ✓ nell’opzione che descrive meglio l’attività del compagno/compagna:

Criterio	Eccellente (3 punti)	Buono (2 punti)	Da migliorare (1 punto)
Partecipazione attiva	☐ Collabora sempre con entusiasmo.	☐ Partecipa regolarmente.	☐ Partecipa poco.
Responsabilità	☐ Porta a termine i compiti nei tempi previsti.	☐ Soddisfa i requisiti di base.	☐ Dimentica i compiti o li consegna in ritardo.
Comunicazione e rispetto	☐ Ascolta e rispetta tutti.	☐ A volte ascolta e rispetta.	☐ Ha difficoltà a collaborare.
Contributi creativi	☐ Offre idee originali e utili.	☐ Offre alcune idee.	☐ Non offre idee proprie.
Uso degli strumenti digitali	☐ Utilizza bene gli strumenti digitali.	☐ Li utilizza con un po’ di aiuto.	☐ Ha difficoltà tecniche.

Commento personale:

Cosa apprezzo di più del lavoro del compagno/compagna: _____

Un suggerimento per migliorare: _____

Punteggio totale: _____ / 15 punti

☐ Eccellente (13–15 punti) ☐ Buono (10–12 punti) ☐ Soddisfacente (7–9 punti) ☐ Da migliorare (meno di 7 punti)

Scheda di Valutazione dell'insegnante**Progetto "La guida del benessere – Consigli per una vita sana"**

Criterio	Eccellente (10)	Buono (8)	Soddisfacente (6)	Insufficiente (4 o meno)
Contenuto del poster	Molto coerente, informativo e ben strutturato	Adeguate e chiare	Base o superficiale	Incompleto o confuso
Messaggio culturale	Riflette chiaramente il valore della diversità	Riflette alcuni elementi culturali	Mostra poco contenuto culturale	Non riflette il tema scelto
Redazione scritta	Precisa, chiara e senza errori	Chiara con alcuni errori minori	Comprensibile ma con errori frequenti	Confusa o scorretta
Design visivo	Molto attraente e ben organizzato	Corretto e funzionale	Base	Disorganizzato o poco estetico
Presentazione orale	Chiara, fluida e con buona intonazione	Adeguate con alcuni errori	Poco chiara o insicura	Difficile da comprendere
Interazione con i compagni	Risponde con sicurezza e dimostra interesse	Risponde con aiuto	Risponde con difficoltà	Non risponde o evita l'interazione
Lavoro di squadra	Eccellente collaborazione e ripartizione dei compiti	Buona collaborazione	Collaborazione diseguale	Lavoro individuale o disorganizzato
Uso degli strumenti digitali	Uso efficace e creativo	Uso corretto	Uso limitato	Non sono stati utilizzati adeguatamente
Puntualità	Lo studente ha rispettato tutte le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente ha rispettato nella maggior parte le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente ha rispettato parzialmente le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente non ha rispettato la maggior parte delle date e scadenze stabilite per il progetto

Punteggio totale: _____ / 90 punti

Osservazioni dell'insegnante: _____

PROIECT 3**Progetto: La pubblicità: vero o falso?****Finalità formative:**

Sviluppare lo spirito critico nei confronti dei messaggi pubblicitari e dei media;
 Distinguere tra informazione autentica e pubblicità ingannevole;
 Promuovere la creatività, la collaborazione e l'uso consapevole delle risorse digitali;
 Migliorare le competenze linguistiche e comunicative in lingua italiana.

Descrizione delle attività:

Ricerca di informazioni e di pubblicità su internet (video, articoli, social network), includendo esempi di pubblicità ingannevoli (ad esempio: <https://www.adpushup.com/it/blog/misleading-advertising-examples/>).

Creazione di liste di pubblicità appartenenti a diversi settori (sport, salute, abbigliamento, ecc.).

Realizzazione di manifesti virtuali o cartacei con immagini significative. Per i manifesti digitali si possono utilizzare applicazioni come Canva.

Elaborazione di una presentazione multimediale con strumenti come PowerPoint, Prezi, Genially, Slidebean, a scelta degli studenti.

Presentazione del progetto da parte di tutti i gruppi.

Domande e interazione tra i gruppi: ogni gruppo formula una domanda su una presentazione di un altro gruppo.

Gioco creativo con le "fake news": gli studenti si dividono in due redazioni di un ipotetico giornale di classe e producono dieci notizie su temi diversi (sport, attualità, scienza, spettacolo, cultura generale, ecc.). Sette notizie saranno vere, prese da fonti giornalistiche reali, mentre tre saranno inventate (fake news). Le notizie false devono risultare credibili, anche se inventate, mentre le notizie vere devono sembrare improbabili per creare confusione. Il gioco consiste in una sfida tra le due redazioni: a turno leggono una notizia e la squadra avversaria deve indovinare se è vera o falsa.

Durata:

3–4 ore di lezione (più eventuale tempo extra per la preparazione dei materiali digitali).

Materiali necessari:

Computer/tablet
 Accesso a internet
 Fogli e cartoncini
 Applicazioni grafiche (Canva, Genially, PowerPoint)
 Proiettore o lavagna interattiva

Valutazione:

Capacità di analisi critica e riflessione sui messaggi pubblicitari;
 Correttezza linguistica e chiarezza nella presentazione;
 Creatività nella realizzazione dei materiali visivi e delle fake news;
 Collaborazione e partecipazione attiva all'interno del gruppo.

Scheda di Autovalutazione

Progetto "La pubblicità: vero o falso?"

Nome dello studente/studentessa: _____

Gruppo: _____

Ruolo nel gruppo:

☐ Editore ☐ Designer ☐ Correttore

Segna con una ✓ ☐ l'opzione che descrive meglio l'impegno del/della tuo/a compagno/a

1. Partecipazione e collaborazione

Criterio	Sempre	A volte	Mai
Ho collaborato attivamente con il mio gruppo.	☐	☐	☐
Ho rispettato le idee degli altri.	☐	☐	☐
Ho completato i miei compiti in tempo.	☐	☐	☐
Ho contribuito a risolvere conflitti o difficoltà.	☐	☐	☐

2. Sviluppo delle competenze linguistiche

Criterio	Sì	Parzialmente	No
Ho scritto testi brevi utilizzando connettori semplici.	☐	☐	☐
Ho partecipato alla presentazione orale del poster	☐	☐	☐
Ho espresso idee sui messaggi pubblicitari	☐	☐	☐
Ho risposto a domande semplici sul contenuto	☐	☐	☐

3. Creatività e pensiero critico

Criterio	Molto	Abbastanza	Poco
Ho contribuito con idee creative al design o al contenuto.	☐	☐	☐
Ho contribuito a rendere il poster visivamente accattivante.	☐	☐	☐
Ho riflettuto su ciò che funziona bene e su ciò che può essere migliorato.	☐	☐	☐

4. Uso degli strumenti digitali**Quali strumenti digitali hai utilizzato durante il progetto?**

☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Altro: _____

Come valuti l'utilizzo di questi strumenti?

☐ Eccellente ☐ Buono ☐ Accettabile ☐ Da migliorare

5. Riflessione finale

Cosa mi è piaciuto di più del progetto:

Cosa ho trovato più difficile:

Una cosa che ho imparato:

Una proposta per migliorare il progetto in futuro:

Scheda di Co-valutazione tra studenti**Progetto “La pubblicità: vero o falso?”**

Nome del valutatore/valutatrice: _____

Nome del compagno/compagna valutato/a: _____

Ruolo del compagno/della compagna: _____

☐ Editore ☐ Designer ☐ Correttore

Metti un ✓ nell’opzione che descrive meglio l’attività del compagno/compagna:

Criterio	Eccellente (3 punti)	Buono (2 punti)	Da migliorare (1 punto)
Partecipazione attiva	☐ Collabora sempre con entusiasmo.	☐ Partecipa regolarmente.	☐ Partecipa poco.
Responsabilità	☐ Porta a termine i compiti nei tempi previsti.	☐ Soddisfa i requisiti di base.	☐ Dimentica i compiti o li consegna in ritardo.
Comunicazione e rispetto	☐ Ascolta e rispetta tutti.	☐ A volte ascolta e rispetta.	☐ Ha difficoltà a collaborare.
Contributi creativi	☐ Offre idee originali e utili.	☐ Offre alcune idee.	☐ Non offre idee proprie.
Uso degli strumenti digitali	☐ Utilizza bene gli strumenti digitali.	☐ Li utilizza con un po’ di aiuto.	☐ Ha difficoltà tecniche.

Commento personale:

Cosa apprezzo di più del lavoro del compagno/compagna: _____

Un suggerimento per migliorare: _____

Punteggio totale: _____ / 15 punti

☐ Eccellente (13–15 punti) ☐ Buono (10–12 punti) ☐ Soddisfacente (7–9 punti) ☐ Da migliorare (meno di 7 punti)

Scheda di Valutazione dell'insegnante**Progetto "La pubblicità: vero o falso?"**

Criterio	Eccellente (10)	Buono (8)	Soddisfacente (6)	Insufficiente (4 o meno)
Contenuto del poster	Molto coerente, informativo e ben strutturato	Adeguate e chiare	Base o superficiale	Incompleto o confuso
Messaggio culturale	Riflette chiaramente il valore della diversità	Riflette alcuni elementi culturali	Mostra poco contenuto culturale	Non riflette il tema scelto
Redazione scritta	Precisa, chiara e senza errori	Chiara con alcuni errori minori	Comprensibile ma con errori frequenti	Confusa o scorretta
Design visivo	Molto attraente e ben organizzato	Corretto e funzionale	Base	Disorganizzato o poco estetico
Presentazione orale	Chiara, fluida e con buona intonazione	Adeguate con alcuni errori	Poco chiara o insicura	Difficile da comprendere
Interazione con i compagni	Risponde con sicurezza e dimostra interesse	Risponde con aiuto	Risponde con difficoltà	Non risponde o evita l'interazione
Lavoro di squadra	Eccellente collaborazione e ripartizione dei compiti	Buona collaborazione	Collaborazione diseguale	Lavoro individuale o disorganizzato
Uso degli strumenti digitali	Uso efficace e creativo	Uso corretto	Uso limitato	Non sono stati utilizzati adeguatamente
Puntualità	Lo studente ha rispettato tutte le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente ha rispettato nella maggior parte le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente ha rispettato parzialmente le date e le scadenze stabilite per il progetto	Lo studente non ha rispettato la maggior parte delle date e scadenze stabilite per il progetto

Punteggio totale: _____ / 90 punti

Osservazioni dell'insegnante: _____

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE**A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular**

Paolo E. Balboni, 2023, Grammatica italiana Più. Teoria ed esercizi per studenti stranieri, Edizioni Edilingua

Paolo E Balboni, 2019, Letteratura italiana per stranieri, Edizioni Edilingua

Laura Berrettini, Giusy Pistelli, 2021, Grammatica Italiana ELI A2-B2, Eli

Claudia Brighetti, Alice Fatone, Tania Pasqualini, 2017, Passato prossimo e imperfetto, Alma Edizione

Clelia Caraccia, Andrea Mantelli, 2024, Letteratura Vita e opere, Brevi graphic novel, Attività, Edizioni Edilingua

Monica Celi, Cinzia Medaglia, Marco Giarratana, 2019, Grammatica d'uso della lingua italiana. Teoria ed esercizi. Livelli A1-B2, Eli

Barbara Camalich, Maria Cristina Temperini, 2009, Un mare di parole, letture ed esercizi di lessico italiano, livello intermedio-avanzato, Bonacci editore

Rosella Bozzone Costa, 2012, Viaggio nell'italiano, corso di lingua e cultura italiana per stranieri, Loescher Editore

A.Moni, M.A.Rapacciuolo, 2002, Diploma di lingua italiana, Edilingua

Tiziana Chiappelli, Susanna Nocchi, 2006, Grammamia! Libro, Alma Edizione

Frederica Colombo, 2007, Grammatica e pratica, Eli

Alessandra Giglio, Laura Morano, 2015, Via dei Verbi 1, Edizioni Edilingua

Alessandra Giglio, Laura Morano, 2019, Via dei Verbi: Volume 2, Edizioni Edilingua

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

ELI Dizionario illustrato + Libro digitale online, 2019, Eli
 ELI Vocabolario Illustrato + Libro digitale online, 2025, Eli
 ELI Vocabolario Illustrato italiano, 2007, Eli
 Alessandra Latino & Marida Muscolino, 2014, Una grammatica italiana per tutti. Vol. 1, Edizioni Edilingua
 Anthony Mollica, 2002, Attività lessicali - Volume 1, Volume 2, Eli
 Anthony Mollica, 2021, Ludolinguistica 1, Eli
 Anthony Mollica, 2021, Ludolinguistica 2, Eli
 A. Latino - M. Muscolino, 2014, Una grammatica italiana per tutti 1 (edizione aggiornata), Edizioni Edilingua
 A. Latino - M. Muscolino, 2014, Una grammatica italiana per tutti 2 (edizione aggiornata), Edizioni Edilingua
 Susanna Nocchi, 2022, Grammatica pratica della lingua italiana A1, B2 - Regole, esercizi, test, Alma Edizione
 Rory Ryder, 2008, I verbi italiani per tutti, Edizioni Edilingua
 Mina Ricci, 2022, Grammatica per ragazzi, Edizioni Edilingua
 Mina Ricci, 2011, Via della Grammatica, Edizioni Edilingua
 Roberto Tartaglione, 2023, Grammatica Italiana nuovo formato, Alma Edizione
 Roberto Tartaglione, Verbisissimo –Nuovo Formato, Alma Edizione
 Roberto Tartaglione, Angelica Benincasa, 2015, Grammatica della lingua italiana Per Stranieri - 1 libro, Alma Edizione
 Roberto Tartaglione, Angelica Benincasa, 2015, Grammatica della lingua italiana Per Stranieri - 2 libro, Alma Edizione
 Roberto Tartaglione, Susanna Nocchi, 2006, Grammatica avanzata della lingua italiana libro, Alma Edizione
 Donatella Troncarelli, Matteo La Grassa, 2017, Grammatica Avanzata, Edizioni Edilingua

B. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

- **YouTube EDU** – videoclipuri educaționale
- **Amara.org** – creare de subtitrări educaționale
- **Alma TV** - web tv dedicat limbii și culturii italiene
- **Loescher Editore WebTV**

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

- **Imparosulweb Più** - <https://iwpiu.loescher.it/iswintro>
- **Nearpod**- <https://nearpod.com/>
- **Teachflix**-<https://teachflix.org/>- colecție gratuită de clipuri video
- **Edpuzzle**- <https://edpuzzle.com/>
- **Quizlet** – quizlet.com – fișe de vocabular tematice
- **Wordwall**- <https://wordwall.net/>
- **Kahoot**- <https://kahoot.com/>
- **Capcut**- aplicație editare video
- **Hemingway**- <https://hemingwayapp.com/>- aplicație editare text
- **Pexels**- <https://www.pexels.com/>- fotografii gratuite
- **Canva / Genially / Padlet** – pentru crearea de materiale vizuale interactive
- **Flip Microsoft** – pentru proiecte video și activități colaborative

GRUP DE LUCRU – LIMBA ENGLEZĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
ZAMFIRESCU Mihaela	Conf.univ.dr.	Universitatea București
BUZEC Mihaela	Asist. univ. dr	Universitatea Babeș - Bolyai
DENEȘ Clara - Simona	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
BUJAN Maria	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar al Municipiului București
TOROK Laura	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Preparandia Dimitrie Țichindeal</i> - Arad
ARCOȘI Adriana	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Prahova
VLĂDĂU Ana-Maria	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Brașov
TĂNĂSESCU Dana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>I.L. Caragiale</i> - București
BUNĂIAȘU Roxana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Tudor Vladimirescu</i> – Tg. Jiu
TOADER Iuliana Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Ion Ghica</i> - Târgoviște
DĂNUȚ Luiza	Prof. gr. I	Liceul de Arte <i>Sigismund Toduță</i> - Deva
PITARIU Laura	Prof. gr. I, dr.	Inspectoratul Școlar Județean Sibiu
ȘERBAN Victoria	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Lazăr</i> - Sibiu
MICU Lavinia	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Olt
SĂRDĂRESCU Carmen	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Matei Basarab</i> – Rm. Vâlcea
LECA Ileana	Prof. gr. I	Colegiul Național Bilingv <i>George Coșbuc</i> – București
ANDERCO Aida	Prof. gr. I	ISJ Satu Mare
DUMITRIU Delia	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>I. L. Caragiale</i> - București
STEGĂRESCU Alina Viorela	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Sf. Sava</i> - București
TITIRIȘCĂ Alina	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>A. I. Cuza</i> - Alexandria
POP Laura	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> - Baia Mare
CUCUIAT Ciprian Marius Vasile	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> - Baia Mare
MATEI Bianca Ionela	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Constanța
MORTU Monica	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gh. M. Murgoci</i> -Brăila
GÎȚOI Silvia	Prof. gr. I	Liceul Teoretic <i>Alexandru Ghica</i> - Alexandria
LEOTESCU Daniel	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național <i>Carol I</i> – Craiova
CHINDE Daniela	Prof. gr. I	Colegiul Tehnic <i>George Barițiu</i> – Baia Mare
COSTA Monica	Prof. gr. I	Școala Gimnazială <i>Nicolae Bălcescu</i> - Oradea
CHIRICU Mara Claudia	Prof. gr. I	Colegiul <i>Spiru Haret</i> - Ploiești
BUFTEA JERCAN Egina	Prof. gr. I	Colegiul <i>Ferdinand I</i> - Măneciu
ARHIP Camelia Elena	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Mihai Eminescu</i> - Iași
MOCANU Cristina Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Costache Negruzzi</i> - Iași
BORDEA Constanța	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Andrei Șaguna</i> - Brașov
DOBOȘ Elena	Prof. gr. I	Liceul Vocațional de Arte Plastice <i>Hans Mattis Teutsch</i> - Brașov
SPĂTARU Irina Ioana	Prof. gr. I	Colegiul Național Pedagogic <i>Regina Maria</i> , Ploiești
MOISE Iudit Alexandra	Prof. gr. I	Colegiul Național Pedagogic <i>Constantin Brătescu</i> - Constanța
LERCH Cristina	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Mircea Eliade</i> - Reșița

IVĂNUȘ Raluca	Prof. gr. I	Colegiul Național Bilingv <i>George Coșbuc</i> - București
HISEM Gabriela	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Suceava
VISTERNEANU Mihaela	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Tulcea
STANCU Ligia	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Teleorman
TEREC Dana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> – Cluj Napoca
BĂRBOSU Dacian	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Preparandia Dimitrie Țichindeal</i> - Arad
JORA Claudia	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Petru Rareș</i> – Piatra Neamț
TĂNASE Anca	Prof. gr. I	Colegiul <i>Spiru Haret</i> - Ploiești
PETROVAN Roxana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> – Baia Mare
BUCULEI Monica - Elena	Prof. gr. I	Colegiul Național Militar <i>Ștefan cel Mare</i> – Câmpulung - Moldovenesc
STOICA Briena	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Al. Papiu Ilarian</i> – Tg. Mureș

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
CHERCIU Rodica - Diana	Prof. gr. I, dr.	Ministerul Educației și Cercetării
SLĂVUȚEANU Gabriela - Anidora	Conf.univ.dr.	Universitatea București

GRUP DE LUCRU – LIMBA FRANCEZĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
DINCĂ Daniela Liliana	Prof.univ.dr.	Universitatea din Craiova
MANOLACHE Simona Aida	Conf. univ. dr	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
ANGHEL Clementina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Spiru Haret”, București
COMAN Georgiana	Prof. gr. I	ISJ Prahova/ Colegiul Național „Ion Luca Caragiale”, Ploiești, jud. Prahova
TIRON Constantin	Prof. gr. I, dr.	ISJ Suceava/ Colegiul „Alexandru cel Bun”, Gura Humorului, jud. Suceava
GIOSU Constantin	Prof. gr. I	ISJ Botoșani/ Colegiul Național „A. T. Laurian”, Botoșani
SĂLĂGEAN Laura Melinda	Prof. gr. I	Liceul Tehnologic „Traian Vuia”, Tăuții Măgherauș, jud. Maramureș
DOBRE Florentina Larisa	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Buzău
POPI Dorina Loredana	Prof. gr. I, dr.	Liceul „Voltaire”, Craiova, jud. Dolj
RAICIU Mihaela Florentina	Prof. gr. I	ISJ Tulcea/ Colegiul Dobrogean „Spiru Haret”, Tulcea
MÎȚĂ Alexandru	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”, Vaslui
MANEA Sabina Elvira Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „C. Negruzzi”, Iași
CROITORU Florin Valeriu	Prof. gr. I	ISJ Mehedinți/ Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Odobleja”, Drobeta-Turnu Severin, jud. Mehedinți
LĂPĂDATU Angela Gabriela	Prof. gr. I, dr.	ISJ Teleorman/ Colegiul Național Pedagogic „Mircea Scarlat”, Alexandria, jud. Teleorman

TODOR Voichița Carmen	Prof. gr. I	Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca
HOZAN Sonia Nicoleta	Prof. gr. I	Colegiul Economic „Nicolae Titulescu”, Baia Mare, jud. Maramureș
BUSTIUC Antoneta	Prof. gr. I	Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei”, București
BUBOLY Monica	Prof. gr. I	Colegiul Național „Andrei Mureșanu”, Bistrița, jud. Bistrița Năsăud
FĂRCĂȘANU Ion	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Jean Monnet”, București
EROS Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Octavian Goga”, Miercurea Ciuc, jud. Harghita
GRIGORI Cristina-Mirela	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Petru Rareș”, Piatra Neamț, jud. Neamț
LEMNEAN Irina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Matei Basarab”, București
SANDU Daniela Cornelia	Prof. gr. I	Colegiul Tehnic „Petru Mușat”, Suceava
BEZA Minodora	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Constantin Noica”, Sibiu
CONSTANTINESCU Monica Gabriela	Prof. gr. I	Școala Gimnazială „Coresi”, Târgoviște, jud. Dâmbovița
CRĂCIUNĂȘ Anamaria Ozana	Prof. gr. I	Școala Gimnazială nr.25, Timișoara, jud. Timiș
DIMA Oana	Prof. gr. I	Școala Gimnazială nr. 1 „Ecaterina Teodoroiu”/ Liceul Tehnologic „Eremia Grigorescu”, Mărășești, jud. Vrancea
VLAD Raisa Elena	Prof. gr. I	Colegiul Național „Școala Centrală”, București
MANEA Ruxandra Magdalena	Prof. gr. I	Colegiul Național „Dr. Ioan Meșotă”, Brașov
ZOTA Gabriela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Școala Centrală”, București
IONICESCU Alina Nicoleta	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Carol I”, Craiova, jud. Dolj
MANGÎR Gabriela	Prof. gr. I	Colegiul Național „A. T. Laurian”, Botoșani
IACOB Venera-Roxana	Prof. gr. I	Colegiul Național „Alexandru Odobescu”, Pitești, jud. Argeș
BĂRĂITARU Janetta-Daniela	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”, Constanța
MONE Rodica	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare, jud. Maramureș
CONSTANTIN Nicoleta-Simona	Prof. gr. I	Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Galați
UNGUREAN Corina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Iași

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
DANILIU Luiza Maria	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
MITACU Daniela Alina	Prof. gr. I, dr.	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
BERBINSKI Sonia	Prof. univ.dr. habil.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

GRUP DE LUCRU – LIMBA SPANIOLĂ

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă I (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
ȚĂRANU ILIAN Ilinca	Conf.univ.dr.	Universitatea de Vest – Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie, Timișoara
BRAN Răzvan	Lector. univ. dr	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
CIOBANU Mihaela	Lector. univ. dr	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
MOLNAR Loredana Bianca	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare, jud. Maramureș
PLEȘOIANU Andreea Corina	Prof. gr. I	Liceul Teoretic Bilingv „Miguel de Cervantes”, București
TOFAN Gabriela Mihaela	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Emil Racoviță”, Vaslui
PĂNUȘ Letiția Casandra	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau”, Timișoara, jud. Timiș
MITRUȚ Monica Alexandrina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, jud. Dolj
ARSENE Gabriela Ionela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Iulia Hașdeu”, București
RĂDULESCU Camelia	Prof. gr. I	Liceul Teoretic Bilingv „Miguel de Cervantes”, București
PATRICHİ Ecaterina	Prof. gr. I	Colegiul Național Pedagogic „Constantin Brătescu”, Constanța
ANDRECA Florina Adriana	Prof. gr. I	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, jud. Dolj
JIANU Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Ion C. Brătianu”, Pitești, jud. Argeș
LANGA Florina Magdalena	Prof. gr. I	Colegiul Național „Unirea”, Brașov
GEORGESCU Monica	Prof. gr. I	Școala Gimnazială „Uruguay”, București
PUNDICHI Rodica Victoria	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța
COMAN Iulia Luminița	Prof. gr. I	Colegiul Național „Alexandru Vlahuță”, Râmnicu Sărat, jud. Buzău
PINTILEI Daniela	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Botoșani
BALAU Beatrice Luciana	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, Iași
NOROCEL Ancuța	Prof. gr. I	Colegiul Național „Petru Rareș”, Suceava
ENII Ana Raluca	Prof. gr. I	Institutul Limbii Române București/Universitatea din Sevilla
DOBRE Mariana Grațiela	Prof. gr. I	Școala Europeană Bruxelles 1

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
DANILIUC Luiza Maria	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
CIOBA Mianda Tincuța	Prof. univ.dr. habil.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

GRUP DE LUCRU – LIMBA ITALIANĂ

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă I (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 2h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
BONCEA Mirela Ileana	Lect.univ.dr.	Universitatea de Vest din Timișoara - Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie
MORAR Delia Ioana	Lect. univ. dr	Universitatea „Babeș Bolyai”, Cluj-Napoca
PESEK Beatrice Elisabeta	Prof. gr. I	Colegiul Național „Dragoș Vodă”, Sighetul Marmăției, jud. Maramureș
GRIGORE Daniela Ileana	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța
ȘERBAN Alina Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Pucioasa, jud. Dâmbovița
CIULTĂ Dana Claudia	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „George Barițiu”, Cluj-Napoca
HORGA Ioana Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Baia Mare, jud. Maramureș
JURCUL Loredana Ramona	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Jean Louis Calderon”, Timișoara, jud. Timiș
DUCU Daniela	Prof. gr. II	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, București
CRĂCIUN Anca-Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „George Barițiu”, Cluj-Napoca
NEAGOE Maria-Carmen	Prof. gr. II	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, București
IOANA Nicoleta Silvia	Prof. gr. I/ dr.	Colegiul Național „Ion Neculce”, București
SÎNTOMA Daniela	Prof. gr. I	Liceul Tehnologic „Transilvania”, Deva, jud. Hunedoara
MAZGA Diana-Mihaela	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Miron Costin”, Iași
MURGU Mihaela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Unirea”, Brașov
DOICESCU Angela Francesca	Prof. gr. I	Colegiul Național de Arte „Regina Maria”, Constanța
DABIJA Irina	Prof. gr. I, dr.	Palatul Copiilor, Iași
VÎLCEANU Ieana Daniela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”, Tg. Jiu, jud. Gorj
CONSTANTINESCU Ioana Camelia	Prof. gr. I	Liceul de Artă „Gh. Tattarescu”, Focșani, jud. Vrancea
FIGHIUC Mirela	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Emil Racoviță”, Vaslui
BOTEZ Liliana	Prof. gr. I	Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”/ Centrul Județean de Excelență Vaslui

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
MITACU Daniela Alina	Prof. gr. I, dr	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
UTALE Roxana	Conf. univ.dr.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

Programa școlară
pentru disciplina
Limba modernă 2 – Debutanți-A0
(*Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană,*
Portugheză, Chineză, Turcă)

Clasa a IX-a

Trunchi comun (TC), 1h/săptămână,
pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările
profesionale

Curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână,
pentru filiera teoretică, profilul umanist,
specializarea științe sociale și specializarea filologie

-2025-

Anexa nr. 25**Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 2 – Debutanți-A0
(Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Portugheză, Chineză, Turcă)**

- Clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale
- Clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară pentru disciplina **Limba modernă 2** se înscrie în viziunea educațională stabilită prin Profilul de formare al absolventului (Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023) și prin planurile-cadru pentru liceu (Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025).

Programa școlară pentru **Limba modernă 2** - ciclul liceal cuprinde două categorii distincte:

- Limba modernă 2, în continuarea studiului limbii moderne 2 din gimnaziu. În această situație, elevii pornesc de la nivelul de competență A1+ cu elemente de A2, deja dobândit conform programelor școlare în vigoare pentru ciclul gimnazial, și continuă formarea de competențe de comunicare mai complexe, de mediere lingvistică și culturală, dezvoltându-și în același timp gândirea critică.
- Limba modernă 2 de la 0, pentru elevii care încep studiarea unei limbi moderne noi în clasa a IX-a. În acest caz, se urmărește dezvoltarea unor competențe de bază de comunicare în limba modernă și de mediere lingvistică și culturală.

În oricare dintre cele două situații, la finalul liceului, elevii vor fi dobândit un instrument de lucru util, care le va susține parcursul academic și profesional în contextul plurilingv și multicultural al societății actuale.

1. Statutul disciplinei și timpul alocat

Limba modernă 2 are statut de disciplină obligatorie, având alocate între 1 oră și 3 ore pe săptămână, după cum urmează:

- 1 oră/ săptămână în TC la clasele filierei teoretice cu profil real, filiera tehnologică și filiera vocațională;
- 2-3 ore/ săptămână (1 TC + 1-2 CS) la clasele filierei teoretice cu profil umanist;

Timpul total alocat studiului Limbii moderne 2 va fi utilizat pentru dobândirea nivelurilor CECRL care se stipulează a fi atinse la finalul ciclului liceal, după ce se va aplica un factor de ajustare (Fa), acesta putând varia între 0,85 și 0,75, în funcție de criterii precum frecvența desfășurării orelor de limbă modernă, gradul de expunere la contexte autentice de comunicare, dar și Instrucțiunea privind aplicarea unitară a prevederilor referitoare la utilizarea timpului alocat disciplinei/ domeniului de studiu, aflat la dispoziția cadrului didactic, în învățământul preuniversitar gimnazial și liceal (nr. 8/01.09.2025), după cum urmează:

	Număr total de ore prevăzute Planurile Cadru	Număr efectiv de ore, după aplicarea Fa corespunzător	Nivelul atins la finalul ciclului liceal, conform prevederilor CECRL și ale Legii învățământului preuniversitar (LM2)	Nivelul atins la finalul ciclului liceal, conform prevederilor CECRL și ale Legii învățământului preuniversitar (LM2 de la 0)
Filieră teoretică profil real, filieră tehnologică, filiera vocațională – regim normal de predare a limbii moderne 2	142	106,5 - 120,7	A2+	A1+/ A2
Filiera teoretică, profil umanist – regim normal de predare a limbii moderne 2	284/ 354	213/ 265,5 - 241,5/ 301	A2+/B1	A2/ A2+

*La stabilirea numărului total de ore alocate studiului Limbii moderne 2 s-au folosit ca reper prevederile Planurilor Cadru în vigoare cu privire la numărul de săptămâni ale unui an școlar (36 pentru clasele a IX-a – a XI-a și 34 pentru clasa a XII-a).

2. Cadrul legislativ și documente de referință

Elaborarea Programei școlare pentru **Limba modernă 2** valorifică documente de politici educaționale relevante, precum:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează regimul de studiu al limbilor moderne;
- Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL, 2001);
- Volumul Complementar al Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL2, 2018/2021);
- Recomandările Consiliului Europei (2008, 2017, 2022) privind importanța educației interculturale și lingvistice, a multilingvismului în era digitală;
- Key Competences for Lifelong Learning (Consiliul UE, 2006/2018-2019);
- O.M.E.C. 4350/2025, privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență, și O.M.E.C. 4444/2025, privind înființarea Programului Național pentru pilotarea sistemică de planuri-cadru în învățământul liceal de stat, particular și confesional;
- Anexa nr. 1 la O.M.E.C. nr. 4350/20.06.2025 – Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, incluzând competențele-cheie aferente Profilului de formare al absolventului (stabilite prin O.M.E. 6731/28.11.2023).

3. Rolul disciplinei în profilul de formare al absolventului

În contextul actual al educației centrate pe competențe, predarea limbilor moderne în ciclul liceal trebuie să răspundă diversității educaționale și să se alinieze la documentele de fundamentare curriculară, în special la Profilul de formare al absolventului de liceu și la Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, inclusiv la Volumul complementar, acesta din urmă oferind reperele necesare pentru dezvoltarea competențelor de receptare, producere, interacțiune și mediere, inclusiv pentru nivelul pre-A1.

Formarea absolventului de liceu se axează pe dezvoltarea competențelor-cheie europene, între care **competența multilingvistică** ocupă un loc central. În acest context, predarea limbilor moderne contribuie la:

- dezvoltarea **capacității de comunicare eficientă și adecvată** în contexte diverse;
- formarea **gândirii critice, reflexive și creative**;
- promovarea **competenței interculturale**, a deschiderii către diversitate și dialog;
- consolidarea **autonomiei în învățare** și a abilității de utilizare a resurselor digitale;
- pregătirea elevului pentru **mobilitate, studiu și muncă** într-un context european și global.

Elevului i se atribuie rolul de **participant activ** în procesul de învățare, iar profesorului rolul de **facilitator** și **mediator** al comunicării.

Studiul **Limbii moderne 2**, conceput în conexiune cu studiul Limbii române/ materne și cu studiul Limbii moderne 1, contribuie în mod determinant la formarea a trei dintre cele opt competențe-cheie constitutive ale Profilului de formare al absolventului de liceu – competența de literație; competența multilingvistică; competența de sensibilizare și exprimare culturală –, precum și, în mod mai mult sau mai puțin explicit, la consolidarea altor trei competențe-cheie – competența personală, socială și de a învăța să înveți; competența civică; competența digitală. În elaborarea actualei programe pentru Limba modernă 2, au fost luate în considerare și direcțiile de dezvoltare curriculară recomandate, în Anexa nr. 1 menționată, pentru aria *Limba și comunicare*, mai precis:

- „conectarea literaturii, limbii și culturii cu realitatea contemporană și diversitatea culturală, cu accent pe modul în care literatura reflectă societatea, valorile și evoluția culturală, evidențiind legătura dintre textele literare și contextul istoric, social și cultural, precum și pe promovarea înțelegerii și respectului pentru diversitatea lingvistică și culturală, încurajând elevii să exploreze multiplele perspective oferite de literatura universală;
- orientarea învățării către înțelegerea și analiza problemelor societății actuale, procesul de învățare fiind direcționat și spre discutarea temelor relevante din societatea contemporană, cum ar fi migrația, digitalizarea, identitatea și schimbările sociale; prin textele studiate și activitățile propuse, elevii vor fi încurajați să reflecteze asupra acestor probleme și să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și exprimare personală;
- accentuarea perspectivei literaturii ca expresie a identității culturale și vector de coeziune socială, în baza rolului său de a transmite tradiții, valori și experiențe umane, evidențiind contribuțiile diverselor grupuri sociale, inclusiv ale femeilor și minorităților; literatura va fi abordată ca un spațiu de întâlnire a diferitelor idei și perspective, promovând incluziunea și înțelegerea reciprocă;

- aprofundarea studiului limbilor și comunicării pentru o exprimare clară și corectă, acordând atenție elementelor fundamentale ale gramaticii și regulilor de comunicare, atât în limba română, cât și în limbile moderne; elevii vor fi ghidați să înțeleagă structura și funcțiile limbii, să comunice eficient în contexte diverse și să aplice aceste cunoștințe în situații reale, de la conversații cotidiene la prezentări și discuții formale.”

4. Rațiunea pedagogică, continuitatea și progresia cognitivă

Procesul de predare, învățare și evaluare a cărui proiectare se reflectă în programa școlară pentru Limba modernă 2 beneficiază de ajutorul unor instrumente precum și Volumul Complementar care descriu, cu claritate, modul în care se asigură continuitatea și progresul, de la un nivel lingvistic la următorul. Descriptorii de performanță formulați în aceste documente permit o circumscriere clară a caracteristicilor fiecărui nivel vizat de învățământul liceal – de la pre-A1 la B1/B1+ –, facilitând planificarea demersului didactic, în vederea evoluției de la un nivel la altul și a evaluării progresului, pentru fiecare dimensiune a competenței de comunicare (receptare, producere, interacțiune și mediere).

Programa școlară pentru Limba modernă 2 promovează astfel o viziune integrată, în care cunoștințele lingvistice servesc ca suport pentru dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și interculturale. Progresia avută în vedere se aliniază taxonomiei lui Bloom revizuite, care ghidează dezvoltarea competențelor specifice: elevii înțeleg, analizează, interpretează și creează mesaje, exploatează limba în contexte variate (în mediul educațional și în afara acestuia), evaluează claritatea și coerența exprimării. Profesorul își poate adapta demersul didactic la nivelul real al elevilor.

5. Structura programei școlare

Programa școlară pentru Limba modernă 2 este de tip TC + CS (Trunchi comun + Curriculum de specialitate) și se adaptează în funcție de regimul de predare.

Trunchiul comun (TC) include elemente obligatorii pentru toate profilurile, reprezentând baza competențelor lingvistice fundamentale și progresia CECRL.

Curriculum-ul de specialitate (CS) dezvoltă aprofundat abilitățile elevilor, în funcție de profil, alocare orară și contexte aplicative (CDEOȘ). Profesorul are flexibilitatea de a adapta activitățile și conținuturile la nevoile clasei, asigurând totodată atingerea nivelurilor CECRL.

În interiorul programei școlare pentru Limba modernă 2 sunt delimitate cinci **Competențe generale**, comune tuturor anilor de studiu, care urmăresc dezvoltarea abilităților de comunicare orală și scrisă, dar și a celor de mediere lingvistică și culturală. Acestea sunt detaliate într-o serie de **Competențe specifice**, adaptate fiecărui an de studiu și formulate progresiv, în raport cu nivelurile CECRL.

Conținuturile reprezintă baza de operare pentru dezvoltarea competențelor și includ elemente de vocabular, structuri gramaticale, texte funcționale și contexte culturale. Ele sunt abordate diferențiat, în funcție de alocarea orară din planurile-cadru în vigoare. Astfel, vor fi tratate unitar, la toate filierele și profilurile, teme și conținuturi incluse în TC, care conduc la formarea competențelor de bază, adresate tuturor elevilor. Acestora li se adaugă, fiind marcate în mod distinctiv în interiorul programei, conținuturile specifice CS, care propun aprofundări, dezvoltări și adaptări tematice, în conformitate cu filiera vizată sau profilul vizat.

Activitățile de învățare au caracter orientativ. Ele oferă profesorului modele concrete de formare a Competențelor specifice, dându-i în același timp libertatea de a utiliza strategii didactice și metode, în funcție de contextul de predare.

Activitățile includ sarcini de lucru specifice, receptive, productive, analitice, evaluative și creative, în funcție de nivelul clasei și de numărul de ore alocate.

6. Repere majore de aplicabilitate

Disciplina Limba modernă 2 oferă elevilor oportunități de exploatare a limbii străine în diverse contexte: în viața personală cotidiană din mediul privat sau public, prin participarea la conversații, prin receptarea și producerea de mesaje și texte funcționale; în domeniul civic, prin comunicare interculturală și promovarea valorilor europene și a drepturilor fundamentale; în sfera profesională, prin utilizarea adecvată a terminologiei specifice diverselor filiere. De asemenea, această disciplină facilitează integrarea ulterioară a elevilor în mediul academic, prin stimularea utilizării limbii străine în activitatea de documentare, de pregătire a examenelor, de redactare și prezentare a unor proiecte cu teme și obiective variate.

7. Orientări pentru lectura programei școlare

Recursul sistematic la conceptele și formulările din CECRL a condus la redactarea unei singure programe pentru Limba modernă 2, indiferent de limba de studiu aleasă (dat fiind că descriptorii fiecărui nivel menționat în CECRL nu țin seama de specificitatea unei anumite limbi, ci de tipurile de competențe dobândite). Această opțiune în proiectarea curriculară accentuează o dată în plus centrarea pe competențe de comunicare și nu pe conținuturi lingvistice specifice, acestea din urmă fiind privite ca bază de operare pentru dezvoltarea competențelor.

Aplicarea eficientă a programei presupune dobândirea competențelor descrise în CECRL corespunzătoare nivelului clasei/ grupului țintă de elevi, respectând progresia cognitivă sugerată de taxonomia lui Bloom. Profesorul are libertatea de a alege strategiile didactice, de a adapta activitățile la profilul clasei și de a integra CDEOȘ sau alte contexte practice, precum și de a proiecta materiale didactice inovative. Nivelul de competență al elevilor se stabilește prin teste sumative și alte forme de evaluare complementară.

Programa întărește ideea că studiul limbilor moderne, în societatea contemporană, este absolut indispensabil pentru „formarea de competențe necesare împlinirii personale – *oameni cu o calitate bună a vieții/ satisfăcuți de propria viață și echilibrați psihologic*, sociale – *buni cetățeni* –, precum și profesionale – *buni specialiști, integrați eficient pe piața muncii și/sau capabili de continuarea unui parcurs educațional la nivel superior*” (idee precizată în Anexa 1. menționată și în CECRL). În plus, nu trebuie uitat că studiul limbilor moderne are un rol decisiv pentru mobilitatea și coeziunea din spațiul european și din afara lui.

8. Viziunea disciplinei și impactul asupra elevului

Disciplina Limba modernă 2 este mai mult decât un obiect de studiu, reprezentând un instrument de dezvoltare personală și profesională și o poartă spre noi oportunități. Aceasta îi stimulează pe elevi să-și construiască progresiv abilități complexe de comunicare orală și scrisă, în contexte lingvistice variate. Elevii învață să citească și să analizeze texte, să recepteze mesaje orale și scrise, să formuleze opinii și să producă mesaje originale, își dezvoltă gândirea critică și creativitatea. În plus, contactul cu această disciplină le oferă acces la perspective interculturale, consolidându-le competențele sociale și civice, înlesnindu-le înțelegerea diversității europene și globale. Pregătirea pentru mobilitate academică și profesională este asigurată prin racordarea programei la nivelurile de referință recunoscute internațional și prin luarea în considerare a aplicabilității, în afara școlii, a experiențelor didactice propuse.

Studiul Limbii moderne 2, esențial pentru dezvoltarea abilităților de comunicare și de gândire, constituie un avantaj și pentru familiarizarea cu diverse strategii de învățare, menite să ducă la autonomia elevilor, necesară pentru continuarea educației pe tot parcursul vieții.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Receptarea de mesaje orale în situații diverse de comunicare
CG2	Exprimarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare
CG3	Receptarea de mesaje scrise în situații diverse de comunicare
CG4	Redactarea de mesaje și interacțiunea scrisă în situații diverse de comunicare
CG5	Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

Clasa a IX-a	
CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE	
CS 1.1. Recunoașterea formulelor de adresare familiară, în contexte cotidiene	- Asocierea unor imagini cu mesaje audio scurte - Selectarea variantei corecte dintr-un set de opțiuni, pe baza unui mesaj audiat - Identificarea valorii de adevăr a unor enunțuri după audierea unui mesaj - Realizarea unor acțiuni / gesturi pe baza unor mesaje audio simple
CS 1.2. Identificarea unor informații simple cu caracter personal din mesaje scurte	- Asocierea de cuvinte / mesaje cu imagini / simboluri - Selectarea informațiilor-cheie după audierea unor dialoguri scurte - Aranjarea în ordine logică a unor imagini dintr-un set, pe baza unei descrieri audiate - Completarea unor fișe simple cu informații numerice / detalii extrase dintr-un mesaj audio
CS 1.3. Identificarea unor repere spațiale de bază, în contexte simple și familiare, pe baza unui material audio-video	- Alegerea răspunsului corect / variantei corecte dintr-un set de opțiuni - Poziționarea unor obiecte / persoane conform instrucțiunilor, folosind repere spațiale - Realizarea unui traseu urmând instrucțiuni simple
CS 1.4. Exprimarea unei reacții verbale / nonverbale la o comandă simplă / întrebare / formulă de salut	- Furnizarea unui răspuns nonverbal la o comandă simplă / întrebare / formulă de salut - Formularea unui răspuns verbal la o comandă simplă dată de profesor sau de un coleg - Participarea la jocuri de comunicare pe bază de instrucțiuni
CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE	
CS 2.1. Reproducerea / Producerea unor mesaje orale simple și scurte în contexte familiare	- Reproducerea unor mesaje simple și scurte enunțate de profesor sau de un locutor nativ - Formularea de răspunsuri adecvate într-un context de comunicare familiar dat - Participarea la dialoguri ghidate, cu suport vizual, după o schemă dată / imagini / desene - Prezentarea subiectului unui material audio-video scurt pe baza unor întrebări
CS 2.2. Exprimarea simplă a preferințelor și a intereselor în contexte familiare	- Identificarea și utilizarea expresiilor specifice prin lectura cu voce tare a unui dialog scurt - Formularea de răspunsuri la întrebări simple despre preferințele și interesele personale / ale unui membru al familiei / ale unui prieten - Participarea la mini-interviuri în perechi / jocuri de rol simple
CS 2.3. Exprimarea unor enunțuri scurte și clare, cu respectarea pronunției și a intonației specifice limbii moderne studiate	- Realizarea de prezentări personale după model - Interpretarea unor roluri în contexte de comunicare reale / simulate (imită personajul) - Utilizarea unor expresii simple în descrierea de persoane / obiecte din universul apropiat
CS 2.4. Participarea la dialoguri simple pentru a localiza în spațiu obiecte, a orienta persoane	- Solicitarea și furnizarea de indicații de orientare simple - Formularea unor indicații de orientare pe baza unei hărți simplificate / unor repere spațiale - Completarea unui traseu pe plan / hartă după indicațiile colegului - Parcurgerea unui traseu cu ajutorul indicațiilor date de către un coleg/profesor
CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE	
CS 3.1. Identificarea sensului global al unui text scurt pe teme familiare, pe baza unor întrebări de sprijin	Asocierea cuvintelor cu imagini (culori, haine)

• Completarea de texte lacunare cu denumirea unor obiecte reprezentate prin imagini date • Identificarea valorii de adevăr a unor enunțuri simple
CS 3.2. Înțelegerea de mesaje scrise simple pentru a recunoaște persoane, obiecte, acțiuni • Identificarea unor persoane / obiecte / acțiuni pe baza informațiilor dintr-un mesaj scris • Selectarea reacției adecvate la un mesaj scris simplu, transmis prin suport multimedia • Aranjarea în ordine logică a unor propoziții scurte pentru reconstituirea sensului unui mesaj • Respectarea unui traseu / plan în vederea efectuării unei acțiuni (ex.: „urmează schema pentru a ajunge la bibliotecă”)
CS 3.3. Identificarea informațiilor esențiale din texte simple • Extragerea informațiilor esențiale din texte simple • Asocierea întrebărilor cu răspunsurile adecvate pe baza unor texte simple • Completarea de texte lacunare / tabele cu date extrase din text • Formularea unor răspunsuri simple la întrebări referitoare la conținutul unui text
CS 3.4. Înțelegerea sensului global al unor mesaje funcționale scurte • Identificarea informațiilor esențiale din mesaje funcționale scurte, legate de contexte familiare • Selectarea unor instrucțiuni din anunțuri / afișe / panouri publicitare • Identificarea valorii de adevăr a unor enunțuri simple • Gruparea ideilor principale din mesaje scurte, în funcție de anumite cerințe
CG 4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE
CS 4.1. Utilizarea unor structuri date în redactarea mesajelor scrise • Ordonarea unor cuvinte sau grupuri de cuvinte pentru a forma enunțuri coerente • Reconstituirea unui mesaj prin ordonarea enunțurilor • Completarea unui mesaj cu informații personale simple • Scrierea unui mesaj scurt pentru a oferi o informație simplă
CS 4.2. Redactarea de mesaje personale scurte • Asocierea formulelor de comunicare simple (introducere, încheiere) cu tipul de mesaj și scopul acestuia • Completarea unor mesaje lacunare prin folosirea unui set de cuvinte date • Scrierea unui mesaj după model
CS 4.3. Producerea de mesaje scrise pentru a descrie simplu obiecte și persoane • Completarea unui chestionar cu informații esențiale referitoare la obiecte și persoane pe baza unor texte suport • Selectarea unor adjective dintr-o listă dată în vederea completării unor enunțuri descriptive lacunare • Redactarea de enunțuri simple, pe baza unor imagini, pentru a descrie obiecte și persoane • Descrierea unor obiecte / persoane pe baza unor indicii
CS 4.4. Redactarea de texte simple, multimodale, pe teme familiare • Crearea unui mesaj multimodal în format digital, folosind formule simple • Formularea răspunsului la un mesaj dat • Scriere colaborativă pe o temă dată • Completarea unei pagini de bandă desenată, cu texte sau imagini, pe baza unor elemente date
CG 5 - MEDIEREA LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ, ÎN CONTEXTE PLURILINGVE ȘI PLURICULTURALE
CS 5.1. Identificarea asemănărilor/diferențelor simple de natură fonetică între limba modernă studiată și limba maternă • Recunoașterea sunetelor specifice limbii moderne studiate în contexte familiare • Identificarea diferențelor de pronunție între cuvinte din limba modernă și limba maternă • Elaborarea unui mini-ghid fonetic comparativ
CS 5.2. Transferul de informații simple, cu suport vizual, pentru a media comunicarea între limba maternă și limba modernă • Asocierea unor reprezentări vizuale ale unor obiecte / personalități / opere literare etc. cu țara de origine / naționalitatea etc. • Corelarea unor mesaje scurte în limba modernă cu o imagine care sugerează sensul mesajului

• <i>Completarea de formulare simple în limba modernă cu informații personale pentru a accesa un serviciu (abonament la o revistă, la o sală de sport, o comandă de produse etc.)</i>
CS 5.3. Exprimarea unor idei simple despre obiceiuri, tradiții și valori culturale • Asocierea unor imagini (ex.: dansuri, costume, mâncăruri tradiționale etc.) cu obiceiuri culturale și formularea de propoziții descriptive simple • Prezentarea într-un limbaj foarte simplu, cu suport vizual, a unui element din cultura tinerilor (filme, cărți, personalități/ personaje cu impact la publicul tânăr etc.)
CS 5.4. Facilitarea interacțiunii între vorbitori de limbă maternă și vorbitori de limbă modernă, folosind un vocabular elementar • <i>Transmiterea în limba modernă a unor informații simple solicitate în limba maternă</i> • <i>Compararea unor mesaje din limba maternă și limba modernă pentru a îndeplini acțiuni care presupun o minimă negociere (ex.: „conciliază preferințele cu oferta unui restaurant pentru a face o comandă”)</i>

* Competențele specifice și exemplele de activități de învățare scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a	
Domenii de conținut	Conținuturi
1. Suporturi de învățare	- Texte multimodale simple / dialoguri scurte - Înregistrări audio / video pe teme familiare (mesaje publicitare, interviuri, reportaje etc.) - Afișe / panouri / colaje realizate în format fizic / digital - Imagini / <i>flashcards</i> / benzi desenate - Reviste / cărți / hărți / broșuri / manuale de instrucțiuni - Platforme cu jocuri interactive - Pagini web - Dicționare
2. Sugestii de contexte de comunicare/ vocabular	- Formule de salut - Țări, naționalități - Ora, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile - Obiecte uzuale - Numere - Culori - Membrii familiei - Părți ale corpului - Repere spațiale și temporale (elementare) - Cartierul - <i>Activități cotidiene</i> - <i>Animale de companie</i> - <i>Repere spațiale și temporale</i> - <i>Obiecte vestimentare</i> - <i>Simboluri și obiceiuri</i>
3. Gramatica funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale)	- A se prezenta / a prezenta pe cineva, a saluta - A cere și a oferi informații - A solicita și a oferi informații uzuale de ordin personal - A identifica un obiect - A descrie simplu un obiect / o persoană - A exprima preferințe și interese - A relata la prezent - A participa la schimburi verbale orale / scrise simple - A localiza obiecte și persoane în spațiu - <i>A solicita și a da indicații de orientare</i> - A felicita / a invita / a mulțumi - <i>A da / a urma instrucțiuni</i>

* Conținuturile de învățare scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru.

SUGESTII METODOLOGICE

Studiul limbilor moderne are ca **obiectiv** dezvoltarea progresivă de către elevi a competențelor de comunicare specifice unui anumit nivel, în conformitate cu standardele aferente stabilite prin Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL, Volumul Complementar). Pe parcursul anului școlar, acest obiectiv poate fi urmărit prin respectarea prezentei programe școlare, centrate pe competențe, care favorizează întreg spectrul de achiziții lingvistice, incluzând elemente non formale și informale în contexte de învățare formale.

Programa școlară reprezintă reperul obligatoriu pentru elaborarea documentelor de planificare și proiectare didactică (respectiv a planificării calendaristice anuale, a proiectelor didactice etc.), proces care presupune respectarea prevederilor legale în vigoare, inclusiv a celor referitoare la utilizarea bugetului de timp alocat disciplinei/ domeniului de studiu/ predării sau evaluării, aflat la dispoziția cadrului didactic.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele etape:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Prin planificarea și proiectarea unităților de învățare, cadrul didactic își personalizează paradigmele didactice de predare-învățare-evaluare, selectează metodele, tehnicile și formele de învățare, incluzând tehnologiile digitale, prin raportare la nivelul și particularitățile colectivului de elevi, astfel încât să asigure deopotrivă parcursul continuu și ascendent al achizițiilor învățării și remedierea sincopelor.

Pentru **elaborarea planificărilor calendaristice anuale**, profesorii vor avea în vedere următoarele :

- resursele de timp se alocă, în mod corespunzător, pe unitate de învățare, nu pe conținuturi;
- conținuturile nu se reiau;
- se propune un număr echilibrat de competențe specifice în corelare cu alocarea orară pe unitate de învățare; aceste competențe specifice trebuie formate, exersate, dezvoltate, evaluate; este necesară o prioritizare; se evaluează acele competențe care sunt cele mai importante pentru conținuturile vizate;
- se respectă structura anului școlar.

Ca instrument de proiectare didactică, *Planificare calendaristică anuală* va avea următorul format, care, odată completat, oferă o imagine relevantă, clară, articulată asupra parcurgerii integrale a programei școlare, în special în ceea ce privește abordarea tuturor competențelor în relație cu conținutul propus:

Unitatea de învățământ:

Profesor:

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ANUALĂ

ANUL ȘCOLAR

Disciplina:

Clasa:

Limba modernă [se indică limba, nivelul]

Nr. de ore/săptămână:

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore alocate	Săptămâna	Observații / Modul
[se menționează titluri/ teme – identificate în programa școlară]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitățile de învățare]	[din conținuturile programei școlare, care se subsumează fiecărei unități de învățare]	[stabilite de către cadrul didactic]	[se precizează săptămâna sau săptămânile]	[se menționează aspecte specifice care țin de aplicarea planificării calendaristice, de ex, modul și modificări în urma realizării activității didactice la clasă]

Unitatea de învățare reprezintă o structură didactică flexibilă cu următoarele caracteristici:

- este unitară din punct de vedere tematic și didactic;
- vizează formarea anumitor competențe specifice la nivelul elevilor;
- este realizată pe o perioadă determinată de timp;
- se finalizează prin evaluare.

La **realizarea proiectului unității de învățare**, profesorii vor avea în vedere următoarele :

- proiectul unității de învățare se va raporta la planificarea calendaristică și va fi elaborat în concordanță cu aceasta (în ceea ce privește alocarea orară pe unitate de învățare, competențele specifice vizate, conținuturile).
- activitățile de învățare se vor centra pe formarea, dezvoltarea și exersarea competențelor specifice menționate.
- alocarea orară din planificare trebuie să se regăsească în proiect. Fiecare rând din proiect (evidențiat clar) reprezintă o oră. Doar așa se pot corela, pe orizontală, componentele structurale și se poate urmări, din perspectiva propunerilor, realismul încadrării în timp (ora de curs).
- activitatea de învățare nu este, în mod necesar, o sarcină de lucru, ci un ansamblu de sarcini de lucru îndreptate către formarea unei competențe. Formularea are un anumit grad de complexitate, dar și de particularizare, deoarece activitatea de învățare este în legătură cu o anumită CS și cu anumite conținuturi și se adresează unui anumit colectiv de elevi.
- corelarea pe orizontală trebuie să fie evidentă: CS – activitate de învățare – resurse, forma de organizare a elevilor – după caz, evaluare.
- numărul de activități de învățare pentru o oră de curs trebuie să fie echilibrat, în raport cu resursele de timp, cu gradul de complexitate a conținuturilor, cu nivelul de pregătire a elevilor.
- va fi prevăzută organizarea activităților remediale în situațiile în care elevii întâmpină dificultăți în atingerea competențelor școlare de bază.

Ca instrument de proiectare didactică, *Proiectul al unității de învățare* va avea următorul format:

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut din programa școlară care explicitează anumite parcursuri și care oferă un cadru de structurare a competențelor specifice vizate]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară corelate cu unitatea de învățare]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele, adecvate la conținuturile pentru care sunt utilizate în vederea formării competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, forme de organizare a clasei, material didactic, resurse educaționale deschise]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

Predarea limbilor moderne pentru formarea competențelor de comunicare și interculturale trebuie să se bazeze pe **principiile didacticii acționale**, centrate pe elev, care stimulează participarea activă și învățarea conștientă. În acest sens, se recomandă utilizarea strategiilor activ-participative, adecvate pentru a-i motiva și a-i implica pe elevi. Metoda comunicativ-funcțională, jocurile de rol, activitățile de tip rezolvare de probleme, învățarea prin descoperire, învățarea bazată pe sarcini de lucru, dezbaterile și proiectele colaborative permit integrarea conținuturilor lingvistice în contexte variate, încurajează autonomia în învățare, dezvoltă competențele lingvistice, socio-emoționale, culturale, precum și gândirea critică.

Amintim faptul că Volumul complementar al CECRL și, în consecință, actuala programă, evidențiază clar motivele pentru care medierea și creativitatea reprezintă concepte-cheie pentru abordarea acțională a predării/învățării/evaluării limbilor moderne.

Medierea nu este doar o simplă traducere, ci implică un proces mai complex, centrat pe facilitarea comunicării. Aceasta nu reflectă doar competența lingvistică individuală, ci și rolul social al utilizatorilor în procesul de prelucrare și transmitere de informații complexe dintr-un format în altul (de exemplu de la text scris la prezentare orală, de la limbaj tehnic la limbaj comun), de gestionare și rezolvare a unor situații care implică neînțelegere sau dezacord (mediere relațională/de concepte).

Exemple de activități care au la bază medierea:

- relatarea, orală sau scrisă, a informațiilor-cheie dintr-un text;
- explicarea, orală sau scrisă, a informației prezentate în diagrame, grafice, tabele;
- exprimarea opiniei personale despre conținutul textelor creative și literare sau al celor funcționale;
- reflectarea asupra mesajelor din texte creative, literare și nonliterare; elevul trece de la simpla înțelegere (ce spune textul) la gândirea critică (cum spune și de ce este important);
- facilitarea colaborării în cadrul unui grup pentru a ajunge la consens;
- facilitarea interacțiunii dintre membrii unui grup;
- stabilirea unei atmosfere pozitive de colaborare și înțelegere reciprocă;
- facilitarea comunicării în cadrul unor situații nonformale cu prieteni și colegi;
- explicarea unui concept nou (înțelegere treptată, de la definiție la context și, în final, la aplicare);
- interacțiunea în mediul online prin intermediul tehnologiilor digitale (internet, rețele sociale, aplicații, platforme);
- interacțiunea plurilingvistică și interculturală.

O altă idee cuprinsă în Volumul complementar al CECRL care se reflectă în actuala programă școlară se referă la necesitatea revalorizării textului creativ, inclusiv a celui literar.

În ora de limbă modernă, **textul literar** constituie o resursă plurivalentă pentru dezvoltarea competențelor lingvistice, (inter)culturale, etice și estetice.

Reintroducerea textului literar la ora de limbă modernă reprezintă o excelentă strategie de dezvoltare a creativității, de stimulare a abilităților de reflecție, gândire critică și comunicare, de experimentare a unor emoții și sentimente, de încurajare a emiterii unor judecăți axiologice, de formare a competenței de (auto)evaluare.

Exploatarea textului literar facilitează dezvoltarea competențelor de receptare/ exprimare/ interacțiune orală – consecință a nevoii de ascultare – vizualizare a unor interpretări artistice, de verbalizare după lectură, de analiză a conținutului și a competențelor ce țin de contactul cu textul scris, printre care indispensabila competență de lectură. Fiind un produs elaborat, bine structurat, conținând enunțuri de complexitate gramaticală și ideatică diferită, reprezentând aspecte lingvistice și culturale proprii tuturor mediilor sociale, textul literar este cel mai complex document autentic.

În ora de limbă modernă, textul literar constituie:

- o resursă lingvistică pentru prezentarea și exersarea contextualizată a vocabularului și a structurilor gramaticale, a elementelor pragmatico-discursive (acte de limbaj, repere spațio-temporale, valori ale diverselor tipuri de enunțuri – asertiv, interogativ, imperativ, exclamativ, emfatic) și textuale (conectori, tipuri de texte – descriptiv, narativ, argumentativ, explicativ, științific etc.);
- un instrument de înțelegere a actului creativ și interpretativ: pentru elevi, confruntarea cu un limbaj autentic, nuanțat și divers, al cărui destinatar potențial este adesea vorbitorul nativ, este o provocare formativă;
- o punte între limbă și cultură, fiind un obiect cultural în sine, care transmite valorile unei societăți, permițând elevilor să se apropie de aceasta într-un mod indirect;
- un stimul pentru creativitate și exprimare; lectura operelor/ fragmentelor literare poate determina exersarea capacității de a rezuma, extinde sau reconstrui fragmente, dar poate să și provoace reflecția, dezbateră, sau să inspire producerea de texte noi.

Textul literar se folosește ca suport și pretext pentru diverse activități didactice, precum:

- analiza contextuală: documentarea focalizată pe studiul biografiei și bibliografiei autorului;
- exerciții de gramatică și vocabular: exploatarea timpurilor verbale, a acordurilor, a sinonimelor, a antonimelor și a semnificației cuvintelor noi;
- activități de înțelegere: reconstituirea faptelor, rezumarea unui pasaj sau selectarea informațiilor celor mai relevante;
- producere orală și scrisă: interpretarea dramatizată a unor texte, scrierea unor finaluri alternative, rescrierea unor fragmente;
- jocuri axate pe încurajarea creativității.

Textul literar, ales în funcție de obiectivele în termeni de competențe pe care și le propune profesorul, dar și în funcție de alte criterii (nivelul și profilul elevilor, timpul avut la dispoziție etc.), reprezintă un document autentic indispensabil în procesul de predare/ învățare a limbilor moderne, datorită eficienței sale ca instrument lingvistic și cultural. El favorizează înțelegerea contextualizată a sensurilor cuvintelor și structurilor gramaticale, dar, mai ales, a diferitelor viziuni asupra lumii. Un text bine ales îi incită pe elevi să se exprime, oral sau în scris, stimulându-le totodată imaginația naturală și capacitatea de inovare.

Reorganizarea programelor și a sistemului de predare / învățare aduce cu sine o regândire a strategiilor didactice, a tehnicilor și a metodelor de învățare destinate să pună în centrul procesului educațional elevul și nevoile lui de învățare. Format într-o eră a educației deschise, elevul devine sursă și scop de învățare prin stimularea aptitudinilor sale creative. De aceea, dezvoltarea imaginației și a creativității elevului este una dintre dimensiunile fundamentale ale educației actuale, alături de digitalizare și de lucrul în echipă sau învățarea colaborativă. Valorizarea creativității elevului are ca efect, pe de o parte, dezinhibarea acestuia în procesul de învățare și de comunicare orală și scrisă, iar, pe de altă parte, conduce la dezvoltarea învățării autonome a elevului (învăță să-și caute sursele de informare care îl ajută în realizarea propriului proiect).

Scrierea creativă generează un sentiment de libertate acordată elevului, o stimulare a spiritului inovator și o punere în actul creator, într-o anumită ordine, cu o anumită logică și coerență.

Scrierea creativă ca instrument de învățare trebuie atent pregătită, ghidată cu abilitate de către profesor prin etape preliminare (dobândirea de către elev a cunoștințelor lingvistice necesare scrierii în limba străină; validarea capacității elevului de a efectua înlănțuirea coerentă a structurilor lingvistice care să exprime conținuturile vizate, pe baza utilizării conectorilor adecvați; alegerea stilului în care se va scrie textul – neutru, pamfletar, ironic, științific, de vulgarizare etc. –; situarea într-un anumit registru de limbă și asimilarea de către elev a cunoștințelor specifice acestuia; stabilirea genului și tipului de text ce urmează a fi creat; discuții pe structura logică a textului de creat; dezbateri pe tematica aleasă, informare asupra acesteia printr-o cercetare autonomă întreprinsă de elev dar orientată de profesor; circumscrierea unor aspecte formale și de conținut). Aceste etape sunt urmate apoi fie de scrierea individuală, fie de scrierea colaborativă empirică, în grupuri formate în clasă sau cu ajutorul platformelor colaborative (Framapad, Padlet, Classroom etc.).

Această strategie didactică ce îl consideră pe elev ca partea cea mai activă a procesului de învățare se poate practica la toate nivelurile, în proporții variabile. Dacă pentru nivelul pre-A1 – A1 pot funcționa exerciții de scriere creativă prin imitație a unui text de mici dimensiuni (ex. imaginarea grafismelor plecând de la pronunția sunetelor, ghicitoare, poezie de o strofă, realizarea unui slogan simplu atașat unei imagini etc.), pentru celelalte niveluri posibilitățile de exersare a creativității sunt nenumărate: imitație de stiluri, scriere autobiografică, scriere pe scheme narrative, descriptive, explicative, argumentative, scriere științifică sau de vulgarizare, scriere imagistică (ex. caligrame), scriere plecând de la un fenomen gramatical (ex. aventura imperfectului, ezitățile lui „și” condițional...), proiectarea unui roman polițist, a unui roman de aventuri, scrierea creativă a unei introduceri sau a unei morale la o narațiune, imaginarea aventurilor personajelor dintr-o pictură etc.

În paralel, se pot realiza mijloace inedite de evaluare, rezultând din propunerile elevilor pentru efectuarea acestei etape (grile de evaluare/ apreciere a creativității referindu-se eventual la modul de realizare a imaginarului, bogăția figurilor utilizate, transparența scriiturii, gradul de captare a atenției etc.).

O altă dimensiune esențială a predării moderne o constituie **integrarea resurselor digitale** în activitățile didactice. Alfabetizarea digitală este o competență-cheie, iar utilizarea tehnologiei oferă oportunități extinse pentru învățarea limbilor străine. Integrarea tehnologiei în predarea acestora nu trebuie însă privită ca un scop în sine, ci ca un mijloc de îmbunătățire a procesului educațional. Profesorul are rolul de mediator între resursa digitală și experiența de învățare a elevului, asigurând echilibrul între creativitate și rigoarea științifică.

Platformele educaționale (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams) permit organizarea eficientă a materialelor, gestionarea temelor și oferirea de feedback personalizat. Aplicațiile interactive, precum Quizlet, Kahoot, Mentimeter sau Wordwall, stimulează motivația și consolidează achizițiile lexicale și abilitățile de comunicare prin activități interactive. Totodată, utilizarea resurselor multimedia autentice (videoclipuri, podcasturi, articole digitale) presupune expunerea la registre lingvistice variate și la diversitatea culturală asociată limbii moderne studiate.

Deosebit de valoroasă este și învățarea colaborativă mediată de tehnologie. Instrumente precum Padlet, Digipad, Framapad sau forumurile de discuție online încurajează schimbul de idei și învățarea reciprocă. În plus, platformele de comunicare sincrone (Zoom, Teams) permit simularea unor situații autentice de comunicare interculturală, iar învățarea mixtă combină avantajele interacțiunii directe cu flexibilitatea învățării online. Conform principiilor învățării personalizate, profesorul poate adapta conținuturile și ritmul predării la nevoile fiecărui elev, utilizând datele oferite de platformele digitale pentru monitorizarea progresului.

Evaluarea, ca parte integrantă a procesului didactic, trebuie să se orienteze către aprecierea progresiei competențelor. Modelul evaluării formative și continue, bazat pe feedback constructiv, sprijină învățarea activă și auto-reflecția. Instrumente precum portofoliul digital, jurnalul de învățare sau autoevaluarea oferă elevilor posibilitatea de a-și monitoriza evoluția și de a-și asuma responsabilitatea pentru propriul progres. Evaluarea între colegi favorizează colaborarea și dezvoltarea spiritului critic. Din perspectiva digitalizării, aplicații precum Google Forms, Edpuzzle, Flipgrid sau Socrative permit crearea unor teste interactive, adaptate nivelului lingvistic vizat, personalizate în funcție de profilul elevilor, și oferă analize rapide ale rezultatelor, facilitând intervenția promptă a profesorului.

Prin valorificarea metodelor interactive, a resurselor online și a evaluării formative, procesul de predare-învățare capătă un caracter dinamic, flexibil și adaptat cerințelor societății contemporane.

În **concluzie**, pentru un demers didactic eficient se recomandă:

- respectarea programei școlare;
- planificarea și proiectarea activităților astfel încât să permită formarea și dezvoltarea echilibrată a tuturor competențelor vizate;
- acordarea unei atenții particulare acelor demersuri specifice predării / învățării limbii moderne, precum:
 - recurgerea la contexte autentice de comunicare, create în clasă, pentru a practica actele de vorbire recomandate și pentru a dezvolta competențele stipulate în prezenta programă;
 - realizarea unor forme variate de lectură; lectura este un scop explicit al învățării, de maximă importanță pentru cunoaștere și pentru dezvoltarea personală a elevului; ea poate fi utilizată ca mijloc pentru practicarea vocabularului și a gramaticii, dar e esențial să fie astfel exploatată încât să faciliteze accesul la sensul textului, să stârnească apetitul lingvistic, cultural și științific al elevului, să-l familiarizeze cu proteismul interpretativ;
 - folosirea unei diversități de texte și discursuri, inclusiv multimodale;
 - exploatarea nonverbalului pentru a sprijini învățarea intuitivă, dar și pentru a familiariza elevii cu conexiunea între diversele sisteme semiotice;
 - organizarea de activități pe grupe și monitorizarea lor atentă pentru a stimula interacțiunea în limba țintă;
 - promovarea dimensiunii interculturale prin facilitarea contactului cu realități autentice;
- propunerea de teme de lucru motivante, pentru care se oferă sprijin în clasă sau prin intermediul TIC sau al resurselor digitale educaționale;
- propunerea de sarcini de lucru diferențiate pentru a stimula implicarea tuturor elevilor; diversificarea sarcinilor de lucru se poate face în funcție de:
 - profilul cognitiv al elevului (de exemplu, ca răspuns la o solicitare de lectură, elevii pot indica/explica ceea ce au înțeles din text);
 - nivelul de achiziție (de exemplu, relatarea unei acțiuni sau a mai multora);
 - interese (de exemplu, modalități de lucru la proiecte sau de prezentare a acestora);
 - stilul de învățare (de exemplu, utilizarea suporturilor vizuale și audio pentru elevii cu stiluri de învățare variate);
- centrarea activităților de evaluare pentru aprecierea nivelului de performanță al diferitelor abilități lingvistice (de exemplu: producere a unui mesaj scris, înțelegerea unui text scris sau audiat).

În ceea ce privește strategiile de predare, se recomandă:

- abordarea comunicativ-funcțională:
 - introducerea noțiunilor noi prin situații reale de comunicare;
 - organizarea de jocuri de rol, interviuri, dezbateri și simulări care implică utilizarea limbii în contexte autentice;
 - încurajarea exprimării libere, fără teama de greșeală, printr-un climat deschis și motivant;
- învățarea bazată pe sarcini de lucru:
 - realizarea de proiecte tematice (ex.: o broșură turistică, o campanie de conștientizare, un vlog în limba modernă studiată);
 - activități cu scop clar: planificarea unei excursii, redactarea unei postări pe rețele sociale, pregătirea unei prezentări;
- metode inductive și deductive în predarea gramaticii:

- alternarea activităților de descoperire (inductive) cu cele de sistematizare (deductive), pentru a echilibra intuiția și raționamentul lingvistic.
- integrarea resurselor digitale:
 - utilizarea platformelor educaționale (de ex.: Kahoot, Quizlet, Padlet, Wordwall, Edpuzzle etc.) pentru consolidarea lexicului/vocabularului și a structurilor;
 - accesarea materialelor autentice (podcasturi, videoclipuri, articole online).

În cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale, al celor înscriși în programul *Școala din spital*, este imperativă colaborarea dintre profesorul de limbă modernă și consilierul școlar, în vederea elaborării unor planuri individuale de învățare, care să răspundă situației concrete a fiecărui adolescent (tip de deficiență sau de tulburare de învățare / diagnostic medical și consecințele acestuia asupra capacității adolescentului de a învăța, durata perioadei de spitalizare etc.). În mod evident, atât competențele generale sau specifice, cât și activitățile de învățare indicate în programa școlară pot suferi modificări, în vederea adaptării la cazul concret al fiecărui elev aflat într-una dintre situațiile prezentate mai sus.

În cele ce urmează prezentăm câteva recomandări, specifice diverselor limbi moderne studiate în liceu, ca limbă modernă 2 (debutanți):

- Anexa 1. Limba engleză – pp. 18 – pp. 21
- Anexa 2. Limba franceză – pp. 21 – pp. 36
- Anexa 3. Limba spaniolă – pp. 37 – pp. 49
- Anexa 4. Limba italiană – pp. 49 – pp. 65
- Anexa 5. Limba portugheză – pp. 66 – pp. 82
- Anexa 6. Limba chineză – pp. 83 – pp. 88
- Anexa 7. Limba turcă – pp. 88 – pp. 96

Anexa 1 – Limba engleză

SUGESTII METODOLOGICE

TEME

MY WORLD, SOCIAL MEDIA AND FRIENDSHIP, CELEBRATIONS, EDUCATION, TRAVELLING, FASHION, LIVING HEALTHILY, CELEBRITIES

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

- Identifying people, objects, places, common actions - The Present Tense Simple and Continuous;
- Performing commands - The Imperative;
- Expressing amount/quantity/numbers - The Cardinal Numeral, Countable Nouns;
- Identifying ability - The Modal Verb -can
- Identifying objects - Definite and Indefinite Article;
- Describing in simple terms - The Adjective (Degrees of comparison);
- Identifying objects - The Demonstrative Pronouns and Adjectives (this/that/ these/those);
- Expressing possession - The Possessive Adjective, Have got;
- Making up questions intuitively, finding information – Wh-Questions;
- Placing objects - Prepositions of place and movement;
- Placing objects - Structures with there/it.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI

1. MY WORLD

- **Learning activity**
 - *My Teen Identity Card*. Create your “Identity card”/”Instagram profile card” using pictures, emoticons and hashtags, to illustrate who you are, what you like, what you vibe with. *Be honest. Be creative. Be you.*
Digital tools - Canva, etc.
- **Assessment activity**
- *Unscramble the Identity*. Students get cut-out worksheets with mixed pieces of a famous person’s identity card (like name, age, hobby, country, emoji for feelings), put the pieces in the right order and write a simple sentence for each piece. Oral mini-presentation (1 minute), assessed using a rubric (accuracy, pronunciation, coherence).
- **Grammar activity**
 - *A Pet Lover* – Create the profile of a pet lover in a five - line paragraph, using the verbs *to be* and *have got*.
- **Project work**
 - *My World in Pictures* – Create a digital collage (Canva) about your personal life, family, and favourite places.

2. CELEBRATIONS

- **Learning activity**
 - Students read a short text about an international celebration and complete a mind map with traditional habits associated with it.
- **Assessment activity**
 - *Image-Based Mini-Quiz – Guess the Celebration!* Students look at images showing different celebrations or traditions and answer simple questions to show understanding and use key vocabulary. A word bank is recommended.
- **Grammar activity: The Present Tense Simple**
 - Students write a diary entry about a celebration they enjoy most.
- **Project work**
 - *World Celebration Calendar*. In groups, students choose a season and create a digital poster with all the holidays in the months of that season, forming a multicultural digital calendar.

3. SOCIAL MEDIA AND FRIENDSHIP

- **Learning activity**
 - *Chatting Safely*. State 5 simple rules for chatting safely on an interest-based online community.
- **Assessment activity**
 - *New Friend Request*. Students have to fill in the gaps in a dialogue using words from a given word bank and write two more lines to end it.

- **Grammar activity – Present Tense Simple vs. Present Tense Continuous**

- *Digital exercise on LearningApps – “What are they doing online?”*

- **Project work**

- *Digital Friendship Code*. In groups, students create a poster illustrating a positive online behaviour decalogue and present it to the class. The posters are assessed according to a given set of **criteria**.

4. EDUCATION

- **Learning activity**

- *A Day in Another School*. Students explore the differences between Romanian and foreign school systems starting from 2 texts, and imagine themselves as exchange students in another country. They use simple structures to describe routines, clothes, food, and school rules.

- **Assessment activity**

- *School Community Characters – Create, Present, Guess!* Students describe a person from the school community using simple present tense and familiar vocabulary, then present the character to the class in a fun “guess who” format.

- **Grammar activity - The Adjective – Comparative Degree**

- *Comparative Challenge*. In groups, students choose a topic about their school community (classmates, subjects, projects, school figures) and write as many sentences as they can in 10 minutes, using adjectives in comparative degree. Then they share their work with the class.

- **Project work**

- *School Life Highlights*. In groups, students create a video/digital presentation, describing one or two special events or activities (sports day, projects, trips etc.) they took part in and how they helped them become better classmates.

5. TRAVELLING

- **Learning activity:**

- *School Trip Planning Challenge*. In pairs or small groups, students work on a travel plan for their dream school trip. They receive a *Travel Planner Sheet* with simple wh - questions/prompts to fill in.

- **Assessment Activity:**

- *Ready, Set, Travel!* Students fill in an itinerary with the missing data from an audio text.

- **Grammar activity- Making arrangements, Wh-questions**

- *Travel Fortune Teller Game*. Students receive *fortune cards* grouped into three categories: destinations, means of transportation, and activities, and create funny or interesting sentences using Present Tense Simple for future arrangements.

- **Project work**

- *Postcards from Around the World*. Students create and send digital messages to their classmates describing a travel destination.

6. FASHION

- **Learning activity**

- *Fashion Mood Board*. Create a fashion mood board using magazine cut-outs or printed pictures relevant for your favourite style (colours, clothes, accessories) and write 5-6 simple sentences to describe your mood board.

- **Assessment activity**

- *My Fashion Choices*. Students write a 3–4 sentence presentation about their favourite outfit, using at least 2 adjectives in their comparative forms.

- **Grammar activity**

- *Fashion Showdown!* In pairs, students choose a brand and create a 7- sentence paragraph trying to convince the customers to buy their products, using adjectives in their comparative forms.

- **Project work**

- *Create Your Own Brand*. Students work in pairs or small groups to invent their own fashion brand to be presented at *Eco-Fashion Week*, an event meant to support environmental protection. They design: the brand name and logo, the style of clothes (e.g., sporty, elegant, casual), 3 outfits or accessories to be sold and write 4–5 simple sentences describing their brand and products using adjectives.

7. LIVING HEALTHILY

- **Learning activity**

- *Watch & Talk – Living Healthily*. After watching a short video, students say/ write 3–4 sentences about the living habits presented and label the healthy ones with a simple sentence.

- **Assessment activity**
 - *Healthy Living*. In pairs, students role-play a conversation in which one student is a health coach and the other is asking for advice on living healthily.
- **Grammar activity – The Modal Verb –can**
 - *Healthy Living TV Show*. In groups of four, students write a simple script (5–7 sentences each) including sentences with *can* and *can't*.
- **Project work**
 - *Diets Around the World*. In small groups, students choose a country and design a digital poster which must include: 3- 5 facts about the country's traditional cuisine and 2-4 suggestions to improve their eating habits. After each group's oral presentation, the class prepares a slideshow encompassing all posters.

8. CELEBRITIES

- **Learning activity:**
 - *Meet the Celebrity*. Students read some celebrities' short biographies and make a Facebook profile for a certain one to introduce him/her to his/her classmates.
Digital apps: Kahoot, Mentimeter
- **Assessment activity**
 - *Create Your Own Celebrity*. Students invent a celebrity and write his/her short biography in 7 sentences, including: name, backstory, life facts, and talents. Students read their biographies aloud and classmates decide whether he/she deserves to be famous and bring arguments to justify their decision.
- **Project work**
 - *Hall of Fame*. In groups, students create a digital wall with celebrities from different fields, saying why they should be included in the *Hall of Fame*.

REFERINTE BIBLIOGRAFICE

A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de gramatică-vocabular

a. Gramatică practică și teoretică

- Murphy, R. – *English Grammar in Use*, Cambridge University Press, 2019
- Swan, M. & Walter, C. – *Oxford English Grammar Course*, Oxford University Press, 2012
- Parrott, M. – *Grammar for English Language Teachers*, Cambridge University Press, 2010
- Vince, M. – *Macmillan English Grammar in Context*, Macmillan, 2008
- Vișan N., Vișan R. – *English Grammar and Practice*, Polirom, 2013

b. Vocabular general și tematic

- McCarthy, M. & O'Dell, F. – *English Vocabulary in Use* (Elementary–Advanced), Cambridge University Press, 2017
- Gairns, R. & Redman, S. – *Oxford Word Skills* (All Levels), Oxford University Press, 2011
- Vince, M. – *Macmillan Vocabulary in Context*, Macmillan, 2010
- McCarthy, M. & O'Dell, F. – *English Idioms in Use*, Cambridge, 2017
- O'Dell, F. & McCarthy, M. – *English Collocations in Use*, Cambridge, 2017
- O'Dell, F. & McCarthy, M. – *English Phrasal Verbs in Use*, Cambridge, 2017
- Gough, C. – *English Vocabulary Organiser*, Heinle, 2008
- Dooley, J. & Evans, V. – *Thematic English Vocabulary for Teens*, Express Publishing, 2013
- Lewis, N. – *Word Power Made Easy*, Penguin Random House, 2014

B. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

- **TED Talks** – ted.com – discursuri autentice pe teme culturale și științifice
- **YouTube EDU** – videoclipuri educaționale pentru vocabular și listening
- **BBC Learning English** – lecții video pentru gramatică și vocabular contextual
- **Amara.org** – creare de subtitrări educaționale

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

- **Nearpod**- <https://nearpod.com/>
- **Teachflix**-<https://teachflix.org/>- colecție gratuită de clipuri video
- **Edpuzzle**- <https://edpuzzle.com/>
- **Quizlet** – quizlet.com – fișe de vocabular tematice
- **Wordwall**- <https://wordwall.net/>

- **Kahoot-** <https://kahoot.com/>
- **Capcut-** aplicație editare video
- **Hemingway-** <https://hemingwayapp.com/>- aplicație editare text
- **Pexels-** <https://www.pexels.com/>- fotografii gratuite
- **Canva / Genially / Padlet** – pentru crearea de materiale vizuale interactive
- **Flip Microsoft** – pentru proiecte video și activități colaborative

Anexa 2 – Limba franceză**SUGESTII METODOLOGICE****Teme recomandate**

- Universul personal: însușiri fizice, familie, școală, orar, activități școlare, *animale de companie*, *emoții*
- Rutina cotidiană: formule de salut, activități curente, momente și părți ale zilei, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile, ora, data (numerele)
- *Domenii de interes pentru adolescenți: activități de timp liber*
- *Elemente de cultură și civilizație franceză / francofonă: prenume uzuale, țări și orașe importante, sărbători specifice (Noël, le Nouvel An, Mardi Gras, Pâques)*

Teme de proiecte colaborative

- «Me voici!» - clip video de prezentare personală, nume, naționalitate, vârstă, reședință, însușiri fizice
- «Album de famille» - album / cărți digitale cu membrii familiei
- «Ma douce France» - quiz despre regiuni / orașe / obiective din Franța
- «Les loisirs des ados» - expoziție de postere / afișe
- «Noël dans les pays francophones» - expoziție foto însoțită de scurte prezentări

Gramatică funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:**A saluta**

- alfabetul, reguli fonetice și fonologice de bază
- formule de salut adaptate contextului (formal / informal): Salut, / Bonjour, Bonsoir, Ça va ?/ Au revoir / À bientôt etc.

A se prezenta/ a prezenta pe cineva, a solicita și a oferi informații uzuale de ordin personal

- indicativul prezent (ex.: «Je m'appelle / Je suis / J'habite».)
- pronumele personale subiecte, forme neaccentuate și accentuate
- prezentativele «c'est» / «ce sont»
- naționalitatea, familia, *activitățile cotidiene*, *animale de companie*
- distincția masculin / feminin, singular / plural

A cere și a oferi informații uzuale

- *interogația «est-ce que, qu'est-ce que, quel / quelle»*
- structuri interogative «qui»
- zilele săptămânii, ora, data
- numeralul cardinal (0-100)

A identifica un obiect

- prezentativele «c'est» / «ce sont»

A descrie simplu un obiect/ o persoană

- adjectivul calificativ: culori, forme, trăsături fizice
- expresia impersonală «il y a»

A exprima preferințe și interese

- utilizarea articolelor nehotărâte, hotărâte, a adjectivului posesiv (de exemplu: Mon sportif préféré..., Ton équipe préférée..., etc.)
- *negația*

A relata la prezent

- indicativul prezent al verbelor regulate, al auxiliarelor, *al unor verbe uzuale neregulate, de exemplu: aller, faire, prendre, vouloir, pouvoir, devoir și al verbelor pronominale (reflexive), de exemplu: se laver, se lever, se coucher etc.*
- folosirea conjuncțiilor: et, ou

A participa la schimburi verbale orale/scrise simple

- *utilizarea adverbilor interogative uzuale: où, quand, comment, combien;*
- utilizarea adverbilor de timp uzuale pentru localizarea temporală : aujourd'hui, demain

A localiza obiecte și persoane în spațiu

- *expresii de localizare (ex.: à gauche, à droite, sur, sous, dans, devant, derrière, ici, là etc.)*
- *verbe urmate de prepoziții de loc (ex.: aller à, venir de)*

A solicita și a da indicații de orientare

- *utilizarea imperativului, forme frecvente (va..., viens.... etc.)*
- adjectivele demonstrative

A felicita / A invita / A mulțumi

- *expresii specifice pentru a felicita și a invita*
- *expresii specifice pentru a mulțumi*

A da / a urma instrucțiuni

- *utilizarea infinitivului / a imperativului*

**Sugestiile metodologice scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru*

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

Activité 1¹ - Qui est-ce ?

CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 1.2 Identificarea unor informații simple cu caracter personal din mesaje scurte

Consigne : Écoutez attentivement l'enregistrement, puis répondez aux questions :

1. Pour chaque personne, identifiez les informations suivantes :

- le nom
- l'âge
- la profession
- le lieu de travail

2. Associez chaque description à la bonne image.

Transcription :

1. *Bonjour ! Je m'appelle **Georges**. J'ai 25 ans. Je suis **comptable** dans une **banque** à **Lyon**. Je m'occupe de la gestion financière et des rapports mensuels.*
 2. *Bonjour ! Je suis **Pauline**. J'ai 28 ans. Je travaille comme **assistante de direction** dans une **entreprise de commerce international** à **Paris**.*
 3. *Salut ! Moi, c'est **Michel**. J'ai 31 ans. Je suis **agent de voyage** dans une **agence de tourisme** à **Bordeaux**. J'organise des séjours en France et à l'étranger.*
 4. *Bonjour ! Je m'appelle **Anne**. J'ai 30 ans. Je suis **réceptionniste** dans un **hôtel** à **Nice**. J'accueille les clients, je réponds aux appels et je prépare les réservations.*
1. **Exercices à choix multiples** (ex. : un touriste étranger demande de l'aide dans la rue et l'élève a plusieurs possibilités de réponse à l'écran, à l'aide de Genially, Google Slides interactif).
 2. **Créer son propre dialogue** (ex. : l'élève écrit un mini-dialogue de 3 à 4 répliques entre lui et le touriste).
 3. **Évaluation** : feedback auditif et visuel, reprise des activités pour améliorer la performance, sans pénalités.

Activité d'évaluation

Activité 1² Qui est-ce ?

¹ Filiera tehnologică - profilurile servicii (economic, turism și alimentație, estetică, comerț)

² Filiera tehnologică - profilurile servicii (economic, turism și alimentație, estetică, comerț)

Consigne : Écoutez attentivement l'enregistrement, puis répondez aux questions :

1. Pour chaque personne, identifiez les informations suivantes: (16x5p=80p)

Personne	Nom	Âge	Profession	Lieu de travail
1				
2				
3				
4				

2. Associez chaque description à la bonne image (4x5p = 20p).

A.

B.

source: shutterstock.com

source: shutterstock.com

C.

D.

source: condenaststore.com

source: shutterstock.com

1-

2-

3-

4-

Transcription :

1. Bonjour ! Je m'appelle **Georges**. J'ai **25** ans. Je suis **comptable** dans **une banque à Lyon**.
2. Bonjour ! Je suis **Pauline**. J'ai **28** ans. Je travaille comme **assistante de direction** dans une **entreprise de commerce international à Paris**.
3. Salut ! Moi, c'est **Michel**. J'ai **31** ans. Je suis **agent de voyage** dans **une agence de tourisme à Bordeaux**.
4. Bonjour ! Je m'appelle **Anne**. J'ai **30** ans. Je suis **réceptionniste** dans **un hôtel à Nice**.

Barème de notation

1. (16x 5p=80p)

Personne	Nom	Âge	Profession	Lieu de travail
1	Georges	25	comptable	une banque à Lyon
2	Pauline	28	assistante de direction	une entreprise de commerce international à Paris
3	Michael	32	agent de voyage	une agence de tourisme à Bordeaux
4	Anne	30	réceptionniste	un hôtel à Nice

2. (4 x5p = 20p)

1-A

2-D

3-C

4-B

Activité 2 - L'Agenda de rendez-vous

CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 1.2. Identificarea unor informații simple cu caracter personal din mesaje scurte

Matériel nécessaire : fiches de travail simulant une page d'agenda (*jour, heure, nom*), enregistrements audio courts (dialogues téléphoniques réceptionniste-client).

1. Le professeur introduit et fait pratiquer le vocabulaire lié aux heures et aux jours de la semaine (ex. *lundi, mardi, neuf heures, dix heures, le matin, l'après-midi*), ainsi que les expressions pour prendre des rendez-vous ou faire des réservations (ex. *prendre rendez-vous, réserver une table, disponible*). Les élèves reçoivent la fiche-agenda *L'agenda de rendez-vous* et l'étudient afin de comprendre la rubrication spécifique à un agenda professionnel (ex. pour un cuisinier, un coiffeur, un réceptionniste).

- **Vocabulaire utile :**

- **Jours de la semaine :** *lundi, mardi, mercredi, jeudi, vendredi, samedi, dimanche.*
- **Heures :** *une heure, deux heures, neuf heures, dix heures, midi, minuit, et quart, et demie, moins le quart.*
- **Phrases clés :** *Je voudrais prendre rendez-vous, Je souhaite réserver, Vous êtes disponible ? C'est pour quelle date/heure ?*

2. Écoute du dialogue et remplissage de l'agenda. Les élèves écoutent deux fois un dialogue audio (ex. un client prend rendez-vous chez un coiffeur ou réserve une table au restaurant). Ils remplissent la fiche-agenda avec les informations demandées, dans les rubriques correspondantes (jour, heure, nom/prénom du client, service demandé / commande, numéro de téléphone).

- **Écoutez l'enregistrement deux fois et complétez les champs : Jour, Heure, Nom du client, Service / Commande et Numéro de téléphone !**

- **Exemples de scénarios audios :**

- **Contexte 1 (Esthétique / Coiffeur) :**

- **Réceptionniste :** *Bonjour, Salon de coiffure « La Belle Tête ». Comment puis-je vous aider ?*
- **Client :** *Bonjour, je voudrais prendre rendez-vous pour une coupe. Je m'appelle Madame Dupont.*
- **Réceptionniste :** *D'accord Madame Dupont. Pour quel jour et quelle heure êtes-vous disponible ?*
- **Client :** *Mardi prochain, à dix heures, s'il vous plaît.*
- **Réceptionniste :** *Mardi à dix heures, c'est noté. Votre numéro de téléphone ?*
- **Client :** *00 40 722 123 456.*

▪ **Contexte 2 (Alimentation / Restaurant) :**

- **Serveur :** *Bonjour, Restaurant « Le Bon Goût ». Je vous écoute.*
- **Client :** *Bonjour, je voudrais réserver une table pour deux personnes, au nom de Monsieur Martin.*
- **Serveur :** *Pour quel jour et quelle heure ?*
- **Client :** *Ce soir, à vingt heures.*
- **Serveur :** *Ce soir, 20h00 pour Monsieur Martin. C'est noté. Un numéro ?*
- **Client :** *00 40 733 987 654.*

3. Vérification et lecture des données notées. On vérifie l'exactitude du remplissage des fiches, en insistant sur les nombres cardinaux, les jours de la semaine et la prononciation correcte des noms. Les élèves peuvent inverser les rôles, en lisant les informations notées dans l'agenda au professeur ou à un camarade (ex. *Lundi, à dix heures. Monsieur Dubois, pour une coupe*).

- **Vérifiez vos notes. Lisez les informations que vous avez complétées.**

FICHE DE TRAVAIL : L'AGENDA DE RENDEZ-VOUS (Services et Esthétique)

DÉTAIL À NOTER	CONTEXTE 1 : ESTHÉTIQUE / HÔTELLERIE	CONTEXTE 2 : ALIMENTATION / COMMERCE
Jour :		
Heure :		
Nom du client :		
Service demandé / Commande :	(Notez le service) : <i>Coupe, réservation pour 2 personnes, etc.</i>	(Notez le produit et la quantité) : <i>Deux gâteaux, une salade, etc.</i>
Numéro de téléphone :	00 40	00 40

Activité 3 - Le look du client

Activité réalisée avec un outil numérique

CG4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 4.3. - Producerea de mesaje scrise pentru a descrie simplu obiecte și persoane

Matériel nécessaire : *Canva / Genially* (pour l'édition des images) ; ensemble d'images de coiffures / styles simples ; *Padlet* (pour publier les descriptions et donner un feedback).

1. L'élève choisit une image dans un ensemble de *looks* de clients, spécifiques au domaine de l'esthétique (ex. coiffure, salon de coiffure, styliste). Le professeur introduit et consolide le vocabulaire de description physique (ex. *les cheveux, les yeux, le visage, blond, brun, châtain, roux, noir, long, court, bouclé, raide*) et s'assure de la compréhension et de l'application des règles simples d'accord grammatical (genre et nombre des adjectifs).

- **Choisissez une image d'un look client. Étudiez le vocabulaire pour décrire les cheveux, les yeux et le style. Faites attention à l'accord des adjectifs !**

• **Vocabulaire utile :**

- **Cheveux :** *les cheveux (masc. pl.), long(s), court(s), mi-long(s), bouclé(s), frisé(s), raide(s), châtain, blond(s), brun(s), roux (rousse).*
- **Yeux :** *les yeux (masc. pl.), bleu(s), vert(s), marron, noir(s).*
- **Visage :** *le visage, rond, ovale, carré.*
- **Style :** *classique, moderne, élégant(e), sportif(ve).*
- **Structures de base :** *Il / Elle a les cheveux..., Il / Elle a les yeux..., Son style est..., Il / Elle est...*

2. Rédaction et production multimodale (création de la description et publication sur *Padlet*). Sous la supervision du professeur, l'élève rédige 3 à 4 phrases simples pour décrire le look et le style du client choisi. Le professeur vérifie les brouillons de texte (correction grammaticale et vocabulaire) avant la publication finale,

en fournissant un feedback formatif individuel. Le texte final est ensuite publié sur un *Padlet* commun, avec l'image correspondante, créant ainsi un message multimodal (image + texte).

• **Rédigez 3-4 phrases simples pour décrire le look et le style de votre client. Postez votre texte et votre image sur le Padlet commun.**

• **Exemples :**

- *C'est une femme. Elle a les cheveux longs et blonds. Ses yeux sont bleus. C'est un style moderne et élégant.*
- *C'est un homme. Il a les cheveux courts et bruns. Son style est classique.*
- *Elle a les cheveux bouclés et roux. Elle a un visage rond. C'est un look très original.*

3. Interaction et évaluation numérique (feedback entre pairs). Le professeur initie l'évaluation entre pairs sur la plateforme Padlet. Les élèves utilisent la fonction de commentaire (court, en français) pour donner un retour sur la clarté de la description, le vocabulaire utilisé ou l'appréciation esthétique du *look*. Le professeur suit les commentaires afin de fournir un feedback formatif à toute la classe sur les structures grammaticales employées dans les descriptions et les commentaires.

• **Lisez les descriptions de vos camarades sur Padlet. Utilisez la fonction *Commenter* pour donner un feedback court, en français (ex. *J'aime ! / Très beau ! / Jolie description ! / C'est clair !*).**

• **Exemples de feedback :**

- *J'aime beaucoup les cheveux blonds ! Très belle description.*
- *Oui, c'est un style classique. C'est clair !*
- *Très beau look ! J'aime les yeux verts.*

Activité 4³ - Jeu : Associez le son au chiffre

Voir l'activité (CG 1 - CS 1.2) - *L'Agenda de rendez-vous*

Objectif : Consolider la reconnaissance auditive des nombres cardinaux, souvent source de difficultés dans la compréhension orale des heures, des quantités ou des numéros de téléphone.

Matériel nécessaire : Fiche de travail *Associez le son au chiffre avec les nombres écrits en chiffres* (1, 2, 3... jusqu'à 20-30 selon le niveau des élèves) et série d'enregistrements audio courts dans lesquels les nombres sont prononcés en français (*un, deux, trois...*).

1. Le professeur introduit (ou reprend) les nombres cardinaux en français, de 1 à 20-30. On pratique la prononciation de chaque nombre, en insistant sur les différences subtiles (ex. : un vs huit, trois vs treize, quinze vs seize). L'élève ayant besoin de soutien reçoit la fiche avec les nombres écrits en chiffres.

- **Écoutez le professeur et répétez les chiffres. Regardez bien comment ils s'écrivent.**
- **Vocabulaire utile (ex. *numéral cardinal de 1 à 30.*)**

2. Jeu d'association : *Entourez le chiffre !* L'élève reçoit la fiche de travail. Le professeur prononce clairement une série de nombres en français, un par un. La tâche de l'élève est d'écouter attentivement et d'entourer sur la fiche le chiffre correspondant au nombre entendu. L'exercice se répète plusieurs fois avec des séries différentes, augmentant progressivement la difficulté.

- **Écoutez et entourez le bon chiffre sur votre feuille.**
- **Exemples :**

- Série 1 : *Cinq... Neuf... Deux... Douze... Vingt...*
- Série 2 : *Trois... Dix... Seize... Sept... Quatorze...*
- Série 3 : *Un... Huit... Treize... Quinze... Trente...*

3. Vérification et feedback immédiat. Après chaque série de nombres (ou après chaque nombre, si l'élève rencontre de grandes difficultés), le professeur vérifie immédiatement les réponses. Toute erreur est corrigée en répétant le nombre correct et en demandant à l'élève de le prononcer à son tour. Cette boucle de feedback immédiat est essentielle à la consolidation.

• **Exemples de feedback :**

- (Si l'élève entoure correctement 5 pour *cinq*) : *Oui, c'est ça ! Cinq.*
- (Si l'élève entoure 9 pour *huit*) : *Non, écoute bien : huit. C'est le numéro 8. Répète : huit (en indiquant le chiffre 8 sur la fiche).*

³ Activité de remédiation

Cette méthode permet d'isoler efficacement la dimension numérique, afin que l'élève puisse se concentrer pleinement sur la reconnaissance auditive des nombres cardinaux, sans être distrait par d'autres informations.

Activité 5⁴ - Présentation multimodale

Voir l'activité (CG 4 - CS 4.3) : Le look du client

Objectif : Permettre à l'élève de développer la compétence de rédaction (CS 4.3) via un canal visuel/écrit (sous-titrage) et de produire un contenu multimodal, en contournant la barrière auditive.

Mécanisme : L'élève reçoit les structures pour décrire le client. Il charge l'image de la coiffure / du client sur une plateforme (*Padlet ou Canva*) et rédige un texte descriptif directement visible, sous forme de sous-titre ou légende. Le texte écrit sert de moyen de communication et d'évaluation.

Matériel nécessaire : Images de coiffures / styles de client, plateforme numérique (*Padlet ou Canva*), Fiche de travail *Structures de description* avec exemples et vocabulaire.

1. **Choix de l'image et familiarisation avec les structures.** Le professeur présente un ensemble d'images représentant différents looks de clients. L'élève choisit celle qui l'intéresse. Ensuite, le professeur fournit la fiche de travail *Structures de description*, qui propose des phrases simples et le vocabulaire illustré pour décrire l'apparence physique (couleur et longueur des cheveux, type de coiffure, etc.). Le vocabulaire est renforcé par l'association image-mot, et les règles d'accord sont expliquées visuellement (ex. blond / blonde, long / longue).

• **Regardez les images et choisissez un client. Utilisez les phrases et le vocabulaire ci-dessous pour le décrire.**

FICHE DE TRAVAIL : STRUCTURES DE DESCRIPTION

VOCABULAIRE VISUEL :

- Les cheveux : longs , courts , blonds , bruns , roux , frisés , raides —
- Les yeux : bleus , verts , marron
- Le style : classique , moderne , élégant

STRUCTURES DE PHRASES :

1. C'est un homme / C'est une femme.
2. Il a les cheveux (Couleur et longueur/type).
3. Il/Elle a les yeux (Couleur).
4. Son style est (Adjectif de style).

2. L'élève rédige 3 à 4 phrases simples, en utilisant les structures et le vocabulaire de la fiche de travail, pour décrire le look du client choisi. Le professeur apporte un soutien individuel et vérifie la correction du texte. L'élève charge l'image sélectionnée sur *Padlet* (comme nouvelle publication) ou l'insère dans un document *Canva*, puis ajoute le texte descriptif sous forme de légende ou de sous-titre fixe.

• **Écrivez 3-4 phrases pour décrire votre client. Montrez votre texte au professeur. Puis, mettez l'image de votre client sur Padlet/Canva et écrivez votre texte sous l'image.**

• **Exemples : Texte sous l'image : C'est une femme. Elle a les cheveux longs et blonds. Ses yeux sont bleus. Son style est moderne.**

3. Les publications (images accompagnées de descriptions écrites) sont visibles sur *Padlet*. Le professeur guide les élèves pour utiliser la fonction de commentaire écrit de *Padlet* afin de fournir un feedback court et positif à leurs camarades (ex. : *Très belle description ! / J'aime le style !*). Cette interaction écrite est essentielle. Le professeur surveille et fournit un feedback formatif, soit directement sur *Padlet*, soit individuellement, en se concentrant sur la clarté du message, l'utilisation correcte du vocabulaire et l'accord grammatical.

• **Regardez les présentations des autres élèves sur Padlet. Écrivez un commentaire court et positif pour deux camarades. (Ex. J'aime la photo !).**

Principaux bénéfices de l'activité adaptée :

- **Contourne la barrière auditive/orale** : L'élève n'est pas obligé de parler. Il écrit et comprend le contenu visuellement.
- **Structure prévisible** : La fiche de travail et le format de publication offrent un cadre fixe, ce qui réduit l'anxiété.
- **Favorise l'autonomie** : Le choix de l'image et le remplissage des structures donnent à l'élève un certain contrôle sur son travail.

⁴ Activité pour un élève avec Hypoacousie / Surdité sévère

- **Produit concret et évaluable :** Le texte écrit associé à l'image constitue un produit final clair, facilement évaluable.
- **Renforce les compétences numériques :** L'utilisation de plateformes comme *Padlet* ou *Canva* permet de développer des compétences digitales essentielles.

Activité 6⁵

CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

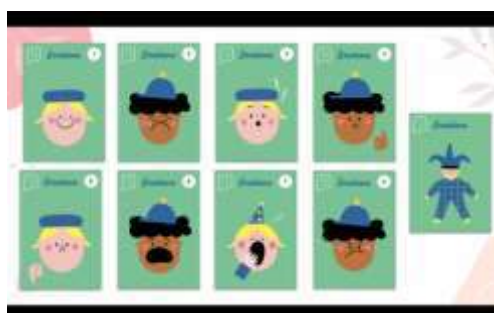
CS 3.3. Identificarea informațiilor esențiale din texte simple

MA FAMILLE

I. Lisez le texte. Soulignez les verbes et observez les terminaisons. Écrivez les verbes trouvés dans la colonne de gauche :

	Voilà ma famille.
	Je m'appelle Laurent et j'habite à Paris avec papa et
	maman, ma sœur et mon frère. Je vais à l'école « Jean
	Giono ». Mon père s'appelle Alain. Il travaille en
	ville. Ma mère Gertrude est prof. Ma sœur a 14 ans.
	Elle joue du violon. Mon frère s'appelle Patrice et il
	va à la maternelle. Le soir, nous allons à vélo dans le
	parc avec notre chien Snowy.
	En mai, nous allons à la campagne chez papi et
	mamie. Mon grand-père nous adore. Ma tante
	Marcelline habite près de chez eux. Ma grand-mère
	Marie invite ma tante à la maison pour le déjeuner.
	Elle arrive avec son mari et mes cousins Lionel et
	Marcel. Nous jouons ensemble dans le jardin.

II. Reliez les deux colonnes pour formuler des propositions:

1. Il	est nerveux
2. Elle	est gaie
3. Nous	es triste
4. Elles	est étonnée
5. Bernard	est d'accord
6. Caroline	sont nerveuses
7. Tu	sommes furieux
8. J'	ai sommeil

III. Votre ami français présente sa famille. Mais le texte n'a pas de verbes. Trouvez-les dans la colonne de droite et complétez le message :

⁵ Activité de grammaire

Salut, George ! Je ... David. J'... 15 ans et j'étudie au lycée. Je ... content de te présenter ma famille. Nous ... Lyon, dans une belle maison. Ma famille ... grande, nous ... 10. Moi, mes parents, mes grands-parents, mes frères et ma sœur. Ma mère ... Corinne et elle ... comptable. Mon père, Christian, ... dans une fabrique de ciment. Mes grands- parents ... avec nous. Mes frères, Julien, Karim, Ben et Fred, ... cuisiniers, ils ... leur restaurant. J'... beaucoup ma petite sœur, Claire, qui ... élève au collège « Carnot ». Voilà. Et toi ? Ta famille ? A bientôt ! Ton ami français, David	1. m'appelle 2. habitons 3. est 4. aime 5. ont 6. ai 7. est 8. suis 9. habitent 10. sommes 11. s'appelle 12. travaille 13. sont 14. est

IV. Être ou avoir ? Jouez le jeu de la fiche suivante :

<https://wordwall.net/fr/resource/58423191/%C3%AAtre-ou-avoir-fle-a1>

Activité 7⁶

CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 3.2. Înțelegerea de mesaje scrise simple pentru a recunoaște persoane, obiecte, acțiuni

Consigne : Remets le message en ordre

• Je commence les classes à 8 heures.	1
• Salut !	2
• J'ai des cours de maths et de français.	3
• L'école finit à 13 heures.	4
• Je vais à la maison et je prends le déjeuner.	5
• Dans l'après-midi je fais du sport.	6
• Bonne journée !	7
• Ce soir je vais au cinéma.	8

Activité avec un outil numérique : on peut faire un exercice interactif à l'aide des applications comme Wordwall, LearningApps, Liveworksheets, Genially, etc.

Activité 8

CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE UZUALĂ

CS 2.2. Exprimarea concisă a preferințelor și a intereselor în contexte familiare

Activité : Mini-interview

Consignes :

Chaque élève reçoit une fiche avec des questions simples.

Les élèves se posent les questions entre eux.

Ensuite, chacun présente brièvement son partenaire à la classe.

■ Fiche d'interview (exemple)

Questions possibles :

1. Tu as des frères ou des sœurs ?
2. Qu'est-ce que tu aimes manger ?
3. Quel est ton animal préféré ?

⁶ Activitate licee teoretice

4. Quel genre de musique écoutes-tu ?
5. Tu aimes lire ?
6. Quel film aimes-tu ?
7. Tu aimes aller à l'école ?
8. Que fais-tu pendant ton temps libre ?
9. Quel est ton sport préféré ?
10. Aimes-tu voyager ?

Variantes :

- ❖ Utiliser des images pour illustrer les questions.
- ❖ Faire l'interview en format audio ou vidéo.
- ❖ Créer un mur des préférences avec les réponses des élèves.

TEST D'ÉVALUATION – COMPRÉHENSION ÉCRITE**Exercice 1****1 p***Lis cette annonce :*

Bonjour, les amis !
 Je vends un vélo rouge. Il est petit et léger.
 Prix : 40 €.
 Téléphone après 16h au numéro : 06 55 28
 91 30.

Réponds aux questions, en introduisant la réponse dans une phrase :

1. Que vend la personne ? _____
2. De quelle couleur est le vélo ? _____
3. Combien coûte le vélo ? _____
4. Quand peux-tu téléphoner : a) le matin ; b) le soir ; c) l'après-midi

Exercice 2**2 p***Lis le profil d'Ana :*

  Ana SANTALUZ.	<i>Je m'appelle Ana. J'ai 19 ans. Je suis espagnole. J'habite à Paris avec une amie. J'aime la musique et les chats.</i> ***

Choisis la variante correcte de réponse :

- a. Ana a : 15 ans / 19 ans / 25 ans
- b. Elle est : française / espagnole / italienne
- c. Elle habite : seule / avec une amie / avec sa famille
- d. Elle aime : les chiens / la musique / le sport

Exercice 3**3 p**

Lis la lettre de Michel. Remplace les points par les mots correspondants :

le 2 décembre 2025, Orly

Cher Martin,

Voici mon programme.

Je vais à l' le matin en . À midi, je mange une . L'après-midi, je joue avec mon . Le soir, j'appelle ma famille avec mon . Le week-end, je fais du .

Et toi ? Voilà mon numéro de portable : 06 42 30 22 11. Nous pouvons parler sur WhatsApp ou sur Snapchat. A bientôt,
Michel

Exercice 4**3 p**

Regarde les images de cette BD⁷. Fais correspondre à chaque vignette la proposition dans l'ordre correct.

⁷ Images tirées de la revue *Tintin c'est l'aventure, Une création GEO*, no. 24 de juillet-août 2025, (Joris Mertens, Béatrice), éd. Prisma Média, Gennevilliers, pp. 133-135.

1. Elle arrive à la maison.
2. Elle a un imperméable rouge.
3. Elle a un sac rouge.
4. Il pleut.

5. Elle monte l'escalier.
6. Les chats regardent curieux le sac rouge.
7. Elle se prépare un café.
8. Elle se sèche les cheveux.
9. Elle enlève son manteau.

	10. C'est un album-photos, avec des couvertures en cuir. 11. Elle sort un album du sac rouge. 12. Elle commence à regarder les photos.

Grille de correction

Exercice 1 : 1) un vélo 2) rouge 3) 40 € 4) b	(0,25 p x 4)
Exercice 2 : 1) 19 ans 2) espagnole 3) avec une amie 4) la musique	(0,50 p x 4)
Exercice 3 : école / bus / pizza / chat / téléphone / vélo	(0,50 p x 6)
Exercice 4 :	(0,25 p x 12)

1. Il pleut.
2. Elle a un imperméable rouge.
3. Elle a un sac rouge.
4. Elle arrive à la maison.
5. Elle monte l'escalier.
6. Elle enlève son manteau.
7. Elle se prépare un café.
8. Elle se sèche les cheveux.
9. Les chats regardent curieux le sac rouge.
10. Elle sort un album du sac rouge.
11. C'est un album-photos, avec des couvertures en cuir.
12. Elle commence à regarder les photos.

Projet thématique collaboratif

Noël dans les pays francophones

Réalisation d'une exposition photo, accompagnée de courtes présentations

Séquence 1 : La magie des mots

Les élèves trouvent les mots spécifiques à Noël dans un mot-croisé, puis utilisent les mots obtenus pour créer un dictionnaire illustré sous forme de jeu d'association, en utilisant l'application Wordwall.

Ressources numériques :

<https://www.lumni.fr/jeu/les-mots-caches-du-pere-noel#containerType=folder&containerSlug=en-attendant-noel>

<https://wordwall.net/resource/26207341/gl-joyeux-noel-match-up>

CS 3.2. Înțelegerea de mesaje scrise simple pentru a recunoaște persoane, obiecte, acțiuni

Séquence 2 : Noël en France

Les élèves complètent les espaces libres afin d'obtenir un texte sur la fête de Noël en France.

<https://wordwall.net/ro/resource/8967847/francese/no%C3%ABl-en-france2-les-traditions>

CS 3.4. Înțelegerea sensului global al unor mesaje funcționale scurte

Séquence 3 : La carte de la Francophonie

Les élèves repèrent sur la carte les pays francophones et complètent les pays indiqués dans une liste des continents.

<https://www.youtube.com/watch?v=MIvBHbn-tQk>

CS 4.1. Utilizarea unor structuri date în redactarea mesajelor scrise

Séquence 4 : Noël dans les pays francophones

Les élèves choisissent des images pour représenter des aspects culturels et sociaux d'un pays francophone choisi (5 équipes – 5 pays de continents différents), selon une structure donnée (*Le calendrier des fêtes d'hiver, Une maison décorée, Le repas de Noël, Un dessert spécial, Chanter Noël, Les Foires dans les grandes villes*, etc). Des textes simples seront créés pour décrire les spécificités locales de Noël pour le pays francophone choisi. Des applications telles que Canvas, Miro, Boardmix ou Genially peuvent être utilisées.

Ressources numériques :

<https://www.lesfeesdufle.com/video-noel-ca-evoque-quoi-pour-vous.html>

<https://prezi.com/g9gxhlpdpfe7/vanuatu/>

<https://www.lemoteurdufle.fr/theme/vocabulaire-noel/>

<https://www.martinique.org/fr/blog/gastronomie/les-saveurs-de-noel-en-martinique>

CS 5.3. Exprimarea unor idei simple despre obiceiuri, tradiții și valori culturale

Séquence 5 : C'est Noël!

Model - <https://view.genially.com/6399deb7b9cda70012fc891c/interactive-content-noel>

Chaque équipe télécharge les supports réalisés dans le document collaboratif créé par l'enseignant dans l'application Genially.

CS 4.4. Redactarea de texte simple, multimodale, pe teme familiare

PROJET THÉMATIQUE COLLABORATIF

Réalisation d'un clip vidéo de présentation personnelle : nom, nationalité, âge, lieu de résidence, traits physiques

Séquence 1 :

Les élèves identifient les informations personnelles de certains adolescents dans les vidéos projetées par l'enseignant, en complétant une fiche de travail.

<https://enseigner.tv5monde.com/fiches-pedagogiques-fle/bonjour-116>

CS 1.2. Identificarea unor informații simple cu caracter personal din mesaje scurte

Séquence 2 :

Les élèves réalisent, à partir de quelques modèles, des textes écrits contenant la fiche d'identité de chaque élève, dans l'application Canvas, ainsi qu'un poster numérique de l'équipe à laquelle ils appartiennent. Un nom est choisi pour l'équipe.

<https://www.canva.com/>

CS 4.2. Redactarea de mesaje personale scurte**Séquence 3 :**

Les élèves se présentent à l'oral en indiquant le nom, l'âge, la nationalité, le domicile de chaque élève ainsi que leur point fort concernant un trait physique.

Les élèves enregistrent leurs présentations orales sur l'application Vocaroo, avec un retour du professeur.

<https://vocaroo.com/>

CS 2.3. Formularea unor enunțuri scurte și clare, cu respectarea pronunției și a intonației specifice limbii moderne studiate**Séquence 4 :**

Les élèves se présentent à l'oral, en précisant le nom, l'âge, la nationalité, le lieu de résidence de chaque élève et un point fort concernant un trait physique. Les élèves enregistrent les présentations orales dans l'application Vocaroo, avec un retour de l'enseignant.

<https://www.capcut.com>

<https://www.padlet.com/>

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- A. *Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular*
- a. Gramatică practică și teoretică
1. Akyüz, Anne, Bazelle-Shahmaei, Bernadette, Bonenfant, Joëlle & Gliemann, Marie-Françoise, 2019, *En contexte – Exercices de grammaire (A1)*, Hachette FLE
 2. Candelier, Michel (coord.) 2012, *Un cadre européen pour les approches plurielles des langues et des cultures*, <http://carap.ecml.at/CARAP/tabid/2332/language/fr-FR/Default.aspx>
 3. Beacco, Jean-Claude; Porquier, Remy, 2007, *Niveau A1 pour le français (utilisateur/ apprenant élémentaire). Un référentiel*, 2007, Les Editions Didier
 4. Beacco, Jean-Claude, 2018, *L'altérité en classe de langue. Pour une méthodologie éducative*, Les Editions Didier
 5. Beacco, Jean-Claude, 2007, *L'approche par compétences dans l'enseignement des langues: enseigner à partir du Cadre européen commun de référence pour les langues*, Éditions Didier
 6. Bourguignon, Claire, 2010, *Pour enseigner les langues avec le CECRL: Clés et conseils*, Éditions Delagrave
 7. Brissaud, Catherine, Cogis, Danièle, 2011, *Comment enseigner l'orthographe aujourd'hui*, Éditions Hatier
 8. Conseil de l'Europe, 2001, *Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : apprendre, enseigner, évaluer*, Paris, Les Editions Didier, <https://rm.coe.int/16802fc3a8>
 9. Conseil de l'Europe, 2018, *Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs*, 2018, <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>
 10. Conseil de l'Europe, 2021, *Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer – Volume complémentaire*, Éditions du Conseil de l'Europe <https://rm.coe.int/cadre-europeen-commun-de-reference-pour-les-langues-apprendre-enseigne/1680a4e270>
 11. Cuq, Jean Pierre, Gruca, Isabelle, 2017, *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Éditions PUG
 12. David, Catherine, Abry, Dominique, 2018, *Classes multi-niveaux et pédagogie différenciée*, Éditions Hachette
 13. Grégoire, Maïa & Kostucki, Alina, 2019, *Grammaire progressive du français*, Niveau débutant complet (A1.1), 2e édition, CLE International
 14. Mangiante, Jean-Marc, Parpette, Chantal, 2004, *Le français sur objectif spécifique : de l'analyse des besoins à l'élaboration d'un cours*, Éditions Hachette

15. Riquois, Estelle, 2019, *Lire et comprendre en FLE*, Éditions Hachette
16. Tagliante, Christine, 2006, *La classe de langues*, Éditions CLE international
17. Tisset, Carole, 2017, *Enseigner la langue française à l'école*, Éditions Hachette

b. Vocabular general și tematic

1. Bitton, Arielle, 2015, *FLE (Français langue étrangère). Vocabulaire illustré avec exercices corrigés et fichiers audio. Niveau A1*, Éditions Ellipses
2. Branellec-Sorensen, Maria, Charalon, Marie-Laure, 2017, *Jeux de rôles*, Éditions PUG
3. Carlo, Catherine, Causa, Mariella, 2005, *Civilisation progressive du français*, Niveau débutant, Éditions CLE International
4. Cavalla, Cristelle, Crozier, Elsa, Dumarest, Danielle, Richou, Claude, 2009, *Le vocabulaire en classe de langue*, Éditions CLE International
5. Charmeux, Eveline, 2014, *Enseigner le vocabulaire*, Éditions Chronique Sociale
6. Lombardini, Amélie, Marty, Roselyne, Mous, Roselyne, 2018, *Vocabulaire progressif du français. Niveau débutant complet (A1.1)*, Éditions CLE International
7. Mimran, Reine, 2005, *Vocabulaire expliqué du français. Niveau débutant*, Éditions CLE International
8. Tréville, Marie-Claude, Duquette, Lise, 1996, *Enseigner le vocabulaire en classe de langue*, Éditions Hachette

B. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

- **Amara.org** – <https://amara.org/> creare de subtitrări educaționale
- **Enseigner.tv5monde.com** <https://enseigner.tv5monde.com/> – fișe pedagogice și videoclipuri educaționale
- **Lesfeesdufle.com** - <https://www.lesfeesdufle.com/> – platformă educațională de resurse pedagogice interactive
- **Lemoteurdufle.fr** - <https://www.lemoteurdufle.fr/> – grupare de site-uri cu fișe pedagogice
- **Lumni.fr** - <https://www.lumni.fr/> – platformă educațională de resurse pedagogice
- **Martinique.org** - <https://www.martinique.org/fr> – suport autentic
- **YouTube EDU** – videoclipuri educaționale

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

- **Busuu** - <https://www.busuu.com/en/register?learning=fr> - lecții scurte, interactive, corectare
- **Capcut** - <https://www.capcut.com> - aplicație editare video
- **Canva** - <https://www.canva.com> - realizarea de proiecte creative, postere, portofolii
- **Dr French app** - <https://www.thegrammaruniversity.com/dr french/index.php?lng=fr> - aplicație cu peste 240 de lecții și 700 de exerciții, clasate pe nivel și tematică
- **Edpuzzle** - <https://edpuzzle.com> - lecții video interactive
- **Flip Microsoft** – <https://flip.com> - aplicație pentru proiecte video și activități colaborative
- **Genially** - <https://genially.com/> - crearea de conținut interactiv și animat
- **Hemingway** - <https://hemingwayapp.com/> - aplicație editarea și îmbunătățirea clarității textului
- **Kahoot** - <https://kahoot.com/> - quizuri, sondaje și activități educative
- **Learningapps** - <https://learningapps.org/> - crearea și utilizarea de exerciții interactive
- **MobCrab** - https://download.cnet.com/learn-french-beginner-grammar-offline-free-lesson/3000-20414_4-78603106.html - aplicație pentru limbi străine
- **Nearpod** - <https://nearpod.com/> - prezentări interactive cu activități, quiz-uri și conținut multimedia
- **Padlet** – <https://padlet.com/> - platforme pentru crearea de materiale vizuale interactive
- **Pexels** - <https://www.pexels.com> - fotografii gratuite
- **Porolingo** - aplicație cu explicații clare și teste de gramatică
- **Quizlet** – <https://quizlet.com> – fișe de vocabular tematice
- **Teachflix** - <https://teachflix.org/> - colecție gratuită de clipuri video
- **Vocaroo** - <https://vocaroo.com/> – instrument pentru înregistrare audio și partajare de fișiere audio
- **Wordwall** - <https://wordwall.net> - crearea de activități educaționale interactive și imprimabile

Anexa 3 – Limba spaniolă**SUGESTII METODOLOGICE****Teme recomandate**

- Universul personal: însușiri fizice, familie, școală, orar, activități școlare, camera personală, *animale de companie, emoții*
- Rutina cotidiană: formule de salut, momente și părți ale zilei, activități curente, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile, ora, data
- *Domenii de interes pentru adolescenți: activități de timp liber*
- *Elemente de cultură și civilizație hispanică: prenume uzuale, țări și orașe importante, sărbători specifice (Navidad, el Año Nuevo, Día de los Reyes Magos, Semana Santa)*

Teme de proiecte colaborative

- «Me presento» - clip video de prezentare personală, nume, naționalitate, vârstă, reședință, însușiri fizice
- «Mi álbum de familia» - album digital cu membrii familiei
- «Un fin de semana perfecto en España» - planificarea unui sfârșit de săptămână într-un oraș spaniol
- «Mis pasatiempos» – clipuri video
- «Costumbres navideñas de los países latinos» - expoziție foto însoțită de scurte prezentări

Gramatică funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:**A saluta**

- alfabetul, reguli fonetice și fonologice de bază
- formule de salut adaptate contextului (formal / informal): “Hola.”, “Buenos días.”, “Buenas tardes.”, “Buenas noches.”, “Adiós.”, “Hasta luego.”, “Hasta mañana.”, “¿Qué tal?”, “¿Cómo estás?”, “Bien, gracias.”, “Muy bien.”, “Regular”.

A se prezenta / a prezenta pe cineva / a solicita și a oferi informații uzuale de ordin personal

- naționalitatea, familia, activitățile cotidiene, *animale de companie*
- distincția masculin / feminin, singular / plural, la nivel de articol, substantiv și adjectiv
- verbe uzuale de prezentare: “ser”, “llamarse”, “tener”
- pronumele personale cu funcție de subiect
- pronumele de politețe (“usted/ ustedes”)

A cere și a oferi informații uzuale

- structuri interrogative: “qué”, “quién(es)”, “dónde”, “cómo”, “cuándo”, “cuánto/a/os/as”
- articolul hotărât în expresii de timp (zilele săptămânii, ora, data)
- utilizarea verbului “ser” pentru exprimarea orei
- numeralul cardinal (0-100)

A identifica un obiect

- utilizarea pronumelui demonstrativ (“Esto es un boli.”/“Aquello es un avión.”)
- adjectivul posesiv

A descrie simplu un obiect/ o persoană

- adjectivul calificativ: culori, forme, naționalități, trăsături fizice
- utilizarea formei verbale unipersonale “hay”
- verbele “ser”/“estar”/“llevar”

A exprima preferințe și interese

- verbul “gustar + substantiv/infinativ” (“Me gusta el té/ comer cereales.”)
- fraza exclamativă (“¡Qué interesante!”)
- negația
- verbele “encantar”, “preferir + substantiv / infinitiv”
- utilizarea intuitivă a pronumelor complement indirect (forme tonice/atone): “(A mí) me gusta mucho viajar en avión.”/“Me encantan los coches.”)

A relate la prezent

- indicativul prezent al verbelor active și reflexive regulate și neregulate uzuale: “poner”, “venir”, “salir”, “poder”, “ir(se)”, “despertar(se)”, “acostar(se)”, “vestir(se)”
- utilizarea adverbilor frecvente pentru localizarea temporală: “ahora”, “hoy”, “mañana”, “después”, “tarde”, “temprano”

- utilizarea perifrizei “*estar + gerunziu*” (“*Está hablando por teléfono.*”)
- utilizarea conjuncțiilor: “*y*”, “*o*”, “*porque*”, “*pero*”, “*que*”
- propoziții coordonate: copulative, disjunctive și *adversative*

A participa la schimburi verbale orale/scrise simple

- descrierea activității/ profesiei: “*¿Qué haces?*” “*¿A qué te dedicas?*”
- descrierea cauzei și motivației: “*¿Por qué...?*”/ “*Porque...*”
- exprimarea finalității: “*para+infinitiv*”
- localizarea temporală: “*¿Qué hora es?*”/ “*¿A qué hora...?*”
- utilizarea interogativelor uzuale: “*cuánto/a/os/as*”
- utilizarea adverbilor de timp “*siempre*”, “*nunca*”

A localizează obiecte și persoane în spațiu

- prepoziții și locuțiuni prepoziționale de localizare (“*a la izquierda*”, “*a la derecha*”, “*al lado de*”, “*sobre*”, “*encima de*”, “*debajo de*”, “*en*”, “*entre*”, “*enfrente de*”, “*detrás de*”, “*cerca de*”, “*lejos de*”)
- “*Hay*”/ “*Está(n)*”
- utilizarea adjectivelor demonstrative (“*este*”, “*ese*”, “*aquel*”)
- utilizarea adverbilor de loc (“*aquí*”, “*ahí*”, “*allí*”)

A solicita și a da indicații de orientare

- interacțiuni uzuale pentru orientarea în spațiu: “*¿Para ir a...?*”, “*¿Dónde está...?*”, “*todo recto*”, “*la primera/la segunda/ la tercera calle a la derecha/ izquierda*”
- utilizarea prezentului indicativ pentru a da indicații de orientare (“*Sigues.*”/ “*Vas.*”/ “*Coges.*”/ “*Giras...*”)

A felicita/ A invita/ A mulțumi

- expresii pentru a felicita: “*¡Feliz cumpleaños!*”, “*¡Enhorabuena!*”, “*¡Felicidades!*” “*¡Felices fiestas!*”
- utilizarea imperativului afirmativ (persoana a II-a singular și plural) - *forme frecvente în comunicare*
- expresii de invitație (“*querer + infinitiv*”, “*Te invito a...*”)
- “*gracias por + substantiv*”

A da / a urma instrucțiuni

- “*Hay que + infinitiv*”, “*tener que + infinitiv*”, “*deber+infinitiv*”
- “*Poder + infinitiv*”

**Sugestiile metodologice scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru*

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

Exemple de activități de învățare

1.4. Manifestarea unei reacții verbale/ nonverbale drept răspuns la o comandă simplă/întrebare/formulă de salut

“Dibuja mi regalo de Navidad”

Un alumno describe en frases sencillas lo que quiere recibir en Navidad, sin nombrar el objeto. Los miembros de su grupo deben dibujar el regalo, utilizando la aplicación digital *Canva*. Por cada acierto, el equipo gana 1 punto.

Ejemplo:

Es rectangular.

Sirve para guardar objetos escolares.

Es rojo.

Es de material textil.

Se cierra con cremallera.

(Respuesta: un estuche)

2.2. Exprimarea concisă a preferințelor și a intereselor în contexte familiare

Actividad digital: Los alumnos deben realizar una entrevista vídeo sobre sus preferencias. La actividad se realizará en parejas. Los entrevistados tendrán que contestar preguntas del tipo:

1. ¿Qué comida te gusta más: la comida rápida o la comida casera?
2. ¿Qué te gusta hacer los fines de semana?
3. ¿Prefieres ir al cine o ver películas en casa?
4. ¿Qué tipo de música prefieres?/¿Cuál es tu cantante favorito?
5. ¿Cuál es tu fiesta favorita?

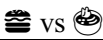
Activitate adaptată pentru elevi dislexici: “Mis gustos e intereses”

Entrevista digital guiada con apoyos visuales y lenguaje simplificado.

Apoyos para el alumno

- Uso de pictogramas o imágenes representativas para cada pregunta.
- Preguntas escritas con tipografía clara (ej. OpenDyslexic o Arial), tamaño grande y espacio entre líneas.
- Lectura en voz alta de las preguntas por parte del compañero o del profesor.
- Posibilidad de responder oralmente o con apoyo de tarjetas visuales.
- Tiempo extra para preparar las respuestas.
- Guion visual con estructura clara de la entrevista.

Guion visual para la entrevista

Pregunta	Imagen de apoyo	Opciones visuales para responder
¿Qué comida te gusta más?	 vs 	☐ Comida rápida ☐ Comida casera
¿Qué te gusta hacer los fines de semana?		Elige una o varias imágenes
¿Prefieres ir al cine o ver películas en casa?		☐ Cine ☐ Casa
¿Qué tipo de música prefieres?		Elige entre géneros o cantantes con imágenes
¿Cuál es tu fiesta favorita?		Marca con una pegatina o elige una imagen

Sugerencias para facilitar la expresión

- Preparar las respuestas con antelación usando una plantilla visual
- Permitir respuestas cortas o con apoyo de gestos/imágenes
- Usar una aplicación como Canva o PowerPoint para crear tarjetas visuales interactivas
- Ofrecer ejemplos formulados por el profesor o por los compañeros

3.4. Înțelegerea sensului global al unor mesaje funcționale scurte

Lee el siguiente anuncio y contesta con “verdadero” o “falso”:

Vendo piso sin amueblar en zona centro
120 m²
2 dormitorios
Segunda planta
Calefacción central
Ascensor
Zona de restaurantes y tiendas
Contacto: fernandolopez@alquivende.es

- a. El piso del anuncio se puede alquilar.
- b. El piso es bastante espacioso.
- c. Se puede subir solo por las escaleras.
- d. Tiene a su alrededor muchos lugares para ir de compras.
- e. Puedes contactar con el dueño solo por móvil.

4.3. Producerea de mesaje scrise pentru a descrie simplu obiecte și persoane

Lee el texto y completa los datos de Ana, que quiere inscribirse en un curso de inglés, nivel avanzado:

Me llamo Ana Martínez Castro. Soy de Alicante, pero ahora vivo en Sevilla. Trabajo en una empresa del sector musical. Mi trabajo es interesante porque siempre aprendo cosas nuevas. Organizo conciertos, busco salas y tengo contacto con músicos. En mi trabajo es importante hablar inglés, por eso quiero mejorar mis conocimientos

en este idioma. También hablo un poco de italiano y de alemán. Uso la tecnología todos los días: escribo correos electrónicos y uso aplicaciones para organizar actividades y vender entradas.

- Nombre: _____
- Apellidos: _____
- Lugar de nacimiento: _____
- Lugar de residencia: _____
- Idiomas: _____
- Actividades en el trabajo: _____
- Razón de la inscripción en el curso: _____

Activitate remedială: Reconstruimos el perfil de Ana

Duración: 25–30 minutos

Materiales: texto original, fichas de trabajo, tarjetas con preguntas, lápices de colores

Etapas 1: Activación y repaso (5 min.)

Actividad: El profesor escribe en la pizarra las siguientes preguntas: ¿Cómo te llamas?, ¿De dónde eres?, ¿Dónde vives?, ¿Qué idiomas hablas?, ¿En qué trabajas?

Los alumnos: Responden oralmente, en parejas, utilizando sus propios datos. Luego, el profesor les dice: “Ahora vamos a conocer a Ana. ¡Vamos a ayudarla a completar su ficha!”

Etapas 2: Lectura guiada (10 min.)

Actividad: El profesor lee el texto en voz alta mientras los alumnos lo siguen en sus hojas. Se realiza una segunda lectura, pero esta vez los alumnos reciben tarjetas con preguntas extraídas de la ficha: ¿Cómo se llama?, ¿Dónde nació?, ¿Dónde vive ahora?, ¿Qué idiomas habla?, ¿Qué hace en su trabajo?, ¿Por qué quiere estudiar inglés?

Los alumnos: Buscan las respuestas en el texto, subrayan la información relevante y la anotan en las tarjetas.

Etapas 3: Completar la ficha (10 min.)

Los alumnos: Usando la información extraída, completan la ficha de Ana:

- Nombre: Ana
- Apellidos: Martínez Castro
- Lugar de nacimiento: Alicante
- Lugar de residencia: Sevilla
- Idiomas: inglés, italiano, alemán
- Actividades en el trabajo: organiza conciertos, busca salas, tiene contacto con músicos, escribe correos, usa aplicaciones
- Razón de la inscripción en el curso: mejorar sus conocimientos de inglés

Etapas 4 (opcional): Juego de rol “Inscríbete tú” (5–10 min.)

Los alumnos: Crean una ficha similar con sus propios datos (reales o imaginarios). Juegan al “secretario del curso de inglés” y al “candidato” – uno hace las preguntas, el otro responde.

Modelo de Formulario de Google: “¿Quién es Ana?”

Título del formulario: ¿Quién es Ana? – Actividad de comprensión lectora

Descripción introductoria:

Lee el siguiente texto sobre Ana y responde a las preguntas. ¡Ayúdala a completar su ficha de inscripción en el curso de inglés!

Sección 1: Lectura del texto

Me llamo Ana Martínez Castro. Soy de Alicante, pero ahora vivo en Sevilla. Trabajo en una empresa del sector musical. Mi trabajo es interesante porque siempre aprendo cosas nuevas. Organizo conciertos, busco salas y tengo contacto con músicos. En mi trabajo es importante hablar inglés, por eso quiero mejorar mis conocimientos en este idioma. También hablo un poco de italiano y de alemán. Uso la tecnología todos los días: escribo correos electrónicos y uso aplicaciones para organizar actividades y vender entradas.

Sección 2: Preguntas de comprensión

1. **¿Cuál es el nombre de Ana?** Tipo de pregunta: Respuesta corta
2. **¿Cuáles son sus apellidos?** Tipo de pregunta: Respuesta corta
3. **¿Dónde nació Ana?** Tipo de pregunta: Selección múltiple
 - Alicante
 - Sevilla

- Madrid
- Valencia

4. **¿Dónde vive actualmente?** Tipo de pregunta: Selección múltiple

- Alicante
- Sevilla
- Barcelona
- Málaga

5. **¿Qué idiomas habla Ana?** Tipo de pregunta: Casillas de verificación

- Inglés
- Italiano
- Alemán
- Francés

6. **¿Qué actividades realiza en su trabajo?** Tipo de pregunta: Casillas de verificación

- Organiza conciertos
- Busca salas
- Tiene contacto con músicos
- Enseña idiomas
- Escribe correos electrónicos
- Usa aplicaciones

7. **¿Por qué quiere inscribirse en el curso de inglés?** Tipo de pregunta: Selección múltiple

- Porque quiere viajar
- Porque lo necesita para su trabajo
- Porque le gusta el idioma
- Porque quiere mudarse a Inglaterra

Sección 3: ¡Inscríbete tú!

Completa tu propia ficha como si fueras tú quien se inscribe en un curso de idiomas.

Nombre: Tipo de pregunta: Respuesta corta

Apellidos: Tipo de pregunta: Respuesta corta

Lugar de nacimiento: Tipo de pregunta: Respuesta corta

Lugar de residencia: Tipo de pregunta: Respuesta corta

Idiomas que hablas: Tipo de pregunta: Respuesta corta

Actividades que realizas en tu trabajo o en tu día a día: Tipo de pregunta: Párrafo

Razón por la que quieres estudiar un idioma: Tipo de pregunta: Párrafo

Finalización

¡Gracias por tu participación! Tu ficha será revisada por el/la profesor/a. ¡Buen trabajo!

4.4. Redactarea de texte simple, multimodale, pe teme familiare

- Crearea unui mesaj multimodal în format digital, folosind formule simple

Soporte visual: “¡Hola! Mi mensaje en español”

🎯 Objetivo

Crear un mensaje digital simple para presentarte y hablar un poco de ti en español.

Usa frases cortas, emojis e imágenes.

Instrucciones

1. Lee el modelo de mensaje.
2. Escribe tu propio mensaje con tus datos.
3. Añade emojis o una imagen tuya.
4. Guarda o presenta tu mensaje a la clase.

💬 Modelo de mensaje

☀️ ¡Hola!

Me llamo Ana.

Soy de Rumanía. 🇷🇴

Tengo 15 años. 🎂

Vivo en Bucarest. 🏙️

Me gustan la música y el chocolate. 🎵 🍫

Tengo un perro pequeño. 🐶

😊 ¡Hasta pronto!

🕒 Tu turno

👋 ¡Hola!

Me llamo ____.

Soy de ____.

Tengo __ años.

Vivo en ____.

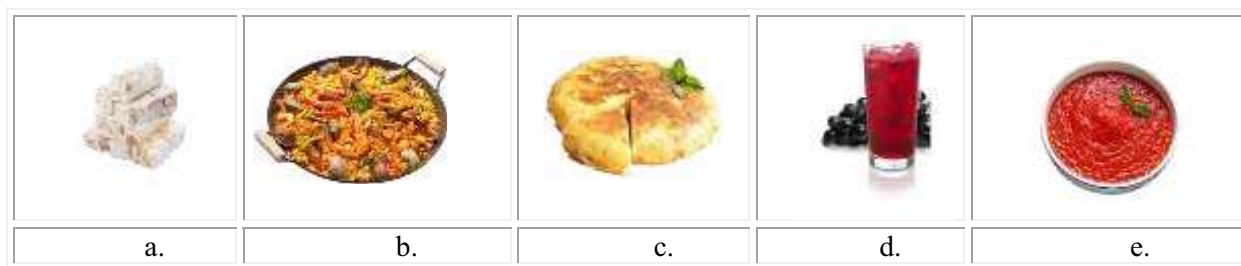
Me gusta ____.
Tengo ____.

☺ ¡Adiós!

(Dibuja o pega una imagen tuya, tu ciudad o algo que te gusta)

5.3. Exprimarea unor idei simple despre obiceiuri, tradiții și valori culturale.

Relaciona las dos columnas para formar frases completas. Escribe la letra de la imagen correspondiente al lado de cada frase.

Fuente de las imágenes: <https://www.pngegg.com/es>

1. La tortilla es un plato típico español ...	con	arroz, mariscos, pollo y verduras. ☐
2. El gazpacho es una sopa fría de Andalucía ...		huevos, patatas y cebolla. ☐
3. La paella es un plato típico de Valencia ...		almendras y miel. ☐
4. El turrón es un dulce tradicional español de Navidad ...		vino tinto y refresco de limón. ☐
5. El tinto de verano es una bebida española ...		tomate, pepino y aceite de oliva. ☐

La actividad se puede realizar también por la aplicación digital *learningapp.org*. El profesor puede crear una tarea de relacionar columnas.

Actividad de evaluación: Descubrimos la cultura gastronómica española

Aprendizaje evaluado: La comprensión del vocabulario y de las expresiones relacionadas con las tradiciones y la gastronomía españolas; establecer correspondencias entre los nombres de los platos típicos y sus descripciones.

Tipo de evaluación:

Evaluación formativa – actividad escrita con imágenes y enunciados para completar.

Criterios de evaluación:

Criterio	Nivel muy bueno (MB)	Nivel bueno (B)	Nivel satisfactorio (S)	Nivel mínimo (M)
Asociación correcta de las imágenes con las descripciones	Todas las asociaciones correctas	4 de 5 correctas	3 de 5 correctas	Menos de 3 correctas
Uso del vocabulario básico en español	Correcto y fluido	Con pequeñas dudas	Con apoyo del profesor	Dificultades importantes

Retroalimentación para los alumnos:

- Si tienes 5 respuestas correctas: ¡Excelente! Ya conoces muy bien la comida española.
- Si tienes 3–4: ¡Muy bien! Repasemos juntos algunas palabras nuevas.
- Si tienes menos de 3: ¡No pasa nada! Vamos a practicar un poco más.

Exemple de proiecte colaborative

Mi álbum de familia

Competențe specifice:

2.3. Formularea unor enunțuri scurte și clare cu respectarea pronunției și a intonației specifice limbii moderne studiate

4.3. Producerea de mesaje scrise pentru a descrie simplu obiecte și persoane

Instrucciones: Crea un álbum digital familiar.

Organización de la actividad: en parejas

Metas de aprendizaje:

- ✓ Potenciar la creatividad y la imaginación de los alumnos a través de actividades comunicativas
- ✓ Promover la expresión oral y escrita de manera sencilla y significativa
- ✓ Enriquecer el vocabulario relacionado con el tema de la familia
- ✓ Fomentar el interés y la curiosidad de los alumnos por las costumbres y tradiciones culturales
- ✓ Favorecer el uso responsable y creativo de herramientas digitales en el proceso de aprendizaje

Etapas del proyecto:

1. Elegir una de las dos opciones de trabajo: álbum cronológico o álbum temático
 2. Encontrar las fotografías necesarias con la ayuda del portátil o del móvil (Duración: 2 horas)
 3. Solicitar la autorización de las personas que aparecen en las imágenes
 4. Seleccionar las fotos que representen los momentos más significativos (Duración: 1 hora)
 5. Organizar las imágenes en función de su calidad y coherencia visual (Duración: medio día)
 6. Añadir nombres, etiquetas, fechas, lugares y una breve descripción a cada fotografía (Duración: medio día)
 7. Escoger la plataforma digital más adecuada para crear el álbum
 8. Diseñar y crear el álbum digital (Duración: 1 día)
 9. Compartir y presentar el trabajo frente a la clase o en el entorno virtual (Duración: 5 minutos por alumno o grupo)
 10. Evaluar el proyecto y proporcionar retroalimentación constructiva
- Recursos: Canva, Google Fotos, Power Point, etc.

Plantilla de autoevaluación

Proyecto “Mi álbum de familia”

Nombre del alumno/a: _____

Pareja de trabajo: _____

Tipo de álbum elegido: ☐ Cronológico ☐ Temático

Marca con una ✓ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

1. Participación y colaboración

Ítem	Siempre	A veces	Nunca
He colaborado activamente con mi pareja.	☐	☐	☐
He escuchado con atención las ideas de mi compañero/a y las he aplicado a mi trabajo.	☐	☐	☐
He cumplido con las tareas asignadas a tiempo.	☐	☐	☐
He ayudado a organizar las fotografías y los textos.	☐	☐	☐

2. Competencias lingüísticas

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He formulado frases cortas y claras en español.	☐	☐	☐
He respetado la pronunciación y entonación al presentar.	☐	☐	☐
He redactado descripciones simples y comprensibles.	☐	☐	☐
He ampliado mi vocabulario sobre la familia y las tradiciones.	☐	☐	☐

3. Creatividad y presentación

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He elegido fotografías significativas y de buena calidad.	☐	☐	☐
He contribuido a que el álbum sea visualmente atractivo.	☐	☐	☐
He utilizado etiquetas, fechas y lugares de forma clara.	☐	☐	☐

4. Uso de herramientas digitales

¿Qué herramienta digital has utilizado? ☐ Canva ☐ Google Fotos ☐ PowerPoint ☐ Otra: _____

¿Cómo valorarías tu uso de esta herramienta? ☐ Excelente ☐ Bueno ☐ Regular ☐ Necesito mejorar

5. Reflexión final

Lo que más me ha gustado del proyecto:

Lo que me ha resultado más difícil:

Una cosa que he aprendido:

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro:

Plantilla de coevaluación entre alumnos

Proyecto “Mi álbum de familia”

Nombre del evaluador/a: _____

Nombre del compañero/a evaluado/a: _____

Tipo de álbum presentado por la pareja: ☐ Cronológico ☐ Temático

Marca con una ✓ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts.)	Bueno (2 pts.)	Necesita mejorar (1 pt.)
Claridad de la expresión oral	☐ Muy clara y bien pronunciada	☐ Clara con algunos errores	☐ Poco clara o confusa
Calidad de las descripciones escritas	☐ Bien redactadas y comprensibles	☐ Adecuadas pero mejorables	☐ Incompletas o poco comprensibles
Relevancia de las fotografías	☐ Muy bien seleccionadas	☐ Adecuadas	☐ Poco relacionadas con el tema
Creatividad del álbum	☐ Original y visualmente atractivo	☐ Correcto y funcional	☐ Básico o poco estético
Uso de herramientas digitales	☐ Maneja bien la herramienta elegida.	☐ Usa la herramienta con ayuda.	☐ Tiene dificultades técnicas.

Comentario personal:

Lo que más valoro de la presentación de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos

☐ Excelente (13–15 pts.)

☐ Bueno (10–12 pts.)

☐ Satisfactorio (7–9 pts.)

☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)

Plantilla de evaluación del profesor

Proyecto “Mi álbum de familia”

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido del álbum	Muy completo, coherente y significativo	Adecuado y claro	Básico o superficial	Incompleto o irrelevante
Expresión oral	Clara, fluida y con buena entonación	Adecuada con algunos errores	Poco clara o insegura	Difícil de entender
Redacción escrita	Precisa, con vocabulario adecuado	Clara con errores menores	Comprensible, pero con errores frecuentes	Confusa o incorrecta
Selección de imágenes	Muy relevantes y bien presentadas	Adecuadas	Poco relacionadas	Inapropiadas o ausentes
Creatividad y diseño	Original y visualmente atractivo	Correcto y funcional	Básico	Desorganizado o poco estético
Trabajo en pareja	Excelente colaboración y reparto de tareas	Buena colaboración	Colaboración desigual	Trabajo individual o desorganizado
Uso de herramientas digitales	Uso eficaz y variado	Uso correcto	Uso limitado	No se han utilizado adecuadamente.
Puntualidad	El alumno ha cumplido con	El alumno ha cumplido en su	El alumno ha cumplido	El alumno ha incumplido la mayoría de las fechas

	todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 80 puntos

Observaciones del profesor/a:

Costumbres navideñas de los países latinos

Competențe specifice:

2.1. Reproducerea/ Producerea unor mesaje orale simple și scurte în contexte familiare

4.4. Redactarea de mesaje simple, multimodale, pe teme familiare

5.3. Exprimarea unor idei simple despre obiceiuri, tradiții și valori culturale

Instrucciones: Realizad una presentación *Power Point* con fotografías y explicaciones sobre las costumbres navideñas en países de habla hispana y Rumanía.

Organización de la actividad: en parejas

Metas de aprendizaje:

- ✓ Familiarizar a los alumnos con elementos del espacio cultural hispánico/latino
- ✓ Conocer y comparar tradiciones navideñas en países de habla hispana/latinas
- ✓ Desarrollar las competencias de expresión escrita y de expresión e interacción orales

Etapas del proyecto:

1. Presentar los objetivos de la actividad y explicar claramente las instrucciones del proyecto
2. Elegir los países hispanohablantes que se investigarán
3. Recopilar información sobre gastronomía típica, celebraciones religiosas y fiestas populares, artefactos, personajes emblemáticos y fechas importantes
4. Clasificar y organizar la información obtenida
5. Elaborar el producto final: seleccionar cinco fotografías y redactar cinco descripciones breves (Duración: 1 día)
6. Exponer el trabajo final proyectando las imágenes y presentando la información (Duración: 10 minutos)
7. Interactuar con los compañeros: después de cada exposición, los alumnos tienen que formular dos preguntas al grupo que presenta el proyecto (Duración: 2 minutos)
8. Realizar la evaluación del proyecto
9. Recibir la retroalimentación del profesor y reflexionar sobre el aprendizaje alcanzado

Ejemplo:

Uno de los platos mexicanos tradicionales es el pavo a la mexicana. Este plato lleva almendras, pasas, nueces, jugo de naranja, carne, y aceitunas.

El día de Navidad, por la mañana, los rumanos cantan el villancico *Steaua*.

Plantilla de autoevaluación

Proyecto “Costumbres navideñas de los países latinos”

Nombre del alumno/a: _____

Pareja de trabajo: _____

Países investigados: _____

Marca con una ✓ la opción que mejor describe tu experiencia:

1. Participación y colaboración

Ítem	Siempre	A veces	Nunca

He colaborado activamente con mi pareja.	☐	☐	☐
He escuchado con atención las ideas de mi compañero/a y las he aplicado a mi trabajo.	☐	☐	☐
He cumplido con las tareas asignadas a tiempo.	☐	☐	☐
He ayudado a organizar la información de forma clara.	☐	☐	☐

2. Competencias lingüísticas y culturales

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He producido mensajes orales simples y claros.	☐	☐	☐
He redactado descripciones breves y comprensibles.	☐	☐	☐
He aprendido sobre tradiciones navideñas en países latinos.	☐	☐	☐
He comparado costumbres de países hispanicos con las de Rumanía.	☐	☐	☐

3. Creatividad y presentación

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He elegido fotografías relevantes y atractivas.	☐	☐	☐
He contribuido a que la presentación sea clara y visual.	☐	☐	☐
He respondido con seguridad a las preguntas de los compañeros.	☐	☐	☐

4. Reflexión final

Lo que más me ha gustado del proyecto:

Lo que me ha resultado más difícil:

Una cosa que he aprendido:

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro:

Plantilla de coevaluación entre alumnos

Proyecto “Costumbres navideñas de los países latinos”

Nombre del evaluador/a: _____

Nombre del compañero/a evaluado/a: _____

Países presentados por la pareja: _____

Marca con una ✓ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts)	Bueno (2 pts)	Necesita mejorar (1 pt)
Claridad de la presentación oral	☐ Muy clara y comprensible	☐ Clara, con algunos errores	☐ Poco clara o confusa
Calidad de las descripciones escritas	☐ Bien redactadas y relevantes	☐ Adecuadas pero mejorables	☐ Incompletas o poco comprensibles
Relevancia de las fotografías	☐ Muy bien seleccionadas	☐ Adecuadas	☐ Poco relacionadas con el tema
Interacción con el público	☐ Responde con seguridad y amabilidad.	☐ Responde con ayuda.	☐ No responde o evita preguntas.
Conocimiento cultural	☐ Demuestra comprensión y comparación cultural.	☐ Muestra algunos elementos culturales.	☐ No se evidencian conocimientos culturales.

Comentario personal:

Lo que más valoro de la presentación de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos

☐ Excelente (13–15 pts.)

☐ Bueno (10–12 pts.)

☐ Satisfactorio (7–9 pts.)

☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)

Plantilla de evaluación del profesor**Proyecto “Costumbres navideñas de los países latinos”**

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido cultural	Muy completo y bien comparado	Adecuado y claro	Básico o superficial	Incompleto o irrelevante
Expresión oral	Clara, fluida y segura	Adecuada con algunos errores	Poco clara o insegura	Difícil de entender
Redacción escrita	Precisa, con vocabulario adecuado y conectores simples	Clara con errores menores	Comprensible, pero con errores frecuentes	Confusa o incorrecta
Selección de imágenes	Muy relevantes y bien presentadas	Adecuadas	Poco relacionadas	Inapropiadas o ausentes
Creatividad y diseño	Original y visualmente atractivo	Correcto y funcional	Básico	Desorganizado o poco estético
Trabajo en pareja	Excelente colaboración y reparto de tareas	Buena colaboración	Colaboración desigual	Trabajo individual o desorganizado
Interacción con el público	Responde con seguridad y demuestra interés.	Responde con ayuda.	Responde con dificultad.	No responde o evita la interacción.
Puntualidad	El alumno ha cumplido con todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido en su mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha incumplido la mayoría de las fechas y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 80 puntos

Observaciones del profesor/a

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular

a. Gramatică practică și teoretică

- Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española, 2010, *Nueva gramática de la lengua española. Manual*, Espasa Libros.
- Alonso Raya, Rosario, Castañeda Castro, Alejandro, et al., 2009, *Gramática básica del estudiante del español. A1-B1*, Difusión.
- Aragonés del Burgo, Luis, Palencia Fernández, Ramón, 2007, *Gramática de uso del español: Teoría y práctica. A1-B2, con solucionario*, Ediciones SM.
- Gómez Torrego, Leonardo, 2011, *Gramática didáctica del español*, Ediciones SM.
- Jacobi, Claudia, Melone, Enrique, Menón, Lorena, 2019, *Gramática en contexto. Curso de gramática para comunicar*, Edelsa.
- Javier de Santiago Guervós și Julio Borrego Nieto, 2008, *Manual de didáctica del español como lengua extranjera*, SGEL.
- Matte Bon, Francisco, 2005, *Gramática comunicativa del español*, Edelsa.
- Moliner, María, 2003, *Gramática básica del español*, Gredos.
- Palomino, M^a de los Ángeles, 2014, *Gramática en diálogo. A1-A2*, enClave-ELE.
- Rullo, Emanuela Maria, Uras, Maria Emilia, 2017, *Gramática práctica, A1/A2*, ELI.

- Sánchez, Aquilino, 1995, *Gramática práctica del español para extranjeros*, SGEL.

b. *Vocabular general și tematic*

- ****Diccionario práctico de sinónimos y antónimos*, 2019, Vox – Larousse.
- Real Academia Española, 2014, *Diccionario básico de la lengua española*, Espasa.
- Bitton, Arielle, 2017, *3 por uno REPASA*, A1/A2, Edelsa.
- Blanco, Carmen & Serrano, Teresa, 2016, *Vocabulario temático del español*, Edelsa.
- Encinar, Ángeles, 2012, *Uso interactivo del vocabulario. Nivel A-B1*, Edelsa.
- Fernández López-Rey, Natalia, María Ruiz de Gauna Moreno, 2007, *En otras palabras. Vocabulario en contexto con actividades*, Edinumen.
- Moreno Fernández, Francisco, 2017, *El español lengua extranjera en la era digital*, Universidad de Alcalá.
- Palomino, M^a de los Ángeles, 2015, *Vocabulario en diálogo. A1-A2*, enClave-ELE.
- Samper, María & al., 2010, *Uso interactivo del vocabulario*, Edinumen.

B. *Didactica limbii spaniole*

- Alonso Belmonte, Isabel, 2000, *El desarrollo de la comprensión lectora en el aula de español como lengua extranjera*, SGEL.
- Alonso, Encina, Castrillejo Mojado, Victoria Ángeles, Javierre Ortas, Antonio M., 2012, *Soy profesor/a: aprender a enseñar*, Edelsa.
- Carabela, 2006, *La literatura y su lugar en el aula de E/LE*, SGEL.
- Cassany, Daniel, 2005, *Expresión escrita en L2/ELE*, Arco Libros
- Figueras, Neus, 2013, *Pautas para la evaluación del español como lengua extranjera*, Edinumen.
- González Piñeiro, Manuel, 2010, *Didáctica de las lenguas modernas: Competencia plurilingüe e intercultural*, Síntesis.
- Moreno Fernández, Francisco, 2002, *Producción, expresión e interacción oral*, Arco Libros.
- Moreno García, Concha, 2015, *Materiales, estrategias y recursos en la enseñanza del español como 2/L*, 2ª edición, Arco/Libros
- Regueiro Rodríguez, María Luisa, 2014, *La programación didáctica ELE: pautas para el diseño de la programación de un curso ELE*, Arco Libros.
- Romero Gualda, María Victoria, 2008, *Léxico del español como segunda lengua: aprendizaje y enseñanza*, Arco Libros.
- Sánchez Lobato, J. & Santos Gargallo, I., 2005, *Vademécum para la formación de profesores: Enseñar español como segunda lengua (L2)/ lengua extranjera (LE)*, SGEL.
- Soler-Espiauba, Dolores, 2015, *Contenidos culturales en la enseñanza del español como 2/L*, 2ª edición, Arco Libros.

C. *Resurse digitale*

○ *Resurse multimedia pentru comunicare și cultură*

- **YouTube EDU** – videoclipuri educaționale autentice pentru limba spaniolă
- **Amara.org** – creare de subtitrări educaționale și proiecte colaborative
- **Instituto Cervantes – Canal YouTube** – materiale culturale și activități de civilizație
- **RTVE Play – Aprendemos en casa** – resurse video educaționale pentru elevi
- **ARTE en español** – documentare culturale și scurtmetraje subtitrate
- **SpanishPod101 / Dreaming Spanish** – resurse audio-video pentru nivel A1+

○ *Platforme și instrumente digitale pentru practică*

- **Canva / Genially / Padlet** – instrumente pentru crearea de materiale vizuale interactive
- **Capcut** – aplicație pentru editare video, subtitrare și creare de proiecte media
- **Edpuzzle** – <https://edpuzzle.com> – exerciții de comprehensiune pe baza videoclipurilor
- **Flip Microsoft** – platformă pentru activități video și colaborative între elevi
- **Fotojet** <https://www.fotojet.com/> - realizare desene grafice de calitate, creare de colaje foto și editare de fotografii
- **Glogster** <https://edu.glogster.com/> - instrumente de design grafic online gratuit pentru creare de postere digitale interactive
- **Gocongr** www.gocongr.com - instrument de creare de conținuturi de învățare
- **Hemingway App** – <https://hemingwayapp.com> – aplicație de editare text simplu și clar

- **Iteach** <https://iteach.ro> - instrumente colaborative, cursuri online, reviste
- **Kahoot** – <https://kahoot.com> – teste interactive și activități de echipă
- **Learning Apps** <https://learningapps.org/> - aplicație interactivă care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive.
- **Mentimeter** <https://www.mentimeter.com/> - aplicație interactivă pentru crearea de teste interactive
- **Windows Movie Maker** - <https://moviemakeronline.com> - program freeware pentru crearea sau editarea filmelor, precum și publicarea lor pe SkyDrive, Facebook, YouTube sau Flickr
- **Nearpod** – <https://nearpod.com> – lecții interactive, sondaje și jocuri educative
- **Pexels** – <https://www.pexels.com> – fotografii și clipuri video gratuite
- **Quizlet** – <https://quizlet.com> – fișe de vocabular tematice și jocuri de asociere
- **SMORE** <https://www.smores.com/> - instrument pentru crearea de reviste digitale
- **Teachflix** – <https://teachflix.org> – colecție gratuită de videoclipuri educative
- **Voki** <https://l-www.voki.com> - aplicație online care permite crearea de avatare personalizate
- **WAKELET** <https://wakelet.com/> - instrumente de creare de portofolii digitale
- **Wordwall** – <https://wordwall.net> – activități ludice și evaluări rapide

○ *Alte resurse*

- Aprendre español - <https://aprenderespanol.org>
- Instituto Cervantes - http://cvc.cervantes.es/ensenanza/actividades_ave/aveteca.htm
- ProfeDeELE - <https://www.profedelee.es>
- Spanish Unicorn - <https://www.spanishunicorn.com>
- SpanishUnlimited - <https://www.spanishunlimited.com>
- TODO-CLARO - https://www.todo-claro.com/e_index.php
- TodoELE - <https://www.todoele.net>
- Ver-taal - <https://www.ver-taal.com>
- VideoELE - <https://www.videoele.com>

Anexa 4 – Limba italiană**SUGESTII METODOLOGICE****Teme recomandate**

- Universul personal: însușiri fizice, familie, școală, orar, activități școlare, *emoții*
- Rutina cotidiană: formule de salut, momente și părți ale zilei, activități curente, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile, ora, data (numerele)
- *Domenii de interes pentru adolescenți: activități de timp liber*
- *Elemente de cultură și civilizație italiană: prenume uzuale, țări și orașe importante, sărbători specifice (Natale, Capodanno, Pasqua, Festa della Repubblica)*

Teme de proiecte colaborative

- "Ciao, mi presento!" - clip video de prezentare personală, nume, naționalitate, vârstă, reședință, însușiri fizice
- "Album di famiglia" - album/ cărți digitale cu membrii familiei
- "Conosciamo il Belpaese" - *quiz* despre regiuni/ orașe/ obiective din Italia
- "I passatempo degli adolescenti" - *expoziție de postere/ afișe*
- "Natale con i tuoi, Pasqua con chi vuoi" - *expoziție foto însoțită de scurte prezentări*

Gramatică funcțională (acte de vorbire/ funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:**A saluta**

- alfabetul, reguli fonetice și fonologice de bază
- formule de salut adaptate contextului (formal/ informal): Ciao/ Salve/ Buongiorno/ Buonasera/ Arrivederci/ ArrivederLa

A se prezenta/ a prezenta pe cineva, a solicita și a oferi informații uzuale de ordin personal

- indicativul prezent verbe regulate (ex.: Io mi chiamo/ Io sono/ Io abito)
- pronumele directe și indirecte, forme neaccentuate și accentuate
- pronumele demonstrative questo/ questa/ questi/ queste
- naționalitatea, familia, *activitățile cotidiene, animale de companie*
- distincția masculin/ feminin, singular/ plural

A cere și a oferi informații uzuale

- pronumele interogative: chi / che cosa/ quale
- structuri interogative: chi
- zilele săptămânii, ora, data
- numeralul cardinal (0-100)

A identifica un obiect

- pronumele demonstrative: questo/a è/ questi/ e sono

A descrie simplu un obiect/ o persoană

- adjectivul calificativ: culori, forme, trăsături fizice

A exprima preferințe și interese

- utilizarea articolelor nehotărâte, hotărâte, a adjectivului posesiv (de exemplu: Mi piace/ Non mi piace, Mi piacciono/ Non mi piacciono/ Il mio sportivo preferito..., La tua squadra preferita..., etc.)
- *negafia*

A relate la prezent

- indicativul prezent al verbelor regulate, al auxiliarelor și al unor verbe uzuale neregulate, de exemplu: *andare, venire, fare, volere, dovere, potere, sapere, dire, dare* și al verbelor reflexive), de exemplu: *lavarsi, mettersi, vestirsi etc.*
- folosirea conjuncțiilor: e, o

A participa la schimburi verbale orale/ scrise simple

- *utilizarea adverbilor interogative uzuale: dove, quando, come, quanto;*
- *utilizarea adverbilor de timp uzuale pentru localizarea temporală: ieri, oggi, domani, dopodomani*

A localiza obiecte și persoane în spațiu

- *expresii de localizare (ex.: a sinistra, a destra, sopra, sotto, dentro, davanti, dietro, qui, là etc.)*
- *verbe urmate de prepoziții de loc (ex.: andare a/ in, venire da, partire per, riuscire a)*

A solicita și a da indicații de orientare

- *utilizarea imperativului, forme frecvente (vai..., vieni.... etc.)*

- adjectivele demonstrative de apropiere și de depărtare questo/a/i/e, quello/a/i/e

A felicită/ A invita/ A mulțumi

- expresii specifice pentru a felicită și a invita
- expresii specifice pentru a mulțumi

A da/ a urma instrucțiuni

- utilizarea infinitivului/ imperativului

**Sugestiile metodologice scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru*

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

Exemple de activități de învățare

CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

<https://onlineitalianclub.com/free-italian-exercises-and-resources/online-italian-course-beginner-level-a1/presentazioni-esercizi-di-ascolto-a1/>

Ciao, mi presento

Ascolta i dialoghi e completa con le parole mancanti:

PRESENTO, CHIAMO, FIDANZATA, AMICA, FEDERICA, COLLEGA, SIGNOR, ITALIANA, VIVETE, PIACERE, MATEMATICA, MOLTO, AVVOCATO, STUDIASTE, STAI, VIENI

A: Luca, questa è la mia _____ Stefania.

B: Ciao Stefania, come _____?

A: Manuela, ti _____ mio padre.

B: _____, signor Prandini.

A: Silvia, ti presento la mia _____.

B: Piacere, come ti _____?

C: Francesca, piacere.

A: Signora Elmi, le presento il dottor Russo, un _____ di mio marito.

B: _____ piacere, signora.

A: Lei è _____?

B: Sì, di Campobasso.

A: Cosa _____?

B: Angela studia geografia e Tiziana _____.

A: Io sono di Palermo, e tu da dove _____?

B: Sono di Empoli.

A: Dove _____?

B: A La Spezia.

A: E tu, come ti chiami?

B: _____ Giorgi.

A: Lei è il _____ Tosti?

B: No, non sono io.

A: Lei è l' _____ Parenti?

B: Sì, sono io.

<https://lingua.com/it/italiano/ascolto/cristina-e-la-sua-famiglia/>

Cristina e la sua famiglia

Primo ascolto (Guarda attentamente le domande e preparati a trovare alcune risposte)

Secondo ascolto (ascolta attentamente e trova le risposte giuste)

Domanda 1:

Dove vive Cristina?

a In un borgo di montagna	b In un paesino di campagna
c In una grande città	d In una cittadina costiera

Domanda 2:

Qual è il mestiere del papà di Cristina?

a Meccanico	b Avvocato
c Scrittore	d Apicoltore

Domanda 3:

Come si chiama la mamma di Cristina?

a Paola	b Liliana
c Elisabetta	d Laura

Domanda 4:

Cosa ama fare la mamma di Cristina nel tempo libero?

a Correre e nuotare	b Scrivere e cucinare
c Leggere e fare giardinaggio	d Fare shopping e ascoltare musica

Domanda 5:

Cristina ha fratelli o sorelle?

a Sì, ha una sorella più piccola	b Sì, ha un fratello più piccolo
c Sì, ha una sorella più grande	d No, Cristina è figlia unica

Domanda 6:

Cosa cucina solitamente Cristina insieme a sua nonna?

a Le lasagne	b Le polpette
c La pizza	d I dolci

CS 1.4. Manifestarea unei reacții verbale/ nonverbale drept răspuns la o comandă simplă/ întrebare/ formulă de salut pentru elevii cu

- Furnizarea unui răspuns nonverbal la o comandă simplă/ întrebare/ formulă de salut
- Formularea unui răspuns verbal la o comandă simplă dată de profesor sau de un coleg

Participarea la jocuri de comunicare pe bază de instrucțiuni a elevilor cu ADHD

Le indicazioni stradali – IMPERATIVO (TU – NOI – VOI)

<https://wordwall.net/resource/4367954/le-indicazioni-stradali-imperativo>

Materiale necessario: cartelloni per indicare la direzione (davanti alla scuola, in discoteca, a casa, in mezzo alla strada, a sinistra, dritto).

Gli studenti scelgono a turno un compagno che deve girare la ruota dei comandi del gioco e poi eseguire l'indicazione fornita ad alta voce dallo studente che ha il cartellone giusta

(Tu - girare) _____ a sinistra!
 (Tu - passare) _____ davanti alla scuola!
 (Tu - andare) _____ a casa!
 (Tu - andare) _____ in discoteca!
 (Tu - camminare) _____ in mezzo alla strada!
 (Tu - continuare) _____ dritto!
 (Tu - attraversare) _____ la strada

CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 2.1 Reproducerea/ Producerea unor mesaje orale simple și scurte în contexte familiare

- Reproducerea unor mesaje simple și scurte prin exersarea dicției în exerciții de vorbire clară
- Oferirea de răspunsuri adecvate într-un context de comunicare familiar dat
- Participarea la dialoguri ghidate, cu suport vizual, după o schemă dată/ imagini/ desene

La mia giornata

La mattina

Formula le domande per le seguenti risposte:

Si lavora in coppia (uno studente formula la domanda e il compagno di banco risponde, si può indicare anche l'ora). Le coppie interagiranno oralmente cambiando i ruoli a vicenda per ogni singolo momento della giornata

La mattina:

DOMANDA	RISPOSTA
_____	Mi sveglio alle _____
_____	Faccio colazione _____
_____	Faccio la doccia _____
_____	Mi vesto _____
_____	Esco di casa _____
_____	Vado a scuola _____

Il pomeriggio:

DOMANDA	RISPOSTA
_____	Pranzo a casa alle _____
_____	Studio _____
_____	Vado a fare una passeggiata _____
_____	Guardo un film _____
_____	Vado in palestra _____
_____	Suono la chitarra _____

La sera:

DOMANDA	RISPOSTA
_____	Leggo un libro _____
_____	Gioco sul computer _____
_____	Ceno con la mia famiglia _____
_____	Vado a letto _____

CS 2.2. Exprimarea concisă a preferințelor și a intereselor în contexte familiare

- Recunoașterea și exersarea expresiilor specifice prin lectura cu voce tare a unui dialog scurt
- Oferirea de răspunsuri la întrebări simple despre preferințele și interesele personale ale unui membru al familiei/ ale unui prieten

Participarea la mini-interviuri în perechi/ jocuri de rol simple

L'articolo determinativo e indeterminativo

<https://italianoperstranieri.loescher.it/news/esercizi-scheda-1-l-articolo-5548>

https://italianoperstranieri.loescher.it/uploads/20/14231_Scheda_01_esercizi.pdf

Che cosa c'è nella borsa di una donna?

E tu, che cosa hai nel tuo zaino?

Mostra ai tuoi compagni almeno cinque oggetti personali usando gli articoli

Esempio: Nel mio zaino io ho: ___ libro d'italiano, ___ quaderno di storia, ___ astuccio, ___ gomma, ___ bottiglia d'acqua.

Che cosa dirà un cane dal parrucchiere?

Completa con l'articolo adatto e poi leggi ad alta voce:

- 1) Buongiorno, sono ___ cane vanitoso.
- 2) Vorrei avere ___ capelli ricci.
- 3) Mi piace portare ___ baffi corti.
- 4) Mi può tagliare anche ___ unghie?
- 5) Posso mettere ___ occhiali per leggere?
- 6) Per favore, mi porti ___ un caffè?

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____

CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

Volgi al plurale i nomi di animali (Fai attenzione all'articolo determinativo!)

Singolare	Plurale	Singolare	Plurale
Il ghepardo		La volpe	
Il maiale		L'asinello	
Il cane		L'elefante	
Il puma		Il ghiro	
Il coniglio		La giraffa	
La mucca		Il bue	
L'oca		L'anatra	
Lo scoiattolo		Il lupo	
La scimmia		Il leone	
L'ippopotamo		L'orso	

Osserva i seguenti modi di dire e proverbi con nomi di animali:

Il lupo	In bocca al lupo!
La capra	Salvare capra e cavoli
Lo struzzo	Fare lo struzzo
Il cane	Can che abbaia non morde
Cavallo	Avere una febbre da cavallo

Completa gli spazi con l'espressione adatta:

1. Lui fa del suo meglio in questa situazione: _____
_____ e così tutti sono contenti.

2. Nino sta male, ha preso un raffreddore e _____

3. Vai all'esame? Allora ti auguro: _____

4. Mario non vuole mai far fronte ai suoi problemi: _____

5. L'insegnante sembra molto severo ma non lo è affatto. Come dice il proverbio: _____

CG 4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

Abbina le due colonne:

1. _____ ha aperto la porta?	a) <u>Quante</u>
2. _____ torni nel tuo Paese?	b) <u>Che cosa</u>
3. _____ hai fatto ieri?	c) <u>Perché</u>
4. _____ persone ci sono alla tua festa?	d) <u>Quale</u>
5. _____ sta tua sorella?	e) <u>Dove</u>
6. _____ pensi di Firenze? Ti piace?	f) <u>Quanti</u>
7. _____ sei andata ieri sera?	g) <u>Quando</u>
8. _____ non andiamo al mare sabato?	h) <u>Chi</u>
9. _____ sei nata? In Italia?	i) <u>Perché</u>
10. _____ figli hai?	j) <u>Dove</u>
11. _____ hai incontrato le tue amiche ieri pomeriggio?	k) <u>Come</u>
12. _____ viene con me a fare spese in centro?	l) <u>Chi</u>
13. _____ vestito ti piace di più? Quello rosso o quello blu?	m) <u>Perché</u>
14. _____ non sei venuto a scuola stamattina?	n) <u>Quando</u>
15. _____ parti per Parigi? Domani pomeriggio o dopodomani?	o) <u>Che cosa</u>
16. _____ ti ha detto il professore?	p) <u>Dove</u>
17. _____ torni a casa se hai rotto il motorino? Prendi un taxi?	q) <u>Come</u>
18. _____ non vieni anche tu con noi in vacanza in Sudafrica?	r) <u>Che cosa</u>

La mia giornata

Dopo aver inviato le risposte scrivi anche tu il tuo programma quotidiano secondo il testo del gioco interattivo.

<https://wordwall.net/it/resource/5010268/la-mia-giornata>

0:04

preparo	torno	inizio	bevo	mi lavo	mi alzo	lavo
mangio	mi vesto	guardo	leggo	faccio	mi sveglio	

Ogni mattina _____ alle 7.00 e _____. Vado in bagno _____ i denti, il viso e mi pettino. Alle 7.30 _____ colazione. Per colazione _____ una brioche e _____ latte caldo. Dopo colazione _____ e alle 08.00 esco di casa. Vado al lavoro in macchina e _____ alle 09.00. Alle 12.00 pranzo a casa con la mia famiglia. Di solito la sera _____ alle 17.00. Faccio sport e poi _____ la cena. Ceniamo sempre tutti insieme alle 19.30. Dopo cena _____ i piatti, _____ la TV oppure _____ un libro. Vado a dormire alle 22.00.

Invia risposte

PROGETTO: "Natale con i tuoi, Pasqua con chi vuoi"

Leggi attentamente il seguente testo:

Il presepio - rappresentazione del Natale

In occasione del Natale si ricorda la nascita di Gesù con la rappresentazione del presepio.

Le chiese espongono i loro presepi storici di grandi proporzioni, ogni figura è una piccola opera d'arte, il paesaggio è molto curato e suggestivo.

Per gli italiani però il presepio più caro e prezioso non è quello della chiesa, bensì quello di casa. È il presepio che la famiglia realizza con delle piccole figure e con semplici mezzi per rappresentare la Natività. Il cielo è di carta trasparente blu piena di stelle dorate, il fiume è un nastro di carta argentata e le montagne sono di cartone.

Ogni anno si cerca di rendere il presepio più bello. A Roma le famiglie si recano al grande mercato del presepio di Piazza Navona per acquistare delle nuove figure, una casetta e degli elementi decorativi. Una volta le figure erano di terracotta e le casette di legno. Purtroppo oggi tutto è realizzato in plastica!

Oggi il Natale è cambiato e la tradizione del presepio convive con quella dell'albero di Natale.

Oggi è sempre più forte in noi il bisogno della buona novella e di speranza per il futuro. Il messaggio espresso dal presepio rimane è il messaggio del Natale.

www.colosseonews.blogspot.com

Scegli la risposta giusta:

In occasione di Natale si festeggia a) la partenza delle rondini; b) la nascita di Gesù c) l'inizio di un nuovo anno	Il Natale si ricorda con a) la rappresentazione del presepio b) la confezione di palline colorate c) il disegno di nastri variopinti
Nelle chiese, ogni figura del presepio è a) un lavoro fatto con i piedi b) un'opera d'arte c) un oggetto casalingo	Al presepio che la famiglia realizza a casa il cielo è di a) plastica blu b) legno azzurro c) carta trasparente
Una volta le figure erano di a) ferro b) oro c) terracotta	Oggi il Natale è cambiato e la tradizione del presepio convive con quella a) delle uova di Pasqua b) delle cartoline per la mamma c) dell'albero di Natale

Tu scendi dalle stelle – canzone natalizia

<https://www.youtube.com/watch?v=68mCdwb4A3k>

Osserva attentamente il disegno:

Gesù Bambino

San Giuseppe – il padre terrestre di Gesù

Santa Maria Vergine – madre di Gesù

In Italia è un'usanza allestire il Presepio, cioè ricostituire con figurine in cera, in legno, in ceramica o in plastica, la nascita di Gesù. Quasi in tutte le case i bambini allestiscono il Presepio.

<https://wordwall.net/it/resource/7607007/gli-elementi-del-presepe>

Activitate remedială

Per allestire il Presepio abbiamo bisogno di figurine che rappresentano:

Abbina con una freccia le immagini alle parole:

Gesù Bambino

San Giuseppe e Santa Maria Vergine

I tre Magi

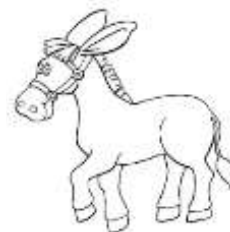
L'asinello

Il Bue

La Stella Cometa

CG 5 - MEDIEREA LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ, ÎN CONTEXTE PLURILINGVE ȘI PLURICULTURALE

Activitate pentru elevi cu intelect liminar/ tulburare în însușirea achizițiilor școlare/ Curriculum adaptat

Animalele

Gli animali

Completează tabelul cu numele animalului în limba română și în limba italiană:

Completa la tabella con il nome dell'animale in romeno e in italiano:

Despre ce animal este vorba?		Di che animale di tratta?
Este cel mai bun prieten al omului.		È il migliore amico dell'uomo.
Miaună și toarce când doarme.		Miagola e fa le fusa quando dorme.
Când nu vrea, nu vrea și gata!		Quando non vuole, non vuole e basta!
Are gâtul lung și mănâncă doar iarbă.		Ha il collo lungo e mangia solo erba.

măgarul

girafa

elefantul

l'asino

la giraffa

l'elefante

câinele

il cane

pisica

il gatto

crocodilul

il coccodrillo

vaca

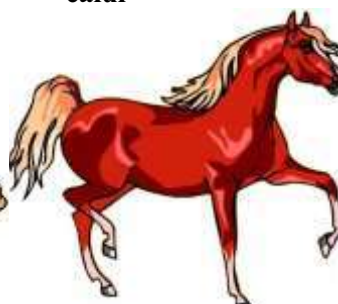
la mucca

capra

la capra

calul

il cavallo

<https://wordwall.net/it/resource/4143374/animali-fattoria>

Nel seguente gioco interattivo troverai alcuni animali della fattoria. Gira la ruota e pronuncia ad alta voce in italiano il nome dell'animale e traducilo:

În jocul interactiv de mai jos vei găsi câteva animale de la fermă. Învârte roata și pronunță cu voce tare în limba italiană numele animalului și tradu-l:

0:05

Gira la ruota

Progetto: La festa della mamma

Contenuti:

- linguistici: il presente dell'indicativo, aggettivi descrittivi
- culturali: la notorietà della canzone "Le mamme" e del cantante Toto Cutugno; il Festival di Sanremo

Obiettivi:

- leggere, comprendere e memorizzare il testo della canzone

- scrivere semplici testi relativi al proprio vissuto
- comprendere, ricordare e riferire i contenuti essenziali del testo della canzone
- comprendere e riprodurre parole, modi di dire
- produrre un testo scritto descrittivo
- produrre brevi frasi per dare informazioni su sé stessi e l'ambiente familiare
- esprimere e comunicare vissuti attraverso il linguaggio iconico e verbale

Tecniche: transcodificazione, dialogo, incastro di espressioni, griglia, composizione.

Materiale didattico: video, schede di lavoro con esercizi lessicali e grammaticali,

Tecniche didattiche: cloze, griglia, scelta, transcodificazione, incastri, dialogo, composizione

LE MAMME di Toto Cutugno

La fase di preascolto:

Gli studenti hanno già preparato delle informazioni sulla biografia di Toto Cutugno. L'insegnante li invita a presentarla ai loro compagni.

<https://www.youtube.com/watch?v=JMxbF9CYuOg>

L'insegnante presenta il video del Festival di Brasov 1993 in cui sulla scena Toto Cutugno presenta da solo la sua canzone scritta in seguito alla morte della sua mamma. E un video commovente perché lui invita sulla scena una donna che assomiglia alla sua mamma che era alta un metro sessanta e pesava 104 kg. Il cantante fa sedere su una sedia la signora che assomiglia alla sua mamma e le dedica la canzone.

La fase di ascolto:

I ragazzi sono già immersi nell'atmosfera commovente e mentre ascoltano la canzone leggono il testo delle loro schede di lavoro.

Si usa la seconda versione del video, con le parole scritte e con immagini suggestive.

Dopo il secondo ascolto l'insegnante invita i ragazzi a esprimere la loro opinione sui sentimenti che ha destato in loro la canzone.

La fase di comprensione del testo della canzone:

Attività 1

L'insegnante si assicura che i ragazzi hanno capito le parole, traduce e presenta anche le espressioni più difficili del testo della canzone.

PER MEGLIO CAPIRE:

Completa con il verbo al presente:

Lei mi (guardare) _____ senza neanche dire una parola.

Mi viene l'acquolina in bocca quando (vedere) _____ una pizzeria.

I nonni (avere) _____ mille modi buoni per svegliarmi.

Attività 2

Ascolta la canzone, completa gli spazi con le parole mancanti e poi sottolinea tutti i verbi al presente:

Due braccia grandi per abbandonarmi dentro, se la notte avevo un po'

Occhi profondi per cui ero un libro senza dire neanche una parola

Aveva mille modi buoni per svegliarmi quando andare a scuola

E mi chiedevo mentre le guardavo i piedi questo angelo perché non.

Le mamme, le mamme, le mamme si amano, ma di più

E così piccolo io avrei affrontato il; guai a chi si avvicina e chi la tocca

E che parole come quelle torte al forno che veniva l'acquolina in bocca

Mi rimboccava fino al naso se pioveva avevo un po' paura

E mi tuffavo nel suo letto a braccia ad ogni tuono forte mi stringeva

Le mamme, le mamme, le mamme si amano, ma di più

Le mamme nel cielo un aeroplano e quel treno sulla

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 2 – Debutanți-A0 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Portugheză, Chineză, Turcă), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

Parlano e sognano del figlio che è lontano davanti a una

Le mamme e si asciugano mentre gli anni se ne vanno via se pensi a quando ti tenevano per mano sembra ieri che

Le mamme, le mamme, le mamme si amano, ma di più

Le mamme le mamme ma ti amano di più

Le mamme, le mamme, le mamme si amano, ma di più.

La fase di rinforzo:

Attività 3

Rispondi alle seguenti domande:

1. Che fanno tutte le mamme?
2. Come protegge una madre suo figlio?
3. Trovi la stessa situazione della canzone nel tuo caso?
4. Perché le mamme piangono e si asciugano gli occhiali?
5. Perché guarda la mamma della canzone il cielo o la ferrovia?

Attività 4

Trova l'infinito dei verbi al presente dal testo della canzone:

PRESENTE	INFINITO

Attività 5

Leggi attentamente il testo della canzone e scrivi che cosa fanno le mamme e poi volgi al singolare (La mamma

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

Fase di espansione:

Attività 6

Guarda le immagini e scrivi un testo di 5 righe con il titolo: „L'amore di mamma”

Attività 7

Fai il ritratto di tua madre usando espressioni dal testo della canzone e almeno 5 dei seguenti verbi: ***accarezzare, cucinare, fare pulizia, lavorare, sorridere, abbracciare, difendere, aiutare, piangere, sognare.***

Scheda di autovalutazione**Progetto “La festa della mamma”**

Nome dello studente/ studentessa: _____

Gruppo: _____

Ruolo nel gruppo: ☐ Editore ☐ Reporter ☐ Fotografo ☐ Designer ☐ Correttore ☐ CoordinatoreSpunta con ☒ l'opzione che descrive meglio la tua esperienza:**1. Partecipazione e collaborazione**

Criterio	Sempre	A volte	Mai
Ho collaborato attivamente con il mio gruppo.	☐	☐	☐
Ho rispettato le idee degli altri.	☐	☐	☐
Ho completato i miei compiti in tempo.	☐	☐	☐
Ho contribuito a risolvere conflitti o difficoltà.	☐	☐	☐

2. Sviluppo delle competenze linguistiche

Criterio	Sì	Parzialmente	No
Ho espresso interessi e preferenze quotidiane in lingua italiana.	☐	☐	☐
Ho scritto brevi testi usando connettori semplici.	☐	☐	☐
Ho realizzato una presentazione chiara e concisa su un argomento familiare.	☐	☐	☐
Ho arricchito il mio vocabolario su cibo, routine quotidiana e attività scolastiche.	☐	☐	☐

3. Creatività e pensiero critico

Criterio	Molto	Poco	Molto poco
Ho contribuito con idee creative alla rivista.	☐	☐	☐
Ho migliorato l'estetica e i contenuti.	☐	☐	☐
Ho riflettuto su ciò che funziona bene e su cosa si può migliorare.	☐	☐	☐

4. Uso degli strumenti digitaliQuali strumenti digitali hai usato durante il progetto? ☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Altro: _____Come valuti l'uso di questi strumenti? ☐ Eccellente ☐ Buono ☐ Accettabile ☐ Da migliorare**5. Riflessione finale**

Cosa mi è piaciuto di più del progetto:

Cosa mi è sembrato più difficile:

Una cosa che ho imparato:

Una proposta per migliorare il progetto in futuro:

Scheda di co-valutazione tra studenti**Progetto “La festa della mamma”**

Nome del valutatore/ valutatrice: _____

Nome del compagno/ compagna valutato/a: _____

Ruolo del compagno/compagna: ☐ Editore ☐ Reporter ☐ Fotografo ☐ Designer ☐ Correttore ☐ CoordinatoreSpunta con ☒ l'opzione che descrive meglio l'attività del tuo compagno/a:

Criterio	Eccellente (3 p.)	Eccellente (3 p.)	Eccellente (3 p.)
Partecipazione attiva	☐ Collabora sempre con entusiasmo.	☐ Partecipa regolarmente.	☐ Partecipa poco.
Responsabilità	☐ Svolge i compiti con puntualità.	☐ Soddisfa i requisiti di base.	☐ Dimentica i compiti o li consegna in ritardo.

Comunicazione e rispetto	☐ Ascolta e rispetta tutti.	☐ A volte ascolta e rispetta.	☐ Ha difficoltà a collaborare.
Contributi creativi	☐ Offre idee originali e utili.	☐ Offre alcune idee.	☐ Non propune idee proprie.
Uso degli strumenti digitali	☐ Usa bene gli strumenti.	☐ Li usa con aiuto.	☐ Ha difficoltà tehnice.

Commento personale:

Cosa apprezzo di più nel lavoro del compagno/compagna:

Un suggerimento per migliorare:

Punteggio totale: _____ / 15 punti☐ Eccellente (13–15 p.) ☐ Buono (10–12 p.) ☐ Soddisfacente (7–9 p.) ☐ Da migliorare (meno di 7 p.)**Scheda di valutazione docente****Progetto “La festa della mamma”**

Gruppo:

Criterio	Eccellente (10)	Buono (8)	Soddisfacente (6)	Insufficiente (4 o meno)
Contenuto della rivista	Molto completo, vario e coerente	Coerente e adeguato	Di base e poco sviluppato	Confuso o incompleto
Stesura dei testi	Chiara, con connettori semplici e senza errori	Chiara, con pochi errori minori	Comprensibile ma con errori frequenti	Difficile da capire
Espressione di interessi e preferenze	Molto chiara e naturale	Adeguate	Limitata	Non chiara o assente
Creatività e pensiero critico	Idee originali, umorismo e riflessione	Alcune idee creative	Poche idee nuove	Nessuna creatività
Estetica e design	Molto attraente e ben organizzato	Piacevole e funzionale	Di base	Disordinato o difficile da leggere
Lavoro di squadra	Collaborazione eccellente tra tutti	Buona collaborazione	Collaborazione diseguale	Lavoro individuale o disorganizzato
Uso degli strumenti digitali	Uso efficace e vario	Uso corretto	Uso limitato	Uso inadeguato
Presentazione orale	Chiara, sicura e ben strutturata	Adeguate	Poco chiara o incerta	Presentazione inadeguata
Puntualità	Ha rispettato tutte le scadenze	Ha rispettato la maggior parte	Ha rispettato solo in parte	Non ha rispettato le scadenze

Punteggio totale: _____ / 90 punti**Osservazioni dell'insegnante:****REFERINȚE BIBLIOGRAFICE****I. Gramatică teoretică și practică**

Moroianu, Ionela. (2016). Gramatica limbii italiene. Teorie și exerciții. Editura Niculescu.

Ghiță, Daniela; Ciobanu, Florina. (2018). Limba italiană. Exerciții gramaticale și de vocabular – Nivel începător (A1–A2). Editura Didactică și Pedagogică.

Serianni, Luca. (2006). Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Editura UTET, Torino.
 Trifone, Pietro; Palermo, Massimo. (2015). Grammatica italiana di base. Editura Zanichelli, Bologna.
 Mezzadri, Marco. (2012). Grammatica pratica della lingua italiana. Editura Alma Edizioni, Firenze.
 Nocchi, Susanna. (2014). Grammatica pratica della lingua italiana – Livello elementare A1–A2. Editura Alma Edizioni, Firenze.
 Canepari, Luciano. (2005). Italiano standard e pronuncia italiana. Editura Zanichelli, Bologna.
 Balboni, Paolo E. (2018). Le sfide di Babele. Insegnare le lingue nelle società complesse. Editura UTET Università, Torino.

II. Vocabular general și tematic

Moroianu, Ionela. (2017). Vocabularul limbii italiene. Tematic și explicativ. Editura Niculescu.
 Ghiță, Daniela; Ciobanu, Florina. (2018). Limba italiană. Exerciții de vocabular – Nivel începător (A1–A2). Editura Didactică și Pedagogică.
 Nocchi, Susanna. (2015). Vocabolario illustrato della lingua italiana – Livello elementare (A1–A2). Editura Alma Edizioni, Firenze.
 Mezzadri, Marco. (2014). Vocabolario visuale della lingua italiana. Editura Alma Edizioni, Firenze.
 Marcovecchio, Angela; Rossi, Giuliana. (2016). Parole per comunicare – Lessico e situazioni quotidiane. Editura Edilingua, Milano.
 Sampieri, Roberta. (2013). Italiano per stranieri – Lessico di base con esercizi. Editura Guerra Edizioni, Perugia.
 Giuliani, Raffaella; Giampieri, Patrizia. (2019). Parole italiane – Lessico tematico per livelli A1–B1. Editura Hoepli, Milano.
 Mezzadri, Marco. (2010). In bocca al lupo! Dizionario di base italiano per stranieri. Editura Guerra Edizioni, Perugia.

III. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

<http://www.oneworlditaliano.com/index.htm>
<https://caffescuola.com/>
<http://www.lezionidiitaliano.altervista.org/>
<https://italianoxstranieri.com/esercizi-italiano-per-stranieri/>
<https://onlineitalianclub.com/>
<https://www.unlearningitalian.org/index.html>
<http://www.italiano.rai.it/>
<https://www.zanichelli.it/>
<http://www.impariamoitaliano.com/>
<http://nonparloitaliano.com/>
<http://www.parliamoitaliano.altervista.org/>

IV. Platforme și instrumente digitale pentru practică

Alma Edizioni – Piattaforma ALMADigital. <https://digital.almabooks.com>
 Loescher Editore – i-d-e-e (Imparare Divertendosi Educare Esplorare). <https://www.i-d-e-e.it>
 Rizzoli Education – HUB Scuola. <https://www.hubscuola.it>
 Edilingua – Piattaforma i-d-e-e per studenti. <https://www.edilingua.it>
 Wordwall – Jocuri educaționale personalizate. <https://wordwall.net>
 LearningApps – Activități interactive pentru vocabular și gramatică. <https://learningapps.org>
 Kahoot! – Quizuri și evaluări ludice. <https://kahoot.com>
 Wayground - Testare și exersare prin jocuri – <https://wayground.com/?lng=en>
 Blooket – Activități tematice de vocabular. <https://www.blooket.com>
 Forvo – Pronunție italiană nativă. <https://forvo.com/languages/it/>
 LyricsTraining – Învățarea limbii italiene prin cântece. <https://lyricstraining.com/it>
 YouGlish – Pronunție contextuală din clipuri video. <https://youglish.com/italian>
 Padlet – Spațiu colaborativ pentru proiecte tematice. <https://padlet.com>
 Canva for Education – Crearea de materiale vizuale și prezentări. <https://www.canva.com/education>
 Google Classroom – Organizarea temelor și a resurselor digitale. <https://classroom.google.com>

Anexa 5 – Limba portugheză**SUGESTII METODOLOGICE****Teme recomandate**

- Universul personal: însușiri fizice, familie, școală, orar, activități școlare, camera personală, *emoții*
- Rutina cotidiană: formule de salut, momente și părți ale zilei, activități curente, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile, ora, data (numerele)
- *Domenii de interes pentru adolescenți: activități de petrecere a timpului liber*
- *Elemente de cultură și civilizație lusofonă: nume uzuale, țări și orașe importante, sărbători specifice (Natal, Ano Novo, Dia dos Reis Magos, Semana Santa, Carnaval, Santos Populares etc.)*

Teme de proiecte colaborative

- “Apresentar-se”- clip video de prezentare personală, nume, naționalitate, vârstă, reședință, însușiri fizice
- “O meu álbum de família” - album digital cu membrii familiei
- “Um fim de semana perfeito em Portugal”- planificarea unui sfârșit de săptămână într-un oraș portughez/lusofon
- “Os meus passatemplos” – clipuri video
- “Costumes e tradições nos países lusófonos”- expoziție foto însoțită de scurte prezentări

Gramatică funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:**A saluta**

- alfabetul, reguli fonetice și fonologice de bază
- formule de salut adaptate contextului (formal / informal): *olá, bom dia, boa tarde, boa noite, adeus, até logo, até amanhã, tudo bem?, como está(s)?, bem, obrigado/a, muito bem, mais ou menos.*

A se prezenta / a prezenta pe cineva/ a solicita și a oferi informații uzuale de ordin personal

- verbe uzuale de prezentare: *ser, chamar-se*
- pronumele personale subiecte
- forme de adresare politicoasă (*você, o senhor/a senhora*)
- naționalitatea, familia, *activitățile cotidiene, animale de companie*
- distincția masculin / feminin, singular / plural, la nivel de articol, substantiv și adjectiv
- articolul hotărât în expresii de timp (zilele săptămânii, ora, data) și contragerile cu prepozițiile *de, em, a* și *por*
- structuri interogative: *o que, quem, onde, como, quando, qual*
- numeralul cardinal (0-100)
- utilizarea verbului *ser* pentru exprimarea orei
- *adverbele de timp sempre și nunca*

A identifica un obiect

- utilizarea pronumelui demonstrativ (*Isto aqui é um livro. / Aquilo ali é um avião.*)

A descrie simplu un obiect/ o persoană

- adjectivul calificativ: culori, forme, naționalități, trăsături fizice
- utilizarea formei unipersonale “*há*”
- verbele *ser / estar*

A exprima preferințe și interese

- utilizarea adjectivului posesiv (O meu cantor favorito.....)
- articole hotărâte/nehotărâte
- negația cu adverbul não
- fraza exclamativă (Que interessante!)
- Gostar de + substantivo / infinitivo (Gosto de chá. / Gosto de tomar um café depois do almoço.)
- *verbul preferir + a (Prefiro Porto a Lisboa)*
- *utilizarea verbelor adorar, gostar de, não gostar de, detestar + substantivo / infinitivo*

A relate la prezent

- indicativul prezent al verbelor active și reflexive regulate și neregulate uzuale
- utilizarea adverbilor frecvenți pentru localizarea temporală: agora, hoje, depois, tarde, cedo
- *utilizarea perifrizei estar + a + infinitivo (Estou a falar ao telefone.)*
- utilizarea conjuncțiilor: e, ou, porque, mas, que
- *propoziții coordonate: copulative, disjunctive și adversative*

A localize obiecte și persoane în spațiu

- expresii și locuțiuni prepoziționale de localizare (de exemplu: à esquerda, à direita, sobre, em cima de, debaixo de, em, em frente de, atrás de, junto a, perto de, longe de)
- verbul estar
- adjectivele demonstrative

A solicita și a da indicații de orientare

- *interacțiuni uzuale pentru orientarea în spațiu: Como se vai para...?, Onde fica...?, / - Siga em frente, vire na primeira / na segunda / na terceira rua à direita / à esquerda*

A felicita/ A invita/ A mulțumi

- *expresii pentru a felicita: Feliz aniversário!, Muitos Parabéns!, Boas festas!*
- *utilizarea imperativului afirmativ (tu, você, vocês)- forme frecvente în comunicare*
- *expresii de invitație (querer + infinitivo, convido-te a)*
- obrigado/a por + substantivo

A da / a urma instrucțiuni

- Ter de / que + infinitivo, dever + infinitivo
- Poder + infinitivo

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

CG1 – RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 1.1. Recunoașterea formulelor de adresare familiară, în contexte cotidiene

Atividade 1 – „Como cumprimentar em português”

Tipo: Atividade tradicional (sem recurso digital)

Descrição: O professor apresenta no quadro uma lista de fórmulas de saudação (*Olá! Bom dia! Como está? Tudo bem? Adeus!*) e explica a diferença entre os registos de linguagem (familiar vs. formal).

Os alunos escutam um breve diálogo entre duas pessoas e identificam as fórmulas de saudação utilizadas.

De seguida, trabalham em pares e associam as saudações às situações correspondentes (na escola, na loja, em casa, numa festa).

Recursos: fichas de trabalho, imagens, manual, gravação áudio.

Avaliação: exercício oral de correspondência + feedback imediato.

Atividade 2 – „Saudações interativas no Wordwall”

Tipo: Atividade com recurso digital

Descrição: Os alunos acedem a um jogo no **Wordwall** (“Associa a saudação ao contexto”) com imagens e sons, escolhendo a fórmula correta consoante a situação apresentada.

No final, visualizam a pontuação obtida e conversam sobre as diferenças entre *Olá!* e *Bom dia!* / *Como estás?* e *Como está?*, entre outras.

Recursos digitais: plataforma Wordwall (<https://wordwall.net>), projetor, telemóveis / tablets.

Avaliação: pontuação obtida + participação ativa.

CS 1.2. Identificarea unor informații simple cu caracter personal din mesaje scurte

Atividade 1 – „Quem sou eu?”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor reproduz uma gravação curta em que três jovens se apresentam (*Chamo-me Ana, tenho quinze anos, sou portuguesa e sou aluna.*).

Os alunos completam uma ficha com os campos: *Nome – Idade – Nacionalidade – Profissão.*

De seguida, comparam as respostas em pares e, depois, em grande grupo.

Recursos: ficha impressa, material áudio, coluna.

Avaliação: correção no preenchimento da ficha.

Atividade 2 – „Ficha digital de identidade”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor cria no **Google Forms** um exercício áudio com perguntas de escolha múltipla.

Os alunos escutam o clip integrado e selecionam as respostas corretas.

No final, recebem feedback automático e podem repetir o teste para autocorreção.

Recursos digitais: Google Forms, conta Google Classroom, auscultadores.

Avaliação: respostas corretas no formulário + breve reflexão oral.

CS 1.3. Identificarea unor repere spațiale în contexte simple și familiare, pe baza unui material audio-video

Atividade 1 – „Na sala de aula”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor dá instruções orais (*O livro está sobre a mesa. O lápis está debaixo da cadeira.*).

Os alunos colocam os objetos de acordo com as instruções e, em seguida, formulam as suas próprias frases, descrevendo a localização dos objetos na sala de aula.

Recursos: objetos reais da sala, imagens, manual, quadro.

Avaliação: execução correta das instruções dadas oralmente.

Atividade 2 – „Orientação virtual com Edpuzzle”

Tipo: Atividade digital

Descrição: Os alunos assistem a um pequeno vídeo intitulado “*Na cidade*” na plataforma **Edpuzzle**, que inclui pausas interativas.

Durante a visualização, respondem a perguntas integradas sobre a localização de objetos e lugares.

Recursos digitais: Edpuzzle (<https://edpuzzle.com>), vídeo - projetor, tablets.

Avaliação: respostas corretas às perguntas inseridas no vídeo.

CS 1.4. Manifestarea unei reacții verbale sau nonverbale drept răspuns la o comandă simplă / întrebare / formulă de salut

Atividade 1 – „O jogo do Simão diz!”

Tipo: Atividade tradicional (jogo de movimento)

Descrição: O professor conduz o jogo “*Simão diz!*”: *Simão diz: levanta-te! Simão diz: abre o livro! Fecha a porta!*

Os alunos executam as ações apenas quando a instrução começa por “*Simão diz*”.

O erro intencional do professor (dar ordens sem a expressão mágica) estimula a concentração e a compreensão auditiva.

Recursos: espaço livre para movimento, lista de comandos, quadro.

Avaliação: rapidez e correção na execução das instruções + participação ativa.

Atividade 2 – „Comandos com emojis”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor cria na plataforma **Nearpod** um exercício auditivo em que os alunos ouvem um comando e escolhem o emoji correspondente (👂, 🗣️, 🧑, 📖, 🗑️, etc.).

No final, conversam sobre o significado de cada comando e as formas alternativas de expressar as mesmas ações.

Recursos digitais: Nearpod (<https://nearpod.com>), auscultadores, telemóveis / tablets.

Avaliação: pontuação obtida + participação ativa na atividade.

CG2 – EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE**CS 2.1. Reproducerea / Producerea unor mesaje orale simple și scurte în contexte familiare****Atividade 1 – „Apresento-me!”**

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor apresenta modelos de frases: *Olá! Chamo-me Ana. Tenho quinze anos. Sou romena e moro em Cluj-Napoca.*

Os alunos completam uma ficha com os seus dados e praticam a apresentação em pares.

No final, alguns voluntários apresentam-se perante a turma.

Recursos: manual, fichas, quadro, imagens com bandeiras e mapas.

Avaliação: participação ativa, pronúncia e coerência do discurso oral.

Atividade 2 – „Vídeo de apresentação”

Tipo: Atividade digital

Descrição: Os alunos realizam um pequeno vídeo (máx. 45 segundos) na aplicação **Flip**, no qual se apresentam de acordo com o modelo estudado.

Os vídeos são partilhados na plataforma e os colegas deixam comentários positivos (*Gostei!, Muito bem!*).

Recursos digitais: Flip (<https://flip.com>), telemóveis / tablets, ligação à internet.

Avaliação: grelha de critérios – pronúncia, vocabulário, fluência e criatividade.

CS 2.2. Exprimarea concisă a preferințelor și intereselor în contexte familiare**Atividade 1 – „Os meus passatempos”**

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor introduz as estruturas *Gosto de / Não gosto de / Prefiro... a...* e apresenta exemplos.

Em pares, os alunos fazem perguntas e respostas, alternando os papéis.

Posteriormente, completam uma ficha com as suas preferências.

Recursos: imagens temáticas (desportos, música, comida), fichas impressas.

Avaliação: correção linguística e participação na interação oral.

Atividade 2 – „Quiz interativo: Gostos e preferências”**Tipo:** Atividade digital**Descrição:** O professor cria um **Kahoot** com perguntas do tipo: *O que preferes: café ou chá?*

Os alunos respondem em tempo real e os resultados são projetados no ecrã.

Recursos digitais: Kahoot (<https://kahoot.com>), projetor, telemóveis / tablets.**Avaliação:** pontuação obtida + breve discussão final sobre as respostas.**CS 2.3. Formularea unor enunțuri scurte și clare, cu respectarea pronunției și intonației specifice limbii moderne studiate****Atividade 1 – „O retrato falado”****Tipo:** Atividade tradicional**Descrição:** O professor apresenta imagens de pessoas e pede aos alunos que as descrevam: *Ela tem cabelo comprido e olhos castanhos.*

Os alunos praticam a pronúncia e a entoação, lendo as suas próprias frases em voz alta.

Recursos: imagens de pessoas, manual, quadro.**Avaliação:** pronúncia correta e uso adequado dos adjetivos.**Atividade 2 – „Pronúncia e ritmo com Edpuzzle”****Tipo:** Atividade digital**Descrição:** Os alunos assistem a um pequeno vídeo no **Edpuzzle** (*Como falar devagar e com clareza*), com perguntas integradas.

Repetem as expressões apresentadas no vídeo e comparam as respostas.

Recursos digitais: Edpuzzle (<https://edpuzzle.com>), auscultadores, computador / projetor.**Avaliação:** qualidade da pronúncia e das respostas dadas.**CS 2.4. Participarea la dialoguri simple pentru a localiza în spațiu obiecte și a orienta persoane****Atividade 1 – „Onde fica a escola?”****Tipo:** Atividade tradicional**Descrição:** O professor apresenta um mapa simplificado da cidade.Os alunos trabalham em pares: um pede indicações, o outro responde (ex.: *Como se vai para o museu? / Siga em frente, vire à direita.*).

Trocamos de papéis a meio da atividade.

Recursos: mapas impressos, quadro, imagens.**Avaliação:** correção das expressões e envolvimento na conversa.**Atividade 2 – „Mapa interativo no Padlet”****Tipo:** Atividade digital**Descrição:** O professor cria um **Padlet** em forma de mapa da cidade de Lisboa.Os alunos acrescentam etiquetas com indicações curtas (texto + emoji), como *O aeroporto fica perto do centro.*

No final, apresentam e discutem os percursos propostos.

Recursos digitais: Padlet (<https://padlet.com>), projetor, telemóveis / computadores.**Avaliação:** coerência das instruções e participação colaborativa.**CG3 – RECEPȚAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE****CS 3.1. Identificarea sensului global al unui text scurt pe teme familiare, pe baza unor întrebări de sprijin****Atividade 1 – „Quem é quem?”****Tipo:** Atividade tradicional**Descrição:** O professor apresenta um pequeno texto sobre uma família (*A família Silva mora em Lisboa. O pai*

chama-se João...).

Os alunos leem e associam cada descrição à imagem correspondente (pai, mãe, filho, filha).

Em seguida, respondem oralmente a perguntas de apoio: *Quem é o pai? Onde mora a família?*

Recursos: texto impresso, imagens coloridas, fichas de trabalho.

Avaliação: correção das respostas e participação ativa.

Atividade 2 – „Texto ilustrado no Genially”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor cria uma apresentação no **Genially** com um texto curto acompanhado de imagens e perguntas interativas.

Os alunos leem o texto no ecrã e escolhem as respostas corretas, recebendo feedback imediato.

Recursos digitais: Genially (<https://genial.ly>), computador / projetor.

Avaliação: número de respostas corretas e envolvimento na atividade.

CS 3.2. Înțelegerea de mesaje scrise simple pentru a recunoaște persoane, obiecte, acțiuni

Atividade 1 – „No quarto do Pedro”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor fornece um texto sobre o quarto de um adolescente.

Os alunos sublinham os nomes dos objetos (*cama, mesa, cadeira*) e os verbos correspondentes às ações (*dormir, estudar, ler*).

Depois, desenharam o quarto com base na descrição.

Recursos: texto impresso, lápis de cor, manual.

Avaliação: identificação correta de objetos e ações.

Atividade 2 – „Descobre os objetos”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor cria um jogo no **Quizlet** com pares imagem–palavra (ex.: *a cadeira – cadeira*).

Os alunos leem as definições e selecionam o termo correto.

Recursos digitais: Quizlet (<https://quizlet.com>), telemóveis / computadores, projetor.

Avaliação: resultados obtidos na aplicação e participação ativa.

CS 3.3. Identificarea informațiilor esențiale din texte simple

Atividade 1 – „Anúncio misterioso”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor apresenta um pequeno anúncio ou aviso (*Procura-se gato perdido...*).

Os alunos sublinham as informações essenciais: *quem, o quê, onde, quando*.

Em seguida, respondem oralmente: *Quem perdeu o gato? Onde?*

Recursos: fichas impressas, anúncios autênticos, manual.

Avaliação: identificação correta das informações-chave.

Atividade 2 – „Notícia interativa”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor publica no **Padlet** uma notícia curta sobre um evento local.

Os alunos leem o texto e escrevem comentários breves com as informações essenciais.

Recursos digitais: Padlet (<https://padlet.com>), telemóveis / computadores.

Avaliação: clareza das respostas e participação colaborativa.

CS 3.4. Înțelegerea sensului global al unor mesaje funcționale scurte

Atividade 1 – „Lê e compreende!”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor apresenta no quadro vários tipos de mensagens (cartazes, bilhetes, e-mails curtos).

Os alunos leem e escolhem a imagem que corresponde à mensagem (ex.: *Fechado ao domingo* → imagem de uma loja encerrada).

Recursos: mensagens autênticas, imagens, fichas.

Avaliação: respostas corretas e compreensão do contexto.

Atividade 2 – „Mensagens digitais”

Tipo: Atividade digital

Descrição: Os alunos leem mensagens autênticas (WhatsApp, e-mails curtos, notificações) num exercício criado no **Google Forms** com perguntas de escolha múltipla.

Recursos digitais: Google Forms, conta Google Classroom, telemóveis / computadores.

Avaliação: número de respostas corretas + feedback automático da plataforma.

CG4 – REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 4.1. Utilizarea unor structuri date în redactarea mesajelor scrise

Atividade 1 – „Constrói a frase!”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor escreve no quadro várias palavras desordenadas (*chamo-me / João / tenho / quinze / anos*).

Os alunos ordenam-nas para formar frases corretas.

Posteriormente, criam frases próprias, seguindo o mesmo modelo.

Recursos: fichas de trabalho, manual, quadro.

Avaliação: correção gramatical e ortográfica dos enunciados.

Atividade 2 – „Frases digitais no LearningApps”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor cria um exercício na plataforma **LearningApps**, onde os alunos devem ordenar as palavras para formar frases corretas.

Após a conclusão, recebem feedback automático.

Recursos digitais: <https://learningapps.org>, telemóveis / computadores, projetor.

Avaliação: precisão na ordenação e envolvimento na atividade.

CS 4.2. Redactarea de mesaje personale scurte

Atividade 1 – „Escreve uma mensagem ao teu colega”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor apresenta exemplos de mensagens (convite, agradecimento, felicitação).

Os alunos escolhem um contexto e escrevem uma mensagem curta para um colega: *Olá, Pedro! Queres ir ao cinema comigo?*

As mensagens são lidas anonimamente e os colegas identificam o contexto.

Recursos: fichas impressas, manual, imagens.

Avaliação: coerência e clareza da mensagem.

Atividade 2 – „Mensagens no Padlet”

Tipo: Atividade digital

Descrição: O professor cria um **Padlet** colaborativo intitulado *Mensagens positivas da turma*.

Os alunos escrevem uma mensagem digital para um colega, respeitando a estrutura: saudação, conteúdo, despedida.

Recursos digitais: Padlet (<https://padlet.com>), telemóveis / computadores.

Avaliação: conteúdo adequado, cumprimento das convenções formais e participação colaborativa.

CS 4.3. Producerea de mesaje scrise pentru a descrie simplu obiecte și persoane

Atividade 1 – „Descreve o teu amigo!”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: Os alunos escolhem um colega e escrevem uma descrição curta: *O meu amigo é alto, tem cabelo castanho e olhos verdes.*

O professor recorda o uso dos verbos *ser* e *ter* e o acordo dos adjetivos.

Recursos: manual, fichas de trabalho, imagens.

Avaliação: correção gramatical e variedade lexical.

Atividade 2 – „Avatar digital no Canva”

Tipo: Atividade digital

Descrição: Os alunos criam, no **Canva**, um avatar próprio e acrescentam uma breve descrição em português (5–6 frases).

Os cartazes são projetados em sala e apresentados oralmente.

Recursos digitais: Canva (<https://www.canva.com>), projetor, telemóveis / computadores.

Avaliação: clareza do texto, correspondência entre imagem e descrição, criatividade.

CS 4.4. Redactarea de texte simple, multimodale, pe teme familiare

Atividade 1 – „O meu dia favorito”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: Os alunos escrevem um texto de 6–8 frases sobre o seu dia favorito (*No sábado, acordo tarde...*), utilizando conectores simples (*e, depois, porque*).

Alguns voluntários leem o texto em voz alta.

Recursos: caderno, manual, quadro.

Avaliação: coerência, ortografia e riqueza lexical.

Atividade 2 – „Mini-história digital”

Tipo: Atividade digital

Descrição: Os alunos utilizam o **BookCreator** ou o **Canva** para criar uma pequena história digital (3–4 páginas) sobre uma atividade favorita, integrando texto, imagens e emojis.

Recursos digitais: BookCreator (<https://bookcreator.com>) / Canva (<https://canva.com>), projetor, telemóveis / computadores.

Avaliação: coerência entre texto e imagem, correção linguística e criatividade visual.

CG5 – MEDIEREA LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ, ÎN CONTEXTE PLURILINGVE ȘI PLURICULTURALE

CS 5.1. Identificarea asemănărilor / diferențelor simple de natură fonetică între limba modernă studiată și limba maternă

Atividade 1 – „Sons diferentes, palavras parecidas”

Tipo: Atividade tradicional

Descrição: O professor escreve no quadro pares de palavras semelhantes (*familia / familia, problema / problema, estudante / student*).

Os alunos leem em voz alta e identificam diferenças de acento e som.

Segue-se uma breve explicação sobre regras básicas de pronúncia.

Recursos: lista de palavras, manual, quadro.

Avaliação: pronúncia correta e participação ativa.

Atividade 2 – „Kahoot: Falsos amigos”**Tipo:** Atividade digital

Descrição: O professor cria um **Kahoot** com perguntas sobre falsos amigos (*pasta = dossier, não massa!*). Os alunos respondem em tempo real a partir dos seus telemóveis e observam o quadro de pontuações. No final, discutem o significado correto de cada palavra.

Recursos digitais: Kahoot (<https://kahoot.com>), projetor, telemóveis / tablets.**Avaliação:** pontuação obtida + correção coletiva das respostas.**CS 5.2. Transferul de informații simple, cu suport vizual, pentru a media comunicarea între limba maternă și limba modernă studiată****Atividade 1 – „Cartaz bilingue”****Tipo:** Atividade tradicional

Descrição: Os alunos, em grupos, criam um cartaz bilingue sobre regras de convivência na escola (*Respeita os colegas! / Respectă colegii!*).

Cada grupo apresenta o cartaz à turma.

Recursos: cartolinas, marcadores, dicionário bilingue.**Avaliação:** clareza da mensagem e correção linguística.**Atividade 2 – „Legenda interativa no Canva”****Tipo:** Atividade digital**Descrição:** O professor fornece imagens de contextos culturais (Lisboa, Rio de Janeiro, Brasília).Os alunos, em **Canva**, acrescentam legendas bilingues (romeno-português) a cada imagem e partilham-nas em plenário.**Recursos digitais:** Canva (<https://canva.com>), telemóveis / computadores, projetor.**Avaliação:** correção das legendas e adequação cultural.**CS 5.3. Exprimarea unor idei simple despre obiceiuri, tradiții și valori culturale****Atividade 1 – „Tradições lusófonas”****Tipo:** Atividade tradicional**Descrição:** O professor mostra imagens de festas típicas (Carnaval, Santos Populares, Natal).Os alunos produzem frases curtas descritivas: *Em Portugal, as pessoas dançam nas ruas durante os Santos Populares.***Recursos:** imagens coloridas, manual, fichas.**Avaliação:** correção linguística e envolvimento oral.**Atividade 2 – „Mapa cultural interativo”****Tipo:** Atividade digital**Descrição:** O professor cria um **Padlet** colaborativo com o mapa do mundo lusófono.

Os alunos publicam pequenos textos e imagens sobre tradições de Portugal, Angola, Brasil, Moçambique, entre outros.

Recursos digitais: Padlet (<https://padlet.com>), telemóveis / computadores, projetor.**Avaliação:** pertinência cultural e participação colaborativa.**CS 5.4. Facilitarea interacțiunii între vorbitori de limba maternă și vorbitori de limba modernă studiată, folosind un vocabular elementar****Atividade 1 – „No restaurante”****Tipo:** Atividade tradicional**Descrição:** Os alunos representam um pequeno diálogo: um cliente romeno e um empregado português.

Utilizam expressões básicas para pedir, esclarecer ou traduzir um pedido (*Eu quero um sumo de laranja, por favor.*).

Recursos: fichas com menus, imagens de pratos, dicionário bilingue.

Avaliação: desempenho no diálogo e adequação linguística.

Atividade 2 – „Situações de mediação no Edpuzzle”

Tipo: Atividade digital

Descrição: Os alunos assistem, no **Edpuzzle**, a um vídeo curto com uma conversa simples entre um turista e um rececionista.

Respondem a perguntas integradas e discutem possíveis traduções das expressões usadas.

Recursos digitais: Edpuzzle (<https://edpuzzle.com>), auscultadores, telemóveis / computadores.

Avaliação: respostas corretas e reflexão sobre o sentido das mensagens.

Atividade Remedial – „Kahoot de mediação” (CS 5.4)

Situação: Os alunos têm dificuldades em traduzir ou reformular frases simples entre o romeno e o português.

Descrição: O professor prepara um **Kahoot** com pares de tradução (*traduz a expressão correta*).

Os alunos respondem em tempo real e, no final, revêem as expressões com a pronúncia correta.

Recebem ainda uma pequena ficha de apoio com fórmulas úteis (*Por favor, obrigado, quanto custa...*).

Recursos: Kahoot, fichas impressas, dicionário.

Avaliação: progresso individual e participação ativa.

Adaptação CES (ADHD) – Atividade „No restaurante” (CS 5.4)

Tipo de CES: Défice de atenção e hiperatividade (ADHD).

Adaptações:

- Trabalho em pares estáveis, com papéis definidos (cliente – empregado).
- Instruções claras e segmentadas, apresentadas visualmente (pictogramas: copo, prato, menu).
- Atividade dividida em etapas curtas com pausas de movimento.
- Feedback imediato e reforço positivo constante.
- Avaliação baseada no esforço e na participação, não apenas na correção linguística.

Recursos: fichas coloridas, imagens, dicionário ilustrado, apoio verbal frequente.

Avaliação: empenho, atenção mantida e progresso individual.

EXEMPLOS DE PROJETOS

Projeto TC – „Vamos apresentar-nos!”

Duração: 2 horas (com preparação em casa)

Com este projeto, pretendemos que os alunos:

- utilizem corretamente as fórmulas de apresentação;
- desenvolvam a confiança na expressão oral.

Etapas:

1. *Brainstorming:* „Como me apresento?”
2. Elaboração de uma ficha-modelo com os elementos essenciais da apresentação.
3. Gravação de um pequeno vídeo (Flip / telemóvel).
4. Visualização coletiva e feedback.

Produto final: vídeos individuais com autoapresentações em língua portuguesa.

Avaliação: grelha com 4 critérios – clareza, pronúncia, vocabulário e criatividade.

Projeto CS – „Costumes e tradições nos países lusófonos”

Duração: 3–4 semanas

Com este projeto, pretendemos que os alunos:

- desenvolvam as competências interculturais;
- utilizem a língua portuguesa na apresentação de tradições culturais.

Etapas:

1. Escolha de um país lusófono (Portugal, Brasil, Angola, Moçambique, Cabo Verde, etc.);
2. Pesquisa em fontes autênticas (YouTube EDU, dge.mec.pt, Pexels, Canva);
3. Criação de uma exposição digital (Canva / Genially / Padlet) com imagens, textos e gravações;
4. Apresentação oral breve do projeto.

Produto final: exposição digital „Costumes e tradições”.

Avaliação: grelha de grupo (conteúdo cultural, correção linguística, colaboração e criatividade).

Ficha de autoavaliação

Projeto „Vamos apresentar-nos!”

Nome do aluno / da aluna: _____

Grupo: _____

Função desempenhada na equipa: ☐ Editor ☐ Repórter ☐ Fotógrafo ☐ Designer ☐ Revisor ☐ Coordenador

Assinala com ✓ a opção que melhor descreve a tua experiência:

1. Participação e colaboração

Critério	Sempre	Às vezes	Nunca
Colaborei ativamente com a minha equipa.	☐	☐	☐
Respeitei as ideias dos colegas.	☐	☐	☐
Cumpri as minhas tarefas dentro do prazo.	☐	☐	☐
Ajudei a resolver conflitos ou dificuldades.	☐	☐	☐

2. Desenvolvimento das competências linguísticas

Critério	Sim	Parcialmente	Não
Exprimi os meus gostos e preferências do quotidiano em língua portuguesa.	☐	☐	☐
Escrevi textos curtos utilizando conectores simples.	☐	☐	☐
Realizei uma apresentação clara e concisa sobre um tema familiar.	☐	☐	☐
Enriquecei o meu vocabulário sobre alimentos, rotina diária e atividades escolares.	☐	☐	☐

3. Criatividade e pensamento crítico

Critério	Muito	Pouco	Muito pouco
Contribuí com ideias criativas para o projeto.	☐	☐	☐
Melhorei o aspeto estético e o conteúdo.	☐	☐	☐
Refleti sobre o que funcionou bem e o que pode ser melhorado.	☐	☐	☐

4. Utilização de ferramentas digitais

Que ferramentas digitais utilizaste durante o projeto?

☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Outra: _____

Como avalias a utilização destas ferramentas?

☐ Excelente ☐ Boa ☐ Aceitável ☐ Preciso de melhorar

5. Reflexão final

O que mais gostei no projeto: _____

O que achei mais difícil: _____

Uma coisa que aprendi: _____

Uma proposta para melhorar o projeto no futuro: _____

Ficha de coavaliação entre alunos**Projeto „Vamos apresentar-nos!”**

Nome do avaliador / da avaliadora: _____

Nome do colega avaliado / da colega avaliada: _____

Função do colega: ☐ Editor ☐ Repórter ☐ Fotógrafo ☐ Designer ☐ Revisor ☐ Coordenador

Assinala com ✓ a opção que melhor descreve o desempenho do teu colega:

Critério	Excelente (3 pts)	Bom (2 pts)	Precisa de melhorar (1 pt)
Participação ativa	☐ Colabora sempre com entusiasmo.	☐ Participa regularmente.	☐ Participa pouco.
Responsabilidade	☐ Cumpre as tarefas com pontualidade.	☐ Cumpre o essencial.	☐ Esquece-se das tarefas ou entrega tarde.
Comunicação e respeito	☐ Ouve e respeita todos.	☐ Às vezes ouve e respeita.	☐ Tem dificuldade em colaborar.
Contribuições criativas	☐ Dá ideias originais e úteis.	☐ Dá algumas ideias.	☐ Não apresenta ideias próprias.
Utilização de ferramentas digitais	☐ Utiliza bem as ferramentas.	☐ Utiliza com ajuda.	☐ Tem dificuldades técnicas.

Comentário pessoal:

O que mais aprecio no trabalho do meu colega: _____

Uma sugestão de melhoria: _____

Pontuação total: _____ / 15 pontos

☐ Excelente (13–15 pontos) ☐ Bom (10–12 pontos) ☐ Satisfatório (7–9 pontos) ☐ Precisa de melhorar (menos de 7 pontos)

Ficha de avaliação do professor**Projeto „Vamos apresentar-nos!”**

Grupo: _____

Critério	Excelente (10)	Bom (8)	Satisfatório (6)	Insuficiente (4 ou menos)
Conteúdo do projeto	Muito completo, variado e coerente	Coerente e adequado	Básico e pouco desenvolvido	Confuso ou incompleto
Redação dos textos	Clara, com conectores simples e sem erros	Clara, com alguns erros ligeiros	Compreensível, mas com erros frequentes	Difícil de compreender
Expressão de interesses e preferências	Muito clara e natural	Adequada	Limitada	Pouco clara ou ausente
Criatividade e pensamento crítico	Ideias originais, humor e reflexão	Algumas ideias criativas	Poucas ideias novas	Sem criatividade
Estética e design	Muito atrativo e bem organizado	Agradável e funcional	Simples	Desorganizado ou de difícil leitura
Trabalho em equipa	Colaboração excelente entre todos	Boa colaboração	Colaboração desigual	Trabalho individual ou desorganizado
Utilização de ferramentas digitais	Uso eficiente e variado	Uso adequado	Uso limitado	Ferramentas mal utilizadas
Apresentação oral	Clara, confiante e bem estruturada	Adequada	Pouco clara ou insegura	Não foi apresentada corretamente
Pontualidade	Cumpriu todos os prazos estabelecidos	Cumpriu a maioria dos prazos	Cumpriu parcialmente	Não cumpriu os prazos

Pontuação total: _____ / 90 pontos

Observações do professor / da professora:

FICHA DE AVALIAÇÃO – COMPREENSÃO ORAL

CG1 – Receptarea mesajelor orale în situații diverse de comunicare

CS 1.2 – Identificarea unor informații simple cu caracter personal din mesaje scurte

Disciplina: Língua Portuguesa (L2)

Ano: 9.º ano

Nível: A0–A1

Tipo de avaliação: Avaliação escrita (com áudio)

Duração: 20 minutos

Nome do aluno / da aluna: _____

Turma: _____ Data: _____

Exercício 1 – AUDIÇÃO

 Texto áudio (2 vezes):

Olá! Eu chamo-me Rita. Tenho quinze anos e sou romena. Moro em Bucareste com a minha família. Tenho um irmão e uma irmã. Na escola, gosto muito das aulas de português e de música. Em casa, tenho um gato preto. Nos tempos livres, gosto de ouvir música e de ver filmes com os meus amigos.

Exercício 2 – ESCOLHA MÚLTIPLA (4 pontos)

Assinala a opção correta:

1. Como se chama a rapariga?
☐ Ana ☐ Marta ☒ **Rita**
2. Quantos anos tem?
☐ 14 ☒ **15** ☐ 16
3. Onde mora?
☐ Lisboa ☐ Porto ☒ **Bucareste**
4. De que disciplinas é que ela gosta?
☐ Desporto e inglês
☒ **Português e música**
☐ Matemática e história

Exercício 3 – VERDADEIRO OU FALSO (4 pontos)

Assinala V (verdadeiro) ou F (falso):

1. A Rita é portuguesa. ☐ V ☒ **F**
2. Ela tem dois irmãos. ☐ V ☒ **F**
3. Ela tem um cão em casa. ☐ V ☒ **F**
4. Nos tempos livres, gosta de música e filmes. ☐ V ☒ **F**

Exercício 4 – FICHA DE IDENTIDADE (2 pontos)

Completa com base no texto ouvido:

Nome: _____

Idade: _____

Cidade: _____

Um gosto: _____

Critérios de avaliação

- Exercício 2 – Escolha múltipla: $4 \times 1 \text{ p} = 4 \text{ pontos}$
- Exercício 3 – Verdadeiro/Falso: $4 \times 1 \text{ p} = 4 \text{ pontos}$
- Exercício 4 – Ficha de identidade: $4 \times 0,5 \text{ p} = 2 \text{ pontos}$

🔑 **TOTAL: 10 PONTOS**

REFERINTE BIBLIOGRAFICE

A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular**a. Gramatică practică și teoretică**

- Almeida, António de; Mendes, Maria Margarida, 2019, *Gramática Prática da Língua Portuguesa*, Porto Editora.
- Cunha, Celso; Cintra, Lindley, 2013, *Nova Gramática do Português Contemporâneo*, Lexikon Editora.
- Ferreira, Teresa S.; Melo-Pfeifer, Sílvia; Cardoso, Inês, 2019, *Gramática de Português Língua Não Materna – Níveis B1, B2 e C1*, Porto Editora.
- Direção de Serviços de Língua e Cultura, 2017, *Referencial Camões — Instituto da Cooperação e da Língua, I.P. PLE*, Camões, I.P.

b. Vocabular general și tematic

- Espírito Santo, Ana; Pinto, Jorge; Alexandre, Nélia, 2024, *REFLEX PLE — Referencial lexical para o português língua estrangeira: um recurso para professores e investigadores de PLE/L2*, Núcleo de Promoção da Língua Portuguesa da Reitoria da U.Porto / U.Porto Press.
- Figueiredo, Cristina; Paiva, Vera Lúcia, 2017, *Vocabulário Temático do Português Contemporâneo*, Lidel.
- Valadares, Isabel, 2020, *Palavras em Movimento – Vocabulário Ativo do Português Europeu*, Texto Editores.
- *Dicionário Priberam da Língua Portuguesa* – <https://dicionario.priberam.org>
- *Dicionário Infopédia da Língua Portuguesa*, Porto Editora, <https://www.infopedia.pt>

B. Resurse digitale**a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultura**

- **YouTube EDU** – videoclipuri educaționale autentice pentru dezvoltarea competențelor de înțelegere orală și culturală.
- **Teachflix** – <https://teachflix.org> – colecție gratuită de clipuri video educative pentru activități tematice.
- **Languages by Songs** – <https://languagesbysongs.com> – activități bazate pe cântece portugheze contemporane, pentru dezvoltarea vocabularului și a pronunției.
- **RTP Ensina** – <https://ensina.rtp.pt> – platformă educațională a televiziunii publice portugheze, cu materiale video, audio și fișe de cultură lusofonă.
- **Camões I.P. – Centro Virtual Camões** – <https://cvc.instituto-camoes.pt> – resurse autentice pentru predarea limbii, culturii și civilizației portugheze, inclusiv exerciții, texte literare și ghiduri fonetice.
- **Portal da Língua Portuguesa** – <https://www.portaldalinguaportuguesa.org> – informații despre ortografie, lexic și acordul ortografic din 1990.

- **Pexels / Pixabay** – biblioteci de fotografii gratuite utilizabile în proiecte culturale, afișe și activități vizuale.
- **Canva / Genially / Padlet** – aplicații pentru crearea de materiale vizuale interactive, afișe culturale și hărți colaborative.

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

- **Português Mais Perto (Porto Editora)** – <https://www.portuguesmaisperto.pt> – platformă interactivă recunoscută de MEC, cu exerciții organizate pe nivel CECR (A1–B2), texte autentice, fișe și activități digitale pentru predarea limbii portugheze ca limbă străină.
- **Instituto Camões – Recursos Educativos Digitais** – <https://www.instituto-camoes.pt> – resurse multimedia, materiale didactice, manuale digitale și activități interactive.
- **CAPLE (Centro de Avaliação de Português Língua Estrangeira)** – <https://caple.letras.ulisboa.pt> – exemple de teste oficiale și materiale pentru evaluarea competențelor lingvistice.
- **Português em Foco** – <https://portuguesemfoco.com> – lecții, exerciții și fișe online adaptate nivelurilor A1–B1.
- **Practice Portuguese** – platformă și canal YouTube axate pe portugheza europeană, cu lecții video și activități interactive.
- **Educamos – Recursos de Português** – <https://www.educamos.pt> – materiale educative portugheze aprobate de Porto Editora.
- **Quizlet** – <https://quizlet.com> – fișe de vocabular tematice și jocuri de consolidare.
- **Wordwall** – <https://wordwall.net> – exerciții interactive pentru consolidarea competențelor lingvistice.
- **Kahoot** – <https://kahoot.com> – instrument pentru jocuri de vocabular și evaluări formative.
- **Edpuzzle** – <https://edpuzzle.com> – exerciții video cu întrebări integrate.
- **Nearpod** – <https://nearpod.com> – lecții interactive și evaluări formative.
- **Flip Microsoft** – aplicație pentru realizarea de proiecte video colaborative.
- **Hemingway App** – <https://hemingwayapp.com> – aplicație pentru editarea și simplificarea textelor scrise.
- **CapCut** – aplicație de editare video utilizată pentru proiecte creative și prezentări.
- **Liveworksheets** – <https://www.liveworksheets.com> – platformă pentru fișe digitale autocorective.
- **ClassroomScreen** – <https://classroomscreen.com> – instrument pentru gestionarea dinamică a activităților de clasă.

Link-uri utile

- <https://www.exerciciosdeportugues.pt> – exerciții gramaticale și de vocabular (nivel A1–B1).
- <https://portuguesemfoco.com> – lecții video, texte și fișe interactive pentru portugheza europeană.
- <https://www.infoescola.com/exercicios/portugues/> – fișe gramaticale și teste autocorective.
- <https://blogbescolares.blogs.sapo.pt/exercicios-de-portugues-online-com-2213> – exerciții simple pentru începători
- <https://falarportugues.net> – lecții și materiale despre verbe, prepoziții și expresii idiomatice.
- <https://segundociclo.webnode.pt/products/tipos-de-sujeito/> – exerciții tematice de gramatică.
- <https://www.educamos.pt> – resurse didactice portugheze pentru liceu.
- <https://languagesbysongs.com> – învățarea portughezei prin muzică și activități de ascultare.
- <https://learnportuguese.comcamoes.pt> – platformă educațională a Institutului Camões pentru autoînvățare (niveluri A1–B2).
- <https://dicionario.priberam.org> – Dicionário Priberam da Língua Portuguesa.
- <https://www.infopedia.pt> – Dicionário Infopédia (Porto Editora).

- <https://lexico.pt> – dicționar online actualizat - portugheză europeană.
- <https://www.conjuga-me.net> – conjugator complet de verbe portugheze.
- <https://cvc.instituto-camoes.pt> – resurse lingvistice, literare și culturale, exerciții și activități multimedia.
- <https://www.portuguesmaisperto.pt> – platformă digitală pentru predarea și învățarea portughezei europene.
- <https://caple.lettras.ulisboa.pt> – exemple de teste, criterii de evaluare și descrieri de nivel CECR.
- <https://www.portaldalinguaportuguesa.org> – informații actualizate despre ortografie, vocabular și gramatică.
- <https://ensina.rtp.pt> – conținut video și audio educațional, lecții culturale și istorice.

Anexa 6 - Limba chineză

SUGESTII METODOLOGICE

TEME

Se recomandă ca activitățile de învățare să fie proiectate și realizate în contextul următoarelor teme:

Teme și elemente de construcția comunicării:

- ◆ Formule de salut
- ◆ Relații interumane
- ◆ Aspecte legate de profesie
- ◆ Prezentarea vieții personale (activitate cotidiană, activități pentru timpul liber, alimentație, educație)
- ◆ Universul tinerilor (cultură, sport)
- ◆ Obiective turistice și istorice din China

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII:

Categoriile gramaticale enumerate la acest capitol aparțin metalimbajului de specialitate.

Terminologia elementelor de construcție a comunicării nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul activității didactice nu se va apela la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situațiile de comunicare. *Structurile gramaticale de mai mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor funcții comunicative, nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate global. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultății lor și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate.*

Pe parcursul clasei a IX-a se recomandă a se opera cu următoarele elemente de construcție a comunicării:

- Normele de pronunție, sunetele specifice limbii chineze, tonurile și schimbările de ton
- Structurile interogative formate cu particule interogative (吗 ma, 呢 ne) și pronume interogative (谁 shéi)
- Predicatul adjectival
- Exprimarea timpului (ordinea unităților de timp) și a locului (structuri prepoziționale formate cu prepoziția 在 zài)
- Principalii clasificatori : 个 ge, 本 běn, 口 kǒu, 张 zhāng

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE -EVALUARE ȘI PROIECTE COLABORATIVE

◆ Formule de salut

1. 老师可采取比赛的形式，将全班分为几个小组，每组发放或制作相同的拼音卡片，老师读拼音，学生重复老师的发音并将卡片举起，反应又快又准确的组得分，最后获得分数最高的组获胜。 Profesorul organizează activitatea sub forma unui concurs, împărțind clasa pe grupe. Fiecărei grupe i se oferă sau i se cere să confecționeze aceleași cartonașe cu vocabular scris în *pinyin*. Profesorul citește un cartonaș, iar elevii trebuie să repete pronunția și să ridice cartonașul corespunzător. Grupa care reacționează cel mai rapid și corect în același timp primește puncte. La final, câștigă grupa care a adunat cele mai multe puncte.

2. 老师可根据班级人数提前制作好不同姓名、年龄和国籍的身份卡片，或让学生自己设计不同的身份卡片，以此开展活动。 Profesorul pregătește carduri de identitate cu nume, vârste și naționalități diferite, în funcție de numărul elevilor din clasă sau roagă elevii să își creeze propriile carduri pentru a se putea desfășura activitatea.

◆ Relații interumane

1. 读一读，试一试下面的词语说几个完整的句子。 Citiți cuvintele și formulați propoziții cu ele (爸爸, 学生, 妈妈, 朋友, 不, 阿姨, 那, 这, 同学)
2. 老师提前准备一套词卡，先带领学生朗读所有词语。一名学生随机抽取一张词卡，不要告诉任何人。其他同学通过提问来猜他 / 她抽的卡片。猜对的学生继续抽取词卡，开始下一轮活

动。 - Profesorul pregătește în avans un set de cartonașe cu cuvinte și le citește împreună cu elevii, cu voce tare. Un elev extrage la întâmplare un cartonaș, fără a spune nimănui ce cuvânt a ales. Colegii îi pun întrebări pentru a ghici cuvântul. Elevul care ghicește corect extrage următorul cartonaș și, astfel, jocul continuă după aceleași reguli.

◆ **Aspecte legate de profesie**

1. 听录音，圈出你听到的音节。Ascultați înregistrarea și încercuiți silabele pe care le auziți.
2. 听录音，按听到的顺序排序。Ascultați înregistrarea și așezați cuvintele în ordinea în care le-ați

auzit.

3. 写下你爸爸妈妈的工作，然后问一下同学的父母做什么工作。Scrie cu ce se ocupă părinții tăi, apoi întreabă-ți colegii despre profesiile părinților lor. 老师可根据学生情况，补充常用职业名称词语。Profesorul poate suplimenta cu vocabular legat de profesii, în funcție de nivelul elevilor.

◆ **Prezentarea vieții personale (activitate cotidiană, activități pentru timpul liber, alimentație, educație)**

1. 选择一个你喜欢的城市作为“你家所在地”，然后与同伴用下面的句型对话。Alegeți un oraș care vă place ca fiind „locul unde se află casa voastră”, apoi purtați un dialog cu colegul vostru folosind modelele de propoziții de mai jos.
2. 3-4 人一组，互相询问彼此的生日，然后制作组员生日的月历，并标记出来。完成后评选出班级最佳月历。Formați grupe de 3-4 persoane, întrebați-vă reciproc datele de naștere, apoi creați un calendar cu zilele de naștere ale membrilor grupului și marcați-le. La final, se va alege cel mai bun calendar al clasei.

◆ **Universul tinerilor (cultură, sport)**

1. 两人一组，互相问对方星期六的行程安排，然后向全班描述一下，越详细越好。Formați perechi, adresați-vă întrebări despre planurile de weekend, apoi descrieți-le întregii clase cu cât mai multe detalii.

◆ **Obiective turistice și istorice din China**

1. 听老师读音节，拿着对应声母和韵母的同学举起卡片并跟读。 - Ascultați profesorul citind silabele, iar elevii care au sunetele inițiale și finale corespunzătoare vor ridica cardurile și vor citi împreună cu el.
2. 看一看，算一算以下城市现在是什么时间。Verificați și calculați cât este ceasul în următoarele orașe – 布加勒斯特，北京，伦敦，克卢日，雅西，纽约，上海，布拉索夫。

◆ **TEST**

NUME ȘI PRENUME:

SE ACORDĂ 3 puncte din oficiu

FONETICĂ ȘI TONALITATE

SUBIECTUL I - 2 puncte, 0,10 puncte/ton

Scrieți tonurile potrivite pentru următoarele silabe/cuvinte:

hao, mei, po, beng, xiu, han yu, xiu xi, xi huan, tian, gao xing, ruan, jue ding, piao liang, ji.

SUBIECTUL II - 2 puncte, 0,10 puncte /consoană

Completați spațiile libere cu literele audiate.

□ ____ iao, ____ eng, ____ ao, ____ iong, ____ iao, ____ ang, ____ eng,
____ en, ____ ou, ____ eng, ____ i, ____ ao, ____ ang, ____ an,
____ ian, ____ i, ____ ia, ____ ang, ____ o, ____ uang.

SUBIECTUL III - 3 puncte, 0,50 puncte /răspuns

Răspundeți la următoarele întrebări:

1. “pǎo” shì dì jǐ shēng?
2. “dì dì” shì shénme yìsì?
3. “liáo” shì dì jǐ shēng?
4. “fēng ” shì shénme yìsì?
5. “ruǎn” shì dì jǐ shēng?
6. “duō dà?” shì shénme yìsì?

◆ **TEST**

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 2 – Debutanți-A0 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Portugheză, Chineză, Turcă), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

SE ACORDĂ 4 puncte din oficiu

2. 她是.....人吗?

wǒ yǒu zhōngguó lǎoshī nǐ

3. 我有中国老师，你.....?

tā bú shì nǐ de

tā shì nǐ de

4. 她不是你的.....,她是你的.....。

GRAMATICĂ APLICATĂ

1.

- 问候的方式 Formule de salut

1. “你好”表示问候，如果有多人，可加“们”。

„你好” se folosește ca formulă de salut. Dacă te adresezi mai multor persoane, se folosește pronumele 你们。

人称（单） **persoană (singular)** 人称（复） **persoană (plural)**

2. “早上/中午/晚上+好”可在一天的不同时间表示问候。

„早上/中午/晚上+好” reprezintă formule de salut specifice, în funcție de momentul zilei.

Ex – 你好！你们好！您好！早上好！中午好！晚上好！

2.

- 用“什么”提问 Interogația formată cu „什么”

用疑问代词“什么”提问，可以要求对方有针对性地回答。Întrebarea formulată cu pronumele interogativ “什么” solicită un răspuns.

Ex – 你叫什么名字？我叫玛丽。

- 用“呢”构成的省略疑问句 Folosirea particulei „呢” în propozițiile interogative eliptice. (建议改成：用“呢”提问)

“名词/代词+呢”用于询问上一句提到的内容或情况。常用句式：A.....。B 呢？

Structura „Substantiv/Pronume + 呢” se folosește pentru a întreba despre un aspect menționat în propoziția anterioară.

Structura gramaticală este A.....。B 呢？

Ex – 他是中国人，你呢？

3.

- 用“吗”提问 Interogația formată cu „吗”

在陈述句句末加“吗”可以构成是非问句。

Se poate forma o propoziție interogativă dacă se pune particula „吗” la sfârșitul unei propoziții enunțative.

Ex – 你是中国人吗？/她是学生吗？/他是米哈伊吗？

- 结构助词：的 Particula structurală „的”

“的”常用于“定语 + 的 + 名词”结构中。当“的”后的名词是亲属称谓或指人的名词时，“的”可以省略。

Particula „的” se folosește adesea în structura „atribut + 的 + substantiv”. Când substantivul care urmează particulei „的” este un grad de rudenie sau un substantiv care se referă la o persoană,

„的” poate fi omis.

Ex- 他是我的同学。 白雪是她朋友。

- 指示代词：这、那 Pronumele demonstrativ „这” și „那”

“这”指代离说话人比较近的人或事物，“那”指代比较远的人或事物。

„这” este pronume demonstrativ de apropiere, iar „那” este pronume demonstrativ de depărtare.

Ex – 这是我的朋友。 那是他妈妈

4.

- 用“谁”提问 Interogația formată cu „谁”

疑问代词“谁”可以用来对人进行提问，在句中可作主语、宾语和定语。用“谁”提问的句子句末不能加“吗”。Pronumele interogativ „谁” este folosit pentru a formula întrebări despre o persoană. Poate avea rolul de subiect, complement direct sau atribut în propoziție. Dacă într-o propoziție interogativă se folosește pronumele „谁”，nu se mai folosește particula „吗” la sfârșitul propoziției.

Ex – 他是谁？ 这是谁的书？

- 关联副词：也 Adverbul de relație „也”

表示两个事物相同或类同，“也”一般用在后一分句。

Adverbul „也” se folosește în cea de-a doua propoziție dintr-o frază pentru a arăta faptul că două lucruri sunt asemănătoare sau fac parte din aceeași categorie. .

Ex – 我妈妈是医生，他妈妈也是医生。 你也是罗马尼亚人。

● 范围、协同副词：都 Adverbul totalizator „都”

表示总括两个及两个以上的全部。总括的对象必须放在“都”的前面。

Adverbul „都” exprimă totalitatea, atunci când este vorba de două sau mai multe lucruri. Se așează după elementul pe care îl întărește, aflat pe poziția subiectului.

Ex-我的同学都是罗马尼亚人。 他们都是我的朋友。

5.

● “有”字句 Propoziția cu verbul „有”

表示主语拥有某事物。一般结构为：主语+ 有+ 宾语。“有”字句的否定形式是：主语+ 没有+ 宾语。

Indică faptul că subiectul posedă un anumit lucru.

Structura propoziției: subiect + 有 + complement direct.

Forma negativă: subiect + 没有 + complement direct.

Ex- 我有姐姐。 我没有哥哥。

● 名量词：口 Clasificatorul „口”

可用于描述家庭成员的数量。

Poate fi utilizat atunci când se face referire la numărul membrilor familiei.

Ex – 他家有五口人。 你家有几口人？

6.

● 动词：在 Prepoziția „在”

“在+ 位置” 用于指示人或者事物的位置。

Structura „在 + loc” se folosește pentru a indica poziția persoanelor sau lucrurilor.

Ex- 我们都在学校。 他在那儿。

● 疑问代词：哪儿 Pronumele interogativ „哪儿”

用于疑问句中，询问地点。Se folosește în propoziții interogative pentru a formula întrebări referitoare la un loc.

Ex- 爸爸在哪儿？

7.

● 动词：去 Verbul 去

表示从说话人所在的地方到别的地方。常用结构为：主语+ 去+ 地点。

Indică deplasarea într-un alt loc decât cel în care se află vorbitorul. Structura în care se folosește este: subiect + 去 + loc.

Ex- 我去北京。 他去学校。

注意：动词“去”后面必须跟一个表示地点的词，而不是一个人。这就是为什么中文里可以说“我去朋友家”，而不能说“我去朋友”。

Observație: După verbul „去” trebuie să urmeze un cuvânt care indică un loc, nu o persoană. De aceea, în chineză se poate spune „我去朋友家”, dar nu se poate spune „我去朋友”.

● 时间词的位置 Poziția cuvintelor de timp

时间词可以放在主语前面，也可以放在主语后面。Cuvintele de timp pot fi așezate înainte sau după subiect.

Ex- 他明天去看医生。 今天你去学校吗？

● 动词：来 Verbul „来”

表示从别的地方到说话人所在的地方。表达的意义跟“去”相对。常用结构为：主语+ 来+ 地点。

Verbul „来” indică deplasarea către locul unde se află vorbitorul. Are sens opus cu verbul „去”. Structura obișnuită este: subiect + 来 + locul.

注意：动词“来”后面跟一个表示地点的词，说话的人通常已经在这个地点。

Observație: După verbul „来” urmează un cuvânt care indică locul în care se află vorbitorul.

Ex- 他来我这儿。 他们上午来学校了。 她不来公园了。

PROIECTE

1. 你还知道哪些像画儿一样的汉字? 问问你的老师, 或者上网查一查, 把它们画在下面, 并请你的同学猜一猜。 Mai cunoști și alte caractere chinezești care sunt asemănătoare unor desene? Întreabă-ți profesorul sau caută pe internet, desenează-le mai jos și roagă-ți colegii să ghicească.
2. 每个学生那一张身份证, 然后和同学学对话, 找到和你同国籍, 同年龄的朋友。 Fiecare elev ia o carte de identitate și poartă un dialog cu colegii pentru a găsi un prieten de aceeași naționalitate și aceeași vârstă.
3. 老师提前准备一套词卡, 先带领学生朗读所有词语。 一名学生随机抽取一张词卡, 不要告诉任何人。 其他同学通过提问来猜他 / 她抽的卡片。 猜对的学生继续抽取词卡, 开始下一轮活动。 - Profesorul pregătește în avans un set de cartonașe cu cuvinte și le citește împreună cu elevii, cu voce tare. Un elev extrage la întâmplare un cartonaș, fără a spune nimănui ce cuvânt a ales. Colegii îi pun întrebări pentru a ghici cuvântul. Elevul care ghicește corect extrage următorul cartonaș și, astfel, jocul continuă după aceleași reguli.
4. 试着做一个家谱, 介绍一下你的家人。 Creați propriul arbore genealogic și prezentați-vă familia。
5. 你知道不同国家的人做客时送礼有什么喜好或禁忌吗? - Știți ce preferințe și tabuuri există în diferite țări atunci când se oferă cadouri, în vizită?
6. 查一查, 下面这些国家会庆祝春节吗? – Care dintre țările de mai jos sărbătorește Anul Nou Chinezesc?
7. 你知道不同国家的人做客时送礼有什么戏好吗? Știți ce preferințe/tabuuri există în diferite țări atunci când se oferă cadouri, în vizită?

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- **RESURSE BIBLIOGRAFICE ȘI DIGITALE**
- 现代语言 2.汉语.学生用书 (*Limba chineză 2, manual*), Editura pentru Învățământ Superior, 2025, ISBN 978-7-04-064414-2
- Jiang Liping (lead author), *HSK 1 - Standard Course*, Beijing Language and Culture University Press, 2014
- Jiang Liping (lead author), *HSK 1 - Workbook*, Beijing Language and Culture University Press, 2014
- *Official Examination Papers of HSK (Level 1)*, People's Education Press, 2018
- www.chinesecio.com
- www.cltguides.com
- www.pthyygf.org
- www.china-language.gov.cn
- www.shihan.org.cn
- www.ling-cass.cn
- www.yoyochinese.com
- www.fluentUchinese.com
- www.udemy.com
- www.pleco.com
- www.improvemandarin.com
- www.kaohongshu.blog
- www.kahoot.com
- www.wordwall.com
- www.duolingo.com
- www.hellochinese.com
- www.memrise.com
- www.skritter.com
- www.supertest.com
- www.chinesesimple.com
- www.migiihsk.com

Anexa 7 - Limba turcă

SUGESTII METODOLOGICE

TEME

- Însușiri fizice, naționalitate, starea sănătății, ocupație, hobby-uri

- Familia: membrii familiei
- Alimentație
- Petrecerea timpului liber
- Mijloace de transport, orientarea în spațiu
- Cumpărături
- Lumea înconjurătoare
- Profesii
- Școală
- Călătorii

CONSTRUCȚIA COMUNICĂRII

- Substantivul, pluralul substantivelor, cazul substantivelor
- Adjectivul, gradele de comparație
- Pronumele, pronumele personal posesiv, demonstrativ, interogativ, posesiv
- Verbul - Modul Indicativ- Timpul Present (afirmativ, interogativ, negativ) -Timpul Perfect compus(afirmativ, interogativ, negativ) - Timpul Viitor (afirmativ, interogativ, negativ) Modul Imperativ
- Adverbul
- Prepoziția, prepoziții de loc, de timp, de spațiu, de direcție
- Numeralul, numeralul cardinal, numeralul ordinal

1. "Ben Kimim?"

Amaç:

Öğrenciler, kendilerini tanıtmayı, yaşlarını, yaşadıkları yeri, milliyetlerini, hobilerini ve aile bireylerini anlatmayı öğrenirler.

Uygulama Süreci:

1. Öğretmen, öğrencilerle selamlaşır ve örnek bir tanıtım yapar:
Merhaba! Benim adım Ayşe. 17 yaşındayım. Ankaralıyım. Hobilerim müzik dinlemek ve kitap okumak.
2. Öğretmen tahtaya aşağıdaki soruları yazar:
 - Adın ne?
 - Kaç yaşındasın?
 - Nerelisin?
 - Nerede yaşıyorsun?
 - Hobilerin neler?
 - Ailende kimler var?
3. Öğrenciler bu sorulara kısa cevaplar verir ve kendi mini tanıtımlarını hazırlarlar.
4. Daha sonra ikili çalışmayla "Tanışma diyalogu" etkinliği yapılır.

Örnek Diyalog:

- Merhaba! Adın ne?
- Benim adım Mehmet. Senin adın ne?
- Benim adım Elena. Memnun oldum!
- Ben de memnun oldum!

Materyaller:

Kelime kartları (isimler, meslekler, hobiler), görseller, tanıtım fişleri.

Dil Yapıları:

- "Benim adım ..."
- "... yaşıyorum."
- "...'lıyım / ...'yım."
- "Hobilerim ..."
- "Ailemde ... var."

Etkinlik Adı: "Kendimi Tanıtıyorum" Mini Sunumu

Amaç:

Öğrencinin kişisel bilgileri doğru bir şekilde sözlü ve yazılı olarak ifade etme becerisini ölçmek.

Uygulama:

1. Her öğrenci, sınıf önünde 1 dakikalık kısa bir tanıtım yapar.
2. Öğrencilere yazılı olarak aşağıdaki form verilir:
 - Adın:
 - Soyadın:

- Yaşın:
- Nerelisin?:
- Hobilerin:
- Ailende kimler var?:

3. Ardından öğrenciler 5–7 cümlelik kısa bir yazı yazarlar.

Örnek Yazılı Tanıtım:

Merhaba! Benim adım Andrei. 16 yaşındayım. Romanyalıyım. Bükreş'te yaşıyorum. Hobilerim futbol oynamak ve müzik dinlemek. Ailemde annem, babam ve kız kardeşim var.

Fiillerin Şimdiki Zamanda Doğru Kullanımı ve Olumlu, Olumsuz, Soru Cümleleri

Dilbilgisi Konusu:

1. Olmak fiili (isim cümlelerinde)

- Ben öğrenciyim. → Ben öğrenciyim. (Ben bir öğrenciyim.)
- O öğretmen. → O öğretmen. (O bir öğretmen.)

Not: “Olmak” fiili Türkçede genellikle şimdiki zamanda kullanılmaz, isim cümlelerinde sadece “-dir” eki veya kişisel eklerle kullanılır.

2. Şimdiki zamanda bazı fiiller:

- yaşamak → yaşamak
- oturmak → oturmak
- sevmek → sevmek

Örnek cümleler:

- Ben İstanbul'da oturuyorum. (Ben İstanbul'da yaşıyorum / oturuyorum.)
- Sen müzik seviyor musun? (Müziği sever misin?)
- O kitap okuyor. (O kitap okuyor.)
- Biz film izliyoruz. (Biz film izliyoruz.)
- Siz kahve içiyor musunuz? (Siz kahve içiyor musunuz?)

3. Kişi zamirleri ve iyelik zamirleri:

- benim adım, senin soyadın, onun evi

4. İyelik ekleri ve aitlik ekleri:

- Ev-im → benim evim
- Ev-in → senin evin
- Ev-i → onun evi
- Ev-imiz → bizim evimiz
- Ev-iniz → sizin eviniz
- Ev-leri → onların evi

Uygulamalı Alıştırma:

→ “Ben ...’im” yapısını ve şimdiki zamanı kullanarak kendiniz hakkında **5 cümle yazın**.

Örnek:

1. Ben İstanbul'da oturuyorum.
2. Ben kitap okumayı seviyorum.
3. Ben öğretmenim.
4. Ben kahve içiyorum.
5. Ben arkadaşlarımla vakit geçiriyorum.

4. Proje “Benim Profilim” – Poster Sunumu

Amaç:

Öğrenciler, öğrendikleri ifadeleri kullanarak kendilerini tanıtan bir poster veya dijital sunum hazırlarlar.

Uygulama:

1. Öğrenciler bir kartona veya dijital araçla (Canva, PowerPoint vb.) kişisel bilgilerini yazarlar:
 - Adım / Yaşım / Şehrim / Hobilerim / Ailem
 - Fotoğraf veya çizim ekleyebilirler.
2. Her öğrenci sınıfta posterini tanıtır (1–2 dakika).

İçerik Önerisi:

- Başlık: “Benim Adım ...”
- Bölümler: *Kişisel Bilgiler – Hobiler – Ailem – Hayallerim*

2. Aile

Öğrenme Etkinliği

Tür: Kelime çalışması + rehberli konuşma

Amaç: Öğrenciler aile üyeleri ile ilgili temel kelimeleri öğrenir ve basit cümlelerle kullanabilir.

Açıklama:

1. Öğretmen aile üyelerinin resimlerini gösterir:
 - o baba – baba
 - o anne – anne
 - o kardeş – kardeş
 - o büyükbaba – büyükbaba
 - o büyükanne – büyükanne
2. Öğrenciler kelime tablosunu doldurur ve kendi ailelerinden örnekler verir:
 - o “*Bu benim annem. Adı Ayşe.*” (Bu benim annem. Adı Ayşe.)
3. İkili çalışmada öğrenciler ailelerini kısa bir diyalogla tanıtır.

Gereçler: Aile resimleri, kelime tabloları, tahta/projektör

Değerlendirme Etkinliği

Tür: Yazılı ve sözlü kısa test

Amaç: Öğrencilerin aile üyeleriyle ilgili kelimeleri ve basit cümleleri kullanabilme yeteneğini ölçmek.

Açıklama:

1. **Yazılı:** Boşluk doldurma:
 - o “*Bu benim _____, Adı Mehmet.*”
2. **Sözlü:** Öğrenci 2–3 cümle ile aile bireylerinden bahseder.

Kişilerin ve Aile İlişkilerinin Tanımlanması, Sıfatlar ve İyelik Yapıları Kullanılarak**Dilbilgisi Konusu:**

• **Sıfatlar:** büyük, küçük, güzel, iyi, çalışkan

• **Sıfat-isim uyumu:**

- Büyük bir ailem var.
- **Çift iyelik yapısı:**
- Annemin adı Ayşe.
- **Var / yok fiili (“var / yok”):**
- Bir kardeşim var, ama ablam yok.
- **Çoğul formları:**
- kardeşlerim, kuzenlerimiz

Uygulamalı Alıştırma:

→ Ailenizi **5-6 cümle** ile tanımlayın, sıfatlar ve iyelik yapıları kullanarak.

Örnek:

1. Benim büyük bir ailem var.
2. Annem çok güzel ve çalışkan.
3. Babam iyi bir insandır.
4. Bir kardeşim var ama ablam yok.
5. Kuzenlerimiz çok sevimli.
6. Ailemle vakit geçirmeyi seviyorum.

Proje: „Benim ailem”

- Açıklama: Öğrenciler, ailelerini anlatan bir poster veya mini albüm hazırlar, fotoğraflar ve basit cümleler ekler.
- Örnek cümleler:
 - o “*Bu benim annem. Adı Ayşe.*” (Bu benim annem. Adı Ayşe.)
- Gereçler: kağıt, karton, renkli kalem, kişisel fotoğraflar.

3. Beslenme*Öğrenme Etkinliği*

Tür: Kelime çalışması + rehberli diyalog

Amaç: Öğrenciler yiyecekleri öğrenir ve günlük menü hakkında basit cümleler kurabilir.

Açıklama:

1. Öğretmen yiyecek resimleri gösterir: ekmek, süt, peynir, tavuk, sebze, meyve
2. Öğrenciler kelime tablosunu doldurur ve örnek cümleler yazar:
 - o “*Kahvaltıda ekmek ve peynir yerim.*”
 - o “*Öğle yemeğinde tavuk ve pilav yerim.*”
3. İkili çalışmada öğrenciler günlük menülerini anlatır.

Gereçler: Yiyecek resimleri, kelime tabloları, tahta/projektör

*Değerlendirme Etkinliği***Tür:** Yazılı ve sözlü kısa test**Açıklama:**

1. **Yazılı:** Resimlerin altına Türkçe adlarını yazma
2. **Boşluk doldurma:**
 - “Kahvaltıda _____ yerim.”
 - “Öğle yemeğinde _____ yerim.”
3. **Sözlü:** Öğrenci günlük menüsünü 2–3 cümle ile anlatır.

Yeme Alışkanlıkları ve Tercihlerini İfade Etme**Dilbilgisi Konusu:**

- **Yaygın fiiller:** yemek, içmek, istemek, sevmek
- **Gramer hâllerinin kullanımı:**
 - **Belirtme durumu (Acuzativ) (-ı, -i, -u, -ü):** Elmayı yiyorum.
 - **Yönelme durumu (Dativ) (-a, -e):** Restorana gidiyorum.
 - **Bulunma durumu (Locativ) (-da, -de):** Mutfakta su var.
 - **İstemek + fiil yapısı:** Bir kahve içmek istiyorum.
 - **Sıklık zarfları:** her gün, bazen, sık sık

Uygulamalı Alıştırma:→ Sabah, öğle ve akşam ne yediğinizi söyleyin. **Hâlleri doğru kullanın.****Proje:** „Benim Türk menüm”

- **Açıklama:** Öğrenciler, bir gün için menü hazırlar; kahvaltı, öğle yemeği ve akşam yemeğinde ne yediklerini basit cümlelerle yazar.
- **Örnek:**
 - “Kahvaltıda ekmek ve peynir yerim.” (Kahvaltıda ekmek ve peynir yerim.)
- **Gereçler:** çalışma kağıtları, yiyecek resimleri, renkli kalemler.

4. Boş zaman*Öğrenme Etkinliği***Tür:** Kelime çalışması + diyalog**Amaç:** Öğrenciler boş zaman aktivitelerini öğrenir ve bunlardan bahsedebilir.**Açıklama:**

1. Öğretmen aktivitelerin resimlerini gösterir: kitap okumak, müzik dinlemek, film izlemek, spor yapmak, arkadaşlarla buluşmak
2. Kelime tablosunu doldururlar ve örnek cümleler kurarlar:
 - “Boş zamanımda kitap okurum.”
3. İkili çalışmada mini-diyaloglar:
 - A: “Boş zamanında ne yaparsın?”
 - B: “Müzik dinlerim ve film izlerim.”

*Değerlendirme Etkinliği***Tür:** Yazılı ve sözlü

1. Resimlere bakıp Türkçe kelime yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “Hafta sonu _____ yaparım.”
3. **Sözlü:** Öğrenci boş zaman aktivitelerini 2–3 cümle ile anlatır

Sık Yapılan Aktivitelerin Tanımlanması ve Tercihleri İfade Etme**Dilbilgisi Konusu:**

- **Geniş zaman (alışılmış şimdiki zaman):**
 - Ben her gün kitap okurum.
- **Olumsuz:**
- Televizyon izlemem.
- **Soru cümlesi:**
- Hafta sonu sinemaya gider misin?
- **Dönüşlü ve karşılıklı fiiller:**
- görüşmek, buluşmak, eğlenmek
- **Zaman bağlaçları:**
- sonra, önce, genellikle, bazen

Uygulamalı Alıştırma:→ Boş zamanında ne yaptığını anlat, **alışılmış şimdiki zamanı ve bağlaçları kullanarak.**

Proje: „Benim hobilerim”

- Açıklama: Öğrenciler, poster veya kısa bir video ile boş zamanlarında yaptıklarını anlatır.
- Örnek cümleler:
 - “Boş zamanımda kitap okurum.” (Boş zamanımda kitap okurum.)
- Gereçler: kağıt, renkli kalem, video veya sunum uygulamaları.

5. Ulaşım ve yönler**Öğrenme Etkinliği****Tür:** Kelime + harita çalışması**Amaç:** Ulaşım araçlarını ve yönleri öğrenmek, basit yönlendirmeler yapabilmek**Açıklama:**

1. Ulaşım resimleri: araba, otobüs, tren, bisiklet, uçak
2. Yönler: sağ, sol, düz, yakın, uzak
3. Harita üzerinde kısa bir yol tarifi verilir, öğrenciler Türkçe olarak söyler:
 - “Düz gidin, sonra sağa dönün. Otobüs durağı yakın.”
4. Etkileşimli oyun: Öğretmen bir yön/araç söyler, öğrenciler resme gösterir veya cümle kurar

Değerlendirme Etkinliği

1. Resimlerden kelime yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “Otobüs durağı _____.”
 - “Sola dönün, sonra _____ gidin.”

Sözlü: Öğrenci A noktasından B noktasına nasıl gidileceğini anlatır.

Hareket, Yön ve Mekânda Konum İfade Etme**Dilbilgisi Konusu:**

- **Fiiller:** gitmek, binmek, inmek, dönmek
- **Yönelme hâlleri:**
 - **-a/-e (yönelme, dativ):** Okula gidiyorum.
 - **-dan/-den (çıkış, ablativ):** Otobüsten iniyorum.
 - **Edatlar / postpozisyonlar:** ile (ile), için (için), sonra (sonra)
 - **Yer zarfları:** sağa, sola, düz, karşıda

Uygulamalı Alıştırma:→ Günlük okula gidiş yolunu, **yön ifadelerini kullanarak** anlat.**Proje: „Benim rota haritam”**

- Açıklama: Öğrenciler, sınıfın, okulun veya mahallenin haritasını çizer ve basit Türkçe yönergeler yazar:
 - “Düz gidin, sonra sağa dönün.” (Düz gidin, sonra sağa dönün.)
- Gereçler: kağıt, marker, ulaşım araçları resimleri.

6. Alışveriş**Öğrenme Etkinliği****Tür:** Kelime çalışması + diyalog**Amaç:** Öğrenciler alışveriş kelimelerini öğrenir ve mini diyaloglar kurabilir**Açıklama:**

1. Ürün resimleri: ekmek, süt, sebze, meyve
2. Örnek cümleler:
 - “Bu kaç para?”
 - “Bir kilo elma lütfen.”
3. İkili çalışmada müşteri-satıcı diyalogları

Değerlendirme Etkinliği

1. Resimlerin Türkçe isimlerini yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “Bir kilo _____ alabilir miyim?”
 - “Bu kaç _____?”
3. Sözlü mini-diyalog

Nesneler ve Fiyatlar Hakkında Soru Sorma, Bilgi İsteme ve Verme**Dilbilgisi Konusu:**

- **Soru kelimeleri:** Ne, kaç, kim, hangi, nasıl
- **İstemek fiili ve isimle kullanım:**

- Bir elma istiyorum.
- **Sayılar ve ölçü birimleri:**
- iki kilo elma, bir litre süt
- **İşaret sıfatları:** bu, şu, o
- **Karşılaştırma derecesi:** daha ucuz, en pahalı

Uygulamalı Alıştırma:

→ Mağazada müşteri ve satıcı arasında bir **konuşma canlandırması** yapın.

Proje: „Mini Türk mağazası”

- Açıklama: Öğrenciler, ürün ve fiyatlarla hayali bir mağaza kurar ve kısa müşteri-satıcı diyalogları yapar.
- Örnek cümleler:
 - “*Bir kilo elma lütfen.*” (Bir kilo elma lütfen.)
- Gereçler: ürün resimleri, fiyat kartları, sahte paralar.

7. Çevremiz

Öğrenme Etkinliği

Tür: Kelime + tanımlama

Amaç: Doğadaki öğeleri öğrenmek ve basit cümlelerle tanımlamak

Açıklama:

1. Resimler ve kelimeler: ağaç, çiçek, gökyüzü, kuş, nehir, dağ
2. Tablo doldurma
3. İkili veya grup: resim veya nesne tanımlama:
 - “*Bu bir ağaç. Yaprakları yeşil.*”
4. Etkileşimli oyun: Öğretmen bir kelime söyler, öğrenciler resmi gösterir veya cümle kurar

Değerlendirme Etkinliği

1. Resimlere bakıp kelime yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “*Bu bir _____.*”
 - “*Yapraklar _____.*”
3. Sözlü: 2–3 öğeyi tanımlar

Doğal Çevrenin Tanımlanması ve Çevre Koruma Hakkında Görüş İfade Etme

Dilbilgisi Konusu:

- **Fiiller:** korumak, temizlemek, yaşamak, kirletmek
- **Emir ve dilek kipleri:**
 - Ağaç dikelim! Çevreyi koruyalım!
 - **Edilgen yapı:**
 - Çöp atılmamalı.
 - **Karşılaştırma dereceleri:** daha temiz, en yeşil
 - **Neden bağlaçları:** çünkü, bu yüzden, ama

Uygulamalı Alıştırma:

→ **Emir kipi kullanarak 5 çevre kuralı** yazın.

Proje: „Doğa albümüm”

- Açıklama: Öğrenciler, doğadaki öğeleri (ağaç, çiçek, hayvan) küçük bir albümde gösterir ve adlarını Türkçe yazar, basit cümlelerle.
- Örnek cümleler:
 - “*Bu bir kuş. Kanatları kırmızı.*” (Bu bir kuş. Kanatları kırmızı.)
- Gereçler: kağıt, renkli kalemler, fotoğraf veya çizimler.

8. Meslekler

Öğrenme Etkinliği

Tür: Kelime + mini-diyalog

Amaç: Meslekleri öğrenmek ve basit cümlelerle tanıtmak

Açıklama:

1. Resimler ve kelimeler: öğretmen, doktor, mühendis, polis, aşçı, hemşire
2. Örnek cümleler:
 - “*Bu benim babam. O doktor.*”
 - “*Annem öğretmen.*”
3. Etkileşimli oyun: Resmi göster, mesleği söyle veya cümle kur

Değerlendirme Etkinliği

1. Resimlerin Türkçe isimlerini yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “Bu benim babam. O _____.”
 - “Annem _____.”
3. Sözlü: Meslekler hakkında mini-diyalog

Meslekler ve Mesleki Aktiviteler Hakkında Konuşma (Şimdiki ve Gelecek Zaman)**Dilbilgisi Konusu:**

- **Meslek isimleri:** doktor, öğretmen, mühendis
- **Çalışmak fiili + yer:**
 - Bir şirkette çalışıyorum.
 - **Gelecek zaman:**
 - Ben öğretmen olacağım.
 - **Yer ve zaman tamamlayıcıları:** işte, sabah, her gün
 - **Niyet ifadeleri:** istemek, planlamak, düşünmek

Uygulamalı Alıştırma:

→ Hangi mesleğe sahip olduğunuzu veya hangi mesleğe sahip olmak istediğinizi ve nerede çalıştığınızı veya çalışmak istediğinizi anlatın.

Proje: „Bir meslek ile röportaj”

- Açıklama: Öğrenciler bir meslek seçer ve Türkçe kısa bir röportaj yapar (gerçek veya hayali).
- Örnek diyalog:
 - “Sen ne iş yapıyorsun?” – “Ben doktorum.” (Sen ne iş yapıyorsun? – Ben doktorum.)
- Gereçler: diyalog kağıtları, meslek resimleri.

9. Okul*Öğrenme Etkinliği*

Tür: Kelime + tanımlama

Amaç: Okul ve sınıf nesnelerini öğrenmek, basit cümleler kurmak

Açıklama:

1. Resimler ve kelimeler: okul, sınıf, öğretmen, öğrenci, kitap, defter, kalem, ders
2. Tablo doldurma ve örnek cümle:
 - “Bu bir kitap. Bu sınıfta çok kitap var.”
3. İkili çalışmada kısa diyalog: “Bu ne?” – “Bu bir kitap.”

Değerlendirme Etkinliği

1. Resimlerin Türkçe isimlerini yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “Bu bir _____.”
3. Sözlü: Nesneleri ve aktiviteleri 2–3 cümle ile anlatma

Okul Aktivitelerini, Ders Programını ve Eğitim Tercihlerini İfade Etme**Dilbilgisi Konusu:**

- **Fiiller:** okumak, yazmak, öğrenmek, öğretmek
- **Başlamak fiili + yönelme durumu (dativ):**
 - Derse saat sekizde başlıyoruz.
 - **Zaman zarfları:** her gün, sabah, öğleden sonra
 - **-meyi/-mayı sevmek yapıları:** Türkçe öğrenmeyi seviyorum.
 - **Sıralı sayılar:** birinci, ikinci, üçüncü ders

Uygulamalı Alıştırma:

→ Günlük okul rutininizi, **rutin fiiller ve zaman zarfları kullanarak** anlatın.

Proje: „Sınıfım Türkçe”

- Açıklama: Öğrenciler sınıfın planını veya posterini hazırlar; sınıftaki nesneleri ve yerleri Türkçe yazar.
- Örnek cümleler:
 - “Bu bir kitap. Bu sınıfta çok kitap var.” (Bu bir kitap. Bu sınıfta çok kitap var.)
- Gereçler: kağıt, marker, okul eşyaları resimleri.

10. Seyahatler*Öğrenme Etkinliği*

Tür: Kelime + mini-diyalog

Amaç: Seyahat kelimelerini öğrenmek, basit cümlelerle tatil planı anlatmak

Açıklama:

1. Resimler ve kelimeler: uçak, otobüs, tren, tatil, otel, plaj, müze
2. Tablo doldurma ve örnek cümleler:
 - “Yaz tatilinde Türkiye’ye giderim.”
 - “Otobüsle seyahat ederim.”
3. İkili çalışmada mini-diyalog:
 - A: “Tatil için nereye gitmek istiyorsun?”
 - B: “Ben Antalya’ya gitmek istiyorum.”

Değerlendirme Etkinliği

1. Resimlerin Türkçe isimlerini yazma
2. Boşluk doldurma:
 - “Yaz tatilinde _____ giderim.”
 - “Ben _____ ile seyahat ederim.”
3. Sözlü: Tatil planını veya son gezisini anlatma

Geçmiş Etkinlikleri Anlatma ve Tatil Planları Yapma**Dilbilgisi Konusu:****• Geçmiş zaman:**

- Geçen yaz Antalya’ya gittim.
- Otelde kaldık, çok eğlendik.
- **Gelecek zaman:**
- Tatil için İzmir’e gideceğim.
- **Edatlar ve hâller:** -a/-e, -da/-de, -dan/-den
- **Hareket fiilleri:** gitmek, kalmak, gezmek, dönmek
- **Zaman zarfları:** önce, sonra, geçen yıl, yakında

Uygulamalı Alıştırma:

→ Geçmiş veya planlanan bir tatil hakkında kısa bir **kompozisyon** yazın.

Proje: „Hayalimdeki tatil”

- Açıklama: Öğrenciler poster veya kısa bir seyahat günlüğü hazırlar; gidecekleri yerleri, ulaşım araçlarını ve aktiviteleri Türkçe yazar.
- Örnek cümleler:
 - “Yaz tatilinde Türkiye’ye gitmek istiyorum.” (Yaz tatilinde Türkiye’ye gitmek istiyorum.)
- Gereçler: kağıt, renkli kalem, turistik yer resimleri, kelime kartları.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE**Çevrimiçi kaynaklar:**

✓ **Turkish Cultural Foundation** —[planuri de lecție despre Turcia și cultura turcă, utile pentru tema „Bayramlar ve gelenekler”](https://turkishculturalfoundation.org). turkishculturalfoundation.org

✓ Liveworksheets – Turkish

<https://www.liveworksheets.com>

Fişe interactive A1–A2

✓ Wordwall – Turkish activities

<https://wordwall.net>

Jocuri, matching, quizuri.

✓ Kahoot – Turkish vocabulary sets

<https://kahoot.com>

✓ Tureng (cel mai bun dicționar TR–EN)

<https://tureng.com>

✓ Sesli Sözlük (cu pronunție audio)

<https://www.seslisozluk.net>

✓ TDK – Dicționar oficial turc

<https://sozluk.gov.tr>

Görsel ve materyal kaynakları:

- Pinterest veya Canva’dan tematik poster ve görseller

- Flash kartlar ve sınıf içi oyun materyalleri (Kelimeler, meslekler, yiyecekler, hobiler, ulaşım araçları vs.)

GRUP DE LUCRU – LIMBA ENGLEZĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
ZAMFIRESCU Mihaela	Conf.univ.dr.	Universitatea București
BUZEC Mihaela	Asist. univ. dr	Universitatea Babeș - Bolyai
DENEȘ Clara - Simona	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
BUJAN Maria	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar al Municipiului București
TOROK Laura	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Preparandia Dimitrie Țichindeal</i> - Arad
ARCOȘI Adriana	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Prahova
VLĂDĂU Ana-Maria	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Brașov
TĂNĂSESCU Dana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>I.L. Caragiale</i> - București
BUNĂIAȘU Roxana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Tudor Vladimirescu</i> – Tg. Jiu
TOADER Iuliana Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Ion Ghica</i> - Târgoviște
DĂNUȚ Luiza	Prof. gr. I	Liceul de Arte <i>Sigismund Toduță</i> - Deva
PITARIU Laura	Prof. gr. I, dr.	Inspectoratul Școlar Județean Sibiu
ȘERBAN Victoria	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Lazăr</i> - Sibiu
MICU Lavinia	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Olt
SĂRDĂRESCU Carmen	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Matei Basarab</i> – Rm. Vâlcea
LECA Ileana	Prof. gr. I	Colegiul Național Bilingv <i>George Coșbuc</i> – București
ANDERCO Aida	Prof. gr. I	ISJ Satu Mare
DUMITRIU Delia	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>I. L. Caragiale</i> - București
STEGĂRESCU Alina Viorela	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Sf. Sava</i> - București
TITIRIȘCĂ Alina	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>A. I. Cuza</i> - Alexandria
POP Laura	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> - Baia Mare
CUCUIAT Ciprian Marius Vasile	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> - Baia Mare
MATEI Bianca Ionela	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Constanța
MORTU Monica	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gh. M. Murgoci</i> -Brăila
GÎȚOI Silvia	Prof. gr. I	Liceul Teoretic <i>Alexandru Ghica</i> - Alexandria
LEOTESCU Daniel	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național <i>Carol I</i> – Craiova
CHINDE Daniela	Prof. gr. I	Colegiul Tehnic <i>George Barițiu</i> – Baia Mare
COSTA Monica	Prof. gr. I	Școala Gimnazială <i>Nicolae Bălcescu</i> - Oradea
CHIRICU Mara Claudia	Prof. gr. I	Colegiul <i>Spiru Haret</i> - Ploiești
BUFTEA JERCAN Egina	Prof. gr. I	Colegiul <i>Ferdinand I</i> - Măneciu
ARHIP Camelia Elena	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Mihai Eminescu</i> - Iași
MOCANU Cristina Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Costache Negruzzi</i> - Iași
BORDEA Constanța	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Andrei Șaguna</i> - Brașov
DOBOȘ Elena	Prof. gr. I	Liceul Vocațional de Arte Plastice <i>Hans Mattis Teutsch</i> - Brașov

SPĂTARU Irina Ioana	Prof. gr. I	Colegiul Național Pedagogic <i>Regina Maria</i> , Ploiești
MOISE Iudit Alexandra	Prof. gr. I	Colegiul Național Pedagogic <i>Constantin Brătescu</i> - Constanța
LERCH Cristina	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Mircea Eliade</i> - Reșița
IVĂNUȘ Raluca	Prof. gr. I	Colegiul Național Bilingv <i>George Coșbuc</i> - București
HISEM Gabriela	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Suceava
VISTERNEANU Mihaela	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Tulcea
STANCU Ligia	Prof. gr. I	Inspectoratul Școlar Județean Teleorman
TEREC Dana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> – Cluj Napoca
BĂRBOSU Dacian	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Preparandia Dimitrie Țichindeal</i> - Arad
JORA Claudia	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Petru Rareș</i> – Piatra Neamț
TĂNASE Anca	Prof. gr. I	Colegiul <i>Spiru Haret</i> - Ploiești
PETROVAN Roxana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Gheorghe Șincai</i> – Baia Mare
BUCULEI Monica - Elena	Prof. gr. I	Colegiul Național Militar <i>Ștefan cel Mare</i> – Câmpulung - Moldovenesc
STOICA Briana	Prof. gr. I	Colegiul Național <i>Al. Papiu Ilarian</i> – Tg. Mureș

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
CHERCIU Rodica - Diana	Prof. gr. I, dr.	Ministerul Educației și Cercetării
SLĂVUȚEANU Gabriela - Anidora	Conf.univ.dr.	Universitatea București

GRUP DE LUCRU – LIMBA FRANCEZĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
DINCĂ Daniela Liliana	Prof.univ.dr.	Universitatea din Craiova
MANOLACHE Simona Aida	Conf. univ. dr	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava
ANGHEL Clementina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Spiru Haret”, București
COMAN Georgiana	Prof. gr. I	ISJ Prahova/ Colegiul Național „Ion Luca Caragiale”, Ploiești, jud. Prahova
TIRON Constantin	Prof. gr. I, dr.	ISJ Suceava/ Colegiul „Alexandru cel Bun”, Gura Humorului, jud. Suceava
GIOSU Constantin	Prof. gr. I	ISJ Botoșani/ Colegiul Național „A. T. Laurian”, Botoșani
SĂLĂGEAN Laura Melinda	Prof. gr. I	Liceul Tehnologic „Traian Vuia”, Tăuții Măgherauș, jud. Maramureș
DOBRE Florentina Larisa	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Buzău
POPI Dorina Loredana	Prof. gr. I, dr.	Liceul „Voltaire”, Craiova, jud. Dolj
RAICIU Mihaela Florentina	Prof. gr. I	ISJ Tulcea/ Colegiul Dobrogean „Spiru Haret”, Tulcea

MÎȚĂ Alexandru	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”, Vaslui
MANEA Sabina Elvira Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „C. Negruzzi”, Iași
CROITORU Florin Valeriu	Prof. gr. I	ISJ Mehedinți/ Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Odobleja”, Drobeta-Turnu Severin, jud. Mehedinți
LĂPĂDATU Angela Gabriela	Prof. gr. I, dr.	ISJ Teleorman/ Colegiul Național Pedagogic „Mircea Scarlat”, Alexandria, jud. Teleorman
TODOR Voichița Carmen	Prof. gr. I	Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca
HOZAN Sonia Nicoleta	Prof. gr. I	Colegiul Economic „Nicolae Titulescu”, Baia Mare, jud. Maramureș
BUSTIUC Antoneta	Prof. gr. I	Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei”, București
BUBOLY Monica	Prof. gr. I	Colegiul Național „Andrei Mureșanu”, Bistrița, jud. Bistrița Năsăud
FĂRCĂȘANU Ion	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Jean Monnet”, București
EROS Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Octavian Goga”, Miercurea Ciuc, jud. Harghita
GRIGORI Cristina-Mirela	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Petru Rareș”, Piatra Neamț, jud. Neamț
LEMNEAN Irina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Matei Basarab”, București
SANDU Daniela Cornelia	Prof. gr. I	Colegiul Tehnic „Petru Mușat”, Suceava
BEZA Minodora	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Constantin Noica”, Sibiu
CONSTANTINESCU Monica Gabriela	Prof. gr. I	Școala Gimnazială „Coresi”, Târgoviște, jud. Dâmbovița
CRĂCIUNAȘ Anamaria Ozana	Prof. gr. I	Școala Gimnazială nr.25, Timișoara, jud. Timiș
DIMA Oana	Prof. gr. I	Școala Gimnazială nr. 1 „Ecaterina Teodoroiu”/ Liceul Tehnologic „Eremia Grigorescu”, Mărășești, jud. Vrancea
VLAD Raisa Elena	Prof. gr. I	Colegiul Național „Școala Centrală”, București
MANEA Ruxandra Magdalena	Prof. gr. I	Colegiul Național „Dr. Ioan Meșotă”, Brașov
ZOTA Gabriela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Școala Centrală”, București
IONICESCU Alina Nicoleta	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Carol I”, Craiova, jud. Dolj
MANGÎR Gabriela	Prof. gr. I	Colegiul Național „A. T. Laurian”, Botoșani
IACOB Venera-Roxana	Prof. gr. I	Colegiul Național „Alexandru Odobescu”, Pitești, jud. Argeș
BĂRĂITARU Janetta-Daniela	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”, Constanța
MONE Rodica	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare, jud. Maramureș
CONSTANTIN Nicoleta-Simona	Prof. gr. I	Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Galați
UNGUREAN Corina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Iași

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
DANILIUC Luiza Maria	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
MITACU Daniela Alina	Prof. gr. I, dr.	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
BERBINSKI Sonia	Prof. univ.dr. habil.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

GRUP DE LUCRU – LIMBA SPANIOLĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
ȚĂRANU ILIAN Ilinca	Conf.univ.dr.	Universitatea de Vest – Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie, Timișoara
BRAN Răzvan	Lect. univ. dr	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
CIOBANU Mihaela	Lect. univ. dr	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
MOLNAR Loredana Bianca	Prof. gr. I	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare, jud. Maramureș
PLEȘOIANU Andreea Corina	Prof. gr. I	Liceul Teoretic Bilingv „Miguel de Cervantes”, București
TOFAN Gabriela Mihaela	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Emil Racoviță”, Vaslui
PĂNUȘ Letiția Casandra	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau”, Timișoara, jud. Timiș
MITRUȚ Monica Alexandrina	Prof. gr. I	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, jud. Dolj
ARSENE Gabriela Ionela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Iulia Hașdeu”, București
RĂDULESCU Camelia	Prof. gr. I	Liceul Teoretic Bilingv „Miguel de Cervantes”, București
PATRICHII Ecaterina	Prof. gr. I	Colegiul Național Pedagogic „Constantin Brătescu”, Constanța
ANDRECA Florina Adriana	Prof. gr. I	Colegiul Național „Elena Cuza”, Craiova, jud. Dolj
JIANU Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Ion C. Brătianu”, Pitești, jud. Argeș
LANGA Florina Magdalena	Prof. gr. I	Colegiul Național „Unirea”, Brașov
GEORGESCU Monica	Prof. gr. I	Școala Gimnazială „Uruguay”, București
PUNDICHI Rodica Victoria	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța
COMAN Iulia Luminița	Prof. gr. I	Colegiul Național „Alexandru Vlahuță”, Râmnicu Sărat, jud. Buzău
PINTILEI Daniela	Prof. gr. I, dr.	Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Botoșani
BALAU Beatrice Luciana	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir”, Iași
NOROCEL Ancuța	Prof. gr. I	Colegiul Național „Petru Rareș”, Suceava

ENII Ana Raluca	Prof. gr. I	Institutul Limbii Române București/ Universitatea din Sevilla
DOBRE Mariana Grațîela	Prof. gr. I	Școala Europeană Bruxelles 1

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
DANILIU Luiza Maria	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
CIOBA Mianda Tincuța	Prof. univ.dr. habil.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

GRUP DE LUCRU – LIMBA ITALIANĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
BONCEA Mirela Ileana	Lect.univ.dr.	Universitatea de Vest din Timișoara - Facultatea de Litere, Istorie, Filosofie și Teologie
MORAR Delia Ioana	Lect. univ. dr	Universitatea „Babeș Bolyai”, Cluj-Napoca
PESEK Beatrice Elisabeta	Prof. gr. I	Colegiul Național „Dragoș Vodă”, Sighetul Marmăției, jud. Maramureș
GRIGORE Daniela Ileana	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „George Călinescu”, Constanța
ȘERBAN Alina Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Pucioasa, jud. Dâmbovița
CIULTĂ Dana Claudia	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „George Barițiu”, Cluj- Napoca
HORGA Ioana Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Baia Mare, jud. Maramureș
JURCUL Loredana Ramona	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Jean Louis Calderon”, Timișoara, jud. Timiș
DUCU Daniela	Prof. gr. II	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, București
CRĂCIUN Anca-Maria	Prof. gr. I	Colegiul Național „George Barițiu”, Cluj- Napoca
NEAGOE Maria-Carmen	Prof. gr. II	Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, București
IOANA Nicoleta Silvia	Prof. gr. I/ dr.	Colegiul Național „Ion Neculce”, București
SÎNTOMA Daniela	Prof. gr. I	Liceul Tehnologic „Transilvania”, Deva, jud. Hunedoara
MAZGA Diana-Mihaela	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Miron Costin”, Iași
MURGU Mihaela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Unirea”, Brașov
DOICESCU Angela Francesca	Prof. gr. I	Colegiul Național de Arte „Regina Maria”, Constanța
DABIJA Irina	Prof. gr. I, dr.	Palatul Copiilor, Iași
VÎLCEANU Ieana Daniela	Prof. gr. I	Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”, Tg. Jiu, jud. Gorj
CONSTANTINESCU Ioana Camelia	Prof. gr. I	Liceul de Artă „Gh. Tattarescu”, Focșani, jud. Vrancea
FIGHIUC Mirela	Prof. gr. I	Liceul Teoretic „Emil Racoviță”, Vaslui
BOTEZ Liliana	Prof. gr. I	Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”/ Centrul Județean de Excelență Vaslui

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 2 – Debutanți-A0 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Portugheză, Chineză, Turcă), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
MITACU Daniela Alina	Prof. gr. I, dr	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
UTALE Roxana	Conf. univ.dr.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine

GRUP DE LUCRU – LIMBA PORTUGHEZĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
PETRESCU Cristina	Lect. univ. dr.	Universitatea „Babeș Bolyai”, Cluj-Napoca
VLAD Claudia	Lect. univ. dr.	Universitatea din București - Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
POP Simina Lăcrămioara	Prof, gr. I	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Cluj-Napoca
IFTIME Alina	Lect. univ. dr.	Institutul Limbii Române, București

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
ANGHEL Manuela-Delia	Prof. gr. I	Ministerul Educației și Cercetării
DANILIU Luiza Maria	Prof. gr. I	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
MANOLE Veronica	Lect. univ. dr.	Universitatea „Babeș Bolyai”, Cluj-Napoca

GRUP DE LUCRU – LIMBA CHINEZĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
BĂLAN Luminița	Prof. univ. dr.	Universitatea București
CAO Ruihong	Prof. univ. dr.	Universitatea București
DIMULESCU Ana Maria		Colegiul Economic A.D. Xenopol, București

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
CHERCIU Rodica - Diana	Prof. gr. I, dr	Ministerul Educației și Cercetării
SLĂVUȚEANU Gabriela -Anidora	Conf.univ.dr	Universitatea București

GRUP DE LUCRU – LIMBA TURCĂ

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
ENE Ulgean	Prof. gr. I	Școala Gimnazială Av. Rădulescu, Murfatlar
MEMET EMEL Seit	Prof. gr. I	Școala Gimnazială nr. 43 Ferdinand, Constanța

COORDONATORI/RESPONSABILI/CONSULTANȚI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență
CHERCIU Rodica - Diana	Prof. gr. I, dr	Ministerul Educației și Cercetării
SLĂVUȚEANU Gabriela - Anidora	Conf.univ.dr.	Universitatea București

Programa școlară
pentru disciplina

Limba modernă 2
(Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Chineză, Turcă)

Clasa a IX-a

Trunchi comun (TC), 1h/săptămână,
pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările
profesionale

Curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână,
pentru filiera teoretică, profilul umanist,
specializarea științe sociale și specializarea filologie

Anexa nr. 26
Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 2
(Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Chineză, Turcă)

- Clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale
- Clasa a IX-a, curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentă programă școlară pentru disciplina **Limba modernă 2** se înscrie în viziunea educațională stabilită prin Profilul de formare al absolventului (Ordinul ministrului educației nr. 6731/2023) și prin planurile-cadru pentru liceu (Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4350/2025).

Programa școlară pentru **Limba modernă 2** - ciclul liceal cuprinde două categorii distincte:

- Limba modernă 2, în continuarea studiului limbii moderne 2 din gimnaziu. În această situație, elevii pornesc de la nivelul de competență A1+ cu elemente de A2, deja dobândit conform programelor școlare în vigoare pentru ciclul gimnazial, și continuă formarea de competențe de comunicare mai complexe, de mediere lingvistică și culturală, dezvoltându-se în același timp gândirea critică.
- Limba modernă 2 de la „zero”, pentru elevii care încep studiarea unei limbi moderne noi în clasa a IX-a (debutanți). În acest caz, se urmărește dezvoltarea unor competențe de bază de comunicare în limba modernă și de mediere lingvistică și culturală.

În oricare dintre cele două situații, la finalul liceului, elevii vor fi dobândit un instrument de lucru util, care le va susține parcursul academic și profesional în contextul plurilingv și multicultural al societății actuale.

1. Statutul disciplinei și timpul alocat

Limba modernă 2 are statut de disciplină obligatorie, având alocate între 1 oră și 3 ore pe săptămână, după cum urmează:

- 1 oră/ săptămână în TC la clasele filierei teoretice cu profil real, filiera tehnologică și filiera vocațională;
- 2-3 ore/ săptămână (1 TC + 1-2 CS) la clasele filierei teoretice cu profil umanist;

Timpul total alocat studiului Limbii moderne 2 va fi utilizat pentru dobândirea nivelurilor CECRL care se stipulează a fi atinse la finalul ciclului liceal, după ce se va aplica un factor de ajustare (Fa), acesta putând varia între 0,85 și 0,75, în funcție de criterii precum frecvența desfășurării orelor de limbă modernă, gradul de expunere la contexte autentice de comunicare, dar și Instrucțiunea privind aplicarea unitară a prevederilor referitoare la utilizarea timpului alocat disciplinei/ domeniului de studiu, aflat la dispoziția cadrului didactic, în învățământul preuniversitar gimnazial și liceal (nr. 8/01.09.2025), după cum urmează:

	Număr total de ore prevăzute Planurile Cadru	Număr efectiv de ore, după aplicarea Fa corespunzător	Nivelul atins la finalul ciclului liceal, conform prevederilor CECRL și ale Legii învățământului preuniversitar (LM2)	Nivelul atins la finalul ciclului liceal, conform prevederilor CECRL și ale Legii învățământului preuniversitar (LM2 de la 0)
Filieră teoretică profil real, filieră tehnologică, filiera vocațională – regim normal de predare a limbii moderne 2	142	106,5 - 120,7	A2+	A1+/ A2
Filiera teoretică, profil umanist – regim normal de predare a limbii moderne 2	284/ 354	213/ 265,5 - 241,5/ 301	A2+/B1	A2/ A2+

*La stabilirea numărului total de ore alocate studiului Limbii moderne 2 s-au folosit ca reper prevederile Planurilor Cadru în vigoare cu privire la numărul de săptămâni ale unui an școlar (36 pentru clasele a IX-a – a XI-a și 34 pentru clasa a XII-a).

2. Cadrul legislativ și documente de referință

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 2 (Engleză, Franceză, Spaniolă, Italiană, Chineză, Turcă), clasa a IX-a, trunchi comun (TC), 1h/săptămână, pentru toate filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale și curriculum de specialitate (CS), 1h/săptămână, pentru filiera teoretică, profilul umanist, specializarea științe sociale și specializarea filologie

Elaborarea Programei școlare pentru **Limba modernă 2** valorifică documente de politici educaționale relevante, precum:

- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează regimul de studiu al limbilor moderne;
- Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL, 2001);
- Volumul Complementar al Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL2, 2018/2021);
- Recomandările Consiliului Europei (2008, 2017, 2022) privind importanța educației interculturale și lingvistice, a multilingvismului în era digitală;
- Key Competences for Lifelong Learning (Consiliul UE, 2006/2018-2019);
- O.M.E.C. 4350/2025, privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal cu frecvență, și O.M.E.C. 4444/2025, privind înființarea Programului Național pentru pilotarea sistemică de planuri-cadru în învățământul liceal de stat, particular și confesional;
- Anexa nr. 1 la O.M.E.C. nr. 4350/20.06.2025 – Nota de fundamentare a planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, incluzând competențele-cheie aferente Profilului de formare al absolventului (stabilite prin O.M.E. 6731/28.11.2023).

3. Rolul disciplinei în profilul de formare al absolventului

În contextul actual al educației centrate pe competențe, predarea limbilor moderne în ciclul liceal trebuie să răspundă diversității educaționale și să se alinieze la documentele de fundamentare curriculară, în special la Profilul de formare al absolventului de liceu și la Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi, inclusiv la Volumul Complementar, acesta din urmă oferind reperele necesare pentru dezvoltarea competențelor de receptare, producere, interacțiune și mediere, inclusiv pentru nivelul pre-A1.

Formarea absolventului de liceu se axează pe dezvoltarea competențelor-cheie europene, între care **competența multilingvistică** ocupă un loc central. În acest context, predarea limbilor moderne contribuie la:

- dezvoltarea **capacității de comunicare eficientă și adecvată** în contexte diverse;
- formarea **gândirii critice, reflexive și creative**;
- promovarea **competenței interculturale**, a deschiderii către diversitate și dialog;
- consolidarea **autonomiei în învățare** și a abilității de utilizare a resurselor digitale;
- pregătirea elevului pentru **mobilitate, studiu și muncă** într-un context european și global.

Elevului i se atribuie rolul de **participant activ** în procesul de învățare, iar profesorului rolul de **facilitator** și **mediator** al comunicării.

Studiul **Limbii moderne 2**, conceput în conexiune cu studiul Limbii române/ materne și cu studiul Limbii moderne 1, contribuie în mod determinant la formarea a trei dintre cele opt competențe-cheie constitutive ale Profilului de formare al absolventului de liceu – competența de literație; competența multilingvistică; competența de sensibilizare și exprimare culturală –, precum și, în mod mai mult sau mai puțin explicit, la consolidarea altor trei competențe-cheie – competența personală, socială și de a învăța să înveți; competența civică; competența digitală. În elaborarea actualei programe pentru Limba modernă 2, au fost luate în considerare și direcțiile de dezvoltare curriculară recomandate, în Anexa nr. 1 menționată, pentru aria *Limba și comunicare*, mai precis:

- „conectarea literaturii, limbii și culturii cu realitatea contemporană și diversitatea culturală, cu accent pe modul în care literatura reflectă societatea, valorile și evoluția culturală, evidențiind legătura dintre textele literare și contextul istoric, social și cultural, precum și pe promovarea înțelegerii și respectului pentru diversitatea lingvistică și culturală, încurajând elevii să exploreze multiplele perspective oferite de literatura universală;
- orientarea învățării către înțelegerea și analiza problemelor societății actuale, procesul de învățare fiind direcționat și spre discutarea temelor relevante din societatea contemporană, cum ar fi migrația, digitalizarea, identitatea și schimbările sociale; prin textele studiate și activitățile propuse, elevii vor fi încurajați să reflecteze asupra acestor probleme și să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și exprimare personală;
- accentuarea perspectivei literaturii ca expresie a identității culturale și vector de coeziune socială, în baza rolului său de a transmite tradiții, valori și experiențe umane, evidențiind contribuțiile diverselor grupuri sociale, inclusiv ale femeilor și minorităților; literatura va fi abordată ca un spațiu de întâlnire a diferitelor idei și perspective, promovând incluziunea și înțelegerea reciprocă;
- aprofundarea studiului limbilor și comunicării pentru o exprimare clară și corectă, acordând atenție elementelor fundamentale ale gramaticii și regulilor de comunicare, atât în limba română, cât și în limbile moderne; elevii vor fi ghidați să înțeleagă structura și funcțiile limbii, să comunice eficient în

contexte diverse și să aplice aceste cunoștințe în situații reale, de la conversații cotidiene la prezentări și discuții formale.”

4. Rațiunea pedagogică, continuitatea și progresia cognitivă

Procesul de predare, învățare și evaluare a cărui proiectare se reflectă în programa școlară pentru Limba modernă 2 beneficiază de ajutorul unor instrumente precum și Volumul Complementar care descriu, cu claritate, modul în care se asigură continuitatea și progresul, de la un nivel lingvistic la următorul. Descriptorii de performanță formulați în aceste documente permit o circumscriere clară a caracteristicilor fiecărui nivel vizat de învățământul liceal – de la pre-A1 la A2+–, facilitând planificarea demersului didactic, în vederea evoluției de la un nivel la altul și a evaluării progresului, pentru fiecare dimensiune a competenței de comunicare (receptare, producere, interacțiune și mediere).

Programa școlară pentru Limba modernă 2 promovează astfel o viziune integrată, în care cunoștințele lingvistice servesc ca suport pentru dezvoltarea competențelor cognitive, sociale și interculturale. Progresia avută în vedere se aliniază taxonomiei lui Bloom revizuite, care ghidează dezvoltarea competențelor specifice: elevii înțeleg, analizează, interpretează și creează mesaje, exploatează limba în contexte variate (în mediul educațional și în afara acestuia), evaluează claritatea și coerența exprimării. Profesorul își poate adapta demersul didactic la nivelul real al elevilor.

5. Structura programei școlare

Programa școlară pentru Limba modernă 2 este de tip TC + CS (Trunchi comun + Curriculum de specialitate) și se adaptează în funcție de regimul de predare.

Trunchiul comun (TC) include elemente obligatorii pentru toate profilurile, reprezentând baza competențelor lingvistice fundamentale și progresia CECRL.

Curriculum-ul de specialitate (CS) dezvoltă aprofundat abilitățile elevilor, în funcție de profil, alocare orară și contexte aplicative (CDEOȘ). Profesorul are flexibilitatea de a adapta activitățile și conținuturile la nevoile clasei, asigurând totodată atingerea nivelurilor CECRL.

În interiorul programei școlare pentru Limba modernă 2 sunt delimitate cinci **Competențe generale**, comune tuturor anilor de studiu, care urmăresc dezvoltarea abilităților de comunicare orală și scrisă, dar și a celor de mediere lingvistică și culturală. Acestea sunt detaliate într-o serie de **Competențe specifice**, adaptate fiecărui an de studiu și formulate progresiv, în raport cu nivelurile CECRL.

Conținuturile reprezintă baza de operare pentru dezvoltarea competențelor și includ elemente de vocabular, structuri gramaticale, texte funcționale și contexte culturale. Ele sunt abordate diferențiat, în funcție de alocarea orară din planurile-cadru în vigoare. Astfel, vor fi tratate unitar, la toate filierele și profilurile, teme și conținuturi incluse în TC, care conduc la formarea competențelor de bază, adresate tuturor elevilor. Acestora li se adaugă, fiind marcate în mod distinctiv în interiorul programei, conținuturile specifice CS, care propun aprofundări, dezvoltări și adaptări tematice, în conformitate cu filiera vizată sau profilul vizat.

Activitățile de învățare au caracter orientativ. Ele oferă profesorului modele concrete de formare a Competențelor specifice, dându-i în același timp libertatea de a utiliza strategii didactice și metode, în funcție de contextul de predare.

Activitățile includ sarcini de lucru specifice, receptive, productive, analitice, evaluative și creative, în funcție de nivelul clasei și de numărul de ore alocate.

6. Repere majore de aplicabilitate

Disciplina Limba modernă 2 oferă elevilor oportunități de exploatare a limbii străine în diverse contexte: în viața personală cotidiană din mediul privat sau public, prin participarea la conversații, prin receptarea și producerea de mesaje și texte funcționale; în domeniul civic, prin comunicare interculturală și promovarea valorilor europene și a drepturilor fundamentale; în sfera profesională, prin utilizarea adecvată a terminologiei specifice diverselor filiere. De asemenea, această disciplină facilitează integrarea ulterioară a elevilor în mediul academic, prin stimularea utilizării limbii străine în activitatea de documentare, de pregătire a examenelor, de redactare și prezentare a unor proiecte cu teme și obiective variate.

7. Orientări pentru lectura programei școlare

Recursul sistematic la conceptele și formulările din CECRL a condus la redactarea unei singure programe pentru Limba modernă 2, indiferent de limba de studiu aleasă (dat fiind că descriptorii fiecărui nivel menționat în CECRL nu țin seama de specificitatea unei anumite limbi, ci de tipurile de competențe dobândite). Această opțiune în proiectarea curriculară accentuează o dată în plus centrarea pe competențe de comunicare și nu pe conținuturi lingvistice specifice, acestea din urmă fiind privite ca bază de operare pentru dezvoltarea competențelor.

Aplicarea eficientă a programei presupune dobândirea competențelor descrise în CECRL corespunzătoare nivelului clasei/ grupului țintă de elevi, respectând progresia cognitivă sugerată de taxonomia lui Bloom. Profesorul are libertatea de a alege strategiile didactice, de a adapta activitățile la profilul clasei și de a integra CDEOȘ sau alte contexte practice, precum și de a proiecta materiale didactice inovative. Nivelul de competență al elevilor se stabilește prin teste sumative și alte forme de evaluare complementară.

Programa întărește ideea că studiul limbilor moderne, în societatea contemporană, este absolut indispensabil pentru „formarea de competențe necesare împlinirii personale – *oameni cu o calitate bună a vieții/ satisfăcuți de propria viață și echilibrați psihologic*, sociale – *buni cetățeni* –, precum și profesionale – *buni specialiști, integrați eficient pe piața muncii și/sau capabili de continuarea unui parcurs educațional la nivel superior*” (idee precizată în Anexa 1. menționată și în CECRL). În plus, nu trebuie uitat că studiul limbilor moderne are un rol decisiv pentru mobilitatea și coeziunea din spațiul european și din afara lui.

8. Viziunea disciplinei și impactul asupra elevului

Disciplina Limba modernă 2 este mai mult decât un obiect de studiu, reprezentând un instrument de dezvoltare personală și profesională și o poartă spre noi oportunități. Aceasta îi stimulează pe elevi să-și construiască progresiv abilități complexe de comunicare orală și scrisă, în contexte lingvistice variate. Elevii învață să citească și să analizeze texte, să recepteze mesaje orale și scrise, să formuleze opinii și să producă mesaje originale, își dezvoltă gândirea critică și creativitatea. În plus, contactul cu această disciplină le oferă acces la perspective interculturale, consolidându-le competențele sociale și civice, înlesnindu-le înțelegerea diversității europene și globale. Pregătirea pentru mobilitate academică și profesională este asigurată prin racordarea programei la nivelurile de referință recunoscute internațional și prin luarea în considerare a aplicabilității, în afara școlii, a experiențelor didactice propuse.

Studiul Limbii moderne 2, esențial pentru dezvoltarea abilităților de comunicare și de gândire, constituie un avantaj și pentru familiarizarea cu diverse strategii de învățare, menite să ducă la autonomia elevilor, necesară pentru continuarea educației pe tot parcursul vieții.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Receptarea de mesaje orale în situații diverse de comunicare
CG2	Exprimarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare
CG3	Receptarea de mesaje scrise în situații diverse de comunicare
CG4	Redactarea de mesaje și interacțiunea scrisă în situații diverse de comunicare
CG5	Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

Clasa a IX-a	
CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE	
CS 1.1. Înțelegerea sensului global al unor mesaje orale și conversații uzuale, clar exprimate, în contexte familiare	
• Identificarea subiectului unui mesaj audiat • Încadrarea subiectului unui mesaj audiat într-o categorie tematică dintr-o listă dată • Extragerea informațiilor factuale care susțin înțelegerea sensului global al unui mesaj audiat	
CS 1.2. Extragerea informațiilor esențiale dintr-o prezentare sau o interacțiune simplă	
• Identificarea informațiilor relevante dintr-o prezentare prin alegerea lor dintr-o listă cu distractori • Completarea de enunțuri lacunare/tabele pe baza unui mesaj audiat • Extragerea informațiilor-cheie dintr-o prezentare, în vederea realizării unui afiș/poster	
CS 1.3. Recunoașterea intenției comunicative (informare, solicitare, invitație)	
• Identificarea scopului unui mesaj audiat • Asocierea de mesaje scurte cu diverse tipuri de intenții comunicative • Recunoașterea intenției comunicative (informare / solicitare / invitație) prin compararea de mesaje	
CS 1.4. Înțelegerea subiectului unei conversații scurte pe teme familiare, atunci când interlocutorii articulează clar	
• Identificarea contextului de comunicare al unei conversații simple (la magazin, la școală, la cinema etc.) • Recunoașterea interlocutorilor unei conversații scurte pe baza indiciilor date • Furnizarea unor răspunsuri scurte la întrebări pe baza unei conversații simple audiate	
CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE	
CS 2.1. Realizarea unei prezentări orale simple despre o persoană cunoscută sau un personaj real/fictiv	
• Solicitarea și furnizarea unor informații simple, cu caracter personal • Realizarea și susținerea unei prezentări orale de 1-2 minute, pornind de la imagini sau texte simple • Descrierea unui personaj real/fictiv prin crearea unui videoclip/a unui poster și prezentarea acestuia	
CS 2.2. Utilizarea formulelor conversaționale uzuale pentru inițierea, menținerea și încheierea unor interacțiuni sociale simple	
• Inițierea și susținerea unui dialog pe baza unei structuri și a unei liste de expresii • Participarea la dialoguri scurte, spontane, în situații de comunicare uzuale • Furnizarea unor indicații simple pentru rezolvarea unei situații de comunicare	
CS 2.3. Exprimarea preferințelor personale în contexte familiare, utilizând expresii simple și clare	
• Participarea la sondaje de opinie simple • Formularea preferințelor personale în cadrul unor discuții ghidate • Formularea de enunțuri simple pentru a exprima un punct de vedere	
CS 2.4. Participarea la conversații simple, pe teme familiare	
• Formularea unor răspunsuri simple în contexte de comunicare formale și informale • Construirea și susținerea unor dialoguri scurte pe baza unor imagini • Realizarea unor schimburi verbale simple în contexte de comunicare formale și informale	
CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE	
CS 3.1. Identificarea informațiilor esențiale din afișe, anunțuri și panouri din spații publice	
• Asocierea unor texte cu afișul / panoul informativ corespunzător • Orientarea în timp și spațiu, pornind de la afișe/ anunțuri/ panouri informative • Restabilirea succesiunii logice a unor acțiuni cu scopul orientării în timp și spațiu	
CS 3.2. Recunoașterea aspectelor principale din mesaje scrise simple (bilete, e-mailuri etc.) de la colegi și prieteni	
• Asocierea unui text cu o serie de elemente vizuale • Selectarea informațiilor esențiale din documente autentice scrise • Formularea de răspunsuri scurte care vizează înțelegerea globală a unui mesaj	
CS 3.3. Extragerea de informații punctuale din texte scurte, ilustrate	

• Identificarea unor informații specifice în texte funcționale simple (anunțuri, invitații, descrieri de produse) • Identificarea de informații specifice în fragmente de texte literare adaptate • Selectarea informațiilor din texte scurte, ilustrate, relevante pentru rezolvarea unor sarcini de lucru • Formularea de răspunsuri la întrebări punctuale pe baza textului
CS 3.4. Identificarea structurii unui text scurt (organizare, conectori simpli) • <i>Recunoașterea conectorilor sintactici simpli dintr-un text</i> • <i>Identificarea părților componente ale unui text (introducere, cuprins și încheiere)</i> • <i>Asocierea subtitlului cu paragraful corespunzător</i> • <i>Ordonarea logică a paragrafelor într-un text</i>
CG 4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE
CS 4.1. Redactarea de mesaje funcționale scurte în contexte de comunicare date (felicitări, invitații, mulțumiri, scuze, anunțuri, instrucțiuni etc.) • Scrierea unor anunțuri simple pentru situații reale date • Redactarea unor instrucțiuni clare și concise în situații simple de comunicare • Elaborarea unui mesaj simplu scris, în format digital, pentru ocazii speciale
CS 4.2. Descrierea în enunțuri scurte și clare a unor elemente din viața cotidiană (persoane, medii familiare, activități recreative și școlare etc.) • Redactarea unor texte despre activități curente/situații din viața cotidiană, după o structură dată • Descrierea în propoziții simple a locului preferat • Crearea profilului unei persoane reale/imaginare pentru un cont pe rețele sociale
CS 4.3. Participarea la schimbul de mesaje scrise simple, exprimând disponibilitate și interes pentru comunicare • Elaborarea de mesaje după o structură dată (e-mail formal și informal, mesaj-text etc.) • Crearea de mesaje simple care conțin opinii și informații din viața cotidiană • Redactarea unor dialoguri scurte pe teme date
CS 4.4. Completarea de chestionare și documente administrative scurte • <i>Completarea unor formulare-tip cu date personale</i> • <i>Furnizarea de informații diverse prin intermediul unui chestionar (obiceiuri de consum, preferințe etc.)</i> • <i>Redactarea unei cereri de înscriere (la un curs/ atelier etc.)</i> • <i>Redactarea unor documente administrative scurte (CV, invitații, anunțuri etc.)</i>
CG 5 - MEDIEREA LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ, ÎN CONTEXTE PLURILINGVE ȘI PLURICULTURALE
CS 5.1. Transferul de informații esențiale între limba modernă studiată și limba maternă • Rezumarea și comunicarea, în limba maternă/limba modernă studiată, a informațiilor esențiale dintr-o conversație sau dintr-un text scurt, redactat în limba maternă/limba modernă studiată • Sintetizarea și transmiterea orală a informațiilor-cheie de pe etichete de produse/ instrucțiuni scurte din limba maternă în limba modernă studiată • Traducerea orală, în limba modernă studiată, a unor cuvinte și expresii simple din anunțuri/ panouri de afișaj/ indicații rutiere/ broșuri/ pliante etc., prezentate în limba maternă
CS 5.2. Transferul în scris de informații esențiale din/în limba modernă studiată în/din limba maternă • Transpunerea în scris, în limba modernă studiată, a informațiilor-cheie din mesaje clare și simple redactate în limba maternă • Redactarea unui rezumat simplu, în limba modernă studiată, prin preluarea informațiilor-cheie dintr-un text în limba maternă • Traducerea, din limba maternă în limba modernă studiată, a unor enunțuri conținând cuvinte și expresii simple, cu ajutorul dicționarilor bilingve
CS 5.3. Participarea la un schimb de mesaje verbale care pune în evidență particularitățile culturale ale interlocutorilor • Exemplificarea unor asemănări/deosebiri între cele două culturi în domenii precum artă, stil de viață, gastronomie • Prezentarea și compararea unor reguli de conduită/bune maniere specifice fiecărei culturi • Crearea unui mediu pluricultural prin prezentarea unor personaje reprezentative din cultura proprie

CS 5.4. Compararea unor elemente culturale în interacțiuni sociale de bază

- *Identificarea de mărci specifice unui spațiu cultural în texte scurte redactate în limba maternă și redarea lor în limba modernă studiată (ex.: formule de salut, de adresare/de încheiere)*
- *Extragerea din limba maternă/ limba modernă studiată și redarea în limba modernă studiată/ limba maternă a unor cuvinte și expresii-cheie dintr-un text scurt (ex.: formule de politețe)*
- *Reformularea în scris, în limba modernă studiată, a informațiilor-cheie dintr-un text simplu în limba maternă*

**Competențele specifice și exemplele de activități de învățare scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru*

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**Clasa a IX-a⁽⁹⁾**

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Suporturi de învățare	- Texte/discursuri simple, clare, extrase din diverse documente autentice, inclusiv texte literare: • documente audio/audio-video (scurte secvențe din emisiuni TV/Radio, podcasturi pe teme familiare, videoclipuri, scurtmetraje, vloguri); • materiale publicitare: panouri/ afișe/ postere/ broșuri/pagini web; • articole din presa tipărită sau electronică; • documente administrative, tipărite sau on-line: instrucțiuni/ formulare/ chestionare; • cărți științifice/ de poezie/ de ficțiune, albume de artă; • benzi desenate; • platforme cu jocuri interactive; • dicționare (imprimare, on-line)
2. Sugestii de contexte de comunicare/ vocabular	- Aspectul fizic / trăsături de caracter / <i>emoții</i> - Activități cotidiene - Timp liber/preferințe - Cumpărături - Locuința - Mijloace de comunicare - <i>Vacanțe/călătorii</i> - <i>Profesii/meserii</i> - <i>Orașul/cartierul</i> - <i>Mediul înconjurător</i> - <i>Sărbători, tradiții și obiceiuri</i>
3. Gramatica funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socio-culturale)	- A iniția și a susține un dialog - A accepta / a refuza/ a se scuza - A mulțumi și a răspunde la mulțumiri - A situa/a repera obiecte și persoane în spațiu - A descrie un obiect/o persoană/<i>activități</i> - A exprima cantitatea/prețul - A relata la trecut - <i>A cere și a da indicații/instrucțiuni</i> - <i>A cere / a exprima o părere</i> - <i>A exprima acordul și dezacordul</i>

**Conținuturile de învățare scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru*

SUGESTII METODOLOGICE

Studiul limbilor moderne are ca **obiectiv** dezvoltarea progresivă de către elevi a competențelor de comunicare specifice unui anumit nivel, în conformitate cu standardele aferente stabilite prin Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL, Volumul Complementar). Pe parcursul anului școlar, acest obiectiv poate fi urmărit prin respectarea prezentei programe școlare, centrate pe competențe, care favorizează întreg spectrul de achiziții lingvistice, incluzând elemente non formale și informale în contexte de învățare formale.

Programa școlară reprezintă reperul obligatoriu pentru elaborarea documentelor de planificare și proiectare didactică (respectiv a planificării calendaristice anuale, a proiectelor didactice etc.), proces care presupune respectarea prevederilor legale în vigoare, inclusiv a celor referitoare la utilizarea bugetului de timp alocat disciplinei/ domeniului de studiu/ predării sau evaluării, aflat la dispoziția cadrului didactic.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele etape:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Prin planificarea și proiectarea unităților de învățare, cadrul didactic își personalizează paradigmele didactice de predare-învățare-evaluare, selectează metodele, tehnicile și formele de învățare, incluzând tehnologiile digitale, prin raportare la nivelul și particularitățile colectivului de elevi, astfel încât să asigure deopotrivă parcursul continuu și ascendent al achizițiilor învățării și remedierea sincopelor.

Pentru **elaborarea planificărilor calendaristice anuale**, profesorii vor avea în vedere următoarele :

- resursele de timp se alocă, în mod corespunzător, pe unitate de învățare, nu pe conținuturi;
- conținuturile nu se reiau;
- se propune un număr echilibrat de competențe specifice în corelare cu alocarea orară pe unitate de învățare; aceste competențe specifice trebuie formate, exersate, dezvoltate, evaluate; este necesară o prioritizare; se evaluează acele competențe care sunt cele mai importante pentru conținuturile vizate;
- se respectă structura anului școlar.

Ca instrument de proiectare didactică, *Planificare calendaristică anuală* va avea următorul format, care, odată completat, oferă o imagine relevantă, clară, articulată asupra parcurgerii integrale a programei școlare, în special în ceea ce privește abordarea tuturor competențelor în relație cu conținutul propus:

Unitatea de învățământ:

Profesor:

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ANUALĂ

ANUL ȘCOLAR

Disciplina:

Clasa:

Limba modernă [se indică limba, nivelul]

Nr. de ore/săptămână:

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Număr de ore alocate	Săptămâna	Observații / Modul
[se menționează titluri/ teme – identificate în programa școlară]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitățile de învățare]	[din conținuturile programei școlare, care se subsumează fiecărei unități de învățare]	[stabilite de către cadrul didactic]	[se precizează săptămâna sau săptămânile]	[se menționează aspecte specifice care țin de aplicarea planificării calendaristice, de ex, modul și modificări în urma realizării activității didactice la clasă]

Unitatea de învățare reprezintă o structură didactică flexibilă cu următoarele caracteristici:

- este unitară din punct de vedere tematic și didactic;
- vizează formarea anumitor competențe specifice la nivelul elevilor;

- este realizată pe o perioadă determinată de timp;
- se finalizează prin evaluare.

La **realizarea proiectului unității de învățare**, profesorii vor avea în vedere următoarele :

- proiectul unității de învățare se va raporta la planificarea calendaristică și va fi elaborat în concordanță cu aceasta (în ceea ce privește alocarea orară pe unitate de învățare, competențele specifice vizate, conținuturile).
- activitățile de învățare se vor centra pe formarea, dezvoltarea și exersarea competențelor specifice menționate.
- alocarea orară din planificare trebuie să se regăsească în proiect. Fiecare rând din proiect (evidențiat clar) reprezintă o oră. Doar așa se pot corela, pe orizontală, componentele structurale și se poate urmări, din perspectiva propunerilor, realismul încadrării în timp (ora de curs).
- activitatea de învățare nu este, în mod necesar, o sarcină de lucru, ci un ansamblu de sarcini de lucru îndreptate către formarea unei competențe. Formularea are un anumit grad de complexitate, dar și de particularizare, deoarece activitatea de învățare este în legătură cu o anumită CS și cu anumite conținuturi și se adresează unui anumit colectiv de elevi.
- corelarea pe orizontală trebuie să fie evidentă: CS – activitate de învățare – resurse, forma de organizare a elevilor – după caz, evaluare.
- numărul de activități de învățare pentru o oră de curs trebuie să fie echilibrat, în raport cu resursele de timp, cu gradul de complexitate a conținuturilor, cu nivelul de pregătire a elevilor.
- va fi prevăzută organizarea activităților remediale în situațiile în care elevii întâmpină dificultăți în atingerea competențelor școlare de bază.

Ca instrument de proiectare didactică, *Proiectul al unității de învățare* va avea următorul format:

PROIECTUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚARE

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut din programa școlară care explicitează anumite parcursuri și care oferă un cadru de structurare a competențelor specifice vizate]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară corelate cu unitatea de învățare]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele, adecvate la conținuturile pentru care sunt utilizate în vederea formării competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, forme de organizare a clasei, material didactic, resurse educaționale deschise]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

Predarea limbilor moderne pentru formarea competențelor de comunicare și interculturale trebuie să se bazeze pe **principiile didacticii acționale**, centrate pe elev, care stimulează participarea activă și învățarea conștientă. În acest sens, se recomandă utilizarea strategiilor activ-participative, adecvate pentru a-i motiva și a-i implica pe elevi. Metoda comunicativ-funcțională, jocurile de rol, activitățile de tip rezolvare de probleme, învățarea prin descoperire, învățarea bazată pe sarcini de lucru, dezbaterile și proiectele colaborative permit integrarea conținuturilor lingvistice în contexte variate, încurajează autonomia în învățare, dezvoltă competențele lingvistice, socio-emoționale, culturale, precum și gândirea critică.

Amintim faptul că Volumul complementar al CECRL și, în consecință, actuala programă, evidențiază clar motivele pentru care medierea și creativitatea reprezintă concepte-cheie pentru abordarea acțională a predării/învățării/evaluării limbilor moderne.

Medierea nu este doar o simplă traducere, ci implică un proces mai complex, centrat pe facilitarea comunicării. Aceasta nu reflectă doar competența lingvistică individuală, ci și rolul social al utilizatorilor în procesul de prelucrare și transmitere de informații complexe dintr-un format în altul (de ex. de la text scris la prezentare orală, de la limbaj tehnic la limbaj comun), de gestionare și rezolvare a unor situații care implică neînțelegere sau dezacord (mediere relațională/de concepte).

Exemple de activități care au la bază medierea:

- relatarea, orală sau scrisă, a informațiilor-cheie dintr-un text;

- explicarea, orală sau scrisă, a informației prezentate în diagrame, grafice, tabele;
- exprimarea opiniei personale despre conținutul textelor creative și literare sau al celor funcționale;
- reflectarea asupra mesajelor din texte creative, literare și nonliterare; elevul trece de la simpla înțelegere (ce spune textul) la gândirea critică (cum spune și de ce este important);
- facilitarea colaborării în cadrul unui grup pentru a ajunge la consens;
- facilitarea interacțiunii dintre membrii unui grup;
- stabilirea unei atmosfere pozitive de colaborare și înțelegere reciprocă;
- facilitarea comunicării în cadrul unor situații nonformale cu prieteni și colegi;
- explicarea unui concept nou (înțelegere treptată, de la definiție la context și, în final, la aplicare);
- interacțiunea în mediul online prin intermediul tehnologiilor digitale (internet, rețele sociale, aplicații, platforme);
- interacțiunea plurilingvistică și interculturală.

O altă idee cuprinsă în Volumul complementar al CECRL care se reflectă în actuala programă școlară se referă la necesitatea revalorizării textului creativ, inclusiv a celui literar.

În ora de limbă modernă, **textul literar** constituie o resursă plurivalentă pentru dezvoltarea competențelor lingvistice, (inter)culturale, etice și estetice.

Reintroducerea textului literar la ora de limbă modernă reprezintă o excelentă strategie de dezvoltare a creativității, de stimulare a abilităților de reflecție, gândire critică și comunicare, de experimentare a unor emoții și sentimente, de încurajare a emiterii unor judecăți axiologice, de formare a competenței de (auto)evaluare.

Exploatarea textului literar facilitează dezvoltarea competențelor de receptare/ exprimare/ interacțiune orală – consecință a nevoii de ascultare – vizualizare a unor interpretări artistice, de verbalizare după lectură, de analiză a conținutului și a competențelor ce țin de contactul cu textul scris, printre care indispensabila competență de lectură. Fiind un produs elaborat, bine structurat, conținând enunțuri de complexitate gramaticală și ideatică diferită, reprezentând aspecte lingvistice și culturale proprii tuturor mediilor sociale, textul literar este cel mai complex document autentic.

În ora de limbă modernă, textul literar constituie:

- o resursă lingvistică pentru prezentarea și exersarea contextualizată a vocabularului și a structurilor gramaticale, a elementelor pragmatico-discursive (acte de limbaj, repere spațio-temporale, valori ale diverselor tipuri de enunțuri – asertiv, interogativ, imperativ, exclamativ, emfatic) și textuale (conectori, tipuri de texte – descriptiv, narativ, argumentativ, explicativ, științific etc.);
- un instrument de înțelegere a actului creativ și interpretativ: pentru elevi, confruntarea cu un limbaj autentic, nuanțat și divers, al cărui destinatar potențial este adesea vorbitorul nativ, este o provocare formatoare;
- o punte între limbă și cultură, fiind un obiect cultural în sine, care transmite valorile unei societăți, permițând elevilor să se apropie de aceasta într-un mod indirect;
- un stimul pentru creativitate și exprimare; lectura operelor/ fragmentelor literare poate determina exersarea capacității de a rezuma, extinde sau reconstrui fragmente, dar poate să și provoace reflecția, dezbateră, sau să inspire producerea de texte noi.

Textul literar se folosește ca suport și pretext pentru diverse activități didactice, precum:

- analiza contextuală: documentarea focalizată pe studiul biografiei și bibliografiei autorului;
- exerciții de gramatică și vocabular: exploatarea timpurilor verbale, a acordurilor, a sinonimelor, a antonimelor și a semnificației cuvintelor noi;
- activități de înțelegere: reconstituirea faptelor, rezumarea unui pasaj sau selectarea informațiilor celor mai relevante;
- producere orală și scrisă: interpretarea dramatizată a unor texte, scrierea unor finaluri alternative, rescrierea unor fragmente;
- jocuri axate pe încurajarea creativității.

Textul literar, ales în funcție de obiectivele în termeni de competențe pe care și le propune profesorul, dar și în funcție de alte criterii (nivelul și profilul elevilor, timpul avut la dispoziție etc.), reprezintă un document autentic indispensabil în procesul de predare/ învățare a limbilor moderne, datorită eficienței sale ca instrument lingvistic și cultural. El favorizează înțelegerea contextualizată a sensurilor cuvintelor și structurilor gramaticale, dar, mai ales, a diferitelor viziuni asupra lumii. Un text bine ales îi incită pe elevi să se exprime, oral sau în scris, stimulându-le totodată imaginația naturală și capacitatea de inovare.

Reorganizarea programelor și a sistemului de predare / învățare aduce cu sine o regândire a strategiilor didactice, a tehnicilor și a metodelor de învățare destinate să pună în centrul procesului educațional elevul și nevoile lui de învățare. Format într-o eră a educației deschise, elevul devine sursă și scop de învățare prin stimularea aptitudinilor sale creative. De aceea, dezvoltarea imaginației și a creativității elevului este una dintre dimensiunile fundamentale ale educației actuale, alături de digitalizare și de lucrul în echipă sau învățarea

colaborativă. Valorizarea creativității elevului are ca efect, pe de o parte, dezinhibarea acestuia în procesul de învățare și de comunicare orală și scrisă, iar, pe de altă parte, conduce la dezvoltarea învățării autonome a elevului (învăță să-și caute sursele de informare care îl ajută în realizarea propriului proiect).

Scrierea creativă generează un sentiment de libertate acordată elevului, o stimulare a spiritului inovator și o punere în actul creator, într-o anumită ordine, cu o anumită logică și coerență.

Scrierea creativă ca instrument de învățare trebuie atent pregătită, ghidată cu abilitate de către profesor prin etape preliminare (dobândirea de către elev a cunoștințelor lingvistice necesare scrierii în limba străină; validarea capacității elevului de a efectua înlănțuirea coerentă a structurilor lingvistice care să exprime conținuturile vizate, pe baza utilizării conectorilor adecvați; alegerea stilului în care se va scrie textul – neutru, pamfletar, ironic, științific, de vulgarizare etc. –; situarea într-un anumit registru de limbă și asimilarea de către elev a cunoștințelor specifice acestuia; stabilirea genului și tipului de text ce urmează a fi creat; discuții pe structura logică a textului de creat; dezbateri pe tematica aleasă, informare asupra acesteia printr-o cercetare autonomă întreprinsă de elev dar orientată de profesor; circumscrierea unor aspecte formale și de conținut). Aceste etape sunt urmate apoi fie de scrierea individuală, fie de scrierea colaborativă empirică, în grupuri formate în clasă sau cu ajutorul platformelor colaborative (Framapad, Padlet, Classroom etc.).

Această strategie didactică ce îl consideră pe elev ca partea cea mai activă a procesului de învățare se poate practica la toate nivelurile, în proporții variabile. Dacă pentru nivelul pre-A1 – A1 pot funcționa exerciții de scriere creativă prin imitație a unui text de mici dimensiuni (ex. imaginarea grafismelor plecând de la pronunția sunetelor, ghicitoare, poezie de o strofă, realizarea unui slogan simplu atașat unei imagini etc.), pentru celelalte niveluri posibilitățile de exersare a creativității sunt nenumărate: imitație de stiluri, scriere autobiografică, scriere pe scheme narative, descriptive, explicative, argumentative, scriere științifică sau de vulgarizare, scriere imagistică (ex. caligrame), scriere plecând de la un fenomen gramatical (ex. aventura imperfectului, ezitățile lui „și” condițional...), proiectarea unui roman polițist, a unui roman de aventuri, scrierea creativă a unei introduceri sau a unei morale la o narațiune, imaginarea aventurilor personajelor dintr-o pictură etc.

În paralel, se pot realiza mijloace inedite de evaluare, rezultând din propunerile elevilor pentru efectuarea acestei etape (grile de evaluare/ apreciere a creativității referindu-se eventual la modul de realizare a imaginarului, bogăția figurilor utilizate, transparența scriiturii, gradul de captare a atenției etc.).

O altă dimensiune esențială a predării moderne o constituie **integrarea resurselor digitale** în activitățile didactice. Alfabetizarea digitală este o competență-cheie, iar utilizarea tehnologiei oferă oportunități extinse pentru învățarea limbilor străine. Integrarea tehnologiei în predarea acestora nu trebuie însă privită ca un scop în sine, ci ca un mijloc de îmbunătățire a procesului educațional. Profesorul are rolul de mediator între resursa digitală și experiența de învățare a elevului, asigurând echilibrul între creativitate și rigoarea științifică.

Platformele educaționale (Moodle, Google Classroom, Microsoft Teams) permit organizarea eficientă a materialelor, gestionarea temelor și oferirea de feedback personalizat. Aplicațiile interactive, precum Quizlet, Kahoot, Mentimeter sau Wordwall, stimulează motivația și consolidează achizițiile lexicale și abilitățile de comunicare prin activități interactive. Totodată, utilizarea resurselor multimedia autentice (videoclipuri, podcasturi, articole digitale) presupune expunerea la registre lingvistice variate și la diversitatea culturală asociată limbii moderne studiate.

Deosebit de valoroasă este și învățarea colaborativă mediată de tehnologie. Instrumente precum Padlet, Digipad, Framapad sau forumurile de discuție online încurajează schimbul de idei și învățarea reciprocă. În plus, platformele de comunicare sincrone (Zoom, Teams) permit simularea unor situații autentice de comunicare interculturală, iar învățarea mixtă combină avantajele interacțiunii directe cu flexibilitatea învățării online. Conform principiilor învățării personalizate, profesorul poate adapta conținuturile și ritmul predării la nevoile fiecărui elev, utilizând datele oferite de platformele digitale pentru monitorizarea progresului.

Evaluarea, ca parte integrantă a procesului didactic, trebuie să se orienteze către aprecierea progresiei competențelor. Modelul evaluării formative și continue, bazat pe feedback constructiv, sprijină învățarea activă și auto-reflecția. Instrumente precum portofoliul digital, jurnalul de învățare sau autoevaluarea oferă elevilor posibilitatea de a-și monitoriza evoluția și de a-și asuma responsabilitatea pentru propriul progres. Evaluarea între colegi favorizează colaborarea și dezvoltarea spiritului critic. Din perspectiva digitalizării, aplicații precum Google Forms, Edpuzzle, Flipgrid sau Socrative permit crearea unor teste interactive, adaptate nivelului lingvistic vizat, personalizate în funcție de profilul elevilor, și oferă analize rapide ale rezultatelor, facilitând intervenția promptă a profesorului.

Prin valorificarea metodelor interactive, a resurselor online și a evaluării formative, procesul de predare-învățare capătă un caracter dinamic, flexibil și adaptat cerințelor societății contemporane.

În **concluzie**, pentru un demers didactic eficient se recomandă:

- respectarea programei școlare;

- planificarea și proiectarea activităților astfel încât să permită formarea și dezvoltarea echilibrată a tuturor competențelor vizate;
- acordarea unei atenții particulare acelor demersuri specifice predării / învățării limbii moderne, precum:
 - recurgerea la contexte autentice de comunicare, create în clasă, pentru a practica actele de vorbire recomandate și pentru a dezvolta competențele stipulate în prezenta programă;
 - realizarea unor forme variate de lectură; lectura este un scop explicit al învățării, de maximă importanță pentru cunoaștere și pentru dezvoltarea personală a elevului; ea poate fi utilizată ca mijloc pentru practicarea vocabularului și a gramaticii, dar e esențial să fie astfel exploatată încât să faciliteze accesul la sensul textului, să stârnească apetitul lingvistic, cultural și științific al elevului, să-l familiarizeze cu proteismul interpretativ;
 - folosirea unei diversități de texte și discursuri, inclusiv multimodale;
 - exploatarea nonverbalului pentru a sprijini învățarea intuitivă, dar și pentru a familiariza elevii cu conexiunea între diversele sisteme semiotice;
 - organizarea de activități pe grupe și monitorizarea lor atentă pentru a stimula interacțiunea în limba țintă;
 - promovarea dimensiunii interculturale prin facilitarea contactului cu realități autentice;
- propunerea de teme de lucru motivante, pentru care se oferă sprijin în clasă sau prin intermediul TIC sau al resurselor digitale educaționale;
- propunerea de sarcini de lucru diferențiate pentru a stimula implicarea tuturor elevilor; diversificarea sarcinilor de lucru se poate face în funcție de:
 - profilul cognitiv al elevului (de exemplu, ca răspuns la o solicitare de lectură, elevii pot indica/explica ceea ce au înțeles din text);
 - nivelul de achiziție (de exemplu, relatarea unei acțiuni sau a mai multora);
 - interese (de exemplu, modalități de lucru la proiecte sau de prezentare a acestora);
 - stilul de învățare (de exemplu, utilizarea suporturilor vizuale și audio pentru elevii cu stiluri de învățare variate);
- centrarea activităților de evaluare pentru aprecierea nivelului de performanță al diferitelor abilități lingvistice (de exemplu: producere a unui mesaj scris, înțelegerea unui text scris sau audiat).

În ceea ce privește strategiile de predare, se recomandă:

- abordarea comunicativ-funcțională:
 - introducerea noțiunilor noi prin situații reale de comunicare;
 - organizarea de jocuri de rol, interviuri, dezbateri și simulări care implică utilizarea limbii în contexte autentice;
 - încurajarea exprimării libere, fără teama de greșeală, printr-un climat deschis și motivant;
- învățarea bazată pe sarcini de lucru:
 - realizarea de proiecte tematice (ex.: o broșură turistică, o campanie de conștientizare, un vlog în limba modernă studiată);
 - activități cu scop clar: planificarea unei excursii, redactarea unei postări pe rețele sociale, pregătirea unei prezentări;
- metode inductive și deductive în predarea gramaticii:
 - alternarea activităților de descoperire (inductive) cu cele de sistematizare (deductive), pentru a echilibra intuiția și raționamentul lingvistic.
- integrarea resurselor digitale:
 - utilizarea platformelor educaționale (de ex.: Kahoot, Quizlet, Padlet, Wordwall, Edpuzzle etc.) pentru consolidarea lexicului/vocabularului și a structurilor;
 - accesarea materialelor autentice (podcasturi, videoclipuri, articole online).

În cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale, al celor înscriși în programul *Școala din spital*, este imperativă colaborarea dintre profesorul de limbă modernă și consilierul școlar, în vederea elaborării unor planuri individuale de învățare, care să răspundă situației concrete a fiecărui adolescent (tip de deficiență sau de tulburare de învățare / diagnostic medical și consecințele acestuia asupra capacității adolescentului de a învăța, durata perioadei de spitalizare etc.). În mod evident, atât competențele generale sau specifice, cât și activitățile de învățare indicate în programa școlară pot suferi modificări, în vederea adaptării la cazul concret al fiecărui elev aflat într-una dintre situațiile prezentate mai sus.

În cele ce urmează prezentăm câteva recomandări, specifice diverselor limbi moderne studiate în liceu, ca limbă modernă 2 :

Anexa 1. Limba engleză

Anexa 2. Limba franceză

Anexa 3. Limba spaniolă

Anexa 4. Limba italiană

Anexa 5. Limba chineză

Anexa 6. Limba turcă

Anexa 1 - Limba engleză**SUGESTII METODOLOGICE****TEME**

TEENAGERS' LIFE, HOBBIES AND CAREERS, COMMUNICATION, HOLIDAY DESTINATIONS, SMART SHOPPING, TRADITIONS AROUND THE WORLD, HEROES WHO BEAT THE TIME*, BIODIVERSITY AND WILD LIFE

ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

- Expressing past habits – Used to/Would
- Expressing past events - The Past Perfect Tense Simple and Continuous
- Emphasizing effects and duration - The Past Perfect Tense Continuous vs. The Past Tense Continuous
- Placing events in future - The Future Perfect Tense Simple and Continuous;
- Reporting events – The Reported/Indirect Speech
- Expressing promises, polite request - The Modal Verbs (will, would)
- Expressing preferences – Would rather, would sooner, prefer
- Expressing unreal condition - Conditional Clause (type 2)
- Prepositions
- Describing people's appearance, jobs, activities etc. - Compound Adjectives and Compound Nouns
- Changing meaning and communication styles - Phrasal and prepositional verbs

1. TEENAGERS' LIFE

- **Learning activity**
 - *Teen Life in the Real World.* Students explore authentic, age-relevant content about real teenage experiences such as school stress, friendship, and social media (e.g., short video clips, Instagram captions, or teen blog posts) and compare them with their lifestyle, pointing out similarities and differences.
 - *Teen Life Vlog Swap.* Students watch a short vlog or TikTok-style clip of a teen's routine abroad and create their own fictional foreign teen character's daily routine as a short "vlog script" (5–7 sentences).
 - **Teen Advice Column.* Students read some teenagers' short letters about everyday problems (e.g., homework overload, friendship issues) and give empathetic advice using the newly learned vocabulary. The teacher creates a wall or Padlet where students post and decide on the appropriateness of their advice.
- **Assessment activity**
 - Students prepare a *How to Survive Being 15* card. The card must include: one real challenge teens might face in the near future, one practical tip using target grammar, one personal plan and a hand-drawn doodle or simple meme that captures the mood. The teacher creates a *Teen Survival Wall* to display all cards and the class votes on the most helpful, funniest, or most creative card.
 - **A Confessional Podcast.* Students record a 1–2 minute solo *podcast episode* (audio or video) on the topic *Balancing School and Me-Time*. Assessment criteria include: use of target vocabulary and grammar, clear content organisation, pronunciation, and fluency.
- **Grammar activity - Expressing past events**
 - Students receive mixed-up sentences from a teen's journal (past and present events). They order them chronologically, then turn them into a dramatic 60-second monologue.
 - **Text Me Right! Mastering Real-Life Tenses.* Students read real WhatsApp or Messenger-style conversations that intentionally include errors in the use of the past tenses. Working in pairs, they identify the errors and correct them, using grammar rules as clues.
- **Project work**
 - *Teen Life Around the World.* In small groups, students create a digital "zine" (mini-magazine) comparing teenage life in Romania with 1–2 other countries. They design 3–5 pages/slides with: short articles (written in English), infographics or memes, advice columns and photo collages (with captions).

- **The International Teen Summit: Voices from Around the World.* In groups, students choose a country to represent and prepare a short presentation in which they introduce themselves, describe their daily life, share one problem or challenge, and ask for advice from their classmates.

2. HOBBIES AND CAREERS

• Learning activity

- Students receive cards with *hobby profiles* (short written descriptions, like: *I spend weekends in nature, I love life outdoors...*). In pairs, they must guess the hobby and suggest two possible jobs/professions which might be related to it.
- **Role-Play.* Students assume different hobby-based job profiles (game designer, wildlife videographer, music producer etc.). In pairs, they have 2-minute conversations in which they explain how they turned their hobby into a profession.

• Assessment activity

- Listening comprehension. Students listen to an interview with a teen and fill in a chart with missing information about his/her hobbies and career aspirations.
- ** My Future Self.* Students write a 7-10-line personal text, in which they imagine themselves in 10 years' time, describing their life, job, hobbies, and dreams.

• Grammar activity - Placing events in the future

- On a paper strip, each student completes the sentence starter *By the time I finish school...* with three different ideas related to hobbies and careers. The teacher creates a wall or Padlet where students post their papers, and the class has to guess who wrote each one.
- **Students write a short paragraph Top 5 Things I Will Achieve in the Future*, using at least 2 verbs in the Future Tense Continuous, 2 verbs in the Future Perfect Tense, and 2 alternative structures expressing future.

• Project work

- *From Passion to Profession: My Hobby Career Journey.* Students create a simple digital poster or a short slideshow (using Canva, Google Slides, etc.) that includes: a photo or illustration of their favourite hobby, a short description of how that hobby could connect to a possible future career, and interesting facts about the career or hobby presented.
- **Hobby Inc. – Turning Passion into a Future Business.* Imagine it is the year 2040. You are working in your dream job, a job inspired by one of your hobbies. Write a short diary entry or journal page (6–10 sentences) or create a Tik Tok short, describing one day in your life.

3. COMMUNICATION

• Learning activity

- *Fix the Text!* Students read written/oral messages that might be misinterpreted and rewrite them to be clearer and more readable.
- **Say It Your Way.* Students debate on simple topics while using different communication styles to explore how tone, delivery, and attitude impact understanding.

• Assessment activity

- *Speaking your mind.* Students write a short online post/comment (e.g., Instagram caption, tweet, or blog comment) to express an opinion politely.
- **Text Message Drama.* Students receive a short conversation between two teenagers, which shows a misunderstanding or poor communication, possibly caused by sarcasm, bad tone, or missing information. Rewrite the full conversation with improved tone, clearer language, and positive communication strategies.

• Grammar activity – Expressing preferences

- Students complete a sentence-transformation exercise, converting simple statements of liking into sentences using the structures: *prefer/would rather/would sooner*.

- **Design Your Ideal Day.* Students write a diary entry about a day full of things they love to do, explaining their choices by using *prefer/would rather/would sooner* in creative sentences or short dialogues.

- **Project work**

- *The Class Communication Charter.* In small groups, students draft a section of a *Class Communication Charter*. They must list 5-7 rules for healthy class discussions and group work.
- **In groups,* students choose and create a short podcast episode (3–5 minutes) on one of the following topics: *Texting vs. Talking: What's Better?*, *How to Say Sorry the Right Way*, *When Emojis Say Too Much (or Too Little)*, or *Social Media: Real Talk or Fake Talk?*. They present recordings and the class vote on the best one, according to the following criteria: correct use of the grammar structures, creative ideas, clear sentences, and spoken fluency.

4. HOLIDAY DESTINATIONS

- **Learning activity**

- *Picture Clues.* Using a smartboard or video projector, the teacher displays a series of images depicting different settings (e.g. beaches, mountains, cities, markets). Students identify the type of holiday destination (e.g. a beach holiday, a city break) and mention one activity suitable for that location.
- **Travel Influencer Challenge.* In small groups, students act as travel vloggers. They create a short, spoken or written post recommending a destination, using vivid adjectives and travel expressions (e.g. *breathtaking views*, *local cuisine*). The class votes on the most convincing post.

- **Assessment activity**

- *Listening: Holiday Plans.* Students listen to three short audio clips of teens talking about their upcoming holidays. They match each speaker to the correct destination photo and complete a simple chart: *Name – Destination – One thing they're going to do*.
- **Travel Flyer Writing.* Students design a short flyer promoting a famous city-break destination. They use descriptive adjectives, key travel vocabulary (e.g. *local food*, *sightseeing*, *accommodation*), and make at least three recommendations to visitors.

- **Grammar activity - Prepositions**

- Students complete short blog texts describing holiday experiences by filling in the correct prepositions.
- **The Lost Luggage Mystery.* Students receive 6–8 postcards or travel diary entries about holiday destinations which contain clues using prepositions. In pairs, they highlight or list the prepositions in each clue and use them to trace the journey of the luggage.

- **Project work**

- *Travel Green.* In groups, students create a mini travel guide for a holiday destination (real or imaginary) that highlights funny eco-friendly tips and present their guide to the class (2–3 minutes), using slideshows or other digital formats.
- **Eco-Friendly Tourism Campaign.* In groups, students develop a mini-campaign promoting *sustainable tourism*. They choose a popular tourist destination and make three to five eco-friendly travel recommendations to protect the eco-system. The project concludes with a short oral presentation and poster display.

5. SMART SHOPPING

- **Learning activity**

- *Budget Challenge.* Students are given a weekly budget and a list of items with varying prices. They must work in small groups to make a balanced shopping list sticking to the budget, and justifying each choice.

- **Smart Shopping Survey.* Students design a short questionnaire about shopping habits which focuses on expressing opinions and comparing choices. They interview 4–5 classmates, collect the data, and present their findings using simple graphs or summaries.
- **Assessment activity**
 - *The Return Policy.* Students read an excerpt from a store's return policy, which includes conditions on time limits, required documentation, and excluded items. They answer *True/False/Not Given* questions and, in pairs, rewrite the return policy to make it more customer-friendly.
 - **Writing a Product Review.* Students write a short product review, expressing their opinions clearly, and include comments on quality, price, and their personal experience, using target vocabulary (e.g. *expensive, bargain, high-quality, value for money*).
- **Grammar Activity - Reporting events**
 - Students conduct interviews with their classmates on the basis of a survey or interview sheet and report the information in oral or written form, using reported speech.
 - **The News Broadcast.* Students work in small groups to role-play a news team reporting on an event. Each group uses prompt cards containing eyewitness quotes in direct speech. The designated news anchor must present the story using reported speech.
- **Project work**
 - In small groups, students design a small ad poster or flyer for a new product which must include: the product name, a slogan, its price, a special offer, 2–3 short persuasive phrases, and at least one image or logo.
 - **Classroom Pop-Up Shop.* In groups, students create a product to sell in the pop-up shop for their school Christmas fair and fill in the product card mentioning: its name, price, description, and the reasons why people should buy it.

6. TRADITIONS AROUND THE WORLD

- **Learning activity**
 - *Culture Clues.* Students watch short movies illustrating certain celebrations in different countries, identify the celebration from a given list and then write a short paragraph about the one they like most, giving reasons to support their choice.
 - **Tradition Travel Agency.* You run a tradition travel agency, which offers travel packages only for traditional celebrations in foreign countries. In pairs, choose a tradition and create a colourful travel brochure including: country, celebration, time, photos and a short description of its uniqueness/funny facts about it.
- **Assessment activity**
 - *Reading Comprehension.* Students read a short gapped article about a global tradition. The missing sentences focus on its cultural significance.
 - **Red Carpet Interview.* In pairs, students create a comic strip, writing a fun and creative dialogue between a traditional festival host and his/her celebrity guest. They can also perform it.
- **Grammar activity - Expressing past habits – Used to/Would**
 - *Lost Traditions.* Students receive jumbled sentences describing old traditions and reorder them correctly. They then write sentences about traditions that no longer exist in their culture or family, using *used to* or *would*.
 - **Chain Story.* In small groups, students create a collaborative story about a fictional family's traditional celebration. Each student adds a sentence to the story about what the family *used to* do. The stories are graded according to an assessment grid.
- **Project work**
 - *Our Changing World.* In small groups, students research how a specific celebration/festival/tradition has changed over time. They create a slideshow/presentation board and a hands-on element (e.g. a craft, a food sample, a game) and describe what people *used to* or *would* do in the past compared to now.

- **International Tradition Fair – Sell Your Celebration!*. In teams, students research and prepare a poster/slideshow to represent their country at a big international tradition fair where they have to promote a traditional celebration. Each team presents their poster /slideshow, which is graded according to an assessment grid.

7. HEROES WHO BEAT THE TIME*

• Learning activity

- **Voices from the Past*. Students listen to or read short adapted texts on legendary heroes/heroines. Their task is to identify the character and to find out the reasons why they are still remembered.
- **Contemporary Heroes & Their Timeless Twins*. Students are given two posters showing modern heroes. They have to match them with their *timeless twins*, presenting their similarities and differences.

• Assessment activity

- *Writing Task: A Letter to My Future Twin*. Students choose their favourite mythical hero, step into his/her shoes and write a letter to his/her twin to carry on his/her legacy.
- **Hero Hall of Fame Speech*. For the Heroes' awarding ceremony held at the famous Hero Hall of Fame, students have to prepare a short, inspiring speech (about 1 minute) introducing the hero, explaining why they deserve this special honour, and what qualities make them an example for everyone. Their speeches are graded according to an assessment grid.

• Grammar activity - Describing people's appearance, jobs, activities etc. – Compound Adjectives and Compound Nouns

- In pairs, students have to form compound adjectives by matching two sets of word cards (two sets: the first one contains the first part of the compound adjectives and the second one the last part of them: e.g. strong - minded, kind - hearted, well - known) and write a definition for each compound adjective.
- *Students invent a new hero and fill in a mini "Hero Card" using 3 compound adjectives. The card may contain: his/her name, traits, mission, and quotes.

• Project work

- In small groups, students research three heroes from different time periods (e.g., ancient, modern, contemporary). They create a digital or poster timeline showing each hero's main achievement, a short quote, and its profile. Each group presents and explains how and why those heroes' actions are still relevant today.

8. BIODIVERSITY AND WILD LIFE

• Learning activity

- *Adopt a Wild Species*. Students will explore the concept of biodiversity by *adopting* a wild animal species. They will learn about its habitat, threats, and importance to the ecosystem, then present their findings in a short animal profile/fact file or mini-poster.
- **Conservation Campaign Pitch*. Students become environmental activists. In pairs, they choose an endangered species and develop a 60-second campaign pitch to save it. Their pitch must include one key threat the animal faces and one simple action people can take to help the species survives.

• Assessment activity

- *Listening Comprehension*. Students watch a 2-3 minute clip from a wildlife documentary. They complete a gap-fill exercise or a simple worksheet, identifying the main animals, their behaviours, and their interactions.
- **Messages from the Wild*. Students step in the shoes of an endangered animal which sends a short letter to humans, asking for help and explaining its life and struggles. On the letter basis, they design a card with the animal image on one side and its message on the back. The teacher creates a *Voices of the Wild* wall to display all the cards pinned around a large habitat map, showing where each species lives.

• Grammar activities - Expressing unreal condition - Conditional Clause (type 2)

- *Chain Story*. In small groups, students choose an animal and create a 3-sentence chain story showing how its loss would affect nature. (e.g. “If it didn’t rain, many wild animals would die.” - “If there were no flowers, birds would have no food.” - “If birds disappeared, insects would take over.”).
- **Guardian’s Promise*. Students write a short paragraph (5-7 sentences) starting with *If I were a Guardian of Nature...*, describing what actions they would take to save wildlife and biodiversity.
- **Project work**
 - *My Local Ecosystem Map*. Students create a simple digital map illustrating the natural environment near their home or school. They label key elements such as local animals or insects, plants or trees, and identify one human threat affecting the area. Additionally, they propose two practical actions that teenagers can take to reduce or prevent this threat. As a creative component, each student designs a hand-drawn badge titled *I Protect Biodiversity!* to accompany their project.
 - **Why Biodiversity Matters*. In groups, students choose one endangered area from a given list and create a podcast/a mini-presentation to raise awareness about the importance of protecting it. The information will be organised in the following sections: the topic (endangered species, threatened ecosystems, pollution or deforestation etc.), facts and pictures, a call to action to protect the area, and a slogan. The podcasts/presentations are graded according to an assessment grid.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

RESURSE BIBLIOGRAFICE ȘI DIGITALE

- ✓ *Teaching English as a Foreign Language for Dummies*– Michelle Maxom, 2021
- ✓ *Using Technology in English Teaching* – Ciencia Latina, 2024.
<https://biblioteca.ciencialatina.org/wp-content/uploads/2024/04/Using-Technology-in-English-Teaching.pdf>
- ✓ *The Art of Teaching English in the 21st Century Settings* - ISRES Publishing, 2023.
https://www.isres.org/books/978-625-6959-33-0_15-12-2023.pdf?utm
- ✓ *2020 Language Teaching*- Cambridge University Press, 2020.
<https://eprints.gla.ac.uk/225713/3/225713.pdf?utm>
- ✓ *Using Digital Tools in Teaching and Learning English* – Scientific Research Publishing, 2023.
- ✓ <https://www.onestopenglish.com/>
- ✓ <https://www.teach-this.com/>
- ✓ <https://busyteacher.org/>
- ✓ <https://premiertefl.com/>
- ✓ <https://film-english.com/>
- ✓ <https://www.eslgamesworld.com/>
- ✓ <https://www.grammarly.com/>
- ✓ <https://www.canva.com/education/>
- ✓ <https://learningapps.org>
- ✓ www.britishcouncil.org/learnenglish

Anexa 2 - Limba franceză**SUGESTII METODOLOGICE****Teme recomandate**

- Universul personal: activitățile zilnice, *relațiile sociale*
- Școala: activitățile școlare și extrașcolare, *schimbările școlare*
- Timpul liber: activitățile sportive, *creative și culturale*
- Orașul și comunitatea: *locurile preferate, mijloacele de transport, obiective turistice și culturale*
- Vacanțe și călătorii: *destinațiile preferate, experiențele de călătorie*
- Tehnologie și comunicare: *mass-media, rețelele sociale*
- Cultură și civilizație: *gastronomia, simbolurile culturale francofone*

Teme de proiecte colaborative

- «Le 20 mars, Journée Internationale de la langue française et de la francophonie» - poster tematic
- «Les gens que j'aime» - album foto de familie sau cu prieteni, cu descrieri simple
- «Une journée de ma vie d'ado en une minute» - podcast sau videoclip
- «Mon carnet d'aventures» - jurnal de călătorie
- «Les fêtes et traditions francophones» - expoziție de afișe / postere (digitale)
- «Découvrir ma ville autrement» - ghid turistic

Gramatică funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:**A inițiază și a susține un dialog**

- conjuncțiile «et», «mais», «avec», «pour», «sans»
- viitorul apropiat / trecutul recent
- viitorul simplu (verbele regulate)
- condiționalul prezent (*vouloir, pouvoir*)

A accepta / a refuza / a se scuza

- diateza pasivă
- pronumele complement

A mulțumi și a răspunde la mulțumiri

- pronumele C.O.D., C.O.I., «en»
- condiționalul prezent («*Je voudrais.....*»)

A situa / a reperă obiecte și persoane în spațiu

- formele interogative, «est-ce que / qu'est-ce que»
- pronumele interogativ «où»
- pronumele «y»
- prepozițiile de loc frecvente pentru localizarea spațială («sur», «sous», «dans», «devant», «derrière», etc.)
- adverbele de loc frecvente pentru localizarea spațială : «ici», «là», «près», «loin»
- localizarea spațială – «habiter à, au, aux, en» + oraș, țară

A descrie simplu un obiect/o persoană/activități

- adjectivele posesive și demonstrative
- acordul masculin/feminin, singular/plural la substantive și adjective
- perfectul compus / imperfectul
- gradele de comparație
- modalități emfatic («c'est qui / que ; ce sont qui / que»)
- localizarea spațio-temporală (utilizarea adverbilor de timp și de loc)

A exprima cantitatea/prețul

- articolul partitiv / reducerea articolului partitiv la «de / d'»
- adjectivul numeral
- adverbul de cantitate («*beaucoup de*», «*trop de*», «*peu de*»)

A relata la trecut

- perfectul compus
- participiul trecut (fără a insista asupra acordului)

A cere și a da indicații / instrucțiuni

- conectori (crono)logici: «d'abord», «ensuite», «enfin»
- imperativul afirmativ

- *pronumele relative simple*

A cere / a exprima o părere

- indicativul prezent al verbelor uzuale de grupa a III-a
- adjectivul interogativ «quel» (var.)
- prepoziții / locuțiuni prepoziționale (ex.: «selon», «d'après» etc.)

A exprima acordul și dezacordul

- fraza afirmativă («Je suis d'accord....»)
- fraza negativă («ne...pas»)
- utilizarea intonației adecvate situației de comunicare
- utilizarea conectorilor logici în frază: «donc», «alors», «parce que» («Je suis d'accord avec toi, parce que ...»)

**Sugestiile metodologice scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru.*

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

Activité 1¹ - Avec un outil numérique : *Les métiers-podcast*

source: marocpress.com

Consigne:

a. Écoutez attentivement un **podcast (2-3 minutes)** sur le thème des métiers (<https://www.tourainfopro.com/podcast-metiers-du-tourisme>).

b. Répondez aux questions suivantes :

1. Quel est le métier présenté dans le podcast ?
2. Quelles sont les tâches principales de cette profession?
3. Quelles qualités ou compétences sont nécessaires pour exercer ce métier ?

Pour aller plus loin....

Outils numériques

LearningApps : Faites les exercices interactifs

Padlet : Dites quel métier vous préférez et pourquoi.

CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 1.4. Înțelegerea subiectului unei conversații scurte pe teme familiare, atunci când interlocutorii articulează clar

Transcription

« Le tourisme, c'est bien plus qu'accueillir des visiteurs, c'est faire découvrir un territoire, transmettre une émotion et créer du lien... Chaque objet que je choisis doit raconter une histoire: celle du château, de la région, ou d'un artisan local... Mon rôle, c'est de trouver le juste équilibre entre le patrimoine, la qualité et la rentabilité. J'aime l'idée que chaque visiteur reparte avec un petit morceau d'Amboise dans sa valise... Le tourisme, c'est une aventure humaine où l'on apprend chaque jour, au contact des autres.»

Activité 2 - À la réception de l'entreprise

CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

¹ Filiera tehnologică - profilurile servicii (economic, turism și alimentație, comerț)

CS 2.2. Utilizarea formulelor conversaționale uzuale pentru inițierea, menținerea și încheierea unor interacțiuni sociale simple

Consigne :

Vous êtes dans une entreprise du domaine économique / du commerce / du tourisme. Un client arrive à la réception pour demander des informations. Créez un mini-dialogue (5–7 répliques) entre le client et le réceptionniste de l'entreprise, qui inclue :

- des formules de salutations (*bonjour, au revoir, etc.*);
- une présentation (nom, fonction, entreprise, etc.);
- une demande d'informations (services, rendez-vous, horaires, etc.);
- des formules de politesse (*s'il vous plaît, merci, je vous en prie, etc.*).

source: shutterstock.com

Activité 3 – Avec un outil numérique : Recherche d'emploi en ligne

CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 3.3. Extragerea de informații punctuale din texte scurte, ilustrate

**RECHERCHE
D'EMPLOI**

Adobe Stock / 140257949

source: stock.adobe.com

Consignes:

Cherchez une offre d'emploi sur un site Internet (par exemple : *Indeed France, Pôle Emploi*).

Choisissez une offre qui vous intéresse.

Complétez la fiche numérique avec les informations suivantes :

Titre du poste (ex.: vendeur, serveur, secrétaire, comptable, guide touristique, etc.)

Nom de l'entreprise

Lieu de travail (ville, région)

Compétences demandées

Salaire (si indiqué)

Lien vers l'annonce

Envoyez votre fiche à votre professeur.

Activité 4² - Mon profil professionnel (Activité d'évaluation)

CG 4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNEA SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 4.2. Descrierea în enunțuri scurte și clare a unor elemente din viața cotidiană (persoane, medii familiare, activități recreative și școlare etc.)

source : shutterstock.com

Consigne :

Rédigez un court texte (3–5 phrases) pour vous présenter du point de vue professionnel. Il faut préciser:

- votre nom et votre âge ;
- le nom du lycée où vous étudiez ;
- votre domaine ou votre spécialité (économie, tourisme, commerce, etc.) ;
- vos qualités ou compétences ;
- ce que vous aimeriez faire à l'avenir.

² Filiera tehnologică - profilurile servicii (economic, turism și alimentație, comerț)

Grila de evaluare

Nume și prenume elev	Nota 5	Nota 7	Nota 9	Nota 10
	Scrive un mesaj scurt, cu multe greșeli de exprimare, deși are un model oferit de profesor. Nu respectă numărul de fraze și tipul de redactare.	Scrive un mesaj scurt, în general clar și coerent, cu unele greșeli de exprimare, pe baza modelului oferit de profesor.	Scrive un mesaj scurt, clar și coerent, cu puține greșeli de exprimare.	Scrive un mesaj scurt, clar și coerent, cu foarte puține greșeli de exprimare.

Activité 5 - Mon profil professionnel (Activité de remédiation)

Rédaction d'une présentation de soi écrite, cohérente, à l'aide des structures de base et d'un vocabulaire adapté au domaine économique/ du commerce/ du tourisme (ex.: *Je m'appelle Paul, j'ai 17 ans, je suis élève au lycée économique...*)

- Identifier la profession souhaitée.
- Renforcer le vocabulaire concernant les métiers.
- S'exercer à utiliser le présent et la construction *je veux devenir...*

Étapes :

1. Actualisation du vocabulaire
Jeu d'associations : image – nom du métier (comptable, vendeur, serveur, guide touristique, etc.).
2. Exercices à compléter :
 - ✓ Je veux devenir _____.
 - ✓ Mes qualités sont _____ et _____.
 - ✓ J'aime travailler avec _____.
3. Écrire :
Rédigez un court texte (3 à 5 phrases) avec le titre *Mon profil professionnel*.
4. Évaluation :
Autoévaluation à l'aide d'une fiche de progression (*ce que j'ai réussi / ce que je dois encore améliorer*).

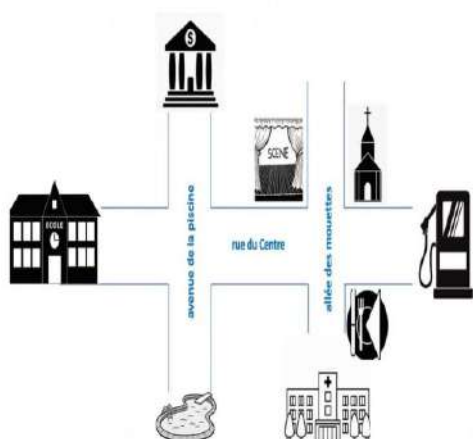
Activité 6³ - Aider un(e) touriste**CG5 - MEDIEREA LINGVISTICĂ ȘI CULTURALĂ, ÎN CONTEXTE PLURILINGVE ȘI PLURICULTURALE****CS 5.2. Transferul în scris de informații esențiale din/în limba modernă studiată în/din limba maternă****Consignes :**

a. Un touriste vous demande des informations/des directions en français. Expliquez-lui où il peut trouver les différents endroits de la ville.

Exemples :

1. Où se trouve le musée ? – Le musée se trouve près de la place centrale.
2. Où est la gare ? – La gare est à côté de la poste.
3. Où est le centre commercial ? – Le centre commercial est derrière le parc.
4. Où est l'aéroport ? – L'aéroport est loin du centre-ville.

b. Traduisez en français 4-5 phrases similaires du roumain vers le français. (Utilisez les expressions : *près de, à côté de, devant, derrière, loin de, dans le centre-ville*, etc.)

source: shutterstock.com

Activité 7⁴ – Avec un outil numérique : Aider un(e) touriste

- L'activité doit être claire, interactive et courte, afin de maintenir l'attention et de stimuler la participation active, tout en incluant des éléments visuels et des pauses de mouvement.

³ Activité de médiation

⁴ Activité pour un élève avec TDAH

- L'élève exerce son vocabulaire de base dans la langue étrangère étudiée (formules de salutations / de politesse, indications de direction) dans un contexte réel : aider un touriste étranger.
- L'élève avec **TDAH** (*Trouble du Déficit de l'Attention avec ou sans Hyperactivité*) a besoin d'activités dynamiques et clairement structurées, car son attention est fluctuante.

Étapes :

1. Association des expressions de la langue étrangère étudiée avec leur équivalence dans la langue roumaine, avec un retour immédiat (animation/son) en cas de bonne réponse (ex. *Bonjour / Bună ziua, Où est... / Unde este..., Merci / Mulțumesc*) à l'aide de **Wordwall**, **Canva**, **LearningApps**.
2. Exercices à choix multiples (ex. *un touriste étranger demande de l'aide dans la rue et l'élève a plusieurs possibilités de réponse à l'écran, à l'aide de Genially, Google Slides interactif*).
3. Créer son propre dialogue (ex. *l'élève écrit un mini-dialogue de 3 à 4 répliques entre lui et le touriste*).
4. Évaluation- feedback auditif et visuel, reprise des activités pour améliorer la performance, sans pénalités.

Activité 8⁵ - L'Intention de la consigne de sécurité

CG 1 - Receptarea de mesaj oral în situații diverse de comunicare.

CS 1.3. - Recunoașterea intenției comunicative (informare, solicitare, invitație).

Matériel nécessaire : document audio contenant une phrase enregistrée (ou prononcée par l'enseignant) avec une intonation spécifique (ex. *Attention ! La machine est chaude.*) ; fiche de travail *Intention communicative* à choix multiple.

1. Explication des intentions communicatives. Le professeur introduit et explique la différence subtile entre les intentions communicatives simples telles que: *avertir, donner un ordre, solliciter* ou *informer*, essentielles dans le milieu technique et de la sécurité au travail. Les élèves sont invités à se concentrer, sous la guidance du professeur, sur l'intonation, le vocabulaire clé et le contexte professionnel simulé afin de comprendre le message.

• **Lisez la liste des intentions. Écoutez le professeur. Faites attention au ton de la voix. Une phrase peut exprimer plusieurs intentions du locuteur, en fonction du contexte, mais choisissez la plus fréquente !**

Vocabulaire utile :

- Avertir / Un avertissement : (ex. *Attention ! Danger ! Faites attention !*).
- Donner un ordre / Un ordre : (ex. *Faites ça ! Portez-le ! Mettez-la !*).
- Solliciter / Une demande : (ex. *S'il vous plaît. Pourriez-vous... ?*).
- Informer / Une information : (ex. *Le moteur est chaud, La panne est complexe*).
- Inviter / Une invitation : (ex. *Venez ! Nous vous invitons*).
- Remercier / Un remerciement : (ex. *Merci, Je vous remercie*).

2. Réception auditive guidée (Identification de l'intention). L'élève reçoit la fiche de travail. Le professeur fait écouter (ou prononce clairement avec une intonation appropriée) une phrase courte. La tâche de l'élève consiste à cocher sur la fiche de travail l'intention correcte, en réalisant ainsi une médiation entre le ton et le contexte. L'exercice se réalise pour chaque phrase.

- **Écoutez chaque consigne audio et cochez (✓) l'intention communicative adéquate.**

Modèle de fiche :

CONSIGNES AUDIO	INTENTION COMMUNICATIVE
1. <i>Il faut porter des lunettes de protection.</i>	☐ ORDONNER ☐ INVITER ☒ INFORMER
2. <i>Attention ! Le moteur est très chaud.</i>	☒ AVERTIR ☐ DEMANDER ☐ REMERCIER
3. <i>Donnez-moi la clé de 10, s'il vous plaît.</i>	☐ ORDONNER ☒ SOLLICITER ☐ DÉCRIRE
4. <i>La panne est complexe, il faut plus de temps.</i>	☐ S'EXCUSER ☒ INFORMER ☐ REFUSER
5. <i>Venez à l'atelier à 8h00 pour la réunion.</i>	☐ ORDONNER ☒ INVITER ☐ JUSTIFIER

5 Filiere: Filiera Tehnologică, Domeniul Tehnic (Mecanic auto, Tehnician electromecanic, Tâmplar universal - Siguranța muncii).

3. Vérification et consolidation. Le professeur guide une brève discussion après chaque phrase (ou après l'ensemble des phrases), en demandant aux élèves de justifier leur choix en se basant sur le ton entendu et sur le vocabulaire utilisé. L'exercice peut être répété avec une autre intention (ex. *Vérifiez les câbles, s'il vous plaît.* – solliciter). Le professeur assure un retour immédiat et corrige l'intonation des élèves qui produisent eux-mêmes des ordres ou des avertissements, afin d'améliorer leur expression orale.

- **Expliquez pourquoi vous avez choisi cette intention (ton, mots, contexte).**

- **Exemples :**

- Professeur : *Pour la phrase 2 « Attention ! Le moteur est très chaud », pourquoi avez-vous choisi AVERTIR ?*
- Élève : *Il y a le mot « Attention » et le ton de la voix qui nous indiquent le danger.*
- Professeur : *Exactement ! Le mot « Attention ! » et l'intonation indiquent un danger.*

Cette activité développe une compétence essentielle dans le milieu technique, où la compréhension précise de l'intention communicative peut avoir un impact direct sur la sécurité et l'efficacité du travail.

Activité 9⁶ - Mon outil préféré

CG 2 - Exprimarea și interacțiunea orală în situații diverse de comunicare.

CS 2.3. - Exprimarea preferințelor personale în contexte familiare, utilizând expresii simple și clare.

Matériel nécessaire : images ou outils de travail réels (ex. ciseaux – coiffeur, clé – mécanicien) ; fiche de soutien avec des structures qui expriment la préférence et des justifications simples (ex. *C'est rapide, c'est facile*).

1. Préparation et consolidation. L'activité débute par le choix, par chaque élève, d'un outil de travail en lien avec sa filière (ex. pour un mécanicien : *une clé, un tournevis, un marteau* ; pour une esthéticienne : *des ciseaux, un sèche-cheveux, un peigne*). Le professeur consolide la structure *Je préfère... parce que...* ainsi que le vocabulaire justificatif (adjectifs et raisons simples).

- **Choisissez un outil de travail. Lisez les structures pour exprimer votre préférence et les mots de justification.**

Fiche : Ma Préférence

- **Objets :**

- La clé / le marteau / les ciseaux / le sèche-cheveux

- **Structure pour exprimer la préférence :**

- *Je préfère (L'outil choisi).*
- *C'est mon outil préféré.*

- **Mots pour justifier :**

- *Pratique / facile à utiliser / rapide / efficace / solide / léger / indispensable*

2. Production orale individuelle (expression de la préférence et justification). Chaque élève formule oralement une phrase exprimant sa préférence pour l'objet choisi et donne une justification simple, en utilisant les structures proposées sur la fiche. Le professeur surveille la prononciation et l'utilisation correcte des structures.

- **Exprimez votre préférence pour l'outil choisi et justifiez votre choix en une phrase simple. Parlez clairement !**

- **Exemples :**

- *Je préfère la clé, parce que c'est très pratique.*
- *Mon outil préféré, c'est le sèche-cheveux, parce que c'est rapide.*
- *J'aime les ciseaux, parce qu'ils sont très efficaces pour la coupe.*

3. Interaction en binômes (accord / désaccord). Les élèves travaillent par binômes. Un élève exprime sa préférence et la justifie. Le partenaire doit écouter et exprimer son accord ou son désaccord en utilisant des expressions simples, afin de créer une courte interaction. L'enseignant fournit un retour immédiat pour encourager l'intonation correcte et la fluidité.

- **Maintenant, parlez avec votre partenaire. Exprimez votre préférence. Votre partenaire doit dire s'il partage la même préférence, s'il est d'accord ou pas avec votre choix.**

- **Structures :**

- **Accord :** *Moi aussi ! / Oui, je suis d'accord, c'est pratique.*
- **Désaccord :** *Moi, non. Je préfère / Non, pour moi, c'est ... qui est plus utile.*

⁶ Filiere: Tehnic (Mecanic auto) și Estetică (Frizer-coafor)

- **Exemple :**

- **Élève 1 :** *Je préfère le tournevis électrique, parce qu'il permet de travailler plus vite et c'est moins fatigant pour les mains.*
- **Élève 2 :** *Ah oui, c'est vrai, c'est très pratique. Mais personnellement, je préfère le marteau parce que c'est un outil très simple et indispensable pour beaucoup de travaux. Tu l'utilises souvent ?*

Cette activité permet de développer non seulement l'expression des préférences, mais aussi la capacité de justifier un avis et d'interagir avec un camarade dans un contexte professionnel pertinent.

Activité 10⁷ - Le quiz d'inventaire (Activité réalisée avec un outil numérique)

CG 5 - Medierea lingvistică și culturală, în contexte plurilingve și pluriculturale.

CS 5.2. - Transferul în scris de informații esențiale din/în limba modernă studiată în/din limba maternă.

Matériel nécessaire : Plateforme de quiz numérique (*Wordwall, Quizlet, Kahoot, Google Forms*) pour créer un quiz de traduction à choix multiple, listes de vocabulaire (adjectifs d'état, noms de composants, verbes d'action/diagnostic).

1. Préparation du quiz bilingue sur *Wordwall/Quizlet*. L'enseignant crée un quiz sur la plateforme numérique, comprenant des exercices de médiation du roumain vers le français. Les questions portent sur le vocabulaire spécifique au domaine (inventaire, stocks, commandes simples) ainsi que sur des points grammaticaux tels que le nombre cardinal, l'accord des adjectifs et les prépositions simples/articles.

• **Accédez au quiz *Inventaire et Commande*. Lisez bien chaque phrase en roumain et choisissez la traduction la plus exacte en français. Faites attention au vocabulaire et à la grammaire !**

Vocabulaire utile :

- **Noms :** *le filtre (à huile/à air), le pneu, le câble (électrique), l'ampoule, la vis, le gant, la caisse, le produit, le stock, la commande, le fournisseur, l'atelier, la livraison, le matériel.*
- **Adjectifs de qualité :** *vieux/vieille, neuf/neuve, cassé(e), complet/complète, vide, plein(e), disponible, manquant(e), urgent(e), endommagé(e), suffisant(e).*
- **Numéraux et quantités :** *deux, trois, quatre... vingt, trente..., quelques, beaucoup de, assez de.*
- **Verbes :** *avoir, être, commander, vérifier, livrer, manquer, trouver.*
- **Prépositions simples :** *dans, sur, pour, avec.*

Exemples :

☐ **Question 1 (en roumain) :** *Alegeți traducerea corectă pentru : **Avem nevoie urgentă de 4 filtre de ulei noi în stoc.***

- Options :
 - A : Nous avons besoin urgent de quatre filtres à huile neufs en stock.
 - B : Nous avons besoin urgent de quatre filtres à huile neuves en stock.
 - **C : Nous avons un besoin urgent de quatre filtres à huile neufs en stock.**
 - D : Nous avons un besoin urgent de quatre filtre à huile neufs en stock.

☐ **Question 2 (en roumain) :** *Alegeți traducerea corectă pentru : **Există 3 anvelope vechi și deteriorate în depozit.***

- Options :
 - A : Il y a trois pneus vieux et endommagés dans le dépôt.
 - B : Il y a trois pneus vieilles et endommagées dans le dépôt.
 - **C : Il y a trois pneus vieux et endommagés dans le dépôt.**
 - D : Il y a trois pneus vieil et endommagé dans le dépôt.

☐ **Questions 3 (en roumain) :** *Alegeți traducerea corectă pentru : **Am comandat 2 cutii goale pentru piese mici.***

- Options :
 - A : J'ai commandé deux caisses vide pour petites pièces.
 - B : J'ai commandé deux caisse vides pour petites pièces.
 - **C : J'ai commandé deux caisses vides pour de petites pièces.**
 - D : J'ai commandé deux caisses vids pour petites pièces.

⁷ Filiera Tehnologică, Domeniul Tehnic și Economic/Comerț.

□ Question 4 (en roumain) : Alegeți traducerea corectă pentru : *Verificați dacă cele 10 cabluri electrice sunt disponibile în magazin.*

- Options :
 - A : Vérifiez si les dix câbles électriques sont disponibles au magasin.
 - B : Vérifiez si les dix câbles électrique sont disponibles en magasin.
 - **C : Vérifiez la disponibilité des dix câbles électriques en magasin.**
 - D : Vérifiez si les dix câble électriques sont disponibles dans le magasin.

2. Réalisation du quiz par l'élève. L'élève accède au lien du quiz. Une question ou une phrase en roumain lui est présentée, et sa tâche est de choisir la bonne réponse parmi une liste de 3 à 4 options. Cette activité encourage l'élève à effectuer une médiation lexicale et grammaticale (numéral, genre, nombre, accord des adjectifs) tout en comprenant le contexte.

• **Choisissez la phrase en français qui correspond le mieux à la traduction en roumain. Faites très attention aux accords, au vocabulaire et à la structure de la phrase !**

3. Feedback immédiat et consolidation. La plateforme numérique (*Wordwall/Quizlet*) fournit un feedback immédiat à l'élève après chaque réponse ou à la fin du quiz. L'enseignant peut analyser les résultats collectifs pour identifier les difficultés communes (ex. accord des adjectifs en genre et en nombre, genre des noms) et apporter des explications supplémentaires ou des exercices de consolidation des règles grammaticales spécifiques.

- **Consultez vos résultats. Notez les erreurs.**

Cette activité est efficace pour développer une compétence linguistique complexe, telle que la médiation, de manière interactive et motivante pour les élèves, tout en les préparant à des situations professionnelles bilingues.

Activité 11⁸ - Raconter au passé. Le passé composé

CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 1.1. Înțelegerea sensului global al unor mesaje și conversații uzuale, clar exprimate, în contexte familiare

- Identificarea subiectului unui material audio-video

CS 1.3. Recunoașterea intenției comunicative (informare, solicitare, invitație)

- Identificarea scopului unui mesaj audiat

I. Regardez la vidéo <https://www.dailymotion.com/video/x4t2kne>. Quel est son thème ?

II. Regardez le texte de présentation de la vidéo et réponds aux questions :

«Paris de Nuit» est la troisième production du cirque contemporain hongrois Recirquel.

Dans la troupe se trouvent de jeunes artistes sortis de l'école du cirque Imre Baross de Budapest qui se sont inspirés du Paris des années '30, comme l'a vu le photographe Brassai.

Bence Vági est le fondateur et directeur du cirque : « La troupe a eu l'intention de faire un spectacle plus jeune, plus dans le style des variétés. J'ai dit d'accord, faisons avec le regard de Brassai. Donc dans le spectacle on peut voir tout le côté glamour, mais aussi les coulisses et un côté plus sombre. On a voulu montrer le monde des cabarets tel qu'il a été alors à Paris, Berlin ou Budapest. On en voit aussi un aspect plus triste. » (...)

Quant au titre « Paris de Nuit », il fait référence à l'édition anglaise d'un livre de photos de Brassai.

Question n° 1: Cochez la bonne réponse.

- a. La troupe du cirque a déjà eu d'autres pièces présentées.
- b. Cette jeune troupe joue pour la première fois devant le public.
- c. C'est déjà leur troisième création.
- d. Recirquel débute avec ce spectacle.

Question n° 2: Cochez la bonne réponse.

Le spectacle présente la vie du photographe hongrois, Brassai.

- a. Paris la Nuit est une pièce de théâtre classique.
- b. Le sujet du spectacle est la vie des cabarets de Paris des années 30.
- c. Le spectacle du cirque imite le style des variétés.

⁸ Activité de grammaire

Question n°3: Le but de ce reportage est de :

- a. Fournir des informations
- b. Raconter une histoire
- c. Justifier une attitude

III. Complétez ce tableau avec les verbes identifiés dans le texte et observez/comparez leurs formes.

Indicatif présent	Passé composé	
	Verbes conjugués avec « avoir »	Verbes conjugués avec « être »

IV. Qui est Brassai ? Lisez sa biographie et conjuguez les verbes (donnés à l'infinitif) à la troisième personne du singulier du passé composé.

Brassai, pseudonyme de **Gyula Halász**, mort en 1984, à Beaulieu-sur-Mer (Alpes-Maritimes), **être** un photographe hongrois, naturalisé français, également dessinateur, peintre, sculpteur et écrivain. Gyula Halász **naître** le 9 septembre 1899 à Brassó, en Transylvanie, alors partie intégrante du royaume de Hongrie (depuis 1920: Brasov, en Roumanie), d'un père hongrois et d'une mère arménienne. Jeune homme, il **étudier** la peinture et la sculpture à l'école des beaux-arts de Budapest, avant de rejoindre la cavalerie austro-hongroise pour y servir durant la Première Guerre mondiale. En 1920, il **se rendre** à Berlin où il **travailler** en tant que journaliste, tout en suivant les cours de l'académie des beaux-arts. Halász **partir** en 1924 pour Paris. Seul, il **apprendre** le français en lisant les œuvres de Marcel Proust. Installé à Montparnasse, au cœur du Paris artistique des années 1920, il **se lier** à Henry Miller, Léon-Paul Fargue et Jacques Prévert. Il **reprendre** sa carrière de journaliste. Il **écrire** plus tard que la photographie l'a aidé à saisir la nuit parisienne, la beauté des rues et des jardins. En utilisant son lieu de naissance, il **se forger** le pseudonyme de Brassai, qui signifie « de Brassó ». C'est sous ce nom qu'il **s'imposer** comme celui qui a su capturer l'essence de la ville de Paris avec ses clichés dans son premier recueil en 1932, intitulé *Paris de nuit*, qui **rencontrer** un grand succès. En 1931, il **immortaliser** le bal de la mi-carême du parc d'attraction Magic City. En dehors de ses photos du Paris un peu sombre, Brassai **s'intéresser** à la haute société, aux intellectuels, à la danse et à l'opéra. Il **photographier** nombre de ses contemporains, tels que Salvador Dali, Pablo Picasso, Henri Matisse, Alberto Giacometti. Ses photographies **offrir** à Brassai une célébrité internationale. En 1956, son film *Tant qu'il y aura des bêtes* **gagner** un prix à Cannes puis, en 1976, il **devenir** chevalier de la Légion d'honneur. Il **gagner** le premier Grand Prix national de la photographie, deux ans plus tard, à Paris. Brassai est enterré à Paris au cimetière du Montparnasse. (Source du texte <https://fr.wikipedia.org/wiki/Brassai>)

Verbes à l'infinitif	Verbes conjugués avec « avoir »	Verbes conjugués avec « être »
1. apprendre		
2. devenir		
3. écrire		
4. être		
5. étudier		
6. gagner		
7. immortaliser		
8. naître		
9. offrir		
10. partir		
11. photographier		
12. rencontrer		
13. reprendre		
14. s'imposer		
15. s'intéresser		
16. se forger		
17. se lier		

18. se rendre		
19. travailler		

Source des photos:

https://www.google.com/search?q=photos+Paris+Brassai&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=pX2bUZOfkHSwM%253A%252CQTYAUedI5bpCIM%252C%252Fm%252F0151_b&vet=1&usg=AI4_kRfnusD3NoFzetleir9JCAjdPGrsw&sa=X&ved=2ahUKEwj9w9PDv5npAhUEDEwKHTmEDUkQ_B0wCnoECAsQAaw#imgsrc=fhtC8-y3rUh8FM

CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 2.1. Realizarea unei prezentări orale simple despre o persoană cunoscută sau un personaj real/fictiv

- Realizarea și susținerea unei prezentări orale de 1-2 minute, pornind de la imagini sau texte simple

Raconter au passé. Le passé composé

I. Regardez ces images. Tu reconnais ces personnages ?

Image 1 : _____

Image 2 : _____

Image 3 : _____

II. Vérifiez tes réponses. Cherchez leurs noms par le code QR. Donnez à tes camarades quelques informations sur ces personnages. Utilisez des verbes au passé composé. Exemples :

Il a été ...

Il a vécu ...

Ils sont nés ...

Il a lutté ...

Ils ont lutté ...

Il a eu ...

Activité 12⁹: Identification d'informations spécifiques dans des extraits de textes littéraires

CG 3 - RECEPTAREA DE MESAJE SCRISE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 3.3. Extragerea de informații punctuale din texte scurte, ilustrate

Consigne: Lisez attentivement le texte ci-dessous :

NO et moi

Sursa : imagine creată cu IA

Une élève, Lou Bertignac, et son camarade, Lucas, entrent en classe avec une autre élève, Axelle Vernoux, « très contente de sa nouvelle coiffure aux cheveux coupés très courts avec une mèche plus longue et plus claire devant... » Les élèves se sont installés dans la classe, sans un bruit. Monsieur Marin appelle chaque nom à voix haute, jette un œil, puis met une croix. Il termine.
- Pedrazas... présente, Réviller... présente..., Vandenbergue...présent, Vernoux... absente

Axelle lève le doigt.

- Mais Monsieur Marin, je suis là !

Il la regarde, la mine vaguement dégoûtée.

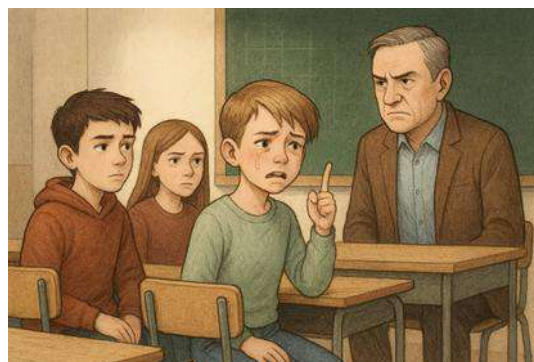
- Je ne vous connais pas.

Elle hésite une seconde, sa voix tremble.

- C'est moi, Axelle Vernoux.

- Que vous est-il arrivé?

Un frisson parcourt la classe. Les larmes lui montent aux yeux, elle baisse la tête. Moi je n'aime pas qu'on humilie les gens, comme ça, gratuitement, sans raison. Je me penche vers Lucas, je dis c'est dégueulasse* et cette fois, c'est exactement ce que je veux dire.

Sursa : imagine creată cu IA

- Mademoiselle Bertignac, vous souhaitez nous faire part d'un commentaire ?

Un dixième de seconde pour réfléchir. Rien de plus. Un dixième de seconde pour décider. Je n'ai pas de courage, je n'ai pas d'aplomb, si j'étais équipée d'une fonction *retour vers dix minutes plus tôt*, ça m'arrangerait un peu.

- Je disais: c'est dégueulasse. Vous n'avez pas le droit de faire ça.

- Vous irez jouer les justicières* en permanence, mademoiselle Bertignac, prenez vos affaires.

Delphine de Vigan, *No et moi*, Paris, Éditions Jean Claude Lattès, 2007.

*dégueulasse: (familier) dégoûtant; c'est mal d'humilier.

* jouer les justicières en permanence: elle juge (une justicière) les paroles du professeur.

Compréhension globale

Répondez aux questions :

1. Où se passe la scène ?
2. Qui sont les personnages principaux ?
3. Pourquoi Axelle est-elle triste ?
4. Comment réagit Lou à l'attitude et à la question de l'enseignant ?
5. Quelle est l'attitude du professeur ?

Compréhension détaillée

⁹ Activité de littérature

1. Vrai ou faux ? Cochez la bonne case:

	Vrai	Faux
a. Axelle a une nouvelle coiffure.		
b. Monsieur Marin est gentil avec Axelle.		
c. Lou pense que le comportement du professeur est injuste.		
d. Lou sort de la classe à la fin.		
e. Lucas rit pendant la scène.		

2. Cherchez dans le texte et trouvez les informations:

- Comment est la coiffure d'Axelle ?
- Que fait Monsieur Marin quand il appelle les élèves ?
- Quelle phrase montre que Lou est en colère ?
- Que ressent Axelle quand le professeur la regarde ?
- Quelle punition Lou reçoit-elle ?

CG 4 - REDACTAREA DE MESAJE ȘI INTERACȚIUNE SCRISĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 4.3. Participarea la schimbul de mesaje scrise simple, exprimând disponibilitate și interes pentru comunicare

Consigne: Écrivez un message à un ami

- Imaginez que vous écrivez à votre ami(e) pour lui raconter ce qui s'est passé dans la classe. Écrivez 4–5 phrases simples. Expliquez les actions et ce que vous ressentez. Utilisez des phrases comme : « Aujourd'hui, ... », « Je pense que... », « C'était... »
- Avez-vous vu ou vécu une situation injuste dans votre classe ? Écrivez à votre ami(e) et racontez la situation.

Activité: création de messages simples contenant des opinions et des informations de la vie quotidienne

Consigne: Exprimez votre opinion. Répondez aux questions par des phrases simples.

- Que pensez-vous du comportement du professeur ?
- Et de celui de Lou ?
- Avez-vous déjà vu une situation injuste? Que s'est-il passé ?

(Utilisez des phrases comme : « Je pense que... », « C'est bien / Ce n'est pas bien de... », « Moi aussi, je dirai... »)

Activité: rédaction de courts dialogues sur des thèmes donnés

Consigne: Imaginez une conversation entre Lou et Axelle après la classe.

Écrivez 4 à 6 répliques simples.

(Les élèves peuvent ensuite lire leur dialogue à deux voix en classe)

Activité 13¹⁰ - Sondage de préférences personnelles

CG 2 - EXPRIMAREA ȘI INTERACȚIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 2.3. Exprimarea preferințelor personale în contexte familiare, utilizând expresii simple și clare

Sursa:

www.stockfreeimages.com

Consigne : Répondez aux questions suivantes en choisissant l'option que vous préférez. Vous pouvez utiliser les expressions suivantes : *j'aime, je préfère, j'adore, je n'aime pas, je déteste etc.*

Exemple: *Tu préfères les chiens ou les chats ? Je préfère les chiens.*

Questions possibles :

- Tu aimes les vacances à la mer ou à la montagne ?
- Tu préfères regarder un film ou lire un livre ?

¹⁰ Activitate licee teoretice

3. Tu préfères jouer au football ou faire du vélo ?
4. Tu aimes mieux la pizza ou les pâtes ?
5. Tu préfères écouter de la musique ou regarder la télé ?
6. Tu aimes voyager en train ou en avion ?
7. Tu choisis les fruits ou les légumes ?
8. Tu aimes mieux les films d'action ou les comédies ?
9. Tu préfères faire du sport ou lire un livre ?
10. Tu aimes mieux rester à la maison ou sortir avec des amis ?

Chaque élève répond aux questions, puis on peut faire un petit tableau en classe pour voir quelles sont les préférences les plus populaires.

Source : pixabay.com

Activité avec un outil numérique : on peut proposer un exercice interactif en utilisant des applications comme Kahoot, Padlet, Wordwall, Google forms etc.

EXEMPLE DE PROJET COLLABORATIF

TITRE DU PROJET : « Les gens que j'aime » - album photo de famille ou d'amis, avec de courtes descriptions

NOMBRE D'HEURES : 4

COMPÉTENCES SPÉCIFIQUES VISÉES :

- CS 1.2. Extragerea informațiilor esențiale dintr-o prezentare sau o interacțiune simplă (activité 1.b,c et activité 6);
- CS 2.1. Realizarea unei prezentări orale simple despre o persoană cunoscută sau un personaj real/fictiv (activité 4) ;
- CS 3.2. Recunoașterea aspectelor principale din mesaje scrise simple (bilete, e-mailuri etc.) de la colegi și prieteni (activité 2) ;
- CS 3.3. Extragerea de informații punctuale din texte scurte, ilustrate (activité 1.a, d et 3);
- CS 4.3. Participarea la schimbul de mesaje scrise simple, exprimând disponibilitate și interes pentru comunicare (activité 5).

ACTIVITÉS LIÉES AUX COMPÉTENCES SPÉCIFIQUES :

- Extraire les informations clés d'une présentation en vue de la création d'une affiche (CS1.2.) ;
- Demander et fournir des informations personnelles simples (CS2.1.) ;
- Formuler des réponses courtes visant à la compréhension globale du message (CS3.2.) ;
- Sélectionner les informations pertinentes pour la résolution de tâches professionnelles dans des textes courts et illustrés (CS3.3.) ;
- Élaborer des messages selon une structure donnée (courriel formel et informel, SMS, etc.) (CS4.3.).

INDICATEURS GÉNÉRAUX DE PERFORMANCE :

Vocabulaire :

- Identifier avec une précision suffisante les éléments essentiels de la description d'une personne ;
- S'exprimer sur un sujet qui les concerne et qui relève de la vie quotidienne.

Grammaire :

- Bonne maîtrise de la grammaire malgré l'influence manifeste de la langue maternelle ;
- Maîtriser la phrase simple, à la fois affirmative et négative.

Prononciation :

- Prononcer clairement et intelligiblement, même si les erreurs de prononciation sont relativement fréquentes.

Sociolinguistique :

- Connaître les règles importantes de politesse et de comportement approprié.

Pragmatique :

- Réagir dans des situations quotidiennes ;
- Utiliser un vocabulaire simple et suffisamment riche pour exprimer l'essentiel de leur pensée ;
- Décrire une personne simplement et avec une relative aisance ;
- Enchaîner des éléments courts, simples et distincts pour former un discours cohérent.

BIBLIOGRAPHIE / SITOGGRAPHIE :

- Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : Apprendre, Enseigner, Évaluer (Volume Complémentaire avec de nouveaux descripteurs)
- Claire Bourguignon, Peter Griggs, Ernesto Marti Peris, Jean-Jacques Richer – L'approche actionnelle dans l'enseignement des langues – Douze articles pour mieux comprendre et faire le point, février 2009, Maison des Langues
- https://drive.google.com/file/d/127wSB8wOJPrOhzW-S5uX2ZJvXF18p66_/view
- www.knok.com
- <https://tinyurl.com/2yvvcjk5>

DOCUMENT DE L'ÉLÈVE :

Tâche : Au cadre d'un partenariat scolaire, votre classe doit se présenter. Pour ce faire, vous réalisez un album de la classe. Chacun / chacune de vous présente un copain / une copine.

Pour accomplir votre mission vous devez :

- Écouter des documents audios ;
- Lire des présentations et d'autres textes très courts ;
- Apprendre à vous présenter, en utilisant des phrases simples à la forme affirmative mais aussi à la forme négative;
- Poser des questions à vos camarades pour obtenir des informations sur ceux-ci;
- Rédiger de courtes présentations.

Pour rendre compte de votre mission vous devez :

Réaliser la présentation d'un copain / une copine dans un album de la classe (image + texte).

Gardez à l'esprit que :

- Vos collègues ont entre 14 et 16 ans ;
- Vous devez faire une description physique : couleur des cheveux, couleur des yeux, taille;
- Vous devez dire ce que votre copain / copine aime et ce qu'il / elle n'aime pas ;
- Vous devez nommer une qualité qu'il / elle a et une qualité qu'il/elle n'a pas.

Activité 1

a. Avant d'écouter le document audio, cochez votre / vos objectif(s) par rapport à cette activité.

- ☐ Je veux comprendre l'information.
- ☐ Je veux améliorer mon orthographe.
- ☐ Je veux identifier les formes négatives.
- ☐ Je veux apprécier si cette description est intéressante pour mon projet.

b. Maintenant, écoutez une première fois le document pour vous familiariser avec son contenu :

<https://tinyurl.com/2yvvcjk5>

c. Pour vérifier votre compréhension, répondez aux questions suivantes, en cochant *vrai* ou *faux* ou en écrivant la bonne réponse. Pour cela, écoutez une deuxième fois le document.

- Jules a 13 ans. Vrai ☐ Faux ☐
- Il les cheveux blonds et les yeux bleus. Vrai ☐ Faux ☐
- Il est grand et maigre. Vrai ☐ Faux ☐
- Il est une personne optimiste. Vrai ☐ Faux ☐
- Il cherche des correspondants dans d'autres pays. Vrai ☐ Faux ☐
- Quels sont ses sujets de discussion préférés ? Vrai ☐ Faux ☐

d. Dans ce document audio, trois phrases sont à la forme négative. Écrivez les phrases négatives et comparez avec votre camarade. Si nécessaire, lisez la transcription du document audio.

- 1.
- 2.
- 3.

Transcription :

Salut !

Je m'appelle Jules. J'ai quinze ans. J'ai les cheveux châtons et les yeux verts. Je suis de taille moyenne. Je suis curieux, mais je ne suis pas très optimiste. J'écoute de la musique rock, mais je n'aime pas le jazz. Je n'habite pas à Paris ou dans une ville très connue par les touristes, mais ma ville est très belle. J'aimerais connaître des personnes comme moi qui habitent dans d'autres pays. J'aime échanger des idées sur les livres, les films et l'école. Peux-tu te présenter et présenter tes copains ? Merci !

e. Pour apprécier si ce document est utile pour structurer le message dans votre album, complétez cette fiche :

- Prénom :
- Âge :
- Portrait physique :
- Une qualité :
- Passions :

Activité 2

a. Avant de lire le document, cochez votre / vos objectif(s) par rapport à cette activité :

- ☐ Je veux comprendre l'information.
- ☐ Je veux améliorer mon orthographe.
- ☐ Je veux identifier les formes négatives.
- ☐ Je veux apprécier si cette description est intéressante pour mon projet.

b. Maintenant, lisez le document ci-dessous :

Salut,

Je suis Paul, j'ai quinze ans et j'habite à Paris. Je suis français, mais je ne suis pas amateur de cuisses de grenouille, mes placards ne débordent pas de marinières et mes amis ne se promènent pas une baguette sous le bras.

Je ne porte pas de béret et au petit déjeuner je ne mange pas de croissants, je préfère les céréales au lait.

J'aime le pop et le rock et faire du vélo.

c. Vérifiez votre compréhension ; cochez *vrai* ou *faux* ou écrivez la réponse correcte :

1. Paul a le même âge que Jules. Vrai ☐ Faux ☐
2. Il n'écoute pas de rock. Vrai ☐ Faux ☐
3. Il habite à Paris. Vrai ☐ Faux ☐
4. Ses amis se promènent une baguette sous le bras. Vrai ☐ Faux ☐
5. Il fait allusion à quelques clichés sur les Français. Peux-tu les identifier ?

d. Revenez vers les phrases négatives que vous avez identifiées au point d. de l'activité 1 et identifiez dans le texte de l'activité 2 les structures du même type.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Activité 3

a. Avant de commencer votre présentation, observez encore une fois les phrases négatives et lisez les informations suivantes :

1. On place NE/N' et PAS d'une part et de l'autre du verbe (*Je n'habite pas à Paris*).

2. Dans les phrases : *Je ne porte pas de béret* et *Je ne mange pas de croissants* on emploie la forme réduite de l'article partitif DE à la place des formes pleines DU et DES parce que l'article forme réduite DE/D' remplace DU, DE LA, DES, UN, UNE, DES dans une phrase négative.

- Je ne porte pas de béret.

b. Pour vérifier si vous connaissez maintenant les notions de l'activité antérieure, transformez les phrases suivantes à la forme négative.

(Exemple : *Jules mange un croissant.* → *Jules ne mange pas de croissant.*)

1. Je regarde un film.
2. Tu aimes les légumes.
3. Il parle avec son ami.
4. Nous jouons dans le jardin.
5. Elles chantent une chanson.

Activité 4

Posez des questions à votre copain / copine pour obtenir les informations dont vous avez besoin. N'hésitez pas à utiliser un dictionnaire pour les mots que vous ne connaissez pas.

Pour être sûr(e) que vos questions sont correctes, rappelez-vous comment poser une question. En arrangeant les mots ci-dessous vous obtiendrez des questions utiles pour votre démarche :

- ☐ tu / demain / vas / à / que / l'école / Est-ce / ?
☐ est / Quelle / ta / matière / préférée / ?
☐ pas / ne / regardes / Pourquoi / tu / la / télé / ?
☐ tu / habites / - / Où / ?
☐ faire / aimes / tu / n' / est-ce / que / Qu' / pas / ?

Activité 5

Avez-vous les informations nécessaires? Si oui, vous pouvez accomplir votre tâche.

Écrivez la présentation de votre copain / copine et apportez votre contribution à la rédaction de l'album.

.....

Activité 6

Devant la classe, présentez ce que vous avez écrit. Écoutez les autres présentations et identifiez:

1. Un(e) camarade qui aime le même genre de musique que vous;
2. Un(e) camarade qui n'aime pas le sport;
3. Deux camarades qui pratiquent le même sport.

GRILLES D'ÉVALUATION DU PROJET

Fiche d'autoévaluation

Projet : « Les gens que j'aime »

Nom de l'élève : _____

Groupe : _____

Rôle dans l'équipe : ☐ Éditeur ☐ Reporter ☐ Photographe ☐ Designer ☐ Correcteur ☐ Coordinateur

Coche l'option qui décrit le mieux ton expérience :

1. Participation et collaboration

Critère	Toujours	Parfois	Jamais
J'ai collaboré activement avec mon équipe.	☐	☐	☐
J'ai respecté les idées des autres.	☐	☐	☐
J'ai accompli mes tâches à temps.	☐	☐	☐
J'ai aidé à résoudre les conflits et les difficultés.	☐	☐	☐

2. Développement des compétences linguistiques

Critère	Oui	Partiellement	Non
J'ai exprimé mes intérêts et préférences en français.	☐	☐	☐
J'ai rédigé de courts textes en utilisant des connecteurs simples.	☐	☐	☐
J'ai réalisé une présentation claire et concise sur un sujet familier.	☐	☐	☐
J'ai enrichi mon vocabulaire sur la description de personnes, les loisirs.	☐	☐	☐

3. Créativité et pensée critique

Critère	Beaucoup	Peu	Très peu
J'ai contribué avec des idées créatives pour la présentation.	☐	☐	☐
J'ai amélioré l'esthétique et le contenu.	☐	☐	☐
J'ai réfléchi sur ce qui fonctionne bien et ce qui peut être amélioré.	☐	☐	☐

4. Utilisation des outils numériques

Quels outils numériques as-tu utilisés pour le projet ? ☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Autres : _____

Comment apprécies-tu l'utilisation de ces outils ? ☐ Excellente ☐ Bonne ☐ Acceptable ☐ Je dois améliorer

5. Réflexion finale

Ce que j'ai aimé le plus :

Ce qui m'a paru difficile :

Une chose que j'ai apprise :

Une proposition pour améliorer le projet à l'avenir :

Fiche d'inter-évaluation

Projet : « Les gens que j'aime »

Nom de l'évaluateur : _____

Nom du coéquipier évalué : _____

Rôle du coéquipier évalué : ☐ Éditeur ☐ Reporter ☐ Photographe ☐ Designer ☐ Correcteur ☐ Coordinateur

Coordinateur

Coche l'option qui décrit le mieux l'activité du coéquipier évalué :

Critère	Excellent (3 p.)	Bon (2 p.)	Il faut améliorer (1 p.)
Participation active	☐ Collabore toujours avec enthousiasme.	☐ Participe régulièrement.	☐ Participe peu.
Responsabilité	☐ Accomplit les tâches, ponctualité.	☐ Accomplit les tâches basiques.	☐ Oublie les tâches ou les rend tard.
Communication et respect	☐ Écoute et respecte les autres.	☐ Parfois écoute et respecte.	☐ A des difficultés dans la collaboration.
Contribution créative	☐ Offre des idées originales et utiles.	☐ Offre quelques idées.	☐ N'offre pas d'idées propres.
Utilisation des outils numériques	☐ Utilise bien les outils.	☐ Utilise les outils avec de l'aide.	☐ A des difficultés techniques.

Commentaire personnel :

Ce que j'apprécie le plus dans le travail de mon coéquipier :

Une suggestion d'amélioration :

Score total : _____ / 15 points

☐ Excellent (13–15 p.) ☐ Bon (10–12 p.) ☐ Satisfaisant (7–9 p.) ☐ Il faut améliorer (moins de 7 p.)

Fiche d'évaluation professeur

Projet : « Les gens que j'aime »

Groupe :

Critère	Excellent (10)	Bon (8)	Satisfaisant (6)	Insuffisant (4 ou moins)
Contenu de la présentation	Complet, varié et cohérent	Cohérent et adéquat	Basique et peu développé	Confus ou incomplet
Rédaction des textes	Claire, avec des connecteurs simples et sans fautes	Claire, avec quelques fautes mineures	Facile à comprendre, mais avec des fautes fréquentes	Difficile à comprendre
Expression des intérêts et des préférences	Claire et naturelle	Adéquate	Limitée	Confuse ou absente
Créativité et pensée critique	Idées originales, humour et réflexion	Quelques idées créatives	Peu d'idées nouvelles	Manque de créativité

Esthétique et design	Attractif et bien organisé	Agréable et fonctionnel	Basique	Désorganisé ou difficile à lire
Travail en équipe	Collaboration excellente	Bonne collaboration	Collaboration inégale	Travail individuel ou désorganisé
Utilisation des outils numériques	Utilisation efficace et variée	Utilisation correcte	Utilisation limitée	Utilisation inadéquate
Présentation orale	Claire, aisée et bien structurée	Adéquate	Confuse ou non aisée	Présentation incorrecte
Ponctualité	A respecté tous les délais prévus	A respecté la majorité des délais	A respecté partiellement les délais	N'a pas respecté les délais

Score total : _____ / 90 points

Observations du professeur :

EXEMPLE DE PROJET COLLABORATIF

TITRE DU PROJET : « *DÉCOUVRIR MA VILLE AUTREMENT* » - GUIDE TOURISTIQUE¹¹

NOMBRE D'HEURES : 4

COMPÉTENCES SPÉCIFIQUES:

- CS 1.2. Extragerea informațiilor esențiale dintr-o prezentare sau o interacțiune simplă (activité 1);
- CS 2.4. Participarea la conversații simple, pe teme familiare (activité 3);
- CS 3.4. Identificarea structurii unui text scurt (organizare, conectori simpli) (activité 2);
- CS 4.3. Participarea la schimbul de mesaje scrise simple, exprimând disponibilitate și interes pentru comunicare (activité 4, activité 5);
- CS 5.2. Transferul în scris de informații esențiale din/în limba modernă studiată în/din limba maternă (activité 6).

ACTIVITÉS LIÉES AUX COMPÉTENCES SPÉCIFIQUES :

- Extraire les informations clés d'une présentation en vue de la création d'une affiche (CS1.2.);
- Formuler des réponses simples dans des contextes de communication formels et informels (CS2.4.);
- Identifier les composantes d'un texte (introduction, contenu et conclusion) (CS3.4.);
- Élaborer des messages selon une structure donnée (courriel formel et informel, SMS, etc.) (CS4.3.);
- Traduire par écrit, dans la langue vivante étudiée, les informations clés de messages clairs et simples rédigés dans la langue maternelle (CS5.2.).

INDICATEURS GÉNÉRAUX DE PERFORMANCE :

Vocabulaire :

- Identifie avec une précision suffisante les éléments essentiels d'une brève description de lieux ;
- Peut indiquer des lieux, des attractions touristiques.

Grammaire :

- Bonne maîtrise de la grammaire malgré une influence manifeste de sa langue maternelle ;
- Emploie le verbe VOULOIR au conditionnel présent (forme polie).

Prononciation :

- Prononce clairement et intelligiblement, même si des erreurs de prononciation sont assez fréquentes.

Sociolinguistique :

¹¹ Temă de proiect propusă pentru clasele de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru

- Connaît les règles importantes de politesse et de comportement approprié.

Pragmatique :

- Réagit dans les situations quotidiennes ;
 - Utilise un langage simple pour exprimer l'essentiel de sa pensée ;
 - Décrit un lieu simplement et avec une relative aisance ;
 - Enchaîne des éléments courts, simples et distincts pour former un discours cohérent.

BIBLIOGRAPHIE / SITOGRAPHIE :

- Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : Apprendre, Enseigner, Évaluer (Volume Complémentaire avec de nouveaux descripteurs)
- Claire Bourguignon, Peter Griggs, Ernesto Marti Peris, Jean-Jacques Richer – L'approche actionnelle dans l'enseignement des langues – Douze articles pour mieux comprendre et faire le point, février 2009, Maison des Langues
- <https://www.youtube.com/watch?v=qjwceINu-2w>
- <https://muzeulbucurestiului.ro/>

DOCUMENT DE L'ÉLÈVE :

Tâche : Dans le cadre d'un partenariat scolaire, vous et vos camarades de classe, vous vous préparez pour accueillir vos partenaires francophones ; pour ce faire, vous réalisez un guide touristique dont ils se serviront lors de ce séjour.

Pour accomplir votre mission vous devez :

- Écouter des documents audios ;
- Lire des présentations et d'autres textes très courts ;
- Apprendre à présenter un objectif touristique en utilisant l'infinitif présent et l'indicatif présent ;
- Rédiger de courtes présentations.

Pour rendre compte de votre mission vous devez :

Réaliser la présentation d'un objectif touristique de votre ville / région (image + texte).

Gardez à l'esprit que :

- Vous devez faire une description simple : nom de l'objectif touristique, date de construction, caractéristique principale ;
- Vous devez associer une action à chaque lieu ;
- Vous devez offrir des renseignements pratiques : horaires d'ouverture, prix d'entrée, accès, etc.

Activité 1

a. Avant d'écouter le document, identifiez votre / vos objectif(s) par rapport à cette activité :

- ☐ Je veux comprendre l'information ;
- ☐ Je veux améliorer mon orthographe ;
- ☐ Je veux identifier les sites touristiques ;
- ☐ Je veux apprécier si cette vidéo est intéressante pour mon projet.

b. Maintenant regardez une première fois le document qui présente 9 sites à voir à Bucarest et associez les objectifs (à gauche) à leur description (à droite) :

<https://www.youtube.com/watch?v=qjwceINu-2w>

1.	Le Palais du Parlement	a.	Située en plein cœur du centre-ville, c'est la ruine de la résidence de Vlad l'Empaleur.
2.	Le Centre historique	b.	Situé dans le nord de la ville, il couvre 180 hectares et il est parfait pour faire du vélo, pour la marche ou pour une promenade en bateau.
3.	Le Musée du Village	c.	Une petite église du XVIII ^e siècle.
4.	L'Athénée	d.	On y trouve le quartier Lipscani, avec ses églises orthodoxes et ses ruelles pavées.

5.	Le Parc Le Roi Michel I.	e.	Construit pour honorer les soldats roumains, il s'inspire de celui de Paris.
6.	L'Arc de Triomphe	f.	Musée en plein air qui présente des moulins, des églises et des maisons de toutes les régions du pays.
7.	L'Église Stavropoleos	g.	Salle de concerts ornée de belles fresques.
8.	La Vieille Cour princière	h.	Situé à environ 2h30 de Bucarest, ce château médiéval a été construit au XIV ^e siècle.
9.	Le château de Bran	i.	Bâtiment composé de 1100 pièces, c'est le plus grand du monde après le Pentagone.

c. Dans ce document, vous avez une variété de verbes pour éviter d'employer tout le temps « *aller* » ou « *visiter* ». Regardez encore une fois le document, soulignez ces verbes dans la liste ci-dessous (attention, trois verbes n'apparaissent pas dans la vidéo !) et observez leur emploi et leur orthographe : **arpenter, observer, découvrir, contempler, explorer, flâner, voir, entrer, se diriger, faire une virée.**

d. Complétez cet exercice avec l'un des verbes du point c. (plusieurs variantes possibles). Comparez avec votre camarade.

1. Nous aimons _____ les rues anciennes de Lisbonne le weekend.
2. J'adore _____ de nouveaux restaurants dans ma ville.
3. Nous avons décidé d' _____ les grottes près de la côte.
4. Il aime _____ dans les marchés et parler avec les vendeurs.
5. Tu veux _____ le coucher du soleil depuis la colline ?
6. Elle hésite à _____ dans la vieille maison abandonnée.

Activité 2

a. Avant de lire le document identifiez vos objectifs par rapport à cette activité :

- ☐ Je veux comprendre l'information ;
- ☐ Je veux améliorer mon orthographe ;
- ☐ Je veux identifier les sites touristiques ;
- ☐ Je veux apprécier si cette vidéo est intéressante pour mon projet.

b. Maintenant, lisez le document ci-dessous et vérifiez votre compréhension ; cochez *vrai* ou *faux* ou écrivez la réponse correcte :

Le Palais Șuțu de Bucarest

Le Palais Șuțu est l'une des résidences aristocratiques les plus anciennes et élégantes de Bucarest, construite en 1834 pour la famille Șuțu, une famille de la noblesse phanariote. Il se distingue par son architecture néoclassique, avec des éléments de style gothique et de la Renaissance.

Aujourd'hui, le palais abrite le **Musée d'Histoire de la Ville de Bucarest.**

Comment rejoindre le Palais Șuțu ?

Il est vraiment très simple de repérer le Palais Șuțu à Bucarest. Le Musée Șuțu se trouve à la sortie de la station de Metro *Universitate*.

Prix d'entrée, horaires d'ouverture et autres infos utiles

Nous vous recommandons toujours de vérifier les informations sur le site :

<https://muzeulbucurestiului.ro/>

- Prix d'entrée :
- Adulte : 14,3 lei
- Retraité et étudiant : 6,6 lei
- Enfant (de 0 à 7 ans) : gratuit
- Horaires d'ouverture : Mercredi – Dimanche : 9h00 – 18h00
- Réserver sur internet : <https://palatul-sutu.booktes.com/#2021-06-28>
- Site internet : <https://muzeulbucurestiului.ro/>
- Téléphone : +40 213 156 858

<https://lejean-travels.com/palais-sutu-bucarest>

1. Le nom de l'objectif touristique apparaît à la fin du texte.
2. En introduction, on présente des informations pratiques.

Vrai ☐ Faux ☐

Vrai ☐ Faux ☐

3. La source de l'information est donnée à la fin de la présentation. Vrai ☐ Faux ☐
4. On présente l'histoire de l'objectif au début du texte. Vrai ☐ Faux ☐

Activité 3

Discutez avec vos camarades, posez-leur des questions et décidez qui va présenter quoi. Pour être sûr(e) que vos questions sont correctes, rappelez-vous comment poser une question. En arrangeant les mots ci-dessous vous obtiendrez des questions utiles pour votre démarche :

1. objectif / Quel / présenter / tu / voudrais / - / touristique / - / ?
2. voir / voudrais / Quel / monuments / tu / - / ?
3. visiter / Que / voudrais / tu / - / là-bas / ?
4. voudriez / vous / Quelle / région / choisir / - / ?
5. voudrais / tu / Que / présenter / à / amis / tes / - / ?

Activité 4

Avez-vous les informations nécessaires ? Si oui, vous pouvez accomplir votre tâche. Écrivez la présentation d'un objectif touristique et apportez votre contribution à la rédaction du guide touristique.

Photo credit: Mihai Petre

Activité 5

Devant votre classe, présentez ce que vous avez écrit. Écoutez les autres présentations et identifiez :

1. Un(e) camarade qui présente un musée ;
2. Un(e) camarade qui présente un objectif touristique qui est proche de l'école ;
3. Un objectif touristique que vous voudriez (re)visiter.

Activité 6

Dans le document vidéo (**Activité 1**) et dans le document écrit (**Activité 2**) vous avez identifié des mots et des expressions concernant l'art et l'architecture. Effectuez des recherches sur Internet et trouvez la définition des termes suivants : **Renaissance**, **néoclassique**, **gothique**. Quels sont leurs équivalents en roumain ?

GRILLES D'ÉVALUATION DU PROJET

Fiche d'autoévaluation

Projet : « DÉCOUVRIR MA VILLE AUTREMENT »

Nom de l'élève : _____

Groupe : _____

Rôle dans l'équipe : ☐ Éditeur ☐ Reporter ☐ Photographe ☐ Designer ☐ Correcteur ☐ Coordinateur

Coche l'option qui décrit le mieux ton expérience :

1. Participation et collaboration

Critère	Toujours	Parfois	Jamais
J'ai collaboré activement avec mon équipe.	☐	☐	☐
J'ai respecté les idées des autres.	☐	☐	☐
J'ai accompli mes tâches à temps.	☐	☐	☐
J'ai aidé à résoudre les conflits et les difficultés.	☐	☐	☐

2. Développement des compétences linguistiques

Critère	Oui	Partiellement	Non
J'ai exprimé mes intérêts et préférences en français.	☐	☐	☐

J'ai rédigé de courts textes en utilisant des connecteurs simples. ☐ ☐ ☐

J'ai réalisé une présentation claire et concise sur un sujet familier. ☐ ☐ ☐

J'ai enrichi mon vocabulaire sur la description de lieux, les loisirs. ☐ ☐ ☐

3. Créativité et pensée critique

Critère	Beaucoup	Peu	Très peu
J'ai contribué avec des idées créatives pour la présentation.	☐	☐	☐
J'ai amélioré l'esthétique et le contenu.	☐	☐	☐
J'ai réfléchi sur ce qui fonctionne bien et ce qui peut être amélioré.	☐	☐	☐

4. Utilisation des outils numériques

Quels outils numériques as-tu utilisés pour le projet ? ☐ Word ☐ Canva ☐ Genially ☐ CapCut ☐ Movie Maker ☐ Autres : _____

Comment apprécies-tu l'utilisation de ces outils ? ☐ Excellente ☐ Bonne ☐ Acceptable ☐ Je dois améliorer

5. Réflexion finale

Ce que j'ai aimé le plus :

Ce qui m'a paru difficile :

Une chose que j'ai apprise :

Une proposition pour améliorer le projet à l'avenir :

Fiche d'inter-évaluation

Projet : « DÉCOUVRIR MA VILLE AUTREMENT »

Nom de l'évaluateur : _____

Nom du coéquipier évalué : _____

Rôle du coéquipier évalué : ☐ Éditeur ☐ Reporter ☐ Photographe ☐ Designer ☐ Correcteur ☐ Coordinateur

Coche l'option qui décrit le mieux l'activité du coéquipier évalué :

Critère	Excellent (3 p.)	Bon (2 p.)	Il faut améliorer (1 p.)
Participation active	☐ Collabore toujours avec enthousiasme.	☐ Participe régulièrement.	☐ Participe peu.
Responsabilité	☐ Accomplit les tâches, ponctualité.	☐ Accomplit les tâches basiques.	☐ Oublie les tâches ou les rend tard.
Communication et respect	☐ Écoute et respecte les autres.	☐ Parfois écoute et respecte.	☐ A des difficultés dans la collaboration.
Contribution créative	☐ Offre des idées originales et utiles.	☐ Offre quelques idées.	☐ N'offre pas d'idées propres.
Utilisation des outils numériques	☐ Utilise bien les outils.	☐ Utilise les outils avec de l'aide.	☐ A des difficultés techniques.

Commentaire personnel :

Ce que j'apprécie le plus dans le travail de mon coéquipier :

Une suggestion d'amélioration :

Score total : _____ / 15 points

☐ Excellent (13–15 p.) ☐ Bon (10–12 p.) ☐ Satisfaisant (7–9 p.) ☐ Il faut améliorer (moins de 7 p.)

Fiche d'évaluation professeur**Projet : « DÉCOUVRIR MA VILLE AUTREMENT »****Groupe :**

Critère	Excellent (10)	Bon (8)	Satisfaisant (6)	Insuffisant (4 ou moins)
Contenu de la présentation	Complet, varié et cohérent	Cohérent et adéquat	Basique et peu développé	Confus ou incomplet
Rédaction des textes	Claire, avec des connecteurs simples et sans fautes	Claire, avec quelques fautes mineures	Facile à comprendre, mais avec des fautes fréquentes	Difficile à comprendre
Expression des intérêts et des préférences	Claire et naturelle	Adéquate	Limitée	Confuse ou absente
Créativité et pensée critique	Idées originales, humour et réflexion	Quelques idées créatives	Peu d'idées nouvelles	Manque de créativité
Esthétique et design	Attractif et bien organisé	Agréable et fonctionnel	Basique	Désorganisé ou difficile à lire
Travail en équipe	Collaboration excellente	Bonne collaboration	Collaboration inégale	Travail individuel ou désorganisé
Utilisation des outils numériques	Utilisation efficace et variée	Utilisation correcte	Utilisation limitée	Utilisation inadéquate
Présentation orale	Claire, aisée et bien structurée	Adéquate	Confuse ou non aisée	Présentation incorrecte
Ponctualité	A respecté tous les délais prévus	A respecté la majorité des délais	A respecté partiellement les délais	N'a pas respecté les délais

Score total : _____ / 90 points**Observations du professeur****REFERINȚE BIBLIOGRAFICE****A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular****a. Gramatică practică și teoretică**

1. Beacco, Jean-Claude; Porquier, Remy, 2007, *Niveau A1 pour le français (utilisateur/ apprenant élémentaire). Un référentiel*, 2007, Les Editions Didier.
2. Beacco, Jean-Claude, 2018, *L'altérité en classe de langue. Pour une méthodologie éducative*, Les Editions Didier.
3. Bourguignon, Claire, 2010, *Pour enseigner les langues avec le CECRL, Clés et Conseils*. Paris, Edition Delagrave.
4. Brissaud, Catherine, Cogis, Danièle, 2011, *Comment enseigner l'orthographe aujourd'hui*, Éditions Hatier.
5. Candelier, Michel (coord.) 2012, *Un cadre européen pour les approches plurielles des langues et des cultures*, <http://carap.ecml.at/CARAP/tabid/2332/language/fr-FR/Default.aspx>.

6. Conseil de l'Europe, 2001, *Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues : apprendre, enseigner, évaluer*, Paris, Les Editions Didier, <https://rm.coe.int/16802fc3a8>.
7. Conseil de l'Europe, 2018, *Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs*, 2018, <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>.
8. Couderc, Anne-Cécile, 2021, *Ma première Grammaire* – Niveaux A1/A2, CLE International.
9. Cuq, Jean Pierre, Gruca, Isabelle, 2017, *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Éditions PUG.
10. David, Catherine, Abry, Dominique, 2018, *Classes multi-niveaux et pédagogie différenciée*, Éditions Hachette
11. Eid, Cynthia, Oddou, Marc, Liria, Philippe, 2019, *La classe inversée*, CLE International.
12. Fafa, Clémence, Loiseau, Yves & Petitmengin, Violette, 2018, 100% FLE – *Grammaire essentielle du français A1*, Didier.
13. Grand-Clément, Odile, 2024, *La Nouvelle grammaire en dialogues*, Niveau grand débutant (A1), CLE International.
14. Grégoire, Maïa & Merlo, Gracia, 2025, *Grammaire progressive du français* – Niveau débutant (A1), mise à jour, CLE International.
15. Huber, Michel, 2020, *Apprendre en projets : la pédagogie du projet – élèves* (3e éd.), Chronique sociale.
16. Miquel, Claire, 2018, *Grammaire en dialogues*, Niveau débutant (A1/A2), 2e édition, CLE International.
17. Petitmengin, Violette, Fafa, Clémence, 2017, *La grammaire en jeux*, PUG.
18. Riquois, Estelle, 2019, *Lire et comprendre en FLE*, Éditions Hachette.
19. Tagliante, Christine, 2006, *La classe de langues*, Éditions CLE International.
20. Tisset, Carole, 2017, *Enseigner la langue française à l'école*, Éditions Hachette.
21. Véronique, Daniel dir., 2009, *L'acquisition de la grammaire du français langue étrangère*, Les Editions Didier.
22. Vignier, Gérard, 2004, *La grammaire en FLE*, Hachette FLE.

c. Vocabular general și tematic

1. Barthe, Marie, Chovelon, Bernadette, 2016, *Je vis en France : vingt lectures faciles pour découvrir la civilisation française*, PUG.
2. Bitton, Arielle, 2015, *FLE (Français langue étrangère). Vocabulaire illustré avec exercices corrigés et fichiers audio. Niveau A1*, Éditions Ellipses.
3. Branellec-Sorensen, Maria, Charalon, Marie-Laure, 2017, *Jeux de rôles*, Éditions PUG.
4. Carlo, Catherine, Causa, Mariella, 2005, *Civilisation progressive du français*, Niveau débutant, Éditions CLE International.
5. Cavalla, Cristelle, Crozier, Elsa, Dumarest, Danielle, Richou, Claude, 2009, *Le vocabulaire en classe de langue*, Éditions CLE International.
6. Charmeux, Eveline, 2014, *Enseigner le vocabulaire*, Éditions Chronique Sociale.
7. Lombardini, Amélie, Marty, Roselyne, Mous, Roselyne, 2018, *Vocabulaire progressif du français. Niveau débutant complet (A1.1)*, Éditions CLE International.
8. Mensdorff, Lucie, 2018, *100 % FLE – Vocabulaire essentiel du français – A1*, Éditions Didier FLE.
9. Mimran, Reine, 2005, *Vocabulaire expliqué du français. Niveau débutant*, Éditions CLE International.
10. Ravazzolo, Elisa, Traverso, Véronique, Jouin, Emilie, Vignier, Gérard, 2015, *Interactions, dialogues, conversations : l'oral en français langue étrangère*, Hachette FLE.
11. Riquois, Estelle, 2019, *Lire et comprendre en français langue étrangère*, Hachette FLE.
12. Tréville, Marie-Claude, Duquette, Lise, 1996, *Enseigner le vocabulaire en classe de langue*, Éditions Hachette.

B. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

AhaSlide - <http://ahaslides.com/> - creare de prezentări interactive cu sondaje, quiz-uri și voturi live

Amara - Amara.org – creare de subtitrări educaționale

Book Creator - <https://bookcreator.com/> - cărți digitale multimedia pentru proiecte educaționale

Canva - <http://canva.com/> - realizarea de materiale vizuale: postere, prezentări, infografice, fișe de lucru

Clemi - <https://www.clemi.fr/> - resurse pentru educație media și formarea gândirii critice

EducaVox - <https://www.educavox.fr/> - articole și resurse despre inovație și educație digitală

InVideo - <https://invideo.io/> - crearea de videoclipuri educaționale cu ajutorul șabloanelor și editării online

Miro - <https://miro.com/> - colaborare vizuală pe tablouri interactive pentru brainstorming și planificare

Padlet - <https://padlet.com/> - crearea de panouri virtuale pentru colaborare, colectare de idei și resurse

Wooclap - <https://www.wooclap.com/>

YouTube - <https://www.youtube.com/> - accesarea de conținut video educațional, inclusiv lecții și tutoriale
[YouTube EDU](#) – videoclipuri educaționale

b. *Platforme și instrumente digitale pentru practică*

- **Busuu** - <https://www.busuu.com/en/register?learning=fr> - lecții scurte, interactive, corectare
- **Capcut** - <https://www.capcut.com> - aplicație editare video
- **Canva** - <https://www.canva.com> - realizarea de proiecte creative, postere, portofolii
- **Dr French app** - <https://www.thegrammaruniversity.com/dr french/index.php?lng=fr> - aplicație cu peste 240 de lecții și 700 de exerciții, clasate pe nivel și tematică
- **Edpuzzle** - <https://edpuzzle.com> - lecții video interactive
- **Flip (fost Flipgrid)** - <https://flip.com> - aplicație pentru proiecte video și activități colaborative
- **Genially** - <https://genially.com/> - crearea de conținut interactiv și animat
- **Hemingway** - <https://hemingwayapp.com/> - aplicație editarea și îmbunătățirea clarității textului
- **Kahoot** - <https://kahoot.com/> - quizuri, sondaje și activități educative
- **Learningapps** - <https://learningapps.org/> - crearea și utilizarea de exerciții interactive
- **MobCrab** - https://download.cnet.com/learn-french-beginner-grammar-offline-free-lesson/3000-20414_4-78603106.html - aplicație pentru limbi străine
- **Nearpod** - <https://nearpod.com/> - prezentări interactive cu activități, quiz-uri și conținut multimedia
- **Padlet** - <https://padlet.com/> - platforme pentru crearea de materiale vizuale interactive
- **Pexels** - <https://www.pexels.com> - fotografii gratuite
- **Porolingo** - aplicație cu explicații clare și teste de gramatică
- **Quizlet** - <https://quizlet.com> - fișe de vocabular tematice
- **Teachflix** - <https://teachflix.org/> - colecție gratuită de clipuri video
- **Vocaroo** - <https://vocaroo.com/> - instrument pentru înregistrare audio și partajare de fișiere audio
- **Wordwall** - <https://wordwall.net> - crearea de activități educaționale interactive și imprimabile

Anexa 3 – Limba spaniolă

SUGESTII METODOLOGICE

Teme recomandate

- Universul personal: activitățile zilnice, *relațiile sociale*
- Școala: activitățile școlare și extrașcolare, *schimburile educaționale*
- Timpul liber: activitățile sportive, *creative și culturale*
- Orașul și comunitatea: *locurile preferate, mijloacele de transport, obiective turistice și culturale*
- Vacanțe și călătorii: *destinații preferate, experiențe de călătorie*
- Tehnologie și comunicare: *mass-media, rețele sociale*
- Cultură și civilizație: *gastronomia, simboluri culturale hispanice*

Teme de proiecte colaborative

- «El Día de la Hispanidad» - afiș tematic/expoziție de postere
- «Mis personas favoritas» - album foto de familie sau fotografii ale prietenilor, cu descrieri simple
- «Un día en mi vida de adolescente» - podcast sau videoclip de 1-2 minute
- «Mi diario de viajes» - *jurnal de călătorie (digital)*
- «Las fiestas y tradiciones hispanicas» - *expoziție de afișe/postere (digitale)*
- «Descubre mi ciudad» - *ghid turistic (în format digital sau video)*

Gramatică funcțională (acte de vorbire / funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:

A iniția și a susține un dialog

- Formule pentru începerea și menținerea conversației: “Hola, ¿cómo estás?”/“Encantado/a de verte.”/“¡Hasta luego!”/“Nos vemos mañana.”; “Pues, mira, bueno...”
- Adverbe de mod: “(muy) bien”, “bastante bien”, “regular”, “mal”.

- Perifraza verbală “ir a + infinitiv”: “Voy a estudiar.” / “Vamos a viajar a Madrid.”
- Perifraza verbală “acabar de + infinitiv”: “Acabo de llegar.”
- Folosirea formulelor de politețe în contexte formale cu ajutorul condiționalului prezent: “¿Podría ayudarme?”

A accepta, a refuza, a se scuza

- Formule pentru a accepta, a refuza, a se scuza: “Estoy de acuerdo.”, “Vale.”, “¿Cómo no?” “Perfecto.”; “Lo siento, pero no puedo...”, “No, gracias.”, “No creo.”; “Perdón.”, “Disculpa.”

A mulțumi și a răspunde la mulțumiri

- “Gracias.”/“Muchas gracias.”/“Muchísimas gracias.”
- Verbul “agradecer”: “Te agradezco tu ayuda.”/ “Se lo agradezco.”
- Distincția “estar”/ “haber” în contexte de localizare: “El libro está sobre la mesa.”/ “El perro está detrás del coche.”/ “Hay un banco delante del museo.”
- Adverbe, prepoziții și locuțiuni prepoziționale pentru exprimarea locului: “a”, “de”, “en”, “entre”, “a la derecha (de)”, “a la izquierda (de)”, “al lado (de)”, “al final (de)”, “enfrente”, “delante (de)”, “detrás (de)”, “dentro (de)”, “fuera (de)”, “en el centro (de)”, “alrededor (de)”, “sobre”, “junto a”, “cerca (de)”, “lejos (de)”.

A descrie simplu un obiect/o persoană/activități

- Adjective calificative: “alto”, “bajo”, “simpático”, “divertido”, “interesante”, “tranquilo”, etc.
- Adjective posesive și demonstrative
- Acordul adjectivului în gen și număr: “una chica simpática” / “un chico simpático” / “una mesa redonda” / “un espejo redondo” / “unas chicas simpáticas” / “unos chicos simpáticos” / “unas mesas redondas” / “unos espejos redondos”
- Verbele “ser”/ “estar”/ “tener”/ “llevar”: “Es simpática.”/ “Está alegre.”/ “Tiene ojos verdes.”/ “Lleva gafas.”
- Verbe uzuale pentru a exprima activități
- Expresii de timp: “esta mañana”, “este año”, “aquella tarde”

A exprima cantitatea/prețul

- Exprimarea cantității cu “substantiv + de”: “un vaso de agua”, “una botella de leche”
- Adverbe de cantitate: “mucho”, “poco”, “demasiado”, “bastante”
- Numeralul cardinal (100-10.000), numeralul ordinal (1-10)
- Exprimarea prețului: “¿Cuánto cuesta?” / “¿Cuánto vale?” / “¿Cuánto es?”

A relate la trecut

- Pretérito perfecto compuesto: “he comido”, “hemos viajado”, “han estudiado”
- Pretérito indefinido, verbe regulate și neregulate uzuale (“ser”, “estar”, “ir”, “decir”, “hacer”, “tener”, “poner”, “poder”, “querer”)
- Expresii și adverbe de timp: “ya”, “todavía no”, “esta semana”, “hoy”, “últimamente”, “nunca”, “siempre”, “ayer”, “el+ ziua săptămânii”, “en + luna/ anotimpul/ anul”

A cere și a da indicații / instrucțiuni

- Verbe regulate la imperativ afirmativ; verbe neregulate la imperativ afirmativ: “ven”, “pon”, “ten”, “haz”.
- Formule pentru a solicita indicații și instrucțiuni: “¿Cómo se va a...?”/“¿Puede(s) decirme cómo llegar a...?”
- Formularea de indicații și instrucțiuni: “Abre la ventana.” / “Cierra los ojos.”/“Cerrad los libros.”

A cere și a exprima o părere

- Formule uzuale pentru a cere o părere: “¿Crees que...?”, “¿Qué te parece...?”, “¿Qué piensas (de)...?”, “¿Qué opinas de/sobre...?”
- Formule uzuale pentru a exprima o părere: “Yo creo que...”, “Pienso que...”, “Me parece que...”

A exprima acordul și dezacordul

- Structuri pentru a exprima acordul/dezacordul: “Estoy de acuerdo.”/“Sí + formularea unei păreri”/“Sí, es verdad.”/“Tienes razón.”/“No estoy de acuerdo.”
- Conectori sintactici: “porque”, “pero”, “también”, “sin embargo”, “entonces”, “así que”
- Intonație afirmativă / negativă: “¿Verdad?” / “Claro que sí.” / “¿Qué va!”

*Sugestiile metodologice scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru.

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

Exemple de activități de învățare/ evaluare

1.3. Recunoașterea intenției comunicative (informare, solicitare, invitație).

Asocia mensajes con su propósito

Escucha y une cada **mensaje** con su **intención comunicativa**.

a) “¿Quieres venir a mi fiesta?”	1. informar
b) “Mañana tenemos examen.”	2. pedir
c) “¿Puedes ayudarme un momento?”	3. invitar

Esta actividad se puede realizar también por la aplicación *worldwall.net*. El profesor puede crear un ejercicio de selección múltiple.

Ejemplo:

Mensaje audio: “¿Quieres venir a mi fiesta?”

- a. invitar b. pedir c. informar

Ventaja: La retroalimentación es automática.

2.1. Realizarea unei prezentări orale simple despre o persoană cunoscută sau un personaj real/fictiv

Los alumnos deben hacer una presentación oral/audio-vídeo, titulada “Mi héroe favorito”, partiendo de un dibujo/ una foto. La presentación debe incluir las siguientes informaciones:

- una breve descripción física;
- cuatro rasgos de carácter;
- sus logros principales;
- el motivo por el cual les gusta ese personaje.

La presentación se puede realizar con las aplicaciones digitales *Canva* o *Padlet*.

3.4. Identificarea structurii unui text scurt (organizare, conectori simpli)

Completa los espacios libres con las palabras de la siguiente lista: *pero, porque, así que, también*

Hoy he tenido un día muy difícil. No he podido ir a la escuela... no me he sentido bien. Me he quedado en casa, he llamado a un compañero para preguntarle qué tareas tenemos para mañana. He escrito una redacción para la clase de francés. ... he leído diez poemas de Gustavo Adolfo Bécquer, ... mañana sacaré una nota excelente en el examen de literatura.

Para dinamizar la clase y para ofrecer a los alumnos retroalimentación automática, el profesor puede crear, a través de la aplicación *learningapps.org*, un ejercicio de selección múltiple con el mismo texto.

4.1. Redactarea de mesaje funcționale scurte în contexte de comunicare date (felicitări, invitații, mulțumiri, scuze, anunțuri, instrucțiuni etc.)

Vuestro instituto quiere organizar un festival con obras de teatro destinadas al público juvenil. Escribid un anuncio, en parejas, para invitar a compañeros de vuestro instituto/otros institutos a participar en la convocatoria. En el anuncio debéis incluir información sobre:

- el lugar de la selección;
- el último día de la convocatoria;
- la edad y el perfil de los participantes;
- la fecha/duración y el lugar del festival.

El anuncio debe contener también un dibujo representativo, creado con la aplicación *Canva*.

Activitate remedială: “Anuncio paso a paso”

Nivel: Remedial (apoyo para los alumnos con dificultades de expresión escrita)

Duración: 45 minutos

Formato: Trabajo en parejas con apoyo visual y plantilla guiada

Etapas de la actividad

1. Comprensión del modelo (15 min.)

- Se presenta un ejemplo de anuncio ya redactado y visualmente atractivo.
- Se analizan sus partes: título, información clave, lenguaje claro, dibujo.
- Se destacan expresiones útiles: “¡Participa!”, “Te esperamos”, “Último día”, “Edad recomendada”.

2. Plantilla guiada (20 min.)

Cada pareja completa una **plantilla con frases incompletas** para facilitar la redacción:

¡Convocatoria abierta para el Festival Juvenil de Teatro!

📍 Lugar de la selección: _____

📅 Último día para inscribirse: _____

👥 Participantes: jóvenes de ____ a ____ años, con interés en _____

🗓️ El festival se celebrará el día _____ en _____ y durará _____

Frase final motivadora: (Ejemplo: “¡No te lo pierdas!” / “¡Esperamos tu participación!”)

¡Crea tu dibujo en Canva y añádelo aquí!

Se puede ofrecer una versión con pictogramas o imágenes de apoyo para cada línea.

3. Revisión y mejora (10 min.)

- Los alumnos leen su anuncio en voz alta.
- El profesor o los compañeros ofrecen sugerencias de mejora: claridad, corrección gramatical, atractivo.

4. Creación del dibujo (Canva) (durante o después)

- Se les guía para crear un dibujo representativo en Canva (puede ser un cartel, una escena teatral, etc.).
- Se integran texto e imagen en un documento final.

Apoyos adicionales

- Frases modelo en tarjetas.
- Lista de vocabulario útil (convocatoria, festival, teatro, juvenil, inscripción).
- Posibilidad de dictar el texto si hay dificultades de escritura.
- Uso de corrector ortográfico digital.

4.4. Completarea de chestionare și documente administrative scurte

Después de repasar el vocabulario de la comida, los alumnos deben rellenar una encuesta para que sus compañeros conozcan su opinión sobre la “comida basura”.

¿Sabes qué es la “comida rápida”? Completa esta encuesta para una cadena de restaurantes de comida rápida.

**ENCUESTA SOBRE
CONSUMO DE COMIDA RÁPIDA**

- ¿Con qué frecuencia consume comida rápida a la semana?
☐ 1 o 2 días. ☐ 3 o 4 días.
☐ 5 o más días. ☐ Nunca.
- ¿Dónde come normalmente comida rápida?
- ¿Qué opina de la comida rápida?
☐ Me gusta mucho. ☐ Me gusta.
☐ No me gusta mucho. ☐ No me gusta nada.
- ¿Qué le parece más importante cuando consume comida rápida? Puntúe de 4 (muy importante) a 1 (poco importante).
 Sabor ☐ Calidad ☐ Precio ☐
- Puntúe estos productos de comida rápida de 5 (me encanta) a 1 (no me gusta nada).
 Hamburguesa ☐ Pizza ☐ Sándwich ☐ Perrito caliente ☐
- ¿Cuándo consume productos de comida rápida?
☐ Por la mañana. ☐ A mediodía. ☐ Por la tarde. ☐ Por la noche.
- ¿Cuánto dinero gasta de media a la semana en comida rápida?.....
- ¿Cuál es el restaurante de comida rápida que prefiere?.....

(Fuente: libro digital *Frecuencias A1*, unidad 6, *No me gusta, ¡me encanta!* www.edinumes.es)

5.4. Compararea unor elemente culturale în interacțiuni sociale de bază

Lee el siguiente correo electrónico en rumano:

Dragă Paula,

Bună! Ce mai faci? S-au încheiat cu bine examenele? Îți scriu acest e-mail din Madrid. Am ajuns ieri dimineață.

Deja am vizitat câteva obiective importante, precum Muzeul Prado, Palatul Regal sau Piața Spaniei.

Sunt cazată la un hotel minunat, în centrul orașului. Ți-am cumpărat un suvenir, de-abia aștept să ne vedem.

Te las, trebuie să merg la cină. Scrie-mi cât de repede poți.

Te îmbrățișez,

Ioana

¿Qué palabras se utilizan en rumano para dirigirse a alguien, saludar, concluir un mensaje de correo electrónico y despedirse? ¿Y en español? ¿Qué signos de puntuación se utilizan después del saludo en los dos idiomas?

Activitate adaptată pentru un elev cu TSA:

En un mensaje de correo electrónico,...

a. ...para dirigirse a alguien, los rumanos dicen:	a. Dragă...	b. Bună!	c. Te îmbrățișez
b. ...para salutar, los rumanos dicen:	a. Dragă...	b. Bună!	c. Te îmbrățișez
c. ...para concluir un mensaje, los rumanos dicen:	a. Dragă...	b. Bună!	c. Te îmbrățișez
d. ...para despedirse, los rumanos dicen:	a. Dragă...	b. Bună!	c. Te îmbrățișez

En un mensaje de correo electrónico,...

a. ...para dirigirse a alguien, los españoles dicen:	a. Querido/a...	b. ¡Hola!	c. Un abrazo
b. ...para salutar, los españoles dicen:	a. Querido/a...	b. ¡Hola!	c. Un abrazo
c. ...para concluir un mensaje, los españoles dicen:	a. Querido/a...	b. ¡Hola!	c. Un abrazo
d. ...para despedirse, los españoles dicen:	a. Querido/a...	b. ¡Hola!	c. Un abrazo

Exemplu de activitate de evaluare:

3.2. Recunoașterea aspectelor principale din mesaje scrise simple (e-mailuri, postări, bilete) de la colegi și prieteni.

Planes de fin de semana

Se recomienda esta actividad para evaluar la comprensión lectora y la identificación de informaciones en un mensaje escrito simple.

Puntuación total: 10 puntos

Duración: 10-15 minutos

Instrucción para los alumnos:

Lee el siguiente correo electrónico:

De: Ana ana.lopez@email.com

Para: Carlos carlos.ruiz@email.com

Asunto: Nuestro fin de semana

Hola, Carlos:

Tal como te prometí el miércoles pasado, vuelvo a escribirte. ¿Qué tal el trabajo? Yo estoy muy cansada, pero ya es viernes. ¡Qué bien! Por fin, podemos vernos este fin de semana.

El sábado por la mañana pienso ir al Mercado Central para comprar fruta y verduras, pero a las dos y media te invito a almorzar en casa con mi familia. Por la tarde, si hace buen tiempo, podemos ir al Parque del Retiro a pasear y hacer fotos.

Si te gusta la idea, el domingo por la tarde podemos ir al cine a ver una película de acción o de comedia. Dime qué prefieres. La peli empieza a las cinco de la tarde.

Lláname mañana y confirmamos.

Un abrazo,

Ana

I. Marca las siguientes afirmaciones como verdaderas (V) o falsas (F):**5p.**

1. Ana le envía un correo a Carlos el día sábado.
2. Ana quiere ir al Mercado Central el sábado por la mañana.
3. El sábado por la tarde, Ana quiere pasear y hacer fotos.
4. El domingo, Ana quiere estudiar para un examen.
5. La película empieza a las cinco de la tarde.

II. Elige la opción correcta:**5p.**

1. El sábado por la mañana, Ana quiere...
 - a) ir al cine.
 - b) dormir.
 - c) ir de compras.
2. Ana le invita a Carlos a almorzar...
 - a) con sus amigos.
 - b) con su familia.
 - c) con los compañeros de trabajo.
3. El plan del domingo por la tarde es...
 - a) ir a la playa.
 - b) ir al cine.
 - c) ir a casa de Carlos.
4. El almuerzo con la familia de Ana es ...
 - a) el viernes.
 - b) el sábado.
 - c) el domingo.
5. ¿Qué tipo de película propone Ana para el domingo?
 - a) romántica o histórica
 - b) documental o de terror
 - c) de acción o de comedia

PLANTILLA DE EVALUACIÓN DE LA ACTIVIDAD

I. Marca las siguientes afirmaciones como verdaderas (V) o falsas (F): **5 ítems x 1 punto = 5 puntos**

II. Elige la opción correcta: **5 ítems x 1 punto = 5 puntos**

Total: **10 puntos**

CLAVES DE CORRECCIÓN

I. Marca las siguientes afirmaciones como verdaderas (V) o falsas (F):

1. **Ana le envía un correo a Carlos el día sábado.** → F (“... ya es viernes”.)
2. **Ana quiere ir al Mercado Central el sábado por la mañana.** → V (“El sábado por la mañana pienso ir al Mercado Central...”)
3. **El sábado por la tarde, Ana quiere pasear y hacer fotos.** → V (“Por la tarde, si hace buen tiempo, podemos ir al Parque del Retiro a pasear y hacer fotos.”)
4. **El domingo, Ana quiere estudiar para un examen.** → F (“Si te gusta la idea, el domingo por la tarde podemos ir al cine.”)
5. **La película empieza a las cinco de la tarde.** → V (“La peli empieza a las cinco de la tarde.”)

II. Elige la opción correcta:

1. El sábado por la mañana, Ana quiere...	c) ir de compras
2. Ana le invita a Carlos a almorzar...	b) con su familia
3. El plan del domingo por la tarde es...	b) ir al cine
4. El almuerzo con la familia de Ana es el día...	b) sábado
5. ¿Qué tipo de película propone Ana para el domingo?	c) de acción o de comedia

Nivel de logro

Nivel	Descripción del desempeño
Alto (8-10 puntos)	Identifica correctamente las ideas principales y casi todas las informaciones específicas. Lee con seguridad textos breves y familiares.
Medio (5-7 puntos)	Comprende la idea general y más de la mitad de los detalles. Muestra ciertas dificultades en relación con las informaciones temporales y con las actividades específicas.
Bajo (0-4 puntos)	No identifica la idea general o confunde informaciones clave. Necesita apoyo para comprender textos muy simples.

Exemple de proiecte colaborative**El Día de la Hispanidad**

Competențe specifice:

- 2.1. Realizarea unei prezentări orale simple despre o persoană cunoscută sau un personaj real/ fictiv**
2.4. Participarea la conversații simple, pe teme familiare

Instrucciones: Crea un póster para promover personajes emblemáticos de países de habla hispana por el Día de la Hispanidad.

Organización de la actividad: en grupos

Metas de aprendizaje:

- ✓ Identificar elementos comunes de las culturas hispánicas
- ✓ Familiarizar a los alumnos con el significado cultural de la fiesta
- ✓ Fomentar la expresión escrita y el sentido artístico
- ✓ Promover el respeto por la diversidad cultural
- ✓ Fomentar el trabajo colaborativo
- ✓ Desarrollar la expresión escrita

Etapas del proyecto:

1. Explicar el tema
2. Anunciar los objetivos
3. Presentar brevemente el significado de la fiesta
4. Identificar el mensaje principal: solidaridad, diversidad, riqueza cultural, celebración, etc.
5. Seleccionar los recursos: imágenes, eslóganes, datos relevantes, símbolos (50 minutos)
6. Distribuir las tareas a los participantes: el diseñador realiza los dibujos/los elementos gráficos, el redactor escribe el texto, el corrector revisa la ortografía y corrige los errores gramaticales
7. Crear el póster (50 minutos)
8. Exponer y presentar el póster (2 minutos)
9. Evaluar los productos y ofrecer retroalimentación

Plantilla de autoevaluación**Proyecto “El Día de la Hispanidad”****Nombre del alumno/a:** _____**Grupo:** _____**Rol desempeñado:** ☐ Diseñador/a ☐ Redactor/a ☐ Corrector/aMarca con una ☒ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:**1. Participación y colaboración**

Ítem	Siempre	A veces	Nunca
He colaborado activamente con mi grupo.	☐	☐	☐
He escuchado con atención las ideas de mi compañero/a y las he aplicado a mi trabajo.	☐	☐	☐
He cumplido con las tareas asignadas a tiempo.	☐	☐	☐
He ayudado a mantener un buen ambiente de trabajo.	☐	☐	☐

2. Comunicación y expresión

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He redactado o revisado textos breves y claros.	☐	☐	☐
He participado en la presentación oral del póster.	☐	☐	☐
He expresado ideas sobre personajes y sobre realidades culturales del mundo hispánico.	☐	☐	☐
He respondido a preguntas simples sobre el contenido.	☐	☐	☐

3. Creatividad y herramientas digitales

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He aportado ideas creativas al diseño o contenido.	☐	☐	☐
He contribuido a que el póster sea visualmente atractivo.	☐	☐	☐
He utilizado herramientas digitales con eficacia.	☐	☐	☐

4. Reflexión final

Lo que más me ha gustado del proyecto:

Lo que me ha resultado más difícil:

Una cosa que he aprendido:

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro:

Rúbrica de Coevaluación – Proyecto “Día de la Hispanidad”**Nombre del evaluador/a:** _____**Nombre del compañero/a evaluado/a:** _____**Grupo del compañero/a:** _____Marca con una ☒ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts.)	Bueno (2 pts.)	Necesita mejorar (1 pt.)
Participación en el equipo	☐ Muy activo/a y comprometido/a	☐ Participa con regularidad	☐ Participa poco

Claridad del mensaje escrito	☐ Muy claro y bien redactado	☐ Claro con algunos errores	☐ Poco comprensible
Creatividad del contenido	☐ Muy original y expresivo	☐ Adecuado	☐ Poco creativo
Presentación oral	☐ Clara, segura y expresiva	☐ Adecuada	☐ Insegura o poco clara
Conocimiento cultural	☐ Demuestra comprensión del tema.	☐ Muestra algunos elementos.	☐ No se evidencian conocimientos.

Comentario personal:

Lo que más valoro del trabajo de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos

- ☐ Excelente (13–15 pts.)
☐ Bueno (10–12 pts.)
☐ Satisfactorio (7–9 pts.)
☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)

Plantilla de evaluación del profesor**Proyecto “El Día de la Hispanidad”**

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido del póster	Muy coherente, informativo y bien estructurado	Adecuado y claro	Básico o superficial	Incompleto o confuso
Mensaje cultural	Refleja claramente el valor de la diversidad.	Refleja algunos elementos culturales.	Muestra poco contenido cultural.	No refleja el tema de la Hispanidad.
Redacción escrita	Precisa, clara y sin errores	Clara con algunos errores menores	Comprensible, pero con errores frecuentes	Confusa o incorrecta
Diseño visual	Muy atractivo y bien organizado	Correcto y funcional	Básico	Desorganizado o poco estético
Presentación oral	Clara, fluida y con buena entonación	Adecuada con algunos errores	Poco clara o insegura	Difícil de entender
Interacción con los compañeros	Responde con seguridad y demuestra interés	Responde con ayuda	Responde con dificultad	No responde o evita la interacción.
Trabajo en equipo	Excelente colaboración y reparto de tareas	Buena colaboración	Colaboración desigual	Trabajo individual o desorganizado

Uso de herramientas digitales	Uso eficaz y creativo	Uso correcto	Uso limitado	No se han utilizado adecuadamente.
Puntualidad	El alumno ha cumplido con todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido en su mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha cumplido parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	El alumno ha incumplido la mayoría de las fechas y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 90 puntos

Observaciones del profesor/a:

Mi diario de viajes

Competențe specifice:

2.3. Exprimarea preferințelor personale în contexte familiare, utilizând expresii simple și clare

2.4. Participarea la conversații simple, pe teme familiare

4.2. Descrierea în enunțuri scurte și clare a unor elemente din viața cotidiană (persoane, medii familiare, activități recreative și școlare)

Instrucciones: Cread un diario de viajes para presentar a los internautas vuestros viajes de ensueño. Recibiréis tres preguntas de vuestros compañeros.

Tipo: ficticio y colectivo

Organización de la actividad: en grupos

Metas de aprendizaje:

- ✓ Documentarse sobre el tema del día
- ✓ Crear un diario digital sobre un tema de interés
- ✓ Fomentar el trabajo en equipo
- ✓ Utilizar el español en contextos auténticos
- ✓ Presentar el diario
- ✓ Fomentar la expresión e interacción orales
- ✓ Fomentar la expresión e interacción escritas
- ✓ Promover el conocimiento intercultural
- ✓ Ampliar el vocabulario del viaje
- ✓ Estimular la creatividad
- ✓ Fomentar el uso de herramientas digitales

Etapas del proyecto:

1. Introducción al tema y al concepto de *diario digital*
2. Seleccionar los destinos
3. Distribuir las tareas: el redactor de contenidos redacta los títulos y escribe las entradas, el investigador busca y selecciona las informaciones, el editor visual selecciona y edita las fotografías, el diseñador organiza las entradas y personaliza los contenidos, el presentador presenta el diario ante la clase, contesta las preguntas de los compañeros, el coordinador organiza el trabajo del equipo
4. Documentarse (2 días)
5. Redactar las entradas (5 entradas - 1 día) - cada entrada incluirá las siguientes informaciones: periodo, presentación breve del destino, 2 actividades realizadas, 4 lugares de interés, 2 platos tradicionales.
6. Diseñar el diario (1 día)
7. Presentar el diario (5 minutos)
8. Contestar las preguntas de los compañeros (2 minutos)
9. Evaluar y ofrecer retroalimentación

Herramientas virtuales: Blogger, Genially, Canva, Google Sites, etc.

Plantilla de autoevaluación

Proyecto “Mi diario de viajes”

Nombre del alumno/a: _____

Grupo: _____

Rol desempeñado: ☐ Redactor/a de contenidos ☐ Investigador/a ☐ Editor/a visual ☐ Diseñador/a ☐ Presentador/a ☐ Coordinador/a

Marca con una ✓ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

1. Participación y colaboración

Ítem	Siempre	A veces	Nunca
He colaborado activamente con mi grupo.	☐	☐	☐
He escuchado con atención las ideas de mi compañero/a y las he aplicado a mi trabajo.	☐	☐	☐
He cumplido con las tareas asignadas a tiempo.	☐	☐	☐
He ayudado a mantener un buen ambiente de trabajo.	☐	☐	☐

2. Comunicación y expresión

Ítem	Sí	Parcialmente	No
He expresado mis preferencias personales con claridad.	☐	☐	☐
He participado en conversaciones sobre temas familiares.	☐	☐	☐
He descrito lugares, actividades y comidas de forma clara.	☐	☐	☐
He respondido con seguridad a las preguntas de mis compañeros.	☐	☐	☐

3. Creatividad y herramientas digitales

Ítem	Mucho	Algo	Poco
He aportado ideas originales al contenido o diseño.	☐	☐	☐
He contribuido a que el diario sea visualmente atractivo.	☐	☐	☐
He utilizado herramientas digitales con eficacia.	☐	☐	☐

4. Reflexión final

Lo que más me ha gustado del proyecto:

Lo que me ha resultado más difícil:

Una cosa que he aprendido:

Una propuesta para mejorar el proyecto en el futuro:

Plantilla de coevaluación

Proyecto “Mi diario de viajes”

Nombre del evaluador/a: _____

Nombre del compañero/a evaluado/a: _____

Grupo del compañero/a: _____

Marca con una ✓ la opción que mejor describe el empeño de tu compañero/a:

Criterio	Excelente (3 pts.)	Bueno (2 pts.)	Necesita mejorar (1 pt.)
Participación en el equipo	☐ Muy activo/a y comprometido/a	☐ Participa con regularidad	☐ Participa poco
Claridad de las descripciones	☐ Muy claras y bien redactadas	☐ Claras con algunos errores	☐ Poco comprensibles

Creatividad del contenido	☐ Muy original y expresivo	☐ Adecuado	☐ Poco creativo
Presentación oral	☐ Clara, segura y expresiva	☐ Adecuada	☐ Insegura o poco clara
Interacción con el público	☐ Responde con seguridad y respeto.	☐ Responde con ayuda.	☐ No responde o evita la interacción.

Comentario personal:

Lo que más valoro del trabajo de mi compañero/a:

Una sugerencia para mejorar:

Puntuación total: _____ / 15 puntos

- ☐ Excelente (13–15 pts.)
☐ Bueno (10–12 pts.)
☐ Satisfactorio (7–9 pts.)
☐ Necesita mejorar (menos de 7 pts.)

Plantilla de evaluación del profesor**Proyecto “Mi diario de viajes”**

Criterio	Excelente (10)	Bueno (8)	Satisfactorio (6)	Insuficiente (4 o menos)
Contenido del diario	Muy completo, coherente y bien estructurado	Adecuado y claro	Básico o superficial	Incompleto o confuso
Expresión de preferencias personales	Muy clara y natural	Adecuada	Limitada	Poco clara o ausente
Descripción de lugares y actividades	Precisa, variada y bien organizada	Clara con algunos errores	Comprensible pero con errores frecuentes	Confusa o incorrecta
Presentación oral	Clara, fluida y con buena entonación	Adecuada con algunos errores	Poco clara o insegura	Difícil de entender
Interacción con los compañeros	Responde con seguridad y demuestra interés.	Responde con ayuda.	Responde con dificultad.	No responde o evita la interacción.
Creatividad y diseño visual	Muy original y visualmente atractivo	Correcto y funcional	Básico	Desorganizado o poco estético
Trabajo en equipo	Excelente colaboración y reparto de tareas	Buena colaboración	Colaboración desigual	Trabajo individual o desorganizado
Uso de herramientas digitales	Uso eficaz y creativo	Uso correcto	Uso limitado	No se han utilizado adecuadamente.
Puntualidad	El alumno ha cumplido	El alumno ha cumplido en	El alumno ha cumplido	El alumno ha incumplido la

	con todas las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	su mayoría con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	parcialmente con las fechas y plazos establecidos para el proyecto.	mayoría de las fechas y plazos establecidos para el proyecto.

Puntuación total: _____ / 90 puntos

Observaciones del profesor/a:

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

A. Bibliografie de referință pentru activități tematice și de literatură-gramatică-vocabular

a. Gramatică practică și teoretică

- Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española, 2010, *Nueva gramática de la lengua española. Manual*, Espasa Libros.
- Alonso Raya, Rosario, Castañeda Castro, Alejandro, et al., 2009, *Gramática básica del estudiante del español. A1-B1*, Difusión.
- Aragonés del Burgo, Luis, Palencia Fernández, Ramón, 2007, *Gramática de uso del español: Teoría y práctica. A1-B2, con solucionario*, Ediciones SM.
- Gómez Torrego, Leonardo, 2011, *Gramática didáctica del español*, Ediciones SM.
- Jacobi, Claudia, Melone, Enrique, Menón, Lorena, 2019, *Gramática en contexto. Curso de gramática para comunicar*, Edelsa.
- Javier de Santiago Guervós și Julio Borrego Nieto, 2008, *Manual de didáctica del español como lengua extranjera*, SGEL.
- Matte Bon, Francisco, 2005, *Gramática comunicativa del español*, Edelsa.
- Moliner, María, 2003, *Gramática básica del español*, Gredos.
- Palomino, M^a de los Ángeles, 2014, *Gramática en diálogo. A1-A2*, enClave-ELE.
- Rullo, Emanuela Maria, Uras, Maria Emilia, 2017, *Gramática práctica*, A1/A2, ELI.
- Sánchez, Aquilino, 1995, *Gramática práctica del español para extranjeros*, SGEL.
- b. Vocabular general și tematic*
- ****Diccionario práctico de sinónimos y antónimos*, 2019, Vox – Larousse.
- Real Academia Española, 2014, *Diccionario básico de la lengua española*, Espasa.
- Bitton, Arielle, 2017, *3 por uno REPASA*, A1/A2, Edelsa.
- Blanco, Carmen & Serrano, Teresa, 2016, *Vocabulario temático del español*, Edelsa.
- Encinar, Ángeles, 2012, *Uso interactivo del vocabulario. Nivel A-B1*, Edelsa.
- Fernández López-Rey, Natalia, María Ruiz de Gauna Moreno, 2007, *En otras palabras. Vocabulario en contexto con actividades*, Edinumen.
- Moreno Fernández, Francisco, 2017, *El español lengua extranjera en la era digital*, Universidad de Alcalá.
- Palomino, M^a de los Ángeles, 2015, *Vocabulario en diálogo. A1-A2*, enClave-ELE.
- Samper, María & al., 2010, *Uso interactivo del vocabulario*, Edinumen.

B. Didactica limbii spaniole

- Alonso Belmonte, Isabel, 2000, *El desarrollo de la comprensión lectora en el aula de español como lengua extranjera*, SGEL.
- Alonso, Encina, Castrillejo Mojado, Victoria Ángeles, Javierre Ortas, Antonio M., 2012, *Soy profesor/a: aprender a enseñar*, Edelsa.
- Carabela, 2006, *La literatura y su lugar en el aula de E/LE*, SGEL.
- Cassany, Daniel, 2005, *Expresión escrita en L2/ELE*, Arco Libros
- Figueras, Neus, 2013, *Pautas para la evaluación del español como lengua extranjera*, Edinumen.
- González Piñeiro, Manuel, 2010, *Didáctica de las lenguas modernas: Competencia plurilingüe e intercultural*, Síntesis.
- Moreno Fernández, Francisco, 2002, *Producción, expresión e interacción oral*, Arco Libros.
- Moreno García, Concha, 2015, *Materiales, estrategias y recursos en la enseñanza del español como 2/L*, 2ª edición, Arco/Libros

Regueiro Rodríguez, María Luisa, 2014, *La programación didáctica ELE: pautas para el diseño de la programación de un curso ELE*, Arco Libros.

- Romero Gualda, María Victoria, 2008, *Léxico del español como segunda lengua: aprendizaje y enseñanza*, Arco Libros.
- Sánchez Lobato, J. & Santos Gargallo, I., 2005, *Vademécum para la formación de profesores: Enseñar español como segunda lengua (L2)/ lengua extranjera (LE)*, SGEL.
- Soler-Espiauba, Dolores, 2015, *Contenidos culturales en la enseñanza del español como 2/L*, 2ª edición, Arco Libros.

C. Resurse digitale

a. Resurse multimedia pentru comunicare și cultură

YouTube EDU – videoclipuri educaționale autentice pentru limba spaniolă

Amara.org – creare de subtitrări educaționale și proiecte colaborative

Instituto Cervantes – Canal YouTube – materiale culturale și activități de civilizație

RTVE Play – Aprendemos en casa – resurse video educaționale pentru elevi

ARTE en español – documentare culturale și scurtmetraje subtitrate

SpanishPod101 / Dreaming Spanish – resurse audio-video pentru nivel A1+

b. Platforme și instrumente digitale pentru practică

Canva / Genially / Padlet – instrumente pentru crearea de materiale vizuale interactive

Capcut – aplicație pentru editare video, subtitrare și creare de proiecte media

Edpuzzle – <https://edpuzzle.com> – exerciții de comprehensiune pe baza videoclipurilor

Flip (fost Flipgrid) – platformă pentru activități video și colaborative între elevi

Fotojet <https://www.fotojet.com/> - realizare desene grafice de calitate, creare de colaje foto și editare de fotografii

Glogster <https://edu.glogster.com/> - instrumente de design grafic online gratuit pentru creare de postere digitale interactive

GoConqr www.goconqr.com - instrument de creare de conținuturi de învățare

Hemingway App – <https://hemingwayapp.com> – aplicație de editare text simplu și clar

Iteach <https://iteach.ro> - instrumente colaborative, cursuri online, reviste

Kahoot – <https://kahoot.com> – teste interactive și activități de echipă

Learning Apps <https://learningapps.org/> - aplicație interactivă care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive.

Mentimeter <https://www.mentimeter.com/> - aplicație interactivă pentru crearea de teste interactive

Windows Movie Maker - <https://moviemakeronline.com> - program freeware pentru crearea sau editarea filmelor, precum și publicarea lor pe SkyDrive, Facebook, YouTube sau Flickr

Nearpod – <https://nearpod.com> – lecții interactive, sondaje și jocuri educative

Pexels – <https://www.pexels.com> – fotografii și clipuri video gratuite

Quizlet – <https://quizlet.com> – fișe de vocabular tematice și jocuri de asociere

SMORE <https://www.smores.com/> - instrument pentru crearea de reviste digitale

Teachflix – <https://teachflix.org> – colecție gratuită de videoclipuri educative

Voki <https://1-www.voki.com> - aplicație online care permite crearea de avatare personalizate

WAKELET <https://wakelet.com/> - instrumente de creare de portofolii digitale

Wordwall – <https://wordwall.net> – activități ludice și evaluări rapide

c. Alte resurse

Aprender español - <https://aprenderespanol.org>

Instituto Cervantes - http://cvc.cervantes.es/ensenanza/actividades_ave/aveteca.htm

ProfeDeELE - <https://www.profedelee.es>

Spanish Unicorn - <https://www.spanishunicorn.com>

SpanishUnlimited - <https://www.spanishunlimited.com>

TODO-CLARO - https://www.todo-claro.com/e_index.php

TodoELE - <https://www.todoele.net>

Ver-taal - <https://www.ver-taal.com>

VideoELE - <https://www.videoele.com>

Anexa 4 – Limba italiană**SUGESTII METODOLOGICE****Teme recomandate**

- Universul personal: activitățile zilnice, *relațiile sociale*
- Școala: activitățile școlare și extrașcolare, *schimbările școlare*
- Timpul liber: activitățile sportive, *creative și culturale*
- Orașul și comunitatea: *locurile preferate, mijloacele de transport, obiective turistice și culturale*
- Vacanțe și călătorii: *destinațiile preferate, experiențele de călătorie*
- Tehnologie și comunicare: *mass-media, rețelele sociale*
- Cultură și civilizație: *gastronomia, simbolurile Italiei*

Teme de proiecte colaborative

- «La mia scuola, la mia classe» – Poster sau video de prezentare a școlii și colegilor
- «Il mio tempo libero» – Colaj sau mini-prezentare despre hobby-uri și activități preferate
- «La mia parola italiana preferita» – Expoziție de mini-poster cu un cuvânt italian și un desen sau fotografie care îl reprezintă
- «Le persone che amo» – Album foto al familiei sau prietenilor, cu scurte descrieri
- «Un giorno con me!» – Podcast sau scurt video despre o zi obișnuită din viața ta
- «Avventure da ricordare!» – Jurnal sau caiet de călătorie cu fotografii și mici texte
- «Le feste e le tradizioni italiane» – Prezentare digitală despre sărbători italiene sau regionale
- «Scoprire la mia città in modo diverso» – Mic ghid turistic cu locurile preferate, curiozități și sugestii

Gramatică funcțională (acte de vorbire/ funcții ale limbii, inclusiv convenții socioculturale) și elemente de construcție a comunicării:**A iniția și a susține un dialog**

- folosirea formulelor tipice: *Ciao! Buongiorno! Mi chiamo... Piacere! Come stai?*
- acordul masculin/ feminin, singular/ plural la substantive și adjective
- conectori de bază: *e, ma, con, per, senza, perché*
- utilizarea pronumelor de politețe: *Lei, Loro. Lei come si chiama? Loro, Signorine, dove siete?*

A accepta/ a refuza/ a se scuza

- formule pentru a accepta, a refuza, a se scuza: *Volentieri! Va bene! D'accordo!; Mi dispiace, non posso; No, grazie; Purtroppo no; Magari un'altra volta; Scusa/Scusi; Mi dispiace; Chiedo scusa*

A mulțumi și a răspunde la mulțumiri

- folosirea formulelor tipice: *Grazie!; Grazie mille!; Ti ringrazio/ La ringrazio; Prego!; Non c'è di che!; Figurati!; Di niente!*

A situa/ a repera obiecte și persoane în spațiu

- distincția *essere/ esserci. Il libro è sul tavolo. C'è un libro sul tavolo.*
- prepoziții, locuțiuni prepoziționale și cuvinte/ expresii pentru exprimarea locului: *a, di, da, su, in, per, con, tra fra, verso, fino, fino a, fuori da, dentro a, alla fine di, intorno a, nel centro di.*

A descrie simplu un obiect/ o persoană/ activități

- adjective calificative: *alto, basso, simpatico, divertente, interessante, tranquillo*
- adjective posesive și demonstrative
- acordul adjectivului: *una ragazza simpatica/ un tavolo rotondo*
- verbe *avere, essere: è simpatica; è allegra; ha gli occhi azzurri*
- verbe uzuale pentru a exprima activități
- expresii de timp: *questa mattina, quest'anno, quel pomeriggio*

A exprima cantitatea/ prețul

- exprimarea cantității cu substantiv + *di*: *un bicchiere d'acqua, una bottiglia di vino*
- adverbe de cantitate: *molto, tanto, poco, abbastanza*
- numeralul cardinal (100 -10000), numeralul ordinal (1-10)
- exprimarea prețului: *Quanto costa?; Qual è il prezzo?; Qual è il prezzo di ...?; Quanto viene ...?*

A relate la prezent

- indicativul prezent al verbelor regulate, al verbelor neregulate : *andare, stare, dare, dire, fare, volere, potere, dovere, sapere, bere, uscire, venire, rimanere, salire, scegliere, sedere* și al verbelor reflexive
- verbe impersonale care indică fenomene atmosferice: *piove, nevica, tuona, fulmina*
- adverbe de timp frecvente: *oggi, adesso/ora, poi, allora, sempre, mai, spesso, subito*

A relate la trecut

- perfectul compus al verbelor regulate cu auxiliarul *avere* și *essere*, perfectul compus al principalelor verbe neregulate: *fare, dare, dire, rispondere, aprire, chiudere, chiedere, vedere, perdere, scegliere, scrivere, leggere, dipingere, offrire, rimanere, venire, scendere*
- folosirea expresiilor: *l'anno scorso, qualche giorno fa, due settimane fa*

A cere și a da indicații/ instrucțiuni

- verbe regulate la imperativ afirmativ direct; verbe neregulate la imperativ afirmativ direct: *Sii, Abbi, Va', Di!, Fa'!*
- formule pentru cererea indicațiilor și a instrucțiunilor: *Come si arriva a...?; Mi può dire come arrivare a...?; Apri la porta!; Chiudi il libro!*

A cere/ a exprima o părere

- formule uzuale pentru a cere o părere: *Che cosa pensi di ...? Che cosa credi?*
- formule uzuale pentru a exprima o părere: *Secondo me, Per quanto mi riguarda...*

A exprima acordul și dezacordul

- afirmații/ negații pentru a exprima acordul/ dezacordul: *Sono/ Non sono d'accordo; Sì + ripetere un'opinione (Sì, è vero; No, non sono d'accordo; Hai ragione)*
- conectori logici: *perché, però, anche, senza dubbio, allora.*
- intonație afirmativă/ negativă: *Vero?; Certo che sì!; Ma dai!*

**Sugestiile metodologice scrise cu italice aparțin curriculumului de specialitate și se adresează numai claselor de liceu care au prevăzută 1 oră în curriculumul de specialitate în planul-cadru.*

RESURSE EDUCATIONALE

Următoarele propuneri de resurse educaționale se constituie în exemple orientative, concepute ca sugestii de proiectare a sarcinilor de lucru pentru elevi, în clasă.

CG 1 - RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE

CS 1.1 Extragerea informațiilor factuale care susțin înțelegerea sensului global al mesajului audiat

[\[Narrativa\] La mia famiglia in Italia | L'esperienza di Luca](#)

L'esperienza di Luca

Ascolta i dialoghi e completa con le parole mancanti:

Quando sono arrivato in Italia, tutto era nuovo per me: la lingua, la città, le persone. Ma la cosa più importante per me era la mia Vivo a Milano con i miei e mio minore. Mio lavora in una banca, mentre mia è insegnante. Mio fratello ha anni e frequenta la scuola media. Ogni sera ceniamo e parliamo della nostra giornata. Anche se a volte sento la mancanza dei miei nel mio paese d'origine, qui in Italia sento che la mia mia famiglia è la mia forza. Insieme scopriamo nuove italiane e impariamo ogni giorno qualcosa di nuovo.

- **CS 1.2** Identificarea informațiilor relevante dintr-o prezentare prin alegerea lor dintr-o listă cu distractori

NATALE IN ITALIA

[67 - IL NATALE in Italia - CHRISTMAS in Italy](#)

Primo ascolto (Guarda attentamente le domande e preparati a trovare alcune risposte)

Secondo ascolto (ascolta attentamente e trova le risposte giuste, possono essere più di una)

Domanda 1:

Che cosa fanno gli italiani l'8 dicembre?

☐ a giocano a scacchi	☐ b fanno l'albero di Natale
☐ c allestiscono il presepe	☐ d fanno pulizia

Domanda 2:

Dove si celebra in Italia il Natale?

☐ a in montagna	☐ b in piazza
☐ c al mare	☐ d in famiglia

Domanda 3:

Come si chiama il 24 dicembre?

☐ a Vigilia	☐ b viaggio
☐ c veneto	☐ d vinci

Domanda 4:

Quanto dura il pranzo di Natale?

a molte ore**b** poco tempo**c** 2 ore**d** fino al mattino dopo**Domanda 5:**

Quali sono i dolci di Natale?

a la torta**b** il pandoro**c** il panettone**d** il gelato**Domanda 6:**

Quando si scartano i regali di Natale?

a la mattina**b** a pranzo**c** la sera**d** a cena67 - Il NATALE in Italia - CHRISTMAS in Italy**CG2 ESPRIMARE E INTERACIUNEA ORALĂ ÎN SITUAȚII DIVERSE DE COMUNICARE****CS 2.1. Realizarea unei prezentări orale simple despre o persoană cunoscută sau un personaj real/fictiv**

- Realizarea și susținerea unei prezentări orale de 1-2 minute pornind de la imagini sau texte simple

Gli aggettivi qualificativi e la concordanza con i nomi**GLI AGGETTIVI e la concordanza - GRAMMAR - Italian for beginners****Presentati secondo il modello e poi presenta un tuo amico/ una tua amica:**

Sono Anna, ho 16 anni, i capelli biondi, lunghi, lisci. Sono alta, magra, mi piace la natura, andare in bicicletta, fare delle lunghe passeggiate.

Mi chiamo Piero, ho 31 anni e faccio l'architetto a Roma. Sono alto, atletico. Ho i capelli corti, castani e gli occhi azzurri. Mi piace ascoltare musica, leggere e fare sport.

Mi chiamo Francesca, ho 13 anni e sono flautista. Ho i capelli neri, lunghi e ricci. Non sono molto alta. Mi piace suonare il flauto, guardare dei film e cantare.

Il mio nome è Luca. Ho 34 anni, i capelli corti, castani, gli occhi verdi e porto gli occhiali. Sono ragioniere e nel tempo libero mi piace uscire con gli amici, correre la mattina e leggere.

Lessico utile:

i capelli : lunghi/ corti, folti/ radi, lisci/ mossi/ ricci/ crespi, biondi/ rossi/ castani/ neri, canuti/ brizzolati, una persona calva

gli occhi: grandi/ piccoli, verdi/ azzurri/ marroni/ neri

il naso: grande/ piccolo, camuso, all'insù/ aquilino, greco

la bocca: grande/ piccola, a cuore, sottile

una persona: alta/ bassa/ di statura media, grassa/ magra, simpatica/ antipatica

Io sono una persona, ... Ho i capelli, ...,
, gli occhi, ..., il naso, ..., la bocca
